Huan Xasāsti’ testamento: Huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo

New Testament in Totonac, Xicotepec De Juárez

(MX:too:Totonac, Xicotepec De Juárez)

Huan Xasāsti' testamento: Huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo

New Testament in Totonac, Xicotepec De Juárez (MX:too:Totonac, Xicotepec De Juárez)

copyright © 1978 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Totonac, Xicotepec De Juárez

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Totonaco, Xicotepec de Juárez [too], Mexico

Copyright Information

© 1978, Wycliffe Bible Translators, Inc.
This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.
You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

- You must give Attribution to the work.
- You do not sell this work for a profit.
- You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Totonac, Xicotepec De Juárez

© 1978, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

- You include the above copyright and source information.
- You do not sell this work for a profit.
- You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022
19fdc186-6668-5688-b18c-dfd601741a49

Contents

SAN MATEO 1
SAN MARCOS 88
SAN LUCAS 141
SAN JUAN 223
LOS HECHOS 287
ROMANOS 360
1 CORINTIOS 395
2 CORINTIOS 430
GÁLATAS 453
EFESIOS 466
FILIPENSES 478
COLOSENSES 487
1 TESALONICENSES 495
2 TESALONICENSES 503
1 TIMOTEO 507
2 TIMOTEO 516
TITO 523
FILEMÓN 527
HEBREOS 529
SANTIAGO 556
1 PEDRO 565
2 PEDRO 575
1 JUAN 582
2 JUAN 591
3 JUAN 593
JUDAS 595
APOCALIPSIS 598

Huan Xatzey Tachihuīn a'ntūn Tzo'kli San Mateo

Ixnapapna' Jesucristo
Lc. 3.23-38

1 Huā'mā' lista ū'tza' ixnapapna' Jesucristo lā' xla' ixtā'nat
David lā' nā Abraham.

2 Lā' Abraham ixtāta' Isaac ixuanī't lā' ū'tza' ixtāta' Jacob
lā' ū'tza' ixtāta'ca'n Judá lā' ixtā'timīn. 3 Lā' Judá ixtāta'ca'n
Fares lā' Zara ixuanī't lā' ixtzī'tca'n ixuanican Tamar. Lā'
Fares ixtāta' Esrom ixuanī't lā' ū'tza' ixtāta' Aram. 4 Lā' Aram
ixtāta' Aminadab ixuanī't lā' ū'tza' ixtāta' Naasón a'ntī ixtāta'
Salmón. 5 Lā' Salmón ixtāta' Booz ixuanī't lā' ixtzī't Booz
ū'tza' Rahab. Lā' Booz ixtāta' Obed ixuanī't lā' ixtzī't Obed
ixuanican Rut. Lā' Obed ixtāta' Isaí ixuanī't. 6 Lā' Isaí ixtāta'
huan rey David ixuanī't. Lā' huan rey David lā' huan puscāt
a'ntī pū'la ixpuscāt Urías ixuanī't, xlaca'n xanatātana' Salomón
ixtahuanī't.

7 Lā' Salomón ixtāta' Roboam ixuanī't lā' ū'tza' ixtāta' Abías
a'ntī ixtāta' Asa. 8 Lā' Asa ixtāta' Josafat ixuanī't lā' Josafat
ixtāta' Joram lā' ū'tza' ixtāta' Uzías. 9 Lā' Uzías ixtāta' Jotam
ixuanī't lā' ū'tza' ixtāta' Acaz lā' ū'tza' ixtāta' Ezequías. 10 Lā'
Ezequías ixtāta' Manasés ixuanī't lā' ū'tza' ixtāta' Amón a'ntī
ixtāta' Josías. 11 Lā' Josías ixtāta'ca'n Jeconías lā' ixtā'timīn
ixuanī't lā' a'xni'ca' ixcāchī'canī't lā' cālē'nca huan israelitas
nac ti'ya't a'nlhā huanican Babilonia.

12 Lā' a'xni'ca' cālē'ncanī'ttza' a'xni'ca' Jeconías ixka'lhī ix-
caman Salatiel lā' ū'tza' ixtāta' Zorobabel ixuanī't. 13 Lā'
Zorobabel ixtāta' Abiud ixuanī't lā' ū'tza' ixtāta' Eliaquim a'ntī
ixtāta' Azor. 14 Lā' Azor ixtāta' Sadoc ixuanī't lā' ū'tza' ixtāta'
Aquim a'ntī ixtāta' Eliud. 15 Lā' Eliud ixtāta' Eleazar ixuanī't
lā' ū'tza' ixtāta' Matán a'ntī ixtāta' Jacob. 16 Lā' Jacob ixtāta'
ixuanī't huan José a'ntī ixkōlu' huan María. Lā' María, xla'
ixtzī't Jesús ixuanī't, ū'tza' a'ntī huanican huan Cristo.

17 Lā' chuntza' ixlīkalhacāujtā'ti' ī'xū'yātā'natna' Abraham
a'xni'ca' tahuī'lh David. Lā' ixlīkalhacāujtā'ti' ī'xū'yātā'natna'
David a'xni'ca' ixcālē'ncanī't israelitas nac huan ti'ya't a'nlhā
huanican Babilonia. Lā' ixlīkalhacāujtā'ti' ī'xū'yātā'natna'
huampala a'xni'ca' lacatuncuī'lh Cristo.

A'xni'ca' lacatuncuī'lh Jesucristo
Lc. 2.1-7

18 Lā' a'xni'ca' tahuī'lh Jesucristo, chuntza' pātle'kelh.
Ixtzī't ixuanican María lā' xla' ixtalacāxlanī'ttza' para
natā'tapūchahua huan José. Lā' a'xni'ca' tūna'j ixtalātā'tahui'la
a'xni'ca' María ixcamalanī'ttza' lā' por ixlīmāpa'ksīn huan

Espíritu Santo. 19 Lā' a'xni'ca' José ca'tzīlh que María
ixcamalanī't, xla' ixmakxtekcu'tun. Pero como tzeyā chi'xcu'
ixuanī't, tū' ixmālacapū'cu'tun na ixlacapūnca'n tachi'xcuhuī't
como tū' ixmāmāxanī'cu'tun. Xmān tzē'k ixmakxtekcu'tun.
20 Lā' a'xni'ca' José ixpāstacmā' a'nchī nalīlacāxtlahua, a'xni'ca'
lakahuāna'lh lā' tasu'yuni'lh kalhatin ángel a'ntī macamilh
huan Māpa'ksīni' Dios lā' xla' huanilh:

—José, hui'x a'ntī ī'xū'yātā'nat David, tū' catilīmā'xa'na'
natā'tapūchahua'ya' huan María como ka'lhīni'lh por ixpālacata
huan Espíritu Santo. 21 Naka'lhī ixcaman xachi'xcu' lā'
nahui'lī'ni'ya' ixtacuīni' Jesús. Chuntza' namāpācuhuī'can
como xla' nacāmāpūtaxtū ixtachi'xcuhuī't —huanilh huan
ángel.

22 Lā' huāk huā'mā' pātle'kelh para natlōkentaxtū a'ntū hualh
huan Māpa'ksīni' Dios por ixpālacata huan a'cta'sana'. Chuntza'
tzo'kli:

23 Huan tzu'ma'jāt naka'lhīni'n lā' naka'lhī ixcaman lā'
namāpācuhuīcan Emanuel,
lā' huā'mā' tacuīni' huanicu'tun: Dios quincātā'lahui'lani'.

24 Lā' a'xni'ca' lakahualh José, tlahualh ixlīhuāk a'ntū
māpa'ksīlh huan ixángel huan Māpa'ksīni' lā' tā'tapūchahualh
María. 25 Pero tū' xa'malh hasta a'xni'ca' xla' tahuī'lh ī'ska'ta'
ixlīmaksāsti'. Lā' hui'līni'lh ixtacuīni' Jesús.

2

A'xni'ca' tamilh huan magosnu'

1 Lā' a'xni'ca' Herodes rey ixuanī't nac ti'ya't a'nlhā huani-
can Judea a'xni'ca' Jesús lacatuncuīlh a'ntza'. Lacatuncuīlh
huan nac cā'lacchicni' a'nlhā huanican Belén. Lā' tachā'lh
magosnu' huan nac xcānsipej a'nlhā huanican Jerusalén lā'
xlaca'n tamincha' na ixtankēn 2 lā' takalhasqui'nīlh:

—¿Lhachū huī' huan ixreyca'n israelitas a'ntīn tahuī'lhtza'?
Quina'n iclaktzī'nī'tauj lakatin sta'cu na ixtankēn. Lā' ū'tza'
quincāmāsu'ni'nī'ta'ni' palh tahuī'lhtza'. Lā' ū'tza' iclīmiujtza'
huā'tzā' para na'icmācā'tanīyāuj.

3 Lā' a'xni'ca' kaxmatli huā'mā' tachihuīn, huan rey Herodes
lej ixpāta'lamā' lā' nā chuntza' ixlīhuākca'n xalanī'n nac
Jerusalén nā ixcāpāta'lamā'. 4 Lā' huan rey cāmāta'satīnīni'lh lā'
cāmākēstokli ixlīhuākca'n xanapuxcu'nu' sacerdotes israelitas
lā' a'ntī tamāsu'yulh huan ley. Lā' cākalhasqui'nīca lhachū
natahui'la huan Cristo 5 lā' takalhtīni'lh:

—Natahui'la nac Belén xala' nac estado de Judea. Chuntza'
tzo'kli huan a'cta'sana':

6 Lā' Belén xala' huan ti'ya't a'nlhā huanican Judá, a'yuj lej
xati'na'j na ixlaclhni'ca'n huan municipios nac huā'mā'

ti'ya't, pero līhua'ca' tasqui'nī como nalacatuncuīyācha'
a'ntza' kalhatin māpa'ksīni'.
Lā' xla' nacāmaktaka'lha quintachi'xcuhuī't a'ntī cāhuanican
israelitas.
7 Lā' Herodes lakatzē'k cāmāta'satīnīni'lh huan magosnu' lā'
cākalhasqui'nīlh lhānīn tasu'yulh huan sta'cu lā' tūyā chi'chini'
lā' tūyā mālhcuyu'. 8 Lā' cāmacā'lh nac Belén lā' cāhuanilh:
—Capinchipitit lā' nalīhui'lī'yā'tit naputzayā'tit huan ska'ta'.
Lā' a'xni'ca' nakaksā'tit, naquilāmāca'tzīnīyāuj para que quit
nā tzē na'ica'n na'icmācā'tanī —chuntza' cāhuanilh Herodes.
9 Lā' a'xni'ca' cātā'chihuīna'nkō'lh huan rey, ta'a'lh huan
magosnu'. Lā' huan sta'cu a'ntū ixtalaktzī'nī't ixtankēn, ū'tza'
cāpū'lani'lh lā' cāmāsu'ni'lh huan tej hasta lhā tāyalh tālhmā'n
a'nlhā ixuī' huan ska'ta'.
10 Lā' a'xni'ca' huan magosnu' talaktzī'lh a'nchī tāyalh huan
sta'cu, lej tapāxuhualh xlaca'n. 11 Lā' a'xni'ca' tatanūlh huan
nac chic, talaktzī'lh huan ska'ta' lā' María a'ntī ixtzī't. Lā'
tatatzokostani'lh lā' tataquilhpūtani'lh lā' tamācā'tanīlh huan
ska'ta'. Lā' tamakxcutli huan a'ntū ixtalē'ni' lā' ta'a'ksajli oro
lā' pūm lā' perfume a'ntū huanican mirra. 12 Lā' ā'calīstān
tataspi'tchokolh por ā'kantin tej como ixtalakahuāna'nī't lā'
chuntza' cālīmāca'tzīnīca que tū' catatētaxtulh a'ntza' na ixchic
Herodes.

A'xni'ca' tatzā'lalh nac Egipto

13 A'xni'ca' ixta'a'nī'ttza' huan magosnu', José lakahuāna'lh
lā' tasu'yuni'lh kalhatin ángel a'ntū macamilh huan
Māpa'ksīni' Dios. Lā' huan ángel huanilh:
—Catāqui'. Cacālī'pi huan ska'ta' lā' ixtzī't lā' catzā'la'tit nac
huan país a'nlhā huanican Egipto. A'ntza' natachokoyā'tit
hasta a'xni'ca' na'icmāca'tzīnīyāni' porque huan Herodes, xla'
naputza huan ska'ta' como maknīcu'tun.
14 Lā' José tāquī'lh a'xni'ca' tzī'sacus ixuanī't lā' a'lh. Cālē'lh
huan ska'ta' lā' ixtzī't. Ta'a'lh huan nac ti'ya't a'nlhā
huanican Egipto. 15 A'ntza' tatachokolh hasta a'xni'ca' nīlh
huan Herodes. Huā'mā' pātle'kelh para natlōkentaxtū a'ntū
huan Māpa'ksīni' Dios ixuanī't por ixpālacata huan a'cta'sana'.
Chuntza' hualh: "Ixuī' nac Egipto qui'O'kxa' lā' icmāta'sīlh".

Herodes ixcāmāmaknīnīni'n huan camana'

16 Lā' a'xni'ca' Herodes ca'tzīlh palh ixta'a'kxokonī't huan
magosnu', xla' lej a'kchā'lh. Lā' māpa'ksīni'lh que cacāmaknīca
huan lakska'tā'n a'ntī xachi'xcu'. Cāmāmaknīnīni'lh
ixlīhuākca'n huan camana' xachi'xcu' xalanī'n nac Belén lā'
ixlīka'tla' huan cālacchicni'. Cāmāmaknīnīni'lh ixlīhuākca'n
a'ntīn tūna'j ixtaka'lhī lakatu' cā'ta. Chuntza' māpa'ksīlh
como ixtlahuanī'ttza' hua'chi lakatu' cā'ta desde a'xni'ca'
ixlacatuncuīnī't huan ska'ta' chu a'nchī tahualh huan

magosnu'. 17 Chuntza' tlōkentaxtūlh a'ntū tzo'kli huan
a'cta'sana' a'ntī ixuanican Jeremías. Chuntza' tzo'kli:
18 Kaxmatcan a'nchī calhuancan huan nac cā'lacchicni' a'nlhā
huanican Ramá lā' lej ta'sacan.
Raquel ū'tza' a'ntī calhuamā' ixpālacata ixcamana'.
Lā' tūla māko'xamixīcan como ixtanīnī'ttza'.
Chuntza' tzo'kli.
19 Pero a'xni'ca' ixnīnī'ttza' huan Herodes, José
lakahuāna'mpā a'nlhā ixuī' nac Egipto. Lā' tasu'yuni'lh
kalhatin ángel a'ntī macamilh huan Māpa'ksīni' Dios lā'
huanilh:
20 —Catāqui' lā' cacālī'pi huan ska'ta' lā' ixtzī't. Lā'
cataspi'ttit huan nac ti'ya't a'nlhā huanican Israel porque
tanīlhtza' xlaca'n a'ntī ixtamaknīcu'tun huan ska'ta' —hualh
huan ángel.
21 Lā' José tāquī'lh lā' a'lh lā' cālē'lh huan ska'ta' lā' ixtzī't
hasta nac Israel. 22 Pero Arquelao a'ntī ixlaktapalh ixtāta'
Herodes ixuanī't lā' ixmāpa'ksīni'mā' a'nlhā huanican Judea.
Lā' a'xni'ca' José ca'tzīlh huā'mā', ixjicua'n lā' tū' ixa'ncu'tun
a'ntza'. Lā' a'xni'ca' lakahuāna'mpā, māca'tzīnīca a'nlhā
ixta'a'lh lā' ū'tza' talī'a'lh huan nac ti'ya't a'nlhā huanican
Galilea. 23 Lā' a'xni'ca' tachā'lh a'ntza' nac Galilea, ta'a'lh huan
nac cā'lacchicni' a'nlhā huanican Nazaret para natalatahui'la.
Chuntza' pātle'kelh para natlōkentaxtū a'ntū tahualh huan
a'cta'sana'nī'n. Tahualh: “Jesús namāpācuhuīcan nazareno”.

3

Juan huan Mā'kpaxīni' a'cta'sana'lh nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't
Mr. 1.1-8; Lc. 3.1-9, 15-17; Jn. 1.19-28

1 Lā' huanmā'na quilhtamacuj milh nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't
nac Judea huan Juan a'ntī ixmā'kpaxīni'n. Ixa'cta'sana'mā' 2 lā'
ixcāhuani huan tachi'xcuhuī't:
—Caxtāpalī'tit mintapāstacna'ca'n lā' camakxtektit minta-
laclē'i'ca'n porque tapajtzūmā' a'xni'ca' Dios nacāmāpa'ksīkō'
huan tachi'xcuhuī't.
3 Lā' huan a'cta'sana' Isaías tzo'kli a'nchī huan
tachi'xcuhuī't nataxtāpalī ixtapāstacna'ca'n lā' natakalhlaka'ī'.
Lā' tzo'kli ixpālacata huā'mā' Juan a'nlhā huan chuntza':
A'ntza' a'nlhā cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't, nakaxmatcan catīhuā
a'ntī palha' nachihuīna'n lā' nahuan: “Cacāxtlahua'tit
huan tej como mimā' huan Māpa'ksīni'. Stu'nc
camālakstu'nctit huan tej”.
4 Lā' ixlu'xu' huā'mā' Juan līcāxtlahualh ixchi'xit camello
lā' ixlīchī'can de ko'xka' ixuanī't. Lā' xla' ixua' hui'qui'lī't
lā' ta'xcāt xala' nac cā'qui'huī'n. 5 Lā' huan tachi'xcuhuī't
xalanī'n nac xcānsipej Jerusalén tamilh takaxmata. Lā' nā
lhūhua' tachi'xcuhuī't xalanī'n chu xalhā huan nac estado de

Judea lā' xalanī'n pajtzu huan pūxka Jordán nā tamilh takax-
mata. 6 Lā' a'xni'ca' tatako'xaspi'tni'lh Dios ixtalaclē'i'ca'n,
Juan cāmā'kpaxīlh kalhatunu' huan nac pūxka Jordán.

7 Lā' lhūhua' fariseosnu' lā' ixsacerdotes israelitas tamilh
ta'a'kpaxa. Lā' a'xni'ca' Juan cālaktzī'lh, xla' cāhuanilh:

—¡Ca'tzanca'tzīyā'tit hui'xina'n! ¿Tichū cāmāca'tzīnīni'
hui'xina'n que ixtzā'la'ni'tit huan ixtā'kcha Dios a'ntū mimā'?
8 Catlahua'tit a'ntūn tzey para que natasu'yu palh stu'ncua'
xtāpalīnī'ta'ntittza' mintapāstacna'ca'n. 9 Lā' tū' cahuantit
mē'cstuca'n: "Quina'n ī'xū'yātā'natna' Abraham. U'tza'
iclīpāhuanāuj lā' tū' icjicua'ni'yāuj ixtā'kcha Dios". Hui'xina'n
tū' chuntza' ixua'ntit. Quit iccāhuaniyāni' que Dios tzē
nacāxtāpalī huā'mā' chihuixni' lā' natala ī'xū'yātā'natna'
Abraham. 10 Hua'chilh xacacanī'ttza' huan ā'chaj lā'
natzucucan natancā'can huan qui'hui'. Lā' chuxatūya
qui'hui' a'ntūn tū' māstā' ixtō'ca't xatzey, ū'tza' natancā'can
lā' nalhcuyucan. Huan tachi'xcuhuī't a'ntīn tū' tatasu'yu
palh takalhlaka'ī', xlaca'n hua'chi huan qui'hui' a'ntūn tū'
tō'ca'. 11 Lā' stu'ncua' quit iccālīmā'kpaxīyāni' con xcān.
Lā' ū'tza' nalītasu'yu a'nchī līlakaputzayā'tit ixpālacata huan
talaclē'i' a'ntūn tlahuanī'ta'ntit. Huan a'ntī namin ā'calīstān,
xla' makapitzīn de hui'xina'n nacātalīmā'kpaxīyāni' huan
Espíritu Santo lā' ā'makapitzīn huampala con macscut. Xla'
ā'līhua'ca' māpa'ksīni'n que quit. Quit tūla icmālacastuca xla'.
Ixtasācua' a'ntī naxcuta ixuarachi līhua'ca' tasqui'nī que
quit. 12 Xla' hua'chi kalhatin chi'xcu' a'ntī chi'panī'ttza'
ixpūmālakosūn lā' nalacsu'nu huan trigo a'ntū lītlahuacan
harina. Huan xati'ni' trigo namānū a'nlhā māquī'can, pero
huan xapa'lhma' nalhcuyu huan nac macscut a'ntūn tūla
catimāmixīlh —cāhuanilh Juan.

Mā'kpaxīca Jesús
Mr. 1.9-11; Lc. 3.21-22

13 Lā' ā'calīstān Jesús taxtulh de huan estado de Galilea
lā' lakchā'lh Juan a'nlhā ixmā'kpaxīni'mā' na ixquilhtūn huan
pūxka Jordán. Jesús milh a'kpaxa. 14 Pū'la Juan tū'
ixmā'kpaxīcu'tun Jesús lā' huanilh:

—Quit icmaclacasqui'n que hui'x ixquimā'kpaxi'. Hui'x tū'
maclacasqui'na' quit na'icmā'kpaxīyāni'.

15 Pero Jesús kalhtīlh:

—Chuhua'j calalh chu a'nchī icsqui'ni'yāni' porque
quincāminīni'yāni' lā' chuntza' natlahuakō'yāuj a'ntū Dios
māpa'ksīlh.

Lā' Juan a'kahuāna'ni'lh.

16 Lā' Jesús, a'xni'ca' mā'kpaxīca, tacutli huan nac xcān. Lā'
chu līmaktin talaquī'lh huan a'kapūn lā' Jesús laktzī'lh huan

Espíritu Santo. Lā' ixtasu'yu hua'chi tantzasnān. Lā' yujchi
ixlakstu'nc a'nlhā ixyā Jesús. 17 Lā' kaxmatca lakatin tachi-
huīn nac a'kapūn lā' hualh:

—U'tza' huā'mā' qui'O'kxa'. Lej icpāxquī' lā' lej quimakapāxuhua.

4

Huan ko'ti'ti' līlaktzī'ncu'tulh Jesús
Mr. 1.12-13; Lc. 4.1-13

1 Lā' tuncan huan Espíritu Santo lē'lh Jesús huan nac
cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't para que huan ko'ti'ti' nalīlaktzī'n a ver
palh tzē ixtlajalh Jesús.

2 Lā' a'ntza' tu'pu'xam chi'chini' Jesús tū' huā'yalh tintacuj lā'
tintascac. Lā' lejtza' ixtzi'ncsa. 3 Lā' huan ko'ti'ti' laktapajtzūlh
Jesús lā' huanilh:

—Palh hui'x ixO'kxa' Dios, cacāmāpa'ksi' huā' tamā'na chi-huixni' catalalh pāntzi.

4 Lā' Jesús kalhtīlh:

—Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios: "Tū' xmān pāntzi catipūlatā'kchokoca nac huā'mā' cā'quilhtamacuj. Ixlīhuāk a'ntū Dios huan, ū'tza' a'ntū quincālīmaxquī'yāni' quinquilhtamacujca'n".

5 Tuncan huan ko'ti'ti' lē'lh Jesús huan nac Jerusalén a'nlhā
nā māpācuhuīcan huan xcānsipej santo. Lā' hui'līca tālhmā'n na
ixa'kstīn huan xaka'tla' lītokpān 6 lā' huanica:

—Palh hui'x ixO'kxa' Dios, cata'nchi como tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

Dios nacāmāpa'ksī ixángeles que natamaktaka'lhāni'.

Natamā'kaquī'yāni' para que tū' natakāhuī'ya' nīn kantin mintojon nac chihuix.

7 Lā' Jesús kalhtīlh:

—Nā chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios: "Tū' tilīlaktzī'na' huan Māpa'ksīni' Dios".

8 Lā' huan ko'ti'ti' lē'mpā nac lakatin kēstīn a'nlhā
lej tālhmā'n. Lā' a'ntza' māsu'ni'kō'lh chu xalhā a'nlhā
cāmāpa'ksīcan xalanī'n huā'mā' cā'quilhtamacuj lā' a'nchī lej
tzēhuanī't ixuanī't. 9 Lā' huan ko'ti'ti' huanilh:

—Huāk huā'mā' na'icmaxquī'yāni' xmān naquintatzokostani'ya' lā' naquimācā'tanī'ya' —huanica Jesús.

10 Lā' Jesús kalhtīni'lh:

—Catapānu', ko'ti'ti', porque tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios: "Natatzokostani'ya' lā' namācā'tanī'ya' miMāpa'ksīni' Dios lā' natlahua'ya' xmān a'ntū xla' lacasqui'n".

11 Lā' tuncan huan ko'ti'ti' a'kxtekui'līlh. Lā' makapitzīn
ángeles tamilh lā' tamaktaka'lhli Jesús.

Jesús lītzuculh ixlītlōt nac estado de Galilea
Mr. 1.14-15; Lc. 4.14-15

12 Lā' Jesús a'xni'ca' māca'tzīnīca a'nchī ixchī'canī't Juan, tun-
can a'lh nac estado de Galilea 13 lā' tū' tachokolh nac Nazaret.
A'lh tahui'la huan nac cā'lacchicni' Capernaum pajtzu na
ixquilhtūn huan xcān. Lā' nā huā'mā' ti'ya't ixmāpācuhuīcan
ixti'ya'tca'n Zabulón lā' Neftalí. 14 Huā'mā' pātle'kelh para
natlōkentaxtū a'ntū tzo'kli huan profeta Isaías na ixtachihuīn
Dios. Chuntza' tzo'kli:

15 Huan ti'ya't a'nlhā māpācuhuīcan Zabulón lā' a'nlhā māpācuhuīcan Neftalí, a'ntza' tētaxtu huan tej a'ntū a'n hasta nac mar.
Lā' nā a'ntza' tintacut huan pūxka Jordán nac estado de Galilea a'nlhā tahui'lāna' huan a'ntīn tū' israelitas.
16 Huan tachi'xcuhuī't hua'chilh ixtahui'lāna' a'nlhā cā'pucsua' lā' chuhua'j talaktzī'lh huan ka'tla' pūmaksko.
Lā' xlaca'n a'ntī hua'chilh ixtanīmā'na lā' huāk lej cā'skē'k ixtahuanī't.
Lā' chuhua'j talaktzī'lh a'nchī lej xkaka.
Chuntza' tzo'kli Isaías.

17 Lā' tuncan Jesús tzuculh a'cta'sana'ntā'kchoko lā' hualh:

—Calīlakaputza'tit ixpālacata huan talaclē'i' a'ntūn tlahuanī'ta'ntit lā' caxtāpalī'tit mintapāstacna'ca'n porque tapajtzūmā'tza' a'xni'ca' Dios nacāmāpa'ksīkō' huan tachi'xcuhuī't.

Jesús cāmāta'sīlh kalhatā'ti' squī'tī'ni'nī'n
Mr. 1.16-20; Lc. 5.1-11

18 Lā' a'xni'ca' Jesús ixlatlā'huan na ixquilhtūn xaka'tla'
xcān a'ntū huanican Lago de Galilea, cālaktzī'lh kalhatu'
chi'xcuhuī'n a'ntī lītā'timīn ixtahuanī't. Kalhatin Simón ixu-
anican lā' ixlītāpātu' ixtacuīni' Pedro. Huan ā'kalhatin Andrés
ixuanican. Xlaca'n squī'tī'ni'nī'n ixtahuanī't lā' ixtamojōmā'na
ixpūxuākna'ca'n nac xcān. 19 Tuncan Jesús cāhuanilh:

—Caquilāstālani'uj lā' na'iccāmāsu'ni'yāni' a'nchī nacālīmākalhlaka'ī'nī'yā'tit tachi'xcuhuī't ixtachihuīn Dios.

20 Chu tuncan tamakxtekli ixpūxuākna'ca'n lā' tatā'a'lh Jesús.

21 Lā' a'xni'ca' a'lh ā'lacatin, cālaktzī'lh ā'kalhatu' huampala
lītā'timīn. Xlaca'n ixo'kxa'n Zebedeo ixtahuanī't lā' ixtacuīni'
kalhatin Jacobo lā' ā'kalhatin Juan. Ixtatā'hui'lāna' ixtāta'ca'n
huan nac barco lā' ixtalacachī'mā'na ixpūxuākna'ca'n. Lā' Jesús
cāmāta'sīlh. 22 Lā' chu līmaktin xlaca'n tatacutli huan nac barco
lā' ta'a'kxtekui'līlh ixtāta'ca'n lā' ta'a'lh tastālani'lh Jesús.

Jesús cāmāsu'ni'lh lhūhua' tachi'xcuhuī't
Lc. 6.17-19

23 Lā' Jesús ixtlā'huantēlha chu xalhā nac estado de
Galilea lā' ixcāmāsu'ni'mā' tachi'xcuhuī't na ixlītokpānca'n
israelitas nac lakatunu' cā'lacchicni'. Ixcāmāsu'ni'mā'

a'nchī nala a'nlhā Dios māpa'ksīni'n lā' ixcāmātzeyīmā'
ixlīhuākca'n huan tāpālhūhua' ta'jatat a'ntū ixcāpasanī't
tachi'xcuhuī't. 24 Chuxalhā nac huan ti'ya't a'nlhā huanican
Siria cāmāca'tzīnīca ixpālacata Jesús. Lā' cālīmini'ca ixlīhuākca'n
huan ī'tzaca'nī'n. Cālīmini'ca a'ntī ixtapātīmā'na chuxatūya
ta'jatat lā' chuxatūya taca'tzāt. Lā' cālīmini'ca a'ntī ixtaka'lhī
huan tlajana'nī'n lā' huan a'ntī ixtaxtacnānī lā' huan a'ntī
ixtalū'ntū'lanī't. Lā' Jesús cāmātzeyīkō'lh. 25 Lā' līlhūhua'
xalanī'n nac estado de Galilea tastālani'lh lā' nā xalanī'n nac
huan cā'lacchicni' Decápolis lā' Jerusalén. Lā' nā tastālani'lh
xalanī'n nac estado de Judea lā' xalanī'n nac huan ti'ya't
tintacut huan pūxka Jordán.

5

Jesús a'cta'sana'lh huan nac ti'na'j kēstīn

1 Lā' a'xni'ca' Jesús cālaktzī'lh a'nchī tamilh lhūhua'
tachi'xcuhuī't, xla' tā'cxtulh huan nac ti'na'j kēstīn lā' a'ntza'
tahui'lalh. Lā' ī'sca'txtunu'nī'n tuncan talītamacxti'li'lh. 2 Lā'
Jesús tzuculh cāmāsu'ni'.

Huan a'ntī stu'ncua' tapāxuhua
Lc. 6.20-23

Lā' chuntza' Jesús cāhuanilh:

3 —Ka'lhī'yā'tit a'ntū nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n palh
u'cxca'tzīyā'tit que tū' tzey hui'xina'n lā' lej tzey a'nchī Dios
cālakalhu'manāni' a'yuj tū' tzey hui'xina'n. Nalīpāxuhua'yā'tit
porque Dios cāmāpa'ksīmā'ni'.

4 'Ka'lhī'yā'tit a'ntū nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n palh laka-
putza'yā'tit ixpālacata huan mintalaclē'i'ca'n o ixpālacata chux-
atū catūhuā porque Dios nacāmāko'xamāka'tlī'yāni'.

5 'Ka'lhī'yā'tit a'ntū nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n a'ntīn tū'
līka'tla'jca'tzīyā'tit nīn tuntū' porque ixlīhuāk huan ti'ya't mi-
laca'n nahuan.

6 'Ka'lhī'yā'tit a'ntū nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n a'ntī lej
lacuan lacu'tunā'tit na ixlacapūn Dios hua'chi huan a'ntī
tzi'ncsa putza ixtahua'. Dios nacāmaktāyayāni' lā' chuntza' lej
lacuan nala'yā'tit.

7 'Ka'lhī'yā'tit a'ntū nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n
a'ntī cālakalhu'manā'tit ā'makapitzīn porque nā Dios
nacālakalhu'manāni'.

8 'Ka'lhī'yā'tit a'ntū nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n
a'ntī xmān lakatin mintapāstacna'ca'n lā' ū'tza' a'nchī
nalīmakapāxuhua'yā'tit Dios. Nalīpāxuhua'yā'tit porque nac
a'kapūn nalaktzī'nā'tit Dios calacan.

9 'Ka'lhī'yā'tit a'ntū nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n a'ntī
cāmāko'xamixī'yā'tit tachi'xcuhuī't a'ntīn talā'a'kchā'ni'.

Nalīpāxuhua'yā'tit porque nacātamā'pācuhuī'yāni' ixcamana'
Dios.
10 ’Ka'lhī'yā'tit a'ntū nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n a'yuj
pātīni'mpā'na'ntit xmān porque tlahua'pā'na'ntit ixtapuhuān
Dios. Nalīpāxuhua'yā'tit porque Dios cāmāpa'ksīmā'ni'.
11 ’Ka'lhī'yā'tit a'ntū nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n a'xni'ca'
tachi'xcuhuī't cātalakapalayāni' lā' cātamātakāhuī'yāni' lā'
lej cātalē'ksa'nīni'nāni' tāpālhūhua' a'ntūn tū' stu'ncua'.
Capāxuhua'tit a'xni'ca' cātatlahuani'yāni' chuntza' xmān
porque quilāstālani'uj. 12 Lej capāxuhua'tit como nac a'kapūn
māquī'canī't a'ntū mila'ca'n nala lā' ū'tza' lej lhūhua' ixtapalh.
Nā chu a'cxtim cāmāpātīnīca huan ixa'cta'sana'nī'n Dios
xalanī'n makāntza'.

Huan matzat lā' huan pūmaksko
Mr. 9.50; Lc. 14.34-35

13 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Hui'xina'n hui'lā'na'ntit nac huā'mā' quilhtamacuj para
nacāmāsuni'yā'tit huan tachi'xcuhuī't a'nchī tzey natala.
U'tza' hua'chi matzat a'ntū lītlahuacan quinī't para que
tzey nala lā' tū' napu'csan. Palh huan matzat tū'tza' ka'lhī
ixlīsko'ko' tūlatza' catimāsko'kō'palaca. Tū'tza' tzey para nīn
tuntū'. Xmān namaka'ncan lā' nalacchi'ntacan.
14 ’Nā hui'xina'n hui'lā'na'ntit nac huā'mā' quilhtamacuj
para nacāmāsca'tīyā'tit tachi'xcuhuī't a'nchī natalīlatā'kchoko.
Hui'xina'n hua'chi pūmaksko a'ntū māxkakē huan nac
cā'quilhtamacuj. Lakatin xcānsipej tālhmā'n huan nac kēstīn
tū' catimātzē'kca. 15 Lā' nīn tū' catimāquilhtīca huan pūmaksko
lā' tuncan nalē'kchocan lakatin chā'xta. Más tzey mā'ca'can
tālhmā'n lā' chuntza' tzē nacāmāxkakē ixlīhuākca'n a'ntīn
tatanūmā'na huan nac chic. 16 Chuntza' hui'xina'n xa'nca
nalatā'kchokoyā'tit na ixlacapūnca'n tachi'xcuhuī't para que
xlaca'n natamācā'tanī quinTāta'ca'n nac a'kapūn ixpālacata
huan xatzey a'ntū tlahua'pā'na'ntit.

Jesús māsu'yulh ixpālacata huan ley

17 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Tū' capuhua'ntit palh icminī't na'icmāpānū huan ley
a'ntū maxquī'ca Moisés nīn a'ntūn tatzo'kli huan profetas.
Tū' chuntza' ictitlahualh. Quit iccāmāsu'ni'cu'tunāni' a'nchī
natlōkentaxtūyā'tit. 18 Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni' que līhuan
tahui'lāna'cus huan a'kapūn lā' huan ti'ya't, tū' catixapaca nīn
macsti'na'j huan ley. Tū' catixapaca nīn tuntū' a'xni'ca' tūna'j
natlōkentaxtūkō'can ixlīhuāk a'ntū napātle'ke. 19 Chuntza' palh
catīhuā namākēnū macsti'na'j a'ntū māpa'ksī huan ley como
puhuan que tū' lej tasqui'nī, xla' nala xastancu a'nlhā Dios
māpa'ksīkō' ixlīhuāk. Lā' palh chuxatī a'ntī nacāmāsu'ni'

ā'makapitzīn que tzē natamākēnū lakatin ley como tū'
tasqui'nī, nā xla' nala xastancu a'nlhā Dios māpa'ksīkō'
ixlīhuāk. Lā' palh catīhuā na'a'kahuāna'ni' huan ley lā' nā
nacāmāsu'ni' ā'makapitzīn a'nchī xlaca'n nata'a'kahuāna'ni',
xla' lej tasqui'nī a'nlhā Dios māpa'ksīni'n nac a'kapūn.
20 Chuntza' iccāhuaniyāni' que maclacasqui'n natlahua'yā'tit
a'ntū stu'ncua' ixtapuhuān Dios. Lā' palh tū' tasu'yu que
cā'a'kapalhkā'yā'tit a'nchī ixlītzey huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n
huan ley lā' huan fariseosnu', hui'xina'n tū' catitanū'tit a'nlhā
Dios māpa'ksīkō' ixlīhuāk.

Jesús māsu'yulh ixpālacata huan tā'kcha
Lc. 12.57-59

21 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Hui'xina'n kaxpa'tnī'ta'ntittza' a'nchī cāhuanica xalanī'n
makāntza': "Tū' catima'knī'ni'. Lā' palh catīhuā a'ntī na-
maknīni'n nalīyāhuacan lā' xla' namāpala con Dios". 22 Lā'
quit iccāhuaniyāni' que palh catīhuā na'a'kchā'ni' ā'chā'tin,
nalīyāhuacan. Lā' xla' namāpala con Dios. Lā' catīhuā a'ntī
nalakapala ā'kalhatin nā xla' namāpala con Dios. Lā' catīhuā
a'ntī namacapulhca ā'kalhatin lā' nahuani: "Idiota", xla' tzē
nalhcuyucan nac pūpātīn.
23 'Chuntza' a'xni'ca' lī'pimpā't a'ntū na'a'ksajuī'ya' Dios lā'
palh napāstaca a'nchī tlahuani'nī'ta' a'ntūn tū' tzey ā'kalhatin,
24 namakxteka'chi nac pūmacamāstā'n huan lē'ksajna'. Pū'la
napina' namāko'xami'xī'ya' huan ā'kalhatin lā' ā'calīstān
nataspi'ta' para na'a'ksajuī'ya' a'ntū ixlī'pimpā't.
25 'Lā' palh catīhuā mālacapū'yāni' lā' lē'ncu'tunāni' nac
pūchihuīn, lej tzey palh palaj nalacāxla'yā'tit līhuancus
pimpā'na'ntit nac tej. Lā' palh tū' chuntza' natlahua'ya',
a'xni'ca' mintu'ca'n nachipinā'tittza', nalē'nāni' na ixlacapūn
huan juez. Lā' ū'tza' nacāmacamaxquī'yāni' policía lā' xlaca'n
natachī'yāni' lā' natamānūyāni' nac pūlāchī'n. 26 Icuaniyāni'
que tū' nataxtuyāchi hasta a'xni'ca' namāpalakō'ya' ixlīhuāk
huan tumīn.

Jesús māsu'yulh ixpālacata makpuscātīni'ncan

27 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Hui'xina'n kaxpa'tnī'ta'ntittza' a'nchī ixuancan pū'la: "Tū'
catimakpuscātīni'". 28 Lā' quit iccāhuaniyāni' que chux-
atī a'ntī lej nalaktzī'n kalhatin puscāt para napuhuan que
natā'lhtatacu'tun, ū'tza' chu a'cxtim hua'chilh ixtā'lhtatanī'ttza'
como chuntza' pāstacna'lh.
29 'Palh milakastapun xala' milacacāna'j nalaktzī'n
catīhua' lā' ū'tza' nalīmātlahuīyāni' talaclē'i', namaxtuya' lā'
namaka'na'. Tū' tzey palh napina' nac pūpātin ixpālacata
milakastapun. Más tzey ī'sputni'ni' milakastapun lā'

namāpūtaxtūca'na'. 30 Lā' palh mimacacāna'j natlahua
talaclē'i', cacā'tē't lā' cama'ka'. Tū' tzey palh napina' nac
pūpātīn ixpālacata mimacan. Más tzey ī'sputni'ni' mimacan lā'
namāpūtaxtūca'na'.

Jesús cāmāsu'ni'lh ixpālacata makxtekcan huan puscāt
Mt. 19.9; Mr. 10.11-12; Lc. 16.18

31 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Nā pū'la ixuancan: "Catīhuā a'ntī namakxteka ixpuscāt
maclacasqui'n naxapa huan nac registro". 32 Lā' quit
iccāhuaniyāni' que a'xni'ca' naxapacan huan nac registro
lā' palh huan puscāt tū' ka'lhī ixtatā'chihuīn, ū'tza' tū' tzey.
Chuntza' mātlahuī makchi'xcunu'n huan puscāt a'xni'ca'
natapūchahuapala. Lā' huan chi'xcu' a'ntī natā'tapūchahua
huanmā' puscāt, xla' namakpuscātīni'n.

Jesús māsu'yulh ixpālacata a'nchī tahuan que lej stu'ncua' a'ntūn tahuan

33 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Nā kaxpa'tnī'ta'ntittza' a'nchī ixcāhuanican xalanī'n
makāntza': "A'xni'ca' lej stu'ncua' hua'na' para
nalacāxtlahua'ya' huan catūhuā, Dios laktzī'mā'ni' lā' tasqui'nī
natlōkentaxtūya'". 34 Pero quit iccāhuaniyāni' que tū'
catihua'ntit: "Por Dios", ixpālacata ā'catūhuā. Makapitzīn
tahuan: "Por los cielos", a'xni'ca' talacāxtlahua catūhuā.
Chuntza' tū' tzey como huan a'kapūn, ū'tza' a'nlhā Dios
huī'. 35 Lā' ā'makapitzīn tahuan: "Por la tierra". Chuntza'
tū' tzey como huan ti'ya't hua'chilh a'nlhā Dios cāmājaxī
ixtojon. Lā' ā'makapitzīn huampala tahuan: "Por Jerusalén".
Chuntza' tū' tzey como Jerusalén ū'tza' ixā'lacchicni' huan
Rey más xaka'tla'. 36 Lā' ā'makapitzīn huampala tahuan: "Por
mi cabeza". Chuntza' tū' tzey como xmān Dios ca'tzi lhānīn
napu'n ixmūsasatca'n. 37 Stu'ncua' calalh a'xni'ca' nahua'nā'tit
"u'huē" o "tū'". Lā' chuntza' tū' maclacasqui'n nahua'nā'tit
ā'catūhuā huampala. Huan tamā'na ā'makapitzīn tachihuīn
nacāquilhtaxtuyāni' ixpālacata huan ko'ti'ti'.

Jesús māsu'yulh ixpālacata a'ntīn tapalāna'ni'
Lc. 6.29-30

38 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Hui'xina'n kaxpa'tnī'ta'ntittza' a'nchī pū'la ixuancan:
"Palh namātakāhuī'ya' ixlakastapun ā'chā'tin, nalīmāpala'ya'
milakastapun. Lā' nalīmāpala'ya' mintatzan ixtatzan
ā'kalhatin a'ntū māyujū'ni'". 39 Lā' quit iccāhuaniyāni': Tū'
catitapalāna'ni'lh huan a'ntīn tlahuani'nī'ta'ni' a'ntūn tū' tzey.
Palh catīhuā ixlacala'sni' mimpāxtūcāna'j, natamakxteka'
nalacala'sāni' mimpāxtūxuc. 40 Lā' palh catīhuā ixmālacapū'ni'
lā' namaklhtīcu'tunāni' mincamisa, nā natamakxteka'

nalē'n mintakēnu'. 41 Lā' palh catīhuā ixsāmācu'quī'ni'
ixmaleta lakatin kilómetro, nacu'ca'pala'ya' ā'lakatin kilómetro.
42 A'xni'ca' catīhuā nasqui'ni'yāni' catūhuā, namaxquī'ya' lā'
tū' catikē'pini' catīhuā a'ntī maksācua'cu'tunāni'.

Jesús māsu'yulh a'nchī napāxquī'can huan tā'ca'tza
Lc. 6.27-28, 32-36

43 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Nā kaxpatnī'ta'ntittza' a'nchī pū'la ixuancan:
“Nacāpāxquī'ya' mi'amigos pero tū' maclacasqui'n
nacāpāxquī'ya' mintā'ca'tza”. 44 Lā' quit iccāhuaniyāni':
Cacāpāxquī'tit mintā'ca'tzaca'n lā' nasqui'ni'yā'tit Dios
que cacāsicua'lanālīlh xlaca'n a'ntī cātamacapūlhcayāni'.
Cacāmaktāya'tit xlaca'n a'ntīn tū' cātalaktzī'ncu'tunāni'
lā' catā'chihuīna'tit Dios ixpālacataca'n xlaca'n a'ntī
cātalakapalayāni' lā' cātamāpātīnīyāni'. 45 Chuntza' tasu'yu
que hui'xina'n ixcamana' quinTāta'ca'n xala' nac a'kapūn.
Dios māchi'chinīni'n huan chi'chini'. Lā' chu a'cxtim
talaktzī'n huan chi'chini' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't, a'yuj
tzey lā' a'yuj tū' tzey xlaca'n. Lā' Dios macamin xcān para
ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't a'yuj ta'a'kahuāna'ni' lā' a'yuj tū'
ta'a'kahuāna'ni'. 46 Lā' palh xmān nacāpāxquī'yā'tit xlaca'n
a'ntī cātapāxquī'yāni', ¿tichū cuenta natlahua huā'mā'?
Chuntza' tatlahua chuxatīyā ā'makapitzīn a'ntīn tū' tzey
hua'chi huan mātā'jīni'nī'n impuesto. 47 Lā' palh xmān
nacāmālakacuhuīnī'yā'tit mintā'macchicca'n, ¿chu ka'tla'
catūhuā tlahua'nī'ta'ntit? Xlaca'n a'ntīn tū' tastālani' ixtej
Dios nā chuntza' tatlahua. 48 Lā' chuntza' hui'xina'n cala'tit
xalacuan chu a'cxtim hua'chi quinTāta'ca'n xala' nac a'kapūn.

6

Jesús māsu'yulh ixpālacata huan xatzey a'ntūn tlahuacan

1 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Lā' a'xni'ca' natlahua'yā'tit a'ntūn tzey o namaktāya'yā'tit
ā'kalhatin para natlōkentaxtūyā'tit ixtapuhuān Dios, tzē'k
natlahua'yā'tit. Tū' catitlahua'tit cā'lacapūlhūhua' para
nacātalaktzī'nāni'. Palh cā'lacapūlhūhua' natlahua'yā'tit,
quinTāta'ca'n xala' nac a'kapūn tū' caticāmaxquī'ni' nīn
tuntū'. 2 Chuntza' a'xni'ca' nacāmaktāya'yā'tit huan a'ntīn
tamaclacasqui'n, tū' caticāhua'ni'tit ā'makapitzīn a'ntūn
tlahua'pā'na'ntit. Xlaca'n a'ntīn tatlahua lakatu' ixlacanca'n
tatlahua a'ntūn tzey nac cā'tejen lā' na ixlītokpānca'n israelitas.
Chuntza' tatlahua para que tachi'xcuhuī't nacāmāka'tlī'.
Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni que a'xni'ca' cālaktzī'ncan, ū'tza'
hua'chi ixtatlajca'n a'ntū natamaklhtīni'n. 3 Lā' hui'xina'n,
a'xni'ca' nacāmaktāya'yā'tit huan a'ntīn tamaclacasqui'n,

tū' catimakxtektit nīn tintī' naca'tzī a'nchī cāmaktāya'yā'tit.
4 Más tzey tzē'k nacāmaktāya'yā'tit. Lā' quinTāta'ca'n
nalaktzī'n a'ntūn tzē'k tlahua'yā'tit lā' xla' nacāmaxquī'yāni'
mintatlajca'n.

Jesús māsu'yulh a'nchī kalhtō'ka'can
Lc. 11.2-4

5 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Lā' makatunu' nakalhtō'ka'ni'yā'tit Dios, tū' catitla'hua'tit
chu a'nchīn tatlahua xlaca'n a'ntīn tatlahua lakatu'
ixlacanca'n. Xlaca'n tatāya na ixlītokpānca'n israelitas lā'
nac cā'tejen a'nlhā nacālaktzī'ncan a'xni'ca' takalhtō'ka'mā'na.
Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni' que a'xni'ca' cālaktzī'ncan, ū'tza'
hua'chi ixtatlajca'n a'ntū natamaklhtīni'n. 6 Pero a'xni'ca'
hui'xina'n nakalhtō'ka'yā'tit, catanū'tit na minchicca'n
lā' camālacchō'tit lā' mē'cstuca'n nakalhtō'ka'yā'tit lā'
natā'chihuīna'nā'tit quinTāta'ca'n a'ntīn tū' laktzī'ncan. Lā'
quinTāta'ca'n xala' nac a'kapūn nalaktzī'n a'ntūn tzē'k
natlahua'yā'tit lā' xla' nacāmaxquī'yāni' mintatlajca'n.

7 'Lā' capāstactit a'xni'ca' natlahua'yā'tit mi'oracionca'n, lā'
tū' maklhūhua' nahua'nā'tit a'ntū hua'nī'ta'ntittza'. Chuntza'
tatlahua huan tamā'na a'ntīn tū' talakapasa Dios. Tapuhuan
palh Dios nacākaxmata ixpālacata huan lhūhua' tachihuīn.
8 Tū' catila'tit hua'chi xlaca'n. QuinTāta'ca'n nac a'kapūn
ca'tzītza' a'ntū hui'xina'n maclacasqui'nā'tit a'xni'ca' tūna'j
squi'ni'yā'tit. 9 Chuntza' natā'chihuīna'nā'tit Dios:

QuinTāta'ca'n a'ntī hui'lachi' nac a'kapūn, ca'a'cnīni'ni'ca'.
10 Camilh a'xni'ca' natzucuya' nacāmāpa'ksī'kō'ya' huan tachi'xcuhuī't.
Catlahuaca mintapuhuān huā'tzā' nac ti'ya't chu a'cxtim hua'chi nac a'kapūn.
11 Caquilāmaxquī'uj chuhua'j quilīhua'tca'n a'ntū icmaclacasqui'nāuj.
12 Caquilāmāsputūnu'ni'uj a'ntū iccālaclē'ni'yāni' como iccāmāsputūnu'ni'yāuj huan tamā'na' a'ntī quincātalaclē'ni'yāni'.
13 Tū' camakxtekti naquincāpātle'keni'yāni' a'ntū naquincāmātlahuīyāni' talaclē'i'.
Xmān hui'x xaMāpa'ksīni' lā' mila' ixlīhuāk huan līmāpa'ksīn lā' ixlīhuākca'n natamācā'tanīyāni' para pō'ktu.
Amén.

14 'Palh hui'xina'n nacāmāsputūnu'ni'yā'tit ā'makapitzīn
a'ntī cātatlahuani'yāni' a'ntūn tū' tzey, nā quinTāta'ca'n
xala' nac a'kapūn nā nacāmāsputūnu'ni'yāni' a'ntūn
tlahuanī'ta'ntit a'ntūn tū' tzey. 15 Lā' palh hui'xina'n

tū' nacāmāsputūnu'ni'yā'tit ā'makapitzīn, lā' tū' caticāmāsputūnu'ni'ni' mintalaclē'i'ca'n quinTāta'ca'n xala' nac a'kapūn.

Jesús māsu'yulh ixpālacata a'nchī latā'kchokocan a'xni'ca' tū' huā'yancan

16 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Lā' a'xni'ca' tū' nahuā'ya'nā'tit tintacuj para natā'chihuīna'nā'tit Dios, tū' catila'tit hua'chi xlaca'n a'ntīn tatlahua lakatu' ixlacanca'n. Xlaca'n ta'a'cpūtō'ca' lhca'ca'n lā' tū' talakacha'ka'n para que nacālaktzī'ncan lā' naca'tzīcan palh tū' tahuā'yan. Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni' que xlaca'n taka'lhītza' ixtatlajca'n a'xni'ca' tasu'yu que tū' tahuā'yalh.
17 Hui'xina'n tū' catitla'hua'tit chuntza'. A'xni'ca' tū' huā'ya'nā'tit tintacuj para natā'chihuīna'nā'tit Dios, calakacha'ka'ntit lā' xa'nca caxqui'ttit miya'jca'n
18 lā' chuntza tū' catica'tzīca palh tū' huā'ya'nā'tit. Xmān quinTāta'ca'n xala' nac a'kapūn naca'tzī a'ntūn tzē'k tla'hua'yā'tit lā' xla' nacāmaxquī'yāni' mintatlajca'n.

Jesús māsu'yulh ixpālacata a'ntū quilaca'n nala nac a'kapūn
Lc. 12.33-34

19 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Tū' catilacasqui'ntit lhūhua' tumīn lā' ā'catūhuā xala' nac huā'mā' quilhtamacuj. Huan tzī'ya' lā' huan xumpepe tzē natamālakuanī a'ntū xala' nac quilhtamacuj. Lā' tzē naka'lhancan mintumīnca'n.
20 Más tzey calacasqui'ntit a'ntū nala milaca'n nac a'kapūn. A'ntza' huan tzī'ya' lā' huan xumpepe tūlalh catitamāsputūlh lā' tūlalh catitatanūlh ka'lhāna'nī'n.
21 Lā' pō'ktu pāstaclacapinā'tit a'nlhā huī' huan a'ntū lej tasqui'nīni'yāni'.

Jesús māsu'yulh ixpālacata a'ntū hua'chi ixpūmaksko quimacni'ca'n
Lc. 11.34-36

22 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Milakastapunca'n hua'chi lakatin ixpūmaksko mimacni'ca'n. Palh tū' tampi'lhīni'nā'tit lā' palh laktzī'nā'tit a'ntūn tamaclacasqui'n ā'makapitzīn, ū'tza' hua'chilh tzey milakastapunca'n lā' hua'chilh huāk xkakana' na mimacni'ca'n.
23 Lā' palh xmān laktzī'nā'tit a'ntū maclacasqui'nā'tit hui'xina'n mē'cstuca'n, lej lactampi'lhni' lanī'ta'ntit. U'tza' hua'chilh tū' tzey milakastapunca'n lā' hua'chilh huāk cā'pucsua' na mimacni'ca'n. Palh tū' tzey ixpūmaksko mimacni'ca'n, ā'chulā' cā'pucsua' nala. Lā' a'nlhā cā'pucsua' tū' ca'tzīcan lhā a'ncan.

Jesús māsu'yulh ixpālacata huan kalhatu' patrón
Lc. 16.13
24 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Nīn tintī' tzē natā'scuja kalhatu' ixpatrón como nalaca'ī'
kalhatin lā' tū' catilaca'ī'lh ā'kalhatin. Lā' na'a'kahuāna'ni'
kalhatin lā' nalakmaka'n ā'kalhatin. Lā' nā chuntza'
hui'xina'n tūla nalīpāhua'nā'tit Dios palh nalīpāhua'nā'tit huan
mintumīnca'n.

Jesús māsu'yulh a'nchī Dios cāmaktaka'lha ixcamana'
Lc. 12.22-31
25 Lā' Jesús cāhuanipā:
—U'tza' iccālīhuaniyāni' chuhua'j: Tū' ticāpāta'layāni'
ixpālacata huan līhua't a'ntū maclacasqui'nā'tit para
nalatahui'layā'tit. Lā' tū' tilē'capinā'tit ixpālacata huan
lu'xu' a'ntū maclacasqui'n mimacni'ca'n. Dios cāmaxquī'ni'
minquilhtamacujca'n lā' mimacni'ca'n a'ntū napūscujā'tit. Lā'
ū'tza' nacālīmaxquī'yāni' chuxatū a'ntū namaclacasqui'nā'tit.
26 Cuenta catlahua'tit huan spūnnu' a'ntūn takosnū'n. Xlaca'n
tū' tacha'n nīn tuntū', nīn tamakalana'n lā' tū' taka'lhī
ixpūcuxi'ca'n. Lā' quinTāta'ca'n xala' nac a'kapūn cāmāhuī'.
Lā' hui'xina'n līhua'ca' mintapalhca'n que huan spūnnu'.
27 Lā' ¿tichū na milaclhpu'nanca'n tzē natahui'la más makān
xmān porque lej nalē'ca'a'n?
28 'Lā' ¿a'chī' cāpāta'layā'ni' ixpālacata a'ntū nalhakā'yā'tit?
Camaksca'ttit huan xa'nat a'nchīn talīstaca nac cā'tacuxtu. Tū'
tascuja lā' tū' tatza'pa' ixlu'xu'ca'n. 29 Lej tzēhuanī't tastaca
a'yuj tuntū' tatlahua. Lā' iccāhuaniyāni' que huan rey Sa-
lomón tūlalh cāmālacastucli ixlītzēhuanī't huan xa'nat. Lā'
xla' lej rico ixuanī't. 30 A'nan chi'tin nac cā'tacuxtu a'ntūn
tzēhuanī't pero lakalī tū'xama'n nacā'ī'can lā' nacālhcuyucan.
Lā' como Dios cāmaktaka'lha lā' cāmakastaca huan chi'tin
a'ntū palaj nascōhuan, ā'chulā' nacāmaktaka'lhāni' hui'xina'n.
Lā' ¿a'chī' tū' kalhlaka'ī'yā'tit huā'mā'? 31 Chuntza' tū'
tilē'capinā'tit lā' tū' catihuantit: "¿Tuchū nahua'yāuj? Lā'
¿tuchū nalīko'tnūnāuj? Lā' ¿chichū na'iclīlhakā'nanāuj?" 32 Huan
a'ntī xalanī'n huā'mā' cā'quilhtamacuj pō'ktu chuntza' tahuan
lā' pō'ktu chuntza' tapuhuan. Pero hui'xina'n ka'lhī'yā'tit
kalhatin minTāta'ca'n nac a'kapūn lā' xla' xa'nca ca'tzī a'ntū
maclacasqui'nā'tit lakalīyān. 33 Xapū'la nalē'capinā'tit a'nchī
namakxtekā'tit Dios nacāmāpa'ksīkō'yāni' lā' nalē'capinā'tit
a'nchī nalīmakapāxuhua'yā'tit Dios. Xla' nacāmaxquī'yāni'
ixlīhuāk a'ntū maclacasqui'nā'tit. 34 Lakatunu' chi'chini'
naka'lhī'yā'tit a'ntū nacāpāta'layāni'. Chuntza' tū' catita-
makchuyī'tit chuhua'j a'ntū nacāpātle'keni'yāni' lakalī como
chuntza' tūla xa'nca cuenta tlahua'yā'tit huā'mā' chi'chini'.
Lā' ixlīlakalī nacāpāta'lapalayāni'.

7

Jesús māsu'yulh que tū'tzey palh cā'a'ksa'ncan ā'makapitzīn
Lc. 6.37-38, 41-42

1 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Tū' caticā'a'ksa'ntit ā'makapitzīn lā' Dios tū'
nacājuzgarlīyāni'. 2 Chu a'nchī hui'xina'n cā'a'ksa'nā'tit
ā'makapitzīn, chu a'cxtim Dios nacājuzgarlīyāni'.
Palh hui'xina'n nalāmāsputūnu'ni'yā'tit, nā Dios
nacāmāsputūnu'ni'yāni'. 3 ¿Chichū tzē nalaktzī'na' huan
ti'na'j pa'lhma' na ixlakastapun mintā'tin palh tanūma'
hua'chi kentin qui'hui' na milakastapun? 4 Palh tū' pū'la
maxtuya' huan qui'hui' na milakastapun, tūlalh catima'xtuni'
huan pa'lhma' na ixlakastapun mintā'tin. 5 ¡Tlahua'pā't
lakatu' milacan! Palh hui'x tlahua'ya' a'ntūn tū' tzey,
tūlalh catimaktāya' ā'kalhatin a'ntīn tlahua a'ntūn tū' tzey.
Maclacasqui'n cuenta natlahua'ya' pū'la a'nchī latā'kchokoya'
hui'x lā' chuntza' tzē namaktāya'ya' ā'kalhatin para que xa'nca
nalatā'kchoko.

6 ’A'nan tachi'xcuhuī't a'ntī ixlaktaca'n lej ko'hua'jua' ix-
tapāstacna'ca'n. Lā' palh xlaca'n tū' tlakaj takaxmatcu'tun
ixtachihuīn Dios, tū' caticāmāsu'ni'tit. Xmān nata'a'kchā'n lā'
nacātatucscu'tunāni' hua'chi chichi' a'ntū lej xcana'n. Santo
ixtachihuīn Dios. Lā' palh tachi'xcuhuī't tū' takaxmatcu'tun,
tū' caticāmāsu'ni'tit xlaca'n. Tū' catita'a'cnīni'ni'lh ixtachihuīn
Dios. Xlaca'n hua'chi lakatin pa'xni' a'ntū nalacchi'nta a'ntū
lej tapala.

Jesús māsu'yulh a'nchī nalīsqui'ni'yāuj Dios
Lc. 11.9-13; 6.31

7 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Casqui'ni'tit Dios lā' xla' nacāmaxquī'yāni'. Caputzatit
a'ntū Dios cāmaxquī'cu'tunāni' lā' nakaksā'tit. Cakē'kō'lhtit
huan mākalhcha lā' chuntza' nacātamālaquī'ni'yāni'. 8 Huan
a'ntī nasqui'ni' Dios, ū'tza' namaklhtīni'n lā' huan a'ntī putza
a'ntū Dios namaxquī', xla' nakaksa. Lā' huan a'ntī nakē'kō'lha
huan mākalhcha, Dios namālaquī'ni'.

9 ’Hui'xina'n ka'lhī'yā'tit mincamana'ca'n. Lā' palh kalhatin
mincaman nasqui'ni'yāni' pāntzi, ¿chu namaxquī'ya' lakatin
chihuix? 10 Lā' palh nasqui'ni'yāni' squī'ti', ¿chu namaxquī'ya'
lūhua'? 11 Hui'xina'n chi'xcuhuī'n lā' milaktaca'n tū' tzey.
Lā' a'yuj tū' tzey hui'xina'n, pero ca'tzīyā'tit a'ntūn tzey para
mincamana'ca'n lā' nacāmaxquī'yā'tit. QuinTāta'ca'n xala' nac
a'kapūn lej tzey, lā' chuntza' ā'chulā' nacāmaxquī' a'ntū xatzey
huan a'ntīn tasqui'ni'.

12 ’Chuntza' cacātlahua'ni'tit ā'makapitzīn chu a'cxtim hua'chi
lacasqui'nā'tit xlaca'n nacātatlahuani'yāni'. U'tza' huā'mā'

a'ntū huanicu'tun huan ixley Moisés lā' ū'tza' ixlīmāsca'tīnca'n huan profetasna' chu a'nchīn tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios.

Jesús māsu'yulh ixpālacata huan xapītzina'j mākalhcha

Lc. 13.24

[13] Lā' Jesús cāhuanipā:

—A'nan lakatu' mākalhcha lā' kantu' tej. Natanū'yā'tit nac xapītzina'j mākalhcha a'nlhā mā' huan pītzina'j tej. Lā' pēka'tla' mā' huan tej a'ntū a'n nac pūpātīn lā' pēka'tla' xamākalhcha. Lā' līlhūhua' a'ntī natatanūyācha'.
[14] Huan pītzina'j tej a'n
nac a'kapūn a'nlhā natahui'layāuj para pō'ktu. Lā' jicslīhua' a'ncan. Nā pītzina'j xamākalhcha. Lā' tū' a'nan lhūhua' a'ntī natatanūyācha'.

Jesús māsu'yulh ixpālacata a'nchī līlakapascan huan qui'hui' palh tzey o palh tū' tzey

Lc. 6.43-44

[15] Lā' Jesús cāhuanipā:

—Catamaktaka'lhtit de a'ntīn tahuan palh ixa'cta'sana'nī'n Dios lā' xmān ta'a'kxokonu'n. Xlaca'n hua'chi lobo a'ntū lej taputzamā'na ixlīhua'tca'n lā' talhakā'nanī't hua'chi borregos.
[16] Tzē nacālakapasā'tit ixpālacata a'nchī natalatā'kchoko. Tū' cāpu'xcan uvas nac lhtucū'n lā' nīn tū' cāpu'xcan higos nac huan lhtucū' qui'hui'.
[17] Chuntza' huan xatzey
qui'hui' namāstā' xatzey ixtō'ca't lā' tzēhuanī't. Lā' tū' tzey ixtō'ca't huan qui'hui' a'ntūn tū' tzey.
[18] Huan xatzey
qui'hui' tū' catimāstā'lh ixtō'ca't a'ntūn tū' tzey. Lā' nīn huan tū' tzey qui'hui' tūla namāstā' xatzey ixtō'ca't.
[19] Palh
huan qui'hui' tū' namāstā' xatzey ixtō'ca't, nacā'can lā' nalhcuyucan.
[20] Chuntza' hui'xina'n nacālīlakapasā'tit huan a'cta'sana'nī'n a'ntīn ta'a'kxokonu'n como xlaca'n tū' xa'nca talatā'kchoko.

Jesús māsu'yulh ixpālacata a'ntī natatanū a'nlhā Dios māpa'ksīni'n

Lc. 13.25-27

[21] Lā' Jesús cāhuanipā:

—Lhūhua' a'nan a'ntī naquintamāpācuhuī: "QuiMāpa'ksīni'". U'tza' tū' huanicu'tun que natatanū a'nlhā Dios māpa'ksīkō' ixlīhuāk. Xmān tzē natatanūyācha' xlaca'n a'ntīn tatlahua ixtapuhuān quinTāta'ca'n xala' nac a'kapūn.
[22] A'xni'ca'
namin ā'xmān chi'chini', līlhūhua' naquintahuani: "QuiMāpa'ksīni'ca'n, quina'n icmāsu'yūj ixtachihuīn Dios ixpālacata milīmāpa'ksīn. Lā' milīmāpa'ksīn iccālīmāxtūj huan tlajana'nī'n. Lā' nā lhūhua' lē'cnīn iccālītlahuáuj milīmāpa'ksīn", natahuan.
[23] Lā' tuncan na'iccāhuani': "Tū' iccālakapasāni'.
Catapānū'tit. Hui'xina'n tlahua'tit a'ntūn tū' tzey".

Jesús māsu'yulh ixpālacata a'ntīn ta'a'kahuāna'ni' lā' a'ntīn tū'
Lc. 6.47-49; Mr. 1.22

24 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Chuntza' huan a'ntī quinkaxmata lā' xla' a'kahuāna'ni'
a'ntū icmāsu'yu, xla' xa'nca tlā'huan na ixtej Dios lā' natāyani'
a'yuj napātīni'n. Nala hua'chi kalhatin chi'xcu' a'ntī pūlhmā'n
yāhualh xatantūn ixchic. 25 Lā' a'yuj milh lhūhua' xcān lā'
huan palha' ū'ni' sno'kli huan chic, pero tāyani'lh lā' tū' a'kā'lh.
26 Pero huan a'ntī quinkaxmata lā' xla' tū' a'kahuāna'ni' a'ntū
icmāsu'yu, xla' tūlalh catitāyani'lh. Nala hua'chi kalhatin
chi'xcu' a'ntīn tonto ixuanī't lā' tū' pūlhmā'n yāhualh xatantūn.
27 A'xni'ca' lej lalh xcān lā' milh palha' ū'ni' a'ntū sno'kli huan
chic, tū' tāyani'lh. Mākā'nīlh lā' laclakō'lh.
28 Lā' a'xni'ca' Jesús cāhuanikō'lh huā' tamā'na, huan
tachi'xcuhuī't lej talē'cnīlh ixpālacata huan līmāsca'tīn. 29 Xla'
cāmāsu'ni'lh hua'chi a'ntī ka'lhī līmāpa'ksīn, lā' tū' hua'chi
huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley. Xlaca'n xmān tamāsu'yu a'ntūn
tamaksca'tli.

8

Jesús mātzeyīlh huan a'ntī ixka'lhī lepra
Mr. 1.40-45; Lc. 5.12-16

1 Lā' a'xni'ca' Jesús lacyujli huan nac kēstīn, lhūhua'
tachi'xcuhuī't tastālani'lh. 2 Lā' laktapajtzūlh kalhatin ī'tza'ca'.
Ixka'lhī huan ta'jatat a'ntū huanican lepra lā' ū'tza' a'ntū
māmasī quinquinītca'n. Huan ī'tza'ca' tatzokostani'lh Jesús lā'
huanilh:
—Māpa'ksīni', palh hui'x lacasqui'na', tzē naquimātzeyī'ya'.
3 Lā' tuncan Jesús xa'malh lā' huanilh:
—Chuntza' quit iclacasqui'n. Catzeya'nti.
Lā' a'xni'ca' huanilh huā'mā', tapānūni'lh ixta'jatat huan
ī'tza'ca'. Tzeytza' ixuanī't. 4 Lā' Jesús huanilh:
—Catamaktaka'lhti lā' tū' tihua'ni'ya' nīn tintī'. Xmān
calakpi huan ixcuraca'n israelitas lā' camā'su'ni' mimacni'
para nalaktzī'n palh tzeyanī'ta'tza'. Lā' na'a'ksa'juī'ni'na' chu
a'nchī māpa'ksīni'lh Moisés. Chuntza' nataca'tzī tachi'xcuhuī't
que tzeyanī'ta'tza'.

Jesús mātzeyīlh ixtasācua' huan capitán romano
Lc. 7.1-10

5 Lā' a'xni'ca' Jesús tanūlh huan nac cā'lacchicni' Capernaum,
laktapajtzūlh kalhatin ixcapitanca'n de huan tropasna' ro-
manos. Squi'ni'lh que camaktāyalh 6 lā' huanilh:
—Māpa'ksīni', lej ī'tzaca'n quintasācua' lā' mā' na quinchic.
Lhtuculu' lā' lej pātīni'mā'.
7 Jesús huanilh:

—Na'ica'n na'icmātzeyī.
8 Lā' huan capitán kalhtīlh:
—Māpa'ksīni', hui'x lej ka'lhī'ya' līmāpa'ksīn lā' tū' minī'ni' natanū'ya' nac quinchic. Xmān namāpa'ksī'ya' lā' natzeyan quintasācua'.
9 Māni' quit nā quintamāpa'ksī huan xalaka'tla' lā' nā quit iccāmāpa'ksī huan quintropasna'. A'xni'ca' na'icuani kalhatin tropa que ca'a'lh, xla' na'a'n. Lā' a'xni'ca' na'icuani ā'kalhatin que camilh, xla' namin. Lā' a'xni'ca' na'icuani quintasācua' que catlahualh catūhuā, xla' natlahua a'ntū icuanilh.
10 Lā' a'xni'ca' Jesús kaxmatli huā'mā' tachihuīn, lē'cnīlh. Lā' cāhuanilh huan a'ntī ixtastālani'tēlha:
—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Tū' iclakapasa nīn tintī' israelita a'ntī quinkalhlaka'ī' hua'chi huā'mā' chi'xcu'.
11 Nā iccāhuaniyāni' que natamin lhūhua' xalanī'n ixtankēn lā' nā lhūhua' xalanī'n na ixlītā'cnun. Lā' xlaca'n, a'yuj tū' israelitas, xlaca'n nacātā'huā'yan Abraham lā' Isaac lā' Jacob a'nlhā Dios māpa'ksīni'n.
12 Lā' ā'makapitzīn a'yuj israelitas, xlaca'n nacāmacā'ncan kēpūn a'nlhā cā'pucsua'. A'ntza' natacalhuan lā' natalaxca ixtatzanca'n.
13 Lā' tuncan Jesús huanilh huan capitán:
—Capit na minchic. Chu a'nchī kalhlaka'ī'nī'ta', chuntza' natlahuani'ca'na'.
Lā' huanmā' ka'tlā'tus mātzeyīlh huan tasācua'.

Jesús mātzeyīlh ixpuhuiti' Pedro
Mr. 1.29-31; Lc. 4.38-39

14 Lā' Jesús a'lh na ixchic Pedro lā' a'ntza' laktzī'lh ixpuhuiti'. Ixchi'chīxni'n lā' ixmā'.
15 Jesús xa'malh na ixmacan lā' tapānūni'lh huan tachi'chīxni'. Tā'kaquī'lh huan puscāt lā' tzuculh cāmāhuī'.

Jesús cāmātzeyīlh lhūhua' ī'tza'ca'nī'n
Mr. 1.32-34; Lc. 4.40-41

16 Lā' a'xni'ca' ī'smalanka'namā'tza', cālīmini'ca Jesús lhūhua' a'ntī ixtaka'lhī huan tlajana'nī'n. Lā' xla' xmān māpa'ksīlh lā' chuntza' cāmāxtulh huan tlajana'nī'n. Lā' nā cāmātzeyīlh lhūhua' ī'tza'ca'nī'n.
17 U'tza' huā'mā' pātle'kelh para natlōkentaxtū chu a'nchī a'cta'sana'lh huan profeta Isaías a'xni'ca' hualh huā'mā': "Xla' māpānūlh a'nchī ī'tza'cā'hua' ixuanī'ta'uj quina'n lā' nā a'nchī ī'xlejua'nanāuj lā' quincāmaklhtīni' quinta'jatatca'n".

Ixpālacata huan a'ntīn titastālani'cu'tulh Jesús
Lc. 9.57-62

18 Lā' a'xni'ca' Jesús cālaktzī'lh huan lhūhua' tachi'xcuhuī't a'ntī ixtalītamacxti'li'mā'na, māpa'ksīlh que calē'nca tintacut huan ka'tla' xcān huan nac barco.
19 Lā' kalhatin xamākalhtō'kē'ni' huan ley laktapajtzūlh Jesús lā' huanilh:

—Mākalhtō'kē'ni', ictā'a'ncu'tunāni' chuxalhā napina'.
20 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Huan tanqui'hui' taka'lhī ixlhu'cu'ca'n lā' huan spūnnu' taka'lhī ixmāsekca'n. Lā' quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n; pero quit tū' icka'lhī quinchic a'nlhā na'iclhtata.
21 Lā' ā'kalhatin a'ntī ī'sca'txtunu' ixuanī't, xla' huanilh:
—Māpa'ksīni', caquimakxtekti na'ictachoko nac quinchic hasta a'xni'ca' namā'cnūcan quintāta'.
22 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Caquistāla'ni'. Xlaca'n a'ntīn tū' takalhlaka'ī' tzē natamā'cnū huan nīn.

Jesús māca'cslīlh huan palha' ū'ni'

Mr. 4.35-41; Lc. 8.22-25

23 Lā' tuncan Jesús tojōlh nac lakatin barco lā' tatā'tojōlh
ī'sca'txtunu'nī'n. 24 Lā' līhuan ixtatacutmā'na, tzuculh lakatin
palha' ū'ni' lā' ixlītatzumamā'tza' de xcān huan barco. Lā' Jesús
ī'lhtatamā'. 25 Lā' tuncan ta'a'lh tamālakahuānī lā' tahuanilh:
—¡Māpa'ksīni', caquilāmāpūtaxtūj! ¡Tā'cnūmā'nauj!
26 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Lā' ¿a'chī' lej jicua'nā'tit? ¡Tū' xa'nca kalhlaka'ī'yā'tit!
Tuncan tā'kaquī'lh lā' cālacaquilhnīlh huan ū'ni' lā' huan
xasipej xcān. Lā' chuntza' ca'cslalh. 27 Lā' huan chi'xcuhuī'n
talē'cnīlh lā' tahualh:
—¿Tichūyā chi'xcu' xla'? ¡Hasta tzē cāmāpa'ksī huan ū'ni' lā' huan xasipej xcān lā' nata'a'kahuāna'ni'!

Kalhatu' chi'xcuhuī'n xalanī'n nac Gadara a'ntī ixtaka'lhī huan tlajana'nī'n

Mr. 5.1-20; Lc. 8.26-39

28 Tintacut huan xcān ixuī' lakatin ti'ya't a'nlhā huanican Gadara. Lā' a'xni'ca' Jesús chā'lh a'ntza', tatapajtzūlh kalhatu' chi'xcuhuī'n a'ntī ixtahui'lāna'ncha' nac lhu'cu'. Ixtu'ca'n ixtaka'lhī huan tlajana'nī'n lā' ixtachuyā lā' ixtaca'tzanca'tzī. Nīn tintī' ixtatētaxtucu'tun a'ntza' ixpālacataca'n huan tamā'na kalhatu'.
29 Lā' tatzuculh tata'sa lā' tahualh:
—Icca'tzīyāuj palh hui'x ixO'kxa' Dios, pero quina'n tūna'j ictimāpalanauj con Dios. ¿Chā ta't para naquilāmāpātīnīyāuj a'xni'ca' tūna'j min huan chi'chini' a'ntū lhcācanī't?
30 Lā' tū' lej makat de a'ntza' ixtahuā'yamā'na lhūhua' pa'xni'.
31 Lā' huan tlajana'nī'n tasqui'ni'lh Jesús:
—Palh naquilāmāxtuyāuj na ixchakānca'n huan chi'xcuhuī'n, caquilāmakxtekui na'ictanūyāuj na ixchakānca'n huan tamā'na pa'xni'.
32 Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:
—Capitittza'.
Lā' huan tlajana'nī'n tataxtukō'lh de huan chi'xcuhuī'n lā' tatanūlh huan na ixchakānca'n huan lhūhua' pa'xni'.

Lā' chu tuncan huan lhūhua' pa'xni' tatu'jnun ta'a'lh nac cā'pūtatonkopūn lā' tatojōcha' nac xcān lā' a'ntza' tajicsua'kō'lh.
33 Lā' huan chi'xcuhuī'n a'ntī ixtamaktaka'lhmā'na huan lhūhua' pa'xni', xlaca'n tajicua'lh lā' tatu'jnulh huan nac cā'lacchicni'. Lā' a'xni'ca' tachā'lh, tahuankō'lh ixlīhuāk a'ntū cāpātle'keni'lh huan chi'xcuhuī'n a'ntī ixtaka'lhī huan tlajana'nī'n. 34 Lā' tuncan ixlīhuākca'n xalanī'n huanmā' cā'lacchicni' talaka'lh Jesús a'nlhā ixuī'. Lā' a'xni'ca' tachā'lh a'ntza', lej tasqui'ni'lh Jesús que ca'a'lh de na ixti'ya'tca'n.

9

Jesús mātzeyīlh huan chi'xcu' a'ntī ixlū'ntū'lanī't
Mr. 2.1-12; Lc. 5.17-26

1 Lā' tuncan Jesús tojōlh nac lakatin barco lā' a'lh tintacut lā' chā'lh nac Capernaum a'nlhā ixā'lacchicni'. 2 Lā' līmini'cancha' kalhatin chi'xcu' a'ntī ixlū'ntū'lanī't lā' a'ntī ixmā' na ixlaklaj. Lā' a'xni'ca' Jesús laktzī'lh a'nchīn takalhlaka'ī'lh que ixka'lhlī līmāpa'ksīn, xla' huanilh huan ī'tza'ca':
—Cahui'xcāna'jca'tzi, quincaman. Quit icmāsputūnu'ni'yāni' mintalaclē'i'.
3 Lā' tuncan makapitzīn xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley tapuhualh: "¿A'chī' chihuīna'n chuntza' huā'mā' chi'xcu'? Tā'talacastuccu'tun Dios. Nīn tintī' tzē naquincāmāsputūnu'ni'yāni' quintalaclē'i'ca'n, xmān Dios".
4 Lā' Jesús, como ixca'tzī a'nchī ixtapuhuamā'na, cāhuanilh:
—¿A'chī' puhua'nā'tit chuntza' na mi'a'clhcunucca'n?
5 Icuanilhtza' huan ī'tza'ca': "Iccāmāsputūnu'ni'ni' mintalaclē'i'", pero tū' tasu'yu a'yuj māsputūnu'ni'ca. Palh xa'icuanilh: "Catā'kaqui' lā' casmi'li' mixti'cat lā' catlā'hua'", chuntza' ixtasu'yulh palh natzeyan o tū'. 6 Quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. Lā' chuhua'j na'iccāmāsu'ni'yāni' a'nchī icka'lhī līmāpa'ksīn nac huā'mā' cā'quilhtamacuj lā' tzē na'iccāmāsputūnu'ni' ixtalaclē'i'ca'n tachi'xcuhuī't.
Lā' tuncan Jesús huanilh huan chi'xcu' a'ntī ixlū'ntū'lanī't:
—Catā'kaqui' lā' casmi'li' mixti'cat lā' capit na minchic.
7 Lā' tuncan huan chi'xcu' tā'kaquī'lh lā' lē'lh ī'xti'cat lā' a'lh na ixchic. 8 Lā' huan tachi'xcuhuī't, a'xni'ca' talak-tzī'lh huā'mā', tajicua'lh. Lā' tamāpāxuhuīlh Dios como ixcāmaxquī'nī't huā'mā' līmāpa'ksīn huan chi'xcuhuī'n.

Jesús māta'sīlh huan Mateo para nastālani'
Mr. 2.13-17; Lc. 5.27-32

9 Lā' a'xni'ca' Jesús ixtaxtumā' de a'ntza', laktzī'lh kalhatin chi'xcu' a'ntī ixuanican Mateo. Xla' ixuī' a'nlhā ixmātā'jīni'ncan impuestos lā' huanica:
—Caquistāla'ni'.
Lā' tuncan Mateo tāyalh lā' stālani'lh.

10 Lā' a'xni'ca' Jesús ixuā'yamā' nac lakatin chic, tachā'lh
lhūhua' mātā'jīni'nī'n impuestos lā' ā'makapitzīn a'ntīn tū'
tzeyā chi'xcuhuī'n. Lā' ixlīhuākca'n ixcātā'huā'yamā' Jesús lā'
ī'sca'txtunu'nī'n. 11 Lā' a'xni'ca' makapitzīn fariseosnu' talak-
tzī'lh huā'mā', xlaca'n takalhasqui'nīlh huan ī'sca'txtunu'nī'n
Jesús:
—Lā' ¿a'chī' mimākalhtō'kē'ni'ca'n cātā'huā'yan huan
mātā'jīni'nī'n impuestos lā' ā'makapitzīn a'ntīn tū' tzey?
12 Lā' Jesús kaxmatli huā'mā' tachihuīn lā' cāhuanilh:
—Huan a'ntīn tū' ta'ī'tza'ca'n, xlaca'n tū' tamaclacasqui'n
huan doctor, xmān huan ī'tza'ca'nī'n. 13 Capittit lā' casca'ttit
a'ntū huanicu'tun huā'mā' a'ntūn tzo'kcanī't na ixtachi-
huīn Dios: "Quit ā'chulā' iclacasqui'n nacālakalhu'ma'nā'tit
ā'makapitzīn. Lā' tū' tanto iclacasqui'n naquilā'a'ksajuī'yāuj
huan animalhna'". Chuntza' tzo'kcanī't. Quit tū' icmilh
iccāputza a'ntīn tapuhuan palh xlaca'n xalacuan. Icmilh
iccāputza huan tachi'xcuhuī't a'ntīn taca'tzī palh tū' tzey
xlaca'n como iclacasqui'n que nataxtāpalī ixtapāstacna'ca'n.

Kalhasqui'nīca Jesús ixpālacata a'nchī tū' huā'yancan
Mr. 2.18-22; Lc. 5.33-39

14 Lā' ā'calīstān huan a'ntī ixtastālani' Juan huan Mā'kpaxīni',
xlaca'n talakmilh Jesús. Lā' takalhasqui'nīlh:
—Quina'n lā' huan fariseosnu' maklhūhua' ictasca'jayāuj
lā' tū' icuā'yanāuj tintacuj ixpālacata Dios. Lā' ¿a'chī'
misca'txtunu'nī'n pō'ktu tahuā'yan?
15 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—¿Chā natalakaputza huan a'ntī cākantāyacan a'nlhā
tapūchahuamā'ca? Līhuan huī' huan squi'nīni', tū'
talakaputza. Namin lakatin chi'chini' a'xni'ca' nalē'ncan
huan squi'nīni' lā' a'xni'ca' natalakaputza lā' tū' catitahuā'yalh
ixamigos—a'xni'ca' Jesús cāhuanilh huā'mā', ixlīchihuīna'mā'ca
māni' xla'.
16 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Nīn tintī' nachu'cu huan xasāsti' lu'xu' para nalīlactza'pa'
huan xamasni'. Huan xasāsti' lu'xu' natatimī lā' ā'chulā'
naxtī'ta huan xamasni'. 17 Lā' huan xaxcān uva a'ntūn tūna'j
xcu'tan nīn tintī' catimojōlh nac xakōlūhua' xako'xka' bor-
rego. Namojōcan nac xasāsti' ko'xka' lā' a'xni'ca' naxcu'tan,
tū' catipankli huan ko'xka'. Chuntza' tū' catipāxcatlīlalh
huan ko'xka' lā' tū' catitaxtulh huan xaxcān uva —cāhuanilh
Jesús. U'tza' huā'mā' līchihuīna'mā' ixlīmāsca'tīnca'n israelitas
lā' ixlīmāsca'tīn Jesús a'ntū xasāsti'.

Ixpālacata huan ixtzu'ma'jāt huan xapuxcu' israelitas lā' nā ixpālacata huan puscāt a'ntī xa'malh ixlu'xu' Jesús
Mr. 5.21-43; Lc. 8.40-56

18 Lā' līhuan Jesús ixcāhuanimā' huā'mā', chā'lh kalhatin
xapuxcu' de huan israelitas. Xla' tatzokostani'lh na ixlacapūn
Jesús lā' huanilh:

—Nīlhcus quintzu'ma'jāt. Lā' a'yuj nīlhtza', palh hui'x napina' lā' naxa'ma'ya', xla' nalakahuanchoko.

19 Lā' Jesús tāyalh lā' tā'a'lh huan chi'xcu'. Nā ī'sca'txtunu'nī'n
nā tatā'a'lh. 20 Tuncan milh kalhatin puscāt a'ntī ixī'tza'ca'n.
Lā' ixka'lhītza' lakacāujtu' cā'ta ī'sta'ja ixka'lhni'. Tapajtzūlh
ixkēn Jesús lā' xa'malh ixtampān ixlu'xu' 21 como puhualh
chuntza': "Xmān ca'icxa'malh ixlu'xu' lā' na'ictzeyan",
puhualh. 22 Lā' Jesús talakspi'tli lā' laktzī'lh huan puscāt
lā' huanilh:

—Cahui'xcāna'jca'tzi, quincaman. Tzeyanī'ta'tza' como kalhlaka'ī'nī'ta'.

Lā' huanmā' ka'tlā'tus ixtzeyanī'ttza'.

23 Lā' a'xni'ca' Jesús chā'lh na ixchic huan xapuxcu' is-
raelitas, cālaktzī'lh huan músicos a'ntī natatā'a'n a'xni'ca'
namā'cnūcan. Lā' huan tachi'xcuhuī't lej ixtata'samā'na. 24 Lā'
Jesús cāhuanilh:

—Catapānū'tit de huā'tzā'. Huan tzu'ma'jāt tū' nīnī't. Xmān lhtatamā'.

Lā' xlaca'n talītzī'nli.

25 Lā' a'xni'ca' Jesús cāmāxtukō'lh huan tachi'xcuhuī't, xla'
tanūlh a'nlhā ixmā' huan tzu'ma'jāt lā' macachi'palh. Lā'
huan tzu'ma'jāt tā'kaquī'lh. 26 Lā' chuxalhā nac huanmā' ti'ya't
a'kahualh a'ntū pātle'keni'lh huan tzu'ma'jāt.

Jesús cāmātzeyīlh kalhatu' lakatzī'nī'n

27 Lā' a'xni'ca' Jesús ixtaxtumā' de a'ntza', tatzuculh
tastālani' kalhatu' lakatzī'nī'n. Lā' palha' tahuanilh:

—¡Caquilālakalhu'mauj, hui'x a'ntī ixtā'nat David!

28 Lā' a'xni'ca' Jesús tanūlh huan nac chic, huan lakatzī'nī'n
tatapajtzūlh. Lā' xla' cākalhasqui'nīlh:

—¿Chā kalhlaka'ī'yā'tit palh tzē na'iccāmālacahuānīpalayāni'?

Lā' takalhtīlh:

—Chuntza' ickalhlaka'ī'yāuj, Māpa'ksīni'.

29 Lā' tuncan Jesús cāxa'mani'lh ixlakastapunca'n lā'
cāhuanilh:

—Calalh chu a'nchī kalhlaka'ī'yā'tit.

30 Lā' tatzeyalh ixlakastapunca'n lā' talacahuāna'lh. Lā'
tuncan Jesús lej cāmāpa'ksīlh:

—Calī'hui'lī'tit nīn tintī' namāca'tzīnī'yā'tit.

31 Lā' a'yuj chuntza' cāhuanica, a'xni'ca' tataxtulh xlaca'n
tatzuculh tahuani chā'tin chā'tin a'ntū cātlahuani'lh Jesús. Lā'
ū'tza' talīca'tzīkō'lh lakachu nac huā'mā' ti'ya't.

Jesús mātzeyīlh huan kō'ko'

32 Lā' a'xni'ca' tūna'j ixtataxtu huan a'ntī lakatzī'nī'n ix-
tahuanī't, a'xni'ca' līmini'ca Jesús kalhatin kō'ko'. Lā' huan
kō'ko ixka'lhī huan tlajana'. 33 Lā' a'xni'ca' Jesús māxtulh huan
tlajana', chu tuncan tzuculh chihuīna'n huan kō'ko'. Lā' huan
tachi'xcuhuī't talē'cnīlh lā' tahualh:
—Tū' maktin tasu'yunī't hua'chi ixtā'chuntza' huā'mā'
catūhuā na quinti'ya'tca'n quina'n israelitas.
34 Lā' huan fariseosnu', xlaca'n ixtahuan:
—Huā'mā' chi'xcu' ka'lhī ixlīmāpa'ksīn huan ko'ti'ti' a'ntī
xapuxcu' tlajana'nī'n. U'tza' cālīmāxtuni'lh huan tlajana'nī'n.

Jesús cālakalhu'malh huan tachi'xcuhuī't

35 Jesús ixtētaxtutēlha lakatunu' cā'lacchicni' lā' huan
ranchosnu'. Lā' ixtētanūtēlha nac lakatunu' na ixlītokpānca'n
israelitas lā' ixmāsu'yu. Lā' ixcā'a'cta'sana'ni' a'nchī nala
a'nlhā Dios namāpa'ksīni'n. Lā' nā ixcāmātzeyī chuxatūyā
ta'jatat lā' taca'tzāt. 36 Lā' a'xni'ca' cālaktzī'lh huan
tachi'xcuhuī't, lej cālakalhu'malh como ixcāpāta'lamā' lā'
ixtalakachā'ni'. Cālaktzī'lh hua'chi borregos a'ntīn tū'
ixtaka'lhī ixmaktaka'lhna'ca'n. 37 Lā' Jesús cāhuanilh
ī'sca'txtunu'nī'n:
—Stu'ncua' lhūhua' a'nan a'ntīn takalhlaka'ī'cu'tun.
Xlaca'n hua'chi a'nlhā lej lana'lh lā' tisputa tasācua'nī'n
para na'ī'can. 38 Dios ū'tza' ixtēcu' huan a'nlhā lej lana'lh.
U'tza' nalīsqui'ni'yā'tit Dios que cacāmacamilh chi'xcuhuī'n
a'ntī nacāmāsu'ni' huan xatzey tachihuīn huan a'ntīn
takalhlaka'ī'cu'tun —cāhuanilh.

10

Jesús cālacsacli kalhacāujtu' ī'sca'txtunu'nī'n
Mr. 3.13-19; Lc. 6.12-16

1 Lā' tuncan Jesús cāmāta'sīlh huan kalhacāujtu'
ī'sca'txtunu'nī'n. Lā' cāmaxquī'lh līmāpa'ksīn para natamāxtu
huan tlajana'nī'n lā' para nacāmātzeyī chuxatūyā ta'jatat lā'
taca'tzāt.
2 Huā' tamā'na ixtacuīni'ca'n huan kalhacāujtu'
sca'txtunu'nī'n lā' xlaca'n a'ntī cāmāpacuhuīcan apóstoles:
huan xapū'la, xla' Simón a'ntī ixlītāpātu' ixtacuīni' Pedro, lā'
ī'stancu Andrés; lā' nā Jacobo lā' Juan a'ntī ixo'kxa'n huan
Zebedeo ixtahuanī't; 3 lā' nā Felipe lā' Bartolomé lā' Tomás lā'
huan Mateo a'ntī mātā'jīni' impuestos ixuanī't; lā' nā Jacobo
a'ntī ixo'kxa' Alfeo; lā' Lebeo a'ntī ixmāpācuhuīcan Tadeo; 4 lā'
nā Simón a'ntī ixtapa'ksī con huan cananistasna'; lā' nā Judas
Iscariote a'ntī ā'calīstān namacamāstā' Jesús.

Jesús cāmāpa'ksīlh huan kalhacāujtu' para natamāstū'nca ix-tachihuīn Dios
Mr. 6.7-13; Lc. 9.1-6

5 Lā' a'xni'ca' Jesús cāmacā'lh huā' tamā'na kalhacāujtu', xla'
chuntza' cāmāpa'ksīlh lā' cāhuanilh:

—Tū' catipintit timāsu'yu'yā'tit a'nlhā talahui'lāna'ncha'
xlaca'n a'ntīn tū' israelitas lā' tū' titanū'yā'tit huan
na ixā'lacchicni'ca'n huan samaritanosnu'. 6 Napinā'tit
nacāmāsu'ni'yā'tit huan xalanī'n nac Israel. Xlaca'n hua'chi
borregos a'ntīn tatza'nkānī't. 7 Capintit lā' na'a'cta'sana'nā'tit
chuntza': "Tapajtzūmā'tza' a'xni'ca' natasu'yu a'nchī
Dios nacāmāpa'ksīkō' tachi'xcuhuī't". 8 Cacāmātzeyī'tit
huan ī'tza'ca'nī'n lā' cacāmālakahuanīchoko'tit huan nīnī'n.
Cacāmātzeyī'tit huan leprosos a'ntīn tamasmā'na ixquinītca'n
lā' cacāmāxtutit huan tlajana'nī'n. Hui'xina'n tū' catimāpala'tit
huā'mā' līmāpa'ksīn a'ntū iccāmaxquī'yāni' lā' chuntza' tū'
caticāmātā'jī'tit a'xni'ca' nacālīmātzeyī'yā'tit quilīmāpa'ksīn.

9 'Tū' camojō'tit tumīn de oro nīn de plata nīn de cobre
na mimbolsaca'n a'xni'ca' napinā'tit. 10 Lā' tū' calī'pintit
mimorralhca'n nīn pūtu' milu'xu'ca'n. Xmān nalī'pinā'tit
milu'xu'ca'n a'ntū lhakā'nī'ta'ntit. Tū' nalī'pinā'tit nīn zapato
nīn mimpāla'cca'n. Huan a'ntī māsu'yumā' ixtachihuīn Dios
maclacasqui'n namāhuī'can a'nlhā māsu'yumā'.

11 'A'xni'ca' nachipinā'tit nac lakatin cā'lacchicni' o nac
lakatin rancho, naputzayā'tit kalhatin tzeyā chi'xcu' a'ntī
nacāmānūyāni' na ixchic. Lā' natachokoyā'chipintit hasta
a'xni'ca' nataxtuyā'tit de huanmā' cā'lacchicni'. 12 Lā'
a'xni'ca' natanū'yā'tit huan nac chic, nacāhuaniyā'tit:
"Dios cacāsicua'lanālīlh a'ntīn tahui'lāna' nac huā'mā' chic".
13 Palh con tapāxuhuān cātamānūyāni' na ixchicca'n, Dios
nacāsicua'lanālī xlaca'n. Lā' palh tū' cātamānūyāni' na
ixchicca'n, tū' caticāsicua'lanālīca. 14 Lā' palh tū' cātamānūyāni'
nac pātin chic o lakatin cā'lacchicni', lā' palh tū' cātakaxmatāni',
tuncan cataxtutit. Lā' a'xni'ca' nataxtuyā'tit, catincxtit
huan pokxni' de mintojonca'n. Chuntza' nalīmāsu'yu'yā'tit
que xlaca'n natalē'n cuenta como tū' takaxmatcu'tulh.
15 Ixlīstu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. A'xni'ca' namin huan
chi'chini' lā' Dios nalacāxtlahuakō', xlaca'n lej natapātīni'n.
Dios ā'chulā' nacālakalhu'man xlaca'n xalanī'n nac Sodomo
lā' Gomorra que xalanī'n huanmā' cā'lacchicni' a'ntīn tū'
takaxmatcu'tun —hualh Jesús.

Cāmacaputzacan a'ntīn takalhlaka'ī' Cristo

16 Lā' Jesús cāhuanipā:

—¡Cuenta catlahua'tit! Quit iccāmacā'nāni' lā' nala'yā'tit
hua'chi borregos na ixlaclhni'ca'n huan lobos. Lej
skalalh cala'tit hua'chi huan lūhua'. Lā' cala'tit hua'chi
tantzasnān a'ntūn tū' lāsta'la. 17 Catamaktaka'lhtit como
chi'xcuhuī'n nacātamacamaxquī'cu'tunāni' huan māpa'ksīni'nī'n
lā' nacātatucsāni' na ixlītokpānca'n israelitas. 18 Lā'

nacātamālacapū'yāni' na ixlacapūnca'n gobernadores lā'
reyes xmān por quimpālacata. Chuntza' tzē nacāhuaniyā'tit
huan xatzey tachihuīn calacan xlaca'n lā' nā nacāhuani'yā'tit
huan a'ntīn tū' israelitas. 19 Pero tū' catilē'capintit a'nchī
nalītamaktāyayā'tit nīn a'ntū nacākalhtīyā'tit a'xni'ca'
nacāmacamaxquī'yāni' huan māpa'ksīni'nī'n. A'xni'ca'
nachipinā'tit a'ntza', Dios nacāmāca'tzīnīyāni' a'ntū
nacāhua'ni'yā'tit xlaca'n. 20 Tū' māni' mintachihuīnca'n
a'ntū nachihuīna'nā'tit. Huan Espíritu Santo, ū'tza' a'ntī
nacāmāchihuīnīyāni'.
21 'Huan chi'xcuhuī'n natamacamāstā' ixtā'timīnca'n
para nacāmaknīcan lā' huan xanatātana' natamacamāstā'
ixcamana'ca'n. Huan o'kxa'n natatā'kaquī' contra
ixnatātana'ca'n lā' natamāmaknīnīni'n. 22 Ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't nacātaca'tzalaktzī'nāni' como tapa'ksī'yā'tit con
quit. Lā' huan a'ntīn tzancs natatāya lā' tū' natataxtutāya na
quintej a'yuj lej tapātīni'mā'na, ū'tunu'n nacāmāputaxtūcan.
23 'Lā' a'xni'ca' nacātamacaputzayāni' nac lakatin cā'lacchicni',
cataxtutit lā' capintit ā'lacatin. Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'
que tū' catitētaxtukō'tit ixlīhuākca'n ixā'lacchicni'ca'n israeli-
tas para namāsu'yuyā'tit quintachihuīn a'xni'ca' namimpala
huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n.
24 'Huan sca'txtunu' tū' tasqui'nī hua'chi ixmākalhtō'kē'ni'.
Lā' huan tasācua' tū' tasqui'nī hua'chi ixpatrón. 25 Līpāxūj
huan sca'txtunu' a'ntīn tzē namālacastuca ixmākalhtō'kē'ni' lā'
nā huan tasācua' a'ntīn tzē namālacastuca ixpatrón. Palh
lakapalacanī'ttza' huan a'ntī māpa'ksīni'n huan nac chic
lā' māpācuhuīcanī'ttza' Beelzebú, ā'chulā' nacālakapalacan
ā'makapitzīn xalanī'n nac huā'mā' chic —cāhuanilh Jesús. U'tza'
a'ntū līchihuīna'mā' Jesús lā' nā ī'sca'txtunu'nī'n.

Tichū tasqui'nī najicua'ni'can
Lc. 12.2-9

26 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Chuntza' tū' caticājicua'ni'tit tachi'xcuhuī't. Ixlīhuāk
a'ntūn tatzē'knī't, ū'tza' nalaktzī'ncan. Lā' a'ntū lakatzē'kcus,
naca'tzīkō'can. 27 Huan a'ntū quit iccāhuanini' a'nlhā
quē'stuca'n, ū'tza' nacāhuaniyā'tit cā'lacapūlhūhua'. Lā' huan
a'ntū quit lakatzē'k iccāhuaniyāni', ū'tza' lej palha' nahuanā'tit
chuxalhā. 28 Tū' caticājicua'ni'tit chi'xcuhuī'n a'ntīn tzē
natamaknī mimacni'ca'n pero tūla tamāpa'ksī milīca'tzīnca'n.
Najicua'ni'yā'tit Dios a'ntīn tzē nacāmāsputū mimacni'ca'n lā'
milīca'tzīnca'n nac pūpātīn.
29 '¿Chī ixtapalh huan tantzictzi? Stā'can tantu' por mac-
sti'na'j tumīn. Lā' quinTāta'ca'n nac a'kapūn cuenta nat-
lahua a'xni'ca' minācha' lakatin tantzictzi. 30 Lā' chā'tunu'
de hui'xina'n hasta cātapūtle'keni'ni' kanatunu' miya'jca'n.

31 U'tza' tū' tilījicua'nā'tit. Līhua'ca' tasqui'nī'yā'tit hui'xina'n
que lhūhua' tantzictzi —hualh Jesús.

A'ntī natahuan cā'lacapūlhūhua' que tatapa'ksī con Cristo
Lc. 12.8-9

32 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Lā' huan a'ntī natahuan cā'lacapūlhūhua' palh tatapa'ksī
con quit, xlaca'n quit na'iccālakapasa a'xni'ca' natatāya
na ixlacapūn quinTāta'ca'n nac a'kapūn. Lā' chuntza'
quit nā na'icuan palh xlaca'n tatapa'ksī con quit. 33 Lā'
huan a'ntī naquintakalhtatzē'ka cā'lacapūlhūhua', xlaca'n
quit na'iccākalhtatzē'ka a'xni'ca' natatāya na ixlacapūn
quinTāta'ca'n xala' nac a'kapūn.

Jesús cāmā'kapitzī tachi'xcuhuī't
Lc. 12.51-53; 14.26-27

34 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Tū' tipuhua'nā'tit palh quit icmilh para que chu
lakatin nala ixtapāstacna'ca'n tachi'xcuhuī't lā' chuntza' tū'
catalāsta'lalh nac huā'mā' quilhtamacuj. Tū' ū'tza' quilītlōt.
Na'iccāmā'kapitzīyāni'. 35 Icmilh icmā'kaquī' huan o'kxa'
contra ixtāta' lā' na'icmā'kaquī' huan tzu'ma'jāt contra ixtzī't
lā' nā huan puscāt contra ixtzī't ixkōlu'. 36 Lā' ū'tza' natalīla
lītā'ca'tza xalanī'n na ixchakān huan lakatin chic.
37 'Huan a'ntī līhua'ca' natapāxquī' ixtzī'tca'n o ixtāta'ca'n que
quit, xlaca'n tū' minī'ni' natatapa'ksī con quit. Lā' nā huan
a'ntī līhua'ca' natapāxquī' ixo'kxa'ca'n o ixtzu'ma'jātca'n que
quit, xlaca'n tū' minī'ni' natatapa'ksī con quit. 38 Lā' huan
a'ntīn tūla tatāyani' a'ntū nacāpātle'keni' por quimpālacata,
xlaca'n tū' minī'ni' natatapa'ksī con quit. 39 Huan a'ntī
natataxtutāya de na quintej como tū' tapātīni'ncu'tun por
quimpālacata, xlaca'n tū' catitaka'lhīlh ixquilhtamacujca'n
nac a'kapūn. Lā' huan a'ntī natapātīni'n a'yuj ixtanīlh por
quimpālacata, xlaca'n nacāmāpūtaxtūcan.

A'ntū natlajacan
Mr. 9.41

40 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Palh catīhuā nata'a'ka'ī' a'ntū hui'xina'n nacāhuani'yā'tit,
nā chuntza' nata'a'ka'ī' a'ntū quit icuan. Lā' palh catīhuā
nata'a'ka'ī' a'ntū icuan, nā chuntza' nata'a'ka'ī' huan a'ntī
quimacamilh. 41 Lā' palh catīhuā nata'a'cnīni'ni' kalhatin
a'cta'sana' como taca'tzī palh Dios macaminī't, chuntza'
ū'tunu'n natatlaja chu a'cxtim hua'chi huan a'cta'sana'. Lā'
palh catīhuā nata'a'cnīni'ni' kalhatin tzeyā chi'xcu' xmān
porque tzey xla', chuntza' ū'tunu'n chu a'cxtim natatlaja
hua'chi huan tzeyā chi'xcu'. 42 Lā' catīhuā a'ntī natā'hua'
macsti'na'j xcān ā'kalhatin a'yuj catīhuāyā chi'xcu', lā' palh

natā'hua' ā'kalhatin porque tapa'ksī con quit, ixlīstu'ncua' Dios namāpala —hualh Jesús.

11

Ixlacscujni'nī'n Juan huan Mā'kpaxīni' talaka'lh Jesús
Lc. 7.18-35

1 Lā' a'xni'ca' Jesús cāmāsu'ni'kō'lh ī'sca'txtunu'nī'n, taxtulh de
a'ntza' lā' a'lh. Ixtētaxtutlā'huan ā'makapitzīn cā'lacchicni' a'nlhā
pajatzu para namāsu'yu lā' na'a'cta'sana'n.

2 Lā' Juan huan Mā'kpaxīni' ixtanūma' nac pūlāchī'n.
Lā' a'xni'ca' māca'tzīnīca a'ntū ixtlahuamā' Jesús, tuncan
cāmacā'lh kalhatu' ī'sca'txtunu'nī'n para natalaka'n Jesús 3 lā'
natakalhasqui'nī:

—¿Chā hui'x huan Cristo a'ntī namin o maclacasqui'n
na'icka'lhīyāujcus ā'kalhatin?

4 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Cataspi'ttit lā' nahuaniyā'tit Juan a'ntū laktzī'nī'ta'ntit lā'
a'ntū kaxpatnī'ta'ntit. 5 Nahuaniyā'tit a'nchī huan lakatzī'nī'n
talacahuāna'n lā' huan lū'ntū'lanī'n talatlā'huan. Lā' nā
huan a'ntī ixcāmasni'mā' ixquinītca'n, xlaca'n tatzeyanli.
Lā' huan a'ntīn tū' ixta'a'kahuāna'n, chuhua'j takaxmata.
Lā' nā cāmālakahuanīchokocanī't huan a'ntī ixtanīnī'ttza'.
Lā' cāmāsu'ni'can a'nchī nacālīmāpūtaxtūcan a'ntī līpānīn
talahui'lāna'. 6 Līpāxūj huan a'ntī pō'ktu quilīpāhuan
—cāhuanica ī'sca'txtunu'nī'n Juan.

7 Lā' a'xni'ca' xlaca'n ixta'a'nī't, Jesús tzuculh
cātā'kalhachihuīna'n huan tachi'xcuhuī't ixpālacata Juan. Lā'
cākalhasqui'nīlh:

—A'xni'ca' quīla'tit nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't, ¿tichū ixlak-
tzī'ncu'tunā'tit? Tū' quīla'tit para nalaktzī'nā'tit kalhatin
chi'xcu' a'ntī hua'chi kantin chi'tin a'ntū xakā'līlh huan ū'ni'.
8 ¿A'chī' quīla'tit? Tū' quīla'tit para nalaktzī'nā'tit kalhatin
chi'xcu' a'ntī lej tzēhuanī't lhakā'nanī't. Hui'xina'n ca'tzīyā'tit
que huan a'ntī pō'ktu lej tzēhuanī't talhakā'nanī't, xlaca'n
tahui'lāna' na ixchicca'n reyes. 9 Pues ¿a'chī' quīla'tit nac
cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't? ¿Chu tū' quīla'tit para nalaktzī'nā'tit
kalhatin a'cta'sana'? Stu'ncua', ixlaktzī'ncu'tunā'tit kalhatin
a'cta'sana'. 10 Lā' huā'mā' a'cta'sana' ixtacuīni' Juan. Lā'
ixpālacata huā'mā' Juan tatzo'knī't chuntza' na ixtachihuīn
Dios:

Na'icmacā'n qui'a'cta'sana' a'ntī napū'lani'yāni' para
nacāxmāpī' mintej.

11 Stu'ncua' huā'mā' a'ntū iccāhuaniyāni' que na ixlaclhni'ca'n
tachi'xcuhuī't tintī' kalhatin a'cta'sana' más xaka'tla' que Juan.
Pero huan a'ntī līhua'ca' xamakstancu a'nlhā Dios māpa'ksīkō'
ixlīhuāk, xla' más xaka'tla' que Juan.

12 ’Desde a'xni'ca' tzuculh a'cta'sana'n Juan huan
Mā'kpaxīni', maklhūhua' tatanūcu'tulh a'nlhā Dios māpa'ksīkō'
ixlīhuāk. Lā' hua'chilh palha' talāpi'ta'mā'na para
que natasātanū. 13 Ixlīhuākca'n huan a'cta'sana'nī'n
ixtalīchihuīna'mā'na a'nchī namin lakatin chi'chini' a'xni'ca'
Dios namāpa'ksīni'n huā'tzā' nac cā'ti'ya'tna'. Lā' nā chuntza'
tatzo'kni' na ixley Moisés. Lā' talīchihuīna'lh hasta a'xni'ca'
milh Juan. 14 Lā' a'yuj tū' nakalhlaka'ī'cu'tunā'tit a'ntūn
taquilhchā'lh, pero huā'mā' Juan ū'tza' huan a'cta'sana' Elías
a'ntī ixka'lhīpā'na'ntit. 15 Cuenta catlahua'tit a'ntū kaxpatā'tit.

16 ’¿Chichū na'iccālīmālacastucāuj huan chi'xcuhuī'n a'ntīn
tahui'lāna' chuhua'j? Tatasu'yu hua'chi camana' a'ntīn
takamāna'mā'na nac lītamāuj. Lā' cātā'ta'sa ixtā'camana' lā'
tahuani: 17 “A'xni'ca' quina'n icmakata'sauj huan līskoli',
hui'xina'n tū' lakatītit lā' tū' lu'cxtit. Lā' a'xni'ca' ictlī'uj hua'chi
līlakaputzani', hui'xina'n tū' lakatītit lā' tū' calhua'ntit. ¿Tuchū
lacasqui'nā'tit?” tahuan. 18 Milh Juan lā' tū' ko'tli lā' a'katunu'
tū' huā'yalh tintacuj. Lā' hui'xina'n lē'ksa'nā'tit lā' hua'nā'tit
palh xla' ka'lhī huan tlajana'. 19 Lā' ā'calīstān quit icmilh.
Quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n lā' icua' xcān lā' chuxatū
quimālacnūni'can lā' pō'ktu icuā'yan. Lā' nā quilālē'ksa'nāuj
lā' hua'nā'tit palh quit lhūhua' icuā'yan lā' lej icko'ta. Lā'
hua'nā'tit que quit ixamigoca'n huan mātā'jīni'nī'n impuestos
lā' huan a'ntīn tatlahua talaclē'i'. Pero huan a'ntīn takalh-
laka'ī', xlaca'n tamāchekxī que Dios macamilh Juan lā' nā quit
—hualh Jesús.

Xalanī'n lakatu' cā'lacchicni' tū' ta'a'kahuāna'ni'lh Jesús
Lc. 10.13-15

20 Lā' tuncan Jesús tzuculh cālacaquilhnī huan xalanī'n
huan tamā'na cā'lacchicni' a'nlhā tlahualh lhūhua' lē'cnīn.
Cālacaquilhnīlh huan tachi'xcuhuī't como tū' ixtaxtāpalīcu'tun
ixtapāstacna'ca'n. Lā' cāhuanilh:
21 —Xānti la'yā'tit hui'xina'n xalanī'n nac Corazín lā'
xalanī'n nac Betsaida. Nalakaputzayā'tit porque tū'
kalhlaka'ī'tit. Lej tlahuacanī't lē'cnīn na milaclhpu'nanca'n.
Lā' palh ixcātlahuacancha' cahuā huā' tamā'na lē'cnīn nac
huan cā'lacchicni' Tiro lā' nac Sidón, makāntza' ixtaxtāpalīlh
ixtapāstacna'ca'n. Lā' xlaca'n ixtalhakā'lh tzi'tze'ke
ixlu'xu'ca'n lā' ixcā'a'cpūmā'ca'ca lhca'ca'n lā' chuntza'
ixtatasu'yulh que lej talakaputzalh ixpālacata ixtalaclē'i'ca'n.
22 Lā' iccāhuaniyāni' que a'xni'ca' Dios nalacāxtlahuakō',
ā'chulā' nacācastigarlīyāni' hui'xina'n que xlaca'n xalanī'n
nac Tiro lā' Sidón. 23 Lā' hui'xina'n xalanī'n nac Capernaum
puhua'nā'tit palh napinā'tit nac a'kapūn. Tū' stū'ncua'.
Napinā'tit nac pūpātīn. Palh ixcātlahuacancha' cahuā huan
lē'cnīn nac huan cā'lacchicni' Sodoma a'ntū cātlahuacanī't

na milaclhpu'nanca'n, ixtaxtāpalīlh ixtapāstacna'ca'n. Lā' chuntza' Dios tū' ixmāsputūlh huan cā'lacchicni'.
24 Lā' iccāhuaniyāni' que a'xni'ca' Dios nalacāxtlahuakō', ā'chulā' nacācastigarlīyāni' hui'xina'n que xlaca'n xalanī'n nac Sodoma lā' ā'makapitzīn cā'lacchicni' pajtzu nac Sodoma —hualh Jesús.

Jesús hualh: Cata'ntit lā' quit na'iccāmājaxīyāni'
Lc. 10.21-22

25 Lā' tuncan Jesús kalhtō'ka'lh lā' hualh:
—QuinTāta', hui'x māpa'ksīni'na' nac a'kapūn lā' nac ti'ya't. Icmaxquī'yāni' pāxcatca'tzī como cāmāsu'ni'nī'ta' huan a'ntīn tasca'tcu'tun ū'tza' a'ntū ixcāmātzē'kni'nī'ta' huan a'ntī lej lakskalalhna'.
26 Chuntza' tla'hua' chu a'nchī mintapuhuān.
27 Lā' cāhuanilh huan tachi'xcuhuī't:
—QuinTāta' quimacamaxquī'kō'lh ixlīhuāk a'ntū a'nan. Lā' tintī' ca'tzī a'nchī huanī't ixO'kxa' Dios, xmān Dios xaTāta'. Lā' tintī' ca'tzī a'nchī huanī't quinTāta' Dios, xmān quit a'ntī ixO'kxa' icca'tzī. Nā nataca'tzī xlaca'n a'ntī na'iccāmālacsu'yu.
28 Cata'ntit milīhuākca'n hui'xina'n a'ntī u'cxca'tzīyā'tit que tzi'nca huan tūn tū' tzey a'ntūn tlahuanī'ta'ntit lā' palha' scujpā'na'ntit para namakapāxua'yā'tit Dios. Cata'ntit lā' quit na'iccāmājaxīyāni'.
29 Caquilā'a'kahuāna'ni'uj lā' caquilāmaksca'tui. Līlacatzucu na'iccāhuanilē'nāni' lā' quit tū' icka'tla'jca'tzī. Lā' quit tzē icmātza'ta'tī mi'a'clhcunucca'n.
30 Tū' jicslīhua' quilīmāsca'tīn lā' tzē natlōkentaxtūyā'tit —hualh Jesús.

12

Huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan huan sca'txtunu'nī'n ta'ī'lh huan trigo
Mr. 2.23-28; Lc. 6.1-5

1 Lā' ā'calīstān Jesús ixtlā'huantēlha nac cā'tacuxtu. Lā' huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan ixuanī't. Lā' ī'sca'txtunu'nī'n ixtatzi'ncsa lā' tatzuculh ta'ī' macstina'j huan trigo lā' tahua'lh.
2 Lā' a'xni'ca' huan fariseosnu' cālaktzī'lh, tahuanilh Jesús:
—Cala'ktzi'. Tascujmā'na misca'txtunu'nī'n lā' chuhua'j huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan. Tū' ta'a'kahuāna'ni' huan ixley Moisés —tahuanilh.
3 Lā' Jesús cākalhtīlh lā' cāhuanilh:
—¿Chā tū' lakapūtle'kenī'ta'ntit a'ntūn tlahualh David maktin huā? Ixtzi'ncsa xla' lā' a'ntī ixcātā'a'mā'.
4 Lā' tatanūlh na ixchic Dios lā' tahua'lh huan pāntzi a'ntū ixmālacnūni'canī't Dios. Lā' tū' līmakuan ixtahua'lh huā'mā' pāntzi. Xmān huan curasna' tzē natahua'.
5 Lā' ¿chā tū' lakapūtle'kenī'ta'ntit huan nac ley a'ntūn tzo'kli Moisés? Huan palh huan curasna' a'ntīn tascuja nac xaka'tla' lītokpān pō'ktu tatlōkentaxtū ixlītlōtca'n. Lā' a'yuj tatlahua a'ntūn tū' līmakuan

tlahuacan huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan, lā' tū' puhuancan
palh xlaca'n tatlahua talaclē'i'. Lā' tū' puhuancan palh
xlaca'n tū' ta'a'kahuāna'ni' huan ley.
6 Lā' iccāhuaniyāni'
que huā'tzā' a'nan catīhuā a'ntī līhua'ca' tasqui'nī que
huan xaka'tla' lītokpān.
7 Hui'xina'n tū' māchekxīnī'ta'ntit
a'ntū huanicu'tun a'nlhā tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
“Quit lej iclacasqui'n nacālakalhu'manā'tit ā'makapitzīn lā' tū'
tanto iclacasqui'n naquilā'a'ksajuī'yāuj huan animalhna'”.
Palh ixmāchekxī'tit cahuā huā'mā' tachihuīn ixpālacata
cālakalhu'mancan, tū' ixcālē'ksa'nīni'ntit quisca'txtunu'nī'n
a'ntīn tū' tatlahuamā'na talaclē'i'.
8 Quit huan Chi'xcu'
xala' Tālhmā'n lā' tzē na'icmāpa'ksī a'ntū natlahuacan huan
chi'chini' a'ntū pūjaxcan.

Huan chi'xcu' a'ntī ixpekescōhuanī't
Mr. 3.1-6; Lc. 6.6-11

9 Lā' tuncan Jesús taxtulh de a'ntza' lā' tanūlh nac lakatin
ixlītokpānca'n israelitas.
10 Lā' ixuī' a'ntza' kalhatin chi'xcu'
a'ntī ixpekescōhuanī't. Lā' como ixputzamā'ca a'nchī
nalē'ksa'nīni'ncan Jesús, kalhasqui'nīca:

—¿Chā makxtekcan namātzeyīcan huan ī'tza'ca' huan
chi'chini' a'ntū pūjaxcan?

11 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Palh kalhatin de hui'xina'n ixka'lhī'tit mimborregoca'n
a'ntū ixtojōlh huan nac pūlhmā'n taponkni', ¿chā tū' ixmāxtutit
a'yuj huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan?
12 Lā' más ixta-
palh kalhatin chi'xcu' que lakatin borrego. Chuntza' tzē
tlahuani'can ā'kalhatin a'ntū xatzey lā' maktāyacan huan
ā'kalhatin a'yuj huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan.

13 Lā' tuncan huanilh huan chi'xcu':

—Castu'ncti mimpeken.

Lā' a'xni'ca' stu'ncli ixpeken, ixtzeyanī'ttza' lā' ixtā'chuntza'
ixuanī't kentin ixpeken.
14 Tuncan tataxtulh huan fariseosnu'
lā' māni' ū'tunu'n tapāstacli a'nchī natalīmāmaknīnīni'n Jesús.

A'ntūn taquilhchā'lh ixpālacata Jesús

15 Lā' a'xni'ca' Jesús ixca'tzī a'ntū ixtapuhuamā'na, lā' a'lh
ā'lacatin lā' līlhūhua' tastālani'lh. Lā' Jesús cāmātzeyīkō'lh huan
ī'tza'ca'nī'n
16 lā' cāmāpa'ksīlh que tū' catahualh tichū ū'tza'.
17 Chuntza' tlahualh para natlōkentaxtū a'nchī a'cta'sana'lh
huan profeta Isaías a'xni'ca' tzo'kli a'ntū hualh Dios:

18 Huā'mā' quintasācua' a'ntī iclacsacli lā' lej icpāxquī' lā' xla'
lej quimakapāxuhua.
QuiEspíritu natā'a'n lā' nacāmāsu'ni' huan a'ntīn tū' israelitas
a'nchī xa'nca na'iclacāxtlahuakō'.
19 Xla' tū' nalacaquilhnīni'n lā' tū' nata'sa.

Lā' tū' palha' nachihuīna'n nac cā'tejen para que cuenta natlahuacan xla'.
20 Xla' nacāmaktāya huan a'ntīn tū' lactli'hui'qui a'ntī hua'chi xkoli' a'ntū xmū'tcanī't.
Lā' tū' nacālakmaka'n huan a'ntīn tū' xa'nca takalhlaka'ī'.
Xlaca'n hua'chi pūmaksko a'ntūn tū' xa'nca maksko lā' slam slam la.
Nacāmaktāya hasta a'xni'ca' xla' nacāmāpa'ksīkō' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't nac cā'ti'ya'tna'.
21 Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't nataka'lhītī para nacāmaktāya.
Chuntza' tzo'kli huan profeta Isaías.

Ixuancan palh Jesús ixlīscuja ixlīmāpa'ksīn ko'ti'ti'

Mr. 3.19-30; Lc. 11.14-23; 12.10

22 Lā' tuncan lē'ni'ca Jesús kalhatin chi'xcu' a'ntī lakatzī'n
lā' kō'ko' ixuanī't porque ixka'lhī huan tlajana'. Lā' Jesús
mātzeyīlh lā' xa'nca ixlaktzī'n lā' tzuculh chihuīna'n. 23 Lā'
ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't talē'cnīlh lā' tahualh:
—¿Chā ū'tza' huā'mā' ixtā'nat David a'ntī xa'icka'lhīmā'nauj?
24 Lā' a'xni'ca' huan fariseosnu' takaxmatli huā'mā' tachihuīn, tahualh:
—Huā'mā' chi'xcu' ka'lhī ixlīmāpa'ksīn huan Beelzebú a'ntī xapuxcu' huan tlajana'nī'n. Lā' ū'tza' cālīmāxtuni'lh huan tlajana'nī'n.
25 Jesús ixca'tzī a'ntū ixtapuhuamā'na lā' cāhuanilh:
—Palh huan pūchihuīna'nī'n tatapitzi lā' talāsta'la, tūla
tamāpa'ksīni'n makān. Natalāmāsputūkō'. Lā' palh xalanī'n
lakatin cā'lacchicni' o lakatin familia tatapitzi lā' talātucsa, tū'
catitatāyani'lh. 26 Lā' palh ixlīmāpa'ksīn huan xapuxcu' tlajana'nī'n a'ntū iclīmāxtu ā'lakatin tlajana', chuntza' talacpitzi
huan līmāpa'ksīn. Lā' tū' catitāyani'lh. 27 Hui'xina'n hua'nā'tit
palh quit iccālīmāxtu huan tlajana'nī'n con ixlīmāpa'ksīn
huan Beelzebú. Lā' ¿tichū ixlīmāpa'ksīn a'ntū cālīmāxtu
huan tlajana'nī'n xlaca'n a'ntīn tatapa'ksī con hui'xina'n?
Chuntza' māni' xlaca'n tamāsu'yu palh tū' stu'ncua' a'ntū
quilālē'ksa'nīni'nāuj. 28 A'ntū quit iccālīmāxtu huan tlajana'nī'n, ū'tza' ixlīmāpa'ksīn Espíritu Santo. U'tza' huanicu'tun
palh Dios cāmāsu'ni'yāni' a'nchīn tzuculhtza' māpa'ksīni'n
huā'tzā' nac cā'ti'ya'tna'.
29 ’Tūla tanūcan para namakka'lhancan catūhuā na ixchic huan tli'hui'qui chi'xcu' palh tū' pū'la nachī'can huanmā' chi'xcu'.
30 ’A'ntīn tū' tapa'ksīcu'tun con quit, xla' quintā'ca'tza. Lā'
a'ntīn tū' quintā'scuja, ū'tza' lactlahuana'n.
31 ’U'tza' iccālīhuaniyāni' palh tzē nacāmāsputūnu'ni'can
ixlīhuākca'n ixtalaclē'i'ca'n tachi'xcuhuī't lā' chuxatū tū' tzey

a'ntūn tahuan. Lā' palh catīhuā nahuan que tū' tzey a'ntūn
tlahua huan Espíritu Santo, xla' tūlalh catimāsputūnu'ni'ca.
32 Lā' palh catīhuā nalīchihuīna'n contra huan Chi'xcu' xala'
Tālhmā'n, namāsputūnu'ni'can. Lā' palh catīhuā nahuan
que tū' tzey a'ntūn tlahua huan Espíritu Santo, xla' tū'
catimāsputūnu'ni'ca nīn huā'tzā' nac huā'mā' quilhtamacuj
nīn a'ntza' nac ā'lakatin quilhtamacuj a'ntū namin —hualh
Jesús.

Līlakapascan huan qui'hui' por ixtō'ca't
Lc. 6.43-45

33 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Palh tzey huan qui'hui', namāstā' tzey ixtō'ca't. Lā'
palh tū' tzey huan qui'hui', tū' tzey nala ixtō'ca't. Chu
a'nchī māstā' ixtō'ca't, chuntza' līlakapascan huan qui'hui'.
34 Hui'xina'n hua'chi lūhua' a'ntūn tzēhuanī't tasu'yu pero
ka'lhī līlaknīn. ¿Chichū tzey nala huan tachihuīn a'ntū
cāquilhtaxtuyāni' a'xni'ca' tū' tzey mintapāstacna'ca'n? Chu
a'nchī pāstacā'tit, chuntza' nachihuīna'nā'tit. 35 Tzey nala
a'ntū nahuan kalhatin tzeyā chi'xcu' como tzey ixtapāstacna'.
Lā' tū' tzey catihualh a'ntū nahuan kalhatin tū' tzeyā chi'xcu'
como ko'hua'jua' ixtapāstacna'. 36 Lā' iccāhuaniyāni' que namin
lakatin chi'chini' a'xni'ca' Dios nacālacāxtlahuakō'. Lā' a'xni'ca'
nala, maclacasqui'n ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't natahuani
Dios tuchū ixpālacata chuxatūyā tachihuīn a'ntū chu tlakaj
tahualh. 37 Chu a'nchī chihuīna'nī'ta'ntit, chuntza' nahuancan
palh cātalīyāhuayāni' o palh lacuan hui'xina'n —hualh Jesús.

Tachi'xcuhuī't a'ntīn tū' takalhlaka'ī'lh tasqui'ni'lh Jesús catlahualh lē'cnīn
Mr. 8.12; Lc. 11.29-32

38 Lā' tuncan makapitzīn fariseosnu' lā'
xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley tahuanilh Jesús:
—Mākalhtō'kē'ni', quina'n iclaktzī'ncu'tunāuj lakatin ka'tla'
lē'cnīn para naquilāmālacstū'ncni'yāuj palh stu'ncua' Dios
macaminī'ta'ni'.
39 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Huan tachi'xcuhuī't a'ntīn tū' tzey lā' a'ntīn tū' takalhlaka'ī'cu'tun, xlaca'n tasqui'n lakatin ka'tla' lē'cnīn. Lā'
xmān nacāmāsu'ni'can huan lē'cnīn hua'chi a'ntū pātle'keni'lh
Jonás. 40 Lakatu'tun chi'chini' lā' lakatu'tun tzī'sa Jonás
ixtojōma' na ixchakān huan ka'tla' squī'ti' lā' xalakahuan
taxtulh. Nā chuntza' quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n nā
na'ictachoko lakatu'tun chi'chini' lā' lakatu'tun tzī'sa na ixchakān huā'mā' ti'ya't. 41 Namin lakatin chi'chini' a'xni'ca'
nalacāxtlahuakō'can. Lā' a'xni'ca' nala huā'mā', xlaca'n a'ntī
ixtahui'lāna' huan nac cā'lacchicni' a'nlhā huanican Nínive
natatāya lā' nacātalē'ksa'nīni'nāni' hui'xina'n a'ntī hui'lāna'ntit

chuhua'j. Nacātalē'ksa'nīni'nāni' como xlaca'n taxtāpalīlh ix-
tapāstacna'ca'n a'xni'ca' milh Jonás lā' lī'a'cta'sana'lh ixtachi-
huīn Dios. Lā' hui'xina'n tū' xtāpalī'tit mintapāstacna'ca'n
a'xni'ca' quit ica'cta'sana'lh. Lā' quit ā'chulā' ictasqui'nī que
Jonás. 42 Lā' nā huan reina a'ntī ixmāpa'ksīni'n nac Saba natāya
lā' nacālē'ksa'nīni'nāni' a'xni'ca' namin huan chi'chini' a'ntū
napūlacāxtlahuakō'. Nacālē'ksā'nīni'nāni' porque xla' kaxmatli
a'ntū hualh Salomón. Makat ixuanī't ixchic huan reina lā'
milh kaxmata Salomón. Quit ā'chulā' ictasqui'nī que Salomón
lā' tū' quilākaxmatni'cu'tunāuj —hualh Jesús.

Ixpālacata huan tlajana' a'ntūn taspi'tli
Lc. 11.24-26

43 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Lā' a'xni'ca' lakatin tlajana' nataxtu de huan chi'xcu',
nalatā'kchoko a'nlhā cā'scōhua lā' naputza a'nlhā najaxa.
Lā' a'xni'ca' tū' nakaksa a'nlhā najaxa, napuhuan:
44 "Na'ictaspi'tchokopala a'nlhā ictaxtulh". Lā' a'xni'ca'
naquītaspi'ta, nakaksa huan chi'xcu' hua'chi lakatin chic a'ntū
scaya'ncyā lā' xa'nca pa'lhnancanī't, lā' a'nlhā nīn tintī' a'nan.
45 Lā' tuncan na'a'n nacātē ā'kalhatojon tlajana'nī'n lā' más
xaca'tzanca'tzīnī'n. Lā' ixlīhuākca'n natatanū natalatahui'la
na ixchakān huan chi'xcu'. Lā' chuntza' más ko'hua'jua' nala
huan chi'xcu' que a'xni'ca' ixka'lhī xmān kalhatin tlajana'. Lā'
nā chuntza' nacāpātle'keni' xlaca'n a'ntīn tū' tzey lā' tahui'lāna'
chuhua'j.

Ixpālacata ixtzī't lā' ixtā'timīn Jesús
Mr. 3.31-35; Lc. 8.19-21

46 Lā' Jesús ixcātā'chihuīna'mā'cus huan tachi'xcuhuī't
a'xni'ca' tachā'lh ixtzī't lā' ixtā'timīn. Ixtatachoko kēpūn
lā' ixtatā'chihuīna'ncu'tun Jesús. 47 Lā' huanica Jesús:
—Tayāna' kēpūn mintzī't lā' mintā'timīn lā' mat
tatā'chihuīna'ncu'tunāni'.
48 Lā' Jesús kalhtīlh huan a'ntī ixmāca'tzīnīnī't:
—¿Tichū quintzī't? Lā' ¿tichū quintā'timīn?
49 Lā' tuncan Jesús cāmacahuanilh ī'sca'txtunu'nī'n lā' hualh:
—Huā' tamā'na, ū'tunu'n quintzī't lā' quintā'timīn. 50 Lā'
ixlīhuākca'n a'ntī natatlahua a'ntū lacasqui'n quinTāta' xala'
nac a'kapūn, ū'tza' quintā'tin lā' ū'tza' quintzī't.

13

Huan cha'nāna'
Mr. 4.1-9; Lc. 8.4-8

1 Huā'mā' chi'chini' Jesús taxtulh de huan nac chic lā' a'lh na
ixquilhtūn huan ka'tla' xcān. 2 Lā' como lhūhua' tachi'xcuhuī't
tatakēstokli a'nlhā ixuī', Jesús tojōlh nac lakatin barco lā'
tahui'lalh. Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't tatachokolh nac

huan ixquilhtūn huan xcān. 3 Lā' tuncan cāhuanilh a'ntū
hua'chi lītalacastuca para nacāmāsu'ni'. Chuntza cāhuanilh:
—Ixuī' kalhatin cha'nāna' lā' taxtulh nacha'n ixti'ni'. 4 Lā'
a'xni'ca' ī'xua'ya'maka'mā' ixti'ni', makapitzīn tayujli nac tej.
Lā' tamilh huan spūnnu' lā' tasacua'lh. 5 Lā' ā'makapitzīn
tayujli nac cā'chihuixni' a'nlhān tū' lhūhua' ixka'lhī huan ti'ya't.
Palaj pu'nli huā'mā' ti'ni' como tū' lhūhua' ixka'lhī huan
ti'ya't. 6 Lā' a'xni'ca' chi'chini'lh, xachi'tin scōhualh como
tūlalh tlahualh ixtankāxē'k lā' tīlh. 7 Lā' ā'makapitzīn ti'ni'
huampala tayujli nac cā'lhtucū'nnu'. Lā' huan lhtucū'n tas-
tacli lā' tamā'ktzī'lh. 8 Lā' ā'makapitzīn ti'ni' tayujli a'nlhā
tzey huan ti'ya't lā' lana'lh. Lā' makapitzīn ti'ni' tamāstā'lh
cien lā' ā'makapitzīn tamāstā'lh tu'tumpu'xam lā' ā'makapitzīn
tamāstā'lh pu'xamacāuj. 9 Palh kaxpatnī'ta'ntit, cuenta cat-
lahua'tit —hualh Jesús.

Jesús hualh a'chī' līmāsu'yulh a'ntū lītalacastuca
Mr. 4.10-12; Lc. 8.9-10

10 Lā' tuncan ī'sca'txtunu'nī'n talaktapajtzūlh Jesús lā'
takalhasqui'nīlh:
—Lā' ¿a'chī' pō'ktu tā'mālacastuca' para nacāmāsu'ni'ya' huan
tachi'xcuhuī't?
11 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Dios cāmāsca'tīnī'ta'ni' hui'xina'n a'ntūn tatzē'knī't
ixpālacata a'nchī nala ixlīmāpa'ksīn Dios. Pero xlaca'n
tūlalh catitaca'tzīlh. 12 Lā' huan a'ntī natakalhlaka'ī',
xlaca'n natasca'ta lā' chuntza' natamāchekxī lā' ā'chulā'
natakalhlaka'ī'. Pero huan a'ntīn tū' takalhlaka'ī'cu'tun,
xlaca'n tū' catitasca'tli lā' natapātza'nkā a'ntū ixtaca'tzī.
13 U'tza' iccālīmāsu'ni' a'ntū tā'mālacastuccan. Xlaca'n talaktzī'n
pero tū' tamāchekxī a'ntū huanicu'tun a'ntūn talaktzī'n. Nā
takaxmata pero tū' tamāchekxī a'ntūn takaxmata. 14 Chuntza'
xlaca'n tatlōkentaxtū chu a'nchī hualh huan profeta Isaías
a'nlhān tzo'kli chuntza':

Ixlīstu'ncua' que nakaxpa'tā'tit pero tū' catimāchekxī'tit.
Lā' ixlīstu'ncua' que nalaktzī'nā'tit pero tū' cuenta catit-
lahua'tit.
15 Huan tachi'xcuhuī't hua'chilh tū' taka'lhī ixtapāstacna'ca'n
lā' cā'a'kachi'pacan lā' cālakachi'pacan.
Chuntza' tū' catitalacahuāna'lh lā' tū' catita'a'kahuāna'lh
lā' tū' catitamāchekxīlh para nataxtāpalī huan
ixtapāstacna'ca'n.
Lā' quit xa'iccāmāsputūnu'ni'lh lā' xa'iccāmātzeyīlh.
Chuntza' tzo'kli Isaías a'nchī Dios hualh.

16 Lā' Jesús huampā:
—Līpāxuhua'yā'tit como tzē lacahuāna'nā'tit lā' tzē
a'kahuāna'nā'tit lā' nā tzē namāchekxī'yā'tit. 17 Stu'ncua' a'ntū
iccāhuaniyāni' que huā' tamā'na a'ntū cālaktzī'mpā'na'ntit,

ū'tza' ixtalaktzī'ncu'tun lhūhua' a'cta'sana'nī'n lā' lhūhua' tzeyā
tachi'xcuhuī't lā' tū' talaktzī'lh. Lā' nā chuntza' huā' tamā'na
a'ntū hui'xina'n kaxpa'tā'tit, ū'tza' xlaca'n ixtakaxmatcu'tun
lā' tū' takaxmatli.

Jesús māstū'ncli a'ntū huanicu'tun huan a'ntū tā'mālacastuccan
Mr. 4.13-20; Lc. 8.11-15

18 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Chuhua'j cakaxpa'ttit a'ntū huanicu'tun huan a'ntū
tā'mālacastuccan ixpālacata huan cha'nāna'. 19 Huan a'ntīn
takaxmata a'nchī nala a'xni'ca' Dios namāpa'ksīni'n lā' tū'
tamāchekxī, xlaca'n hua'chi huan ti'ni' a'ntū yujli nac tej.
Namin huan ko'ti'ti' lā' nacāmāpātza'nkānī a'ntūn tasca'tli.
20 Lā' huan ti'ni' a'ntū yujli nac cā'chihuixni', ū'tza' tasu'yu
hua'chi huan a'ntīn takaxmata huan tachihuīn lā' lej talakatī.
21 Huā'mā' ti'ni' tū' ixka'lhī pūlhmā'n ixtankāxē'k lā' tū'
tāyani'lh. Nā chuntza' huan tachi'xcuhuī't a'ntīn tū' xa'nca
tamāchekxī, xlaca'n tū' makān tatāyani'. A'xni'ca' tapātī
catūhuā o cāmacaputzacan por ixpālacata a'ntūn takalhlaka'ī'lh,
tū'tza' talakatī lā' tamakxteka. 22 Lā' huan ti'ni' a'ntū yujli nac
cā'lhtucū'nnu', ū'tza' tasu'yu hua'chi huan a'ntīn takaxmata lā'
tamāchekxī. Pero lej tapāstaca a'nchī natatlaja ixlīhua'tca'n lā'
a'nchī ricosnu' natalīla. Ixlīhuāk huā'mā' cāmāmakchuyī lā' tū'
cāmakxteka natapāstaca a'ntūn takaxmatli. Tū'tza' tatasu'yu
palh takalhlaka'ī' lā' ū'tza' huā'mā' hua'chi a'xni'ca' huan
lhtucū'n tamā'ktzī'lh huan ti'ni'. 23 Lā' huan ti'ni' a'ntū yujli
a'nlhān tzey ti'ya't, ū'tza' hua'chi huan a'ntīn takaxmata huan
xatzey tachihuīn lā' tamāchekxī. Lā' xa'nca tatasu'yu palh
takalhlaka'ī'. Ixlīhuākca'n taka'lhī a'ntū natalīmāpāxuhuī Dios
lā' makapitzīn lej taca'tzī tamāpāxuhuī hua'chi huan ti'ni'
a'ntū māstā'lh cien ixtō'ca't —hualh Jesús.

A'ntū lītalacastuca huan tūn tū' tzey ti'ni' a'ntū xua'ya'maka'nca a'nlhā cha'nca xatzey ti'ni'

24 Lā' Jesús tā'mālacastucpā:
—A'nchī Dios cāmāpa'ksīkō' tachi'xcuhuī't nala hua'chi
a'xni'ca' kalhatin chi'xcu' cha'nli huan ti'ni' na ixtacuxtu.
25 Lā' lakatin tzī'sa a'xni'ca' ī'lhtatamā' huan chi'xcu', ixtā'ca'tza
quīxua'ya'maka'lh huan tūn tū' tzeyā ti'ni'. 26 Lā' a'xni'ca'
ī'stacmā'tza' huan tacha'ni' a'xni'ca' tasu'yulh huan tūn tū' tzey
tacha'ni'. 27 Lā' tuncan talakmilh ixtasācua'nī'n huan chi'xcu'
lā' takalhasqui'nīlh huan ixpatronca'n: "¿Chā tū' huāk xatzey
ti'ni' cha'nti na mintacuxtu? Lā' ¿chī līpu'nli huā'mā' tūn tū'
tzeyā tacha'ni'?" 28 Lā' huan patrón cākalhtīlh: "Kalhatin
quintā'ca'tza quintlahuani'lh huā'mā'". Lā' tuncan huan
tasācua'nī'n takalhasqui'nīlh: "¿Chā lacasqui'na' na'ica'nāuj
na'iccāpu'lhuyāuj huan tū' tzey chi'tin?" 29 Lā' xla' cākalhtīlh:

“Tū', como lāsā' nacāpu'lhu'yā'tit nā huan xatzey tacha'ni'.
30 Mejor nacāmakxtekāuj chu a'cxtim catastacli hasta a'xni'ca'
na'ī'can. Lā' na'iccāhuani huan tasācua'nī'n a'ntī nata'ī' que
pū'la natataya huan tū' tzey chi'tin lā' natachī' pixtunu' para
nalhcuyucan. Lā' ā'calīstān nata'ī' huan xatzey tacha'ni' lā'
natamāquī' na quimbodega”.

Tā'mālacastucca ixpālacata xati'ni' mostaza
Mr. 4.30-32; Lc. 13.18-19

31 Lā' Jesús tā'mālacastucpā:
—A'nchī natalīlhūhua'n a'ntī natakalhlaka'ī' Dios, ū'tza' nala
hua'chi lakatin ti'ni' de mostaza a'ntū cha'nli kalhatin chi'xcu'
nac ti'ya't. 32 Huā'mā' ti'ni' stu'ncua' līhua'ca' xamactzi'na'j que
ixlīhuākca'n ā'makapitzīn ti'ni'. Lā' a'xni'ca' nastackō', lej ka'tla'
nala hasta ixtā'chuntza' a'katin qui'hui'. Lā' huan spūnnu'
natatlahua ixmāsekca'n na ixpekenī'n.

Tā'mālacastucca ixpālacata huan levadura
Lc. 13.20-21

33 Lā' Jesús tā'mālacastucpā:
—A'nchī Dios nalīmāpa'ksīni'n nala hua'chi levadura a'ntū
huan puscāt namojō nac maktu'tun xatapūlhcān harina. Lā'
naxcu'tankō' huan tasquit.

Jesús līmāsu'yulh a'ntū lītalacastuca
Mr. 4.33-34

34 Huāk huā'mā' Jesús cāhuanilh huan tachi'xcuhuī't lā'
cālītā'chihuīna'lh a'ntū tā'mālacastuccan. Lā' xmān chuntza'
ixcā'tā'chihuīna'n. 35 Chuntza' tlahualh lā' ū'tza' lītlōkentaxtūlh
a'ntū hualh huan profeta a'xni'ca' tzo'kli huā'mā':

Na'iccālītā'chihuīna'nāni' huan a'ntūn tā'mālacastuccan;
na'icuan catūhuā a'ntūn tatzē'knī't desde a'xni'ca'
tzuculh huā'mā' quilhtamacuj.

Jesús māstū'ncli ixpālacata huan tū' tzey ti'ni'

36 Lā' tuncan Jesús cāmakxtekli huan tachi'xcuhuī't lā' xla'
tanūlh huan nac chic. Lā' ī'sca'txtunu'nī'n talaktapajtzūlh lā'
tahuanilh:
—Caquilāhuaniuj tuchū huanicu'tun huan a'ntūn
tā'mā'lacastucti huan tū' tzeyā ti'ni'.
37 Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:
—Huan a'ntī cha'nli huan xatzey ti'ni', ū'tza' huan Chi'xcu'
xala' Tālhmā'n. 38 Lā' huan ixtacuxtu, ū'tza' huā'mā' quil-
htamacuj. Huan xatzey ti'ni' cāmālacastuca xlaca'n a'ntīn
tatapa'ksī con Dios. Lā' huan a'ntūn tū' tzey ti'ni' cāmālacastuca
xlaca'n a'ntīn tatapa'ksī con huan ko'ti'ti'. 39 Huan tā'ca'tza
a'ntī xua'ya'maka'lh huan tū' tzeyā ti'ni', ū'tza' māni' huan
ko'ti'ti'. Lā' a'xni'ca' ī'can, ū'tza' huanicu'tun a'xni'ca' nasputa
huā'mā' quilhtamacuj. Lā' huan tasācua'nī'n a'ntī nata'ī'

huan chi'tin, ū'tunu'n huan ángeles.
40 Lā' chu a'nchī
nacātayacan huan tū' tzey chi'tin lā' nacālhcuyucan, chu a'cxtim napātle'ke a'xni'ca' nasputa huā'mā' quilhtamacuj.
41 Huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n nacāmāpa'ksī huan ixángeles para nacātaya ixlīhuākca'n huan a'ntīn tatlahua talaclē'i' lā' ixlīhuākca'n a'ntī tamāsu'ni' ā'makapitzīn natatlahua talaclē'i'. Lā' nacāmaxtukō' de a'nlhā xla' māpa'ksīni'n
42 lā' nacāmānū
a'nlhā nacālhcuyucan. A'ntza' natacalhuan lā' natalāxca ixtatzanca'n.
43 Lā' xlaca'n a'ntīn tatlahua ixlīmāpa'ksīn Dios,
xlaca'n natatasu'yu a'nlhā Dios māpa'ksīni'n. Lā' lej tzēhuanī't natatasu'yu hua'chi a'xni'ca' lej xkaka huan chi'chini'. Palh kaxpa'tā'tit, cuenta catlahua'tit —hualh Jesús.

A'ntū līitalacastuca huan tumīn a'ntū ixmā'cnūcanī't

44 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Huan tachihuīn ixpālacata a'nchī Dios cālīmāpa'ksī ixtachi'xcuhuī't tzē nalīmālacastuccan lhūhua' tumīn a'ntū mā'cnūcanī't nac ti'ya't. Lā' namin kalhatin chi'xcu' lā' nakaksa huā'mā' tumīn. Lā' xla' namā'cnūpala a'nlhā ixuī'. Lā' lej līpāxūj na'a'n nastā'kō' ixlīhuāk a'ntū ka'lhī para natamāhua huā'mā' ti'ya't a'nlhā mā'cnūca huan tumīn.

A'ntū līitalacastuca huan perla a'ntū lej tapala

45 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Nā huan tachihuīn ixpālacata a'nchī Dios līmāpa'ksīni'n, ū'tza' hua'chi kalhatin tamāhuana' a'ntī cāputzatēlha chihuix xalactzey a'ntū huanican perlas lā' a'ntū nacāstā'.
46 Lā'
a'xni'ca' nakaksa lakatin a'ntū lej xatzey lā' lej tapala, nastā'kō' ixlīhuāk a'ntū ka'lhī lā' na'a'n natamāhua huanmā' perla.

A'ntū līitalacastuca huan pūxuākna'

47 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Nā a'nchī Dios cāmāpa'ksīkō' tachi'xcuhuī't ū'tza' hua'chi lakatin pūxuākna' a'ntū mojōcan nac mar lā' nacātaya tāpālhūhua' squī'ti'.
48 Lā' a'xni'ca' tzuma huan
pūxuākna', huan squī'ti'ni'nī'n natalē'n na ixquilhtūn mar lā' a'ntza' natatahui'la lā' natalacsaca huan squī'ti'. Huan xatzey squī'ti' nacāmojōcan nac chā'xta lā' huan a'ntūn tū' taka'lhī ixtapalh, nacāmaka'ncan.
49 Chuntza' nala
a'xni'ca' nasputa huā'mā' quilhtamacuj. Natataxtu huan ángeles lā' nacālaclhmāxtu huan tū' tzey tachi'xcuhuī't na ixlaclhpu'nanca'n xalactzey.
50 Lā' huan tū' tzey
tachi'xcuhuī't nacāmānūcan a'nlhā nacālhcuyucan lā' a'ntza' natacalhuan lā' natalāxca ixtatzanca'n —hualh Jesús.

Huan xasāsti' catūhuā ka'lhī ixtapalh lā' nā xakōlūhua' ka'lhī ixtapalh

51 Tuncan Jesús cākalhasqui'nīlh:
—¿Chā māchekxīyā'tit ixlīhuāk huā'mā' a'ntū iccāhuanini'?
Lā' xlaca'n takalhtīlh:
—U'huē, Māpa'ksīni', iccāmāchekxīni'yāni'.
52 Lā' tuncan cāhuanilh:
—A'xni'ca' kalhatin xamākalhtō'kē'ni' huan ley nala quisca'txtunu', xla' nala hua'chi kalhatin patrón. Nala hua'chi kalhatin patrón a'ntī cāka'lhī lhūhua' maclacasqui' lā' ca'tzī a'xni'ca' minī'ni' namāxtu catūhuā xala' makān lā' a'xni'ca' minī'ni' namāxtu catūhuā a'ntū sāsti'cus para nacāmaktāya ixfamilia. Chuntza' nala kalhatin a'ntīn tū' namakxteka huan līmāsca'tīn a'ntū xakōlūhua' lā' xastu'ncua' lā' nā xla' nasca'ta quilīmāsca'tīn a'ntū xasāsti'.

Xalanī'n nac Nazaret talakmaka'lh Jesús
Mr. 6.1-6; Lc. 4.16-30

53 Lā' a'xni'ca' Jesús cāhuanikō'lh ixlīhuākca'n huan a'ntū
tā'mālacastuccan, a'lh ā'lacatin 54 lā' chā'lh nac Nazaret a'nlhā
stacli. A'ntza' ixmāsu'yu na ixlītokpānca'n israelitas. Lā' huan a'ntīn takaxmatli talē'cnīlh lā' talāhuanilh:
—Lā' huā'mā' chi'xcu', ¿lhachū sca'tli huā'mā' tapāstacna'?
¿Chichū tzē nacātlahua huā' tamā'na lē'cnīn? 55 U'tza' huā'mā'
ixo'kxa' huan sitni' lā' nā María ixtzī't. Lā' ixtā'timīn cāhuanican Jacobo lā' José lā' Simón lā' Judas. 56 Lā'
ixlīhuākca'n ixtā'timīn xapuscan nā huā'tzā' tahui'lāna' na quilaclhpu'nanca'n. ¿Lhachū sca'tli ixlīhuāk huā'mā'?
57 Lā' chuntza' talakmaka'lh Jesús, pero xla' cāhuanilh:
—Kalhatin a'cta'sana' na'a'cnīni'ni'can chu xalhā na'a'n. Xmān xalanī'n na ixchic lā' xalanī'n ixā'lacchicni' tū' catita'a'cnīni'ni'lh.
58 Lā' a'ntza' na ixā'lacchicni' tū' lhūhua' lē'cnīn tlahualh Jesús
xmān porque tū' takalhlaka'ī'lh.

14

A'nchī nīlh Juan huan Mā'kpaxīni'
Mr. 6.14-29; Lc. 9.7-9

1 Lā' huā'mā' quilhtamacuj Herodes gobernador ixuanī't huan nac estado de Galilea. Lā' māca'tzīnīca ixpālacata Jesús.
2 Lā' Herodes cāhuanilh ixpūchihuīna'nī'n:
—U'tza' huā'mā' Juan huan Mā'kpaxīni'. Lakahuanchokonī't ixlaclhpu'nanca'n nīnī'n. U'tza' līka'lhī līmāpa'ksīn a'ntū lītlahua huan lē'cnīn.
3 Herodes ixmāpa'ksīnī't que cachi'paca huan Juan lā' calē'nca nac pūlāchī'n para nachī'can. Chuntza' māpa'ksīlh ixpālacata huan Herodías a'ntī ixpuscāt ixtā'tin Felipe ixuanī't.
4 Juan ixuanimā' Herodes:
—Tū' tzey a'nchī lī'pini'ya' huan Herodías hua'chi mimpuscāt.

5 Lā' ū'tza' Herodes ixlīmaknīcu'tun huan Juan pero cājicua'ni'lh tachi'xcuhuī't como xlaca'n tapuhualh palh Juan ixa'cta'sana' Dios ixuanī't.
6 Lā' a'xni'ca' Herodes tlahuakō'lh ixcā'ta, tlahualh cā'tani'.
Lā' ixtzu'ma'jāt Herodías lu'cxli na ixlacapūnca'n huan a'ntī
ixcākantāyacanī't. Lej tanto makapāxualh huan Herodes
7 que lej huanilh palh ixmaxquī'lh huan tzu'ma'jāt chuxatū
nasqui'ni'. 8 Lā' tuncan huan xatzī't maxquī'lh tapāstacna' lā'
huan tzu'ma'jāt squi'ni'lh Herodes chuntza':

—Caquima'xqui' chuhua'j ixa'kxāk Juan huan Mā'kpaxīni'. Calī'ta' nac lakatin pulātu.

9 U'tza' līlakaputzalh huan Herodes. Lā' como lej
mālacnūni'canī't huan tzu'ma'jāt lā' como huan a'ntī
ixcākantāyacanī't takaxmatli a'ntū ixuanicanī't, lā' ū'tza'
huan Herodes līmāpa'ksīni'lh que camaxquī'ca. 10 Lā'
chuntza' macā'lh huan līmāpa'ksīn huan nac pūlāchī'n lā'
māmāyujūnīni'lh ixa'kxāk Juan. 11 Lā' tuncan līminca huan
a'kxāk nac lakatin pulātu lā' maxquī'ca huan tzu'ma'jāt lā'
xla' macamaxquī'lh ixtzī't.
12 Lā' tuncan tamilh ī'sca'txtunu'nī'n Juan lā' talē'lh ixmacni' lā' tamā'cnūlh. Lā' ā'calīstān ta'a'lh tamāca'tzīnī Jesús.

Jesús cāmāhuī'lh lakaquitzis mil de chi'xcuhuī'n
Mr. 6.30-44; Lc. 9.10-17; Jn. 6.1-14

13 Lā' a'xni'ca' māca'tzīnīca Jesús, xla' tojōlh nac lakatin
barco lā' a'lh tintacut a'nlhā tintī' ixa'nan. Lā' a'xni'ca'
ca'tzīca a'nlhā ixuī', lhūhua' tachi'xcuhuī't tataxtulh de
ixā'lacchicni'ca'n lā' tastālani'lh catojon na ixquilhtūn huan
xcān. 14 Lā' a'xni'ca' Jesús tacutli de huan nac barco, cālaktzī'lh
huan lhūhua' tachi'xcuhuī't lā' cālakalhu'malh. Lā' cāmātzeyīlh
huan ī'tza'ca'nī'n a'ntī ixcālīmini'canī't.
15 Lā' a'xni'ca' ī'smalanka'namā', ī'sca'txtunu'nī'n Jesús talakmilh lā' tahuanilh:

—Kōtanūtza' lā' tū' nac cā'lacchicni' huā'tzā'. Cacāmacapi huan tachi'xcuhuī't para nata'a'n natatamāhua ixlīhua'tca'n nac huan cā'lacchicni'.

16 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Tū' maclacasqui'n nata'a'n; cacāmāhuī'tit hui'xina'n.

17 Lā' xlaca'n tahuanilh:

—Quina'n tuntū' icka'lhīyāuj xmān macquitzis pāntzi lā' tantu' squī'ti'.

18 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Cacālī'ta'ntit.

19 Lā' tuncan cāmāpa'ksīlh que catatahui'lalh huan
tachi'xcuhuī't nac cāseketni'. Lā' chu tuncan Jesús
cātayalh huan macquitzis pāntzi lā' huan tantu' squī'ti' lā'
talacayāhualh nac a'kapūn lā' maxquī'lh pāxcatca'tzī Dios.

Lā' cāche'keni'lh huan pāntzi lā' huan squī'ti' lā' cāmaxquī'lh
ī'sca'txtunu'nī'n. Lā' xlaca'n tamālacpitzilh na ixlaclhni'ca'n
tachi'xcuhuī't. 20 Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't tahuā'yalh
lā' taka'sli. Lā' a'xni'ca' tahuā'yankō'lh huan sca'txtunu'nī'n
tamākēstokli lhūhua' xalacpitzin hasta tatzumalh pācāujtu'
chā'xta de huan a'ntū a'katāxtūlh. 21 Lā' huan chi'xcuhuī'n
a'ntīn tahuā'yalh xlaca'n lakaquitzis mil lā' nā tahuā'yalh
puscan lā' camana'.

Jesús kalhtlā'hualh na ixkalhni' huan xcān
Mr. 6.45-52; Jn. 6.16-21

22 Lā' chu tuncan Jesús cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n cata-
tojōlh huan nac barco lā' catapū'lani'lh tintacut huan mar
līhuan xla' cāmacā'lh huan tachi'xcuhuī't. 23 Lā' a'xni'ca'
ixcāmacā'nkō'nī't, Jesús ixa'cstu tā'cxtunu'lh huan nac kēstīn
para natā'chihuīna'n Dios. Lā' a'xni'ca' tzī'sualh, ixa'cstu ixuī'
a'ntza' 24 līhuan ī'sca'txtunu'nī'n ixtatētaxtumā'na huan nac xcān
nac barco. Lā' lej ū'nulh lā' xasipej xcān ixtatā'kayāhuamā'na
lā' tasno'kli huan barco. 25 Lā' a'xni'ca' tuncuīlh, Jesús
ixcālaktapajtzūtēlha xlaca'n. Ixkalhtlā'huantēlha huan xcān.
26 Lā' a'xni'ca' huan sca'txtunu'nī'n talaktzī'lh kalhatin a'ntī
ixkalhtlā'huantēlha huan xcān, cāmakē'klhalh lā' tajicuani'lh lā'
palha' tahualh:

—¡Lakachuyayāuj!

27 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Cahuixcāna'jca'tzītit lā' tū' cajicua'ntit. Xmān quit.

28 Lā' tuncan Pedro huanilh:

—Māpa'ksīni', palh stu'ncua' hui'x, caquihua'ni'
na'ickalhtlā'huan huan xcān para na'icpāxtokāni'.

29 Lā' Jesús huanilh:

—Pues cata't.

Lā' tuncan Pedro tacutli de nac barco lā' tzuculh
kalhtlā'huan huan xcān para napāxtoka Jesús. 30 Lā' a'xni'ca'
cuenta tlahualh huan palha' ū'ni', tajicua'lh lā' tzuculh tā'cnū
lā' palha' hualh:

—¡Caquimāpūtaxtu, Māpa'ksīni'!

31 Lā' chu tuncan Jesús makachi'palh lā' huanilh:

—Xmān macsti'na'j kalhlaka'ī'ya'. ¿A'chī' tū' quilīpāhua'na'?

32 Lā' a'xni'ca' xlaca'n tatojōlh nac barco, ca'cs lalh huan
ū'ni'. 33 Lā' tuncan xlaca'n a'ntī ixtahui'lāna' nac barco
tamācā'tanīlh Jesús lā' tahuanilh:

—Stu'ncua' hui'x ixO'kxa' Dios.

Jesús cāmātzeyīlh huan ī'tzaca'nī'n xalanī'n nac Genesaret
Mr. 6.53-56

34 Lā' ta'a'lh tintacut huan xcān lā' tachā'lh huan
nac ti'ya't a'nlhā huanican Genesaret. 35 Lā' a'xni'ca'
huan tachi'xcuhuī't xalanī'n a'ntza' talakapasli Jesús,

tamāca'tzīnīni'lh chuxalhā nac huā'mā' ti'ya't. Lā' cālīmini'ca
lhūhua' ī'tza'ca'nī'n a'nlhā ixuī' Jesús. 36 Lā' tasqui'ni'lh
que cāmakxtekli xmān ixtaxa'malh ixtampān ixlu'xu'. Lā'
tatzeyalh ixlīhuākca'n a'ntīn taxa'malh.

15

A'ntū stu'ncua' makapāxuhua Dios
Mr. 7.1-23

1 Lā' tuncan makapitzīn fariseosnu' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n
huan ley talaktapajtzūlh Jesús. Ixtaminī'ta'ncha' de huan
xcānsipej Jerusalén lā' takalhasqui'nīlh:

2 —Lā' misca'txtunu'nī'n, ¿a'chī' tū' ta'a'kahuāna'ni'
ixtalanānca'n huan xanapuxcu'nu' līitokpān xalanī'n
makāntza'? Tū' tamakacha'ka'n a'nchī maclacasquī'n a'xni'ca'
natahuā'yan —tahuanilh.

3 Lā' Jesús cākalhasqui'nīlh:

—Nā hui'xina'n, ¿a'chī' mākēnū'yā'tit ixlīmāpa'ksīn Dios
para nacātlōkentaxtūyā'tit mintalanānca'n? 4 Dios hualh:
"Nacā'a'kahuāna'ni'ya' mintāta' lā' mintzī't". Lā' nā hualh:
"Camāmaknīnīni'nca huan a'ntī cāmacapūlhca ixtāta' o
ixtzī't". 5 Lā' hui'xina'n xtunc hua'nā'tit. Lā' hui'xina'n
māsu'yu'yā'tit palh kalhatin chi'xcu' tzē nahuani ixtāta' o
ixtzī't: "Tūla icmaktāyayāni' como ixlīhuāk a'ntū icka'lhī
icmālacnūni'nī'ttza' Dios". 6 Lā' hui'xina'n māsu'yu'yā'tit que
palh kalhatin chuntza' nahuan, tū'tza' maclacasqui'n xla'
namaktāya ixtāta' o ixtzī't. Chuntza' hui'xina'n māpānū'yā'tit
ixlīmāpa'ksīn Dios para natlōkentaxtūyā'tit mintalanānca'n.
7 ¡Tlahua'pā'na'ntit lakatu' milacanca'n! Stu'ncua' a'nchī
cālīchihuīna'ni' hui'xina'n huan profeta Isaías a'xni'ca' tzo'kli
huā'mā':

8 Huā' tamā'na tachi'xcuhuī't xmān tahuan palh
quinta'a'cnīni'ni' pero tū' tapāstaca a'ntū
iccālīmāpa'ksīlh.

9 Chu tlakaj quintamāca'tanī como a'ntūn tamāsu'yu hua'chilh
quilīmāpa'ksīn, ū'tza' xmān ixtapuhuānca'n huan
chi'xcuhuī'n.

Chuntza' tzo'kli Isaías a'nchī hualh Dios.

10 Lā' tuncan Jesús cāmāta'sīlh huan tachi'xcuhuī't lā'
cāhuanilh:

—Cakaxpa'ttit lā' camāchekxī'tit: 11 Huan a'ntū naquilhtanū
huan chi'xcu' tū' ū'tza' a'ntū nalīla ko'hua'jua'. Pero huan tūn
tū' tzey tachihuīn a'ntū quilhtaxtu huan chi'xcu', ū'tza' nalīla
ko'hua'jua'.

12 Lā' tuncan huan sca'txtunu'nī'n talaktapajtzūlh lā'
tahuanilh Jesús:

—¿Chā ca'tzīya' palh cālīmakā'kchipina' huan fariseosnu'
a'nchī hua'na'?
13 Lā' xla' cākalhtīlh:
—Chuxatūyā ti'ni' a'ntūn tū' cha'nli quinTāta' xala'
nac a'kapūn, ū'tza' napu'lhucan lā' con ixtankāxē'k.
14 Cacāma'kxtektit huan fariseosnu'. Xlaca'n hua'chi
lakatzī'nī'n a'ntīn talē'n ā'makapitzīn lakatzī'nī'n. Lā' palh
kalhatin lakatzī'n namakachi'palē'n ixtā'lakatzī'n, ixtu'ca'n
natamokōsa a'nlhā ponknu'ncanī't.
15 Lā' tuncan Pedro huanilh Jesús:
—Caquilāhuaniuj a'ntū huanicu'tun huā'mā' a'ntū
tā'mālacastucti.
16 Lā' Jesús huanilh:
—¿Chā tū' māchekxī'yā'tit nīn hui'xina'n? 17 Ca'tzīyā'tit
que chuxatū a'ntū naquincāquilhtanūyāni', ū'tza' nayuja na
quimpānca'n lā' ā'calīstān nataxtu. 18 Lā' huan tachihuīn
a'ntū naquincāquilhtaxtuyāni', ū'tza' a'ntū pāstacnī'tauj pū'la.
Lā' ū'tza' nalītasu'yu palh tzey quina'n o tū'. 19 Chu a'nchī
pāstacna'n huan chi'xcu', chuntza' natlahua: namaknīni'n, o
namakpuscatīni'n, o naka'lhī ixtatā'chihuīn, o naka'lhāna'n, o
na'a'kxokonu'n, o na'a'ksa'nan. 20 Huāk huā' tamā'na palh
ixtlahualh cahuā huan chi'xcu', ū'tza' nalīla ko'hua'jua'. Pero
palh nahuā'yan a'xni'ca' tū' makacha'ka'nī't chu a'nchī huan
talanān, ū'tza' tūla nalīla ko'hua'jua'.

Huan puscāt a'ntī makatiyāti' kalhlaka'ī'lh Jesús
Mr. 7.24-30

21 Jesús taxtulh de a'ntza' lā' a'lh ā'lacatin a'nlhā tahui'lāna'
huan lakatu' cā'lacchicni' a'ntū huanican Tiro lā' Sidón. 22 Lā'
ixui'lacha' kalhatin puscāt xala' nac huanmā' ti'ya't a'nlhā
huanican Canaán. Xla' tū' israelita ixuanī't. Lā' lakmilh Jesús
lā' huanilh:
—Māpa'ksīni', hui'x ixtā'nat David a'ntī xa'icka'lhīmā'nauj;
caquilakalhu'ma'nti. Quintzu'ma'jāt ka'lhī huan tlajana' lā'
lej palha' pātīni'n.
23 Lā' Jesús nīn tuntū' kalhtīlh. Lā' tuncan tamilh
ī'sca'txtunu'nī'n lā' tasqui'nli:
—Cama'capi huan puscāt a'jnanu' como quincāstālani'yāni'
lā' ta'satēlha.
24 Lā' tuncan Jesús hualh:
—Dios quimacaminī't para na'iccāmāpūtaxtū xmān a'ntī
israelitas.
25 Lā' huan puscāt laktapajtzūlh lā' tatzokostani'lh Jesús lā'
huanilh:
—¡Māpa'ksīni', caquimaktāya'!
26 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Tū' līmakuan maklhtīcan ixlīhua'tca'n huan camana' lā'
nacāmaxquī'can huan chichīn—chuntza' huanilh como huan

israelitas tū' ixta'a'cnīni'ni' huan a'ntīn tū' israelitas lā' ixcāmāpācuhuī chichīn.

27 Lā' xla' huanilh:

—U'huē, ū'tza' icca'tzī, Māpa'ksīni'. Pero huan chichīn tzē natahua' huan lacpītzin a'ntū nataminācha' na ixmesa ixtēcu'ca'n.

28 Tuncan Jesús kalhtīlh:

—Lej kalhlaka'ī'ya', puscāt. Calalh hua'chi quisqui'ni'ya'.

Lā' huanmā' ka'tlā'tus tzeyalh ixtzu'ma'jāt.

Jesús cāmātzeyīlh lhūhua' ī'tza'ca'nī'n

29 Lā' Jesús taxtulh de a'ntza' lā' tētaxtulh ixquilhtūn huan
lago Galilea. A'calīstān tā'cxtunu'lh nac kēstīn lā' a'ntza'
tahui'lalh. 30 Lā' līlhūhua' tachā'lh a'nlhā ixuī' lā' talīmini'lh
lū'ntū'lani'nī'n lā' lakatzī'nī'n lā' kō'ko'nī'n lā' huan a'ntī
macamōcho lā' lhūhua' ā'makapitzīn ī'tza'ca'nī'n. Cāmāpī'ca nac
ti'ya't pajtzu ixtojon Jesús lā' xla' cāmātzeyīlh ixlīhuākca'n.
31 Lā' huan tachi'xcuhuī't talē'cnīlh a'nchīn tachihuīna'lh huan
a'ntī kō'ko' ixtahuanī't lā' a'nchī tzey ixtalanī't ixmacanca'n
huan macamōcho. Lā' huan lū'ntū'lanī'n xa'nca tatlā'hualh
lā' huan lakatzī'nī'n talacahuāna'lh. U'tza' talīlē'cnīlh huan
tachi'xcuhuī't. Lā' tatzuculh tamācā'tanī Dios a'ntī nā ix-
Diosca'n israelitas.

Jesús cāmāhuī'lh lakatā'ti' mil chi'xcuhuī'n
Mr. 8.1-10

32 Lā' tuncan Jesús cāta'sani'lh ī'sca'txtunu'nī'n lā' cāhuanilh:

—Iccālakalhu'man huan tachi'xcuhuī't. Tu'tuma'jtza' quin-
tatā'lahui'lāna' huā'tzā' lā' tū'tza' taka'lhī a'ntūn tahua'. Lā'
palh na'icmacā'n na ixchicca'n lā' tū' tahuā'yanī't, tzēlasā'
nataxlejua'nan nac tej.

33 Lā' tuncan ī'sca'txtunu'nī'n tahuanilh:

—¿Chichū nalīka'lhīyāuj līhua't a'ntū natalīka'sa? Lej lhūhua' tachi'xcuhuī't lā' tintī' lahuī' huā'tzā'.

34 Lā' Jesús cākalhasqui'nīlh:

—¿Lhā maclā't pāntzi ka'lhī'yā'tit?

Lā' xlaca'n takalhtīlh:

—Mactojon lā' makapitzīn ti'na'j squī'ti'.

35 Lā' tuncan Jesús cāmāpa'ksīlh que catatahui'lalh huan
tachi'xcuhuī't nac ti'ya't. 36 Xla' cātayalh huan mactojon pāntzi
lā' huan squī'ti' lā' maxquī'lh pāxcatca'tzī Dios. Lā' chu tun-
can cāmālacpitzini'lh lā' cāmaxquī'lh ī'sca'txtunu'nī'n lā' xlaca'n
cāmaxquī'lh huan tachi'xcuhuī't. 37 Lā' ixlīhuākca'n tahuā'yalh
lā' taka'sli. Lā' ā'calīstān xalacpītzin a'ntūn ta'a'katāxtūlh
cāmātzumalh pātojon chā'xta. 38 Huan a'ntīn tahuā'yalh, xlaca'n
lakatā'ti' mil chi'xcuhuī'n. Lā' nā tahuā'yalh puscan lā' ca-
mana'. 39 Lā' ā'calīstān Jesús cāmacā'lh huan tachi'xcuhuī't
lā' tojōlh huan nac barco lā' a'lh nac lakatin ti'ya't a'nlhā
huanican Magdala.

16

Huan fariseosnu' lā' huan saduceosnu' tasqui'nli lē'cnīn
Mr. 8.11-13; Lc. 12.54-56

1 Huan fariseosnu' lā' huan saduceosnu' talaka'lh Jesús.
Lā' como ixtalīlaktzī'ncu'tun, tasqui'nli lakatin lē'cnīn a'ntū
lītasu'yu que Jesús xala' nac a'kapūn. 2 Lā' xla' cākalhtīlh:
—A'xni'ca' tā'cnūmā' huan chi'chini', hui'xina'n hua'nā'tit:
“Tū' catimilh xcān como spi'nenke' huan a'kapūn”. 3 Lā' palh
tzi'sāt, hua'nā'tit: “Chuhua'j namin xcān como spi'nenke'
huan a'kapūn lā' pucsuī'”. ¡Hui'xina'n tlahua'yā'tit lakatu'
milacanca'n! Tzē naquilhchipinā'tit palh namin xcān
a'xni'ca' laktzī'nā'tit huan a'kapūn. Lā' a'yuj laktzī'nā'tit
huan lē'cnīn a'ntū ictlahua, pero tū' kalhlaka'ī'yā'tit que
Dios quimacamilh. 4 Huan tachi'xcuhuī't a'ntīn tahui'lāna'
chuhua'j tū' tzey lā' tū' takalhlaka'ī' lā' xlaca'n tasqui'n lē'cnīn.
Lā' tū' nacāmāsu'ni'can lē'cnīn; xmān naquimpātle'keni' hua'chi
a'ntū pātle'keni'lh huan Jonás —hualh Jesús.
Lā' cāmakxtekli lā' a'lh.

Jesús cāmāsu'ni'lh ī'sca'txtunu'nī'n que catatamaktaka'lhli huan fariseosnu' lā' huan saduceosnu'
Mr. 8.14-21

5 Lā' a'xni'ca' huan sca'txtunu'nī'n ta'a'lh tintacut huan lago,
tū' talē'lh pāntzi. Tapātza'nkālh. 6 Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:
—Catamaktaka'lhtit de ixlevaduraca'n huan fariseosnu' lā'
huan saduceosnu'.
7 Huan sca'txtunu'nī'n tatzuculh talāhuani:
—Chuntza' hualh como tū' līmiuj pāntzi.
8 Lā' Jesús ixca'tzī a'ntū ixtalāhuanimā'na lā' cāhuanilh:
—¿A'chī' cāpāta'layāni' ixpālacata huan pāntzi a'ntūn tū'
līta'ntit? ¡Xmān macsti'na'j kalhla'ka'ī'yā'tit! 9 ¿Chā tūna'j
machekxī'yā'tit? ¿Chā tū'tza' pāstacā'tit huan macquitzis
pāntzi a'ntū iccāmālacpitzini'lh na ixlaclhpu'nanca'n
lakaquitzis mil chi'xcuhuī'n? Lā' ¿lhām pālā't chā'xta
cālīmātzumaca huan xalacpītzin? 10 Lā' capāstactit huan
mactojon pāntzi a'ntū iccāmālacpitzini'lh na ixlaclhpu'nanca'n
huan lakatā'ti' mil chi'xcuhuī'n. Lā' ¿lhām pālā't chā'xta
cālīmātzumaca huan xalacpītzin? 11 ¿A'chī' tū' māchekxī'yā'tit
palh tū' xa'icuanicu'tun pāntzi a'xni'ca' iccāhuanini'
ixtamaktaka'lhtit de ixlevaduraca'n huan fariseosnu' lā'
huan saduceosnu'?
12 Lā' tuncan tamāchekxīlh que Jesús tū' ixcāhuaninī't que
ixtamaktaka'lhli huan ixlevadura pāntzi. Ixcāhuanicu'tun palh
ixtamaktaka'lhli ixlīmāsca'tīnca'n huan fariseosnu' lā' huan
saduceosnu'.

Pedro hualh palh Jesús ū'tza' huan Cristo
Mr. 8.27-30; Lc. 9.18-21

13 Lā' a'xni'ca' Jesús chā'lh a'nlhā huanican Cesarea de Filipo, cākalhasqui'nīlh ī'sca'txtunu'nī'n:

—Lā' huan tachi'xcuhuī't, ¿chichū tahuan quimpālacata quit a'ntī huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n?

14 Xlaca'n takalhtīlh:

—Makapitzīn tahuan palh hui'x Juan huan Mā'kpaxīni'. Lā' ā'makapitzīn tahuan palh hui'x huan Elías. Lā' ā'makapitzīn huampala tahuan palh hui'x Jeremías o ā'kalhatin a'cta'sana'.

15 Lā' tuncan cākalhasqui'nīlh:

—Lā' ¿chī hua'nā'tit? ¿Tichū quit?

16 Lā' tuncan Simón Pedro huanilh:

—Hui'x huan Cristo a'ntī xa'icka'lhīmā'nauj lā' ixO'kxa' huan scana'nca Dios.

17 Lā' Jesús kalhtīlh:

—Līpāxūj hui'x, Simón ixo'kxa' Jonás. Huā'mā' tapāstacna'
tū' tamāsu'ni'ni' chi'xcuhuī'n. Xmān Dios māca'tzīnīni'.
18 Lā' quit icuaniyāni' que hui'x Pedro lā' ū'tza' mintacuīni'
huanicu'tun "chihuix". Lā' hui'x nala hua'chi huan chihuix
a'ntū xalītzucuni' huan quilītokpān. Lā' ixlīhuākca'n a'ntīn
takalhlaka'ī' chuntza', tū' caticātlajaca; nīn huan līnīn
tūla nacātlaja. 19 Quit na'icmaxquī'yāni' līmāpa'ksīn lā'
nacāmāpa'ksī'ya' xlaca'n a'ntīn tatapa'ksī con Dios. Lā'
a'ntū hui'x makxteka tlahuacan na ixlaclhpu'nanca'n a'ntīn
takalhlaka'ī' ixtachihuīn Dios huā'tzā' nac cā'quilhtamacuj,
nā nac a'kapūn nā chuntza' nahuancan. Lā' a'ntū hui'x tū'
makxteka tlahuacan na ixlaclhpu'nanca'n a'ntīn takalhlaka'ī'
ixtachihuīn Dios huā'tzā' nac cā'quilhtamacuj, nā nac a'kapūn
nā chuntza' nahuancan.

20 Lā' tuncan Jesús cāmāpa'ksīlh ī'sca'txtunu'nī'n que tū' catitahuanilh nīn tintī' palh ū'tza' huan Cristo a'ntī ixka'lhīmā'ca.

Jesús hualh ixpālacata a'nchī nanī

Mr. 8.31—9.1; Lc. 9.22-27

21 Lā' tuncan Jesús tzuculh cāmāsu'ni' ī'sca'txtunu'nī'n chuntza':

—Maclacasqui'n na'ica'n nac Jerusalén. Lā' a'ntza' huan xanapuxcu'nu' lītokpān lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley, xlaca'n lej naquintamāpātīnī. Lā' naquintamaknī. Lā' ixlīlakatu'tun chi'chini' na'iclakahuanchoko.

22 Lā' tuncan Pedro lē'lh lacachuna'j lā' tzuculh tā'lāsta'la lā' tzē'k huanilh:

—¡Māpa'ksīni', tū' camakxtekli Dios! ¡Tū' catipātle'keni'ni' chuntza'!

23 Pero Jesús talakspi'tli lā' huanilh Pedro:

—¡Catakēnu'! Hui'x puhua'na' hua'chi huan ko'ti'ti'. Lā' hui'x quimāmakchu'yī'ya'. Hui'x tū' puhua'na' hua'chi Dios lacasqui'n; puhua'na' chuntza' hua'chi chi'xcuhuī'n tapuhuan.

24 Lā' tuncan Jesús cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:

—Palh catīhuā tapa'ksīcu'tun con quit, tūlatza' pāstaca xmān
a'nchī xla' lacasqui'n. Calīhui'līlh natlahua quintapuhuān
a'yuj capātīni'lh hua'chi quit na'icpātīni'n lā' caquistālani'lh.
25 Huan a'ntīn tapūtaxtucu'tun de huan a'ntū natapātīni'n por
quimpālacata, tū' catitaka'lhīlh ixquilhtamacuj para pō'ktu.
Lā' huan a'ntī natapātīni'n a'yuj natanī por quimpālacata,
xlaca'n nataka'lhī ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. 26 Lā' palh
huan chi'xcu' ixtlajalh cahuā ixlīhuāk xala' huā'mā' quilhta-
macuj, tuntū' ixtapalh palh tū' ka'lhī ixquilhtamacuj para
pō'ktu. Tū' a'nan a'ntū xla' tzē namāstā' para naka'lhī ixquil-
htamacuj para pō'ktu. 27 Quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n
lā' na'icmimpala con ixlīmāpa'ksīn xaTāta' lā' lej na'icxkaka
hua'chi quinTāta' nac a'kapūn lej xkaka. Lā' naquin-
tatā'min qui'ángeles. Lā' a'xni'ca' na'icmin, chā'tunu' namāpala
chu a'nchī tlahuanī't palh tzey o tū' tzey. 28 Stu'ncua'
a'ntū iccāhuaniyāni'. A'nan makapitzīn a'ntīn tahui'lāna'
huā'tzā' chuhua'j lā' xlaca'n tū' catitanīlh a'xni'ca' tūna'j
naquilaktzī'ncan quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n a'xni'ca'
na'icmimpala para na'icmāpa'ksīni'n.

17

Taxtāpalīlh Jesús lā' xtunc a'nchī tasu'yulh
Mr. 9.2-13; Lc. 9.28-36

1 Lā' ixlīlakachāxan chi'chini' a'xni'ca' Jesús cālē'lh Pedro
lā' Jacobo lā' Juan a'ntī ixtā'tin Jacobo lā' a'lh. Xmān
ixkalhatā'ti'ca'n ta'a'lh nac lakatin kēstīn tālhmā'n lā' tā'cxtulh.
2 Lā' a'ntza' taxtāpalīlh Jesús lā' xtunc ixtasu'yu na ixla-
capūnca'n. Ixlacan Jesús lā' ixlu'xu' taxkakalh hua'chi xkaka
huan chi'chini'. 3 Lā' chu tuncan cātasu'yuni'lh Moisés lā' Elías
a'ntī ixtatā'chihuīna'mā'na Jesús. 4 Lā' tuncan Pedro huanilh
Jesús:

—Māpa'ksīni', xalītzey hui'lāna'uj huā'tzā'. Palh lacasqui'na',
quina'n na'icyāhuayāuj lakatu'tun mū'xta'ka'. Lakatin nala
mila' lā' lakatin nala ixla' Moisés lā' ā'lakatin nala ixla' Elías.

5 Ixchihuīna'mā'cus Pedro lā' milh lakatin poklhnu' a'ntū
slamama lā' cālītamacxti'li'lh. Lā' kaxmatca lakatin tachihuīn
nac poklhnu' lā' hualh:

—U'tza' huā'mā' qui'O'kxa' lā' lej icpāxquī'. Lā' xla' lej
quimakapāxuhua. Cakaxpa'ttit a'ntū huan.

6 A'xni'ca' huan sca'txtunu'nī'n takaxmatli huā'mā' tachi-
huīn, lacataj tatamā'lh lā' lej tajicua'lh. 7 Lā' tuncan Jesús
cālaktapajtzūlh lā' cāxa'malh lā' cāhuanilh:

—Catāquī'tit lā' tū' cajicua'ntit.

8 Lā' a'xni'ca' tatāquī'lh lā' talaktzī'lh, nīn tintī' ixa'nan, xmān
Jesús.

9 Lā' a'xni'ca' ixta'a'mā'na na ixtatokopūn huan kēstīn, Jesús
cāmāpa'ksīlh:
—Tū' catihua'ni'tit nīn tintī' a'ntū laktzī'ntitcus. Tū' catihua'ntit hasta a'xni'ca' tū' nalakahuanchoko de na ixlaclhpu'nanca'n nīnī'n huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n.
10 Lā' tuncan huan sca'txtunu'nī'n takalhasqui'nīlh Jesús:
—Lā' ¿a'chī' tahuan huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley palh huan Elías ka'lhī napū'lani' huan a'ntī Dios namacamin?
11 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Stu'ncua' huā'mā'. Pū'la namin Elías lā' nacāxtlahuakō'
ixlīhuāk.
12 Lā' iccāhuaniyāni' palh milhtza' huan Elías lā'
tū' lakapascanī't. Tū' ta'a'kahuāna'ni'lh lā' tamaknīlh. Lā' nā chuntza' huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n namāpātīnīcan ixpālacataca'n xlaca'n —cāhuanilh.
13 Lā' tuncan huan sca'txtunu'nī'n tamāchekxīlh que a'xni'ca' Jesús hualh ixminī'ttza' Elías, ixlīchihuīna'mā' Juan huan Mā'kpaxīni'.

Jesús mātzeyīlh kalhatin ka'hua'chu a'ntī ixka'lhī huan tlajana'

Mr. 9.14-29; Lc. 9.37-43

14 Lā' a'xni'ca' tachā'lh a'nlhā ixtahui'lāna' huan tachi'xcuhuī't, kalhatin chi'xcu' laktapajtzūlh lā' tatzokostani'lh Jesús lā' huanilh:
15 —Māpa'ksīni', calakalhu'ma'nti quincaman. Lej xtacnānī lā' lej palha' pātīni'n. Maklhūhua'tza' tapū' nac macscut o tojō nac xcān.
16 Iccālīmini'lh misca'txtunu'nī'n pero tūlalh
tamātzeyīlh.
17 Lā' Jesús cāhuanilh:
—¡Hui'xina'n tachi'xcuhuī't a'ntīn tū' xa'nca pāstacna'nā'tit lā' tū' kalhlaka'ī'yā'tit! ¿Hasta lhānīn na'iccātā'latahui'layāni' hui'xina'n para que namāchekxī'yā'tit? Lā' ¿hasta lhānīn na'iccātāyani'yāni' hui'xina'n a'nchī huanī'ta'ntit? Caquilī'ta'ni' huan ka'hua'chu.
18 Lā' tuncan Jesús lacaquilhnīlh huan tlajana' lā' tuncan taxtuni'lh huan ka'hua'chu. Lā' chu līmaktin tzeyalh.
19 Lā' ā'calīstān huan sca'txtunu'nī'n ixa'cstuca'n ixtatā'chihuīna'mā'na Jesús lā' takalhasqui'nīlh:
—Lā' ¿a'chī' tūlalh quina'n icmāxtuni'uj huan ka'hua'chu huan tlajana'?
20 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Como hui'xina'n tū' lej kalhlaka'ī'yā'tit. Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Palh kalhlaka'ī'yā'tit con ixlīhuāk mi'a'clhcunucca'n a'yuj tzucupā'na'ntitcus kalhlaka'ī'yā'tit, tzē ixua'ni'tit huā'mā' kēstīn: “Catapānu' de huā'tzā' lā' capit ā'lacatin”, lā' huan kēstīn natapānū. Tū' a'nan nīn tuntū' a'ntūn tūla catitlahua'tit palh stu'ncua' kalhlaka'ī'yā'tit.

21 Huan tlajana' hua'chi huā'mā' tūla māxtucan. Xmān tzē
māxtucan palh natlahua'yā'tit oración lā' palh nalīhui'līyā'tit
namakxtekā'tit de nahuā'yanā'tit.

Huampala Jesús hualh a'nchī nanī
Mr. 9.30-32; Lc. 9.43-45

22 Līhuan ixtalatlā'huantēlha nac estado de Galilea, Jesús
cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:

—Naquimacamāstā'can quit, huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n,
lā' naquimacamaxquī'can ixlīmāpa'ksīnca'n chi'xcuhuī'n.
23 Lā' xlaca'n naquintamaknī pero ixlīlakatu'tun chi'chini'
na'iclakahuanchoko —cāhuanilh.

Lā' huā'mā' tachihuīn lej cāmālakaputzīlh xlaca'n.

A'nchī Jesús līmāpalalh ixcuota huan lītokpān

24 Lā' a'xni'ca' Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n tachā'lh huan
nac cālacchicni' Capernaum, talakmilh Pedro huan a'ntī
ixtamātā'jīni'n ixpālacata lītokpān. Lā' takalhasqui'nīlh:

—¿Chā tū' māpala ixcuota lītokpān mimākalhtō'kē'ni'?

25 Lā' Pedro cākalhtīlh:

—U'huē, māpala.

Lā' tuncan a'xni'ca' Pedro tanūlh huan nac chic, Jesús pū'la
chihuīna'lh lā' huanilh:

—¿Chī puhua'na', Simón? Huan reyes xalanī'n huā'mā'
quilhtamacuj, ¿tichū cāmātā'jī huan impuesto lā' huan cuota?
¿Chā cāmātā'jī huan a'ntīn tatapa'ksī con xlaca'n o cāmātā'jī
huan makatiyāti'?

26 Lā' Pedro kalhtīlh:

—Mātā'jīcan huan makatiyāti'.

Lā' Jesús huanilh:

—Lā' tū' tamāpala xlaca'n a'ntīn tatapa'ksī con huan rey.
Lā' quinTāta' nac a'kapūn hua'chi huan rey. Lā' quina'n
tapa'ksīyāuj con xla'. 27 Lā' como tū' cāmakā'kchā'ncu'tunāuj
a'ntīn tamātā'jīni'n, capit huan nac lago lā' camojo'
milīmā'kslokotuī'n. Lā' huan squī'ti' a'ntū pū'la namācutuya',
namākalhpitziya' lā' nakaksa' lakatin tumīn. U'tza' na'a'cchā'n
para huan cuota. Calī'pi lā' nalīmāpala'ya' para quintu'ca'n.

18

Tuyā chi'xcu' līhua'ca' tasqui'nī
Mr. 9.33-37; Lc. 9.46-48

1 Lā' tuncan huan sca'txtunu'nī'n talaktapajtzūlh Jesús lā'
takalhasqui'nīlh:

—¿Tichū līhua'ca' tasqui'nī a'nlhā Dios māpa'ksīkō' ixlīhuāk?

2 Lā' tuncan Jesús māta'sīlh kalhatin ti'na'j ka'hua'chu lā'
yāhualh na ixlaclhpu'nanca'n 3 lā' hualh:

—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Palh hui'xina'n tū'
taxtāpalī'yā'tit lā' nala'yā'tit hua'chi kalhatin ti'na'j
ka'hua'chu, tū' catitanū'tit a'nlhā Dios māpa'ksīkō' ixlīhuāk.
4 Lā' chuntza' chuxatī a'ntī līhua'ca' tasqui'nī a'nlhā Dios
māpa'ksīkō' ixlīhuāk, ū'tza' huā'mā' a'ntīn tū' ka'tla'jca'tzī lā'
nakalhlaka'ī' hua'chi camana' takalhlaka'ī'. 5 Lā' chuxatī
a'ntīn tapa'ksī con quit lā' ū'tza' nalīpāxquī' kalhatin ti'na'j
ka'hua'chu hua'chi huā'yā, ū'tza' chu a'cxtim hua'chilh
ixquimpāxquī'lh.

Jesús māsu'yulh ixpālacata a'ntīn tamā'a'kxokotlahuī talaclē'i' ā'makpitzīn

Mr. 9.42-48; Lc. 17.1-2

6 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Palh catīhuā chihuīna'maxquī' kalhatin ti'na'j ka'hua'chu
a'ntī quinkalhlaka'ī' lā' ū'tza' huan ka'hua'chu nalītlahua ta-
laclē'i', huā'mā' chi'xcu' tū' tzey. Xalītzey palh pū'la ixpix-
chī'hua'ca'ca lakatin ka'tla' chihuix lā' ixmojōca nac mar a'nlhā
lej pūlhmā'n para que najicsua'. Chuntza' tūlalh ixa'kxokolh
huan ka'hua'chu. 7 ¡Xānti tala tachi'xcuhuī't xalanī'n huā'mā'
quilhtamacuj ixpālacata huan tū' tzey a'ntū cālīlaktzī'n! Pō'ktu
a'nan a'ntū nacāmātonkopū tachi'xcuhuī't. Pero ¡xānti tala
xlaca'n a'ntīn tamātonkopū ā'makapitzīn lā' tamātlahuī tala-
clē'i'!
8 ’Lā' chuntza' palh ixtlahua' talaclē'i' ixpālacata
mimacan o ixpālacata mintojon, mejor ixmacacā'taya'ca'
o ixtantucā'taya'ca' lā' tū' ixtlahua' talaclē'i' ixpālacataca'n
mimacan o mintojon. Līhua'ca' tzey palh naka'lhī'ya'
minquilhtamacuj para pō'ktu a'yuj macamōcho hui'x; lā'
tū' tzey palh namacapinca'na' nac macscut para pō'ktu.
9 Lā' palh milakastapun nalaktzī'n catūhuā lā' chuntza'
natlahuacu'tuna' a'ntūn tū' tzey, tū' catitlahua' a'ntū
lacasqui'n milakastapun. Mejor ixmā'xtu lā' ixmaka' lā' tū'
ixtlahua' talaclē'i' ixpālacata milakastapun. Līhua'ca' tzey palh
naka'lhī'ya' minquilhtamacuj para pō'ktu a'yuj lakaxō'ko'
hui'x; lā' tū' tzey palh namacapinca'na' nac macscut para
pō'ktu con lakatu' milakastapun —hualh Jesús.

A'ntū lītalacastuca huan borrego a'ntū ixtza'nkānī't

Lc. 15.3-7

10 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Tū' catilakmaka' nīn kalhatin ti'na'j ka'hua'chu.
Iccāhuaniyāni' que nac a'kapūn ixángelesca'n huan camana'
pō'ktu tatāya na ixlacapūn quinTāta' xala' nac a'kapūn. 11 Lā'
quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n lā' icmilh iccāmāpūtaxtū
huan a'ntīn tū' ixtaka'lhī ixquilhtamacujca'n para pō'ktu.
Xlaca'n hua'chi borregos a'ntū xatza'nkān ixtahuanī't.

12 '¿Chichū puhua'nā'tit? Palh kalhatin chi'xcu' cāka'lhī
cien borregos lā' palh lakatin natza'nkā, ¿tuchū natlahua?
Nacāmakxteka huan ā'makapitzīn noventa y nueve a'nlhā
tahuā'yamā'na nac cā'seketni'. Lā' na'a'n naputza huan bor-
rego a'ntūn tza'nkālh. 13 Lā' a'xni'ca' nakaksa, stu'ncua'
līhua'ca' nalīpāxuhua ixpālacata huā'mā' borrego a'ntū kaksli
que ā'makapitzīn huan noventa y nueve a'ntūn tū' tatza'nkālh.
14 Lā' minTāta'ca'n xala' nac a'kapūn nā chuntza' tū' la-
casqui'n natza'nkā nīn kalhatin ti'na'j ka'hua'chu. Lacasqui'n
nataka'lhī ixquilhtamacuj para pō'ktu —hualh Jesús.

Jesús māsu'yulh que tasqui'nī natalāmāsputūnu'ni' a'ntīn takalhlaka'ī'
Lc. 17.3

15 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Palh mintā'tin tlahuani'yāni' a'ntūn tū' tzey, catā'chihuīna'
ixa'cstu lā' namāca'tzīnī'ya'. Palh xla' cuenta tlahua, chuntza'
hui'x maktāyanī'ta' para que tū' natlahuapala a'ntūn tū' tzey.
16 Pero palh mintā'tin tū' cuenta tlahua a'xni'ca' tā'chihuīna'na',
cacāmāta'si' ā'kalhatin ā'kalhatu' a'ntī nacātā'lakpina' lā'
natakaxmata tuchū ixpālacata lītā'chihuīna'na' mintā'tin.
17 Lā' palh tūna'j cuenta tlahua, nacāhuani'ya' xlaca'n a'ntīn
takalhlaka'ī' a'xni'ca' tatakēstoka. Lā' palh nīn chuntza' tū'
cuenta natlahua, maclacasqui'n nalaktzī'na' hua'chi kalhatin
a'ntīn tū' kalhlaka'ī' Dios o hua'chi kalhatin a'kxokonu'
mātā'jīni' de impuestos.
18 'Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. A'ntū hui'xina'n tū' na-
makxtekā'tit natlahuacan huā'tzā' nac cā'quilhtamacuj, nā
chuntza' nahuancan nac a'kapūn. Lā' a'ntū hui'xina'n na-
makxtekā'tit natlahuacan huā'tzā' nac cā'quilhtamacuj, nā
chuntza' nahuancan nac a'kapūn.
19 'Nā iccāhuanipalayāni' que palh kalhatu' de hui'xina'n
huā'tzā' nac ti'ya't lā' chu a'cxtim puhua'nā'tit a'ntū
nasqui'ni'yā'tit Dios a'xni'ca' nakalhtō'ka'yā'tit, quinTāta'ca'n
Dios xala' nac a'kapūn nacāmaxquī'yāni' a'ntū squi'ni'yā'tit.
20 Lā' chuntza' a'nlhā natatakēstoka kalhatu' o kalhatu'tun por
quimpālacata, a'ntza' quit na'ictahui'la na ixlaclhpu'nanca'n
—hualh Jesús.
21 Lā' tuncan Pedro laktapajtzūlh Jesús lā' kalhasqui'nīlh:
—Māpa'ksīni', ¿lhā maklā't na'icmāsputūnu'ni' quintā'tin
a'xni'ca' naquintlahuani' a'ntūn tū' tzey? ¿Chā maktojon
na'icmāsputūnu'ni'?
22 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Quit tū' icuaniyāni' xmān maktojon; quit
icuaniyāni' maklhūhua' namāsputūnu'ni'ya', hasta
maktu'tumpu'xamacāuj por maktojon.

Jesús cāhuanilh a'ntū lītalacastuca huan tasācua' a'ntīn tū' māsputūnu'ni'lh ā'kalhatin

23 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Lā' chuntza' a'nchī Dios nalīmāpa'ksīni'n tzē natā'mālacastuccan hua'chi kalhatin rey a'ntī cāmāpalacu'tulh ixtasācua'nī'n. 24 Ixtzucumā'cus a'xni'ca' līmini'ca kalhatin a'ntī ixlaclē'ni' lej lhūhua' tumīn. 25 Lā' como huan tasācua' tū' ixka'lhī a'ntū nalīmāpala, huan rey māpa'ksīlh cacāstā'maxquī'ca ā'kalhatin ixtēcu' huan tasācua' lā' ixpuscāt lā' ixcamana' lā' ixlīhuāk a'ntū ixka'lhī. Lā' chuntza' ixa'nan a'ntū nalīmāpala a'ntū ixlaclē'n. 26 Lā' tuncan huan tasācua' tatzokostani'lh ixpatrón lā' squi'ni'lh: "Caquilakalhu'ma', quimpatrón, lā' na'icmāpalana'ni'kō'yāni'". 27 Lā' huan ixpatrón lakalhu'malh lā' māsputūnu'ni'lh ixtalaclē'i' lā' makxtekli ca'a'lh.
28 'Lā' xmān taxtulh huan tasācua' lā' pāxtokli ixtā'tasācua' a'ntī ixlaclē'ni' xmān macsti'na'j tumīn. Lā' tzuculh pixpi'ta' lā' huanilh: "¡Caquimā'pala'ni' a'ntū quilaclī'pini'ya'!" 29 Lā' tuncan huan a'ntī ixtā'tasācua' tatzokostani'lh lā' squi'ni'lh: "Caquilakalhu'ma' lā' na'icmāpalana'ni'yāni'". 30 Lā' huan ā'kalhatin tū' lacasqui'lh lā' mālacapū'lh lā' māmānūnīni'lh nac pūlāchī'n hasta namāpalakō' huan talaclē'i'. 31 Lā' ā'makapitzīn tasācua'nī'n lej tamāmakchuyīlh a'xni'ca' talaktzī'lh a'nchīn tlahualh ixtā'tasācua'. Lā' ta'a'lh tamāca'tzīnīkō' ixpatronca'n a'nchī pātle'kelh. 32 Lā' tuncan huan patrón māta'satīnīni'lh ixtasācua' lā' huanilh: "¡Hui'x ca'tzanca'tzīni'yā tasācua'! Quit icmāsputūnu'ni'kō'ni' ixlīhuāk huanmā' mintalaclē'i' como quisqui'ni'. 33 Nā hui'x ixlakalhu'ma' mintā'tasācua' chu a'nchī quit iclakalhu'mani'". 34 Lā' tanto a'kchā'lh huan ixpatrón que māpa'ksīni'lh que namāpātīnīcan nac pūlāchī'n hasta a'xni'ca' namāpalakō' ixlīhuāk a'ntū ixlaclē'ni'.
35 Lā' Jesús a'xmān hualh:
—Nā chuntza' quinTāta' xala' nac a'kapūn nacātlahuani'yāni' palh hui'xina'n tū' cāmāsputūnu'ni'yā'tit mintā'tinca'n con tapāxuhuān.

19

Jesús māsu'yulh que tū' tzey makxtekcan huan puscāt
Mr. 10.1-12; Lc. 16.18

1 Lā' a'xni'ca' Jesús chihuīna'nkō'lh, taxtulh de nac Galilea lā' a'lh huan nac ti'ya't a'nlhā huanican Judea. U'tza' a'ntū hui'lacha' tintacut huan pūxka Jordán, a'ntza' na ixquilhtūn a'nlhā tā'cxtuyacha' huan chi'chini'. 2 Līlhūhua' tastālani'lh lā' xla' cāmātzeyīlh ixlīhuākca'n a'ntza'.
3 Lā' tuncan makapitzīn fariseosnu' talaktapajtzūlh Jesús. Ixtalīlaktzī'ncu'tun lā' ū'tza' talīkalhasqui'nīlh:

—¿Chā tzē makxtekcan quimpuscātca'n lā' xapacan ix-
tacuīni' ixpālacata chuxatūya catūhuā?
4 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—¿Chā tū' lakapūtle'kenī'ta'ntit na ixtachihuīn Dios?
Chuntza' huan: "Dios cātlahualh chi'xcu' lā' puscāt". Lā'
chuntza' tlahualh a'xni'ca' tzuculh huā'mā' quilhtamacuj.
5 Nā huan: "U'tza' nacālīmakxteka ixtāta' lā' ixtzī't kalhatin
chi'xcu'. Lā' natā'takēxtimī ixpuscāt lā' ixtu'ca'n natala
hua'chilh xmān kalhatin". 6 Chuntza' tū'tza' kalhatu' xlaca'n;
xmān kalhatin. Lā' chuntza' tū' līmakuan palh chi'xcuhuī'n
cālāmāmakxtekē a'ntī Dios cātlahualh chu lakatin.
7 Lā' tuncan takalhasqui'nīlh:
—Lā' ¿a'chī' māpa'ksīlh Moisés que catzo'kca ca'psnat lā'
chuntza' tzē namakxtekāuj quimpuscātca'n?
8 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Chuntza' tlahualh Moisés ixpālacata mintapāstacna'ca'n
a'ntūn tū' tzey. Tū' chuntza' ixuanī't a'xni'ca' tzuculh huan
quilhtamacuj. 9 Lā' quit iccāhuaniyāni' que chu a'ntī na-
makxteka ixpuscāt lā' palh xla' tū' ka'lhī ixtatā'chihuīn, lā'
palh natā'tapūchahua ā'kalhatin puscāt, huā'mā' chi'xcu' mak-
puscātīni'n. Lā' huan a'ntī natā'tapuchahua kalhatin puscāt
a'ntī makxtekcanī't, nā xla' makpuscātīni'n.
10 Lā' tuncan ī'sca'txtunu'nī'n tahuanilh:
—Palh chuntza' naquincāpātle'keni'yāni' ixpālacata quim-
puscātca'n, tū' quincāminī'ni'ya'ni' natapūchahuayāuj.
11 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Ixlīhuākca'n tūla catitamāchekxīlh huā'mā'. Xmān
tamāchekxī xlaca'n a'ntī Dios nacāmāsu'ni'. 12 Huan a'ntīn
tū' tapūchahua ca'tzī a'chī' tū' catitapūchahualh. A'nan
a'ntī ixlaktaca'n tū' catitatapūchahualh; ā'makapitzīn tū'
catitatapūchahualh ixpālacata a'ntū cātlahuani'ca ixmacni'ca'n,
lā' ā'makapitzīn tū' catitatapūchahualh como tatā'scujcu'tun
Dios. A'ntīn tzē namāchekxī huā'mā', camāchekxīlh.

Jesús cāsicua'lanālīlh huan camana'
Mr. 10.13-16; Lc. 18.15-17

13 Lā' tuncan cālīmini'ca Jesús makapitzīn camana' para
nacā'a'cpūxa'ma lā' natlahua oración. Lā' huan sca'txtunu'nī'n
tatzuculh talacaquilhnī a'ntī ixtalīmin. 14 Pero Jesús hualh:
—Cacāmakxtektit caquintalakmilh huan camana' lā' tū'
cacāmāmakchuyī'tit como huan a'ntī natatapa'ksī con Dios
a'nlhā māpa'ksīni'n, xlaca'n a'ntī naquintalīpāhuan hua'chi
huan tamā'na camana'.
15 Lā' Jesús cā'a'cpūxa'malh huan camana' lā' ā'calīstān a'lh
ā'lacatin.

Jesús māsu'yulh ixpālacata huan o'kxa' a'ntī rico ixuanī't
Mr. 10.17-31; Lc. 18.18-30

16 Lā' kalhatin o'kxa' laka'lh Jesús lā' kalhasqui'nīlh:

—Hui'x tzeyā Mākalhtō'kē'ni'. Lā' ¿tuchū maclacasqui'n na'ictlahua a'ntū lej tzey para na'icka'lhī quinquilhtamacuj para pō'ktu?

17 Lā' Jesús huanilh:

—¿A'chī' quihuani'ya' palh tzey quit? Xmān kalhatin a'ntī xatzey lā' ū'tza' māni' Dios. Lā' palh ka'lhīcu'tuna' minquilhtamacuj para pō'ktu, nacā'a'kahuāna'ni'ya' ixlīmāpa'ksīn Dios.

18 Lā' huan o'kxa' kalhasqui'nīlh:

—¿Tuchūyā līmāpa'ksīn?

Lā' Jesús kalhtīlh:

—Tū' timaknī'ni'na'; tū' timakpuscātīni'na'; tū' tika'lhāna'na'; tū' tilīchihuīna'na' ā'kalhatin a'ntūn tū' stu'ncua;
19 cacā'a'kahuā'na'ni' mintāta' lā' mintzī't; lā' cacāpāxqui' ā'makapitzīn chu a'nchī pāxquī'ca'na' mē'cstu.

20 Lā' huan o'kxa' kalhtīni'lh:

—Huāk huā' tamā'na ictlōkentaxtūkō'nī'ttza' desde quilīti'na'j. ¿Tuchū quisputni'cus?

21 Lā' Jesús huanilh:

—Palh la'cu'tuna' lej tzey, capit lā' nastā'kō'ya' ixlīhuāk a'ntū ka'lhī'ya' lā' nacāmāpitzini'ya' huan pobresni' lā' chuntza' naka'lhī'ya' a'nchī rico nalīla'ya' nac a'kapūn. Lā' cata't lā' caquistāla'ni'.

22 Lā' a'xni'ca' huan o'kxa' kaxmatli huā'mā' tachihuīn, līlakaputzalh lā' a'lh como lej rico ixuanī't.

23 Lā' tuncan Jesús cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:

—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Lej jicslīhua' natatā'tapa'ksī con Dios xlaca'n a'ntī lej lacricosnu'. 24 Iccāhuanipalayāni' que lej jicslīhua' natanū lakatin camello na ixtani' līxtokon. Más jicslīhua' natanū kalhatin rico a'nlhā māpa'ksīni'n Dios.

25 A'xni'ca' takaxmatli huā'mā' tachihuīn, huan ī'sca'txtunu'nī'n lej talē'cnīlh lā' talākalhasqui'nīlh ixlaclhpu'nanca'n:

—Lā' ¿tichū tzē namāpūtaxtūcan?

26 Lā' Jesús cālakalaktzī'lh lā' cākalhtīlh:

—Huan chi'xcuhuī'n tūlalh catitatlahualh nīn tuntū' para natapūtaxtu; xmān Dios tzē nacāmāpūtaxtū.

27 Lā' tuncan Pedro huanilh:

—Māpa'ksīni', quina'n ica'kxtekui'līkō'uj ixlīhuāk a'ntū xa'icka'lhīyāuj lā' iccāstālani'mā'ni'. Lā' ¿tuchū na'icka'lhīyāuj?

28 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Namin lakatin chi'chini' a'xni'ca' nala xasāsti' quilhtamacuj lā' a'xni'ca' quit a'ntī huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n na'ictahui'la a'nlhā māpa'ksīni'ncan. Lā' quit na'icmāpa'ksīni'n. Lā' hui'xina'n a'ntī quilāstālani'nī'taujtza' nā naquilātā'māpa'ksīni'nāuj.

Kalhatunu' natahui'layā'tit a'nlhā namāpa'ksīni'nā'tit. Lā'
nahua'nā'tit palh tzey o tū' tzey huan xalanī'n huan
kalhacāujtu' tribu a'ntī israelitas. 29 Lā' ixlīhuākca'n a'ntīn
ta'a'kxtekui'līlh ixchicca'n o ixtā'timīnca'n o ixtāta'ca'n o
ixtzī'tca'n o ixpuscātca'n o ixcamana'ca'n o ixti'ya'tca'n, lā'
palh ta'a'kxtekui'līlh por quimpālacata, ā'chulā' nataka'lhī.
Chuxatū a'ntū ta'a'kxtekui'līlh por quimpālacata, ā'chulā'
nataka'lhī. Hua'chi cien veces līhua'ca' nataka'lhī lā'
nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n a'ntū natāyani' para
pō'ktu. 30 Lā' lhūhua' a'nan a'ntī lej tatasqui'nī huā'tzā'; pero
a'nlhā Dios māpa'ksīni'n, tū' lej natatasqui'nī. Lā' lhūhua' a'nan
a'ntīn tū' tatasqui'nī huā'tzā'; pero a'nlhā Dios māpa'ksīni'n,
lej natatasqui'nī —hualh Jesús.

20

Huan tamālacastuc ixpālacata huan makscujnī'n

1 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Lā' a'nchī Dios līmāpa'ksīni'n tzē natā'mālacastuccan
hua'chi kalhatin ixtēcu' pū'uva. Cā'cuhuīni' taxtulh cāputza
tasācua' a'ntī natapu'xa uvas. 2 Cāhuanilh palh natatlaja
ixchi'chini'ca'n lā' cāmacā'lh natascuja na ixpū'uva.
3 Lā' ā'calīstān taxtupā hua'chi makna'jās cuhuīni'. Lā'
cālaktzī'lh ā'makapitzīn nac līamāuj a'ntīn tū' ixtakaksnī't
ixlīmakscujatca'n. 4 Lā' cāhuanilh: “Nā capintit nascujā'tit na
quimpū'uva lā' na'iccāmāpalayāni' a'nchī natlaja'yā'tit”. Lā'
xlaca'n ta'a'lh. 5 Lā' huampala taxtulh hua'chi tastu'nūta
lā' nā huampala hua'chi maktu'tun kōtanū lā' cāmacā'lh
huan tasācua'nī'n nac huan pū'uva para natascuja. 6 Lā'
hua'chi makquitzis kōtanū a'mpā nac līamāuj lā' cāpāxtokli
ā'makapitzīn a'ntīn tū' ixtascujmā'na. Lā' cāhuanilh: “Lā'
¿a'chī' xmān tāya'yā'tit tintacuj lā' tū' scujpā'na'ntit?” 7 Lā'
takalhtīni'lh: “Tū' icka'lhīyāuj quimpatronca'n”. Lā'
tuncan cāhuanilh: “Capintit nā hui'xina'n lā' nascujā'tit
na quimpū'uva lā' quit na'iccāmāpalayāni' a'nchī tlajacan”.
8 Lā' a'xni'ca' tā'cnūlh huan chi'chini', huan patrón
huanilh xapuxcu' tasācua'nī'n: “Cacāmāta'satīnīni' huan
tasācua'nī'n lā' cacāmāpala'. Pū'la nacāmāpala'ya' huan a'ntī
chū'cus tatanūlh lā' ā'calīstān nacāmāpala'ya' huan a'ntī
xapū'latza' tascujmā'na”. 9 Lā' tuncan tatakextimīlh xlaca'n
a'ntīn tatzuculh tascuja hua'chi makquitzis lā' tatlajalh
ixchi'chini'ca'n. 10 Lā' ā'calīstān a'xni'ca' tatakextimīlh xlaca'n
a'ntīn tatzuculh tascuja tzi'sāt, tapuhualh palh līhua'ca'
ixtatlajca'n. Lā' xmān tatlajalh ixchi'chini'ca'n. 11 Lā' a'xni'ca'
tamaklhtīni'lh ixtumīnca'n, tatzuculh ta'a'ksa'n huan patrón
12 lā' tahualh: “Huan tamā'na kōtanūtza' tamilh; xmān tascujli
lakatin hora. Lā' chu a'cxtim cāmāpalacanī't hua'chi quina'n.

Lā' quina'n icscujui tintacuj nac chi'chini'". [13] Lā' huan patrón
kalhtīlh kalhatin de xlaca'n lā' huanilh: "Qui'amigo, quit tū'
ictlahuani'ni' nīn tuntū' a'ntūn tū' līmakuan. ¿Chu tū' icuanini'
palh natlaja'ya' minchi'chini'? [14] Calī'pi mintumīn lā' capit.
Quit icmāpalacu'tun huanyā chi'xcu' a'ntī chū'cus tanūlh chu
a'cxtim hua'chi icmāpalayāni' hui'x. [15] ¿Chā tū' quila' huan
tumīn? Lā' tzē na'icmāpala chu a'nchī quintapāxuhuān. ¿Chā
hui'x a'kchipina' ixpālacata quit tū' tampi'lh?"

[16] 'Chuntza' huan a'ntī ā'xmān ixtahuanī't, natala xapū'la.
Lā' huan a'ntī xapū'la ixtahuanī't, xlaca'n natala xamak-
stancu —hualh Jesús.

Huampala Jesús cāhuanilh palh nanī
Mr. 10.32-34; Lc. 18.31-34

[17] Lā' a'xni'ca' Jesús ixtā'cxtunu'mā' nac Jerusalén, cālē'lh
ī'sca'txtunu'nī'n lacachuna'j lā' ixa'cstuca'n cāhuanilh:
[18] —Ca'tzīyā'tit que a'mā'nauj para nac Jerusalén. Lā' a'ntza'
quit a'ntī huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n naquintamacamāstā'
con huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n
huan ley. Lā' xlaca'n natahuan que caquimaknīca. [19] Lā'
nā xlaca'n naquintamacamaxquī' huan makatiyātī'n. Lā'
naquintalakapala, lā' naquintakēsnoka lā' naquintaxtoko-
hua'ca'. Lā' ixlīlakatu'tun chi'chini' na'iclakahuanchoko de na
ixlaclhpu'nanca'n huan nīnī'n —hualh Jesús.

Ixpālacata a'ntū squi'nli ixtzī'tca'n huan Jacobo lā' Juan
Mr. 10.35-45

[20] Lā' tuncan laktapajtzūlh Jesús ixtzī'tca'n Jacobo lā' Juan,
ixo'kxa'n Zebedeo. Lā' huan puscāt cālīmilh ixo'kxa'n na
ixlacapūn Jesús lā' tatzokostani'lh lā' squi'ni'lh lakatin ta-
lakalhu'mān. [21] Lā' Jesús kalhasqui'nīlh:

—¿Tuchū lacasqui'na'?

Lā' huan puscāt huanilh:

—Camāpa'ksi' que huā' tamā'na kalhatu' quincamana'
natapāxtūtahui'layāni' a'nlhā namāpa'ksī'ni'na', kalhatin na
mimpāxtūcāna'j lā' ā'kalhatin na mimpāxtūxuc.

[22] Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Hui'xina'n tū' māchekxī'yā'tit a'ntū quilāsqui'ni'mā'nauj.
¿Chā tzē natāyani'yā'tit palh napātīni'nā'tit hua'chi quit
na'icpātīni'n? U'tza' hua'chilh pōko'tnū'nā'tit quintaza.

Lā' xlaca'n tahualh:

—Tzē na'ictāyani'yāuj.

[23] Lā' Jesús cāhuanilh:

—Stu'ncua' que napātīni'nā'tit hua'chi quit. Pero ū'tza'
huā'mā' naquilāpāxtūtahui'layāuj, quit tūla icmāpa'ksī. Xmān
quinTāta' ca'tzī tichū naquimpāxtūtahui'la. Huā'mā' pūtahuī'lh
cāxui'līni'lh xmān para huan a'ntī Dios lacsacli.

24 Lā' a'xni'ca' huan kalhacāuj sca'txtunu'nī'n taca'tzīlh a'ntū kalhasqui'nīca Jesús, xlaca'n ta'lī'a'kchā'ni'lh huan kalhatu' tā'timīn ixpālacata huan pūtahuī'lh. 25 Lā' Jesús cāmāta'satīnīni'lh ixlīhuākca'n lā' cāhuanilh:

—Hui'xina'n ca'tzīyā'tit a'nchīn tahuanī't huan a'ntīn tamāpa'ksīnī'n nac cā'ti'ya'tna'. Xlaca'n hua'chi ixtēcu'ca'n a'ntīn tatapa'ksī con xlaca'n. Lā' lej palha' tamāpa'ksī. 26 Tū' chuntza' catilalh na milaclhpu'nanca'n. Chuxatī a'ntī lacu'tun xapuxcu' na milaclhpu'nanca'n, maclacasqui'n que xla' nala hua'chi ixmaktāyana' ā'makapitzīn. 27 Lā' chuxatī a'ntī naputza a'nchī līhua'ca' natasqui'nī na milaclhpu'nanca'n, maclacasqui'n que xla' nala hua'chi ixtasācua'ca'n ā'makapitzīn de hui'xina'n. 28 Lā' chuntza' nacāmaktāya ā'makapitzīn chuntza' hua'chi quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. Quit tū' icmilh para na'icla hua'chi xapatrón; quit icmilh para na'icscuja lā' para na'iccāmaktāya ā'makapitzīn. Lā' na'icmacamāstā' quinquilhtamacuj para na'iccāmāpūtaxtū līlhūhua' —hualh Jesús.

Jesús cāmātzeyīlh kalhatu' lakatzī'nī'n

Mr. 10.46-52; Lc. 18.35-43

29 Lā' Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n ixtataxtumā'na de nac Jericó. Lā' lhūhua' tachi'xcuhuī't ixtastālani'mā'na. 30 Lā' ixtahui'lāna' pajtzu nac tej kalhatu' lakatzī'nī'n. Lā' a'xni'ca' takaxmatli a'nchī ixpātle'kemā'cha' Jesús, xlaca'n tatzuculh tata'sa lā' tahualh:

—Māpa'ksīni', hui'x ixtā'nat David a'ntī xa'icka'lhīmā'nauj. ¡Caquilālakalhu'mauj!

31 Lā' huan tachi'xcuhuī't talacaquilhnīlh lā' tahuanilh que cataquilhca'cslalh. Lā' xlaca'n ā'chulā' tata'salh lā' tahuampā:

—Māpa'ksīni', hui'x ixtā'nat David a'ntī xa'icka'lhīmā'nauj. ¡Caquilālakalhu'mauj!

32 Lā' tuncan Jesús tāyalh lā' cāmāta'sīlh huan lakatzī'nī'n lā' cākalhasqui'nīlh:

—¿Tuchū lacasqui'nā'tit na'iccātlahuani'yāni'?

33 Lā' xlaca'n takalhtīni'lh:

—Māpa'ksīni', iclacahuāna'ncu'tanāuj.

34 Lā' tuncan Jesús cālakalhu'malh lā' cāxa'mani'lh ixlakastapunca'n. Lā' chu tuncan lacapalh huan lakatzī'nī'n talacahuāna'lh lā' tastālani'lh Jesús.

21

Jesús tanūlh huan nac Jerusalén

Mr. 11.1-11; Lc. 19.28-40; Jn. 12.12-19

1 Lā' a'xni'ca' ixtatapajtzūtēlhamā'natza' nac Jerusalén, tachā'lh huan nac cā'lacchicni' a'nlhā ixuanican Betfagé.

A'ntza' pajtzu huan o'kspū'n a'nlhā huanican Olivos. Lā'
Jesús cāmāpū'līlh kalhatu' ī'sca'txtunu'nī'n 2 lā' cāhuanilh:
—Capintit huan nac cā'lacchicni' a'ntūn tasu'yu na
milacapūnca'n. A'ntza' nalaktzī'nā'tit lakatin burro xatzī't
a'ntū chī'yāhuacanī't lā' nā yā ixcaman. Caxcuttit lā'
caquilālīmini'uj. 3 Lā' palh catīhuā nacākalhasqui'nīyāni':
"¿A'chī' xcutpā'na'ntit?", nahuaniyā'tit: "Huan Māpa'ksīni'
cāmaclacasqui'n". Lā' chuntza' nacāmakxtekāni'.
4 Chuntza' pātle'kelh para natlōkentaxtū ixtachihuīn huan
profeta a'nlhān tzo'kcanī't chuntza':
5 Cacāhua'ni' xalanī'n huan nac xcānsipej a'nlhā huanican Sión:
"Calaktzī'ntit. Mimā' miReyca'n. Xla' tū' ka'tla'jca'tzī.
Kēhuī' huan burro mimā'. Kēhuī' ixcaman huan animal
a'ntū mācu'quī'can".
6 Lā' tuncan huan sca'txtunu'nī'n ta'a'lh lā' tatlahualh a'ntū
Jesús cālīmāpa'ksīlh. 7 Talīmini'lh huan xatzī't burro lā' ixca-
man lā' talīkētlapalh ixtakēnu'ca'n lā' Jesús kētahuī'lh. 8 Lā'
lhūhua' tachi'xcuhuī't ixa'nan. Lā' xlaca'n taxta'nka'lh ix-
takēnu'ca'n nac tej. Lā' makapitzīn tacā'lh xalacti'na'j ixpeken
qui'hui' lā' taquilhmāpī'lh nac tej. 9 Lā' a'ntī ixtapū'lani'tēlha
lā' a'ntī ixtastālani'tēlha tatzuculh tata'sa lā' tahualh:
—¡Camācā'tanīca ixtā'nat huan rey David a'ntī
ixkalhīmā'nauj! ¡Dios casicua'lanālīlh a'ntī mimā' por
ixlīmāpa'ksīn huan Māpa'ksīni'! ¡Camācā'tanīca Dios!
10 Lā' a'xni'ca' Jesús tanūlh huan nac Jerusalén,
ixlīhuākca'n a'ntī ixtahui'lāna'ncha' tatamakchuyīkō'lh lā'
takalhasqui'nīni'lh:
—¿Tichū ū'tza' huā'mā'?
11 Lā' tachi'xcuhuī't cākalhtīlh:
—Huā'mā' huan a'cta'sana' Jesús a'ntī xala' nac Nazaret nac
estado de Galilea.

Jesús tanūlh huan nac xaka'tla' lītokpān
Mr. 11.15-19; Lc. 19.45-48; Jn. 2.13-22

12 Lā' ā'calīstān Jesús a'lh huan nac xaka'tla' lītokpān lā'
tanūlh lā' cātlakaxtukō'lh ixlīhuākca'n a'ntī ixtastā'namā'na lā'
huan a'ntī ixtatamāhuana'mā'na na ixtanquilhni' lītokpān. Lā'
cāmakpūspi'tni'kō'lh ixmesaca'n huan a'ntī ixtaxtāpalīmā'na
ixtumīnca'n tachi'xcuhuī't. Lā' nā cāmakpūspi'tni'lh
ixpūtahuī'lhca'n huan a'ntī ixtastā'mā'na pālumax. 13 Lā'
cāhuanilh:
—Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios: "Quinchic
namāpācuhuī'can: Chic a'nlhā Tlahuacan Oración". Lā'
a'nchīn tlahuapā'na'ntit, hui'xina'n tlahuanī'ta'ntit hua'chi
ixpūtatzē'kni'ca'n ka'lhāna'nī'n.
14 Lā' a'ntza' huan nac lītokpān talaktapajtzūlh Jesús
makapitzīn lakatzī'nī'n lā' lū'ntū'lanī'n. Lā' xla' cāmātzeyīlh.

15 Lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n
huan ley a'xni'ca' talaktzī'lh huan lē'cnīn a'ntū Jesús cātlahualh,
xlaca'n ta'a'kchā'lh. Lā' nā ta'a'kchā'lh ixpālacata a'nchī
huan camana' na ixchakān lītokpān tata'salh lā' tahualh:
"¡Camācā'tanīca ixtā'nat huan rey David a'ntī ixka'lhīmā'nauj"!
16 Lā' xlaca'n tahuanilh Jesús:

—¿A'chī' tū' cālacaquilhni'ya' huā' tamā'na camana'? ¿Chā tū' kaxpa'ta' a'ntūn tahuanimā'ni'?

Lā' Jesús cākalhtīlh:

—U'huē, ickaxmata. Lā' ¿chu hui'xina'n tū' lakapūtle'kenī'ta'ntit na ixtachihuīn Dios ixpālacata huā'mā'? Chuntza' tatzo'kni':

Hui'x cāmāsu'ni'nī'ta' huan lakska'tā'n lā' huan a'ntīn tatzi'quī'cus a'nchī lej xa'nca natamāca'tanīni'n.

17 Lā' tuncan Jesús cā'akxtekui'līlh lā' taxtulh de huan
xcānsipej lā' a'lh nac Betania a'nlhā tachokolh huanmā' tzī'sa.

Jesús mātīhuīlh huan xaqui'hui' higo
Mr. 11.12-14, 20-26

18 Lā' ixlīlakalī a'xni'ca' ixminchokopā nac Jerusalén, Jesús
ixtzi'ncsa. 19 Lā' laktzī'lh a'katin xaqui'hui' higo na ixquilhtūn
tej lā' tapajtzūlh huan nac qui'hui'. Lā' huan qui'hui' tū'
ixka'lhī ixtō'ca't; xmān ixka'lhī xachi'tin. Lā' tuncan Jesús
huanilh huan xaqui'hui' higo:

—¡Tū'tza' ā'maktin catitō'ca'!

Lā' chu līmaktin tīlh huan xaqui'hui' higo. 20 Lā' a'xni'ca'
huan sca'txtunu'nī'n talaktzī'lh huā'mā', lej talē'cnīlh lā'
takalhasqui'nīlh Jesús:

—¿A'chī' lej palaj tīlh huan qui'hui'?

21 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Palh xa'nca nakalhlaka'ī'yā'tit lā' palh tū' napuhua'nā'tit que Dios tūla natlahua, nā tzē natlahua'yā'tit chu a'cxtim hua'chi quit ictlahuani'lh huan qui'hui'. Lā' nā tzē nahuaniyā'tit huā'huī' kēstīn: "Catapānu' de ā'tzā' lā' catojo' nac xcān"; lā' nā chuntza'
napātle'ke. 22 Lā' ixlīhuāk a'ntū nasqui'ni'yā'tit a'xni'ca'
tā'chihuīna'mpā'na'ntit Dios, ixlīhuāk namaklhtīni'nā'tit, xmān
calīpāhua'ntit Dios.

Kalhasqui'nīca Jesús ixpālacata ixlīmāpa'ksīn
Mr. 11.27-33; Lc. 20.1-8

23 Lā' tuncan Jesús tanūlh huan nac xaka'tla' lītokpān.
Lā' līhuan ixmāsu'yumā', talaktapajtzūlh huan xanapuxcu'nu'
curasna' lā' huan xanapuxcu'nu' israelitas. Lā' xlaca'n
takalhasqui'nīlh:

—¿Tichū ixquilhtampān cālītlahua'pā't huā' tamā'na catūhuā? ¿Tichū maxquī'ni' huā'mā' līmāpa'ksīn?

24 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Lā' quit nā na'iccākalhasqui'nīyāni' catūhuā. Lā' palh
naquilākalhtīyāuj, nā quit na'iccāhuaniyāni' tichū ixquilh-
tampān iccālītlahuamā' huā' tamā'na catūhuā. 25 ¿Tichū ixquil-
htampān ixlīmā'kpaxīni'n Juan? ¿Ixquilhtampān Dios o ixquilh-
tampānca'n tachi'xcuhuī't? Caquilākalhtīuj.
Lā' xlaca'n tatzuculh talacchihuīna'n xmān ixa'cstuca'n lā'
talāhuanilh:
—¿Chichū nahuaniyāuj? Palh nahuaniyāuj que Dios
māpa'ksīlh huan Juan, naquincākalhasqui'nīyāni': “Lā' ¿a'chī' tū'
kalhlaka'ī'nī'ta'ntit?” 26 Lā' tūla nahuaniyāuj que chi'xcuhuī'n
tamāpa'ksīlh, como cājicua'ni'yāuj tachi'xcuhuī't como
ixlīhuākca'n takalhlaka'ī' palh Juan stu'ncua' ixa'cta'sana'
Dios ixuanī't.
27 Lā' ū'tza' talīkalhtīlh Jesús:
—Tū' icca'tzīyāuj tichū ixquilhtampān.
Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:
—Nīn quit tū' icticāhuanini' tichū ixquilhtampān
iccālītlahuamā' huā'mā' catūhuā.

Jesús māsu'yulh ixpālacata kalhatu' o'kxa'n

28 Lā' Jesús cāhuanilh:
—¿Tuchū puhua'nā'tit? Ixuī' kalhatin chi'xcu' lā' ixka'lhī
kalhatu' ixo'kxa'n. Lā' huanilh huan xapuxcu': “Jayi', capit
scu'ja' na quimpū'uva chuhua'j”. 29 Lā' huan ixo'kxa' kalhtīlh:
“Tū' ica'ncu'tun”. Lā' ā'calīstān līlakaputzalh ixpālacata a'nchī
ixkalhtīnī't ixtāta' lā' a'lh scuja. 30 Lā' ā'calīstān huan xatāta'
laka'lh xastancu ixo'kxa' lā' chu a'cxtim huanilh. Lā' huā'mā'
kalhtīlh: “Tzey, tāta', na'ica'n”. Pero tū' a'lh. 31 Lā' ¿chichū
puhua'nā'tit hui'xina'n? ¿Tichūyā o'kxa' tlahualh ixtapuhuān
ixtāta'?
Lā' xlaca'n tahualh:
—Huan a'ntī pū'la chihuīna'lh.
Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:
—Lā' quit iccāhuaniyāni' huā'mā'. Huan mātā'jīni'nī'n
impuestos lā' huan puscan xalanī'n nac cā'tejen, xlaca'n
chō'la natatanū a'nlhā Dios māpa'ksīni'n. Lā' hui'xina'n
tūlalh catitanū'tit. 32 Chuntza' iccāhuaniyāni' como Juan
huan Mā'kpaxīni' milh lā' cāmāsu'ni'ni' a'nchī maclacasqui'n
nalatā'kchokoyā'tit lā' tū' kalhlaka'ī'nī'ta'ntit. Lā' huan
mātā'jīni'nī'n impuestos lā' huan puscan xalanī'n nac
cā'tejen takalhlaka'ī'nī't. Lā' a'yuj laktzī'nī'ta'ntit a'nchīn
takalhlaka'ī'lh xlaca'n, pero hui'xina'n tū' xtāpalīnī'ta'ntit
mintapāstacna'ca'n lā' tū' kalhlaka'ī'nī'ta'ntit —hualh Jesús.

Jesús māsu'yulh ixpālacata huan tū' tzey tasācua'nī'n
Mr. 12.1-12; Lc. 20.9-19

33 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Cakaxpa'ttit huā' ā'lakatin a'ntū tā'mālacastuccan: Ixuī'
kalhatin ixtēcu' huan ka'tla' ti'ya't lā' cācha'nli mayāc a'ntū
māstā' uvas na ixti'ya't. Lā' līcorralhui'līlh chihuix ixti'ya't
lā' cāxtlahualh ixpūchi'tni' lā' yāhualh lakatin torre a'ntū
napūmaktaka'lha ixpū'uva.

'Lā' ā'calīstān cāmāsācua'nīlh huan ti'ya't huan tasācua'nī'n
para natascuja i'tātna'. Lā' xla' a'lh tachoko makat. 34 Lā'
a'xni'ca' chilhtza' ixpūlani' uvas, cāmacā'lh ā'makapitzīn
tasācua'nī'n na ixpū'uva. Ta'a'lh tasqui'ni' huan tasācua'nī'n
cacāmaxquī'ca uvas a'ntū ixla' ixtēcu' huan ti'ya't. 35 Lā' huan
tasācua'nī'n nac pū'uva tachi'palh huan a'ntīn ixta'a'nī't lā' lej
tatucsli kalhatin lā' tamaknīlh ā'kalhatin lā' talīta'lalh chihuix
ā'kalhatin. 36 Lā' huan ixtēcu' ti'ya't cāmacā'mpā ā'makapitzīn
tasācua'nī'n lā' más lhūhua' cāmacā'lh que pū'la. Lā' chu a'cxtim
cātlahuani'ca.

37 'Lā' ā'xmān macā'lh māni' ixo'kxa'. Lā' puhualh: "Ka'lhī
que na'a'cnīni'ni'can qui'o'kxa'". 38 Lā' a'xni'ca' chā'lh nac
pū'uva huan o'kxa', huan tasācua'nī'n talāhuanilh ixa'cstuca'n:
"U'tza' huan a'ntī nalītachoko ixlīhuāk a'ntū ka'lhī ixtāta'.
Camaknīuj lā' chuntza' quilaca'n nala huan pū'uva". 39 Lā'
chuntza' tachi'palh lā' tamāxtulh nac huan pū'uva lā'
tamaknīlh.

40 Lā' Jesús cākalhasqui'nīlh:

—A'xni'ca' na'a'nācha' ixtēcu' huan ti'ya't, ¿tuchū
nacātlahuani' huan tamā'na a'ntīn tamaksācua'lh? ¿Chī
puhua'nā'tit?

41 Lā' tahuanilh:

—Stu'ncua' nacāmaknī. Lā' nacāmāsācua'nī huan pū'uva
ā'makapitzīn xtunc tasācua'nī'n. Lā' xlaca'n a'xni'ca' natapu'xa
huan uva, natamacamaxquī' a'ntū ixla' nala huan ixtēcu'.

42 Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:

—¿Chā tū' maktin lakapūtle'kenī'ta'ntit na ixtachihuīn
Dios ixpālacata ixO'kxa'? Xla' hua'chi huan chihuix a'ntū
lītzo'kcanī't lā' chuntza' huan:

Huan xakana'nī'n talakmaka'lh huan chihuix lā' māni' ū'tza'
huanmā' chihuix a'ntū más tasqui'nī.
Chuntza' tlahualh huan Māpa'ksīni' lā' quina'n iclīlē'cnīyāuj.

43 Lā' chuntza' iccāhuaniyāni' que a'ntū mila' ixuanī't a'nlhā
Dios māpa'ksīni'n, nacātamaklhtīyāni' lā' nacāmaxquī'can
ā'makapitzīn a'ntī natatlahua ixtapuhuān Dios. 44 Lā' a'ntīn
tū' xa'nca tamāchekxī quintachihuīn, xlaca'n hua'chi a'ntīn
tapū'a'kchekxlalh huan chihuix lā' chuntza' tatakāhuī'lh. Lā'
a'ntīn tū' takalhlaka'ī' quintachihuīn, xlaca'n hua'chi a'ntī
cā'a'klhta'lalh huan ka'tla' chihuix lā' cāka'nkxli lā' tanīlh
—hualh Jesús.

45 Lā' a'xni'ca' huan xanapuxcu'nu' curasna' lā'
huan fariseosnu' takaxmatli a'ntū tā'mālacastucli Jesús,

tamāchekxīlh que Jesús ixcālīchihuīna'mā' māni' xlaca'n.
46 Lā' chuntza' titachi'pacu'tulh Jesús pero tajicua'ni'lh tachi'xcuhuī't como tachi'xcuhuī't tapuhualh palh Jesús ixa'cta'sana' Dios ixuanī't.

22

A'ntū lītalacastuca a'xni'ca' tapūchahuacan

1 Lā' Jesús tzucupā cātā'chihuīna'n a'ntū tā'mālacastuccan lā' cāhuanilh:
2 —A'xni'ca' Dios nacāmāpa'ksīkō' tachi'xcuhuī't, ū'tza' nala hua'chi a'xni'ca' kalhatin rey tlahualh huan cā'tani' a'xni'ca' tapūchahualh ixo'kxa'. 3 Cāmacā'lh ixtasācua'nī'n lā' ta'a'lh cāmāta'sī huan a'ntī ixcākantāyanī't, pero xlaca'n tū' ixta'a'ncu'tun. 4 Lā' cāmacā'mpā ā'makapitzīn tasācua'nī'n lā' cāhuanilh: "Cacāhua'ni'tit huan a'ntī iccākantāyanī't palh cāxni'jtza' huī' huan tahua'. Iccāmaknīlhtza' lhūhua' huācax lā' huan xako'ntin xaska'ta' huācax lā' iccāxtlahualīkō'lhtza' para natapūchahuacan. Catamilh huan qui'amigos". 5 Lā' huan a'ntī ixcākantāyanī't tū' cuenta tatlahualh. Kalhatin a'lh na ixā'tacuxtu lā' ā'kalhatin a'lh stā'nan. 6 Lā' ā'makapitzīn cāchi'palh ixtasācua'nī'n huan rey. Tatu'csli lā' tamaknīlh.
7 Lā' tuncan lej a'kchā'lh huan rey lā' cāmacā'lh huan tropa para nacāmaknī huan maknīni'nī'n lā' mālhcuyunīni'lh ixā'lacchicni'ca'n. 8 Lā' tuncan cāhuanilh ixtasācua'nī'n: "Ixlīhuāk cāxni'jtza' huī' para natapūchahua qui'o'kxa' pero tasu'yu que xlaca'n a'ntī iccākantāyanī't tū' lacuan a'nchī maclacasqui'n para natamin. 9 Capintit chuhua'j nac cā'tejen lā' cacākantāya'tit ixlīhuākca'n a'ntī nacāpāxtokā'tit. Catamilh como natapūchahua qui'o'kxa'". 10 Huan tasācua'nī'n tataxtulh lā' ta'a'lh nac cā'tejen. Lā' ixlīhuakca'n a'ntīn tapāxtokli tatakēstokli lā' huan a'ntī xatzey lā' a'ntīn tū' xatzey. Lā' chuntza' lītatzumaca huan chic.
11 'Lā' tuncan tanūlh huan rey lā' cālaktzī'lh huan a'ntīn tamilh. Lā' laktzī'lh kalhatin chi'xcu' a'ntīn tū' ixlhakā'na'nī't hua'chi minī'ni' a'nlhā tapūchahuamā'ca. 12 Lā' huanilh: "Qui'amigo, ¿a'chī' tanū'nī'ta' huā'tzā' lā' tū' lhakā'nī'ta' huan lu'xu' a'ntū minī'ni?" Lā' xla' tuntū' huanilh; xmān ca'cs tāyalh.
13 Lā' tuncan huan rey cāhuanilh huan a'ntī ixtamaktāyamā'na: "Camacachī'tit lā' catantūchī'tit lā' camāxtutit kēpun a'nlhā cā'pucsua'. A'ntza' nacalhuan lā' nalāxca ixtatzan".
14 Lā' Jesús huampā:
—Līlhūhua' a'ntī cāmāta'sīca lā' tū' lhūhua' a'ntī cālacsacca.

Jesús māsu'yulh ixpālacata huan a'ntū ixmāta'jīni'ncan
Mr. 12.13-17; Lc. 20.20-26

15 Lā' tuncan huan fariseosnu' ta'a'lh lā' talacchihuīna'lh a'nchīn tzē ixtalē'ksa'nīni'lh Jesús ixpālacata a'ntū hualh.

16 Chuntza' cāmacā'lh makapitzīn ixchi'xcuhuī'n lā' tatā'a'lh ixchi'xcuhuī'n Herodes a'ntī rey ixuanī't. Talaka'lh Jesús lā' tahuanilh:

—Mākalhtō'kē'ni', icca'tzīyāuj palh hui'x hua'na' a'ntū stu'ncua' lā' nā xa'nca māsu'yu'ya' a'nchī Dios lacasqui'n. Hui'x tū' cātlahua'ni'ya' cuenta a'nchī talīchihuīna'nāni' tachi'xcuhuī't. Lā' chu a'cxtim cālaktzī'na' ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't. 17 ¿Tuchū puhua'na' ixpālacata huan a'ntū
māta'jīni'n huan emperador romano? ¿Chā tzey palh na'icmāpalayāuj o tū' tzey?

18 Lā' Jesús ixca'tzī que xmān ixtalīlaktzī'ncu'tun lā' cāhuanilh:

—Hui'xina'n tlahua'pā'na'ntit lakatu' milacanca'n. Lā'
¿a'chī' quilālīlaktzī'ncu'tunāuj? 19 Caquilāmāsu'ni'uj huan tumīn
a'ntū līmāpalacan a'ntū māta'jīni'ncan.

Lā' līmini'ca lakatin denario a'ntū ixtumīnca'n. 20 Lā' a'xni'ca' Jesús laktzī'lh huan tumīn, cākalhasqui'nīlh:

—¿Tichū ixlacan tasu'yu nac huā'mā' tumīn lā' tichū ixtacuīni' tatzo'kni'?

21 Lā' takalhtīlh:

—Ixla' huan emperador.

Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:

—Camacamaxquī'tit huan emperador a'ntū ixla' lā' camacamaxquī'tit Dios a'ntū ixla'.

22 Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā' tachihuīn, talē'cnīlh. Lā' tamakxtekli lā' ta'a'lh.

Kalhasqui'nīca Jesús ixpālacata a'ntī natalakahuanchoko
Mr. 12.18-27; Lc. 20.27-40

23 Lā' māni' huā'mā' chi'chini' makapitzīn saduceosnu' talakmilh Jesús. Lā' huan saduceosnu' ixtahuan que tū' catilakahuanchokoca. Lā' ū'tza' talīhuanilh chuntza':

24 —Mākalhtō'kē'ni', huan Moisés māsu'yulh palh nanī kalhatin chi'xcu' a'ntīn tapūchahuanī'ttza' lā' palh tū' ka'lhī ixcaman, tasqui'nī que ī'stancu natā'tapūchahua huan lakapūt. Lā' huan xapū'la o'kxa' a'ntī nalacatuncuī nala ixo'kxa' huan xapuxcu' a'ntī nīnī'ttza'. 25 Ixa'nan na quilaclhpu'nanca'n kalhatojon lītā'timīn. Lā' huan xapuxcu' tapūchahualh lā' ā'calīstān nīlh. Lā' como tū' ixka'lhī ixcaman, māchokoni'lh huan lakapūt huan ī'stancu. 26 Lā' nā xla' nīlh lā' tū' ixka'lhī ixcaman. Lā' chuntza' pātle'keni'lh ā'kalhatin xastancu lā' nā ā'kalhatin hasta ā'xmān xastancu. Lā' nā xla' nīlh
lā' tū' ixka'lhī ixcaman. 27 Lā' a'xni'ca' ixtanīkō'nī'ttza'
huan lītā'timīn, ā'xmān nīlh huan puscāt. 28 Lā' a'xni'ca'
nalakahuanchokocan, ¿tichū ixla' nala huan puscāt? Ixkalhatojonca'n ixtatā'tō'lanī't.

29 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Hui'xina'n tā'kxokonī'ta'ntit mē'cstuca'n como tū' ca'tzīyā'tit a'ntūn tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios lā' nīn tū'

māchekxī'yā'tit chī huanī't ixlīmāpa'ksīn.
30 Lā' a'xni'ca' huan
nīnī'n natalakahuanchoko, tū' catitapūchahuaca lā' nīn tū'
catitamāstā'lh ixtzu'ma'janca'n para natatapūchahua. Xlaca'n
natala hua'chi ixángeles Dios xala' nac a'kapūn.
31 ¿Chā tū'
lakapūtle'kenī'ta'ntit a'ntū māni' Dios cāhuanini' ixpālacata
huan a'ntī natalakahuanchoko? Chuntza' hualh:
32 "Quit
ixDiosca'n Abraham lā' Isaac lā' Jacob", hualh. U'tza'
huanicu'tun que xlaca'n lakahuan a'yuj tanīlh makāntza'
lā' Dios ū'tza' ixDiosca'n xalakahuan lā' tū' huan xanīnī'n.
33 Lā' a'xni'ca' huan tachi'xcuhuī't takaxmatli huā'mā'
tachihuīn, ixlīhuākca'n talē'cnīlh ixpālacata ixlīmāsca'tīn Jesús.

Huan līmāpa'ksīn a'ntū más tasqui'nī
Mr. 12.28-34; Lc. 10.27

34 Lā' huan fariseosnu' tatakēxtimīlh a'xni'ca' takaxmatli
a'nchī Jesús cāmāca'cslīlh huan saduceosnu'.
35 Lā' kalhatin
de xlaca'n xamākalhtō'kē'ni' huan ley ixuanī't. Lā' xla'
ixca'tzīcu'tun palh Jesús ixca'tzī huan ixley Moisés lā'
kalhasqui'nīlh:

36 —Mākalhtō'kē'ni', ¿tuchūyā līmāpa'ksīn más tasqui'nī de
a'ntū māsu'yulh Moisés?

37 Lā' Jesús huanilh:

—"Capāxqui' huan Māpa'ksīni' a'ntī minDios con ixlīhuāk
mi'a'clhcunuc lā' con ixlīhuāk mintapāstacna'".
38 U'tza'
huā'mā' huan līmāpa'ksīn a'ntū līhua'ca' xaka'tla' lā' a'ntū más
tasqui'nī.
39 Lā' ā'lakatin casi chu a'cxtim a'nchī lej tasqui'nī lā'
huan: "Capāxqui' ā'kalhatin chu a'cxtim mē'cstu pāxquī'ca'na'".
40 Ixtuca'n līmāpa'ksīn hua'chi ixlītzucuni' huan ixley Moisés lā'
ixlīmāsca'tīnca'n huan a'cta'sana'nī'n xalanī'n makāntza'.

Kalhasqui'nīni'nca ixpālacata ī'xū'yāpapna' huan Cristo
Mr. 12.35-37; Lc. 20.41-44

41 Lā' huan fariseosnu' tūna'j ixta'a'n.
42 Lā' Jesús
cākalhasqui'nīlh:

—¿Tuchū līpāstacā'tit Cristo a'ntī ka'lhīpā'na'ntit? ¿Tichū
ī'xū'yāpapna'?

Lā' tahuanilh:

—Xla' ī'xū'yātā'nat David.

43 Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:

—Lā' ¿a'chī' David māpācuhuīlh Māpa'ksīni' chu a'nchī
māsu'ni'lh huan Espíritu Santo? David hualh:

44 Huan Māpa'ksīni' Dios huanilh quiMāpa'ksīni': "Catahui'la' quimpāxtūcāna'j hasta a'xni'ca' na'iccātlajakō' ixlīhuākca'n mintā'ca'tza".

45 Lā' palh Cristo xmān ī'xū'yātā'nat David ixuanī't, tū'
ixmāpācuhuīlh Māpa'ksīni'. Chuntza' līca'tzīyāuj que Cristo nā
ixMāpa'ksīni' ixuanī't —Jesús cāhuanilh.

46 Lā' nīn tintī' tzē ixkalhtī lā' nīn lakatin tachihuīn. Lā'
desde huā'mā' chi'chini' nīn tintī' tzē ixlīhui'lī kalhasqui'nīpala
nīn tuntū'.

23

A'nchī ixtahuanī't huan fariseosnu' lā' huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley

Mr. 12.38-40; Lc. 11.37-54; 20.45-47

1 Lā' tuncan Jesús cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n lā' huan
tachi'xcuhuī't:
2 —Huan mākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley lā' huan fariseosnu'
taka'lhī talacasqui' para natahuan a'ntū huanicu'tun ixley
Moisés. 3 Lā' chuntza' tasqui'nī natlahua'yā'tit a'ntūn tahuan
lā' nacā'a'kahuāna'ni'yā'tit. Lā' hui'xina'n, tū' catitlahua'tit
a'nchī xlaca'n tatlahua como tahuan catūhuā lā' xtunc
tatlahua. 4 Xlaca'n hua'chi a'ntīn tacāxtlahualh huan tacu'ca'.
Lej tzinca huan tacu'ca' lā' tintī' tzē natāyani'. Lā' xlaca'n nīn
tū' tacāxtlahuacu'tun para que tzē nacu'ca'can. 5 Talacasqui'n
que tachi'xcuhuī't natalaktzī'n ixlīhuāk a'ntūn tatlahua.
Cātankāmā'ca'canī't lā' cāpekxtūmāca'canī't lakpēka'tla'n cintaj
a'nlhā tatzo'knī't macsti'na'j ixtachihuīn Dios. Lā' nā
līhua'ca' lhmā'n taka'lhī ixquini' na ixtampān ixlu'xu'ca'n que
ā'makapitzīn. 6 Talacasqui'n cacā'a'cnīni'ni'ca xlaca'n a'nlhā
tlahuamā'ca cā'tani'. Lā' na ixlītokpānca'n israelitas, xlaca'n
taputza pūtahuī'lhni' a'ntū quilhpū'layāna'n. 7 Lā' talacasqui'n
que nacātā'chihuīna'ncan lā' nacā'a'cnīni'ni'can nac cā'tejen lā'
nacāmāpācuhuīcan mākalhtō'kē'ni'nī'n.
8 'Lā' hui'xina'n tū' maclacasqui'nā'tit que
nacātamāpācuhuīyāni' mākalhtō'kē'ni'nī'n como chu a'cxtim
milīhuākca'n lā' lītā'timīn lanī'ta'ntit lā' xmān kalhatin
miMākalhtō'kē'ni'ca'n lā' ū'tza' māni' Cristo. 9 Lā' huā'tzā' nac
cā'ti'ya'tna', tū' catihua'ni'tit mintā'chi'xcu': "Quintāta'", como
xmān kalhatin minTāta'ca'n lā' ū'tza' māni' a'ntī hui'lacha'
nac a'kapūn. 10 Lā' tū' catimakxtektit nacātamāpācuhuīyāni'
māpa'ksīni'nī'n, como xmān Cristo ixlī'a'cstu miMāpa'ksīni'ca'n.
11 Lā' huan a'ntī na'a'kapalhkā a'nchī xla' tasqui'nī na
milaclhpu'na'nca'n, maclacasqui'n nala hua'chi tasācua'.
12 Chuxatī a'ntī ixa'cstu putza a'nchī lej tasqui'nī, xla'
namāmāxanī'can. Lā' huan a'ntīn tū' ka'tla'jca'tzī', ū'tza'
na'a'cnīni'ni'can.
13 'Nalakaputzayā'tit hui'xina'n fariseosnu' lā' hui'xina'n
xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley. ¡Hui'xina'n tlahua'yā'tit lakatu'
milacanca'n! Hua'chilh mālacchōnī'ta'ntit huan mākalhcha
a'nlhā lactanūcan a'nlhā Dios cāmāpa'ksīkō' tachi'xcuhuī't.
Lā' hui'xina'n tū' tanū'yā'tit nīn tū' cāmakxtekā'tit natatanū
ā'makapitzīn.

14 'Nalakaputzayā'tit hui'xina'n fariseosnu' lā' hui'xina'n
xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley. ¡Hui'xina'n tlahua'yā'tit lakatu'
milacanca'n! Hui'xina'n a'kxokomaklhtīyā'tit ixchicca'n
huan lakapūtnu' lā' ā'calīstān lej xlīt kalhtō'ka'yā'tit a'nlhā
tzē cātalaktzī'nāni' lā' chuntza' lī'a'kxokonu'nā'tit. U'tza'
nacātalīcastigarlīyāni' lej palha'.

15 'Nalakaputzayā'tit hui'xina'n fariseosnu' lā' hui'xina'n
xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley. ¡Hui'xina'n tlahua'yā'tit
lakatu' milacanca'n! Hui'xina'n tlahua'yā'tit chuxatū para
namākalhlaka'ī'nī'yā'tit ā'kalhatin milīmāsca'tīnca'n. Lā' nā
pinā'tit tintacut mar lā' nac xtunc ti'ya't. Lā' a'xni'ca'
nakalhlaka'ī', hui'xina'n namātlahuī'yā'tit ā'chulā' a'ntūn
tū' tzey que hui'xina'n.

16 'Nalakaputzayā'tit hui'xina'n a'ntī hua'chi lakatzī'nī'n
lā' cāhuanilīpincu'tunā'tit ā'makapitzīn. Hua'nā'tit: “Palh
catīhuā natlahua ixpromesa ixpālacata huan xaka'tla'
lītokpān, tuntū' catipātle'keni'lh a'yuj tū' tlōkentaxtū. Lā'
palh natlahua ixpromesa ixpālacata huan ixoro huan
lītokpān, xla' nasātlahua para natlōkentaxtū”. 17 Lej lacxumpi
hui'xina'n lā' tū' māchekxī'yā'tit. Līhua'ca' tasqui'nī huan
lītokpān. U'tza' ixpālacata līsicua'lanālanī't huan oro. Chuntza'
maclacasqui'n que nasātlōkentaxtū huan promesa a'ntūn
tlahualh ixpālacata huan xaka'tla' lītokpān. 18 Lā' nā
hua'nā'tit: “Palh catīhuā natlahua ixpromesa ixpālacata huan
pūmacamāstā'n, tuntū' catipātle'keni'lh a'yuj tū' tlōkentaxtū.
Lā' palh natlahua ixpromesa ixpālacata huan lē'ksajuī'n a'ntū
huī' nac pūmacamāstā'n, xla' nasātlahua para natlōkentaxtū”.
19 Hui'xina'n tū' māchekxī'yā'tit. Līhua'ca' tasqui'nī huan
pūmacamāstā'n. U'tza' ixpālacata līsicua'lanālanī't huan
lē'ksajuī'n a'ntū huī' a'ntza'. 20 Chuntza' huan a'ntī
natlahua ixpromesa ixpālacata huan pūmacamāstā'n nā
natlahua ixpālacata ixlīhuāk huan lē'ksajuī'n a'ntū huī' nac
pūmacamāstā'n lā' tasqui'nī que nasātlōkentaxtū. 21 Kalhatin
a'ntī nahuan que stu'ncua' ixpromesa como hualh ixpālacata
huan lītokpān, xla' tū' xmān līchihuīna'n huan lītokpān. Nā
līchihuīna'n Dios a'ntī huī' nac huan lītokpān. 22 Lā' nā kalhatin
a'ntī nahuan huan ixpromesa ixpālacata huan a'kapūn, xla' tū'
xmān līchihuīna'n huan a'kapūn. Nā līchihuīna'n ixpūtahuī'lh
Dios a'nlhā māpa'ksīni'n lā' nā ixpālacata Dios a'ntīn tahui'la
huan nac pūtahuī'lhni'.

23 'Nalakaputzayā'tit hui'xina'n fariseosnu' lā' hui'xina'n
xamākalhtō'ke'ni'nī'n huan ley. ¡Hui'xina'n tlahua'yā'tit
lakatu' milacanca'n! Hui'xina'n cuenta tlahua'yā'tit lā'
macamaxquī'yā'tit Dios macsti'na'j milīhua'tca'n hua'chi
ā'lhmūhuēn lā' anís lā' cominos. Lā' chuntza' tasqui'nī.

Lā' tū' cuenta tlahua'yā'tit huan ixlīmāsca'tīn huan ley lā' ū'tza' līhua'ca' tasqui'nī. Lā' huan ley māsu'yu que līlacatejtin nalatā'kchokoyā'tit, lā' tū' na'a'kxokonu'nā'tit. Nā huan ley māsu'yu que nacālakalhu'ma'nā'tit ā'makapitzīn. Lā' tasqui'nī que tachi'xcuhuī't tzē natakalhlaka'ī' a'ntū hua'nā'tit hui'xina'n. Lā' tasqui'nī namāstā'yā'tit huan macsti'na'j līhua't lā' nā maclacasqui'n natlōkentaxtūyā'tit huan līmāsca'tīn a'ntū tasqui'nī.
24 Hui'xina'n hua'chi lakatzī'nī'n a'ntī cālē'ncu'tun ā'makapitzīn. Hua'chilh mācutuyā'tit de na milīhua'tca'n huan ti'na'j kosnu' lā' tū' cuenta tlahua'yā'tit huan ka'tla' xumpepe.

25 'Nalakaputzayā'tit hui'xina'n fariseosnu' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley. ¡Hui'xina'n tlahua'yā'tit lakatu' milacanca'n! Hui'xina'n hua'chi a'ntī xmān makche'kē' huan vaso lā' pulātu. Tasu'yu palh tzeyā chi'xcuhuī'n hui'xina'n pero ko'hua'jua' mintapāstacna'ca'n. Hui'xina'n tampi'lhlīni'nā'tit lā' ka'lhāna'nā'tit.
26 Hui'xina'n fariseosnu' lakatzī'nī'n, pū'la napūche'kē'yā'tit huan pulātu lā' chuntza' nā namakche'kē'yā'tit ixmacni'. Lā' palh tzey mintapāstacna'ca'n, natasu'yu palh tzeyā chi'xcuhuī'n hui'xina'n.

27 'Nalakaputzayā'tit hui'xina'n fariseosnu' lā' nā hui'xina'n xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley. ¡Hui'xina'n tlahua'yā'tit lakatu' milacanca'n! Hui'xina'n hua'chi taponkni' a'ntū cālīmanīcanī't kaxtaj. Lej smu'yonko' lā' tzēhuanī't tatasu'yu lā' na ixchakānca'n huāk ixlucutca'n nīnī'n lā' a'ntū ko'hua'jua'.
28 Nā hui'xina'n chu a'cxtim. Na ixlacapūnca'n tachi'xcuhuī't tasu'yu'yā'tit palh tzey hui'xina'n a'yuj ko'hua'jua' mintapāstacna'ca'n. Lā' chuntza' hui'xina'n pō'ktu a'kxokonu'nā'tit.
29 'Nalakaputzayā'tit hui'xina'n fariseosnu' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley. ¡Hui'xina'n tlahua'yā'tit lakatu' milacanca'n! Hui'xina'n cācāxtlahua'yā'tit ixa'cchicca'n huan a'cta'sana'nī'n lā' cācāxtlahualī'yā'tit ixtaponkni'ca'n huan nīnī'n a'ntīn tzeyā chi'xcuhuī'n ixtahuanī't.
30 Lā' hua'nā'tit: "Palh quina'n xa'ictahui'lauj cahuā a'xni'ca' ixtahui'lāna' quixū'yāpapna'ca'n, quina'n tū' xa'iccāmaktāyauj a'xni'ca' tamaknīlh huan a'cta'sana'nī'n".
31 Lā' chuntza' māni' hui'xina'n hua'nā'tit palh hui'xina'n ixtā'natna'ca'n huan a'ntīn tamaknīlh huan a'cta'sana'nī'n.
32 Catlahua'tit huā'mā' a'ntū xlaca'n talītzuculh lā' tūlalh tatlahuakō'lh, como tasu'yu que ū'tza' a'ntū hui'xina'n tlahuacu'tunā'tit.

33 'Hui'xina'n hua'chi lūhua' a'ntū lej tzēhuanī't tasu'yu lā' ka'lhī līlaknīn. ¿Chichū nalīpūtaxtuyā'tit de huan pūpātīn?
34 Chuntza' iccāmacamini'yāni' huan a'cta'sana'nī'n lā' chi'xcuhuī'n a'ntī lej taca'tzī lā' mākalhtō'kē'ni'nī'n. Makapitzīn nacāmaknī'yā'tit lā' nacāxtokohua'ca'yā'tit. Lā' ā'makapitzīn nacākēsnokā'tit na milītokpānca'n lā'

nacāmacaputzayā'tit pūtunu' cā'lacchicni'.
35 Lā' nalī'pinā'tit
cuenta ixpālacata xlaca'n. Nā hui'xina'n ca'tzīyā'tit que Abel
tū' tlahualh talaclē'i' lā' xla' maknīcanī't. Lā' ca'tzīyā'tit a'nchī
maknīcanī't huan Zacarías a'ntī ixo'kxa' huan Berequías
ixuanī't. Maknīcanī't ixpu'nan huan lītokpān lā' na ixlacapūn
huan pūmacamāstā'n. Lā' hui'xina'n nalī'pinā'tit cuenta
ixpālacata ixlīhuākca'n xatzey chi'xcuhuī'n a'ntī cāmaknīca
desde a'xni'ca' maknīcanī't huan Abel hasta a'xni'ca'
maknīcanī't huan Zacarías. Nalī'pinā'tit cuenta como
hui'xina'n tlahua'yā'tit hua'chi tatlahualh xlaca'n a'ntīn
tamaknīlh.
36 Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Hui'xina'n
a'ntī hui'lā'na'ntit chuhua'j nalī'pinā'tit cuenta ixpālacata
ixlīhuākca'n xlaca'n a'ntī cāmaknīcanī't —hualh Jesús.

Jesús calhualh ixpālacata xalanī'n nac Jerusalén
Lc. 13.34-35

37 Lā' Jesús cāhuanipā:

—¡Xānti la'yā'tit hui'xina'n xalanī'n nac Jerusalén!
Hui'xina'n cāmaknī'yā'tit huan a'cta'sana'nī'n lā'
cāmūta'la'yā'tit huan ixlacscujni'nī'n Dios a'ntī
cāmacamini'yāni'. Maklhūhua' xa'iccāmākēstokcu'tunāni' para
na'iccāmaktaka'lhāni' hua'chi lakatin caxli cā'a'ktlapa con
ixpeken ī'scamanīn. Lā' hui'xina'n tū' lacasqui'ntit.
38 Stu'ncua'
nacā'a'kxtekyāhuacan minchicca'n lā' ca'cs natatāyana'n.
39 Lā' nā iccāhuaniyāni' que tū' naquilālaktzī'mpalayāuj hasta
a'xni'ca' tū' namin huan chi'chini' a'xni'ca' nahua'nā'tit:
"Sicua'lanālanī't huan a'ntī min por ixlīmāpa'ksīn huan
Māpa'ksīni' Dios" —hualh Jesús.

24

Jesús hualh que namālakuanīcan huan xaka'tla' lītokpān
Mr. 13.1-2; Lc. 21.5-6

1 Lā' Jesús taxtulh de nac huan lītokpān. Lā' ixa'mā' ā'lacatin
a'xni'ca' talaktapajtzūlh ī'sca'txtunu'nī'n. Lā' xlaca'n tatzu-
culh tahuani que cuenta ixtlahualh a'nchī ixyāhuacanī't huan
lītokpān.
2 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Calaktzī'ntit ixlīhuāk huā'mā' a'ntū ixla' huan lītokpān.
Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Tū' catitachokolh nīn lakatin
chihuix nac taxaka. Ixlīhuākca'n natapa'nckō' lā' huan taxaka
nalacla.

A'nchī nalīca'tzīcan palh palaj nasputa huan quilhtamacuj
Mr. 13.3-23; Lc. 21.7-24; 17.22-24

3 Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n ta'a'lh nac o'kspū'n a'nlhā
huanican Olivos. Lā' a'xni'ca' Jesús ixui'lacha', talaka'lh
ī'sca'txtunu'nī'n lā' tzē'k tahuanilh:

—Quina'n iclacasqui'nāuj naquilāhuaniyāuj lhānīn
napātle'ke huā' tamā'na. ¿Chichū na'iclīca'tzīyāuj palh hui'x
palaj nata'mpala'ya' lā' nasputa huan quilhtamacuj?

4 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Catamaktaka'lhtit para que tintī' nacā'a'kxokoyāni'.
5 Lhūhua' chi'xcuhuī'n natahuan palh taka'lhī quilīmāpa'ksīn.
Lā' chā'tunu' natahuan: "Quit huan Cristo a'ntī Dios
lacsacui'līlh", lā' chuntza' līlhūhua' nacā'a'kxokocan.
6 Nakaxpa'tā'tit a'nchī sā'nan pajtzu a'nlhā tlahuamā'ca
guerra lā' nacātamāca'tzīnīyāni' a'nchīn tlahuamā'ca guerra
makat. Tū' catijicua'ntit; chuntza' ka'lhī napātle'ke. Lā'
tuna'j cati'a'ksputli. 7 Lā' kalhatin gobierno natā'kaquī' contra
ā'lakatin lā' lakatin país natlahua guerra contra ā'lakatin.
Na'a'nan tatzi'ncsta lā' ta'jatat lā' natachiqui ti'ya't. Lā' nā
lakachu nala nac cā'quilhtamacuj. 8 Lā' ixlīhuāk huā'mā' xmān
ixlītzucuni' a'nchī napātīni'ncan.

9 'Lā' nacātamacamaxquī'yāni' para nacātamāpātīnīyāni'. Lā'
nacātamaknīyāni' lā' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't chuxalhā
nac quilhtamacuj nacātaca'tzalaktzī'nāni' lā' xmān por
quimpālacata. 10 Lā' a'xni'ca' namin huanmā' quilhtamacuj,
lhūhua' natataxtutāya na ixtej Dios lā' natalāca'tzalaktzī'n
lā' natalāmacamāstā'. 11 Lā' natala lhūhua' a'cta'sana'nī'n a'ntī
nata'a'kxokonu'n. Natahuan palh tachihuīna'n ixpālacata Dios
lā' nata'a'kxoko lhūhua' tachi'xcuhuī't. 12 Lā' huan tūn tū' tzey
na'a'kahuan chuxalhā lā' ū'tza' tū'tza' natalālīpāxquī' lhūhua'
tachi'xcuhuī't. 13 Lā' huan a'ntīn tū' catitataxtutāyalh na ixtej
Dios lā' chuntza' natatachoko hasta a'xni'ca' na'a'ksputa,
xlaca'n nacāmāpūtaxtūcan. 14 Lā' huan xatzey tachihuīn
ixpālacata a'nchī nala a'nlhā Dios namāpa'ksīni'n, ū'tza'
huā'mā' nalī'a'cta'sana'ncan chuxalhā nac cā'quilhtamacuj para
que ixlīhuākca'n xalanī'n nac cā'quilhtamacuj natamāchekxī.
Lā' ā'calīstān a'xni'ca' na'a'ksputa.

15 'Huan a'cta'sana' Daniel tzo'kli ixpālacata catūhuā a'ntū
hua'chi jalhmanīni'n lā' tū' tzey līlacan. Lā' nac lugar
a'nlhā ixsicua'lanālīcanī't, a'ntza' nalaktzī'nātit huanmā'
catūhuā a'nchī tayāna'. Quit a'ntī ictzo'kmā' huā'mā', quit
iccāhuaniyāni' hui'xina'n a'ntī lakapūtle'kepā'na'ntit que
cuenta catlahua'tit. 16 A'xni'ca' nalaktzī'nā'tit huanmā',
a'xni'ca' maclacasqui'n que natatzā'la hasta nac o'kspūn
xlaca'n a'ntīn tahui'lāna' nac estado de Judea. 17 Lā' huā'mā'
chi'chini' a'xni'ca' natayuja a'ntīn tahui'lāna' na ixa'kstīn
ixchicca'n, tū' catatanūlh huan nac chic para natamaxtu
ixmaclacasqui'ca'n. 18 Lā' huan a'ntīn tascujmā'na nac
cā'tacuxtu, tū' catataspi'tli para na ixchicca'n para natataya
ixtakēnu'ca'n. 19 Xānti tala huan puscan huanmā'na chi'chini'

palh tacamalanī't o palh tamātzi'quī'nincus. 20 Casqui'ni'tit
Dios que tū' tasqui'nī natzā'la'yā'tit a'xni'ca' lonknu'n lā' nīn
huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan. 21 Lā' lej napātīni'ncan a'xni'ca'
nala huā'mā'. Desde a'xni'ca' tzuculh huan quilhtamacuj, tū'
maktin pātīni'ncanī't a'nchī napātīni'ncan huanmā' chi'chini'.
Lā' tū' maktin catilalh ixtā'chuntza' ā'calīstān. 22 Lā' palh
Dios tū' ixmāti'na'jīlh huanmā' tiempo, tū' ixtapūtaxtulh nīn
tintī'. Dios namāti'na'jī como lej cālakalhu'man xlaca'n a'ntī
cālacsacnī't.
23 'Lā' a'xni'ca' namin huanmā' līpātīn lā' palh catīhuā
ixcāhuanini': "Chā cala'ktzī'ntit. A' huī' huan Cristo a'ntī Dios
lacsacui'līlh", tū' cakalhlaka'ī'tit. Lā' palh catīhuā ixcāhuanini':
"Chā cala'ktzī'ntit. A'j huī' xla'", tū' cakalhlaka'ī'tit. 24 Natamin
lhūhua' a'kxokonu'nī'n lā' makapitzīn natahuan que māni'
xlaca'n Cristo. Lā' ā'makapitzīn natahuan que māni' xlaca'n
ixa'cta'sana'nī'n Dios. Lā' xlaca'n nā natatlahua lē'cnīn
como nata'a'kxokocu'tun māni' huan xlaca'n a'ntīn Dios
cālacsacli. Tūlalh catita'a'kxokolh a'ntīn Dios cālacsacli, pero
nacā'a'kxokocan ā'makapitzīn. 25 Iccāhuanini'tza' huā'mā' para
que tū' nacāta'a'kxokoyāni'. 26 Chuntza' palh nacātahuaniyāni':
"Cala'ktzī'ntit. A'ntza' huī' Cristo nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't",
tū' capintit. Lā' palh nacātahuaniyāni': "Cala'ktzī'ntit. A'tzā'
huī' nac huan cuarto", tū' cakalhlaka'ī'tit. 27 A'xni'ca' quit
na'icmimpala, nala hua'chi huan makli'pni' a'ntū māxkakēkō'
huan nac a'kapūn desde a'nlhā tā'cxtu hasta a'nlhān tā'cnū
huan chi'chini'. Lā' quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n.
28 Chuxalhā naca'tzīcan a'xni'ca' na'icmin hua'chi huan chū'ni'
taca'tzī a'nlhā mā' catūhuā a'ntū nīnī't —hualh Jesús.

A'nchī namin huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n
Mr. 13.24-37; Lc. 21.25-33; 17.26-30, 34-36

29 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Lā' xmān capātle'kekō'lh huā'mā' līpātīn, huan chi'chini' lā'
huan mālhcuyu' tū' catitamāxkakēni'lh. Lā' huan sta'cu natam-
inācha' de nac a'kapūn lā' māni' huan a'kapūn natachiqui.
30 Lā' nalaktzī'ncan nac a'kapūn lakatin señal a'ntū quila'
quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. Lā' xalanī'n ixlīhuākca'n
huā' cā'lacchicni' huā'tzā' nac cā'quilhtamacuj, xlaca'n nat-
acalhuan. Lā' naquintalaktzī'n quit huan Chi'xcu' xala'
Tālhmā'n a'nchī na'ictaxtu de nac a'kapūn lā' na'icpūmin
huan poklhnu'. Lej na'icka'lhī līmāpa'ksīn lā' lej tzēhuanī't
na'icxkaka. 31 Lā' a'xni'ca' lej namacasā'nan huan līskoli',
na'iccāmacamin qui'ángeles lā' natamākēstoka huan a'ntīn
cālacsaccanī't. Natamin a'ntī cālacsaccanī't xalanī'n chuxalhā
nac cā'quilhtamacuj.
32 'Camaksca'ttit catūhuā de huan xaqui'hui' higo:
A'xni'ca' tza'la'nka' ixpeken lā' tzucumā'na tapu'n xachi'tin,

hui'xina'n ca'tzīyā'tit que tapajtzumā'tza' a'xni'ca' lej naxu'nu.
33 Lā' chuntza' a'xni'ca' napātle'ke ixlīhuāk huā'mā' a'ntū
iccāhuaniyāni', naca'tzīyā'tit palh tapajtzūmā'tza' a'xni'ca'
nasputa huan quilhtamacuj. Tapajtzūmā'tza' hua'chi a'xni'ca'
kalhatin a'ntī ka'lhīmā'ca lā' yātza' na ixlacapūn mākalhcha.
34 Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Xlaca'n a'ntīn tahui'lāna'cus
tū' catitanīkō'lh hasta a'xni'ca' tū' napātle'ke ixlīhuāk huā'mā'
a'ntū iccāhuanini'. 35 Nasputa huan a'kapūn lā' nasputa
huan ti'ya't pero tū' maktin catisputli quintachihuīn;
natlōkentaxtūkō'can.

36 'Nīn tintī' ca'tzī lhānīn namin huā'mā' chi'chini' lā'
huā'mā' hora; nīn huan ángeles xalanī'n nac a'kapūn tū'
taca'tzī. Lā' nā ixO'kxa' Dios tū' ca'tzī. Xmān Dios xaTāta' ca'tzī
lhānīn mero napātle'ke.

37 'Lā' chu a'nchī pātle'kelh a'xni'ca' ixui' Noé, nā
chuntza' napātle'ke a'xni'ca' namin huan Chi'xcu' xala'
Tālhmā'n. 38 A'xni'ca' tūna'j ixmin huan lakuat de xcān,
huan tachi'xcuhuī't ixtahuā'yamā'na lā' ixtako'tnūmā'na.
Lā' ixtatapūchahua lā' ixtamāstā' ixtzu'ma'janca'n para
natatapūchahua hasta a'xni'ca' Noé tanūlh huan nac barco.
Tū' ixtapuhuan palh namin lakuat, 39 lā' tū' cuenta
tatlahualh hasta a'xni'ca' milh huan xcān lā' cālē'nkō'lh.
Chuntza' nala a'xni'ca' namin huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n.
40 A'xni'ca' namin huanmā' chi'chini', palh talamā'na
kalhatu' chi'xcuhuī'n nac cā'tacuxtu, nalē'ncan kalhatin lā'
namāchokocan kalhatin. 41 Lā' palh tatanūma' kalhatu' puscan
a'ntīn tasquitimā'na, nalē'ncan kalhatin lā' namāchokocan
ā'kalhatin.

42 'Skalalh cala'tit como tū' ca'tzīyā'tit lhānīn namin
miMāpa'ksīni'ca'n. 43 Lā' caca'tzītit huā'mā': Palh ixtēcu'
huan chic ixca'tzīlh cahuā tuyā hora cā'tzī'sa nachā'n huan
ka'lhāna', ixka'lhīlh lā' tū' ī'lhtatalh lā' tū' ixmakxtekli natanū
naka'lhāna'n na ixchic. 44 Nā chuntza' hui'xina'n cāxni'j
catahui'la'tit como namin huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n
a'xni'ca' tū' puhua'nā'tit —hualh Jesús.

Jesús māsu'yulh ixpālacata a'nchī huanī't huan xatzey tasācua' Lc. 12.41-48

45 Lā' Jesús cāhuanipā:

—¿Chī huanī't huan xatzey tasācua' a'ntī xa'nca māchekxī?
Xla' ū'tza' a'ntī huan patrón nalīmāmacū' huan chic
para nacāmāhuī' ixtā'tasācua'nī'n a'xni'ca' maclacasqui'n.
46 Nalīpāxuhua huan tasācua' palh tlōkentaxtūmā' ixlītlōt
a'xni'ca' nataspi'ta ixpatrón. 47 Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'.
Huan patrón nalīmāmacū' huā'mā' tasācua' ixlīhuāk a'ntū
ka'lhī. 48 Lā' palh tū' tzey huā'mā' tasācua', xla' napuhuan que
natakoxī huan ixpatrón. 49 Lā' chuntza' natzucu cālactucsa

ā'makapitzīn tasācua'nī'n lā' natā'huā'yan lā' nacātā'ko'ta huan ka'chīnī'n.
50 Lā' chu līmaktin nataspi'ta huan patrón. Namin lakatin chi'chini' a'xni'ca' huan tū' tzeyā tasācua' tū' ca'tzī lā' tū' ka'lhīmā'.
51 Lā' huan patrón lej palha' nacastigarlī huan tasācua' lā' namāpātīnī hua'chi natapātīni'n xlaca'n a'ntī līhua tahuan palh takalhlaka'ī'. Lā' xla' nacalhuan lā' nalāxca ixtatzan —hualh Jesús.

25

Jesús māsu'yulh ixpālacata huan kalhacāuj tzu'ma'jan

1 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Lā' a'xni'ca' na'icmimpala a'xni'ca' Dios natzucu namāpa'ksīkō' ixlīhuāk nac huā'mā' cā'ti'ya'tna'. Lā' nala hua'chi a'xni'ca' kalhacāuj tzu'ma'jan ixta'a'mā'na a'nlhā natapūchahuacan. Ixtalē'mā'na ixpūmakskoca'n lā' ta'a'lh taka'lhī huan squi'nīni'.
2 Lā' kalhaquitzis lakskalalh ixtahuanī't lā' ā'kalhaquitzis tū'.
3 Huan a'ntīn tū' lakskalalh xmān talē'lh ixpūmakskoca'n lā' tū' tapāstacli natalē'n macsti'na'j gas para natamojō na ixpūmakskoca'n.
4 Lā' huan a'ntī lakskalalh, xlaca'n talē'lh ixpūmakskoca'n lā' nā talē'lh ā'macsti'na'j gas.
5 Lā' como takoxīlh huan squi'nīni', ixlīhuākca'n ixtalakalhtatahui'lāna' lā' ā'calīstān talhtatalh.
6 Lā' hua'chi i'tāt tzī'sa takaxmatli a'nchī kalhatin ta'salh lā' hualh: "¡Mimā' huan squi'nīni'; capintit pāxtokā'tit!"
7 Lā' ixlīhuākca'n huan tzu'ma'jan talakahualh. Tatā'kaquī'lh lā' tacāxtlahualh ixpūmakskoca'n.
8 Lā' tuncan huan kalhaquitzis a'ntīn tū' talīmilh gas tahuanilh huan ā'kalhaquitzis: "Caquilāmaxquī'uj macsti'na'j mingasca'n como tamixmā'na huā' quimpūmakskoca'n".
9 Lā' huan a'ntī lakskalalh takalhtīlh: "O tū', como chuntza' tū' cati'a'cchā'lh para quina'n nīn para hui'xina'n. Mejor capintit tamāhua'yā'tit a'nlhā stā'can".
10 Lā' līhuan huan kalhaquitzis ixta'a'mā'na tatamāhua huan gas, chilh huan squi'nīni'. Lā' huan tzu'ma'jan a'ntī cāxni'j ixtahui'lāna' tatā'tanūlh huan squi'nīni' nac chic lā' mālacchahuaca huan mākalhcha.
11 Lā' ā'calīstān tachā'lh huan ā'kalhaquitzis tzu'ma'jan lā' tahualh: "Māpa'ksīni', caquilāmālaquī'ni'uj".
12 Lā' xla' cākalhtīlh: "Quit tū' iccālakapasāni'".

13 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Skalalh catahui'la'tit como tū' ca'tzīyā'tit tuyā hora nīn tuyā chi'chini' na'icmimpala quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n.

Jesús māsu'yulh ixpālacata kalhatu'tun tasācua' lā' huan tumīn

14 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Lā' a'nchī huanī't a'nlhā Dios nacāmāpa'ksīkō' huan
tachi'xcuhuī't, ū'tza' hua'chi kalhatin chi'xcu' a'ntī ixa'mā'
ā'lacatin. Lā' cāmāta'sīlh ixtasācua'nī'n lā' cāmacamaxquī'lh ix-
tumīnca'n.
15 'Chu a'nchī ixlīskalalhca'n chā'tunu', chuntza' maxquī'ca.
Lakaquitzis mil maxquī'ca kalhatin lā' lakatu' mil maxquī'ca
ā'kalhatin lā' lakatin mil huan ā'kalhatin. Lā' tuncan a'lh
makat. 16 Huan tasācua' a'ntī ixmaxquī'canī't huan lakaquitzis
mil, xla' ixtamāhuana'mā' lā' ī'stā'namā' lā' chuntza' tlajalh
ā'lakaquitzis mil huampala. 17 Lā' huan a'ntī maklhtīni'lh
lakatu' mil, nā chu a'cxtim tlajalh ā'lakatu' mil. 18 Lā'
huan a'ntī maklhtīni'lh lakatin mil, xla' a'lh lā' ponknu'lh lā'
mātzē'kli ixtumīn huan ixpatrón.

19 'Lā' makān takoxīlh huan patrón. Lā' a'xni'ca' taspi'tli,
ixtlahuacu'tun ixcuenta. 20 Pū'la lakmilh huan a'ntī ixmakl-
htīni'nī't lakaquitzis mil lā' nā macamaxquī'lh ixpatrón huan
ā'lakaquitzis mil a'ntū ixtlajanī't. Lā' huanilh: "Quimpatrón,
hui'x quimaxqui' lakaquitzis mil lā' ā' iclīmimpala ā'lakaquitzis
mil a'ntū ictlajanī't". 21 Lā' huan patrón huanilh: "Tzey. Lej
tzeyā tasācua' hui'x. Xa'nca tlahua' milītlōt. Lā' como xa'nca
scujti con huā'mā' tumīn, chuhua'j nalītō'ca'ya' lā' ā'chulā'
na'icmaxquī'yāni'. Cata't lā' naquintā'pāxuhua'ya'".

22 'Lā' ā'calīstān lakmilh huan tasācua' a'ntī ixmaklhtīni'nī't
lakatu' mil lā' huanilh: "Quimpatrón, hui'x quimaxqui'
lakatu' mil lā' ā' iclīmimpala ā'lakatu' mil a'ntū ictlajanī't". 23 Lā'
huan patrón huanilh: "Tzey. Lej tzeyā tasācua' hui'x. Xa'nca
tlahua' milītlōt. Lā' como xa'nca scujti con huā'mā' tumīn,
chuhua'j nalītō'ca'ya' lā' ā'chulā' na'icmaxquī'yāni'. Cata't lā'
naquintā'pāxuhua'ya'".

24 'Lā' ā'calīstān lakmilh huan tasācua' a'ntī ixmaklhtīni'nī't
lakatin mil. Lā' xla' huanilh ixpatrón: "Quimpatrón,
xa'icca'tzī palh hui'x ca'tzanca'tzīn. Hui'x ī'ya' a'nlhā
tū' cha'nti lā' nacā'ya a'nlhā tū' xua'ya'ma'ka'. 25 U'tza'
iclījicua'ni'ni' lā' quit icponknu'lh nac ti'ya't lā' icmā'cnūlh
mintumīn. Lā' ā' iclīmin a'ntū mila' ixuanī't". 26 Lā' huan
patrón kalhtīlh: "Tū' tzey hui'x. Lej lhquitit tasācua' hui'x.
Hui'x puhua'na' palh quit ic'ī' a'nlhā tū' iccha'nli lā' iccā'
a'nlhā tū' icxua'ya'maka'n. 27 Como chuntza' puhua'na',
ixmā'nu' quintumīn nac banco lā' a'xni'ca' xa'ictaspi'tli
xa'icmaklhtīni'lh quintumīn lā' huan xaska'ta'". 28 Lā'
cāhuanilh huan a'ntī ixtayāna'ncha': "Camaklhtītit huan
lakatin mil a'ntū ka'lhī lā' camaxquī'tit huan a'ntī ka'lhī
lakacāuj mil".

29 Lā' Jesús cāhuanipā:

—A'chulā' namaxquī'can huan a'ntī ka'lhī lā' na'a'katāxtūni'.
Lā' huan a'ntīn tū' ka'lhī, namaklhtīcan huan macsti'na'j a'ntū

ixka'lhī. 30 Lā' huā'mā' tasācua' a'ntīn tū' tzey, catamacaxtutit a'nlhā cā'pucsua'. A'ntza' nacalhuan lā' nalāxca ixtatzan.

Huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n nacālacāxtlahua ixlīhuākca'n xalanī'n nac cā'quilhtamacuj

31 Lā' Jesús huampā:

—Quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. Lā' a'xni'ca' na'ictanū quilīRey, qui'ángeles naquintalītamacxti'li'. Lā' quit na'ictahui'la na quimpūtahuī'lh a'nlhā na'iclacāxtlahua lā' na'icmāpa'ksīni'n.
32 Lā' tachi'xcuhuī't xalanī'n chuxalhā nac cā'quilhtamacuj natatakēxtimī na quilacapūn. Lā' quit na'iccāmā'kapitzī hua'chi huan pastor cāmā'kapitzī huan borregos lā' huan chivos.
33 Lā' na'iccāhui'lī huan borregos na quimpāxtūcāna'j lā' na'iccāhui'lī huan chivos na quimpāxtūxuc.
34 Lā' quit huan Rey na'iccāhuani huan a'ntīn tahui'lāna' na quimpāxtūcāna'j: “Cata'ntit hui'xina'n. QuinTāta' Dios cāsicua'lanālīnī'ta'ni'. Camaklhtītit huan līmāpa'ksīn a'ntū mila'ca'n nala. Cāxtlahuacanī't para hui'xina'n desde a'xni'ca' Dios tlahualh huan quilhtamacuj.
35 Dios cāsicua'lanālīnī'ta'ni' como hui'xina'n quilāmāhuī'uj a'xni'ca' quit xa'ictzi'ncsa. Lā' hui'xina'n quilātā'hua'uj mixcānca'n a'xni'ca' quit xa'ickalhpūtī. Hua'chi makatiyāti' quit lā' quilāmānūj na minchicca'n.
36 Tū'tza' tzey ixuanī't quilu'xu' lā' hui'xina'n quilāmaxquī'uj xasāsti'. Lā' xa'ic'ī'tza'ca'n lā' quilāmaktāyauj. Lā' tachī'n xa'icuanī't lā' quilālakpaxialhna'uj”. Chuntza' na'iccāhuani.
37 Lā' huan a'ntī xalacuan natahuan: “Māpa'ksīni', ¿lhānīn iccālaktzī'ni' a'xni'ca' ixtzi'ncsa' lā' iccāmāhuīni'? Lā' ¿lhānīn iccātā'hua'ni' xcān a'xni'ca' ixkalhpūtīya'?
38 Lā' ¿lhānīn iccāmānūni' na quinchicca'n a'xni'ca' ixlatlā'hua'na' hua'chi makatiyāti'? Lā' ¿lhānīn iccāmaxquī'ni' milu'xu'?
39 Lā' ¿lhānīn iccāmaktāyani' a'xni'ca' ixī'tza'ca'na' o tachī'n ixua'nī'ta'?”

40 ’Lā' māni' quit huanmā' Rey na'iccākalhtī: “Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Catūhuā a'ntūn tlahua'ni'tit kalhatin quintā'timīn, a'yuj más xamakstancu xla', ū'tza' hua'chilh quilātlahuani'uj quit”.

41 ’Lā' quit huanmā' Rey na'iccāhuani huan a'ntīn tahui'lāna' na quimpāxtūxuc: “Catapānū'tit. Hui'xina'n cātamālaclē'nīnī'ta'ni'. Capintit a'nlhā tūlalh catimixli huan macscut. Capintit a'nlhā cāxtlahuacanī't para huan ko'ti'ti' lā' ixmaktāyana'nī'n.
42 Cātamālaclē'nīnī'ta'ni' como tū' quilāmāhuī'uj a'xni'ca' quit xa'ictzi'ncsa. Lā' tū' quilātā'hua'uj mixcānca'n a'xni'ca' xa'ickalhpūtī.
43 Quit hua'chi makatiyāti' xa'iclatlā'huan lā' hui'xina'n tū' quilāmānūj na minchicca'n. Tū'tza' tzey ixuanī't quilu'xu' lā' tū' quilāmaxquī'uj xasāsti'. Xa'ic'ī'tza'ca'n lā' tachī'n xa'icuanī't. Lā' hui'xina'n tū'

quilālakpaxialhna'uj". Chuntza' na'iccāhuani.
44 Lā' xlaca'n
natahuan: "Māpa'ksīni', ¿lhānīn iccālaktzī'ni' a'xni'ca' ixtzi'ncsa', o ixkalhpūtīya', o hua'chi makatiyāti' lā' quina'n tū' iccāmaktāyani'? Lā' ¿lhānīn iccālaktzī'ni' a'xni'ca' tū'tza' tzey ixuanī't milu'xu' o ixī'tza'ca'na' o tachī'n ixua'nī'ta' lā' quina'n tū' iccāmaktāyani'?"

45 'Lā' quit huanmā' Rey na'iccākalhtī: "Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Catuhuā a'ntūn tū' tlahua'ni'tit kalhatin quintā'timīn, a'yuj más xamakstancu xla', chuntza' hua'chilh tū' quilātlahuani'uj quit".

46 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Lā' tuncan huā' tamā'na nata'a'n nac pūpātīn para pō'ktu. Lā' huan xalacuan nataka'lhī ixquilhtamacujca'n para pō'ktu.

26

Lacchihuīna'nca para natamaknī Jesús
Mr. 14.1-2; Lc. 22.1-2; Jn. 11.45-53

1 Lā' a'xni'ca' Jesús cāhuanikō'lh huā'mā', cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:

2 —Hui'xina'n ca'tzīyā'tittza' que sputacus lakatu' chi'chini' a'xni'ca' nala cā'tani' de pascua. Lā' quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. Lā' iccāhuaniyāni' que naquimacamāstā'can para naquixtokohua'ca'can —hualh Jesús.

3 Lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley lā' huan xanapuxcu'nu' israelitas, xlaca'n tatakēstokli na ixtanquilhni' huan ixpalacio Caifás. Xla' mero a'ntī xapuxcu' curasna' ixuanī't.
4 Lā' a'ntza'
talacchihuīna'lh a'nchī tzē nata'a'kxoko Jesús para natachi'pa lā' chuntza' natamāmaknīnīni'n.
5 Lā' ixtalāhuani:
—Palh natlahuayāuj catūhuā līhuan lamā' cātani', huan tachi'xcuhuī't natatā'kaquī'.

Kalhatin puscāt mūmā'ca'lh aceite Jesús
Mr. 14.3-9; Jn. 12.1-8

6 Jesús ixuī' nac Betania na ixchic Simón. Lā' huā'mā' Simón ixmasni'mā' ixquinīt lā' ixtzeyanī'ttza'.
7 Lā' kalhatin
puscāt laktapajtzūlh Jesús. Ixlē'mā' pātin frasco a'ntū ixtzuma de aceite a'ntū lej xatapala lā' lej mu'csa. Lā' līhuan Jesús ixuā'yamā', huan puscāt mūmā'ca'lh Jesús huan aceite.
8 Lā' a'xni'ca' huan sca'txtunu'nī'n talaktzī'lh a'ntū tlahualh, ta'a'kchā'lh lā' tatzuculh talāhuani:
—Lā' ¿a'chī' pāxca't lanī't huā'mā' aceite?
9 Tzē ī'stā'ca como
lej tapala lā' huan tumīn tzē ixcāmaxquī'ca huan pobresni'.

10 Lā' Jesús ixca'tzī a'ntū ixtalīchihuīna'mā'na lā' cāhuanilh:
—Lā' ¿a'chī' mājiclhuī'yā'tit huā'mā' puscāt? Quintlahuani'lh a'ntū lej tzey.
11 Pō'ktu na'a'nan pobresni' na

milaclhpu'nanca'n pero quit tū' pō'ktu na'iccātā'latahui'layāni'.
12 Lā' chu a'nchī huā'yā puscāt quimūmā'ca'lh huā'mā' aceite,
ū'tza' hua'chilh ixquincāxtlahualīlh para naquimā'cnūcan.
13 Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Chuxalhā nac cā'quilhtamacuj
a'nlhā namāca'tzīnīni'ncan huan xatzey tachihuīn ixpālacata
Cristo, a'ntza' nahuancan a'ntū tlahualh huā'mā' puscāt. Lā'
ixlīhuākca'n natapāstaca xla'.

Judas hualh palh namacamāstā' Jesús
Mr. 14.10-11; Lc. 22.3-6

14 Lā' kalhatin de huan kalhacāujtu' sca'txtunu'nī'n xla'
ixuanican Judas Iscariote. Xla' a'lh cātā'chihuīna'n huan xana-
puxcu'nu' curasna' 15 lā' cāhuanilh:
—¿Lhānchula' naquilāmāpalayāuj palh na'iccāmacamaxquī'yāni'
Jesús?
Lā' xlaca'n tamāpalalh pu'xamacāuj tumīn de plata. 16 Lā'
desde a'xni'ca', Judas putzalh a'nchīn tzē nacāmacamaxquī'
Jesús.

Jesús cātā'huā'yalh huan sca'txtunu'nī'n para huan pascua
Mr. 14.12-25; Lc. 22.7-23; Jn. 13.21-30; 1 Co. 11.23-26

17 Lā' milh huan xapū'lh chi'chini' huan cā'tani' a'ntū huani-
can Pascua a'xni'ca' hua'can pāntzi a'ntūn tū' ka'lhī levadura.
Lā' huā'mā' xapū'lh chi'chini' huan sca'txtunu'nī'n talaktapa-
jtzūlh Jesús lā' takalhasqui'nīlh:
—¿Lhachū lacasqui'na' na'iccāxtlahualīyāuj para nahua'yāuj
xalīhua't huan cā'tani'?
18 Lā' xla' cāhuanilh:
—Capintit huan nac xcānsipej lā' natanū'yā'tit na ixchic
chā'tin chi'xcu' lā' nahuaniyā'tit: "Huan Mākalhtō'kē'ni' huan:
Pajtzutza' quimpūnīn lā' icua'cu'tun huan xalīhua't cā'tani' na
minchic. Lā' na'iccātā'huā'yan quisca'txtunu'nī'n".
19 Lā' huan sca'txtunu'nī'n ta'a'lh lā' tatlahualh chu a'nchī
Jesús cāmāpa'ksīlh lā' tacāxtlahualīlh huan xalīhua't cā'tani'.
20 Lā' a'xni'ca' ixtzī'suamā', Jesús lā' huan kalhacāujtu'
ī'sca'txtunu'nī'n ixtahuā'yahui'lāna' nac mesa. 21 Lā' līhuan
ixtahuā'yamā'na, Jesús cāhuanilh:
—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Kalhatin de hui'xina'n
naquimacamāstā'.
22 Lā' xlaca'n talakaputzalh lā' tatzuculh takalhasqui'nī
chā'tunu':
—¿Chu quit, quiMāpa'ksīni'?
23 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—U'tza' a'ntī quintā'pūhuā'yan pulātu, ū'tza'
naquimacamāstā'. 24 Quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n lā'
naquimpātle'keni' ixlīhuāk chu a'nchī tzo'kcanī't quimpālacata
na ixtachihuīn Dios. Pero xānti la huan chi'xcu' a'ntī

naquimacamāstā'; nalīlakaputza. Más tzey para xla' palh tū' ixlacatuncuīlh.
25 Lā' Judas, ū'tza' a'ntī namacamāstā', lā' xla' huanilh:
—Mākalhtō'kē'ni', ¿chu tzēlasā' quit?
Jesús kalhtīlh:
—Chuntza' hui'x hua'nī'ta'.
26 Lā' līhuan ixtahuā'yamā'na, Jesús tayalh huan pāntzi lā'
maxquī'lh pāxcatca'tzī Dios. Lā' a'xni'ca' che'kelh, cāmaxquī'lh
ī'sca'txtunu'nī'n lā' cāhuanilh:
—Cahua'tit. U'tza' huā'mā' quimacni'.
27 Lā' tuncan tayalh huan taza lā' maxquī'lh pāxcatca'tzī
Dios. Lā' macasti'n cāmaxquī'lh xlaca'n lā' cāhuanilh:
—Cahua'tit macasti'n chā'tunu' 28 como ū'tza' huā'mā'
quinka'lhni'. Lā' ū'tza' a'ntū līcāxtlahuaca huan xasāsti' convenio ixpālacata a'nchī Dios nacālīmāpūtaxtū tachi'xcuhuī't. Lā' quinka'lhni' ū'tza' a'ntū na'icmaka'n para nacāmāsputūnu'ni' ixtalaclē'i'ca'n lhūhua' tachi'xcuhuī't. 29 Lā'
iccāhuaniyāni' que tū' ictihua'lh xaxcān uva hasta a'xni'ca' na'iccātā'hua'yāni' ā'tāpātin xaxcān uva xasāsti' a'nlhā ixlīhuāk catūhuā xasāsti' lā' xtunc a'nlhā namāpa'ksīni'n quinTāta' Dios.

Jesús hualh palh Pedro nakalhtatzē'ka
Mr. 14.26-31; Lc. 22.31-34; Jn. 13.36-38

30 Lā' a'xni'ca' ixtatlī'nī't lakatin himno, tataxtulh lā' ta'a'lh huan nac o'kspū'n a'nlhā huanican Olivos.
31 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Huā'mā' tzī'sa milīhuākca'n naquilā'a'kxtekmaka'nāuj ixpālacata a'ntū naquimpātle'keni' como tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios: "Na'icmaknī huan pastor lā' nata'a'kahuankō' huan borregos", tatzo'kni'.
32 Lā' a'xni'ca' naquimālakahuanīchokocan, pū'la na'ica'n que hui'xina'n nac estado de Galilea.
33 Lā' Pedro huanilh:
—A'yuj ixlīhuākca'n ā'makapitzīn nata'a'kxtekmaka'nāni', pero quit tū' maktin ictimakxtekni'.
34 Lā' Jesús huanilh:
—Stu'ncua' a'ntū icuaniyāni': Huā'mā' tzī'sa a'xni'ca' tūna'j nata'sa huan gallo, hui'x naquinkalhtatzē'ka' maktu'tun.
35 Lā' Pedro huanilh:
—A'yuj naquintā'maknīca'na', pero quit tū' ictikalhtatzē'kni'.
Lā' chu a'cxtim tahualh ixlīhuākca'n huan sca'txtunu'nī'n.

Jesús kalhtō'ka'lh a'nlhā huanican Getsemaní
Mr. 14.32-42; Lc. 22.39-46

36 Lā' Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n tachā'lh nac lakatin lugar a'nlhā huanican Getsemaní. Lā' xla' cāhuanilh:
—Catahui'la'tit hui'xina'n huā'tzā' līhuan quit na'ica'n na'ictā'chihuīna'n Dios a'jnanu'.

37 Lā' cālē'lh lacachuna'j Pedro lā' kalhatu' ixo'kxa'n Zebe-
deo lā' tzuculh lej lakaputza lā' lej ixpāta'lamā'. 38 Lā'
cāhuanilh:
—Lej iclakaputza hasta tzē na'iclaknī huan talakaputzīt.
Catachokotit huā'tzā' lā' naquilā'o'kska'lhīyāuj. Tū' calhtatatit.
39 Lā' Jesús a'lh lacachuna'j lā' tatzokostalh nac ti'ya't lā' lej
squi'ni'lh Dios lā' huanilh:
—QuinTāta', palh tzē na'icpūtaxtu de huā' a'ntū
na'icpātīni'n, camakxtekti chuntza' nala. Pero calalh a'ntū
hui'x lacasqui'na' lā' tū' calalh a'ntū xmān quit iclacasqui'n.
40 Lā' tuncan taspi'tli a'nlhā ixcāmāchokonī't huan
sca'txtunu'nī'n lā' cālaktzī'lh xlaca'n ixtalhtatahui'lāna'. Lā'
huanilh Pedro:
—¿Chā mintu'tunca'n tūlalh tāyani'tit mintalhtataca'n nīn
lakatin hora? 41 Lakahuan catahui'la'tit lā' casqui'ni'tit
Dios para que tū' nacātatlajayāni' a'xni'ca' cātalīlaktzī'nāni'.
Stu'ncua' mi'a'clhcunucca'n tatlahuacu'tun xatzey pero mi-
macni'ca'n tū' taka'lhī tahuixcān —cāhuanilh.
42 Lā' ixlīmaktu' Jesús a'lh lā' squi'ni'lh Dios chuntza':
—QuinTāta', palh tasqui'nī na'icpātīni'n para
na'ictlōkentaxtū mintapuhuān, chuntza' calalh.
43 Lā' tuncan taspi'tpā a'nlhā cāmāchokolh huan
sca'txtunu'nī'n lā' ixtalhtatamā'nampā como tanto
ixtalhtatacu'tun que ixtalakalhtatahui'lāna'. 44 Lā'
cāmāchokopā lā' ixlīmaktu'tun a'lh lā' squi'ni'lh Dios. Lā'
chu a'cxtim huanilh hua'chi ixuanī't xapū'la. 45 Lā' taspi'tpā
a'nlhā cāmāchokolh huan sca'txtunu'nī'n lā' cāhuanilh:
—¿Chā lhtatapā'na'ntitcus lā' jaxpā'na'ntitcus? Chilhtza' huan
hora a'ntū lhcācanī't. Quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n lā'
naquimacamāstā'can na ixlīmāpa'ksīnca'n huan tūn tū' tzeyā
chi'xcuhuī'n. 46 Catāya'tit lā' cāhuitit; mimā'tza' huan a'ntī
naquimacamāstā'.

Chi'paca Jesús lā' chī'ca
Mr. 14.43-50; Lc. 22.47-53; Jn. 18.2-11

47 Lā' ixcātā'chihuīna'mā'cus Jesús a'xni'ca' chā'lh Judas.
Xla' kalhatin de huan kalhacāujtu' sca'txtunu'nī'n ixuanī't.
Lā' cātā'chā'lh lhūhua' tachi'xcuhuī't lā' ixtalē'n machīta
lā' qui'hui'. Lā' tachā'lh por ixquilhtampānca'n huan
xanapuxcu'nu' curasna' lā' huan xanapuxcu'nu' israelitas.
48 Lā' Judas ū'tza' huan a'ntī ixmacamāstā'mā' lā' xla'
ixcāhuaninī'ttza' a'nchī natalīlakapasa tichū Jesús. Ixcāhuaninī't:
—Na'iclacamu'su kalhatin; lā' xla' ū'tza' Jesús.
Nachi'payā'tit.
49 Lā' a'xni'ca' chilh Judas, laktapajtzūlh Jesús lā' huanilh:
—Tzī'sua, Mākalhtō'kē'ni'.
Lā' lacamu'sulh. 50 Lā' Jesús kalhtīlh:

—Amigo, lā' ¿a'chī' ta'na'?

Lā' huan tachi'xcuhuī't a'ntīn tatā'milh Judas talaktapajtzūlh Jesús lā' tachi'palh para natalē'n.

51 Lā' chu tuncan kalhatin a'ntī ixtā'minī't Jesús, māxtulh
ixmachīta lā' mātakāhuī'lh ixtasācua' huan xamāpa'ksīni'
curasna' lā' a'kasityujulh ixa'ka'xko'lh. 52 Lā' Jesús huanilh:
—Camāqui' mimachīta. A'ntī nalīlāsta'la ixmachīta,
chuntza' namaknīcan xla'. 53 ¿Chā tū' ca'tzīya' que quit
tzē na'icsqui'ni' quinTāta' Dios caquimaktāyalh lā' xla' chu
līmaktin naquimacamini' lakacāujtu' mil ángeles? 54 Pero
palh xa'ictlahualh cahuā chuntza', ¿chichū nalītlōkentaxtūcan
a'ntū huan ixtachihuīn Dios a'nlhā tatzo'kni' que tasqui'nī
napātle'ke chuntza' chu a'nchī pātle'kemā'?
55 Lā' Jesús cāhuanilh huan tachi'xcuhuī't:
—¿A'chī' līta'ntit mimachītaca'n lā' minqui'hui'ca'n?
Hua'chilh chi'pacu'tunā'tit kalhatin ka'lhāna'. A'xni'ca'
xa'iccātā'latlā'huanāni' lakalīyān nac lītokpān, ¿a'chī' tūlalh
quilāchi'pauj a'xni'ca'? 56 Pero ixlīhuāk huā'mā' pātle'kelh para
natlōkentaxtū a'ntū tatzo'kli huan profetas na ixtachihuīn
Dios —cāhuanilh.

Lā' ixlīhuākca'n huan sca'txtunu'nī'n ta'a'kxtekui'līlh Jesús lā' tatzā'lalh.

Jesús na ixlacapūnca'n xalaka'tla'n pūchihuīna'nī'n
Mr. 14.53-65; Lc. 22.54-55, 63-71; Jn. 18.12-14, 19-24

57 Huan a'ntīn tachi'palh Jesús talē'lh na ixchic Caifás a'ntī
xamāpa'ksīni' huan curasna' ixuanī't. A'ntza' ixtatakēstoknī't
xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley lā' xanapuxcu'nu' israelitas.
58 Lā' Pedro lakamakat stālani'lh hasta chā'lh na ixtanquilhni'
ixchic huan xamāpa'ksīni' curasna'. Lā' tanūlh na ixcorral
huan chic lā' cātā'tahui'lh huan policíasna' para nalaktzī'n
a'nchī nalīlacāxtlahuacan.
59 Huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' xanapuxcu'nu'
israelitas lā' ixlīhuākca'n huan xalaka'tla'n pūchihuīna'nī'n
ixtaputzamā'na a'nchī natalē'ksa'nīni'n Jesús para
natalīmāmaknīnīni'n. Ixtaputzamā'na catūhuā a'yuj tū'
stu'ncua' a'ntū nalē'ksa'nīni'ncan. 60 Lā' tūla ixtamāstū'ncni' nīn
tuntū' a'yuj lhūhua' chi'xcuhuī'n ixtalaka'n lā' talīchihuīna'lh
a'ntūn tū' stu'ncua' ixpālacata Jesús. Lā' ā'calīstān tamilh
kalhatu' a'ntī chu a'cxtim ixtachihuīnca'n. 61 Lā' xlaca'n
tahualh:
—Huā'mā' chi'xcu' hualh: “Quit tzē na'icmāsputūkō'
huan xaka'tla' ixlītokpān Dios lā' ixlīlakatu'tun chi'chini'
na'icyāhuapala”.
62 Lā' huan xamāpa'ksīni' curasna' tāyalh lā' huanilh Jesús:
—¿Chu tuntū' nakalhtīni'na'? ¿Tuchū talī'a'ksa'nīni'mā'ni'
huā' tayāna' chi'xcuhuī'n?

63 Lā' Jesús ca'cs tāyalh. Lā' huan xamāpa'ksīni' curasna' chihuīna'mpā lā' huanilh:

—Dios a'ntī lakahuan, ū'tza' kaxmatāni'. Chuhua'j naquihuani'ya' a'ntū stu'ncua'. Caquilāhuaniuj palh hui'x Cristo a'ntī ixO'kxa' Dios.

64 Lā' Jesús kalhtīlh:

—U'huē, quit ū'tza' chu a'nchī hua'na'. Lā' nā iccāhuaniyāni' huā'mā'. Desde chuhua'j hui'xina'n naquilālaktzī'nāuj quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n na'ictahui'la na ixpāxtūcāna'j Dios a'ntī māpa'ksīni'mā'. Lā' nā na'icminācha' nac a'kapūn ixlaclhni' poklhnu'.

65 Lā' huan xamāpa'ksīni' curasna' xtī'tli ixlu'xu' māni' xla' para namāsu'yu que lej ixa'kchā'n lā' hualh:

—Huā'mā' chi'xcu' tā'talacastuccu'tun Dios. Tū'tza' maclacasqui'nāuj ā'catīhuā para naquincāhuaniyāni' palh tū' tzey xla'. Hui'xina'n kaxpa'tnī'ta'ntit a'nchī xla' hualh que xla' ixO'kxa' Dios.
66 ¿Chī puhua'nā'tit?

Lā' tahualh:

—Xla' lē'n cuenta lā' maclacasqui'n nanī.

67 Lā' tuncan talakachojmanīlh Jesús lā' tatucsli. Lā' ā'makapitzīn talacala'sli
68 lā' tahuanilh:

—Como hua'na' que hui'x Cristo, caquilhchi'pi a'ntī lacala'sni'.

Pedro kalhtatzē'kli Jesús

Mr. 14.66-72; Lc. 22.56-62; Jn. 18.15-18, 25-27

69 Lā' līhuan Pedro ixuī' kēpūn nac tanquilhni' lā' kalhatin squiti' laktapajtzūlh lā' huanilh:

—Nā hui'x ixtā'latlā'hua'na' Jesús xala' nac Galilea.

70 Lā' Pedro kalhtatzē'kli na ixlacapūnca'n ixlīhuākca'n lā' hualh:

—Tū' icca'tzī tuchū huanicu'tuna'.

71 Lā' Pedro tatampūxtulh macsti'na'j lā' ā'kalhatin huampala tzu'ma'jāt laktzī'lh. Lā' xla' cāhuanilh huan a'ntī ixtayāna'ncha':

—Huā'mā' chi'xcu' nā ixtā'latlā'huan Jesús xala' nac Nazaret.

72 Lā' Pedro kalhtatzē'kpā lā' stu'tu'lu' hualh:

—Quit tū' iclakapasa huā'mā' chi'xcu'.

73 Lā' ixlīka'tlā'tus xlaca'n a'ntī ixtatā'layāna' talaktapajtzūlh Pedro lā' tahuanilh:

—Stu'ncua' hui'x kalhatin de xlaca'n como mintachihuīn hua'chi xlaca'n a'ntī xalanī'n nac Galilea.

74 Lā' Pedro tzuculh macapūlhcacan xa'cstu lā' stu'tu'lu' hualh:

—Dios ca'tzī palh tū' iclakapasa huā'mā' chi'xcu'.

Lā' chu tuncan lacapalh ta'salh huan gallo.
75 Lā' ū'tza' līmāpāstaquīlh Pedro a'nchī Jesús ixuaninī't: "A'xni'ca' tūna'j

nata'sa huan gallo, hui'x naquinkalhtatzē'ka' maktu'tun”. Lā' Pedro taxtulh de a'ntza' lā' lej māxana'j lakaputzaj calhualh.

27

Macamāstā'ca Jesús con huan Pilato
Mr. 15.1; Lc. 23.1-2; Jn. 18.28-32

1 Lā' a'xni'ca' tuncuīlh, ixlīhuākca'n xanapuxcu'nu' curasna' lā' xanapuxcu'nu' israelitas talacchihuīna'lh lā' tacāxtlahualh ixpātunca'tzīca'n a'nchī natamāmaknīnīni'n Jesús.
2 Lā' ixmacachī'canī't lā' talē'lh lā' tamacamaxquī'lh Poncio Pilato a'ntī gobernador ixuanī't.

A'nchī nīlh Judas

3 Lā' Judas ū'tza' a'ntī macamāstā'lh Jesús. Lā' a'xni'ca' Judas laktzī'lh a'nchī māpa'ksīca que namāmaknīnīni'ncan Jesús, lakaputzalh lā' xtunc pāstacna'lh lā' cāmāspi'tni'lh huan pu'xamacāuj tumīn de plata huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' huan xanapuxcu'nu' israelitas,
4 lā' cāhuanilh:

—Quit ictlahualh talaclē'i' como icmacamāstā'lh huan chi'xcu' a'ntīn tuntū' ixlaclē'n.

Lā' xlaca'n takalhtīni'lh:

—Huā'mā' tū' quimaca'tzica'n. Cuenta catlahua' māni' hui'x.

5 Lā' Judas a'lh nac lītokpān lā' tilhquītamacanūlh na ixchakān huan lītokpān huan tumīn lā' a'lh tā'kpixchī' nac a'katin qui'hui'.

6 Lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' tasacli huan tumīn lā' talāhuanilh:

—Tūla namojōyāuj a'nlhā mojōcan tumīn a'ntū mālacnūni'can Dios como huā'mā' tumīn līmāpalacanī't para namāmaknīnīni'ncan kalhatin chi'xcu'.

7 Lā' talacchihuīna'lh lā' talacāxtlahualh a'nchī natalītamāhua huan pītzina'j ti'ya't. Huā'mā' ti'ya't ixmāpācuhuīcan Ixti'ya't huan Alfarero lā' a'ntza' ixcāmā'cnūcan huan makatiyātī'n.
8 Lā' como lītamāhuaca huan tumīn a'ntū ixlīmāpalacanī't para namāmaknīnīni'ncan kalhatin chi'xcu', chuhua'j māpācuhuīcan huan Ti'ya't a'ntū Pasakō'nī't Ka'lhni'.
9 Lā' chuntza' tlōkentaxtūca huā'mā' a'ntū hualh huan profeta Jeremías a'nlhā tzo'kli na ixtachihuīn Dios: “Cātēca huan pu'xamacāuj tumīn de plata (ū'tza' ixtapalh kalhatin chi'xcu' chu a'nchī lacāxtlahualh makapitzīn israelitas).
10 Lā' huā'mā' tumīn lītamāhualh Ixti'ya't huan Alfarero chu a'nchī quimāpa'ksīlh huan Māpa'ksīni' Dios”.

Jesús na ixlacapūn Pilato
Mr. 15.2-5; Lc. 23.3-5; Jn. 18.33-38

11 Lā' a'xni'ca' Jesús ixyā na ixlacapūn huan gobernador
Pilato, lā' ū'tza' kalhasqui'nīlh Jesús:

—¿Chā hui'x ixReyca'n huan israelitas?

Lā' Jesús huanilh:

—Chu chuntza' a'nchī hua'nī'ta'.

12 Lā' a'xni'ca' huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' xana-
puxcu'nu' israelitas ixtalē'ksa'nīni'n, Jesús tū' kalhtīni'lh nīn
tuntū'. 13 Lā' Pilato kalhasqui'nīpā Jesús:

—¿Chu tū' kaxpa'ta' ixlīhuāk a'ntūn talē'ksa'nīni'nāni'
tachi'xcuhuī't?

14 Lā' Jesús tū' kalhtīlh nīn tuntū'. Lā' ū'tza' līlē'cnīlh huan
gobernador.

Tahualh palh tasqui'nī nanī Jesús

Mr. 15.6-20; Lc. 23.13-25; Jn. 18.38—19.16

15 Lā' ixa'nan lakatin talanān lā' a'xni'ca' ixlamā' cā'tani',
huan gobernador ixmakxteka kalhatin tachī'n. Lā' huan
tachi'xcuhuī't ixtalacsaca huan tachī'n a'ntī namakxtekcan.
16 Lā' ixtanūma' kalhatin tachī'n a'ntī ixuanican Barrabás.
Chuxalhā ixlakapascan huā'mā' Barrabás. 17 Lā' a'xni'ca'
ixtatakēxtimīnī't huan tachi'xcuhuī't, Pilato cākalhasqui'nīlh:

—¿Tichūyā tachī'n lacasqui'nā'tit na'icmakxteka? ¿Chā
na'icmakxteka huan Barrabás o na'icmakxteka Jesús a'ntī
māpācuhuīcan huan Cristo?

18 Chuntza' hualh Pilato como xla' māchekxīlh a'nchī
huan xanapuxcu'nu' curasna' ixtalakca'tzani' Jesús lā' ū'tza'
talīmacamāstā'lh.
19 Lā' līhuan Pilato ixuī' a'nlhā ixtlahuacan justicia, ixpuscāt
macā'ni'lh tachihuīn lā' huanilh: "Tū' timaktanū'ya' ixpālacata
huā'mā' tzeyā chi'xcu' como lej ko'hua'jua' iclakahuālaktzī'lh
kōtan tzī'sa ixpālacata xla'".

20 Lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' xanapuxcu'nu'
israelitas ixtacuccha'xnī't huan tachi'xcuhuī't lā' ū'tza'
talīsqui'nli que camakxtekca huan Barrabás lā' tasqui'nli
que camaknīca Jesús. 21 Lā' huampala cātā'chihuīna'lh huan
gobernador lā' cākalhasqui'nīlh:

—¿Tichū de huan kalhatu' tachī'n lacasqui'nā'tit
na'icmakxteka?

Lā' xlaca'n tahualh:

—Iclacasqui'nāuj Barrabás.

22 Lā' Pilato cākalhasqui'nīlh:

—Lā' ¿tuchū lacasqui'nā'tit na'ictlahuani' Jesús a'ntī
māpācuhuīcan huan Cristo?

Lā' ixlīhuākca'n takalhtīlh:

—¡Caxtokohua'ca'ca!

23 Lā' Pilato cāhuanilh:

—Lā' ¿a'chī'? ¿Tuchū tlahuanī't xla' a'ntūn tū' tzey?

Lā' xlaca'n ā'chulā' tata'salh lā' palha' tahuanilh:

—¡Caxtokohua'ca'ca!

24 Lā' a'xni'ca' Pilato cuenta tlahualh que tūla
ixcāmāko'xamixī lā' ā'chulā' ixtatā'kaquī'mā'na lā' tūlalh
cātlajalh, xla' squi'nli xcān. Lā' na ixlacapūnca'n huan
tachi'xcuhuī't Pilato makacha'ka'lh lā' cāhuanilh:

—Quit tū' iclē'n cuenta ixpālacata huā'mā' chi'xcu' lā' a'nchī nanī. Tū' tlahuanī't nīn tuntū' a'ntūn tū' tzey. Hui'xina'n nalī'pinā'tit cuenta.

25 Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't takalhtīlh:

—¡Quina'n lā' quincamana'ca'n na'iclē'nāuj cuenta ixpālacata huā'mā' chi'xcu' lā' a'nchī nanī!

26 Lā' chuntza' Pilato māxtulh Barrabás lā' makxtekli. Lā'
tuncan māpa'ksīlh cakēsno'kca Jesús lā' macamāstā'lh para
naxtokohua'ca'can.

27 Lā' ā'calīstān ixtropa huan gobernador, Pilato, talē'lh
Jesús huan nac pūchihuīn lā' tamākēxtimīlh lhūhua' tropasna'
lā' talītamacxti'li'lh. 28 Lā' tuncan tamāmakxtulh ixlu'xu' lā'
tamālhakē'lh xaspi'nenke' lu'xu'. 29 Lā' tatlahualh lakatin
corona de lhtucū'n lā' tamūhui'līlh. Lā' tamaxquī'lh qui'hui' a'ntū chi'palh na ixmacacāna'j. Lā' tatatzokostani'lh lā' talīlītzī'nli lā' tahuanilh:

—¡Ca'a'cnīni'ni'ca ixReyca'n huan israelitas!

30 Lā' nā tachojmanīlh lā' tachi'palh ixqui'hui' lā' talīmūnicli.
31 A'xni'ca' talīlītzī'nkō'lh chuntza', tamāmakxtulh ixlu'xu'
xaspi'nenke' lā' tamālhakē'chokolh ixlu'xu' a'ntū ixla' ixuanī't.
Lā' tuncan talē'lh para naxtokohua'ca'can.

Xtokohua'ca'ca Jesús
Mr. 15.21-32; Lc. 23.26-43; Jn. 19.17-27

32 Lā' līhuan ixta'a'mā'na, tapāxtokli kalhatin chi'xcu' xala' nac Cirene lā' ixtacuīni' Simón. Lā' sāmācu'quī'ca ixcruz Jesús.

33 Lā' chuntza' ta'a'lh lā' tachā'lh nac lakatin lugar a'nlhā
huanican Gólgota a'ntū huanicu'tun Ixa'kxāk Nīn. 34 Lā' a'ntza'
mālacnūni'ca Jesús vinagre a'ntū ixmojōni'canī't catūhuā
a'ntū xū'ni' hua'chi huan xī'cxi' para que ixua'lh lā' tū'
ixu'cxca'tzī'lh a'nchī napātīni'n. Lā' a'xni'ca' xla' quilhca'tzīlh,
tū' ixua'cu'tun.

35 Lā' a'xni'ca' ixtaxtokohua'ca'nī'ttza', huan tropa
tamālacpitzilh ixlu'xu' Jesús na ixlaclhni'ca'n lā' tapūmāxtulh
suerte para natasu'yu a'ntī natachokoni'. Chuntza'
tlōkentaxtūca a'ntū hualh huan profeta a'nlhā tzo'kli:
“Tamālacpitzilh quilu'xu' na ixlaclhni'ca'n por huan
suerte a'ntūn tamāxtulh”. 36 Lā' tuncan tatahui'lalh para
natamaktaka'lha. 37 Lā' hui'līca nac cruz lakatin letrero
na ixa'cpūn Jesús. Lā' a'ntza' ixtzo'kcanī't a'ntū ixpālacata
līxtokohua'ca'ca. Lā' ixtzo'kcanī't: U'tza' Jesús a'ntī ixReyca'n
israelitas.

38 Lā' nā cātā'xtokohua'ca'ca kalhatu' ka'lhāna'nī'n; kalhatin
na ixpāxtūcāna'j lā' ā'kalhatin na ixpāxtūxuc. 39 Lā' huan a'ntī
ixtatētaxtumā'na taxakā'līlh ixa'kxākca'n lā' talakapalalh 40 lā'
tahualh:

—Hui'x ixlactlahuacu'tuna' huan xaka'tla' lītokpān lā'
ixyāhuapala' ixlīlakatu'tun chi'chini'. Lā' chuhua'j capūtaxtu.
Palh hui'x ixO'kxa' Dios, cata'nchi huan nac cruz.

41 Lā' nā chuntza' ixtalīlītzī'n huan xanapuxcu'nu'
curasna' lā' huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley. Lā' huan
fariseosnu' lā' huan xanapuxcu'nu' israelitas ixtatā'līlītzī'n
lā' ixtalāhuanimā'na na ixlaclhni'ca'n:

42 —Xla' cāmāpūtaxtūlh ā'makapitzīn pero tūla pūtaxtu
ixa'cstu. Palh stu'ncua' xla' ixReyca'n israelitas, cayujli
de huan nac cruz chuhua'j lā' chuntza' nakalhlaka'ī'yāuj
xla'. 43 Xla' līpāhuan Dios; chuhua'j Dios camāpūtaxtūlh palh
stu'ncua' pāxquī', como quincāhuanini' palh xla' ixO'kxa' Dios
—tahualh.

44 Lā' nā huan ka'lhāna'nī'n a'ntī ixcātā'xtokohua'ca'canī't, nā
xlaca'n talakapalalh Jesús.

Jesús nīlh
Mr. 15.33-41; Lc. 23.44-49; Jn. 19.28-30

45 Lā' tuncan cā'pucsua' lalh chuxalhā nac cā'ti'ya'tna'. Tzu-
culh hua'chi tastu'nūta lā' takoxīlh lakatu'tun hora. 46 Lā'
hua'chi maktu'tun kōtanū, Jesús lej palha' ta'salh lā' hualh:

—Elí, Elí, ¿lama sabactani? —lā' ū'tza' huanicu'tun: Quin-
Dios, quinDios, ¿a'chī' qui'a'kxtekui'līnī'ta'?

47 Lā' takaxmatli huā'mā' makapitzīn a'ntī ixtayāna'ncha' lā'
xlaca'n talāhuanilh:

—Huā'mā' chi'xcu' māta'sīmā' huan a'cta'sana' Elías.

48 Lā' chu līmaktin kalhatin tatu'jnu'n quītē'lh catūhuā
hua'chi panamāc. Lā' līmāchū'huī'lh vinagre lā' o'ksmā'ca'lh
kentin qui'hui' lā' quilhyāhualh Jesús para nahua'. 49 Lā'
ā'makapitzīn tahualh:

—Camakxtekti. Nalaktzī'nāuj palh Elías namin
namāpūtaxtū.

50 Lā' huampala Jesús ta'salh lej palha' lā' tuncan nīlh. 51 Lā'
māni' huā'mā' ka'tlā'tus taxtī'tpitzilh huan lu'xu' nac xaka'tla'
lītokpān. U'tza' huā'mā' lu'xu' a'ntū ixmāpitzi huan lītokpān.
Tzuculh a'cxtu lā' tapūpitzilh hasta huan nac ti'ya't. Lā' huan
ti'ya't tachiquilh lā' huan chihuix tataxkālh. 52 Lā' tatalaquī'lh
huan taponkni' lā' talakahuanchokolh lhūhua' a'ntī ixtakalh-
laka'ī'nī't Dios a'ntī ixtanīnī'ttza'. 53 Xlaca'n tataxtulh huan nac
taponkni' lā' a'xni'ca' ixlakahuanchokonī'ttza' Jesús, tatanūlh
huan nac sicua'lanālanī't xcānsipej a'nlhā huanican Jerusalén.
Lā' a'ntza' cātasu'yuni'lh lhūhua' tachi'xcuhuī't.

54 Lā' huan capitán romano lā' huan tropasna' a'ntī ix-
tatā'maktaka'lhmā'na Jesús, lej tajicua'lh a'xni'ca' tachiquilh
huan ti'ya't lā' a'xni'ca' talaktzī'lh ā'catūhuā a'ntū pātle'kelh.
Lā' xlaca'n tahualh:
—Stu'ncua' huā'mā' chi'xcu' huan ixO'kxa' Dios ixuanī't.
55 Lā' lhūhua' puscan ixtalaktzī'mā'na de makat. Ix-
tastālani'nī't Jesús desde a'xni'ca' taxtulh huan nac estado
de Galilea lā' ixtamaktāyanī't. 56 Lā' na ixlaclhni'ca'n huan
puscan nā ixtayāna' María Magdalena lā' María a'ntī ixtzī'tca'n
Jacobo lā' José lā' nā ixuī' ixtzī'tca'n ixo'kxa'n Zebedeo.

Mā'cnūca Jesús
Mr. 15.42-47; Lc. 23.50-56; Jn. 19.38-42

57 Lā' a'xni'ca' ī'smalanka'namā'tza', milh kalhatin chi'xcu'
a'ntī ixuanican José lā' xala' nac cā'lacchicni' Arimatea. Lej
rico ixuanī't lā' nā ixkalhlaka'ī' Jesús. 58 Lā' xla' laka'lh Pilato
lā' squi'ni'lh ixmacni' Jesús. Lā' Pilato māpa'ksīni'lh que ca-
maxquī'ca. 59 Lā' José lē'lh huan ixmacni' Jesús lā' līmaksna'tli
stala'nka' lu'xu'. 60 Lā' māpī'lh nac lakatin xasāsti' lhu'cu' a'ntū
ixcāxtlahuacanī'ttza' nac talhpān. Lā' huan lhu'cu' ixla' José
ixuanī't. Lā' a'xni'ca' kalhui'līlh lakatin ka'tla' chihuix huan
lhu'cu', xla' a'lh. 61 Lā' na ixlacapūn huan lhu'cu' ixtahui'lāna'
María Magdalena lā' ā'kalhatin María.

Huan tropasna' tamaktaka'lhli a'nlhā ixmā'cnūcanī't Jesús

62 Lā' ixlīlakalī a'xni'ca' ixpātle'kenī'ttza' huan chi'chini' a'ntū
cāxui'līkō'can para huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan, huan xana-
puxcu'nu' curasna' lā' huan fariseosnu' talaka'lh Pilato. 63 Lā'
tahuanilh:
—Señor gobernador, quina'n icpāstacāuj a'ntū hualh
huanmā' a'kxokonu' a'xni'ca' lakahuancus ixuanī't. Hualh
chuntza': "Ixlīlakatu'tun chi'chini' na'iclakahuanchoko de na
ixlaclhni'ca'n nīnī'n", hualh. 64 Chuntza' camāpa'ksi'ni' que
xa'nca camaktaka'lhca huan taponkni' hasta napātleketza'
lakatu'tun chi'chini'. Tzēlasā' ī'sca'txtunu'nī'n natamin
nataka'lhan huan macni'. Lā' tzē natahuani huan
tachi'xcuhuī't palh lakahuanchokonī't de na ixlaclhni'ca'n
nīnī'n. Lā' chuntza' ā'chulā' tzē nata'a'kxoko huan
tachi'xcuhuī't que xapū'la.
65 Lā' Pilato cāhuanilh:
—A' tayāna' huan tropasna'. Cacālī'pintit lā' cacāxtlahua'tit
hui'xina'n chu a'nchī namaktaka'lhcan.
66 Lā' xlaca'n ta'a'lh lā' xa'nca tacāxtlahualh huan taponkni'
lā' hui'līca sello nac huan chihuix a'ntū kalhui'līca. Lā'
cāmāchokocancha' huan tropasna' para natamaktaka'lha.

28

Jesús lakahuanchokolh
Mr. 16.1-8; Lc. 24.1-12; Jn. 20.1-10

1 Lā' ixpātle'kenī'ttza' huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan lā' ixtun-
cuīmā' huan domingo a'xni'ca' María Magdalena lā' ā'kalhatin
María ta'a'lh nac taponkni'.
2 Lā' chu līmaktin lej palha'
tachiquilh huan ti'ya't. Lā' kalhatin ixángel huan Māpa'ksīni'
Dios ixyujnī'ta'nchi de nac a'kapūn. Lā' a'xni'ca' chilh nac
taponkni', māpānūlh huan chihuix a'ntū ixkalhui'līcanī't lā'
pūtahui'lh.
3 Lā' huan ángel lej xkakalh hua'chi makli'pni' lā'
ixlu'xu' lej smu'yonko' ixuanī't hua'chi panamāc lā' miqui.
4 Lā' a'xni'ca' huan tropasna' talaktzī'lh, lej tajicua'ni'lh lā'
taxpipilh lā' taxtacnānīlh.
5 Lā' huan ángel cāhuanilh huan
puscan:

—Tū' cajicua'ntit. Quit icca'tzī palh hui'xina'n
putzapā'na'ntit huan Jesús a'ntī xtokohua'ca'ca.
6 Xla' tū' huī'
huā'tzā' como lakahuanchokonī't chu a'nchī hualh. Catanū'tit
lā' calaktzī'ntit a'nlhā ixmāpī'canī't.
7 Lā' lacapalh capintit lā'
cacāhuani'tit ī'sca'txtunu'nī'n palh lakahuanchokonī'ttza' de
na ixlaclhni'ca'n nīnī'n. Lā' chuhua'j xla' cāpū'lani'yāni' huan
nac estado de Galilea. A'ntza' natā'lāpāxtokā'tit. Cuenta
catlahua'tit a'ntū iccāhuanini'.

8 Lā' tuncan lacapalh huan puscan tatapānūlh de huan
nac taponkni'. Ixtajicua'n lā' nā ixtapāxuhua. Lā' tatu'jnu'n
ta'a'lh cāhuani huan sca'txtunu'nī'n.
9 Lā' chu līmaktin Jesús
cātalacsu'yuni'lh lā' cāmālakacuhuī'ni'lh. Lā' xlaca'n talak-
tapajtzūlh Jesús. Tachi'palh ixtojon lā' tamācā'tanīlh lā'
tamāpāxuhuīlh.
10 Lā' xla' cāhuanilh:

—Tū' cajicua'ntit. Capintit cacāmāca'tzīnī'tit quintā'timīn
palh tasqui'nī cata'a'lh nac estado de Galilea lā' a'ntza'
naquintalakchā'n lā' naquintalaktzī'n.

A'ntūn tahualh huan tropasna'

11 Lā' līhuan ixta'a'mā'na huan puscan, makapitzīn
tropasna' a'ntī ixtamaktaka'lhnī't huan taponkni' lā' xlaca'n
ta'a'lh huan nac xcānsipej a'nlhā huanican Jerusalén. Lā'
tahuanilh huan xanapuxcu'nu' curasna' ixlīhuāk a'ntū
ixpātle'kenī't.
12 Lā' huan tamā'na xanapuxcu'nu' talaka'lh
huan xanapuxcu'nu' israelitas para natalacchihuīna'n. Lā'
lhūhua' tumīn cāmaxquī'ca huan tropasna'
13 lā' cāhuanica:

—Hui'xina'n nahua'nā'tit palh cā'tzī'sa tamilh
ī'sca'txtunu'nī'n Jesús līhuan ī'lhtatapā'na'ntit lā' xlaca'n
taka'lhalh huan ixmacni'.
14 Lā' palh namāca'tzīnīcan huan
gobernador que ī'lhtatapā'na'ntit, quina'n na'iclacāxtlahuayāuj
para que tū' nacātamaknīyāni'.

15 Lā' huan tropasna' tamaklhtīni'lh huan tumīn lā' ta'a'lh
lā' tahualh chu a'nchī ixcāhuanicanī't. Lā' chuntza' huan
israelitas tahuan hasta chuhua'j.

Jesús cālīmāmacū'lh ī'sca'txtunu'nī'n
Mr. 16.14-18; Lc. 24.36-49; Jn. 20.19-23

16 Lā' huan kalhacāujtin sca'txtunu'nī'n ta'a'lh nac estado
de Galilea nac lakatin o'kspū'n a'ntū Jesús lacsacli. 17 Lā'
a'xni'ca' talaktzī'lh Jesús, tamācā'tanīlh a'yuj makapitzīn tū'
ixtakalhlaka'ī'cu'tun. 18 Lā' Jesús cālaktapajtzūlh xlaca'n lā'
cāhuanilh:
—Quit quimaxquī'canī't ixlīhuāk huan līmāpa'ksīn para
que na'iccāmāpa'ksī ixlīhuākca'n a'ntīn ta'a'nan huan nac
cā'ti'ya'tna' lā' huan nac a'kapūn. 19 Chuntza' capintit
chuxalhā nac cā'quilhtamacuj lā' cacāmākalhlaka'ī'nīkō'tit
ixlīhuākca'n para que natala quisca'txtunu'nī'n. Lā'
nacāmā'kpaxī'yā'tit por ixlīmāpa'ksīn xaTāta' Dios lā' ixO'kxa'
lā' huan Espíritu Santo. 20 Lā' nacāmāsu'ni'yā'tit a'nchī
natalatā'kchoko lā' a'nchī nata'a'kahuāna'ni' ixlīhuāk a'ntū
quit iccālīmāpa'ksīni'nī'ta'ni' hui'xina'n. Lā' caca'tzītit palh
quit pō'ktu iccā'o'kska'lhīyāni' hasta a'xni'ca' nasputa huan
quilhtamacuj. Amén.

Huan Xatzey Tachihuīn a'ntūn Tzo'kli San Marcos

Juan huan Mā'kpaxīni'
Mt. 3.1-12; Lc. 3.1-9, 15-17; Jn. 1.19-28

1 Huā'mā' huan xatzey tachihuīn a'ntū māsu'yucan ixpālacata Jesucristo a'ntī ixcaman Dios.

2 Kalhatin profeta tzo'knulh a'nchī Dios huanilh ixO'kxa'. Chuntza' hualh:
Cakaxpa'tti.
Quit na'icmaca'n quilacscujni' milacapūn a'ntī napū'lani'yāni' hui'x para nacāxtlahualī mintej.

3 Lā' nā huan profeta Isaías tzo'knulh chuntza':
A'ntza' a'nlhā cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't, nakaxmatcan catīhuā a'ntī palha' chihuīna'n lā' nahuan: "Cacāxtlahua'tit huan tej como mimā' huan Māpa'ksīni'. Camālakstu'nctit huan tej".
Chuntza' tzo'knulh Isaías.

4 Huā' tamā'na tlōkentaxtūca a'xni'ca' Juan a'ntī
ixmā'kpaxīni'n ixtasu'yu nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't. Lā'
ixa'cta'sana'n lā' ixcāhuani huan tachi'xcuhuī't:
—Calīlakaputzatit ixpālacata mintalaclē'i'ca'n lā' cacā'a'kxtekui'lī'tit para nacātamāsputūnu'ni'yāni'. Lā' ca'a'kpaxtit.

5 Lā' huan tachi'xcuhuī't xalanī'n chuxalhā nac estado de Judea lā' xalanī'n nac huan cā'lacchicni' Jerusalén, ixlīhuākca'n tamilh takaxmata a'ntū hualh Juan. Lā' a'xni'ca' takalhtasu'yuni'lh Dios ixtalaclē'i'ca'n, Juan cāmā'kpaxīlh kalhatunu' huan nac pūxka Jordán.

6 Lā' Juan ī'lhakā'nī't lu'xu' a'ntū ixlīcāxtlahuacanī't ixchi'xit camello lā' ixlīchī'can de ko'xka' ixuanī't. Lā' ixua' hui'qui'lī't lā' ta'xcāt xala' nac cā'qui'huī'n.
7 Lā' ixa'cta'sana'n lā' ixcāhuani tachi'xcuhuī't:
—A'calīstān namin ā'kalhatin a'ntī ā'līhua'ca' tasqui'nī que quit. Quit tūla icmālacastuca xla'. Ixtasācua' a'ntī naxcuta ixuarachi līhua'ca' tasqui'nī que quit.
8 Quit iccālīmā'kpaxīnī'ta'ni' xcān pero xla' nacāmacamini'yāni' Espíritu Santo.

Jesús a'kpaxli
Mt. 3.13-17; Lc. 3.21-22

9 Lā' huan tamā'na chi'chini' Jesús taxtulh huan nac xcānsipej Nazaret de estado de Galilea lā' lakmilh Juan a'nlhā ixmā'kpaxīni'mā'. Lā' Juan mā'kpaxīlh Jesús nac pūxka Jordán.
10 Lā' a'xni'ca' Jesús tacutli de nac xcān, chu līmaktin laktzī'lh

a'nchī talaquī'lh huan a'kapūn lā' mincha' huan Espíritu Santo
lā' ixtasu'yu hua'chi tantzasnān a'xni'ca' ixyujmā'chi. Lā'
chilh na ixa'kxāk Jesús. 11 Lā' kaxmatca lakatin tachihuīn nac
a'kapūn lā' hualh:

—Hui'x qui'O'kxa' lā' lej icpāxquī'yāni'. Hui'x lej quimaxquī'ya' tapāxuhuān —hualh.

Satanás lej ixputza a'nchī Jesús tū' ixa'kahuāna'ni'lh Dios
Mt. 4.1-11; Lc. 4.1-13

12 Lā' chu tuncan huan Espíritu Santo macā'lh Jesús nac
cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't. 13 Lā' ixuī' a'ntza' nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't
tu'pu'xam chi'chini'. Lā' a'ntza' huan ko'ti'ti' a'ntī huanican
Satanás, xla' ixputza a'nchī Jesús tū' ixa'kahuāna'ni'lh Dios.
Lā' nā a'ntza' ixa'nan animal a'ntū ixtahua'nan. Lā' ixángeles
Dios ixtamaktaka'lha.

Jesús tzuculh a'cta'sana'n nac estado de Galilea
Mt. 4.12-17; Lc. 4.14-15

14 Lā' a'xni'ca' ixchī'canī't Juan, Jesús a'lh nac Galilea
lā' ixlī'a'cta'sana'n huan xatzey tachihuīn a'ntū Dios
māca'tzīnīni'lh. 15 Lā' ixuan:

—Chilhtza' huan chi'chini' a'ntū lhcāni'canī't lā' tapajtzūmā'tza' a'xni'ca' nalaktzī'ncan que stu'ncua' Dios māpa'ksīni'n. Calīlakaputzatit ixpālacata huan mintalaclē'i'ca'n a'ntū tlahuanī'ta'ntit lā' caxtāpalī'tit mintapāstacna'ca'n. Lā' cakalhlaka'ī'tit huan xatzey tachihuīn a'ntū Dios māca'tzīnīni'nī't.

Jesús cāhuanilh kalhatā'ti' squī'tī'ni'nī'n cata'o'kska'lhīlh
Mt. 4.18-22; Lc. 5.1-11

16 Lā' a'xni'ca' Jesús ixlatlā'huan na ixquilhtūn xaka'tla'
xcān a'ntū huanican Mar de Galilea, xla' cālaktzī'lh Simón lā'
ixtā'tin Andrés. Ixtamojōmā'na ixpūxuākna'ca'n nac xcān como
xlaca'n squī'tī'ni'nī'n ixtahuanī't. 17 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Caquilātā'a'uj lā' na'iccāmāsu'ni'yāni' a'nchī nacālīmākalhlaka'ī'nī'yā'tit tachi'xcuhuī't ixtachihuīn Dios.

18 Lā' chu tuncan tamakxtekli ixpūxuākna'ca'n lā' tastālani'lh
Jesús.

19 Lā' a'xni'ca' Jesús a'lh lacachuna'j, cālaktzī'lh Jacobo lā'
Juan ixo'kxa'n Zebedeo. Xlaca'n ixtahui'lāna' nac barco
lā' ixtalacachī'mā'na ixpūxuākna'ca'n. 20 Lā' tuncan Jesús
cāmāta'sīlh lā' xlaca'n ta'a'kxtekyāhualh ixtāta'ca'n Zebedeo
con ixtasācua'nī'n nac barco lā' ta'a'lh lā' tastālani'lh Jesús.

Kalhatin chi'xcu' ixka'lhī tlajana'
Lc. 4.31-37

21 Lā' ta'a'lh huan nac cā'lacchicni' Capernaum. Lā' tuncan
huan chi'chini' de pūjaxni', lā' Jesús tanūlh na ixlītokpānca'n
israelitas lā' cāmāsca'tīlh huan tachi'xcuhuī't. 22 Lā' ixtalīlē'cnī

a'nchī ixcāmāsu'ni'mā' porque ixcāmāsu'ni'mā' hua'chi
kalhatin a'ntī ka'lhī līmāpa'ksīn lā' tū' hua'chi tamāsu'yu huan
xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley. 23 Lā' tuncan tanūlh huan nac
lītokpān kalhatin chi'xcu' a'ntī ixka'lhī huan tlajana'. Lā' xla'
ta'salh lā' hualh:

24 —Jesús xala' nac Nazaret, ¿a'chī' quilālaktanū'j quina'n?
¿Chā ta'nī'ta' para naquilāmālaksputūyāuj? Quit iclakapasāni'.
Hui'x ixla' Dios lā' Santo hui'x.

25 Lā' Jesús lacaquilhnīlh huan tlajana' lā' huanilh:

—¡Caquilhca'csla'! ¡Camakxtekti huā'mā' chi'xcu'!

26 Lā' huan chi'xcu' xtacnānīlh lā' huan tlajana' palha'
ta'salh lā' taxtuni'lh. 27 Lā' ixlīhuākca'n lej talē'cnīlh lā'
talākalhasqui'nīlh:

—Lā' ¿tuchū huā'mā' a'ntū quincāmāsu'ni'mā'ni' quina'n?
Sāsti' huā'mā'. Huā'mā' chi'xcu' chihuīna'n con līmāpa'ksīn.
Hasta huan tlajana'nī'n ta'a'kahuāna'ni' a'xni'ca' xla'
cāmāpa'ksī.

28 Lā' tuncan a'kahualh chu xalhā nac estado de Galilea
ixpālacata a'ntū tlahualh Jesús.

Jesús mātzeyīlh ixpuhuiti' Simón Pedro
Mt. 8.14-15; Lc. 4.38-39

29 Lā' a'xni'ca' Jesús taxtulh de na ixlītokpānca'n israeli-
tas, tuncan a'lh lā' tanūlh na ixchicca'n Simón lā' Andrés.
Lā' tatā'a'lh Jacobo lā' Juan. 30 Lā' ixpuhuiti' Simón ix-
chi'chīxni'mā' lā' ixmā'. Lā' tuncan māca'tzīnīca Jesús. 31 Lā'
xla' a'lh lā' macachi'palh lā' mā'kaquī'lh lā' tuncan tapānūni'lh
ixtachi'chīxni'. Lā' tuncan huan puscāt cāmāhuī'lh huan
ā'makapitzīn.

Jesús cāmātzeyīlh lhūhua' ī'tza'ca'nī'n
Mt. 8.16-17; Lc. 4.40-41

32 Lā' kōtanūtza' a'xni'ca' ixtā'cnūmā'tza' huan chi'chini',
cālīmini'ca Jesús ixlīhuākca'n a'ntī ixta'ī'tza'ca'n lā' a'ntī ix-
taka'lhī huan tlajana'nī'n. 33 Lā' ixlīhuākca'n xalanī'n huan
cā'lacchicni' tatakēstokli na ixtanquilhni' huan chic. 34 Lā'
cāmātzeyīlh lhūhua' a'ntī ixta'ī'tza'ca'n de chuxatūyā ta'jatat
ixtaka'lhī chā'tunu'. Lā' cāmāxtuni'lh lhūhua' tlajana'nī'n. Lā'
tū' cāmakxtekli natachihuīna'n huan tlajana'nī'n como tū' ixla-
casqui'n que xlaca'n ixtahualh tichū xla'.

Jesús a'cta'sana'lh nac estado de Galilea
Lc. 4.42-44

35 Lā' ixlīlakalī lej tzi'sāt Jesús tāquī'lh lā' taxtulh lā' a'lh nac
lakatin lugar a'nlhā tintī' ixa'nan. Lā' a'ntza' kalhtō'ka'lh.
36 Lā' Simón a'lh putza lā' ā'makapitzīn tatā'a'lh. 37 Lā' a'xni'ca'
takaksli Jesús, tahuanilh:

—Ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't lej taputzayāni'.

38 Lā' xla' cāhuanilh:
—Cāhui huan nac ā'makapitzīn cā'lacchicni' a'ntūn tahui'lāna'
pajtzu lā' quit na'icmāsu'yu a'ntza' ixtachihuīn Dios. U'tza'
iclīminī't.
39 Lā' chu xalhā nac estado de Galilea ixmāsu'yu na
ixlītokpānca'n israelitas. Lā' cāmāxtulh huan tlajana'nī'n.

Jesús mātzeyīlh kalhatin a'ntī ixmasni'mā' ixquinīt
Mt. 8.1-4; Lc. 5.12-16

40 Lakchā'lh Jesús kalhatin chi'xcu' a'ntī ixka'lhī ta'jatat
a'ntū māmasī quinquinītca'n lā' a'ntū huanican lepra. Xla'
tatzokostani'lh Jesús lā' lej squi'ni'lh:
—Palh hui'x lacasqui'na', tzē naquimātzeyī'ya'.
41 Lā' Jesús lakalhu'malh lā' stu'ncli ixmacan lā' xa'malh lā'
huanilh:
—Chuntza' quit iclacasqui'n. Catzeya'nti.
42 Lā' a'xni'ca' huanilh huā'mā', tapānūni'lh ixta'jatat huan
ī'tza'ca' lā' tzeyalh. 43 Lā' a'xni'ca' Jesús macā'lh, stu'tu'lu'
huanilh:
44 —Catamaktaka'lhti lā' tū' tihua'ni'ya' nīn tintī'. Xmān
nalakpina' huan ixcuraca'n israelitas lā' namāsu'ni'ya'
mimacni' para nalaktzī'n palh tzeyanī'ta'tza'. Lā'
na'a'ksa'juī'ni'na' chuntza' hua'chi māpa'ksīni'lh Moisés
para a'ntī ixtatzeyanī'ttza' de huanmā' ta'jatat. Chuntza'
nacālīmāca'tzīnī'ya' tachi'xcuhuī't que tzeyanī'ta'tza'.
45 Pero xla' tuncan taxtulh lā' tzuculh cāhuanitā'kchoko
līlhūhua' lā' cāhuanilh a'ntū ixpātle'keni'nī't. Lā' chuntza'
Jesús tūlatza' ixtanū huan nac cā'lacchicni' na ixlacapūnca'n
tachi'xcuhuī't, como tū' ixlacasqui'n que lej ixtatakēstokli.
Lā' chuntza' xmān tachokolh na ixquilhtūn cā'lacchicni'. Lā'
tachi'xcuhuī't xalanī'n lakachu ixtalaka'n.

2

Jesús mātzeyīlh kalhatin a'ntī lhtuculu' ixuanī't
Mt. 9.1-8; Lc. 5.17-26

1 Lā' ixlīlātma'j Jesús taspi'tli lā' tanūpā huan nac Caper-
naum. Lā' tachi'xcuhuī't takaxmatli que ixuī' nac chic.
2 Lā' tuncan līlhūhua' talaktakēstokli hasta tū'tza' ixtatanūkō'
ixchakān huan chic. Lā' nā tatzumalh huan tanquil-
hni'. Lā' ixcāmāsu'ni' ixtachihuīn Dios. 3 Lā' talakmilh
ā'makapitzīn lā' na ixlaclhpu'nanca'n kalhatā'ti' chi'xcuhuīn
ixtapūlīmimā'na laklaj. Lā' huan nac laklaj ixmā' kalhatin
ī'tza'ca' a'ntī lhtuculu' ixuanī't. 4 Lā' como tūlalh talakchā'lh
Jesús ixpālacata huan lhūhua' tachi'xcuhuī't a'nlhā ixtzuma
huan chic, tapūtō'ca'lh huan escalera lā' ta'a'kstīlhuakli huan
chic ixlakstu'nc Jesús.

Lā' a'xni'ca' xa'nca tamālaquī'lh, tamāyujūlh huan ī'tza'ca'
con ixlaklaj. 5 Lā' a'xni'ca' Jesús laktzī'lh a'nchī ixtakalhlaka'ī'
ixlīmāpa'ksīn, xla' huanilh huan ī'tza'ca':

—Quincaman, icmāsputūnu'ni'kō'ni'tza' ixlīhuāk mintalaclē'i'.

6 Lā' ixtakaxmatui'lāna' ā'makapitzīn xamākalhtō'kē'ni'nī'n
huan ley lā' tapuhualh ixa'cstuca'n: 7 "¿A'chī' chihuīna'n
chuntza' huā'mā' chi'xcu'? Xla' tā'talacastucmā' Dios a'nchī
chihuīna'lh. Nīn tintī' tzē naquincāmāsputūnu'ni'yāni' quintalaclē'i'ca'n, xmān Dios".

8 Lā' tuncan Jesús ixa'cstu ca'tzīlh a'nchī xlaca'n ixtapuhuamā'na lā' cāhuanilh:

—Lā' ¿a'chī' puhua'nā'tit chuntza' na mi'a'clhcunucca'n?
9 Icuanilhtza' huan ī'tza'ca': "Icmāsputūnu'ni'kō'ni'tza' ixlīhuāk
mintalaclē'i'", pero tuntū' tasu'yu a'yuj māsputūnu'ni'ca. Palh
xa'icuanilh: "Catā'kaqui' lā' casmi'li' mixti'cat lā' catlā'hua'",
chuntza' ixtasu'yulh palh natzeyan o tū'. 10 Quit huan
Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. Lā' chuhua'j na'iccāmāsu'ni'yāni'
a'nchī icka'lhī līmāpa'ksīn nac huā'mā' cā'quilhtamacuj lā' tzē
na'iccāmāsputūnu'ni' ixtalaclē'i'ca'n tachi'xcuhuī't.

Lā' tuncan Jesús huanilh huan lhtuculu' chi'xcu':

11 —Icuaniyāni', catā'kaqui' lā' casmi'li' mixti'cat lā' capit na minchic.

12 Lā' tuncan tā'kaqui'lh na ixlacapūnca'n ixlīhuākca'n a'ntī
ixtahui'lāna' lā' sacli ī'xti'cat lā' taxtulh. Lā' ū'tza' talīlē'cnīlh
ixlīhuākca'n lā' tamācā'tanīlh Dios lā' tahualh:

—Tū' maktin laktzī'nī'ta'uj a'ntū laktzī'uj chuhua'j.

Jesús huanilh Leví que na'o'kska'lhī
Mt. 9.9-13; Lc. 5.27-32

13 Tuncan Jesús a'mpā na ixquilhtūn huan mar. Lā'
ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't talaka'lh. Lā' ixcāmāsu'ni'. 14 Lā'
a'xni'ca' Jesús ixa'mā', tētaxtulh a'nlhā ixmātā'jīni'ncan impuestos lā' laktzī'lh Leví ixo'kxa' Alfeo. Lā' Jesús huanilh:

—Caqui'o'kska'lhi'.

Lā' xla' tāyalh lā' stālani'lh.

15 Lā' milh lakatin chi'chini' a'xni'ca' Jesús ixuā'yamā' na
ixchic Leví. Lā' tachā'lh lhūhua' mātā'jīni'nī'n impuestos
lā' ā'makapitzīn a'ntī ixcālakmaka'ncan. Lā' xlaca'n
ixcātā'huā'yamā' Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n como lhūhua'
ixtastālani'. 16 Lā' a'xni'ca' huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n
huan ley lā' huan fariseosnu' talaktzī'lh que ixcātā'huā'yan
mātā'jīni'nī'n lā' ā'makapitzīn a'ntī ixcālakmaka'ncan, tahuanilh
ī'sca'txtunu'nī'n Jesús:

—¿A'chī' cātā'huā'yan Jesús mātā'jīni'nī'n lā' a'ntīn tū' tzeyā chi'xcuhuī'n?

17 Lā' a'xni'ca' Jesús kaxmatli huā'mā' tachihuīn, cāhuanilh:

—Huan a'ntīn tū' ta'ī'tza'ca'n, xlaca'n tū' tamaclacasqui'n huan doctor. Xmān huan a'ntīn ta'ī'tza'ca'n tamaclacasqui'n. Quit tū' icmilh iccāputza a'ntīn tapuhuan que xlaca'n xalacuan. Icmilh iccāputza xlaca'n a'ntīn taka'lhī ixtalaclē'i'ca'n.

Kalhasqui'nīca Jesús ixpālacata a'xni'ca' līhui'līcan tū' nahuā'yancan

Mt. 9.14-17; Lc. 5.33-39

18 Lā' ī'sca'txtunu'nī'n Juan lā' huan fariseosnu' a'katunu'
ixtalīhui'lī tū' natahuā'yan. Lā' makapitzīn chi'xcuhuīn talak-
milh Jesús lā' tahuanilh:

—I'sca'txtunu'nī'n Juan lā' nā ī'sca'txtunu'nī'n huan fariseosnu' a'katunu' talīhui'lī tū' natahuā'yan. Lā' misca'txtunu'nī'n, ¿a'chī' pō'ktu tahuā'yan?

19 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Xlaca'n a'ntī cākantāyacanī't a'nlhā tapūchahuamā'ca, ¿chā
natalīhui'lī tū' natahua' līhua't? Līhuan cātā'lahuī'cus huan
squi'nīni', natahuā'yan ixamigos. 20 Pero namin lakatin
chi'chini' a'xni'ca' nalē'ncan huan squi'nīni'. Lā' a'xni'ca'
namin huanmā' chi'chini', tū' catitahuā'yalh ixamigos porque
natalakaputza.

Lā' Jesús cāhuanipā:

21 —Huā'mā' a'ntū quit icmāsu'yu, ū'tza' xasāsti'. Lā' palh
catīhuā natlōkentaxtū lā' nā tlōkentaxtūcu'tun ixtalanānca'n
mixū'yāpapnaca'n, xla' nala hua'chi kalhatin a'ntī nachu'cu
xasāsti' lu'xu' para nalīlactza'pa' huan xamasni'. Huan xasāsti'
lu'xu' natatimī lā' nastanca xamasni' lā' lhān taxtī'tli más
ka'tla' nala. 22 Lā' huan xaxcān uva a'ntū tūna'j xcu'tan,
nīn tintī' catimojōlh nac xakōlūhua' ixko'xka' borrego. Palh
chuntza' ixtlahuaca, ixpankli huan ko'xka' a'xni'ca' naxcu'tan
huan xaxcān uva. Namojōcan nac xasāsti' ko'xka'. Lā' a'xni'ca'
naxcu'tan, tū' catipankli huan ko'xka'. Chuntza' tū' pāxcat
catilalh huan ko'xka' lā' tū' catitaxtuni'lh huan xaxcān uva
—hualh Jesús.

Huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan ta'ī'lh trigo huan sca'txtunu'nī'n

Mt. 12.1-8; Lc. 6.1-5

23 Lā' lakatin chi'chini' a'ntū pūjaxcan, Jesús
ixcātā'tlā'huantēlha ī'sca'txtunu'nī'n nac lakatin cā'tacuxtu.
Lā' xlaca'n tatzuculh ta'ī' macsti'na'j huan trigo. 24 Lā' tuncan
tahuanilh Jesús huan fariseosnu':

—Cala'ktzi'. Misca'txtunu'nī'n tascujmā'na lā' chuhua'j huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan. Chuntza' tū' ta'a'kahuāna'ni' huan ixley Moisés —tahuanilh.

25 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—¿Chā tū' lakapūtlekenī'ta'ntit a'ntūn tlahualh David maktin huā? Xla' lā' a'ntī ixtatā'a'n ixtatzi'ncsa lā' cāsputni'lh līhua't.
26 Lā' David tanūlh na ixchic Dios. Lā' Abiatar xapuxcu' sacerdote ixuanī't. Lā' David hua'lh huan pāntzi a'ntū ixmālacnūni'canī't Dios. Lā' tū' līmakuan ixua'lh huā'mā' pāntzi. Xmān huan curasna' taka'lhī talacasqui' para natahua'. Lā' nā David cāmaxquī'lh huan chi'xcuhuī'n a'ntī ixta'o'kska'lhī.
27 Nā Jesús cāhuanilh:
—Dios tlahualh huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan por ixpālacataca'n tachi'xcuhuī't lā' tū' tlahualh tachi'xcuhuī't para chi'chini' a'ntū pūjaxcan.
28 Lā' chuntza' quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n lā' nā tzē na'icmāpa'ksī a'ntū natlahuacan huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan.

3

Kalhatin chi'xcu' ixmacascōhuanī't
Mt. 12.9-14; Lc. 6.6-11

1 Lā' Jesús tanūpā na ixlītokpānca'n israelitas. Lā' ixuī' a'ntza' kalhatin chi'xcu' a'ntī ixmacascōhuanī't.
2 Lā' huan tachi'xcuhuī't ixtamaktaka'lhmā'na Jesús a ver palh ixmātzeyīni'lh huanmā' chi'chini' a'ntū pūjaxcan como ixtalē'ksa'nīni'ncu'tun.
3 Lā' Jesús huanilh huan chi'xcu' a'ntī ixmacascōhuanī't:
—Cata't lā' catāya' na quilaclhpu'nanca'n.
4 Lā' cāhuanilh huan tachi'xcuhuī't:
—¿Tuchū más minī'ni' tlahuacan huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan? ¿Chā na'ictlahua a'ntū tzey o a'ntūn tū' tzey? ¿Chā līmakuan na'icmāpūtaxtū huan chi'xcu' o na'icmaknī?
Pero xlaca'n ca'cs ixtahui'lāna'.
5 Lā' Jesús cālaktzī'lh ixlīhuākca'n a'ntī ixtalītamacxti'li'nī't lā' ixa'kchā'yā. Lā' Jesús ixlīlakaputzayā como tū' ixtalakalhu'man huan ī'tza'ca' lā' huanilh huan chi'xcu':
—Castu'ncti mimacan.
Lā' a'xni'ca' stu'ncli ixmacan, tzeytza' ixuanī't.
6 Lā' tuncan huan fariseosnu' tataxtulh lā' tatā'lacchihuīna'lh ixchi'xcuhuī'n Herodes a'nchī natalīmaknī Jesús.

Jesús māsu'yulh na ixquilhtūn lago

7 Pero Jesús a'lh na ixquilhtūn huan lago lā' ī'sca'txtunu'nī'n tatā'a'lh. Lā' lhūhua' tachi'xcuhuī't xalanī'n nac estado de Galilea tastālani'lh Jesús. Lā' a'xni'ca' takaxmatli huāk a'ntū tlahualh Jesús, talakmilh nā xlaca'n xalanī'n nac estado de Judea.
8 Lā' xalanī'n nac Jerusalén lā' xalanī'n nac Idumea talakmilh Jesús. Lā' xlaca'n xalanī'n tintacut nac pūxka Jordán lā' xalanī'n pajtzu huan cā'lacchicni' Tiro lā' Sidón nā talakmilh. Lhūhuā' tachi'xcuhuī't talakmilh Jesús a'xni'ca' takaxmatli a'ntūn tlahualh.
9 Lā' cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n que cāxni'j cahui'līlh lakatin barco a'nlhā natojō lā' chuntza'

huan lhūhua' tachi'xcuhuī't tūlalh catitapi'ta'lh. 10 Lej lhūhua'
ixcāmātzeyīnī't lā' huāk a'ntī ixta'ī'tza'ca'n ixtalaktapajtzū lā'
ixtalāpi'ta'mā'na para nataxa'ma Jesús. 11 Lā' a'xni'ca' xlaca'n
a'ntī ixtaka'lhī huan tlajana' talaktzī'lh Jesús, xlaca'n tatat-
zokostani'lh lā' palha' tahualh:

—Hui'x ixO'kxa' Dios.

12 Pero xla' lej cāmāpa'ksīlh lā' cāhuanilh que tū' ixtahualh
tichū xla'.

Jesús cālacsacli kalhacāujtu' ī'sca'txtunu'nī'n
Mt. 10.1-4; Lc. 6.12-16

13 Lā' Jesús a'lh nac o'kspū'n lā' cāta'sani'lh a'ntī cālacasqui'lh
lā' talakmilh xla'. 14 Lā' cālacsacli kalhacāujtu' a'ntī
natatā'latā'kchoko lā' nacāmaca'n natamāsu'yu ixtachihuīn
Dios. 15 Lā' nā xlaca'n cāmaxquī'ca līmāpa'ksīn para
natamātzeyī chuxatūyā ta'jatat lā' natamāxtu huan tlajana'.
16 Huan tamā'na kalhacāujtu': Simón a'ntí hui'līni'ca ixtacuīni'
Pedro, 17 lā' nā Jacobo lā' Juan ixtā'tin a'ntī ixo'kxa'n Zebedeo
ixtahuanī't lā' xlaca'n cāhui'līni'ca ixtacuīni' Boanerges a'ntū
huanicu'tun hua'chi jilini'. 18 Lā' nā Andrés lā' Felipe lā'
Bartolomé lā' Mateo lā' Tomás lā' Jacobo ixo'kxa' Alfeo lā'
Tadeo lā' Simón. Huā'mā' Simón ixtapa'ksī con huan partido
cananistasna'. 19 Lā' Judas Iscariote, xla' a'ntī ā'calīstān
macamāstā'lh Jesús.

Ixtahuan que Jesús ixlīscuja ixlīmāpa'ksīn ko'ti'ti'
Mt. 12.22-32; Lc. 11.14-23; 12.10

Jesús a'lh na ixchic. 20 Lā' tatakēstokpā lej lhūhua'
tachi'xcuhuī't hasta tūla ixtahuā'yan Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n.
21 Lā' a'xni'ca' ixtalakapasnī'n taca'tzīlh huā'mā', xlaca'n
talakmilh para natachi'pa como ixtahuan que xla' hua'chilh
chuyani' līlalh.

22 Lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley a'ntī ixtaminī'ta'ncha'
de nac Jerusalén ixtahuan:

—Huan ko'ti'ti', Beelzebú, a'ntī xapuxcu' huan tlajana'nī'n,
xla' tanūni'nī't huan Jesús lā' por ixlīmāpa'ksīn ko'ti'ti' tzē
cāmāxtu huan tlajana'nī'n.

23 Lā' Jesús cāta'sani'lh lā' cāhuanilh huan a'ntū lītalacastuca:

—¿Chichū nalīmāxtucan Satanás palh māni' ū'tza' tanūma'?
24 Lā' palh huan pūchihuīna'nī'n natatapitzi lā' natalātucsa,
tū' catitatāyani'lh. 25 Lā' palh lakatin familia natatapitzi lā'
natalātucsa, tū' catitatāyani'lh. 26 Lā' palh Satanás natā'kaquī'
contra māni' xla', chuntza' tapitzi lā' tūlalh catitāyani'lh; ka'lhī
nasputa.

27 'Nīn tintī' tūlalh catitanūlh para naka'lhāna'n na ixchic
kalhatin a'ntī lej tli'hui'qui palh tū' pū'la nachī'can huan

ixtēcu' chic. A'xni'ca' chī'hui'līcanī'ttza', a'xni'ca' tzētza' namakka'lhancan.
28 'Lā' stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni': Tzē
nacāmāsputūnu'ni'can ixlīhuāk ixtalaclē'i'ca'n tachi'xcuhuī't
lā' chuxatū tū' tzey a'ntūn tahuan. 29 Pero catīhuā a'ntī
nahuan que tū' tzey a'ntūn tlahua huan Espíritu Santo, xla'
tūla catimāsputūnu'ni'ca. Xla' naka'lhī ixtalaclē'i' para pō'ktu.
30 Jesús hualh huā'mā' como ixtahuan: "Xla' ka'lhī huan
tlajana'".

Ixtzī't lā' ixtā'timīn Jesús
Mt. 12.46-50; Lc. 8.19-21

31 Lā' a'calīstān tachā'lh ixtzī't lā' ixtā'timīn Jesús. Tatāyalh
kēpūn lā' māta'satīnīni'nca xla'. 32 Lā' tachi'xcuhuī't ixtalītaxti'li'nī't lā' tahuanilh:

—Mintzī't lā' mintā'timīn tayāna' kēpūn lā' tatā'chihuīna'ncu'tunāni'.
33 Lā' xla' cākalhtīlh:

—¿Chā ca'tzīyā'tit tichū iccālaktzī'n hua'chilh quintzī't lā' quintā'timīn?
34 Lā' ixcālaktzī'nkō' ixlīhuākca'n a'ntī ixtahui'lāna' lā' ixtalītaxti'li'nī't lā' cāhuanilh:

—Huā' tamā'na, ū'tunu'n quintzī't lā' quintā'timīn. 35 Lā'
ixlīhuākca'n a'ntī natatlahua a'ntū lacasqui'n Dios, ū'tunu'n
quintzī't lā' quintā'timīn.

4

A'nchī lītalacastuca huan cha'nāna'
Mt. 13.1-9; Lc. 8.4-8

1 Lā' tuncan Jesús tzucupā māsu'yu na ixquilhtūn huan mar.
Lā' talaktakēstokli lhūhua' tachi'xcuhuī't lā' ū'tza' lītojōlh nac
lakatin barco. Lā' tahui'lalh huan nac barco a'ntū ixuī'
na ixkalhni' xcān. Lā' ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't
tatachokolh na ixquilhtūn huan xcān. 2 Lā' lhūhua'
catūhuā ixcālīmāsca'tī huan a'ntū lītalacastuca. Lā' a'xni'ca'
ixcāmāsca'tīmā', cāhuanilh:

3 —Cakaxpa'ttit. Ixuī' kalhatin cha'nāna' lā' taxtulh para
nacha'n huan ixti'ni'. 4 Lā' a'xni'ca' ī'xua'ya'maka'mā' huan
ti'ni', makapitzīn tayujli nac tej. Lā' tamilh huan spūnnu' lā'
tasacua'lh. 5 Lā' ā'makapitzīn tayujli nac cā'chihuixni' a'nlhā
tū' pūlhmā'n huan ti'ya't. Lā' palaj pu'nli huā'mā' ti'ni'
como tū' pūlhmā'n huan ti'ya't. 6 Lā' a'xni'ca' chi'chini'lh,
scōhualh xachi'tin como tūlalh tā'cnūlh ixtankāxē'k lā' tīlh.
7 Lā' ā'makapitzīn ti'ni' huampala tayujli nac cā'lhtucū'nnu' lā'
huan lhtucu'n tastacli lā' tamā'ktzī'lh lā' nīn tuntū' tō'ca'lh.
8 Lā' ā'makapitzīn ti'ni' tayujli a'nlhā tzey huan ti'ya't lā'
pu'nli lā' stacli lā' lana'lh. Lā' makapitzīn ti'ni' tamāstā'lh

pu'xamacāuj lā' ā'makapitzīn tamāstā'lh tu'tumpu'xam lā' ā'makapitzīn tamāstā'lh cien.

9 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Palh kaxpa'tnī'ta'ntit, cuenta catlahua'tit.

Ixpālacata a'nchī Jesús māsu'yulh a'ntū lītalacastuca
Mt. 13.10-17; Lc. 8.9-10

10 Lā' a'xni'ca' ixta'a'nī'ttza' huan lhūhua' tachi'xcuhuī't,
xmān tatachokolh Jesús lā' huan kalhacāujtu' lā' ā'makapitzīn
huampala. Lā' huan kalhacāujtu' takalhasqui'nīlh ixpālacata
huan a'ntū lītalacastuca. 11 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Dios cāmāsca'tīnī'ta'ni' hui'xina'n a'ntūn tatzē'knī't
ixpālacata a'nchī nala ixlīmāpa'ksīn Dios. A'makapitzīn
iccālīchihuīna'n xmān a'nchī lītalacastuca. 12 Lā' chuntza'
natalaktzī'n pero tū' natamāchekxī a'ntū huanicu'tun a'ntūn
talaktzī'n. Lā' nā natakaxmata pero tū' catitamāchekxīlh
a'ntūn takaxmata. Lā' chuntza' tū' catitaxtāpalīlh huan
ixtapāstacna'ca'n lā' tū' caticāmāsputūnu'ni'ca ixtalaclē'i'ca'n.

Jesús māstu'ncli a'ntū ixuanicu'tun huan a'ntū lītalacastuca
Mt. 13.18-23; Lc. 8.11-15

13 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Palh tū' māchekxī'yā'tit huā'mā' a'ntū lītalacastuca, tū' caticāmāchekxī'tit ixlīhuāk ā'makapitzīn.
14 Huan cha'nāna' cha'nli
ixtachihuīn Dios. 15 Lā' a'nlhā yujli huan ti'ni' nac tej, ū'tza'
hua'chi tachi'xcuhuī't a'ntīn takaxmatli lā' palaj milh huan
ko'ti'ti' lā' cāmāpātza'nkānīlh a'ntū ixtasca'tnī't.

16 ’Lā' nā chuntza' a'nlhā yujli huan ti'ni' nac cā'chihuixni',
ū'tza' hua'chi a'ntīn takaxmata ixtachihuīn Dios lā' lej talakatī.
17 Pero hua'chi huan ti'ni' a'ntūn tū' ixka'lhī pūlhmā'n ixtankaxē'kca'n, tū' tāyani'lh, nā xlaca'n tū' makān tatāyani'. Tū'
xa'nca tamāchekxī huan tachihuīn, lā' a'xni'ca' tapātī catūhuā
o a'xni'ca' cāmacaputzacan por ixpālacata a'ntūn takalhlaka'ī'lh,
tū'tza' talakatī lā' tamakxtekcu'tun.

18 ’Lā' a'nlhā yujli huan ti'ni' nac cā'lhtucū'n, ū'tza' hua'chi
xlaca'n a'ntīn takaxmata huan tachihuīn lā' tamāchekxī.
19 Pero lej tapāstaca a'nchī natalītlaja ixlīhua'tca'n lā' a'nchī
lacricosnu' natalīla. Lā' nā lej talacasqui'n lhūhua' catūhuā.
Ixlīhuāk huā'mā' cāmāmakchuyī lā' tū' cāmakxteka natapāstaca
a'ntūn takaxmatli. Tū'tza' tatasu'yu palh takalhlaka'ī'.
Lā' chuntza' huan tamā'na hua'chi huan lhtucū'n a'ntūn
tamā'ktzī'lh huan ti'ni'.

20 ’Lā' a'nlhā yujli huan ti'ni' nac tzey ti'ya't, ū'tza' hua'chi
xlaca'n a'ntīn takaxmata huan tachihuīn lā' tamāchekxī lā'
xa'nca tatasu'yu palh takalhlaka'ī'. Ixlīhuākca'n taka'lhī a'ntū
natalīmāpāxuhuī Dios lā' makapitzīn lej taca'tzī tamāpāxuhuī
hua'chi huan ti'ni' a'ntū māstā'lh cien ixtō'ca't.

A'nchī lītalacastuca huan pūmaksko
Lc. 8.16-18

21 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Nīn tintī' līmin huan pūmaksko lā' natampīmānū huan
chā'xta o na ixtampīn tama'. Hui'līcan nac lakatin mesa
o nac lakatin cajón. 22 Huāk a'ntūn tatzē'knī't chuhua'j,
huāk namālacsu'yukō'can. Lā' a'ntū lakatzē'kcus, ū'tza'
naca'tzīkō'can. 23 Palh kaxpa'tnī'ta'ntit, cuenta catlahua'tit.
24 Lā' chuntza' cāhuanilh Jesús:
—Cuenta catlahua'tit a'ntū kaxpa'tā'tit. Palh nalīhui'lī'yā'tit
nasca'tā'tit, Dios nacāmaktāyayāni' lā' ā'chulā' nasca'tā'tit.
25 Huan a'ntī cuenta tlahua ixtachihuīn Dios, más namāchekxī.
Lā' huan a'ntīn tū' cuenta tlahua, napātza'nkākō' a'ntū kax-
matnī't.

A'nchī lītalacastuca huan ti'ni' lā' a'nchī līstaca

26 Lā' Jesús hualh:
—A'nchī Dios cāmāpa'ksīkō' tachi'xcuhuī't, ū'tza' hua'chi
a'xni'ca' kalhatin chi'xcu' nacha'n ti'ni' nac ti'ya't. 27 Xla'
nalhtata de tzī'sa lā' natā'kaquī' cā'tzi'sāt. Lā' huan ti'ni' napu'n
lā' nastaca lā' xla' tū' ca'tzī chī līpu'nli lā' chī līstacli. 28 Huan
ti'ya't ixa'cstu māpu'nū; pū'la tasu'yu huan xachi'tin lā' tuncan
xaxihuī't lā' ā'calīstān huan tza'ktza'. 29 A'xni'ca' scōhualhtza'
lā' cuxi'tza' lanī't, tuncan ī'can como chilhtza' huan chi'chini'
a'ntū napū'ī'can.

A'nchī lītalacastuca xati'ni' mostaza
Mt. 13.31-32; Lc. 13.18-19

30 Lā' Jesús hualh:
—¿Tuchū nahuanāuj para namāsu'yuyāuj a'nchī
natalīlhūhua'n a'ntī natakalhlaka'ī' Dios? ¿Chichū
nacālīmālacastucāuj a'nchī natalhūhua'n? 31 Natalhūhua'n
hua'chi lakatin ti'ni' a'ntū huanican mostaza. Huā'mā' ti'ni'
līhua'ca' xamactzina'j que ixlīhuākca'n ā'makapitzīn ti'ni' a'ntū
cha'ncan. 32 Lā' a'xni'ca' cha'ncanī'ttza', lā' nastaca, lej ka'tla'
nala lā' lhūhua' ixpekenī'n naka'lhī. Lā' chuntza' huan spūnnu'
tzē natatlahua ixmāsekca'n a'nlhā skē'knin.

Jesús līmāsu'yulh con a'ntū lītalacastuca
Mt. 13.34-35

33 Lā' chuntza' ixcālīmāsu'ni' lhūhua' a'ntū lītalacastuca lā'
lacatzucu cāmāsu'ni'lh chu a'nchī tzē ixtasca'ta. 34 Lā'
xmān a'ntū lītalacastuca ixcālītā'chihuīna'n huan tachi'xcuhuī't.
Pero a'xni'ca' ixa'cstuca'n xla' lā' ī'sca'txtunu'nī'n, xa'nca
ixcāmāstū'ncni' ixlīhuāk.

Jesús cāmāca'cslīlh huan ū'ni' lā' xasipej xcān
Mt. 8.23-27; Lc. 8.22-25

35 Lā' kōtanūtza' ixuanī't huanmā' chi'chini' lā' Jesús
cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:
—Cāhuitit tintacut.

36 Lā' como Jesús ixuī'cus nac barco, lā' chuntza' talīlē'lh
nac barco lā' cāmakxtekli huan lhūhua' tachi'xcuhuī't. Lā'
ā'makapitzīn barco nā tatā'a'lh tintacut. 37 Lā' līhuan ixtat-
acutmā'na lej palha' tzuculh ū'nun. Lā' huan xasipej xcān
tasno'kli huan barco lā' ixlītatzumamā' de xcān. 38 Lā' Jesús
xtunc ixmā' nac barco lā' ī'lhtatamā' lā' ixa'ktzi'mā' nac lakatin
ixa'ktzi'. Lā' tamālakahuanīlh lā' tahuanilh:

—Mākalhtō'kē'ni', tā'cnūmā'nauj lā' hui'x tū' cuenta tlahua'ya'.

39 Lā' Jesús tā'kaquī'lh lā' lacaquilhnīlh huan ū'ni' lā' huanilh
huan mar:

—Caca'csla' lā' tzē'k cala't.

Lā' ca'cslalh huan ū'ni'. Lā' tzē'k tamā'lh huan mar. 40 Lā'
Jesús cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:

—¿A'chī' jicua'nā'tit? Tū' lej quilālīpāhuanāuj.

41 Lā' lej talē'cnīlh lā' talāhuanilh chā'tunu' de xlaca'n:

—¿Tichūyā chi'xcu' huā'mā'? Hasta cāmāpa'ksī huan ū'ni' lā' huan xasipej xcān lā' ta'a'kahuāna'ni'.

5

Huan chi'xcu' xala' nac Gadara a'ntī ixka'lhī huan tlajana'
Mt. 8.28-34; Lc. 8.26-39

1 Lā' tachā'lh xlaca'n tintacut huan mar nac lakatin ti'ya't
a'nlhā huanican Gadara. 2 Lā' a'xni'ca' Jesús tacutli de
huan barco, tuncan pāxtokli kalhatin chi'xcu' a'ntī taxtulh na
ixpu'nan de huan taponkni'. Ixka'lhī huan tlajana'. 3 Lā'
xla' ixlahuī' nac lhu'cu' a'nlhā ixcāmā'cnūcanī't huan nīnī'n.
Nīn tintī' tzē ixchī' lā' a'yuj ixlīchī'can cadenas. 4 Maklhūhua'
ixtūpixchī'canī't lā' ixmacatūpixchī'canī't con līcā'n lā' cadenas
pero xla' lactu'cxli huan cadenas lā' lactzina'j tlahualh huan
līcā'n lā' nīn tintī' tzē ixtlaja. 5 Lā' tzī'sa lā' tuncuj a'nlhā
tayāna' lhu'cu' lā' cā'o'kspū'yān pō'ktu ixa'cta'satā'kchoko lā'
ixlīmātakāhuī'can chihuix. 6 Makatcus ixmimā'cha' Jesús
a'xni'ca' huan chi'xcu' laktzī'lh lā' laktu'jnulh lā' a'cnīni'ni'lh.
7 Lā' tā'chihuīna'lh palha' lā' hualh:

—¿A'chī' ta'na' hui'x a'nlhā icuī', Jesús? Hui'x ixO'kxa' Dios xala' tālhmā'n. ¿Chu quit mimaca'tzi? Lej icsqui'ni'yāni' que tū' naquimāpātīnī'ya'.

8 Chuntza' ī'squi'ni'mā'ca Jesús como xla' ixuaninī't huan tlajana':

—Cataxtu de huā' chi'xcu'.

9 Lā' Jesús kalhasqui'nīlh:

—¿Chī mintacuīni'?

Lā' xla' kalhtīlh:

—Quihuanican Legión como quina'n lhūhua' tlajana'nī'n.

[10] Lā' lej ixtasqui'ni'mā'na Jesús que tū' cacāmacā'lh makat.
[11] Lā' lhūhua' pa'xnī'n ixtahuā'yamā'na pajtzu a'ntza' na ixla-
capān kēstīn. [12] Lā' huan tlajana'nī'n tasqui'ni'lh Jesús:

—Caquilāmacamini'uj huan lhūhua' pa'xni' para que tzē na'ictanūpalayāuj na ixchakānca'n huan tamā'na pa'xni'.

[13] Lā' tuncan cāmakxtekli natatanū. Lā' huan tlajana'nī'n
tataxtukō'lh de huan chi'xcu' lā' tatanūlh ixchakānca'n
huan pa'xni'. Lā' xlaca'n tatu'jnulh nac cā'pūtatonkopūn
lā' tatojōcha' nac xcān lā' tajicsua'kō'lh. Lā' hua'chi lakatu' mil
pa'xnī'n ixtahuanī't.
[14] Lā' huan chi'xcuhuī'n a'ntī ixtamaktaka'lhmā'na huan
pa'xnī'n lā' tatzā'lalh lā' tamāca'tzīnīni'lh nac cā'lacchicni' lā'
pajtzu huanmā' cā'lacchicni'. [15] Lā' a'xni'ca' ā'makapitzīn
tachā'lh a'nlhā ixuī' Jesús, xlaca'n talaktzī'lh huan chi'xcu'
a'ntīn tū'tza' ixka'lhī huan tlajana'nī'n. Lā' xla' tzē'k ixuī' lā'
ixlhakā'nanī'ttza'. Lā' xlaca'n tajicua'lh. [16] Lā' huan a'ntī ixta-
laktzī'nī't tahuanilh a'ntū ixpātle'keni'nī't huan chi'xcu' a'ntī
ixka'lhīnī't huan tlajana'nī'n lā' nā a'ntū ixcāpātle'keni'nī't
huan pa'xnī'n. [17] Lā' tuncan tatzuculh tasqui'ni' Jesús que
nataxtu de a'ntza'.
[18] Lā' a'xni'ca' Jesús ixtojōmā' huan nac barco, milh huan
chi'xcu' a'ntī ixka'lhīnī't huan tlajana'nī'n lā' squi'ni'lh ca-
makxtekli que natā'a'n. [19] Pero Jesús tū' makxtekli natā'a'n lā'
huanilh:

—Cataspi'tti' na minchic lā' nacāhua'ni'kō'ya' mifamilia lā' mi'amigos huanmā' laka'tla'n catūhuā a'ntū huan Māpa'ksīni' tlahuani'nī'ta'ni' lā' a'nchī lakalhu'manī'ta'ni' hui'x.

[20] Huan chi'xcu' a'lh lā' lakachu nac cā'lacchicni' a'nlhā
huanican Decápolis xla' tzuculh līchihuīna'n a'ntū Jesús
tlahuani'lh. Lā' ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't talē'cnīlh.

Ixtzu'majāt Jairo lā' huan puscāt a'ntī xa'malh ixlu'xu' Jesús
Mt. 9.18-26; Lc. 8.40-56

[21] Lā' a'xni'ca' Jesús pūtacutchokopā tintacut nac barco, ta-
laktakēstokli lhūhua' tachi'xcuhuī't a'nlhā xla' ixuī' pajtzu nac
mar. [22] Lā' milh kalhatin xapuxcu' de ixlītokpānca'n israelitas
lā' ixtacuīni' Jairo. Lā' a'xni'ca' laktzī'lh Jesús, tatzokostani'lh.
[23] Lā' lej squi'ni'lh lā' huanilh:

—Quintzu'ma'jāt nīmā'tza'. Cata't lā' namacaxa'ma'ya' para que natzeyan lā' nalatahui'lapala.

[24] Lā' Jesús tā'a'lh. Lā' ixtastālani' lhūhua' tachi'xcuhuī't
lā' ixtalāpi'ta'tēlha. [25] Lā' na ixlaclhni'ca'n ixuī' kalhatin
puscāt a'ntī ixī'tza'can. Ixka'lhītza' lakacāujtu' cā'ta tūla
ixcāsni' ixka'lhni'. [26] Lā' lhūhua' doctornu' ixtamāpātīnīnī't
lā' ixmakasputkō'nī'ttza' ixtumīn lā' nīn tuntū' macuani'lh
pero ā'chulā' ixlamā'. [27] Ixkaxmatnī't a'nchī ixtlahua
Jesús lā' laktapajtzūlh na ixkēn na ixlaclhni'ca'n lhūhua'

tachi'xcuhuī't lā' xa'malh ixlu'xu'. 28 Chuntza' tlahualh como
puhualh: "Xmān ca'icxa'malh ixlu'xu' lā' na'ictzeyan". 29 Lā'
chuntza' chu tuncan tzeyalh. Lā' u'cxca'tzīlh na ixmacni' que
ixtzeyanī'ttza' de ixta'jatat. 30 Lā' tuncan Jesús u'cxca'tzī'lh
a'nchī ixlīmātzeyīni'nī't ixlīmāpa'ksīn. Cālaktalakspi'tli huan
tachi'xcuhuī't lā' cāhuanilh:
—¿Tichū xa'malh quilu'xu'?
31 Lā' tahuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:
—Laktzī'na' a'nchī lhūhua' tachi'xcuhuī't tapi'ta'yāni'. Lā'
¿a'chī' hua'na'?: "¿Tichū quixa'malh?"
32 Lā' xla' lakachu ixlacaputza para nalaktzī'n a'ntī
ī'xa'manī't. 33 Lā' huan puscāt ixca'tzī a'ntū ixpātle'keni'nī't
māni' ū'tza' lā' a'nchī ixtzeyanī'ttza' lā' xla' ixjicua'n. Lā'
ixpipitēlha laka'lh lā' tatzokostani'lh Jesús lā' huanikō'lh.
34 Lā' xla' huanilh:
—Quintzu'ma'jāt, tzeyanī'ta' como kalhlaka'ī'nī'ta'. Capit lā'
Dios calē'n. Tzeyanī'ta' de minta'jatat.
35 Ixchihuīna'mā'cus Jesús a'xni'ca' tamilh makapitzīn de na
ixchic Jairo. Lā' tahuanilh Jairo:
—Mintzu'ma'jāt nīlhtza'. ¿A'chī' māmakchu'yī'ya'cus huan
mākalhtō'kē'ni'?
36 Pero Jesús tū' cuenta cātlahuani'lh a'ntū ixtahuan. Lā'
huanilh huan xapuxcu' de huan lītokpān:
—Tū' caji'cua', xmān cakalhlaka'i'.
37 Lā' Jesús tū' makxtekli nīn tintī' nastālani', xmān Pedro
lā' Jacobo lā' Juan ixtā'tin Jacobo. 38 Ta'a'lh na ixchic huan
xapuxcu' ixlītokpānca'n israelitas. Lā' a'xni'ca' tachā'lh, Jesús
laktzī'lh lhūhua' tachi'xcuhuī't. Lā' ixtacalhuamā'na lā' ix-
tata'samā'na. 39 Lā' Jesús a'xni'ca' tanūlh, cāhuanilh:
—¿A'chī' ta'sayā'tit lā' calhua'nā'tit? Huan tzu'ma'jāt tū'
nīnī't, xmān lhtatamā'.
40 Lā' xmān talīlītzī'nli. Lā' a'xni'ca' Jesús cāmāxtukō'lh
ixlīhuākca'n, cālē'lh ixtāta' huan tzu'ma'jāt lā' ixtzī't lā' a'ntī
ixtatā'minī't. Lā' tatanūlh a'nlhā ixmā' huan tzu'ma'jāt. 41 Lā'
macachi'palh huan tzu'ma'jāt lā' huanilh:
—Talita cumi —huā'mā' tachihuīn huanicu'tun: Tzu'ma'jāt,
icuaniyāni' catā'kaqui'.
42 Lā' chu tuncan tā'kaquī'lh huan tzu'ma'jāt lā' xla'
ixlatlā'huan como ixka'lhī lakacāujtu' cā'ta. Lā' huan
tachi'xcuhuī't talē'cnīlh lā' lej tajicua'lh. 43 Lā' Jesús lej
stu'tu'lu' cāhuanilh que nīn tintī' ixtamāca'tzīnīlh lā' cāhuanilh:
—Camā'huī'tit huan tzu'ma'jāt.

6

Jesús a'lh nac Nazaret
Mt. 13.53-58; Lc. 4.16-30

1 Lā' Jesús taxtulh de a'ntza' lā' a'lh na ixā'lacchicni' a'nlhā
ī'stacnī't lā' tastālani'lh ī'sca'txtunu'nī'n. 2 Lā' a'xni'ca' chilh
huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan, tanūlh na ixlītokpānca'n is-
raelitas lā' tzuculh māsu'yu. Lā' lhūhua' tachi'xcuhuī't a'ntīn
takaxmatli lā' talē'cnīlh lā' tahualh:
—¿Lhachū sca'tli huā'mā' chi'xcu' huan tamā'na catūhuā?
Lā' ¿tuchūyā tapāstacna' maxquī'canī't? Lā' ¿chichū tzē lītlahua
huan tamā'na? 3 U'tza' huā'mā' huan sitni' lā' María ixtzī't. Lā'
nā xla' ixpuxcu'ca'n Jacobo lā' José lā' Judas lā' Simón. Lā'
tahui'lāna' huā'tzā' xanastancunu' puscan.

Lā' ta'a'kchā'lh por ixpālacata lā' talakmaka'lh Jesús. 4 Pero
xla' cāhuanilh:
—Kalhatin a'cta'sana' na'a'cnīni'ni'can chuxalhā na'a'n.
Xmān xalanī'n na ixā'lacchicni' lā' ixfamiliares tū'
ta'a'cnīni'ni'cu'tun.
5 Lā' a'ntza' na ixā'lacchicni' Jesús tūlalh tlahualh lē'cnīn.
Xmān cāxa'malh makapitzīn ī'tza'ca'nī'n lā' cāmātzeyīlh. 6 Lā'
Jesús lej lē'cnīlh como tū' ixtakalhlaka'ī' ixlīmāpa'ksīn. Lā'
ixmāsu'yutēlha nac lakatunu' lacti'na'j cā'lacchicni'.

Jesús cāmacā'lh ī'sca'txtunu'nī'n para nata'a'cta'sana'n
Mt. 10.5-15; Lc. 9.1-6

7 Lā' Jesús cāmāta'sīlh huan kalhacāujtu' ī'sca'txtunu'nī'n lā'
tzuculh cāmacā'n kalhatu'yūn lā' cāmaxquī'lh līmāpa'ksīn para
natamāxtu huan tlajana'nī'n. 8 Lā' cāhuanilh:
—Tū' tilī'pinā'tit nīn tuntū' huan nac tej, nīn morralh,
nīn pāntzi, nīn tumīn na mimbolsaca'n. Xmān nalī'pinā'tit
mimpāla'cca'n. 9 Lā' natatūnū'yā'tit mihuarachica'n pero tū'
nalhakā'yā'tit kalhtu' milu'xu'ca'n.
10 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Chuxatūya chic a'nlhā nachipinā'tit, a'ntza'
natachokoyā'tit hasta a'xni'ca' nataxtuyā'tit de huanmā'
cā'lacchicni'. 11 Lā' palh calhāhuā tū' cātamānūyāni' nac
chakān chic lā' palh tū' cātakaxmatni'cu'tunāni' a'ntū hua'nā'tit,
cataxtutit de huanmā' cā'lacchicni'. Lā' a'xni'ca' nataxtuyā'tit,
catincxtit mintojonca'n para que nayuja huan pokxni' na
ixlakxtampūn mintojonca'n. Chuntza' nalīmāsu'yu'yā'tit
que xlaca'n natalē'n cuenta como tū' takaxmatcu'tulh.
Ixlīstu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Lā' a'xni'ca' namin
huan chi'chini' a'xni'ca' Dios nalacāxtlahuakō', xlaca'n lej
natapātīni'n como tū' takaxmatcu'tulh. A'chulā' natapātīni'n
xlaca'n que huan tū' tzeyā tachi'xcuhuī't xalanī'n nac Sodoma
lā' Gomorra —hualh Jesús.
12 Ta'a'lh huan sca'txtunu'nī'n lā' ixtamāsu'ni' tachi'xcuhuī't
que tasqui'nī nataxtāpalī ixtapāstacna'ca'n. 13 Lā' tamāxtulh
lhūhua' tlajana'nī'n. Lā' ixcālīmūtlahua aceite lhūhua'
ī'tza'ca'nī'n lā' cāmātzeyīlh.

A'nchī līmaknīca Juan huan Mā'kpaxīni'
Mt. 14.1-12; Lc. 9.7-9

14 Lā' huan rey Herodes kaxmatli ixpālacata Jesús como
lhūhua' a'ntī ixtalīchihuīna'mā'na Jesús lā' a'ntū ixtlahua. Lā'
Herodes hualh:
—Juan a'ntī ixmā'kpaxīni'n lakahuanchokonī't de huan
līnīn. U'tza' līka'lhī līmāpa'ksīn a'ntū lītlahua huan lē'cnīn.
15 Lā' makapitzīn ixtahuan:
—U'tza' Elías a'ntī ixa'cta'sana' Dios xala' makāntza'.
Lā' ā'makapitzīn ixtahuampala:
—U'tza' a'cta'sana' hua'chi huan xala' makāntza'.
16 Lā' a'xni'ca' huanica Herodes a'ntū tlahualh Jesús, xla'
hualh:
—U'tza' Juan a'ntī icmā'a'cchu'cunīni'lh. Xla' lakahuan-
chokonī't lā' taxtulh na ixlaclhni' nīnī'n.
17 Huan Herodes māni' ū'tza' māpa'ksīlh lā' māchi'panīni'lh
Juan lā' māchī'nīni'lh nac pūlāchī'n por ixpālacata Herodías
a'ntī ixpuscāt Felipe ixuanī't. Lā' huā'mā' Felipe ixtā'tin
Herodes. Lā' Herodes ixtā'tahui'lanī't huanmā' puscāt. 18 Lā'
Juan ixuaninī't Herodes:
—Tū' līmakuan a'nchī tā'tō'la'nī'ta' ixpuscāt mintā'tin.
19 U'tza' Herodías līlalh ixtā'ca'tza Juan lā' ixmaknīcu'tun. Lā'
tūla ixmaknī 20 porque Herodes ixjicua'ni' Juan. Ixca'tzī que
lej tzeyā chi'xcu' ixuanī't Juan lā' līlacatejtin ixlatlā'huan. Lā'
Herodes tū' makxtekli Herodías natlahuani' Juan nīn tuntū'.
Lā' a'yuj Herodes māmakchuyīlh ixpālacata a'ntū māsu'yulh
Juan, pero ixkaxmatcu'tun. 21 Pero milh lakatin chi'chini'
a'xni'ca' Herodías tlahualh a'ntū ixtlahuacu'tun. Herodes
tlahualh ixcā'tani' a'xni'ca' chā'lh ixcā'ta. Cākantāyalh para
nacātā'huā'yan na ixchic xanapuxcu'nu' lā' xamāpa'ksīni'nī'n
lā' generales a'ntī ixtatā'scuja nac estado de Galilea. 22 Lā'
ixtzu'ma'jāt Herodías tanūlh lā' lu'cxli lā' cāmakapāxuhualh
Herodes lā' a'ntī ixcākantāyacanī't. Lā' huan rey huanilh huan
tzu'ma'jāt:
—Caquisqui'ni' chu a'ntū lacasqui'na' lā' quit
na'icmaxquī'yāni'.
23 Lā' stu'tu'lu' huanilh:
—Lej stu'ncua' a'ntū icuanini'. Na'icmaxquī'yāni' a'ntū
naquisqui'ni'ya' a'yuj i'tāt a'nlhā quit icmāpa'ksī.
24 Lā' huan tzu'ma'jāt taxtulh lā' kalhasqui'nīlh ixtzī't:
—¿Tuchū na'icsqui'n?
Lā' xla' huanilh:
—Nasqui'na' ixa'kxāk Juan huan Mā'kpaxīni'.
25 Lā' huan tzu'ma'jāt tuncan tanūlh a'nlhā ixuī' huan rey
lā' hualh:
—Iclacasqui'n ixa'kxāk Juan huan Mā'kpaxīni'. Chuhua'j
tuncan naquimaxquī'ya' nac lakatin pulātu.

26 Lā' ū'tza' lej līlakaputzalh huan rey pero como
stu'tu'lu' ixuanicanī't huan tzu'ma'jāt lā' como huan a'ntī
ixcākantāyacanī't takaxmatli a'ntū ixuanicanī't, tūlalh xtāpalīlh
ixtachihuīn. 27 Lā' tuncan huan rey māpa'ksīlh kalhatin
mayūlh para nalīmin ixa'kxāk Juan. Lā' xla' a'lh nac pūlāchī'n
lā' a'cchu'culh. 28 Lā' līminca ixa'kxāk nac lakatin pulātu lā'
maxquī'ca huan tzu'ma'jāt. Lā' huan tzu'ma'jāt maxquī'lh
ixtzī't.
29 Lā' a'xni'ca' cāmācatzīnīca ī'sca'txtunu'nī'n Juan, xlaca'n
tamilh lā' tasacli ixmacni' lā' tamā'cnūlh nac lakatin
taponkni'.

Jesús cāmāhuī'lh lakaquitzis mil chi'xcuhuī'n
Mt. 14.13-21; Lc. 9.10-17; Jn. 6.1-14

30 Lā' a'xni'ca' ī'sca'txtunu'nī'n Jesús talaktaspi'tli,
tahuanikō'lh huāk a'ntū ixtatlahuanī't lā' a'ntū
ixtamāsu'yunī't. 31 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Cata'ntit xmān hui'xina'n lā' caquilātā'miuj a'nlhā nīn tintī' a'nan lā' najaxāujtit macsti'na'j.

Lej lhūhua' tachi'xcuhuī't ixtaquīlakla Jesús lā' chuntza'
ī'sca'txtunu'nī'n tūla ixtahuā'yan. 32 Lā' tatojōlh nac lakatin
barco xmān xlaca'n lā' ixta'a'mā'na a'nlhā tintī' ixa'nan.
33 Lā' lhūhua' tachi'xcuhuī't talaktzī'lh a'xni'ca' ixta'a'mā'na
lā' talakapasli. Lā' xalanī'n lakatunu' cā'lacchicni' catojon
tatu'jnulh a'ntza' lā' tachā'lh pū'la. 34 Lā' a'xni'ca' Jesús
taxtulh de huan barco, cālaktzī'lh lhūhua' tachi'xcuhuī't lā'
cālakalhu'malh como tatasu'yulh hua'chi borregos a'ntūn tū'
ixtaka'lhī a'ntī nacāmaktaka'lha. Lā' tzuculh cāmāsu'ni' lhūhua'
catūhuā. 35 Lā' a'xni'ca' ī'smalanka'namā', huan sca'txtunu'nī'n
talakmilh Jesús lā' tahuanilh:

—Kōtanūtza' lā' huā'tzā' tū' nac cā'lacchicni'. 36 Cacāmacapi
huan tachi'xcuhuī't para que nata'a'n natatamāhua
ixlīhua'tca'n nac cā'ranchujnu' lā' nac cā'lacchicni' como tū'
taka'lhī a'ntū natahua' xlaca'n.

37 Pero Jesús cākalhtīlh:

—Hui'xina'n cacāmāhuī'tit.

Lā' tahuanilh:

—Lej lhūhua' huan tachi'xcuhuī't. Lā' tasqui'nī lej makān namakscujcan lā' chuntza' tzē nalītamāhuacan pāntzi a'ntū na'iccāmāhuī'yāuj xlaca'n.

38 Lā' Jesús cāhuanilh:

—¿Lhā maclā't pāntzi ka'lhī'yā'tit? Caquīlaktzī'ntit.

Lā' taquīlaktzī'lh lā' a'xni'ca' taca'tzīlh, tahuanilh:

—Macquitzis pāntzi lā' tantu' squī'ti'.

39 Lā' xla' cāmāpa'ksīlh ī'sca'txtunu'nī'n:

—Cacāmālacpitzitit lā' xtuncnu' catatahui'lh pūlacatunu' nac cā'seketni'.

40 Lā' ixa'nan pūlacatunu' a'nlhā tatahui'lh lakatin ciento.
Lā' nā ixa'nan ā'makapitzīn pūlacatunu' a'nlhā tatahui'lh
tu'pu'xamacāuj. 41 Lā' Jesús cātayalh huan macquitzis
pāntzi lā' huan tantu' squī'ti' lā' talacayāhualh nac a'kapūn
lā' maxquī'lh pāxcatca'tzī Dios lā' che'kelh huan pāntzi lā'
cāmaxquī'lh ī'sca'txtunu'nī'n. Lā' xlaca'n tamālacpitzini'lh na
ixlaclhni'ca'n tachi'xcuhuī't. Lā' nā cāmālacpitzini'lh huan
tantu' squī'ti' ixlīhuākca'n. 42 Lā' tahua'lh ixlīhuākca'n lā'
taka'sli. 43 Lā' a'xni'ca' tahuā'yankō'lh, tamākēstokli huan
sca'txtunu'nī'n xalacpītzin pāntzi lā' squī'ti'. Lā' lītatzumalh
pācāujtu' cha'xta a'ntū a'katāxtūni'lh. 44 Lā' a'ntīn tahuā'yalh
lakaquitzis mil chi'xcuhuī'n ixtahuanī't.

Jesús tlā'hualh na ixkalhni' huan xcān
Mt. 14.22-27; Jn. 6.16-21

45 Lā' chu tuncan Jesús cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:

—Catojō'tit nac barco lā' capū'la'tit tintacut huan mar para nac Betsaida līhuan quit na'iccāmacā'n huan tachi'xcuhuī't.

46 Lā' a'xni'ca' ixcāmacā'nkō'nī'ttza', xla' a'lh huan nac kēstīn
para nakalhtō'ka'. 47 Lā' a'xni'ca' tā'cnūlh huan chi'chini',
Jesús ixa'cstu ixuī' nac ti'ya't līhuan ī'sca'txtunu'nī'n ixta'a'mā'na
nac barco ixpu'nan mar. 48 Lā' Jesús laktzī'lh a'nchī tūlalh
xa'nca ixa'n huan barco como lej ixū'numā'. Lā' a'xni'ca'
ixtuncuīni'mā'tza', Jesús cālakmilh. Lā' ixtlā'huantēlha na
ixkalhni' huan xcān lā' ixcātēlakataxtumā'. 49-50 Lā' xlaca'n
talaktzī'lh lā' tajicua'lh lā' tata'salh. Como ixlīhuākca'n talak-
tzī'lh catīhuā ixkalhtlā'huantēlha huan xcān, tapuhualh ixta-
lakachuyamā'na lā' ū'tza' lej talījicua'lh. Lā' chu tuncan Jesús
cātā'chihuīna'lh xlaca'n lā' cāhuanilh:

—Huixcāna'j caca'tzītit lā' tū' cajicua'ntit. Quit a'ntī icmimā'.

51 Lā' tojōlh nac barco a'nlhā ixtahui'lāna' xlaca'n lā'
ca'cslalh huan ū'ni'. Lā' xlaca'n lej talē'cnīlh. 52 Lā' a'yuj
ixtalaktzī'nī't a'nchī Jesús mālhuhuīlh huan pāntzi, lā' tū' ix-
tamāchekxī tichū Jesús.

Jesús cāmātzeyīlh huan ī'tza'ca'nī'n nac cā'lacchicni' Genesaret
Mt. 14.34-36

53 Lā' a'xni'ca' Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n ta'a'lh tintacut huan
xcān, lā' tachā'lh huan nac ti'ya't a'nlhā huanican Genesaret
lā' tachī'jūlh ixbarcoca'n. 54 Lā' a'xni'ca' tataxtulh de nac
barco, huan tachi'xcuhuī't talakapasli Jesús. 55 Lā' palaj
ta'a'lh lakachu lā' tzucuca cālīmincan ī'tza'ca'nī'n nac lacla-
jna'. Cālē'nca chu a'nlhā huanca que ixuī' Jesús. 56 Lā' chu
calhāhuā tanūlh nac lacti'na'j cā'lacchicni' lā' nac xcānsipejni'
lā' cā'ranchujnu', ixcāmāpī'can huan ī'tza'ca'nī'n nac lītamāuj

lā' ī'squi'ni'can Jesús que cacāmakxtekli xmān taxa'ma ix-
tampān ixlu'xu'. Lā' ixlīhuākca'n a'ntīn taxa'malh ixlu'xu'
tatzeyankō'lh.

7

A'ntū cāmātlahuī xako'hua'jua' huan chi'xcuhuī'n
Mt. 15.1-20

1 Lā' talaktakēstokli Jesús fariseosnu' lā'
xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley xalanī'n nac Jerusalén a'ntī
ixtalakminī't Jesús. 2 Ixtalaktzī'nī't makapitzīn ī'sca'txtunu'nī'n
Jesús a'ntī ixtahuā'yamā'na lā' tū' xa'nca ixtamakacha'ka'nī't
pū'la. 3 Tū' chuntza' ixtatlahua huan fariseosnu' lā'
ixlīhuākca'n huan ā'makapitzīn israelitas. Palh xlaca'n tū'
pū'la ixtamakacha'ka'n chu a'nchī tasqui'nī, tū' ixtahuā'yan
como ixta'a'cnīni'ni' ixtalanānca'n ī'xū'yāpapna'ca'n. 4 Lā'
a'xni'ca' ixtaquītaspi'ta de nac lītamāuj, tū' ixtahuā'yan palh
tū' xa'nca ixtamakacha'ka'n pū'la. Lā' ixtatlōkentaxtū lhūhua'
ixtalanānca'n ī'xū'yāpapna'ca'n hua'chi a'nchī talīpūche'kē'
vasos lā' xālu lā' tamacatzucun de līcā'n lā' ī'xti'catca'n.
5 Lā' takalhasqui'ni'lh Jesús huan fariseosnu' lā' huan
xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley:

—¿A'chī' misca'txtunu'nī'n tū' tatlōkentaxtū a'ntū
quixū'yāpapna'ca'n quincātamāsu'ni'n? Chu tahuā'yan lā' tū'
pū'la tamakacha'ka'n a'nchī tasqui'nī.

6 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Hui'xina'n tlahua'yā'tit lakatu' milacanca'n.
Mimpālacataca'n lītzo'kli huan profeta Isaías a'nlhā tatzo'kni':

Huā' tamā'na tachi'xcuhuī't xmān tahuan palh
quinta'a'cnīni'ni' pero tū' tapāstaca a'ntū
iccālīmāpa'ksīlh.

7 Chu tlakaj quintamācā'tanī como a'ntūn tamāsu'yu hua'chilh
quilīmāpa'ksīn, ū'tza' xmān ixtapuhuānca'n huan
chi'xcuhuī'n.

Chuntza' tzo'kli Isaías.

8 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Lā' hui'xina'n mākēnū'yā'tit ixlīmāpa'ksīn Dios
para natlōkentaxtūyā'tit ixtalanānca'n mixū'yāpapna'ca'n.
Hui'xina'n pūche'kē'yā'tit xālusnu' lā' vasosnu' a'nchī tasqui'nī
lā' tlahua'yā'tit lhūhua' ā'makapitzīn talanān.

9 Lā' nā cāhuanilh:

—Puhua'nā'tit que tzey a'nchī mākēnū'yā'tit ixlīmāpa'ksīn
Dios para natlōkentaxtūyā'tit mintalanānca'n. 10 A'nlhā tzo'kli
Moisés, chuntza' hualh:

Cacā'a'cnīni'ni' mintāta' lā' mintzī't.

Lā' Moisés nā hualh:

Camāmaknīnīni'nca huan a'ntīn tamacapūlhca ixtāta' o ixtzī't.

11 Pero hui'xina'n xtunc hua'nā'tit. Lā' hui'xina'n
māsu'yu'yā'tit palh kalhatin chi'xcu' tzē nahuani ixtāta'
o ixtzī't: "Tūla icmaktāyayāni' porque ixlīhuāk a'ntū
icka'lhī, ū'tza' Corbán" —huā'mā' tachihuīn huanicu'tun:
icmālacnūni'nī'ttza' Dios—. 12 Lā' chuntza' tū' makxtekā'tit
nacāmaktāya ixtāta' lā' ixtzī't. 13 Hui'xina'n mākēnū'yā'tit
ixlīmāpa'ksīn Dios como māsu'yu'yā'tit que tasqui'nī
natlōkentaxtūcan ixtalanānca'n mixū'yāpapna'ca'n. Lā' lhūhua'
ā'catūhuā tlahua'yā'tit hua'chi huan tamā'na —hualh Jesús.
14 Lā' Jesús cāmāta'sīlh huan tachi'xcuhuī't lā' cāhuanilh:
—Caquilākaxmatui milīhuākca'n lā' camāchekxī'tit. 15 Tū'
a'nan nīn tuntū' a'ntū naquilhtanū huan chi'xcu' hua'chi
līhua't lā' chuntza' nalīka'lhī ixtalaclē'i'. Pero a'ntū naquil-
htaxtu de kalhatin chi'xcu' hua'chi tū' tzey tachihuīn, ū'tza'
nalīka'lhī ixtalaclē'i'. 16 Cuenta catlahua'tit a'ntū kaxpa'tā'tit
—hualh Jesús.
17 Lā' a'xni'ca' Jesús ixtanūnī't nac chic, tū'tza' ixa'nan
lhūhua' tachi'xcuhuī't. Lā' ī'sca'txtunu'nī'n takalhasqui'nīlh
tuchū ixuanicu'tun huan a'ntū lītalacastuca. 18 Lā' Jesús
cāhuanilh:
—Nā hui'xina'n ¿chā tū' māchekxī'yā'tit? Ca'tzīyā'tit que
chuxatū a'ntū naquilhtanū kalhatin chi'xcu', xla' tū' catilīlalh
ko'hua'jua'. 19 U'tza' xmān tanū na ixpān lā' chuntza' taxtu. Tū'
catitanūlh na ixtapāstacna'.
Chuntza' līmāsu'yulh que huāk tzey a'ntū hua'yāuj. 20 Lā'
Jesús huampā:
—A'ntū quilhtaxtu kalhatin chi'xcu', ū'tza' ko'hua'jua' nalīla.
21 Palh tū' tzey ixtapāstacna' kalhatin chi'xcu', xla' na-
puhuan a'ntūn tū' tzey. Lā' ū'tza' nalīmakpuscātīni'n lā'
nalītlahua talākalhī'n lā' nalīmaknīni'n. 22 Lā' naka'lhāna'n
lā' naka'lhīcu'tun a'ntū ixla' ā'chā'tin lā' natlahua a'ntūn tū'
tzey. Lā' natampi'lhīni'n lā' na'a'kxokonu'n lā' natlahua
a'ntūn ko'hua'jua' lā' nalakca'tzana'n lā' na'a'ksa'nan lā' lej
naka'tla'jca'tzī lā' tū' tzey ixtapāstacna' naka'lhī. 23 Huāk huā'
tamā'na tū' tzey lā' tamātlahuī ko'hua'jua' kalhatin chi'xcu'. Nā
huā' tamā'na tataxtu de ixchakān kalhatin chi'xcu' como tū'
tzey ixtapāstacna' —hualh Jesús.

Huan puscāt makatiyāti' kalhlaka'ī'lh Jesús
Mt. 15.21-28

24 Lā' a'xni'ca' Jesús huankō'lh, xla' taxtulh lā' a'lh ā'lacatin
a'nlhā tahui'lāna' huan lakatu' cā'lacchicni' a'ntū huanican
Tiro lā' Sidón. Lā' tanūlh nac lakatin chic. Ixlacasqui'n
que nīn tintī' ixca'tzīlh que ixuī' a'ntza' pero tūlalh tatzē'kli.
25 Tuncan milh kalhatin puscāt. Lā' ixtzu'ma'jāt huan puscāt
ixka'lhī huan tlajana'. Lā' como māca'tzīnīca que ixchinī't
Jesús, lakmilh lā' tatzokostani'lh. 26 Lā' huan puscāt tū'

israelita ixuanī't; xla' sirofenicia ixuanī't. Lā' lej ī'squi'ni'
talakalhu'mān que camāxtuni'lh ixtzu'ma'jāt huan tlajana'.
27 Pero Jesús huanilh:

—Pū'la cataka'sli huan camana'. Tū' līmakuan maklhtīcan
ixpāntzica'n huan camana' lā' nacāmaxquī'can huan chichīn.

28 Lā' huan puscāt kalhtīlh:

—Stu'ncua', Māpa'ksīni'. U'tza' icca'tzī. Pero huan chichīn
tzēn tasacua' ixkalhspulamca'n camana' na ixtampīn mesa.

29 Lā' tuncan Jesús huanilh:

—Xa'nca māchekxī'ya'. Tzētza' napina' na minchic. Huan
tlajana' taxtuni'lhtza' mintzu'ma'jāt.

30 Lā' huan puscāt a'lh na ixchic. Lā' ixtzu'ma'jāt ixmā' nac
tama' lā' ixtasu'yutza' que huan tlajana' ixtaxtuni'nī'ttza'.

Jesús mātzeyīlh huan chi'xcu' a'ntī tūla ixa'kahuāna'n lā' tūla ixchihuīna'n xa'nca

31 Lā' Jesús taxtulh de nac cā'lacchicni' a'ntū huanican Tiro
lā' tētaxtulh nac Sidón lā' a'nlhā ixmāpa'ksī Decápolis. Lā'
taspi'tli huan nac mar a'ntū huanican Galilea. 32 Lā' līmini'ca
kalhatin chi'xcu' a'ntīn tū' ixa'kahuāna'n lā' tūla ixchihuīna'n
xa'nca. Lā' lej squi'ni'ca que caxa'malh. 33 Lā' Jesús lē'lh la-
cachuna'j huan chi'xcu' de a'nlhā ixtatakēstoka tachi'xcuhuī't
lā' mānūni'lh ixmakspulh na ixa'ka'xko'lh. Lā' chojmanīlh
ixmacan lā' nā xa'malh na ī'sī'makā't huan chi'xcu'. 34 Lā' Jesús
talacayāhualh nac a'kapūn. Pānīlh lā' hualh:

—¡Efata! —huā'mā' tachihuīn huanicu'tun: ¡Catalaquī'lh!

35 Lā' chu tuncan tatzeyalh ixa'ka'chakān huan chi'xcu' lā'
kaxmatli. Lā' tzeyalh ī'sī'makā't lā' tzētza' ixchihuīna'n xa'nca.
36 Lā' Jesús stu'tu'lu' cāhuanilh huan tachi'xcuhuī't:

—Nīn tintī' tihua'ni'yā'tit.

Pero tū' ta'a'kahuāna'ni'lh, lā' ā'chulā' tamāca'tzīnīni'lh. 37 Lā'
xlaca'n a'ntī cāmāca'tzīnīca lej ixtalē'cnī lā' tahualh:

—Huāk a'ntū tlahuanī't, huāk tzey. U'tza' cāmā'a'kahuanī
a'ntī sordo lā' cāmāchihuīnī a'ntī kō'ko'.

8

Jesús cāmāhuī'lh lakatā'ti' mil tachi'xcuhuī't
Mt. 15.32-39

1 Lā' huā' tamā'na chi'chini' ixtatakēstoknī't huan
tachi'xcuhuī't lā' tū' ixa'nan a'ntū natahua'. Lā' Jesús
cāta'sani'lh ī'sca'txtunu'nī'n lā' cāhuanilh:

2 —Iccālakalhu'man huan tachi'xcuhuī't. Tu'tuma'jtza' quin-
tatā'lahui'lāna' huā'tzā' lā' tū'tza' taka'lhī a'ntūn tahua'. 3 Lā'
palh xa'iccāmacā'lh na ixchicca'n lā' tū' tahuā'yanī't, lej ix-
taxlejua'nalh nac tej lā' tū' ixtatāyani'lh. Lā' makapitzīn de
xlaca'n taminī'ta'ncha' lej makat.

4 Lā' ī'sca'txtunu'nī'n takalhtīlh:

—Lā' ¿chichū nacālīmāhuī'yāuj huan tachi'xcuhuī't huā'tzā' a'nlhā tintī' lahuī'?
5 Lā' xla' cākalhasqui'nīlh:

—¿Lhā maclā't pāntzi ka'lhī'yā'tit?

Lā' xlaca'n takalhtīlh:

—Mactojon.

6 Lā' tuncan Jesús māpa'ksīlh catatahui'lalh huan
tachi'xcuhuī't nac ti'ya't. Lā' cātayalh huan mactojon pāntzi lā'
maxquī'lh pāxcatca'tzī Dios. Lā' cāmālacpitzini'lh lā' cāmaxquī'lh
ī'sca'txtunu'nī'n para natamaxquī' huan tachi'xcuhuī't. Lā'
chuntza' tatlahualh. 7 Lā' nā ixtaka'lhī makapitzīn ti'na'j
squī'ti' lā' Jesús maxquī'lh pāxcatca'tzī Dios por huan squī'ti'.
Lā' cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:

—Cacāmālacpitzini'tit.

8 Lā' ixlīhuākca'n tahuā'yalh lā' talēka'sli. Lā' tamākēstokli
xalacpītzin a'ntūn ta'a'katāxtūlh lā' tamātzumalh pātojon
chā'xta. 9 Lā' a'ntīn tahuā'yalh hua'chi lakatā'ti' mil
ixtahuanī't. Lā' Jesús cāmacā'lh huan tachi'xcuhuī't na
ixchicca'n. 10 Lā' tuncan xla' lā' ī'sca'txtunu'nī'n tatojōlh
nac barco lā' tachā'lh a'nlhā ixmāpa'ksī huan cā'lacchicni'
Dalmanuta.

Huan fariseosnu' tasqui'ni'lh Jesús que catlahualh lakatin lē'cnīn

Mt. 16.1-4; Lc. 12.54-56

11 Lā' huan fariseosnu' talakmilh lā' tatzuculh tatā'lāsta'la
Jesús. Lā' tasqui'nli lakatin lē'cnīn a'ntū nalītasu'yu que xla'
xala' nac a'kapūn. Tasqui'nli como xmān ixtalīlaktzī'ncu'tun.
12 Lā' Jesús pānīlh con pō'ktu ixa'clhcunuc lā' hualh:

—¿A'chī' huan a'ntīn tahui'lāna' chuhua'j tasqui'n lē'cnīn?
Lej stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Hui'xina'n a'ntī hui'lāna'ntit
chuhua'j tū' caticātamāsu'ni'ni' huan lē'cnīn.

13 Lā' cāmakxtekli lā' tojōpā huan nac barco lā' a'lh tintacut.

Ixlevaduraca'n fariseosnu'

Mt. 16.5-12

14 Lā' xmān ixa'nan mactin pāntzi nac barco como ix-
tapātza'nkānī't lā' tū' talē'lh pāntzi. 15 Lā' Jesús cāmaxquī'lh
tapāstacna' lā' cāhuanilh:

—Cuenta catlahua'tit lā' catamaktaka'lhtit de ixlevaduraca'n huan fariseosnu' lā' huan Herodes.

16 Lā' huan sca'txtunu'nī'n talātā'chihuīna'lh lā' talāhuanilh:

—Chō'la ū'tza' līhualh chuntza' como tū' līmiuj pāntzi.

17 Lā' Jesús ixca'tzī que xlaca'n tū' ixtamāchekxī a'nchī
ixlīchihuīna'mā' ixpālacata a'ntūn tamāsu'yu huan fariseosnu'
lā' cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:

—¿A'chī' cāpāta'layāni' ixpālacata huan pāntzi a'ntūn tū' līta'ntit? ¿Chu tū' cuenta tlahua'yā'tit nīn māchekxī'yā'tit? ¿Chu tū' ka'lhī'yā'tit mi'a'clhcunucca'n para napūpāstacna'nā'tit?

18 Ka'lhī'yā'tit milakastapunca'n. ¿Chu tū' laktzī'nā'tit?
Ka'lhī'yā'tit mi'a'ka'xko'lhca'n. ¿Chu tū' a'kahuā'na'nā'tit? ¿Chu
tūla pāstacna'nā'tit? 19 A'xni'ca' iccāche'kelh huan macquitzis
pāntzi lā' ū'tza' iccālīmāhuī'lh lakaquitzis mil chi'xcuhuī'n, ¿lhā
lakalā't chā'xta līmātzuma'tit xalacpītzin a'ntū mākēstoktit?

Lā' xlaca'n takalhtīlh:

—Pācāujtu'.

20 Lā' xla' hualh:

—Lā' a'xni'ca' iccāche'kelh huan mactojon pāntzi lā' ū'tza'
iccālīmāhuī'lh lakatā'ti' mil, ¿lhā lakalā't chā'xta līmātzuma'tit
xalacpītzin a'ntū mākēstoktit?

Lā' xlaca'n takalhtīlh:

—Pātojon.

21 Lā' cāhuanilh:

—Lā' ¿chu tūna'j māchekxī'yā'tit?

Jesús mālacahuānīlh kalhatin lakatzī'n nac cā'lacchicni' Betsaida

22 Lā' Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n tachā'lh huan nac cā'lacchicni'
a'ntū huanican Betsaida lā' līmini'ca Jesús kalhatin lakatzī'n lā'
lej squi'ni'ca que caxa'malh huan chi'xcu' xalakatzī'n. 23 Lā'
makachi'palh lā' makachi'palē'lh huan lakatzī'n na ixquilhtūn cā'lacchicni'. Chojmanīlh ixlakastapun lā' xa'mani'lh na
ixlakastapun lā' kalhasqui'nīlh:

—¿Tuchū la'ktzī'na'?

24 Lā' xla' talakapākē'lh lā' hualh:

—Iccālaktzī'n chi'xcuhuī'n a'ntīn talatlā'huan. Tatasu'yu
hua'chi xakalhanna' qui'huī'n como tūna'j xa'nca
iclacahuāna'n.

25 Lā' tuncan xa'mani'pā na ixlakastapun. Lā' huan chi'xcu'
talakapākē'pā lā' tzeyalh lā' xa'nca lacahuāna'lh.

26 Lā' Jesús huanilh:

—Stu'nc capit na minchic lā' tū' titētanū'ya' huan nac
cā'lacchicni'. Nīn tintī' nacāhuani'ya' xala' nac huan cā'lacchicni'
a'nchī lītzeya'nti.

Pedro mālacstū'ncli que Jesús ū'tza' Cristo a'ntī Dios lacsacli
Mt. 16.13-20; Lc. 9.18-21

27 Lā' Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n ta'a'lh huan nac makapitzīn
cā'lacchicni' a'ntza' a'nlhā huanican Cesarea de Filipo. Lā'
līhuan ixta'a'mā'na, xla' cākalhasqui'nīlh ī'sca'txtunu'nī'n:

—Lā' tachi'xcuhuī't, ¿chichūn tahuan de quimpālacata?

28 Lā' xlaca'n takalhtīni'lh:

—Makapitzīn tahuan palh hui'x Juan huan Mā'kpaxīni' lā'
ā'makapitzīn tahuan palh hui'x huan Elías lā' ā'makapitzīn
huampala tahuan palh hui'x chō'la kalhatin a'cta'sana'.

29 Lā' tuncan cāhuanilh:

—Lā' hui'xina'n, ¿chichū hua'nā'tit tichūn quit?

Lā' Pedro kalhtīni'lh:
—Hui'x Cristo a'ntī Dios lacsacli.
30 Lā' cāmāpa'ksīlh que tū' catitahuanilh nīn tintī' palh ū'tza'
huan Cristo a'ntī Dios lacsacli.

Jesús hualh que xla' ka'lhī nanī
Mt. 16.21-28; Lc. 9.22-27

31 Lā' Jesús tzuculh cāmāsu'ni' chuntza':
—Quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n lā' tasqui'nī lej naquimāpātīnīcan. Huan xanapuxcu'nu' de huan lītokpān lā' xanapuxcu'nu' curasna' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley, xlaca'n naquintalakmaka'n lā' naquintamaknī. Lā' ixlīlakatu'tun chi'chini' na'iclakahuanchoko.
32 Lā' lacastu'nc hualh huā'mā' tachihuīn. Lā' tuncan Pedro
lē'lh lacachuna'j lā' tzē'k huanilh que tū' cahualh chuntza'.
33 Lā' Jesús cālaktalakspi'tli lā' cālaktzī'lh ī'sca'txtunu'nī'n lā' lacaquilhnīlh Pedro lā' huanilh:
—Catakēnu'. Hui'x pāstacna'na' ixtapāstacna' huan ko'ti'ti'. Lā' tū' pāstacna'na' ixtapāstacna' Dios.
34 Lā' Jesús cāta'sani'lh huan tachi'xcuhuī't lā' ī'sca'txtunu'nī'n
lā' Jesús cāhuanilh:
—Palh catīhuā tapa'ksīcu'tun con quit, tūlatza' catipāstacli xmān a'nchī xla' lacasqui'n. Calīhui'līlh natlahua quintapuhuān a'yuj capātīni'lh hua'chi quit na'icpātīni'n
lā' caquistālani'lh. 35 Huan a'ntīn tapūtaxtucu'tun de huan
a'ntū natapātīni'n por quimpālacata, tū' catitaka'lhīlh ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. Lā' huan a'ntī natapātīni'n a'yuj natanī por quimpālacata lā' ixpālacata huan xatzey tachihuīn, xlaca'n nataka'lhī ixquilhtamacujca'n para pō'ktu.
36 Lā' palh kalhatin chi'xcu' ixtlajalh ixlīhuāk xala' nac
huā'mā' quilhtamacuj, nīn tuntū' ixtapalh huā'mā' palh tū'
ka'lhī ixquilhtamacuj para pō'ktu. 37 Tū' a'nan a'ntū xla' tzē
namāstā' para naka'lhī ixquilhtamacuj para pō'ktu. 38 Huan
tachi'xcuhuī't a'ntīn tahui'lāna' chuhua'j taputza ā'makxtum dios. Palh chuxatī de hui'xina'n nalīmāxana'nā'tit na ixlacapūnca'n tachi'xcuhuī't lā' nalīmāxana'nā'tit quimpālacata lā' ixpālacata a'ntū icmāsu'yu, ū'tza' na'iclīmāxana'n a'xni'ca' na'icmimpala. Quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n lā' na'icka'lhī ixlīmāpa'ksīn quinTāta' Dios lā' naquintatā'min huan ixángeles a'ntī lej tzey.

9

1 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. A'nan makapitzīn a'ntīn tahui'lāna' huā'tzā' chuhua'j lā' xlaca'n tū' catitanīlh a'xni'ca' tūna'j natalaktzī'n ixlīmāpa'ksīn Dios lā' a'nchī namāpa'ksīni'nkō'.

Jesús taxtāpalīlh lā' xtunc tasu'yulh
Mt. 17.1-13; Lc. 9.28-36

2 Lā' ixlīlakachāxan chi'chini' Jesús cālē'lh Pedro lā' Jacobo lā' Juan lā' tatā'a'lh. Xmān ixkalhatā'ti'ca'n ta'a'lh huan nac tālhmā'n kēstīn lā' tā'cxtulh. Lā' a'ntza' taxtāpalīlh Jesús lā' xtunc ixtasu'yu na ixlacapūnca'n.
3 Lā' ixlu'xu' lej xkakalh lā' lej smu'yonko' lalh hasta ixlakachi'pana'n. Lā' tū' a'nan ā'catīhuā nac cā'ti'ya'tna' a'ntī mālacastuca a'nchī lakche'kē'canī't.
4 Lā' cātasu'yuni'lh Elías lā' Moisés lā' ixtatā'chihuīna'mā'na Jesús.
5 Lā' Pedro huanilh Jesús:

—Mākalhtō'kē'ni', xalītzey hui'lāna'uj huā'tzā'. Na'ictlahuayāuj huā'tzā' lakatu'tun mū'xta'ka'; lakatin mila' nala lā' ā'lakatin ixla' Moisés lā' ā'lakatin ixla' Elías.

6 Chuntza' hualh Pedro como tū' ixca'tzī a'nchī ixualh como ixtu'tunca'n lej tajicua'lh. Lā' ū'tza' līhualh chuntza'.
7 Lā' milh lakatin poklhnu' lā' cālītamacxti'li'lh. Lā' takaxmatli lakatin tachihuīn nac huan poklhnu' a'ntū hualh:

—U'tza' huā'mā' qui'O'kxa' lā' lej icpāxquī'. Cakaxpa'ttit a'ntū huan.

8 Lā' tuncan lacapalh talaktzī'lh lā' nīn tintī' ixa'nan ā'chā'tin; xmān Jesús ixa'cstu talaktzī'lh.

9 Lā' a'xni'ca' ixtayujmā'na nac huan kēstīn, Jesús cāmāpa'ksīlh lā' cāhuanilh:

—Nīn tintī' tihua'ni'yā'tit a'ntū laktzī'nī'ta'ntit. Tū' catihua'ntit hasta a'xni'ca' huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n nalakahuanchoko de na ixlaclhpu'nanca'n nīnī'n.

10 Lā' tzē'k taca'tzīlh huā'mā' tachihuīn lā' ixtalākalhasqui'nī:

—¿Tuchū huanicu'tun huā' lakahuanchokocan de na ixlaclhpu'nanca'n nīnī'n?

11 Lā' takalhasqui'nīlh Jesús:

—¿A'chī' tahuan huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley palh tasqui'nī que xapū'la namin Elías lā' ā'calīstān namin huan Cristo a'ntī Dios lacsacui'līnī't?

12 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Stu'ncua' huā'mā'. Pū'la namin Elías lā' nacāxtlahuakō' ixlīhuāk. ¿Chu tū' tatzo'kni' ixpālacata huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n que napātīni'n lhūhua' lā' nalakmaka'ncan?
13 Pero quit iccāhuaniyāni' palh milhtza' huan a'ntī huancan palh xla' Elías lā' makapitzīn chi'xcuhuī'n tatlahuani'lh chu a'nchī ixtalacasqui'n. Pātle'keni'lh chu a'nchī tatzo'kni' ixpālacata xla'.

Jesús mātzeyīlh kalhatin ka'hua'chu a'ntī ixka'lhī huan tlajana'
Mt. 17.14-21; Lc. 9.37-43

14 Lā' a'xni'ca' ixkalhatā'ti'ca'n tachā'lh a'nlhā ixtahui'lāna' huan ā'makapitzīn sca'txtunu'nī'n, talaktzī'lh a'nchī lhūhua' tachi'xcuhuī't ixtalītamacxti'li'nī't. Lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n

ley ixtatā'lāhuanimā'na huan sca'txtunu'nī'n. 15 Lā' a'xni'ca'
huan tachi'xcuhuī't talaktzīlh Jesús, talē'cnīlh lā' tuncan ta-
laktu'jnulh lā' tatā'chihuīna'lh. 16 Lā' Jesús cākalhasqui'nīlh:

—¿Tuchū līchihuīna'nā'tit?

17 Lā' kalhtīlh kalhatin na ixlaclhpu'nanca'n lā' hualh:

—Mākalhtō'kē'ni', iclīmini'ni' quincaman. Ka'lhī huan tla-
jana' a'ntū makakō'ko'nīni'n. 18 Chu a'nlhā chi'pa lā' a'ntza'
māyujū nac ti'ya't lā' tzucu kalhpupu lā' māsā'nī ixtatzan
lā' lhtuculu' la. Lā' iccāsqui'ni'lhtza' misca'txtunu'nī'n que
catamāxtuni'lh. Lā' xlaca'n tūlalh tamāxtuni'lh.
19 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Hui'xina'n tū' kalhlaka'ī'yā'tit. ¿Hasta lhānīn
na'iccātā'latahui'layāni' hui'xina'n para que namāchekxī'yā'tit?
Lā' ¿hasta lhānīn na'iccātāyani'yāni' hui'xina'n a'nchī
hua'nā'tit? Caquilī'ta'ni' huan ka'hua'chu.

20 Lā' talīmini'lh lā' a'xni'ca' laktzī'lh Jesús, huan tlajana'
makaxtacnānīlh huan ka'hua'chu lā' a'kā'lh nac ti'ya't lā'
tapi'li'lh lā' kalhpupulh. 21 Lā' Jesús kalhasqui'nīlh ixtāta'
huan ka'hua'chu:

—¿Lhā lakalā't cā'ta ka'lhīnī't huā'mā' ta'jatat?

Lā' xla' kalhtīni'lh:

—Desde ixlīti'na'j tzuculh. 22 Lā' maklhūhua' māpū'lh nac
macscut lā' nac xcān para namaknī. Lā' palh tzē natlahua'ya'
catūhuā, caquilālakalhu'mauj quina'n lā' caquilāmaktāyauj.

23 Lā' Jesús huanilh:

—Lā' ¿a'chī' quihua'ni': "Palh tzē natlahua'ya' catūhuā"?
Huan a'ntī kalhlaka'ī' Dios lā' līpāhuan Dios, ū'tza' tzēn tlahua
chu a'ntūyā catūhuā.

24 Lā' tuncan ixtāta' huan ka'hua'chu ta'salh lā' hualh:

—Quit ickalhlaka'ī'. Caquimaktāya' porque quisputni'cus
a'nchī xa'nca na'ickalhlaka'ī'.

25 Lā' a'xni'ca' Jesús cuenta tlahualh a'nchī ixta-
laktu'jnumā'na ixtalaktakēstokmā'na, xla' lacaquilhnīlh huan
tlajana' lā' huanilh:

—Icmāpa'ksīyāni' hui'x a'ntī māsordujlīnī'ta' lā'
makakō'ko'nī'ta' huan ka'hua'chu. Icmāpa'ksīyāni' que cataxtu
de xla' lā' tū' maktin titanūpala'ya' na ixchakān.

26 Lā' huan tlajana' ta'salh lā' makaxtacnānīlh huan
ka'hua'chu lā' taxtulh. Lā' huan ka'hua'chu ixtasu'yu
hua'chi xanīn ixuanī't. U'tza' lhūhua' talīhualh ixpālacata
huan ka'hua'chu:

—Nīlhtza'.

27 Pero Jesús makachi'palh lā' maktāyalh lā' huan
ka'hua'chu tā'kaquī'lh.

28 Lā' a'xni'ca' Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n tatanūlh nac chic, lā'
ixa'cstuca'n ixtahui'lāna' lā' takalhasqui'nīlh:

—¿A'chī' quina'n tūlalh icmāxtuni'uj huan ka'hua'chu huan tlajana'?
29 Lā' cāhuanilh:
—Huan tlajana' hua'chi huā'mā' tūla māxtucan. Xmān tzē māxtucan palh natlahua'yā'tit oración lā' palh nalīhui'lī'yā'tit tū' nahuā'ya'nā'tit.

Jesús hualh ixlīmaktu' que ka'lhī nanī
Mt. 17.22-23; Lc. 9.43-45

30 Lā' tataxtulh de a'ntza' lā' ta'a'lh lā' ixtalatlā'huan
huan nac estado de Galilea. Lā' Jesús tū' ixlacasqui'n
que naca'tzīcan que ixuī' a'ntza' 31 porque ixcāmāsu'ni'mā'
ī'sca'txtunu'nī'n. Lā' ixcāhuani:
—Naquimacamāstā'can quit, huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n, lā' naquimacamāstā'can con ixlīmāpa'ksīnca'n chi'xcuhuī'n. Lā' xlaca'n naquintamaknī lā' ixlīlakatu'tun chi'chini' na'iclakahuanchoko —cāhuanilh.
32 Pero xlaca'n tū' tamāchekxīlh huā'mā' tachihuīn lā' tū'
ixtakalhasqui'nīcu'tun como ixtajicua'n.

¿Tichū līhua'ca' tasqui'nī?
Mt. 18.1-5; Lc. 9.46-48

33 Lā' tachā'lh nac huan cā'lacchicni' a'nlhā huanican Caper-
naum. Lā' a'xni'ca' tatanūlhtza' nac chic, Jesús cākalhasqui'nīlh:
—¿Tuchū ixlālīsta'la'yā'tit a'xni'ca' ixta'mpā'na'ntit nac tej?
34 Xlaca'n taquilhca'cslalh como līhuan ixtatlā'huantēlha
nac tej, ixtalālīsta'lamā'na ixpālacata tichū más tasqui'nī
na ixlaclhpu'nanca'n. 35 Lā' Jesús tahuī'lh lā' cāta'sani'lh
ixkalhacāujtu'ca'n lā' cāhuanilh:
—Palh catīhuā lacu'tun xapuxcu' de hui'xina'n, calalh hua'chi ixtasācua'ca'n ā'makapitzīn lā' calalh hua'chi xastancu.
36 Lā' makachi'palh kalhatin ti'na'j ka'hua'chu lā' yāhualh na
ixlaclhpu'nanca'n. Lā' cha'xli lā' cāhuanilh:
37 —Chuxatī a'ntīn tapa'ksī con quit lā' ū'tza' nalīpāxquī'
kalhatin ti'na'j ka'hua'chu hua'chi huā'yā, ū'tza' chu a'cxtim hua'chilh quit quimpāxquī'. Lā' chuxatī a'ntī quimpāxquī' quit, nā paxquī' huan a'ntī quimacamilh lā' tū' xmān quit.

A'ntīn tū' ixtā'ca'tza Jesús, ū'tza' namaktāya
Lc. 9.49-50; Mt. 10.42

38 Lā' Juan huanilh:
—Mākalhtō'kē'ni', iclaktzī'nī'tauj kalhatin chi'xcu' a'ntī ixmāpācuhuī mintacuīni' lā' ū'tza' ixcālīmāxtumā' huan tlajana'nī'n. Lā' icuaninī'tauj que tū'tza' catlahualh chuntza' como xla' tū' quincātā'latlā'huanāni' quina'n.
39 Lā' Jesús hualh:
—Camakxtektit lā' tū' timāmakchuyīyā'tit. Tū' a'nan a'ntī natlahua lē'cnīn a'xni'ca' namāpācuhuī quintacuīni' lā' chu

tuncan tzē naquilakapala. 40 Lā' a'ntīn tū' quintā'ca'tzaca'n,
ū'tza' quincāmaktāyayāni'. 41 Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'
que chuxatī nacātā'hua'yāni' xcān por ixpālacata hui'xina'n
tapa'ksī'yā'tit con Cristo, ū'tza' Dios namāpala.

Tū' tzey palh mimacan namātlahuīyānī' talaclē'i'
Mt. 18.6-9; Lc. 17.1-2

42 Lā' Jesús huampā:

—Lā' palh catīhuā chihuīna'maxquī' kalhatin ti'na'j
ka'hua'chu a'ntī quinkalhlaka'ī' lā' ū'tza' huan ka'hua'chu
nalītlahua talaclē'i', huā'mā' chi'xcu' tū' tzey. Xatzey palh pū'la
ixpixchī'hua'ca'ca lakatin ka'tla' chihuix lā' ixmojōca nac mar
para najicsua'. Chuntza' tū' ixa'kxokolh huan ka'hua'chu.

43 'Lā' palh mimacan napūtlahua'yā'tit talaclē'i', huā'mā'
tū' tzey. Xalītzey macamōcho ixla'tit lā' ixka'lhī'tit min-
quilhtamacujca'n para pō'ktu. Tū' tzey palh ka'lhī'yā'tit
kantu' mimacanca'n a'ntū pūtlahua'yā'tit talaclē'i' lā' ū'tza'
nacātalīmacā'nāni' hui'xina'n nac pūpātīn. A'ntza' huan mac-
scut tūla māmixīcan. 44 A'ntza' huan xtokonu'lūhua' tū' maktin
catihua'kō'lh huan xamasni' ixquinītca'n a'ntī natapātīni'n lā'
tū' catimixli huan macscut.

45 'Lā' palh mintojonca'n napūtlahua'yā'tit talaclē'i',
huā'mā' tū' tzey. Xatzey palh lacmōcho ixla'tit lā' ixka'lhī'tit
minquilhtamacujca'n para pō'ktu. Tū' tzey palh ka'lhī'yā'tit
kantu' mintojonca'n a'ntū pūtlahua'yā'tit talaclē'i' lā' ū'tza'
nacātalīmacā'nāni' hui'xina'n nac pūpātīn. 46 A'ntza' huan
xtokonu'lūhua' tū' maktin catihua'kō'lh huan xamasni'
ixquinītca'n a'ntī natapātīni'n lā' tū' catimixli huan macscut.

47 'Lā' palh tlahua'cu'tunā'tit talaclē'i' ixpālacata catūhuā
a'ntūn talaktzī'n milakastapunca'n, huā'mā' tū' tzey. Xatzey
lakaxō'ko' ixla'tit lā' ixka'lhī'tit minquilhtamacujca'n para
pō'ktu. Tū' tzey palh ka'lhī'yā'tit lakatu' milakastapunca'n
a'ntū nacāmātlahuīyāni' talaclē'i' lā' ū'tza' nacātalīmacā'nāni'
hui'xina'n nac pūpātīn. 48 A'ntza' huan xtokonu'lūhua' tū'
maktin catitahua'kō'lh huan xamasni' ixquinītca'n a'ntī nat-
apātīni'n lā' tū' catimixli huan macscut.

49 'Tasqui'nī que ixlīhuākca'n natapātīni'n para que más tzey
natala. U'tza' hua'chi macscut lā' maclacasqui'n chuntza'
hua'chi līhua't maclacasqui'n matzat. Lā' a'ntū a'ksajuī'can
Dios, huāk nalīmāsko'kō'can matzat. 50 Matzat tzey; pero
palh matzat tū'tza' sko'ko', ¿chichū nalīmāsko'kō'nuncan?
Caka'lhī'tit hua'chi matzat na minquilhtamacujca'n. Lā'
ū'tza' huanicu'tun que xa'nca' nalatā'kchokoyā'tit. Lā' ca'cs
nalātahui'la'yā'tit —hualh Jesús.

10

Jesús māsu'yulh ixpālacata makxtekcan huan puscāt
Mt. 19.1-12; Lc. 16.18

1 Lā' Jesús taxtulh de Capernaum lā' a'lh huan nac ti'ya't
a'nlhā huanican Judea. U'tza' a'ntū hui'lacha' tintacut huan
pūxka Jordán. Lā' tatzucupā tatakēstoka tachi'xcuhuī't. Lā'
Jesús tzucupā cāmāsu'ni' como chuntza' ixlīsmanīnī't. 2 Lā' ta-
laktapajtzūlh Jesús makapitzīn fariseosnu'. Ixtalīlaktzī'ncu'tun
lā' ū'tza' talīkalhasqui'nīlh:

—¿Chā tzē makxtekcan quimpuscātca'n lā' xapacan ix-
tacuīni'?

3 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—¿Chichūn cāmāpa'ksīni' Moisés hui'xina'n a'nlhā tatzo'kni'
huan nac ley?

4 Lā' xlaca'n tahualh:

—Moisés hualh: "Tzēn tzo'kcan lakatin acta lā' chuntza' tzē
namakxteka' mimpuscāt".

5 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Lej lacxumpi hui'xina'n lā' tū' tzey mintapāstacna'ca'n.
U'tza' lītzo'kli Moisés huā'mā' līmāpa'ksīn. 6 Pero a'xni'ca' tzu-
culh huan quilhtamacuj, tatzo'kni' chuntza':

Dios tlahualh chi'xcu' lā' puscāt.

7 U'tza' nacālīmakxteka ixtāta' lā' ixtzī't kalhatin chi'xcu' lā'
natā'takēxtimī ixpuscāt.

8 Lā' ixtu'ca'n natala hua'chilh xmān kalhatin.

Chuntza' tatzo'kni'. Lā' chuntza' tū'tza' kalhatu' xlaca'n;
xmān kalhatin. 9 Lā' chuntza' tū' līmakuan palh chi'xcuhuī'n
cālāmāmakxtekē a'ntī Dios cātlahuanī't chu lakatin.

10 Lā' a'xni'ca' tatanūpā nac chic, takalhasqui'nīlh
ī'sca'txtunu'nī'n ixpālacata a'ntū hualh. 11 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Chu a'ntī namakxteka ixpuscāt lā' palh natā'tapūchahua
ā'kalhatin puscāt, huā'mā' chi'xcu' makpuscātīni'n. Lā'
chuntza' tlahuani' huan xapū'la ixpuscāt a'ntūn tū'
līmakuan. 12 Lā' palh kalhatin puscāt namakxteka ixkōlu'
lā' natā'tapūchahua ā'kalhatin chi'xcu', chuntza' huā'mā' puscāt
naka'lhī ixmakchi'xcu'.

Jesús cāsicua'lanālīlh huan camana'
Mt. 19.13-15; Lc. 18.15-17

13 Lā' cālīmini'ca Jesús camana' para que ixcā'a'cpūxa'malh.
Lā' ī'sca'txtunu'nī'n tatzuculh talacaquilhnī a'ntī ixtalīmin.
14 Lā' a'xni'ca' Jesús ca'tzīlh a'ntū ixtatlahuamā'na, xacā'lh lā'
cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:

—Cacāmakxtektit quintalakmin huan camana' lā' tū'
cacāmāmakchuyī'tit como huan a'ntī natatapa'ksī con Dios
a'nlhā māpa'ksīni'n, xlaca'n a'ntī naquintalīpāhuan hua'chi
huan tamā'na camana'. 15 Ixlīstu'ncua' iccāhuaniyāni' que

a'ntīn tū' takalhlaka'ī' hua'chi lakska'tā'n takalhlaka'ī', tū' maktin catitatanūlh a'nlhā māpa'ksīni'n Dios.

16 Lā' Jesús cācha'xli huan camana' lā' cāmūspa'lhli con ix-
macan lā' cāsicua'lanālīlh.

Kalhatin chi'xcu' a'ntī rico tā'chihuīna'lh Jesús
Mt. 19.16-30; Lc. 18.18-30

17 Lā' Jesús a'mpā, lā' ixtlā'huantēlha nac tej. Lā' laktu'jnulh
kalhatin chi'xcu' lā' tatzokostani'lh Jesús lā' kalhasqui'nīlh:

—Tzeyā Mākalhtō'kē'ni' hui'x. ¿Tuchū na'ictlahua para na'icka'lhī quinquilhtamacuj para pō'ktu?

18 Lā' Jesús huanilh:

—¿Chā māchekxī'ya' a'ntū huanicu'tun a'xni'ca' quihua'ni'ya'
palh tzey quit? Xmān kalhatin a'ntī tzey lā' ū'tza' Dios. 19 Hui'x
ca'tzīya' ixlīmāpa'ksīn Dios a'ntū huan chuntza':

Tū' timakpuscātīni'na'.
Tū' timaknīni'na'.
Tū' tika'lhāna'na'.
Tū' tilīchihuina'na' ā'kalhatin a'ntūn tū' stu'ncua'.
Tū' ti'a'kxokonu'na' para natlaja'ya'.
Cacā'a'kahuā'na'ni' mintāta' lā' mintzī't.

20 Lā' xla' kalhtīlh:

—Mākalhtō'kē'ni', huāk huā' tamā'na ictlōkentaxtūkō'nī'ttza' desde quilīti'na'j.

21 Entonces Jesús laktzī'lh lā' pāxquī'lh lā' huanilh:

—Xmān lakatin catūhuā sputni'yāni' a'ntū natlahua'ya'. Caquīstā'kō'j huāk a'ntū ka'lhī'ya' lā' nacāmālacpitzi'ni'ya' huan tumīn huan pobresni' lā' naka'lhī'ya' a'nchī rico nalīla'ya' nac a'kapūn. Lā' ā'calīstān naquintā'pina', a'yuj napātīni'na'.

22 Lā' a'xni'ca' huan chi'xcu' kaxmatli huā'mā' tachihuīn, lej līlakaputzalh lā' a'lh como lej rico ixuanī't.

23 Lā' Jesús lakachu cālaktzī'lh tachi'xcuhuī't lā' cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:

—Lej jicslīhua' para xlaca'n a'ntī lacricosnu' natatamakx-teka que Dios nacāmāpa'ksī.

24 Lā' ī'sca'txtunu'nī'n talīlē'cnīlh ixtachihuīn. Lā' Jesús cāhuanipā:

—Qui'amigos, iccāhuaniyāni' que xlaca'n a'ntīn talīpāhuan
ixtumīnca'n, lej jicslīhua' natatamakxteka que Dios
nacāmāpa'ksī. 25 Ca'tzīyā'tit que tūlalh catitanūlh lakatin
camello na ixtani' līxtokon. Más jicslīhua' para kalhatin rico natamakxteka que Dios namāpa'ksī.

26 Lā' xlaca'n lej lhūhua' talē'cnīlh lā' talāhuanilh:

—Lā' ¿tichūn tzē namāpūtaxtūcan?

27 Lā' Jesús cālaktzī'lh lā' cāhuanilh:

—Huan chi'xcuhuī'n tūlalh catitatlahualh nīn tuntū' para natapūtaxtu, xmān Dios tzē nacāmāpūtaxtū como Dios tzēn tlahua huāk catūhuā.

28 Lā' Pedro tzuculh chihuīna'n lā' huanilh Jesús:

—Ica'kxtekui'līkō'uj ixlīhuāk a'ntū xa'icka'lhīyāuj lā' iccāstālani'mā'ni'.

29 Lā' Jesús kalhtīni'lh:

—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. A'nan a'ntī nata'a'kxtekui'lī catūhuā por quimpālacata lā' ixpālacata kalh-laka'ī' xatzey tachihuīn. Nata'a'kxtekui'lī ixā'lacchicni'ca'n, o ixtā'timīnca'n, o ixtzī'tca'n, o ixtāta'ca'n, o ixcamana'ca'n, o ixā'tacuxtuca'n.
30 Xlaca'n a'ntī nata'a'kxtekui'lī, ā'chulā' nataka'lhī nac huā'mā' quilhtamacuj. Hua'chi cien veces līhua'ca' nataka'lhī ixā'lacchicni'ca'n lā' nā lhūhua' ixtā'timīnca'n lā' ixtzī'tca'n lā' ixtāta'ca'n lā' ixcamana'ca'n lā' ixā'tacuxtuca'n. Lā' nā nacāmāpātīnīcan. Lā' nataka'lhī ixquilhtamacujca'n para pō'ktu a'nlhā Dios māpa'ksīni'n.
31 Lā' lhūhua' a'nan a'ntī lej tatasqui'nī huā'tzā'; pero a'nlhā Dios māpa'ksīni'n, tū' lej catitatasqui'nīlh. Lā' lhūhua' a'nan a'ntīn tū' tatasqui'nī huā'tzā'; pero a'nlhā Dios māpa'ksīni'n, lej natatasqui'nī.

Jesús huampā que ka'lhī nanī
Mt. 20.17-19; Lc. 18.31-34

32 Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n ixtatā'cxtunu'ntēlha para nac Jerusalén lā' Jesús ixcāpū'lani'tēlha lā' xlaca'n talē'cnīlh. Lā' huan a'ntī ixtastālani' ixtajicua'n. Lā' chu cālē'mpā lacachuna'j huan kalhacāujtu' ī'sca'txtunu'nī'n lā' tzucupā cāhuani a'ntū napātle'keni'.
33 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Ca'tzīyā'tit que a'mā'nauj para nac Jerusalén. Lā' a'ntza' naquimacamāstā'can como quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. Naquimacamāstā'can con huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley. Lā' xlaca'n natahuan que caquimaknīca. Lā' xlaca'n naquintamacamāstā' con huan maktiyātī'n.
34 Lā' naquintalakapala lā' naquintakēsnoka lā' naquintachojmanī lā' naquintamaknī. Lā' ixlīlakatu'tun chi'chini' na'iclakahuanchoko de na ixlaclhpu'nanca'n huan nīnī'n.

Jacobo lā' Juan tasqui'ni'lh lakatin talakalhu'mān
Mt. 20.20-28

35 Lā' Jacobo lā' Juan, ixo'kxa'n Zebedeo, talaktapajtzūlh Jesús lā' tahuanilh:

—Mākalhtō'kē'ni', iclacasqui'nāuj naquilātlahua'ni'yāuj a'ntū na'iccāsqui'ni'yāni'.

36 Lā' xla' cākalhasqui'nīlh:

—¿Tuchū lacasqui'nā'tit na'iccātlahua'ni'yāni'?

37 Lā' xlaca'n tahuanilh:

—A'xni'ca' hui'x namāpa'ksīni'nkō'ya', quina'n iclacasqui'nāuj na'iccāpāxtūtahui'layāni', kalhatin na mimpāxtūcāna'j lā' ā'kalhatin na mimpāxtuxuc.
38 Pero Jesús cāhuanilh:
—Hui'xina'n tū' māchekxī'yā'tit a'ntū quilāsqui'ni'mā'nauj. ¿Chā tzē natāyani'yā'tit palh napātīni'nā'tit hua'chi quit na'icpātīni'n? U'tza' hua'chilh pōko'tnū'nā'tit quintaza lā' hua'chilh quintā'a'kpaxā'tit.
39 Lā' xlaca'n tahualh:
—Tzē na'ictlahuayāuj; tzē na'ictāyani'yāuj.
Lā' Jesús cāhuanilh:
—Stu'ncua' que napātīni'nā'tit hua'chi quit.
40 Pero
ū'tza' huā'mā' naquilāpāxtūtahui'layāuj, quit tūla icmāpa'ksī. Huā'mā' pūtahuī'lh cāxui'līca xmān para huan a'ntī Dios lacsacli.
41 Lā' a'xni'ca' huan kalhacāuj sca'txtunu'nī'n taca'tzīlh a'ntū kalhasqui'nīca Jesús, tatzuculh ta'a'kchā'n ixpālacata Jacobo lā'
Juan.
42 Lā' Jesús cāta'sani'lh ixlīhuākca'n lā' cāhuanilh:
—Hui'xina'n ca'tzīyā'tit a'nchīn tahuanī't huan a'ntīn tamāpa'ksīni'n nac cā'ti'ya'tna'. Xlaca'n hua'chi ixtēcu'nī'n a'ntīn tatapa'ksī con xlaca'n. Lā' lej palha' tamāpa'ksīni'n.
43 Tū' chuntza' catilalh na milaclhpu'nanca'n. Chuxatī a'ntī lacu'tun xamāpa'ksīni' na milaclhpu'nanca'n, maclacasqui'n que xla' nala hua'chi ixlacscujni'ca'n ā'makapitzīn.
44 Chuxatī a'ntī naputza a'nchī līhua'ca' natasqui'nī na milaclhpu'nanca'n, maclacasqui'n que xla' nala hua'chi ixtasācua'ca'n ā'makapitzīn de hui'xina'n.
45 Quit māni' huan
Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. Lā' quit tū' icmilh para na'icla hua'chi xapatrón; quit icmilh para na'icscuja lā' para na'iccāmaktāya ā'makapitzīn. Lā' na'icmacamāstā' quinquilhtamacuj para na'iccāmāpūtaxtū līlhūhua' —hualh Jesús.

Jesús mālacahuānīlh Bartimeo a'ntī lakatzī'n ixuanī't
Mt. 20.29-34; Lc. 18.35-43

46 Lā' tachā'lh huan nac cā'lacchicni' a'nlhā huanican Jericó. Lā' a'xni'ca' Jesús ixtaxtumā' nac Jericó, tatā'a'lh ī'sca'txtunu'nī'n lā' lhūhua' tachi'xcuhuī't. Lā' na ixquilhtūn tej ī'squi'nīhuā'yahuī' huan lakatzī'n a'ntī ixuanican Bartimeo ixo'kxa' Timeo.
47 Lā' a'xni'ca' ca'tzīlh que ixtētaxtumā' Jesús
xala' nac Nazaret, tzuculh ta'sa lā' hualh:
—Jesús, hui'x ixtā'nat David a'ntī xa'icka'lhīmā'nauj. Caquilakalhu'ma' quit.
48 Lā' lhūhua' chi'xcuhuī'n talacaquilhnīlh lā' tahuanilh:
—Caquilhca'csla'.
Lā' Bartimeo ā'chulā' ixta'sa lā' hualh:
—Hui'x ixtā'nat David a'ntī xa'icka'lhīmā'nauj, caquilakalhu'ma' quit.

49 Lā' Jesús tāyalh lā' cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:

—Cata'sa'ni'tit.

Lā' tata'sani'lh huan lakatzī'n lā' tahuanilh:

—Capāxu'hua' lā' catāya'. Jesús ta'sani'yāni'.

50 Lā' xla' tamakxtulh ixtakēnu' lā' tāyalh lā' lakmilh Jesús.
51 Lā' Jesús kalhasqui'nīlh:

—¿Tuchū lacasqui'na' na'ictlahuani'yāni'?

Lā' huan lakatzī'n huanilh:

—Mākalhtō'kē'ni', caquimālacahuā'nī'pala'.

52 Lā' Jesús huanilh:

—Tzētza' napina'. Hui'x kalhlaka'ī'nī'ta' que quit na'icmālacahuānīyāni' lā' ū'tza' lītzeya'ntitza'.

Lā' chu līmaktin lacahuāna'lh lā' stālani'lh Jesús nac tej.

11

Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n tachā'lh nac xcānsipej Jerusalén
Mt. 21.1-11; Lc. 19.28-40; Jn. 12.12-19

1 Lā' a'xni'ca' ixtapajtzūtēlhatza' nac Jerusalén, tachā'lh
huan nac o'kspū'n a'nlhā huanican Olivos, lā' ū'tza' pajtzu
huan cā'lacchicni' a'nlhā huanican Betfagé lā' a'nlhā huanican
Betania. Lā' Jesús cāmāpū'līlh kalhatu' ī'sca'txtunu'nī'n 2 lā'
cāhuanilh:

—Capintit huan nac cā'lacchicni' a'ntūn tasu'yu na milacapūnca'n.
Lā' a'xni'ca' nachipinā'tit nalaktzī'nā'tit lakatin
xaska'ta' burro a'ntū chī'yāhuacanī't. Nīn tintī'na'j kētahui'lanī't.
Caxcuttit lā' caquilālīmini'uj huā'tzā'. 3 Lā' palh catīhuā
nacākalhasqui'ni'yāni': "¿A'chī' xcutpā'na'ntit huan burrito?",
hui'xina'n nakalhtīni'nā'tit: "Huan Māpa'ksīni' maclacasqui'n
lā' tuncan namacamimpala huā'tzā'".

4 Lā' ta'a'lh lā' takaksli lakatin xati'na'jcus burro a'ntū ixchī'yāhuacanī't.
Ixyā nac tej pajtzu xamākalhcha lakatin chic.
Lā' tatzuculh taxcuta.

5 Lā' makapitzīn chi'xcuhuī'n a'ntī ixtayāna' takalhasqui'nīlh:

—¿Tuchū tlahua'pā'na'ntit? ¿A'chī' xcutpā'na'ntit huan burro?

6 Lā' huan sca'txtunu'nī'n takalhtīni'lh chu a'nchī Jesús
ixcāhuaninī't. Lā' huan chi'xcuhuī'n tamakxtekli ta'a'n huan
sca'txtunu'nī'n. 7 Lā' talīmini'lh Jesús huan xati'na'jcus burro
lā' talīkētlapalh ixtakēnu'ca'n lā' xla' kētō'lalh. 8 Lā' lhūhua'
tachi'xcuhuī't tamāpī'lh ixtakēnu'can nac tej. Lā' ā'makapitzīn
ixtacā' xati'na'j ixpeken qui'hui' para natamāpī' nac tej.
Chuntza' talīmāsu'yulh palh ixta'a'cnīni'ni'mā'na Jesús.

9 Lā' a'ntī ixtapū'lani'tēlha lā' a'ntī ixtastālani'tēlha tatzuculh
tata'sa lā' tahualh:

—¡Camācā'tanīca Dios! Dios casicua'lanālīlh a'ntī mimā'
por ixlīmāpa'ksīn huan Māpa'ksīni' quinDiosca'n. 10 Dios ca-
sicua'lanālīlh huan līmāpa'ksīn a'ntū nala, lā' ū'tza' hua'chi
ixlīmāpa'ksīn quixū'yāpapca'n David.
11 Lā' a'xni'ca' Jesús chā'lh nac Jerusalén, tanūlh nac xaka'tla'
lītokpān. Lā' como kōtanūtza' ixuanī't, a'xni'ca' lakachu lac-
ahuāna'lh na ixchakān lītokpān, taxtulh lā' cātā'a'lh huan
kalhacāujtu' sca'txtunu'nī'n nac Betania.

Jesús lacaquilhnīlh huan xaqui'hui' higo
Mt. 21.18-19

12 Lā' ixlīlakalī a'xni'ca' tataxtulh de nac Betania, Jesús
ixtzi'ncsa. 13 Lā' de makat laktzī'lh a'katin xaqui'hui' higo lā'
ixtaxtuni'nī'ttza' xachi'tin huan qui'hui'. Lā' Jesús tapajtzūlh
para nalaktzī'n palh ixua'ca'tza' xatō'ca't. Lā' a'xni'ca' chā'lh
a'nlhā ixyā huan qui'hui', tū' ixka'lhī ixtō'ca't. Xmān xachi'tin
ixka'lhī como tūna'j ixchā'n ixpūlan higo. 14 Lā' Jesús huanilh
huan qui'hui':
—Tū' maktin catihua'ca' mintō'ca't.
Lā' ī'sca'txtunu'nī'n takaxmatli a'ntū huanilh huan qui'hui'.

Jesús cātlakaxtulh de nac xaka'tla' lītokpān huan stā'na'nī'n
Mt. 21.12-17; Lc. 19.45-48; Jn. 2.13-22

15 Lā' a'xni'ca' tachā'lh nac Jerusalén, Jesús tanūlh
nac xaka'tla' lītokpān lā' tzuculh cātlakaxtu huan a'ntī
ixtastā'namā'na lā' huan a'ntī ixtatamāhuana'mā'na na
ixtanquilhni' huan lītokpān. Lā' cāmakpūspi'tni'kō'lh
ixmesaca'n huan a'ntī ixtaxtāpalīmā'na ixtumīnca'n
tachi'xcuhuī't lā' nā ixpūtahui'lhca'n huan a'ntī ixtastā'mā'na
pālūmax. 16 Lā' tū' makxtekli que nīn tintī' natētaxtu na
ixtanquilhni' huan lītokpān palh ixlē'mā' catūhuā. 17 Lā'
ixcāmāsu'ni' huan tachi'xcuhuī't lā' hualh:
—¿Chu tū' tatzo'kni' chuntza'?: "Quinchic namāpācuhuī'can
chic a'nlhā tlahuacan oración. Huan tachi'xcuhuī't
xalanī'n calhāhuā natamin tatlahua oración". Lā' a'nchīn
tlahuapā'na'ntit, lītlahuacanī't hua'chi ixpūtatzē'kni'ca'n
ka'lhāna'nī'n.
18 Lā' cāmāca'tzīnīca xanapuxcu'nu' curasna' lā'
xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley. Lā' xlaca'n ixtaputzamā'na
a'nchī natalīmaknī Jesús. Ixtajicua'ni' Jesús como ixlīhuākca'n
huan tachi'xcuhuī't ixtalē'cnī a'nchī ixmāsu'yu. 19 Lā' a'xni'ca'
ixtā'cnūnī'ttza' huan chi'chini', Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n
tataxtulh de nac Jerusalén.

Scōhualh huan xaqui'hui' higo
Mt. 21.20-22

20 Lā' ixlīlakalī cā'tzi'sāt tatētaxtulh a'nlhā ixyā huan
xaqui'hui' higo lā' talaktzī'lh a'nchī ī'scōhuankō'nī'ttza' hasta

ixtankāxē'k. 21 Lā' Pedro pāstacli a'ntū pātle'kelh lā' huanilh
Jesús:

—Mākalhtō'kē'ni', cala'ktzi'. Huan qui'hui'
scōhuantāyakō'lhtza'; huan a'ntū macapūlhca'.

22 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Cakalhlaka'ī'tit Dios. 23 Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'.
Chuxatī a'ntī xa'nca nakalhlaka'ī' lā' tū' naka'lhī lakatu'
ixtapāstacna', natlahuani'can chu a'ntū xla' nasqui'n.
Palh nahuani huan kēstīn: "Catapānu' de ā'tzā' lā' catojo'
nac xcān", chuntza' napātle'ke, xmān tū' caka'lhīlh
lakatu' ixtapāstacna'. 24 U'tza' iccālīhuaniyāni' que ixlīhuāk
a'ntū nasqui'ni'yā'tit a'xni'ca' tā'chihuīna'mpā'na'ntit Dios,
caka'lhlaka'ī'tit que ka'lhīyā'tittza'. Lā' namaklhtīni'nā'tit.
25 Lā' a'xni'ca' natāya'yā'tit lā' tlahua'pā'na'ntit oración,
namāsputūnu'ni'yā'tit catīhuā palh cātlahuani'nī'ta'ni'
a'ntūn tū' tzey. Chuntza' minTāta'ca'n nac a'kapūn tzē
nacāmāsputūnu'ni'yāni' mintalaclē'i'ca'n. 26 Lā' palh hui'xina'n
tū' cāmāsputūnu'ni'yā'tit ā'makapitzīn, minTāta'ca'n nac a'kapūn
tū' caticāmāsputūnu'ni'ni' mintalaclē'i'ca'n hui'xina'n.

Kalhasqui'nīca Jesús ixpālacata ixlīmāpa'ksīn
Mt. 21.23-27; Lc. 20.1-8

27 Lā' tachā'lh nac Jerusalén. Lā' a'xni'ca' Jesús ixlatlā'huan
nac xaka'tla' lītokpān, talaktapajtzūlh xanapuxcu'nu' curasna'
lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley lā' xalacpapatzīni'n israeli-
tas. 28 Lā' takalhasqui'nīlh:

—¿Tichū ixquilhtampān lītlahua'pā't huā'mā'na catūhuā?
¿Tichū maxquī'ni' huā'mā' līmāpa'ksīn?

29 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Nā quit na'iccākalhasqui'nīyāni' catūhuā. Lā'
palh naquilākalhtīyāuj, nā quit na'iccāhuaniyāni' tichū
ixquilhtampān iclītlahuamā' huā'mā'na catūhuā. 30 ¿Tichū
ixquilhtampān ixlīmā'kpaxīni'n Juan? ¿Ixquilhtampān Dios o
ixquilhtampān tachi'xcuhuī't? Caquilākalhtīuj.

31 Lā' xlaca'n tatzuculh talacchihuīna'n ixa'cstuca'n lā'
talāhuanilh:

—¿Chichū nahuaniyāuj? Palh nahuaniyāuj que Dios
māpa'ksīlh huan Juan, naquincākalhasqui'nīyāni': "Lā' ¿a'chī' tū'
kalhlaka'ī'nī'ta'ntit?" 32 Lā' tūla catihuaniuj que chi'xcuhuī'n
tamāpa'ksīlh como cājicua'ni'yāuj tachi'xcuhuī't —talāhuanilh.

Ixtajicua'n que tachi'xcuhuī't nata'a'kchā'n como
ixlīhuākca'n ixtakalhlaka'ī' que Juan stu'ncua' ixa'cta'sana'
Dios ixuanī't. 33 Lā' ū'tza' talīkalhtīlh Jesús:

—Tū' iccā'tzīyāuj tichū ixquilhtampān.

Lā' Jesús cāhuanilh:

—Nīn quit tū' icticāhuanini' tichū ixquilhtampān iclītlahuamā' huā'mā'na catūhuā.

12

A'nchī lītalacastuca huan tūn tū' tzeyā tasācua'nī'n
Mt. 21.33-46; Lc. 20.9-19

1 Lā' Jesús tzuculh cālītā'chihuīna'n huan tachi'xcuhuī't con
a'ntū lītalacastuca lā' cāhuanilh:
—Ixuī' kalhatin chi'xcu' a'ntī cha'nli mayāc a'ntū māstā'
uvas. Lā' līcorralhui'līlh chihuix ixti'ya't lā' cāxtlahualh
ixpūchi'tni' lā' yāhualh lakatin torre a'ntū napūmaktaka'lha
ixpū'uva.

'Lā' ā'calīstān cāmāsācua'nīlh ixti'ya't makapitzīn tasācua'nī'n
para natascuja i'tātna'. Lā' xla' a'lh tachoko makat. 2 Lā'
a'xni'ca' chilhtza' ixpūlan uvas, macā'lh ixlacscujni' na
ixpū'uva. A'lh cāsqui'ni' huan tasācua'nī'n catamacamaxquī'lh
huan a'ntūn tamakalanī't a'ntū ixla' ixtēcu' ti'ya't. 3 Pero
huan tasācua'nī'n tachi'palh huan lacscujni' lā' tatucsli lā'
chu chuntza' tamāspi'tchokolh. Tū' maxquī'ca nīn tuntū'.
4 Lā' huan ixtēcu' pū'uva chu macā'mpā ā'kalhatin ixlacscujni'.
Lā' huan tasācua'nī'n tamūta'lalh lā' talakapalalh lā' chu
chuntza' tamacā'lh. 5 Lā' huan ixtēcu' macā'mpā ā'chā'tin
lā' tamaknīlh xla'. Lā' huan ixtēcu' cāmacā'mpā lhūhua'
ā'makapitzīn. Huan tasācua'nī'n talacnicui'līlh makapitzīn
lā' tamaknīlh ā'makapitzīn.

6 'A'xmān kalhatin ixuī'cus a'ntīn tzē namacā'ncan, lā' ū'tza'
ixo'kxa' a'ntī lej ixpāxquī'. Lā' xla' ā'xmān macā'lh lā' hualh:
"Ka'lhī que nata'a'cnīni'ni' qui'o'kxa'". 7 Pero huan tasācua'nī'n
talāhuanilh: "U'tza' huan a'ntī nalītachoko ixlīhuāk a'ntū ka'lhī
ixtāta'. Camaknīuj lā' chuntza' quilaca'n nala huan pū'uva".
8 Lā' tachi'palh lā' tamaknīlh lā' tamaka'lh ixquilhtūn huan
pū'uva.

9 Lā' Jesús cākalhasqui'nīlh:

—¿Chī puhua'nā'tit? ¿Tuchū nacātlahuani' huan tamā'na'
a'ntīn tamaksācua'lh? Na'a'n lā' nacāmāsputūkō' huā' tamā'na
tasācua'nī'n lā' nacāmāsācua'nī huan pū'uva ā'makapitzīn xtunc
tasācua'nī'n.

10 '¿Chā tū' maktin lakapūtle'kenī'ta'ntit na ixtachihuīn
Dios ixpālacata ixO'kxa'? Xla' hua'chi huan chihuix a'ntū
lītzo'kcanī't lā' chuntza' huan:
Huan xakana'nī'n talakmaka'lh huan chihuix lā' māni' ū'tza'
lanī't huan chihuix a'ntū más tasqui'nī.
11 Chuntza' tlahualh huan Māpa'ksīni' lā' quina'n iclē'cnīyāuj.

12 Lā' ixtā'ca'tza Jesús titachi'pacu'tulh como tamāchekxīlh
que xlaca'n ixtalītalacastuca hua'chi huan tasācua'nī'n

nac pū'uva. Lā' como ixtajicua'ni' tachi'xcuhuī't, ū'tza' talīmakxtekli lā' ta'a'lh.

Ixpālacata huan tamātā'jīn
Mt. 22.15-22; Lc. 20.20-26

13 Lā' cālakmacā'nca Jesús ā'makapitzīn fariseosnu' lā' ix-
chi'xcuhuī'n Herodes. Cālakmacā'nca para natakaxmatxtu
catūhuā a'ntūn tzē natalē'ksa'nīni'n. 14 Lā' a'xni'ca' talakchā'lh,
tahuanilh:

—Mākalhtō'kē'ni', icca'tzīyāuj que hui'x hua'na' a'ntū stu'ncua'. Hui'x tū' tlahua'ni'ya' cuenta a'nchī talīchihuīna'nāni' tachi'xcuhuī't. Lā' chu a'cxtim cālaktzī'na' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't. Lā' hui'x xa'nca māsu'yu'ya' a'nchī Dios lacasqui'n. ¿Chā līmakuan na'icmāpalayāuj a'ntū māta'jīni'n huan emperador o tū' tasqui'nī?

15 Lā' Jesús ixca'tzī que xmān ixtalīlaktzī'ncu'tun lā'
cākalhasqui'nīlh:

—¿A'chī' quilālīlaktzī'ncu'tunāuj? Caquilālīmini'uj lakatin tumīn para na'iclaktzī'n.

16 Lā' talīmini'lh lakatin denario a'ntū ixtumīnca'n lā' Jesús
cākalhasqui'nīlh:

—¿Tichū ixlacan tasu'yu nac huā'mā' tumīn lā' tichū ixtacuīni' tatzo'kni'?

Lā' xlaca'n tahuanilh:

—Ixla' huan emperador.

17 Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:

—Pues camacamaxquī'tit huan emperador a'ntū ixla' lā' camacamaxquī'tit Dios a'ntū ixla'.

Lā' xlaca'n lej talē'cnīlh a'nchī cākalhtīlh Jesús.

Kalhasqui'nīca Jesús ixpālacata a'ntī natalakahuanchoko
Mt. 22.23-33; Lc. 20.27-40

18 Lā' talakmilh Jesús saduceosnu'. Xlaca'n tamāsu'yu que
tū' catilakahuanchokoca. Lā' ū'tza' talīhuanilh:
19 —Mākalhtō'kē'ni', Moisés quincāmāchokoni'ni' huā'mā'
tatzo'kni': Palh nanī kalhatin chi'xcu' a'ntīn tapūchahuanī'ttza',
lā' palh nīmaka'n ixpuscāt lā' palh tintī' ixcaman, macla-
casqui'n que huan lakapūt natā'tapuchahua ixyāsta' a'ntī xas-
tancu. Lā' huan xapū'la o'kxa' a'ntī nalacatuncuī nala
ixo'kxa' huan xapuxcu' a'ntī nīnī'ttza'. 20 Ixa'nan kalhato-
jon lītā'timīn. Lā' xapuxcu' tapūchahualh lā' tū' ixka'lhī ix-
caman a'xni'ca' nīlh. 21 Lā' kalhatin ī'stancu tā'tapūchahualh
huan lakapūt lā' nā xla' nīlh lā' tū' ka'lhīlh ixcaman. Lā'
chuntza' pātle'keni'lh ā'kalhatin ī'stancu a'xni'ca' tā'tapūchahualh
huan lakapūt. 22 Chuntza' kalhatunu' de ixkalhatojonca'n
tatā'tapūchahualh huan puscāt lā' tū' taka'lhīlh ixcamanca'n
a'xni'ca' tanīlh. Lā' a'xmān nīlh huan puscāt. 23 Lā' a'xni'ca'

nalakahuanchokocan, ¿tichū ixla' nala huanmā' puscāt?
Ixkalhatojonca'n ixtatā'tapūchahuanī't.
24 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—U'tza' līta'a'kxokonī'ta'ntit mē'cstuca'n como tū' ca'tzīyā'tit
a'ntūn tatzo'kni' huan na ixtachihuīn Dios lā' nīn tū'
māchekxī'yā'tit chī huanī't ixlīmāpa'ksīn. 25 Lā' a'xni'ca' huan
nīnī'n natalakahuanchoko, tū' catitapūchahuaca lā' nīn tū'
catitamāstā'lh ixtzu'ma'janca'n para natatapūchahua. Xlaca'n
natala hua'chi ixángeles Dios xala' nac a'kapūn. 26 Lā' Moisés
tzo'kli ixpālacata a'ntī natalakahuanchoko a'xni'ca' tzo'kli
ixpālacata huan pūtzina'j qui'hui' a'ntū ixlamamā'. ¿Chu tū'
lakapūtle'kenī'ta'ntit a'ntū Dios huanilh Moisés? Chuntza'
hualh: "Quit ixDiosca'n Abraham lā' Isaac lā' Jacob", hualh.
27 U'tza' huanicu'tun que xlaca'n lakahuan a'yuj tanīlh de
makāntza' lā' Dios ū'tza' ixDiosca'n xalakahuan lā' tū' huan
xanīnī'n. Hui'xina'n lej ta'a'kxokoyā'tit mē'cstuca'n.

Huan līmāpa'ksīn a'ntū līhua'ca' tasqui'nī

Mt. 22.34-40; Lc. 10.27

28 Lā' cālakmilh Jesús kalhatin xamākalhtō'kē'ni' huan ley lā'
cākaxmatli a'ntī ixtalāsta'lamā'na. Lā' ca'tzīlh que Jesús xa'nca
cākalhtīlh. Lā' tuncan kalhasqui'nīlh:
—¿Tuchūyā līmāpa'ksīn más tasqui'nī?
29 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Huan līmāpa'ksīn a'ntū más tasqui'nī, ū'tza' huā'mā':
"Cakaxpa'ttit hui'xina'n israelitas. Huan Māpa'ksīni' quin-
Diosca'n xmān ū'tza' Māpa'ksīni'. 30 Lā' napāxquī'ya' huan
Māpa'ksīni' a'ntī minDios con ixlīhuāk mi'a'clhcunuc lā' con
ixlīhuāk mintapāstacna' lā' mintahuixcān". 31 Lā' ixlīlakatu'
līmāpa'ksīn ū'tza' huā'mā': "Napāxquī'ya' ā'kalhatin chu a'cxtim
hua'chi mē'cstu pāxquī'ca'na'". Tū' a'nan ā'lakatin līmāpa'ksīn
a'ntū más tasqui'nī que huā' tamā'na.
32 Lā' tuncan xamākalhtō'kē'ni' huan ley huanilh:
—Lej stu'ncua' a'ntū' hua'na', Mākalhtō'kē'ni'. Huī'
kalhatin Dios lā' xla' xmān ixa'cstu Dios. 33 Lā' tasqui'nī
napāxquī'yāuj con ixlīhuāk qui'a'clhcunucca'n lā' con ixlīhuāk
quintapāstacna'ca'n lā' quintahuixcānca'n. Nā tasqui'nī
napāxquī'yāuj ā'kalhatin chu a'cxtim hua'chi quē'cstuca'n
quincātapāxquī'yāni'. Palh chuntza' natlahuayāuj, ū'tza'
līhua'ca' xatzey que na'a'ksajuī'yāuj Dios a'ntū lhcuyucan
o maknīcan.
34 Lā' Jesús cuenta tlahualh a'nchī xa'nca pāstacli lā' kalhtīlh
xamākalhtō'kē'ni' huan ley. Lā' Jesús huanilh:
—Tisputni'yāni' xmān macsti'na'j para natapa'ksī'ya' con
Dios.
Lā' tintī'tza' ixkalhasqui'nīcu'tun nīn tuntū' como ixta-
jicua'n.

I'xū'yāpapna' Jesús
Mt. 22.41-46; Lc. 20.41-44

35 Lā' Jesús ixcāmāsu'ni'mā' huan tachi'xcuhuī't nac xaka'tla'
lītokpān lā' cāhuanilh:

—Cristo ū'tza' a'ntī Dios hui'līlh ixlīmāpūtaxtunu'. Lā'
¿a'chī' tahuan huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley que Cristo
ī'xū'yātā'nat David? 36 Māni' David hualh chu a'nchī māsu'ni'lh
Espíritu Santo lā' chuntza' tzo'kli:

Huan Māpa'ksīni' Dios huanilh quiMāpa'ksīni': "Catahui'la'
quimpāxtūcāna'j hasta a'xni'ca' na'iccātlajakō'
ixlīhuākca'n mintā'ca'tza"

—huan pāxtūcāna'j a'nlhā a'cnīni'ni'can—. 37 Palh David
līchihuīna'lh ī'xū'yātā'nat lā' māpācuhuīlh ixMāpa'ksīni', ū'tza'
huanicu'tun que xla' līhua'ca' xaka'tla' nala —hualh Jesús.

Lā' chu catīhuāyā tachi'xcuhuī't līpāxūj takaxmatli.

Jesús cālē'ksa'nīni'lh xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley
Mt. 23.1-36; Lc. 11.37-54; 20.45-47

38 Lā' a'xni'ca' Jesús ixcāmāsu'ni'mā' huan tachi'xcuhuī't,
ixcāhuani':

—Catamaktaka'lhtit lā' tū' nacāta'a'kxokoyāni' huan
xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley a'ntīn tapūlatā'kchokocu'tun pūlhmā'n
ixtakēnu'ca'n hua'chi a'ntī lej taca'tzī. Nā talacasqui'n que
cacātā'chihuīna'nca lā' cacā'a'cnīni'ni'ca nac cā'tejen. 39 Lā'
na ixlītokpānca'n israelitas xlaca'n taputza pūtahuī'lh a'ntū
tahui'lāna' calacan lā' talacasqui'n que cacā'a'cnīni'ni'ca
a'nlhā tlahuacan cā'tani'. 40 Lā' xlaca'n ta'a'kxokomaklhtī
ixchicca'n lakapūtnu' lā' ā'calīstān lej xlīt takalhtō'ka'
a'nlhā nacālaktzī'ncan lā' chuntza' talī'a'kxokonu'n. A'chulā'
natapātīni'n que ā'makapitzīn.

A'ntū māstā'lh huan pobre lakapūt
Lc. 21.1-4

41 Lā' Jesús tahuī'lh na ixlacapūn a'nlhā ixmojōcan tumīn
a'ntū a'ksajcan Dios. Lā' ixcālaktzī'mā' huan tachi'xcuhuī't
a'xni'ca' ixtamojō ixtumīnca'n. Lā' lhūhua' ricosnu' tamojōlh
lhūhua' ixtumīnca'n. 42 Lā' milh kalhatin lakapūt; lej pobre
ixuanī't. Lā' xla' cāmojōlh lakatu' ixtumīn de cobre; xmān
macsti'na'j ixtapalh. 43 Lā' Jesús cāta'sani'lh ī'sca'txtunu'nī'n lā'
cāhuanilh:

—Ixlīstu'ncua' iccāhuaniyāni' que a'ntū mojōlh huā'mā' po-
bre lakapūt līhua'ca' ixtapalh na ixlacapūn Dios que a'ntū
tamojōlh huan ā'makapitzīn. 44 Xlaca'n tamojōlh xmān a'ntū
ixcā'a'katāxtūni'nī'ttza' como xlaca'n lacricos. Lā' huan puscāt,
xla' a'yuj sputni' ixlīhua't, pero māstā'kō'lh ixlīhuāk a'ntū
ixpūlatahuī'lh.

13

Jesús hualh que nalactlahuacan xaka'tla' lītokpān
Mt. 24.1-2; Lc. 21.5-6

1 Lā' a'xni'ca' Jesús ixtaxtumā' de nac xaka'tla' lītokpān,
kalhatin de ī'sca'txtunu'nī'n huanilh:
—Mākalhtō'kē'ni', cala'ktzi'. Lej tzēhuanī't huan chihuix
a'ntū lītlahuacanī't huā'mā' xaka'tla' lītokpān. Lej xa'nca tax-
tucha'.
2 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Calaktzī'ntit ixlīhuāk huā'mā' a'ntū ixla' huan lītokpān. Tū'
catitachokolh nīn lakatin chihuix nac taxaka. Ixlīhuākca'n
natapanckō' lā' huan taxaka nalacla.

*A'nchī naca'tzīcan que palaj na'a'ksputa huā'mā' quilhta-
macuj*
Mt. 24.3-28; Lc. 21.7-24; 17.22-24

3 Lā' Jesús tahuī'lh na ixtūtzā'n huan o'kspū'n a'nlhā huani-
can Olivos lā' na ixlacapūn xaka'tla' lītokpān. Lā' Pedro lā'
Jacobo lā' Juan lā' Andrés tzē'k takalhasqui'nīlh:
4 —Iclacasqui'nāuj naquilāhuaniyāuj lhānīn napātle'ke huā'
tamā'na. ¿Chichū na'iclīca'tzīyāuj palh palaj napātle'ke a'ntū
hua'nti?
5 Lā' Jesús tzuculh cāhuani:
—Catamaktaka'lhtit para que nīn tintī' nacā'a'kxokoyāni'
6 como lhūhua' chi'xcuhuī'n natahuan palh taka'lhī
quilīmāpa'ksīn. Lā' chā'tunu' natahuan: "Quit Cristo a'ntī
Dios lacsacui'līlh". Lā' chuntza' lhūhua' a'ntī nacā'a'kxokocan.
7 'Lā' nakaxpa'tā'tit a'nchī sā'nan a'nlhā pajtzu tlahuamā'ca
guerra lā' nacātamāca'tzīnīyāni' a'nchī lamā'cha' guerra
makat. Tū' tijicua'nā'tit. Chuntza' ka'lhī que napātle'ke.
Lā' tūna'j cati'a'ksputli. 8 Lakatin gobierno natā'kaquī' contra
ā'kalhatin. Lā' kalhatin māpa'ksīni' natlajacu'tun ā'kalhatin. Lā'
lakachu natachiqui huan ti'ya't lā' na'a'nan tatzi'ncsta. Lā'
ixlīhuāk huā'mā' xmān ixlītzucuni' a'nchī napātīni'ncan.
9 'Cuenta catlahua'tit como nacātamacamāstā'yāni' con huan
pūchihuīna'nī'n lā' nacātakēsno'kāni' nac lītokpānna'. Lā' por
quimpālacata nacātalē'nāni' na ixlacapūnca'n huan gober-
nadores lā' na ixlacapūnca'n māpa'ksīni'nī'n. Chuntza' nachi-
huīna'nā'tit por quimpālacata.
10 'A'xni'ca' tūna'j nasputa huā'mā' quilhtamacuj, tasqui'nī
nacāmāsu'ni'can huan xatzey tachihuīn huan tachi'xcuhuī't
chuxalhā nac quilhtamacuj. 11 Lā' a'xni'ca' nacātachi'payāni'
lā' nacātamacamāstā'yāni' con huan pūchihuīna'nī'n, tū'
catilē'capintit pū'la a'nchī nalītamaktāyayā'tit. Nahua'nā'tit
a'ntū puhua'nā'tit a'xni'ca' nachā'n huanmā' hora. Tū'
māni' hui'xina'n catichihuīna'ntit. Huan Espíritu Santo
nacāmāchihuīnīyāni'.

12 ’Lā' a'ntī quintakalhlaka'ī' nacāmacamāstā'can
con huan pūchihuīna'nī'n. Lā' māni' ixtā'tinca'n a'ntī
natamacamāstā' para nacāmaknīcan. Lā' huan xanatātana'
natamacamāstā' ixcamana'ca'n a'ntīn takalhlaka'ī' para
nacāmaknīcan. Lā' huan camana' nata'a'kchā'ni' ixtāta'ca'n
lā' ixtzī'tca'n a'ntīn takalhlaka'ī' lā' natamāmaknīnīni'n. 13 Lā'
ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't nacātaca'tzalaktzī'nāni' lā' xmān por
quimpālacata. Lā' huan a'ntī natatāyani' hasta a'xni'ca' natanī,
xlaca'n nacāmāpūtaxtūcan.

14 ’Nalaktzī'nā'tit huā' xako'hua'jua' a'ntū nalactlahuakō'
lā' natāya a'nlhā tū' līmakuan chu a'nchī tzo'knulh huan pro-
feta Daniel. Lā' quit a'ntī ictzo'kmā' huā'mā', iccāhuaniyāni'
hui'xina'n a'ntī lakapūtle'kepā'na'ntit que cuenta catlahua'tit.
A'xni'ca' nalaktzī'nā'tit huanmā', a'xni'ca' maclacasqui'n que
natatzā'la hasta nac o'kspū'n xlaca'n a'ntīn tahui'lāna' nac
estado de Judea. 15 Lā' huanmā' chi'chini' a'xni'ca' natayuja
huan a'ntīn tahui'lāna' na ixa'kstīn ixchicca'n, tū' catitatanūlh
huan nac chic para natamāxtu catūhuā a'ntū ixla'ca'n. 16 Lā'
huan a'ntīn tascujmā'na nac cā'tacuxtu tū' catitataspi'tli na
ixchicca'n para natataya ixtakēnu'ca'n. 17 Xānti tala huan
puscan huan tamā'na chi'chini' palh tacamalanī't o palh
tamātzi'quī'ni'ncus.

18 ’Casqui'ni'tit Dios que tū' tasqui'nī natzā'la'yā'tit a'xni'ca'
lonknu'n. 19 Lā' lej napātīni'ncan a'xni'ca' nala huā'mā'.
Desde a'xni'ca' Dios mā'a'nanīlh huā'mā' quilhtamacuj, tū'
maktin pātīni'ncanī't a'nchī napātīni'ncan huanmā' chi'chini'.
Lā' tū'tza' maktin catilalh ixtā'chuntza' ā'calīstān. 20 Lā' palh
Dios tū' ixmāti'na'jīlh huā'mā' tiempo, tū' ixtapūtaxtulh nīn
tintī'. Dios namāti'na'jī como lej cālakalhu'man xlaca'n a'ntī
cālacsacnī't.

21 ’Lā' a'xni'ca' namin huanmā' līpātīn lā' palh catīhuā
ixcāhuanini': “Chā calaktzī'ntit. A' huī' huan Cristo a'ntī
Dios lacsacui'līlh”, tū' catikalhlaka'ī'tit. Lā' palh catīhuā
ixcāhuanini': “Chā calaktzī'ntit. A'jnanu' yā”, tū' catikalh-
laka'ī'tit. 22 Natamin lhūhua' a'kxokonu'nī'n lā' makapitzīn
natahuan que māni' xlaca'n Cristo lā' ā'makapitzīn natahuan
que māni' xlaca'n ixa'cta'sana'nī'n Dios. Lā' nā natatlahua
lē'cnīn como nata'a'kxokocu'tun māni' xlaca'n a'ntīn Dios
cālacsacli. Tūlalh catita'a'kxokolh a'ntī Dios cālacsacli pero
nacā'a'kxokocan ā'makapitzīn. 23 Skalalh cala'tit. Iccāhuanini'tza'
ixlīhuāk huā'mā' para que tū' nacāta'a'kxokoyāni'.

A'nchī namin huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n
Mt. 24.29-35, 42-44; Lc. 21.25-36

24 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Lā' huan tamā'na chi'chini' a'xni'ca' napātle'ketza'
huā'mā' līpātīn, huan chi'chini' lā' huan mālhcuyu' tū'

catitamāxkakēni'lh. 25 Lā' huan sta'cu nataminācha' de nac
a'kapūn lā' māni' huan a'kapūn natachiqui. 26 Lā' tuncan
nalaktzī'ncan huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n a'nchī napūmin
huan poklhnu'. Lej naka'lhī līmāpa'ksīn lā' tzēhuanī't naxkaka.
27 Lā' tuncan nacāmacamin ixángeles lā' natamākēstoka
a'ntī cālacsaccanī't. Natamin a'ntī cālacsaccanī't xalanī'n
cā'quilhtamacuj.

28 'Camaksca'ttit catūhuā de huan xaqui'hui' higo.
A'xni'ca' tza'la'nka' ixpeken lā' tzucumā' tapu'n xachi'tin,
hui'xina'n ca'tzīyā'tit que tapajtzūmā'tza' a'xni'ca' lej naxu'nu.
29 Lā' chuntza' a'xni'ca' napātle'ke ixlīhuāk huā'mā' a'ntū
iccāhuaniyāni', naca'tzīyā'tit que tapajtzūmā'tza' a'xni'ca'
nasputa huan quilhtamacuj. Tapajtzūmā'tza' hua'chi kalhatin
a'ntī ka'lhīmā'ca lā' yātza' na ixlacapūn huan mākalhcha.
30 Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Xlaca'n a'ntīn tahui'lāna'cus
tū' catitanīkō'lh hasta a'xni'ca' napātle'ke ixlīhuāk huā'mā'
a'ntū iccāhuanini'. 31 Nasputa huan a'kapūn lā' nasputa
huan ti'ya't pero tū' maktin catisputli quintachihuīn;
natlōkentaxtūkō'can.

32 'Nīn tintī' ca'tzī lhānīn namin huā'mā' chi'chini' o huā'mā'
hora; nīn huan ángeles xalanī'n nac a'kapūn tū' taca'tzī. Lā' nīn
ixO'kxa' Dios tū' ca'tzī. Xmān Dios xaTāta' ca'tzī lhānīn mero
napātle'ke.

33 'Skalalh cala'tit como tū' ca'tzīyā'tit lhānīn napātle'ke
huā'mā'. 34 U'tza' hua'chi kalhatin chi'xcu' a'ntī na'a'n
latā'kchoko makat. Lā' cālīmāmacū'tā'quī' ixchic huan ix-
tasācua'nī'n lā' cāmaxquī' ixlītlōtca'n chā'tunu'. Lā' yāhua
kalhatin maktaka'lhna' nac tanquilhni' lā' māpa'ksī que
skalalh nala. 35 Chuntza' hui'xina'n skalalh cala'tit como
tū' ca'tzīyā'tit lhānīn namin ixtēcu' chic. Tzēlasā' namin
cā'smalanka'n, o a'xni'ca' chū'cus nata'sa huan gallo, o i'tāt
tzī'sa, o tuncuīni'n. 36 U'tza' skalalh calīla'tit para que tū'
lhtatapā'na'ntit a'xni'ca' chu līmaktin namin. 37 Iccāhuaniyāni'
hui'xina'n: Skalalh cala'tit. Lā' nā skalalh catalalh ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't —cāhuanilh Jesús.

14

Talacchihuīna'lh a'nchī natalīchi'pa Jesús
Mt. 26.1-5; Lc. 22.1-2; Jn. 11.45-53

1 I'sputacus lakatu' chi'chini' para huan cā'tani' a'ntū huani-
can pascua a'xni'ca' hua'can pāntzi a'ntūn tū' ka'lhī levadura.
Lā' xanapuxcu'nu' curasna' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley
ixtaputzamā'na a'nchī natalī'a'kxoko Jesús para natachi'pa lā'
natamāmaknīnīni'n. 2 Lā' talāhuanilh:
—Palh natlahuayāuj catūhuā līhuan lamā' cā'tani', huan
tachi'xcuhuī't natatā'kaquī'.

Kalhatin puscāt mūmā'ca'lh aceite Jesús
Mt. 26.6-13; Jn. 12.1-8

3 Lā' Jesús ixuī' nac Betania na ixchic Simón. U'tza'
huā'mā' Simón a'ntī ixmasni'mā' ixquinī't lā' ixtzeyanī'ttza'.
Lā' a'xni'ca' Jesús ixuā'yamā' a'ntza', kalhatin puscāt lakta-
pajtzūlh. Ixlē'mā' pātin frasco a'ntū ixlītzuma aceite a'ntū lej
xatapala lā' lej mu'csa ixuanī't. Lā' ū'tza' a'ntū huanican
nardo. Huan puscāt pa'klhli huan frasco lā' mūmā'ca'lh Jesús
huan aceite. 4 Lā' makapitzīn a'ntī ixtahui'lāna' talī'a'kchā'lh
lā' talāhuanilh:
—Lā' ¿a'chī' pāxcat līlalh huā'mā' aceite? 5 Ixtapalh hua'chi
ixtatlaj kalhatin chi'xcu' xatascujāt de lakatin cā'ta. Tzē
ī'stā'ca lā' huan tumīn tzē ixcāmaxquī'ca huan pobresni'.
Lā' taquilhnīlh huan puscāt.
6 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Camakxtektit. ¿A'chī' mājiclhuī'yā'tit huā'mā' puscāt?
Quintlahuani'lh a'ntū lej tzey. 7 Pō'ktu na'a'nan pobresni'
na milaclhpu'nanca'n. Lā' a'xni'ca' lacasqui'nā'tit,
tzē nacātlahuani'yā'tit a'ntūn tzey. Pero quit tū'
pō'ktu na'iccātā'latahui'layāni'. 8 Huan puscāt tlahualh
a'ntūn tzē ixtlahua. Quimūmā'ca'lh aceite lā' chuntza'
quincāxtlahualīlhtza' como naquimā'cnūcan. 9 Stu'ncua'
a'ntū iccāhuaniyāni'. Chuxalhā nac cā'quilhtamacuj a'nlhā
namāca'tzīnīni'ncan huan xatzey tachihuīn ixpālacata Cristo,
a'ntza' nahuancan a'ntūn tlahualh huā'mā' puscāt. Lā' ū'tza'
ixlīhuākca'n natalīpāstaca xla' —hualh Jesús.

Judas cāhuanilh namacamāstā' Jesús
Mt. 26.14-16; Lc. 22.3-6

10 Judas Iscariote kalhatin de huan ixlīkalhacāujtu'
sca'txtunu'nī'n ixuanī't. Lā' xla' cālaka'lh xanapuxcu'nu'
curasna' para nacāhuani que ixcāmacamaxquī'lh Jesús.
11 Lā' a'xni'ca' takaxmatli a'ntū cāhuanica, tapāxuhualh lā'
tahuanilh palh natamaxquī' tumīn. Lā' Judas ixputza a'nchī
ixlīmacamāstā'lh Jesús.

Jesús cātā'huā'yalh ī'sca'txtunu'nī'n
Mt. 26.17-29; Lc. 22.7-23; Jn. 13.21-30; 1 Co. 11.23-26

12 Milh huan xapū'lh chi'chini' de huan cā'tani' a'xni'ca'
hua'can pāntzi a'ntūn tū' ka'lhī levadura. Huā'mā' chi'chini'
a'xni'ca' maknīcan huan borrego a'ntū nahua'can para
huā'mā' cā'tani' a'ntū huanican pascua. Lā' ī'sca'txtunu'nī'n
takalhasqui'nīlh Jesús:
—¿Lhachū lacasqui'na' na'ica'nāuj na'iccāxtlahuayāuj para
nahua'yāuj huan xalīhua't huan cā'tani'?
13 Lā' cāmacā'lh kalhatu' ī'sca'txtunu'nī'n lā' cāhuanilh:

—Capintit huan nac cā'lacchicni' lā' napāxtokā'tit kalhatin chi'xcu' a'ntī lē'mā' ixpūxka'tni'. Nastālani'yā'tit.
14 Lā' a'nlhā xla' natanū, nā natanū'yā'tit lā' nahuaniyā'tit ixtēcu' huan chic: "Huan Mākalhtō'kē'ni' huan: ¿Lhachū yā huan cuarto a'nlhā tzē na'iccātā'hua' quisca'txtunu'nī'n huan xalīhua't cā'tani' de pascua?"
15 Lā' māni' xla' nacāmāsu'ni'yāni' lakatin cuarto ixlītanca'cstu' chic. Lā' ka'tla' huan cuarto lā' cāxni'j yātza'. A'ntza' nacāxtlahua'yā'tit quilīhua'tca'n.
16 Lā' ta'a'lh ī'sca'txtunu'nī'n lā' tatanūlh nac cā'lacchicni'. Lā' pātle'kelh chu a'nchī Jesús ixcāhuaninī't lā' tacāxtlahualh huan līhua't.
17 Lā' a'xni'ca' ixtā'cnūmā'tza' huan chi'chini', Jesús cātā'chā'lh ī'sca'txtunu'nī'n a'ntza'.
18 Lā' līhuan ixtahuā'yamā'na, Jesús cāhuanilh:
—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Kalhatin de hui'xina'n a'ntī quilātā'huā'yamā'nauj huā'tzā' naquimacamāstā'.
19 Lā' xlaca'n tatzuculh talakaputza lā' chā'tunu' de xlaca'n takalhasqui'nīlh:
—¿Chu quit?
20 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Kalhatin de hui'xina'n de milīkalhacāujtu'ca'n māni' xla'. U'tza' a'ntīn quintā'pūhuā'yan huā' pulātu.
21 Quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n lā' naquimpātle'keni' chu a'nchī tatzo'kni' quimpālacata na ixtachihuīn Dios. Pero xānti la huan chi'xcu' a'ntī naquimacamāstā'; nalīlakaputza. Más tzey para xla' palh tū' ixlacatuncuīlh.
22 Lā' līhuan ixtahuā'yamā'na, Jesús tayalh huan pāntzi lā' maxquī'lh pāxcatca'tzī Dios lā' mālacpitzilh lā' cāmaxquī'lh ī'sca'txtunu'nī'n. Lā' cāhuanilh:
—Cahua'tit. U'tza' huā'mā' quimacni'.
23 Lā' tayalh huan taza lā' maxquī'lh pāxcatca'tzī Dios. Lā' macastī'n cāmaxquī'lh ī'sca'txtunu'nī'n lā' ixlīhuākca'n tapūko'tnūnkō'lh.
24 Lā' cāhuanilh:
—U'tza' huā'mā' quinka'lhni'. Lā' ū'tza' a'ntū līcāxtlahuacan huan xasāsti' convenio ixpālacata a'nchī Dios nacālīmāpūtaxtū tachi'xcuhuī't. Lā' quinka'lhni' ū'tza' a'ntū na'icmaka'n para nacāmāsputūnu'ni' ixtalaclē'i'ca'n tachi'xcuhuī't.
25 Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Tū' ictihua'lh xaxcān uva hasta a'xni'ca' na'icua' ā'tāpātin xaxcān uva xasāsti' a'nlhā Dios māpa'ksīni'n.

Jesús huanilh Pedro que nakalhtatzē'ka
Mt. 26.30-35; Lc. 22.31-34; Jn. 13.36-38

26 Lā' a'xni'ca' ixtatlī'nī't lakatin himno, tataxtulh lā' ta'a'lh huan nac o'kspū'n a'nlhā huanican Olivos.
27 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Milīhuākca'n naquilā'a'kxtekmaka'nāuj ixpālacata a'ntū naquimpātle'keni' como chuntza' tatzo'kni'

na ixtachihuīn Dios: "Na'icmaknī huan pastor lā'
nata'a'kahuankō' huan borregos", tatzo'kni'. 28 Lā' a'xni'ca'
naquimālakahuanīchokocan, xapū'la na'ica'n quit nac estado
de Galilea. Lā' a'ntza' nalāpāxtokāuj.

29 Lā' Pedro huanilh:

—A'yuj ixlīhuākca'n ā'makapitzīn nata'a'kxtekmaka'nāni', pero quit tū' ictimakxtekni'.

30 Lā' Jesús huanilh:

—Stu'ncua' a'ntū icuaniyāni'. Chuhua'j huā'mā' tzī'sa
a'xni'ca' tūna'j nata'sa ixlīmaktu' huan gallo, māni' hui'x
naquinkalhtatzē'ka' maktu'tun.

31 Lā' Pedro ā'chulā' stu'tu'lu' hualh:

—A'yuj naquintā'maknīca'na', pero quit tū' ictikalhtatzē'kni'.
Lā' ixlīhuākca'n ā'makapitzīn chu a'cxtim tahualh.

Jesús tā'chihuīna'lh Dios nac huerta a'nlhā huanican Getsemaní

Mt. 26.36-46; Lc. 22.39-46

32 Lā' Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n ta'a'lh nac lakatin lugar a'nlhā
huanican Getsemaní. Lā' cāhuanilh:

—Catahui'la'tit hui'xina'n huā'tzā' līhuan quit na'ictā'chihuīna'n Dios.

33 Lā' cālē'lh lacachuna'j Pedro lā' Jacobo lā' Juan. Lā'
tzuculh tamakchuyī lā' lej pāta'lalh. 34 Lā' cāhuanilh:

—Lej iclakaputza hasta tzē na'iclaknī huan talakaputzīt.
Catachokotit huā'tzā' lā' skalalh catahui'la'tit.

35 Lā' Jesús a'lh lacachuna'j lā' tatzokostalh nac ti'ya't lā'
squi'ni'lh Dios palh tzē ixpūtaxtulh de a'ntū napātle'keni' 36 lā'
hualh:

—QuinTāta', palh tzē na'icpūtaxtu de huā' a'ntū na'icpātī, camakxtekti chuntza' nala. Pero calalh a'ntū hui'x lacasqui'na'
lā' tū' calalh a'ntū xmān quit iclacasqui'n.

37 Lā' taspi'tchokolh a'nlhā ixcāmāchokonī't ī'sca'txtunu'nī'n
lā' cālaktzī'lh lā' ixtalhtatahui'lāna'. Lā' huanilh Pedro:

—¿Chā lhtatahui'la', Simón? ¿Chu tūlalh tāyani'tit
mintalhtataca'n nīn lakatin hora? 38 Lakahuan catahui'la'tit
lā' casqui'ni'tit Dios para que tū' nacātatlajayāni'
a'xni'ca' nacātalīlaktzī'nāni'. Stu'ncua' mi'a'clhcunucca'n
tatlahuacu'tun xatzey pero mimacni'ca'n tū' taka'lhī
tahuixcān.

39 Lā' ixlīmaktu' a'lh lacachuna'j lā' chu a'cxtim squi'ni'lh
Dios. 40 Lā' taspi'tchokopā a'nlhā ixcāmāchokonī't
ī'sca'txtunu'nī'n lā' cālaktzī'lh lā' ixtalhtatahui'lāna'.
Tūlalh tatāyani'lh ixtalhtataca'n lā' tū' ixtaca'tzī a'nchī
natakalhtī. 41 Lā' a'xni'ca' ixlīmaktu'tun taspi'tchokolh a'nlhā
ixcāmāchokonī't, cāhuanilh:

—¿Chā lhtatapā'na'ntitcus lā' jaxpā'na'ntitcus? Tzeytza'. Chilhtza' huan hora a'ntū lhcācanī't. Quit huan Chi'xcu' xala'

Tālhmā'n lā' naquimacamāstā'can na ixlīmāpa'ksīnca'n huan
tūn tū' tzeyā chi'xcuhuīn. 42 Catāya'tit lā' cāhuitit; mimā'tza'
huan a'ntī naquimacamāstā'.

Chī'lē'nca Jesús
Mt. 26.47-56; Lc. 22.47-53; Jn. 18.2-11

43 Lā' tuncan a'xni'ca' Jesús ixchihuīna'mā'cus, chā'lh Ju-
das. Xla' kalhatin de huan kalhacāujtu' scā'txtunu'nī'n ix-
uanī't. Lā' tatā'chā'lh lhūhua' tachi'xcuhuī't lā' ixtalē'n ix-
machītaca'n lā' qui'hui'. Lā' tachā'lh por ixquilhtampānca'n
xanapuxcu'nu' curasna' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley
lā' xanapuxcu'nu' israelitas. 44 Lā' Judas ū'tza' a'ntī ix-
macamāstā'mā' lā' xla' ixcāhuaninī'ttza' a'nchī natalīlakapasa
tichū Jesús. Ixcāhuani'nī't:

—A'ntī na'iclacamu'su ū'tza' Jesús. Nachi'payā'tit lā'
nalīpinā'tit lā' namaktaka'lhā'tit.

45 Lā' a'xni'ca' chā'lh Judas, tuncan laktapajtzūlh Jesús lā'
huanilh:

—Mākalhtō'kē'ni'.

Lā' lacamu'sulh. 46 Lā' huan tachi'xcuhuī't talaktapajtzūlh
Jesús lā' tachi'palh para natalē'n.

47 Lā' ixyā kalhatin a'ntī ixtā'minī't Jesús. Xla' māxtulh
ixmachīta lā' mātakāhuī'lh ixtasācua' huan xamāpa'ksīni'
curasna' lā' a'kasityujulh ixa'ka'xkō'lh. 48 Lā' Jesús
cākalhasqui'nīlh:

—¿A'chī' līta'ntit mimachītaca'n lā' minqui'hui'ca'n?
Hua'chilh chi'pacu'tunā'tit kalhatin ka'lhāna'. 49 A'xni'ca'
xa'iccātā'latlā'huanāni' lakalīyān nac lītokpān, ¿a'chī' tūlalh
quilāchi'pauj a'xni'ca'? Pero chuntza' naquimpātle'keni'
para natlōkentaxtū a'ntū tzo'kcanī't na ixtachihuīn Dios
—cāhuanilh.

50 Lā' ixlīhuākca'n huan sca'txtunu'nī'n tatzā'lalh lā' chuntza'
talī'a'kxtekmaka'lh Jesús.

Tzā'lalh kalhatin o'kxa'

51 Lā' kalhatin o'kxa' stālani'lh. Tū' ixlhakā'nī't ixlu'xu';
xmān ixlītamaksna'tnī't kalhtin sábana. Lā' a'xni'ca' huan
tachi'xcuhuī't tachi'palh, 52 lhka'lo'ko tzā'lalh lā' maka'lh huan
sábana.

Jesús na ixlacapūnca'n huan pūchihuīna'nī'n israelitas
Mt. 26.57-68; Lc. 22.54-55, 63-71; Jn. 18.12-14, 19-24

53 Lā' xlaca'n a'ntīn tachi'palh Jesús, talē'lh a'nlhā ixuī'
huan xamāpa'ksīni' curasna'. Lā' talaktakēstokli ixlīhuākca'n
xanapuxcu'nu' curasna' lā' xanapuxcu'nu' israelitas lā'
xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley. 54 Lā' Pedro lakamakat stālani'lh
lā' chā'lh hasta ixtanquilhni' huan ixchic xamāpa'ksīni'
curasna'. Lā' tanūlh na ixcorral huan chic lā' cātā'tahuī'lh
huan policíasna'. Lā' ixcātā'sko'huī' nac macscut con xlaca'n.

55 Huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' ixlīhuākca'n xalaka'tla'n pūchihuīna'nī'n a'ntī ixtalacāxtlahua, xlaca'n ixtaputzamā'na a'nchī natalē'ksa'nīni'n Jesús para natalīmāmaknīnīni'n. Lā' tū' ixtakaksa a'ntūn tzē natalē'ksa'nīni'n.
56 Līlhūhua' talīchihuīna'lh a'ntūn tū' stu'ncua' ixpālacata Jesús, pero tū' chu a'cxtim tahualh.
57 Lā' makapitzīn tatāyalh lā' ta'a'ksa'nīni'lh lā' tahualh a'ntūn tū' stu'ncua'. Chuntza' tahualh:
58 —Quina'n ickaxmatui a'nchī hualh: "Quit na'icmāsputūkō' ixlīhuāk huā'mā' xaka'tla' lītokpān a'ntū ixtatlaujca'n chi'xcuhuī'n. Lā' ixlīlakatu'tun chi'chini' na'ictlahua ā'lakatin a'ntūn tū' ixtatlaujca'n chi'xcuhuī'n".
59 Pero nīn xlaca'n tū' chu a'cxtim tahualh.
60 Lā' huan xamāpa'ksīni' curasna' tāyalh na ixlaclhpu'nanca'n lā' kalhasqui'nīlh Jesús:
—Huā' tayāna' chi'xcuhuī'n talī'a'ksa'nīni'mā'ni'. Lā' ¿chu tū' nakalhtīni'na'?
61 Lā' Jesús ca'cs tāyalh lā' tuntū' kalhtīni'lh. Lā' huan xamāpa'ksīni' curasna' kalhasqui'nīpā:
—¿Chā hui'x huan Cristo a'ntī Dios lacsacnī't? ¿Chā hui'x ixO'kxa' Dios a'ntī quina'n ica'cnīni'ni'yāuj?
62 Lā' Jesús kalhtīlh:
—U'huē. Quit Cristo. Lā' hui'xina'n naquilālaktzī'nāuj quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n na'ictahui'la na ixpāxtūcāna'j Dios a'ntī māpa'ksīni'mā'. Lā' na'icminācha' nac a'kapūn ixlaclhni' poklhnu'.
63 Lā' huan xamāpa'ksīni' curasna', māni' xla' xtī'tli ixlu'xu' lā' chuntza' līmāsu'yulh que lej ixa'kchā'n lā' hualh:
—Tū'tza' maclacasqui'nāuj ā'catīhuā para naquincāhuaniyāni' palh tū' tzey xla'.
64 Hui'xina'n kaxpā'tnī'ta'ntit a'nchī tā'talacastuccu'tulh Dios. ¿Chī puhua'nā'tit?
Lā' ixlīhuākca'n tamālaclē'nīlh para namaknīcan.
65 Lā' makapitzīn tatzuculh talakachojmanī. Lā' xlaca'n talacatlapalh lā' tatucsli lā' tahuanilh:
—Caquilhchipi tichū tucsni'.
Lā' huan tropasna' a'ntī ixtamaktaka'lhmā'na nā xlaca'n tatucsli.

Pedro kalhtatzē'kli Jesús

Mt. 26.69-75; Lc. 22.56-62; Jn. 18.15-18, 25-27

66 Lā' Pedro ixyā na ixtanquilhni' huan chic lā' milh kalhatin tzu'ma'jāt a'ntī ixmaksquiti na ixchic huan xamāpa'ksīni' curasna'.
67 Lā' a'xni'ca' laktzī'lh Pedro a'nlhā ī'sko'huī', huan tzu'ma'jāt lakalaktzī'lh lā' huanilh:
—Nā hui'x ixtā'latlā'hua'na' Jesús xala' nac Nazaret.
68 Pero xla' kalhtatzē'kli lā' huanilh:
—Tū' icca'tzī tuchū huanicu'tuna'. Tū' icmāchekxī.

Lā' a'lh lacachuna'j. Lā' ta'salh huan gallo. 69 Lā' huan
tzu'ma'jāt chu laktzī'mpā lā' tzuculh cāhuani huan a'ntī ixtatā'yāna'ncha':

—U'tza' huā'mā' kalhatin de xlaca'n.

70 Lā' Pedro kalhtatzē'kpā. Lā' ixlīka'tlā'tus huan a'ntī ixtatā'yāna'ncha' tahuanilh Pedro:

—Stu'ncua' hui'x kalhatin de xlaca'n como hui'x xala' nac estado de Galilea. Mintachihuīn ixtā'chuntza' a'ntī xalanī'n nac Galilea.

71 Lā' Pedro tzuculh macapūlhcācan ixa'cstu lā' stu'tu'lu' hualh:

—Dios naquimāpātīnī palh tū' stu'ncua' a'ntū icuanimā'ni'. Tū' iclakapasa huā'mā' chi'xcu' a'ntī līchihuīna'mpā'na'ntit.

72 Lā' huan gallo ta'sapā ixlīmaktu'. Lā' ū'tza' līmāpāstaquīlh
Pedro a'nchī Jesús ixuaninī't: "A'xni'ca' tūna'j nata'sa ixlīmaktu' huan gallo, hui'x naquinkalhtatzē'ka' maktu'tun". Lā' a'xni'ca' Pedro pāstacli chuntza', tzuculh calhuan.

15

Jesús na ixlacapūn Pilato
Mt. 27.1-2, 11-14; Lc. 23.1-5; Jn. 18.28-38

1 Lā' a'xni'ca' tuncuīlh, huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' xanapuxcu'nu' israelitas lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley lā' ā'makapitzīn pūchihuīna'nī'n tatakēstokli lā' talacchihuīna'lh. Lā' tapekechī'lh Jesús lā' talē'lh lā' tamacamaxquī'lh huan Pilato a'ntī gobernador ixuanī't. 2 Lā' Pilato kalhasqui'nīlh:

—¿Chu hui'x ixReyca'n israelitas?

Lā' xla' kalhtīlh:

—Chu chuntza' a'nchī hua'nī'ta'.

3 Lā' xanapuxcu'nu' curasna' ixtalē'ksa'nīni'n de lhūhua' catūhuā. 4 Lā' Pilato kalhasqui'nīpā:

—¿A'chī' tū' kalhtīni'na' nīn tuntū'? Kaxpa'tti ixlīhuāk a'ntūn talē'ksa'nīni'ni'.

5 Pero Jesús tū'tza' kalhtīlh. Lā' ū'tza' līlē'cnīlh Pilato.

Tahualh que tasqui'nī nanī Jesús
Mt. 27.15-31; Lc. 23.13-25; Jn. 18.38—19.16

6 Lā' ixa'nan lakatin talanān a'xni'ca' ixla cā'tani'. Pilato ixmakxteka kalhatin tachī'n. Lā' huan tachi'xcuhuī't ixtalacsaca huan tachī'n a'ntī namakxtekcan. 7 Lā' ixtatanūmā'na nac pūlāchī'n makapitzīn a'ntī ixtatā'kaquī'nī't contra huan gobierno lā' ixtamaknīni'nī't a'xni'ca' tatā'kaquī'lh. Lā' kalhatin de huan tachī'nī'n ixuanican Barrabás. 8 Huan lhūhua' tachi'xcuhuī't talaktapajtzūlh Pilato lā' tatzuculh tasqui'ni' que catlahualh chu a'nchī lanān ixtlahua līhuan ixlamā' cā'tani'. 9 Lā' Pilato cākalhtīlh:

—¿Chā lacasqui'nā'tit na'iccāmakxtekni'yāni' ixReyca'n israelitas?

10 Pilato māchekxīlh a'nchī huan xanapuxcu'nu' curasna'
ixtalakca'tzani' Jesús lā' ū'tza' talīmacamāstā'lh. 11 Lā' huan
xanapuxcu'nu' curasna' ixtacuccha'xnī't huan tachi'xcuhuī't
lā' ū'tza' talīsqui'nli Barrabás. 12 Lā' Pilato cākalhtīpā lā'
cākalhasqui'nīlh:

—Lā' ¿tuchū lacasqui'nā'tit na'ictlahua con xla' a'ntī māpācuhuī'yā'tit ixReyca'n israelitas?

13 Lā' xlaca'n tata'salh lā' palha' tahuanilh:

—¡Caxtokohua'ca'ca nac cruz!

14 Lā' Pilato cākalhasqui'nīlh:

—Lā' ¿a'chī'? ¿Tuchū tlahuanī't?

Pero xlaca'n ā'chulā' tata'salh lā' palha' tahuanilh:

—¡Caxtokohua'ca'ca nac cruz!

15 Lā' como Pilato ixcāmāko'xamixīcu'tun huan lhūhua'
tachi'xcuhuī't, cāmakxtekni'lh huan Barrabás. Lā' māpa'ksīni'lh
que cakēsno'kca huan Jesús lā' macamāstā'lh para naxtokohua'ca'can.

16 Lā' tuncan ixtropasna' huan gobernador talē'lh Jesús
na ixchakān pūchihuīn a'nlhā huanican pretorio. Lā'
cāmākēstokca ā'makapitzīn tropasna'. 17 Lā' tamālhakē'lh
lakatin ixlu'xu' xasmumonko' lā' tatlahualh lakatin corona
de lhtucū'n lā' tamūhui'līlh. 18 Lā' tatzuculh tahuani:

—Ca'a'cnīni'ni'ca ixReyca'n israelitas.

19 Lā' talīmūnicli qui'hui' lā' tachojmanīlh. Lā' tatatzokostani'lh hua'chilh ixta'a'cnīni'ni'mā'na.
20 Lā' a'xni'ca
talīlītzī'nkō'lh chuntza', tamāmakxtulh ixlu'xu' xasmumonko'
lā' tamālhakē'chokolh ixlu'xu' a'ntū ixla' ixuanī't. Lā' talē'lh
para naxtokohua'ca'can.

Xtokohua'ca'ca Jesús
Mt. 27.32-44; Lc. 23.26-43; Jn. 19.17-27

21 Lā' a'xni'ca' ixta'a'mā'na, ixtētaxtumā' kalhatin chi'xcu'
xala' nac Cirene a'ntī ixtacuīni' Simón. Xla' ixtāta'ca'n Alejandro lā' Rufo lā' ixmimā'cha' de nac rancho. Lā' huan tropasna'
tasāmācu'quī'lh ixcruz Jesús.

22 Lā' ta'a'lh lā' tachā'lh nac lakatin lugar a'nlhā huanican Gólgota a'ntū huanicu'tun Ixa'kxāk Nīn.
23 Lā' Jesús
mālacnūni'ca vino para nahua'. Lā' ixtā'tlahuapāspi'tcanī't
līcu'chu'ni' a'ntū huanican mirra. U'tza' ixlīmālhtatīcu'tuncan.
Lā' Jesús tū' maklhtīni'lh.

24 Lā' a'xni'ca' ī'xtokohua'ca'canī'ttza', huan tropasna'
tamālacpitzilh ixlu'xu' Jesús lā' tapūmāxtulh ī'suerteca'n para
nataca'tzī tuchū nacātachokoni' chā'tunu' de xlaca'n.

25 Lā' hua'chi makna'jās cuhuīni' ixuanī't a'xni'ca'
xtokohua'ca'ca. 26 Lā' ixtzo'kcanī't a'ntū ixpālacata
līxtokohua'ca'ca lā' ixuan chuntza: IxReyca'n israelitas.
27 Lā' nā cātā'xtokohua'ca'ca kalhatu' ka'lhāna'nī'n; kalhatin
na ixpāxtūcāna'j lā' ā'kalhatin na ixpāxtūxuc. 28 Chuntza'

tlōkentaxtūca a'ntū tzo'kcanī't na ixtachihuīn Dios a'nlhā huan: "Xla' ixpūtle'kecanī't na ixlaclhpu'nanca'n a'ntīn tatlahua a'ntūn tū' tzey".

29 Lā' xlaca'n a'ntī ixtatētaxtumā'na talakapalalh lā' tax-
akā'līlh ixa'kxākca'n lā' tahuanilh:

—¡A! Hui'x ixlactlahua'cu'tuna' huan xaka'tla' lītokpān lā' ixyāhuapala' ixlīlakatu'tun chi'chini'.
30 Chuhua'j capūtaxtu
mē'cstu lā' cayu'jti de huan nac cruz.

31 Lā' nā chuntza' xanapuxcu'nu' curasna' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley ixtalīlītzī'n Jesús lā' ixtalāhuanimā'na:

—Xla' cāmāpūtaxtūlh ā'makapitzīn pero tūla pūtaxtu ixa'cstu.
32 Cayujli chuhua'j de huan nac cruz huan Cristo a'ntī ixReyca'n israelitas. Nalaktzī'nāuj nayuja de huan cruz lā' chuntza' nakalhlaka'ī'yāuj xla'.

Lā' xlaca'n a'ntī ixcātā'xtokohua'ca'canī't nā talakapalalh Jesús.

Jesús nīlh

Mt. 27.45-56; Lc. 23.44-49; Jn. 19.28-30

33 Lā' a'xni'ca' tastu'nūtatza' ixuanī't, cā'pucsua' lalh chux-
alhā nac cā'ti'yatna' hasta maktu'tun kōtanū.
34 Lā' hua'chi
maktu'tun kōtanū Jesús palha' ta'salh lā' hualh:

—Eloi, Eloi, ¿lama sabactani? —lā' ū'tza' huanicu'tun: Quin-Dios, quinDios, ¿a'chī' qui'a'kxtekui'līnī'ta' quē'cstu?

35 Lā' takaxmatli huā'mā' makapitzīn a'ntī ixtayāna'ncha'. Lā' xlaca'n talāhuanilh:

—Cakaxpa'ttit. Xla' māta'sīmā' huan a'cta'sana' Elías.

36 Lā' tu'jnulh kalhatin lā' līmāchū'huī'lh vinagre nac lakatin catūhuā a'ntū hua'chi panamāc. Lā' o'ksmā'ca'lh kantin qui'hui' lā' quilhyāhualh Jesús para nahua' lā' hualh:

—Camakxtekui; nalaktzī'nāuj palh Elías namin namāyujū de nac cruz.

37 Lā' Jesús lej palha' ta'salh lā' tuncan nīlh.
38 Lā' huā'mā'
ka'tlā'tus huan lu'xu' nac xaka'tla' lītokpān taxtī'tpitzilh desde ixquilhtūn xala' tālhmā'n hasta na ixtampān. U'tza' huā'mā' lu'xu' a'ntū ixmāpitzi huan lītokpān.
39 Lā' huan capitán
romano ixyā na ixlacapūn Jesús. Lā' a'xni'ca' laktzī'lh a'nchī Jesús ta'salh lā' nīlh, lā' huan capitán hualh:

—Stu'ncua' huā'mā' chi'xcu' huan ixO'kxa' Dios ixuanī't.

40 Nā huan puscan ixtalaktzī'mā'na de makat; na ixla-
clhni'ca'n ixtayāna' María Magdalena lā' Salomé lā' María ixtzī'tca'n Jacobo huan xastancu lā' José.
41 Xlaca'n ix-
tastālani'tlā'huan Jesús a'xni'ca' ixuī' nac estado de Galilea lā' ixtamaktāya. Lā' nā ixtahui'lāna' ā'makapitzīn lhūhua' puscan a'ntī ixcātā'minī't a'ntza' nac Jerusalén.

Mānūca nac lhu'cu' ixmacni' Jesús
Mt. 27.57-61; Lc. 23.50-56; Jn. 19.38-42

42 Kōtanūtza' ixuanī't huanmā' chi'chini' a'ntū
ixpūcāxtlahuakō'can huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan. Lā' ū'tza'
ixlīlakalī ixuanī't. 43 Lā' lakmilh huan Pilato kalhatin chi'xcu'
xala' huan nac cā'lacchicni' Arimatea. Huanmā' chi'xcu'
ixtacuīni' José lā' ixka'lhīmā' hasta a'xni'ca' Dios namāpa'ksīkō'
ixlīhuāk. Lā' xla' chā'tin de huan pūchihuīna'nī'n israelitas a'ntī
más ixtamāpa'ksīni'n. Lā' huā'mā' chi'xcu' lej ixa'cnīni'ni'can.
Lā' xla' ixa'cstu tahuixcānīlh lā' squi'ni'lh Pilato camaxquī'lh
ixmacni' Jesús.
44 Lā' Pilato lē'cnīlh como puhualh que tūna'j ixnī. Lā'
māta'sīlh huan capitán lā' kalhasqui'nīlh palh stu'ncua'
ixnīnī'ttza' Jesús. 45 Lā' a'xni'ca' huan capitán māca'tzīnīlh
que ixnīnī'ttza', Pilato makxtekli José nalē'n huan macni'.
46 Lā' José tamāhualh kalhtin stala'nka' lu'xu' xatzey. Lā'
a'xni'ca' ixmāyujūnī'ttza' huan ixmacni' Jesús, līpāsna'tli huan
lu'xu' lā' māpī'lh nac lakatin lhu'cu' a'ntū ixcāxtlahuacanī'ttza'
nac talhpān. Lā' līmālacchahuayāhualh lakatin ka'tla' chihuix.
47 Lā' María Magdalena lā' María ixtzī't José talaktzī'lh a'nlhā
ixmāpī'canī't ixmacni' Jesús.

16

Mālakahuanīchokoca Jesús
Mt. 28.1-10; Lc. 24.1-12; Jn. 20.1-10

1 Lā' a'xni'ca' ixpātle'kenī'ttza' huan chi'chini' a'ntū
pūjaxcan, María Magdalena lā' María ixtzī't Jacobo lā' Salomé
tatamāhualh pomada a'ntū lej xamu'csa para natalīmactlahua
ixmacni' huan Jesús. 2 Lā' cā'tzi'sāt huan domingo a'xni'ca'
tā'cxtulhcus huan chi'chini', ta'a'lh nac taponkni' 3 lā'
ixtalāhuani:
—¿Tichū naquincāmāpānūni'yāni' huan chihuix a'ntū
līmālacchōcanī't huan lhu'cu'?
4 Lā' a'xni'ca' talaca'a'lh, talaktzī'lh que ixmāpānūcanī'ttza'
huan chihuix como ka'tla' ixuanī't. 5 Lā' tatanūlh nac
taponkni' lā' talaktzī'lh kalhatin ángel a'ntī ixtasu'yu hua'chi
chi'xcu'. Ixuī' na ixa'cacāna'j huan lhu'cu' lā' smu'yonko
ixlu'xu' lā' pūlhmā'n ixuanī't. Lā' xlaca'n lej tajicua'lh. 6 Lā'
huan ángel cāhuanilh:
—Tū' cajicua'ntit. Hui'xina'n putzapā'na'ntit Jesús xala'
nac Nazaret a'ntī xtokohua'ca'canī't. Xla' tū'tza' huī'
huā'tzā'; xla' lakahuanchokolhtza'. Chā calaktzī'ntit a'nlhā
ixmāpī'canī't. 7 Capintit lā' cacāhua'ni'tit Pedro lā' ā'makapitzīn
ī'sca'txtunu'nī'n Jesús. Nahua'ni'yā'tit que xla' nacāpū'lani'yāni'
para nac estado de Galilea. A'ntza' napāxtokā'tit chu a'nchī
cāhuanini'.

8 Lā' huan puscan tataxtulh de nac lhu'cu' lā' tatzā'lalh. Lej ixtaxpipitēlha lā' ixtalē'cnītēlha. Lā' como lej ixtajicua'n, tuntū' ixtahuani nīn tintī'.

Jesús tasu'yuni'lh María Magdalena
Jn. 20.11-18

9 Huanmā' domingo lej tzi'sāt Jesús lakahuanchokolh.
Lā' pū'la tasu'yuni'lh María Magdalena a'ntī ixmāxtuni'nī't
lakatojon tlajana'nī'n. 10 Lā' María cālakchā'lh xlaca'n a'ntī
ixcātā'latlā'huan Jesús. Ixtalakaputzahui'lāna' lā' ixtacal-
huahui'lāna'. Lā' cāmāca'tzīnīlh a'ntū ixpātle'kenī't. 11 Lā'
a'yuj xlaca'n takaxmatli a'nchī ixlakahuanchokonī't Jesús, lā'
a'nchī María Magdalena ixlaktzī'nī't, pero xlaca'n tū' takalh-
laka'ī'lh.

Jesús cātasu'yuni'lh kalhatu' ī'sca'txtunu'nī'n
Lc. 24.13-35

12 Lā' ā'calīstān Jesús xtunc cātasu'yuni'lh kalhatu'
ī'sca'txtunu'nī'n a'xni'ca' ixta'a'mā'na lacachuna'j nac tej.
13 Lā' xlaca'n tataspi'tli lā' tamāca'tzīnīlh ā'makapitzīn
sca'txtunu'nī'n, pero xlaca'n tū' takalhlaka'ī'lh.

Jesús cāmaxquī'lh ixlītlō'tca'n ī'sca'txtunu'nī'n
Mt. 28.16-20; Lc. 24.36-49; Jn. 20.19-23

14 Lā' ā'calīstān huampala Jesús cātasu'yuni'lh huan
kalhacāujtin sca'txtunu'nī'n a'xni'ca' ixtahuā'yamā'na.
Lā' cālacaquilhnīlh porque tū' ixtakalhlaka'ī'cu'tun. Tū'
takalhlaka'ī'lh a'nchī tahualh xlaca'n a'ntī ixtalaktzī'nī't
Jesús a'xni'ca' ixlakahuanchokonī'ttza'. 15 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Capintit chuxalhā nac cā'quilhtamacuj lā'
nacāmāsu'ni'yā'tit huan xatzey tachihuīn ixlīhuākca'n
huan tachi'xcuhuī't. 16 Chuxatī a'ntī nakalhlaka'ī' huan
xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo lā' na'a'kpaxa, xla'
namāpūtaxtūcan. Lā' chuxatī a'ntīn tū' nakalhlaka'ī'
huan xatzey tachihuīn, xla' naka'lhīcus ixtalaclē'i'. 17 Lā'
nalīlakapascan a'ntīn takalhlaka'ī' huan xatzey tachihuīn
chuntza'. Natalīmāxtu huan tlajana'nī'n con quilīmāpa'ksīn.
Tzē natachihuīna'n xasāsti' tachihuīn. 18 Lā' a'yuj catachi'palh
huan lūhua' lā' a'yuj catalīko'tnūlh catūhuā a'ntū ka'lhī līlaknīn,
tū' catitalaknīlh. Lā' xmān nataxa'ma huan ī'tza'ca'nī'n lā'
xlaca'n natatzeyan.

Jesús tā'kayāhualh lā' a'lh nac a'kapūn
Lc. 24.50-53

19 Lā' a'xni'ca' huan Māpa'ksīni' Jesús chuntza' ixcāhuaninī't
ī'sca'txtunu'nī'n, xla' tā'kayāhualh lā' a'lh nac a'kapūn. Lā'
tahui'lh na ixpāxtucāna'j Dios a'nlhā a'cnīni'ni'can. 20 Lā' huan
sca'txtunu'nī'n ta'a'lh lā' lakachu ixta'a'cta'sana'n. Lā' huan
Māpa'ksīni' ixcāmaktāya. Lā' chuntza' tzē ixtalītlahua lē'cnīn.

Lā' ū'tza' ixlīca'tzīcan que stu'ncua' a'ntū ixtamāsu'yumā'na. Amén.

Huan Xatzey Tachihuīn a'ntūn Tzo'kli San Lucas

A'chī' tzo'kca huā'mā' historia

[1] Lhūhua' a'nan a'ntī tatzo'kli a'ntū pātle'kelh na quila-
clhpu'nanca'n. [2] Lā' a'ntū quincātahuanin ixpālacata Cristo
lā' huan tū laktzī'nca desde xalītzucuni' hasta chuhua'j, ū'tza'
tatzo'kli. Nā a'ntīn talaktzī'lh xalītzucuni' nā tamāsu'yulh.
[3] Nā chuntza' quiminī'ni'lh ictzo'knun. Xa'nca ictlahualh
cuenta desde makān para que xa'nca na'icca'tzī a'nchī
na'ictzo'knuni'yāni' en orden [4] para que naca'tzīya' que
stu'ncua' a'ntū māsu'nīcanī'ta', Teofilo.

Huan ángel māca'tzīnīni'lh que nalacatuncuī Juan huan Mā'kpaxīni'

[5] Lā' a'xni'ca' Herodes rey ixuanī't nac Judea, ixuī' ka'lhatin
sacerdote; ixtacuīni' Zacarías. Lā' xla' tā'tapa'ksī'lh sacerdotes
a'ntī ixcāmāpācuhuīcan Abías. Nā ixpuscāt Zacarías ixuanican
Elisabet lā' xla' ī'xū'yātā'nat Aarón. [6] Ixtu'ca'n lacuan na ixla-
capūn Dios. Tū' tatlahualh a'ntūn tū' tzey como tatlōkentaxtūlh
ixlīmāpa'ksīn Dios. [7] Tū' ixtaka'lhī ixcamanca'n como Elisabet
tūlalh ka'lhīlh lā' nā lacpapatzīntza'tza' ixtahuanī't ixtu'ca'n.
[8] Lā' milh huan chi'chini' a'xni'ca' Zacarías lā' ixtā'sacerdotes
ixtatlahuamā'na ixlītlōtca'n na ixlacapūn Dios. [9] Lā' como
chuntza' ixtahui'latca'n, por suerte lacsacca Zacarías para
natanū nac lītokpān para nalhcuyu huan pūm. [10] Līhuan
ī'lhcuyucan huan pūm, ixlīhuākca'n a'ntī ixtatakēxtimīnī't tat-
achokolh nac tanquilhni' lā' ixta'orarlīmā'na. [11] Lā' tuncan
tasu'yu'ni'lh Zacarías kalhatin ixángel Dios. Ixyā ixpekcāna'j
huan altar a'nlhā ī'lhcuyucan pūm.
[12] Lā' a'xni'ca' Zacarías laktzī'lh, tamakchuyīlh lā' lej jicua'lh.
[13] Lā' huan ángel huanilh:
—Zacarías, tū' cajicua' porque Dios kaxmatli a'ntū
kalhasqui'nīnī'ta'. Lā' mimpuscāt Elisabet naka'lhī ixcaman
lā' namāpācuhuī'ya' Juan. [14] Lej nalīpāxuhua'ya' lā' lhūhua'
tachi'xcuhuī't natalīpāxuhua ixpālacata huan ska'ta' [15] como
lej natasqui'nī na ixlacapūn Dios. Lā' tū' maktin nako'ta
nīn cu'chu' nīn ā'catūhuā hua'chi cerveza lā' pulque a'ntū
līka'chīcan. Lā' nalītatzuma ixa'clhcunuc huan Espíritu
Santo desde a'xni'ca' tūna'j tahui'la. [16] Lā' nacāxtāpalīni'
ixtapāstacnaca'n lhūhua' israelitas para natatzucupala
nata'a'kahuāna'ni' ixMāpa'ksīni'ca'n Dios. [17] Lā' huā'mā'
chi'xcu' napū'lani' huan Māpa'ksīni'. Lā' naka'lhī ixespíritu
lā' ixlīmāpa'ksīn hua'chi' ixla' Elías. Lā' nacāmāspi'tni'

ixa'clhcunucca'n huan tachi'xcuhuī't para natapāxquī' ixcamana'ca'n. Lā' xla' nacāmāputzī xatzey tapāstacna' a'ntī tū' ta'a'kahuāna'n. Chuntza' cāxni'j natatahui'la tachi'xcuhuī't a'xni'ca' namin huan Māpa'ksīni'.
18 Lā' Zacarías kalhasqui'nīlh huan ángel:
—¿Chichū na'iclīca'tzī palh stu'ncua' huā'mā'? Quit papatzīntza' lā' nā quimpuscāt to'kotzīntza'.
19 Lā' huan ángel kalhtīni'lh:
—Quit Gabriel lā' icyā na ixlacapūn Dios. Lā' quimacamilh para na'ictā'chihuīna'nāni' lā' para na'icmaxquī'yāni' huā'mā' xatzey tachihuīn.
20 Lā' chuhua'j hui'x nakō'ko'na'. Lā' tūlalh catichihuī'na' hasta que natahui'la huan ska'ta' como tū' ka'lhlaka'i' quintachihuīn a'ntū natlōkentaxtū a'xni'ca' nachā'n huan mālhcuyu'.
21 A'xni'ca' takoxīlh Zacarías, huan a'ntī ixtaka'lhīmā'na na ixtanquilhni' lītokpān talē'cnīlh como tū' taxtulh.
22 Lā' a'xni'ca' taxtulh, huan Zacarías tūla ixcātā'chihuīna'n. Lā' chuntza' tamāchekxīlh que ixlakachuyanī't na ixchakān lito'kpān. Xmān ixcāmacahuani' como tūlalh cātā'chihuīna'lh.
23 Lā' a'xni'ca' sputkō'lh ixlītlōt nac lītokpān, Zacarías taspi'tli na ixchic.
24 Lā' ā'calīstān ka'lhīni'lh huan ixpuscāt Elisabet. Lā' tū' taxtulh de huan chic hasta ixlīlakaquitzis mālhcuyu'. Lā' puhualh:
25 “Huan Māpa'ksīni' quintlahuanī't chuntza' para que tū'tza' naquintalakmaka'n”.

Huan ángel māca'tzīnīni'lh a'nchī nalacatuncuī Jesús

26 Lā' ixka'lhītza' lakachāxan mālhcuyu' a'xni'ca' Zacarías ixlakachuyanīt, lā' Dios macamilh huan ángel Gabriel nac lakatin cā'lacchicni' a'nlhā huanican Nazaret
27 para nalakmin kalhatin tzu'ma'jāt a'ntī ixuanican María. Xla' ixlacāxlanī'ttza' para natā'tapūchahua kalhatin chi'xcu' a'ntī ī'xū'yātā'nat David lā' a'ntī ixuanican José.
28 Lā' huan ángel tanūlh a'nlhā ixuī' María lā' huanilh:
—¡Icmālakacuhuīnī'yāni' hui'x a'ntī lej sicua'lanālīcanī'ta! Huan Māpa'ksīni' maktaka'lhāni'; Dios lej sicua'lanālīnī'ta'ni' que ixlīhuākca'n huan ā'makapitzīn puscan.
29 Lā' a'xni'ca' María laktzī'lh huan ángel, lej līlē'cnīlh huā'mā' tachihuīn.
30 Lā' huan ángel kalhtīlh:
—María, tū' cajicua' porque Dios lej pāxquī'yāni'.
31 Chuhua'j naka'lhīni'na' lā' naka'lhī'ya' kalhatin ska'ta' xachi'xcu'. Lā' namāpācuhuīya' Jesús.
32 Lej tasqui'nī lā' namāpācuhuīcan ixO'kxa' Dios a'ntī más xaka'tla'. Lā' huan Māpa'ksīni' Dios nahui'lī ixlīrey hua'chi ixpap David
33 para que pō'ktu nacāmāpa'ksī ixlīhuāk israelitas. Lā' ixlīmāpa'ksīn tū' maktin catisputli.
34 Lā' tuncan María kalhasqui'nīlh huan ángel:

—¿Chichū nalīla huā'mā'? Quit tūna'j ictapūchahua.
35 Lā' huan ángel kalhtīlh:
—Huan Espíritu Santo namin lā' nalakmināni' lā'
ixlīmāpa'ksīn Dios Xaka'tla' nalīmacxti'li'yāni' hua'chi
poklhnu'. U'tza' nalīla para que huan ska'ta' a'ntī natahui'la
nala xmān ixla' Dios lā' namāpācuhuīcan ixO'kxa' Dios. 36 Lā'
nā mintalakapasni' Elisabet nā naka'lhī ixcaman xachi'xcu'
a'yuj to'kotzīntza' lā' a'yuj huancan que tū'tza' catika'lhīlh
ixcaman. Ka'lhītza' lakachāxan mālhcuyu' desde a'xni'ca
ka'lhīni'lh 37 porque Dios tzē natlahua ixlīhuāk catūhuā.
38 Lā' a'xni'ca' María kalhtīlh lā' huanilh:
—Quit ixla' Dios para natlōkentaxtū ixtapuhuān. Calalh chu
a'nchī quihua'ni'nī'ta'.
Lā' huan ángel a'lh.

María laka'lh Elisabet

39 Lā' milh lakatin chi'chini' a'xni'ca' María taxtulh lā' a'lh
lacapalh nac huan xcānsipej xala' lakakēstīnni' Judea. 40 Lā'
tanūlh na ixchic Zacarías lā' mālakakōtanu'lh Elisabet. 41 Lā'
a'xni'ca' Elisabet kaxmatni'lh ixtachihuīn María, huan ska'ta'
taxakā'līlh na ixpān lā' Elisabet lītatzumalh huan Espíritu Santo
ixa'clhcunuc. 42 Lā' a'xni'ca' Elisabet chihuīna'lh lej palha' lā'
hualh:
—Dios más sicua'lanālīnī'ta'ni' hui'x que ixlīhuākca'n pus-
can lā' nā sicua'lanālīnī't mincaman. 43 Lā' ¿tichūn quit
para que naquilakmin ixtzī't quiMāpa'ksīni'? Quit nīn tuntū'.
44 Lā' xmān ickaxmatli mintachihuīn lā' quiska'ta' līpāxuhualh
lā' taxakā'līlh na quimpān. 45 Hui'x līpāxuhua'ya' como
kalhlaka'ī'nī'ta' lā' natlōkentaxtū a'ntū huaninī'ta'ni' huan
Māpa'ksīni'.
46 Lā' tuncan María hualh:
Quilīca'tzīn mācā'tanīmā' huan Māpa'ksīni'.
47 Lā' quilīca'tzīn līpāxuhua ixpālacata quiMāpūtaxtūnu' Dios.
48 Dios cuenta quintlahuanī't quit a'ntī ixtasācua' lej xapobre.
Lā' chuhua'j lā' nā pō'ktu tachi'xcuhuī't natahuan que iclīpāxuhua quit.
49 Dios a'ntī lej ka'lhī līmāpa'ksīn quintlahuani'nī't laka'tla'n catūhuā.
Lā' xla' lej santo.
50 Pō'ktu nacālakalhu'man a'ntīn ta'a'cnīni'ni'.
51 Ixlīmāpa'ksīn lītlahuanī't lhūhua' catūhuā.
Lītlajalh a'ntī lej ka'tla'jca'tzī.
52 Cāmāpānūni'lh ixlīmāpa'ksīnca'n huan a'ntī lej ka'tla' ixtahuanī't lā' a'ntīn tapuhuan que xlaca'n más natatasqui'nī.
53 A'ntī xatzi'ncsni'nī'n cālīmāka'sīlh xatzey līhua't lā' cāmacā'nī't huan ricosnu' con nīn tuntū'.

54 Cāmaktāyanī't huan ixraza Israel a'ntī tatlōkentaxtū ixta-
puhuān Dios lā' tū' maktin makxteknī't ixlīlakalhu'man.
55 U'tza' tlahualh a'cxtim hua'chi cāhuaninī't quimpapca'n a'ntī
Abraham lā' nā ixnatā'natna' que pō'ktu nacāmaktāya.
56 Lā' María tachokolh na ixchic Elisabet lakatu'tun
mālhcuyu' lā' ā'calīstān taspi'tli na ixchic.

A'nchī lacatuncuīlh Juan huan Ma'kpaxīni'

57 Lā' a'xni'ca' chā'ni'lh ixmālhcuyu' huan ska'ta', tahui'lalh
ixcaman Elisabet. Xachi'xcu' ixuanī't. 58 Lā' ixamigos lā' ix-
talakapasnī'n tamilh para natatā'līpāxuhua a'xni'ca' taca'tzīlh
que Dios lītlahuanī't xalītzey Elisabet. 59 Ixlīlakatzeyan chi'chini'
ta'a'lh tatlahua ixtalanānca'n para nacircuncidarlīcan huan
ska'ta' lā' ixui'līni'cu'tuncan ixtacuīni' Zacarías hua'chi ixtāta'.
60 Lā' ixtzī't cāhuanilh:

—Tū'. Ixtacuīni' Juan nahuan.

61 Lā' kalhasquinīca:

—Lā' ¿a'chī'? Tintī' a'nan de mintalakapasni' a'ntī huanican Juan.

62 Chu tuncan tamacahuani'lh ixtāta' huan ska'ta' para nat-
aca'tzī tūyā tacuīni' nahui'līni'cu'tun. 63 Xatāta' squi'nli kalhtin
ca'psnat para natzo'kui'lī lā' tzo'kli: "Ixtacuīni' Juan". Lā'
ixlīhuākca'n talē'cnīlh. 64 Lā' tuncan huā'mā' ka'tlā'tus Zacarías
tzucupā chihuīna'n lā' mācā'tanīlh Dios. 65 U'tza' talīlē'cnīlh
huan ixamigos lā' tahuankō'lh huā'mā' lakachu nac huan
lakakēstīn xala' nac Judea. 66 Ixlīhuākca'n a'ntīn takaxmatli lej
tapāstacna'lh lā' talākalhasqui'nīlh:

—Lā' huā'mā' ska'ta' ¿tuchūyā chi'xcu' nala?

Chuntza' tahualh como ixtasu'yu que ixsicua'lanālīnī't huan Māpa'ksīni'.

Zacarías mācā'tanīlh Dios

67 Huan Espíritu Santo lītatzumalh ixa'clhcunuc huan Zacarías lā' chihuīna'lh hua'chi Dios māsu'ni'lh lā' hualh:

68 Camācā'tanīca huan Māpa'ksīni' a'ntī ixDiosca'n israeli-
tas porque quincālakalhu'mani' quina'n a'ntī ixraza lā'
quincāmāpūtaxtūni'.
69 Quincāmaxquī'nī'ta'ni' kalhatin Māpūtaxtūnu'; lej ka'lhī
līmāpa'ksīn lā' xala' ixlaclhni' ixnatā'natna' David a'ntī
tlōkentaxtūlh ixtapuhuān Dios.
70 Chu a'nchī hualh por huan profetasna' xalanī'n makān,
chuntza' līhui'līlh Dios.
71 Hualh que ixquincāmāpūtaxtūni' de ixlīmāpa'ksīn
quintā'ca'tzaca'n lā' ixlīhuākca'n a'ntīn tū'
quincātalaktzī'ncu'tunāni'.
72 Lā' huampā que ixquincālakalhu'mani' quimpapca'n lā' tū'
ixtipātza'nkālh a'nchī līlacāxtlahualh con xlaca'n.

73 U'tza' huan compromiso a'ntū Dios ixlītlahuanī't quimpapca'n Abraham, 74 que ixquincāmāpānūni'n quintā'ca'tzaca'n para que ixtlahuáuj ixtapuhuān Dios lā' tū' ixjicua'uj.
75 Lā' chuntza' nalayāuj lacuan pō'ktu nac huā'mā' quilhtamacuj, hua'chilh tū' ixtlahuáuj a'ntūn tū' tzey.
76 Lā' hui'x, quiska'ta', namāpācuhuīca'na' ixa'cta'sana' Dios más Xaka'tla' porque napū'lani'yāni' huan Māpa'ksīni' lā' namālakstu'nca' a'nlhā na'a'n.
77 Lā' nacāmāsu'ni'ya' tachi'xcuhuī't para que chuntza' nataca'tzī que namin huan Māpūtaxtūnu' lā' nacāmāsputūnu'ni' ixtalaclē'i'ca'n.
78 Dios quincāpāxquī'yāni' lā' quincālakalhu'manāni'.
U'tza' quincālīmacamini'yāni' kalhatin para naquincāmāpūtaxtūyāni'.
Xla' namāxkakē quintejca'n.
79 Quina'n hua'chi a'ntīn tahui'lāna' a'nlhā cā'pucsua' lā' tanīmā'na.
Lā' naquincāmāsu'ni'yāni' a'nchī chu lakatin quintapuhuānca'n con Dios a'xni'ca' natlā'huanāuj na ixtej.

80 Lā' huan ska'ta' Juan ī'stacmā' lā' xa'nca ixcāmāchekxī
ixlīhuāk catūhuā a'ntū ixla' Dios. Lā' a'xni'ca' ka'tla'tza', ixuī'
nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't hasta que milh huan ixlacchi'chini'
para nalīlakapascan israelitas.

2

A'nchī lacatuncuīlh Jesús
Mt. 1.18-25

1 Lā' a'xni'ca' tūna'j ixtahui'la Jesús, huan emperador Au-
gusto māpa'ksīlh lakatin censo chuxalhā nac cā'quilhtamacuj.
2 A'xni'ca' Cirenio ixuī' ixlīgobernador nac Siria a'xni'ca'
pū'la tlahualh huan censo. 3 Ixtasqui'nī chā'tunu' cata'a'lh
na ixā'lacchicni'ca'n a'nlhā ixtatahui'lanī't ixpapca'n para
nacātzo'kni'can ixtacuīni'ca'n. 4 U'tza' lītaxtulh José de nac
huan cā'lacchicni' Nazaret xala' nac estado de Galilea lā'
a'lh nac lakatin cā'lacchicni' Belén xala' nac estado de Judea.
A'ntza' xatahui'lani' David lā' como José ixtā'nat ixuanī't
David, a'ntza' ixmāstā'lh ixtacuīni'. 5 Lā' a'lh nac Belén para
natzo'kcan ixtacuīni'. Tā'a'lh María a'ntī ixtalacāxlanī'ttza' que
natā'tapūchahua xla' lā' xla' ixka'lhīni'ntza'. 6 Lā' pātle'kelh
que a'xni'ca' ixuī' nac Belén, chā'ni'lh ixmālhcuyu' huan
ska'ta'. 7 Tahui'lalh ī'ska'ta' ixlīmaksāsti' María lā' xachi'xcu'.
Līmaksna'tli ixtanchut lā' māpī'lh a'nlhā mojōcan ixlīhua't
cahuāyuj como tū' takaksli a'nlhā natamaklhtata nac mesón.

Huan ángeles lā' huan pastornu'

8 Ixa'nan pastornu' pajtzu nac Belén. Tintascac ixtalakalh-
tatamā'na nac potrero ixborregoca'n. 9 Chu līmaktin tasu'yulh
kalhatin ixángel Dios lā' cālīxti'li'lh ī'xkakana' Māpa'ksīni'. Lā' lej
tajicua'lh. 10 Lā' huan ángel cāhuanilh:

—Tū' cajicua'ntit porque iccālīmini'yāni' razón xatzey lā'
ū'tza' natalīka'lhī tapāxuhuān ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't.
11 Chuhua'j huā'mā' tzī'sa tahui'la'cha' kalhatin ska'ta' nac
huan cā'lacchicni' a'nlhā ixtahui'lanī't David. Xla' nala
miMāpūtaxtūnu'ca'n lā' māni' ū'tza' Cristo huan Māpa'ksīni'.
12 Lā' nakaksā'tit huan ska'ta' talīmaksna'tni' ixtanchut
lā' māpī'canī't a'nlhā mojōcan ixlīhua't cahuāyuj. U'tza'
nalīlakapasā'tit que ū'tza' xla'.

13 Lā' chu līmaktin tatasu'yupā lhūhua' ángeles xala' nac
a'kapūn a'ntī ixtamācā'tanīmā'na Dios. Lā' tahualh:

14 —¡Camācā'tanīca Dios nac a'kapūn lā' tzē'k catatahui'lalh
nac cā'ti'ya'tna' ixlīhuākca'n a'ntī Dios cālakalhu'malh!

15 Lā' tuncan a'xni'ca' huan ángeles tataspi'tli nac a'kapūn,
huan pastornu' tatzuculh talāhuani:

—Cāhuitit chuhua'j nac Belén lā' nalaktzī'nāuj a'ntūn
pātle'kenī't lā' a'ntū huan Māpa'ksīni' quincāmāca'tzīnīnī'ta'ni'.

16 Lā' ta'a'lh lacapalh lā' cākaksca María lā' José lā' huan
ska'ta' a'nlhā ixmāpī'canī't lā' a'nlhā chī'yāhuacan cahuāyuj.
17 Lā' a'xni'ca' talaktzī'lh, tahualh a'ntū ixtahuanī't ángeles
ixpālacata huan ska'ta'. 18 Lā' ixlīhuākca'n a'ntīn takaxmatli
talīlē'cnīlh ixtachihuīnca'n huan pastornu'. 19 Lā' María lej
ixpāstacmā' ixlīhuāk a'ntū ixpātle'kenī't lā' a'ntū ixuanicanī't
lā' ixpuhuan.

20 Lā' huan pastornu' tataspi'tli lā' ixta'a'cnīni'ni'mā'na Dios
lā' ixtamācā'tanīmā'na como chu a'nchī cāhuanica, chu a'cxtim
pātle'kelh.

Huan ska'ta' Jesús māsu'yuca nac xaka'tla' lītokpān

21 Lā' ixlīlakatzeyan chi'chini' tlahuaca huan talanān de cir-
cuncisión para huan ska'ta' lā' hui'līni'ca ixtacuīni' Jesús. U'tza'
huā'mā' tacuīni' a'ntū huan ángel huanilh María a'xni'ca' tūna'j
ixka'lhīni'n.

22 Lā' ixlītu'pu'xam chi'chini' tatlōkentaxtūlh ixtalanānca'n
huan puscan a'nchī Moisés ixmāsu'yunī't para naxapa
ixlīko'hua'jua' huan puscāt. Lā' talē'lh huan ska'ta' nac
Jerusalén para namāsu'ni'can huan Māpa'ksīni' Dios.
23 Chuntza' tatlahualh como tatzo'kni' na ixley Dios:

Chā'tunu' ska'ta' xachi'xcu' a'ntī līmaksāsti', ū'tza' nala ixla'
Māpa'ksīni' Dios.

24 Chuntza' María lā' José ta'a'lh para natamālacnū chu a'nchī
huan na ixley Dios. Huan palh tasqui'nī namālacnūni'can
xachi'xcu' lā' xapuscāt tórtola o tantu' tantzasnān.

25 Lā' ixuī' nac Jerusalén huā'mā'na chi'chini' kalhatin
chi'xcu' a'ntī ixuanican Simeón. Lej tzeyā chi'xcu' ixuanī't lā'
ixa'cnīni'ni' Dios lā' ixka'lhīmā' ixMāpūtaxtūnu'ca'n israelitas.
Lā' huan Espíritu Santo ixtā'huī'. 26 Lā' ixmāsu'ni'nī'ttza' que
tū' ixnīlh palh tū' pū'la nalaktzī'n huan Cristo a'ntī huan
Māpa'ksīni' Dios namacamin. 27 Huā'mā' chi'xcu' a'lh nac
lītokpān por huan Espíritu Santo. Lā' līminca huan ska'ta'
Jesús nac lītokpān para natlōkentaxtū ixtalanānca'n lā' a'ntū
māpa'ksīlh huan ley a'ntū tzo'kli Moisés. 28 Lā' huan Simeón
cha'xli huan ska'ta' lā' a'cnīni'ni'lh Dios lā' hualh:
29 QuiMāpa'ksīni', chuhua'j līpāxūj na'icnī como
tlōkentaxtū'nī'ta' a'ntū quihua'ni'nī'ta' quit a'ntī
mintasācua'.
30 Iclaktzī'nī'ttza' con quilakastapun huā' Māpūtaxtūnu' 31 a'ntī
hui'x māstā'nī'ta' para ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't.
32 U'tza' nacāmāsu'ni' a'ntīn tū' israelitas para que xa'nca
natatlā'huan nac cā'quilhtamacuj hua'chi huan pūmaksko
nacāmāsu'yu a'ntī talatlā'huan a'nlhā cā'pucsua'.
Lā' por ixpālacata nacā'a'cnīni'ni'can huan israelitas a'ntī
mintachi'xcuhuī't.
33 Lā' José lā' ixtzī't Jesús talīlē'cnīlh a'ntū hualh huan
Simeón ixpālacata huan ska'ta'. 34 Lā' Simeón squi'nli que Dios
casicua'lanālīlh lā' huanilh María a'ntī ixtzī't Jesús:
—Cala'ktzi'. Dios lacsacnī't huā'mā' ska'ta'. Lā'
a'xni'ca' chi'xcu'tza' nala, lhūhua' israelitas natakalhlaka'ī'
lā' xla' nacāmaktāya. Lā' a'ntī tū' natakalhlaka'ī',
xlaca'n natatā'lāsta'la. Xla' namāsu'yu ixtapuhuān
Dios lā' tachi'xcuhuī't natalakmaka'n. 35 Lā' chuntza'
naca'tzīcan a'nchī pāstacna'nāuj chā'tunu' de quina'n na
qui'a'clhcunucca'n. Lā' hui'x lej nalakaputza'ya' hua'chi
palh nalakpusa kantin espada na mi'a'clhcunuc —hualh
Simeón.
36 Lā' nā ixuī' a'ntza' kalhatin puscāt a'ntī ixa'cta'sana' Dios
lā' ixtacuīni' Ana. Xla' ixcaman Fanuel xala' ixraza Aser.
Lejtza' to'kotzīntza' ixuanī't. Tzu'ma'jātcus ixuanī't a'xni'ca'
tapūchōlh lā' tā'tahui'lalh ixchi'xcu' lakatojon cā'ta. 37 Chuhua'j
ixlītā'ti'pu'xamatā'ti' cā'ta lakapūt. Tū' ixtaxtu de nac xaka'tla'
lītokpān pero pō'ktu ixmācā'tanīmā' Māpa'ksīni' Dios. A'katunu'
tū' ixuā'yan como ixtlahuacu'tun oración.
38 A'xni'ca' José lā' María tatanūlh nac xaka'tla' lītokpān,
huā'mā' ka'tlā'tus Ana cālaktapajtzūlh. Lā' a'xni'ca'
maxquī'kō'lh pāxcatca'tzī Dios, tzuculh līchihuīna'n huan
ska'ta' Jesús. Cālītā'chihuīna'lh ixlīhuākca'n a'ntī xalanī'n nac
Jerusalén a'ntī ixtaka'lhīmā'na ixmāpūtaxtūnu'ca'n.

Taspi'tchokoca nac Nazaret

39 Lā' a'xni'ca' José lā' María tatlōkentaxtūlh ixlīhuāk a'ntū
māpa'ksīlh Moisés a'ntū tzo'kli na ixley Dios, talē'mpā huan
ska'ta' nac Galilea nac Nazaret ixā'lacchicni'ca'n. 40 Lā' huan
ska'ta' ī'stacmā' lā' lej ixtli'hui'quimā' lā' lej skalalh ixlatēlha
lā' Dios ā'chulā' ixsicua'lanālī.

Huan ka'hua'chu Jesús nac xaka'tla' lītokpān

41 Cā'ta cā'ta José lā' María ixta'a'n nac Jerusalén para
ixcā'tani'ca'n israelitas a'ntū huanican pascua. 42 Lā'
a'xni'ca' Jesús ixka'lhī lakacāujtu' cā'ta, ixlīhuākca'n ta'a'lh
nac Jerusalén para huan cā'tani' lā' chuntza' hua'chi
ixtalīsmanīnī'ttza'. 43 Lā' a'xni'ca ixlē'ksputnī'ttza' cā'tani' lā'
ixtaquītaspi'tmā'natza', huan ka'hua'chu Jesús tachokolh
nac Jerusalén. Lā' ixtzī't lā' José tū' cuenta tatlahualh.
44 Ixtapuhuan que Jesús ixtatā'mimā'natza' ā'makapitzīn
lā' chuntza' ta'a'lh nac tej lakatin chi'chini'. Lā' a'xni'ca'
ixtaputzamā'natza' ixlaclhni' ixtalakapasnī'n lā' ixamigos,
45 tū' takaksli. Lā' tuncan tataspi'tli nac Jerusalén para
nataputzayācha'.

46 Lā' ixlīlakatu'tun chi'chini' takaksli Jesús nac xaka'tla'
lītokpān. Ixcālaclhpu'nahuī' huan mākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley
lā' ixcākaxmatmā' lā' ixcākalhasqui'nīmā'. 47 Lā' ixlīhuākca'n
a'ntī takaxmatli talīlē'cnīlh ixtapāstacna' lā' a'nchī ixcākalhtī.

48 Lā' a'xni'ca' talaktzī'lh María lā' José, talē'cnīlh lā' ixtzī't
huanilh:

—Qui'o'kxa', ¿a'chī' quilātlahuani'nī'ta'uj chuntza'? Quit lā'
mintāta' lej iclīpuhuanī'ta'uj iccāputzayān.

49 Lā' Jesús cāhuanilh:

—¿A'chī' quilāputzayāuj? ¿Chu tū' ca'tzīyā'tit maclacasqui'n
na'ictachoko na ixchic quinTāta' Dios?

50 Lā' xlaca'n tū' tamāchekxīni'lh ixtachihuīn.

51 Lā' tuncan cātā'taspi'tli nac Nazaret lā' cā'a'kahuāna'ni'lh.
Lā' ixtzī't lej lhūhua' ixpāstaca ixlīhuāk huā'mā' lā' māquī'kō'lh
na ixcu'xan. 52 Lā' Jesús ī'stacmā' lā' ā'chulā' ixka'lhīma'
tapāstacna'. Lā' nā tzey ixuanī't na ixlacapūn Dios lā' na
ixlacapūnca'n tachi'xcuhuī't.

3

Juan huan Mā'kpaxīni', xla' a'cta'sana' nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't
Mt. 3.1-12; Mr. 1.1-8; Jn. 1.19-28

1 Ixlīlakacāujquitzis cā'ta ixlīgobernador Tiberio a'xni'ca' Pon-
cio Pilato gobernador ixuanī't de nac Judea. Lā' Herodes
gobernador ixuanī't de nac Galilea, lā' ixtā'tin Felipe gob-
ernador ixuanī't de nac Iturea lā' de nac Traconite, lā'
Lisanias gobernador ixuanī't de nac Abilina. 2 Lā' Anás
lā' Caifás xamāpa'ksīni'nī'n curasna' ixtahuanī't. A'xni'ca'

ixlīhuākca'n ixtamāpa'ksīni'mā'na, a'xni'ca' Dios tā'chihuīnalh
Juan ixcaman Zacarías a'ntī ixuī' nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't.
3 Lā' Juan a'lh lakachu pajtzu huan pūxka Jordán. Lā'
cāhuanilh tachi'xcuhuī't que ixta'a'kpaxli lā' ixtaxtāpalīlh
ixtapāstacna'ca'n para nacāmāsputūnu'ni'can ixtalaclē'i'ca'n.
4 Huā'mā' pātle'kelh a'nchī ixtzo'knunī't huā' ixa'cta'sana' Dios
a'ntī ixuanican Isaías. Chuntza' tzo'kli:

A'ntza' a'nlhā cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't, nakaxmatcan catīhuā
a'ntī palha' nachihuīna'n lā' nahuan: "Cacāxtlahua'tit
huan tej como mimā' huan Māpa'ksīni'. Stu'nc
camālakstu'nctit huan tej.
5 Ixlīhuāk huan
cā'pūtatonkopūn natatzumana'n lā' huan kēstīnni' lā'
ixpōkalhni' kēstīnni' pūsca'nan natalakō'. Lā' huan
lhka'hui'li' tej slitua' nala. Lā' a'nlhā tū' kalhspit,
kalhspit nala.
6 Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't
natalaktzī'n que Dios macamilh Māpūtaxtūnu'".

7 Lā' a'xni'ca' lhūhua' tachi'xcuhuī't tataxtulh para que Juan nacāmā'kpaxī, xla' cālacaquilhnīlh lā' cāhuanilh:

—¡Hui'xina'n tlahua'pā'na'ntit lakatu' milacanca'n! ¿Tichū
cāhuanini' que natzā'la'ni'yā'tit huan ixtā'kcha Dios a'ntū
mimā'?
8 Catlahua'tit a'ntū tzey para que natasu'yu palh
stu'ncua' xtāpalīnī'ta'ntittza' mintapāstacna'ca'n. Lā' tū' cati-
huantit mē'cstuca'n: "Quina'n ī'xū'yātā'natna' Abraham. U'tza'
iclīpāhuanāuj lā' tū' icjicuani'yāuj ixtā'kcha Dios". Tū' chuntza'
ixua'ntit. Quit iccāhuaniyāni' que Dios tzē nacāxtāpalī huā'mā'
chihuixni' lā' natala ī'xū'yātā'natna' Abraham.
9 Hua'chilh
xacacanī'ttza' huan ā'chaj lā' natzucucan natancā'can huan
qui'hui'. Lā' chuxatūyā qui'hui' a'ntūn tū' māstā' ixtō'ca't
xatzey, ū'tza' natancā'can lā' nalhcuyucan.

10 Lā' huan tachi'xcuhuī't takalhasqui'nīlh:

—¿Tuchū na'ictlahuayāuj?

11 Lā' Juan cākalhtīlh:

—A'ntī ka'lhī kalhtu' ixcamisa camaxquī'lh kalhtin a'ntīn tū' ka'lhī. Lā' a'ntī ka'lhī ixlīhua't catā'hua'lh a'ntīn tū' ka'lhī.

12 Lā' nā tamilh mātā'jīni'nī'n de impuestos para nata'a'kpaxa lā' takalhasqui'nīlh:

—Mākalhtō'kē'ni', ¿tuchū xa'ictlahuáuj quina'n?

13 Lā' Juan cākalhtīlh:

—Nasqui'nā'tit xmān a'ntū ixtapalh huan impuesto.

14 Lā' huan tropasna' nā takalhasqui'nīlh:

—Lā' quina'n ¿tuchū maclasqui'n na'ictlahuayāuj?

Lā' cākalhtīlh:

—Tū' tilē'ksa'nīni'nā'tit a'ntūn tū' stu'ncua' nīn tū' tituc-snu'nā'tit para naka'lhā'na'nā'tit. Lā' calīpāxuhua'tit mintatla-jca'n.

15 Lā' huan tachi'xcuhuī't lej ixtaca'tzīcu'tun ixpālacata Juan,
como ixtapuhuamā'na que chō'la Juan, ū'tza' huan Cristo a'ntī
Dios lacsacnit. 16 Lā' Juan cāhuanikō'lh:
—Ixlīstu'ncua' quit iccālīmā'kpaxīyāni' con xcān. Huan a'ntī
namin, xla' makapitzīn de hui'xina'n nacātalīmā'kpaxīyāni'
Espíritu Santo lā' ā'makapitzīn huampala con macscut. Xla'
ā'līhua'ca' māpa'ksīni'n que quit. Quit tūla icmālacastuca xla'.
Ixtasācua' a'ntī naxcuta ixuarachi līhua'ca' tasqui'nī que quit.
17 Xla' hua'chi a'ntī ka'lhī ixpūmālakosūn na ixmacan para
nalacsu'nu huan trigo a'ntū lītlahuacan harina. Nasaca huan
trigo lā' namāquī' para nahua' lā' huan paja nalhcuyu nac
macscut a'nlhā tūla catimāmixīca.
18 Chuntza' cāhuanilh Juan xatzey tachihuīn lā' nā
cāchihuīna'maxquī'lh tachi'xcuhuī't. 19 Lā' nā lacaquilhnīlh
huan gobernador Herodes ixpālacata Herodías a'ntī ixpuscāt
ixtā'tin Felipe ixuanī't como Herodes ixka'lhī hua'chi
ixpuscāt. Lā' nā lacaquilhnīlh porque tlahualh lhūhua'
ā'catūhuā a'ntūn tū' tzey. 20 Lā' Herodes a'kchā'lh lā' ā'chulā'
tlahualh lā' Juan mānūca nac pūlāchī'n.

Juan mā'kpaxīlh Jesús
Mt. 3.13-17; Mr. 1.9-11

21 Lā' a'xni'ca' Juan ixmā'kpaxīni'n, nā Jesús milh para
na'a'kpaxa. Lā' līhuan ixorarlīmā', huan a'kapūn talaquī'lh
22 lā' mincha' huan Espíritu Santo. Tasu'yulh hua'chi lakatin
tantzasnān ixlakstu'nc Jesús lā' kaxmatca lakatin tachihuīn
a'ntū hualh:
—Hui'x qui'O'kxa'. Lej icpāxquī'yāni' lā' lej quimaxquī'ya'
tapāxuhuān.

Ixlakmakānna' Jesucristo
Mt. 1.1-17

23 Lā' a'xni'ca' Jesús tzuculh tlahua ixlītlōt, ixka'lhī hua'chi
pu'xamacāuj cā'ta. Huā'huī' ixnapapana' Jesús. Ixpuhuancan
que Jesús ixo'kxa' José. Lā' José ixo'kxa' ixuanī't Elí 24 a'ntī
ixo'kxa' Matat a'ntī ixo'kxa' Leví. Lā' Leví ixo'kxa' ixuanī't
Melqui a'ntī ixo'kxa' Jana a'ntī ixo'kxa' José. 25 Lā' José ixo'kxa'
ixuanī't Matatías a'ntī ixo'kxa' Amós a'ntī ixo'kxa' Nahum a'ntī
ixo'kxa' Esli a'ntī ixo'kxa' Nagai. 26 Lā' Nagai ixo'kxa' ixuanī't
Maat a'ntī ixo'kxa' Matatías a'ntī ixo'kxa' Semei a'ntī ixo'kxa'
José a'ntī ixo'kxa' Judá. 27 Lā' Judá ixo'kxa' ixuanī't Joana a'ntī
ixo'kxa' Resa a'ntī ixo'kxa' Zorobabel a'ntī ixo'kxa' Salatiel
a'ntī ixo'kxa' Neri. 28 Lā' Neri ixo'kxa' ixuanī't Melqui a'ntī
ixo'kxa' Adi a'ntī ixo'kxa' Cosam a'ntī ixo'kxa' Elmodam a'ntī
ixo'kxa' Er. 29 Lā' Er ixo'kxa' ixuanī't Josué a'ntī ixo'kxa'
Eliezer a'ntī ixo'kxa' Jorim a'ntī ixo'kxa' Matat. 30 Lā' Matat
ixo'kxa' ixuanī't Leví a'ntī ixo'kxa' Simeón a'ntī ixo'kxa' Judá
a'ntī ixo'kxa' José a'ntī ixo'kxa' Jonán a'ntī ixo'kxa' Eliaquim.

31 Lā' Eliaquim ixo'kxa' ixuanī't Melea a'ntī ixo'kxa' Mainán
a'ntī ixo'kxa' Matata a'ntī ixo'kxa' Natán. 32 Lā' Natán ixo'kxa'
ixuanī't David a'ntī ixo'kxa' Isaí a'ntī ixo'kxa' Obed a'ntī
ixo'kxa' Booz a'ntī ixo'kxa' Salmón a'ntī ixo'kxa' Naasón. 33 Lā'
Naasón ixo'kxa' ixuanī't Aminidab a'ntī ixo'kxa' Aram a'ntī
ixo'kxa' Esrom a'ntī ixo'kxa' Fares a'ntī ixo'kxa' Judá. 34 Lā'
Judá ixo'kxa' ixuanī't Jacob a'ntī ixo'kxa' Isaac a'ntī ixo'kxa'
Abraham a'ntī ixo'kxa' Taré a'ntī ixo'kxa' Nacor. 35 Lā' Nacor
ixo'kxa' ixuanī't Serug a'ntī ixo'kxa' Ragau a'ntī ixo'kxa' Peleg
a'ntī ixo'kxa' Heber a'ntī ixo'kxa' Sala. 36 Lā' Sala ixo'kxa'
ixuanī't Cainán a'ntī ixo'kxa' Arfaxad a'ntī ixo'kxa' Sem a'ntī
ixo'kxa' Noé a'ntī ixo'kxa' Lamec. 37 Lā' Lamec ixo'kxa' ix-
uanī't Matusalén a'ntī ixo'kxa' Enoc a'ntī ixo'kxa' Jared a'ntī
ixo'kxa' Mahalaleel a'ntī ixo'kxa' Cainán. 38 Lā' Cainán ixo'kxa'
ixuanī't Enós a'ntī ixo'kxa' Set a'ntī ixo'kxa' Adán a'ntī ixo'kxa'
Dios.

4

Satanás ixlīlaktzī'ncu'tun Jesús
Mt. 4.1-11; Mr. 1.12-13

1 Lā' ixa'clhcunuc Jesús ixlītzuma Espíritu Santo lā' taspi'tli
de nac huan pūxka Jordán. Lā' huan Espíritu Santo lē'lh a'nlhā
lej cā'lhpi'mpi'li'. 2 A'ntza' ixuī' tu'pu'xam chi'chini'. Lā' milh
huan ko'ti'ti' para nalīlaktzī'n a ver palh tzē ixtlajalh Jesús. Lā'
Jesús tū' huā'yalh huan tamā'na chi'chini' lā' lejtza' ixtzi'ncsa.
3 Tuncan huanilh huan ko'ti'ti':

—Palh hui'x ixO'kxa' Dios, cahua'ni' huā'mā' chihuix que calalh pāntzi.

4 Lā' Jesús kalhtīlh:

—Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

Tū' xmān pāntzi catipūlatā'kchokoca nac huā'mā' cā'quilhtamacuj.
Nā maclacasqui'n cuenta natlahuacan ixtachihuīn Dios.

5 Lā' tuncan huan ko'ti'ti' lēlh Jesús nac lakatin kēstīn lej
tālhmā'n. Lā' a'ntza' chu līmaktin māsu'yukō'lh ixlīhuāk quilh-
tamacuj. 6 Lā' huanilh:

—Na'icmaxquī'yāni' ixlīhuāk huā'mā' lā' namāpa'ksīya'. Huāk quila' lā' nā tzē na'icmaxquī' chuxatī. 7 Palh
hui'x naquintatzokostani'ya' lā' naqui'a'cnīni'ni'ya', na'icmaxquī'kō'yāni' lā' ixlīhuāk mila' nahuan.

8 Lā' Jesús kalhtīlh:

—Catapānu', Satanás, porque tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

Natatzokostani'ya' lā' namācā'tanī'ya miMāpa'ksīni' Dios lā' natlahua'ya' xmān a'ntū xla' lacasqui'n.

9 Lā' ā'calīstān huan ko'ti'ti' lē'lh nac xcānsipej Jerusalén lā'
yāhualh na ixa'cpān huan xaka'tla' lītokpān. Lā' huanilh:

—Palh hui'x ixO'kxa' Dios, cayujti nac ti'ya't 10 como
tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
Dios nacāmāpa'ksī ixángeles que natamaktaka'lhāni'.
11 Natamā'kaquī'yāni' para que tū' natakāhuī' nīn kantin mintojon nac chihuix.
12 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Nā chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
Tū' tilīlaktzī'na' huan Māpa'ksīni' Dios.
13 Lā' como huan ko'ti'ti tū'tza' kaksni'lh a'nchī nalīlaktzī'n
Jesús, tapānūlh lakatin ka'tlā'tus.

Jesús lītzuculh ixlītlōt nac Galilea
Mt. 4.12-17; Mr. 1.14-15

14 Lā' Jesús taspi'tli nac Galilea lā' ixka'lhī ixlīmāpa'ksīn
Espíritu Santo. Lā' chuxalhā nac huan estado de
Galilea ixlīchihuīnamā'ca ixpālacata a'ntūn tlahualh Jesús.
15 Ixcāmāsu'ni'mā' na ixlītokpānca'n israelitas lā' ixlīhuākca'n
ixta'a'cnīni'ni'mā'na.

Jesús nac Nazaret
Mt. 13.53-58; Mr. 6.1-6

16 Lā' tuncan Jesús a'lh nac Nazaret a'nlhā ī'stacnī't. Lā'
tanūlh nac lītokpān huan chi'chini' de pūjaxni' hua'chi ixtalanān. Lā' tāyalh para nalakapūtle'ke huan ixtachihuīn Dios.
17 Maxquī'ca huan a'ntū tzo'kli huan profeta Isaías. Lā'
a'xni'ca' mālakapitzilh, kaksli a'nlhā ixtatzo'kni' chuntza':
18 Huan ixEspíritu Māpa'ksīni' quintā'huī' como quilacsacnī't para na'iccāmāca'tzīnī xatzey tachihuīn huan lacxcamanīnni'.
Lā' nā quimacamilh para na'iccāmāko'xamāka'tlī' huan a'ntī lej talakaputza lā' para na'iccāmāxtu a'ntī cāchī'canī't.
Lā' icmilh para que na'iccāmālacahuānī lakatzī'nī'n lā' na'iccāmaktāya a'ntī tapātīni'n.
19 Lā' nā quimacamilh para na'iccāhuani ixlacchi'chini' huan Māpa'ksīni'.
20 Lā' a'xni'ca' Jesús mālakaxtokli huan libro, maxquī'lh huan
xamayūlh lītokpān lā' tahui'lalh. 21 Lā' como ixlīhuākca'n nac
lītokpān ixtalaktzī'mā'na, lā' xla' tzuculh chihuīna'n lā' hualh:
—Chuhua'j huā'mā' chi'chini' tlōkentaxtūcanī't na milacapūnca'n huā' a'ntūn kaxpa'ttitcus.
22 Lā' ixlīhuākca'n tahualh lej tzey Jesús lā' talīlē'cnīlh ixtachihuīn lej tzēhuanī't a'ntū cāhuanilh. Lā' ixtalāhuanimā'na:
—¿Chu tū' ū'tza' ixcaman José?
23 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Ixlīstu'ncua' naquilāhuaniyāuj huā' tamā'na: "Hui'x doctor lā' pū'la namā'tzeyīca'na' mē'cstu". Lā' naquilāhuaniyāuj: "Chuhua'j catlahua' huā'tzā' na minti'ya't chu a'cxtim hua'chi quincātahuanin que tlahuanī'ta' nac Capernaum".

24 Chu chihuīna'mpā lā' cāhuanilh:
—Ixlīstu'ncua' iccāhuaniyāni' que tū' a'nan kalhatin
a'cta'sana' a'ntī nalaktzī'ncu'tuncan na ixti'ya't a'nlhā stacli.
25 Ica'na iccāhuaniyāni' que lhūhua' lakapūt ixa'nan nac huan
país Israel a'xni'ca' ixlatlā'huan Elías a'xni'ca' lakatu'tun cā'ta
ā'i'tāt tū' lalh xcān. Lā' chuxalhā ixtzi'ncsnīmā'ca. 26 Lā'
Dios tū' lakmacā'lh Elías nīn kalhatin lakapūt xala' nac
Israel. Lakmacā'lh kalhatin makatiyāti' xala' nac Sarepta
a'ntū pajtzu huan cā'lacchicni' Sidón. 27 Nā chuntza' ixa'nan
nac Israel lhūhua' a'ntī ixtapātīmā'na huan ta'jatat a'ntū
māmasī quinquinītca'n lā' a'xni'ca' ixui'lacha' huan a'cta'sana'
Eliseo pero nīn kalhatin de xlaca'n mātzeyīca, xmān huan
makatiyāti' Naamán xala' nac Siria.
28 A'xni'ca' takaxmatli huā'mā' tachihuīn, ixlīhuākca'n a'ntī
ixtatanūmā'na nac lītokpān lej ta'a'kchā'lh. 29 Lā' tatā'kaquī'lh
lā' tatantlakaxtulh Jesús de huan nac xcānsipej. Lā' talē'lh
hasta ixa'cpūn na ixkēstīn huan xcānsipej para natamacā'n
para makjū. 30 Lā' Jesús tētaxtulh ixlaclhni'ca'n lā' a'lh.

Kalhatin chi'xcu' a'ntī ixka'lhī huan tlajana'
Mr. 1.21-28

31 Lā' tuncan Jesús a'lh nac Capernaum xala' nac estado
de Galilea. Lā' ixcāmāsu'ni'mā' tachi'xcuhuī't huan chi'chini'
de pūjaxni'. 32 Lā' talīlē'cnīlh a'nchī ixcāmāsu'ni'mā' como
ixlīchihuīna'mā' con līmāpa'ksīn.
33 Ixuī' nac lītokpān kalhatin chi'xcu' a'ntī ixchi'panī't huan
tlajana'. Lā' ta'salh lā' hualh:
34 —Jesús xala' nac Nazaret, ¿a'chī' ta't a'nlhā icui'lāna'uj?
¿Chā ta'nī'ta' para naquilāmālaksputūyāuj? Quit iclakapasāni'.
Hui'x ixla' Dios lā' santo hui'x.
35 Jesús lacaquilhnīlh huan tlajana' lā' huanilh:
—¡Quilhca'cs! ¡Lā' camakxtekti huā'mā' chi'xcu'!
Lā' huan tlajana' māyujūlh huan chi'xcu' na ixlacapūnca'n
huan tachi'xcuhuī't lā' makxtekli huan chi'xcu'. Lā' nīn tuntū'
lani'lh. 36 Ixlīhuākca'n lej talē'cnīlh lā' talāhuanilh:
—¿Tuchūyā tachihuīn huā' tamā'na'? ¡Huā'mā' chi'xcu'
līchihuīna'n con līmāpa'ksīn lā' tataxtu huan tlajana'nī'n!
37 Lā' chuxalhā pajtzu nac Capernaum talātā'chihuīna'lh
Jesús.

Jesús mātzeyīlh ixpuhuiti' Simón Pedro
Mt. 8.14-15; Mr. 1.29-31

38 Lā' a'xni'ca Jesús taxtulh de nac lītokpān, a'lh lā' tanūlh
na ixchic Simón. Lā' ixpuhuiti' Simón lej ixchi'chīxni'mā'. Lā'
squi'ni'ca Jesús que camātzeyīlh. 39 Lā' Jesús taquilhpūtalh
a'nlhā ixmā' lā' lacaquilhnīlh huan tachi'chīxni' lā' mixli. Chu
līmaktin tā'kaquī'lh huan puscāt lā' tzuculh cāmāhuī'.

Jesús cāmātzeyīlh lhūhua' ī'tza'ca'nī'n
Mt. 8.16-17; Mr. 1.32-34

40 Lā' a'xni'ca' ixtā'cnūmā'tza' huan chi'chini', ixlīhuākca'n
a'ntī ixta'ī'tza'ca'n de tāpālhūhua' ta'jatatna' cālīmini'ca Jesús.
Lā' cāmacaxapalh lā' cāmātzeyīlh. 41 Lā' lhūhua' a'ntī ixtaka'lhī
tlajana' cāmātzeyīlh. Lā' huan tlajana'nī'n cāmakxtekli. Lā'
tahuanilh:
—Hui'x ixO'kxa' Dios.
Lā' Jesús cālacaquilhnīlh huan tlajana'nī'n lā' tū' cāmakxtekli
natachihuīna'n como xlaca'n taca'tzīlh que ū'tza' Cristo a'ntī
Dios lacsacui'līlh.

Jesús a'cta'sana'lh nac Galilea
Mr. 1.35-39

42 Lā' a'xni'ca tuncuīlh, Jesús taxtulh de nac xcānsipej lā' a'lh
a'nlhā tintī' ixa'nan. Lā' huan tachi'xcuhuī't ixtaputzamā'na
lā' takaksli a'nlhā ixuī'. Tū' ixtamakxtekcu'tun ixa'lh makat.
43 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Maclacasqui'n na'iccāmāsu'ni' huan xatzey tachihuīn
ā'makapitzīn xalanī'n xtunc cā'lacchicni'. Na'iccāmāsu'ni'
ixpālacata a'nchī Dios māpa'ksī. U'tza' quilīmacamilh.
44 Lā' chuntza' ixcāmāsu'ni'tēlha Jesús nac huan lītokpānna'
xala' nac Galilea.

5

Lhūhua' squī'ti' cāchi'paca
Mt. 4.18-22; Mr. 1.16-20

1 Lā' milh lakatin chi'chini' a'xni'ca' Jesús ixuī' na ixquil-
htūn huan lago ixtacuīni' Genesaret. Lā' tanto lhūhua'
tachi'xcuhuī't tamilh que ixtalāpi'ta'tza' para natalaktapa-
jtzū Jesús como ixtakaxmatcu'tun ixtachihuīn Dios. 2 Jesús
cālaktzī'lh tantu' barcos ixquilhtūn huan lago lā' nīn tintī'
ixpūtojōma'. Ixtēcu'ca'n ixta'a'nī't talakche'kē' ixpūxuākna'ca'n.
3 Lā' tuncan Jesús tōca'lh huan nac lakatin barco a'ntū ixla'
Simón lā' hualh que camātampūxtuca macsti'na'j de nac quil-
htūn. Lā' tuncan Jesús tahui'lalh nac barco lā' a'ntza' tzuculh
cāmāsu'ni' huan tachi'xcuhuī't.
4 Lā' a'xni'ca' cāmāsu'ni'kō'lh, huanilh huan Simón:
—Calī'pi huā' barco a'nlhā pūlhmā'n lā' camojō'tit
mimpūxuākna'ca'n para nachi'payā'tit squī'ti'.
5 Lā' Simón kalhtīlh:
—Mākalhtō'kē'ni', tintascactza' icsquī'tī'ninī'tauj lā'
nīn tuntū' icchi'panī'tauj. Pero por minquilhtampān
na'icmacā'nāuj quimpūxuākna'ca'n.
6 Lā' a'xni'ca' tatlahualh chuntza', tanto lhūhua' squī'ti'
talaknūcha' nac pūxuākna' lā' ixtaxtī'tmā'tza'. 7 Chu tun-
can tamacahuani'lh ixtā'squī'tīni'nī'n nac ā'lakatin barco para
que natamin natamaktāyana'n. Tamilh lā' tamaktāyalh.

Lā' huan squī'ti' lītatzumalh huan tantu' barcos hasta ix-
tatā'cnūcu'tuntza'.
8 Lā' a'xni'ca' Simón Pedro laktzī'lh, tatzokostalh na ixla-
capūn Jesús lā' huanilh:
—Māpa'ksīni', caquintapānū'ni' como quit tū' tzeyā chi'xcu'.
9 Chuntza' huanilh como Simón lā' ixlīhuākca'n a'ntī ix-
tatā'squī'tī'nimā'na talē'cnīlh ixpālacata huan lhūhua' squī'ti'
a'ntū tachi'palh. 10 Nā Jacobo lā' Juan a'ntī ixo'kxa'n Zebedeo
lā' a'ntī ixtā'squī'tīni'nī'n Simón nā xlaca'n tajicua'lh. Lā' Jesús
huanilh Simón:
—Tū' cajicua'. Lā' hua'chi milītlōt ixuanī't ū'tza'
milīsquī'tī'ni', chuhua'j milītlōt nahuan nacāmākalhlaka'ī'nī'ya'
tachi'xcuhuī't ixtachihuīn Dios.
11 Lā' tuncan a'xni'ca' huan barcos tachā'lh nac ti'ya't,
ta'a'kxtekmaka'nkō'lh lā' tastālani'lh Jesús.

Jesús mātzeyīlh kalhatin a'ntī ixmasni'mā' ixquinīt
Mt. 8.1-4; Mr. 1.40-45

12 Lā' a'xni'ca' Jesús ixuī' nac lakatin cā'lacchicni', lakchā'lh
kalhatin chi'xcu' a'ntī ixka'lhī huan ta'jatat a'ntū māmasī
quinquinītca'n lā' a'ntū huanican lepra. Lā' a'xni'ca' huan
ī'tza'ca' laktzī'lh Jesús, tatzokostani'lh lā' lej squi'ni'lh lā'
huanilh:
—Māpa'ksīni', palh hui'x lacasqui'na', tzē naquimātzeyī'ya'.
13 Lā' tuncan Jesús xa'malh lā' huanilh:
—Chuntza' quit iclacasqui'n. Catzeya'nti.
Lā' a'xni'ca' hualh huā'mā', tapānūni'lh ixta'jatat huan
ī'tza'ca'. 14 Lā' tuncan Jesús māpa'ksīlh que tintī' nahuani.
Huanilh:
—Xmān calakpi huan ixcuraca'n israelitas lā' camā'su'ni'
mimacni' para nalaktzī'n palh tzeyanī'ta'tza'. Lā'
namaxquī'ya' lē'ksajna' hua'chi māpa'ksīni'lh Moisés. Chuntza'
naca'tzīcan que tzeyanī'ta'tza'.
15 Lā' a'yuj Jesús huanilh que tū' ixuanilh nīn tintī', pero
ā'chulā' lakachu huan tachi'xcuhuī't takaxmatli ixpālacata
Jesús. Lā' līlhūhua' ixtatakēstoka para natakaxmata lā' para
que ixcāmātzeyīni'ca ixta'jatatca'n. 16 Lā' Jesús tamakatīlh lā'
a'lh ā'lacatin a'nlhā tintī' ixa'nan lā' a'ntza' tlahualh ixoración.

Jesús mātzeyīlh kalhatin a'ntī lhtuculu' ixuanī't
Mt. 9.1-8; Mr. 2.1-12

17 Lā' milh lakatin chi'chini' a'xni'ca' Jesús ixmāsu'yumā'
lā' ixtakaxmatui'lāna' ā'makapitzīn fariseosnu' lā' huan
xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley. Ixtaminī'ta'ncha' de nac Jerusalén lā'
de lhūhua' cā'lacchicni' xala' nac Galilea lā' Judea. Lā' ixtasu'yu
ixlīmāpa'ksīn Dios como Jesús ixcāmātzeyīmā' ī'tza'ca'nī'n.
18 Lā' tuncan a'xni'ca' tachā'lh huan tachi'xcuhuī't lā'
talīmilh nac laklaj kalhatin ī'tza'ca' a'ntī lhtuculu' ixuanī't.

Ixtamānūcu'tun ixchakān chic para natamāpī' na ixlacapūn
Jesús. 19 Lā' como lhūhua' ixtahuanī't huan tachi'xcuhuī't tūla
ixtatanū huan nac chic. U'tza' talītō'calh ixa'kstīn huan chic lā'
ta'a'kstīlhua'kli huan chic. Lā' a'ntza' talacmānūlh huan ī'tza'ca'
con ixlaklaj na ixlaclhni' tachi'xcuhuī't hasta na ixlacapūn
Jesús.
20 Lā' a'xni'ca' Jesús ca'tzīlh que takalhlaka'ī'lh, xla' huanilh
huan ī'tza'ca':
—Na'icmāsputūnu'ni'yāni' ixlīhuāk mintalaclē'i'.
21 Lā' tuncan huan fariseosnu' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley
xlaca'n tatzuculh tapuhuan: “¿Tichūyā chi'xcu' a'ntī chi-
huīna'n contra Dios? Nīn tintī' tzē naquincāmāsputūnu'ni'yāni'
quintalaclē'i'ca'n, xmān Dios”.
22 Lā Jesús, como ixca'tzī a'nchī ixtapuhuamā'na, cāhuanilh:
—¿A'chī' puhua'nā'tit chuntza' na mi'a'clhcunucca'n?
23 Icuanilhtza' huan ī'tza'ca': “Icmāsputūnu'ni'ntza'
mintalaclē'i'”. Pero tuntū' tasu'yu a'yuj māsputūnu'ni'ca.
Palh xa'icuanilh: “Catā'kaqui' lā' casmi'li' mixti'cat lā'
catlā'hua'”, chuntza' ixtasu'yulh palh tzeyalh o tū'. 24 Quit
huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. Lā' chuhua'j na'iccāmāsu'ni'yāni'
a'nchī icka'lhī līmāpa'ksīn nac huā'mā' cā'quilhtamacuj lā' tzē
na'iccāmāsputūnu'ni' ixtalaclē'i'ca'n tachi'xcuhuī't.
Lā' chu tuncan huanilh huan ī'tza'ca':
—Icuaniyāni', catā'kaqui' lā' calī'pi milaklaj lā' capit na
minchic.
25 Chu līmaktin tā'kaquī'lh huan ī'tza'ca' na ixlacapūnca'n lā'
sacli ixlaklaj lā' a'lh na ixchic. Lā' a'lh mācā'tanītēlhā Dios.
26 Lā' ixlīhuākca'n talē'cnīlh lā' tamācā'tanīlh Dios. Tajicua'lh
lā' tahualh:
—Huā'mā' chi'chini' lakzī'nī'tauj lej ka'tla' lē'cnīn.

Leví tzuculh stālani' Jesús
Mt. 9.9-13; Mr. 2.13-17

27 Lā' ā'calīstān Jesús taxtulh lā' laktzī'lh kalhatin mātā'jīni'.
Ixtacuīni' Leví lā' ixuī a'nlhā i'xmātā'jīni'ncan. Lā' huanica:
—Caquistāla'ni'.
28 Lā' tuncan tāyalh lā' makxtekkō'lh lā' stālani'lh Jesús.
29 Lā' ā'calīstān Leví cāxtlahualh lakatin ka'tla' cā'tani' na
ixchic para na'a'cnīni'ni' Jesús. Lā' lhūhua' mātā'jīni'nī'n lā'
ā'makapitzīn chi'xcuhuī'n ixtatā'huā'yamā'na. 30 Lā' tuncan
huan fariseosnu' lā' huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley tapuhualh
palh tū' tzey. Lā' tatzuculh tatā'chihuīna'n ī'sca'txtunu'nī'n Jesús
lā' tahuanilh:
—Lā' ¿a'chī' tā'huā'yanā'tit con huan mātā'jīni'nī'n lā' con
huan tūn tū' tzeyā chi'xcuhuī'n?
31 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Huan a'ntīn tū' ta'ī'tza'ca'n, xlaca'n tū' tamaclacasqui'n
doctor, xmān huan a'ntīn ta'ī'tza'ca'n. 32 Quit tū' icmilh
iccāputza a'ntīn tapuhuan palh xlaca'n xalacuan. Icmilh
iccāputza huan tachi'xcuhuī't a'ntīn taca'tzī palh tū' tzey
xlaca'n, como iclacasqui'n que nataxtāpalī ixtapāstacna'ca'n.

Kalhasqui'nīca Jesús ixpālacata a'nchī makxtekcan huā'yancan

Mt. 9.14-17; Mr. 2.18-22

33 Lā' tuncan xlaca'n takalhasqui'nīlh Jesús:

—Lā' huan a'ntī tastālani'lh Juan, tū' tahuā'yan a'xni'ca' lej
tatlahua ixoraciónca'n. Lā' nā chuntza' huan fariseosnu'. Lā'
misca'txtunu'nī'n pō'ktu tahuā'yan lā' tako'tnūn. Lā' ¿a'chī'?

34 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—¿Chā natalakaputza huan a'ntī cākantāyacan a'nlhā
tapūchahuamā'ca? Līhuan huī' huan squi'nīni', tū' talakaputza.
35 Namin lakatin chi'chini' a'xni'ca' nalē'ncan huan squi'nīni'
lā' a'xni'ca' natalakaputza ixamigos lā' tū' catitahuā'yalh.

A'xni'ca Jesús cāhuanilh huā'mā', ixlīchihuīna'mā'ca māni'
xla'.

36 Nā chuntza' cāhuanilh huā'mā' a'ntū līlalacastuca:

—Tintī' nachu'cu xasāsti' ixlu'xu' para nalīlactza'pa' huan
xamasni'. Palh chuntza' ixtlahuaca tū'tza' tzey huan xasāsti'
lu'xu' lā' huan līlactza'pa'n más palha' que huan xamasni'.
37 Lā' huan xaxcān uva a'ntū tūna'j xcu'tan nīn tintī' catimojōlh
nac xakōlūhua' ixko'xka' borrego. Namojōcan nac xasāsti'
ko'xka' lā' chuntza' a'xni'ca' naxcu'tan, tū' catipankli huan
ko'xka'. Chuntza' tū' catipāxcatlalh huan ko'xka' lā' tū' cati-
taxtulh huan xaxcān uva. 38 U'tza' nalīmojōcan xasāsti' xaxcān
uva nac xasāsti' ko'xka' lā' a'xni'ca' naxcu'tan huan xaxcān,
huan ko'xka' nataxtō'nka lā' tū' catitaxtī'tli. 39 Lā' nā chuntza'
a'ntī quilhca'tzīlh xaxcān uva a'ntū makāntza' xcu'tanī't, tū'
catilakatīlh xaxcān uva a'ntū tū' lej makān xcu'tanī't. Nahuan:
"Más tzey huan xakōlūhua'".

6

Huan sca'txtunu'nī'n tatē'ī'lh tza'ksa' huan chi'chini' de pūjaxni'

Mt. 12.1-8; Mr. 2.23-28

1 Maktin huā lakatin chi'chini' a'ntū ixpūjaxcan a'xni'ca'
Jesús ixtalatlā'huan nac cā'tacuxtu lā' ī'sca'txtunu'nī'n tatē'ī'lh
pātin pātū tza'ksa'. Lā' tuncan tapa'sli lā' tahua'lh. 2 Lā'
makapitzīn huan fariseosnu' cākalhasqui'nīlh:

—¿A'chī' scujpā'na'ntit huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan? Tū'
līmakuan.

3 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—¿Chū tū' lakapūtle'kenī'ta'ntit a'ntūn tlahualh David mak-
tin huā? Xla' lā' a'ntī ixta'a'mā'na ixtatzi'ncsmā'na. 4 Lā' tanūlh
na ixchic Dios lā' tēlh huan pāntzi a'ntū ixmālacnūni'canī't
Dios. Hua'lh lā' nā tā'hua'lh a'ntī ixtatā'a'mā'na, a'yuj tū'
minī'ni' nahua' ā'kalhatin, xmān huan cura.
5 Nā cāhuanilh:
—Lā' quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n lā' tzē na'icmāpa'ksī
a'ntū natlahuacan huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan.

Huan chi'xcu' a'ntī macascōhua ixuanī't
Mt. 12.9-14; Mr. 3.1-6

6 Maktin huampala chi'chini' de pūjaxni' a'xni'ca' Jesús
tanūlh na ixlītokpānca'n israelitas lā' tzuculh māsu'yu. Lā'
ixuī' a'ntza' kalhatin chi'xcu' ixmacascōhuanī't. 7 Lā' huan
xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley ixtamaktaka'lhmā'na Jesús a ver palh
ixmātzeyīni'lh huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan. Chuntza' tzē
ixtalē'ksa'nīni'lh. 8 Lā' xla' ca'tzīlh a'ntū ixtapuhuan lā' huanilh
huan chi'xcu' a'ntī ixmacascōhuanī't:
—Catāqui' lā' catāya' na quilaclhpu'nanca'n.
Lā' huan chi'xcu' tāquī'lh lā' tāyalh a'ntza'. 9 Lā' tuncan Jesús
cāhuanilh:
—Na'iccākalhasqui'nīyāni' catūhuā. ¿Tuchū más minī'ni' tzē
tlahuacan huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan? ¿Chā na'ictlahua
a'ntū tzey o a'ntūn tū' tzey? ¿Chā līmakuan na'icmāpūtaxtū
huan chi'xcu' o na'icmāpānūni' ixlīca'tzīn?
10 Lā' tuncan Jesús cālaktzī'lh ixlīhuākca'n a'ntī
ixtalītamacxti'li'nī't lā' huanilh huan chi'xcu':
—Castu'ncti mimacan.
Huan chi'xcu' stu'ncli lā' tzeyalh ixmacan. 11 Lā' xlaca'n lej
ta'a'kchā'lh lā' tatzuculh talacchihuīna'n a'ntū natatlahuani'
Jesús.

Jesús cālacsacli kalhacāujtu' sca'txtunu'nī'n
Mt. 10.1-4; Mr. 3.13-19

12 Huan tamā'na chi'chini' Jesús a'lh nac lakatin kēstīn para
na'orarlī. Lā' tintascac ixorarlīmā'. 13 Lā' ixlīlakalī cāta'sani'lh
ī'sca'txtunu'nī'n lā' cālacsacli kalhacāujtu' lā' cāmāpācuhuīlh
apóstoles. 14 Xlaca'n cāhuanican Simón a'ntī ixlītāpātu' ix-
tacuīni' Pedro lā' Andrés ī'stancu Simón lā' Jacobo lā' Juan lā'
Felipe lā' Bartolomé 15 lā' Mateo lā' Tomás lā' Jacobo ixo'kxa'
Alfeo lā' Simón a'ntī ixlītāpātu' ixtacuīni' Zelote 16 lā' Judas
ixtā'tin Jacobo lā' Judas Iscariote a'ntī macamāstā'lh Jesús.

Jesús cāmāsu'ni'lh lhūhua' tachi'xcuhuī't
Mt. 4.23-25

17 Jesús cātā'yujli xlaca'n de nac kēstīn lā' tachokolh
a'nlhā pūsca'nan con ī'sca'txtunu'nī'n. Lā' ixuī' lhūhua'
tachi'xcuhuī't de lakachu nac Judea lā' xalanī'n nac Jerusalén
lā' xalanī'n ixquilhtūn mar pajtzu a'nlhā ixuanican Tiro

lā' Sidón. Xlaca'n ixtachā'nī't para natakaxmata Jesús lā'
para que ixcāmātzeyīni'lh ixta'jatatca'n. 18 Lā' a'ntī ixtaka'lhī
huan tlajana' nā cāmātzeyīca xlaca'n. 19 Ixlīhuākca'n huan
tachi'xcuhuī't ixtaxa'macu'tun Jesús como xla' cālīcu'chū'kō'
con ixlīmāpa'ksīn.

A'ntīn tapāxuhua lā' a'ntīn talakaputza
Mt. 5.1-12

20 Lā' tuncan Jesús cālaktzī'lh ī'sca'txtunu'nī'n lā' cāhuanilh:
—Pāxuhuayā'tit a'ntīn tū' ka'tla'jca'tzīyā'tit como Dios
cāmāpa'ksīmā'ni'.
21 ’Pāxuhuayā'tit a'ntī putzapā'na'ntit ixtapuhuān Dios como
xla' nacāmaktāyayāni'.
’Pāxuhuayā'tit a'ntī calhuampā'na'ntit chuhua'j como
ā'calīstān napāxuhuayā'tit a'nlhā Dios māpa'ksīni'n.
22 ’Napāxuhuayā'tit a'xni'ca' tachi'xcuhuī't tū'
cātalaktzī'ncu'tunāni' lā' a'xni'ca' nacātamāxtunquī'yāni'
quimpālacata quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. Lā'
napāxuhuayā'tit a'xni'ca' cātalakapalayāni' lā' a'xni'ca'
nacātalakmaka'nāni' hua'chilh tū' tzey hui'xina'n, lā' ixlīhuāk
por quimpālacata quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. 23 Lej
capāxuhua'tit lā' caka'lhī'tit tapāxuhuān a'xni'ca' chuntza'
napātīni'nā'tit como nac a'kapūn naka'lhī'yā'tit huāk
a'ntūn tzey. Huan a'ntī cātamāpātīnīyāni', nā chuntza'
ixnapapana'ca'n tamāpātīnīlh huan ixa'cta'sana'nī'n Dios.
24 ’Pero lej nalakaputzayā'tit hui'xina'n ricosnu' como
tlahua'tittza' mintapāxuhuānca'n.
25 ’Lej nalakaputzayā'tit hui'xina'n a'ntī lej lhūhua'
ka'lhīyā'tit chuhua'j como ticāmakasputāni'.
’Lej nalakaputzayā'tit hui'xina'n a'ntī chuhua'j
lītzī'mpā'na'ntit como nacalhua'nā'tit con talakaputzīt.
26 ’Lej nalakaputzayā'tit hui'xina'n a'xni'ca' ixlīhuāk
nata'a'cnīni'ni'yāni' como ixnapapana'ca'n xlaca'n chuntza'
makān ixtatlahuani' huan a'cta'sana'nī'n a'ntīn tahualh
a'ntūn tū' stu'ncua.

Cacāpāxquī'tit mintā'ca'tzaca'n
Mt. 5.38-48; 7.12

27 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Lā' iccāhuaniyāni' hui'xina'n a'ntī quilākaxmatāuj:
Cacāpāxquī'tit mintā'ca'tzaca'n lā' nacāmaktāyayā'tit a'ntīn tū'
cālaktzī'ncu'tunāni'. 28 Casqui'ni'tit Dios que cacāsicua'lanālīlh
a'ntī cachīhuā cātalīchihuīna'nāni' lā' na'orarlīyā'tit por a'ntī
cālakapalayāni'. 29 Palh catīhuā nalacala'sāni' milacapītin,
natamakxteka' nalacala'sāni' ā'milacapītin. Lā' palh catīhuā
namāmakxtuyāni' mintakēnū, ca'a'kataxtuni' nā mincamisa.
30 Camaxqui' chuxatī a'ntī squi'ni'yāni' lā' palh catīhuā

namāmakxtuyāni' a'ntū mila', tū'tza' tisqui'ni'ya'. 31 Chuntza'
natlahua'ni'ya' ā'chā'tin chu a'cxtim hua'chi lacasqui'na' xla'
natlahua'ni'yāni' hui'x.

32 'Palh xmān cāpāxquī'yā'tit a'ntīn tapāxquī'yāni', ¿chu
tzeyā chi'xcuhuī'n hui'xina'n na ixlacapūn Dios? Huan
a'ntīn tū' tzey nā chuntza' talāpāxquī'. 33 Lā' palh xmān
cāmaktāyayā'tit a'ntīn tamaktāyayāni', ¿chu tzeyā chi'xcuhuī'n
hui'xina'n na ixlacapūn Dios? A'cxtim talāmaktāya huan
a'ntīn tū' tzey. 34 Lā' palh xmān namāsācua'nī'yā'tit a'ntī tzēn
natamāstā'chokopala, ¿chu tzeyā chi'xcuhuī'n hui'xina'n na
ixlacapūn Dios? A'ntīn tū' tzey nā tamāsācua'nī i'xtā' tū' tzey
como taca'tzī namāstā'pala. 35 Hui'xina'n nacāpāxquī'yā'tit
mintā'ca'tzaca'n lā' nacāmaktāyayā'tit lā' nacāmāsācua'nī'yā'tit
lā' tū' catiputzalh a'ntū nacālīmāpalani'yāni'. Chuntza'
naka'lhī'yā'tit ka'tla' mintatlajca'n nac a'kapūn lā' nala'yā'tit
ixcamana' a'ntī xala' tālhmā'n lā' a'ntī lej ka'tla' como nā xla'
cālakalhu'man huan tampi'lhīni'nī'n lā' huan a'ntīn tū' tzey.
36 Cacālakalhu'mantit tachi'xcuhuī't como hua'chi minTāta'ca'n
Dios nā cālakalhu'man.

Tū' ticāmālaclīpinīyā'tit ā'makapitzīn
Mt. 7.1-5

37 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Tū' caticā'a'ksa'ntit ā'makapitzīn lā' Dios tū'
nacāmālaclē'nīyāni'. Tū' timālaclē'nīni'nā'tit lā' Dios tū'
caticāmālaclē'nīni' hui'xina'n. Nalāmāsputūnu'ni'yā'tit lā' Dios
nacāmāsputūnu'ni'yāni'. 38 Cacāmaxquī'tit ā'makapitzīn lā' nā
Dios nacāmaxquī'yāni' hui'xina'n. Xla' lej nacāmaxquī'yāni'
hua'chi a'ntī xa'nca pūlhcāna'n lā' naxakā'lī huan cuartillo lā'
nachiqui lā' namātzuma hasta natakalhmaka'n lā' namojō na
mimorralhca'n. A'cxtim hua'chi hui'xina'n namaxquī'yā'tit
ā'chā'tin, chuntza' Dios nacāmaxquī'yāni'.

39 Jesús cāhuanilh huā'mā' a'ntū līitalacastuca:

—¿Chu tzēn kalhatin lakatzī'n napū'lani' ixtā'lakatzī'n?
¿Chu tū' catikostajōlh nac lakatin lhu'cu'? 40 Tintī' ā'kalhatin
sca'txtunu' a'ntī más ca'tzī que ixmākalhtō'kē'ni' a'yuj tzē
namālacastuca huan mākalhtō'kē'ni' a'xni'ca' natlahuakō'
ixlīscatat.

41 '¿Chichū tzē nalaktzī'na' huan ti'na'j pa'lhma' na
ixlakastapun mintā'tin palh tanūma' hua'chi kentin qui'hui'
na milakastapun? 42 Palh tū' pū'la namaxtuya' huan qui'hui'
na milakastapun, tūlalh catima'xtuni' huan pa'lhma' na
ixlakastapun mintā'tin. ¡A'kxokonu'na'! Pū'la camāxtu' huan
xaka'tla' pa'lhma' de na milakastapun lā' chuntza' xa'nca
nalaktzī'na' para namāxtuya' huan ti'na'j pa'lhma' a'ntū
tanūma' na ixlakastapun mintā'tin.

Huan qui'hui' lakapascan por ixtō'ca't
Mt. 7.17-20; 12.34-35

43 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Tintī' xatzey qui'hui' a'ntū namāstā' ixtō'ca't a'ntūn tū'
tzey. Lā' nīn tintī' qui'hui' a'ntūn tū' tzey lā' namāstā'
xatzey ixtō'ca't. 44 Lā' kantin qui'hui' līlakapascan por ixtō'ca't.
Tūla pu'xcan huan higo de huan lhtucū' qui'hui' lā' tūla
pu'xcan uvas de huan xamayāc caxanilh. 45 Huan tzeyā
chi'xcu' tlahua a'ntūn tzey porque tzey ixtapāstacna'. Lā'
huan tūn tū' tzeyā chi'xcu' tlahua a'ntūn tū' tzey como tū'
tzey ixtapāstacna'. A'nchī pō'ktu pāstacna'na', chuntza' nachi-
huīna'na'.

Tāpātu' ixlītzucuni' huan chic
Mt. 7.24-27

46 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Palh quilāmāpācuhuīyāuj: "Māpa'ksīni'", ¿a'chī' tū'
tlahua'yā'tit a'ntū quit iccālīmāpa'ksīyāni'? 47 Huan a'ntī
namin para que naquinkaxmata lā' natlahua a'ntū
icmāpa'ksī, na'iccāhuaniyāni' a'nchī tasu'yu. 48 Xla' lītasu'yu
hua'chi kalhatin chi'xcu' a'ntī yāhualh ixchic. Pū'la ponknu'lh
pūlhmā'n lā' xa'nca yāhualh ixtantūn. Lā' a'xni'ca' stacli
huan pūxka, snū'n tahui'lani'lh huan chic. Lā' tū' xakā'līlh
como xa'nca yāhuacanī't. 49 Lā' a'ntīn quinkaxmata lā' tū'
natlahua a'ntū icmāpa'ksī, ū'tza' tasu'yu hua'chi kalhatin
chi'xcu' a'ntī yāhualh ixchic lā' tū' pūlhmā'n ponknu'lh. Lā'
a'xni'ca' stacli huan pūxka lā' snū'n tahui'lani'lh huan chic,
a'kā'lh lā' mū'xtulh lā' laclakō'lh.

7

Jesús mātzeyīlh ixtasācua' kalhatin capitán xala' nac Roma
Mt. 8.5-13

1 A'xni'ca' Jesús cāmāsu'ni'kō'lh huan tachi'xcuhuī't, a'lh nac
Capernaum. 2 Lā' a'ntza' ixuī' kalhatin capitán xala' nac
Roma. Lā' ixka'lhī kalhatin ixtasācua' a'ntī lej ixpāxquī'. U'tza'
ī'tza'ca'ni'lh hasta ixnīmā'tza'.
3 Lā' a'xni'ca' huan capitán kaxmatli līchihuīna'mā'ca Jesús,
cāmacā'lh ā'makapitzīn papatzīnni' israelitas para natasqui'ni'
que camilh lā' camātzeyīlh ixtasācua'. 4 Xlaca'n talaktapajtzūlh
Jesús lā' tatzuculh tasqui'ni'. Lā' tahuanilh:
—Lej līmakuan namaktāya'ya' huā'mā' capitán 5 como
quincā'a'cnīni'ni'yāni' quina'n israelitas. Lā' māni' xla'
mātlahuīni'lh quilītokpānca'n.
6 Tuncan Jesús cātā'a'lh.
Lā' a'xni'ca' pajtzutza' ixta'a'mā'nancha' de huan ixchic,
huan capitán cāmacamilh ā'makapitzīn amigosnu' para
natahuani Jesús:

—Māpa'ksīni', tū' catamakchuyi'. Hui'x lej ka'lhī'ya'
līmāpa'ksīn lā' tū' minī'ni' natanū'ya' nac quinchic. 7 U'tza'
iclīpuhualh que chō'la tū' minī'ni' palh icquīputzanī'ta'ni'.
Xmān namāpa'ksī'ya' lā' natzeyan quintasācua'. 8 Māni' quit nā
quintamāpa'ksī huan xalaka'tla' lā' nā quit iccāmāpa'ksī huan
quintropasna'. A'xni'ca' na'icuani kalhatin tropa que ca'a'lh,
xla' na'a'n. Lā' a'xni'ca' na'icuani ā'kalhatin que camilh, xla'
namin. Lā' a'xni'ca' na'icuani quintasācua' que catlahualh
catūhuā, xla' natlahua a'ntū icuanilh.

9 A'xni'ca' Jesús kaxmatli huā'mā' tachihuīn, lej lē'cnīlh lā'
cālaktalakspi'tli a'ntī ixtastālani'mā'na lā' cāhuanilh:

—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Tū' iclakapasa nīn tintī'
israelita a'ntī quinkalhlaka'ī' hua'chi huā'mā' chi'xcu'.

10 Lā' a'xni'ca' huan lacscujnī'n tataspi'tli nac huan chic,
talaktzī'lh ixtzeyanī'ttza' huan tasācua'.

Jesús mālakahuanīchokolh ixcaman kalhatin lakapūt

11 A'calīstān Jesús a'lh nac lakatin cā'lacchicni' ixtacuīni'
Naín lā' cātā'a'lh ī'sca'txtunu'nī'n lā' līlhūhua'. 12 Lā' a'xni'ca'
pajtzutza' i'xta'a'mā'na de huan cā'lacchicni' lā' laktzī'lh que
ixlīmimā'ca huan nīn para namā'cnūcan. Lā' ixtzī't huan o'kxa'
a'ntī ixnīnī't lakapūt ixuanī't. Lā' xmān kalhatin ixuanī't ix-
caman huan lakapūt. Līlhūhua' xalanī'n huanmā' cā'lacchicni'
ixtatā'a'mā'na. 13 Lā' a'xni'ca' laktzī'lh huan lakapūt, huan
Māpa'ksīni' lakalhu'malh lā' huanilh:

—Tū' caca'lhua'.

14 Tuncan Jesús laktapajtzūlh lā' xa'malh huan caja. Lā' a'ntī
ixtalē'mā'na tatāyalh. Lā' Jesús huanilh huan nīn:

—O'kxa', quit icuaniyāni': ¡Catā'kaqui'!

15 Tuncan tā'kxpāquī'lh lā' tahui'lalh huan a'ntī ixnīnī't lā'
tzuculh chihuīna'n. Lā' Jesús a'kataxtuni'lh ixtzī't. 16 Lā'
a'xni'ca' talaktzī'lh huā'mā', huan tachi'xcuhuī't tajicua'nkō'lh
lā' tatzuculh ta'a'cnīni'ni' Dios lā' tahualh:

—Tasu'yulh kalhatin ka'tla a'cta'sana' na quilaclhni'ca'n.

Nā tahualh:

—Dios quincālakalhu'manāni'.

17 Lā' chu lakachu nac Judea lā' a'nlhā pajatzu, ixlīhuāk
taca'tzīlh a'ntū tlahualh Jesús.

Ixlacscujnī'n Juan huan Mā'kpaxīni'
Mt. 11.2-19

18 I'sca'txtunu'nī'n Juan tamāca'tzīnīlh a'ntū ixtlahuamā'
Jesús. Lā' tuncan cāta'sani'lh kalhatu' ī'sca'txtunu'nī'n 19 lā'
cāmacā'lh para natakalhasqui'nī Jesús a ver palh stu'ncua' xla'
huan Cristo a'ntī namin o palh naka'lhī ā'kalhatin. 20 Huan
kalhatu' ixlacscujnī'n Juan talakmilh Jesús lā' tahuanilh:

—Juan huan Mā'kpaxīni' quincātalakmacamini' lā' ū'tza' ca'tzīcu'tun palh stu'ncua' hui'x Cristo a'ntī namin o palh na'icka'lhīyāujcus ā'kalhatin.

21 Chū'tza' huā'mā' ka'tlā'tus Jesús cāmātzeyīlh lhūhua' ī'tza'ca'nī'n lā' cāmāxtuni'lh lhūhua' huan tlajana'nī'n. Nā lhūhua' lakatzī'nī'n cāmālacahuānīlh. 22 Chuntza' cākalhtīlh Jesús:

—Cataspi'ttit lā' nahuaniyā'tit Juan a'ntū laktzī'nī'ta'ntit lā' a'ntū kaxpatnī'ta'ntit. Nahuaniyā'tit a'nchī huan lakatzī'nī'n talacahuāna'n lā' nā huan lū'ntū'lanī'n talatlā'huan. Lā' nā huan a'ntī ixcāmasni'mā' ixquinītca'n, xlaca'n tatzeyanli. Lā' huan a'ntīn tū' ixta'a'kahuāna'n chuhua'j takaxmata lā' nā cāmālakahuanīchokocanī't huan a'ntī ixtanīnī'ttza'. Lā' cāmāsu'ni'can a'nchī nacālīmāpūtaxtūcan a'ntī līpānīn talahui'lāna'. 23 Līpāxūj a'ntī takalhlaka'ī' que Dios quimacamilh.

24 A'xni'ca' ixta'a'nī't ixlacscujnī'n Juan, Jesús tzuculh cātā'chihuīna'n tachi'xcuhuī't ixpālacata Juan lā' cāhuanilh:

—A'xni'ca' quīla'tit nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't, ¿tichū ixlaktzī'ncu'tunā'tit? Tū' quīla'tit para nalaktzī'nā'tit kalhatin chi'xcu' a'ntī hua'chi kantin chi'tin a'ntū xakā'līlh huan ū'ni'.
25 ¿A'chī' quīla'tit? Tū' quīla'tit para nalaktzī'nā'tit kalhatin chi'xcu' a'ntī lej tzēhuanī't lhakā'nanī't. Hui'xina'n ca'tzīyā'tit que huan a'ntī pō'ktu lej tzēhuanī't talhakā'nanī't lā' pō'ktu tapaxialhna'n, xlaca'n tahui'lāna' na ixchicca'n reyes. 26 Pues ¿a'chī' quīla'tit nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't? ¿Chu tū' quīla'tit para nalaktzī'nā'tit kalhatin a'cta'sana'? Stu'ncua', ixlaktzī'ncu'tunā'tit kalhatin a'cta'sana'. 27 Lā' huā'mā' a'cta'sana' ixtacuīni' Juan. Lā' ixpālacata huā'mā' Juan tatzo'knī't chuntza' na ixtachihuīn Dios:

Na'icmacā'n qui'a'cta'sana' a'ntī napū'lani'yāni' para
nacāxmāpī' mintej.

28 Lā' iccāhuaniyāni' que na ixlaclhni'ca'n tachi'xcuhuī't tintī' kalhatin a'cta'sana' más xaka'tla' que Juan huan Mā'kpāxīni'. Pero huan a'ntī līhua'ca' xamakstancu a'nlhā Dios māpa'ksīni'n, xla' más xaka'tla' que Juan.

29 A'xni'ca' takaxmatli huā'mā' tachihuīn, ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't lā' huan mātā'jīni'nī'n a'ntī Juan ixcāmā'kpaxīnī't, xlaca'n ixtalāhuani que lej tzey Dios por ixpālacata a'ntū ixcāhuaninī't Juan. 30 Pero huan fariseosnu' lā' huan mākalhtō'kē'ni'nī'n ley a'ntīn tū' ixcāmā'kpaxīnī't Juan, xlaca'n talakmaka'lh a'ntū Dios ixcātlahuani'cu'tun. 31 Lā' huan Māpa'ksīni' hualh:

—¿Chichū na'iccālīmālacastucāuj huan tamā'na chi'xcuhuī'n? ¿Chichū tatasu'yu? 32 Tatasu'yu hua'chi camana' a'ntī takamāna'mā'na nac lītamāuj. Cātā'ta'sa ixtā'camana' lā' tahuani: “A'xni'ca' quina'n icmakata'sauj huan līskoli',

hui'xina'n tū' lakatītit lā' tū' lu'cxtit. Lā' a'xni'ca' ictlī'uj
hua'chi līlakaputzani', hui'xina'n tū' lakatītit lā' tū' calhua'ntit.
¿Tuchū lacasqui'nā'tit?” tahuan.
33 ’Chuntza' līlayā'tit hui'xina'n como huanā'tit que Juan
huan Mā'kpaxīni' ka'lhī tlajana' porque tū' hua' pāntzi lā'
tū' ko'ta. 34 A'calīstān quit icmilh lā' quit huan Chi'xcu'
xala' Tālhmā'n. Lā' quit icuā'yalh lā' icua'lh xcān lā' chuxatū
quimālacnūni'ca. Lā' hua'nā'tit que quit lej icuā'yan lā' lej
icko'ta, que quit ixamigoca'n mātā'jīni'nī'n lā' a'ntīn tū' tzey.
35 Pero huan a'ntīn takalhlaka'ī', xlaca'n tamāchekxī que Dios
macamilh Juan lā' nā quit —hualh Jesús.

Jesús na ixchic Simón a'ntī fariseo

36 Kalhatin fariseo ixtā'huā'yancu'tun Jesús. Lā' Jesús a'lh na
ixchic lā' tahui'lalh nac mesa. 37 Lā' nac huanmā' cā'lacchicni'
ixuī' kalhatin puscāt xala' nac tej. A'xni'ca' ca'tzīlh que Jesús
ixa'nī't huā'yan na ixchic kalhatin fariseo, huan puscāt lē'lh
lakatin frasco de aceite a'ntū lej xamu'csa. 38 Ixcalhuamā' lā'
a'xni'ca' tahui'lalh pajtzu ixtojon Jesús lā' yujli ixlakaxta'jat
na ixtojon. U'tza' līche'kē'lh ixtojon Jesús. Tuncan līmāscōhuīlh
ixyaj lā' tantūmu'sulh lā' lītlahualh aceite a'ntū lej mu'csa.
39 Lā' a'xni'ca' laktzī'lh huā'mā', huan fariseo a'ntī
ixtā'huā'yamā' Jesús, puhualh: “Palh stu'ncua' cahuā huā'mā'
chi'xcu' ixa'cta'sana' Dios ixuanī't, ixca'tzīlh tichū xla' lā'
tichūyā puscāt xa'malh. Ixca'tzīlh que ixlākalhī'ni'n huan
puscāt”. 40 Tuncan Jesús huanilh huan fariseo:
—Simón, icuanicu'tunāni' lakatin catūhuā.
Lā' huan fariseo kalhtīlh:
—Mākalhtō'kē'ni', caquihua'ni'.
41 Lā' Jesús huanilh:
—Ixa'nan kalhatu' chi'xcuhuī'n. Ixtu'ca'n talaclē'ni'lh
kalhatin māsācua'nīni'. Kalhatin laclē'ni'lh quinientos denar-
ios (a'ntū tumīn xala' makān). Lā' ā'kalhatin laclē'ni'lh
tu'pu'xamacāuj. 42 Lā' como xlaca'n tūlalh tamāpalalh, huan
māsācua'nīni' cāmāsputūnu'ni'lh ixtu'ca'n. Chuhua'j caqui-
hua'ni' ¿tichū más napāxquī' de ixtu'ca'n?
43 Lā' Simón kalhtīni'lh:
—Icpuhuan que huan chi'xcu' a'ntī más ixlaclē'nī't.
Lā' Jesús huanilh:
—Stu'ncua'.
44 Tuncan Jesús laktalakspi'tli huan puscāt lā' huanica
Simón:
—¿Chā laktzī'na' huā'mā' puscāt? Ictanūlh na minchic lā' tū'
quimaxquī'nī'ta' xcān para na'iclītantūchaka'n quintojon. Lā'
huā'mā' puscāt quilīlacmu'nulh ixlakaxta'jat naquintojon lā'
cālīmāscōhuanīnī't ixya'j. 45 Hui'x tū' quimacamu'sunī'ta' pero
xla' desde a'xni'ca' ictanūlh tū' jaxnī't de quintantūmu'su.

46 Hui'x tū' quilītlahua' aceite na qui'a'kxāk, pero xla'
quilītantūtlahualh ixperfume. 47 U'tza' icuaniyāni' que huan
lhūhua' tapāxquī'n māsu'yu que Dios māsputūnu'ni'nī'ttza'
ixtalaclē'i' a'yuj lhūhua'. Lā' a'ntīn tū' lej pāxquī'nin māsu'yu
que tū' lhūhua' ixtalaclē'i' cāmāsputūnu'ni'lh.

48 Tuncan Jesús huanilh huan puscāt:

—Icmāsputūnu'ni'yāni' mintalaclē'i'.

49 Lā' huan a'ntī ixcākantāyacanī't tatzuculh talāhuani:

—¿Tichū huā'mā' chi'xcu' a'ntīn tzē cāmāsputū huan tala-
clē'i'?

50 Lā' Jesús huanilh huan puscāt:

—Māpūtaxtūcanī'ta'tza' como kalhlaka'ī'nī'ta'. Capit con
tapāxuhuān.

8

Huan puscan a'ntīn tamaktāyalh Jesús

1 A'calīstān Jesús ixtētaxtumā' nac lhūhua' cā'lacchicni' lā'
cā'ranchujnu'. Lā' ixmāsu'yutēlha lā' ixcālītā'chihuīna'ntēlha
ixpālacata a'nchī Dios māpa'ksīni'n. Lā' huan kalhacāujtu'
sca'txtunu'nī'n ixtatā'a'mā'na. 2 Nā ixtatā'a'mā'na ā'makapitzīn
puscan a'ntī ixcāmāxtuni'canī't huan tlajana' lā' a'ntī
ixcāmātzeyīcanī't de huan ixta'jatatca'n. Na ixlaclhni'ca'n
ixa'mā' María a'ntī ixlītāpātu' ixtacuīni' Magdalena. U'tza'
a'ntī cāmaxtuni'ca lakatojon tlajana'nī'n. 3 Nā ixtā'a'n kalhatin
Juana, ixpuscāt Chuza a'ntī xapuxcu' ixtasācua' Herodes. Nā
ixtatā'a'mā'na Susana lā' lhūhua' ā'makapitzīn puscan a'ntī
ixtalīmaktāyanī't con ixtumīnca'n.

Huan cha'nāna'
Mt. 13.1-9; Mr. 4.1-9

4 Līlhūhua' tataxtulh de lakatunu' cā'lacchicni' para natakax-
mata Jesús. Lā' a'xni'ca' tatakēxtimīlh lhūhua' tachi'xcuhuī't,
cāhuanilh a'ntū līltalacastuca. 5 Cāhuanilh:

—Kalhatin cha'nāna' taxtulh para nacha'n ixti'ni'.
Līhuan ixa'jmaka'mā' ixti'ni' makapitzīn tayujli nac tej lā'
cālacchi'ntaca lā' tasacua'lh huan spūnnu'. 6 Lā' ā'makapitzīn
tayujli na ixkalhni' chihuix a'nlhā xmān macsti'na'j ti'ya't
ixuī'. Lā' a'xni'ca' pu'nli huanmā' ti'ni' tīlh porque tū' kaksli
xcān como tū' pūlhmā'n ixka'lhī huan ti'ya't. 7 A'makapitzīn
huampala tayujpā na ixlaclhni' lhtucū'n lā' tūlalh stacli como
tamā'ktzī'lh huan lhtucū'n. 8 Lā' ā'makapitzīn ti'ni' tayujli
a'nlhā tzey ti'ya't lā' pu'nli. Lā' a'xni'ca' stacli, lej tō'ca'lh.
A'xni'ca' ī'ca, lhūhua' taxtulh de xmān lakatin ti'ni' a'ntū
ixa'jmaka'ncanī't hasta lakatin ti'ni' tō'ca'lh cien.

A'xni'ca' huankō'lh huā'mā' Jesús cāhuanilh lej palha':

—Pa'lh kaxpa'tā'tit, cuenta catlahua'tit.

Cālīmāsu'ni'ca xmān a'ntū lītalacastuca
Mt. 13.10-17; Mr. 4.10-12

9 Tuncan huan ī'sca'txtunu'nī'n takalhasqui'nīlh tuchū
huanicu'tun huā'mā' lītalacastuc. 10 Lā' cāhuanilh:
—Dios cāmāsca'tīnī'ta'ni' hui'xina'n a'ntūn tatzē'knī't ixpālacata a'nchī nala ixlīmāpa'ksīn Dios. A'makapitzīn iccālīchihuīna'n xmān a'ntū lītalacastuca. Chuntza' a'yuj takaxmatli tū' tamāchekxīlh, lā' a'yuj talaktzī'n tasu'yu hua'chilh tū' talacahuāna'n.

A'ntū huanicu'tun huan talacastuc
Mt. 13.18-23; Mr. 4.13-20

11 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Huā'mā' līmālacastuc huanicu'tun chuntza': Huan ti'ni', ū'tza' ixtachihuīn Dios;
12 lā' huan tej ū'tza' hua'chi tachi'xcuhuī't a'ntīn takaxmata huan tachihuīn. Namin huan ko'ti'ti' lā' nacāmāpātza'nkānī lā' tū' natakalhlaka'ī' lā' tūlalh catitapūtaxtulh.
13 Huan ti'ya't nac cā'chihuixni' ū'tza' hua'chi ā'makapitzīn tachi'xcuhuī't. Xlaca'n takaxmata lā' tapuhuan lej tzey, lā' talakatī pero tū' xa'nca takalhlaka'ī'. Lā' a'xni'ca' tū' cālaktzī'ncu'tuncan ixpālacata ixtachihuīn Dios, palaj natamakxteka.
14 'Huan lhtucū'n, ū'tza' hua'chi ā'makapitzīn huampala tachi'xcuhuī't. Takaxmata huan tachihuīn pero tū' taxtāpalīcu'tun ixtapāstacna'ca'n. Pō'ktu tapāstacmā'na ixlītlōtca'n lā' i'xtumīnca'n lā' a'nchī natalakastāna'n. Chuntza' tūla tasca'ta xa'nca. U'tza' hua'chi huan ti'ni' a'ntū tamā'ktzi'lh huan lhtucū'n. Tūla staca.
15 'Huan xatzey ti'ya't ū'tza' hua'chi tachi'xcuhuī't a'ntī xa'nca takaxmatli huan tachihuīn. Takalhlaka'ī' lā' ta'a'kahuāna'ni' lā' tzeyā chi'xcuhuī'n natala. Nīn tintī' tzē nacāmāmakxtekē ixtachihuīn Dios.

Huan pūmaksko
Mr. 4.21-25

16 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Nīn tintī' māquilhtī huan pūmaksko para nahui'lī ixtampīn huan chā'xta. Lā' nīn hui'līcan ixtampīn huan tama'. Namā'ca'can tālhmā'n para que a'ntīn tatanūmā'na natalaktzī'n.
17 Pues ixlīhuāk a'ntū iccāmāsu'ni'yāni' mē'cstuca'n, ā'calīstān maclacasqui'n nacāmāsu'ni'yā'tit ā'makapitzīn.
18 'Chuntza' xa'nca cakaxpa'ttit porque a'ntī xa'nca kalhlaka'ī' ixtachihuīn Dios, ū'tza' más namāchekxī; lā' a'ntīn tū' xa'nca kalhlaka'ī' ixtachihuīn Dios, xla' namāpātza'nkānīcan a'ntū puhuan que māchekxīlh.

Huan xatzī't lā' ixtā'timīn Jesús
Mt. 12.46-50; Mr. 3.31-35

19 Tuncan tamilh ixtzī't lā' ixtā'timīn a'nlhā ixuī' Jesús lā'
tūlalh talaktapajtzūlh como līlhūhua' tachi'xcuhuī't ixa'nan.
20 Lā' huanica Jesús:

—Tayāna' kēpun mintzī't lā' mintā'timīn. Tatā'chihuīna'ncu'tunāni'.

21 Lā' xla' cāhuanilh:

—A'ntī kaxmata ixtachihuīn Dios lā' a'kahuāna'ni', ū'tza' quintzī't lā' quintā'timīn.

Jesús māca'cslīlh huan ū'ni' nac mar
Mt. 8.23-27; Mr. 4.35-41

22 Milh lakatin chi'chini' a'xni'ca' Jesús tā'tojōlh nac lakatin
barco con ī'sca'txtunu'nī'n. Lā' cāhuanilh:

—Cāhuī'tit tintacut xcān.

Lā' ta'a'lh.

23 Lā' līhuan ixtatacutmā'na, lhtatalh Jesús. Lā' palaj tzuculh
lakatin palha' ū'ni' lā' ixlītatzumamā'tza' de xcān huan barco
hasta que ixtā'cnūmā'tza'. 24 Lā' tuncan ta'a'lh tamālakahuānī
Jesús lā' tahuanilh:

—¡Mākalhtō'kē'ni'! ¡Jicsua'mā'nauj!

Lā' tuncan Jesús tā'kaquī'lh lā' lacaquilhnīlh huan ū'ni' lā' huan xasipej xcān, lā' taca'cslalh.

25 Lā' tuncan cāhuanilh huan ī'sca'txtunu'nī'n:

—¿Chī la'tit? ¿Chu tū' kalhlaka'ī'yā'tit?

Lā' xlaca'n tajicua'lh lā' talē'cnīlh lā' talākalhasqui'nīlh:

—¿Tichū huā'mā' chi'xcu'? ¿Chichū tzē cālīmāpa'ksī huan ū'ni' lā' huan xcān lā' nata'a'kahuāna'ni'?

Huan chi'xcu' xala' nac Gadara a'ntī lhūhua' tlajana'nī'n ixcāka'lhī
Mt. 8.28-34; Mr. 5.1-20

26 A'calīstān tachā'lh huan nac ti'ya't a'nlhā huanican
Gadara. U'tza' tintacut huan xcān lā' na ixlacapūn Galilea.
27 A'xni'ca' Jesús tacutli de huan barco, kalhatin chi'xcu' xala'
a'ntza' laktapajtzūlh. Lej makān xla' ixka'lhī huan tlajana'.
Tū' maktin lhakā'lh ixlu'xu' lā' tū' tahui'lalh nac chic. Mejor
tahui'lalh nac cā'lhu'cu'.
28 Lā' a'xni'ca' huan chi'xcu' laktzī'lh Jesús, tatzokostani'lh
na ixlacapūn lā' ta'salh lā' hualh:

—¿A'chī' ta'na' hui'x a'nlhā icuī'? Hui'x Jesús i'xO'kxa' Dios lej ka'tla'. ¿Chu quit mimaca'tzi? Icsqui'ni'yāni' caquimakxtekti.

29 Chuntza' huanilh como Jesús ixmāpa'ksīmā' huan tlajana'
que nataxtu de xla'. Maklhūhua' huan tlajana' chi'palh. Lā'
ixlīmacachī'can cadenas lā' nā ixlītantūchī'can cadenas lā' xla'
ixcālacpu'lha. Lā' huan tlajana' makatzā'lalh nac cā'lhpi'mpi'li'
ti'ya't. 30 Jesús kalhasqui'nīlh:

—¿Chichū hua'ni'ca'na'?

Lā' xla' kalhtīlh:

—Quihuanican Legión.

Chuntza' huanilh como Legión huanicu'tun lhūhua',
lā' lhūhua' tlajana'nī'n ixtatanūni'nī't. 31 Lā' huā'mā'na
tlajana'nī'n tasqui'ni'lh Jesús que tū' cacāmacā'lh nac pūpātīn.
32 Lā' como lhūhua' pa'xni' ixtahuā'yamā'na na ixlacapān
kēstīn, huan tlajana'nī'n tasqui'nli que cacāmakxtekca
natatanū na ixchakānca'n huan pa'xnī'n. Lā' Jesús cāmakxtekli.
33 Lā' tuncan huan tlajana'nī'n tataxtukō'lh de huan chi'xcu'
lā' tatanūlh ixchakānca'n huan pa'xnī'n. Lā' xlaca'n tatu'jnulh
nac cā'pūtatonkopūn lā' tatonkopūlh lā' tatojōcha' nac xcān lā'
tajicsua'kō'lh.

34 Lā' a'xni'ca' huan maktaka'lhna'nī'n pa'xni' talaktzī'lh
a'ntū ixpātle'kenī't, tajicua'lh lā' tatu'jnulh lā' tamāca'tzīnīni'lh
nac cā'lacchicni' lā' pajtzu huā'mā' cā'lacchicni'. 35 Lā' huan
tachi'xcuhuī't tataxtulh de huan cā'lacchicni' para natalaktzī'n
a'ntū ixpātle'kenī't.

Lā' a'xni'ca' tachā'lh a'nlhā ixuī' Jesús, talaktzī'lh huan
chixcu' a'ntī ixka'lhī huan tlajana'nī'n. Ixcāmāxtuni'nī'ttza'
huan tlajana'nī'n lā' huan chi'xcu' ī'lhakā'nanī'ttza' lā' tzē'k
tō'lalh pajtzu ixtojon Jesús. Lā' xlaca'n tajicua'lh. 36 Lā' a'ntī
ixtalaktzī'nī't tahuanilh a'nchī ixlītzeyanī't huan chi'xcu' a'ntī
ixka'lhī huan tlajana'nī'n. 37 Lā' chuntza' ixlīhuākca'n xalanī'n
nac Gadara tatzuculh tasqui'ni' Jesús que nataxtu de a'ntza'
como lej tajicua'lh.

Lā' chuntza' Jesús tojōlh nac barco lā' a'lh. 38 Lā' huan
chi'xcu' a'ntī ixtzeyanī'ttza' squi'ni'lh Jesús que camakxtekli
natā'a'n, pero Jesús māpa'ksīlh que catachokolh lā' huanilh:

39 —Cataspi'tti na minchic. Lā' nacāhua'ni'kō'ya' huā'mā'na
laka'tla'n catūhuā a'ntū Dios tlahuani'nī'ta'ni' lā' a'nchī
pātle'keni'nī'ta'ni'.

Huan chi'xcu' a'lh lā' tzuculh huan a'ntū ixtlahuani'nī't
Jesús chuxalhā nac cā'lacchicni'.

Ixtzu'ma'jāt Jairo lā' huan puscāt a'ntī xa'malh ixlu'xu' Jesús
Mt. 9.18-26; Mr. 5.21-43

40 A'xni'ca' Jesús taspi'tli para tintacut huan xcān,
huan tachi'xcuhuī't talaktzī'lh con tapāxuhuān como
ixlīhuākca'n ixtaka'lhīmā'na. 41 Tuncan milh kalhatin chi'xcu',
ixtacuīni' Jairo a'ntī xapuxcu' ixlītokpānca'n israelitas. Xla'
tatzokostani'lh Jesús. Lā' huanilh que ca'a'lh na ixchic
42 porque xmān kalhatin ixtzu'ma'jāt ixka'lhī hua'chi de
cāujtu' cā'ta lā' ixnīmā'. A'xni'ca' ixa'mā' Jesús na ixchic Jairo,
līlhūhua' ixtastālani'mā'na hasta que ixtalāpi'ta'tza'.

43 Lā' na ixlaclhni'ca'n ixa'mā' kalhatin puscāt a'ntī
ixī'tza'ca'n. Ixka'lhītza' lakacāujtu' cā'ta tūla ixcāsni' ixka'lhni'.
Lā' ī'sputni'kō'nī'ttza' ixtumīn para nacāmāpala doctor pero nīn

kalhatin mātzeyīlh. [44] Xla' tapajtzūlh na ixkēn Jesús lā' xa'malh
ixquilhtūn ixlu'xu'. Lā' chu tuncan huanmā' ka'tlā'tus cāsni'lh
ixka'lhni'.

[45] Lā' Jesús kalhasqui'nīni'lh:

—¿Tichū quixa'manī't?

Lā' como ixlīhuākca'n tahualh que nīn tintī', Pedro lā' ā'makapitzīn tahuanilh:

—Mākalhtō'kē'ni', de tantu līlhūhua' pi'ta'ca'na' lā' tampi'ta'ca'na' chu xalhā, lā' hui'x kalhasqui'nīni'na': "¿Tichū quixa'malh?"

[46] Pero Jesús cāhuanilh:

—Catīhuā quixa'manī't como icu'cxca'tzī iclīmātzeyīni'nī't quilīmāpa'ksīn.

[47] A'xni'ca' huan puscāt ca'tzīlh que Jesús cuenta tlahualh
que xa'maca, ī'xpipitēlha lakmilh lā' tatzokostalh na ixtojon
Jesús. Huanilh na ixlacapūn ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't a'nchī
līxa'malh Jesús lā' chuntza' chu tuncan ixtzeyanī't. [48] Tuncan
Jesús huanilh:

—Quintzu'ma'jāt, tzeyanī'ta' hui'x como kalhlaka'ī'nī'ta'. Capit con tapāxuhuān.

[49] Ixchihuīna'mā'cus Jesús a'xni'ca' chilh kalhatin xala' ix-
chic Jairo huan xapuxcu' ixlītokpānca'n israelitas. Lā' huanica
Jairo:

—Mintzu'ma'jāt nīlhtza'. Tū'tza' camāmakchu'yi' huan Mākalhtō'kē'ni'.

[50] A'xni'ca' Jesús kaxmatli huā'mā', huanilh:

—Tū' caji'cua'. Mintzu'ma'jāt natzeyan xmān cakalhlaka'i'.

[51] A'xni'ca' chā'lh huan nac chic, nīn tintī' makxtekli
natā'tanū, xmān Pedro lā' Jacobo lā' Juan lā' ixtāta' lā'
ixtzī't huan tzu'ma'jāt. [52] Ixlīhuākca'n ixtacalhuamā'na lā'
ixtata'samā'na por ixpālacata huan tzu'ma'jāt. Lā' Jesús
cāhuanilh:

—Tū' cacalhua'ntit. Tū' nīnī't huan tzu'ma'jāt, xmān lhtatamā'.

[53] Lā' xlaca'n talīlītzī'nli como ixtaca'tzī que ixnīnī'ttza'.
[54] Lā' tuncan Jesús macachi'palh huan tzu'ma'jāt lā' palha'
huanilh:

—Tzu'ma'jāt, icuaniyāni' catā'kaqui'.

[55] Lā' taspi'tli ixlīca'tzīn lā' chu tuncan tā'kaquī'lh. Lā'
Jesús māpa'ksīni'lh que camāhuī'ca. [56] Lā' ixtāta' lā' ixtzī't lej
talē'cnīlh lā' Jesús cāmāpa'ksīlh que nīn tintī' ixtahuanilh a'ntū
ixpātle'kenī't.

9

Jesús cāmacā'lh huan kalhacāujtu' sca'txtunu'nī'n
Mt. 10.5-15; Mr. 6.7-13

1 Jesús cātā'takēxtimīlh huan kalhacāujtu' ī'sca'txtunu'nī'n lā'
cāmaxquī'lh līmāpa'ksīn para natamāxtu huan tlajana'nī'n. Nā
cāmaxquī'lh līmāpa'ksīn para natamātzeyī huan ī'tza'ca'nī'n.
2 Cāmacā'lh para natahuan a'nchī māpa'ksīni'n Dios. 3 Lā'
cāhuanilh:
—Tū' tilīpinā'tit nīn tuntū' para mintejca'n, nīn
mimpāla'cca'n nīn tumīn nīn mimpūtumīnca'n nīn pāntzi. Lā'
tū' catilīpintit kalhtu' mincamisaca'n, xmān kalhtunu'. 4 Chu
calhāhuāya chic a'nlhā nachipinā'tit a'ntza' natachokoyā'tit
hasta a'xni'ca' nataxtuyā'tit de huanmā' cā'lacchicni'.
5 Lā' a'nlhā tū' cātamānūyāni' na ixchicca'n, cataxtutit de
huanmā' cā'lacchicni'. Lā' a'xni'ca' nataxtuyā'tit, catincxtit
mintojonca'n para nayuja huan pokxni' ixlakxtampūn
mintojonca'n. Chuntza' nalīmāsu'yu'yā'tit que xlaca'n natalē'n
cuenta como tū' takaxmatcu'tulh.
6 Tuncan tataxtulh huan sca'txtunu'nī'n lā' ta'a'lh lakachu
nac cā'lacchicni'. Tatā'chihuīna'lh lā' tahuanilh a'nchī
nacālīmāpūtaxtūcan lā' tamātzeyīlh ī'tza'ca'nī'n chu calhāhuā.

A'nchī nīlh Juan huan Mā'kpaxini'
Mt. 14.1-12; Mr. 6.14-29

7 Lā' huan gobernador Herodes māca'tzīnīca ixlīhuāk a'ntū
Jesús ixtlahuamā'. Lā' tū' ixca'tzī a'nchī puhuan como
ā'makapitzīn ixtalāhuanimā'na que Juan huan Mā'kpaxīni'
ixlakahuanchokonī't de ixlaclhni'ca'n nīnī'n lā ixtahuan que
chō'la ū'tza' Jesús. 8 Lā' ā'makapitzīn ixtalāhuanimā'nampā que
Jesús ū'tza' Elías a'ntī tasu'yulh. Lā' ā'makapitzīn huampala
ixtalāhuanimā'na que kalhatin a'cta'sana' xala' makān
lakahuanchokolh. 9 Lā' Herodes hualh:
—Māni' quit icmā'a'cchu'cunīni'lh Juan. ¿Tichū huā'mā' a'ntī
ixpālacata ickaxmata lhūhua' catūhuā?
Lā' Herodes ixlaktzī'ncu'tun Jesús.

Jesús cāmāhuī'lh lakaquitzis mil chi'xcuhuī'n
Mt. 14.13-21; Mr. 6.30-44; Jn. 6.1-14

10 A'xni'ca' tataspi'tli huan apóstoles, tahuanilh Jesús a'ntū
tatlahuanī't. Lā' tuncan Jesús cālē'lh ixa'cstuca'n lā' tatā'a'lh
nac lakatin lugar pajtzu huan cā'lacchicni' a'nlhā huani-
can Betsaida. 11 Lā' a'xni'ca' huan tachi'xcuhuī't taca'tzīlh,
tastālani'lh. Lā' Jesús cāhuanilh que catatahui'lh lā' tzu-
culh cālītā'chihuīna'n ixpālacata huan ixlīmāpa'ksīn Dios. Lā'
cāmātzeyīlh ī'tza'ca'nī'n.
12 Lā' a'xni'ca' ixkōtanūmā'tza', talaktapajtzūlh Jesús huan
kalhacāujtu' sca'txtunu'nī'n lā' tahuanilh:
—Cacāmacapi huan tachi'xcuhuī't para nata'a'n natajaxa
lā' nataputza ixlīhua'tca'n nac huan cā'lacchicni' a'ntū pajatzu
como huā'tzā' a'nlhā hui'lāna'uj tuntū' a'nan.
13 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Hui'xina'n cacāmāhuī'tit.

Lā' xlaca'n takalhtīlh:

—Xmān icka'lhīyāuj macquitzis pāntzi lā' tantu' squī'ti' palh tū' na'ica'nāuj na'ictamāhuayāuj chauj para ixlīhuakca'n.

14 Ixa'nan hua'chi lakaquitzis mil chi'xcuhuī'n. Lā' Jesús cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:

—Catatahui'lalh lītu'pu'xamacāujna'.

15 Lā' chuntza' tatlahualh lā' tatahui'lakō'lh. 16 Tuncan
Jesús cātayalh huan makquitzis pāntzi lā' huan tantu' squī'ti'.
Talacayāhualh nac a'kapūn lā' maxquī'lh pāxcatca'tzī Dios
lā' cāmālacpitzini'lh lā' cāmaxquī'lh huan ī'sca'txtunu'nī'n
para que natamālacpitzini' na ixlaclhni'ca'n tachi'xcuhuī't.
17 Ixlīhuākca'n tahuā'yalh lā' taka'sli. Lā' a'xni'ca'
tahuā'yankō'lh, tasacli lhūhua' xalacpītzin. Lā' tatzumalh
pācāujtu' chā'xta de huan a'ntū a'katāxtūlh.

Pedro mālacstū'ncli que Jesús ū'tza' Cristo
Mt. 16.13-19; Mr. 8.27-29

18 Milh lakatin chi'chini' a'xni'ca' ixa'cstu ixorarlīmā' Jesús. Lā' ī'sca'txtunu'nī'n pajtzu tatahui'lalh. Lā' Jesús cākalhasqui'nīlh:

—Lā' huan tachi'xcuhuī't, ¿chichū tahuan quimpālacata?

19 Takalhtīlh:

—Makapitzīn tahuan palh hui'x Juan huan Mā'kpaxīni'. Lā' ā'makapitzīn tahuan palh hui'x Elías. Lā' ā'makapitzīn huampala tahuan que hui'x kalhatin a'cta'sana' xala' makān a'ntī lakahuanchokonī't.

20 Lā' tuncan cākalhasqui'nīlh:

—Lā' hui'xina'n ¿chichū huanā'tit que quit?

Lā' Pedro kalhtīlh:

—Hui'x Cristo a'ntī Dios macamilh.

Jesús māca'tzīnīni'lh a'nchī nanī
Mt. 16.20-28; Mr. 8.30—9.1

21 Lā' Jesús lej cāmāpa'ksīlh que tū' catitahuanilh nīn tintī' palh ū'tza' huan Cristo.
22 Lā' cāhuanilh:

—Quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n lā' tasqui'nī lej naquimāpātīnīcan. Lā' nā tasqui'nī que naquintalakmaka'n huan xanapuxcu'nu' israelitas lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' huan mākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley. Lā' naquimaknīcan lā' ixlīlakatu'tun chi'chini' na'iclakahuanchoko.

23 A'calīstān cāhuanilh ixlīhuākca'n:

—Palh catīhuā tapa'ksīcu'tun con quit, tūlatza' pāstaca xmān
a'nchī xla' lacasqui'n. Calīhui'līlh natlahua quintapuhuān
lakalīyān a'yuj capātīni'lh hua'chi quit na'icpātīni'n lā'
caquistālani'lh. 24 Huan a'ntīn tapūtaxtucu'tun de huan
a'ntū natapātīni'n por quimpālacata, tū' catitaka'lhīlh
ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. Lā' huan a'ntī natapātīni'n

a'yuj natanī por quimpālacata, xlaca'n nataka'lhī
ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. 25 Lā' palh kalhatin
chi'xcu' ixtlajalh ixlīhuāk xala' huā'mā' quilhtamacuj, nīn
tuntū' ixtapalh huā'mā' palh tū' ka'lhī ixquilhtamacuj para
pō'ktu. 26 Palh catīhuā līmāxana'n quimpālacata lā' ixpālacata
quintachihuīn, ū'tza' na'iclīmāxana'n a'xni'ca' na'icmin
hua'chi Rey lā' na'icka'lhī ixlīmāpa'ksīn quinTāta' Dios lā'
naquintatā'min huan ángeles a'ntī lej tzey. Lā' quit huan
Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. 27 Iccāhuaniyāni' a'ntū stu'ncua'. A'nan
makapitzīn a'ntīn tahui'lāna' huā'tzā' chuhua'j lā' xlaca'n tū'
catitanīlh a'xni'ca' tūna'j natalaktzī'n ixlīmāpa'ksīn Dios lā'
a'nchī namāpa'ksīni'nkō' ixlīhuāk.

Lej xkakalh Jesús
Mt. 17.1-8; Mr. 9.2-8

28 Hua'chi ixlīlakatzeyan chi'chini' Jesús tō'ca'lh nac lakatin
kēstīn para natlahua oración. Tatā'a'lh Pedro lā' Jacobo
lā' Juan. 29 Lā' līhuan Jesús ixtlahuamā' oración, xla'
taxtāpalīlh lā' xtunc ixtasu'yu ixlacan. Lā' lej smu'yonko' lalh
ixlu'xu' hasta xkakalh. 30 Lā' tuncan tatasu'yulh kalhatu'
chi'xcuhuī'n lā' ixtatā'chihuīna'mā'na Jesús. Xlaca'n Moisés lā'
Elías a'ntī makāntza' ixtanīnī't 31 lā' cālītamacxti'li'lh xkakana'.
Lā' ixtatā'chihuīna'mā'na a'nchī Jesús napātīni'n lā' nanī nac
Jerusalén. 32 Pedro lā' a'ntī cātā'a'lh a'yuj lej ixtalhtatacu'tun
pero lakahuan ixtahui'lāna' lā' talaktzī'lh a'nchī xkakalh Jesús
lā' huan kalhatu' chi'xcuhuī'n a'ntī ixtatā'yāna'.

33 A'xni'ca' huā'mā'na chi'xcuhuī'n ixtamakxtekmā'na Jesús,
Pedro huanilh:

—Mākalhtō'kē'ni', ¡xalītzey hui'lāna'uj ā'tzā! Na'ictlahuayāuj
lakatu'tun mū'xta'ka'; lakatin mila', ā'lakatin ixla' Moisés lā'
ā'lakatin ixla' Elías.

Chuntza' hualh Pedro como tū' ixca'tzī a'ntū ixuan.
34 Līhuan ixchihuīna'mā', milh lakatin poklhnu' lā'
cālīmacxti'li'ca. Tajicua'lh a'xni'ca' ta'u'cxca'tzīlh na ixchakān
poklhnu'. 35 Lā' tuncan takaxmatli lakatin tachihuīn nac
huan poklhnu' lā' hualh:

—U'tza' huā'mā' qui'O'kxa' lā' lej icpāxquī'. Cakaxpa'ttit
a'ntū huan.

36 A'xni'ca' huankō'lh huan tachihuīn, talaktzī'lh que
ixa'cstu ixuī' Jesús. Ca'cs tatāyalh lā' tū' tahualh nīn tuntū'
a'ntū ixtalaktzī'nī't.

Jesús mātzeyīlh kalhatin ka'hua'chu a'ntī ixka'lhī huan tla-jana'
Mt. 17.14-21; Mr. 9.14-29

37 Ixlīlakalī huampala, a'xni'ca' tataxtucha' de huan kēstīn,
līlhūhua' tachi'xcuhuī't tapāxtokli Jesús. 38 Lā' tuncan kalhatin
chi'xcu' na ixlaclhni'ca'n lej palha' huanilh:

—Mākalhtō'kē'ni', icsqui'ni'yāni' lakatin talakalhu'mān.
Capit laktzī'na' qui'o'kxa' porque xmān ixa'cstu icka'lhī.
39 Lā' lakatin tlajana' chi'pa lā' makata'sa lā' palha' xpipi
lā' kalhpupu. Lā' makaxtacnānī lā' lej jicslīhua' nataxtuni'.
40 Iccāhuanilhtza' misca'txtunu'nī'n que ixtamāxtuni'lh huan
tlajana' pero tūlalh tamāxtuni'lh.

41 Jesús kalhtīlh:

—¡Hui'xina'n tachi'xcuhuī't a'ntīn tū' xa'nca pāstacna'nā'tit
lā' tū' kalhlaka'ī'yā'tit! ¿Hasta lhānīn na'iccātā'latahui'layāni'
hui'xina'n para que namāchekxī'yā'tit? Lā' ¿hasta lhānīn
na'iccātāyani'yāni' hui'xina'n a'nchī huanī'ta'ntit? Calī'ta'
huā'tzā' minka'hua'chu.

42 Lā' a'xni'ca' huan ka'hua'chu ixlaktapajtzūmā' Jesús,
huan tlajana' māyujūlh nac ti'ya't lā' makaxtacnānīpā.
Lā' Jesús lacaquilhnīlh huan tlajana'. Lā' mātzeyīlh huan
ka'hua'chu lā' maxquī'pā ixtāta'. 43 Lā' ixlīhuākca'n talē'cnīlh
ixlīka'tla' Dios.

Jesús māca'tzīnīni'mpā ixpūnīn
Mt. 17.22-23; Mr. 9.30-32

Līhuan ixlīhuākca'n talē'cnīlh ixpālacata a'ntū Jesús tlahualh,
xla' cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:

44 —Xa'nca cakaxpa'ttit lā' tū' tipātza'nkāyā'tit; quit
huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n lā' naquimacamāstā'can na
ixmacanca'n tachi'xcuhuī't.

45 Lā' huan sca'txtunu'nī'n tū' tamāchekxīlh a'ntū cāhuanilh
como xtunc ixtapāstacmā'na. Lā' tū' ixtakalhasqui'nīcu'tun
a'ntū ixuanicu'tun como ixtajicua'n.

¿Tichū más xatasqui'nī?
Mt. 18.1-5; Mr. 9.33-37

46 Lā' tuncan huan sca'txtunu'nī'n tatzuculh talacchihuīna'n
ixpālacata tichū de xlaca'n más tasqui'nī. 47 Lā' Jesús cuenta
tlahualh a'nchī ixtapāstacna'mā'na. Lā' tuncan macachi'palh
kalhatin ka'hua'chu lā' yāhualh na ixpāxtun 48 lā' cāhuanilh:

—Chuxatī a'ntīn tatapa'ksī con quit lā' ū'tza' natalīpāxquī'
kalhatin ti'na'j ka'hua'chu hua'chi huā'mā' ka'hua'chu, ū'tza'
chu a'cxtim hua'chilh quintapāxquī'. Lā' chuxatī a'ntī quin-
tapāxquī', nā tapāxquī' huan a'ntī quimacamilh lā' tū' xmān
quit. Lā' a'ntīn tū' ka'tla'jca'tzī na milaclhni'ca'n, ū'tza' a'ntī
tasqui'nī na ixlacapūn Dios.

A'ntī quincāmaktāyayāni'
Mr. 9.38-40

49 Tuncan Juan huanilh:

—Mākalhtō'kē'ni', iclaktzī'nī'tauj kalhatin a'ntī ixcāmāxtumā'
huan tlajana'nī'n con milīmāpa'ksīn. Lā' icuaninī'tauj que
tū'tza' catlahualh chuntza' como tū' quincātā'latlā'huanāni'
quina'n.

50 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Tū' tihua'nā'tit chuntza' porque a'ntīn tū' quintā'ca'tzaca'n, xla' quincāmaktāyayāni'.

Jesús cālacaquilhnīlh Jacobo lā' Juan

51 A'xni'ca' ixmimā' huan chi'chini' a'xni'ca' Jesús ixa'lh
nac a'kapūn, līhui'līlh na'a'n nac Jerusalén. 52 Cāmāpū'līlh
ā'makapitzīn ī'sca'txtunu'nī'n lā' ta'a'lh nac lakatin ti'na'j cā'lacchicni' para nataputza a'nlhā natalhtata. Huan cā'lacchicni' xala' nac Samaria, 53 lā' huan xalanī'n a'ntza'
tū' tamānūcu'tulh na ixchicca'n como ixtasu'yu ixa'mā' nac
Jerusalén. 54 Lā' a'xni'ca' huan sca'txtunu'nī'n Jacobo lā' Juan
talaktzī'lh huā'mā', tahuanilh:
—Māpa'ksīni', ¿chā lacasqui'na' na'icmāyujūyāuj macscut de nac a'kapūn para que natasputkō' xlaca'n hua'chi tlahua'lh huan a'cta'sana' Elías?
55 Lā' tuncan Jesús cālaktalakspi'tli lā' cālacaquilhnīlh. Hualh:
—Hui'xina'n tū' ca'tzī'yā'tit que tū' tzey a'nchī
pāstacna'nā'tit. 56 Quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n lā' quit tū' ictimilh para na'iccāmāsputūkō' ixquilhtamacujca'n tachi'xcuhuī't. Icmilh para na'iccāmāputaxtū.
Lā' tuncan ta'a'lh nac ā'lacatin cā'lacchicni'.

A'ntī tastālani'cu'tulh Jesús
Mt. 8.19-22

57 A'xni'ca' ixta'a'mā'na nac tej, kalhatin chi'xcu' huanilh Jesús:
—Quit na'icstālani'yāni' chu xalhā napina'.
58 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Huan tanqui'hui' taka'lhī ixlhu'cu'ca'n lā' huan spūnnu' taka'lhī ixmāsekca'n. Lā' quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n lā' quit tū' icka'lhī a'nlhā na'iclhtata.
59 Lā' Jesús huanilh ā'kalhatin:
—Caquistālani'.
Lā' xla' kalhtīlh:
—Māpa'ksīni', caquimakxtekti na'ictahui'la na quinchic hasta que nanī quintāta'.
60 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Xlaca'n a'ntīn tū' takalhlaka'ī' tzē natamā'cnū mintāta'. Hui'x capit lā' cacāmāsu'ni' huan tachi'xcuhuīt a'nchī nātalīpūtaxtu.
61 Lā' tuncan huanilh ā'kalhatin:
—Māpa'ksīni', icstālani'cu'tunāni', pero pū'la ica'ncu'tun na quinchic para na'icuan ica'nā ā'tzā'.
62 Lā' Jesús huanilh:
—A'ntī natzucu laklhkāna'n lā' tuncan natalakspi'ta ixkēn, tūla xa'nca laklhkāna'n. Nā chuntza' tū' minī'ni' palh hui'x natā'scuja Dios como taspi'tcu'tuna' na minchic.

10

Jesús cāmacā'lh huan tu'tumpu'xamacāuj chi'xcuhuī'n

1 A'calīstān huan Māpa'ksīni' cālacsacli tu'tumpu'xamacāuj
chi'xcuhuī'n xtunc huampala lā' cāmacā'lh kalhatu'yūn. Ix-
tapū'lani' nac cā'lacchicni' lā' chuxalhā ixa'mā'. 2 Lā' Jesús
cāhuanilh:
—Lej stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyani'. Lhūhua' a'nan
a'ntīn tūna'j takalhlaka'ī' pero tū' a'nan lhūhua' a'ntī
natamāsu'ni' xlaca'n. U'tza' hua'chi a'xni'ca' lej la cuxi' lā'
tintī' tasācua'. Lā' Dios hua'chi ixtēcu' huan cuxi'. U'tza'
nalīkalhasqui'nīyā'tit Dios que cacāmacamilh chi'xcuhuī'n para
natamāsu'ni' a'ntīn tūna'j takalhlaka'ī. 3 Capitit. Cuenta
catlahua'tit. Iccāmacā'nāni' hua'chi xalakska'tā'n borregos na
ixlaclhpu'nanca'n misinī'n. 4 Tū' tilīpinā'tit nīn morral, nīn
pūtumīn, nīn huarache. Lā' tū' titakoxīyā'tit nac tej a'xni'ca'
natā'chihuīna'nā'tit a'ntī pātle'kemā'.
5 'Lā' a'xni'ca' natanūyā'tit nac lakatin chic a'nlhā nat-
achokoyā'tit, pū'la nacāhuaniyā'tit: "Dios cacāsicua'lanālīni'
a'ntī hui'lā'na'ntit nac huā'mā' chic". 6 Lā' palh a'nan a'ntīn
takalhlaka'ī', Dios nasicua'lanālī; lā' palh tintī' a'ntīn takalh-
laka'ī', Dios tū' caticāsicua'lanālīlh. 7 Natachokoyā'tit nac
lakatin chic lā' chu a'ntū nacātalakahui'līyāni', nahua'yā'tit
lā' nako'tnu'nā'tit como a'ntī scuja ka'lhī nahuā'yan. Tū'
tilactā'kchokoyā'tit pūtunu' cā'lacchicni'.
8 'A'xni'ca' nachipinā'tit nac lakatin cā'lacchicni' a'nlhā
nacātamānūyāni' nac chic, chu a'ntū nacātalakahui'līni'yāni
nahua'yā'tit. 9 Nacāmātzeyīyā'tit a'ntī ta'ī'tza'ca'n a'ntza'
lā' nacāhuani'yā'tit tachi'xcuhuī't: "Laktzī'mpā'na'ntit
ixlīmāpa'ksīn Dios". 10 Lā' palh nachipinā'tit nac
lakatin cā'lacchicni' lā' tū' lacasqui'ncan natachokoyā'tit,
napimpalayā'tit nac tej lā' nacāhuani'yā'tit: 11 "Lā'
huan pokxni' xala' ā'tzā' a'ntū quincātantūpasanī'ta'ni'
na'ictincxyujuyāuj lā' ū'tza' huanicu'tun que hui'xina'n
laclīpinā'tit. Lā' caca'tzī'tit huā'mā', que hui'xina'n
laktzī'nī'ta'ntittza' a'nchī Dios māpa'ksīni'n".
12 'Iccāhuaniyāni' que a'xni'ca' Dios nalaccāxtlahuakō', más
nacāmāpātīnī xalanī'n huanmā' cā'lacchicni' que xalanī'n nac
Sodoma.

A'ntīn tū' ta'a'kahuāna'n
Mt. 11.20-24

13 Lā' Jesús cāhuanipā:
—¡Xāntila'yā'tit hui'xina'n xalanī'n nac Corazín! Lā'
¡xāntila'yā'tit xalanī'n nac Betsaida! Nalakaputza'yā'tit
porque tū' kalhlaka'ī'tit. Lej tlahuacanī't lē'cnīn na
milaclhpu'nanca'n. Lā' palh ixcātlahuacancha' cahuā

huā' tamā'na lē'cnīn nac huan cā'lacchicni' Tiro lā' nac Sidón, makāntza' ixtaxtāpalīlh ixtapāstacna'ca'n. Lā' xlaca'n ixtalhakā'lh tzi'tze'ke ixlu'xu'ca'n lā' ixcā'a'cpūmacaca lhca'ca'n lā' chuntza' ixtatasu'yulh que lej ixtalakaputza ixpālacata ixtalaclē'i'ca'n.

14 'A'xni'ca' Dios nalaccāxtlahuakō', hui'xina'n ā'chulā' nacātamāpātīnīyāni' que xalanī'n nac Tiro lā' nac Sidón.
15 Lā' hui'xina'n xalanī'n nac Capernaum, ¿chā puhua'nā'tit palh napinā'tit nac a'kapūn como lej tzey hui'xina'n? Napinā'tit hasta nac pūpātīn.

16 Lā' Jesús cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:

—A'ntī cākaxmatni'yāni' hui'xina'n, xla' naquinkaxmata. Lā' a'ntī nacālakmaka'nāni' hui'xina'n, chuntza' naquilakmaka'n nā quit. Lā' a'ntī naquilakmaka'n quit chuntza' nalakmaka'n Dios como ū'tza' a'ntī quimacamilh.

Tataspi'tli huan tu'tumpu'xamacāuj chi'xcuhuī'n

17 Huan tu'tumpu'xamacāuj tataspi'tli con tapāxuhuān. Lā' tahuanilh:

—Māpa'ksīni', hasta huan tlajana'nī'n quincāta'a'cnīni'ni'n ixpālacata milīmāpa'ksīn.

18 Lā' Jesús cāhuanilh:

—U'huē. Quit iclaktzī'lh a'xni'ca' tlajaca Satanás. Tasu'yulh hua'chi lakatin makli'pni'.
19 Iccāmaktaka'lhāni' para que mintā'ca'tzaca'n tūlalh caticātlajani'. Lā' iccāmaxquī'nī'ta'ni'tza' līmāpa'ksīn para que natlajakō'yā'tit ixlīmāpa'ksīn Satanás.
20 Tū' calīpāxuhua'tit xmān porque huan tlajana'nī'n ta'a'cnīni'ni'yāni'. Calīpāxuhua'tit como hui'xina'n kalhlaka'ī'tit lā' Dios cālakapasāni' hua'chi ixcamana'.

Jesús lej pāxuhualh
Mt. 11.25-27; 13.16-17

21 Lā' tuncan Jesús ka'lhīlh tapāxuhuān por huan Espíritu Santo lā' Jesús kalhtō'ka'lh:

—Quintāta', hui'x māpa'ksīni'na' nac a'kapūn lā' nac ti'ya't. Icmaxquī'yāni' pāxcatca'tzī como cāmāsu'ni'nī'ta' huan a'ntīn tasca'tcu'tun ū'tza' a'ntū ixcāmātzē'kni'nī'ta' huan a'ntī lej lakskalalhna'. U'tza' tla'hua' chu a'nchī mintapuhuān.

22 Lā' nā Jesús hualh:

—Quintāta' quimacamaxquī'kō'lh ixlīhuāk a'ntū a'nan. Tintī' ca'tzī a'nchī huanī't ixO'kxa' Dios, xmān Dios xaTāta'. Lā' tintī' ca'tzī a'nchī huanī't quinTāta' Dios, xmān quit a'ntī ixO'kxa'. Nā nataca'tzī xlaca'n a'ntī na'iccāmālacsu'yu.

23 Lā' tuncan talakspi'tli lā' cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n xmān xlaca'n:

—Līpāxūj huan a'ntīn talaktzī'n a'ntū hui'xina'n laktzī'nā'tit.
24 Iccāhuaniyāni' que lhūhua' a'cta'sana'nī'n lā' reyes ixtalak-
tzī'ncu'tun huā'mā' a'ntū hui'xina'n laktzī'nā'tit, lā' tū' talak-
tzī'lh. Lā' ixtakaxmatcu'tun a'ntū kaxpatā'tit, lā' tū' takax-
matli.

Huan tzeyā chi'xcu' xala' nac Samaria

25 Lā' tuncan kalhatin xamākalhtō'kē'ni' ley tāyalh lā'
tā'chihuīna'lh Jesús para nalīlaktzī'n. Lā' kalhasqui'nīlh:

—Mākalhtō'kē'ni', ¿tuchū na'ictlahua para que na'icka'lhī quinquilhtamacuj para pō'ktu?

26 Lā' Jesús kalhtīlh:

—¿Tuchū tatzo'kni' na ixley Moisés? ¿Chichū lakapūtle'ke'ya'?

27 Huan xamākalhtō'kē'ni' ley kalhtīni'lh:

—"Capāxqui' huan Māpa'ksīni' a'ntī minDios con ixlīhuāk mi'a'clhcunuc lā' con ixlīhuāk milīca'tzīn lā' con ixlīhuāk mifuerza lā' con ixlīhuāk mintapāstacna'. Lā' cacāpāxqui' ā'makapitzīn hua'chi pāxquī'ca'na' mē'cstu".

28 Lā' tuncan Jesús huanilh:

—Xa'nca kalhtīni'nī'ta'. Palh chuntza' natlahua'ya', naka'lhīya' minquilhtamacuj para pō'ktu.

29 Lā' huan xamākalhtō'kē'ni' ley māpūtaxtūcu'tulh ixlīkalhasqui'nīn lā' huanilh Jesús:

—¿Tichū ā'makapitzīn a'ntī xa'iccāpāxquī'lh?

30 Lā' tuncan Jesús kalhtīlh:

—Ixuī' kalhatin chi'xcu'; ixtaxtunī't de nac Jerusalén lā' ixa'mā' nac Jericó. Lā' huan ka'lhāna'nī'n tachi'palh lā' tamakka'lhankō'lh hasta ixlu'xu' a'ntū ixlhakā'nī't. Tatucsli lā' ta'a'lh. Tamakxtekli xa'a'ctzincsni'.
31 Chuntza' pātle'kelh que ixa'mā' nac huā'mā' tej kalhatin sacerdote. Lā' a'xni'ca' laktzī'lh huan chi'xcu', xmān xti'li'maka'lh.
32 Nā tētaxtulh kalhatin ixmaktaka'lhna' xaka'tla' lītokpān. Lā' a'xni'ca' lak-tzī'lh huan chi'xcu', nā xti'li'maka'lh.

33 'Lā' a'xni'ca' milh kalhatin xala' nac Samaria, xla' laktzī'lh lā' lakalhu'malh.
34 Lā' tuncan tapajtzūlh huan chi'xcu' lā' līcu'chū'lh aceite lā' līcu'chu'ni' a'nlhā ixmātakāhuī'canī't. Lā' hui'līni'lh vendaje. Lā' tuncan kēhui'līlh ixburro lā' pūlē'lh nac mesón lā' a'ntza' maktaka'lhli.
35 Lā' ixlīlakalī tuncuīlh a'xni'ca' huan samaritano ixa'mā'tza', maxquī'lh tumīn huan ixtēcu' mesón lā' huanilh: "Camaktaka'lhti huā' ī'tza'ca'. Lā' palh tū' a'cchā'n huā' tumīn, na'icmaxquī'yāni' ixlaktapalh a'xni'ca' na'icchimpala".

36 Lā' Jesús huanilh huan xamākalhtō'kēni' ley:

—Chuhua'j caquihua'ni', ¿tichū de huā' tamā'na kalhatu'tun puhua'na' māsu'yulh a'nchī pāxquī'lh huan takāhuī'n?

37 Lā' huan xamākalhtō'kē'ni' ley hualh:

—A'ntī lakalhu'malh.
Lā' Jesús huanilh:
—Capit lā' catlahua' chu a'cxtim.

Jesús a'lh na ixchic Marta lā' María

38 Jesús tēlh ixtej lā' chā'lh nac lakatin cā'lacchicni'. Lā'
a'ntza' kalhatin puscāt, a'ntī ixuanican Marta, mānūlh na
ixchic. 39 Marta ixka'lhī ixtā'tin a'ntī ixuanican María. Lā'
xla' tahui'lh na ixtojon Jesús para nakaxmatni' a'ntū xla'
ixmāsu'yumā'. 40 Lā' Marta tamakchuyīlh como lej ixka'lhī
ixlītlōt lā' laktapajtzūlh Jesús lā' huanilh:
—Māpa'ksīni', ¿tū' lītamakchu'yi' nīn tuntū' que quintā'tin
quimāchokoni'kō' lītlōt? Cahua'ni' que caquimaktāyalh.
41 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Marta, hui'x māmakchuyīya' lā' lej lē'capina' milītlōt lā'
ā'catūhuā. 42 Pero a'nan a'ntū más tasqui'nī. María lacsacnī't
a'ntū más tzey lā' tintī' catimaklhtīlh.

11

Jesús quincamāsu'ni'yāni' a'nchī nakalhtō'ka'yāuj
Mt. 6.9-15; 7.7-11

1 Maktin huā Jesús ixkalhtō'ka'mā' nac lakatin lugar. Lā'
a'xni'ca' kalhtō'ka'kō'lh, kalhatin ī'sca'txtunu' huanilh:
—Māpa'ksīni', caquilāmāsca'tīuj a'nchī kalhtō'ka'can hua'chi
cāmāsca'tīlh ī'sca'txtunu'nī'n Juan huan Mā'kpaxīni'.
2 Lā' Jesús cāhuanilh:
—A'xni'ca' kalhtō'ka'yā'tit, chuntza' nahua'nā'tit:

QuinTāta'ca'n a'ntī hui'lachi nac a'kapūn, ca'a'cnīni'ni'ca'.
Camilh a'xni'ca' natzucuya' nacāmāpa'ksī'kō'ya' huan tachi'xcuhuī't.
Catlahuaca mintapuhuān huā'tzā' nac ti'ya't chu a'cxtim hua'chi nac a'kapūn.
3 Caquilāmaxquī'uj quilīhua'tca'n a'ntū na'icua'yāuj lakalīyān.
4 Lā' caquilāmāsputūnu'ni'uj quintalaclē'i'ca'n como nā quina'n iccāmāsputūnu'ni'yāuj a'ntī quincātalaclē'ni'yāni'.
Tū' camakxtekti naquincāpātle'keni'yāni' a'ntū naquincāmātlahuīyāni' talaclē'i'.

5 Nā Jesús cāhuanilh:
—Calīhui'līuj que kalhatin de hui'xina'n ka'lhīyā'tit
kalhatin mi'amigoca'n. Lā' i'tāt tzī'sa napina' na ixchic
lā' nahuani'ya': "Amigo, caquimāpāhua'xtuni' mactu'tun
pāntzi 6 porque chuna'j quilakchilh kalhatin qui'amigo
na quinchic lā' tū' icka'lhī a'ntū na'icmāhuī'". 7 Lā'
calīhui'līuj que xla' desde ixchakān chic nakalhtīyāni':
"Tū' caquimāmakchuyi'. Lacchōyātza' huan mākalhcha lā'

quilīhuākca'n iclhtatamā'naujtza'. Lā' tūla ictāquī' para
na'icmaxquī'yāni' nīn tuntū'", nahuaniyāni' mi'amigo.

8 'Iccāhuaniyāni' que a'yuj mi'amigo tū' catāquī'cu'tulh para
namaxquī'yāni' catūhuā a'yuj lī'amigo hui'xina'n, pero nat-
lahua para que tū' namājiclhuī'ya' ā'chulā' lā' namaxquī'yāni'
ixlīhuāk a'ntū maclacasqui'na'.

9 'Chuntza' iccāhuaniyāni': Casqui'ni'tit Dios lā' xla'
nacāmaxquī'yāni'. Lā' caputzatit a'ntū Dios cāmaxquī'cu'tunāni'
lā' nakaksā'tit. Lā' calīmacasā'na'ntit huan mākalhcha lā'
nacātamālaquī'ni'yāni'.
10 Chuntza' a'ntī nasqui'n, xla'
namaklhtīni'n; lā' a'ntī naputza, xla' nakaksa; lā' a'ntī
nalīmacasā'nan huan mākalhcha, namālaquī'ni'can.

11 'Ixlīca'tzan kalhatin de hui'xina'n a'ntī xatāta', ¿chu na-
maxquī'ya' chihuix mincaman a'xni'ca' squi'ni'yāni' pāntzi?
Lā' ¿chu namaxquī'ya' lakatin lūhua' palh squi'ni'yāni' squī'ti'?
12 Lā' ¿chu namaxquī'ya' lakatin cūlūtl palh squi'ni'yāni'
ka'lhuā't?
13 Hui'xina'n a'yuj tū' lacuan pero ca'tzīyā'tit que
tzē namaxquī'yā'tit lē'ksajna' xatzey mincamana'ca'n. Lā'
ā'chulā' minTāta'ca'n a'ntī hui'lacha' nac a'kapūn nacāmaxquī'
Espíritu Santo a'ntī tasqui'ni'.

Ixtahuan que Jesús ixka'lhī ixlīmāpa'ksīn huan ko'ti'ti'
Mt. 12.22-30; Mr. 3.19-27

14 Jesús ixmāxtuni'mā' de huan chi'xcu' huan tlajana'. U'tza'
ixmakakō'ko'nī't. Lā' a'xni'ca' taxtulh huan tlajana', tzētza'
ixchihuīna'n huan kō'ko'. Lā' huan tachi'xcuhuī't talē'cnīlh
huā'mā'
15 pero makapitzīn tahualh:

—Huā'mā' chi'xcu' cālīmāxtu huan tlajana'nī'n ixlīmāpa'ksīn
Beelzebú a'ntī xapuxcu' huan tlajana'ni'n.

16 Lā' a'makapitzīn ixtalīlaktzī'ncu'tun Jesús lā' ixtasqui'ni'
lakatin lē'cnīn xala' nac a'kapūn.
17 Lā' xla' ixca'tzī a'ntū
xlaca'n ixtapuhuan lā' cāhuanilh:

—Palh huan pūchihuīna'nī'n tatapitzi lā' talāsta'la, tūla
tamāpa'ksīni'n makān. Natalāmāsputūkō'. Lā' palh tatapitzi
lā' natalātucsa lītā'timīn nā natalāmāsputūkō'.
18 Chuntza' palh
tatapitzi xlaca'n a'ntīn tatapa'ksī con Satanás lā' lītā'ca'tza tala,
¿chī nalīka'lhī ixlīmāpa'ksīn Satanás? Iccāhuaniyāni' huā'mā'
como hui'xina'n quilāhuaniyāuj que quit iclīmāxtulh huan tla-
jana' por ixlīmāpa'ksīn Beelzebú.
19 Palh quit iccālīmāxtu
huan tlajana'nī'n ixlīmāpa'ksīn Beelzebú, ¿tichū ixlīmāpa'ksīn
taka'lhī xlaca'n a'ntīn tatapa'ksī con hui'xina'n lā' talīmāxtu
tlajana'? Chuntza' māni' xlaca'n talīmāsu'yu que tū' stu'ncua'
a'ntū quilālē'ksa'nāuj.
20 Quit iccālīmāxtu tlajana'nī'n por
ixlīmāpa'ksīn Dios. Lā' huā'mā' ū'tza' huanicu'tun que Dios
cāmāsu'ni'yāni' a'nchī tzuculhtza' māpa'ksīni'n huā'tzā' nac
cā'ti'ya'tna'.

21 ’A'xni'ca' maktaka'lhmā' ixchic kalhatin chi'xcu' a'ntī
tli'hui'qui lā' a'ntī ka'lhī līcā'n a'ntū nalīmaktāyacan, tuntū'
catipātle'keni'lh catūhuā a'ntū ixla'. 22 Pero palh namin
ā'kalhatin más xatli'hui'qui, ū'tza' natlaja lā' namaklhtī ixlīcā'n
a'ntū līpāhuan lā' namālacpitzi a'ntū namaklhtī.
23 ’A'ntīn tū' tapa'ksīcu'tun con quit, ū'tza' quintā'ca'tza. Lā'
a'ntīn tū' quintā'scuja, ū'tza' lactlahuana'n.

Taspi'tchoko huan tlajana'
Mt. 12.43-45

24 Lā' Jesús cāhuanipā:
—A'xni'ca' lakatin tlajana' nataxtu de huan chi'xcu',
nalatā'kchoko a'nlhā cā'scōhua lā' naputza a'nlhā najaxa.
Lā' a'xni'ca' tū' kaksa a'nlhā najaxa, napuhuan:
“Na'ictaspi'tchoko a'nlhā ictaxtulh”.
25 ’Lā' a'xni'ca' nataspi'ta, nakaksa huan chi'xcu' hua'chi
lakatin chic a'ntū scayancyā lā' xa'nca pa'lhnancanī't.
26 Lā' tuncan na'a'n nacātē ā'kalhatojon tlajana'nī'n más
xaca'tzanca'tzīnī'n. Lā' ixlīhuākca'n natatanū natalatahui'la
na ixchakān huan chi'xcu'. Lā' chuntza' ā'chulā' na'a'nīni'
huan chi'xcu' que a'xni'ca' ixka'lhī xmān kalhatin tlajana'.

Xastu'ncua' tapāxuhuān

27 Lā' a'xni'ca' Jesús ixcāhuanimā' huā'mā', kalhatin puscāt
na ixlaclhpu'nanca'n tachi'xcuhuī't ta'salh lā' hualh:
—¡Līpāxūj huan puscāt a'ntī mālacatuncuīnī'ta'ni' lā' a'ntī
mātziquī'ni'!
28 Lā' Jesús hualh:
—¡A'chulā' natalīpāxuhua a'ntīn takaxmata lā' ta'a'cnīni'ni'
a'ntū huan Dios lā' ta'a'kahuāna'ni'!

Huan tachi'xcuhuī't tasqui'nli lakatin lē'cnīn
Mt. 12.38-42; Mr. 8.12

29 Huan tachi'xcuhuī't ā'chulā' talaktakēstokli Jesús lā' xla'
tzuculh chihuīna'n lā' hualh:
—Hui'xina'n huā'tzā' tū' tzey. U'tza' līsqui'nā'tit lakatin
lē'cnīn. Lā' xmān nacātamāsu'ni'yāni' lē'cnīn hua'chi a'ntū
pātle'keni'lh Jonás. 30 Lā' a'ntū pātle'keni'lh Jonás cāmāsu'ni'lh
ixlīmāpa'ksīn Dios xalanī'n nac Nínive. Lā' nā chuntza' a'ntū
napātle'keni' huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n nacāmāsu'ni'yāni'
ixlīmāpa'ksīn Dios. 31 Namin huan chi'chini' a'xni'ca'
nacālaccāxtlahuakō'can ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't xala' nac
huā'mā' quilhtamacuj. Lā' a'xni'ca'tza' huan reina a'ntī
ixmāpa'ksīni'n nac Saba natāya lā' nacālē'ksa'nīni'nāni'.
Nacālē'ksā'nīni'nāni' xla' porque xla' kaxmatli a'ntū hualh
Salomón. Makat ixuanī't ixchic huan reina lā' milh kaxmata
Salomón. Lā' quit ā'chulā' ictasqui'nī que Salomón lā' tū'
quinkaxpa'tcu'tunā'tit.

32 ’Lā' nā a'xni'ca' nalaccāxtlahuakō'can, xlaca'n a'ntī ix-
tahui'lāna' huan nac cā'lacchicni' a'nlhā huanican Níneve
natatāya lā' nacātalē'ksa'nīni'nāni' hui'xina'n a'ntī hui'lāna'ntit
chuhua'j. Nacātalē'ksa'nīni'nāni' como xlaca'n taxtāpalīlh ix-
tapāstacna'ca'n a'xni'ca' milh Jonás lā' lī'a'cta'sana'lh ixtachi-
huīn Dios. Lā' hui'xina'n tū' xtāpalī'tit mintapāstacnaca'n
a'xni'ca' quit ica'cta'sana'lh. Lā' quit ā'chulā' ictasqui'nī que
Jonás.

Huan pūmaksko
Mt. 5.15; 6.22-23

33 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Tintī' māquilhtī ixpūmaksko lā' namātze'ka o nahui'lī
ixtampīn cajón. Namā'ca' cā'lakuān para que chuntza'
a'ntī natatanū tzē natalaktzī'n. 34 Palh tū' tampi'lhīni'nā'tit
lā' palh laktzī'nā'tit a'ntūn tamaclacasqui'n ā'makapitzīn,
ū'tza' hua'chilh tzey milakastapunca'n lā' hua'chilh huāk
xkakana' na mimacni'ca'n. Lā' palh xmān laktzī'nā'tit a'ntū
maclacasqui'nā'tit hui'xina'n mē'cstuca'n, lej lactampi'lhni'
lanī'ta'ntit. Lā' ū'tza' hua'chilh tū' tzey milakastapunca'n
lā' hua'chilh huāk cā'pucsua' na mimacni'ca'n. 35 Cuenta
catlahua' que tū' natzucuya' pāstaca' a'ntūn tū' tzey, porque
chuntza' tūlalh catitlahua' a'ntūn tzey. 36 Palh hui'x pāstaca'
a'ntūn tzey lā' palh tlahua'ya' a'ntūn tzey, ū'tza' nala hua'chi
lakatin pūmaksko a'ntū xa'nca maksko mintej.

Jesús cālacaquilhnīlh huan fariseosnu' lā' huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley
Mt. 23.1-36; Mr. 12.38-40; Lc. 20.45-47

37 A'xni'ca' Jesús chihuīna'nkō'lh, kalhatin fariseo huanilh
que catā'a'lh tā'huā'yan na ixchic. Lā' Jesús tanūlh lā'
tahuī'lh huā'yan. 38 Lā' huan fariseo lē'cnīlh como Jesús
tū' makacha'ka'lh hua'chi xlaca'n ixtalīsmanīnī't para
natahuā'yan. 39 Lā' huan Māpa'ksīni' huanilh:
—Hui'xina'n fariseosnu' hua'chi a'ntī namakche'kē' vaso
lā' pulātu lā' tū' catipūche'kē'lh. Nā chuntza' hui'xina'n.
Tasu'yu'yā'tit que tzeyā chi'xcuhuī'n hui'xina'n pero
tū' tzey mintapāstacna'ca'n porque tampi'lhīni'nā'tit lā'
tlahua'cu'tunā'tit a'ntūn tū' tzey. 40 ¡Tū' māchekxīcu'tunā'tit
hui'xina'n! ¿Chu tū' ca'tzīyā'tit que Dios cātlahuani'
hui'xina'n para que na'a'cnīni'ni'yā'tit Dios? Lā' a'xni'ca'
tū' tzey mintapāstacna'ca'n, tūlalh cati'a'cnīni'ni'tit. 41 Palh
stu'ncua' a'cnīni'ni'cu'tunā'tit Dios, maclacasqui'n xatzey
mintapāstacna'ca'n. Palh tzey mintapāstacna'ca'n, ixlīhuākca'n
natalaktzī'n palh tzey hui'xina'n.
42 ’¡Hui'xina'n fariseosnu' nalakaputzayā'tit! Hui'xina'n
māstā'yā'tit para Dios macsti'na'j huan līhua'tna' hua'chi

a'lhmūhuēn lā' a'jonjolin lā' ā'tāpātin. Lā' chuntza' tasqui'nī. Pero tū'tza' tasu'yu palh pāxquī'yā'tit Dios lā' palh natlahua'yā'tit a'ntū lacuan. Lā' tasqui'nī namāstā'yā'tit huan lacmacastin līhua't. Lā' nā maclacasqui'n natlahua'yā'tit a'ntū xatzey lā' napāxquī'yā'tit Dios.

43 '¡Nalakaputzayā'tit hui'xina'n fariseosnu'! Lacasqui'nā'tit mimpūtahuī'lhca'n a'ntū más xalactzey nac lītokpān. Lā' lacasqui'nā'tit cacāta'a'cnīni'ni'ni' a'xni'ca' pimpā'na'ntit nac tej.

44 '¡Nalakaputzayā'tit hui'xina'n mākalhtō'kē'ni'nī'n de huan ley lā' fariseosnu' a'ntī a'kxokonu'nī'n! Hui'xina'n hua'chi taponkni' a'ntūn tū' tatasu'yu. Tachi'xcuhuī't tachi'nta lā' tū' taca'tzī. Chuntza' talaclē'n chu a'nchī tatzo'kni' na ixley Moisés. Nā chuntza' hui'xina'n cāmālaclīpinīyā'tit ā'makapitzīn ixpālacata a'ntū cāmāsu'ni'yā'tit. Lā' xlaca'n tū' taca'tzī palh talaclē'n —hualh Jesús.

45 Tuncan kalhtīlh kalhatin xamākalhtō'kē'ni' ley lā' huanilh:

—Mākalhtō'kē'ni', a'xni'ca' hua'na' huā'mā' quilālacaquilhnīyāuj.

46 Lā' Jesús hualh:

—¡Nalakaputzayā'tit nā hui'xina'n huan mākalhtō'kē'ni'nī'n ley! Lej lhūhua' talanān mātlahuīni'nā'tit lā' tūlatza' tlōkentaxtūkō'can. U'tza' hua'chilh ixcāxtlahua'tit huan tacu'ca' a'ntū lej tzinca. Nīn tintī' tzē natāyani' lā' hui'xina'n tū' lacāxtlahuacu'tunā'tit para que tzē nacu'ca'can.

47 '¡Nalakaputzayā'tit hui'xina'n! Tū' tzey a'nchī tlahua'yā'tit. Xmān cā'a'cnīni'ni'cu'tunā'tit huan xanīnī'ntza' a'cta'sana'nī'n. Minapapana'ca'n tamaknīlh huan a'cta'sana'nī'n. 48 Lā' hui'xina'n tlahua'yā'tit ixa'cchicca'n huan a'cta'sana'nī'n a'ntī cāmaknīca. U'tza' lītasu'yu que chu lakatin hui'lāna'ntit con minapapana'ca'n, lā' puhua'nā'tit que tzey a'nchī tatlahualh.

49 'U'tza' līchihuīna'lh Dios como lej ka'lhī tapāstacna'; hualh: "Na'iccāmacamini' a'cta'sana'nī'n. Lā' nacāmaknīcan ā'makapitzīn lā' nacāmāpātīnīcan ā'makapitzīn huampala".
50 Chuntza' huan tachi'xcuhuī't a'ntīn tahui'lāna' chuhua'j, ū'tunu'n natalē'n cuenta ixpālacata ixlīhuākca'n a'cta'sana'nī'n a'ntī cāmaknīcanī't desde a'xni'ca lalh quilhtamacuj.
51 Natzucucan nacākalhasqui'nīcan con Abel lā' ā'xmān nalī'a'ksputcan huan Zacarías a'ntī maknīca na ixpu'nan huan lītokpān lā' na ixlacapūn huan pūmacamāstā'n. U'tza' iccāhuaniyāni' que Dios nacākalhasqui'nīyāni' hui'xina'n ā'tzā' ixpālacata huan a'cta'sana'nī'n a'ntī cāmaknīcanī't.

52 '¡Nalakaputzayā'tit hui'xina'n, mākalhtō'kē'ni'nī'n ley! Ixtachihuīn Dios hua'chilh tanūma' nac lakatin chic. Hui'xina'n ka'lhīyā'tit xallave huan chic, pero tū' tanūyā'tit. Lā' tū' cāmakxtekā'tit natatanū ā'makapitzīn.

53 A'xni'ca' Jesús cāhuanilh huanmā', huan
mākalhtō'kē'ni'nī'n ley lā' fariseosnu' ta'a'kchā'ni'lh
Jesús. Lā' lej tatzuculh takalhasqui'nī lhūhua' catūhuā.
54 Ixtamaktaka'lhmā'na a ver palh tzē ixtamakkaksli a'ntū
ixtalīlē'ksa'nīni'lh.

12

A'ntī tlahua lakatu' ixlacan

1 Līhuan ixtatakēstokmā'na lej lhūhua' tachi'xcuhuī't
hasta ixtalālacchi'ntatza'. Lā' Jesús tzuculh cāhuani pū'la
ī'sca'txtunu'nī'n:

—Cuenta natlahuayā'tit huan fariseosnu' como xlaca'n
tatlahua lakatu' ixlacanca'n. Lā' tū' titlahuayā'tit hua'chi
xlaca'n. 2 Ixlīhuāk a'ntū tatzē'knī't, ū'tza' nalaktzī'ncan.
Lā' a'ntū lakatzē'kcus, naca'tzīkō'can. 3 Lā' chuntza' a'ntū
hui'xina'n huaninī'ta'ntit xmān kalhatin, ū'tza' nakaxmatcan
chuxalhā. Lā' a'ntū tzē'k huanī'ta'ntit ixchakān chic, ū'tza'
palha' nahuancan kēpūn.

A'ntī najicua'ni'can
Mt. 10.28-31

4 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Qui'amigos, iccāhuaniyāni' que tū' tijicua'ni'yā'tit
a'ntīn tamaknīni'n lā' ā'calīstān tūla tatlahua ā'chulā'.
5 Na'iccāhuani'yāni a'ntī najicua'ni'yā'tit: Cajicua'ni'tit Dios
a'ntī tzē nacāmāsputūkō'yāni' lā' ā'calīstān nacāmacā'nāni' nac
pūpātīn. U'tza' calījicua'ni'tit Dios.

6 'Tū' lej tapala huan tantzictzi. Stā'can tanquitzis por
xmān lakatu' tumīn. Lā' Dios tū' cāpātza'nkā nīn lakatin
de xlaca'n. 7 Pues hasta miya'jca'n chā'tunu' de hui'xina'n
cātapūtle'keni'ni' kanatunu'. Lā' ū'tza' tū' tilījicua'nā'tit;
hui'xina'n ā'chulā' tapalayā'tit que huan tantzictzi.

A'ntī natahuan que tatapa'ksī con Jesús
Mt. 10.32-33; 12.32; 10.19-20

8 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Iccāhuaniyāni' que chuxatī a'ntī nahuan na ixlacapūnca'n
tachi'xcuhuī't: "Quit ictapa'ksī con Cristo", lā' chuntza' nā
quit na'icuan na ixlacapūnca'n ixángeles Dios: "Xla' tapa'ksī
con quit". Lā' quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. 9 Lā' chuxatī
naquinkalhtatzē'ka na ixlacapūnca'n tachi'xcuhuī't, nā quit
na'ickalhtatzē'ka na ixlacapūnca'n ixángeles Dios.

10 'Lā' a'ntī talīchihuīna'n contra huan Chi'xcu' xala'
Tālhmā'n, nacāmāsputūnu'ni'can. Pero a'ntīn tahuan que
tū' tzey a'ntū tlahua huan Espíritu Santo, xlaca'n tūla
caticāmāsputūnu'ni'ca.

11 'A'xni'ca' nacātalē'nāni' na ixlacapūnca'n huan
māpa'ksīni'nī'n lā' huan pūchihuīna'nī'n a'nlhā tlahuacan

justicia, tū' lej nacāpāta'layāni' a'nchī nakalhtīni'nā'tit.
12 Huā'mā' ka'tlā'tus, a'xni'ca' nachihuīna'nā'tit, huan Espíritu
Santo nacāmāsu'ni'yāni' a'nchī nakalhtīni'nā'tit —hualh Jesús.

Huan chi'xcu' rico

13 Kalhatin ixlaclhni' tachi'xcuhuī't huanilh Jesús:

—Mākalhtō'kē'ni', cahua'ni' quintā'tin caquimāpitzini'lh quiherenciaca'n.

14 Lā' Jesús kalhtīlh:

—¿Tichū quihui'līnī't quit hua'chi juez o mālacpitzini' ti'ya't?

15 Lā' nā hualh:

—Cuenta catlahua'tit. Lā' tū' titampi'lhīni'nā'tit porque huan lhūhua' tumīn lā' ā'catūhuā xala' nac huā'mā' quilhtamacuj tūlalh caticāmaxquī'ni' minquilhtamacujca'n.

16 Lā' tuncan Jesús cālīmālacastucli lā' cāhuanilh:

—Ixuī' kalhatin chi'xcu'; lej rico ixuanī't. Lā' lej
ixmakalana'n na i'xti'ya't. 17 Lā' xla' tuncan puhualh
ixpātunca'tzi: "¿Tuchū na'ictlahua? Tū' icka'lhī lhā na'icmāquī'
lhūhua' quincuxi'. 18 Na'iccālactlahua xalacti'na'jna'
quimpūcuxi' lā' na'ictlahua más xaka'tla' lā' a'ntza'
na'icmāquī'kō' quincuxi' lā' ixlīhuāk ā'makapitzīn a'ntu
icmakalalh. 19 Lā' a'xni'ca' na'icpuhuan quē'cstu: Chuhua'j
icka'lhī lhūhua' catūhuā para lhūhua' cā'ta. Chuhua'j na'icjaxa
lā' na'icuā'yan lā' na'icko'tnūn lā' na'icpāxuhua". 20 Lā' Dios
huanilh: "Hui'x tū' xa'nca pāstacna'na'. Chuhua'j huā'mā'
tzī'sa nanī'ya'. Lā' a'ntū māquī'nī'ta', ¿tichū natachokoni'?"
21 Chuntza' napātle'keni' kalhatin chi'xcu' a'ntī mākēstoka
lhūhua' catūhuā para ixa'cstu. Lā' ixlīhuāk a'ntū ka'lhī, nīn
tuntū' ixtapalh na ixlacapūn Dios.

Dios cāmaktaka'lha ixcamana'
Mt. 6.25-34

22 A'calīstān Jesús cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:

—Iccāhuaniyāni'. Tū' ticāpāta'layāni' a'ntū nahua'yā'tit nīn
a'ntū nalhakā'yā'tit. 23 Como Dios cāmaxquī'yāni' minquil-
htamacujca'n lā' mimacni'ca'n a'ntū napūscujā'tit, ā'chulā'
nacāmaxquī'yāni' milīhua'tca'n lā' milu'xu'ca'n. 24 Cuenta
cacātlahua'tit huan cha'kni'. Xlaca'n nīn tuntū' tacha'n lā'
nīn tamakalana'n. Lā' tū' taka'lhī ixpūcuxi'ca'n pero Dios
cāmāhuī'. A'chulā' tapalayā'tit hui'xina'n que huan tamā'na
spūnnu'. 25 Nīn tintī' de hui'xina'n tzē más makān nalatahui'la
a'yuj cāpāta'layāni'. 26 Palh chuntza' tūla natlahuayā'tit, ¿a'chī'
lē'capinā'tit ā'tāpātin catūhuā?

27 'Cuenta cacātlahua'tit huan xa'natna' a'nchī talīstaca.
Tū' tascuja lā' tū' tatza'pa' ixlu'xu'ca'n. Lā' lej tzēhuanī't
tastaca a'yuj tuntū' tatlahua. Lā' iccāhuaniyāni' que
huan rey Salomón tūlalh cāmālacastucli ixlītzēhuanī't huan
xa'nat. Lā' xla' lej rico ixuanī't. 28 A'nan chi'tin nac

cā'tacuxtu a'ntū tzēhuanī't pero lakalī tū'xama'n nacā'ī'can lā' nacālhcuyucan. Lā' como Dios cāmaktaka'lha lā' cāmakastaca huan chi'tin a'ntū palaj nascōhuan, ā'chulā' nacāmaktaka'lhāni' hui'xina'n. Lā' ¿a'chī' tū' kalhlaka'ī'yā'tit huā'mā'?
29 Chuntza' tū' tilē'capinā'tit ixpālacata a'ntū nalīhua'yā'tit nīn a'ntū nalīko'tnūnā'tit.
30 Huan tachi'xcuhuī't xala' huā'mā' quilhtamacuj xmān ū'tza' taputzatlā'huan. Lā' hui'xina'n ka'lhīyā'tit kalhatin minTāta'ca'n nac a'kapūn lā' xla' ca'tzī a'ntū maclacasqui'nā'tit.
31 Mejor pū'la caputzatit a'nchī nalī'a'kahuāna'ni'yā'tit Dios xala' tālhmā'n lā' nā namaklhtīni'nā'tit ā'makapitzīn a'ntū maclacasqui'nā'tit.

Milīrico nac a'kapūn
Mt. 6.19-21

32 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Quilakska'tā'n, tū' cajicua'ntit. Tū' lhūhua' hui'xina'n pero minTāta'ca'n nac a'kapūn lacasqui'n que natapa'ksīyā'tit con xla'.
33 Castā'tit a'ntū ka'lhī'yā'tit lā' cacāmaxquī'tit a'ntīn tamaclacasqui'n. Chuntza' naka'lhī'yā'tit mimpūtumīnca'n a'ntūn tū' maktin catimasli lā' milīricujlani'ca'n nac a'kapūn a'nlhā tū' maktin catisputli. Lā' a'ntza' tū' catitanūlh ka'lhāna' lā' nīn huan tzapūla' tūlalh catihua'lh.
34 A'nlhā huī' milīricujlani'ca'n, a'ntza' huī' mintapāstacna'ca'n.

Maclacasqui'n cāxni'j natahui'layā'tit

35 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Cacāxtahui'la'tit con mimpūmakskoca'n xataquilhtani'tza'.
36 Cala'tit hua'chi tasācua' a'ntīn taka'lhīmā'na ixpatronca'n a'ntī a'nī't a'nlhā tapūchahuamā'ca. Lā' a'xni'ca' nataspi'ta lā' nalīmacasā'nan huan mākalhcha, lacasqui'n camālaquī'ni'ca lacapalh.
37 Līpāxūj huan tasācua'nī'n talakahuahui'lāna' a'xni'ca' nachin ixpatronca'n. Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni' que māni' ixpatronca'n namācāxkō' lā' nacāmāhuī'can.
38 A'yuj cachilh i'tāt tzī'sa o tuncuīni', pero līpāxūj huan tasācua'nī'n palh talakahuahui'lāna' a'xni'ca' nachin ixpatronca'n.
39 'Caca'tzī'tit huā'mā' que palh ixtēcu' chic ixca'tzīlh tuyā hora nachin huan ka'lhāna', ixlakahuantō'lalh lā' tū' ixtimakxtekli natanū huan ka'lhāna'.
40 Nā hui'xina'n caskalalhtō'la'tit como namin huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n a'xni'ca' tū' pāstacā'tit.

Huan xatzey tasācua' lā' huan tūn tū' xatzey tasācua'
Mt. 24.45-51

41 Lā' tuncan Pedro kalhasqui'nīlh:

—¿Chā quilālīmālacastucui xmān para quina'n o para līhuāk?
42 Lā' Jesús hualh:

—¿Chī huanī't huan xatzey tasācua' a'ntī xa'nca māchekxī? Xla' ū'tza' a'ntī huan patrón nalīmāmacū' huan chic para

nacāmāhuī' ixtā'tasācua'nī'n a'xni'ca' maclacasqui'n. 43 Līpāxūj
huan tasācua' palh tlōkentaxtūmā' ixlītlōt a'xni'ca' nataspi'ta
ixpatrón. 44 Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Huan patrón
nalīmāmacū' huā'mā' tasācua' ixlīhuāk a'ntū ka'lhī. 45 Lā'
palh tū' tzey huā'mā' tasācua', xla' napuhuan que natakoxī
huan ixpatrón. Lā' chuntza' natzucu cālactucsa ā'makapitzīn
tasācua'nī'n lā' huan maksqui'tīnī'n lā' natzucu huā'yan lā'
nako'ta lā' naka'chī. 46 Lā' chu līmaktin nataspi'ta huan patrón.
Lā' namin lakatin chi'chini' a'xni'ca' huan tū' tzeyā tasācua' tū'
ca'tzī lā' tū' ka'lhīmā'. Lā' huan patrón lej palha' nacastigarlī
huan tasācua' lā' namāpātīnī hua'chi natapātīni'n xlaca'n a'ntī
līhua tahuan palh takalhlaka'ī'.
47 'Huan tasācua' a'ntī ca'tzī a'ntū lacasqui'n ixpatrón lā'
tū' tlōkentaxtū lā' tū' a'cnīni'ni', xla' lej maklhūhua' natuc-
scan. 48 Lā' huan a'ntīn tū' ca'tzī a'ntū lacasqui'n ixpatrón
lā' chuntza' natlahua a'ntū maclacasqui'n castigo, xla' tū'
lhūhua' catihui'līni'ca. A'ntī līmāmacū'can lhūhua', xla' tzē
nasqui'ni'can lhūhua'. Lā' a'ntī līmāmacū'can más lhūhua', xla'
tzē nasqui'ni'can más lhūhua'.

Jesús cāmālacpitzi huan tachi'xcuhuī't
Mt. 10.34-36

49 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Por quimpālacata tū' chu lakatin natala. Makapitzīn lej
nata'a'kahuāna'ni' quintachihuīn. Lā' ā'makapitzīn lej natalak-
maka'n quintachihuīn. Makapitzīn stu'tu'lu' natahuan que
stu'ncua' quintachihuīn lā' ā'makapitzīn stu'tu'lu' natahuan
que tū' stu'ncua'. Chuntza' calalh chuhua'j. 50 A'nan a'ntū
na'icpātī. ¿Chī na'iclītāyani' hasta a'xni'ca' na'ictlōkentaxtū?
51 ¿Chu puhua'nā'tit icmilh para que chu lakatin natala
tachi'xcuhuī't? Iccāhuaniyāni' que tū'. Na'iccāmā'kapitziyāni'.
52 Lā' chuhua'j hasta kalhaquitzis xala' lakatin chic nata-
lacpitzi. Kalhatu'tun natala contra kalhatu', lā' kalhatu'
contra kalhatu'tun. 53 Huan xatāta' nala contra ixcaman lā'
huan o'kxa' contra ixtāta'. Lā' xatzī't nala contra ixtzu'ma'jāt
lā' huan tzu'ma'jāt nala contra ixtzī't. Lā' huan puscāt nala
contra ixpuscāt ixo'kxa' lā' huan puscāt nala contra ixtzī't
ixkōlu'.

Tū' ixmāchekxīcan huan lē'cnīn
Mt. 16.1-4; Mr. 8.11-13

54 Nā Jesús cāhuanilh huan tachi'xcuhuī't:
—A'xni'ca' hui'xina'n laktzī'nā'tit tā'kaquī'mā'cha' poklhnu'
a'nlhā tā'cnū huan chi'chini', tuncan nahua'nā'tit namin xcān.
Lā' chuntza' pātle'ke. 55 Lā' a'xni'ca' minācha' huan ū'ni' xala'
nac sur, huancan naxu'nu. Lā' chuntza' pātle'ke. 56 ¡Hui'xina'n
tlahua'yā'tit lakatu' milacanca'n! Tzē nahuanā'tit palh namin
xcān o tū' namin, xmān porque laktzī'nā'tit huan a'kapūn. Lā'

¿a'chī' tū' cuenta tlahua'yā'tit a'ntū pātle'kemā' nac huā'mā' quilhtamacuj a'xni'ca' laktzī'nā'tit huan lē'cnīn?

Calī'hui'li' natā'latahui'la'ya' xa'nca mintā'ca'tza
Mt. 5.25-26

57 Lā' Jesús cāhuanipā:

—¿A'chī' tūla puhuanā'tit palh catūhuā tzey o tū' tzey?
58 Palh catīhuā mālacapū'yāni', calī'hui'li' natā'lacāxla'ya' līhuan
tūna'j pinā'tit nac pūchihuīn. Chuntza' tū' catilē'ni' na ixla-
capūn juez. Lā' huan juez tū' catimacamāstā'ni' con huan
policía lā' huan policía tū' catimānūni' nac pūlāchī'n. 59 Palh
chuntza' ixpātle'keni'ni', icuaniyāni que tū' catitaxtu hasta que
tū' namāpalakō'ya' ixlīhuāk.

13

Maclacasqui'n naxtāpalī'yā'tit mintapāstacna'ca'n

1 Lā' huā'mā' chi'chini' tamilh chi'xcuhuī'n. Lā'
ixtahuanimā'na Jesús a'nchī Pilato cāmāmaknīnīni'nī't
makapitzīn chi'xcuhuī'n xalanī'n nac Galilea a'xni'ca' xlaca'n
ixtamaxquī'mā'na Dios huan lē'ksajna'. 2 Lā' Jesús cāhuanilh:

—¿Chu puhua'nā'tit que huan tamā'na chi'xcuhuī'n
cāpātle'keni'nī't chuntza' porque más ixtalaclē'n que
ā'makapitzīn xalanī'n nac Galilea? 3 Iccāhuaniyāni' que tū'.
Lā' palh hui'xina'n tū' naxtāpalīyā'tit mintapāstacna'ca'n, nā
milīhuākca'n nanīkō'yā'tit. 4 Lā' huan kalhacāujtzeyan a'ntīn
tanīlh a'xni'ca' huan torre de Siloé tapancli lā' cā'a'klhta'lalh,
¿chu puhua'nā'tit que más ixtalaclē'n que ā'makapitzīn xalanī'n
nac Jerusalén? 5 Iccāhuani'yāni' que tū'. Lā' palh hui'xina'n tū'
naxtāpalī'yā'tit mintapāstacna'ca'n, nā nanī'yā'tit.

Huan xaqui'hui' higo a'ntū tū' ixka'lhī ixtō'ca't

6 Lā' tuncan Jesús cāhui'līni'lh huā'mā' a'ntū lītalacastuca lā'
cāhuanilh:

—Kalhatin chi'xcu' ixcha'nī't a'katin xaqui'hui' higo na
ixti'ya't. Lā' a'lh laktzī'n palh ixtō'ca'mā'. Lā' tū' makkak-
sli ixtō'ca't. 7 Lā' tuncan huanilh ixtasācua': "Lakatu'tun
cā'tatza' icmakputza ixtō'ca't huā'mā' qui'hui' lā' nīn tuntū'
icmakkaksa. Catanca' porque xmān yā. Chu tlakaj ic-
cha'nli". 8 Lā' a'ntī ixmaktaka'lha huan ti'ya't kalhtīlh: "Ca-
makxtekti xmān huā'mā' cā'ta. Na'iclacxla'ja huan ti'ya't lā'
na'icmaka'ni' abono. 9 Lāsā' chuhua'j natō'ca'. Lā' palh tū'
tō'ca' a'xni'ca' natancā'ya'".

Jesús mātzeyīlh kalhatin puscāt a'clhchā'puncsua' huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan

10 Lakatin chi'chini' a'ntū ixpūjaxcan, Jesús ixcāmāsu'ni'mā'
nac lītokpān. 11 Lā' ixuī' a'ntza' kalhatin puscāt a'ntī ixī'tza'ca'n

lakacāujtzeyan cā'ta. Ixchi'panī't lakatin tlajana' lā' ix-
maka'ī'tza'ca'n lā' ixtaquilhpūstucnī't lā' tūla ixtā'cstu'nca nīn
macsti'na'j.
12 Lā' Jesús, a'xni'ca' laktzī'lh huan puscāt, ta'sani'lh lā'
huanilh:
—Puscāt, tzeyanī'ta'tza'. Tū'tza' ka'lhī'ya' ta'jatat.
13 Lā' tuncan Jesús mā'ca'ni'lh ixmacan lā' chu tuncan huan
puscāt tā'cstu'ncli lā' tzuculh mācā'tanī Dios. 14 Como Jesús
mātzeyīlh huanmā' chi'chini' a'ntū pūjaxcan, huan xapuxcu' de
huan lītokpān a'kchā'lh lā' cāhuanilh huan tachi'xcuhuī't:
—A'nan xmān lakachāxan chi'chini' para nascujā'tit. Huan
tamā'na chi'chini' cata'ntit tacu'chu'yā'tit lā' tū' a'xni'ca'
jaxkō'can.
15 Lā' tuncan Jesús kalhtīlh:
—¡Tlahua'yā'tit lakatu' milacanca'n! ¿Chu tū' naxcutā'tit mi-
huācaxca'n o mimburroca'n huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan lā'
namāko'tūyā'tit? 16 Lā' huā'mā' puscāt, ī'xū'yātā'nat Abraham,
lā' hua'chīlh līchī'hui'līlh huan Satanás huā'mā' ta'jatat. Lā'
chuhua'j lakacāujtzeyan cā'tatza'. ¿Chu tū' līmakuan ixmaklhtīca
ixta'jatat huā'mā' chi'chini' a'ntū pūjaxcan?
17 A'xni'ca' Jesús hualh huā'mā', cāmāmāxanī'lh ixlīhuākca'n
ixtā'ca'tzanī'n. Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't ixtalīpāxuhua
huan lē'cnīn a'ntūn tlahualh Jesús.

Xati'ni' mostaza
Mt. 13.31-32; Mr. 4.30-32

18 Lā' tuncan Jesús hualh:
—¿Chī huanī't ixlīmāpa'ksīn Dios? Lā' ¿chī na'iclīmālacastuca
a'nchī natalhūhua'n xlaca'n a'ntī Dios cāmāpa'ksī?
19 Natalhūhua'n chuntza' hua'chi staca lakatin ti'ni' de
mostaza a'ntū cha'nli kalhatin chi'xcu' nac ti'ya't. Lacti'na'j
huanmā' ti'ni' lā' a'xni'ca' nastackō', nala hua'chi a'katin
qui'hui'. A'xni'ca' ka'tla'tza' lā' a'ntza' huan spūnnu'
natatlahua ixmāsekca'n.

Huan levadura
Mt. 13.33

20 Nā Jesús cāhuanilh:
—¿Chī na'iclīmālacastuca a'nchī nalaklhtāya ixlīmāpa'ksīn
Dios? 21 U'tza' hua'chi lakatin levadura a'ntū kalhatin puscāt
nalītlō maktu'tun xatapūlhcān harina lā' namakxteka hasta
nalaklhtāyakō' huan ixtasquit.

Huan xapītzina'j mākalhcha
Mt. 7.13-14, 21-23

22 Jesús tēpā ixtej para nac Jerusalén. Lā' ixtētaxtu
cā'lacchicni' ti'na'j lā' laka'tla' lā' ixmāsu'yu. 23 Lā' kalhatin
kalhasqui'nīlh:

—¿Chā xmān makapitzīn natapūtaxtu?

Lā' Jesús kalhtīlh:

24 —Calīhui'lī'tit natanū'yā'tit nac xapītzina'j mākalhcha para
nac a'kapūn, porque iccāhuaniyāni' que lhūhua' nataputza
a'nchī natalītanūcu'tun. Lā' tūlalh catitatanūlh. 25 A'xni'ca'
huan xamāpa'ksīni' chic namālacchō mākalhcha, hui'xina'n
a'ntī yā'na'ntit kēpūn nalīmacasā'na'nā'tit huan mākalhcha. Lā'
nahua'nā'tit: "Caquilāmālaquīni'uj". Lā' xla' nacākalhtīyāni':
"Tū' icca'tzī lhachū xalanī'n hui'xina'n". 26 Lā' hui'xina'n
naquilhtzucuyā'tit nahua'nā'tit: "Iccātā'huā'yanī'ta'ni' lā' hui'x
māsu'yu' na qui'ā'lacchicni'ca'n". 27 Lā' xla' nacākalhtīyāni':
"Iccāhuanini'tza' que tū' icca'tzī lhachū xalanī'n hui'xina'n.
Caquilātapānūni'uj milīhuākca'n. Hui'xina'n lej tlahua'yā'tit
a'ntūn tū' tzey". 28 Lā' chuntza' hui'xina'n nacalhua'nā'tit
a'ntza' lā' nalāmāxcani'yā'tit mintatzanca'n a'xni'ca' nalak-
tzī'nā'tit que Abraham lā' Isaac lā' Jacob lā' ixlīhuākca'n
huan a'cta'sana'nī'n tahui'lāna'ncha' a'nlhā Dios māpa'ksīni'n
lā' hui'xina'n tū' caticātamakxtekni' natanū'yā'tit.

29 'Nataminācha' tachi'xcuhuī't xalanī'n chuxalhā lā'
natahuā'yan a'nlhā Dios māpa'ksīni'n. 30 A'xni'ca'tza' lej
nacā'a'cnīni'ni'can xlaca'n a'ntīn tū' tatasqui'nī chuhua'j;
lā' tū' caticā'a'cnīni'ni'ca xlaca'n a'ntī lej tatasqui'nī chuhua'j
—hualh Jesús.

Jesús līlakaputzalh ixpālacata Jerusalén
Mt. 23.37-39

31 Chu ū'tza' huā'mā' chi'chini' ā'makapitzīn fariseosnu' ta-
lakchilh Jesús lā' tahuanilh:

—Cataxtu de huā'tzā' porque Herodes maknīcu'tunāni'.

32 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Calakpintit huanmā' chi'xcu' a'ntī lej skalalh para nat-
lahua a'ntū xla' lacasqui'n lā' nahuani'yā'tit: "Chuhua'j lā'
lakalī na'iccāmāxtukō' huan tlajana'nī'n. Nā na'iccāmātzeyī
ī'tza'ca'nī'n. Lā' tū'xama'n na'ictlahuakō'". 33 Lā' maclacasqui'n
na'ica'n na quintej chuhua'j lā' lakalī tū'xama'n porque tū'
līmakuan chuxalhā nanī kalhatin a'cta'sana', xmān a'nlhā
huanican nac Jerusalén.

34 '¡Xānti layā'tit xalanī'n nac Jerusalén! Hui'xina'n
cāmaknīyā'tit a'cta'sana'nī'n lā' cāmūta'layā'tit huan lacscujnī'n
a'ntī Dios cāmacā'n. Maklhūhua' xa'iccāmākēstokcu'tunāni'
hua'chi huan ko'lhnu' cāmākēstoka ixcamana', pero tū'
lacasqui'ntit. 35 Cuenta catlahua'tit hui'xina'n como Dios
makxteklitza' mi'ā'lacchicni'ca'n. Lā' iccāhuaniyāni' que tū'tza'
quintilālaktzī'uj hasta huan chi'chini' a'xni'ca' nahuancan:
"Sicua'lanālanī't a'ntī min con ixlīmāpa'ksīn Dios".

14

Jesús mātzeyīlh kalhatin chi'xcu' a'ntī ixka'lhī cu'nu'

1 Lā' milh lakatin chi'chini' a'ntū pūjaxcan lā' a'xni'ca'
Jesús quīmakuā'yalh na ixchic kalhatin xapuxcu' fariseosnu'.
Lā' ā'makapitzīn fariseosnu' ixtamaktaka'lhmā'na. 2 Nā ixuī'
kalhatin chi'xcu' na ixlacapūn lā' ixka'lhī cu'nu'. 3 Lā' tuncan
Jesús cākalhasqui'nīlh huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley lā' huan
fariseosnu':

—Lā' huan ixley Moisés ¿chā makxteka namātzeyīcan
kalhatin ī'tza'ca' huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan o tū' makxteka?

4 Lā' xlaca'n ca'cs tatāyalh. Lā' tuncan Jesús makachi'palh
huan ī'tza'ca' lā' mātzeyīlh lā' huanilh que ca'a'lh. 5 Lā'
cāhuanilh huan fariseosnu':

—Palh mimburroca'n o mihuācaxca'n namakōsa nac
pūlhmā'n xcān ¿chu tū' namācutuyā'tit tuncan a'yuj huan
chi'chini' a'ntū pūjaxcan?

6 Lā' tūlalh takalhtīni'lh nīn tuntū'.

Huan a'ntī cākantāyacanī't a'nlhā tapūchahuamā'ca

7 A'xni'ca' Jesús laktzī'lh huan a'ntī cākantāyacanī't lā'
a'nchī ixtaputzamā'na huan pūtahuī'lhni' a'ntū más xalactzey,
cāmaxquī'lh huā'mā' tapāstacna':

8 —A'xni'ca' nakantāyaca'na' a'nlhā tapūchahuacan, tū'
titahui'la'ya' calacan. Chō'la tzē nachin ā'kalhatin a'ntī más
tasqui'nī que hui'x. 9 Lā' a'ntīn kantāyani' nalaka'nāni'
nahuaniyāni': "Cama'xqui' mimpūtōlh huā'mā' kalhatin
a'ntī ā'calīstān chilh". Lā' chuntza' māxana'jtza' napina'
natahui'la'ya' kēpān. 10 Pero a'xni'ca' nakantāyaca'na',
natahui'la'ya' nac kēpān. Lā' a'xni'ca' namin a'ntī
kantāyanī'ta'ni' nahuaniyāni': "Cata't, catahui'la' nac mesa".
Chuntza' na'a'cnīni'ni'ca'na' na ixlacapūnca'n ā'makapitzīn
a'nlhā tapūchahuacan. 11 A'ntī xa'cstu ka'tla' lacu'tun, ū'tza'
namāmāxanī'can. Lā' a'ntī tū' xa'cstu putza ixlīka'tla', ū'tza'
na'a'cnīni'ni'can.

12 Nā Jesús huanilh huan chi'xcu' a'ntī ixkantāyanī't:

—A'xni'ca' natlahua'ya' mincā'tani' o mintahua',
tū' cacākantāya' xmān mi'amigos lā' mintā'timīn lā'
mintalakapasnī'n lā' huan ricosnu'. Xlaca'n a'xni'ca'
natatlahua ixcā'tani'ca'n, nā tzē natakantāyayāni' lā'
chuntza' naka'lhīya' ixlaktapalh mincā'tani'. 13 Pero
a'xni'ca' natlahua'ya' mincā'tani', cacākantāya' huan a'ntī
lacxcamanīn lā' huan ī'tza'ca'nī'n lā' huan lū'ntu'lanī'n lā'
huan lakatzī'nī'n. 14 Lā' chuntza' nalīpāxuhua'ya' como xlaca'n
tuntū' catitamaxquī'ni'. Lā' chuntza' naka'lhīya' mintatlaj
a'xni'ca' natalakahuanchoko ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī
ixtachihuīn Dios.

Huan ka'tla' tahua'

15 A'xni'ca' takaxmatli huā'mā', kalhatin a'ntī ixuī' nac mesa
huanilh Jesús:
—Līpāxūj a'ntī nahuā'yan a'nlhā Dios māpa'ksīni'n.
16 Lā' tuncan Jesús kalhtīlh:
—Kalhatin chi'xcu' tlahualh lakatin ka'tla' tahua' lā'
cākantāyakō'lh lhūhua' tachi'xcuhuī't. 17 Lā' a'xni'ca' chā'lh
huan hora a'ntū pūhuā'yancan, cāmacā'lh ixtasācua' para
natamāca'tzīnīni'n lā' cāhuanilh a'ntī ixcākantāyanī't: "Cata'ntit
como cāxuī'kō'tza' ixlīhuāk". 18 Pero ixlīhuākca'n tamacā'lh
razón que tūla ta'a'n. Kalhatin hualh: "Apenas ictamāhualh
lakatin ti'ya't lā' maclacasqui'n na'ica'n na'iclaktzī'n.
Icsqui'ni'yāni' que naquimāsputūnu'ni'ya' porque tūlalh
icti'a'ncha'". 19 Lā' kalhatin huampā: "Ictamāhualh tanquitzis
par de huācax lā' ica'n iccālaktzī'n a ver palh tzey tascuja. Por
favor caquimāsputūnu'ni' porque tūlalh icti'a'ncha'". 20 Lā'
kalhatin huampā: "Ictapūchahuakō'lhcus lā' chuntza' tūlalh
icti'a'ncha'".
21 'Lā' a'xni'ca' taspi'tli huan tasācua', huanikō'lh ixpatrón
a'nchī pātle'kelh. Lā' huan ixpatrón a'kchā'lh lā' huanilh ix-
tasācua': "Lacapalh capit na ixcā'tejen cā'lacchicni' lā' cacālī'ta'
a'ntī lacxcamanīn lā' huan ī'tza'ca'nī'n lā' huan lū'ntu'lanī'n
lā' huan lakatzī'nī'n". 22 A'mpā lā' ā'calīstān taspi'tpā huan
tasācua' lā' hualh: "Ictlahualhtza' chu a'nchī quihua'ni' lā'
ti'a'nan lugar". 23 Lā' huan patrón huanilh ixtasācua': "Capit
nac cā'tejen más makatna' lā' nacāsālī'ta'na' lā' natatzuma
quinchic. 24 Iccāhuaniyāni' que nīn tintī' de xlaca'n a'ntī
iccākantāyalh pū'la natahua' quilīhua't".

A'ntū maclacasqui'n para a'ntī nastālani' Cristo

25 Lhūhua' tachi'xcuhuī't ixtastālani' Jesús, lā' xla'
cālaktalakspi'tli lā' cāhuanilh:
26 —Palh catīhuā tapa'ksīcu'tun con quit lā' tū' napāxquī'
Dios más que nacāpāxquī' ixtāta' lā' ixtzī't lā' ixpuscāt lā'
ixcamana' lā' ixtā'timīn lā' hasta māni' xla', ū'tza' tūlalh catilalh
quisca'txtunu'. 27 Lā' a'ntīn tū' pātīni'ncu'tun por quimpālacata
lā' tū' latahui'lacu'tun hua'chi iclahuī' quit, tūlalh catilalh
quisca'txtunu'.
28 'Palh kalhatin chi'xcu' tlahuacu'tun pātin chic, pū'la nat-
lahua ixcuenta lhānchulā' na'a'n de tumīn. Chuntza' naca'tzī
palh na'a'cchā'n huan tumīn a'ntū nalītlahuakō'. 29 Palh
tū' chuntza' natlahua, nasputa ixtumīn a'xni'ca' xmān yācus
xatantūnu'. 30 Lā' ixlīhuāk a'ntī natalaktzī'n, natalīlītzī'n.
Lā' natahuan: "Huā'mā' chi'xcu' tilītzuculh ixchic lā' tū'
mā'ksputukō'lh".
31 'Lā' tū' a'nan kalhatin rey a'ntī tū' pū'la napāstaca palh
tzē nalītlaja con kalhacāuj mil soldados huan rey ixtā'ca'tza

a'ntī ka'lhī kalhapu'xam mil. [32] Lā' palh ca'tzī que tūlalh
catitlajalh ixtā'ca'tza, namacā'ni' kalhatin lacscujni' para
natā'lacāxla a'xni'ca' mimā'cha'cus de makat. [33] Lā' chuntza'
palh hui'xina'n tū' makxtekcu'tunā'tit ixlīhuāk a'ntū milaca'n,
tūlalh catila'tit quisca'txtunu'nī'n.

Huan matzat
Mt. 5.13; Mr. 9.50

[34] Lā' Jesús cāhuanipā:

—Tzey huan matzat. Pero palh tū'tza' ka'lhī ixlīsko'ko',
¿chichū nalīmāsko'kō'palacan? [35] Tū' tzey para tuntū'. Xmān
namaka'ncan. A'ntī kaxmata cuenta catlahualh.

15

Huan borrego a'ntū tza'nkālh
Mt. 18.10-14

[1] Ixlīhuākca'n huan xamātā'jīni'nī'n impuestos lā' a'ntīn tū'
lactzey, xlaca'n talaktapajtzūlh Jesús para natakaxmatni'.
[2] Lā' huan fariseosnu' lā' huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley ix-
talīchihuīna'n Jesús. Lā' talāhuanilh:

—Huā'mā' chi'xcu' cātā'huā'yan huan tachi'xcuhuī't a'ntīn
tū' tzey.

[3] Lā' tuncan Jesús cāhui'līni'lh huā'mā' a'ntū lītalacastuca:

[4] —Palh kalhatin chi'xcu' cāka'lhī lakatin ciento borregos lā'
palh namakatza'nkā lakatin, ¿tuchū natlahua? Nacāmakxteka
huan ā'makapitzīn noventa y nueve a'nlhā tahuā'yamā'na
nac cā'seketni'. Lā' na'a'n naputza huan borrego a'ntū
makatza'nkālh. Naputza hasta a'xni'ca' nakaksa. [5] Lā'
a'xni'ca' nakaksa, napekxtūko'ka'līmin. [6] Lā' a'xni'ca'
nachā'mpala na ixchic, nacāmākēstoka ixamigos lā' a'ntīn
tahui'lāna' pajtzu ixchic. Lā' nacāhuani: "Caquilātā'pāxuhuáuj
chuhua'j como ickaksli quimborrego a'ntū ixtza'nkānī't".
[7] Iccāhuaniyāni' que chu a'cxtim a'nan más tapāxuhuān nac
a'kapūn ixpālacata kalhatin a'ntī xtāpalīnī't ixtapāstacna' que
por ixpālacata noventa y nueve a'ntī tapuhuan que tzeyā
tachi'xcuhuī't lā' chuntza' tū' ta'u'cxca'tzī que maclacasqui'n
nataxtāpalī ixtapāstacna'ca'n.

Huan tumīn a'ntū tza'nkālh

[8] Lā' Jesús cāhuanipā:

—Lā' palh kalhatin puscāt ka'lhī lakacāuj tumīn lā' palh
natza'nkā lakatin, namāquilhtī ixpūmaksko lā' napa'lhnana'n
lā' xa'nca naputza hasta a'nlhā nakaksa. [9] Lā' a'xni'ca'
nakaksa, nacāmākēstoka ixamigas lā' a'ntī tahui'lāna' pa-
jtzu ixchic, lā' nacāhuani: "Caquilātā'pāxuhuáuj como ickak-
slitza' huan tumīn a'ntū ixtza'nkānī't". [10] Iccāhuaniyāni' que

chu a'cxtim natapāxuhua huan ángeles a'xni'ca' naxtāpalī ix-
tapāstacna' kalhatin a'ntī laclē'n.

Huan o'kxa' a'ntī pāxcat līlakō'lh ixtumīn

11 Nā Jesús hualh:

—Kalhatin chi'xcu' ixka'lhī kalhatu' ixo'kxa'n. 12 Lā'
xastancu huanilh ixtāta': "Tāta', caquima'xqui' huan herencia
a'ntū quintapa'ksīni'". Lā' huan xatāta' cāmālacpitzini'lh
ixherenciaca'n. 13 Lā' tū' lej makān huan xastancu
mākēstokkō'lh ixmaclacasqui' lā' a'lh makat ā'lacatin
cā'lacchicni'. Lā' a'ntza' pāxcat līlakō'lh ixtumīn.

14 'Lā' a'xni'ca' ixmakasputkō'nī'ttza' ixtumīn, milh lakatin
tatzi'ncsta nac huanmā' cā'lacchicni' lā' xla' tzuculh pātzi'ncsa.
15 Lā' tuncan a'lh putza a'nlhā namakscuja. Kalhatin chi'xcu'
xala' huan cā'lacchicni' macā'lh para nacāmaktaka'lha pa'xni'.
16 Lā' tihua'cu'tulh a'ntū ixcāmāhuī'mā' huan pa'xni', pero nīn
tintī' ixmaxquī' a'ntū nahua'.

17 'Lā' tuncan tzuculh cuenta tlahua lā' pāstacli: "Lhān
kalhalā't tasācua' na ixchic quintāta' tū' tahuā'yamā'na
lā' cā'a'katāxtūni' lā' quit ictzi'ncsnīmā' huā'tzā'.
18 Na'iclaka'mpala quintāta' lā' na'icuani: "Tāta', ictlahuani'ni'
a'ntūn tū' tzey lā' nā ictlahuanī't a'ntūn tū' tzey na ixlacapūn
Dios. 19 Tū'tza' minī'ni' naquihuani'ya' palh quit mi'o'kxa'.
Caquintlahua' hua'chi kalhatin de mintasācua'nī'n". 20 Lā'
tuncan quilhtāyalh huan tej para nalaka'n ixtāta'.

'Lā' a'xni'ca' makatcus ixa'mā'cha' de na ixchic, laktzī'lh
lā' lakapasli huan ixtāta' lā' lakalhu'malh. Tatu'jnu' laka'lh
lakapāxtoka ixo'kxa' lā' a'kxko'ka'lh lā' mu'sulh. 21 Lā' tuncan
huan ixo'kxa' huanilh: "Tāta', ictlahuani'ni' a'ntūn tū' tzey, lā'
ictlahuanī't a'ntūn tū' tzey na ixlacapūn Dios. Tū'tza' minī'ni'
naquihuani'ya' palh quit mi'o'kxa'".

22 'Pero huan xatāta' cāhuanilh ixtasācua'nī'n: "Calīta'ntit
pūtin xasāsti' lu'xu' lā' camālhakē'tit huā' qui'o'kxa'. Lā'
camacahui'lī'tit lakatin macatzātzāt lā' camātūnū'tit
ī'zapatos. 23 Calīta'ntit huan huācax a'ntū xako'ntīntza' lā'
camaknī'tit. Natlahuayāuj lakatin cā'tani' lā' nahuā'yanāuj
24 porque hua'chilh xanīntza' ixuanī't huā'mā' qui'o'kxa' lā'
lakahuanchokonī't. Ixtza'nkānī'ttza' lā' ickakschokolh". Lā'
tatzuculh tapāxuhua.

25 'Lā' huanmā' chi'chini' huan xapuxcu' ixo'kxa' ixa'nī't
scuja. Lā' a'xni'ca' ixtaspi'tmā' para na ixchic, kaxmatli
xamúsica huan baile. 26 Lā' tuncan ta'sani'lh kalhatin tasācua'
lā' kalhasqui'nīlh tuchū lamā'. 27 Lā' xla' kalhtīlh: "Mat mil-
htza' mistancu. Lā' mintāta' māmaknīnīni'lh huan xako'ntīn
huācax como tzey chilh lā' tū' ī'tza'ca'n".

28 'Pero huan xapuxcu' lej a'kchā'lh lā' tū' ixtanūcu'tun. Lā'
ixtāta' taxtulh para nahuani catanūlh. 29 Lā' xla' huanilh

ixtāta': "Hui'x ca'tzīya' lhūhua'tza' cā'ta ictā'scujnī'ta'ni' lā'
pō'ktu ica'kahuāna'ni'nī'ta'ni'. Lā' tū' maktin quimaxquī'nī'ta'
nīn chu lakatin ti'na'j chivo para na'iccālītā'pāxuhua
qui'amigos. 30 Pero chuhua'j como chilh huā'mā' mi'o'kxa'
a'ntī pāxcat līlakō'lh mintumīn con huan puscan a'ntīn tū' tzey
lā' hui'x māmaknīnīni'nī'ta' huan xako'ntīn huācax".
31 'Lā' tuncan huan xatāta' huanilh: "Hui'x qui'o'kxa' lā'
hui'x pō'ktu quintā'lahui'la', lā' ixlīhuāk a'ntū icka'lhī huāk
mila'. 32 Pero chuhua'j līmakuan natlahuayāuj cā'tani' para
napāxuhuayāuj como mistancu hua'chilh xanīntza' ixuanī't lā'
lakahuanchokonī'ttza'. Hua'chilh ixtza'nkānī'ttza' lā' chuhua'j
ickakspā".

16

Huan xapuxcu' tasācuanī'n a'ntī lej skalalh

1 Nā Jesús cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:

—Ixuī' kalhatin patrón; lej rico ixuanī't. Lā' ixka'lhī
kalhatin xapuxcu' ixtasācua'. Lā' lakminca huanican que
huanmā' xapuxcu' tasācua' ixpāxcatlīlani'mā' ixtumīn. 2 Lā'
tuncan huan ixpatrón māta'sīlh lā' huanilh: "¿Tuchūn chū'tza'
huā' quihuanica por mimpālacata? Caquimāsu'ni' a'ntū
iclīmāmacū'nī'ta'ni' como tū'tza' quintitā'scujti hua'chi xa-
puxcu' tasācua'".
3 'Lā' huan xapuxcu' tasācua' tahui'lalh pāstacna'n: "¿Tuchū
na'ictlahua chuhua'j como quimpatrón quimaklhtīlh quin-
tascujūt? Tū' tli'hui'qui quit para na'icscuja cā'tacuxtu, lā'
icmāxana'n na'icsqui'nīhuā'yan. 4 Quit icka'lhī quimpātunca'tzi
lā' chuntza' tzē na'icchā'n nac lakatin chic para na'icuā'yan
a'xni'ca' tū' na'icka'lhī quintascujūt".
5 'Lā' chuntza' kalhatunu' cāmāta'sīlh a'ntī ixtalaclē'ni' ix-
patrón. A'ntī chā'lh pū'la kalhasqui'nīlh: "¿Lhānchulā' la-
clīpini'ya' quimpatrón?" 6 Lā' xla' kalhtīlh: "Iclaclē'ni' lakatin
ciento barriles de aceite". Lā' tuncan xapuxcu' tasācua'
huanilh: "A' mā' minca'psnat. Tuncan catahui'la' lā' cat-
lahua'pala' ā'kalhtin por xmān cincuenta". 7 Lā' ā'calīstān
kalhasqui'nīlh ā'kalhatin: "¿Chu hui'x, lhānchulā' laclīpini'ya'?"
Lā' huanilh: "Lakatin ciento cuartillo de trigo". Lā' tuncan
huanilh: "A'mā' minca'psnat. Catlahua'pala' ā'kalhtin xmān
por ochenta".
8 'Lā' huan patrón puhualh que huan xapuxcu' tasācua'
skalalh lalh a'nchī tlahualh. Chuntza' a'ntī xalanī'n nac
huā'mā' quilhtamacuj lakskalalhna' para natatlahua ixne-
gocioca'n. Más skalalhna' xlaca'n que a'ntīn takalhalaka'ī'
ixtachihuīn Dios.
9 'Quit iccāhuaniyāni': Nacālīmaktāyayā'tit a'ntīn tamacla-
casqui'n con mintumīnca'n. Lā' chuntza' a'xni'ca' nanīyā'tit lā'

tūla catilīpintit mintumīnca'n, nacātamānūyāni' a'nlhā pō'ktu nalatahui'la'yā'tit.
10 'A'ntī xa'nca namaktaka'lha macsti'na'j a'ntū līmāmacū'can, nā xa'nca namaktaka'lha lhūhua' palh nalīmāmacū'can. A'ntīn tū' xa'nca natlōkentaxtū ixlītlōt a'yuj tū' lej tasqui'nī, xla' tū' xa'nca natlōkentaxtū a'ntū
más tasqui'nī. 11 Palh tūla cātalīmāmacū'yāni' a'ntū xala' nac quilhtamacuj, ¿chichū nacātalīmāmacū'yāni' a'ntū ixla'
Dios? 12 Lā' palh tū' maktaka'lhā'tit a'ntū cātamāsācua'nīyāni' hui'xina'n, tū' caticātamaxquī'n a'ntū milaca'n nala.
13 'Nīn kalhatin tasācua' tzē natā'scuja chu a'cxtim kalhatu' ixpatrón porque napāxquī' kalhatin lā' tū' nalaktzī'ncu'tun ā'kalhatin. Lā' na'a'kahuāna'ni' kalhatin lā' nalakmaka'n ā'kalhatin. Lā' nā chuntza' hui'x tūla nalīpāhua'na' Dios palh nalīpāhua'na' mintumīn.
14 Huan fariseosnu' a'ntī ixtapāxquī' ixtumīnca'n ixtakaxmatmā'na ixlīhuāk huā'mā' lā' ixtalīlītzī'mā'na Jesús. 15 Lā'
tuncan Jesús cāhuanilh:
—Hui'xina'n lacasqui'nā'tit que huan tachi'xcuhuī't natapuhuan que lej tzey hui'xina'n, pero Dios cālakapasni'yāni' mi'a'clhcunucca'n. Lā' a'yuj cā'a'kxokoyā'tit chi'xcuhuī'n chuntza' lā' xlaca'n cāta'a'cnīni'ni'yāni', pero Dios lakmaka'n a'ntū huan tachi'xcuhuī't tapuhuan que lej ka'lhī ixtapalh.

Huan ley lā' ixlīmāpa'ksīn Dios

16 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Ixa'nan huan ixley Moisés hasta a'xni'ca' ixlatlā'huan Juan huan Mā'kpaxīni', lā' chu a'cxtim a'ntū tamāsu'yulh a'cta'sana'nī'n. Chuhua'j talīchihuīna'n huan xatzey tachihuīn a'nchī Dios māpa'ksīni'n. Lā' ixlīhuāk talīhui'lī natatanū.
17 'Jicslīhua' namāsputūcan a'kapūn lā' ti'ya't, pero más jicslīhua' naxtāpalīcan ixtachihuīn Dios. Tū' catixtāpalīca nīn macsti'na'j.

Tū' tzey palh lāmakxtekcan
Mt. 19.1-12; Mr. 10.1-12

18 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Palh kalhatin chi'xcu' namakxteka ixpuscāt lā' natā'tapuchahua ā'kalhatin, xla' makpuscātīni'n na ixlacapūn Dios. Lā' a'ntīn tā'tapūchahua kalhatin puscāt a'ntī makxtekcanī'ttza', nā xla' makpuscātīni'n na ixlacapūn Dios.

Lázaro lā' huan rico

19 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Ixuī' kalhatin chi'xcu'; lej rico ixuanī't. Lā' ixlhakā' ixlu'xu' xalacuan. Lā' lakalīyān ixtlahua cā'tani'. 20 Nā
ixuī' kalhatin chi'xcu'; ixtacuīni' Lázaro. Lā' lhūhua' ixka'lhī ixmactzi'tzi'. Lā' ixtahui'la ī'squi'nīhuā'yan na ixtanquilhni'

huan rico. 21 Lā' xla' ixlēka'scu'tun huan xalacpītzin pāntzi
a'ntū ixyuja de na ixmesa huan rico. Lā' huan chichi' ī'snakani'
ixtzi'tzi'.
22 ’Lā' milh lakatin chi'chini' huan Lázaro nīlh, lā' huan
ángeles talē'lh nac a'kapūn. Nā a'ntza' ixuī' Abraham. Nā huan
rico nīlh lā' mā'cnūca.
23 ’Lā' a'xni'ca' ixpātīni'mā' huan rico nac pūpātīn,
talacayāhualh lā' cālaktzī'lh Abraham lā' Lázaro ixtu'ca'n.
24 Lā' tuncan ta'salh lā' hualh: “Quintāta' Abraham,
caquilakalhu'ma' lā' cama'cata' Lázaro para que camojōlh nac
xcān kantin ixmakspulh lā' camāske'hui'huī'lh quisī'ma'kā't
porque lej icpātīni'mā' na ixlaclhni' lamana'”.
25 ’Lā' Abraham huanilh: “Qui'o'kxa', capāstacti xa'nca
que hui'x lej tzey a'nī'ni'n na minquilhtamacuj lā' Lázaro tū'
tzey a'nī'ni'lh. Lā' chuhua'j xla' māko'xamixīmā'ca huā'tzā' lā'
hui'x pātīni'pā't a'ntza'. 26 Lā' huampala a'nan lakatin ka'tla'
cā'pūtatonkopūn a'ntū quincāmā'kapitziyāni'. Lā' chuntza'
a'ntīn ta'a'ncu'tun a'ntza' tūlalh catita'a'lh lā' nīn xalanī'n
a'ntza' tūlalh catitamilh ā'tzā'”.
27 ’Lā' tuncan huan rico hualh: “Quintāta' Abraham, ic-
squi'niyāni' que cama'capi Lázaro na ixchic quintāta' 28 para
nacāhuani kalhaquitzis quintā'timīn a'ntīn tahui'lāna'ncha'cus.
Lā' chuntza' xlaca'n tū' catitatanūlh nac huā'mā' pūpātīn”.
29 ’Lā' Abraham huanilh: “Xlaca'n taka'lhītza' a'ntū tzo'kli
huan Moisés lā' huan profetasna'. Cuenta catatlahualh
ū'tza'”. 30 Lā' huan rico kalhtīni'lh: “Stu'ncua'. U'tza' icca'tzī
pero palh ixcālaka'lh kalhatin a'ntī nīnī'ttza', ixtaxtāpalīlh ix-
tapāstacna'ca'n”. 31 Lā' Abraham huanilh: “Palh tū' cuenta
tatlahua a'ntū tzo'kli huan Moisés lā' huan profetasna', nīn tū'
catitakalhlaka'ī'lh a'yuj ixcālaka'lh a'ntī lakahuanchokonī't de
na ixlaclhni'ca'n nīnī'n”.

17

Pō'ktu a'nan a'ntīn talaclē'n
Mt. 18.6-7, 21-22; Mr. 9.42

1 Jesús cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:
—Pō'ktu a'nan catūhuā a'ntū nacāmātonkopū tachi'xcuhuī't,
pero xānti tala xlaca'n a'ntīn tamātonkopū ā'makapitzīn lā'
tamātlahuī talaclē'i'. 2 Mejor ixpixchī'hua'ca'ca lakatin chihuix
lā' ixmacā'nca nac mar, lā' tū' ixmātonkopūlh nīn kalhatin a'ntī
tzucumā'cus kalhlaka'ī'. 3 Cuenta catlahua'tit.
’Palh mintā'tin tlahuani'nī'ta'ni' a'ntūn tū' tzey, nahuani'ya'.
Lā' palh xla' puhuan que tū' tzey a'ntū tlahualh,
namāsputūnu'ni'ya'. 4 Lā' namāsputūnu'ni'ya' a'yuj lakatin
chi'chini' maktojon catlahualh tūn tū' tzey lā' maktojon
nalakmināni' nahuaniyāni': “Tū' tzey quit, lā' tū' ā'maktin
ictitlahualh”.

A'ntīn takalhlaka'ī' taka'lhī līmāpa'ksīn

5 Huan sca'txtunu'nī'n tahuanilh huan Jesús:

—Caquilāmaktāyauj para que ā'chulā' na'ickalhlaka'ī'yāuj.

6 Lā' huan Māpa'ksīni' cāhuanilh:

—Palh ixkalhlaka'ī'tit, a'yuj macsti'na'j, ixuani'tit huanyā qui'hui': "Catatampu'lhu' lā' capit tāya'ya' nac mar". Lā' chuntza' huan qui'hui' ixtlahualh.

Ixlītlōt a'ntī tasācua'

7 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Palh hui'x ixka'lhi' kalhatin mintasācua' a'ntī scujnī'ttza' tintacuj lā' ixtaspi'tli na minchic, tū' catihua'ni': "Catanu', cahuā'ya'".
8 Chō'la nahuani'ya': "Cacāxtlahua' quilīhua't lā' pū'la naquimā'huī'ya' quit. A'calīstān nahuā'ya'na' hui'x".

9 'Lā' a'xni'ca' mintasācua' natlahuakō' ixlītlōt, tū' catihua'ni' nīn pāxcatca'tzī como xla' tasācua'.
10 Lā' chuntza' hui'xina'n, a'xni'ca' tlahuakō'yā'tit ixlīhuāk ixtapuhuān Dios, nahuanā'tit: "Tū' maclacasqui'n naquincāhuaniyāni' pāxcatca'tzī como xmān ictlahuáuj quilītlōtca'n".

Jesús cāmātzeyīlh kalhacāuj a'ntī ixtamasni'mā'na ixquinītca'n

11 A'xni'ca' ixa'mā'cus nac Jerusalén, Jesús tētaxtulh lacalhūhua' cā'lacchicni' xala' nac Samaria lā' Galilea.
12 A'xni'ca' ixtapajtzūtēlhatza' lakatin cā'lacchicni', kalhacāuj chi'xcuhuī'n a'ntī ixtamasmā'na ixquinītca'n tataxtulh para natapāxtoka. Lā' makat tatāyalh xlaca'n
13 lā' lej palha' tahualh:

—¡Jesús, Mākalhtō'kē'ni', caquilālakalhu'mauj!

14 Lā' a'xni'ca' Jesús cālaktzī'lh, cāhuanilh:

—Capintit cāmāsu'ni'yā'tit mimacni'ca'n huan curasna'.

Lā' a'xni'ca' xlaca'n ixta'a'mā'nacus nac tej, talaktzī'lh ixmacni'ca'n que tzeytza' ixtahuanī't.
15 Lā' kalhatin de xlaca'n, a'xni'ca' laktzī'lh que ixtzeyanī'ttza', taspi'tli mācā'tanītēlha Dios.
16 Tatzokostani'lh Jesús para namaxquī' pāxcatca'tzī. Lā' huā'mā' chi'xcu' xala' nac Samaria ixuanī't.
17 Lā' tuncan Jesús hualh:

—¿Chu tū' kalhacāuj a'ntī tatzeyalh? ¿A'chī' tū' tamilh huan makapitzīn kalhana'jās?
18 ¿Chā xmān huā'mā' samaritano taspi'tli para naquimaxquī' pāxcatca'tzī?

19 Lā' tuncan huanilh huan chi'xcu':

—Catāqui' lā' catlā'hua'. Tzeyanī'ta' como kalhalaka'ī'nī'ta'.

A'nchī nachin ixlīmāpa'ksīn Dios
Mt. 24.23-28, 36-41

20 Lā' huan fariseosnu' takalhasqui'nīlh Jesús:

—¿Lhachūnīn nala que nacāmāpa'ksīkō' Dios tachi'xcuhuī't?

Lā' xla' cākalhtīlh:

—A'nchī Dios cāmāpa'ksīkō', tū' tasu'yu. 21 Tūla cati-
huanca: "A'huī", o "A'hui'lacha'". Ixlīmāpa'ksīn Dios huī'tza' na
ixa'clhcunucca'n tachi'xcuhuī't.
22 Lā' tuncan cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:
—Namin lakatin chi'chini' a'xni'ca' hui'xina'n lej
nalaktzī'ncu'tunā'tit a'nchī namāpa'ksīni'n huan Chi'xcu' xala'
Tālhmā'n. Nalaktzī'ncu'tunā'tit a'yuj xmān lakatin chi'chini'.
Lā' tū' catilaktzī'ntit. 23 Lā' nacātahuaniyāni': "A'huī'",
o "A'hui'lacha'". Pero tū' tipinā'tit lā' tū' tistālani'yā'tit.
24 Hua'chi tasu'yu lakatin makli'pni' a'nchī palaj xkaka nac
a'kapūn, chuntza' nala a'xni'ca' namin quilacchi'chini' lā'
quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. 25 Pū'la lej na'icpātīni'n lā'
naquintalakmaka'n xalanī'n huā'mā' quilhtamacuj.
26 'Lā' hua'chi pātle'kelh a'xni'ca' ixuī'cus Noé, nā chuntza'
nala a'xni'ca' namin quilacchi'chini' quit huan Chi'xcu' xala'
Tālhmā'n. 27 Ixtahuā'yan lā' ixtatapūchahua lā' ixtamāstā'mā'na
ixtzu'ma'jātca'n para natatapūchahua hasta a'xni'ca' huan
chi'chini' a'ntū pūtanūlh Noé nac barco. Lā' huan lakuat milh
lā' tanīkō'lh. 28 Nā chuntza' pātle'kelh a'xni'ca' ixuī'cus Lot;
ixtahuā'yamā'na lā' ixtako'tnumā'na; ixtatamāhuana'mā'na lā'
ixtastā'namā'na; ixtacha'nāna'n lā' ixtatlahua ixchicca'n. 29 Lā'
a'xni'ca' Lot taxtulh de huan cā'lacchicni' Sodoma, yujli macs-
cut lā' azufre de nac a'kapūn lā' cāmaknīkō'lh ixlīhuākca'n.
30 'Hua'chi a'xni'ca' ixtahui'lāna'cus Lot lā' Noé, chuntza'
nala a'xni'ca' na'iccātasu'ni'yāni' quit huan Chi'xcu'
xala' Tālhmā'n. Tachi'xcuhuī't tū' tapuhuan palh palaj
na'icmimpala.
31 'A'xni'ca' namin huā'mā' chi'chini', a'ntī huī' kēpūn lā'
ka'lhī ixmaclacasqui' na ixchakān ixchic, tū' catitanūlh para
namāxtu. Lā' a'ntī scujmā'cha' na ixā'tacuxtu, tū' catitaspi'tli
na ixchic para natē catūhuā. 32 Capāstactit a'ntū pātle'keni'lh
ixpuscāt Lot. 33 A'ntī māpūtaxtūcu'tun ixlīca'tzīn, tū' catipāstacli
a'ntū a'nan nac cā'quilhtamacuj. Lā' a'ntī xmān pāstaca a'ntū
a'nan nac cā'quilhtamacuj, xla' tū' catipūtaxtulh.
34 'Iccāhuaniyāni' que huanmā' tzī'sa kalhatu' natalhtata nac
lakatin xti'cat, lā' Dios nalē'n kalhatin lā' namāchoko kalhatin.
35 Lā' kalhatu' puscan natasquiti pajatzu, lā' Dios nalē'n
kalhatin lā' namāchoko kalhatin. 36 Lā' kalhatu' chi'xcuhuī'n
natascuja ixtu'ca'n nac cā'tacuxtu, lā' Dios nalē'n kalhatin lā'
namāchoko kalhatin —hualh Jesús.
37 Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā'na tachihuīn, huan
ī'sca'txtunu'nī'n takalhasqui'nīlh:
—Māpa'ksīni', lā' ¿lhachūnīn napātle'ke huā'mā'?
Lā' xla' cākalhtīlh:
—Chuxalhā napātle'ke, hua'chi huan chū'ni' tatakēstoka
chuxalhā a'nan ixlīhua'tca'n.

18

Huan lakapūt lā' huan juez

1 Jesús cāhuanilh catūhuā a'ntū lītalacastuca para nacāmāsu'ni'
que lakalīyān natakalhtō'ka' lā' tū' maktin catilakachā'ni'lh.
2 Cāhuanilh:
—Ixuī' nac lakatin cā'lacchicni' kalhatin juez. Tū'
ixa'cnīni'ni' Dios lā' nīn cuenta ixcātlahua a'ntī ixtaputza
justicia. 3 Chu a'ntza' huanmā' cā'lacchicni' ixuī' kalhatin
lakapūt. Lakalīyān ixa'n laktzī'n huan juez para
natlahuani'can lakatin justicia ixpālacata ixtā'ca'tza. 4 Lā'
ixlīmaklhūhua'tza' huan juez tū'tza' tlahuani'cu'tulh justicia.
Lā' ā'calīstān puhualh: "A'yuj tū' ica'cnīni'ni' Dios lā' tū' cuenta
ictlahua a'yuj taputza justicia, 5 pero como huā'mā' lakapūt
quimājiclhuī'lhtza', na'ictlahuani' justicia, para que tū'tza'
camilh quimājiclhuī'".
6 Lā' huan Māpa'ksīni' Jesús hualh:
—Cuenta catlahua'tit a'ntū tlahualh huan juez a'yuj
tū' tzey ixuanī't. 7 Lā' ā'chulā' nacālīmaktāya Dios xlaca'n
a'ntī cālacsacnī't a'ntī lakalīyān lā' tintascac tasqui'ni'. Lā'
¿chu natakoxī nacāmaktāya? 8 Iccāhuaniyāni' que palaj
nacālīmaktāyayāni'. Lā' quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n.
Lā' a'xni'ca' na'icmimpala, ¿chā na'ickaksa nac huā'mā'
quilhtamacuj a'ntīn takalhlaka'ī' lā' tasqui'ni'mā'na Dios
lakalīyān?

Huan fariseo lā' huan mātā'jīni' de impuestos

9 Jesús cāhuanipā catūhuā a'ntū lītalacastuca para a'ntī
tapuhuan que xlaca'n xalactzey lā' talakmaka'n ā'makapitzīn.
Hualh:
10 —Kalhatu' chi'xcuhuī'n ta'a'lh nac lītokpān para
natakalhtō'ka'. Lā' kalhatin de xlaca'n fariseo ixuanī't, lā'
ā'kalhatin mātā'jīni' de impuestos ixuanī't. 11 Lā' huan fariseo
tāyalh kalhtō'ka' chuntza': "Dios, icmaxquī'yāni' pāxcatca'tzī
porque quit tū' hua'chi ā'makapitzīn. Tū' icka'lhāna'nī't. Tū'
ictampi'lhīni'nī't. Lā' quit tū' icmakpuscātīni'n. Lā' nīn quit
hua'chi huā'mā' mātā'jīni' de impuestos. 12 Quit tū' icuā'yan
lakatu' chi'chini' nac lakatin semana, lā' de a'ntū icka'lhī
icmāstā' ixlīhuāk a'ntū maclacasqui'n para quilē'ksajna'".
13 'Lā' xtunc hualh huan mātā'jīni'. Xla' makat tāyalh. Lā' tū'
ixtalacayāhuacu'tun, nīn ixtaquilhpūqui pero ixcu'xatucscan
lā' ixuan: "¡Dios, caquilakalhu'ma' porque quit tū' tzey!"
14 'Lā' iccāhuaniyāni' que huā'mā' mātā'jīni' xalacuan tasu'yu
na ixlacapūn Dios lā' huan fariseo tū'. Lā' chuntza' a'ntī
ka'tla'jca'tzī, xla' namāmāxanī'can. Lā' a'ntī tū' ka'tla'jca'tzī,
ū'tza' na'a'cnīni'ni'can.

Jesús cāsicua'lanālīlh huan lakska'tā'n
Mt. 19.13-15; Mr. 10.13-16

15 Nā cālīmini'ca camana' Jesús para que ixcā'a'cpūxa'malh.
Lā' a'xni'ca' talaktzī'lh ī'sca'txtunu'nī'n, talacaquilhnīlh a'ntī
ixtalīmin. 16 Lā' Jesús cāmāta'sīlh huan camana' lā' cāhuanilh
ī'sca'txtunu'nī'n:

—Cacāmakxtektit huan camana' caquintalakmilh lā' tū'
cacāmāmakchuyī'tit como huan a'ntī natatapa'ksī con Dios
a'nlhā māpa'ksīni'n, xlaca'n a'ntī naquintalīpāhuan hua'chi
huan tamā'na camana'. 17 Ixlīstu'ncua' iccāhuaniyāni' que
a'ntīn tū' takalhlaka'ī' ixtachihuīn Dios hua'chi lakska'tā'n
takalhlaka'ī', tū' maktin catitatanūlh a'nlhā māpa'ksīni'n Dios.

Huan o'kxa' a'ntī rico tā'chihuīna'lh Jesús
Mt. 19.16-30; Mr. 10.17-31

18 Kalhatin de huan xanapuxcu'nu' kalhasqui'nīlh Jesús:

—Tzeyā Mākalhtō'kē'ni' hui'x. ¿Tuchū na'ictlahua para
na'icka'lhī quinquilhtamacuj para pō'ktu?

19 Lā' Jesús huanilh:

—¿A'chī' quihuani'ya' palh tzey quit? Xmān kalhatin a'ntī
xatzey lā' ū'tza' māni' a'ntī Dios. 20 Hui'x ca'tzīya' ixlīmāpa'ksīn
Dios a'ntū huan chuntza:

Tū' timakpuscātīni'na'.
Tū' timaknīni'na'.
Tū' tika'lhāna'na'.
Tū' tilīchi'huīna'na' nīn kalhatin.
Cacā'a'kahuāna'ni' mintāta' lā' mintzī't.

21 Lā' huan chi'xcu' kalhtīlh:

—Huāk huā' tamā'na' ictlōkentaxtūkō'nī'ttza' desde
quilīti'na'j.

22 Lā' a'xni'ca' kaxmatli huā'mā', Jesús huanilh:

—Xmān lakatin catūhuā tisputni'yāni' a'ntū natlahua'ya'.
Caquīstā'kō'j huāk a'ntū ka'lhī'ya' lā' nacāmālacpitzini'ya' huan
tumīn huan pobresni' lā' naka'lhī'ya' a'nchī rico nalīla'ya' nac
a'kapūn. Lā' ā'calīstān caquintā'pi, a'yuj napātīni'na'.

23 Lā' a'xni'ca' huan chi'xcu' kaxmatli huā'mā' tachihuīn, lej
līlakaputzalh como lej rico ixuanī't.

24 Lā' a'xni'ca' Jesús laktzī'lh a'nchī lej ixlakaputza, huanilh:

—Lej jicslīhua' natatapa'ksī con Dios xlaca'n a'ntī lej ri-
cosnu'. 25 Tū' lej jicslīhua' natanū lakatin camello na ix-
tani' līxtokon. Más jicslīhua' natanū kalhatin rico a'nlhā
māpa'ksīni'n Dios.

26 Lā' a'ntīn takaxmatli huā'mā' tahualh:

—Lā' ¿tichūn tzē māpūtaxtūcan?

27 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Huan chi'xcuhuī'n tūlalh catitatlahualh nīn tuntū' para
natalīpūtaxtu; xmān Dios tzē nacāmāpūtaxtū.

28 Lā' Pedro huanilh:

—Quina'n icmakxtekkō'uj ixlīhuāk lā' iccāstālani'mā'ni'.

29 Lā' tuncan Jesús cākalhtīlh:

—Stu'ncua a'ntū iccāhuaniyāni'. A'nan a'ntī nata'a'kxtekui'lī
ixchicca'n o ixtāta'ca'n lā' ixtzī'tca'n o ixtā'timīnca'n o
ixpuscātca'n o ixcamana'ca'n para nata'a'kahuāna'ni' Dios.
30 Xlaca'n ā'chulā' nataka'lhī nac huā'mā' quilhtamacuj,
lā' nataka'lhī ixquilhtamacujca'n para pō'ktu a'nlhā Dios
māpa'ksīni'n.

Huampala Jesús māca'tzīnīni'lh que nanī
Mt. 20.17-19; Mr. 10.32-34

31 Jesús cāmāta'sīlh ī'sca'txtunu'nī'n lā' cāhuanilh:

—A'mā'nauj nac Jerusalén a'nlhā natlōkentaxtūkō'can
ixlīhuāk a'ntū talītzo'kli huan profetasna' por quimpālacata
quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. 32 Lā' naquimacamāstā'can
con a'ntīn tū' israelitas lā' naquintalakapala lā' naquinta-
lakmaka'n lā' naquintalakachojmanī. 33 Naquintakēsnoka
lā' ā'calīstān naquintamaknī. Lā' ixlīlakatu'tun chi'chini'
na'iclakahuanchoko.
34 Lā' huan ī'sca'txtunu'nī'n nīn tuntū' tamāchekxīlh de
huā'mā', nīn ixtaca'tzī a'ntū ixlīchihuīna'mā' porque hua'chilh
xatatzē'kni' a'ntū ixcāhuanimā'.

Jesús mālacahuānīlh kalhatin lakatzī'n xala' nac Jericó
Mt. 20.29-34; Mr. 10.46-52

35 A'xni'ca' Jesús ixchā'mā'tza' huan cā'lacchicni' Jericó,
ixuī' kalhatin lakatzī'n na ixpāxtūn tej. I'squi'nīhuā'yahuī'.
36 Lā' a'xni'ca' ixkaxmata tētaxtumā'ca, ixkalhasqui'nīni'n
tichū ixpātle'kemā'. 37 Huanica que Jesús xala' nac Nazaret
ixpātle'kemā'. 38 Lā' tuncan ta'salh lā' hualh:

—¡Jesús! ¡Hui'x ixtā'nat David a'ntī xa'icka'lhīmā'nauj!
¡Caquilakalhu'ma'!

39 A'ntī ixtapū'lani'nī't Jesús taquilhnīlh huan lakatzī'n para
que ixquilhca'cslalh, pero xla' ā'chulā' ta'salh lā' hualh:

—¡Hui'x ixtā'nat David a'ntī xa'icka'lhīmā'nauj!
¡Caquilakalhu'ma'!

40 Lā' tuncan Jesús tāyalh lā' hualh calīmini'ca. Lā' a'xni'ca'
pajtzu ixlakayātza', kalhasqui'nīlh:

41 —¿Tuchū lacasqui'na' que na'ictlahuani'yāni'?

Lā' huan lakatzī'n kalhtīlh:

—Māpa'ksīni', caquimā'lacahuā'nī'pala'.

42 Lā' Jesús huanilh:

—¡Calacahuā'na'! Tzeyanī'ta' como kalhlaka'ī'nī'ta'.

43 Lā' tuncan huā'mā' ka'tlā'tus lacahuāna'lh huan lakatzī'n.
Lā' stālani'lh Jesús, mācā'tanītēlha Dios. Lā' ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't talaktzī'lh huā'mā' lā' nā xlaca'n tamācā'tanīlh
Dios ixlīhuākca'n.

19

Jesús lā' Zaqueo

1-2 Ixuī' kalhatin rico; ixtacuīni' Zaqueo. Lā' xapuxcu'
ixuanī't de huan mātā'jīni'nī'n impuestos. Lā' a'xni'ca' Jesús
ixtētaxtumā' nac Jericó, a'ntza' ixuī' Zaqueo.
3 Huā'mā' Zaqueo ixlaktzī'ncu'tun Jesús para que ixlakapasli
pero tūla ixlaktzī'n Jesús como lej a'ctzina'j chi'xcu' ixuanī't lā'
lhūhua' tachi'xcuhuī't ixa'nan. 4 Lā' tuncan tatu'jnunpū'lalh
a'nlhā natētaxtu Jesús lā' tō'ca'lh nac a'katin ka'tla' qui'hui'
a'ntū huanican sicómoro para que tzē nalaktzī'n. 5 Lā' a'xni'ca'
Jesús ixpātle'kemā' a'ntza', talacayāhualh lā' huanilh Zaqueo:
—Lacapalh cayujti porque chuhua'j na'ictachoko na
minchic.
6 Lā' Zaqueo lacapalh yujli lā' līpāxūj lē'lh Jesús na ixchic.
7 Lā' a'xni'ca' talaktzī'lh huā'mā', ixlīhuākca'n tatzuculh
talīchihuīna'n lā' talāhuanilh que Jesús ixa'nī't tachoko na ix-
chic a'ntīn tū' tzey. 8 Lā' ā'calīstān Zaqueo tāyalh lā' huanilh
Jesús:
—Chuhua'j, na'iccāmaxquī' i'tāt a'ntū icka'lhī huan
pobresni'. Lā' palh xa'iccā'a'kxokomaklhtīnī't ā'makapitzīn,
na'iccāmaxquī' maktā'ti' ixlaktapalh.
9 Lā' Jesús huanilh:
—Chuhua'j pūtaxtunī'ta' porque kalhlaka'ī'nī'ta' a'nchī
Abraham kalhlaka'ī'lh. Nā xalanī'n na minchic tapūtaxtunī't.
10 Lā' quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n icmilh iccāputza
a'ntīn tū' takalhlaka'ī' para na'iccāmāsu'ni' a'nchī
nacālīmāpūtaxtūcan.

Lakacāuj tumīn

11 A'xni'ca' ixtakaxmatmā'na a'ntū ixcāhuanimā' Jesús, xla'
cāhuanilh a'ntū lītalacastuca. Como ixtatapajtzūmā'na nac
Jerusalén, xlaca'n tapuhualh que palaj natasu'yu a'nchī Dios
namāpa'ksīni'n nac huā'mā' quilhtamacuj. 12 Lā' tuncan Jesús
cāhuanilh:
—Ixuī' kalhatin chi'xcu' lā' xla' tū' chu catihuāyā chi'xcu'.
Lā' ixa'mā' makat nac lakatin ti'ya't a'nlhā nalīhui'līcan
i'xlīrey lā' ā'calīstān nataspi'tpala. 13 Lā' a'xni'ca' ixa'mā'cus,
cāmākextimīlh kalhacāuj ixtasācua' lā' a'cxtim cāmaxquī'lh
lhūhua' tumīn chā'tunu' de xlaca'n lā' cāhuanilh: "Camāscujū'tit
huā' tumīn hasta a'xni'ca' na'icmimpala".
14 'Lā' huan tachi'xcuhuī't xalanī'n ixā'lacchicni' tū' ixta-
laktzī'ncu'tun lā' cāmāstālīca lacscujnī'n para natahuan: "Tū'
iclacasqui'nāuj huā'mā' chi'xcu' hua'chi rey". 15 Pero a'yuj,
līhui'līca ixlīrey lā' chuntza' taspi'tli na ixti'ya't.
'Lā' a'xni'ca' chilh, cāmāta'satīnīni'lh huan tasācua' a'ntī
ixcāmaxquī'nī't tumīn. Ixca'tzīcu'tun a'nchī ixtatlajanī'ttza'

chā'tunu' de xlaca'n. 16 A'ntī xapū'la a'lh lā' hualh: "Mintumīn
tlajanī't makcāuj". 17 Huan rey kalhtīlh: "Lej tzey tasācua'
hui'x, como xa'nca mā'scu'ju' a'yuj macstina'j tumīn.
Na'icui'līyāni' milīgobernador de lakacāuj cā'lacchicni'".

18 'Lā' chā'mpā kalhatin lā' hualh: "Mintumīn tlajanī't
makquitzis". 19 Lā' nā kalhtīlh: "Hui'x nala'ya' milīgobernador
de lakaquitzis cā'lacchicni'".

20 'Lā' tuncan kalhatin chā'mpā lā' hualh: "A' mā' mintumīn.
Icmāquī'lh nac lakatin pāyu 21 porque icjicua'ni'ni' como hui'x
līpalha' milīmāpa'ksīn. Hui'x tē'ya' a'ntūn tū' hui'līnī'ta' lā'
makalana'na' a'nlhā tū' cha'nāna'nī'ta' hui'x". 22 Lā' tuncan
huan rey hualh: "Hui'x tū' tzey tasācua'. Mismo mintachi-
huīn lē'ksa'nīni'nāni'. Hui'x puhua'na' palh quit lej līpalha'
icmāpa'ksīni'n lā' ictē a'ntūn tū' quit icui'līnī't, lā' icmakalana'n
a'nlhā tū' quit iccha'nāna'nī't. 23 Lā' ¿a'chī' tū' hui'li' nac
banco quintumīn? Chuntza' xa'icmaklhtīni'lh quintumīn con
xaska'ta' a'xni'ca' xa'ictaspi'tpā na quinchic".

24 'Lā' cāhuanilh a'ntī ixtayāna': "Camaklhtītit ixtumīn lā' ca-
maxquī'tit a'ntī tlajanī't makcāuj". 25 Lā' tahuanilh: "Pero xla'
ka'lhītza' makcāuj". 26 Lā' huan rey kalhtīlh: "Iccāhuaniyāni'
más namaxquī'can a'ntī ka'lhī, pero a'ntīn tū' lhūhua' ka'lhī
namaklhtīkō'can a'ntū ka'lhī. 27 Lā' quintā'ca'tzanī'n a'ntīn tū'
quintalacasqui'n hua'chi rey, caquilī'ta'ni'tit lā' cacāmaknī'tit
na quilacapūn".

Jesús ixtanūtēlhatza' nac Jerusalén
Mt. 21.1-11; Mr. 11.1-11; Jn. 12.12-19

28 A'xni'ca' huankō'lh huā'mā', Jesús tēlh ixtej para nac
Jerusalén. 29 Lā' ixtapajtzūmā'natza' nac huan cā'lacchicni'
a'nlhā huanican Betfagé lā' a'nlhā huanican Betania. A'ntza'
pajtzu huan o'kspū'n a'nlhā huanican Olivos. Lā' Jesús
cāmāpū'līlh kalhatu' ī'sca'txtunu'nī'n 30 lā' cāhuanilh:

—Capintit huan nac cā'lacchicni' a'ntūn tasu'yu na
milacapūnca'n. Lā' a'xni'ca' nachipinā'tit, nalaktzī'nā'tit
lakatin xaska'ta' burro a'ntū chī'yāhuacanī't. Nīn tintī'na'j
kētō'la. Caxcutit lā' caquilālīmini'uj huā'tzā'. 31 Lā' palh
catīhuā nacākalhasqui'nīyāni': "¿A'chī' xcutpā'na'ntit huan
burrito?" hui'xina'n nakalhtīni'nā'tit: "Huan Māpa'ksīni'
maclacasqui'n".

32 Lā' huan sca'txtunu'nī'n ta'a'lh lā' takaksli hua'chi huan
Māpa'ksīni' ixcāhuaninī't. 33 Lā' a'xni'ca'tza' ixtaxcutmā'na
huan burro, huan ixtēcu' cāhuanilh:

—¿A'chī' xcutpā'na'ntit huan burro?

34 Lā' xlaca'n takalhtīni'lh:

—Huan Māpa'ksīni' maclacasqui'n.

35 Lē'ni'ca Jesús tuncan lā' talīkētlapalh ixlu'xu'ca'n lā'
kēhui'līca Jesús huan burro. 36 Lā' a'xni'ca' Jesús ixa'mā'tza'
lacachuna'j, ixmāpī'ni'tēlhacan lu'xu' nac tej. 37 Lā' a'xni'ca'
ixtatapajtzūtēlhatza' a'nlhā laktokopūcanāchi huan nac kēstīn
Olivos, tatzuculh tapāxuhua ixlīhuākca'n huan a'ntīn takalh-
laka'ī'lh lā' ixtastālani'tēlha. Lā' tata'salh lā' tamācā'tanīlh Dios
por ixpālacata ixlīhuāk huan lē'cnīn a'ntūn talaktzī'lh. 38 Lā'
ixtahuan:

—¡Sicua'lanālanī't huan Rey a'ntī mimā' por ixlīmāpa'ksīn Dios! ¡Līpāxūj nac a'kapūn! ¡Ca'a'cnīni'ni'ca Dios!

39 Lā' tuncan ā'makapitzīn fariseosnu' a'ntī ixtayāna' na ixla-
clhni' chi'xcuhuī'n, tahualh:

—Mākalhtō'kē'ni', cacāquilhni' a'ntīn tastālani'yāni'.

40 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Iccāhuaniyāni' palh huā' tamā'na nataquilhca'csla, huan chihuixni' natata'sa.

41 Lā' a'xni'ca' pajtzutza' ixa'mā'cha', Jesús laktzī'lh huan
cā'lacchicni' Jerusalén lā' calhualh 42 lā' hualh:

—¡Tzey ixuanī't para hui'xina'n xalanī'n nac Jerusalén
palh ixmāchekxī'tit cahuā a'nchī nalīpūtaxtuyā'tit, a'yuj
huā'mā' chi'chini'! Pero chuhua'j tatzē'knī't lā' tūlalh
catipūtaxtutit. 43 Namin lakatin quilhtamacuj a'ntūn tū' tzey.
Lā' mintā'ca'tzanī'nca'n natamin natayāhua lakatin corral
ixmacni' mincālacchicni'ca'n lā' nacātalīxti'li'yāni' lakachu.
44 Lā' nacātalīlakasno'kāni' nac ti'ya't. Nacātamaknīkō'yāni'
milīhuākca'n lā' natalacpanckō' lā' tū' catimakxtekli
nīn lakatin chihuix ixa'cpān huan taxaka. Chuntza'
nacāpātle'keni'yāni' como tū' lakapastit Dios a'xni'ca' cālakmini'
para nacāmāpūtaxtūyāni'.

Jesús cātantlakaxtulh a'ntī ixtastā'namā'na nac xaka'tla' lītokpān
Mt. 21.12-17; Mr. 11.15-19; Jn. 2.13-22

45 Lā' tuncan Jesús tanūlh nac xaka'tla' lītokpān lā'
tzuculh cātantlakaxtu huan a'ntī ixtastā'namā'na lā'
ixtatamāhuana'mā'na na ixtanquilhni' huan lītokpān. 46 Lā'
cāhuanilh:

—Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios: "Quinchic xmān para pūkalhtō'ka'can". Lā' hui'xina'n tlahuapā'na'ntit hua'chi ix-chicca'n ka'lhāna'nī'n.

47 Lakalīyān Jesús ixmāsu'yumā' nac lītokpān. Lā'
ixtaputzani'mā'na a'nchī natalīmaknī huan xanapuxcu'nu'
curasna' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley lā' nā pūchihuīna'nī'n.
48 Lā' tū' ixtakaksni' a'nchī natalīmaknī porque ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't ska'lh ixtakaxmatni'.

20

Ixlīmāpa'ksīn Jesús
Mt. 21.23-27; Mr. 11.27-33

1 Lakatin chi'chini' Jesús ixcāmāsca'tīmā' tachi'xcuhuī't nac
lītokpān lā' ixcāmāsu'ni'mā' a'nchī tzē nalīpūtaxtucan. Lā'
tachilh huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n
ley nā xanapuxcu'nu' israelitas. 2 Lā' tahuanilh:

—Caquilāhuaniuj: ¿Tichū ixquilhtampān cālītlahua'pā't huā' tamā'na catūhuā? ¿Tichū maxquī'ni' huā'mā' līmāpa'ksīn?

3 Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:

—Nā quit na'iccākalhasqui'nīyāni' catūhuā. Caquilākalhtīuj:
4 ¿Tichū ixquilhtampān ixlīmā'kpaxīni'n Juan? ¿Ixquilhtampān
Dios o ixquilhtampānca'n tachi'xuhuī't? Caquilākalhtīuj.

5 Lā' xlaca'n tatzuculh talacchihuīna'n ixa'cstuca'n lā' talāhuanilh:

—¿Chichū nahuaniyāuj? Palh nahuaniyāuj que Dios māpa'ksīlh huan Juan, naquincākalhasqui'nīyāni': "Lā' ¿a'chī' tū' kalhlaka'ī'tit?"
6 Lā' palh nahuaniyāuj que
chi'xcuhuī'n tamāpa'ksīlh, ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't naquincātamūta'lamaknīyāni' como xlaca'n tahuan que Juan stu'ncua' ixa'cta'sana' Dios ixuanī't.

7 Lā' chuntza' takalhtīlh que tū' ixtaca'tzī tichū ixquilhtampān Juan ixlīmā'kpaxīni'n.
8 Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:

—Nā chuntza' quit tū' icticāhuanini' tichū ixquilhtampān iclītlahua huā'mā'.

Huan xalacca'tzanca'tzīnī'n makscujnī'n
Mt. 21.33-44; Mr. 12.1-11

9 Tuncan Jesús tzuculh cātā'chihuīna'n tachi'xcuhuī't. Lā' cāhuanilh a'ntū lītalacastuca:

—Ixuī' kalhatin chi'xcu'; cha'nli ixpū'uva. Lā' ā'calīstān māsācua'nī'lh ixtasācua'nī'n lā' makān a'lh ā'lacatin.

10 'Lā' a'xni'ca' chilhtza' ixpūlani' uvas, macā'lh ixlacscujni' na ixpū'uva. A'lh cāsqui'ni' huan tasācua'nī'n catamacamaxquī'lh huan a'ntū tamakalanī't a'ntū ixla' ixtēcu' ti'ya't. Lā' xlaca'n talacnicui'līlh huan lacscujni' lā' chu chuntza' māspi'tchokoca.

11 'Lā' tuncan ixtēcu' uva macā'mpā ā'chatin lacscujni'. Nā chuntza' tlahuaca hua'chi xapū'la; lacnicui'līca lā' talakapalalh lā' chu chuntza' māspi'tchokoca.
12 Lā' ixlīmaktu'tun
macā'mpā ā'chā'tin. Lā' nā xla' mātakāhuī'ca lā' makatzā'laca.

13 'Lā' ā'calīstān huan ixtēcu' ti'ya't hualh: "¿Tuchū na'ictlahua? Na'icmacā'n qui'o'kxa' a'ntī lej icpāxquī'. A'xni'ca' nalaktzī'ncan lāsā' na'a'cnīni'ni'can".
14 Pero a'xni'ca'
talaktzī'lh huan o'kxa', huan tasācua'nī'n talāhuanilh: "U'tza' huan a'ntī nalītachoko ixlīhuāk a'ntū ixla' ixtāta'. Camaknīuj

lā' chuntza' quila'ca'n nala huan pū'uva". 15 Lā' tamāxtulh de
huan nac pū'uva lā' tamaknīlh.

Lā' Jesús cākalhasqui'nīlh:

—¿Chī puhua'nā'tit nacātlahua huan tamā'na a'ntīn
tamaksācua'lh? 16 Na'a'n lā' nacāmāsputūkō' huā' tamā'na
tasācua'nī'n lā' nacāmāsācua'nī huan pū'uva ā'makapitzīn xtunc
tasācua'nī'n.

Lā' a'xni'ca' huan tachi'xcuhuī't takaxmatli huā'mā' tachihuīn, tahualh:

—¡Nīn calacasqui'lh Dios!

17 Lā' Jesús cālaktzī'lh lā' hualh:

—Lā' ¿tuchū huanicu'tun a'ntū tatzo'kni' na ixtachihuīn
Dios? Chuntza' huan:

Huan xakana'nī'n talakmaka'lh huan chihuix lā' māni' ū'tza'
huanmā' chihuix a'ntū más tasqui'nī.

18 Lā' Jesús huampā:

—A'ntīn tū' xa'nca tamāchekxī quintachihuīn, xlaca'n
hua'chi a'ntīn tapū'a'kchekxlalh huan chihuix lā' tatakāhuī'lh.
Lā' a'ntīn tū' takalhlaka'ī' quintachihuīn, xlaca'n hua'chi a'ntī
cā'a'klhta'lalh huan ka'tla' chihuix lā' cāka'nkxli lā' tanīlh.

Namāpalacan iximpuesto emperador
Mt. 21.45-46; 22.15-22; Mr. 12.12-17

19 Huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n
ley titachi'pacu'tulh Jesús tuncan huā'mā' chi'chini'
como tamāchekxīlh que xlaca'n ixtalītalacastuca hua'chi
huan tasācua'nī'n nac pū'uva. Pero tū' tachi'palh porque
ixtajicua'ni' huan tachi'xcuhuī't. 20 Lā' tuncan cāmacā'nca
maktakalhna'nī'n a'ntī ixtatasu'yu hua'chi tzeyā chi'xcuhuī'n
para natakaxmatxtu a'ntū tzē natalē'ksa'nīni'n con huan
gobernador lā' chuntza' más tzey ixtalīmālacapū'lh con huan
gobernador. 21 U'tza' talīkalhasqui'nīlh huā'mā':

—Mākalhtō'kē'ni', icca'tzīyāuj que a'ntū hua'na' lā' a'ntū
māsu'yu'ya' ū'tza' xastu'ncua'. Lā' icca'tzīyāuj que hui'x tū'
tlahua'ni'ya' cuenta a'nchī talīchihuīna'nāni' tachi'xuhuī't. Lā'
hui'x chu a'cxtim cālaktzī'na' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't. Lā'
hui'x xa'nca māsu'yu'ya' a'nchī Dios lacasqui'n. 22 ¿Tuchū
puhua'na' ixpālacata huan a'ntū māta'jīni'n huan emperador
romano? ¿Chā tzey palh na'icmāpalayāuj o tū' tzey?

23 Lā' Jesús ixca'tzī que xmān ixtalīlaktzī'ncu'tun lā'
cākalhasqui'nīlh:

—Lā' ¿a'chī' quilālīlaktzī'ncu'tunāuj? 24 Caquilāmāsu'ni'uj
huan tumīn a'ntū līmāpalacan. ¿Tichū ixlacan tasu'yu huā'tzā'
nac tumīn lā' tichū ixtacuīni' tatzo'kni'?

Lā' takalhtīlh:

—Ixla' huan emperador.

25 Lā' tuncan cāhuanilh:

—Camaxquī'tit huan emperador a'ntū ixla' lā' camaxquī'tit Dios a'ntū ixla' Dios.

26 Lā' nīn tuntū' tamakkaksli a'ntū tzē ixtalē'ksa'nīni'lh por a'ntū ixuan ixlacapūnca'n tachi'xcuhuī't. Pero talē'cnīlh a'nchī kalhtīni'lh lā' chuntza' taca'cslalh.

A'nchī nala a'xni'ca' nalakahuanchokopalacan
Mt. 22.23-33; Mr. 12.18-27

27 A'calīstān, ā'makapitzīn saduceosnu' talaka'lh Jesús. Huan saduceosnu' tahuan que tū' catilakahuanchokoca. Chuntza' tahuanilh Jesús:

28 —Mākalhtō'kē'ni', huan Moisés quincāmāchokoni'ni' huā'mā' tatzo'kni': Palh nanī kalhatin chi'xcu' a'ntī tapūchahuanī'ttza' lā' palh tū' ka'lhī ixcaman, maclacasqui'n que ī'stancu natā'tapūchahua huan lakapūt. Lā' huan xapū'la o'kxa' a'ntī nalacatuncuī nala ixo'kxa' huan xapuxcu' a'ntī nīnī'ttza'.

29 'Maktin huā ixtahui'lāna' kalhatojon lītā'timīn. Huan xapuxcu' tapūchahualh lā' tū' ka'lhīlh nīn kalhatin ixcaman. Chuntza' līnīlh. 30 Ixlīkalhatu' tā'tapūchahualh huan lakapūt lā' chuntza' nīpā huan chi'xcu'; nīn kalhatin ixcaman māchokolh.
31 Lā' ixlīkalhatu'tun tā'tapūchahuapā huan lakapūt lā' nā chuntza' ixlīkalhatojon lā' ixlīhuākca'n tanīlh; nīn kalhatin ixcamanca'n tamāchokolh. 32 Lā' ā'calīstān nā huan puscāt nīlh. 33 Lā' a'xni'ca' nalakahuanchokokō'can, ¿tichū ixla' nala huanmā' puscāt como ixkalhatojonca'n tatā'tapūchahualh?

34 Lā' a'xni'ca' Jesús cākalhtīlh:

—Nac huā'mā' quilhtamacuj tapūchahuacan lā' tamāpūchahua ixtzu'ma'janca'n. 35 Lā' a'ntī natalakahuanchokopala lā' natachā'n nac a'kapūn tū'tza' catitatapūchahualh. Lā' tū'tza' catitalāmāpūchahualh, 36 lā' tū'tza' maktin catitanīlh. Chuntza' natala hua'chi ixángeles Dios. Lā' natala ixcamana' Dios como talakahuanchokonī't.
37 Lā' nā Moisés quincāmāpāstaquīyāni' que huan nīnī'n natalakahuanchokopala, a'xni'ca' tzo'kli ixpālacata huan pūtzina'j qui'hui' a'ntū ixlamamā'. A'ntza' tatzo'kli que huan Māpa'ksīni' ū'tza' ixDios Abraham lā' ixla' Isaac lā' ixla' Jacob.
38 U'tza' huanicu'tun que xlaca'n lakahuan a'yuj tanīlh de makāntza' lā' Dios ū'tza ixDiosca'n xalakahuan lā' tū' huan xanīnī'n. Lā' Dios cālaktzī'n ixlīhuāk talakahuan.

39 Lā' tuncan ā'makapitzīn xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley tahuanilh Jesús:

—Xa'nca kalhtīni'nī'ta'.

40 Lā' tū'tza' talīhui'līlh natakalhasqui'nī catūhuā.

Cristo ixtā'nat David
Mt. 22.41-46; Mr. 12.35-37

41 Jesús cāhuanilh:

—¿Chichū huancan que Cristo a'ntī Dios hui'līlh
ixlīmāpūtaxtūnu' ū'tza' ixtā'nat David? 42 Māni' David tzo'kli
nac huan libro a'ntū huanican Salmos:
Huan Māpa'ksīni' Dios huanilh quiMāpa'ksīni': "Catahui'la'
na quimpāxtūcāna'j, 43 hasta a'xni'ca' na'iccātlajakō'
ixlīhuākca'n mintā'ca'tzanī'n".
44 Palh David līchihuīna'lh ī'xū'yātā'nat lā' māpācuhuīlh
Māpa'ksīni', ū'tza' huanicu'tun xla' līhua'ca' xaka'tla' nala.

Jesús cālī'a'ksa'lh xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley
Mt. 23.1-36; Mr. 12.38-40; Lc. 11.37-54

45 Ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't ixtakaxmatmā'na lā' Jesús
cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:
46 —Catamaktaka'lhtit lā' tū' nacāta'a'kxokoyāni' huan
xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley a'ntīn tapūlatā'kchokocu'tun pūlhmā'n ixlu'xu'ca'n hua'chi a'ntī lej taca'tzī. Nā talacasqui'n que cacātā'chihuīna'nca lā' cacā'a'cnīni'ni'ca nac cā'tejen. Lā' na ixlītokpānca'n israelitas xlaca'n taputza pūtahuī'lh a'ntū tahui'lāna' calacan lā' talacasqui'n que cacā'a'cnīni'ni'ca a'nlhā tlahuacan cā'tani'.
47 Lā' xlaca'n ta'a'kxokomaklhtī ixchicca'n lakapūtnu' lā' ā'calīstān lej xlīt takalhtō'ka' a'nlhā nacālaktzī'ncan lā' chuntza' talī'a'kxokonu'n. A'chulā' natapātīni'n xlaca'n que ā'makapitzīn.

21

Ixlē'ksajna' huan pobre lakapūt
Mr. 12.41-44

1 Jesús ixuī'cus nac lītokpān lā' cālaktzī'lh a'nchī huan ricosnu' ixtamojō tumīn a'nlhā māquī'can huan tumīn a'ntū a'ksajcanī't Dios.
2 Nā laktzī'lh kalhatin lakapūt pobre. Mojōlh lakatu' ixtumīn de cobre a'ntūn tū' lej tapala.
3 Lā' Jesús hualh:
—Ixlīstu'ncua' iccāhuaniyāni' que huā'mā' pobre lakapūt māstā'nī't a'ntū más ixtapalh na ixlacapūn Dios que ā'makapitzīn
4 porque huāk xlaca'n tamāstā' a'ntū cā'a'katāxtūni'nī'ttza'. Lā' xla' a'yuj tū' lhūhua' ixka'lhī, pero māstā'kō'lh a'ntū ixpūlatahui'lh.

Jesús hualh que natalacpanckō' huan lītokpān
Mt. 24.1-2; Mr. 13.1-2

5 A'makapitzīn ixtalīchihuīna'mā'na a'nchī ixlītzēhuanī't
huan lītokpān por ixlītzēhuanī't huan chihuix lā' ā'catūhuā
a'ntū ixmāstā'canī't hua'chi lē'ksajna'.
6 Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:
—Namin lakatin chi'chini' a'xni'ca' tū' catitachokolh nīn lakatin chihuix nac taxaka. Ixlīhuākca'n natapanckō' lā' huan taxaka nalacla.

Na'a'nan laka'tla'n lē'cnīn a'xni'ca' tūna'j nasputa huā'mā' quilhtamacuj

Mt. 24.3-28; Mr. 13.3-23

7 Lā' tuncan takalhasqui'nīlh:

—Mākalhtō'kē'ni', ¿lhāchūnīn natala huā' tamā'na? ¿Chichū na'iclīca'tzīyāuj palh palaj napātle'ke?

8 Lā' Jesús hualh:

—Catamaktaka'lhtit lā' tū' nacāta'a'kxokoyāni' como lhūhua' chi'xcuhuī'n natahuan palh taka'lhī quilīmāpa'ksīn. Lā' chā'tunu' natahuan: "Quit Cristo a'ntī Dios lacsacui'līlh". Lā' natahuampala: "Chuhua'j chilhtza' huan ixlacchi'chini' Cristo lā' xla' Dios lacsacui'līlh". Pero tū' tistālani'yā'tit.
9 Lā' nakaxpa'tā'tit a'nchī sā'nan pajtzu a'nlhā tlahuamā'ca guerra lā' nacātamāca'tzīnīyāni' a'nchīn tatā'kaquī' tachi'xcuhuī't. Tū' tijicua'nā'tit como huā'mā' pū'la napātle'ke lā' ā'calīstān nasputa huā' quilhtamacuj.

10 Lā' cāhuanipā:

—Lakatin gobierno natlajacu'tun ā'lakatin lā' kalhatin māpa'ksīni' natlajacu'tun ā'kalhatin.
11 Lā' palha' naxpipi huan ti'ya't lā' chuxalhā nala tatzi'ncsta lā' ta'jatatna'. Lā' lej lījicua' a'ntū natatasu'yunu'n nac a'kapūn lā' lej laka'tla' lē'cnīn.

12 'Pero pū'la nacātachi'payāni' hui'xina'n lā' nacātamāpātīnīyāni'. Nacātalē'nāni' nac lītokpān para natlahuacan justicia, lā' nacātamānūyāni' nac pūlāchī'n lā' nacātalē'nāni' ixlacapūnca'n reyes lā' gobernadores porque quilākalhlaka'ī'yāuj.
13 Chuntza' tzē naquilālīchihuīna'nāuj.
14 Calīhui'lī'tit que tū' nacāpāta'layāni' a'nchī nalītamaktāyayā'tit,
15 como quit na'iccāmāsu'ni'yāni' tachihuīn lā' na'iccāmaxquī'yāni' tapāstacna' lā' chuntza' mintā'ca'tzaca'n tū' caticātatlajani' nīn catitā'lāhua'nitit.

16 'Lā' hui'xina'n nacātamacamāstā'yāni' mintāta'ca'n lā' mintzī'tca'n lā' mintā'timīnca'n lā' mintalakapasni'ca'n lā' mi'amigosca'n. A'makapitzīn de hui'xina'n nacātamaknīyāni'.
17 Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't nacātaca'tzalaktzī'nāni' lā' xmān por quimpālacata,
18 pero tū' caticāyujni'ni' nīn kentin miya'jca'n.
19 Calīhui'lī'tit natāyani'yā'tit lā' a'xni'ca' napātle'kekō', naka'lhīyā'tit minquilhtamacujca'n.

20 'A'xni'ca' nalaktzī'nā'tit Jerusalén lītamacxti'li'nī't soldados, naca'tzīyā'tit que palaj nalactlahuacan huan cā'lacchicni'.
21 Tuncan maclacasqui'n que natatzā'la hasta nac o'kspū'n xlaca'n a'ntīn tahui'lāna' nac estado de Judea. Lā' a'ntīn tahui'lāna' nac Jerusalén maclacasqui'n natataxtuyācha'. Lā' a'ntīn ta'a'nī't nac cā'tacuxtu tū' catitataspi'tli nac cā'lacchicni',
22 como huan tamā'na chi'chini' ū'tza' napūpātīni'ncan. Lā' natlōkentaxtūcan ixlīhuāk a'ntūn tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios.

23 ’Lā' xānti tala huan puscan huan tamā'na chi'chini' palh tacamalanī't o palh tamātzi'quī'nincus como lhūhua' taca'tzāt na'a'nan. Lā' ixtā'kcha Dios nacāmāpātīnī huan tachi'xcuhuī't.

24 ’Lā' a'makapitzīn natanī nac guerra lā' ā'makapitzīn xatachī'n nacālē'ncan nac xaxtunc xcānsipej. Lā' huan makatiyātī'n natalactlahua chu calhāhuā nac Jerusalén lā' natamaknī xalanī'n a'ntza' hasta a'xni'ca' Dios nahuan tū'tza' catatlahualh.

A'nchī namimpala huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n
Mt. 24.29-35, 42-44; Mr. 13.24-37

25 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Lā' tuncan na'a'nan lē'cnīn nac chi'chini' lā' nac
mālhcuyu' lā' nac sta'cūn. Lā' xalanī'n huā'mā' quilhtamacuj natatamakchuyīkō' lā' nīn catitaca'tzīlh a'ntū natatlahua. Lā' nacāmakajicua'ncan a'nchī namacasā'nan huan mar.
26 Huan tachi'xcuhuī't nataxtacnānīkō' por ixtajicuā'tca'n a'xni'ca' natapāstaca a'ntū nacāpātle'keni' nac huā'mā' quilhtamacuj. Lā' māni' huan a'kapūn natachiqui.
27 A'xni'ca'tza' naquilaktzī'ncan quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n a'nchī na'icpūmin nac poklhnu'. Lēj na'icka'lhī līmāpa'ksīn lā' tzēhuanī't na'icxkaka.
28 A'xni'ca' natzucu
pātle'ke huā'mā', calīpāxuhua'tit lā' catalacayāhua'tit porque palaj napūtaxtuyā'tit.

29 Nā cāhui'līni'lh huā'mā' tamāsca'tīn:

—Calaktzī'ntit huan xaqui'hui' higo o ā'catūhuā qui'hui'.
30 A'xni'ca' tasu'yutza' lakapu'mā' huan qui'hui' a'xni'ca' naca'tzīyā'tit que tapajtzūmā'tza' a'xni'ca' lej xu'nu.
31 Lā' chuntza' a'xni'ca' napātle'ke ixlīhuāk huā'mā' a'ntū iccāhuaniyāni', naca'tzī'yā'tit que tapajtzūmā'tza' a'xni'ca' Dios nacāmāpa'ksīkō'.

32 ’Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Xlaca'n a'ntīn tahui'lāna'cus tū' catitanīkō'lh hasta a'xni'ca' tū' napātle'ke ixlīhuāk huā'mā' a'ntū iccāhuanini'.
33 Nasputa huan a'kapūn lā' nasputa huan ti'yat pero tū' maktin catisputli quintachihuīn; natlōkentaxtūkō'can.

34 ’Cuenta catlahua'tit lā' tū' camakxtektit palha' nala mi'a'clhcunucca'n ixpālacata huan vicio lā' taka'chīn nīn ixpālacata catūhuā de huā'mā' quilhtamacuj. Palh chuntza' nala'yā'tit, chu līmaktin namin huā'mā' chi'chini'.
35 Namin hua'chi lakatin a'ktā'lh a'ntū chu līmaktin yuja. Chu a'cxtim namin huā'mā' chi'chini' para ixlīhuāk tachi'xcuhuī't nac huā'mā' quilhtamacuj.
36 Cāxni'j catahui'la'tit lā' pō'ktu nakalhasqui'nī'yā'tit Dios para que chuntza' tzē napūtaxtuyā'tit de ixlīhuāk huā' tamā'na catūhuā a'ntū napātle'ke. Lā' nakalhasqui'nī'yā'tit para que chuntza' tzē natāyayā'tit na quilacapūn quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n.

37 Lā' cā'tuncuj Jesús ixmāsu'yu nac lītokpān lā' cā'tzī'sa ixa'n
tachoko nac huan o'kspū'n a'nlhā huanican Olivos. 38 Lā'
huan tachi'xcuhuī't tzi'sāt ixta'a'n nac lītokpān para natakax-
mata a'ntū Jesús ixcāhuani.

22

Ixtachi'pacu'tun Jesús
Mt. 26.1-5, 14-16; Mr. 14.1-2, 10-11; Jn. 11.45-53

1 Pajtzutza' ixmimā' ixcā'tani'ca'n israelitas a'ntū huanican
pascua, a'xni'ca' hua'can pāntzi a'ntūn tū' ka'lhī levadura. 2 Lā'
huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n
ley ixtaputzamā'na a'nchī natalīmāmaknīnīni'n Jesús. Lā' ixta-
jicua'ni' huan tachi'xcuhuī't.

3 Lā' tuncan huan ko'ti'ti' tanūni'lh Judas a'ntī ixlītāpātu'
ixtacuīni' Iscariote. Lā' xla' kalhatin de huan ixlīkalhacāujtu'
sca'txtunu'nī'n ixuanī't. 4 Xla' ū'tza' cālaka'lh huan xana-
puxcu'nu' curasna' lā' huan xanapuxcu'nu' policía a'ntī ix-
maktaka'lhmā' huan lītokpān. U'tza' cātā'lacchihuīna'lh a'nchī
nacālīmacamaxquī' Jesús. 5 Xlaca'n tapāxuhuakō'lh lā' tahuanilh
palh natamaxquī' tumīn. 6 Lā' Judas cākalhlaka'ī'lh lā' tzuculh
putzani' a'nchī tzē nalīmacamāstā' Jesús a'xni'ca' tintī' lhūhua'
tachi'xcuhuī't.

A'nchī tzuculh huan Santa Cena
Mt. 26.17-29; Mr. 14.12-25; Jn. 13.21-30; 1 Co. 11.23-26

7 Ixtzucumā'tza' huan cā'tani' a'xni'ca' ixua'can pāntzi a'ntūn
tū' lītlahuacanī't levadura. Huā'mā' chi'chini' maclacasqui'n
namaknīcan lakatin xaska'ta' borrego para na'a'ksajuī'can
Dios. 8 Lā' Jesús cāmacā'lh Pedro lā' Juan lā' cāhuanilh:

—Capintit nacāxtlahua'ya'tit a'nlhā nahua'yāuj huan bor-
rego.

9 Lā' xlaca'n takalhasqui'nīlh:

—¿Lhachū lacasqui'na' na'iccāxtlahuayāuj?

10 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—A'xni'ca' natanūyā'tit huan nac xcānsipej, napāxtokā'tit
kalhatin chi'xcu' a'ntī lē'mā' huan ixpūxka'tni'. Nastālani'yā'tit
hasta a'nlhā natanūyācha' nac chic 11 lā' nahuaniyā'tit ixtēcu'
chic: "Huan Mākalhtō'kē'ni' huaniyāni': ¿Lhā yā huan cuarto
a'nlhā tzē na'iccātā'hua' quisca'txtunu'nī'n huan xalīhua't
cā'tani'?" 12 Lā' tuncan nacāmāsu'ni'yāni' lakatin ka'tla' cuarto
cāxyātza' ixlītanca'cstu' huan chic. A'ntza' nacāxtlahuayā'tit
huan līhua't.

13 Ta'a'lh lā' pātle'kelh chu a'nchī Jesús cāhuanilh, lā'
tacāxtlahualh huan līhua't.

14 Lā' a'xni'ca' horatza' ixuanī't, Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n
tatahui'lalh tahuā'yan. 15 Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:

—Lej xa'iccātā'huā'yancu'tunāni' huā'mā' xala'
smalanka'n porque quit palaj na'icnī.
16 Huā'mā' ā'xmān
na'iccātā'huā'yanāni' quit hasta a'xni'ca' natlōkentaxtūkō'can
ixlīhuāk a'ntū Dios māpa'ksīni'lh.

17 Lā' tuncan tēlh huan taza a'ntū ixlītzuma xaxcān uva lā'
maxquī'lh pāxcatca'tzī Dios. Lā' cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:

—Camaklhtīni'ntit lā' cahua'tit milīhuākca'n.
18 Quit tū'tza'
ā'maktin ictihua'lh xaxcān uva hasta a'xni'ca' nalaktzī'nā'tit
a'nchī Dios cāmāpa'ksīkō' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't.

19 Ixlīka'tlā'tus tayalh huan pāntzi lā' maxquī'lh pāxcatca'tzī
Dios lā' mālacpitzilh. Cāmaxquī'lh xlaca'n lā' cāhuanilh:

—U'tza' huā'mā' quimacni' a'ntū macamāstā'mā'ca
por mimpālacataca'n. Chuntza' natlahua'yā'tit para
naquilālīpāstacāuj.

20 Nā chuntza' lītlahuapā huan taza a'xni'ca' tahuā'yankō'lh
lā' cāhuanilh:

—Huan xaxcān uva a'ntū pūhuī' huā'mā' taza, ū'tza'
quinka'lhni'. Lā' ū'tza' a'ntū līcāxtlahuaca huan xasāsti'
convenio ixpālacata a'nchī Dios nacālīmāpūtaxtū huan
tachi'xcuhuī't. Lā' quinka'lhni' ū'tza' a'ntū na'icmaka'n por
mimpālacataca'n.

21 ’Lā' chuhua'j hua'chi quimacan huī' nac mesa, nā
chuntza' huī' ixmacan huan chi'xcu' a'ntī naquimacamāstā'.
22 Quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n lā' naquimpātle'keni' chu
a'nchī tatzo'kni' quimpālacata na ixtachihuīn Dios. Pero xānti
la huan chi'xcu' a'ntī naquimacamāstā'; nalīlakaputza —hualh
Jesús.

23 Lā' tuncan tatzuculh talākalhasqui'nī tichū de xlaca'n ix-
macamāstā'lh.

¿Tichū más tasqui'nī?

24 Lā' tuncan tatzuculh talālīchihuīna'n tichū de xlaca'n
puhuancan más tasqui'nī'.
25 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Huan reyes tamāpa'ksī hua'chilh ixtēcu'ca'n tachi'xcuhuī't
lā' huan tachi'xcuhuī't tahuan que lacuan huan reyes.
26 Tū'
chuntza' nala na milaclhni'ca'n. Xtunc nala. Lā' a'ntī más
tasqui'nī na milaclhni'ca'n xla' nala hua'chi xastancu. A'ntī
namāpa'ksīni'n maclacasqui'n nala hua'chi tasācua'.
27 ¿Tichū
puhua'na' más tasqui'nī, huan a'ntī huā'yamā' o huan a'ntī
mojōmā' huan pulātu? ¿Chu tū' stu'ncua' más tasqui'nī a'ntī
huā'yamā'? Pero quit iclalh hua'chi a'ntī mojōmā' mim-
pulātuca'n.

28 ’Hui'xina'n pō'ktu quilātā'latlā'huanāuj a'yuj
ixquimpātle'keni' lhūhua' catūhuā.
29 Lā' como quinTāta'
quimaxquī'lh quilīmāpa'ksīn, nā quit na'iccāmaxquī'yāni'
milīmāpa'ksīnca'n.
30 Chuntza' na'iccātā'huā'yanāni' a'nlhā

na'icmāpa'ksī lā' natahui'layā'tit a'nlhā nacālacāxtlahuayā'tit huan lakacāujtu' tribusnu' de huan israelitas.

Jesús māca'tzīnīni'lh que Pedro nakalhtatzē'ka
Mt. 26.31-35; Mr. 14.27-31; Jn. 13.36-38

31 Nā huan Māpa'ksīni' cāhuanilh:
—Cuenta catlahua'tit como Satanás lej cālīlaktzī'ncu'tunāni'
a ver palh nacātlajayāni'. 32 Lā' quit icsqui'ni'lh Dios que hui'x,
Simón, tū' catipātza'nkākō'j ixlīhuāk a'ntū kalhlaka'ī'nī'ta'. Lā'
hui'x a'xni'ca' nalacāxtlahuapala mintapāstacna', cacāmaktāya'
mintā'timīn.
33 Simón Pedro huanilh:
—Mākalhtō'kē'ni', iccāxuī'tza' para na'ictā'a'nāni' hasta huan
nac pūlāchī'n lā' para na'ictā'nīyāni'.
34 Lā' Jesús huanilh:
—Pedro, icuaniyāni' que huā'mā' chi'chini', a'xni'ca' tūna'j
nata'sa huan gallo, maktu'tun naquinkalhtatzē'ka' que tū'
quilakapasa'.

Ixtapajtzūmā' huan hora a'ntū napūpātīni'n Jesús

35 Lā' tuncan Jesús cākalhasqui'nīlh:
—A'xni'ca' iccāmacā'ni' lā' tū' līpintit mimpūtumīnca'n nīn mi-
morralca'n nīn mizapatoca'n, ¿chū cāsputni'ni' a'ntū ixmacla-
casqui'nā'tit?
Lā' xlaca'n tahualh:
—Nīn tuntū'.
36 Lā' tuncan cāhuanilh:
—Chuhua'j xtunc iccāhuaniyāni'. Lā' a'ntī ka'lhī ixmor-
ralh, calē'lh. Lā' calē'lh ixpūtumīn. Lā' palh tū' ka'lhī
ixmachīta, castā'lh ixtakēnu' para natamāhua. 37 U'tza'
iccāhuaniyāni' porque quit na'ictlōkentaxtū ixlīhuāk a'ntūn
tatzo'kni' quimpālacata. Chuntza' tatzo'kni':
Lā' laktzī'ncan hua'chi kalhatin a'ntīn tū' tzey.
Chuhua'j ixlīhuāk a'ntūn tatzo'kni' por quit, tasqui'nī nala.
38 Lā' tuncan ī'sca'txtunu'nī'n tahualh:
—Mākalhtō'kē'ni', ā'yā kantu' machīta.
Lā' Jesús kalhtīni'lh:
—Tzeytza'.

Jesús kalhtō'ka'lh nac Getsemaní
Mt. 26.36-46; Mr. 14.32-42

39 Lā' tuncan Jesús taxtulh de huan cuarto lā' como
ixlīsmanīnī'ttza', a'lh nac huan o'kspū'n a'nlhā huanican
Olivos. Lā' tastālani'lh ī'sca'txtunu'nī'n. 40 Lā' a'xni'ca' tachā'lh,
cāhuanilh:
—Na'orarlīyā'tit para que tū' nacātatlajayāni' a'xni'ca'
nacātalīlaktzī'ncu'tunāni'.
41 Lā' tuncan Jesús a'lh lacachuna'j lā' tatzokostalh para
na'orarlī. 42 Hualh:

—QuinTāta' Dios, palh hui'x lacasqui'na', caquimāpūtaxtu de huā'mā' līpātīn. Pero calalh a'ntū hui'x lacasqui'na' lā' tū' calalh a'ntū xmān quit iclacasqui'n.

43 Lā' tuncan tasu'yuni'lh kalhatin ángel xala' nac a'kapūn.
Tā'chihuīna'lh Jesús para namaxquī' tahuixcān. 44 Lā' como
lej ixpātīni'mā', Jesús ā'chulā' squi'ni'lh Dios. Lā' tanto ixpātīni'mā' lā' skakana'lh. Lā' tasu'yulh hua'chilh ī'sta'jmā' ixka'lhni' a'nchī skakana'lh.

45 Lā' a'xni'ca' orarlīkō'lh, tāyalh lā' taspi'tli a'nlhā ixcāmāchokonī't ī'sca'txtunu'nī'n. Ixtalhtatamā'na cākaksli como ixcātlajanī't ixtalakaputzītca'n. 46 Lā' tuncan cāhuanilh:

—Lā' ¿a'chī' lhtatapā'na'ntit? Catā'kaquī'tit lā' casqui'ni'tit Dios para que tū' nacātatlajayāni' a'xni'ca' nacātalīlaktzī'ncu'tunāni'.

Jesús lē'nca xatachī'n

Mt. 26.47-56; Mr. 14.43-50; Jn. 18.2-11

47 Ixcātā'chihuīna'mā'cus Jesús a'xni'ca' tachā'lh lhūhua' tachi'xcuhuī't. Kalhatin de huan kalhacāujtu' sca'txtunu'nī'n a'ntī ixuanican Judas ū'tza' ixcāpū'lani'tēlha. Laktapajtzūlh Jesús lā' mu'sulh. 48 Lā' tuncan Jesús huanilh:

—Judas, hui'x quimu'su'ya' lā' chuntza' quilīmacamāstā'ya' quit, huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n.

49 Lā' a'xni'ca' talaktzī'lh a'ntū ixpātle'keni'mā' huan a'ntī ixtatā'hui'lāna' Jesús takalhasqui'nīlh:

—¿Chā na'iclatucsāuj con machīta?

50 Lā' kalhatin sca'txtunu' mātakāhuī'lh ixtasācua' huan māpa'ksīni' curasna' lā' a'kasityujulh ixa'ka'xko'lh na ixa'kacāna'j. 51 Lā' Jesús huanilh:

—Camakxtektit; tū'tza' catlahua'tit.

Lā' tuncan Jesús xa'malh ixa'ka'xko'lh huan tasācua' lā' xanca cāxlapā. 52 Lā' tuncan cāhuanilh huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' huan xanapuxcu'nu' policía a'ntī ixtamaktaka'lha huan lītokpān lā' huan xanapuxcu'nu' israelitas, ixlīhuākca'n a'ntī ixtaminī't tachi'pa:

—¿A'chī' līta'nā'tit mimachītaca'n lā' minqui'hui'ca'n? Hua'chilh chi'pacu'tunā'tit kalhatin ka'lhāna'. 53 A'xni'ca' xa'iccātā'latlā'huanāni' lakalīyān nac lītokpān, ¿a'chī' tūlalh quilāchi'pauj a'xni'ca'? Pero chuhua'j milh milacchi'chini'ca'n lā' namāpa'ksīni'n a'ntīn tū' tzey.

Pedro hualh que xla' tū' ixlakapasa Jesús

Mt. 26.57-58, 69-75; Mr. 14.53-54, 66-72; Jn. 18.12-18, 25-27

54 Tuncan chi'paca Jesús lā' lē'nca na ixchic xamāpa'ksīni' curasna'. Lā' Pedro lacachuna'j ī'stālani'tēlha. 55 Lā' a'ntza'
tahui'līlh macscut pu'nan tanquilhni' lā' tatahui'lalh ixmacni'

macscut. Nā Pedro tahui'lalh pu'nan. 56 Lā' a'xni'ca' laktzī'lh
kalhatin squiti' a'nlhā ī'sko'huī', lakalaktzī'hui'līlh lā' hualh:

—Nā huā'mā' chi'xcu' ū'tza' ixtā'latlā'huan Jesús.

57 Lā' Pedro kalhtatzē'kli lā' hualh:

—Puscāt, tū' iclakapasa.

58 A'calīstān ā'kalhatin laktzī'mpā lā' nā huanilh:

—Nā hui'x kalhatin de xlaca'n.

Pero Pedro huanilh:

—Chi'xcu', quit tū' de xlaca'n.

59 Lā' ixlīlakatin hora huampala ā'kalhatin stu'tu'lu' huampā:

—Stu'ncua' huā'mā' chi'xcu' ixtā'latlā'huan porque xala' nac Galilea.

60 Lā' tuncan Pedro huanilh:

—Chi'xcu', tū' icca'tzī a'ntū hua'na'.

Lā' huā'mā' ka'tlā'tus a'xni'ca' ixchihuīna'mā'cus Pedro, tun-
can huan gallo ta'salh. 61 Lā' huan Māpa'ksīni' Jesús talakspi'tli
lā' laktzī'lh Pedro, lā' Pedro pāstacli a'nchī ixuaninī't huan
Māpa'ksīni': "A'xni'ca' tūna'j nata'sa huan gallo, maktu'tun
naquinkalhtatzē'ka' que tū' quilakapasa". 62 Lā' tuncan Pedro
taxtulh lā' lej lakaputzaj calhualh.

Lakapalaca Jesús
Mt. 26.67-68; Mr. 14.65

63 Huan chi'xcuhuī'n a'ntī ixtamaktaka'lhmā'na Jesús talakapalalh lā' tatucsli. 64 Talakachī'lh lā' talacala'sli lā' tahuanilh:

—¡Caquilhchipi tichū lacala'sni'!

65 Lā' lej lhūhua' ixtahuani de catūhuā como ixtamāmāxanī'cu'tun.

Jesús na ixlacapūnca'n pūchihuīna'nī'n
Mt. 26.59-66; Mr. 14.55-64; Jn. 18.19-24

66 Lā' a'xni'ca' tuncuīlh, tatakēstokli xanapuxcu'nu' israeli-
tas lā' xanapuxcu'nu' curasna' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley, lā'
talē'lh Jesús na ixlacapūnca'n huan pūchihuīna'nī'n a'ntī más
ixtamāpa'ksīni'n. A'ntza' kalhasqui'nīca:

67 —Caquilāhuaniuj: ¿Chā hui'x Cristo a'ntī Dios hui'līnī't ixlīmāpūtaxtūnu'?

Lā' xla' cākalhtīlh:

—A'yuj xa'iccāhuanini' palh stu'ncua', pero tū'
quintilākalhlaka'ī'uj. 68 Lā' palh quit na'iccākalhasqui'nīyāni'
catūhuā, tū' quintilākalhtīuj nīn quintilāmakxtekui. 69 Quit
huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n lā' desde chuhua'j na'ictahui'la
na ixpāxtūcāna'j Dios a'ntī más xamāpa'ksīni'.

70 Lā' tuncan ixlīhuākca'n takalhasqui'nīlh:

—Lā' ¿chu hui'x ixO'kxa' Dios?

Lā' Jesús cākalhtīlh:

—U'huē, chuntza' hua'chi huanī'ta'ntit.

71 Lā' tuncan talāhuanilh:
—Lā' ¿a'chī' maclacasqui'nāuj ā'catīhuā para naquincāhuaniyāni' ā'catūhuā? Māni' quina'n kaxmatnī'tauj a'ntū pūhuan ixquilhni'.

23

Jesús na ixlacapūn Pilato
Mt. 27.1-2, 11-14; Mr. 15.1-5; Jn. 18.28-38

1 Lā' tuncan ixlīhuākca'n tatāyakō'lh lā' talē'lh Jesús na ixla-
capūn Pilato. 2 A'ntza' tatzuculh talē'ksa'nīni'n lā' tahualh:
—Iclaktzī'nī'tauj a'nchī huā'mā' chi'xcu' cāmāmakchuyī huan tachi'xcuhuī't. Huan que tū' maclacasqui'n namāpalayāuj iximpuesto emperador, lā' nā huan que ū'tza' Cristo huan a'ntī Dios hui'līni't ixlīmāpūtaxtūnu', lā' huā'mā' tachihuīn huanicu'tun que xla' rey.
3 Lā' tuncan Pilato kalhasqui'nīlh:
—¿Chā hui'x ixreyca'n israelitas?
Lā' Jesús kalhtīlh:
—Chu chuntza' a'nchī huanī'ta'.
4 Lā' tuncan Pilato cāhuanilh xanapuxcu'nu' curasna' lā' tachi'xcuhuī't:
—Nīn tuntū' icmakkaksa a'ntū ixpālacata.
5 Lā' xlaca'n stu'tu'lu' tahualh:
—Cāmāmakchuyīmā' ixlīhuākca'n xalanī'n nac Judea a'nchī māsu'yumā'. Tzuculh māsu'yu nac Galilea lā' ixmāsu'yutēlha hasta chilh huā'tzā'.

Jesús na ixlacapūn Herodes

6 Lā' a'xni'ca' Pilato kaxmatli huā'mā', kalhasqui'nīni'lh palh xala' nac Galilea Jesús.
7 Lā' a'xni'ca' huanica palh stu'ncua' xala' nac Galilea, macā'ni'ca Herodes a'ntī gobernador de Galilea ixuanī't. Lā' nā xla' ixminī't nac Jerusalén huan tamā'na chi'chini'.
8 Lā' a'xni'ca' Herodes laktzī'lh Jesús, līpāxuhualh como de makāntza' lej ixlaktzī'ncu'tun. Ixkaxmatnī't a'nchī ixlīchihuīna'ncan lā' puhualh nalaktzī'n lakatin lē'cnīn.
9 Lā' lhūhua' catūhuā kalhasqui'nīlh pero Jesús nīn tuntū' kalhtīlh.
10 Nā a'ntza' ixtahui'lāna'nkō' xanapuxcu'nu' curasna' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley lā' xlaca'n lej palha' ixtalē'ksa'nīni'ni'mā'na.
11 Lā' Herodes lā' ixtropasna' talakmaka'lh Jesús lā' tamālhakē'lh tzēhuanī't lu'xu' hua'chi ixla' rey para natalīlītzī'n. Lā' ā'calīstān Herodes macā'ni'pā Pilato.
12 Lā' chuntza' huā'mā'na chi'chini' Pilato ixamigo tlahualh Herodes. Pū'la lītā'ca'tza ixtahuanī't.

Ixtahuan que naxtokohua'ca'can Jesús
Mt. 27.15-26; Mr. 15.6-15; Jn. 18.39—19.16

13 Lā' Pilato cāmākēstokpā xanapuxcu'nu' curasna' lā'
pūchihuīna'nī'n lā' tachi'xcuhuī't. 14 Lā' cāhuanilh:

—Hui'xina'n quilālīmini'uj huā'mā' chi'xcu' lā'
quilāhuaniuj que cāmāmakchuyī tachi'xcuhuī't. Lā' quit
ickalhasqui'nīnī'ttza' na milacapūnca'n lā' ca'tzīyā'tittza' que
nīn tuntū' icmakkaksa a'ntū ixpālacata a'ntū līlē'ksa'nīni'nā'tit.
15 Nā chuntza' Herodes nīn tuntū' makkaksli. U'tza'
līmacaminchokopā. Laktzī'nā'tittza' que nīn tuntū' tlahuanī't
para nachī'can lā' nanī. 16 Na'iclīmākēsno'knīni'n ko'xka' lā'
ā'calīstān na'icmakxteka.

17 Ixa'nan huan talanān que Pilato ixmakxteka kalhatin
tachī'n a'xni'ca' lamā' cā'tani'. 18 Lā' ixlīhuākca'n tatzuculh
tata'sa lā' tahualh:

—¡Camāmaknīnī'ni' huā'mā'! ¡Camakxtekti Barrabás!

19 Huan Barrabás ixlīchī'canī't como xla' lā' ixchi'xcuhuī'n
tatā'kaquī'lh contra huan māpa'ksīni'nī'n romanos lā'
hasta tamaknīni'lh. 20 Pilato ixmakxtekcu'tun Jesús lā'
cātā'chihuīna'mpā. 21 Pero ā'chulā' tata'salh lā' tahualh:

—¡Caxtokohua'ca'ca! ¡Caxtokohua'ca'ca!

22 Ixlīmaktu'tun Pilato cāhuanilh:

—Lā' ¿a'chī'? ¿Tuchū tlahuanī't? Quit tū' icmakkaksa
nīn tuntū' ixpālacata para namaknīcan. Xmān
na'iclīmākēsno'knīni'n ko'xka' lā' ā'calīstān na'icmakxteka.

23 Lā' xlaca'n ā'chulā' stu'tu'lu' tahualh lā' tasqui'nli cax-
tokohua'ca'ca. Lā' tanto tata'salh xlaca'n lā' xanapuxcu'nu'
curasna' que tatlajalh. 24 Chuntza' Pilato tlahualh a'ntū
xlaca'n ixtalacasqui'n, 25 lā' makxtekli huan chi'xcu' a'ntī
ixtalacsacnī't. U'tza' huan Barrabás a'ntī ixmānūcanī't como
tā'kaquī'lh lā' maknīni'lh. Lā' macamāstā'lh Jesús para que
catatlahuani'lh chu a'ntū ixtalacasqui'n.

Xtokohua'ca'ca Jesús
Mt. 27.32-44; Mr. 15.21-32; Jn. 19.17-27

26 A'xni'ca' ixtalē'mā'na Jesús para nataxtokohua'ca',
tachi'palh kalhatin chi'xcu' a'ntī ixuanican Simón lā' xala'
nac Cirene. Xla' ixtanūtēlha nac xcānsipej Jerusalén lā'
sāmācu'quī'ca huan cruz lā' māstālīca Jesús.

27 Lā' lhūhua' tachi'xcuhuī't ixtastālani'tēlha, nā lhūhua' pus-
can a'ntī ixtacalhuantēlha lā' lej talakaputzalh por ixpālacata
Jesús. 28 Lā' Jesús cālakalaktzī'lh lā' cāhuanilh:

—Puscan xalanī'n nac Jerusalén, tū' cacalhua'ntit por
quimpālacata. Mejor nacalhuanā'tit por mimpālacataca'n lā'
por ixpālacataca'n mincamana'ca'n, 29 porque namin lakatin
chi'chini' a'xni'ca' nahuancan: "Līpāxūj huan a'ntīn tūla ka'lhī
ixcaman. Līpāxūj huan a'ntīn tū' maktin tahui'lalh ixcaman
lā' tū' maktin mātzi'quī'nilh". 30 Lā' a'xni'ca'tza' tachi'xcuhuī't

natahuanī huan kēstīn: “Caquilāyujni'uj”. Lā' natahuanī ix-
macni' kēstīn: “Caquilā'a'kta'pū'j”. 31 Hua'chi huancan palh
chuntza' tlahuani'can huan xastaka qui'hui', ā'chulā' nat-
lahuani'can huan xascōhua. Palh chuntza' quintlahuani'can
lā' quit tuntū' iclaclē'n, ā'chulā' nacātlahuani'can a'ntīn talaclē'n
—hualh Jesús.
32 Nā ixcālē'mā'ca kalhatu' maknīni'nī'n para
nacātā'maknīcan Jesús. 33 Lā' a'xni'ca' tachā'lh a'nlhā huanican
La Calavera o Ixa'kxāk Nīn, a'ntza' xtokohua'ca'ca Jesús
lā' nā chuntza' huan kalhatu' maknīni'nī'n lā' kalhatin na
ixpāxtūcāna'j lā' kalhatin na ixpāxtūxuc.
34 Lā' a'xni'ca' ixtaxtokohua'ca'mā'na, Jesús hualh:
—QuinTāta', cacāmāsputūnu'ni' porque tū' taca'tzī a'ntū tat-
lahuamā'na.
Lā' huan tropasna' tapūmāxtulh suerte huan ixlu'xu' Jesús
para natatapitzi chā'tunu' de ū'tunu'n. 35 Lā' tachi'xcuhuī't
ixtayāna' lā' ixtalaktzī'mā'na lā' hasta huan pūchihuīna'nī'n
talīlītzī'lh lā' tahualh:
—A'makapitzīn cāmāpūtaxtūlh. Chuhua'j capūtaxtulh
ixa'cstu palh stu'ncua' Dios lacsacnī't lā' hui'līlh
ixlīmāpūtaxtūnu'.
36 Nā huan tropasna' ixtalīlītzī'mā'na. Talaktapajtzūlh lā'
tamāhuī'lh vinagre. 37 Lā' tahuanilh:
—Palh hui'x ixreyca'n huan israelitas, capūtaxtu mē'cstu.
38 Lā' ixua'ca' lakatin letrero ixa'cpūn lā' ixtatzo'kni' nac
griego lā' latino lā' hebreo. Lā' huan letrero ixuan: U'tza'
huā'mā' ixreyca'n israelitas.
39 Lā' kalhatin maknīni' a'ntī ixtā'hua'ca' ixlīlītzī'n lā'
huanilh:
—Palh stu'ncua' hui'x a'ntī Dios hui'līlh ixlīmāpūtaxtūnu',
capūtaxtu' mē'cstu lā' nā caquilāmāpūtaxtūj.
40 Pero ā'kalhatin quilhnīlh ixtā'maknīni' lā' huanilh:
—¿Chū tū' ji'cua'ni'ya' Dios? Nā hui'x chu a'cxtim
pātīni'mpā't. 41 Līmakuan quina'n pātīni'mā'nauj porque
māpalamā'nauj a'ntū laclē'nāuj. Pero huā'mā' chi'xcu' tuntū'
laclē'n.
42 Lā' tuncan huanilh Jesús:
—Caquimpāstacti a'xni'ca' nata'mpala'ya' lā' rey hui'x.
43 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Ixlīstu'ncua' icuaniyāni': Chuhua'j, huā'mā' chi'chini'
naquintā'latahui'la'ya'chi nac a'kapūn.

Jesús nīlh

Mt. 27.45-56; Mr. 15.33-41; Jn. 19.28-30

44 Lā' hua'chi tastu'nūtatza' ixuanī't a'xni'ca' cā'pucsua'
lakō'lh chuxalhā nac cā'ti'ya'tna'. Lā' chuntza' lalh hasta
hua'chi maktu'tun kōtanū. 45 Huan chi'chini' tū' māxkakēni'lh.

Lā' huan lu'xu' nac lītokpān ixa'cstu taxtī'tli lā' tapūpitzilh.
U'tza' huā'mā' lu'xu' a'ntū ixmāpitzi huan lītokpān. 46 Lā'
tuncan Jesús lej palha' ta'salh lā' hualh:

—QuinTāta', icmacamaxquī'yāni' quilīca'tzīn.

Lā' a'xni'ca' huankō'lh, nīlh.

47 Lā' a'xni'ca' huan capitán romano laktzī'lh a'ntū pātle'kelh,
mācā'tanīlh Dios lā' hualh:

—Ixlīstu'ncua' huā'mā' chi'xcu' lej tzey ixuanī't.

48 Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't a'ntīn tamilh lā' talak-
tzī'lh a'ntū pātle'kelh, tatapānūlh de ā'tzā' lā' cācu'xatucstēlhaca
como lej ixtalakaputza. Lā' ta'a'lh na ixchicca'n. 49 Lā'
ixtalakapasnī'n Jesús lā' nā huan puscan a'ntī ixtastālani'nī't
desde nac estado de Galilea makat tatāyalh lā' ixtalaktzī'mā'na
huā'mā'na.

Mā'cnūca Jesús

Mt. 27.57-61; Mr. 15.42-47; Jn. 19.38-42

50 Ixuī' kalhatin chi'xcu' ixtacuīni' José lā' ū'tza' xala'
nac Arimatea nac huan estado de Judea. Ixtā'tapa'ksī con
huan pūchihuīna'nī'n a'ntī más ixtamāpa'ksīni'n de huan is-
raelitas. Lā' tzeyā chi'xcu' ixuanī't. 51 Lā' ixka'lhīmā'
a'xni'ca' ixmāpa'ksīni'lh Dios. Tū' lakatīlh a'ntū ixtatlahuanī't
huan pūchihuīna'nī'n ixpālacata Jesús. 52 Nā huā'mā' chi'xcu'
laka'lh Pilato lā' squi'ni'lh ixmacni' Jesús. 53 Lā' a'xni'ca'
ixmāyujūnī'ttza' de nac cruz, līmaksna'tli kalhtin lu'xu' lā'
māpī'lh nac lakatin lhu'cu' a'ntū ixcāxtlahuacanī'ttza' nac
talhpān. Lā' a'ntza' nīn tintī'na'j ixmā'cnūcanī't. 54 Huanmā'
chi'chini' ū'tza' a'ntū ixpūcāxtlahuakō'can como ixlīlakalī huan
chi'chini' de pūjaxni'. Lā' ixtzucumā'tza'.

55 Huan puscan a'ntī ixtatā'minī't Jesús desde nac estado
de Galilea ta'a'lh talaktzī'n huan lhu'cu' lā' cuenta tatlahualh
a'nlhā ixmāpī'canī't ixmacni' Jesús. 56 Lā' tataspi'tli na ix-
chicca'n lā' tacāxtlahualh perfume lā' pomada para huan
nīn. Lā' tapūjaxli huan chi'chini' de pūjaxni' chuntza' hua'chi
māpa'ksīlh a'nlhā tzo'kli huan ixley Moisés.

24

Jesús lakahuanchokolh

Mt. 28.1-10; Mr. 16.1-8; Jn. 20.1-10

1 Cā'tzi'sāt domingo huan tamā'na puscan ta'a'mpā
nac taponkni' lā' ixtalē'mā'na huan perfume a'ntū
ixtacāxtlahuanī'ttza'. Lā' ā'makapitzīn puscan tatā'a'lh. 2 Lā'
a'xni'ca' tachā'lh, talaktzī'lh que ixmāpānūcanī'ttza' huan
chihuix a'ntū ixlīmālacchōcanī't huan taponkni'. 3 Tatanūlh
pero tū' takaksli ixmacni' huan Māpa'ksīni' Jesús. 4 Tajicua'lh
lā' tū' ixtaca'tzī a'ntū natatlahua lā' a'xni'ca' talaktzī'lh
kalhatu' ángeles a'ntī ixtatasu'yu hua'chi chi'xcuhuī'n. Lej

slamama ixlu'xu'ca'n ixtahuanī't lā' ixtayāna' pajtzu huan
puscan. 5 Lā' como xlaca'n ixtajicua'n, tataquilhpūtalh lā'
huan ángeles cāhuanilh:

—Lā' ¿a'chī' putzayā'tit na ixlaclhni'ca'n huan nīnī'n
kalhatin a'ntī lakahuan? 6 A'tzā' tū' huī'. Xla'
lakahuanchokonī'ttza'. Capāstactit a'nchī cāhuanini' a'xni'ca'
ixuī'cus nac Galilea. 7 Hualh xla' que maclacasqui'n que
huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n nacāmacamaxquī'can a'ntīn
talaclē'n lā' nataxtokohua'ca' lā' ixlīlakatu'tun chi'chini'
nalakahuanchokopala.

8 Lā' tuncan huan puscan tapāstacli ixtachihuīn Jesús.

9 Lā' a'xni'ca' tataspi'tli de huan taponkni', tahuanikō'lh
huan kalhacāujtin apóstoles lā' ixlīhuākca'n ā'makapitzīn. 10 Lā'
huan puscan, xlaca'n cāhuanican María Magdalena lā' Juana
lā' María a'ntī ixtzī't Jacobo lā' ā'makapitzīn puscan huampala.
11 Pero huan apóstoles takaxmatli hua'chi takalhkamān a'ntū
ixcāhuanimā'ca lā' tū' takalhlaka'ī'lh.

12 Lā' a'yuj tū' takalhlaka'ī'lh, pero huan Pedro taxtulh lā'
tu'jnulh para nac taponkni'. Lā' taquilhpūtalh lā' talacnūlh lā'
laktzī'lh xmān huan lu'xu' a'nlhā ixmā'. Lā' a'lh na ixchic lā'
ixlīlē'cnīmā' a'ntū ixpātle'kenī't.

Na ixtej huan cā'lacchicni' Emaús
Mr. 16.12-13

13 Lā' chu ū'tza' huā'mā' chi'chini' kalhatu' a'ntī
ixtastālani'nī't Jesús, ixta'a'mā'na nac lakatin cā'lacchicni'
a'nlhā huanican Emaús. Lā' ū'tza' hua'chi lakacāujtin
kilómetros ixlīmakat de Jerusalén. 14 Ixtalīkalhachihuīna'ntēlha
ixlīhuāk a'ntū ixpātle'kenī't. 15 Lā' līhuan ixtachihuīna'mā'na
lā' ixtalacapūchihuīna'mā'na, māni' Jesús cālaktapajtzūlh lā'
tzuculh cātā'latā'kchoko. 16 Lā' a'yuj talaktzī'lh pero tūlalh
talakapasli porque catūhuā talītamakchuyīlh. 17 Lā' tuncan
Jesús cākalhasqui'nīlh:

—¿Tuchū līchihuīna'ntēlhayā'tit? Lā' ¿tuchū līlakaputzayā'tit?

18 Lā' kalhatin a'ntī huanican Cleofas kalhtīni'lh:

—Ixlīhuāk tachi'xcuhuī't taca'tzīkō' a'ntū pātle'kelh nac
Jerusalén huā' tamā'na chi'chini'. ¿Chu xmān hui'x ixui'la' lā'
tū' ca'tzīya'?

19 Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:

—¿Tuchū lanī't?

Lā' tahuanilh:

—Lhūhua' pātle'kelh ixpālacata Jesús xala' nac Nazaret a'ntī
a'cta'sana' lā' lej ixka'lhī līmāpa'ksīn na ixlacapūn Dios lā'
na ixlaclhni'ca'n tachi'xcuhuī't. Lītasu'yu a'ntū tlahualh
lā' a'ntū hualh. 20 Lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' lā'
quimpūchihuīna'nī'nca'n tamacamāstā'lh para namaknīcan lā'
naxtokohua'ca'can.

21 Quina'n xa'icka'lhīmā'nauj que ū'tza' xla' a'ntī
nacāmāpūtaxtū israelitas. Lā' ixlīlakatu'tuntza' chi'chini'
chuhua'j a'xni'ca' pātle'kelh. 22 Lā' ā'makapitzīn puscan de
na quilaclhpu'nanca'n quincātamakalē'cnīni' porque cā'tzi'sāt
taquīlalh nac taponkni', 23 lā' como tū' talaktzī'lh ixmacni'
Jesús, tataspi'tli. Lā' quincātahuanini' que talīlakachuyalh
ángeles a'ntī cāhuanilh que lakahuan Jesús. 24 Lā' chu tuncan
ā'makapitzīn quincompañerosnu' taquīlalh nac taponkni' lā'
chu a'nchī tahuanilh huan puscan, chuntza' takaksli. Pero
tū' talaktzī'lh Jesús.

25 Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:

—Tū' xa'nca māchekxīyā'tit. ¿Lhānīn nakalhlaka'ī'yā'tit
ixlīhuāk a'ntū tahualh huan a'cta'sana'nī'n? 26 Lā' Cristo a'ntī
Dios hui'līnī't ixlīmāpūtaxtūnu', ¿chu tū' tasqui'nī que pū'la
napātīni'n chuntza' lā' ā'calīstān natanū a'nlhā lej xkaka?

27 Lā' tuncan Jesús tzuculh cāmāsu'ni'kō' ixlīhuāk a'ntū
tzo'kcanī't na ixtachihuīn Dios lā' a'ntū līchihuīna'n xla'.
Tzuculh a'nlhā tzo'knulh Moisés lā' cāmāsu'ni'lh a'ntū ix-
tatzo'knunī't ixlīhuākca'n huan profetas.

28 Lā' a'xni'ca' tachā'lh nac huan cā'lacchicni' a'nlhā
ixta'a'mā'na, Jesús lalh hua'chilh ixa'mā' más makat. 29 Lā'
xlaca'n stu'tu'lu' tahuanilh que natachoko lā' tahuanilh:

—Mejor catachoko porque tzī'suamā'tza'. Cā'pucsua'tza'.

Lā' tuncan Jesús cātā'tanūlh nac chic para natachoko.

30 Lā' a'xni'ca' tatahui'lalh tahuā'yan, xla' tēlh huan pāntzi
lā' māstā'lh pāxcatca'tzī lā' mālacpitzilh lā' cāmaxquī'lh. 31 Chu
tuncan huā'mā' ka'tlā'tus hua'chilh xa'nca tatalakapākē'lh lā'
talakapasli, pero xla' cālaksputtāyani'lh.

32 Lā' xlaca'n talāhuanilh:

—¿Chu tū' stu'ncua' que lej līpāxūj līhuan
ixquincāmāsu'ni'tēlhayāni' ixtachihuīn Dios?

33 Lā' chu līmaktin tachi'papā ixtejca'n. Tū' tatakoxīlh nīn
macsti'na'j. Tataspi'tchokolh nac Jerusalén lā' cāpāxtokli huan
kalhacāujtin apóstoles a'nlhā ixtatakēstoknī't con ā'makapitzīn.
34 Lā' cāhuanica huan kalhatu':

—Ixlīstu'ncua' lakahuanchokolh huan Māpa'ksīni'. Lā'
tasu'yuni'lh Simón.

35 Lā' tuncan xlaca'n cāhuanilh a'nchī cāpātle'keni'lh nac tej
lā' a'nchī talakapasli Jesús a'xni'ca' mālacpitzilh huan pāntzi.

Jesús cātasu'yuni'lh ī'sca'txtunu'nī'n
Mt. 28.16-20; Mr. 16.14-18; Jn. 20.19-23

36 Līhuan ixtalīchihuīna'mā'nacus huā' tamā'na, a'xni'ca' Jesús
tāyalh na ixlaclhpu'nanca'n. Lā' cāhuanilh:

—Tzey calīla'tit.

37 Lā' cāmakē'klhaca lā' lej tajicua'lh lā' ixtapuhuan que
ixtalaktzī'mā'na espíritu. 38 Lā' Jesús cāhuanilh:

—¿A'chī' jicua'nā'tit? ¿A'chī' xtunc puhua'nā'tit
mē'cstuca'n? 39 Calaktzī'ntit quimacanī'n lā' quintojonī'n. Lā'
naquilālakapasāuj. Caquilāxa'mauj lā' caquilālaktzī'uj. Huan
espíritu tū' ka'lhī quinīt lā' lucut hua'chi quit.
40 A'xni'ca' chuntza' cāhuanilh, cāmāsu'ni'lh ixmacanī'n lā'
ixtojonī'n. 41 Pero como xlaca'n tapalalaktzī'ni'lh lā' lej
talīpāxuhualh, tūlalh takalhlaka'ī'lh. Lā' Jesús cākalhasqui'nīlh:
—¿Chā a'nan līhua't?
42 Lā' tuncan maxquī'ca pītzina'j xatapū'n squī'ti' lā' lakatin
xatachu'cu ta'xcāt. 43 Lā' xla' maklhtīni'lh lā' hua'kō'lh na
ixlacapūnca'n. 44 Lā' ā'calīstān cāhuanilh:
—A'ntū quimpātle'keni'lh ū'tza' a'ntū iccāhuanini' a'xni'ca'
xa'iccātā'latlā'huanāni' que maclacasqui'n na'ictlōkentaxtū
ixlīhuāk a'ntūn tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios por
quimpālacata, a'nlhā tzo'knulh Moisés lā' huan profetasna' lā'
a'nlhā huanican Salmos.
45 Lā' tuncan cāmāsca'tīlh ixtachihuīn Dios. 46 Lā' cāhuanilh:
—Chuntza' tatzo'kni' que maclacasqui'n nanī Cristo
a'ntī Dios hui'līnī't ixlīmāpūtaxtūnu'. Lā' maclacasqui'n
que ixlīlakatu'tun chi'chini' nalakahuanchoko de a'nlhā
tahui'lāna'ncha' nīnī'n. 47 Lā' maclacasqui'n que
nacāmāsu'ni'kō'can ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't xalanī'n
nac quilhtamacuj por ixpālacata Cristo. Natzucucan
nac Jerusalén lā' nacāhuanikō'can que maclacasqui'n
nataxtāpalī ixtapāstacna'ca'n para que nacāmāsputūnu'ni'can.
48 Lā' hui'xina'n nacāmāsu'ni'yā'tit huā' tamā'na catūhuā
como laktzī'nkō'yā'tit. 49 Lā' chuhua'j calaktzī'ntit.
Na'iccāmacamini'yāni' a'ntū huanī't quinTāta'. Lā'
natachokoyā'tit huā'tzā' nac Jerusalén hasta a'xni'ca'
namaklhtīni'nā'tit huan līmāpa'ksīn a'ntū xala' nac a'kapūn.

Jesús tā'kayāhualh nac a'kapūn
Mr. 16.19-20

50 Lā' tuncan Jesús cālē'lh ī'sca'txtunu'nī'n nac tej hasta Be-
tania lā' cha'xli ixmacanī'n lā' cāsicua'lanālīlh. 51 Lā' līhuan
ixcāsicua'lanālīmā', tzuculh tā'kayāhua na ixlacapūnca'n lā'
lē'nca nac a'kapūn. 52 Xlaca'n tamācā'tanīlh lā' ā'calīstān lej
līpāxūj tataspi'tli nac Jerusalén. 53 Lā' pō'ktu ixtahui'lāna' nac
xaka'tla' lītokpān para natamā'ca'tanī Dios. Amén.

Huan Xatzey Tachihuīn a'ntūn Tzo'kli San Juan

Ixtachihuīn Dios lalh chi'xcu'

1 A'xni'ca' tūna'j ixcāxui'lī huan quilhtamacuj, lanāntza'
ixuī' kalhatin a'ntī huanican Tachihuīn, como ū'tza'
quincāmālakapasnīyāni' Dios. Lā' xla' ixtā'lahuī'tza' Dios. Lā'
xla' ū'tza' Dios. 2 Xapū'la ixtā'lahuī' Dios. 3 Lā' huan Tachihuīn
cāxui'līlh ixlīhuāk catūhuā a'ntū a'nan; tuntū' ixa'nalh palh tū'
cahuā por ū'tza'. 4 Por ixpālacata ū'tza' talīhui'lāna' ixlīhuāk
a'ntū jaxāna'n. Lā' xla' cāmāsu'ni' huan tachi'xcuhuī't
a'ntū ixlīstu'ncua' lā' chuntza' hua'chilh ixcāmakskoni' huan
tachi'xcuhuī't. 5 U'tza' hua'chi lakatin xkakana' a'ntū
mālakxkakēni'n a'nlhā cā'pucsua'. Lā' huan ko'ti'ti', xla' xala'
nac cā'pucsua' lā' xla' tūla tlaja huan Xkakana'.

6 Ixuī' kalhatin chi'xcu' ixtacuīni' Juan, a'ntī Dios macamilh.
7 Xla' milh para nalīchihuīna'n a'ntī huanican Xkakana' lā' para
nacāmaxquī' tapāstacna' huan tachi'xcuhuī't que natakalh-
laka'ī' a'ntī Xkakana'. 8 Juan tū' ū'tza' Xkakana'. Xla' xmān
quīmāsu'yuchi huā'mā' a'ntī scana'nca Xkakana'. 9 A'ntī mero
Xkakana' ixmimā'cus nac cā'quilhtamacuj. Xla' cāmakskokō'
ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't.

10 Lā' a'ntī scana'nca Xkakana', xla' milh nac cā'quilhtamacuj.
Lā' a'yuj ū'tza' cāxui'līlh quilhtamacuj, pero xalanī'n nac quilh-
tamacuj tū' talakapasli lā' tū' ixtaca'tzī que ū'tza' ixcāxui'līnī't
huan quilhtamacuj. 11 Xla' milh nac quilhtamacuj a'ntū
ixcāxui'līnī't pero tū' talaktzī'ncu'tulh ixtā'macchicni'. 12 Pero
makapitzīn takalhlaka'ī'lh. Lā' ixlīhuākca'n a'ntīn takalh-
laka'ī'lh, xla' cāmaxquī'lh līmāpa'ksīn para que chuntza' natala
ixcamana' Dios. 13 Lā' a'nchī tala ixcamana' Dios, tū' hua'chi
talacatuncuī ixcamana'ca'n tachi'xcuhuī't. Ixcamana' Dios
tū' hua'chi lakatin ska'ta' a'ntī lacatuncuīlh por ixpālacata
ixtapāxuhuanca'n lā' ixtapuhuānca'n tachi'xcuhuī't. Dios ū'tza'
a'ntī cāmā'a'nanī ixcamana'.

14 Lā' a'ntī huanican Tachihuīn, xla' macni' lalh. Lā'
xla' latahui'lalh na quilaclhpu'nanca'n. Lā' iclaktzī'uj a'nchī
ka'lhī līmāpa'ksīn. Huā'mā' līmāpa'ksīn ū'tza' ixla' a'ntī ixa'cstu
ixO'kxa' Dios. Xla' lej lakalhu'mana'n lā' huāk a'ntū huan
ū'tza' ixlīstu'ncua'. 15 Juan līchihuīna'lh lā' hualh:

—U'tza' huā'mā' a'ntī iclīchihuīna'lh a'xni'ca' icualh que a'ntī
icpū'lani'nī't, ū'tza' līhuaj xaka'tla' que quit. Xla' lanāntza' ixuī'
a'xni'ca' quit iclacatuncuīlh.

16 Quincātlahuani'nī'ta'ni' lhūhua' talakalhu'mān, como xla'
lej lakalhu'mana'n. 17 Moisés quincāmāsu'ni'ni' ixley Dios.

Pero Jesucristo quincāmāca'tzīnīyāni' a'ntū ixlīstu'ncua' lā'
a'nchī quincālakalhu'manāni' Dios. [18] Lā' nīn tintī' laktzī'nī't
Dios nīn maktin. A'ntī ixa'cstu ixO'kxa' Dios, a'ntī Dios lej
pāxquī', ū'tza' quincāmāsu'ni'nī'ta'ni' a'nchī huanī't Dios.

Juan līchihuīna'lh Jesucristo
Mt. 3.11-12; Mr. 1.7-8; Lc. 3.15-17

[19] Lā' huan israelitas xalanī'n nac Jerusalén talakmacamilh
Juan makapitzīn curasna' lā' levitasna'. Lā' xlaca'n
takalhasqui'nīlh Juan tichū xla'. [20] Lā' Juan cāmālacstū'ncni'lh
lā' cāhuanilh:
—Pues quit, tū' quit Cristo a'ntī Dios lacsacli lā' hui'līlh
ixlīmāpūtaxtūnu'.
[21] Lā' takalhasqui'nīpā:
—¿Tichū hui'x? ¿Chā hui'x huan ixa'cta'sana' Dios a'ntī
huanican Elías?
Lā' Juan hualh:
—Tū' quit.
Lā' takalhasqui'nīpā:
—¿Chā hui'x huan ixa'cta'sana' Dios a'ntī icka'lhīmā'nauj?
Lā' xla' kalhtīni'lh:
—Tū'.
[22] Lā' takalhasqui'nīpā:
—¿Tichū hui'x? Caquilāhuaniuj para na'iccāhuaniyāuj a'ntī
quincātamacaminī'ta'ni'. ¿Tichū hua'na' que hui'x?
[23] Juan cākalhtīlh:
—Quit hua'chi a'ntī ta'sa nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't lā' huan:
"Cacāxtlahua'tit mintapāstacna'ca'n para que nakaxpa'tā'tit
huan Māpa'ksīni' a'xni'ca' namin". Chuntza' hualh
ixa'cta'sana' Dios a'ntī huanican Isaías, a'xni'ca' hualh:
Camā'lakstu'nctit ixtej Māpa'ksīni'.
[24] Lā' nā ixtahui'lāna' makapitzīn fariseosnu' a'ntī
ixcālakmacamincanī't Juan. [25] Lā' xlaca'n takalhasqui'nīlh:
—Lā' ¿a'chī' mā'kpaxīni'mpā't palh tū' Cristo hui'x, nīn Elías,
nīn huan ixa'cta'sana' Dios a'ntī icka'lhīmā'nauj?
[26] Lā' Juan cāhuanilh:
—Quit iclīmā'kpaxīni'n xmān con xcān. Yā na mila-
clhpu'nanca'n kalhatin a'ntīn tū' lakapasā'tit. Lā' nā xla'
namā'kpaxīni'n. [27] Xla' līhuaj xaka'tla' que quit. Lā' tū' minī'ni'
nīn na'icxcutni' ixlīkalhtza'pa'can ī'zapato.
[28] Lā' huāk huā'mā' pātle'kelh a'nlhā huanican Betábara
tīntacut huan pūxka Jordán, a'nlhā ixmā'kpaxīni'n Juan.

Jesús hua'chi Ixcordero Dios

[29] Lā' ixlīlakalī Juan laktzī'lh Jesús ixlaktapajtzūtēlha lā'
cāhuanilh huan tachi'xcuhuī't:
—Calaktzī'ntit a'ntī mimā'. U'tza' huā'mā' a'ntī macaminī't
Dios lā' ū'tza' huanican Ixcordero Dios. U'tza' namāpānū

huan quintalaclē'i'ca'n xalanī'n nac quilhtamacuj. 30 U'tza'
iclīchihuīna'lh a'xni'ca' iccāhuanini': "A'ntī icpū'lani'nī't, ū'tza'
līhuaj xaka'tla' que quit porque xla' lanāntza' ixuī' a'xni'ca'
quit iclacatuncuīlh". 31 A'yuj quit tūna'j xa'iclakapasa, quit
icminī't icmā'kpaxīni'n con xcān para que huan tachi'xcuhuī't
nataca'tzī que Dios macamilh huan a'ntī icpū'lani'.

32 Lā' nā cāhuanilh Juan:

—Quit iclaktzī'lh huan Espíritu Santo a'ntū yujchi lā' chilh
na ixa'cpūn. Lā' huan Espíritu Santo tasu'yulh hua'chi lakatin
tantzasnān. 33 Xapū'la quit tū' xa'icca'tzī tichū xla'. Qui-
huanilh Dios a'ntī quimacā'lh para na'icmā'kpaxīni'n con xcān.
Dios quihuanilh: "Nalaktzī'na' nayujāchi huan Espíritu Santo
lā' nachin na ixa'cpūn kalhatin chi'xcu'. Huā'mā' chi'xcu'
ū'tza' a'ntī līmā'kpaxīni'n Espíritu Santo". 34 Iclaktzī'nī'ttza'
a'nchī quihuanica. Lā' ū'tza' iclīmāstū'nca quit que ū'tza'
huā'mā' ixO'kxa' Dios.

Huan xapū'la ī'sca'txtunu'nī'n Jesús

35 Lā' ixlīlakalī huampala Juan ixcātā'layā con kalhatu'
ī'sca'txtunu'nī'n. 36 Lā' laktzī'lh ixtētaxtumā' Jesús. Lā' Juan
lakalaktzī'lh Jesús lā' hualh:

—U'tza' huā'mā' a'ntī macamilh Dios lā' a'ntī huanican
Ixcordero Dios, como xla' nacāmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n
tachi'xcuhuī't.

37 Huan kalhatu' ī'sca'txtunu'nī'n Juan takaxmatli a'xni'ca'
hualh. Lā' xlaca'n tastālani'lh Jesús. 38 Lā' Jesús talakspi'tli lā'
laktzī'lh ixtastālani'tēlha lā' cāhuanilh:

—¿Chichū puhua'nā'tit?

Lā' xlaca'n tahuanilh:

—Māpa'ksīni', ¿lhachū hui'la'?

39 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Cata'ntit lā' calaktzī'ntit.

Tatā'a'lh lā' talaktzī'lh a'nlhā ixuī'. Lā' como lejtza' kōtanū
ixuanī't, hua'chi maktā'ti', a'ntza' tatachokolh huanmā'
chi'chini'.

40 Lā' huan tamā'na' kalhatu' a'ntī tastālani'lh Jesús por
ixpālacata a'ntū ixcāhuaninī't Juan, lā' kalhatin de ū'tunu'n
ixuanican Andrés, ixtā'tin Simón Pedro. 41 Lā' chu tuncan
Andrés putzalh ixtā'tin a'ntī ixuanican Simón lā' huanilh:

—Icpāxtokuitza' huan Mesías —ū'tza' huanicu'tun: Cristo
a'ntī lacsacui'līnī't Dios.

42 Lā' Andrés tā'a'lh Simón talaktzī'n Jesús. Lā' a'xni'ca' Jesús
laktzī'lh huan Simón lā' huanilh:

—Hui'x Simón, ixo'kxa' Jonás. Hui'x nahuanica'na' Cefas
—huā'mā' ū'tza' huanicu'tun: Pedro lā' nā chihuix.

Jesús ta'sani'lh huan Felipe lā' Natanael

43 Lā' ixlīlakalī huampala Jesús ixa'ncu'tun a'nlhā huanican
Galilea. Lā' tā'lāpāxtokli Felipe lā' huanilh:

—Caquistāla'ni'.

44 Lā' huā'mā' Felipe xala' nac Betsaida ixuanī't lā' nā a'ntza'
xalanī'n Andrés lā' Pedro. 45 Felipe quīkaksli Natanael lā'
huanilh:

—Icpāxtokuitza' huan chi'xcu' a'ntī tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nlhā Moisés tzo'kli huan ley lā' a'nlhā tatzo'knulh huan profetas. Xla' ū'tza' Jesús, ixo'kxa' José xala' nac Nazaret.

46 Lā' Natanael hualh:

—¿Chu tzēn taxtu de Nazaret a'ntū xatzey?

Lā' Felipe kalhtīlh:

—Cata't laktzī'na'.

47 Jesús laktzī'lh huan Natanael lakmimā' lā' hualh:

—Huan a'ntī mimā' ū'tza' tzeyā israelita. Xla' tū' a'kxokonu'n.

48 Natanael kalhasqui'nīlh:

—¿Chichū quilīlakapasti?

Lā' Jesús huanilh:

—Quit iclaktzī'ni' xapū'la na ixtampīn huan a'kalhpauj a'xni'ca' tūna'j ixta'sani'yāni' Felipe.

49 Natanael kalhtīlh:

—Māpa'ksīni', hui'x ixO'kxa' Dios; hui'x a'ntī Dios lacsacni' para nala'ya' ixreyca'n israelitas.

50 Lā' Jesús kalhtīlh:

—Quinkalhlaka'ī'ya' xmān por ixpālacata icuanini' iclaktzī'ni' na ixtampīn huan a'kalhpauj. Nalaktzī'na'cus más laka'tla'n catūhuā a'ntū na'ictlahua.

51 Lā' nā hualh Jesús:

—Ixlīstu'ncua' a'ntū icuaniyāni'. Hui'xina'n nalaktzī'nā'tit huan a'kapūn laquī'yā, lā' huan ángeles a'ntū nacāmacamin Dios. Xlaca'n natatahua'ca' lā' natayujāchi na ixa'cpūn huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. Quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n.

2

Tapūchahuaca nac Caná

1 Ixlīlakatu'tun chi'chini' tapūchahuaca nac lakatin
cā'lacchicni' a'ntū huanican Caná, nac estado de Galilea.
Ixtzī't Jesús a'ntza' ixuī'. 2 Lā' nā kantāyaca Jesús lā' con
ī'sca'txtunu'nī'n. 3 Lā' como sputli huan xavino uva, ixtzī't
Jesús huanilh:

—Tintī'tza' xavino uva.

4 Lā' Jesús kalhtīlh:

—Lā' ¿a'chī' quihuani'ya' huā'mā', Nā'? Tūna'j tzucu quilītlōt.

5 Ixtzī't cāhuanilh huan macatzī'tni'nī'n:

—Catlahua'tit ixlīhuāk a'ntū xla' nacāhuaniyāni'.

6 Lā' ixuī' pāchāxan pūxka'tni' de chihuix a'ntū
ixcāmaclacasqui'ncan a'xni'ca' ixmakacha'ka'ncan chu a'nchī
ixtalanānca'n. (Huan tachi'xcuhuī't israelitas ixtakalhlaka'ī'
que palh maklhūhua' ixtamakacha'ka'lh, chuntza' natala
lacuan na ixlacapūn Dios.) Lā' huan pātunu' pūxka'tni'
ixtalītatzuma lakatunu' hua'chi tā'ti'pu'xamna' hasta lakatin
ciento litros de xcān. 7 Jesús cāhuanilh huan macatzī'tni'nī'n:
—Cacāmātzuma'tit de xcān huā' pūxka'tni'.
Lā' chuntza' xlaca'n xa'nca tamātzumalh. 8 Lā' Jesús
cāhuanilh:
—Camācututit macsti'na'j lā' calīpini'tit huan a'ntī xapuxcu'
de huan cā'tani'.
9 Lā' huan xapuxcu' quilhca'tzīlh. Lā' vinotza' ixuanī't.
Lā' xla' tū' ixca'tzī palh xcān ixuanī't lā' ixtaxtāpalīnī'ttza'
huan xcān, vinotza' ixlanī't. Ixtaca'tzī xmān huanmā'na
macatzī'tni'nī'n porque ū'tunu'n ixtamojōnī't xcān nac huan
pūxka'tni'. Lā' huan xapuxcu' de huan cā'tani' ta'sani'lh huan
squi'nīni'. 10 Lā' huanilh:
—Lanān xapū'la cāmaxquī'can a'ntī cākantāyacan huan
xatzey vino. Lā' ā'calīstān, a'xni'ca' tzejtza' tako'tnī't huan
a'ntī cākantāyacanī't, cāmaxquī'can huan a'ntūn tū' lej xatzey.
Lā hui'x ā'xmān māstā'ya' huan xatzey vino.
11 U'tza' huā'mā' a'ntū tlahualh Jesús nac Caná nac estado de
Galilea, ū'tza' xapū'la lē'cnīn a'ntū tlahualh Jesús. Lā' chuntza'
līmāsu'yulh ixlīmāpa'ksīn. Lā' ī'sca'txtunu'nī'n takalhlaka'ī'lh
Jesús.
12 A'calīstān Jesús a'lh nac Capernaum. Lā' tatā'a'lh ixtzī't lā'
ixtā'timīn lā' ī'sca'txtunu'nī'n. Lā' a'ntza' tatachokolh lātma'j.

Jesús cātamacaxtukō'lh a'ntū ko'hua'jua' na ixchakān huan xaka'tla' lītokpān

Mt. 21.12-13; Mr. 11.15-18; Lc. 19.45-46

13 Lā' como lejtza' pajtzu ixmimā' huan cā'tani' a'ntū huani-
can pascua a'ntū pō'ktu ixtapūtlahua cā'tani' huan israelitas,
Jesús a'lh nac xcānsipej a'ntū huanican Jerusalén. 14 Lā'
tanūlh nac xaka'tla' lītokpān. Lā' a'ntza' cālaktzī'lh a'ntī ix-
tastā'mā'na huācax lā' borregos lā' tantzasnān, lā' ā'makapitzīn
a'ntī ixtahui'lāna' con ixmesaca'n para nataxtāpalī huan
tumīn. 15 Jesús tlahualh lakatin lītāsno'knu' de lazo, lā'
cālītansno'kxtukō'lh ixlīhuākca'n huan borregosnu' lā' huan
huācaxna'. Cāmakpūspi'tni'lh ixmesaca'n a'ntī ixtaxtāpalīmā'na
tumīn, lā' cāmaka'ni'kō'lh huan ixtumīnca'n. 16 Lā' cāhuanilh
huan stā'na'nī'n tantzasnān:
—Camāxtutit huan tamā'na de huā'tzā'. Tū' catlahua'tit
hua'chi lītamāuj huā' na ixchic quinTāta'.
17 Lā' ī'sca'txtunu'nī'n talīpāstacli chu a'nchī ixtatzo'kni' na
ixtachihuīn Dios:

Lej iclacasqui'n ca'a'cnīni'ni'ca ixchic Dios.
Lā' ū'tza' naquilīlakmaka'ncan.

18 Huan israelitas tahuanilh:

—¿Chu ka'lhī'ya' līmāpa'ksīn para natlahua'ya' huā'mā'? Caquilātlahuani'uj lakatin lē'cnīn para que chuntza' na'icca'tzīyāuj palh hui'x ka'lhī'ya' līmāpa'ksīn para nacāmāxtuya' huan animalhna' de huan xaka'tla' lītokpān.

19 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Calactlahua'tit huā'yā chic lā' ixlītu'tuma'j na'iclīcāxtlahua quit.

20 Huan israelitas takalhtīlh:

—Tu'pu'xamachāxan cā'ta līcāxtlahuakō'ca huan lītokpān. Lā' ¿chu hui'x xmān tu'tuma'j nalīcāxtlahuakō'ya'?

21 Lā' a'xni'ca' hualh huā'mā' Jesús ixlīchihuīna'mā' de ix-
macni'. 22 Lā' ī'sca'txtunu'nī'n tapāstacli ixtachihuīn Jesús
a'xni'ca' xla' lakahuanchokolh. Lā' takalhlaka'ī'lh a'ntū ix-
tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios lā' nā a'ntū hualh Jesús.

Jesús cālakapaskō' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't

23 Nac Jerusalén ixlamā' cā'tani' a'ntū huanican pascua.
Lā' Jesús ixui'lacha' lā' a'ntza' tlahualh lhūhua' lē'cnīn. Lā'
ū'tza' lhūhua' talīkalhlaka'ī'lh huan Jesús. 24 Lā' como Jesús
ixcālakapaskō' ixlīhuākca'n, xla' ixca'tzī que makapitzīn
ixtakalhlaka'ī' lā' ā'makapitzīn tū' ixtakalhlaka'ī'. 25 Lā' tū'
ixmaclacasqui'n ā'kalhatin a'ntī nahuani chichū huanī't
huan tachi'xcuhuī't. Xla' cālakapasni'kō' ixtapāstacna'ca'n
tachi'xcuhuī't.

3

Jesús lā' Nicodemo

1 Ixuī' kalhatin fariseo ixtacuīni' Nicodemo. Xla' kalhatin
xapuxcu' israelitas ixuanī't. 2 Lakatin tzī'sa' xla' lakmilh huan
Jesús lā' huanilh:

—Mākalhtō'kē'ni', ca'tzīcan que Dios macaminī'ta'ni' para namāsu'yu'ya'. Xmān ū'tunu'n a'ntī Dios tatā'scuja, xmān xlaca'n tzē natatlahua huan lē'cnīn hua'chi tlahua'ya' hui'x.

3 Lā' Jesús huanilh:

—Ixlīstu'ncua' a'ntū icuaniyāni'. Xmān ū'tunu'n a'ntī taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n, xmān ū'tunu'n tzē natatapa'ksī con Dios.

4 Nicodemo kalhasqui'nīlh:

—Lā' ¿chichū līlalh huā'mā', kalhatin chi'xcu' papatza' lā' naka'lhī xasāsti' ixquilhtamacuj? Tūla natanūpala na ixpān ixtzī't para nalacatuncuīpala.

5 Lā' Jesús hualh:

—Ixlīstu'ncua' a'ntū icuaniyāni'. Xmān ū'tunu'n a'ntī taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n por ixpālacata xcān lā' huan

Espíritu Santo, xmān xlaca'n tzē natatapa'ksī con Dios. 6 Huan
a'ntī ixcaman tachi'xcuhuī't, ū'tza' ka'lhī ixquinīt lā' ixlu-
cut. Lā' a'ntī ka'lhī xasāsti' ixquilhtamacuj por ixlīmāpa'ksīn
Espíritu Santo, ū'tza' ka'lhī ixEspíritu Dios. 7 Tū' calē'cni'
a'ntū icuaniyāni': "Maclacasqui'n que naka'lhī'yā'tit xasāsti'
minquilhtamacujca'n milīhuākca'n hui'xina'n". 8 Huan ū'ni'
lakachu a'n. Xmān kaxpa'ta' a'nchī macasā'nan lā' hui'x tū'
ca'tzīya' lhachū mincha' lā' tū' ca'tzīya' lhachū a'mā'. Lā'
nā chuntza' tū' ca'tzīya' a'nchī kalhatin chi'xcu' tzē naka'lhī
xasāsti' ixquilhtamacuj por ixlīmāpa'ksīn Espíritu Santo.
9 Nicodemo kalhasqui'nīpā:
—Lā' ¿chichū līlalh huā'mā'?
10 Lā' Jesús hualh:
—¿Chu tū' ca'tzīya' huā'mā'? Lā' hui'x kalhatin
ixmākalhtō'kē'ni'ca'n israelitas. 11 Ixlīstu'ncua' a'ntū
icuaniyāni'. Iclīchihuīna'nāuj a'ntū icca'tzīyāuj lā' icuanāuj
a'ntū iclaktzī'nī'tauj. Lā' hui'xina'n tū' kalhlaka'ī'yā'tit a'ntū
icuanāuj. 12 Como hui'xina'n tū' quilākalhlaka'ī'yāuj a'xni'ca'
quit iccālīkalhachihuīna'ni'yāni' a'ntū xala' nac cā'ti'ya'tna', tū'
quintilākalhlaka'ī'uj quit palh na'iccālīkalhachihuīna'ni'yāni'
catūhuā xala' nac a'kapūn.
13 'Nīn tintī' lakapasna'n nac a'kapūn, xmān quit.
Como xa'icui'lacha'cus a'xni'ca' tūna'j xa'icyujāchi de
nac a'kapūn, quit iclakapasna'n. Lā' quit huan Chi'xcu'
xala' Tālhmā'n. 14 Lā' chu a'nchī Moisés pūmā'kayāhualh
qui'hui' huan lūhua' nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't, nā chuntza'
maclacasqui'n naquimā'kayāhuacan quit nac cruz. Lā' quit
huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. 15 Lā' chuntza', ixlīhuākca'n
a'ntīn quintalīpāhuan nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n
para pō'ktu.

Dios cāpāxquī' ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't

16 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Dios lej cāpāxquī' ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't
xalanī'n nac quilhtamacuj. U'tza' līmāstā'lh ixO'kxa' a'ntī
xmān kalhatin ixuanī't para que chuntza' ixlīhuākca'n a'ntīn
talīpāhuan xla', xlaca'n tū' maktin catitasputli. Nataka'lhī
xasāsti' ixquilhtamacujca'n a'ntū natāyani' para pō'ktu. 17 Dios
macamilh ixO'kxa' nac quilhtamacuj. Tū' macamilh para
nacāmāpātīnī xalanī'n nac cā'quilhtamacuj. Macamilh para
que xlaca'n natapūtaxtu. Ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī'
ixO'kxa' Dios, xlaca'n natapūtaxtu.
18 'A'ntīn talīpāhuan ixO'kxa' Dios, xlaca'n tū' cat-
icāmāpātīnīca. A'ntīn tū' talīpāhuan, xlaca'n nacāmāpātīnīcan
porque xlaca'n tū' talīpāhuan ixO'kxa' Dios a'ntī xmān
kalhatin ixuanī't. 19 Milh huā' nac quilhtamacuj huan

a'ntī hua'chi xkakana' como māsu'yu a'ntū ixlīstu'ncua'. Lā' makapitzīn tū' ixtalakatī huan Xkakana'. Ixtalakatī a'nlhā cā'pucsua' porque xlaca'n ixtatlahuacu'tun a'ntūn tū' tzey. Lā' ū'tza' nacālīmāpātīnīcan.
20 Huāk a'ntīn tatlahua a'ntū ko'hua'jua' tū' talakatī huan xkakana' lā' tū' tatapajtzūcu'tun nac cā'xkakana' porque tū' talacasqui'n que nacālaktzī'ncan nīn naca'tzīcan a'nchī tatlahuanī't a'ntūn tū' tzey.
21 A'ntīn tatlahua a'ntūn tzey, xlaca'n tatapajtzū nac cā'xkakana' para que nacālaktzī'ncan lā' naca'tzīcan que xlaca'n tatlahua chu a'nchī Dios lacasqui'n.

Juan huan Mā'kpaxīni' līchihuīna'mpā Jesús

22 Lā' ā'calīstān Jesús a'lh nac estado de Judea lā' tatā'a'lh huan ī'sca'txtunu'nī'n. Lā' a'ntza' tachokolh lātma'j lā' ixmā'kpaxīni'mā'.
23 Lā' nā huan Juan nā ixmā'kpaxīni'n huan nac Enón na ixpajtzu Salim como a'ntza' ixmā' lhūhua' xcān. Lā' huan tachi'xcuhuī't ixtalakchin lā' ixta'a'kpaxa.
24 Tūna'j ixmānūcan Juan nac pūlāchī'n.

25 Makapitzīn ixchi'xcuhuī'n Juan tatzuculh tatā'lāhuanī huan ā'makapitzīn israelitas por ixpālacata huan a'nchī mā'kpaxīni'ncan lā' palh Dios laktzī'n más xatzey catīhuā a'xni'ca' a'kpaxa.
26 Talaka'lh huan Juan lā' tahuanilh:

—Māpa'ksīni', ¿pāstaca' huan chi'xcu' a'ntī ixtā'hui'lāchi tintacut Jordán lā' a'ntī līchihuī'na'? Chuhua'j nā xla' mā'kpaxīni'mā' lā' ū'tza' talakminkō'.

27 Juan cākalhtīlh:

—Kalhatin chi'xcu' ka'lhī xmān a'ntū Dios maxquī'.
28 Hui'xina'n kaxpa'ttit a'nchī icualh: “Tū' quit Cristo. Xmān quimacamincanī't para na'icpū'lani'”.
29 A'xni'ca' cāxtlahuacanī'ttza' para natapūchahuacan, huan tasqui'ni' nala ixla' huan squi'nīni'. Huan ixamigo squi'nīni' xmān tāya lā' kaxmata. Lā' līpāxuhua a'nchī pāxuhua huan squi'nīni'. Lā' nā chuntza' quit lej iclīpāxuhua Jesús como talakminkō'.
30 Maclacasqui'n que Jesús ā'chulā' natastālani'kō' lā' quit tū' ā'chulā' quintistālani'ca.

A'ntī mincha' de nac a'kapūn

31 A'ntī minī'ta'ncha' xala' nac a'kapūn, ū'tza' más xaka'tla' que ixlīhuākca'n. A'ntīn talacatuncuī nac quilhtamacuj, ū'tunu'n xalanī'n nac quilhtamacuj lā' xmān talīchihuīna'n a'ntū xala' nac cā'quilhtamacuj. A'ntī mincha' de nac a'kapūn, ū'tza' más xaka'tla' de ixlīhuākca'n.
32 Lā' xla' līchihuīna'n a'ntū laktzī'nī't lā' kaxmatnī't. Lā' nīn tintī' kalhlaka'ī' a'ntū huan.
33 Palh catīhuā kalhlaka'ī' ixtachihuīn a'ntī mincha' de nac a'kapūn, chuntza' tasu'yu que xla' puhuan que stu'ncua' a'ntū huan Dios.
34 Huan a'ntī Dios macamilh, xla' līchihuīna'n ixtachihuīn Dios porque Dios maxquī' huan

Espíritu Santo lā' tū' lakpuhuan a'nchī māstā'. 35 Huan
xaTāta' pāxquī' huan ixO'kxa' lā' macamaxquī'kō'lh ixlīhuāk
para namāpa'ksīni'n xla'. 36 A'ntīn talīpāhuan ixO'kxa' Dios,
xlaca'n nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. Lā'
a'ntīn tū' talīpāhuan, xlaca'n tū' catitaka'lhīlh xasāsti' ixquilh-
tamacujca'n para pō'ktu. Lā' Dios lej nacāmāpātīnī.

4

Jesús lā' huan puscāt xala' nac Samaria

1 Huan fariseosnu' ixcāmāca'tzīnīcanī'ttza' que huan Jesús
más lhūhua' ixtastālani' lā' ixcāmā'kpaxīmā', lā' Juan tū'
lej lhūhua' a'ntī ixtastālani' lā' ixcāmā'kpaxī. 2 Pero Jesús
tū' ixmā'kpaxīni'n; xmān ī'sca'txtunu'nī'n Jesús ū'tunu'n
ixtamā'kpaxīni'n. 3 Lā' a'xni'ca' Jesús ca'tzīlh que huan
fariseosnu' ixcāmāca'tzīnīcanī'ttza' huā'mā', Jesús taxtulh
de huan nac Judea lā' a'lh para nac Galilea.

4 Lā' huan ixtej Galilea tētaxtu por Samaria. 5 Lā'
a'xni'ca' Jesús ixtētaxtumā' a'nlhā ixtapa'ksī nac Samaria,
chā'lh nac lakatin cā'lacchicni' ixtacuīni' Sicar na ixpajtzu
huan ti'ya't a'ntū Jacob ixmaxquī'nī't ixo'kxa' a'ntī ixuani-
can José. 6 A'ntza' ixuī' lakatin mu'sni' a'ntū makāntza'
ixla' ixuanī't Jacob. Lā' hua'chi tastu'nūta Jesús chā'lh nac
huanmā' mu'sni'. Lā' como lejtza' makat ixtlā'huanī't, lejtza'
ixtlekuanī't. Lā' a'ntza' tahui'lalh na ixquilhtūn huan mu'sni'.
7 Lā' tū' xlīt lakchilh kalhatin puscāt xala' nac Samaria para
namācutu xcān como ī'xka'tmā'. Lā' Jesús huanilh:

—Quintā'hua' mixcān.

8 Huan sca'txtunu'nī'n ixta'a'nī't nac cā'lacchicni' para
natatamāhua ixlīhua'tca'n. 9 Lā' huan puscāt samaritana
huanilh huan Jesús:

—Hui'x israelita lā' quit samaritana. Lā' ¿a'chī'
quisqui'ni'ya' xcān? —chuntza' huanilh porque huan
israelitas tū' ixtalālaktzī'ncu'tun con huan samaritanosnu'.
10 Lā' Jesús kalhtīlh:

—Ixca'tzi cahuā a'ntū Dios māstā' lā' a'ntī squi'ni'mā'ni'
mixcān, hui'x ixquisqui'ni' quit lā' quit xa'icmaxquī'ni' xatzey
xcān.
11 Huan puscāt huanilh:

—Hui'x tū' ka'lhī'ya' a'ntū napūmācutuya' lā' huan mu'sni'
pūlhmā'n hui'lacha'. ¿Lhāchū nataya'ya' huan xatzey xcān?
12 A'ntī quimpapca'n Jacob quincāmāchokoni'ni' huā'mā'
mu'sni'. A'tzā' ixko'tnun Jacob lā' ixo'kxa'n lā' ixanimalhna'.
Lā' ¿chu hui'x más ka'tla' que Jacob?
13 Lā' Jesús huanilh:

—Ixlīhuāk a'ntī natahua' huā'mā' xcān, nataka'lhīpala
takalhpūtīt. 14 Lā' a'ntī natahua' huā'mā' xcān a'ntū
na'iccāmaxquī' quit, xlaca'n tū'tza' maktin catitakalhpūtīlh.
Huan xcān a'ntū na'iccāmaxquī' quit nala hua'chi mu'sni'
na ixchakānca'n, lā' nacāmaxquī' xasāsti' ixquilhtamacujca'n
para pō'ktu.

15 Lā' huan puscāt huanilh:

—Pues caquima'xqui' huā'mā' xcān lā' chuntza' tū'tza'
maktin ictikalhpūtīlh lā' chuntza' tū'tza' ictimilh na'icxka'ta
huā'tzā'.

16 Lā' Jesús huanilh:

—Caquīta'sa'ni' minkōlu'. Lā' cata'tit.

17 Lā' huan puscāt kalhtīlh:

—Tū' icka'lhī quinkōlu'.

Jesús huanilh:

—Stu'ncua' a'ntū hua'na' que tū' ka'lhī'ya' minkōlu'.
18 Hui'x cāka'lhī'nī'ta' kalhaquitzis minkōlu'. Lā' a'ntī tā'hui'la'
chuhua'j, xla' tū' minkōlu'. Ixlīstu'ncua' a'ntū huanī'ta'.

19 Lā' huan puscāt huanilh:

—Hui'x ixa'cta'sana' Dios. Chuntza' tasu'yu. 20 Huan
quinapapna'ca'n samaritanosnu' ixtamācā'tanī Dios huā'tzā'
nac kēstīn. Lā' hui'xina'n israelitas hua'nā'tit que xmān nac
Jerusalén tzē namācā'tanīcan Dios.

21 Lā' Jesús kalhtīlh:

—Cakalhlaka'i' a'ntū na'icuaniyāni'. Namin lakatin
quilhtamacuj a'xni'ca' tū'tza' catimaclacasqui'nca na'a'ncan
mācā'tanīcan xaTāta' Dios huan nac kēstīn lā' nīn nac
Jerusalén. 22 Hui'xina'n samaritanosnu' tū' lakapasā'tit a'ntī
mācā'tanī'yā'tit. Quina'n iclakapasāuj a'ntī icmācā'tanīyāuj.
Lā' a'ntī namāpūtaxtūnu'n, xla' ū'tza' kalhatin israelita.
23 Chilhtza' huan quilhtamacuj a'xni'ca' a'ntī xa'ncq
tamācā'tanī xaTāta' Dios natamācā'tanī con ixlīhuāk
ixa'clhcunucca'n lā' natakalhlaka'ī' ixtachihuīn Dios. Dios
lacasqui'n que chuntza' nalīmācā'tanīcan. 24 Dios lakahuan
a'yuj tū' laktzī'ncan. Lā' tasqui'nī que tachi'xcuhuī't
natamācā'tanī con ixlīhuāk ixa'clhcunucca'n; lā' tasqui'nī
natakalhlaka'ī' ixtachihuīn Dios. Chuntza' xa'nca
natalīmācā'tanī Dios.

25 Huan puscāt huanilh:

—Quit icca'tzī que namin huan Mesías a'ntī huanican Cristo
a'ntī Dios lacsacui'līnī't lā' mānūlh ixlīmāpūtaxtūnu'. Xla'
naquincāhuanikō'yāni' ixlīhuāk a'xni'ca' namin.

26 Lā' Jesús huanilh:

—U'tza' quit a'ntī tā'chihuīna'mā'ni'.

27 Lā' tuncan tachilh ī'sca'txtunu'nī'n. Lā' talē'cnīlh como
talaktzī'lh Jesús a'nchī ixtā'chihuīna'mā' huan puscāt. Lā' nīn
chā'tin kalhasqui'nīlh huan puscāt: "¿Tuchū lacasqui'na'?"

Lā' tū' kalhasqui'nīca Jesús: “¿A'chī' tā'chihuīna'mpā't huan
puscāt?” 28 Huan puscāt hui'līlh ixpūxka'tni' lā' a'lh nac
cā'lacchicni' lā' cāhuanilh huan tachi'xcuhuī't:

29 —Capintit laktzī'nā'tit kalhatin chi'xcu' a'ntī
quihuanikō'lh ixlīhuāk a'ntū ictlahuanī't. Chō'la ū'tza' a'ntī
Cristo.

30 Tataxtulh de huan cā'lacchicni' para natalaka'n Jesús.
31 Lā' līhuan ixtamimā'na huan tachi'xcuhuī't, huan
ī'sca'txtunu'nī'n Jesús tahuanilh:

—Māpa'ksīni', catihua'ya' macsti'na'j.

32 Lā' xla' cāhuanilh:

—Quit icka'lhī quilīhua't. Hui'xina'n tū' ca'tzīyā'tit.

33 Huan sca'txtunu'nī'n talākalhasqui'nīlh:

—¿Chā catīhuā quīxtekni'chitza' ixlīhua't?

34 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Quit ictlahuacu'tun ixlīmāpa'ksīn quinTāta' a'ntī
quimacaminī't, lā' ictlahuakō'cu'tun a'ntū quilīmāmacū'nī't.
U'tza' huā'mā' quit quilīhua't. 35 Hui'xina'n hua'nā'tit:
“Sputacus lakatā'ti' mālhcuyu' napūlana'n”. Quit
iccāhuaniyāni': Calaktzī'ntit huan tachi'xcuhuī't a'ntīn
tamimā'na. Palaj natakalhlaka'ī' quintachihuīn. Xlaca'n
hua'chi tacuxtu a'nlhā ā'xmān naxkāna'ncan. 36 A'ntī xkāna'n
maxquī'can ixtatlaj. Lā' nā chuntza' a'ntī quintatā'scuja. Por
ixpālacata a'ntū tamāsu'yu xlaca'n, makapitzīn takalhlaka'ī'.
Lā' ū'tza' hua'chi ixtatlajca'n a'ntīn quintatā'scuja. Lā'
a'ntīn takalhlaka'ī' quintachihuīn, xlaca'n taka'lhī xasāsti'
ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. U'tza' natalīpāxuhua a'ntīn
tamāsu'yulh quintachihuīn xapū'la lā' a'ntīn tamāsu'yulh
ā'calīstān. 37 Ixlīstu'ncua' a'nchī huancan: “Kalhatin
cha'n lā' ā'kalhatin xkāna'n”. 38 Quit iccāmacā'nī'ta'ni'
para naxkāna'nā'tit a'nlhā tū' cha'nī'ta'ntit hui'xina'n.
Naxkāna'nā'tit a'nlhā tascujli ā'makapitzīn. U'tza' huanicu'tun
que hui'xina'n nacāmāsu'ni'yā'tit a'ntī cāmāca'tzīnīcanī'ttza'
macsti'na'j quintachihuīn. Lā' xlaca'n natakalhlaka'ī' —hualh
Jesús.

39 Lā' lej lhūhua' samaritanosnu' xalanī'n huanmā'
cā'lacchicni' takalhlaka'ī'lh Jesús por ixpālacata huan
a'ntū huanī't huan puscāt: “Quihuanikō'lh ixlīhuāk a'ntū
ictlahuanī't quit”. 40 Lā' chuntza' huan samaritanosnu'
a'xni'ca' talakchilh Jesús, tahuanilh catachokolh con
ū'tunu'n. Lā' xla' tachokolh lakatu' chi'chini'. 41 Lā' lhūhua'
takalhlaka'ī'lh a'xni'ca' takaxmatli a'ntū hualh xla'. 42 Lā'
xlaca'n tahuanilh huan puscāt:

—Chuhua'j tū' xmān por ixpālacata mintachihuīn ickalhlaka'ī'yāuj. Quina'n iclaktzī'uj con quilakastapunca'n lā' ickaxmatnī'tauj a'ntū huan xla'. Lej ixlīstu'ncua' palh ū'tza' Cristo a'ntī nacāmāpūtaxtū xalanī'n nac cā'quilhtamacuj.

Jesús mātzeyīlh ixo'kxa' huan chi'xcu' a'ntī ixtā'scuja huan rey

43 Lā' ixlīlakatu' chi'chini' Jesús taxtulh de nac Samaria lā'
a'lh nac Galilea. 44 Jesús ixcāhuaninī't que kalhatin a'cta'sana'
tū' a'cnīni'ni'can na ixā'lacchicni'. 45 Lā' a'xni'ca' Jesús chilh nac
Galilea, līpāxūj talaktzī'lh xalanī'n nac Galilea. Como xlaca'n
taquīlalh nac Jerusalén a'nlhā ixlamā' cā'tani' a'ntū huanican
pascua, ixtalaktzī'nkō'nī'ttza' ixlīhuāk a'ntū quītlahualh Jesús
a'ntza'.
46 Jesús mimpā nac Caná, nac estado de Galilea, a'nlhā
līmāxtulh xavino uva huan xcān. Lā' pajtzu Caná, nac
lakatin cā'lacchicni' a'ntū huanican Capernaum, ixuī' kalhatin
chi'xcu' a'ntī ixtā'scujmā' huan rey. Lā' huan ixo'kxa' lej
ixī'tza'ca'n. 47 Lā' a'xni'ca' ca'tzīlh que Jesús ixtaxtunī'ttza'
huan nac Judea lā' ixui'lacha'tza' nac Galilea, lā' chu tuncan
huan xatāta' a'lh laktzī'n Jesús lā' lej squi'nli que ca'a'lh na
ixchic para namātzeyī ixo'kxa' porque ixnīmā'tza'. 48 Lā' Jesús
huanilh:
—Hui'xina'n tū' kalhlaka'ī'yā'tit hasta que tū' nalaktzī'nā'tit
lē'cnīn lā' xalaka'tla'n catūhuā.
49 Lā' huan chi'xcu' huanilh:
—Capit na quinchic līhuan tūna'j nī qui'o'kxa'.
50 Lā' Jesús huanilh:
—Capinchitza' na minchic. Mi'o'kxa' tzeyalhtza'.
Lā' huan chi'xcu' kalhlaka'ī'lh a'ntū huanilh Jesús lā' a'lh.
51 Lā' a'xni'ca' ixchintēlha na ixchic, ixtasācua'nī'n chu tun-
can tataxtulh ta'a'lh talakapāxtoka lā' tahuanilh:
—Mi'o'kxa' tzeyalhtza'.
52 Lā' cākalhasqui'nīlh tuchūyā hora tzuculh tzeyan. Lā'
tahuanilh:
—Kōtan hua'chi maktin kōtanū tapānūni'lh huan
tachi'chīxni'.
53 Huan xatāta' chu tuncan ca'tzīlh que chu ū'tza' huā'mā'
hora a'xni'ca' huanilh Jesús: "Mi'o'kxa' tzeyalhtza'". Lā' ū'tza'
līkalhlaka'ī'lh Jesús huan chi'xcu' lā' nā ixlīhuākca'n xalanī'n na
ixchic.
54 Lā' ū'tza' huā'mā' ixlīlakatu' lē'cnīn a'ntū tlahualh Jesús
a'xni'ca' mincha' nac Judea lā' chā'lh nac Galilea.

5

Jesús mātzeyīlh huan chi'xcu' xala' nac Betesda

1 Lā' tū' makān ā'calīstān huan israelitas talītzuculh huan
cā'tani'. Lā' Jesús a'lh nac xcānsipej Jerusalén a'nlhā ixlamā'
huan cā'tani'. 2 Lā' nac Jerusalén, ixuī' lakatin mu'sni' na
ixpajtzu a'nlhā ixtalactanū borregos nac huanmā' xcānsipej.
Lā' huan mu'sni' ixuanican Betesda. U'tza' ixtachihuīn
hebreo. Lā' a'nlhā ixuī' huan mu'sni' ixuī' lhūhua' xcān.
Lā' pūlhmā'n ixuanī't. Lā' ixyāhuacanī'ttza' ixa'cchic a'ntū

ixka'lhī lakaquitzis ixtanquilhni'. 3 A'ntza' ixtamā'na lhūhua'
ī'tza'ca'nī'n a'ntī lakatzi'nī'n lā' a'ntīn tū' tzey ixtojonca'n lā'
a'ntī ixtalū'ntū'lanī't. Xlaca'n ixtaka'lhīmā'na a'xni'ca' ixtax-
akā'līlh huan xcān. 4 A'katunu' ixyujāchi kalhatin ángel. Lā'
ū'tza' ixlakxakā'lī huan xcān. Lā' a'ntī pū'la ixtojō huan nac
xcān a'xni'ca' ixtalakxakā'lī, xla' chu tuncan ixtzeyan de chu
xatūyā tajatat.
5 Lā' a'ntza' ixuī' kalhatin chi'xcu' a'ntī ixī'tza'ca'n
pu'xamacāujtzeyan cā'ta'. 6 Lā' Jesús laktzī'lh huan chi'xcu'
a'nlhā ixmā'. Lā' como Jesús ixca'tzī'tza' palh lejtza' makān
ixī'tza'ca'n huan chi'xcu', lā' kalhasqui'nīlh:
—¿Chā tzeyancu'tuna'?
7 Lā' huan ī'tza'ca' kalhtīni'lh:
—Tintī' a'ntī naquimojō huā' nac xcān a'xni'ca' talakxakā'lī.
A'xni'ca' quit ictojōcu'tun chu tuncan tojō ā'kalhatin lā' chuntza'
quilītlajacan.
8 Lā' Jesús huanilh:
—Catā'kaqui' lā' casacti mixti'cat lā' catlā'hua'.
9 Lā' chu tuncan huan chi'xcu' tzeyalh lā' sacli ī'xti'cat lā'
tzuculh tlā'huan. Lā' huanmā' chi'chini' xla' ū'tza' ixpūjaxcan.
10 Lā' huan israelitas tahuanilh huan chi'xcu' a'ntī mātzeyīca:
—Chuhua'j huā'mā' chi'chini' ū'tza' a'ntū pūjaxcan. Lā'
hui'x tū' a'nan nalīpina' catūhuā. Tū' līmakuan hui'x līpimpā't
mixti'cat. Chuntza' huan quileyca'n.
11 Lā' huan chi'xcu' cākalhtīlh:
—Pues a'ntī quimātzeyīlh, ū'tza' quihuanilh: "Casacti
mixti'cat lā' catlā'hua'".
12 Lā' takalhasqui'nīlh:
—Lā' ¿tichūyā chi'xcu' a'ntī huanini': "Casacti mixti'cat lā'
catlā'hua'"?
13 Lā' huan chi'xcu' tū' ixca'tzī a'ntī mātzeyīlh
porque lej lhūhua' tachi'xcuhuī't ixtahui'lāna' lā' Jesús
ixcālaclhtaxtunī'ttza'. 14 Lā' ā'calīstān Jesús tā'lāpāxtokli nac
xaka'tla' lītokpān lā' huanica:
—Chuhua'j hui'x tzeya'tza'. Tū'tza' catlahua' a'ntū
ko'hua'jua'. Palh hui'x natlahua'pala'ya' a'ntū ko'hua'jua',
chō'la napātīpala'ya' hui'x ā'līhua'ca'.
15 Lā' huan chi'xcu' a'lh lā' cāmāca'tzīnīlh huan israelitas que
a'ntī ixmātzeyīnī't xla' ū'tza' Jesús. 16 Lā' huanmā' chi'chini'
ū'tza' a'ntū ixpūjaxcan lā' a'xni'ca' Jesús tlahualh huanmā'
lē'cnīn. Lā' ū'tza' talītzuculh talīmacaputza israelitas lā' ixta-
maknīcu'tun. 17 Lā' Jesús cāhuanilh:
—QuinTāta' pō'ktu scujmā' lā' nā ū'tza' quit iclīscuja.
18 Lā' ū'tza' ā'chulā' talī'a'kchā'lh huan israelitas lā' lej ix-
tamaknīcu'tun. Ta'a'kchā'lh porque xla' ixtlahuanī't a'ntūn
tū' tzey para xlaca'n huanmā' chi'chini' a'ntū pūjaxcan lā'

ixuampala xla' que Dios ū'tza' ixTāta' lā' ū'tza' ixlītā'talacastuca Dios.

IxO'kxa' Dios ka'lhī līmāpa'ksīn

19 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Lej stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Quit quē'cstu tuntū' ictlahua. Xmān ictlahua ixtapuhuān quinTāta' Dios. Iclaktzī'n a'ntū tlahua quinTāta' lā' xmān ū'tza' ictlahua. A'ntū tlahua quinTāta', nā ū'tza' ictlahua.
20 Huā' quinTāta' quimpāxquī' quit lā' quimāsu'ni' ixlīhuāk catūhuā a'ntūn tlahuamā'. Lā' naquimāsu'ni'cus a'ntū más xalaka'tla'n catūhuā. Lā' ū'tza' na'ictlahua lā' nalē'cnī'yā'tit hui'xina'n.
21 QuinTāta' mālakahuanīchokonīni'n. Lā' nā chuntza' quit iccāmālakahuanī a'ntī iccāmālakahuanīcu'tun.
22 QuinTāta' tū' lacāxtlahua nīn kalhatin porque xla' quimacamaxquī'nī't huan līmāpa'ksīn para na'iclacāxtlahua.
23 Lā' chuntza' ixlīhuākca'n naquinta'a'cnīni'ni' quit a'cxtim hua'chi ta'a'cnīni'ni' quinTāta' Dios. A'ntīn tū' qui'a'cnīni'ni' quit nā tū' a'cnīni'ni' quinTāta' a'ntī quimacaminī't.
24 'Ixlīstu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. A'ntī takaxmata a'ntū icuan lā' talīpāhuan a'ntī quimacamilh, xlaca'n nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. Lā' xlaca'n tū' caticāmālaclē'nīca; taka'lhītza' ixquilhtamacujca'n xasāsti' a'ntū tū' maktin catisputli.
25 Lā' ixlīstu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Mimā'tza' huan chi'chini' lā' chuhua'j huā'mā' quilhtamacuj a'xni'ca' huan a'ntīn tū' taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n, xlaca'n natakaxmata quintachihuīn quit, ixO'kxa' Dios. Lā' a'ntī nata'a'kahuāna'ni' quintachihuīn, xlaca'n nacāmaxquī'can xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu.
26 QuinTāta' Dios, xla' ka'lhī līmāpa'ksīn para nacāmaxquī' tachi'xcuhuī't ixquilhtamacujca'n xasāsti'. Lā' quimaxquī'nī't quit līmāpa'ksīn para na'iccāmaxquī' xasāsti' ixquilhtamacujca'n tachi'xcuhuī't.
27 Lā' quimaxquī'nī't līmāpa'ksīn para na'iclacāxtlahua, como quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n.
28 Tū' calē'cnī'tit a'ntū iccāhuanimā'ni'. Mimā' huan chi'chini' a'xni'ca' huan nīnī'n natakaxmata quintachihuīn.
29 Lā' natatā'cxtuyāchi xlaca'n de nac taponkni'. A'ntīn tatlahualh a'ntūn tzey, xlaca'n natalakahuanchoko lā' nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n. Lā' a'ntīn tatlahualh a'ntū xako'hua'jua', xlaca'n natalakahuanchoko lā' nacāmāpātīnīcan.

Jesús māsu'yulh que xla' ka'lhī līmāpa'ksīn

30 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Quit tū' ictlahua a'ntū xmān quimpātunca'tzi. Quit iclacāxtlahua chu a'nchī Dios quihuanī. A'nchī iclacāxtlahua quit, chuntza' tzey porque quit tū' ictlahua xmān a'ntū quit

iclacasqui'n. Ictlahua xmān ixpātunca'tzi huan quinTāta' a'ntī
quimacaminī't. 31 Palh xmān cahuā quit xa'icmālacstū'ncli
lā' tintī' ā'kalhatin a'ntī namālacstū'nca de quit, chuntza' tū'
catikalhlaka'ī'ca a'ntū icuan. 32 Hui'lapā ā'kalhatin. U'tza'
naquilīchihuīna'n. Lā' quit icca'tzī que a'ntū nahuan xla' de
quit, ū'tza' ixlīstu'ncua'. 33 Hui'xina'n mākalhasqui'nīnīni'ntit
Juan. Lā' Juan kalhtīni'lh a'ntū ixlīstu'ncua'. 34 Quit tū'
icmaclacasqui'n nīn kalhatin chi'xcu' a'ntī namālacstū'nca
de quit. Xmān iccāhuanimā'ni' huanmā' para que hui'xina'n
napūtaxtuyā'tit. 35 Juan xla' hua'chi lakatin pūmaksko
a'ntū ixlama lā' ixmaksko. Lā' hui'xina'n tū' makān
lakatī'tit a'nchī ixcāmāxkakēyāni'. 36 Juan ixmālacstū'nca
que Dios quimacaminī't. Lā' a'ntū más māsu'yu que Dios
quimacaminī't ū'tza' a'ntū ictlahua, como ictlahua a'ntū
Dios quilīmāmacū'nī't. 37 Lā' nā Dios mālacstū'nca de quit.
Pero hui'xina'n tū' maktin kaxpa'tnī'ta'ntit ixtachihuīn
lā' tū' maktin laktzī'nī'ta'ntit Dios. 38 Lā' tū' ka'lhīyā'tit
ixtachihuīn na mi'a'clhcunucca'n. Chuntza' tasu'yu como
hui'xina'n tū' kalhlaka'ī'yā'tit palh quit Dios quimacaminī't.
39 Hui'xina'n lej xa'nca lakapūtle'keyā'tit huan ixtachihuīn
Dios. Puhua'nā'tit que chuntza' naka'lhīyā'tit xasāsti'
minquilhtamacujca'n para pō'ktu. A'yuj huan ixtachihuīn
Dios līchihuīna'n de quimpālacata, 40 pero hui'xina'n tū'
quilākalhlaka'ī'cu'tunāuj para que chuntza' naka'lhīyā'tit
xasāsti' minquilhtamacujca'n para pō'ktu.

41 ’Quit tū' ictamakchuyī palh tachi'xcuhuī't tū'
quinta'a'cnīni'ni'. 42 Quit icca'tzī xa'nca que hui'xina'n
tū' pāxquī'yā'tit Dios. 43 Quit icminī't por ixquilhtampān
Dios. Lā' hui'xina'n tū' quilākalhlaka'ī'yāuj. Palh ixmilh
ā'kalhatin xmān por ixtapuhuān, ū'tza' nakalhlaka'ī'yā'tit.
44 Hui'xina'n lacasqui'nā'tit que cacāta'a'cnīni'ni'ni' huan
tachi'xcuhuī't lā' tū' pāstacā'tit natlahua'yā'tit a'ntū
ixtapuhuān Dios. Lā' ū'tza' tū' līkalhlaka'ī'yā'tit. 45 Tū'
capuhua'ntit palh na'iccālē'ksa'nīni'nāni' con quinTāta'. A'ntī
nacālē'ksa'nīni'nāni' ū'tza' Moisés a'ntī līpāhua'nā'tit hui'xina'n.
46 Palh hui'xina'n ixkalhlaka'ī'tit cahuā a'ntū tzo'kli Moisés,
nā quit ixquilākalhlaka'ī'uj, como a'ntū tzo'kli Moisés, ū'tza'
līchihuīna'lh de quit. 47 Lā' palh hui'xina'n tū' kalhlaka'ī'yā'tit
a'ntū tzo'kli Moisés, ¿chichū naquilālīkalhlaka'ī'yāuj quit a'ntū
iccāhuaniyāni'?

6

Jesús cāmāhuī'lh huan lakaquitzis mil chi'xcuhuī'n
Mt. 14.13-21; Mr. 6.30-44; Lc. 9.10-17

1 Lā' ā'calīstān Jesús a'lh nac tintacut mar a'nlhā ixtacuīni'
Galilea lā' nā ixuanican Tiberias. 2 Lā' lej lhūhua'
tachi'xcuhuī't ixtastālani'nī't porque ixtalaktzī'nī't huan
lhūhua' lē'cnīn a'ntū ixtlahuanī't, como ixcāmātzeyīnī't huan
ī'tza'ca'nī'n. 3 Lā' Jesús tō'ca'lh huan nac kēstīn lā' a'ntza'
tatō'lalh con ī'sca'txtunu'nī'n. 4 Lā' ixtapajtzūtēlha huan
ixcā'tani'ca'n israelitas a'ntū huanican pascua. 5 Lā' Jesús
laca'a'lh lā' lacachuna'j cālaktzī'lh lhūhua' tachi'xcuhuī't
ixtalakmimā'na. Lā' huanilh huan Felipe:

—Chuhua'j ¿lhachū natamāhuayāuj līhua't a'ntū
nacāmāhuī'yāuj huā'mā' tachi'xcuhuī't?

6 Jesús hualh huā'mā' a ver chichū ixkalhtīni'lh Felipe. Jesús,
xla' ixca'tzītza' a'ntū natlahua. 7 Lā' Felipe kalhtīni'lh:

—Lakatu' ciento pesos tū' cati'a'cchā'lh para natalīhuā'yan
macasti'n.

8 Lā' ā'kalhatin sca'txtunu' ixtacuīni' Andrés, a'ntī ixtā'tin
Simón Pedro, xla' hualh:

9 —A'tzā' huī' kalhatin ka'hua'chu. Xla' līmin macquitzis
pāntzi de cebada lā' ā'tantu' squī'ti'. Lā' ¿chichū nalī'a'cchā'n,
tanto lhūhua' tachi'xcuhuī't?

10 Lā' Jesús hualh:

—Cacāhuani'tit huan tachi'xcuhuī't que catatahui'lakō'lh
ixlīhuākca'n.

A'ntza' lej ixmā' seket. Lā' a'ntza' tatahui'lakō'lh hua'chi
lakaquitzis mil chi'xcuhuī'n. 11 Lā' Jesús cātayalh huan pāntzi
lā' maxquī'lh pāxcatca'tzī Dios lā' cāmaxquī'lh ī'sca'txtunu'nī'n.
Lā' xlaca'n tamaxquī'lh a'ntī ixtahui'lāna'. Lā' nā chuntza'
cāmaxquī'lh huan squī'ti'. Lā' cāmaxquī'lh chu a'nchī xlaca'n
talacasqui'lh. 12 Lā' a'xni'ca' taka'sli, Jesús cāhuanilh huan
ī'sca'txtunu'nī'n:

—Cacāmākēstokkō'tit huan xalacpītzin. Tū' capāxcatlīla'tit.

13 Tamākēstokli lā' a'cchā'lh pācāujtu' chā'xta' lītatzumalh
xalacpītzin macquitzis pāntzi de cebada. 14 Lā' huan
tachi'xcuhuī't a'xni'ca' talaktzī'lh huanmā' lē'cnīn a'ntūn
tlahualh Jesús, xlaca'n tahualh:

—Stu'ncua' ū'tza' huanmā' ixa'cta'sana' Dios a'ntī ixmimā'
huā' nac quilhtamacuj.

15 Lā' Jesús ca'tzīlh que ixtalē'ncu'tun lā' ixtasātlahuacu'tun
ixreyca'n. Lā' ū'tza' lītapānūlh lā' ixa'cstu a'lh nac kēstīn.

Jesús kalhtlā'hualh huan xcān

Mt. 14.22-27; Mr. 6.45-52

16 Lā' a'xni'ca' tzī'satza' ixuanī't, ī'sca'txtunu'nī'n tayujchi
para na ixquilhtūn mar. 17 Tatojōlh nac lakatin barco lā'
ixtatēlakataxtumā'natza' huan mar. Xlaca'n ixtachā'ncu'tun
nac Capernaum. Lejtza' cā'pucsua' ixuanī't lā' Jesús tūna'j
ixtaspi'ta. 18 Lā' lej tzuculh ū'nun. Lā' huan xasipej xcān

ixtatā'kayāhua. 19 Lā' a'xni'ca' ixtatlā'huanī'ttza' hua'chi
lakaquitzis kilómetro ixlīmakat, huan sca'txtunu'nī'n
talaktzī'lh Jesús. Ixtapajtzūtēlha huan nac barco, lā'
ixkalhtlā'huantēlha huan xcān. Lā' xlaca'n tajicua'lh. 20 Lā'
xla' cāhuanilh:
—Quit Jesús. Tū' cajicua'ntit.
21 Lā' xlaca'n con lhūhua' tapāxuhuān tamā'ca'lh nac barco.
Lā' chu tuncan lacapalh tachā'lh na ixquilhtūn huan mar,
ixpajtzu Capernaum.

Huan tachi'xcuhuī't taputzalh Jesús

22 Lā' ixlīlakalī ixtalahui'lāna'ncha'cus huan tachi'xcuhuī't
nac tintacut mar. Xlaca'n taca'tzīlh que xmān lakatin barco
ixuī' lā' ū'tza' ixtapūtacutnī't huan sca'txtunu'nī'n lā' Jesús
tū' ixcātā'a'nī't. 23 Lā' makapitzīn barcos xalacti'na'j ixtam-
inī'ta'ncha' nac Tiberias lā' tachilh ixpajtzu a'nlhā ixua'canī't
pāntzi a'xni'ca' māstā'lh pāxcatca'tzī huan Jesús. 24 Lā' a'xni'ca'
huan tachi'xcuhuī't taca'tzīlh que Jesús tū'tza' ixuī' a'ntza' lā'
nīn ī'sca'txtunu'nī'n, xlaca'n tatojōlh huan nac barcos lā' ta'a'lh
taputza nac Capernaum.

Jesús ū'tza' huan Līhua't a'ntū māstā' quilhtamacuj

25 Lā' a'xni'ca' huan tachi'xcuhuī't tatacutcha', takaksli
Jesús lā' takalhasqui'nīlh:
—Māpa'ksīni', ¿lhāchūnīn chita' huā'tzā'?
26 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Ixlīstu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Hui'xina'n laktzī'ntit
huan lhūhua' lē'cnīn a'ntū ictlahualh. Tū' ixpālacata huan
lē'cnīn quilāputzayāuj. Hui'xina'n tzej huā'yantit lā' tzej ka'stit.
U'tza' quilālīputzayāuj. 27 Tū' cascujtit por huan milīhua'tca'n
a'ntū nasputa. Xatzey cascujtit por huan līhua't a'ntū tū'
maktin catisputli. Quit icmāstā' huā'mā' līhua't como quit
huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n lā' como quit icmilh por ixquil-
htampān quinTāta' Dios.
28 Lā' xlaca'n takalhasqui'nīlh:
—Lā' ¿chichū na'ictlahuayāuj para que tzē na'ictlahuayāuj
chu a'nchī lacasqui'n Dios?
29 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—A'ntū Dios lacasqui'n que natlahua'yā'tit, ū'tza' huā'mā':
Naquilākalhlaka'ī'yāuj, como quit quimacaminī't Dios.
30 Takalhasqui'nīlh:
—Lā' ¿tuchūyā lē'cnīn tzē naquilātlahuani'yāuj para que
chuntza' na'iccākalhlaka'ī'yāni'? ¿Tuchū natlahua'ya' hui'x?
31 Huan quinapapna'ca'n tahua'lh a'ntū huanican maná nac
cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't. Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
Xla' cāmaxquī'lh ixlīhua'tca'n xala' nac a'kapūn.
32 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Ixlīstu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. A'ntū Moisés cāmaxquī'ni', ū'tza' tū' huan līhua't xala' nac a'kapūn. QuinTāta' xla' cāmaxquī'yāni' huan Xatzey Līhua't xala' nac
a'kapūn.
33 Macamincanī'ta'ncha' nac a'kapūn kalhatin a'ntī
cāmaxquī' xasāsti' ixquilhtamacujca'n huan tachi'xcuhuī't
nac cā'quilhtamacuj. U'tza' huā'mā' huan Xatzey Līhua't a'ntū
māstā'mā' Dios.

34 Lā' tahuanilh:

—Caquilāmaxquī'uj pō'ktu huanmā' līhua't.

35 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Quit huā'mā' Līhua't. Quit iccāmaxquī' xasāsti' ixquilhtamacujca'n tachi'xcuhuī't. A'yuj hui'xina'n huā'yanā'tit, pero natzincspalayā'tit lā' nakalhpūtīpalayā'tit. Palh naquilākalhlaka'ī'yāuj lā' naquilā'a'kahuāna'ni'yāuj,
hui'xina'n tū' caticāsputni'ni' tapāxuhuān.
36 Iccāhuanintza'
hui'xina'n laktzī'nī'ta'ntit huan lhūhua' lē'cnīn a'ntū
ictlahualh. Lā' tū' kalhlaka'ī'yā'tit a'yuj laktzī'nī'ta'ntit.
37 Ixlīhuākca'n a'ntī nacāmāpuhuanī quinTāta' que
naquinta'a'kahuāna'ni'cu'tun, xlaca'n naquintastālani'.
Lā' a'ntī naquintastālani'cu'tun tū' icticāmāspi'tli.
38 Quit
icminī'ta'ncha' nac a'kapūn para na'ictlahua ixtapuhuān
a'ntī quimacamilh. Tū' ictlahua a'ntū xmān quintapuhuān.
39 QuinTāta' a'ntī quimacaminī't, xla' lacasqui'n que
na'iccāmaktaka'lha ixlīhuākca'n a'ntī cāmāpuhuanī que
naquintastālani'. Xla' lacasqui'n que na'iccāmālakahuanīchoko
a'xni'ca' nachin a'ntū ā'xmān chi'chini'.
40 Ixtapuhuān
quinTāta' ū'tza' huā'mā': Ixlīhuākca'n a'ntī natahuan
que quit ixO'kxa' Dios lā' naquintalīpāhuan, xlaca'n
nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu; lā'
quit na'iccāmālakahuanīchoko a'xni'ca' nachin a'ntū ā'xmān
chi'chini' —hualh Jesús.

41 Lā' huan israelitas tatzuculh talīchihuīna'n Jesús. Tū' cāminī'ni'lh a'nchī hualh Jesús: "Quit huan Līhua't. Quit icmincha' nac a'kapūn".
42 Lā' talāhuanilh:

—¿Chu tū' ū'tza' ixo'kxa' José huā'mā' Jesús? Quina'n lakapasāuj ixtāta' lā' ixtzī't. Lā' ¿a'chī' quincāhuaniyāni' chuhua'j palh minī'ta'ncha' nac a'kapūn?

43 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Tū' cachihuī'na'ntit chuntza'.
44 Dios ū'tza' a'ntī
cāmāpuhuanī tachi'xcuhuī't que naquintastālani' lā'
xmān chuntza' natatapa'ksī con quit. Lā' quit
na'iccāmālakahuanīchoko a'xni'ca' nachin a'ntū ā'xmān
chi'chini'.
45 Na ixtachihuīn Dios a'nlhā tatzo'kli profetas,
chuntza' tatzo'kni':

Dios nacāmāsu'ni' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't.

Ixlīhuākca'n a'ntī takaxmata ixtachihuīn quinTāta' lā' chuntza' tasca'ta, xlaca'n naquintastālani'.
46 'Nīn tintī' laktzī'nī't quinTāta'. Xmān quit iclaktzī'nī't,
como icminī'ta'ncha' a'nlhā hui'lacha' Dios. 47 Ixlīstu'ncua'
a'ntū iccāhuaniyāni'. A'ntī quintalīpāhuan, xlaca'n taka'lhī
xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. 48 Quit huan
Līhua't a'ntū cāmaxquī' xasāsti' ixquilhtamacujca'n huan
tachi'xcuhuī't xalanī'n nac cā'quilhtamacuj. 49 Minapapna'ca'n,
xlaca'n ixtahua' huan maná a'xni'ca' ixtahui'lāna'ncha' nac
cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't. Lā' a'yuj ixtahua' huan maná, pero
xlaca'n tanīlh. 50 Quit iccālīkalhachihuīna'ni'mā'ni' huan
Līhua't a'ntū minī'ta'ncha' nac a'kapūn. Quit huā'mā' Līhua't.
A'ntī quintakalhlaka'ī' tū' maktin catitanīlh. 51 Quit huan
Līhua't a'ntū minī'ta'ncha' nac a'kapūn lā' a'ntū cāmaxquī'
xasāsti' ixquilhtamacujca'n tachi'xcuhuī't. A'ntī natahua'
huā'mā' Līhua't natatahui'la para pō'ktu. Huan Līhua't a'ntū
na'iccāmaxquī', xla' ū'tza' quimacni'. Lā' na'icmāstā' para que
nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n tachi'xcuhuī't —hualh
Jesús.
52 Lā' huan israelitas tatzuculh talālacatāquī' lā' talāhuanilh:
—Lā' ¿chichū līlalh huā'mā' chi'xcu' naquincāmaxquī'yāni' ixmacni' para nahua'yāuj?
53 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Ixlīstu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Quit huan Chi'xcu'
xala' Tālhmā'n. Palh hui'xina'n tū' nahua'yā'tit quimacni',
lā' palh tū' nahua'yā'tit quinka'lhni', tū' catika'lhī'tit
xasāsti' minquilhtamacujca'n. 54 A'ntī natahua' quimacni'
lā' a'ntī natahua' quinka'lhni', xlaca'n nataka'lhī
xasāsti' ixquilhtamacujca'n a'ntū para pō'ktu. Lā' quit
na'iccāmālakahuanīchoko a'xni'ca' nachin huan ā'xmān
chi'chini'. 55 Quimacni' ū'tza' huan Xatzey Līhua't lā'
quinka'lhni' ū'tza' a'ntū Xatzey Līko'tnuncan. 56 A'ntī natahua'
quimacni' lā' a'ntī natalīko'tnun quinka'lhni', xlaca'n
kēxtim naquintatā'latahui'la. 57 Quimacaminī't quinTāta'
a'ntī xalakahuan. Quit xalakahuan porque quinTāta'
xalakahuan. Lā' nā chuntza' na'iccāmālakahuanī a'ntī
natahua' quimacni'. 58 Quit huā'mā' Līhua't a'ntū mincha'
nac a'kapūn. Xla' tū' hua'chi huan maná a'ntūn tahua'lh minapapna'ca'n. Lā' a'yuj minapapna'ca'n tahua'lh huan maná, pero xlaca'n tanīlh. A'ntī natahua' huā'mā' Līhua't a'ntū iccālīkalhachihuīna'ni'mā'ni', xlaca'n nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu.
59 Jesús hualh huā'mā' a'xni'ca' ixcāmāsu'ni'mā' nac huan
lītokpān nac Capernaum.

Cāmāsu'ni'ca chu a'nchī natalīka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu

60 Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', lhūhua' a'ntī ixtakalh-
laka'ī'mā'na ixlīmāsca'tin Jesús, xlaca'n talāhuanilh:

—Lej jicslīhua' huā'mā' a'ntū huan. Tū'tza' kaxmatcu'tunāuj.

61 Lā' Jesús ixca'tzī que ī'sca'txtunu'nī'n ixtalīchihuīna'mā'na
lā' tū' ixcāminī'ni' huan ixtachihuīn Jesús. Lā' xla'
cākalhasqui'nīlh:

—¿Chā tū' cāminī'ni'yāni' a'ntū iccāhuaniyāni'? 62 ¿Tuchū
ixpuhuantit palh ixlaktzī'ntit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n
tā'kayāhuamā' a'nlhā pū'la ixui'lacha'? 63 A'ntū iccāhuaniyāni',
ū'tza' tū' huanicu'tun que stu'ncua' nahua'yā'tit quinquinit.
Quinquinit tū' caticāmaxquī'ni' minquilhtamacujca'n. Huan
Espíritu Santo ū'tza' tzē nacāmaxquī'yāni' xasāsti' minquil-
htamacujca'n. A'ntū iccāhuanincus, ū'tza' māsu'yu a'nchī
tzē nalīka'lhīyā'tit xasāsti' minquilhtamacujca'n a'ntū māstā'
Dios. 64 Lā' huan makapitzīn de hui'xina'n tū' kalhlaka'ī'yā'tit.
Jesús lanāntza' ixca'tzī tichū a'ntīn tū' natakalhlaka'ī' lā'
tichū namacamāstā' xla'. 65 Lā' hualh:

—Lā' ū'tza' iccālīhuaninī'ta'ni'tza' que nīn tintī' tzē natapa'ksī
con quit palh quinTāta' tū' namāpuhuanī que naquistālani'.

66 Lā' ū'tza' talīmakxtekli Jesús lhūhua' a'ntī ixtakalh-
laka'ī'mā'na. Lā' tū'tza' ixtastālani'. 67 Lā' Jesús cākalhasqui'nīlh
huan kalhacāujtu' ī'sca'txtunu'nī'n:

—¿Nā hui'xina'n quilāmakxtekcu'tunāuj?

68 Lā' Simón Pedro kalhtīni'lh:

—Māpa'ksīni', lā' ¿tichūn tzē na'ictā'a'nāuj? Mintachihuīn
ū'tza' māsu'yu chu a'nchī na'iclīka'lhīyāuj xasāsti' quinquilhta-
macujca'n a'ntū para pō'ktu. 69 Lā' quina'n ickalhlaka'ī'yāuj
lā' quina'n icca'tzīyāuj que hui'x Cristo, hui'x ixO'kxa' Dios
xalakahuan.

70 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Quit iccālacsacni' minkalhacāujtu'ca'n. Lā' kalhatin de
hui'xina'n xla' tā'scujatza' huan ko'ti'ti'.

71 Jesús ixlīchihuīna'mā' huan Judas Iscariote, ixo'kxa'
Simón. Xla' a'ntī namacamāstā' Jesús, a'yuj ū'tza'
ixlīkalhacāujtu' ixuanī't de huan sca'txtunu'nī'n.

7

Ixtā'timīn Jesús tū' ixtakalhlaka'ī'

1 Lā' tuncan Jesús a'lh latā'kchoko nac Galilea. Tū'tza'
ixlatā'kchokocu'tun nac Judea porque huan israelitas xalanī'n
nac Judea ixtamaknīcu'tun. 2 Ixtapajtzūtēlhatza' huan cā'tani'
a'ntū huanican ixla' mū'xta'ka' a'ntū ixtatlahua huan israeli-
tas. 3 Huan chi'xcuhuī'n, ixtā'timīn Jesús, tahuanilh:

—Tū' titachokoya' huā'tzā'. Capittza' nac Judea para
que chuntza' mintachi'xcuhuī't a'ntīn tahui'lāna'ncha' a'ntza',
xlaca'n nā natalaktzī'n a'ntū tlahua'pā't. 4 A'ntī lacasqui'n

que natalakapasa ixlīhuāk tachi'xcuhuī't, xla' tū' lakatzē'k catitlahualh catūhuā. Palh lej stu'ncua' a'ntū tla'hua'ya' hui'x, catla'hua' na ixlacapūnca'n de ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't.

5 Lā' nīn ixtā'timīn tū' ixtakalhlaka'ī' Jesús. 6 Lā' Jesús
cāhuanilh:

—Tūna'j chin huan chi'chini' a'xni'ca' na'ica'n nac
Judea. Hui'xina'n tzē napinā'tit a'xni'ca' napincu'tunā'tit.
7 Huan tachi'xcuhuī't xalanī'n nac cā'quilhtamacuj tūla caticātaca'tzalaktzī'ni' hui'xina'n. Lā' quit quintaca'tzalaktzī'n porque quit icmāsu'yu palh tū' tzey a'ntū tatlahua xlaca'n.
8 Capintit hui'xina'n a'nlhā lamā' cā'tani'. Quit tūna'j icti'a'lh porque tūna'j chin huan chi'chini' a'ntū na'icpū'a'n quit.

9 Lā' a'xni'ca' cāhuanikō'lh ixtā'timīn, xla' tachokolh nac Galilea.

Jesús a'lh a'nlhā ixlamā' cā'tani' a'ntū huanican ixla' mū'xta'ka'

10 Lā' a'xni'ca' ixta'a'nī'ttza' huan chi'xcuhuī'n, ixtā'timīn
Jesús, nā xla' a'lh a'nlhā ixlamā' huan cā'tani'. Tū' cātā'a'lh
huan ixtalhūhuā't tachi'xcuhuī't, xla' lakatzē'k a'lh. 11 Lā'
huan israelitas lej ixtaputza Jesús a'nlhā ixlamā' huan cā'tani' lā' ixtalīkalhasqui'nīni'n:

—¿Lhachū lahuī' huan chi'xcu'?

12 Lā' lhūhua' a'ntī ska'lh ixtalīkalhachihuīna'mā'na. Makapitzīn ixtahuan: “Xla' lej tzeya chi'xcu'”. Lā' ā'makapitzīn ixtahuan: “Tū' tzey huā'mā' chi'xcu'; a'kxokonu'n”.

13 Lā' ixlīhuākca'n tzē'k ixtalīkalhachihuīna'n porque ixtajicua'ni' huan israelitas.

14 Lā' a'xni'ca' hua'chi i'tāt ixlamā' huan cā'tani', Jesús tanūlh huan nac xaka'tla' lītokpān lā' tzuculh cāmāsu'ni'. 15 Lā' huan
israelitas lej talē'cnīlh lā' talāhuanilh:

—¿Chichū lej līca'tzī huā'mā' chi'xcu'? Tū' maktin estudiarlīnī't.

16 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—A'ntū icmāsu'yu quit tū' quē'cstu quintapāstacna'. Xla'
ū'tza' ixtapāstacna' a'ntī quimacaminī't. 17 Palh catīhuā
tlahuacu'tun a'ntū Dios lacasqui'n, xla' naca'tzī palh
icmāsu'yu ixtapāstacna' Dios, lā' tū' xmān quintapāstacna'.
18 A'ntī chihuīna'n xmān por ixtapāstacna', xla' lacasqui'n
que ca'a'cnīni'ni'ca. A'ntī lacasqui'n que ca'a'cnīni'ni'ca
a'ntī macaminī't, ū'tza' nahuan a'ntū ixlīstu'ncua'. Lā' tū'
cati'a'kxokonu'lh.

19 ’Moisés cāmaxquī'ni' hui'xina'n huan ley. Lā' milīhuākca'n tū' tlōkentaxtūyā'tit huanmā' ley. ¿A'chī' quilāmaknīcu'tunāuj?

20 Lā' huan tachi'xcuhuī't takalhtīlh:

—Hui'x chō'la chuya'ya'. ¿Tichū maknīcu'tunāni'?

21 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Milīhuākca'n lē'cnī'yā'tit por ixpālacata a'ntū ictlahualh
huanmā' chi'chini' a'ntū pūjaxcan. 22 Moisés cāmāsu'ni'ni'
huan talanān a'ntū huanican circuncisión (a'yuj xapū'la huan
quinapapana'ca'n chuntza' ixtatlahua). Lā' ū'tza' ixpālacata
hui'xina'n līcircuncidarlīyā'tit kalhatin ska'ta' a'ntī xachi'xcu',
a'yuj ū'tza' huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan. 23 Chuntza'
tlōkentaxtūyā'tit a'ntū hualh Moisés que nacircuncidarlīyā'tit
kalhatin ska'ta' a'ntī xachi'xcu', a'yuj ū'tza' huan chi'chini'
a'ntū pūjaxcan. Palh hui'xina'n chuntza' tlahua'yā'tit', lā'
¿a'chī' lē'kchipinā'tit hui'xina'n por icmātzeyīlh xa'nca huan
ī'tza'ca' huanmā' chi'chini' a'ntū pūjaxcan? 24 Hui'xina'n
quilālīyāhuayāuj porque puhua'nā'tit que, chu a'nchī mil-
eyca'n, tū' tzey a'ntū ictlahualh. A'xni'ca' nalīyāhua'yā'tit
ā'chā'tin, tasqui'nī nalīyāhua'yā'tit chu a'nchī Dios lacasqui'n
—hualh Jesús.

Jesús xla' cāhuanilh a'nlhā xala'

25 Lā' tatzuculh takalhachihuīna'n a'ntī ixtahui'lāna' nac
Jerusalén. Lā' talākalhasqui'nīlh:

—¿Chu tū' ū'tza' huā'mā' a'ntī putzacan para namaknīcan?
26 A'tzā' chihuīna'mā' na ixlacapūnca'n tachi'xcuhuī't lā'
nīn tuntū' tahuanī huan pūchihuīna'nī'n. ¿Chu tapuhuan
que huā'mā' chi'xcu' ū'tza' Cristo a'ntī Dios lacsacui'līnī't?
27 A'xni'ca' namin Cristo nīn tintī' catica'tzīlh a'nlhā
naminācha'. Pero quina'n ca'tzīyāuj a'nlhā xala' huā'mā'
chi'xcu'.

28 Jesús kaxmatli huā'mā' tachihuīn a'nlhā ixcāmāsu'ni'mā'
nac xaka'tla' lītokpān. Lā' lej palha' chihuīna'lh:

—Hui'xina'n puhua'nā'tit que quilālakapasāuj lā' nā
puhua'nā'tit que ca'tzīyā'tit a'nlhā xala' quit. Quit tū' icminī't
por quimpātunca'tzi. A'ntī quimacaminī't xla' stu'ncua' lahuī'.
Xla' tū' lakapasā'tit hui'xina'n. 29 Lā' quit iclakapasa como
icmincha' a'nlhā hui'lacha' xla', lā' ū'tza' quimacamilh.

30 Tuncan ixtachī'lē'ncu'tun. Lā' nīn tintī' chi'palh porque
tūna'j ixchā'n huan chi'chini' a'ntū napūchi'pacan. 31 Lhūhua'
tachi'xcuhuī't takalhlaka'ī'lh Jesús lā' tahualh:

—Lā' Cristo a'xni'ca' namin xla' tū' catitlahualh más lē'cnīn
que huā'mā' chi'xcu'.

Huan fariseosnu' tamacā'lh policías para nachī'lē'ncan Jesús

32 Lā' huan fariseosnu' takaxmatli a'nchī ska'lh
ixtalīchihuīna'n Jesús huan tachi'xcuhuī't. Lā' huan
fariseosnu' lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' tamacā'lh
ixpolicíasna'ca'n para natachī'lē'n Jesús. 33 Lā' a'xni'ca'
talakmilh, Jesús cāhuanilh huan tachi'xcuhuī't:

—Tū'tza' makān ictilatahui'lalh con hui'xina'n.
Tuncan na'iclaka'n a'ntī quimacaminī't. 34 Hui'xina'n

naquilāputzayāuj pero tū' quintilākaksui, como tūla
catichipintit a'nlhā quit na'ica'n.
35 Lā' huan israelitas talākalhasqui'nīlh:
—Lā' ¿lhachū na'a'n palh tūlalh catikaksui? Chō'la nacālaka'n
huan israelitas a'ntīn tatā'lahui'lāna'ncha' huan griegos lā'
nacāmāsu'ni' xlaca'n lā' nā huan griegos. 36 Quincāhuanini':
“Naquilāputzayāuj lā' tū' quintilākaksui, como tūla catichipintit
a'nlhā na'ica'n quit”. ¿Tuchū huanicu'tun huā'mā' tachihuīn?

Huan xcān a'ntū māstā' quilhtamacuj

37 Lā' huan a'ntū ā'xmān chi'chini' ixla' huan cā'tani' ū'tza'
más xaka'tla' chi'chini' de huan cā'tani'. Lā' huanmā' chi'chini'
Jesús tāyalh lā' lej palha' hualh:
—Lā' a'ntīn takalhpūtī, caquintalakmilh lā' catako'tnūlh.
38 A'ntī quintakalhlaka'ī' nataka'lhī hua'chi mu'sni' na
ixa'clhcunucca'n lā' natā'cxtuyāchi lhūhua' xcān a'ntū māstā'
quilhtamacuj. Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios.
39 Jesús ixuanicu'tun huā'mā' que a'ntī natakalhlaka'ī',
natamaklhtīni'n huan Espíritu Santo. Tūna'j ixmin huan
Espíritu Santo porque Jesús tūna'j ixa'n nac a'kapūn.

Tū' a'cxtim ixuanī't ixtapuhuānca'n huan tachi'xcuhuī't

40 Lā' a'xni'ca' huan tachi'xcuhuī't takaxmatli huā'mā',
makapitzīn tahualh:
—Ixlīstu'ncua' huā'mā' Jesús ixa'cta'sana' Dios a'ntī
naquincālakmināni'.
41 Lā' ā'makapitzīn tahuampā:
—U'tza' huā'mā' Cristo.
Lā' ā'makapitzīn tahuampā:
—¿Chichū līlalh huā'mā'? Cristo tū' catimincha' de nac
Galilea. 42 Huan Cristo nala ī'xū'yātā'nat David. Lā' ū'tza'
natahui'la nac Belén a'nlhā xala' ixuanī't David. Chuntza'
tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios.
43 Lā' ū'tza' tū' a'cxtim ixtalīpuhuan huan tachi'xcuhuī't.
44 Lā' huan makapitzīn ixtachī'lē'ncu'tun pero nīn tintī'
chi'palh.

Huan pūchihuīna'nī'n tū' ixtakalhlaka'ī' Jesús

45 Huan policías talaka'nchokopā huan fariseosnu' lā' huan
xanapuxcu'nu' curasna'. Lā' cākalhasqui'nīca:
—Lā' ¿a'chī' tū' lī'ta'ntit?
46 Lā' huan policías takalhtīni'lh:
—Tū' maktin ickaxmatāuj nīn kalhatin chi'xcu' a'ntī chi-
huīna'n hua'chi huā'mā' chi'xcu'.
47 Lā' huan fariseosnu' takalhtīni'lh:
—Chō'la nā hui'xina'n cāta'a'kxokochāni'. 48 Tū' kalh-
laka'ī'nī't Jesús nīn kalhatin xapuxcu' lā' nīn kalhatin fariseo.
49 Huan catīhuāya tachi'xcuhuī't tū' talakapasa ixley Dios. Lā'
ū'tza' nacālīmālaclē'nī Dios.

50 Lā' huan Nicodemo a'ntī ixlakminī't Jesús de tzī'sa, xla' nā fariseo ixuanī't. Lā' xla' cāhuanilh:
51 —Tūla catimāpātīnīuj kalhatin chi'xcu' palh tū' pū'la naca'tzīyāuj a'ntū laclē'n lā' palh tū' pū'la namakxtekāuj nachihuīna'n. Chuntza' tatzo'kni' huan nac ley.
52 Lā' huan ā'makapitzīn fariseosnu' tahuanilh Nicodemo:
—Chō'la nā hui'x xala' nac Galilea a'nlhā tahui'lāna'ncha' huāk catīhuāya chi'xcuhuī'n. Calakapūtle'ke ixtachihuīn Dios lā' naca'tzīya' que tū' maktin minī'ta'ncha' nac Galilea kalhatin ixa'cta'sana' Dios.
53 Lā' tuncan ta'a'lh na ixchicca'n.

8

Huan puscāt a'ntī ixmakchi'xcunu'n

1 Lā' Jesús a'lh nac kēstīn a'nlhā ixuanican Olivos. 2 Lā'
ixlīlakalī lej tzi'sāt Jesús a'mpā nac xaka'tla' lītokpān. Lā'
ixlīhuāk tachi'xcuhuī't talakminkō'lh. Lā' xla' tahui'lalh
lā' tzuculh cāmāsu'ni'. 3 Huan fariseosnu' lā' huan
mākalhtō'kē'ni'nī'n de huan ley talīmini'lh Jesús kalhatin
puscāt. Lā' huan puscāt ixchi'paquī'canī't con kalhatin
ixmakchi'xcu'. Lā' yāhuaca a'ntza' na ixlaclhpu'nanca'n a'ntī
ixtahui'lāna'. 4 Lā' tahuanilh Jesús:
—Mākalhtō'kē'ni', huā'mā' puscāt chi'paquī'canī't
con kalhatin ixmakchi'xcu'. 5 Lā' huan ley a'ntū
quincāmaxquī'nī'ta'ni' Moisés, ū'tza' quincāmāpa'ksīyāni' que nacucta'lamaknīyāuj kalhatin puscāt a'ntī la chuntza'. Lā' hui'x, ¿chī hua'na'?
6 Xlaca'n tahuanilh Jesús huā'mā' chu xmān para na-
talīlaktzī'n para que chuntza' tzē natamālacapū'. Lā' Jesús taquilhpūtalh lā' tzuculh tzo'knun nac cā'ti'ya'tna' con ixmak-
spulh. 7 Lā' ā'chulā' ixtakalhasqui'nī lā' xla' tā'cstu'ncli lā'
cāhuanilh:
—Kalhatin de hui'xina'n a'ntīn tuntū' laclē'n ū'tza' xapū'lh camūta'lalh huan puscāt.
8 Lā' Jesús taquilhpūtapā lā' chu tzo'knumpā nac cā'ti'ya'tna'
con ixmakspulh. 9 Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', nā xlaca'n
ta'u'cxca'tzīlh palh nā ixtalaclē'n. Lā' tatzuculh ta'a'n a'ntī más lacpapatzīnī'n lā' huan makapitzīn chā'tunu' chā'tunu' ta'a'ntēlhalh hasta lhā ta'a'nkō'lh ixlīhuākca'n. Lā' Jesús
tachokolh lā' huan puscāt nā ixyācus. 10 Lā' Jesús tā'cstu'ncli
lā' kalhasqui'nīlh:
—¿Lhachū tayāna' a'ntī ixtalē'ksa'nīni'mā'ni'? ¿Tichū huan palh natamaknīyāni' por mintalaclē'i'?
11 Lā' xla' hualh:
—Nīn tintī' huan chuntza', Māpa'ksīni'.
Jesús huanilh:

—Pues nīn quit tū' icuan palh natamaknīyāni'. Capit lā' nīn tuntū'tza' titlahua'ya' a'ntū ko'hua'jua'.

Jesús hua'chi lakatin xkakana' nac quilhtamacuj

12 Jesús cātā'chihuīna'mpā huan tachi'xcuhuī't lā' cāhuanilh:
—Quit iccāmāsu'ni' huan tachi'xcuhuī't. Chuntza' quit
hua'chi lakatin xkakana'. Lā' a'ntī naquintastālani' quit,
xlaca'n tū' catitalatā'kchokolh a'nlhā cā'pucsua' como quit
na'iccāmakskoni' ixtejca'n. Lā' na'iccāmaxquī' xasāsti' ixquilh-
tamacujca'n.
13 Lā' huan fariseosnu' tahuanilh:
—Hui'x mālacstū'ncca' mē'cstu. Lā' chuntza' nīn tuntū' ixta-
palh a'ntū hua'na'.
14 Jesús cākalhtīlh:
—Quit a'ntū icuan, ū'tza' ixlīstu'ncua' a'yuj quit quē'cstu
quimālacstū'nccan. Lā' quit icca'tzī a'nlhā icminī'ta'ncha' lā'
a'nlhā ica'mā'. Pero hui'xina'n tū' ca'tzīyā'tit a'nlhā icmincha'
lā' a'nlhā ica'mā'. 15 Hui'xina'n lē'ksa'nanā'tit lā' tū' ca'tzīyā'tit
ixpālacata. Chuntza' talē'ksa'nan tachi'xcuhuī't. Lā' quit tū'
iclacāxtlahua nīn chā'tin. 16 Palh quit xa'iclacāxtlahualh,
xa'iclacāxtlahualh chu a'nchī ixlīstu'ncua'. Quit tū' quē'cstu
iclacāxtlahua. QuinTāta' a'ntī quimacaminī't ū'tza'
quintā'lacāxtlahua. 17 Chuntza' tatzo'kni' na mileyca'n:
A'xni'ca' kalhatu' chi'xcuhuī'n a'cxtim tamālacstū'nca, ū'tza'
huā'mā' ixlīstu'ncua'. 18 Quit icmālacstū'nca quē'cstu. Lā'
hui'lapā ā'kalhatin a'ntī mālacstū'nca de quit. Lā' ū'tza' a'ntī
quinTāta' lā' ū'tza' quimacaminī't.
19 Lā' takalhasqui'nīlh:
—Lā' ¿lhachū hui'lacha' mintāta'?
Jesús cākalhtīlh:
—Hui'xina'n tū' quilālakapasāuj lā' nā tū' lakapasā'tit a'ntī
quinTāta'. Palh ixquilālakapasui cahuā quit, nā quinTāta'
ixlakapastit hui'xina'n.
20 Lā' Jesús hualh huā'mā' a'xni'ca' ixmāsu'yumā' nac
xaka'tla' līkokpān a'nlhā ixmāquī'can huan tumīn. Lā' nīn tintī'
puhualh nachī'lē'n porque tūna'j ixchā'ni' ixquilhtamacuj
a'ntū napūchī'lē'ncan.

Tūlalh catita'a'lh a'nlhā Jesús ixa'mā'

21 Lā' Jesús chu ā'maktin cāhuanipā:
—Quit na'ica'n. Lā' hui'xina'n naquilāputzayāuj. Lā' a'xni'ca'
nanīyā'tit hui'xina'n naka'lhī'yā'titcus mintalaclē'i'ca'n. Lā'
hui'xina'n tūlalh catipintit a'nlhā na'ica'n quit.
22 Huan israelitas tahualh:
—Chō'la namaknīcan ixa'cstu lā' ū'tza' līhualh tūlalh cati'a'uj
a'nlhā na'a'n.
23 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Hui'xina'n xalanī'n ā'tzā' nac ti'ya't, lā' quit xala' nac tālhmā'n. Hui'xina'n xalanī'n huā' nac cā'quilhtamacuj lā' quit tū' xala' huā' nac quilhtamacuj.
24 Lā' ū'tza' iccālīhuanini' hui'xina'n que a'xni'ca' nanīyā'tit naka'lhī'yā'titcus mintalaclē'i'ca'n. Hui'xina'n tū' kalhlaka'ī'yā'tit a'xni'ca' iccāhuaniyāni' a'ntīn quit. Chuntza' naka'lhī'yā'titcus mintalaclē'i'ca'n a'xni'ca' nanīyā'tit.

25 Lā' tuncan takalhasqui'nīlh:

—¿Tichū hui'x?

Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Iccāhuaninī'ta'ntza' xapū'la.
26 Quit tzē na'icuan lhūhua' por mimpālacataca'n lā' tzē na'iclacāxtlahua lhūhua' catūhuā a'ntū tlahuapā'na'ntit a'ntūn tū' tzey. A'ntī quimacaminī't, xla' huan a'ntū ixlīstu'ncua'. Lā' a'ntū quihuanī, xmān ū'tza' iccāhuanī huan tachi'xcuhuī't.

27 Lā' xlaca'n tū' tamāchekxīlh que Jesús ixlīchihuīna'mā' Dios, xaTāta'.
28 Lā' ū'tza' cālīhuanilh Jesús:

—Lā' a'xni'ca' hui'xina'n naquilāmā'ca'yāuj tālhmā'n quit, hasta a'xni'ca' naca'tzīyā'tit tichūn quit. Lā' quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. Lā' naca'tzīyā'tit que quit tuntū' ictlahua quē'cstu. Xmān icuan a'ntū quimāsu'ni'nī't quinTāta'.
29 A'ntī quimacamilh, xla' huī' con quit. Lā' tū' quimakxteknī't quē'cstu, porque quit pō'ktu ictlahuamā' a'ntū ixtapuhuān.

30 Lā' a'xni'ca' Jesús hualh huā'mā', lej lhūhua' a'ntīn takalhlaka'ī'lh.

Ixcamana' Dios lā' xlaca'n a'ntīn tū' ixcamana' Dios

31 Lā' Jesús cāhuanilh huan israelitas a'ntī ixtakalhlaka'ī'mā'nacus:

—Hui'xina'n palh na'a'kahuāna'ni'yā'tit quintachihuīn, lā' chuntza' nalītalacsu'yu'yā'tit palh hui'xina'n lej stu'ncua' quisca'txtunu'nī'n.
32 Lā' nalakapasā'tit a'ntū ixlīstu'ncua'. Lā' por ixpālacata a'ntū ixlīstu'ncua' nala'yā'tit libres.

33 Lā' xlaca'n takalhtīlh:

—Quina'n ī'xū'yātā'natna' Abraham. Lā' nīn tintī' maktin quincātamāscujūnī'ta'ni' hua'chi ixtatamāuj. Lā' ¿a'chī' hua'na' hui'x que na'iclayāuj libres?

34 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. A'ntī tlahua talaclē'i', ū'tza' xla' hua'chi kalhatin tasācua' a'ntīn tamāhuacanī't, como tūla makxteka ixtalaclē'i'.
35 Huan xatatamāuj tasācua' tū' hua'chi a'ntī scana'nca xa'o'kxa'. Huan xatatamāuj tū' pō'ktu catitahui'lalh na ixchic ixtēcu' como nastā'palacan. A'ntī scana'nca ixo'kxa' kalhatin chi'xcu', xla' para pō'ktu ixo'kxa'. Lā' tū' catistā'ca.
36 Hui'xina'n hua'chi a'ntī xatatamāuj como tūla makxtekā'tit mintalaclē'i'ca'n. Lā'

ixO'kxa' Dios tzē nacāmaktāyayāni' hui'xina'n para namakx-
tekā'tit mintalaclē'i'ca'n. Lā' chuntza' tū'tza' nalayā'tit hua'chi
xatatamāuj. 37 Lā' a'yuj hui'xina'n ī'xū'yātā'natna' Abra-
ham, pero quilāmaknīcu'tunāuj porque tū' kalhlaka'ī'yā'tit
a'ntū iccāhuaniyāni'. 38 Quit iclīchihuīna'n a'ntū quimāsu'ni'nī't
quinTāta'. Lā' hui'xina'n tlahua'yā'tit a'ntū cāhuaninī'ta'ni'
mintāta'ca'n.

39 Lā' xlaca'n takalhtīlh:

—Quintāta'ca'n, xla' ū'tza' Abraham.

Lā' Jesús cāhuanilh:

—Palh stu'ncua' cahuā hui'xina'n ixcamana' Abraham
nā chuntza' ixtlahua'tit chu a'nchī ixtlahua Abraham.
40 Hui'xina'n quilāmaknīcu'tunāuj a'yuj quit iccāhuaniyāni'
a'ntū ixlīstu'ncua' a'ntū Dios quimāsu'ni'nī't. Abraham
tū' chuntza' ixtlahua hua'chi hui'xina'n tlahua'yā'tit.
41 Hui'xina'n tlahua'pā'na'ntit a'ntū tlahua mintāta'ca'n.

Lā' xlaca'n tahuanilh:

—Quina'n tū' makcamanna'. Icka'lhīyāuj xmān kalhatin
quintāta'ca'n lā' ū'tza' Dios.

42 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Palh mintāta'ca'n cahuā Dios, hui'xina'n ixquilāpāxquī'uj
porque quit icminī'ta'ncha' a'nlhā xa'ictā'lahui'lacha' Dios
lā' chuhua'j ā'tzā' iclahuī'. Quit tū' icmilh xmān por
quimpātunca'tzi. Dios ū'tza' a'ntī quimacaminī't. 43 Hui'xina'n
tū' kaxpa'tcu'tunā'tit a'ntū icuan. U'tza' tū' līmāchekxī'yā'tit
a'ntū iccāhuanimā'ni'.

44 'Mintāta'ca'n hui'xina'n ū'tza' huan ko'ti'ti'. Hui'xina'n
tlahuacu'tunā'tit ixtapuhuān huan ko'ti'ti'. Huan ko'ti'ti'
xla' ū'tza' lanī't maknīni' desde xapū'la. Xla' tū' maktin
pāstaca a'ntū ixlīstu'ncua' como tū' lakatī a'ntū ixlīstu'ncua'.
Xla' chihuīna'n huāk tā'ksa'nīn como xla' chuntza' ixtāyat.
Xla' lej a'ksa'nīni' lā' xla' ū'tza' mā'a'nanīlh tā'ksa'nīn.
45 Quit iccāhuaniyāni' a'ntū ixlīstu'ncua' lā' hui'xina'n tū'
quilākalhlaka'ī'yāuj. 46 Lā' ¿tichū de hui'xina'n tzē nahuan
palh quit ictlahuanī't a'ntūn tū' tzey? Lā' palh quit huan a'ntū
ixlīstu'ncua', lā' ¿a'chī' tū' quilākalhlaka'ī'yāuj? 47 Huan a'ntī
ixla' Dios kaxmata ixtachihuīn Dios. Hui'xina'n tū' ixla' Dios.
Lā' ū'tza' tū' līkaxpa'tcu'tunā'tit —hualh Jesús.

Huan Cristo lanāntza' ixa'nan a'xni'ca' tūna'j ixlacatuncuī Abraham

48 Lā' huan israelitas tahuanilh:

—Stu'ncua' a'nchī icuáuj que hui'x samaritano lā' ka'lhī'ya'
huan espíritu a'ntūn tū' tzey.

49 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Tū' icka'lhī huan espíritu a'ntūn tū' tzey. Quit ica'cnīni'ni'
quinTāta' lā' hui'xina'n quilālīlakmaka'nāuj. 50 Lā' quit tū'
quimaca'tzi palh quilā'a'cnīni'ni'yāuj o tū'. Huī' kalhatin a'ntī

lacasqui'n que caqui'a'cnīni'ni'ca, ū'tza' a'ntī nalacāxtlahuakō'.
51 Ixlīstu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni': A'ntī natatlōkentaxtū
quintachihuīn xlaca'n nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n
a'ntūn tū' maktin catisputli.

52 Lā' huan israelitas takalhtīni'lh:

—Quina'n icca'tzīyāujtza' que ka'lhī'ya' huan espíritu a'ntūn
tū' tzey. Abraham nīlhtza' lā' nā tanīlhtza' ixa'cta'sana'nī'n
Dios. Lā' hui'x hua'na' que a'ntī natatlōkentaxtū mintachihuīn
tū' maktin catitasputli. 53 Lā' ¿chu hui'x más xaka'tla' que
quintāta'ca'n Abraham? Xla' nīlh lā' huan a'cta'sana'nī'n nā
tanīlh. Lā' hui'x ¿tichū palh tū' catinīt?

54 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Palh quit quē'cstu qui'a'cnīni'ni'can, nīn tuntū' ixtapalh.
A'ntī qui'a'cnīni'ni' quit, xla' ū'tza' quinTāta' chu ū'tza' a'ntī
hui'xina'n huani'yā'tit minDiosca'n. 55 Lā' ū'tza', a'ntī
hua'nā'tit minDiosca'n, tū' lakapasā'tit hui'xina'n. Lā'
quit iclakapasa. Palh quit cahuā xa'icualh tū' iclakapasa,
quit xa'iclalh kalhatin a'ksa'nīni' hua'chi hui'xina'n. Lā'
quit stu'ncua' iclakapasa lā' quit ica'cnīni'ni' ixtachihuīn.
56 Abraham a'ntī mimpapca'n ka'lhīlh tapāxuhuān porque xla'
ixca'tzī palh nalaktzī'n a'xni'ca' xa'icmilh nac quilhtamacuj.
Xla' laktzī'lh lā' līpāxuhualh.

57 Lā' huan israelitas tahuanilh Jesús:

—Hui'x tūna'j ka'lhī'ya' nīn pūpitzi ciento cā'ta, lā' ¿chī
līhua'na' palh laktzī'nī'ta' Abraham?

58 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Ixlīstu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Quit lanāntza' xa'icuī'
a'xni'ca' tūna'j ixlacatuncuī Abraham.

59 Lā' chu tuncan tasacli chihuix lā' ixtalīmūta'lacu'tun.
Lā' Jesús cātatzē'kni'lh lā' chuntza' taxtulh de huan xaka'tla'
lītokpān.

9

Jesús mātzeyīlh kalhatin chi'xcu' a'ntī ixlacatuncuīnī't xalakatzī'n

1 Lā' a'xni'ca' Jesús ixlatlā'huan, laktzī'lh huan kalhatin
chi'xcu' a'ntī ixlacatuncuīnī't xalakatzī'n. 2 Lā' ī'sca'txtunu'nī'n
takalhasqui'nīlh:

—Māpa'ksīni', lā' ¿a'chī' tahui'lalh lakatzī'n huā'mā' chi'xcu'?
¿Chu ixpālacata ixtalaclē'i'ca'n ixtāta' lā' ixtzī't, o ixpālacata
ixtalaclē'i' huan lakatzī'n?

3 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Tū' por ixpālacata ixtalaclē'i' huan lakatzī'n lā' nīn ixtala-
clē'i'ca'n ixtāta' lā' ixtzī't. Xla' lacatuncuīlh xalakatzī'n para
que chuntza' tzē nalīmālacsu'yu ixlīmāpa'ksīn Dios a'xni'ca'
namātzeyīcan. 4 A'xni'ca' xkakacus, tzē scujcan; pero a'xni'ca'

tzī'suamā'tza', tūlalhtza' catiscujca. Lā' nā chuntza' quina'n, tasqui'nī natlahuayāuj chuhua'j ixlītlōt a'ntī quimacaminī't. Namin lakatin chi'chini' a'xni'ca' na'icnī lā' tūlalhtza' ictiscujli.
5 Quit iccāmakskoni' huan tachi'xcuhuī't līhuan iclahuī' nac quilhtamacuj.

6 Lā' a'xni'ca' hualh huā'mā' Jesús chojnu'lh nac ti'ya't. Lā' tlahualh macsti'na'j pūtlū'n lā' līlacatlahualh na ixlakastapun huan lakatzī'n. 7 Lā' huanilh:

—Capinchi huan nac xcān a'nlhā huanican Siloé lā' nalakacha'ka'na' —Siloé huanicu'tun Macamincanī't.

Lā' huan lakatzī'n a'lh lā' a'ntza' lakacha'ka'lh. Lā' a'xni'ca' chimpā, tzētza' ixlacahuāna'n. 8 Lā' huan ixtā'macchicni' lā' a'ntī ixtalaktzī'nī't xapū'la a'xni'ca' lakatzī'n ixuanī't, xlaca'n talāhuanilh:

—¿Chu tū' ū'tza' huā'mā' chi'xcu' a'ntī ixtahui'la ī'squi'nīhuā'yan?

9 Makapitzīn ixtahuan:

—U'tza'.

Lā' ā'makapitzīn huampala ixtahuan:

—Tū' ū'tza'. Hua'chi ū'tza' lītasu'yu.

Huan chi'xcu' māni' ū'tza' hualh:

—Quit huan chi'xcu'.

10 Lā' takalhasqui'nīlh:

—Lā' ¿chichū līlalh tzētza' lacahuāna'na' hui'x?

11 Lā' xla' cākalhtīlh:

—U'tza' huan chi'xcu' a'ntī ixtacuīni' Jesús tlahualh pūtlū'n lā' quilīlacatlahualh na quilakastapun. Lā' quihuanilh: "Capinchi huan nac xcān a'nlhā huanican Siloé lā' calakacha'ka'". Ica'lh lā' a'xni'ca' iclakacha'ka'nkō'lh, tzētza' iclacahuāna'lh.

12 Lā' takalhasqui'nīlh:

—Lā' ¿lhachū huī' huanmā' chi'xcu'?

Lā' xla' cāhuanilh:

—Tū' icca'tzī.

Huan fariseosnu' takalhasqui'nīlh huan chi'xcu' a'ntī lakatzī'n ixuanī't

13 Lā' cālīmini'ca huan fariseosnu' huan chi'xcu' a'ntī lakatzī'n ixuanī't.
14 Lā' huan chi'chini' a'ntū pūtlahualh pūtlū'n Jesús lā' pūmātzeyīlh huan lakatzī'n, ū'tza' huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan.
15 Lā' huan fariseosnu' chu ā'maktin takalhasqui'nīpā:

—¿Chichū līlacahuā'na'?

Lā' xla' cākalhtīlh:

—Quilīlacatlahualh pūtlū'n na quilakastapun lā' iclakacha'ka'lh lā' chuhua'j quit tzē iclacahuāna'n.

16 Lā' makapitzīn de huan fariseosnu' tahualh:

—Huā'mā' chi'xcu' tū' ixla' Dios porque tū' a'cnīni'ni' huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan.

Lā' ā'makapitzīn tahuampā:

—A'ntī tlahua talaclē'i', xla' tū' catitlahualh lē'cnīn a'nchī
tlahua huā'mā' chi'xcu'.
Lā' tū' chu lakatin ixtapuhuānca'n ixtaka'lhī. 17 Lā' chu
takalhasqui'nīpā huan chi'xcu' a'ntī lakatzī'n ixuanī't:
—Lā' hui'x ¿chichū hua'na' de huan chi'xcu' como hui'x a'ntī
mālacahuānīni'?
Lā' xla' hualh:
—Xla' ixa'cta'sana' Dios.
18 Lā' huan israelitas, xlaca'n tū' takalhlaka'ī'lh palh
lakatzī'n ixuanī't lā' palh mālacahuānīca. Lā' cāta'sani'ca
ixtāta' lā' ixtzī't huan chi'xcu' a'ntī lakatzī'n ixuanī't. 19 Lā'
cākalhasqui'nīca:
—¿Chā ū'tza' huā'mā' chi'xcu' mi'o'kxa'ca'n? ¿Chā lacatun-
cuīlh xalakatzī'n? Lā' ¿chichū tzētza' līlacahuāna'n chuhua'j?
20 Lā' ixtāta' lā' ixtzī't takalhtīni'lh:
—Quina'n icca'tzīyāuj palh qui'o'kxa'ca'n. Lā' icca'tzīyāuj
que a'xni'ca' lacatuncuīlh lanān lakatzī'n ixuanī't. 21 Tū'
icca'tzīyāuj chichū tzētza' līlacahuāna'n chuhua'j. Lā' tū'
icca'tzīyāuj a'ntī mālacahuānīlh. Cakalhasqui'nī'tit ū'tza'; xla'
chuhua'j chi'xcu'tza'. Māni' ū'tza' tzē nacāhuaniyāni'.
22 Ixtāta' lā' ixtzī't tahualh chuntza' porque xlaca'n ixta-
jicua'ni' huan israelitas. Lā' huan israelitas talacchihuīna'lh
que namātuxtekēcan de huan nac xaka'tla' lītokpān a'ntī
nahuan que Jesús ū'tza' Cristo. 23 Lā' ū'tza' talīhualh ixtāta' lā'
ixtzī't: "Cakalhasqui'nī'tit ū'tza'; xla' chuhua'j chi'xcu'tza'".
24 Lā' huan israelitas chu tata'sani'pā ixlīmaktu' huan
chi'xcu' a'ntī lakatzī'n ixuanī't lā' tahuanilh:
—Caquilāhuaniuj ixlīstu'ncua' na ixlacapūn Dios. Quina'n
icca'tzīyāuj que huā'mā' chi'xcu' lej tlahua talaclē'i'.
25 Xla' cākalhtīlh:
—Quit tū' icca'tzī palh tlahua talaclē'i'. Xmān icca'tzī quit
xapū'la lakatzī'n xa'icuanī't lā' chuhua'j iclacahuāna'ntza'.
26 Lā' chu kalhasqui'nīpalaca:
—¿Tuchūn tlahuani'ni'? ¿Chichū līmālacahuānīni'?
27 Lā' xla' cākalhtīlh:
—Iccāhuani'ntza'. Lā' hui'xina'n tū' ixkaxpa'tcu'tunā'tit.
¿A'chī' lacasqui'nā'tit na'iccāhuanipalayāni'? Chō'la nā
stālani'cu'tunā'tit nā hui'xina'n.
28 Lā' talakapalalh lā' tahuanilh:
—Hui'x stālani'ya' huanmā' chi'xcu'. Quina'n icstālani'yāuj
Moisés. 29 Icca'tzīyāuj que Dios tā'chihuīna'lh Moisés. Lā'
huā'mā' Jesús tū' icca'tzīyāuj lhachū minī'ta'ncha'.
30 Lā' huan chi'xcu' cākalhtīlh:
—¿Chichū līlalh huā'mā'? Hui'xina'n tū' ca'tzīyā'tit lhachū
mincha' huan chi'xcu'. Lā' ū'tza' a'ntī quimālacahuānīlh.
31 Quina'n ca'tzīyāuj que Dios tū' cākaxmata a'ntīn tatlahua
talaclē'i'. Dios cākaxmata a'ntī ta'a'cnīni'ni' xla' lā' a'ntīn tat-
lahua a'ntū ixtapuhuān Dios. 32 Desde a'xni'ca' ixlītzucuni'

quilhtamacuj, tū' maktin kaxmatca palh kalhatin chi'xcu'
mālacahuānī huan a'ntī lacatuncuī xalakatzī'n. 33 Palh tū'
cahuā Dios macaminī't, tūlalh ixtlahualh catūhuā.
34 Lā' tahuanilh:
—Hui'x lacatuncui' con mintalaclē'i'. ¿Chu
naquilāmāsca'tīyāuj quina'n?
Lā' tamacaxtuca kēpūn.

Lakatzī'nī'n a'ntīn tū' takalhlaka'ī'

35 Jesús huanica palh ixtamacaxtucanī't huan chi'xcu' a'ntī
lakatzī'n ixuanī't. Lā' a'xni'ca' tā'lāpāxtokli, huanilh:
—¿Chā kalhlaka'ī'ya' hui'x huan ixO'kxa' Dios?
36 Lā' huan chi'xcu' huanilh:
—Lā' ¿tichū xla'? Caquihua'ni' para que chuntza' quit
na'ickalhlaka'ī'.
37 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Hui'x laktzī'nī'ta'tza'. Lā' ū'tza' a'ntī tā'chihuīna'mā'ni'.
38 Lā' huan chi'xcu' taquilhpūtani'lh lā' huanilh:
—Māpa'ksīni', ickalhlaka'ī'.
39 Lā' Jesús hualh:
—Quit icmilh nac quilhtamacuj para que chuntza'
natasu'yu a'ntīn takalhlaka'ī' lā' a'ntīn tū' takalhlaka'ī'.
Quit icmilh nac quilhtamacuj para na'iccāmālacahuānī
a'ntī xalakatzī'nī'n lā' icmilh para na'iccāmālakatzī' a'ntīn
talacahuāna'n.
40 Lā' makapitzīn fariseosnu' ixtayāna' ixpajtzu. Lā' a'xni'ca'
takaxmatli huā'mā', tahualh:
—Lā' ¿chu quina'n iclakatzī'yāuj?
41 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Palh lakatzī'n cahuā hui'xina'n, tū' ixlīpintit cuenta
hui'xina'n por mintalaclē'i'ca'n. Como hua'nā'tit hui'xina'n
que lacahuānā'tit, pues hui'xina'n līpinā'tit cuenta.

10

Huan ixchicca'n borregos

1 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni': A'ntī lacatin tanū na ix-
chicca'n borregos lā' tū' lactanū a'nlhā yā xamākalhcha ū'tza'
ka'lhāna'. 2 Lā' a'ntī lactanū a'nlhā yā xamākalhcha, ū'tza'
xamaktaka'lhna' borregos. 3 Lā' a'ntī maktaka'lha mākalhcha
ū'tza' mālaquī'ni' huan xamaktaka'lhna' borregos. Lā' huan
borregos takaxmata ixtachihuīn. Lā' cāmāta'sī lakatunu' con
ixtacuīni'ca'n a'ntū ixborrego xla'. Lā' cāmāxtu de huan ix-
chicca'n. 4 Lā' a'xni'ca' cāmāxtukō' xla' cāpū'lani'. Lā' huan
borregos tastālani' como xlaca'n takalhlakapasatza' ixtachi-
huīn. 5 Lā' tū' catitastālani'lh ā'chā'tin chi'xcu'. Tū' natastālani'
porque tū' takalhlakapasa ixtachihuīn. Natatzā'lani'.

6 Lā' Jesús cāhuanilh huā'mā' tachihuīn hua'chi lītalacastuca.
Xlaca'n tū' tamāchekxīlh a'ntū ixcāhuanicu'tuncan.

Jesús hua'chi xatzey maktaka'lhna' borregos

7 Lā' Jesús chu cāhuanipā:
—Lej ixlīstu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Quit hua'chi
mākalhcha a'nlhā talactanū huan borregos. 8 Ixlīhuākca'n
a'ntī quintitapū'lani'lh, xlaca'n ū'tza' ka'lhāna'nī'n. Lā' huan
borregos tū' ta'a'kahuāna'ni'lh huan ka'lhāna'nī'n. 9 Quit
hua'chi huan mākalhcha. A'ntī naquintakalhlaka'ī', xlaca'n
natapūtaxtu. Lā' na'iccāmaktaka'lha hua'chi cāmaktaka'lhcan
borrego a'ntū natataxtu lā' natakaksa ixlīhua'tca'n lā' chu
natatanūpala.
10 ’Lā' huan ka'lhāna' xla' xmān min ka'lhāna'n lā' maknīni'n
lā' mālakuanīni'n. Quit icminī't para na'iccāmaxquī' xasāsti'
ixquilhtamacujca'n a'ntū más xatzey quilhtamacuj. 11 Quit
hua'chi xatzey maktaka'lhna' borregos. Huan a'ntī lej xatzey
maktaka'lhna' xla' lej xa'nca cāmaktaka'lha ixborregos lā' a'yuj
calīnīlh. 12 Lā' huan a'ntī xmān tasācua', a'xni'ca' laktzī'n
mimā' huan lobo, cāmakxteka huan borregos lā' tzā'latāquī'
como tū' scana'nca maktaka'lhna' lā' tū' ixla' huan borre-
gos. Lā' chu tuncan huan lobo cāchi'pa huan borregos lā'
cāmakatzā'lakō'. 13 Huan tasācua' tzā'la porque xmān tasācua'
lā' tū' ixla' huan borregos, lā' xla' tū' ixmaca'tzi.
14 ’Quit hua'chi xatzey maktaka'lhna' borregos. Como
xatzey maktaka'lhna' cālakapasa ixborregos, quit iccālakapasa
quintachi'xcuhuī't, lā' nā xlaca'n quintalakapasa. 15 Lā' nā
chuntza' huan xaTāta' quilakapasa quit, lā' nā quit iclaka-
pasa. Lā' quit na'iclīnī por quintachi'xcuhuī't chuntza'
hua'chi huan maktaka'lhna' borregos līnī por ixborregos.
16 Hui'lapā ā'makapitzīn tachi'xcuhuī't. Xlaca'n hua'chi bor-
regos a'ntūn tū' xalanī'n huā'mā' na ixchic. Tasqui'nī
na'iccālīmin nā xlaca'n. Lā' xlaca'n nā nata'a'kahuāna'ni'
quintachihuīn. Lā' chuntza' xlaca'n chu lakatin natala con
a'ntī lanān quila'. Lā' xmān kalhatin xamaktaka'lhna' nala.
17 ’QuinTāta' quimpāxquī' porque iclīmāstā' quinquilh-
tamacuj lā' quit na'ictēpala quinquilhtamacuj. 18 Lā' nīn
tintī' quintimaklhtīlh quinquilhtamacuj. Quit icmāstā'
porque icmāstā'cu'tun. Quit icka'lhī talacasqui' para
que tzē na'icmāstā' lā' icka'lhī talacasqui' para que tzē
na'ictēchokopala. Chuntza' quilīmāpa'ksīlh quinTāta' —hualh
Jesús.
19 Lā' a'xni'ca' huan israelitas takaxmatli huā'mā' tachihuīn
lā' tū'tza' chu lakatin talīpāstacna'mpā. 20 Makapitzīn ixtahuan:
—Lā' ¿a'chī' tlahuani'yā'tit cuenta huā'mā' chi'xcu' palh
ka'lhī espíritu a'ntūn tū' tzey, lā' xla' chuya?
21 Lā' ā'makapitzīn huampala tahualh:

—A'ntī ka'lhī espíritu a'ntūn tū' tzey, xla' tūlalh catichi-
huīna'lh chuntza'. ¿Chu tzē namālacahuānī kalhatin lakatzī'n
huan espíritu a'ntūn tū' tzey?

Huan israelitas talakmaka'lh huan Jesús

22 Lā' nac Jerusalén ixtlahuamā'ca cā'tani'. Lā' huanmā'
cā'tani' ū'tza' a'ntū ixpāstaccan a'nchī cāxtlahuani'ca Dios huan
xaka'tla' lītokpān makāntza'. Lā' cā'lonkni' ixuanī't. 23 Lā' Jesús
ixlatlā'huan na ixtanquilhni' huan xaka'tla' lītokpān. Lā' huan
tanquilhni' ixuanican Ixtanquilhni' Salomón. 24 Lā' huan
israelitas taxti'li'hui'līlh lā' tahuanilh:
—¿Hasta lhachūnīn naquilāmāpāstacnīkō'yāuj tichū hui'x?
Palh hui'x Cristo caquilāhuaniuj chu maktin.
25 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Quit iccāhuanintza' lā' hui'xina'n tū' kalhlaka'ī'yā'tit.
Huāk catūhuā a'ntū ictlahua quit ictlahua por ixlīmāpa'ksīn
quinTāta'. Lā' ū'tza' lītasu'yu tichūn quit. 26 Lā' hui'xina'n
tū' kalhlaka'ī'yā'tit porque hui'xina'n tū' quintachi'xcuhuī't.
27 Quintachi'xcuhuī't takaxmata quintachihuīn chuntza'
hua'chi borregos takaxmata ixtachihuīn ixtēcu'. Lā' quit
iccālakapasa, lā' xlaca'n quintastālani'. 28 Quit iccāmaxquī'
xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu lā' tū' maktin
caticāsputni'lh. Lā' tintī' a'ntī tzē naquimaklhtī a'ntī
quintakalhlaka'ī'. 29 Quimacamaxquī'nī't quinTāta' lā' xla'
ū'tza' más xaka'tla' māpa'ksīni'. Lā' tintī' tzē quintimaklhtīlh
a'ntī quintakalhlaka'ī'. 30 Quit con quinTāta' chu lakatin.
31 Lā' tuncan huan israelitas tasacpā chihuix para na-
talīmūta'la. 32 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Por ixlīmāpa'ksīn quinTāta' quit lejtza' lhūhua' catūhuā
a'ntū lej xalactzey ictlahuanī't na milacapūnca'n. Lā' ū'tza'
naquilālīmūta'layāuj.
33 Lā' huan israelitas tahuanilh:
—Tū' icticāmūta'lani' por huan xalacuan catūhuā a'ntūn
tlahuanī'ta'. Na'iccāmūta'layāni' porque hui'x lakmaka'na'
Dios. Lā' tā'talacastuccu'tuna' Dios. Lā' hui'x xmān chi'xcu'.
34 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Chuntza' tatzo'kni' na mileyca'n a'nchī hualh Dios:
"Hui'xina'n huāk diosnu'". 35 Dios cāmāpācuhuīlh diosnu'
a'ntī cālīmāmacū'lh ixtachihuīn Dios. Lā' ixtachihuīn Dios
a'ntū tatzo'kni' tū' maktin catilactlahuaca. 36 Dios quilacsacli
lā' quimacamilh nac huā'mā' quilhtamacuj. Lā' ¿a'chī'
quilālī'a'ksa'nīni'nāuj iclakmaka'lh Dios porque iccāhuanini'
quit ixO'kxa' Dios? 37 Palh quit tū' ictlahua chu a'nchī tlahua
quinTāta', tū' caquilākalhlaka'ī'uj. 38 Lā' palh hui'xina'n
tū' quilākalhlaka'ī'cu'tunāuj, a'yuj quit ictlahua chu a'nchī
tlahua quinTāta', cakalhlaka'ī'tit a'ntū ictlahua quit que

ū'tza' ixla' Dios. Lā' chuntza' naca'tzī'yā'tit hui'xina'n lā' namāchekxī'yā'tit que huan xaTāta' lā' quit chu lakatin quina'n.
39 Lā' chu ā'maktin ixtachī'lē'npalacu'tun pero Jesús cāpūtaxtuni'lh.
40 Lā' tuncan Jesús a'lh nac tintacutā'cha' huan pūxka Jordán. Lā' chā'lh a'nlhā Juan ixmā'kpaxīni'n xapū'la. 41 Lā' lhūhua' tachi'xcuhuī't talakchilh Jesús a'ntza' lā' xlaca'n talāhuanilh:
—Juan tū' tlahualh lē'cnīn. Pero huāk a'ntū ixuan por ixpālacata Jesús, ū'tza' a'ntū ixlīstu'ncua'.
42 Lā' a'ntza' lej lhūhua' takalhlaka'ī'lh Jesús.

11

A'xni'ca' nīlh Lázaro
1 Ixuī' kalhatin chi'xcu' ixtacuīni' Lázaro. Lā' xla' ī'tza'ca'lh.
Lā' xla' ixlahuī' nac lakatin cā'lacchicni' a'ntū huanican Be-
tania. Lā' nā a'ntza' ixtalahui'lāna' María lā' Marta ixtā'tin.
2 Lā' huā'mā' María ū'tza' a'ntī lītantūtlahualh lej xamu'csa
aceite huan Jesús lā' lītantūxacalh con ixya'j. Lā' Lázaro, ixtā'tin
huā'mā' María, ū'tza' a'ntī ī'tza'ca'lh. 3 Lā' María lā' Marta
tamāca'tzīnīlh huan Jesús lā' tahuanilh:
—Māpa'ksīni', lej ī'tza'ca'n a'ntī lej tā'lāpāxquī'ya'.
4 Lā' a'xni'ca' huanica huā'mā' Jesús hualh:
—Huā'mā' ta'jatat tū' catilaknīlh. Por ixpālacata huanmā' ta'jatat nalaktzī'ncan a'nchī lej ka'tla' Dios, lā' nā namāsu'yu a'nchī lej ka'tla' ixO'kxa' Dios.
5 Jesús ixcāpāxquī' huan Marta lā' María lā' nā huan
Lázaro. 6 Lā' a'xni'ca' huanica que huan Lázaro ixī'tza'ca'n,
Jesús tachokopā a'nlhā ixuī' ā'lakatu' chi'chini'. 7 Lā' tuncan
cāhuanilh huan ī'sca'txtunu'nī'n:
—Ca'a'nchokoujtit nac Judea.
8 Lā' huan ī'sca'txtunu'nī'n tahuanilh:
—Māpa'ksīni', huan israelitas xalanī'n nac Judea tūna'j makān ixtamūta'lamaknīcu'tunāni'. Lā' hui'x ¿chu pimpalacu'tuna' a'ntza'?
9 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Huan chi'chini' xmān lakacāujtu' hora māxkakēni'n.
Palh kalhatin latlā'huan de tuncuj, tū' a'kche'kxla porque
chi'chini'mā'. 10 Palh kalhatin latlā'huan de tzī'sa, xla'
a'kche'kxla porque tintī' xkakana'. Tasqui'nī na'ica'n chuhua'j. Tuntū' quintipātle'keni'lh como tūna'j ictlahuakō' quilītlōt.
11 A'calīstān Jesús cāhuanilh:
—Lázaro, qui'amigoca'n, xla' lhtatalhtza' lā' quit ica'nā icmālakahuanī.
12 Lā' ī'sca'txtunu'nī'n tahualh:
—Māpa'ksīni', palh lhtatamā', natzeyan.

13 Jesús ixcāhuanicu'tun que Lázaro ixnīnī'ttza'. Lā'
ī'sca'txtunu'nī'n ixtapuhuan que Jesús ixcāhuanimā' que xmān
ī'lhtatamā'. 14 Lā' ū'tza' lej xa'nca cālīhuanikō'lh:
—Lázaro nīlhtza'. 15 Xalītzey palh tū' xa'icuī' a'ntza' quit.
Chuntza' xatzey para hui'xina'n porque chuntza' nakalh-
laka'ī'yā'tit. Chuhua'j cā'huitit a'nlhā mā'cha' Lázaro.
16 Tomás, a'ntī ixuanican Stu'yūn, cāhuanilh huan
ā'makapitzīn sca'txtunu'nī'n:
—Nā catā'a'uj Jesús. Nanīyāuj a'cxtim.

Jesús nacāmālakahuanīchoko tachi'xcuhuī't

17 Lā' a'xni'ca' chā'lh Jesús, māca'tzīnīca que tā'ti'ma'jtza'
ix'a'cnūma' Lázaro. 18 Betania hua'chi lakatu'tun kilómetro
ixlīmakat ixuanī't de nac Jerusalén. 19 Lā' lej lhūhua' israelitas
ixtalakminī't Marta lā' María para nata'o'kska'lhīni'n como
ixnīnī't Lázaro a'ntī ixtā'tinca'n. 20 Lā' Marta, a'xni'ca' ca'tzīlh
ixchā'ntēlhatza' Jesús, chu tuncan milh pāxtoka. Lā' María
tachokolh nac chic. 21 Lā' Marta huanilh huan Jesús:
—Māpa'ksīni', palh ixlatahui'la' cahuā ā'tzā', tū' ixnīlh
quintā'tin. 22 Pero quit icca'tzī que Dios, a'yuj chuhua'j,
namaxquī'yāni' ixlīhuāk a'ntū nasqui'ni'ya'.
23 Lā' Jesús huanilh:
—Mintā'tin nalakahuanchokopala.
24 Lā' Marta huanilh:
—Quit icca'tzī palh nalakahuanchokopala a'xni'ca' ā'xmān
chi'chini' nala.
25 Lā' Jesús huanilh:
—Quit a'ntī na'iccāmālakahuanīchoko tachi'xcuhuī't lā'
quit na'iccāmaxquī' xasāsti' ixquilhtamacujca'n. A'ntī
quintalīpāhuan quit, a'yuj catanīlh, xlaca'n nataka'lhī xasāsti'
ixquilhtamacujca'n. 26 Lā' ixlīhuākca'n a'ntīn taka'lhī xasāsti'
ixquilhtamacujca'n lā' quintalīpāhuan, nā xlaca'n tū' maktin
catitasputli. ¿Chā hui'x kalhlaka'ī'ya' huā'mā'?
27 Marta huanilh:
—U'huē, Māpa'ksīni'. Quit ickalhlaka'ī' palh hui'x ixO'kxa'
Dios, lā' hui'x Cristo a'ntī ixmimā' nac quilhtamacuj.

Jesús calhualh pajtzu na ixtaponkni' Lázaro

28 Lā' Marta, a'xni'ca' hualh huā'mā', a'lh ta'sani' María
ixtā'tin. Lā' xla' ska'lh huanilh:
—Chuhua'j chilhtza' huan Māpa'ksīni' lā' ta'sani'yāni'.
29 Lā' a'xni'ca' kaxmatli huā'mā', María chu tuncan la-
capalh tāyalh lā' laka'lh Jesús. 30 Lā' Jesús tūna'j ixtanū
huan nac cā'lacchicni'. Ixyācus a'nlhā quīpāxtokli Marta.
31 Huan israelitas ixtalahui'lāna' con María huan nac chic lā'
ixta'o'kska'lhīmā'na. Lā' a'xni'ca' talaktzī'lh María a'nchī tāyalh
lā' chu tuncan lacapalh a'ntāquī'lh lā' xlaca'n tastālani'lh. Ixta-
puhuan a'mā' calhuan nac taponkni'.

32 Lā' María a'xni'ca' lakchā'lh Jesús, tatzokostani'lh lā' huanilh:

—Māpa'ksīni', palh ixtahui'la' cahuā huā'tzā', tū' ixnīlh quintā'tin.

33 Lā' Jesús laktzī'lh tzuculh calhuan María lā' huan israelitas a'ntī ixtatā'minī't. Lā' xla' līlakaputzalh lā' lej
ixlītamakchuyīnī't. 34 Lā' cākalhasqui'nīlh:

—Lā' ¿lhachū mā'cnū'tit?

Lā' tahuanilh:

—Cata't laktzī'na', Māpa'ksīni'.

35 Lā' Jesús calhualh. 36 Lā' huan israelitas talāhuanilh:

—Calaktzī'ntit a'nchī calhuan. Lej ixpāxquī'.

37 Lā' ā'makapitzīn tahualh:

—U'tza' huā'mā' a'ntī mālacahuānī huan lakatzī'n. ¿Chu tūlalh ixtlahualh catūhuā para que tū' ixnīlh Lázaro?

Lázaro lakahuanchokolh

38 Lā' Jesús ixtamakchuyīnī't huampala. Lā' chā'lh huan nac taponkni'. Lā' huan taponkni' lakatin lhu'cu' ixuanī't lā' ixka'lhī lakatin chihuix a'ntū ixkalhui'līcanī't. 39 Lā' Jesús
hualh:

—Camāpānū'tit huan chihuix.

Lā' Marta, ixtā'tin huan nīn, huanilh:

—Māpa'ksīni', tā'ti'ma'jtza' nīnī't lā' chuhua'j pu'csantza'.

40 Lā' Jesús huanilh:

—¿Chu tū' icuanini' palh kalhlaka'ī'ya', nalaktzī'na' ixlīmāpa'ksīn Dios a'ntū natlahua?

41 Tuncan māpānūca huan chihuix. Lā' Jesús talacayāhualh lā' hualh:

—Tāta', icmaxquī'yāni' pāxcatca'tzī porque hui'x quinkaxpa'tnī'ta'. 42 Quit icca'tzī que pō'ktu quinkaxpa'ta'. Pero quit icuaniyāni'tza' por ixpālacata huan tachi'xcuhuī't a'ntī tahui'lāna' huā'tzā' para que xlaca'n chuntza' natakalhlaka'ī' palh hui'x quimacata'nī'ta'.

43 Lā' a'xni'ca' huankō'lh huā'mā', Jesús lej palha' hualh:

—¡Lázaro, cataxtu!

44 Lā' taxtulh a'ntī xanīntza' ixuanī't. Ixlīmacasna'tcanī't lā' ixlīlacsna'tcanī't lu'xu' lā' ixlīlakatlapacanī't lu'xu'. Lā' Jesús cāhuanilh:

—Calacxcutit lā' camacaxcutit lā' chuntza' camakxtektit.

Talacchihuīna'lh para natachi'pa Jesús
Mt. 26.1-5; Mr. 14.1-2; Lc. 22.1-2

45 Lā' a'xni'ca' talaktzī'lh Jesús a'ntū tlahualh, takalh-laka'ī'lh lhūhua' israelitas a'ntī ixta'o'kska'lhīmā'na María.
46 Lā' makapitzīn de xlaca'n talaka'lh huan fariseosnu' lā' tahuanilh a'ntū ixtlahuanī't Jesús. 47 Lā' huan fariseosnu'

lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' huan pūchihuīna'nī'n tatakēxtimīlh lā' talāhuanilh:
—¿Tuchū natlahuayāuj chuhua'j? Huā'mā' chi'xcu' lej tlahuamā' lē'cnīn.
48 Palh tuntū' natlahuani'yāuj, ixlīhuākca'n natakalhlaka'ī' ū'tza', lā' huan xanapuxcu'nu' romanos natamin lā' natalactlahua huan xaka'tla' lītokpān lā' huan quixcānsipejca'n.
49 Kalhatin de ū'tunu'n ixuanican Caifás. Xla' ū'tza' mero xamāpa'ksīni' curasna' ixuanī't huanmā' cā'ta. Lā' xla' cāhuanilh:
—Hui'xina'n tū' ca'tzīyā'tit.
50 Hui'xina'n tū' māchekxī'yā'tit que más tzey para quina'n palh kalhatin chi'xcu' nanī por quimpālacataca'n. Chuntza' ixlīhuāk huan xcānsipej tū' catilakualh.
51 Lā' ū'tza' a'ntū hualh Caifás, tū' xmān ixtapāstacna'. Como Caifás mero xamāpa'ksīni' curasna' ixuanī't huanmā' cā'ta, Dios māhuanīlh que Jesús xla' ū'tza' nalīnī por ixpālacata tachi'xcuhuī't xalanī'n huan xcānsipej.
52 Lā' tū' xmān por huan tachi'xcuhuī't xalanī'n huanmā' xcānsipej; xla' nanī para que tzē nacāmākēxtimī ixcamana' Dios a'ntī ixta'a'kahuankō'nī't, lā' chu lakatin natala.
53 Lā' huanmā' chi'chini' huan xanapuxcu'nu' israelitas tatzuculh talīlacchihuīna'n a'nchī tzē natalīmaknī Jesús lā' chuntza' ixtalīlacchihuīna'ntēlha.
54 Lā' ū'tza' huā'mā' ixpālacata Jesús tū'tza' ixcātalacsu'yuni' huan israelitas. Lā' taxtulh de nac Judea lā' a'lh ā'lacatin cā'lacchicni' a'ntū ixuanican Efraín, na ixpajtzu huan a'nlhā cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't. Lā' a'ntza' tachokolh con ī'sca'txtunu'nī'n.
55 Ixtapajtzūtēlhatza' huan cā'tani' a'ntū huanican pascua a'ntū ixtapūtlahua cā'tani' israelitas. Lā' lej lhūhua' tachi'xcuhuī't ta'a'lh nac Jerusalén para natatapa'lha chu a'nchī ixtalanānca'n porque ixtapuhuan que Dios nacālaktzī'n lacuan a'xni'ca' ixtamaclacā'ni' huan cā'tani'.
56 Lā' xlaca'n ixtaputza Jesús. Lā' a'xni'ca' ixtatanūmā'natza' nac xaka'tla' lītokpān, ixtalākalhasqui'nī:
—¿Chichū puhua'nā'tit hui'xina'n? ¿Namin Jesús o tū' catimilh?
57 Huan fariseosnu' lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' ixtamāstā'nī't talacasqui' palh tichū ca'tzī a'nlhā hui'lacha' Jesús, cacāmāca'tzīnīca xlaca'n para que chuntza' tzē nachi'pacan.

12

Kalhatin puscāt lītlōlh aceite ixtojon Jesús
Mt. 26.6-13; Mr. 14.3-9

1 Ixtapajtzūtēlhatza' huan cā'tani' a'ntū ixuanican pascua. Xmān lakachāxan chi'chini' ī'sputa. Lā' Jesús a'lh nac Betania

a'nlhā ixui'lacha' Lázaro a'ntī ixmālakahuanīchokonī't. 2 Lā'
a'ntza' cāxtlahuaca huan ixlīhua't Jesús. Lā' Marta ixcāmojō
huan pulātu. Lā' Lázaro lā' huan ā'makapitzīn ixtahui'lāna'
macaxtim con Jesús a'nlhā ixtahuā'yamā'na. 3 Lā' María līmilh
hua'chi pūpitzi litro de huan aceite de puro nardo a'ntū
xamu'csa lā' lej lhūhua' ixtapalh. Lā' lītantūtlahualh Jesús lā'
chu tuncan lītantūxacalh ixya'j. Lā' ixlīchakaka'tla' huan chic
ā'mu'csana'nkō'lh. 4 Lā' Judas Iscariote, ixo'kxa' Simón, a'ntī nā
sca'txtunu' ixuanī't lā' a'ntī namacamāstā' Jesús, xla' hualh:

5 —Lā' ¿a'chī' tū' stā'ca huā'mā' perfume? Hua'chi lakatu'tun
ciento pesos ixtapalh. Lā' huā'mā' tumīn tzē ixcālē'ksajca a'ntī
lacpobres.

6 Judas tū' ixcālakalhu'man huan pobres. Hualh huā'mā'
porque xla' ka'lhāna' ixuanī't. Xla' ū'tza' ixmāmāquī'nīcanī't
huan tumīn. Lā' xla' a'ntza' ixmaka'lhantēlha. 7 Lā' Jesús
huanilh:

—Tū' calītamakchu'yi' huan puscāt. Xla' māquī'nī't
huan perfume hasta chuhua'j para naquilītlō como palaj
naquimā'cnūcan. 8 Lā' pō'ktu na'a'nan pobres con hui'xina'n.
Quit tū' pō'ktu ictilatahui'lalh con hui'xina'n.

Talīlacchihuīna'lh por huan Lázaro

9 Lā' a'xni'ca' taca'tzīlh que Jesús ixui'lacha' nac Beta-
nia, lej lhūhua' israelitas ta'a'lh talaktzī'n. Lā' tū' xmān
Jesús ixtalaktzī'ncu'tun, lā' nā ixtalaktzī'ncu'tun Lázaro a'ntī
ixmālakahuanīchokonī't Jesús. 10 Lā' chuntza' huan xana-
puxcu'nu' curasna' nā xlaca'n talacchihuīna'mpā para nata-
maknī nā huan Lázaro. 11 Por ixpālacata huan Lázaro, lej
lhūhua' israelitas ixtatalakspi'tnī'ttza' con huan curasna' lā'
ixtakalhlaka'ī'nī'ttza' huan Jesús. Lā' ū'tza' ixtalīmaknīcu'tun
huan Lázaro.

Jesús tanūlh nac Jerusalén
Mt. 21.1-11; Mr. 11.1-11; Lc. 19.28-40

12 Lā' ixlīlakalī lhūhua' tachi'xcuhuī't a'ntī ixtachinī't nac
xcānsipej Jerusalén para huan cā'tani', xlaca'n taca'tzīlh que
Jesús ixmimā' nac Jerusalén. 13 Lā' talē'lh xta'cna' lā' ta'a'lh
tapāxtoka Jesús lā' ixtamāta'sīmā'na:

—¡Camācā'tanī'tit Dios! ¡Dios casicua'lanālīlh a'ntī mimā'
por ixlīmāpa'ksīn huan Māpa'ksīni'! U'tza' quiReyca'n quina'n
israelitas.

14 Lā' Jesús ixkaksnī't lakatin burro lā' ixkēhuī'. Chuntza'
tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

15 Tū' cajicua'ntit hui'xina'n xalanī'n nac Sión; chuhua'j
huan miReyca'n mimā' lā' kēhuī' lakatin burro a'ntū
o'kxa'cus.

16 Xapū'la ī'sca'txtunu'nī'n tū' tamāchekxīlh huā'mā'. Lā'
a'xni'ca' Jesús lakahuanchokolh, a'xni'ca' tapāstacli chu a'nchī
ixtatzo'kni' lā' chuntza' pātle'keni'lh Jesús.
17 Lā' huan tachi'xcuhuī't a'ntī ixtatā'hui'lāna' Jesús a'xni'ca'
xla' ta'sani'lh Lázaro nac taponkni' a'nlhā ixmā'cnūcanī't
lā' mālakahuanīchokolh, lā' xlaca'n ixtalīchihuīna'n a'ntū ix-
talaktzī'nī't. 18 Lā' ū'tza' talī'a'lh tapāxtoka Jesús lhūhua'
tachi'xcuhuī't porque xlaca'n ixtaca'tzī palh ixtlahuanī't
huā'mā' lē'cnīn. 19 Lā' huan fariseosnu' talāhuanilh:
—Calaktzī'ntit a'nchī tastālani'kō'. Lā' tūla tlahuani'yāuj nīn
tuntū'.

Makapitzīn griegos taputzalh Jesús

20 Makapitzīn griegos nā xlaca'n ixta'a'nī't huan nac
Jerusalén para natataquilhpūtani' Dios a'xni'ca' ixlamā'
cā'tani'. 21 Xlaca'n talaka'lh Felipe xala' nac Betsaida nac
estado de Galilea. Lā' tahuanilh:
—Señor, quina'n ictā'chihuīna'ncu'tunāuj Jesús.
22 Lā' Felipe laka'lh Andrés lā' huanilh a'nchī tahualh. Lā'
ixkalhatu'ca'n ta'a'lh tahuanī Jesús. 23 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. Chilhtza' huan
quilhtamacuj a'ntū naquimpū'a'cnīni'ni'can como palaj
na'icnī. 24 U'tza' ixlīstu'ncua'. Palh lakatin ti'ni' namāstā'
ixtō'ca't, tasqui'nī que namā'cnūcan nac ti'ya't. Lā' a'xni'ca'
namā'cnūcan, pū'la tasu'yu hua'chilh lakuan. Pero ā'calīstān
namāstā' ixtō'ca't. Lā' nā chuntza' naquimpātle'keni'
quit a'xni'ca' naquimā'cnūcan. 25 Lā' nā chuntza' huan
tachi'xcuhuī't. A'ntīn tatlahua a'ntū ixtapuhuānca'n,
xlaca'n nacāsputni' ixquilhtamacujca'n. Lā' a'ntīn tatlahua
ixtapuhuān Dios, xlaca'n taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n
a'ntū tū' maktin caticāsputni'lh. 26 A'ntī quintatā'scujcu'tun,
xlaca'n caquintastālani'lh. Lā' a'nlhā na'ictahui'la quit nac
a'kapūn, nā a'ntza' natatahui'la a'ntī quintatā'scuja. QuinTāta'
nacā'a'cnīni'ni' ixlīhuākca'n a'ntī quintatā'scuja.

Jesús hualh a'nchī nanī

27 'Chuhua'j quit lej ictamakchuyīnī't. ¿Chichū na'icuan? Tū'
ictihuanilh quinTāta': “Tāta', caquimāpūtaxtu a'ntū na'icpātī”.
Tūla icuan chuntza' porque tasqui'nī na'icpātīni'n. U'tza'
iclīminī't nac quilhtamacuj. 28 Tāta', ca'a'cnīni'ni'ca' hui'x.
Lā' chu tuncan kaxmatca lakatin tachihuīn de nac a'kapūn
a'ntū hualh:
—Qui'a'cnīni'ni'canī'ttza' lā' chu naqui'a'cnīni'ni'palacan.
29 Lā' huan tachi'xcuhuī't, a'xni'ca' takaxmatli huā'mā',
tahualh:
—Jililh.
Lā' ā'makapitzīn tahuampā:
—Kalhatin ángel tā'chihuīna'lh.

30 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Huan tachihuīn chihuīna'lh por mimpālacataca'n lā' tū'
por quimpālacata. 31 Chuhua'j natzucucan cālacāxtlahuacan
huā' xalanī'n huā'mā' nac quilhtamacuj. Lā' namaklhtīcan
ixlīmāpa'ksīn a'ntī māpa'ksī huā'mā' quilhtamacuj. 32 Lā'
quit a'xni'ca' naquimā'kayāhuacan nac cruz, na'iccāmāpuhuanī
ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't palh naquinta'a'kahuāna'ni'.
33 Lā' Jesús hualh huā'mā' para que chuntza' naca'tzīcan
a'nchī nalīnī. 34 Lā' huan tachi'xcuhuī't takalhtīlh:
—Huan quileyca'n quincāmāsu'ni'yāni' que Cristo natahui'la para pō'ktu. Lā' ¿chī hua'na' hui'x que huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n namā'kayāhuacan nac cruz? ¿Tichū huā'mā' huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n?
35 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Tū' makān catika'lhī'tit huan Xkakana'. Lā' catlā'hua'ntit hui'xina'n līhuan ka'lhī'yā'tit huan Xkakana' lā' līhuan tūna'j lakatzī'suanā'tit. A'ntī talatlā'huan de tzī'sa xlaca'n tū' taca'tzī a'nlhā ta'a'n.
36 Quit huan Xkakana' como quit icmāsu'yu
a'ntū ixlīstu'ncua'. Caquinkalhlaka'ī'tit para que chuntza'
naca'tzīyā'tit a'ntū ixlīstu'ncua'.
Lā' a'xni'ca' ixuanī'ttza' huā'mā', Jesús a'lh lā' cātatzē'kni'lh xlaca'n.

A'chī' huan israelitas tū' ixtakalhlaka'ī' Jesús

37 Huan israelitas tū' ixtakalhlaka'ī' Jesús a'yuj
ixtlahuanī'ttza' lej lhūhua' lē'cnīn na ixlacapūnca'n. 38 Lā'
chuntza' tlōkentaxtūlh a'ntū tzo'kli huan a'cta'sana' Isaías:

Māpa'ksīni', tū' kalhlaka'ī'ca a'ntū icmāsu'yūj.
Tū' kalhlaka'ī'ca a'yuj laktzī'nca a'nchī Dios lej ka'lhī līmāpa'ksīn.

39 Lā' Isaías līchihuīna'lh ixpālacata a'nchī tūlalh kalhlaka'ī'ca.
Lā' xla' tzo'kpā:

40 Dios cātlahualh lakatzī'nī'n, lā' cālactlahuani'lh ixtapāstacna'ca'n.
Lā' chuntza' tū' talaktzī'n lā' tū' tamāchekxī lā' tū' quintalakmin para que na'iccāmātzeyī.

41 Isaías hualh huā'mā' porque ixlaktzī'nī'ttza' a'nchī lej
ixlīka'tla' ixlīmāpa'ksīn Jesús. Lā' chuntza' līchihuīna'lh Jesús.
42 Lā' lej lhūhua' xanapuxcu'nu' takalhlaka'ī'lh Jesús. Xlaca'n xmān tzē'k taca'tzīlh porque ixtajicua'ni' huan fariseosnu'. Ixtajicua'n que nacāmātuxtekēcan de huan
lītokpān. 43 Xlaca'n lej ixtalacasqui'n que cata'a'cnīni'ni'lh
tachi'xcuhuī't; lā' tū' tanto ixtatlahuacu'tun a'ntū Dios lacasqui'n.

Ixtachihuīn Jesús nacāmālaclē'nī huan tachi'xcuhuī't

44 Jesús chihuīna'lh lej pa'lha lā' hualh:

—A'ntī quintakalhlaka'ī' quit, tū' xmān quē'cstu quintakalh-
laka'ī'. Xlaca'n takalhlaka'ī' nā quinTāta' a'ntī quimacamilh.
45 Lā' a'ntī quintalaktzī'n quit, hua'chilh xlaca'n talaktzī'n
nā quinTāta' a'ntī quimacamilh. 46 Quit huan Xkakana'.
Quit icminī't nac quilhtamacuj para nacāmakskoni'
tachi'xcuhuī't. Chuntza' a'ntī naquintakalhlaka'ī' quit, tū'tza'
catitatahui'lalh xlaca'n a'nlhā cā'pucsua', como natamāchekxī
a'ntū ixlīstu'ncua'. 47 A'ntīn takaxmata quintachihuīn lā'
tū' takalhlaka'ī', tū' iccālacāxtlahua quit. Quit icminī't
para na'iccāmāpūtaxtū xalanī'n nac quilhtamacuj, lā' tū'
para na'iccālacāxtlahua. 48 Lā' a'ntī quintalakmaka'n lā'
tū' takalhlaka'ī' quintachihuīn, xlaca'n nacālacāxtlahuacan.
A'ntū ā'xmān chi'chini' nala, xlaca'n nacālacāxtlahuacan por
ixpālacata a'ntū icuanī't. 49 Lā' quit tū' xmān icchihuīna'n
por quimpātunca'tzi. QuinTāta' a'ntī quimacamilh xla'
quimāpa'ksīlh a'ntū icuan lā' a'ntū icmāsu'yu. 50 Lā' quit
icca'tzī que quinTāta' quimāpa'ksīlh que iccāmāsu'ni'lh huan
tachi'xcuhuī't a'nchī nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n
para pō'ktu. A'ntū quihuaninī't quinTāta', ū'tza' icchihuīna'n
quit.

13

Jesús cātantūche'kē'lh ī'sca'txtunu'nī'n

1 Lā' a'xni'ca' tūna'j ixtzucu huan cā'tani', Jesús ca'tzīlh que
ā'macsti'na'j ī'sputni' para namakxteka huan quilhtamacuj lā'
para nalaka'mpala ixTāta'. Lā' xla' pō'ktu ixcāpāxquī'nī't
a'ntī ixla' xalanī'n nac quilhtamacuj. Lā' tū' ixlīmakān xla'
namāsu'yu a'nchī lej ixcāpāxquī'.

2 Lā' Jesús ixcātā'huā'yamā' ī'sca'txtunu'nī'n cā'smalanka'n.
Lā' huan ko'ti'ti' ixmāpuhuanīnī'ttza' Judas Iscariote, ixo'kxa'
Simón, palh namacamāstā' Jesús. 3 Jesús, xla' ixca'tzī que
huan xaTāta', xla' ixmaxquī'kō'nī't ixlīhuāk līmāpa'ksīn. Lā' nā
ixca'tzī palh ixminī'ta'ncha' de Dios lā' chu nalaka'mpala Dios.
4 Lā' tuncan tāyalh a'nlhā ixuā'yamā' lā' tamakxtulh ixlu'xu'
xala' ixkalhni' lā' chā'xpātahui'lalh kalhtin ixlīmacaxaca. 5 Lā'
chu tuncan mojōlh xcān nac lakatin pūmakacha'ka'. Lā'
chu tuncan tzuculh cātantūche'kē' huan ī'sca'txtunu'nī'n lā'
cālītantūxacalh huan līmacaxaca a'ntū ixchā'xpāhuī'.

6 Lā' a'xni'ca' ixtantūche'kē'cu'tumā'tza' huan Simón Pedro,
xla' hualh:

—Māpa'ksīni', lā' ¿chu hui'x naquintantūche'kē'ya'?

7 Lā' Jesús kalhtīlh:

—Chuhua'j hui'x tū' māchekxī'ya' a'ntū ictlahuamā' quit.
A'calīstān namāchekxī'ya' hui'x.

8 Lā' Pedro huanilh:

—Quit tū' maktin quintitantūche'ke'.

Lā' Jesús huanilh:
—Palh quit tū' ictitantūche'kē'ni' hui'x tūlalhtza' catila't quisca'xtunu'.
9 Lā' Simón Pedro huanilh:
—Lā' tū' xmān quintojon, nā quimacan caquimakache'ke', lā' nā qui'a'kxāk caquimūche'ke'.
10 Lā' Jesús huanilh:
—A'ntī paxnī'tcus, xmān tasqui'nī natantūcha'ka'n porque ixlīhuāk ixmacni' makcha'ka'nī't. Hui'xina'n lactzey. Xmān kalhatin de hui'xina'n tū' tzey.
11 Lā' Jesús ixca'tzītza' a'ntī namacamāstā'. Lā' ū'tza' līhualh: "Hui'xina'n lactzey. Xmān kalhatin de hui'xina'n tū' tzey".
12 Lā' Jesús a'xni'ca' cātantūche'kē'kō'lh huan ī'sca'txtunu'nī'n, chu hui'līpā ixlu'xu' huan xala' ixkalhni' lā' xla' tahui'lapā lā' cāhuanilh:
—¿Chā māchekxī'yā'tit hui'xina'n huā' a'ntū
iccātlahuani'nī'ta'ni'? 13 Hui'xina'n quilāmāpācuhuīyāuj
Mākalhtō'kē'ni' lā' Māpa'ksīni'. Chuntza' tzey porque
ū'tza' quit. 14 Como quit Mākalhtō'kē'ni' lā' Māpa'ksīni', lā'
iccātantūche'kē'nī'ta'ni' hui'xina'n lā' nā chuntza' tasqui'nī
que hui'xina'n nā nalātantūche'kē'yā'tit. 15 Quit iccātlahuani'ni'
huā'mā' hua'chi tamālacastuc; lā' nā chuntza' natlahua'yā'tit
nā hui'xina'n. 16 Ixlīstu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'.
Hui'xina'n tū' más laka'tla'n que quit. Hui'xina'n hua'chi quintasācua'nī'n lā' quit hua'chi mimpatronca'n. Hui'xina'n quilacscujnī'n lā' quit iccāmālacscujūyāni'. Chuntza' tasqui'nī
natlahua'yā'tit a'ntū ictlahua. 17 Hui'xina'n ca'tzīyā'tit a'ntū
iccāhuaninī'ta'ni'cus. Lā' palh natlahua'yā'tit, lej līpāxūj nalatahui'la'yā'tit.
18 'Lā' tū' milīhuākca'n iccālīchihuīna'nāni'. Quit icca'tzī a'ntī iccālacsacnī't. Natlōkentaxtū chu a'nchī tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
U'tza' a'ntī ictā'huā'yan ū'tza' lalh hua'chi quintā'ca'tza'.
19 Quit iccāhuanimā'ni' a'ntū napātle'ke. Lā' chuntza' a'xni'ca'
nala huā'mā', hui'xina'n nakalhlaka'ī'yā'tit tichū quit. 20 Quit
ixlīstu'ncua' iccāhuaniyāni'. A'ntī ta'a'cnīni'ni' a'ntī icmālakachā',
nā quit quinta'a'cnīni'ni' lā' nā ta'a'cnīni'ni' a'ntī quimacamilh.

Jesús hualh que ū'tza' Judas a'ntī namacamāstā'
Mt. 26.20-25; Mr. 14.17-21; Lc. 22.21-23

21 Lā' a'xni'ca' huankō'lh huā'mā', Jesús lej tamakchuyīlh lā' lacastu'nc hualh:
—Ixlīstu'ncua' iccāhuaniyāni', chā'tin de hui'xina'n ū'tza' naquimacamāstā'.
22 Lā' ū'tza' tatzuculh talālīlakalaktzī'n huan sca'txtunu'nī'n
porque xlaca'n tū' ixtaca'tzī a'ntī ixlīchihuīna'mā'ca.
23 Kalhatin ī'sca'txtunu' ixuā'yamā' na ixpāxtūn Jesús. U'tza'

a'ntī lej ixpāxquī' Jesús. 24 Lā' Simón Pedro lacahuanilh
huanmā' sca'txtunu' lā' huanilh:

—Cakalhasqui'ni' tichū līchihuīna'mā'.

25 Lā' xla' ū'tza' ā'chulā' līlaktapajtzūlh huan Jesús lā'
kalhasqui'nīlh:

—Māpa'ksīni', ¿tichū līchihuīna'mpā't?

26 Lā' Jesús kalhtīlh:

—Na'iclīmāchū'huī' xaxcān līhua't pītzina'j pāntzi. Lā' a'ntī na'icmaxquī' ū'tza' nala.

Lā' māchū'huī'lh huan pītzina'j pāntzi lā' maxquī'lh huan Ju-
das Iscariote, ixo'kxa' Simón. 27 Lā' a'xni'ca' Judas maklhtīni'lh
huan pāntzi tanūni'lh huan ko'ti'ti' na ixa'clhcunuc. Lā' chu tuncan Jesús huanilh:

—Catla'hua' tuncan a'ntū tla'hua'cu'tuna'.

28 Lā' huan ā'makapitzīn a'ntī ixtahuā'yamā'na, xlaca'n tū'
tamāchekxīlh a'chī' huanilh huanmā'. 29 Lā' como Judas
ū'tza' ixmāmāquī'nīcanī't huan tumīn, makapitzīn tapuhualh que Jesús ixuaninī't que natamāhua catūhuā a'ntū ixtamacla-casqui'n para huan cā'tani', o ixuaninī't que nacāmaxquī' mac-sti'na'j huan pobres. 30 Lā' a'xni'ca' ixmaklhtīni'nī'ttza' huan
pāntzi, Judas taxtulh. Lā' tzī'satza' ixuanī't.

Huan xasāsti' līmāpa'ksīn

31 Lā' a'xni'ca' Judas ixtaxtunī'ttza', Jesús hualh:

—Chuhua'j qui'a'cnīni'ni'can quit, como quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. Lā' chuhua'j a'cnīni'ni'can Dios por ixpālacata
a'ntū ictlahua. 32 Lā' como a'cnīni'ni'can Dios por ixpālacata
a'ntū ictlahua, lā' chuntza' Dios naqui'a'cnīni'ni' quit. Lā' palaj
natlahua. 33 Quilakska'tā'n, tū'tza' makān icticātā'latahui'lani' hui'xina'n. Lā' hui'xina'n naquilāputzayāuj. Chuntza' a'nchī iccāhuanilh huan israelitas, nā hui'xina'n chuntza' chuhua'j na'iccāhuaniyāni': "A'nlhā na'ica'n quit, hui'xina'n tūlalh catip-intit". 34 Lā' hui'xina'n iccāmaxquī'yāni' xasāsti' līmāpa'ksīn:
Calāpāxquī'tit. Chuntza' a'nchī iccāpāxquī'yāni' quit, nā chuntza' nalāpāxquī'yā'tit hui'xina'n. 35 Palh hui'xina'n
nalāpāxquī'yā'tit, chuntza' nataca'tzī ixlīhuāk tachi'xcuhuī't palh hui'xina'n quisca'txtunu'nī'n.

Jesús hualh que Pedro nakalhtatzē'ka
Mt. 26.31-35; Mr. 14.27-31; Lc. 22.31-34

36 Simón Pedro kalhasqui'nīlh Jesús:

—Māpa'ksīni', ¿lhachū pimpā't?

Lā' Jesús kalhtīlh:

—A'nlhā na'ica'n quit, tūlalh quintitā'pi chuhua'j. Naquistālani'ya' ā'calīstān.

37 Lā' Pedro huanilh:

—Māpa'ksīni', lā' ¿a'chī' tūla ictitā'a'ni' chuhua'j? Quit
xa'iclīnīlh por hui'x.
38 Lā' Jesús kalhtīlh:
—¿Chā stu'ncua' palh ixnī't por quit? Stu'ncua' a'ntū
icuaniyāni'. A'xni'ca' tūna'j ta'sa huan gallo, hui'x naquinkalh-
tatzē'ka' maktu'tun.

14

Por ixpālacata Jesús nalakchā'ncan Dios

1 lā' Jesús cāhuanipā:
—Lā' hui'xina'n tū'tza' catamakchuyī'tit. Calīpāhua'ntit Dios
lā' nā chuntza' quit caquilālīpāhuáuj. 2 A'nlhā hui'lacha'
quinTāta', a'ntza' a'nan lhūhua' pūtahuī'lhni'. Palh tū'
cahuā chuntza', xa'iccāhuanini' hui'xina'n. Ica'nā quit
iccāxui'lī lacatin a'nlhā natahui'la'yā'tit a'ntza'. 3 Lā' a'xni'ca'
na'ica'n quit lā' na'iccāxui'līkō'yācha', quit na'icmimpala lā'
na'iccālē'nāni' hui'xina'n. Lā' chuntza' a'nlhā na'ictahui'la
quit, nā hui'xina'n a'ntza' natahui'la'yā'tit. 4 Hui'xina'n
ca'tzīyā'tit a'nlhā ica'mā' lā' ca'tzīyā'tit a'nchī tzē līchā'ncan.
5 Lā' Tomás huanilh:
—Māpa'ksīni', quina'n tū' icca'tzīyāuj a'nlhā pimpā't. ¿Chichū
na'iclīca'tzīyāuj a'nchī līchā'ncan?
6 Jesús kalhtīlh:
—Quit huan xatzey tej, lā' quit icmāsu'yu a'ntū ixlīstu'ncua',
lā' quit iccāmaxquī'yāni' xasāsti' minquilhtamacujca'n. Lā'
xmān a'ntī quintakalhlaka'ī', xmān xlaca'n tzē natalakchā'n
quinTāta'. 7 Palh hui'xina'n ixca'tzītit tichūn quit, ixlakapastit
quinTāta'. Chuhua'j lakapasā'tit quinTāta' lā' laktzī'nī'ta'ntit
hui'xina'n.
8 Lā' Felipe huanilh:
—Māpa'ksīni', caquilāmāsu'ni'uj minTāta'. Lā' xmān ū'tza'
iccāsqui'ni'yāni'.
9 Jesús kalhtīlh:
—Felipe, lejtza' makān iccātā'lahui'lani' hui'xina'n, lā' ¿a'chī'
tūna'j quilakapasa'? A'ntī quintalaktzī'nī't quit, nā talaktzī'nī't
quinTāta'. Lā' ¿a'chī' hua'na': "Caquilāmāsu'ni'uj minTāta'"?
10 ¿Chu tū' a'ka'ī'ya' que quinTāta' lā' quit chu lakatin
quina'n? A'ntū iccāhuaniyāni', tū' xmān quimpātunca'tzi.
QuinTāta' quintā'lahuī', lā' māni' ū'tza' tlahua a'ntū ixtascujūt.
11 Cakalhlaka'ī'tit que chu lakatin quina'n, quit lā' quinTāta'.
Lā' palh tūla nakalhlaka'ī'yā'tit huā'mā' xmān por ixpālacata
a'ntū iccāhuanini', caquilākalhlaka'ī'uj por ixpālacata huan
lē'cnīn a'ntū ictlahua. 12 Ixlīstu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. A'ntī
quintakalhlaka'ī' quit, nā xlaca'n natatlahua huan catūhuā
a'ntū ictlahua quit. Lā' ā'līhua'ca' xalaka'tla'n catūhuā natat-
lahua porque quit na'iclaka'n quinTāta'. 13 A'ntū nasqui'nā'tit

hui'xina'n por quinquilhtampān quit na'ictlahua porque
quit xa'O'kxa'; chuntza' tzē na'iclīmālacsu'yu a'nchī ixlīka'tla'
ixlīmāpa'ksīn quinTāta'. 14 Quit na'ictlahua chuxatū a'ntū
nasqui'nā'tit hui'xina'n por quinquilhtampān.

Jesús hualh que namacamin huan Espíritu Santo

15 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Palh hui'xina'n quilāpāxquī'yāuj, ca'a'kahuāna'ni'tit
quilīmāpa'ksīn. 16 Quit na'icsqui'ni' quinTāta' lā' xla'
nacālakmacamimpalayāni' ā'kalhatin a'ntī nacāmaktāyayāni'.
Lā' xla' ū'tza' natachoko con hui'xina'n para pō'ktu. Xla'
ū'tza' huan Espíritu Santo a'ntī māsu'yu a'ntū ixlīstu'ncua'.
17 Xalanī'n nac quilhtamacuj xlaca'n tūlalh catitamaklhtīni'lh
huan Espíritu Santo porque xlaca'n tūlalh catitalaktzī'lh lā'
tūlalh catitalakapasli. Lā' hui'xina'n lakapasā'tit porque
xla' cātā'lahui'lani' hui'xina'n lā' nacā'o'kska'lhīyāni'. 18 Lā'
tū' icticāmakxtekni' mi'a'cstuca'n. Na'iccālakmimpalayāni'
hui'xina'n. 19 A'macsti'na'j tū'tza' quintitalaktzī'lh huan
xalanī'n nac quilhtamacuj. Pero hui'xina'n naquilālaktzī'nāuj.
Hui'xina'n nalatahui'la'yā'tit porque quit iclahuī'. 20 Lā'
a'xni'ca' namin huan Espíritu Santo, hui'xina'n naca'tzīyā'tit
que quinTāta' quintā'lahuī' lā' nā iccātā'lahui'lani'. 21 A'ntīn
taca'tzī quilīmāpa'ksīn lā' ta'a'kahuāna'ni', chuntza' lītasu'yu
palh quintapāxquī'. Lā' quinTāta' nā nacāpāxquī' a'ntī
quintapāxquī' quit. Lā' nā quit nā na'iccāpāxquī' lā'
na'iccātalacsu'yuni' xlaca'n.

22 Lā' Judas (ā'chā'tin Judas lā' tū' huan Iscariote) huanilh:

—Māpa'ksīni', lā' ¿a'chī' naquilātalacsu'yuni'yāuj quina'n lā'
tū' huan tachi'xcuhuī't xalanī'n nac quilhtamacuj?

23 Lā' Jesús kalhtīlh:

—A'ntī quintapāxquī' quit, xlaca'n nata'a'kahuāna'ni' a'ntū
icuan quit. Lā' quinTāta' nacāpāxquī'. Lā' quinTāta' lā' quit
na'iccālakmināuj para na'iccātā'latahui'layāuj xlaca'n. 24 Lā'
a'ntīn tū' quintapāxquī' xlaca'n tū' ta'a'kahuāna'ni' a'ntū icuan
quit. Lā' huan līmāsca'tīn a'ntū kaxpa'tpā'na'ntit hui'xina'n,
xla' tū' quila'; ixla' quinTāta' a'ntī quimacaminī't.

25 'Lā' huāk huā'mā' iccāhuanimā'kō'ni' līhuan
iccātā'lahui'lani' hui'xina'n. 26 QuinTāta' namacamin
huan Espíritu Santo lā' xla' namāsu'yu por quimpālacata.
U'tza' huan maktāyana' lā' nacāmāsu'ni'kō'yāni' ixlīhuāk lā'
nacāmāpāstaquīyāni' ixlīhuāk a'ntū iccāhuaninī'ta'ni' quit.

27 'Hui'xina'n quilākalhlaka'ī'yāuj lā' ū'tza' līpāxuhua'yā'tit
hua'chi quit icpāxuhua. Lā' a'nchī pāxuhua'yā'tit tū' hua'chi
xalanī'n nac quilhtamacuj. Lā' tū' catamakchuyī'tit lā'
tū' cajicua'ntit. 28 Hui'xina'n kaxpa'ttit a'nchī iccāhuanini':
"Quit ica'nā lā' na'iccālakmimpalayāni' hui'xina'n". Palh lej

stu'ncua' ixquilāpāxquī'uj, lej ixlīpāxuhua'tit hui'xina'n porque
quit iclaka'mā' quinTāta'. Lā' xla' ū'tza' más xaka'tla' que
quit. 29 Iccāhuanimā'ni' a'ntū napātle'ke. Lā' a'xni'ca' nala,
hui'xina'n nakalhlaka'ī'yā'tit.

30 ’Lā' tū'tza' lej icticātā'chihuīna'ni' hui'xina'n porque
mimā'tza' a'ntī māpa'ksī huā' quilhtamacuj. Lā' xla', quit
tūlalh quintimāpa'ksīlh. 31 Quit ictlahua ū'tza' a'ntū quihuani
quinTāta'. Chuntza' huan xalanī'n nac quilhtamacuj tzē
nataca'tzī palh quit icpāxquī' quinTāta'.

Lā' a'xni'ca' Jesús cāhuanikō'lh huā'mā', cāhuanipā:

—Lā' chuhua'j catāya'tit lā' cā'hui'tit.

15

Huan xamayāc uva lā' ixpekenī'n

1 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Quit hua'chi xatzey mayāc lā' quinTāta' hua'chi
xamaktaka'lhna' huā'mā' mayāc. 2 Lā' huāk huan
ixpekenī'n a'ntū tū' māstā' ixtō'ca't, xla' ū'tza' cācā'tē.
Lā' ixlīhuāk huan ixpekenī'n a'ntū tatō'ca', xla' xmān
cāpekesita. Lā' chuntza' ā'chulā' māstā' ixtō'ca't. 3 Lā'
nā chuntza' Dios cāmāpānūni'nī'ta'ni' a'ntū ko'hua'jua'
porque hui'xina'n kalhlaka'ī'nī'ta'ntit huan līmāsca'tīn a'ntū
iccāhuaninī'ta'ni'. 4 Caquilātā'latahui'lauj quit lā' chuntza'
quit na'iccātā'latahui'layāni' hui'xina'n. Kentin ixpeken
huan xamayāc xmān ixa'cstu tūlalh catika'lhīlh ixtō'ca't.
Maclacasqui'n xa'nca nachi'pāna'n nac xamayāc. Palh
hui'xina'n namāstā'yā'tit mintō'ca'tca'n, maclacasqui'n
naquilātā'tahui'layāuj hua'chi huan ixpekenī'n mayāc
chi'pāna'n na ixtojon. Xmān hui'xina'n mē'cstuca'n tūlalh
catimāstā'tit mintō'ca'tca'n; tūlalh catitlahua'tit a'ntū Dios
lacasqui'n.

5 ’Quit hua'chi xamayāc lā' hui'xina'n hua'chi ixpekenī'n.
Lā' a'ntī pō'ktu quintatā'latahui'la, xlaca'n natamāstā'
ixtō'ca'tca'n; natatlahua a'ntū Dios lacasqui'n. Hui'xina'n
mē'cstuca'n tūlalh catitlahua'tit catūhuā porque lej
maclacasqui'n quit na'iccāmaktāyayāni'. 6 Lā' a'ntīn
tū' quintatā'latahui'la, xlaca'n nacālakmaka'ncan hua'chi
huan ixpekenī'n a'ntū cāpeksitmaka'ncanī't lā' scōhuan lā'
mākēxtimīcan lā' lhcuyucan.

7 ’Palh hui'xina'n macaxtim naquilātā'latahui'layāuj, lā'
palh tū' napātza'nkāyā'tit quintachihuīn, casqui'ntit chu
a'ntū lacasqui'nā'tit lā' hui'xina'n nacātamaxquī'yāni'. 8 Palh
hui'xina'n lej māstā'yā'tit mintō'ca'tca'n, palh lej tlahua'yā'tit
a'ntū Dios lacasqui'n, chuntza' lī'a'cnī'ni'ni'yā'tit quinTāta'. Lā'
chuntza' tasu'yu palh hui'xina'n stu'ncua' quisca'txtunu'nī'n.

9 Quit iccāpāxquī'yāni' hui'xina'n chuntza' hua'chi quinTāta'
quimpāxquī' quit. Lā' hui'xina'n pō'ktu caquilāpāxquī'uj quit.
10 QuinTāta' quimpāxquī' porque ica'kahuāna'ni' ixtachihuīn.
Lā' nā hui'xina'n palh na'a'kahuāna'ni'yā'tit quintachihuīn,
nā chuntza' na'iccāpāxquī'yāni'.

11 'Lā' quit iccāhuaninī'ta'ni' huā'mā' para que naka'lhī'yā'tit
huan tapāxuhuān a'ntū icmāstā'. Lā' chuntza' lej naka'lhī'yā'tit
tapāxuhuān. 12 Quilīmāpa'ksīn xla' ū'tza' huā'mā': calāpāxquī'tit
hui'xina'n chu a'nchī quit iccāpāxquī'yāni' hui'xina'n.
13 Kalhatin a'ntī līnīlh para namāpūtaxtū ixamigo, ū'tza'
lej pāxquī'. 14 Hui'xina'n qui'amigos palh natlahua'yā'tit
a'ntū iccālīmāpa'ksīyāni'. 15 Tū'tza' icticāmāpācuhuīni'
quintasācua'nī'n porque huan tasācua' xla' tū' ca'tzī
tuchū tlahuacu'tumā' ixpatrón. Hui'xina'n iccāhuaniyāni'
qui'amigos porque quit iccāmāca'tzīnīyāni' ixlīhuāk a'ntū
quihuanī quinTāta'. 16 Lā' tū' hui'xina'n quilālacsacui quit.
Quit iccālacsacni' hui'xina'n. Lā' iccālīmāmacū'yāni' que
napinā'tit lā' lej namāstā'yā'tit mintō'ca'tca'n a'ntū natāyani'
para pō'ktu. Lā' nā chuntza' quinTāta' nacāmaxquī'yāni'
ixlīhuāk a'ntū nasqui'ni'yā'tit por quinquilhtampān. 17 Lā'
ū'tza' huā'mā' iccālīmāpa'ksīyāni' hui'xina'n que calāpāxquī'tit
milīhuākca'n.

Huan xalani'n nac cā'quilhtamacuj taca'tzalaktzī'n Jesús lā' a'ntī ixla'

18 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Palh huan xalanī'n nac quilhtamacuj cātaca'tzalaktzī'nāni'
hui'xina'n, tū' natamakchuyī'yā'tit, porque nā quit xapū'la
quintaca'tzalaktzī'lh. 19 Palh hui'xina'n cahuā xalanī'n
nac cā'quilhtamacuj, ixcātapāxquī'ni' huan xalanī'n nac
quilhtamacuj, hua'chi talāpāxquī' xlaca'n. Quit iccālacsacni'
lā' chuntza' hui'xina'n tū'tza' xalanī'n nac quilhtamacuj.
Lā' ū'tza' cātalīca'tzalaktzī'nāni' hui'xina'n huan xalanī'n
nac cā'quilhtamacuj. 20 Capāstactit a'nchī iccāhuanini' que
hui'xina'n tū' más laka'tla'n que quit. Hui'xina'n hua'chi
quintasācua'nī'n lā' quit hua'chi mimpatronca'n. Como
makapitzīn quintamacaputzanī't quit, nā hui'xina'n
chuntza' nacātamacaputzayāni' makapitzīn. Lā' como
ā'makapitzīn ta'a'kahuāna'ni'nī't quintachihuīn, nā hui'xina'n
nacāta'a'kahuāna'ni'yāni' makapitzīn a'ntū namāsu'yuyā'tit.
21 Lā' huāk huā'mā' nā nacātatlahuani'yāni' hui'xina'n
por quimpālacata, porque xlaca'n tū' talakapasa a'ntī
quimacaminī't.

22 'Palh quit tū' cahuā xa'icmilh iccāhuanī quintachihuīn,
xlaca'n tū' ixtalē'lh cuenta por ixtalaclē'i'ca'n. Pero chuhua'j
tūlalh catitahualh palh tū' talē'n cuenta por ixtalaclē'i'ca'n,

como iccāhuaninī'ttza'. 23 A'ntī quintaca'tzalaktzī'n quit, nā
chuntza' quinTāta' taca'tzalaktzī'n. 24 Xlaca'n nīn tuntū'yā
cuenta ixtaka'lhīlh, palh quit cahuā tū' xa'ictlahualh na
ixlacapūnca'n a'ntū tūla tlahua ā'chā'tin. Lā' a'yuj talak-
tzī'nī't huā'mā', quintaca'tzalaktzī'n quit, lā' nā quinTāta'
taca'tzalaktzī'n. 25 Chuntza' pātle'ke porque maclacasqui'n
natlōkentaxtū a'nchī tatzo'kni' na ixleyca'n:
Quintaca'tzalaktzī'lh por nīn tuntū' ixpālacata.
26 'Namin huan Maktāyana'. U'tza' huan Espíritu Santo a'ntī
nahuan ixlīstu'ncua'. U'tza' naminācha' a'nlhā hui'lacha'
huan xaTāta'. Lā' quit na'iccālakmacā'nāchāni' a'nlhā
hui'lacha' quinTāta'. Lā' namāsu'yu por quimpālacata. 27 Lā'
nā hui'xina'n nalīchihuīna'nā'tit por quimpālacata porque
ixquintā'lahui'lāna'ntit quit desde iclītzuculh quilītlōt huā'tzā'
nac cā'quilhtamacuj.

16

1 'Quit iccāhuanimā'ni' huā'mā' para que chuntza' tū'
natatonkopūyā'tit a'xni'ca' napātīni'nā'tit. 2 Hui'xina'n
nacātamātuxtekēyāni' de huan nac lītokpānna'. Namin
lakatin chi'chini' a'ntū nacātapūmaknīyāni' hui'xina'n.
Lā' a'ntī nacātamaknīyāni', xlaca'n natapuhuan que
tatlahuamā'na a'ntū ixtapuhuān Dios. 3 Huā'mā' natatlahua
porque tū' maktin talakapasnī't quinTāta' lā' nā quit
tū' quintalakapasnī't. 4 Iccāhuaniyāni' huā'mā' para que
chuntza' a'xni'ca' nacātamacaputzayāni', nalīpāstacā'tit a'nchī
iccāhuanini' xapū'la.

A'ntū tlahua huan Espíritu Santo

Lā' Jesús cāhuanipā:
—Quit tū' iccāhuanini' huā'mā' xapū'la porque quit
xa'iccātā'lahui'lani' hui'xina'n. 5 Chuhua'j na'iclaka'mpala
a'ntī quimacaminī't. Lā' hui'xina'n milīhuākca'n tū'
quilākalhasqui'nī'nī'ta'uj: "¿Lhām pimpā't?" 6 Chuhua'j
hui'xina'n lej līlakaputzayā'tit porque iccāhuanimā'ni' huā'mā'.
7 Quit iccāhuaniyāni' ixlīstu'ncua'. Xalītzey para hui'xina'n
palh quit na'ica'n. Palh quit tū' na'ica'n, tū' caticālakmini'
a'ntī nacāmaktāyayāni' hui'xina'n. Lā' palh na'ica'n quit
na'iccālakmacamināni' a'ntī nacāmaktāyayāni' hui'xina'n. 8 Lā'
xla', a'xni'ca' namin, nacāmāca'tzīnī huan tachi'xcuhuī't
nac quilhtamacuj a'nchī talaclē'n chā'tunu' de xlaca'n.
Lā' nacāmāca'tzīnī tichū xatzey na ixlacapūn Dios. Lā'
nacāmāca'tzīnī a'nchī Dios nacālacāxtlahua. 9 Nacāmāca'tzīnī
xlaca'n que talaclē'n porque tū' quintakalhlaka'ī'.
10 Nacāmāca'tzīnī que Dios quit quilaktzī'n palh xatzey,
porque quit iclaka'mā' quinTāta' lā' hui'xina'n tū'tza'

quintilālaktzī'uj. 11 Nacāmāca'tzīnī a'nchī Dios nacālacāxtlahua
porque chuhua'j lacāxtlahuacanī'ttza' a'ntī māpa'ksī huā'mā'
quilhtamacuj.
12 ’Lej lhūhua' sputa a'ntū iccāhuanicu'tunāni' pero
hui'xina'n tūlalh catimāchekxī'tit chuhua'j. 13 A'xni'ca' namin
huan Espíritu Santo, a'ntī nahuan ixlīstu'ncua', xla' ū'tza'
nacāmāsu'ni'kō'yāni' ixlīhuāk a'ntū ixlīstu'ncua'. Xla' tū'
catichihuīna'lh por xmān ixpātunca'tzi. Xla' nacāhuaniyāni'
xmān a'ntū huan xaTāta' nahuanī. Lā' nā nacāmāca'tzīnīyāni'
hui'xina'n a'ntū napātle'ke. 14 Lā' xla' nā naqui'a'cnīni'ni'
como nacāmāca'tzīnīyāni' hui'xina'n a'ntū iclacasqui'n que
naca'tzīyā'tit. 15 Huāk a'ntū ka'lhī quinTāta' nā quit quila'.
Lā' ū'tza' iclīhualh que huan Espíritu Santo nacāmāca'tzīnīyāni'
hui'xina'n a'ntū iclacasqui'n que naca'tzī'yā'tit.

Natapāxuhua a'ntī talakaputza

16 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Lā' ā'macsti'na'j hui'xina'n tū' quintilālaktzī'uj. Lā'
ā'macsti'na'j huampala hui'xina'n naquilālaktzī'mpalayāuj
porque quit iclaka'mā' quinTāta'.
17 Lā' huan makapitzīn sca'txtunu'nī'n, xlaca'n
talākalhasqui'nīlh:
—Lā' ¿tuchū huanicu'tun huā'mā'? Xla' quincāhuaniyāni'
que ā'macsti'na'j tū' catilaktzī'uj lā' ā'macsti'na'j huampala
chu nalaktzī'mpalayāuj. Lā' huā'mā' porque nalaka'n ixTāta'.
18 Lā' ¿tuchū huanicu'tun ā'macsti'na'j? Tū' māchekxīyāuj a'ntū
quincāhuanimā'ni'.
19 Lā' Jesús ca'tzīlh palh ixtakalhasqui'nīcu'tun lā' ū'tza'
cālīhuanilh:
—Quit iccāhuanini' que ā'macsti'na'j tū' quintilālaktzī'uj lā'
ā'macsti'na'j huampala chu naquilālaktzī'mpalayāuj. ¿Chu
tū' ū'tza' huā'mā' a'ntū lākalhasqui'nī'pā'na'ntit hui'xina'n?
20 Ixlīstu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Hui'xina'n nacalhua'nā'tit
lā' nalakaputzayā'tit. Lā' huan tachi'xcuhuī't xalanī'n nac
quilhtamacuj natalīpāxuhua. Lā' a'yuj pū'la nalakaputzayā'tit,
ā'calīstān lej līpāxūj nalatahui'la'yā'tit. 21 A'xni'ca' kalhatin
puscāt namālacatuncuīnītza', xla' lakaputza porque pātī
huan taca'tzāt. Lā' a'xni'ca' lacatuncuīnī'ttza' huan ska'ta',
xla' tū'tza' pāstaca a'nchī pātīni'lh como chilhtza' nac
quilhtamacuj lakatin ska'ta'. Lā' ū'tza' lej līpāxuhua. 22 Lā'
nā chuntza' hui'xina'n chuhua'j lakaputzayā'tit. Lā'
a'xni'ca' quit na'iccālakmimpalayāni' hui'xina'n lā' a'xni'ca'
lej napāxuhua'yā'tit hui'xina'n. Lā' nīn tintī' caticāmaklhtīni'
huā'mā' tapāxuhuān.
23 ’Lā' a'xni'ca' namin huanmā' chi'chini', hui'xina'n
nīn tuntū'tza' quintilākalhasqui'nīuj. Ixlīstu'ncua' a'ntū

iccāhuaniyāni', quinTāta' nacāmaxquī'yāni' ixlīhuāk a'ntū
nasqui'ni'yā'tit por quinquilhtampān. 24 Lā' tūna'j
squi'nī'ta'ntit nīn tuntū' por quinquilhtampān. Casqui'ntit
lā' namaklhtīni'nā'tit. Lā' chuntza' lej nalīpāxuhua'yā'tit.

Jesús ū'tza' tlajalh quilhtamacuj

25 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Lā' iccāhuaninī'ta'ni' huā'mā' hua'chi a'ntū lītalacastuca. Lā'
namin huan quilhtamacuj a'xni'ca' tū'tza' icticātā'chihuīna'ni'
chuntza'. Lej xa'nca na'iccātā'līchihuīna'nāni' quinTāta'.
26 Huanmā' quilhtamacuj hui'xina'n nasqui'ni'yā'tit quinTāta'
por quinquilhtampān. Lā' tū'tza' timaclacasqui'lh palh quit
na'icsqui'ni' quinTāta' por hui'xina'n, 27 porque quinTāta'
cāpāxquī'yāni' hui'xina'n. Hui'xina'n quilāpāxquī'yāuj quit
lā' kalhlaka'ī'nī'ta'ntit palh quit icminī'ta'ncha' de Dios. Lā'
ū'tza' xla' cālīpāxquī'yāni' hui'xina'n. 28 Quit icmincha' de
quinTāta' lā' icmilh huā'tzā' nac quilhtamacuj. Lā' chuhua'j
na'icmakxteka huā' quilhtamacuj lā' na'iclaka'mpala
quinTāta'.
29 Lā' tuncan huan ī'sca'txtunu'nī'n tahuanilh:
—Chuhua'j lej xa'nca icmāchekxīyāuj a'ntū chihuīna'mpā't
como tū'tza' chihuīna'mpā't hua'chi a'ntū lītalacastuca. 30 Lā'
chuhua'j icca'tzīyāuj que hui'x lej ca'tzīya' ixlīhuāk. Lā' tū'tza'
tasqui'nī nakalhasqui'nīca'na' hui'x. Lā' icca'tzīyāuj xa'nca
que hui'x ta'nī'ta'nchi a'nlhā hui'lacha' Dios.
31 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Hua'chīlh kalhlaka'ī'yā'tittza'. 32 Mimā'tza' huan chi'chini',
lā' chuhua'j huā'mā' quilhtamacuj a'xni'ca' hui'xina'n
na'a'kahua'nā'tit. Milīhuākca'n hui'xina'n chā'tunu' napinā'tit
na minchicca'n lā' quit naquilāmakxtekāuj quē'cstu. Lā' a'yuj
quilāmakxtekui, tū' quē'cstu ictitahui'lalh porque quinTāta',
xla' quintā'lahuī'. 33 Lā' iccāhuaniyāni' huā'mā' para que
chuntza' tū' najicua'nā'tit porque hui'xina'n quilālīpāhuanāuj
xmān quit. Lā' como lahui'lā'na'ntitcus nac quilhtamacuj,
napātīni'nā'tit. Tū' cajicua'ntit. Quit ictlajanī't huan a'ntī
māpa'ksī huan quilhtamacuj.

17

Jesús kalhtō'ka'lh por ī'sca'txtunu'nī'n

1 Lā' a'xni'ca' huankō'lh huā'mā', Jesús talacayāhualh nac
a'kapūn lā' hualh:
—Tāta', chilhtza' huan quilhtamacuj. Caqui'a'cnīni'ni'
quit, mi'O'kxa', lā' nā chuntza' quit nā na'ica'cnīni'ni'yāni'.
2 Quimaxquī'nī'ta' talacasqui' para na'iccāmāpa'ksī
ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't. Lā' chuntza' quit tzē
na'iccāmaxquī' xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu

xlaca'n ixlīhuākca'n a'ntī quimacamaxquī'nī'ta'. 3 Xlaca'n
talakapasāni' hui'x lā' quintalakapasa quit, Jesucristo.
Lā' taca'tzī que hui'x scana'nca Dios lā' que hui'x
quimacata'nī'ta'. Chuntza' tasu'yu que xlaca'n taka'lhī
xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu.

4 'Quit ica'cnīni'ni'nī'ta'ni' huā'tzā' nac quilhtamacuj. Lā'
ictlahuakō'lhtza' a'ntū quilakma'cata' na'ictlahua. 5 Chuhua'j
Tāta', caqui'a'cnīni'ni' na milacapūn chuntza' hua'chi
ixqui'a'cnīni'ni'ya' a'xni'ca' xa'ictā'lahui'lachāni' hui'x a'xni'ca'
tūna'j ixa'nan quilhtamacuj.

6 'Lā' huan xalanī'n nac quilhtamacuj a'ntī hui'x
quimacamaxquī'nī'ta', xlaca'n iccāmālakapasnīnī'ttza' a'ntī
hui'x. Xlaca'n mila' ixtahuanī't lā' hui'x quimacamaxquī'nī'ta'
lā' xlaca'n ta'a'kahuāna'ni'nī't milīmāpa'ksīn. 7 Lā' chuhua'j
xlaca'n taca'tzī que milīmāpa'ksīn ū'tza' a'ntū iclītlō ixlīhuāk.
8 Quit iccāhuaninī't mintachihuīn a'ntū quihua'ni' hui'x. Lā'
xlaca'n quintamaklhtīni'nī't. Lā' xlaca'n chuhua'j taca'tzītza'
palh lej stu'ncua' icminī'ta'ncha' a'nlhā hui'la'chi hui'x. Lā'
takalhlaka'ī'nī'ttza' palh hui'x quimacata'nī'ta'nchi.

9 'Quit icsqui'ni'yāni' por ū'tunu'n. Tū' icsqui'ni'yāni' por
xalanī'n huā'tzā' nac quilhtamacuj. Icsqui'ni'yāni' xmān por
xlaca'n a'ntī quimacamaxquī'nī'ta' porque xlaca'n huāk mila'.
10 Huāk a'ntī quila' nā mila'. Lā' huāk a'ntī mila' nā quila'. Lā'
quit quinta'a'cnīni'ni'nī't.

11 'Lā' chuhua'j quit na'iclakmimpalayāni' hui'x. Tū'tza'
ictitachokolh nac quilhtamacuj. Xlaca'n natatachoko nac
quilhtamacuj. Padre Santo, quinTāta', cacāmaktaka'lhti
con milīmāpa'ksīn xlaca'n a'ntī quimacamaxquī'nī'ta' para
que chu lakatin natala, hua'chi hui'x lā' quit chu lakatin.
12 A'xni'ca' xa'iclahuī' con ū'tunu'n, xa'iccāmaktaka'lha con
milīmāpa'ksīn a'ntī quimacamaxqui' hui'x. Xa'iccāmaktaka'lha
xlaca'n. Lā' chuntza' tū' tataxtutāyanī't nīn kalhatin de huan
chi'xcuhuī'n, xmān ū'tza' a'ntī līhui'lī taxtutāya. Chuntza'
tlōkentaxtūlh mintachihuīn chu a'nchī tatzo'kni'.

13 'Chuhua'j quit iclaka'mā'chāni'. Lā' līhuan icuī'cus
huā'tzā' nac quilhtamacuj, quit icuan huā'mā' para
que chuntza' xlaca'n nataka'lhī tapāxuhuān hua'chi
quit. 14 Quit iccāmaxquī'nī't mintachihuīn. Lā' huan
xalanī'n nac quilhtamacuj taca'tzalaktzī'n xlaca'n.
Cāca'tzalaktzī'ncan quinchi'xcuhuī'n porque xlaca'n tū'
xalanī'n nac quilhtamacuj, chuntza' hua'chi quit tū' xala'
nac quilhtamacuj. 15 Tū' icsqui'ni'mā'ni' que cacāma'xtu
nac cā'quilhtamacuj. Quit icsqui'ni'yāni' que cacāmaktāya'
para que huan ko'ti'ti' tū' nacātlaja. 16 Xlaca'n tū' xalanī'n
nac quilhtamacuj, chuntza' hua'chi quit tū' xala' nac

quilhtamacuj.
[17] Lā' xalacuan cacālītlō't mintachihuīn, como mintachihuīn ū'tza' lej xastu'ncua'.
[18] Hua'chi quima'cata'nī'ta' quit nac quilhtamacuj, nā chuntza' xlaca'n nā quit na'iccālakmacā'n huan xalanī'n nac quilhtamacuj.
[19] Lā' por ixpālacataca'n quit na'iclītamacamāstā' quē'cstu hua'chi lē'ksajna' para que nā chuntza' xlaca'n stu'ncua' natala mila'.
[20] 'Lā' icsqui'nīmā'ni' por ū'tunu'n lā' por ixlīhuākca'n a'ntī nā natakalhlaka'ī' ā'calīstān por ixpālacata ixtachihuīnca'n xlaca'n a'ntī quila'.
[21] Icsqui'ni'yāni' que xlaca'n chu lakatin catalalh con quina'n, Tāta', chuntza' hua'chi chu lakatin quina'n, hui'x lā' quit. Catalalh chu lakatin para que chuntza' huan xalanī'n nac quilhtamacuj nā natakalhlaka'ī' palh hui'x quima'cata'nī'ta'.
[22] Hua'chi hui'x qui'a'cnīni'ni'nī'ta', nā chuntza' quit iccā'a'cnīni'ni'nī't xlaca'n para que chu lakatin natala hua'chi quit lā' hui'x chu lakatin quina'n.
[23] Lā' quit iccātā'lahuī' xlaca'n chuntza' hua'chi hui'x quintā'lahui'la', para que xlaca'n natala chu lakatin. Chuntza' huan xalanī'n nac quilhtamacuj tzē nataca'tzī palh hui'x quima'cata'nī'ta' lā' palh hui'x nā cāpāxquī'ya' xlaca'n chuntza' hua'chi quimpāxquī'ya' quit.
[24] 'QuinTāta', hui'x quimacamaxquī'nī'ta' xlaca'n. Lā' quit iclacasqui'n que nā xlaca'n catachā'lh a'nlhā quit na'icchā'n, para que chuntza' xlaca'n natalaktzī'n a'nchī qui'a'cnīni'ni'ya'. Hui'x qui'a'cnīni'ni'ya' como ixquimpāxquī'ya' xapū'la a'xni'ca' tūna'j ixa'nan huan quilhtamacuj.
[25] Tāta', hui'x xatzey. Lā' a'yuj tū' talakapasāni' huan tachi'xcuhuī't xalanī'n nac quilhtamacuj, pero quit iclakapasāni'. Lā' quinchi'xcuhuī'n, xlaca'n taca'tzī palh hui'x quima'cata'nī'ta'.
[26] Quit iccāmālakapasnīnī'ttza' tichū hui'x. Lā' na'iccāmālakapasnīcus para que chuntza' xlaca'n natapāxquī'nin chuntza' hua'chi hui'x quimpāxquī'ya'. Lā' nā chuntza' xlaca'n pō'ktu na'iccātā'lahuī'.

18

Chī'lē'nca huan Jesús
Mt. 26.47-56; Mr. 14.43-50; Lc. 22.47-53
[1] Lā' Jesús a'xni'ca' tlahuakō'lh huan oración, taxtulh con ī'sca'txtunu'nī'n lā' ta'a'lh pātintacut huan pūxka Cedrón. A'ntza' ixuī' lakatin pū'olivo. Jesús a'ntza' cātā'tanūlh ī'sca'txtunu'nī'n.
[2] Lā' nā huan Judas a'ntī namacamāstā' Jesús, xla' ixlakapasna'n a'ntza' porque lej maklhūhua' Jesús ixcātā'takēstoknī't a'ntza' con ī'sca'xtunu'nī'n.
[3] Lā' a'ntza' nac pū'olivo Judas cālē'lh soldados lā' policíasna' a'ntī ixcāmālakachā'nī't huan xanapuxcu'nu' curas lā' huan fariseosnu'. Ixtalē'nācha' ixlīlhtucuyāhuanca'n lā' ixpūmakskoca'n lā' ixkanchi'chica'n.

4 Lā' como Jesús ixca'tzīkō'tza' ixlīhuāk a'ntū napātle'keni', cātapajtzūni'lh lā' cākalhasqui'nīlh:

—¿Tichū putzayā'tit?

5 Lā' xlaca'n takalhtīlh:

—Jesús xala' nac Nazaret.

Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Quit Jesús a'ntī putzayā'tit.

Lā' a'ntza' ixcātā'yā Judas a'ntī namacamāstā' Jesús. 6 Lā'
a'xni'ca' Jesús cāhuanilh: "Quit Jesús a'ntī putzayā'tit", xlaca'n kēni'yaj ta'a'lh lā' ta'a'kā'lh nac ti'ya't.

7 Lā' Jesús chu cākalhasqui'nīpā:

—¿Tichū putzayā'tit?

Lā' xlaca'n tahuampā:

—Jesús xala' nac Nazaret.

8 Jesús cāhuanilh:

—Iccāhuanintza' palh quit. Lā' palh quit quilāputzayāuj, cacāmakxtektit nata'a'n huā' makapitzīn.

9 Lā' hualh huā'mā' para que natlōkentaxtū a'ntū Jesús māni' ixuanī't: "Tū' tataxtutāyalh nīn kalhatin de huan chi'xcuhuī'n a'ntī quincāmacamaxquī'lh huan xaTāta'".

10 Lā' como Simón Pedro ixlē'nācha' ixmachīta, chu tuncan māxtulh lā' a'kacā'tēlh ixa'ka'xko'lh na ixa'kacāna'j a'ntī ixuanican Malco. Lā' xla' ū'tza' ixtasācua' ixuanī't huan
xamāpa'ksīni' curasna'. 11 Jesús huanilh huan Pedro:

—Camānū'pala' mimachīta na mimpūmachīta. Quit iclīhui'līnī't para na'icpātī a'ntū ixtapuhuān quinTāta'.

Lē'ni'ca Jesús huan xamāpa'ksīni' curasna'
Mt. 26.57-58; Mr. 14.53-54; Lc. 22.54

12 Lā' tachi'palh Jesús huan soldados lā' ixcomandanteca'n
lā' huan policías a'ntī ixlaca'n israelitas. Lā' macachī'ca. 13 Lā'
lē'nca pū'la na ixchic Anás. Lā' huan papatzīn Anás ixpuhuiti' ixuanī't huan Caifás a'ntī xamāpa'ksīni' curasna' huanmā'
cā'ta. 14 Lā' huā'mā' Caifás chu ū'tza' a'ntī ixcāhuaninī't huan israelitas que más tzey palh kalhatin chi'xcu' nalīnī por ixpālacata ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't.

Pedro kalhtatzē'kli palh ixlakapasa huan Jesús
Mt. 26.69-70; Mr. 14.66-68; Lc. 22.55-57

15 Lā' ixtastālani'tēlha Jesús huan Simón Pedro lā' ā'kalhatin sca'txtunu'. Lā' huanmā' sca'txtunu' xla' nā ixlakapasa huan xamāpa'ksīni' curasna'. Lā' ū'tza' lītā'tanūlh Jesús na ixtanquilhni' ixchic huan xamāpa'ksīni'. 16 Lā' Pedro tachokolh
kēpūn, ixpajtzu huan xamākalhcha tanquilhni'. Taxtulh huan sca'txtunu' a'ntī ixlakapasa huan xamāpa'ksīni' curasna'. Lā' tā'chihuīna'lh huan tzu'ma'jāt a'ntī ixmaktaka'lha mākalhcha.

Lā' chuntza' huan sca'txtunu' tzē mānūlh huan Pedro nac tan-
quilhni'. 17 Lā' huan tzu'ma'jāt a'ntī ixmaktaka'lha mākalhcha,
xla' kalhasqui'nīlh huan Pedro:

—¿Chu tū' nā hui'x ī'sca'txtunu' huā'mā' chi'xcu'?

Pedro kalhtīni'lh:

—Tū' quit.

18 Lā' como lej ixlonknu'n, huan tasācua'nī'n lā' huan policías ixtahui'līnī't macscut lā' ixtayāna' lā' ixtasko'mā'na. Lā' nā a'ntza' ixmaklayā Pedro ī'sko'mā'.

Huan xamāpa'ksīni' curasna' kalhasqui'nīlh huan Jesús
Mt. 26.59-66; Mr. 14.55-64; Lc. 22.66-71

19 Lā' Anás a'ntī xamāpa'ksīni' curasna', xla' līkalhasqui'nīlh Jesús ixpālacata ī'sca'txtunu'nī'n lā' ixlīmāsca'tīn.

20 Lā' Jesús huanilh:

—Quit icchihuīna'nī't calacan na ixlacapūnca'n ixlīhuākca'n.
Pō'ktu xa'icmāsu'yu quit nac lītokpānna' lā' nac xaka'tla'
lītokpān a'nlhā ixtatakēstoka huan israelitas. Lā' nīn tuntū'
icuanī't lakatzē'k. 21 Lā' ¿a'chī' quinkalhasqui'nī'ya' quit?
Cacākalhasqui'ni' huan tachi'xcuhuī't a'ntī quintakaxmatnī't.
U'tunu'n catahualh a'ntū iccāhuanilh. U'tunu'n taca'tzī a'ntū
icuanī't quit.

22 Lā' a'xni'ca' Jesús hualh huā'mā', kalhatin policía a'ntī ixlacahuayā a'ntza', lacala'syāhualh lā' huanilh:

—Lā' ¿chu chuntza' kalhtīcan huā' xamāpa'ksīni' curasna'?

23 Lā' Jesús kalhtīlh:

—Palh sā' tū' tzey a'ntū icualh, cacāhua'ni' ixlīhuākca'n huā'tzā' a'ntū icualh. Lā' palh tzey a'ntū icualh quit, ¿a'chī' quintucsa'?

24 Anás lakmacā'lh Jesús xatamakachī'n huan Caifás a'ntī xamāpa'ksīni' curasna'.

Pedro kalhtatzē'kpā palh ixlakapasa Jesús
Mt. 26.71-75; Mr. 14.69-72; Lc. 22.58-62

25 Simón Pedro ixyā ī'sko'mā'. Lā' huanica:

—¿Chu tū' hui'x ī'sca'txtunu' huā'mā' chi'xcu'?

Lā' Pedro chu kalhtatzē'kpā lā' hualh:

—Tū' quit.

26 Lā' nā a'ntza' ixuī' kalhatin ixtasācua' huan xamāpa'ksīni' curasna'. Lā' xla' ixtalakapasni' ixuanī't a'ntī a'kacā'tēlh Pedro ixa'ka'xko'lh. Lā' huanmā' tasācua', xla' kalhasqui'nīlh Pedro:

—Lā' ¿chu tū' ictā'laktzī'ni' Jesús huan nac pū'olivo?

27 Lā' Pedro chu kalhtatzē'kpā lā' chu tuncan ta'salh huan lakatin gallo.

Lē'nca Jesús na ixlacapūn Pilato
Mt. 27.1-2, 11-14; Mr. 15.1-5; Lc. 23.1-5

28 Lā' cā'tzi'sāt ixuanī't a'xni'ca' māxtuca Jesús de huan na
ixchic Caifás lā' lē'nca na ixchic huan gobernador. Lā' huan
israelitas, xlaca'n tū' tatanūlh nac huan chic. Palh ixtatanūlh
cahuā, chuntza' ko'hua'jua' ixtalalh chu a'nchī ixtalanānca'n.
Lā' chuntza' tūlalh ixtahua'lh huan līhua't ixla' huan cā'tani'
a'ntū huanican pascua. 29 Lā' ū'tza' lītaxtulh Pilato para
nacātā'chihuīna'n. Lā' cāhuanilh:

—Lā' ¿tuchū ixpālacata līlē'ksa'nī'ni'nā'tit huā'mā' chi'xcu'?

30 Lā' xlaca'n takalhtīni'lh:

—Palh tū' cahuā xla' lej laclē'n, tū' xa'icticāmacamaxquī'ni'
hui'x.

31 Lā' Pilato cāhuanilh:

—Pues calī'pintit hui'xina'n lā' calacāxtlahua'tit chu a'nchī
ka'lhī'yā'tit mileyca'n hui'xina'n.

Lā' huan israelitas takalhtīlh:

—Pero quina'n israelitas tū' icka'lhīyāuj līmāpa'ksīn para
na'icmaknīyāuj catīhuā.

32 Chuntza' pātle'kelh para que natlōkentaxtū a'ntū ixuanī't
Jesús ixpālacata a'nchī nalīnī. 33 Lā' Pilato chu tanūpā na
ixpūchihuīn lā' ta'sani'lh huan Jesús lā' kalhasqui'nīlh:

—¿Chā hui'x huan ixreyca'n israelitas?

34 Lā' Jesús huanilh:

—¿Chā mimpātunca'tzi quinkalhasqui'nī'ya' huā'mā' o
talītā'chihuīna'nī'ta'ni' ā'makapitzīn por quimpālacata?

35 Lā' Pilato kalhtīlh:

—¿Chu quit israelita? Quintamacamaxquī'ni' hui'x
mintā'israelitas lā' huan xanapuxcu'nu' curasna'. Lā' ¿tuchū
tlahua'nī'ta'?

36 Lā' Jesús kalhtīlh:

—Quit tū' icmāpa'ksīni'n nac huā'mā' quilhtamacuj. Palh
chuntza' cahuā, quinchi'xcuhuī'n ixquintalē'katāyalh xlaca'n
a'xni'ca' quintachi'palh huan israelitas. Tū' icmāpa'ksīni'n
huā'tzā'.

37 Lā' Pilato kalhasqui'nīlh:

—¿Pues hui'x chō'la rey?

Lā' Jesús kalhtīlh:

—Stu'ncua' a'ntū huanī'ta'. Quit iclacatuncuīlh lā' icmilh
huā' nac quilhtamacuj para na'icuan a'ntū ixlīstu'ncua'.
Ixlīhuākca'n a'ntī taca'tzīcu'tun a'ntū ixlīstu'ncua', xlaca'n quin-
takaxmata.

38 Lā' Pilato huanilh:

—¿Chichū līca'tzīcan tuchū ixlīstu'ncua'?

Jesús lacāxtlahuaca para namaknīcan
Mt. 27.15-31; Mr. 15.6-20; Lc. 23.13-25

Lā' a'xni'ca' Pilato ixuanī'ttza' huā'mā', xla' cālaktaxtupā
huan israelitas lā' cāhuanilh:

—Pues quit tū' icmakkaksa nīn lakatin ixtalaclē'i' huā'mā'
chi'xcu'. 39 Hui'xina'n ka'lhīyā'tit mintalanānca'n que cā'ta
cā'ta quit na'icmakxteka kalhatin tachī'n a'xni'ca' lamā'
huan cā'tani' a'ntū huanican pascua. ¿Lacasqui'nā'tit que
na'iccāmakxtekni'yāni' ixReyca'n israelitas?
40 Lā' ixlīhuākca'n tata'sapā lā' tahualh:

—¡Xla' tū'! ¡Camakxtekti huan Barrabás!

Lā' huanmā' Barrabás xla' ka'lhāna' ixuanī't.

19

1 Lā' Pilato mākēsno'knīni'lh Jesús. 2 Lā' huan soldados tat-
lahualh lakatin corona de lhtucū'n lā' tamūhui'līlh huan Jesús
lā' tamālhakē'lh lakatin ixlu'xu' xasmumonko' como chuntza'
ixtalhakā'nan reyes. 3 Lā' ixtalaktapajtzū lā' ixtahuanī:

—¡Lej tzehuanī't ixReyca'n israelitas!

Lā' ixtalacala'syāhua.

4 Lā' Pilato chu cālaktaxtupā huan tachi'xcuhuī't lā'
cāhuanilh:

—Calaktzī'ntit. Quit iccāmāxtuni'yāni' para que hui'xina'n
chuntza' naca'tzīyā'tit que quit tū' icmakkaksnī't nīn lakatin
ixtalaclē'i'.
5 Lā' taxtulh Jesús. Lā' ixmūhuī' lakatin corona de lhtucū'n.
Lā' ixlhakā'nī't huan lu'xu' xasmumonko'. Lā' tuncan Pilato
cāhuanilh:

—¡A' yā huā' chi'xcu'!

6 Lā' a'xni'ca' talaktzī'lh huan xanapuxcu'nu' curasna' lā'
huan policías, xlaca'n tatzuculh tata'sa lā' tahualh:

—¡Caxtokohua'ca'ca! ¡Caxtokohua'ca'ca!

Lā' Pilato cāhuanilh:

—Calīpintit lā' caxtokohua'ca'tit hui'xina'n. Quit tū' ic-
makkaksa nīn lakatin ixtalaclē'i'.
7 Lā' huan israelitas takalhtīlh:

—Quina'n icka'lhīyāuj lakatin ley. Lā' chu a'nchī huan
huā'mā' ley, tasqui'nī nanī huā'mā' chi'xcu' porque māni' xla'
huan que ū'tza' ixO'kxa' Dios.

8 Lā' Pilato, a'xni'ca' kaxmatli que Jesús ixuanī't que xla'
ixO'kxa' Dios, xla' ā'chulā' jicua'lh. 9 Lā' tanūpā na ixpūchihuīn
lā' kalhasqui'nīpā Jesús:

—Lā' ¿lhachū xala' hui'x?

Jesús tū' kalhtīlh.

10 Pilato huanilh:

—¿Quit tū' quintikalhti? ¿Chu tū' ca'tzīya' palh quit icka'lhī
talacasqui' para que tzē na'icmakxtekāni' lā' nā icka'lhī tala-
casqui' para que tzē na'icxtokohua'ca'yāni'?

11 Lā' Jesús kalhtīlh:

—Palh tū' cahuā Dios ixmaxquī'ni' talacasqui', hui'x tū'
ixka'lhi' nīn lakatin talacasqui' para ixquintlahua'ni' catūhuā.

Lā' huan chi'xcu' a'ntī quimacamāstā'lh con hui'x, xla' ā'chulā' lej ka'tla' ka'lhī ixtalaclē'i' que hui'x.
12 Lā' a'xni'ca' kaxmatli huā'mā', Pilato ā'chulā' makx-tekcu'tulh Jesús. Lā' huan israelitas tata'salh lā' tahuanilh:
—¡Palh hui'x namakxteka', hui'x tū' ixamigo César, a'ntī ixmāpa'ksīni'ca'n romanos! ¡Chu a'ntī lītanūcu'tun ixlīrey, xla' ū'tza' ixtā'ca'tza César!
13 Lā' a'xni'ca' kaxmatli Pilato huā'mā', māmāxtunīni'lh
Jesús. Lā' tahui'lh a'nlhā xla' ixtlahua justicia a'nlhā huanican Empedrado lā' nā hebreo ixtacuīni' Gabata. 14 Lā' ī'sputa xmān
lakatin chi'chini' para natzucu huan cā'tani' a'ntū huanican pascua. Lā' hua'chi cā'tāstu'nūta huan Pilato cāhuanilh huan israelitas:
—¡A' yā miReyca'n!
15 Lā' xlaca'n tata'salh lā' tahualh:
—¡Camaknīca! ¡Camaknīca! ¡Caxtokohua'ca'ca!
Lā' Pilato cāhuanilh:
—¿Chu lakasqui'nā'tit naxtokohua'ca'can miReyca'n?
Lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' takalhtīni'lh:
—Quina'n icka'lhīyāuj xmān kalhatin quireyca'n. Lā' ū'tza' César.
16 Lā' tuncan Pilato cāmacamaxquī'lh xlaca'n para nataxtoko-hua'ca'. Lā' xlaca'n talē'lh.

Xtokohua'ca'ca Jesús

Mt. 27.32-44; Mr. 15.21-32; Lc. 23.26-43

17 Jesús taxtulh lā' ixcu'ca'lē'mā' ixcruz. Lā' chā'lh a'nlhā
huanican Ixa'kxāk Nīn lā' nā hebreo ixtacuīni' Gólgota. 18 Lā'
a'ntza' xtokohua'ca'ca lā' nā cāxtokohua'ca'ca ā'kalhatu' na ixpāxtūtunnu' Jesús. Lā' Jesús pu'nan ixmā'ca'canī't. 19 Lā'
Pilato māhui'līnīni'lh lakatin letrero huan nac cruz a'ntū ixuan chuntza': Jesús xala' nac Nazaret, ixReyca'n israelitas. 20 Lā'
como huan lhā xtokohua'ca'ca Jesús pajtzu ixuanī't de nac cā'lacchicni' lā' lej lhūhua' israelitas talaktzī'lh huan letrero. Lā' huan letrero tāpātu'tun tachihuīn ixtzo'kcanī't: hebreo lā' griego lā' latín. 21 Huan xanapuxcu'nu' curasna' tahuanilh huan Pilato:
—Tū' ixtzo'kti: "IxReyca'n israelitas". Chuhua'j catzo'kti que ū'tza' hualh: "Quit ixReyca'n israelitas".
22 Lā' Pilato cākalhtīlh:
—A'ntū ictzo'klitza' chuntza' natachoko.
23 Lā' a'xni'ca' huan soldados ixtaxtokohua'ca'nī'ttza' huan Jesús, tasacni'lh ixlu'xu' huan kalhatā'ti' soldados lā' tamālacpitzilh. Lā' huan ixtakēnu' xla' tū' xatatza'pa' ixuanī't; ixtacāxtlahuanī't chu kalhtin de ixa'cpūn lā' hasta ixtampān.
24 Lā' huan soldados talāhuanilh:
—Tū' calacxtitui. Xatzey capūmāxtūj suerte para que chuntza' natasu'yu a'ntī natachokoni'.
Lā' chuntza' tlōkentaxtūlh ixtachihuīn Dios a'nlhā tatzo'kni':

Tamālacpitzilh quilu'xu' lā' tapūmāxtulh suerte para que
natasu'yu a'ntī natachokoni'.
Lā' chuntza' tatlahualh huan soldados.
25 Lā' ixpajtzu huan cruz a'nlhā ixmā'ca'canī't Jesús, ix-
tayāna' ixtzī't Jesús lā' xapuscāt ixtā'tin ixtzī't lā' huan María
ixpuscāt huan Cleofas, lā' María Magdalena. 26 Lā' Jesús
cālaktzī'lh ixtzī't lā' huan sca'txtunu' a'ntī ixmakyā. Lā' huan
sca'txtunu' ū'tza' ixuanī't a'ntī lej ixpāxquī'. Lā' Jesús huanilh
ixtzī't:

—Nā'. A' yā a'ntī nala hua'chi mi'o'kxa'.

27 Lā' tuncan huanilh huan sca'txtunu':

—U'tza' huā'yā puscāt a'ntī nala hua'chi mintzī't.

Lā' desde a'xni'ca', huanmā' sca'txtunu' mānūlh na ixchic.

Jesús nīlh

Mt. 27.45-56; Mr. 15.33-41; Lc. 23.44-49

28 Lā' Jesús ixca'tzītza' palh ixtlōkentaxtūkō'canī'ttza' ixlīhuāk.
Lā' chu a'nchī tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios, xla' hualh:

—Ickalhpūtī.

29 Lā' a'ntza' ixuī' lakatin xālu ixlītzuma vinagre. Lā'
līmāchū'huī'ca vinagre nac lakatin a'ntū hua'chi panamāc. Lā'
o'ksmā'ca'ca huan ixpeken qui'hui' a'ntū huanican hisopo lā'
tacha'xni'lh hasta na ixquilhni'. 30 Lā' Jesús tzu'tzu' hua'lh
huan vinagre. Lā' tuncan hualh:

—Ixlīhuāk ictlōkentaxtūkō'nī'ttza'.

Jesús māquilhpūtīlh ixa'kxāk lā' tamacamāstā'lh ixa'cstu con
Dios lā' chuntza' ixa'cstu tamakxtekli nanī.

Kalhatin soldado tāpālhtuculh Jesús con ixlanza

31 Lā' xmāntza' ā'lakatin chi'chini' ī'sputa para huan cā'tani'
a'ntū huanican pascua. Lā' huan israelitas, xlaca'n tū' ixta-
lacasqui'n que huan ixmacni'ca'n sputnī'n natatachoko huan
nac cruznu' huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan, porque huanmā'
chi'chini' xla' ū'tza' lej ixtamaclacā'ni'. Lā' ū'tza' līsqui'ni'ca
Pilato que nacāmāchākētu'cxnīni'n a'ntī ixcāxtokohua'ca'canī't
lā' nacāmāyujūnīni'n huan ixmacni'ca'n sputnī'n. 32 Lā' huan
soldados ta'a'lh lā' tachākētu'cxli huan kalhatu' chi'xcuhuī'n
a'ntī ixcātā'xtokohua'ca'canī't Jesús. 33 A'xni'ca' talaktapajtzūlh
huan Jesús, talaktzī'lh que xanīntza' ixuanī't. Lā' ū'tza' tū'
līchākētu'cxca xla'.
34 Lā' kalhatin soldado tāpālhtuculh Jesús con ixlanza lā' chu
tuncan taxtulh ka'lhni' lā' xcān. 35 Quit Juan lā' iclaktzī'lh
huā'mā'. A'ntū icuan ū'tza' a'ntū stu'ncua'. Iccāhuaniyāni'
huā'mā' para que chuntza' nā hui'xina'n nakalhlaka'ī'yā'tit.
36 Lā' huā'mā' pātle'kelh para natlōkentaxtū ixtachihuīn Dios
chu a'nchī tatzo'kni':

Tū' catitu'cxni'ca nīn kantin ixlucut.

37 Lā' nā chuntza' tatzo'kni':

Xlaca'n natalaktzī'n a'ntī tāpālhtucucanī't.

Mā'cnūca Jesús
Mt. 27.57-61; Mr. 15.42-47; Lc. 23.50-56

38 Lā' a'xni'ca' ixpātle'kenī't huā'mā', José xala' nac Arimatea squi'ni'lh Pilato para que namakxteka nalē'n ixmacni' Jesús. Huā'mā' José nā ū'tza' a'ntī lakatzē'k ixkalhlaka'ī' Jesús porque xla' ixcājicua'ni' huan israelitas. Pilato makxtekni'lh José lā' xla' a'lh lā' lē'lh huan ixmacni' Jesús.
39 Lā' nā tā'a'lh huan Nicodemo a'ntī pū'la ixlakminī't cā'tzī'sa huan Jesús, lā' xla' līmīlh catūhuā a'ntū lej mu'csa a'ntū ixlīcāxtlahuacanī't mirra lā' áloes. Lā' hua'chi pu'xamacāuj kilos līmilh huan Nicodemo.
40 Lā' chuntza' José lā' Nicodemo talē'lh huan ixmacni' Jesús lā' talīpāsna'tli lu'xu' lā' nā tatā'mānūlh huan a'ntū lej mu'csa a'ntū ixtalīminī't. Chuntza' ixtaka'lhī ixtahui'latca'n huan israelitas a'xni'ca' ixtamā'cnūnu'n.
41 Lā' a'nlhā xtokohua'ca'ca Jesús, pajtzu ixuī' lakatin pū'olivo lā' a'ntza' ixuī' lakatin lhu'cu' a'ntū ixtlahuacanī't para namā'cnūcan catīhuā, lā' a'ntza' tintī'na'j ixmā'cnūcanī't, nīn kalhatin.
42 Lā' como huanmā' lhu'cu' pajtzu ixuī' lā' a'ntza' mānūca ixmacni' Jesús como ixtzucumā'tza' huan chi'chini' a'ntū ixtapūjaxa israelitas.

20

Jesús lakahuanchokolh
Mt. 28.1-10; Mr. 16.1-8; Lc. 24.1-12

1 Cā'domingo lej cā'tzi'sāt a'xni'ca' cā'pucsua'cus ixuanī't, lā' María Magdalena a'lh huan nac lhu'cu' a'nlhā ixmānūcanī't Jesús. Xla' laktzī'lh tū'tza' ixuī' huan chihuix a'ntū ixkalhui'līcanī't huan lhu'cu'.
2 Tu'jnuntēlha cālaka'lh huan Simón Pedro lā' ā'kalhatin sca'txtunu' a'ntī lej ixpāxquī' Jesús. Lā' cāhuanilh:

—Māxtucanī't de nac lhu'cu' huan Māpa'ksīni' lā' tū' icca'tzīyāuj a'nlhā mā'cnūca.

3 Lā' Pedro lā' huan ā'kalhatin sca'txtunu' tataxtulh lā' ixta'a'mā'na huan nac lhu'cu'.
4 Ixkalhatu'ca'n ixtatu'jnuntēlha a'cxtim. Lā' ā'calīstān kalhatin ā'chulā' tu'jnulh. Lā' Pedro a'kapū'laca. Lā' xapū'la chā'lh huan nac lhu'cu' huan ā'kalhatin sca'txtunu'.
5 Lā' taquilhpūtalh lā' talacanūlh lā' laktzī'lh a'ntza' ixuī' huan lu'xu' a'ntū ixlīpāsna'tcanī't Jesús. Lā' huan sca'txtunu' tū' tanūlh.
6 Lā' Simón Pedro ī'stālatēlha. Lā' ā'calīstān xla' chā'lh lā' tanūlh huan nac lhu'cu' lā' a'ntza' laktzī'lh huan lu'xu' a'ntū ixlīpāsna'tcanī't Jesús.
7 Nā laktzī'lh huan pāyu a'ntū ixlītakoksna'tnī't na ixa'kxāk Jesús. Lā' tū' ixtā'huī' huan lu'xu'; lacatin ixuī' lā' ixpāsui'tui'līcanī't.
8 Lā' nā tanūlh huan sca'txtunu' a'ntī xapū'la ixchinī't huan nac lhu'cu' lā' laktzī'lh lā' a'ka'ī'lh que Jesús ixlakahuanchokonī't.
9 Lā' tūna'j ixtamāchekxīkō' huan ixtachihuīn Dios a'nlhā ixtatzo'kni'

que tasqui'nī nalakahuanchoko Jesús. 10 Lā' huan tamā'na
sca'txtunu'nī'n ta'a'mpā na ixchicca'n.

Jesús talacsu'yuni'lh María Magdalena
Mr. 16.9-11

11 Lā' María tāyalh ixtanquilhni' huan lhu'cu' a'nlhā
ixmānūcanī't Jesús. Lā' ixcalhuan. Lā' līhuan ixcalhuayā,
taquilhpūtalh lā' talacanūlh huan nac lhu'cu'. 12 Lā' cālaktzī'lh
kalhatu' ángeles lā' lej lakstala'nka' ixtaka'lhī ixlu'xu'ca'n.
Xlaca'n ixtahui'lāna' a'nlhā ixmāpī'canī't huan ixmacni' Jesús.
Kalhatin ixuī' na ixa'cpūn lā' kalhatin nā ixuī' na ixtojon
a'nlhā ixmāpī'canī't Jesús. 13 Lā' huan ángeles takalhasqui'nīlh:

—Puscāt, ¿a'chī' calhua'na'?

Lā' xla' cāhuanilh:

—Lē'nca ixmacni' quiMāpa'ksīni'. Lā' tū' icca'tzī lhachū
mānūcanī't.

14 Lā' a'xni'ca' ixuanī'ttza' huā'mā', chu tuncan xla' talak-
spi'tli lā' laktzī'lh Jesús a'ntza' ixyā. Lā' xla' tū' ixlakapasa palh
ū'tza' Jesús. 15 Lā' Jesús huanilh:

—Puscāt, ¿a'chī' calhua'yā't? ¿Tichū putzaya'?

Lā' huan puscāt xla' ixpuhuan ū'tza' huan maktaka'lhna'
pū'olivo lā' huanilh:

—Señor, palh hui'x lī'pi, caquihua'ni' a'nlhā lī'pi, para que
chuntza' quit na'ica'n ictē.

16 Lā' Jesús huanilh:

—¡María!

Lā' xla' chu talakspi'tpā lā' huanilh:

—¡Raboni! —ū'tza' lakatin tachihuīn hebreo a'ntū
huanicu'tun Mākalhtō'kē'ni'.

17 Lā' Jesús huanilh:

—Tū' caquixa'ma' porque quit tūna'j ictā'kayāhua a'nlhā
hui'lacha' quinTāta'. Capinchi lā' cacāhua'ni' huan tā'timīn que
quit na'ictā'kayāhua a'nlhā hui'lacha' quinTāta'. Lā' ū'tza' nā
minTāta'ca'n lā' quinDios lā' minDiosca'n.

18 Lā' tuncan María Magdalena a'lh cāmāca'tzīnī huan
sca'txtunu'nī'n que xla' ixlaktzī'nī'ttza' huan Māpa'ksīni' lā'
cāhuanilh a'ntū ixuaninī't.

Jesús cātalacsu'yuni'lh huan ī'sca'txtunu'nī'n
Mt. 28.16-20; Mr. 16.14-18; Lc. 24.36-49

19 Lā' a'xni'ca' ī'smalanka'namā'tza' huanmā' domingo lā'
huan sca'txtunu'nī'n ixtatakēstokkō'nī't nac lakatin chic. Lā'
lacchahuaj ixtatanūmā'na porque xlaca'n ixtajicua'ni' huan
israelitas. Lā' Jesús tanūlh lā' tāyalh na ixlaclhpu'nanca'n lā'
cāhuanilh:

—Xa'nca' cacā'a'nīni'ni'.

20 Lā' a'xni'ca' ixcāhuaninī'ttza' huā'mā', cāmāsu'ni'lh ix-
macan lā' ixtāpān. Lā' huan sca'txtunu'nī'n lej tapāxuhualh
porque talaktzī'mpā huan Māpa'ksīni'.
21 Lā' Jesús chu cāhuanipā:
—Xa'nca cacā'a'nīni'ni' hui'xina'n. Chuntza' a'nchī
quimacamilh quinTāta' lā' nā chuntza' hui'xina'n
na'iccāmacā'nāni' quit.
22 Lā' a'xni'ca' huankō'lh huā'mā', Jesús cāsu'nulh xlaca'n lā'
cāhuanilh:
—Chuhua'j, caquilāmaklhtīuj huā' Espíritu Santo. 23 Palh
hui'xina'n māsputūnu'ni'yā'tit ixtalaclē'i' kalhatin, xla' tū'tza'
laclē'n. Lā' palh hui'xina'n tū' catimāsputūnu'ni'tit ixtalaclē'i'
kalhatin, xla' ū'tza' laclē'ncus.

Tomás laktzī'lh huan Māpa'ksīni' lakahuanchokonī'ttza'

24 Kalhatin sca'xtunu' ixtacuīni' Tomás lā' nā ixuani-
can Stu'yūn. Xla' tū' ixmaklahuī' con huan ā'makapitzīn
sca'txtunu'nī'n a'xni'ca' cātalacsu'yuni'lh Jesús. 25 Lā' xlaca'n
tahuanilh:
—Iclaktzī'ujtza' huan Māpa'ksīni'.
Tomás cāhuanilh:
—Palh tū' na'iclaktzī'n a'nlhā takāhuī'nī't na ixmakxtampūn
lā' palh tū' na'icxa'mani' a'nlhā ixtanūni'nī't clavos, lā' palh tū'
na'icxa'ma ixtāpān a'nlhā takāhuī'nī't, tū' ictikalhlaka'ī'lh palh
lakahuanchokonī't.
26 Lā' ixlītzeyama'j huampala ixtatakēstokpalanī't huan
sca'txtunu'nī'n lā' nā Tomás a'ntza' ixmakuī'. Lā' a'yuj
ixlacchahuayā huan chic, Jesús tanūlh lā' tāyalh na
ixlaclhpu'nanca'n lā' cāhuanilh:
—Xa'nca cacā'a'nīni'ni'.
27 Lā' tuncan huanica Tomás:
—Camānu' mimakspulh na quimakxtampūn a'nlhā
quimakxtampūlhu'cu'canī't lā' calaktzi' quimacan lā'
castu'ncti mimacan lā' caxa'ma' quintāpān. Lā' tū'tza'
capuhua' palh tū' stu'ncua' iclakahuanchokonī't.
Cakalhlaka'i'.
28 Lā' Tomás kalhtīni'lh:
—¡QuiMāpa'ksīni' lā' quinDios!
29 Lā' Jesús huanilh:
—Tomás, chuhua'j hui'x kalhlaka'ī'ya' porque
quilaktzī'nī'ta'. Līpāxūj a'ntī takalhlaka'ī' lā' a'yuj xlaca'n
tū' quintalaktzī'nī't.

A'chī' tzo'kca huā'mā' libro

30 Lā' Jesús tlahuapā lej lhūhua' lē'cnīn na ixlacapūnca'n
ī'sca'txtunu'nī'n. Lā' huan tamā'na lē'cnīn xla' tū' tatzo'kni'
huā' nac libro. 31 Makapitzīn lē'cnīn xla' tatzo'kni' para que
chuntza' hui'xina'n nakalhlaka'ī'yā'tit que Jesús xla' ū'tza'
ixO'kxa' Dios a'ntī Dios mānūlh ixlīmāpūtaxtunu', lā' chuntza'

hui'xina'n tzē naka'lhī'yā'tit xasāsti' minquilhtamacujca'n por ixpālacata nalīpāhua'nā'tit Jesucristo.

21

Jesús cātasu'yuni'lh huan kalhatojon ī'sca'txtunu'nī'n

1 Lā' ā'calīstān Jesús cātasu'yuni'pā ī'sca'txtunu'nī'n na ixquil-
htūn huan xcān a'ntū ixtacuīni' Galilea, lā' nā ixuanican
Tiberias. Lā' a'xni'ca' talacsu'yulh chuntza' līlalh: 2 A'ntza'
ixtahui'lāna' kēxtim Simón Pedro lā' Tomás, a'ntī ixuanican
Stu'yūn, lā' Natanael xala' nac Caná de Galilea, lā' ixo'kxa'n
Zebedeo lā' ā'kalhatu' ī'sca'txtunu'nī'n Jesús. 3 Lā' Simón Pedro
cāhuanilh:

—Ica'nā icsquī'tī'nin.

Lā' xlaca'n tahualh:

—Nā quina'n na'iccātā'a'nāni'.

Ta'a'lh lā' tatanūlh nac barco. Lā' nīn tuntū' tachi'palh
ixlīhuāk huanmā' tzī'sa. 4 Lā' a'xni'ca' tzuculh tuncuī, Jesús
cātasu'yuni'lh na ixquilhtūn xcān. Lā' huan sca'txtunu'nī'n tū'
ixtaca'tzī tichū. 5 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Chi'xcuhuī'n, ¿tuchū chi'panī'ta'ntit?

Lā' xlaca'n takalhtīlh:

—Nīn tuntū'.

6 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Camacapintit huan pūtayan na ixpāxtūcāna'j huan barco.
Lā' a'ntza' nachi'payā'tit.

Lā' chuntza' tatlahualh xlaca'n. Lā' tuncan tūlatza' ix-
tamācutū huan ixpūtayanca'n porque lej lhūhua' squī'ti' ix-
talaknūnī't. 7 Huan sca'txtunu' a'ntī lej ixpāxquī' Jesús, xla'
huanilh Pedro:

—¡U'tza' huan Māpa'ksīni'!

Lā' a'xni'ca' huanica huā'mā', Simón Pedro chu tuncan
lhakā'lh ixtakēnu' a'ntū ixtamakxtunī't lā' xla' chu tuncan
tojōlh nac xcān lā' laka'lh Jesús. 8 Lā' huan barco pajtzu
huan quilhtūn ixuanī't, hua'chi cien metros ixlīmakat ixuanī't.
Lā' huan makapitzīn ixtapūmimā'na huan barco lā' ixtas-
tancalīmimā'na huan ixpūtayanca'n a'ntū ixpūtalaknūnī'ta'ncha'
lhūhua' squī'ti'.

9 Lā' a'xni'ca' tatacutchi xlaca'n talaktzī'lh pūlactin macscut
de carbón lā' ixkalhmā'ca'canī't huan jala'nat lakatin squī'ti'
lā' pāntzi. 10 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Calīta'ntit macsti'na'j squī'ti' a'ntū chi'patittza'.

11 Lā' Simón Pedro tuncan tojōlh nac barco lā'
stancalīmilh huan pūtayan nac quilhtūn. Lā' huan pūtayan
ixpūtalaknūnī'ta'ncha' lakatin ciento tu'pu'xamacāujtu'tun
laka'tla'n squī'ti'. Lā' a'yuj lej lhūhua' squī'ti' ixtalaknūnī't,
pero huan pūtayan tū' taxtī'tli. 12 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Cata'ntit, cahuā'ya'ntit.

Lā' nīn chā'tin sca'txtunu' talīhui'līlh natakalhasqui'nī tichū
porque ixtaca'tzī palh ū'tza' Māpa'ksīni'. 13 Jesús quītayalh
huan pāntzi lā' cāmaxquī'lh xlaca'n. Lā' chu chuntza' tlahuapā
huan squī'ti'.

14 Huā'mā' a'nlhā ixlīmaktu'tun cātasu'yuni'lh ī'sca'txtunu'nī'n
a'xni'ca' ixlakahuanchokonī'ttza'.

Jesús tā'chihuīna'lh Simón Pedro

15 A'xni'ca' tahuā'yankō'lh, Jesús kalhasqui'nīlh huan Simón
Pedro:

—Simón, ixo'kxa' Jonás, ¿chā más quimpāxquī'ya' quit que
huā' ā'makapitzīn chi'xcuhuī'n quintapāxquī'?

Lā' Pedro kalhtīlh:

—U'huē, Māpa'ksīni'. Hui'x ca'tzīya' palh icpāxquī'yāni'.

Jesús huanilh:

—Cacāmaktāya' a'ntī quintakalhlaka'ī'.

16 Lā' chu kalhasqui'nīpā ixlīmaktu':

—Simón, ixo'kxa' Jonás, ¿chā quimpāxquī'ya'?

Lā' Pedro kalhtīlh:

—U'huē, Māpa'ksīni'. Hui'x ca'tzīya' palh icpāxquī'yāni'.

Lā' Jesús huanilh:

—Cacāmaktaka'lhti a'ntī quintakalhlaka'ī' chuntza' hua'chi
līlacatzucu cāmaktaka'lha ixborregos a'ntī ixtēcu'.

17 Lā' ixlīmaktu'tun chu kalhasqui'nīpā:

—Simón, ixo'kxa' Jonás, ¿chā quimpāxquī'ya'?

Lā' Pedro līlakaputzalh porque xla' kalhasqui'nīca
ixlīmaktu'tun palh ixpāxquī' Jesús. Lā' huanilh:

—Māpa'ksīni' huix ca'tzīya' ixlīhuāk. Hui'x ca'tzīya' palh
icpāxquī'yāni'.

Lā' Jesús huanilh:

—Cacāmaktāya' a'ntī quintakalhlaka'ī'. 18 Icuaniyāni' quit
ixlīstu'ncua'. A'xni'ca' o'kxa'cus ixuanī'ta', hui'x ixlhakā'na'na'
lā' ixpina' chu a'nlhā ixpincu'tuna'. A'xni'ca' papatzīntza'
nala'ya' hui'x, nalacstū'nca' mimpekenī'n lā' ā'kalhatin na-
macachī'yāni' lā' xla' nalē'nāni' a'nlhā tū' pincu'tuna' hui'x.

19 Lā' chuntza' Jesús ixlīhuanimā' Pedro a'nchī xla' nalīnī lā'
chuntza' huā'mā' nalī'a'cnīni'ni' Dios. Lā' ā'calīstān huanilh:

—Caquistāla'ni'.

Huan sca'txtunu' a'ntī lej ixpāxquīcan

20 Pedro talakspi'tli lā' laktzī'lh kalhatin sca'txtunu'
ī'stālani'tēlha. U'tza' huā'mā' Jesús lej ixpāxquī'. Lā' nā
huā'mā' ū'tza' a'ntī ixpāxtūhuī' Jesús a'xni'ca' ixtahuā'yamā'na
lā' kalhasqui'nīlh: “Māpa'ksīni', lā' ¿tichū namacamāstā'yāni'?”
21 Lā' a'xni'ca' laktzī'lh Pedro kalhasqui'nīlh Jesús:

—Māpa'ksīni', lā' huā'mā' ¿tuchū napātle'keni'?

22 Lā' Jesús kalhtīlh:

—Palh quit na'iclacasqui'n que xla' nalatahui'la hasta a'xni'ca' na'icmimpala, ¿chu mimaca'tzi hui'x? Hui'x caquistāla'ni' quit.

23 Lā' ū'tza' ixtalīhuan huan tā'timīn que huanmā' sca'txtunu' tū' catinīlh. Jesús tū' hualh palh tū' catinīlh. A'ntū hualh xla' ū'tza': "Palh quit na'iclacasqui'n que xla' nalatahui'la hasta a'xni'ca' na'icmimpala, ¿chu mimaca'tzi hui'x?"

24 Lā' huā'mā' sca'txtunu' ū'tza' quit. Icmālacstū'ncnī't lā' ictzo'knī't huā'mā' tachihuīn. Lā' icca'tzīyāuj que lej stu'ncua' a'ntū icuan.

25 Lā' a'nampala lej lhūhua' catūhuā a'ntū tlahualh Jesús. Lā' palh ixtzo'kui'līca cahuā ixlīhuāk a'ntū tlahualh xla', chō'la tūlalh ixlītahui'lakō'lh ixlīka'tla' quilhtamacuj ixlīlhūhua' libros a'nlhā ixtzo'kui'līca. Amén.

Huan Apóstoles Ixtamāca'tzīnīni'n huan Xatzey Tachihuīn Ixpālacata Jesucristo

Huanca a'nchī namāstā'can Espíritu Santo

1 Icuaniyāni', Teófilo, que a'xni'ca' quit ictzo'kli pū'la huan
lakatin libro, ictzo'kli ixlīhuāk a'ntū Jesús lītzuculh tlahua lā'
māsu'yu. 2 Lā' ictzo'kli a'ntūn tlahualh hasta a'xni'ca' a'lh
nac a'kapūn. Lā' a'xni'ca' tūna'j ixa'n nac a'kapūn, Jesús
cāmaxquī'lh lakatin līmāpa'ksīn ixapóstoles a'ntī ixcālacsacnī't.
Cāmaxquī'lh por ixlīmāpa'ksīn Espíritu Santo. 3 A'xni'ca' Jesús
lej ixpātīni'nī't, xla' lakahuan cātasu'yuni'lh ixapóstoles. Lā'
xla' tlahualh lej lhūhua' catūhuā a'ntū māsu'yulh que lej
stu'ncua' ixuanī't Jesús xalakahuan. Lā ixcātasu'yuni' hasta
lhān chā'lh tu'pu'xam chi'chini'. Lā' ixcāhuani ixpālacata a'nchī
māpa'ksīni'n Dios.
4 Lā' a'xni'ca' ixtatakēstoknī't xlaca'n lā' Jesús, xla' cāhuanilh:
—Tūna'j cataxtutit de nac Jerusalén. Caka'lhī'tit
a'ntū nacāmaxquī'yāni' xaTāta'. Huā'mā' quit
iccālīkalhachihuīna'ni'nī'ta'ni'tza'. 5 Ixlīstu'ncua', Juan
ixlīmā'kpaxīni'n xcān. Pero xtunc a'nchī na'a'kpaxā'tit.
Hui'xina'n nacātamaxquī'yāni' Espíritu Santo. Lā' palaj
nacātamaxquī'yāni' —cāhuanilh Jesús.

Jesús tā'kayāhualh nac a'kapūn

6 Lā' a'ntī ixtatakēstoknī't takalhasqui'nīlh:
—Māpa'ksīni', lā' ¿chā chuhua'j nahui'lī'ya' ixlīmāpa'ksīni'
kalhatin israelita?
7 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Hui'xina'n tūla catica'tzītit huanmā' chi'chini' a'xni'ca'
nala huā'mā'. Xmān Dios ca'tzī a'xni'ca' namacamin
huā'mā' a'ntū nala. U'tza' māpa'ksī. 8 Hui'xina'n
namaklhtīni'nā'tit līmāpa'ksīn a'xni'ca' huan Espíritu
Santo nacālakmināni' porque naka'lhī'yā'tit Espíritu Santo.
Hui'xina'n nachihuīna'nā'tit de quimpālacata nac Jerusalén
lā' na ixlīhuāk estado de Judea lā' nac Samaria lā' na ixlīhuāk
quilhtamacuj.
9 Lā' a'xni'ca' Jesús huankō'lh lā' xla' chu tuncan tzuculh
tā'kayāhua na ixlacapūnca'n. Lā' tanūlh nac lakatin pokl-
hnu' a'ntū cāmātzē'kni'lh. 10 Lā' xlaca'n ixtatalacayāhuayāna'
a'xni'ca' Jesús ixa'mā' tālhmā'n. Lā' chu līmaktin tatāyachi
kalhatu' chi'xcuhuī'n ixpajtzuca'n. Ixtaka'lhī ixlu'xu'ca'n
laksmu'yonko. 11 Lā' xlaca'n tahualh:

—Chi'xcuhuī'n xalanī'n nac Galilea, ¿a'chī' talacayāhuayāna'ntit? U'tza' huā'mā' Jesús, a'ntīn tā'kayāhuanī't nac a'kapūn na milacapūnca'n, ū'tza' nataspi'tpala. Chu a'nchī a'lh, namimpala hua'chi a'xni'ca' tā'kayāhualh na milacapūnca'n —cāhuanica.

Lacsacca Matías para natanū ixlaktapalh Judas

12 Lā' huan apóstoles tataxtulh de nac kēstīn a'nlhā ixuī' pū'olivo. Lā' huan kēstīn ixpajtzu Jerusalén ixlīmakat chu a'cxtim hua'chi tzē natlā'huancan lakatin chi'chini' a'ntū pūjaxcan chu a'nchī tatzo'kni' nac ley. Lā' xlaca'n ta'a'nchokopā nac Jerusalén. 13 Lā' a'xni'ca' tachilh xlaca'n tatō'ca'lh hasta nac cuarto tālhmā'n a'nlhā ixtahui'lāna'ncha' Pedro lā' Jacobo lā' Juan lā' Andrés lā' Felipe lā' Tomás lā' Bartolomé lā' Mateo lā' Jacobo ixo'kxa' Alfeo lā' Simón Zelote lā' Judas ixtā'tin Jacobo. 14 Lā' ixlīhuākca'n a'cxtim talīhui'līlh ta'orarlī lā' tasqui'ni' Dios. Lā' nā ta'orarlīlh nā puscan lā' María a'ntī ixtzī't Jesús lā' nā ixtā'timīn Jesús.

15 Lā' a'ntī ixtatakēstoknī't xlaca'n hua'chi lakatin ciento ā'kalhapu'xam. Lā' huanmā'na chi'chini' Pedro tāyalh ixlaclhpu'nanca'n huan tā'timīn lā' cāhuanilh:

16 —Tā'timīn, chuntza' tasqui'nī que pātle'kelh a'ntū huan ixtachihuīn Dios a'nlhā David hualh pū'la por ixlīmāpa'ksīn Espíritu Santo, ixpālacata Judas. U'tza' huā'mā' Judas a'ntī cāpū'lani'lh xlaca'n a'ntī tachi'palh Jesús. 17 U'tza' Judas a'ntī ixquincātā'latlā'huanāni'. Lā' nā ū'tza' ixtā'scuja Dios hua'chi quina'n tā'scujāuj Dios. 18 Huā'mā' chi'xcu' tamāhualh ti'ya't. Lā' līmāpalalh huan tumīn a'ntū tlajalh por ixpālacata a'ntūn tlahualh a'ntūn tū' tzey. Lā' tatonkopūlh lā' tapālhkālh lā' taxtukō'lh ixpālūhua'. 19 Lā' ixlīhuākca'n xalanī'n nac Jerusalén ixtaca'tzī huā'mā'. U'tza' līmāpācuhuīca ixtacuīni' huan ti'ya't Acéldama. Chuntza' ixtachihuīnca'n a'ntū huanicu'tun Pasakō'nī't Ka'lhni' huan Ti'ya't. 20 Chuntza' tatzo'kni' nac libro ixtacuīni' Salmos:

Calakmaka'nca ixchic.
Lā' a'ntza' nīn tintī' catitahui'lalh.
Lā' nā tatzo'kni' chuntza':
Lā' catanūpā ā'chā'tin na ixlītlōt.

21 Lā' Pedro huampā:

—Catanūlh ixlaktapalh Judas kalhatin a'ntī ixquincātā'latlā'huanāni' ixlīhuāk quilhtamacuj a'xni'ca' Jesús taxtulh lā' tanūlh na quilaclhpu'nanca'n. 22 Calalh kalhatin a'ntī ixquincātā'latlā'huanāni' desde a'xni'ca' Juan mā'kpaxīni'lh hasta huanmā' chi'chini' a'xni'ca' Jesús tā'kayāhualh tālhmā'n na quilacapūnca'n. U'tza' nala hua'chi quina'n lā' namāstū'nca a'nchī Jesús lakahuanchokolh —hualh Pedro.

23 Lā' cālacsacca kalhatu' chi'xcuhuī'n. Lā' de huā' kalhatu'
ixtacuīni' chā'tin José a'ntī ixka'lhī ixtacuīni' ixlītāpātu'
Barsabás lā' ixlītāpātu'tun Justo. Lā' ā'chā'tin huampala
ixtacuīni' Matías. 24 Lā ta'orarlīlh lā' tahualh:
—QuinDiosca'n, hui'x cālakapasni'ya' ixa'clhcunucca'n
ixlīhuākca'n chi'xcuhuī'n. Caquilāmāsu'ni'uj tichū de huā'
tamā'na kalhatu' chi'xcuhuī'n lacsacnī'ta' hui'x. 25 Lā' ū'tza'
natā'scujāni' lā' apóstol nala. Lā' nala ixlaktapalh Judas a'ntī
makxtekli de tā'scujāni' por ixpālacata a'ntūn tlahualh a'ntūn
tū' tzey, lā' ū'tza' lī'a'lh nac pūpātīn.

26 Lā' tzo'kca ixtacuīni' José nac kalhtin ca'psnat. Lā' ix-
tacuīni' Matías tzo'kpalaca nac kalhtin ca'psnat huampala.
Mojōca kalhtu' ca'psnat. Lā' a'xni'ca' mācutuca xmān kalhtin
ca'psnat lā' ixka'lhī ixtacuīni' Matías. Lā' chuntza' tanūlh
Matías ixlītlōt. Lā' a'cchā'lh ixlīkalhacāujtu' apóstoles.

2

Macaminca Espíritu Santo

1 Lā' a'xni'ca' chilh huan chi'chini' a'ntū huanican
Pentecostés, ixlīhuākca'n ixtatakēstokkō'nī't. 2 Chu līmaktin
macasa'nalh de nac a'kapūn hua'chi lakatin palha' ū'ni'
a'ntū kaxmatca huāk huan nac chic a'nlhā ixtahui'lāna'.
3 Lā' cātasu'yuni'lh hua'chi si'makāt a'ntū tasu'yulh hua'chi
lamana'. Lā' tahuī'lh na ixa'cpunca'n chā'tunu' de xlaca'n.
4 Lā' ixa'clhcunucca'n talītatzumakō'lh Espíritu Santo. Lā'
tatzuculh tachihuīna'n xtuncnu' tachihuīn a'ntū cāmaxquī'lh
Espíritu Santo natachihuīna'n.

5 Lā' ixtahui'lāna' nac Jerusalén israelitas, chi'xcuhuī'n
a'ntī ixta'a'cnīni'ni' Dios. Xlaca'n xalanī'n lakachu nac
cā'quilhtamacuj. 6 Lā' a'xni'ca' takaxmatli a'ntū macasa'nalh,
tatakēstokkō'lh ixlīlhūhua'ca'n. Lā' nīn ixtalīca'tzīhui'lāna'
a'nchī ixtakaxmatli ixtachihuīnca'n chā'tunu' xalanī'n
lakatunu' cā'lacchicni'. 7 Lā' tatamakchuyīlh lā' cālē'cnīca
lā' talāhuanilh:
—¿Chu tū' xalanī'n nac Galilea huā' tamā'na chi'xcuhuī'n
a'ntīn tachihuīna'mā'na? 8 Lā' ¿chī līkaxmatāuj quilīhuākca'n
huan tachihuīn a'ntū chihuīna'nāuj desde quilīlacti'na'jca'n?
9 Makapitzīn de quina'n xalanī'n nac Partia lā' Media lā' Elam
lā' Mesopotamia lā' Judea lā' Capadocia lā' Ponto lā' Asia.
10 A'makapitzīn quina'n xalanī'n nac Frigia lā' Panfilia lā'
Egipto lā' ixpajtzu Cirene a'ntū lakatin cā'lacchicni' nac Africa.
Lā' ā'makapitzīn xalanī'n nac Roma a'ntīn taminī'ta'ncha'.
Xlaca'n israelitas lā' nā a'ntī ixtatanūnī't na ixreligionca'n
israelitas. 11 Lā' ā'makapitzīn quina'n xalanī'n nac Creta lā'
Arabia. Lā' quina'n cākaxmatni'yāuj huanmā'na chi'xcuhuī'n,

xalanī'n nac Galilea, a'nchī tachihuīna'mā'na a'ntūn quintachihuīnca'n. Lā' quincātalīchihuīna'mā'ni' catūhuā lej ka'tla' a'ntū tlahualh Dios —talāhuanilh.
12 Lā' ixlīhuākca'n talē'cnīkō'lh lā' tū' taca'tzīlh tuchū. Lā' talāhuanipā:

—¿Tuchū huanicu'tun huā'mā'?

13 Lā' makapitzīn talakapalalh lā' tahualh:

—Huā' tamā'na chi'xcuhuī'n taka'chī.

Pedro cātā'chihuīna'lh tachi'xcuhuī't

14 Lā' Pedro tāyalh ixlīkalhacāujtu' apóstoles lā' cāhuanilh palha':

—Iccāhuaniyāni' chi'xcuhuī'n israelitas lā' milīhuākca'n hui'xina'n a'ntī hui'lā'na'ntit nac Jerusalén. Caca'tzītit huā'mā' lā' cakaxpa'ttit quintachihuīn.
15 Huā' tamā'na chi'xcuhuī'n tū' taka'chī hua'chi puhua'nā'tit hui'xina'n. Tū' taka'chī porque xmān maknajās cūhuīni'.
16 Huā'mā', a'ntū hui'xina'n laktzī'mpā'na'ntit lā' kaxpa'tpā'na'ntit, ū'tza' a'ntū hualh Joel a'ntī ixa'cta'sana' Dios xala' makāntza'. Joel hualh:

17 Dios hualh chuntza':
A'xni'ca' nasputatza' quilhtamacuj na'iccāmacamini' quiEspíritu ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't.
Lā' mi'o'kxa'nca'n lā' mintzu'ma'janca'n natahuan quintachihuīn.
Lā' mi'o'kxa'nca'n natalakachuya lā' mimpapatzīnca'n natalakahuāna'n.
18 Lā' lej ixlīstu'ncua' na'iccāmacamini' xlaca'n quiEspíritu huanmā'na chi'chini' a'ntī quintatā'scuja a'ntīn chi'xcuhuī'n lā' a'ntīn puscan.
Lā' xlaca'n natahuan quintachihuīn.
19 Lā' na'icmāsu'yu lē'cnīn tālhmā'n nac a'kapūn lā' laka'tla'n catūhuā nac ti'ya't.
Lā' natatasu'yu ka'lhni' lā' lamana' lā' mixini' a'ntū hua'chi jini'.
20 Lā' huan chi'chini' tū' naxkaka lā' huan mālhcuyu' natasu'yu hua'chi ka'lhni'.
Lā' ā'calīstān namin ixlaclhchi'chini' Māpa'ksīni' Jesucristo a'xni'ca' namimpala.
Nala lakatin chi'chini' lej xaka'tla'.
Lā' nalaktzī'ncan a'ntū napātle'ke.
21 Lā' nala chuntza': Chuxatī a'ntī nata'sani' Māpa'ksīni' para namaktāya, ū'tza' napūtaxtu.
Chuntza' Joel tzo'knulh a'nchī hualh Dios.

22 Lā' Pedro huampā:

—Chi'xcuhuī'n israelitas, cakaxpa'ttit huā'mā' tachihuīn. Dios cāmāsu'ni'ni' hui'xina'n que ū'tza' māni' macamilh Jesús xala' nac Nazaret. Lā' cāmāsu'ni'ni' huā'mā' por ixpālacata

lē'cnīn a'ntūn tlahualh Jesús por ixlīmāpa'ksīn Dios na mi-
lacapūnca'n. Huā'mā' hui'xina'n ca'tzīyā'tit.
23 Lā' a'xni'ca'
macamāstā'ca Jesús, lā' hui'xina'n hua'ntit que caxtoko-
hua'ca'ca lā' māmaknī'nī'ni'ntit. Lā' a'ntīn tamaknīlh Jesús,
xlaca'n tū' tzeyā chi'xcuhuī'n. Huā'mā' pātle'kelh chuntza'
hua'chi ixtapuhuān Dios a'ntū tūla taxtāpalī lā' chuntza'
hua'chi ixca'tzī Dios makāntza'.
24 Dios mālakahuanīchokolh
Jesús lā' māxtulh de ixlīmāpa'ksīn huan līnīn porque Jesús tūlalh
tachokolh xanīn.
25 David līchihuīna'lh Jesús lā' hualh:

Pō'ktu xa'iclaktzī'n Māpa'ksīni' na quilacapūn.

Lā' huī' na quimpāxtūcāna'j.

Lā' chuntza' tū' ictitamakchuyīlh.

26 U'tza' līpāxuhualh qui'a'clhcunuc lā' icchihuīna'lh catūhuā a'ntū līpāxūj porque tū' catimakxtekca quimacni'.

27 Hui'x tū' namakxteka' quilīca'tzīn nac cā'līnīn, lā' tū' namakxteka' namasa quimacni'.

Quit mi'O'kxa' a'ntī lej tzey.

28 Quimāca'tzīnī'nī'ta' a'nchī na'iclatā'kchoko.

Na'icka'lhī tapāxuhuān na milacapūn.

Lā' chuntza' David tzo'knulh a'nchī nalakahuanchoko Jesús.

29 Lā' Pedro huampā:

—Chi'xcuhuī'n, israelitas hua'chi quit, na'iccāhuaniyāni'
a'ntū stu'ncua' ixpālacata huan quimpapca'n David a'ntī
ixmāpa'ksīni'ca'n israelitas ixuanī't. Xla' nīlh lā' mā'cnūca.
Lā' huī'cus a'nlhā mā'cnūca.
30 Xla' ixa'cta'sana' Dios ixu-
anī't. Lā' ixca'tzī a'nchī Dios ixuanī't que ixlīstu'ncua' nahui'lī
ixlīrey a'ntī ī'xū'yātā'nat David.
31 David ixca'tzī que Cristo
nalakahuanchoko lā' tū' natachoko nac cā'līnīn lā' tū' na-
masa ixmacni' Cristo. Lā' ū'tza' chuntza' lītzo'knulh David.
32 Dios mālakahuanīchokonī't huā'mā' Jesús. Lā' quilīhuākca'n
iclaktzī'nī'ta'uj huā'mā'.
33 Dios līmā'ca'lh Jesús lā' hui'līlh na
ixpāxtūcāna'j. XaTāta' Dios maxquī'lh Jesús huan Espíritu
Santo chuntza' hua'chi hualh pū'la. Lā' nā Jesús macaminī't
Espíritu Santo huā'tzā'. Huā'mā' ū'tza' a'ntū hui'xina'n lak-
tzī'nā'tit lā' kaxpa'tā'tit chuhua'j.
34 David tū' a'lh nac a'kapūn.
Pero ū'tza' māni' hualh:

Huan Māpa'ksīni' Dios huanilh quiMāpa'ksīni': “Catahui'la' na quimpāxtūcāna'j
35 hasta que a'xni'ca' quit na'iccātlaja mintā'ca'tzanī'n”.

Chuntza' tzo'knulh David.

36 Lā' Pedro huampā:

—Cataca'tzīkō'lh xa'nca ixlīhuākca'n xalanī'n nac Israel que Dios hui'līlh Jesús ixlīMāpa'ksīni' lā' ixlīCristo. U'tza' huā'mā' Jesús a'ntī hui'xina'n xtokohua'ca'tit —cāhuanilh Pedro.

37 Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', ta'u'cxca'tzīlh a'nchī lej
ko'hua'jua' lalh ixa'clhcunucca'n. Lā' cāhuanica Pedro lā'
ā'makapitzīn apóstoles:
—Chi'xcuhuī'n, ¿tuchū na'ictlahuayāuj?
38 Lā' Pedro cāhuanilh:
—Caxtāpalī'tit mintapāstacna'ca'n lā' ca'a'kpaxtit
milīhuākca'n hui'xina'n lā' chuntza' namāsu'yu'yā'tit
que tapa'ksīyā'tit con Jesucristo. Lā' chuntza'
nacātamāsputūnu'ni'yāni' mintalaclē'i'ca'n lā'
nacātamaxquī'yāni' huan lē'ksajna' a'ntū Espíritu Santo. 39 U'tza'
a'ntū Dios huanī't namāstā'. Lā' huā'mā' tzē namaklhtīni'nā'tit
hui'xina'n. Lā' nā tzē natamaklhtīni'n nā mincamana'ca'n
lā' nā ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't xalanī'n ā'lakatunu'
xcānsipejni' lā' ixlīhuāk a'ntīn cāta'sani' huan Māpa'ksīni'
quinDiosca'n.
40 Lā' Pedro lej cāhuanilh lā' cāmaxquī'lh tapāstacna' lā' hualh:
—Capūtaxtutit lā' chuntza' tū' napāstacna'nā'tit hua'chi
huā'mā' tachi'xcuhuī't tū' tzey a'ntīn tahui'lāna' chuhua'j
—cāhuanilh Pedro.
41 Lā' a'ntīn takalhlaka'ī'lh ixtachihuīn Pedro, xlaca'n
ta'a'kpaxli. Lā' a'ntīn takalhlaka'ī'lhcus huā'mā' chi'chini'
lakatu'tun mil tachi'xcuhuī't. 42 Lā' xlaca'n tū' ixtamakxteka
ixlīmāsca'tīnca'n apóstoles. Lā' tū' ixtamakxteka tatakēstoka
lā' tamālacpitzi pāntzi lā' ta'orarlī. Lā' ixtaka'lhī chu lakatin
ixtapuhuānca'n.

A'nchī ixtalīlatlā'huan a'ntī ixtakalhlaka'ī' xapū'la

43 Lā' ixlīhuākca'n ixtajicua'n. Lā' huan apóstoles tatlahualh
lej lhūhua' laka'tla'n catūhuā a'ntū māsu'yulh ixlīmāpa'ksīn
Dios. 44 Lā' ixlīhuāk a'ntī ixta'a'ka'ī', ixtahui'lāna' kēxtim lā'
chu lakatin ixtamākēxtimīnī't huāk a'ntū ixtaka'lhī. 45 Lā'
tastā'lh ixti'ya'tca'n lā' a'ntū ixtaka'lhī lā' ixtalāmālacpitzini'lh
ixlīhuākca'n como hua'chi chā'tunu' ixtamaclacasqui'n.
46 Lā' lakalīyān ixtatakēstoka nac xaka'tla' līto kpān. Lā'
ixtamālacpitzi pāntzi na ixchicca'n lā' ixtahuā'yan con
tapāxuhuān. Lā' ixa'clhcunucca'n huāk lactza'ta'ta'. 47 Lā'
ixtalīchihuīna'n a'nchī ixlēka'tla' Dios. Lā' ixcālaktzī'ncan como
lej tzeyā chi'xcuhuī'n. Lā' Māpa'ksīni' Dios ixmālhūhuī'pala
lakalīyān. Lā' lakalīyān lhūhua'ntēlhalh a'ntī ixtapūtaxtu.

3

Mātzeyīca kalhatin a'ntī ixlū'ntū'lanī't

1 Pedro lā' Juan ixtatanū kēxtim na ixlītokpānca'n israeli-
tas. Lā' ixchā'n huan hora a'ntū ixtapū'orarlī, hua'chi
maktu'tun kōtanū. 2 Lakalīyān ixuī' a'ntza' kalhatin chi'xcu'
a'ntī ixlū'ntū'lanī't desde a'xni'ca' lacatuncuīlh. Lā' ixui'līcan
lakalīyān na ixlacapūn xamākalhcha lītokpān. Lā' huan

mākalhcha ixtacuīni' Tzēhuanī't. Lā' a'ntza' ī'squi'nīhuā'yan lā'
ixcāsqui'ni' a'ntī ixtatanū nac lītokpān. 3 Lā' xla' cālaktzī'lh
Pedro lā' Juan a'xni'ca' ixtatanūmā'na nac lītokpān lā' xla'
cāsqui'ni'lh. 4 Lā' Pedro lā' Juan talakalaktzī'hui'līlh lā' Pedro
huanilh:

—Caquilālaktzī'uj quina'n.

5 Lā' xla' cālakalaktzī'lh lā' ixpuhuan que namaxquī'can
catūhuā. 6 Lā' Pedro hualh:

—Tū' icka'lhī plata nīn oro. Pero na'icmaxquī'yāni' a'ntū
icka'lhī. Por ixlīmāpa'ksīn Jesucristo xala' nac Nazaret, catāya'
lā' catlā'hua'.

7 Lā' makachi'palh ixpekecāna'j lā' yāhualh. Lā' huanmā'
ka'tlā'tus chu līlacapalh ixtojon lā' ixtūpixni' lactli'hui'quilh.
8 Lā' lacapalh tāyalh lā' tlā'hualh lā' cātā'tanūlh Pedro lā' Juan
nac lītokpān. Lā' ixtlā'huantēlha tanūlh lā' ixtā'kapūyāhua lā'
ixuan a'nchī Dios lej ka'tla'. 9 Lā' ixlīhuāk tachi'xcuhuī't
talaktzī'lh a'nchī ixlatlā'huan lā' xlaca'n tamāka'tlī'lh Dios.
10 Lā' talakapasli ū'tza' a'ntī ī'squi'nīhuā'yamā' na ixlacapūn
ixlītokpānca'n israelitas, a'nlhā huanican huan mākalhcha
Tzēhuanī't. Lā' talē'cnīlh a'ntū ixpātle'keni'nī't huan chi'xcu'.
Lā' tū' ixtalīca'tzīhui'lāna'.

Pedro a'cta'sana'lh na ixcorredor Salomón

11 Lā' huan chi'xcu' a'ntī ixlū'ntū'lanī't lā' a'ntī ixtzeyanī'tcus,
ixcātā'lāmakachi'patlā'huan Pedro lā' Juan. Lā' ixlīhuāk
tachi'xcuhuī't tatu'jnuntēlhalh lā' cālaktakēstokca nac corredor
a'nlhā huanican ixtacuīni' ixcorredor Salomón. Lā' lej
talē'cnīlh. 12 Lā' Pedro, a'xni'ca' laktzī'lh huā'mā', cāhuanilh
tachi'xcuhuī't:

—Chi'xcuhuī'n israelitas, ¿a'chī' a'cnī'yā'tit huā'mā'? Lā'
¿a'chī' quilālakalaktzī'nāuj? Tū' quilīmāpa'ksīnca'n a'ntū
iclīmātzeyīnī'ta'uj lā' tū' por quimpālacataca'n porque quina'n
tzeyā chi'xcuhuī'n. 13 Tlahualh huā'mā' ixDiosca'n Abraham
lā' Isaac lā' Jacob lā' quinatāta'na'ca'n. U'tza' Dios māsu'yunī't
que lej ka'lhī līmāpa'ksīn Jesús a'ntī ixO'kxa' Dios. Lā'
huā'mā' Jesús ū'tza' a'ntī macamāstā'tit hui'xina'n lā'
kalhtatzē'ktit na ixlacapūn Pilato a'xni'ca' xla' ixlīhui'līnī't
namakxteka. 14 Lā' hui'xina'n kalhtatzē'ktit a'ntī lej tzey
lā' tlahuanī't xmān a'ntū lej tzey. Lā' hui'xina'n squi'ntit
cacātamāxtuni'ni' lā' camakxtekca kalhatin maknīni'. 15 Lā'
māmaknīnīni'ntit Jesús a'ntī māstā' vida lā' a'ntīn Dios
mālakahuanīchokolh. Lā' quina'n icmāstū'ncāuj a'nchī
lakahuanchokolh. 16 Ickalhlaka'ī'yāuj Jesucristo. U'tza'
līmātzeyīca huā'mā' chi'xcu' a'ntī hui'xina'n laktzī'nā'tit
lā' lakapasā'tit. Jesús quincāmaxquī'ni' ixtapuhuān. U'tza'
līmātzeyīca xa'nca na milacapūnca'n milīhuākca'n hui'xina'n.

17 ’Lā' chuhua'j chi'xcuhuī'n, quit icca'tzī que hui'xina'n tū'
ixmāchekxī'yā'tit a'ntūn tlahua'tit a'xni'ca' māmaknīnīni'ntit
Jesús. Lā' nā tū' ixtamāchekxī mimpūchihuīna'nī'nca'n. 18 Dios
māca'tzīnīni'lh xapū'la que Cristo napātīni'n. Chuntza'
tahualh ixa'cta'sana'nī'n Dios xalanī'n makān. Huā'mā'
tlōkentaxtūlh Dios. 19 Lā' chuhua'j hui'xina'n caxtāpalī'tit
mintapāstacna'ca'n lā' caxtāpalī'tit mi'a'clhcunucca'n lā'
chuntza' naxapacan mintalaclē'i'ca'n. Lā' chuntza' namin
huan chi'chini' a'xni'ca' Dios nacāmāske'hui'huī'ni'yāni'
mi'a'clhcunucca'n. 20 Lā' namacamin Jesucristo a'ntī
xapū'la līhui'līlh Dios nacāmacamini'yāni' hui'xina'n. 21 Pero
Jesucristo ka'lhī natachoko nac a'kapūn hasta a'xni'ca'
Dios nalacāxtlahuapalakō' ixlīhuāk a'nchī Dios makāntza'
cāmāchihuīnīlh ixa'cta'sana'nī'n a'ntī lacuan. 22 Moisés
cāhuanilh quinapapna'ca'n:

Huan Māpa'ksīni' quinDiosca'n nacāmacamini'yāni' hui'xina'n kalhatin a'cta'sana', chuntza' hua'chi quimacamilh quit.
Lā' ū'tza' nala kalhatin de hui'xina'n.
Lā' hui'xina'n nakaxpa'tā'tit ixlīhuāk a'ntū xla' nacāhuaniyāni'.
23 Lā' a'ntīn tū' natakalhlaka'ī a'ntū nahuan huanmā' chi'xcu', ū'tunu'n nacāmāsputūcan lā' nacātamacaxtucan de ixlaclhni' tachi'xcuhuī't.

24 ’Lā' chuntza' tahualh ixlīhuākca'n ixa'cta'sana'nī'n Dios
xalanī'n makān lā' Samuel lā' nā a'ntīn tamilh ā'calīstān.
Xlaca'n tahualh que chuntza' napātle'ke. 25 Hui'xina'n ixca-
mana'ca'n ixa'cta'sana'nī'n Dios. Lā' nā mila'ca'n huan con-
venio a'ntū talacāxtlahualh quinDiosca'n lā' quinapapna'ca'n.
Tlahuaca huan convenio a'xni'ca' Dios huanilh Abraham:

Por ixpālacata minatā'natna' nacāsicua'lanālīcan ixlīhuāk tachi'xcuhuī't xala' nac quilhtamacuj.

26 A'xni'ca' Dios macamilh ixO'kxa', cālakmacamini' hui'xina'n
pū'la para que milīhuākca'n camakxtektit mintalaclē'i'ca'n lā'
chuntza' nacātasicua'lanālīyāni' —hualh Pedro.

4

Pedro lā' Juan na ixlacapūnca'n pūchihuīna'nī'n

1 Lā' a'xni'ca' Pedro lā' Juan ixtatā'chihuīna'mā'na
tachi'xcuhuī't, talakmilh curasna' lā' ixcapitán tropasna'
xalanī'n nac lītokpān lā' nā saduceosnu'. 2 Xlaca'n
tatamakchuyīlh por ixpālacata a'ntū ixcāmāsu'ni'can
tachi'xcuhuī't lā' a'nchī ixtamāca'tzīnīni'n que Jesús
lakahuanchokolh, lā' chuntza' nalīlakahuanchokocan. 3 Lā'
cāchi'paca Pedro lā' Juan lā' cāmānūca nac pūlāchī'n. Lā' como
kōtanūtza' ixuanī't, cāmakxtekca a'ntza' hasta ixlīlakalī. 4 Lā'
ta'a'ka'ī'lh lej lhūhua' a'ntīn takaxmatli huan tachihuīn. Lā'
ixlīlhūhua' hua'chi lakaquitzis mil chi'xcuhuī'n.

5 Lā' ixlīlakalī tatakēstokli nac Jerusalén huan pūchihuīna'nī'n
lā' xanapuxcu'nu' israelitas lā' mākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley.
6 Lā' tamilh Anás, a'ntī xamāpa'ksīni' curasna', lā' Caifás
lā' Juan lā' Alejandro lā' ixlīhuāk ixtalakapasnī'n huan
xamāpa'ksīni' curasna'. 7 Lā' a'xni'ca' ixcāhui'līcanī'ttza' Pedro
lā' Juan na ixlacapūnca'n, cākalhasqui'nīca:

—¿Tichū ixlīmāpa'ksīn a'ntū lītlahua'tit huā'mā'? Lā' ¿tichū ixquilhtampān tlahua'tit huā'mā'?

8 Lā' ixa'clhcunuc Pedro ixlītzuma' Espíritu Santo lā' cāhuanilh:

—Chi'xcuhuī'n, pūchihuīna'nī'n lā' xanapuxcu'nu' israelitas:
9 Chuhua'j quina'n quilāmālacapū'nī'ta'uj por ixpālacata lakatin
a'ntūn tzey ictlahuani'uj huā'mā' chi'xcu' ī'tza'ca' lā' por
ixpālacata a'nchī mātzeyīcanī't. 10 Caca'tzītit milīhuākca'n
hui'xina'n lā' cataca'tzīlh ixlīhuāk tachi'xcuhuī't israelitas
huā'mā' a'ntū lalh. Huā'mā' chi'xcu' a'ntī yā na milacapūnca'n
hui'xina'n, ū'tza' līmātzeyīlh por ixlīmāpa'ksīn Jesucristo
xala' nac Nazaret. U'tza' Jesucristo a'ntī hui'xina'n
māxtokohua'ca'nīni'ntit lā' Dios mālakahuanīchokolh. 11 Huā'mā'
Jesucristo ū'tza' a'ntī lakmaka'ntit hui'xina'n hua'chi
tapācna'nī'n talakmaka'n lakatin chihuix. Lā' chuhua'j
huā'mā' Jesucristo hua'chi chihuix a'ntū pū'la hui'līca
ixa'katzā'stūn. 12 Lā' Jesucristo xmān ū'tza' māpūtaxtunu'.
Lā' tū' a'nampala ā'kalhatin chi'xcu' nac cā'quilhtamacuj a'ntī
tzēn quincāmāpūtaxtūyāni' —hualh Pedro.

13 Lā' a'xni'ca' talaktzī'lh huan pūchihuīna'nī'n a'nchī Pedro
lā' Juan tū' ixtajicua'n, xlaca'n talē'cnīlh porque ixtaca'tzī que
Pedro lā' Juan xlaca'n catīhuāyā chi'xcuhuī'n lā' tuntū' lej
ixtaca'tzī. Lā' ū'tza' talīmāchekxīlh que xlaca'n ixtatā'latlā'huan
Jesús. 14 Lā' talaktzī'lh huan chi'xcu' a'ntī mātzeyīca lā' ixyā
ixlacapūnca'n. Lā' tūlalh tahualh que tū' tzey a'ntūn tatlahualh
Pedro lā' Juan. 15 Lā' cāmaxquī'ca līmāpa'ksīn catataxtulh mac-
sti'na'j Pedro lā' Juan a'nlhā ixtatakēstoknī't a'ntī ixtatlahua
justicia. Lā' takalhachihuīna'lh xlaca'n 16 lā' talāhuanilh:

—¿Tuchū nacātlahuani'yāuj huā' tamā'na chi'xcuhuī'n? Por ixpālacataca'n ū'tunu'n, pātle'kenī't lakatin ka'tla' lē'cnīn. Huā'mā' taca'tzī ixlīhuākca'n a'ntīn tahui'lāna' nac Jerusalén. Lā' tūlalh catikalhtatzē'kui.
17 Lā' cacāmākē'klhauj lā'
cacāhuaniuj que tū'tza' catahuanilh huan ixtacuīni' Jesús
nīn ā'chā'tin. Lā' chuntza' tū'tza' catitalhūhua'lh huan a'ntīn
takalhlaka'ī' huan ixtachihuīnca'n —talāhuanilh.

18 Lā' cāmātayīni'nca Pedro lā' Juan lā' cāmāpa'ksīca que
tū'tza' catachihuīna'lh lā' tū'tza' catamāsu'yulh nīn ā'maktin
por ixlīmāpa'ksīn Jesús. 19 Lā' Pedro lā' Juan takalhtīni'lh lā'
tahualh:

—¿Chu tzey na ixlacapūn Dios na'iccā'a'kahuāna'ni'yāni' hui'xina'n lā' tū' na'ica'kahuāna'ni'yāuj Dios? ¿Chichū puhua'nā'tit? Lā' caquilāhuaniuj.
20 Quina'n tūla ictimakxtekui de na'icuanāuj a'ntū iclaktzī'nī'ta'uj lā' a'ntū ickaxmatnī'ta'uj —hualh Pedro.
21 Lā' a'xni'ca' ixcāmākē'klhacanī't huampala, cāmakxtekca. Tūla ixtakaksni' a'nchī natalīcastigarlī porque ixtajicua'ni' huan tachi'xcuhuī't porque, por ixpālacata a'ntū ixpātle'kenī't, ixlīhuākca'n ixtachihuīna'n a'nchī lej ka'tla' Dios.
22 Lā' huan chi'xcu' a'ntī tlahuani'canī't huan lē'cnīn ixka'lhītza' más de tu'pu'xam cā'ta.

Huan tā'timīn tasqui'ni'lh Dios que cacāmaktāyalh para que tū' natajicua'n

23 Lā' a'xni'ca' Pedro lā' Juan ixcāmakxtekcanī'ttza', talaka'lh ixcompañerosnu'ca'n. Lā' cāhuanica ixlīhuāk a'ntū ixtahuanī't huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' huan xanapuxcu'nu' israelitas.
24 Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', ixlīhuāk a'cxtim ta'orarlīlh lā' tahuanilh Dios lej palha':
—Māpa'ksīni', hui'x Dios lā' hui'x tla'hua' a'kapūn lā' ti'ya't lā' ixlīhuāk a'ntū a'nan.
25 Lā' por ixlīmāpa'ksīn Espíritu Santo māchihuī'ni' David a'ntī ixtā'scujāni'. Lā' David hualh chuntza':
¿A'chī' lej tata'sa con tā'kcha tachi'xcuhuī't a'ntīn tū' israelitas?
¿A'chī' tapāstaca huan tachi'xcuhuī't a'ntūn tū' tasqui'nī?
26 Lā' huan reyni' xala' nac huā' quilhtamacuj talalh ixtā'ca'tza Dios.
Lā' huan pūchihuīna'nī'n tatakēstokli, lā' talītalakspi'tli huan Māpa'ksīni' Dios lā' nā Cristo a'ntī Dios lacsacui'līnī't.
27 'U'tza' lej stu'ncua'. Nac huā'mā' xcānsipej tatakēstokli Herodes lā' Poncio Pilato lā' huan israelitas lā' a'ntīn tū' israelitas. Lā' talītalakspi'tli Jesús mi'O'kxa' lacuan a'ntī lacsacui'līnī'ta' hui'x, quinDiosca'n.
28 Xlaca'n tatakēstokli natatlahua xmān a'ntū hui'x līhui'li' xapū'la a'ntū nala lā' xmān a'ntū milīmāpa'ksīn lā' mintapuhuān.
29 Lā' chuhua'j, Māpa'ksīni' Dios, chu tū' la'ktzi' a'nchī quincātamakē'klhacu'tunāni'. Lā' caquilāmaktāyauj quina'n a'ntī iccātā'scujāni'. Chuntza' na'icchihuīna'nāuj mintachihuīn lā' tū' ca'icjicua'nui.
30 Lā' camāsu'yu' milīmāpa'ksīn lā' cacāmātzeyi' lā' calalh laka'tla'n catūhuā lā' lē'cnīn por ixlīmāpa'ksīn Jesús mi'O'kxa' lacuan.
31 Lā' a'xni'ca' ixta'orarlīnī'ttza', tachiquilh a'nlhā ixtatakēstoknī't. Lā' ixa'clhcunucca'n ixlīhuākca'n talītatzumalh Espíritu Santo. Lā' tachihuīna'lh ixtachihuīn Dios lā' tū' ixtajicua'n.

Chu lakatin tamākēxtimīlh huāk a'ntū ixtaka'lhī

32 Lā' ixlīlhūhua' a'ntī ixtakalhlaka'ī'nī't lā' chu lakatin tapāstacna' lā' ixtaka'lhī chu lakatin tapuhuān. Lā' nīn

tintī' puhuanli que tūla namāstā' a'ntū ixka'lhī. Lā' chu
lakatin ixtamākēxtimīnī't ixlīhuāk a'ntū ixtaka'lhī. 33 Lā' huan
apóstoles ixtaka'lhī lhūhua' līmāpa'ksīn. Lā' ixtamālacstū'nca
que Māpa'ksīni' Jesús ixlakahuanchokonī't. Lā' Dios
ixcāsicua'lanālī. 34 Lā' nīn tintī' ī'sputni' catūhuā porque
ixlīhuākca'n a'ntī ixtaka'lhī ixti'ya'tca'n lā' ixchicca'n, ixtastā'
lā' ixtalīmin ixtapalh a'ntū ixtastā'. 35 Lā' ixtamaxquī'
huan apóstoles. Lā' tamālacpitzilh chā'tunu' chu a'nchī
ixtamaclacasqui'n. 36 Lā' ixuī' kalhatin chi'xcu' ixtacuīni' José.
Lā' huan apóstoles tamāpācuhuīlh por ixlītāpātu' ixtacuīni'
Bernabé (huā'mā' huanicu'tun māko'xamixīni'). Lā' ū'tza'
levita ixuanī't xala' nac Chipre. 37 Lā' xla' ixka'lhī ixti'ya't. Lā'
stā'lh lā' cālīmini'lh ixtapalh lā' cāmaxquī'lh huan apóstoles.

5

Tamātzē'kli macsti'na'j tumīn Ananías lā' Safira

1 Lā' nā ixuī' kalhatin chi'xcu' ixtacuīni' Ananías. Lā' ixka'lhī
ixpuscāt a'ntī ixtacuīni' Safira. Lā' xlaca'n tastā'lh pītzina'j
ixti'ya'tca'n. 2 Lā' Ananías māquī'lh macsti'na'j ixtapalh. Lā'
nā ixpuscāt nā ixlīca'tzī. Lā' Ananías līmilh a'ntū a'katāxtūlh
lā' cāmaxquī'lh huan apóstoles. 3 Lā' Pedro hualh:

—Ananías, ¿a'chī' mātzumanī't mi'a'clhcunuc ko'ti'ti' lā'
xtāpalīlh mintapāstacna' para nalē'ksa'nīni'na' Espíritu Santo lā'
namāquī'ya' macsti'na'j huan tumīn ixtapalh ti'ya't? 4 ¿Chu
tū' mila' ixuanī't huan ti'ya't a'xni'ca' tūna'j ī'stā'ya'? ¿Chu tū'
mila' ixuanī't huan ixtapalh a'xni'ca' stā't huan ti'ya't? ¿A'chī'
pāstacti natlahua'ya' huā'mā'? Lā' hui'x a'ksa'nī'ni' tū' xmān na
ixlacapūn chi'xcuhuī'n. Hui'x nā a'ksa'nī'ni' na ixlacapūn Dios
—hualh Pedro.

5 Lā' a'xni'ca' Ananías kaxmatli huā'mā' tachihuīn, a'kā'lh
xanīn. Lā' lej ixtajicua'n ixlīhuākca'n a'ntīn takaxmatli. 6 Lā'
huan o'kxa'n tasacli Ananías lā' tamaksna'tli lā' tamāxtulh lā'
tamā'cnūlh.

7 Lā' hua'chi ixlīlakatu'tun hora ixpuscāt Ananías tanūlh. Xla'
tū' ixca'tzī a'ntū ixpātle'kenī't. 8 Tuncan Pedro huanilh:

—Caquihua'ni', ¿lhānchula' līstā'tit huan ti'ya't?

Lā' huan puscāt huanilh chu a'cxtim chuntza' chī ixuaninī't
ixkōlu'.

9 Lā' Pedro huanilh:

—Lā' ¿a'chī' chu lālīca'tzīyā'tit na'a'ksa'nī'ni'nā'tit ixEspíritu
Māpa'ksīni'? Cakaxpa'tti a'nchī tatantūsa'nan kēpūn a'ntī
tamā'cnūnī't minkōlu'. Lā' nā hui'x natamāxtuyāni' —hualh
Pedro.

10 Lā' līlacapalh huan puscāt a'kā'lh xanīn na ixlacapūn Pe-
dro. Lā' huan o'kxa'n tatanūchi lā' talaktzī'lh mā' xanīn. Lā'
tamāxtulh lā' tamā'cnūlh ixpāxtūn ixkōlu'. 11 Lā' lej ixtajicua'n

ixlīhuākca'n a'ntī ixtakalhlaka'ī' lā' ixlīhuākca'n a'ntīn takaxmatli huā'mā'.

Tlahuaca lhūhua' lē'cnīn lā' laka'tla'n catūhuā

12 Lā' huan apóstoles tatlahualh lhūhua' lē'cnīn lā' laka'tla'n
catūhuā ixlaclhpu'nanca'n tachi'xcuhuī't. Lā' ixtatakēstoknī't
ixlīhuākca'n na ixcorredor Salomón. 13 Nīn chā'tin de ix-
talhūhuā'tca'n tū' talīhui'līlh natatā'takēxtimī con ū'tunu'n. Lā'
tachi'xcuhuī't lej ta'a'cnīni'ni'lh. 14 Lā' a'ntī ixtakalhlaka'ī'
huan Māpa'ksīni' ā'chulā' ixtalhūhua'n chi'xcuhuī'n lā' puscan.
15 Lā' ixcālīmincan huan ī'tza'ca'nī'n nac cā'tejen a'nlhā ixtētaxtu
Pedro. Lā' ixcāhui'līcan nac laklaj lā' na ī'xti'catca'n, palh
tzē cahuā a'yuj xmān ixmāspilē'k Pedro ixcāmāskē'kēlh lā'
chuntza' ixcāmātzeyīlh makapitzīn ī'tza'ca'nī'n. 16 Lā' nā ix-
tamimā'na nac Jerusalén lhūhua' tachi'xcuhuī't xalanī'n huan
xcānsipejni' na ixpajtzu Jerusalén. Lā' ixtalīmin ī'tza'ca'nī'n lā'
a'ntī ixtaka'lhī tlajana'nī'n. Lā' ixlīhuākca'n cāmātzeyīca.

Cāmacaputzaca Pedro lā' Juan

17 Lā' tatā'kaquī'lh huan xamāpa'ksīni' curasna' lā'
ixchi'xcuhuī'n a'ntī ixtakalhlaka'ī' ixtamākalhtō'kē'nca'n
saduceosnu'. Lā' lej ixtalakca'tzan xlaca'n. 18 Lā' cāchi'paca
huan apóstoles lā' cāmānūca nac pūlāchī'n. 19 Lā' Dios
macamilh kalhatin ángel. Lā' huan ángel cāmālaquī'ni'lh huan
pūlāchī'n cā'tzī'sa lā' cāmāxtulh lā' cāhuanilh:

20 —Capitit lā' catāya'tit nac xaka'tla' lītokpān lā' cacātā'chihuīna'ntit huan tachi'xcuhuī't ixlīhuāk ixpālacata a'nchī tzē natalīka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n.

21 Lā' a'xni'ca' ixtakaxmatnī't huā'mā', tatanūlh nac xaka'tla' lītokpān a'xni'ca' ixtuncuīmā'tza' lā' tamāsu'yulh.

Lā' huan xamāpa'ksīni' curasna' lā' nā ixchi'xcuhuī'n tatakēstokli. Lā' cāmākēstokca ū'tunu'n a'ntī ixtatlahua justicia lā' ixlīhuāk xanapuxcu'nu' xala' nac Israel. Lā' cāmacā'nca policíasna' para natamāxtu huan tachī'nī'n de nac pūlāchī'n lā' natalīmin.
22 Lā' a'xni'ca' huan policíasna' tachā'lh, tū'
cākaksca nac pūlāchī'n. Tataspi'tchokolh lā' tamāca'tzīnīlh.
23 Lā' tahualh:

—Icchā'uj nac pūlāchī'n lā' iclaktzī'uj lā' ixlacchahua xa'nca. Lā' huan maktaka'lhna'nī'n ixtayāna' na ixlacapūn mākalhcha. Lā' a'xni'ca' icmālaquī'uj, nīn tintī' ickaksui na ixchakān huan pūlāchī'n.

24 Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', xacapitán xaka'tla'
lītokpān lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' lej lhūhua'
tapāstacna'lh tuchūn chuhua'j nala. 25 Lā' chu tuncan milh
kalhatin lā' cāhuanilh:

—Huan chi'xcuhuī'n a'ntī hui'xina'n cāmānū'tit nac pūlāchī'n tayāna'ncha' nac xaka'tla' lītokpān lā' tamāsu'ni'mā'na huan tachi'xcuhuī't.

26 Lā' tuncan ta'a'lh huan capitán lā' huan policíasna' lā'
cāquītēpalaca Pedro lā' Juan. Lā' cālīminca lej līlacatzucu
porque ixtajicua'ni' huan tachi'xcuhuī't que ixcāmūta'laca.
27 Lā' a'xni'ca' ixcālīmincanī'ttza', cāhui'līca ixlacapūnca'n huan
pūchihuīna'nī'n. Lā' xamāpa'ksīni' curasna' cākalhasqui'nīlh:

28 —¿Chu tū' iccāmāpa'ksīni' hui'xina'n lej līpalha'
que tū'tza' camāsu'yu'tit por ixquilhtampān Jesús? Lā'
hui'xina'n cāmāsca'tīkō'tittza' xalanī'n nac Jerusalén huā'
mintamākalhtō'kē'nca'n. Lā' hui'xina'n hua'nā'tit que quina'n
iclē'nāuj cuenta por ixpālacata maknīca Jesús.

29 Lā' takalhtīni'lh Pedro lā' ā'makapitzīn apóstoles lā'
tahualh:

—Lā' ¿chu tzey palh na'iccā'a'kahuāna'ni'yāuj chi'xcuhuī'n lā'
tū' na'ica'kahuāna'ni'yāuj Dios? 30 IxDiosca'n quinatāta'na'ca'n
mālakahuanīchokolh Jesús a'ntī hui'xina'n māmaknīnīni'ntit
a'xni'ca' xtokohua'ca'ca nac cruz. 31 Lā' Dios līmā'ca'lh Jesús lā'
hui'līlh na ixpāxtūcāna'j lā' hui'līlh xapuxcu' lā' māpūtaxtūnu'.
U'tza' tlahualh para que xalanī'n nac Israel nataxtāpalī ix-
tapāstacna'ca'n lā' nacāmāsputūnu'ni'can a'ntū talaclē'ni' Dios.
32 Lā' quina'n icmālacstū'ncāuj huā'mā'. Lā' nā chuntza'
mālacstū'nca huan Espíritu Santo a'ntī Dios cāmaxquī'nī't
xlaca'n a'ntīn ta'a'kahuāna'ni' Dios.

33 Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', ta'a'kchā'lh lā'
ixcāmaknīcu'tuncan. 34 Lā' kalhatin pūchihuīna', a'ntī
fariseo ixuanī't, ixtacuīni' Gamaliel. Xla' ū'tza' kalhatin
mākalhtō'kē'ni' de huan ley. Lā' lej ixa'cnīni'ni'can. Xla'
tāyalh lā' māpa'ksīni'lh que cacāmāxtuca Pedro lā' Juan
lakatin ka'tlā'tus. 35 Lā' Gamaliel cāhuanilh huan ā'makapitzīn
pūchihuīna'nī'n:

—Chi'xcuhuī'n xalanī'n nac Israel, capāstacna'ntit
xa'nca a'ntū nacātlahua'ni'yā'tit huā' tamā'na chi'xcuhuī'n.
36 Ca'tzīyā'tit que makāntza' i'xuī' kalhatin chi'xcu' ixtacuīni'
Teudas, a'ntī ixuan que xla' lej ka'tla'. Lā' makapitzīn
chi'xcuhuī'n, como hua'chi lakatā'ti' ciento, tastālani'lh. Xla'
maknīca. Lā' ta'a'kahuankō'lh ixlīhuākca'n a'ntī ixtastālani'nī't.
Lā' chuntza' līsputli a'ntū ixlītzucunī't Teudas. 37 Lā' ā'calīstān
ixui'lapā Judas xala' nac Galilea a'xni'ca' lālaktzo'kca. Xla'
cācuccha'xli makapitzīn lā' ixtastālani'. Lā' nā Judas sputli.
Lā' ta'a'kahuankō'lh a'ntī ixtastālani'nī't. 38 Lā' chuhua'j
iccāhuaniyāni' hui'xina'n, nīn tuntū' cacātlahuani'tit huan
chi'xcuhuī'n lā' cacāmakxtektit. Palh huā'mā' tapāstacna' lā'
huā'mā' tamākalhtō'kē'n xmān ixla'ca'n chi'xcuhuī'n, ixa'cstu
nasputa. 39 Lā' palh ixla' Dios, tū' maktin catimāpānū'tit. Tū'
ixlīca'tzan kalhtaxtoktipā'na'ntit Dios —cāhuanilh Gamaliel.

40 Lā' ta'a'ka'ī'lh ixtachihuīn Gamaliel. Lā' cāmātayīni'ca
huan apóstoles lā' cāsno'kca. Lā' cāhuanica que tū'tza' nat-

achihuīna'n por ixquilhtampān Jesús. Lā' cāmakxtekca.
41 Lā' Pedro lā' Juan tataxtulh ixlacapūnca'n pūchihuīna'nī'n. Lā' tapāxuhualh porque cālaktzī'nca xlaca'n lej tzey para natapātī a'ntū lej līmāxana' por ixpālacata Jesucristo.
42 Lā' lakalīyān nac xaka'tla' lītokpān lā' na ixchicca'n, tū' ixtamakxteka tamāsu'yu lā' tachihuīna'n ixpālacata Jesucristo.

6

Cālacsacca kalhatojon maktāyana'nī'n

1 Huā'mā'na chi'chini' ixtalhūhua'ntēlha huan a'ntī ixtakalhlaka'ī'. Lā' huan chi'xcuhuī'n griegos cāhuanilh huan hebreos que tū' xa'nca ixcāmāpitzini'can a'ntū ixcāmaxquī'can huan lakapūtnu' griegasna' lakalīyān.
2 Lā' huan kalhacāujtu' apóstoles tamākēstokli ixlīhuāk a'ntī ixtakalhlaka'ī' lā' cāhuanica:

—Tū' līmakuan na'icmakxtekāuj na'icmāsu'yuyāuj ixtachihuīn Dios lā' na'icmāstā'yāuj līhua't.
3 Pues chuhua'j, tā'timīn, cacālacsactit hui'xina'n kalhatojon chi'xcuhuī'n de hui'xina'n. Cacālacsactit a'ntī cālakapascan huāk lacuan lā' a'ntī talītzuma Espíritu Santo lā' a'ntī lej xa'nca tapāstacna'n. Lā' nacāmacamaxquī'yāuj huā'mā' lītlōt.
4 Lā' quilītlōtca'n quina'n chu ū'tza'tza': na'icorarlīyāuj lā' na'icmāsu'yuyāuj ixtachihuīn Dios —cāhuanica.

5 Huā'mā' cāminī'ni'lh ixlīhuāk huan ixtalhūhuā'tca'n. Lā' lacsacca huan Esteban, kalhatin chi'xcu' a'ntī ixlītzuma Espíritu Santo lā' a'ntī xa'nca ixkalhlaka'ī' Dios. Lā' cālacsacca Felipe lā' Prócoro lā' Nicanor lā' Timón lā' Parmenas lā' Nicolás xala' nac Antioquía a'ntī ixtanūnī't na ixreligionca'n israelitas.
6 Lā' cālīminca ixlacapūnca'n apóstoles lā' ta'orarlīlh lā' ta'a'cpūmā'ca'lh ixmacanca'n.

7 Lā' a'kahualh ixtachihuīn Dios. Lā' a'ntī ixtakalhlaka'ī' lej ixtalhūhua'ntēlha nac Jerusalén. Lā' lhūhua' curasna' takalhlaka'ī'lh lā' ta'a'kahuāna'ni'lh ixtachihuīn Dios.

Chi'paca Esteban

8 Lā' Esteban lej ixkalhlaka'ī' lā' lej ixka'lhī līmāpa'ksīn. Lā' ixtlahua laka'tla'n catūhuā lā' lē'cnīn ixlaclhpu'nanca'n tachi'xcuhuī't.
9 Lā' tatā'kaquī'lh makapitzīn xalanī'n na ixlītokpānca'n israelitas a'ntī ixcāmāpācuhuīcan Libertos, lā' nā xalanī'n nac Cirene lā' Alejandría lā' Cilicia lā' Asia. Xlaca'n talālīhuanilh con Esteban.
10 Pero xlaca'n tūlalh tatā'lātlajalh por ixpālacata ixtapāstacna' Esteban lā' por ixpālacata Espíritu Santo a'ntī ixmāchihuīnī.
11 Lā' xlaca'n tamāpalalh ā'makapitzīn para natalē'ksa'nīni'n lā' natahuan que ixtakaxmatnī't a'nchī Esteban a'ksa'nli Moisés lā' Dios.
12 Lā' cācuccha'xca tachi'xcuhuī't lā' huan xanapuxcu'nu' israelitas lā' huan mākalhtō'kē'ni'nī'n ley. Lā' chu līmaktin

laktapajtzūca Esteban lā' chi'paca lā' līminca ixlacapūnca'n
pūchihuīna'nī'n. 13 Lā' cāhui'līca testigos a'ntīn tahualh a'ntūn
tū' stu'ncua' lā' tahualh:

—Huā'mā' chi'xcu' tū' makxteka a'ksa'n huā' ley lā' huā'
xaka'tla' lītokpān a'ntū sicua'lanālanī't. 14 Ickaxmatui a'xni'ca'
hualh xla' que huā'mā' Jesús xala' nac Nazaret namāsputū
huan xaka'tla' lītokpān lā' nataxtāpalī huan talanān a'ntū
māsu'yulh Moisés natlahuayāuj.

15 Lā' ixlīhuākca'n a'ntī ixtahui'lāna' a'nlhā ixtlahuacan justi-
cia, talakalaktzī'lh Esteban. Lā' ixlacan ixtasu'yu hua'chi ixla'
ángel.

7

Tamaktāyalh Esteban lā' maknīca

1 Lā' huan xamāpa'ksīni' curasna' kalhasqui'nīlh Esteban:

—¿Chā stu'ncua' huā'mā'?

2 Lā' Esteban hualh:

—Chi'xcuhuī'n, israelitas hua'chi quit, cakaxpa'ttit. Dios
a'ntī lej ka'tla', tasu'yuni'lh quimpapca'n Abraham a'xni'ca'
xla' ixuī'cus nac xcānsipej Mesopotamia. Tūna'j ixa'n tahui'la
nac Harán. 3 Dios huanilh:

Cataxtu de mi'ā'lacchicni' lā' cacāmakxtekti mintalakapasnī'n
lā' capi't nac xcānsipej a'ntū na'icmāsu'ni'yāni'.

4 Lā' Abraham taxtulh de huan ī'xcānsipejca'n caldeosnu'
lā' a'lh tahui'la nac Harán. Lā' a'xni'ca' ixnīnī'ttza' ixtāta'
Abraham, Dios līmilh Abraham huā'tzā' nac xcānsipej a'nlhā
hui'xina'n hui'lā'na'ntit chuhua'j. 5 Lā' Dios tūna'j maxquī'lh
ti'ya't ā'tzā', nīn pītzina'j a'nlhā nayāhua ixtojon. Xmān huanilh
que ixtēcu' ti'ya't nala xla' lā' ixnatā'natna', a'yuj xla' tūna'j
ixka'lhī ixcaman. 6 Dios tā'chihuīna'lh chuntza':

Minatā'natna' natatahui'la hua'chi xatza'nkān nac ā'lakatin
xcānsipej.

Lā' a'ntza' lej nacāmāscujūcan lā' nacāmāpātīnīcan lakatā'ti'
ciento cā'ta.

7 Lā' quit na'iccāmāpātīnī huan tachi'xcuhuī't a'ntī
nacāmāscujū minatā'natna'.

Lā' ā'calīstān natataxtu minatā'natna' lā' naquintamācā'tanī
ā'tzā'.

8 Lā' Dios cāxtlahualh huan convenio a'ntū ixpālacata
ixcāchu'cucan chi'xcuhuī'n israelitas para que
nacālīlakapascan. Lā' tahuī'lh kalhatin ixcaman Abraham,
ixtacuīni' Isaac. Lā' ixlīlakatzeyan chi'chini' Abraham chu'culh
ixcaman para nalīlakapascan hua'chi israelita. Lā' ā'calīstān
tahuī'lh kalhatin ixcaman Isaac, ixtacuīni' Jacob. Lā' ā'calīstān
Jacob ka'lhīlh kalhacāujtu' ixo'kxa'n a'ntīn quinapapna'ca'n.

9 'Lā' huan quinapapna'ca'n ixtaca'tzalaktzī'n ixtā'tinca'n
José. Lā' xlaca'n tastā'lh José. Lā' lē'nca nac Egipto. Pero

Dios ixmaktaka'lha. 10 Lā' Dios māpūtaxtūlh de ixlīhuāk
a'ntūn pātīlh. Lā' Dios maxquī'lh José tapāstacna' na ixlacapūn
Faraón a'ntī rey xala' nac Egipto. Lā' Faraón ixa'cnīni'ni' huan
José. Lā' hui'līlh ixlīgobernador nac Egipto. Lā' hui'līlh que
namāpa'ksīkō' ixlīhuāk ixchic Faraón.

11 'Lā' milh lakatin tatzi'ncsta ixlīhuāk huanmā' ti'ya't
Egipto lā' nac Canaán. Lā' lej tapātīni'lh. Lā' huā'
quinapapna'ca'n tū' ixtakaksa a'ntū natahua'. 12 Lā'
a'xni'ca' kaxmatli Jacob que nac Egipto ixa'nan trigo,
pū'la cāmacā'lh a'ntza' ixo'kxa'n a'ntīn quinapapna'ca'n.
13 Lā' a'xni'ca' ta'a'mpā ixlīmaktu', José cāmāca'tzīnīlh que
ū'tza' māni' ī'stancuca'n ixuanī't. Lā' Faraón māca'tzīnīca
que ixtalakapasni' José ixtahuanī't. 14 Lā' José mātayīni'lh
Jacob a'ntī ixtāta' lā' ixlīhuākca'n ixtā'timin lā' ixcamana'ca'n.
Xlaca'n pūpitzi ciento ā'pu'xamaquitzis tachi'xcuhuī't. 15 Lā'
Jacob a'lh tahui'la nac Egipto. A'ntza' nīlh xla' lā' nā
tanīkō'lh ixo'kxa'n a'ntī quinapapna'ca'n. 16 Lā' ā'maktin
cālē'mpalaca nac Siquem lā' a'ntza' cāmā'cnūca nac lhu'cu'
a'ntū cāmaktamāhualh Abraham ixcamana' Hamor xalanī'n
Siquem. Lītamāhualh con tumīn.

17 'Ixtapajtzūtēlha huan chi'chini' a'xni'ca' ixtlōkentaxtū Dios
a'ntū ixuaninī't Abraham. Lā' huan tachi'xcuhuī't israelitas
lhūhua'ntēlhalh nac Egipto. 18 Lā' hui'līpalaca kalhatin rey
nac Egipto a'ntīn tū' lakapasli José. 19 Xla' cā'a'kxokolh quina-
papna'ca'n lā' chuntza' cālītlajalh. Lā' xla' cāmāpātīnīlh quina-
papna'ca'n lā' cāmāmaka'nīlh xanatāta'na' ixlakska'tā'nca'n
para que natanī. 20 Lā' huā'mā'na chi'chinī'n tahuī'lh Moisés
lā' xla' tzēhuanī't ixuanī't na ixlacapūn Dios. Lā' ixmak-
taka'lhmā'ca lakatu'tun mālhcuyu' na ixchic ixtāta'. 21 Lā'
a'xni'ca' nā tihui'līca Moisés kēpūn, ixtzu'ma'jāt Faraón sacli
huan ska'ta' lā' makastacli como hua'chi scana'nca ixcaman.
22 Lā' Moisés māsca'tīca ixlīhuāk tapāstacna' xala' nac Egipto.
Lā' lej xa'nca ixchihuīna'n lā' huāk tzē ixtlahua.

23 'Lā' a'xni'ca' ixka'lhītza' tu'pu'xam cā'ta, puhualhtza'
palh nacālaka'n ixtalakapasnī'n a'ntī israelitas. 24 Lā'
laktzī'lh a'nchī kalhatin egipcio ixmāpātīnīmā' kalhatin
israelita. Lā' Moisés līmaktāyalh lā' mātakāhuī'lh huan
egipcio. Lā' chuntza' tapalana'ni'lh huan tī ixmāpātīnīmā'ca.
25 Moisés ixpuhuan que huan israelitas ixtamāchekxī a'nchī
Dios ixlacsacnī't nacāmaktāya natapūtaxtu. Pero xlaca'n
tū' ixtamāchekxī. 26 Lā' ixlīlakalī huampala cālakchilh
Moisés a'xni'ca' ixtalālacatāquī' kalhatu' israelitas lā'
ixcāmāko'xamixīcu'tun lā' cāhuanilh: "Chi'xcuhuī'n, hui'xina'n
lītalakapasnī'n. ¿A'chī' lālacatāquī'yā'tit?" 27 Lā' tuncan huan
tī ixlacatāquī' ixtā'chic tampi'ta'lh Moisés lā' hualh: "¿Tichū
hui'līni' hua'chi quimpuxcu'ca'n lā' quijuezca'n? 28 ¿Chā

naquimaknīcu'tuna' quit hua'chi ma'kni' kōtan huan egipcio?”
29 Lā' a'xni'ca' kaxmatli huā'mā', Moisés tzā'lalh. Lā' chā'lh nac
xcānsipej Madián lā' a'ntza' tachokolh hua'chi xatza'nkān. Lā'
talacatuncuīlh kalhatu' ixo'kxa'n.
30 ’Lā' a'xni'ca' ixpātle'kenī'ttza' tu'pu'xam cā'ta, kalhatin
ángel tasu'yuni'lh nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't ixpajtzu huan kēstīn
ixtacuīni' Sinaí. A'ntza' tasu'yulh nac a'katin puchuna'j
qui'hui' a'ntū ī'lhcumā'.
31 A'xni'ca' lakzī'lh Moisés tū'
ixlīca'tzīhuī'. Lā' tapajtzūlh para nalaktzī'n. Lā' ixtachihuīn
Māpa'ksīni' huanilh:

32 Quit ixDiosca'n minatāta'na' lā' ixDiosca'n Abraham lā' Isaac lā' Jacob.

Lā' Moisés xpipilh lā' jicua'lh lā' tū' līhui'līlh nalaktzī'n.
33 Lā'
Māpa'ksīni' huanilh:

Catatūxtu mizapato porque a'nlhā yā't, ixlacapūn Dios.

34 Quit stu'ncua' iclaktzī'nī't a'nchī cāmāpātīnīmā'ca quintachi'xcuhuī't a'ntīn tahui'lāna' nac Egipto.

Lā' ickaxmatnī't a'nchī tahua'ntli'jmā'na xlaca'n, lā' icyujnī'ta'nchi para na'iccāmāpūtaxtū.

Lā' chuhua'j cata't. Na'icmacā'nāni' nac Egipto.

35 ’Lā' huā'mā' chu ū'tza' Moisés a'ntī talakmaka'lh a'xni'ca'
tahualh:

¿Tichū hui'līnī'ta'ni' hua'chi quimpuxcu'ca'n lā' quijuezca'n?

Lā' Dios macamilh huā'mā' Moisés hua'chi xapuxcu' lā'
māpūtaxtūnu'. Lā' ixmaktāya huan ángel a'ntī tasu'yuni'lh nac
a'katin puchuna'j qui'hui'.
36 Lā' Moisés cāmāxtulh quinapapna'ca'n. Xla' tlahualh lej laka'tla'n lē'cnīn nac Egipto
lā' nac mar a'ntū huanican Spi'nenke' lā' nac cā'lhpi'mpi'li'
ti'ya't tu'pu'xam cā'ta.
37 Huā'mā' ū'tza' Moisés a'ntī cāhuanilh
israelitas:

Māpa'ksīni' quinDiosca'n nalacsaca chā'tin de mintalakapasni'ca'n chuntza' hua'chi quilacsacli quit.

U'tza' ixa'cta'sana' Dios nala.
Lā' nakaxpa'tā'tit hui'xina'n.

38 Huā'mā' Moisés ū'tza' ixuī' a'xni'ca' ixtatakēstoknī't nac
cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't. Lā' huan ángel tā'chihuīna'lh nac kēstīn
Sinaí. Lā' Moisés cāhuanilh quinapapna'ca'n a'ntū hualh huan
ángel. Lā' Moisés maklhtīni'lh huan tachihuīn a'ntūn tū' maktin catisputli. Lā' huan tachihuīn quincāmaxquī'ni'.

39 ’Huā' quinapapna'ca'n tū' ta'a'kahuāna'ni'cu'tulh Moisés
lā' talakmaka'lh. Lā' ixtapuhuan natataspi'ta nac Egipto.
40 Tahuanilh Aarón:

Caquilātlahuani'uj ídolos a'ntū naquincātapū'lani'yāni'.

Tū' icca'tzīyāuj a'ntū pātle'keni'nī't huā'mā' Moisés a'ntī quincāmāxtuni' nac ti'ya't Egipto.

41 Entonces xlaca'n tatlahualh lakatin ídolo a'ntū ixtasu'yu
hua'chi ti'na'j huācax lā' tamaxquī'lh lē'ksajuī'n huan ídolo. Lā'
lej talīpāxuhualh a'ntū ixtatlahuanī't māni' xlaca'n. 42 Lā' Dios
tamakatīlh de xlaca'n lā' cāmakxtekli que natamācā'tanī sta'cu.
Lā' nā chuntza' tatzo'kni' huan nac libro a'ntū tzo'kli kalhatin
a'ntī ixa'cta'sana' Dios. Hualh:

Lā' hui'xina'n, israelitas, ¿chu quilāmālacnūni'uj lē'ksajna' lā'
animalhna' xatamaknīn ixlīhuāk huan tu'pu'xam cā'ta
nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't?
43 Hui'xina'n līta'ntit ixcarpa huan ídolo Moloc a'nlhā ix-
taquilhpūtani'can, lā' huan ídolo Renfán a'ntū ixtasu'yu
hua'chi sta'cu.
Hui'xina'n tlahua'tit para nacāmācā'tanīyā'tit.
Lā' chuhua'j quit na'iccālē'nāni' más a'jlē'nī'ta'ncha' de Babilo-
nia.
Chuntza' tatzo'kni'.

44 Lā' Esteban huampā:

—Nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't, quinapapna'ca'n ixtaka'lhī huan
xaka'tla' carpa a'ntū ixmāsu'yu que Dios ixcā'o'kska'lhīlē'mā'.
Lā' huan carpa ū'tza' ixtlahuanī't Moisés chu a'nchī hua'chi
Dios ixuaninī't lā' chu a'nchī Dios ixmāsu'ni'nī't. 45 Lā' quina-
papna'ca'n tamaklhtīni'lh huan carpa. Lā' talīmilh a'xni'ca'
tatanūchi con Josué na ixti'ya'tca'n xtuncnu' chi'xcuhuī'n a'ntī
Dios cāmāxtulh ixlacapūnca'n quinapapna'ca'n. Lā' a'ntza'
tachokolh huan carpa hasta ixquilhtamacuj David. 46 Dios
līpāxuhualh David. Xla' ixtlahuacu'tun lakatin ixchic Dios a'ntī
nā ixDios Jacob. 47 Pero huan a'ntī tlahualh huan chic, ū'tza'
Salomón. 48 Pero Dios, a'ntī lej ka'tla', tū' tahui'la nac lakatin
chic a'ntū tatlahuanī't chi'xcuhuī'n. Lā' nā chuntza' hualh
ixa'cta'sana' Dios:

49 Quit, Dios, icmāpa'ksī nac a'kapūn lā' nac quilhtamacuj.
¿Tuchūyā chic naquilātlahuani'yāuj? huani Māpa'ksīni'.
Lā' ¿lhachū na'icjaxa quit?
50 ¿Chu tū' quit ictlahualh ixlīhuāk a'ntū a'nan?

51 Lā' Esteban cāhuanipā:

—Hui'xina'n lej lacxumpi. Tū' ka'lhī'yā'tit
mi'a'clhcunucca'n para napūpāstacna'nā'tit. Lā' tū'
kaxpa'tcu'tunā'tit. Hui'xina'n pō'ktu kalhtaxtoktīyā'tit
huan Espíritu Santo. Chu a'nchī ixtala minapapna'ca'n nā
chuntza' la'yā'tit hui'xina'n. 52 Minapapna'ca'n tamāpātīnīlh
ixlīhuākca'n ixa'cta'sana'nī'n Dios. Lā' tamaknīlh a'ntīn
tahualh xapū'la que namin a'ntī xatzey. U'tza' milh lā'
hui'xina'n macamāstā'tit lā' māmaknīnīni'ntit. 53 Hui'xina'n
maklhtīni'ntit huan ley a'ntū tamacamāstā'lh ángeles. Pero tū'
a'kahuāna'ni'tit —hualh Esteban.

Maknīca Esteban

54 Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', ta'a'kchā'lh lā'
ixtamāsā'nī ixtatzanca'n porque lej ta'a'kchā'lh. 55 Lā'
ixa'clhcunuc Esteban ixlītzuma Espíritu Santo. Lā' xla'
ixtalacayāhuayā para nac a'kapūn. Lā' laktzī'lh huan xkakana'
a'nlhā ixuī' Dios. Lā' laktzī'lh Jesús na ixpāxtūcāna'j Dios 56 lā'
hualh:

—Calaktzī'ntit. Quit iclaktzī'n huan a'kapūn laquī'yā. Lā'
ixtā'tin ixlīhuāk tachi'xcuhuī't huī' na ixpāxtūcāna'j Dios
—hualh Esteban.

57 Lā' ixlīhuākca'n a'ntī ixtahui'lāna' a'nlhā ixtlahuacan jus-
ticia, xlaca'n tata'salh palha' lā' cā'a'kachi'paca. Lā' ixlīhuākca'n
tuncan talakminkō'lh lacapalh. 58 Lā' māxtuca Esteban de
huan nac xcānsipej lā' mūta'laca. Lā' huan testigos tahui'līlh
ixlu'xu'ca'n na ixlacapūn kalhatin o'kxa' a'ntī ixtacuīni' Saulo.
59 Lā' a'xni'ca' mūta'laca Esteban ta'sani'lh Dios lā' huanilh:

—Māpa'ksīni' Jesús, cachi'patampāxtokchi quilīca'tzīn.

60 Lā' tatzokostalh lā' ta'salh lej palha' lā' hualh:

—Māpa'ksīni', cacāmāsputūnu'ni' a'ntū quintat-
lahuani'mā'na.

Lā' a'xni'ca' hualh huā'mā' Esteban nīlh.

8

Saulo ixcāmacaputza a'ntī ixtakalhlaka'ī'

1 Lā' Saulo chu ixlīca'tzī a'nchī līmaknīca Esteban.

Lā' huanmā' chi'chini' tzucuca lej cāmacaputzacan a'ntī
ixtakalhlaka'ī' xalanī'n nac Jerusalén. Lā' ixlīhuākca'n
ta'a'kahuankō'lh hasta nac ti'ya't Judea lā' Samaria. Lā'
tatachokolh xmān apóstoles. 2 Lā' makapitzīn chi'xcuhuī'n,
a'ntī ixta'a'cnīni'ni' Dios, talē'lh Esteban lā' tamā'cnūlh. Lā'
lej talakcalhualh xla'. 3 Lā' Saulo ixlīhui'lī ixcāmāsputūkō'lh
huan a'ntī ixtakalhlaka'ī'. Tzuculh tanū nac lakatunu' chic
lā' ixcāstancalē'n chi'xcuhuī'n lā' puscan lā' ixcāmānū nac
pūlāchī'n.

Māsu'yuca xatzey tachihuīn nac Samaria

4 Lā' a'ntīn ta'a'kahuankō'lh ixta'a'n lakaxtim lā' ixtachi-
huīna'n huan xatzey tachihuīn. 5 Lā' Felipe a'lh tancā'n
nac xcānsipej ixtacuīni' Samaria. Lā' ixcāmāsu'ni' ixpālacata
Cristo. 6 Lā' huan ixtalhūhuā't tachi'xcuhuī't ixtakaxmata
a'cxtim a'ntū ixcāhuani Felipe. Takaxmatli lā' talaktzī'lh huan
lē'cnīn a'ntū ixtlahua. 7 Lā' huan tlajana'nī'n ixtata'sa lej
palha' lā' tataxtulh de xlaca'n a'ntī ixtaka'lhī. Lā' lhūhua' ix-
talū'ntū'lanī't lā' xalactajua' chi'xcuhuī'n ixcāmātzeyīcan. 8 Lā'
lej ixa'nan lhūhua' tapāxuhuān huanmā' nac xcānsipej.

9 Lā' ixuī' chā'tin chi'xcu' ixtacuīni' Simón. Xla' xapū'la
ixuanī't tlahuāna' nac huanmā' xcānsipej. Lā' ixtalē'cnī huan
tachi'xcuhuī't xalanī'n nac Samaria. Lā' hualh que ū'tza' māni'

lej ka'tla'. 10 Lā' xa'nca ixtakaxmatni' Simón ixlīhuākca'n a'ntī
xalacti'na'j lā' a'ntī xalaka'tla'n. Lā' ixtahuan:

—Huā'mā' chi'xcu' lej ka'lhī ixlīmāpa'ksīn Dios.

11 Lā' xa'nca takaxmatni'lh Simón porque lej makān
talē'cnīlh ixtatlahuān. 12 Lā' Felipe cākalhachihuīna'ni'lh
xatzey tachihuīn ixpālacata a'nchī Dios māpa'ksīni'n lā'
ixpālacata Jesucristo. Lā' xlaca'n takalhlaka'ī'lh lā' ta'a'kpaxli
chi'xcuhuī'n lā' puscan. 13 Lā' nā huan Simón nā xla'
kalhlaka'ī'lh lā' a'kpaxli lā' stālani'lh Felipe. Lā' a'xni'ca'
Simón laktzī'lh huan laka'tla'n lā' lej lhūhua' lē'cnīn, xla' lej
lhūhua' ixpāstacna'n.

14 Lā' a'xni'ca' taca'tzīlh que xalanī'n nac Samaria ixta-
maklhtīni'nī'ttza' ixtachihuīn Dios, huan apóstoles xalanī'n nac
Jerusalén tamacā'lh Pedro lā' Juan nac Samaria. 15 Xlaca'n
tamilh lā' ta'orarlīlh que catamaklhtīni'lh Espíritu Santo
xalanī'n nac Samaria. 16 Tūna'j ixcālakyujachi Espíritu Santo.
Xmān ixta'a'kpaxnī't lā' chuntza' tamāsu'yulh que tatapa'ksīlh
con Māpa'ksīni' Jesús. 17 Lā' ta'a'cpūmā'ca'lh ixmacanca'n lā'
xlaca'n tamaklhtīni'lh Espíritu Santo.

18 Lā' Simón laktzī'lh que huan Espíritu Santo māstā'ca
a'xni'ca' huan apóstoles ta'a'cpūmā'ca'lh ixmacanca'n. Lā'
cāmālacnūni'lh tumīn. 19 Lā' hualh Simón:

—Nā quit caquilāmaxquī'uj huā'mā' līmāpa'ksīn para que
chuntza' chu catīhuā na'ica'cpūmā'ca' quimacan nā tzē na-
maklhtīni'n huan Espíritu Santo.

20 Lā' Pedro huanilh:

—Casputli mintumīn lā' nā hui'x casputti porque puhuanti
nalītamāhua'ya' tumīn a'ntū ixlē'ksajna' Dios. 21 Hui'x tūla cati-
maklhtīni' huanmā' lē'ksajna' porque tū' tzey mi'a'clhcunuc
na ixlacapūn Dios. 22 Camakxtekti huanmā' ko'hua'jua'
tapāstacna' lā' casqui'ni' Māpa'ksīni' Dios lā' tzēla chuntza'
namāsputūnu'ni'yāni' Dios huanmā' tapāstacna' a'ntū ka'lhī'ya'
na mi'a'clhcunuc. 23 Iclaktzī'nāni' lej ca'tzanca'tzī'ya'. Hui'x
tūla makxteka a'ntūn tū' tzey.

24 Lā' kalhtīni'lh Simón lā' hualh:

—Casqui'ni'tit Māpa'ksīni' Dios que tū' naquimpātle'keni' nīn
tuntū' a'ntū hui'xina'n hua'nā'tit.

25 Lā' a'xni'ca' xlaca'n ixtamālacstū'ncnī'ttza' lā' ixtachi-
huīna'nī'ttza' ixtachihuīn Dios, tataspi'tpā para nac Jerusalén.
Lā' tachihuīna'lh huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo
nac lacalhūhua' ixā'lacchicni'ca'n samaritanosnu'.

Felipe lā' huan chi'xcu' xala' nac Etiopía

26 Lā' tā'chihuīna'lh Felipe kalhatin ángel a'ntī Dios macamilh
lā' huanilh:

—Catā'kaqui' lā' capit nac sur. Nalacpina' xatej Jerusalén
para Gaza. A'ntza' cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't.

27 Lā' Felipe tā'kaquī'lh lā' a'lh. Lā' ixuī' kalhatin eu-
nuco xala' nac Etiopía. Xla' pūchihuīna' ixuanī't nac Etiopía
a'nlhā ixmāpa'ksīni'n huan reina ixtacuīni' Candace. Huā'mā'
chi'xcu', xla' ū'tza' xamaktaka'lhna' ixlīhuāk ixlīrico huan
reina. Lā' quīlachi nac Jerusalén para namācā'tanī Dios. 28 Lā'
ixtaspi'tmā'tza' lā' ixpūmimā' lakatin carro a'ntū ī'stancalē'mā'
huan cahuāyuj. Lā' ixlakapūtle'kehuī' a'ntū tzo'kli Isaías, a'ntī
ixa'cta'sana' Dios ixuanī't. 29 Lā' huan Espíritu Santo huanilh
Felipe:

—Catapajtzu' nac xatej a'nlhā lē'mā'ca huan carro lā' catā'pi.

30 Lā' Felipe tu'jnulh lā' lakmilh lā' kaxmatli a'nchī
xla' ixlakapūtle'kehuī' a'ntū ixtzo'knī't Isaías. Lā' Felipe
kalhasqui'nīlh:

—¿Chā māchekxī'ya' a'ntū lakapūtle'keya'?

31 Lā' kalhtīlh:

—Tūla como tintī' a'ntī naquimāsu'ni'.

Lā' huanica Felipe que catō'ca'lh lā' capāxtūtō'lalh.

32 Lā' xla' ixlakapūtle'kehuī' ixtachihuīn Dios a'nlhā huan
chuntza':

Hua'chi lē'ncan lakatin oveja a'ntū namaknīcan, chuntza'
lē'nca huan chi'xcu'; lā' como hua'chi lakatin borrego
xla' kō'ko' na ixlacapūn a'ntī macsi'ta, chuntza' huan
chi'xcu' nīn tuntū' hualh.

33 Lā' māmāxanī'ca lā' tū' xa'nca tlahuani'ca justicia.

Lā' nīn tintī' tūla pūtle'ke tichū ixtā'natna' huan chi'xcu',
porque maknīca.

34 Lā' huan eunuco huanilh Felipe:

—Icsqui'ni'yāni' caquihua'ni', ¿tichū līchihuīna'mā' huā'mā'
Isaías? ¿Chu ixa'cstu līchihuīna'ncan, o līchihuīna'n ā'kalhatin?

35 Lā' Felipe tzuculh chihuīna'n. Lā' tzuculh xa'nca huani
a'ntū ixlakapūtle'kenī't huan ixtachihuīn Dios lā' māsu'ni'lh
ixpālacata Jesús. 36 Lā' a'xni'ca' ixta'a'mā'na nac tej, tachā'lh
a'nlhā mā' xcān. Lā' hualh huan eunuco:

—Cala'ktzi'. Huā'tzā' mā' xcān. ¿Chu a'nan a'ntū
naquimāmakchuyī para que tzē na'ica'kpaxa?

37 Lā' Felipe huanilh:

—Palh hui'x kalhlaka'ī'ya' con ixlīhuāk mi'a'clhcunuc, tzē
na'a'kpaxa'.

Lā' xla' kalhtīni'lh:

—Quit ickalhlaka'ī' que Jesucristo ū'tza' ixO'kxa' Dios.

38 Lā' chu tuncan māyāhuanīni'lh huan carro. Lā' tatojōlh
nac xcān ixtu'ca'n, Felipe lā' huan eunuco. Lā' Felipe
mā'kpaxīlh. 39 Lā' a'xni'ca' tatacutli nac xcān, ixEspíritu Dios
mā'kayāhualh Felipe. Lā' huan eunuco tū'tza' laktzī'lh. Lā'
huan eunuco a'mpā lā' lej pāxuhualh. 40 Lā' Felipe lakchā'nca

nac xcānsipej Azoto. Lā' ixcākalhachihuīna'ni'tēlha xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo na ixlīhuāk xcānsipejni' hasta que chā'lh nac Cesarea.

9

Saulo xtāpalīlh ixtapāstacna'
Hch. 22.6-16; 26.12-18

1 Lā' Saulo lej ixcāmākē'klha a'ntī ixtakalhlaka'ī' huan
Māpa'ksīni' lā' ixcāmaknīcu'tun. Lā' lakmilh xamāpa'ksīni'
curasna' 2 lā' squi'nli lakatin acta a'ntū nalē'n na
ixlītokpānna'ca'n israelitas nac Damasco. Lā' chuntza' tzē
nacāputza chi'xcuhuī'n lā' puscan a'ntī ixtastālani' Jesús
lā' tzē nacālīmin xatachī'nī'n nac Jerusalén. 3 Lā' Saulo
ixtlā'huantēlha lā' ixtapajtzūtēlhatza' nac Damasco. Lā' chu
līmaktin lakatin xkakana' xala' nac a'kapūn lītamacxti'li'lh.
4 Lā' a'kā'lh nac ti'ya't. Lā' kaxmatli lakatin tachihuīn a'ntū
ixuani:

—Saulo, Saulo, ¿a'chī' quimacaputzaya'?

5 Lā' Saulo kalhasqui'nīlh:

—¿Tichū hui'x, Māpa'ksīni'?

Lā' xla' hualh:

—Quit Jesús, chu ū'tza' a'ntī hui'x macaputzaya'. Chu tlakaj quintā'latla'hua'ya'. Hui'x hua'chi lakatin cahuāyuj a'xni'ca' chi'nta huan qui'hui' a'ntū lītlakalē'ncan.

6 Lā' Saulo ixpipi lā' ixjicua'n lā' hualh:

—Māpa'ksīni', ¿tuchū lacasqui'na' na'ictlahua quit?

Lā' huan Māpa'ksīni' huanilh:

—Catā'kaqui' lā' catanu' nac xcānsipej. Lā' a'ntza' nahuanica'na' a'ntū līhui'līca natlahua'ya'.

7 Lā' huan chi'xcuhuī'n a'ntī ixtatā'latlā'huan Saulo, takax-
matli lakatin tachihuīn pero nīn tintī' talaktzī'lh. Lā' lej
talē'cnīlh. 8 Lā' Saulo tā'kaquī'lh de nac ti'ya't. Lā' a'xni'ca' tita-
lakapākē'cu'tulh, tūlalhtza' lacahuāna'lh. Lā' makachi'palē'nca
lā' līminca nac Damasco. 9 A'ntza' tahuī'lh lakatu'tun chi'chini'
lā' tūlalh lacahuāna'lh. Lā' tū' huā'yalh lā' tū' ko'tnūlh.

10 Lā' ixuī' nac Damasco kalhatin chi'xcu' a'ntī ixkalhlaka'ī'
lā' ixtacuīni' Ananías. Xla' lakachuyalh lā' huan Māpa'ksīni'
huanilh:

—Ananías.

Lā' xla' kalhtīni'lh:

—Lā' ā'tzā' icuī', Māpa'ksīni'.

11 Lā' Māpa'ksīni' huanilh:

—Capit huan nac calle a'ntū huanican Xaslitua'. Lā'
caputza na ixchic Judas kalhatin a'ntī ixtacuīni' Saulo
xala' nac xcānsipej Tarso. A'ntza' kalhtō'ka'mā'. 12 U'tza'
lakachuyanī't lā' laktzī'nī't kalhatin chi'xcu' ixtacuīni' Ananías

a'ntī tanūlh lā' a'cpūmā'ca'lh ixmacan para que chuntza'
nalacahuāna'nchokopala.
13 Pero Ananías kalhtīni'lh:
—Māpa'ksīni', lhūhua' quintahuaninī't que huā'mā' chi'xcu'
lej lhūhua' a'ntūn tū' tzey cātlahuani'nī'ttza' xalanī'n nac
Jerusalén a'ntīn takalhlaka'ī' mintachihuīn.
14 Lā' huan
xanapuxcu'nu' curasna' tamaxquī'nī't līmāpa'ksīn que xla'
naquincāchi'payāni' quilīhuākca'n a'ntī icchihuīna'nāuj por
milīmāpa'ksīn.
15 Lā' Māpa'ksīni' huanilh:
—Capit porque quit iclacsacnī't Saulo. Xla'
nacātā'chihuīna'n de quit xalanī'n nac ā'lakatunu' xcānsipejni'
lā' reyes lā' israelitas.
16 Quit na'icmāsu'ni' līlhūhua' a'ntū
napātīni'n por quimpālacata.
17 Lā' Ananías a'lh lā' tanūlh huan nac chic a'nlhā ixuī' Saulo.
Lā' a'cpūmā'ca'lh ixmacan lā' huanilh:
—Tā'tin Saulo, quimacaminī't huan Māpa'ksīni' Jesús a'ntī
tasu'yuni'ni' nac tej a'nlhā ixta'mpā't. U'tza' quimacaminī't
para que nalacahuāna'nchokopala'ya' lā' nalītatzumakō' Espíritu
Santo mi'a'clhcunuc.
18 Lā' tuncan yujni'lh ixlakastapun catūhuā hua'chi
xapipēks lā' lacahuāna'nchokopā. Lā' tā'kaquī'lh lā' tuncan
a'kpaxli.
19 Lā' huā'yalh lā' tli'hui'quimpā. Lā' lātma'j
ixcātā'lahuī' huan tā'timīn nac Damasco.

Saulo a'cta'sana'lh nac Damasco

20 Lā' chu tuncan huan na ixlītokpānna'ca'n israelitas, Saulo
tzuculh līchihuīna'n Jesús. Lā' ixuan que ū'tza' huā'mā' ixO'kxa'
quinDiosca'n.
21 Lā' talē'cnīlh ixlīhuākca'n a'ntīn takaxmatli lā'
talāhuanilh:
—¿Chu tū' ū'tza' huā'mā' a'ntī ixcāmāsputūcu'tun nac
Jerusalén a'ntī ixtatapa'ksī con Jesús? Lā' minī't huā'tzā'
lā' quincālē'ncu'tunāni' tachī'n lā' quincāmacamaxquī'cu'tunāni'
xanapuxcu'nu' curasna'. U'tza' līmilh huā'tzā'.
22 Lā' Saulo más ixtahuixcānī. Lā' ixmālacstū'nca que Jesús
ū'tza' huā'mā' Cristo a'ntī Dios ixlacsacui'līnī't. Lā' ū'tza'
talīlē'cnīlh huan israelitas a'ntī ixtahui'lāna' nac Damasco.

Saulo cātzā'lani'lh israelitas

23 Lā' a'xni'ca' ixpātle'kēnī'ttza' lakalhūhua' chi'chini', huan
israelitas talacchihuīna'lh para natamaknī Saulo.
24 Lā'
māca'tzīnīca Saulo que ixmaktaka'lhmā'ca. Tintacuj lā' tintascac ixtaka'lhītīmā'na huan lhā ixlactanūcan nac cā'lacchicni'
porque ixtamaknīcu'tun.
25 Lā' cā'tzī'sa huan tā'timīn talē'lh
Saulo lā' tamāyujūlh nac lakatin canasta de na ixa'cpān taxaka
de huan cā'lacchicni'. Lā' chuntza' līpūtaxtulh.

Saulo a'lh nac Jerusalén

26 Lā' Saulo a'lh nac Jerusalén lā' ixcātā'tanūcu'tun huan
tā'timīn a'ntza'. Lā' xlaca'n ixtajicua'ni'. Tū' ta'a'ka'ī'lh
que xla' ixkalhlaka'ī'nī't. 27 Lā' Bernabé cālīmini'lh
Saulo huan apóstoles. Lā' cāpūtle'keni'lh a'nchī Saulo
ixlaktzī'nī't nac tej huan Māpa'ksīni' Jesucristo a'ntīn
tā'chihuīna'lh. Lā' cāpūtle'keni'lh a'nchī Saulo ixchihuīna'nī't
nac Damasco por ixlīmāpa'ksīn Jesús, lā' tū' ixlacapuhuan.
28 Lā' Saulo ixcātā'latlā'huan nac Jerusalén. 29 Lā'
ixchihuīna'n por ixlīmāpa'ksīn Dios lā' tū' ixlacapuhuan. Lā'
ixcātā'lāhuani huan israelitas a'ntī ixtachihuīna'n griego. Lā'
ixtamaknīcu'tun Saulo. 30 Lā' a'xni'ca' huan tā'timīn taca'tzīlh
huā'mā', talē'lh Saulo nac Cesarea lā' tamacā'lh para nac
Tarso.
31 Lā' cā'cacsuatza' ixtahui'lāna' a'ntī ixtatakēxtimī na
ixlīhuāk ixlēka'tla' Judea lā' Galilea lā' Samaria. Lā' ā'chulā'
ixtakalhlaka'ī'. Lā' ixtajicua'ni'tēlha Māpa'ksīni'. Lā' huan
Espíritu Santo ixcāmāko'xamaka'tlī. Lā' ixtalhūhua'ntēlha.

Eneas mātzeyīca

32 Lā' Pedro lakaxtim ixlatlā'huan lā' cālakmilh a'ntī ixtakalh-
laka'ī' xalanī'n nac Lida. 33 A'ntza' pāxtokli kalhatin chi'xcu'
a'ntī ixtacuīni' Eneas. Xla' ixmā' na ī'xti'cat lakatzeyan cā'ta.
Ixchēkēnī'n ixtalū'ntū'lanī't. 34 Lā' Pedro huanilh:
—Jesucristo mātzeyīyāni'. Catā'kaqui' lā' camā'kaqui'
mixti'cat.
Lā' chu tuncan tā'kaquī'lh Eneas. 35 Lā' ixlīhuākca'n a'ntī
ixtahui'lāna' nac Lida lā' Sarón talaktzī'lh que ixtzeyanī'ttza'.
Lā' xlaca'n tatzuculh tastālani' huan Māpa'ksīni' Jesucristo.

Dorcas lakahuanchokolh

36 Ixuī' nac Jope kalhatin puscāt a'ntī ixkalhlaka'ī'. Lā'
ixtacuīni' Tabita lā' nā Dorcas ixtacuīni' griego. Huā'mā'
puscāt ixtlahua lhūhua' catūhuā lej tzey. Lā' ixmāstā' lhūhua'
limosna. 37 Lā' huā'mā'na chi'chini' xla' ī'tzaca'lh lā' nīlh. Lā'
ixmāpaxīcanī'ttza' lā' ixcāxmāpī'canī'ttza' nac lakatin cuarto
tālhmā'n. 38 Lā' huan tā'timīn nac Jope takaxmatli que Pe-
dro ixuī' nac Lida, como pajtzu ixuanī't. Lā' cālakmacā'nca
kalhatu' chi'xcuhuī'n. Lā' xlaca'n tahuanilh Pedro:
—Capit lacapalh hasta lhā icui'lāna'uj.
39 Lā' tuncan Pedro cātā'a'lh. Lā' a'xni'ca' xla' cālakchā'lh, lā'
lē'nca nac cuarto tālhmā'n. Lā' ixlīhuākca'n huan lakapūtnu'
talītakēxtimīlh a'nlhā ixmāpī'canī't Dorcas lā' tacalhualh. Lā'
tamāsu'ni'lh huan takēnu' lā' huan lu'xu' a'ntū ixtlahua Dor-
cas a'xni'ca' lakahuancus ixlahuī'. 40 Pero Pedro cāmāxtulh
ixlīhuākca'n lā' tatzokostalh lā' orarlīlh. Lā' laktalakspi'tli
huan sputni' lā' huanilh:
—Tabita, catā'kaqui'.
Lā' talakapāke'lh lā' laktzī'lh Pedro lā' tā'kxpāquī'lh. 41 Lā'
Pedro makachi'palh lā' mā'kaquī'lh. Lā' a'xni'ca' Pedro

cāta'sani'lh huan a'ntī ixtakalhlaka'ī' lā' huan lakapūtnu' lā'
cāmāsu'ni'lh Dorcas xalakahuan. 42 Huā'mā' ca'tzīkō'ca na
ixlīhuāk Jope. Lā' lhūhua' takalhlaka'ī'lh Māpa'ksīni' Jesucristo.
43 Lā' Pedro tachokolh lātma'j nac Jope na ixchic kalhatin
chi'xcu' ixtacuīni' Simón a'ntī māmasījūnu'.

10

Pedro lā' Cornelio

1 Ixuī' nac Cesarea kalhatin chi'xcu' ixtacuīni' Cornelio.
Xla' capitán ixuanī't. Lā' huan compañía a'ntū ixmāpa'ksī
ixtacuīni' Italiana. 2 Cornelio lej ixa'cnīni'ni' lā' ixtajicua'ni'
Dios, lā' nā chuntza' ixlīhuāk xala' na ixchic. Lej ix-
maxquī' limosna huan tachi'xcuhuī't lā' pō'ktu ixorarlīni'
Dios. 3 Lakatin chi'chini' hua'chi maktu'tun kōtanū, Cornelio
lakachuyalh. Lā' xa'nca laktzī'lh kalhatin ángel a'ntī Dios
macamilh. Lā' huan ángel tanūlh lā' huanilh:

—¡Cornelio!

4 Lā' Cornelio lakalaktzī'lh lā' jicua'lh lā' kalhasqui'nīlh:

—¿Tuchū, Māpa'ksīni'?

Lā' huan ángel huanilh:

—Dios pāstacmā'chāni' a'nchīn tlahua'ya' mi'oración
lā' a'nchī māstā'ya' limosna. 5 Lā' chuhua'j cacāma'capi
chi'xcuhuī'n nac Jope lā' camātayī'ni' Simón a'ntī ka'lhī
ixlītāpātu' ixtacuīni' Pedro. 6 Xla' tētachokonī't na ixchic Simón
huan māmasījūnu' a'ntī ka'lhī ixchic na ixquilhtūn mar. U'tza'
nahuaniyāni' a'ntū natla'hua'ya'.

7 Lā' a'xni'ca' huanikō'lh huan ángel lā' chu tuncan a'lh. Lā'
Cornelio cāta'sani'lh kalhatu' ixtasācua'nī'n lā' kalhatin tropa
a'ntī ixta'a'cnīni'ni' Dios lā' a'ntī ixtascuja na ixchic. 8 Lā'
a'xni'ca' ixcāpūtle'keni'kō'nī'ttza' a'ntū ixuaninī't huan ángel,
cāmacā'lh nac Jope.

9 Lā' ixlīlakalī xlaca'n ixtatlā'huamā'na lā' ixtatapajtzūtēlha
para huan nac xcānsipej. Lā' hua'chi tastu'nūta Pedro
tō'ca'lh huan na ixlītanca'cstu' chic para na'orarlī. 10 Lā' lej
tzi'ncstāyalh lā' ixuā'yancu'tun. Lā' līhuan ixcāxtlahuamā'ca
huan līhua't, Pedro lakachuyalh. 11 Lā' laktzī'lh huan
a'kapūn laquī'yā lā' hua'chi lakatin ka'tla' sábana chī'canī't
ixa'katzā'stūtā'ti'. Lā' yujli na ixlacapūn. 12 Huā'mā' a'ntza' ix-
tatojōmā'na ixlīhuāk animalhna' a'ntū makakantā'ti' lā' lūhua'
lā' spunnu'. 13 Lā' kaxmatli a'nchī tā'chihuīna'nca lā' huanica:

—Catā'kaqui', Pedro, cama'kni' lā' cahua't.

14 Lā' Pedro hualh:

—Tū', Māpa'ksīni'; porque tū' maktin icua'nī't a'ntūn tū'
līmakuan hua'can lā' a'ntū ko'hua'jua'.

15 Lā' chu kaxmatpā ixlīmaktu' tā'chihuīna'nca lā' huanica:

—Tū' cahua'nti ko'hua'jua' a'ntū Dios huan que xacanī't.

16 Huā'mā' pātle'kelh maktu'tun lā' huan sábana
lē'nchokopalaca nac a'kapūn. 17 Lā' Pedro lej ixpāstacna'huī'
porque tū' ixca'tzī a'ntū ixuanicu'tun huan a'ntū
mālakachuyīlh. Lā' huan chi'xcuhuī'n, a'ntī ixcāmacaminī't
Cornelio, takalhasqui'nīlh lhachū ixchic Simón. Lā' tuncan
tachilh na ixlacapūn mākalhcha. 18 Lā' tata'sani'lh lā'
takalhasqui'nīni'lh lā' tahualh palh tū' lahuī' kalhatin chi'xcu'
a'ntī ixtacuīni' Simón a'ntī ixka'lhī ixlītāpātu' ixtacuīni' Pedro.
19 Lā' a'xni'ca' Pedro ixpāstacna'huī' a'nchī lakachuyanī't,
huan Espíritu Santo huanilh:

—Kalhatu'tun chi'xcuhuī'n taputzayāni'. 20 Catā'kaqui' lā'
cayujti lā' cacātā'pi xlaca'n. Lā' tū' napuhua'na' catūhuā
porque quit iccāmacaminī't.

21 Lā' Pedro cālakyujli huan chi'xcuhuī'n lā' hualh:

—Quit a'ntī putza'yā'tit hui'xina'n. ¿Tuchū lakta'nī'ta'ntit?

22 Lā' xlaca'n takalhtīlh:

—Ixpālacata huan capitán Cornelio. Xla' lej tzeyā chi'xcu' lā'
jicua'ni' Dios. Lā' ixlīhuākca'n israelitas talaktzī'n por tzeyā
chi'xcu'. Kalhatin ángel a'ntī lej tzey huanilh Cornelio que
namāta'satīnīni'nāni' lā' xla' nakaxmata a'ntū hui'x nahua'na'.

23 Lā' Pedro cāmānūlh na ixchic lā' cāhuanilh que catata-
chokolh huā'mā' tzī'sa. Lā' ixlīlakalī cātā'a'lh. Lā' nā cātā'a'lh
makapitzīn tā'timīn xalanī'n nac Jope.

24 Lā' ixlīlakalī huampala tachā'lh nac Cesarea. Lā' Cor-
nelio ixcāka'lhīmā' lā' ixcāmākēstokkō'nī't ixtalakapasnī'n lā'
ixamigos a'ntī más ixcālakapasa. 25 Lā' a'xni'ca' Pedro ix-
tanūmā', Cornelio lakchilh. Lā' chu tuncan tatzokostani'lh lā'
taquilhpūtani'lh. 26 Lā' Pedro mā'kaquī'lh lā' hualh:

—Catā'kaqui'. Nā quit nā chu xmān chi'xcu'.

27 Lā' a'xni'ca' Pedro ixtanūtēlha lā' ixtā'chihuīna'ntēlha
lā' cākaksli ixtalhūhuā't a'ntī ixtatakēstoknī't. 28 Lā' Pedro
cāhuanilh:

—Hui'xina'n ca'tzīyā'tit que kalhatin israelita tūla
catitā'takēxtimīlh con a'ntīn tū' israelita. Lā' tūla catitanūlh
na ixchic. Chuntza' tatzo'kni' na ixleyca'n israelitas.
Pero Dios quimāsu'ni'nī't que tūla ictihualh que ā'chā'tin
chi'xcu' ko'hua'jua' lā' ū'tza' xmān catīhuā. 29 U'tza' iclīmilh
a'xni'ca' quimātayīni'nca lā' tū' icpuhualh catūhuā. Lā'
iccākalhasqui'nīyāni' ¿tuchū ixpālacata quilālīmātayīni'uj
hui'xina'n?

30 Lā' tuncan Cornelio hualh:

—Tā'ti'majatza' quit xa'ictascajamā' lā' tū' icuā'yalh. Lā'
hua'chi maktu'tun kōtanū quit xa'icorarlīmā' na quinchic.
Lā' chā'tin chi'xcu' tāyalh na quilacapūn lā' ixka'lhī ixlu'xu'
lej slamama. 31 Lā' quihuanilh: "Cornelio, Dios kax-
matnī't mi'oración lā' pāstacmā' a'nchī māstā'ya' limosna.
32 Cacāmacapi chi'xcuhuī'n nac Jope lā' camātayī'ni' Simón

a'ntī ka'lhī ixlītāpātu' ixtacuīni' Pedro. Xla' tētachokomā' na
ixchic Simón huan māmasījūnu' na ixquilhtūn mar. Xla'
namin lā' natā'chihuīna'nāni'", quihuanica. 33 Lā' ū'tza' quit
iclīmātayīni'ni' tuncan. Lā' hui'x quintlahua'ni' talakalhu'mān
quila'kta'. Pues chuhua'j quilīhuākca'n icui'lāna'uj huā'tzā' na
ixlacapūn Dios. Lā' ickaxmatcu'tunāuj ixlīhuāk a'ntū Dios
māpa'ksīnī'ta'ni' nahua'na' —hualh Cornelio.

Pedro tzuculh chihuīna'n na ixchic Cornelio

34 Lā' Pedro tzuculh chihuīna'n lā' hualh:
—Ixlīstu'ncua' quit icmāchekxī que Dios puhuan que
chu a'cxtimni' ixlīhuākca'n chi'xcuhuī'n. 35 Lā' xalanī'n
chu calhāhuā xcānsipej, a'ntīn tajicua'ni' Dios lā' tatlahua
a'ntūn tzey ū'tunu'n tamāpāxuhuī' Dios. 36 Dios cāmacā'ni'lh
huan israelitas ixtachihuīn. Lā' cāmāsu'ni'lh que tzē natala
ixamigos Dios por ixpālacata Jesucristo a'ntī cāmāpa'ksī
ixlīhuākca'n. 37 Hui'xina'n ca'tzīyā'tit a'nchī māca'tzīnīni'nca
huan xatzey tachihuīn pū'la nac Galilea lā' ā'calīstān
na ixlīhuāk Judea a'xni'ca'tza' Juan ixmāsu'yunī'ttza' lā'
ixmā'kpaxīnī'ttza'. 38 Dios maxquī'lh Jesús, xala' nac Nazaret,
ixlīmāpa'ksīn Espíritu Santo. Lā' Jesús ixtlahuatlā'huan a'ntū
lej lacuan lā' ixcāmātzeyītlā'huan ixlīhuāk a'ntī ixtapātīni'n por
ixlīmāpa'ksīn ko'ti'ti'. Huā'mā' tzēn tlahualh Jesús porque Dios
ixmaktāyamā'. 39 Lā' quina'n icmālacstū'ncāuj ixlīhuāk a'ntūn
tlahualh Jesús na ī'xcānsipejca'n israelitas lā' nac Jerusalén.
U'tza' a'ntī xtokohua'ca'ca nac cruz lā' chuntza' maknīca.
40 Lā' Dios mālakahuanīchokolh ixlīlakatu'tun chi'chini' lā'
Dios lej xa'nca quincāmāsu'ni'ni' Jesús. 41 Tū' cāmāsu'ni'lh
ixlīhuāk tachi'xcuhuī't. Dios quincāmāsu'ni'ni' Jesús xmān
quina'n a'ntī quincālacsacnī'ta'ni' para na'icmālacstū'ncāuj
ixtachihuīn. Quina'n ictā'huā'yauj Jesús lā' ictā'ko'tnūj a'xni'ca'
ixlakahuanchokonī'ttza'. 42 Lā' Dios quincāhuanini' que
na'iccāmāsu'ni'yāuj tachi'xcuhuī't lā' na'icuanāuj que Jesús
ū'tza' a'ntī Dios hui'līlh ixlīJuezca'n xalakahuan lā' xanīn.
43 Lā' ixlīhuākca'n ixa'cta'sana'nī'n Dios, xalanī'n makān,
tamālacstū'ncli que ixlīhuāk a'ntīn talīpāhuan Jesús, xlaca'n
nacāmāsputūnu'ni'can ixtalaclē'i'ca'n por ixpālacata Jesús.

Takalhlaka'ī'lh a'ntīn tū' israelitas

44 Lā' Pedro ixchihuīna'huī'cus lā' huan Espíritu Santo
cālakyujchi ixlīhuākca'n a'ntī ixtakaxmatni'mā'na Pedro.
45 Lā' lej talē'cnīni'lh huan israelitas a'ntī ixtakalhlaka'ī'
lā' ixcātā'minī't Pedro. Talē'cnīlh porque huan lē'ksajna' a'ntū
Espíritu Santo, nā ixcāmaxquī'mā'ca huan tīn tū' israelitas.
46 Cālē'cnīca porque ixcākaxmatcanī't a'nchī ixtachihuīna'n
ā'tāpātin tachihuīn lā' nā tachihuīna'mpā ixlēka'tla' Dios. 47 Lā'
Pedro cāhuanipā:

—¿Chā a'nan catīhuā a'ntī nacāmāmakchuyī nata'a'kpaxa huā' tamā'na? Xlaca'n tamaklhtīni'n chuntza' hua'chi quina'n huan lē'ksajna' a'ntū huan Espíritu Santo.

48 Lā' Pedro cāhuanilh que cata'a'kpaxli porque tatapa'ksīlh con Jesucristo. Lā' squi'ni'ca Pedro que catachokolh lātma'j.

11

Pedro cāmāca'tzīnīlh xalanī'n nac lītokpān nac Jerusalén

1 Huan apóstoles lā' tā'timīn a'ntī ixtahui'lāna' nac Judea
cāmāca'tzīnīca que ixtakalhlaka'ī' ixtachihuīn Dios nā
xlaca'n a'ntīn tū' israelitas.
2 Lā' a'xni'ca' Pedro chā'lh nac
Jerusalén, tatā'lāhuanilh huan israelitas a'ntī ixtakalhlaka'ī'.
3 Takalhasqui'nīlh Pedro:

—¿A'chī' maktanūnī'ta' a'nlhā tahui'lāna' chi'xcuhuī'n a'ntīn tū' israelitas? Lā' ¿a'chī' cātā'huā'ya'nī'ta'?

4 Lā' Pedro tzuculh chihuīna'n lā' cāhuanikō'lh xa'nca lā' hualh:

5 —Xa'icui'lācha' quit nac xcānsipej Jope lā' xa'icorarlīmā'.
Lā' iclakachuyalh. Lā' iclaktzī'lh hua'chi ka'tla' sábana
a'ntū yujchi de nac a'kapūn. Chī'canī't ixa'katzā'stūtā'ti'
lā' quilakchilh.
6 Lā' lej xa'nca iclaktzī'lh. Lā' iclaktzī'lh
huan animalhna' a'ntū makakantā'ti' lā' animalhna' a'ntū
tahua'nan lā' lūhua' lā' spunnu'.
7 Lā' ickaxmatli lakatin
tachihuīn a'ntūn quihuanilh: “Pedro, catā'kaqui' lā' cama'kni'
lā' cahua't”.
8 Lā' icuanilh: “Tū', Māpa'ksīni'. Tū' maktin
icua'nī't a'ntū xmān catūhuā lā' a'ntūn ko'hua'jua'”.
9 Lā'
huan tachihuīn quinkalhtīpā ixlīmaktu' de nac a'kapūn. Lā'
quihuanilh: “Tū' cahua'nti que ko'hua'jua' a'ntū Dios huan
que xacanī't”.
10 Huā'mā' pātle'kelh maktu'tun lā' tēpalacancha'
tālhmā'n ixlīhuāk nac a'kapūn.
11 Lā' chu līlacapalh tachilh nac
chic a'nlhā xa'iclahui'lāna'uj kalhatu'tun chi'xcuhuī'n a'ntī
ixquilakmacamincanī't de nac Cesarea.
12 Lā' Espíritu Santo
quihuanilh: “Cacātā'pi ū'tunu'n lā' tū' capāstacti catūhuā”. Lā'
quintatā'a'lh huā' kalhachāxan tā'timīn. Lā' ictanūj na ixchic
Cornelio.
13 Lā' xla' quincāhuanini' a'nchī laktzī'lh na ix-
chic kalhatin ángel a'ntī tasu'yuni'lh lā' huanilh: “Cacāmacapi
chi'xcuhuī'n nac Jope lā' calīminca Simón a'ntī ka'lhī ixlītāpātu'
ixtacuīni' Pedro.
14 Xla' nahuaniyāni' a'nchīn tzē napūtaxtuya'
hui'x lā' ixlīhuāk xala' na minchic”, huanilh huan ángel.

15 Lā' Pedro cāhuanipā:

—Lā' a'xni'ca' ictzuculh icchihuīna'n, huan Espíritu Santo
cālakmilh ū'tunu'n chuntza' hua'chi quincālakmini' pū'la.
16 Lā' quit icpāstacli a'nchī hualh Māpa'ksīni' Jesús: “Juan
ixlīmā'kpaxīni'n xcān pero xtunc a'nchī na'a'kpaxā'tit.
Hui'xina'n namaklhtīni'nā'tit Espíritu Santo”.
17 Dios
cāmaxquī'lh xlaca'n huā'mā' lē'ksajna' nā chuntza' hua'chi

quincāmaxquī'ni' quina'n a'ntī kalhlaka'ī'nī'ta'uj Māpa'ksīni' Jesucristo. Lā' ¿chu quit tzē xa'icmāmakchuyīlh Dios? —hualh Pedro.

18 Lā a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', taquilhca'cslalh. Lā' tun-
can tatzuculh tachihuīna'n a'nchī ixlēka'tla' Dios lā' tahualh:

—Dios lacasqui'n nataxtāpalī ixtapāstacna'ca'n nā xlaca'n a'ntīn tū' israelitas lā' nā chuntza' natalatahui'la para pō'ktu.

Takalhlaka'ī'lh xalanī'n nac Antioquía

19 Lā' a'xni'ca' maknīca Esteban, lā tzucuca cāmacaputzacan a'ntī ixtakalhlaka'ī'. Lā' xlaca'n tatzā'lalh lā' ixta'a'kahuankō'nī't. Lā' ixtatachokoyācha' nac Fenicia lā' nac Chipre lā' nac Antioquía. Lā' cāhuanica huan xatzey tachihuīn xmān huan israelitas.
20 Pero makapitzīn de xlaca'n xalanī'n
nac Chipre lā' nac Cirene lā' xlaca'n tachā'lh nac Antioquía. Lā' cātā'chihuīna'nca a'ntīn tū' israelitas. Lā' cāmāsu'ni'ca huan xatzey tachihuīn ixpālacata Māpa'ksīni' Jesús.
21 Lā' huan
Māpa'ksīni' cāmaxquī'lh līmāpa'ksīn lā' chuntza' lej lhūhua' takalhlaka'ī'lh lā' tastālani'lh Māpa'ksīni'.

22 Lā' cāmāca'tzīnīca a'ntī ixtakalhlaka'ī' xalanī'n nac Jerusalén a'ntū ixpātle'kemā' nac Antioquía. Lā' macā'nca Bernabé a'ntza'.
23 Lā' a'xni'ca' xla' chā'lh lā' laktzī'lh a'nchī
Dios ixcāsicua'lanālīnī't, lā' lej pāxuhualh xla'. Lā' Bernabé cāmaxquī'lh tapāstacna' lā' cāhuanilh ixlīhuākca'n:

—Calīhui'lī'tit stālani'yā'titcus Māpa'ksīni'.

24 Lā' Bernabé tzeyā chi'xcu' ixuanī't lā' ixa'clhcunuc ixlītzuma Espíritu Santo lā' lej ixkalhlaka'ī'. Lā' lhūhua' tachi'xcuhuī't tatzuculh tatapa'ksī con Māpa'ksīni' Jesucristo.

25 Lā' ā'calīstān Bernabé a'lh putza Saulo nac Tarso.
26 Lā'
a'xni'ca' kaksli, līmilh nac Antioquía. Lā' ixlīhuāk lakatin cā'ta Bernabé lā' Saulo ixtatā'takēstoka a'ntī ixtakalhlaka'ī'. Lā' ixcāmāsu'ni'can lhūhua' tachi'xcuhuī't. Lā' a'ntza' nac Antioquía tzucuca pū'la cāmāpācuhuīcan cristianos xlaca'n a'ntī ixtakalhlaka'ī'.

27 Huan tamā'na chi'chini' tataxtulh de nac Jerusalén makapitzīn ixa'cta'sana'nī'n Dios. Lā' tachā'lh nac Antioquía.
28 Lā' kalhatin de xlaca'n, a'ntī ixuanican Agabo, tā'kaquī'lh na
ixlacapūnca'n lā' cāmāca'tzīnīlh. Lā' Espíritu Santo maktāyalh. Lā' hualh que na'a'nan lakachu lakatin ka'tla' tatzi'ncsta. Lā' chuntza' pātle'kelh a'xni'ca' Claudio ixmāpa'ksīni'n.
29 Lā'
huan a'ntī ixtakalhlaka'ī' talīhui'līlh tamacā'ni' lē'ksajna' huan tā'timīn a'ntī ixtahui'lāna' nac Judea. Tapāstacli tamāstā' chu a'nchī macā'cchā'n chā'tunu'.
30 Lā' chuntza' tatlahualh.
Lā' Bernabé lā' Saulo talē'ni'lh huan lē'ksajna' huan xanapuxcu'nu' lītokpān.

12

Maknīca Jacobo lā' chi'paca Pedro

1 Lā' huanmā' quilhtamacuj huan rey, a'ntī ixtacuīni'
Herodes, tzuculh cāchi'pa lā' cāmāpātīnī a'ntī ixtakalhlaka'ī'.
2 Lā' māmaknīnīni'lh con cuchilu Jacobo ixtā'tin Juan. 3 Lā'
a'xni'ca' ca'tzīlh Herodes que huan israelitas talakatīlh
a'ntūn tlahualh, ā'chulā' cātlahuani'lh. Lā' māchi'panīni'lh
nā huan Pedro. Huā'mā' pātle'kelh a'xni'ca' ixlamā'
huan cā'tani' a'xni'ca' tahua'lh pāntzi a'ntūn tū' ixka'lhī
levadura. 4 Lā' a'xni'ca' Herodes ixmāchi'panīni'nī't huan
Pedro lā' māmānūnīni'lh nac pūlāchī'n. Lā' cāmacamaxquī'lh
kalhacāujchāxan tropasna' a'ntī natamaktaka'lha līka'tla'tā'ti'
līkalhatā'ti'. Lā' Herodes ixpuhuan ixlīmilh ixlacapūnca'n
tachi'xcuhuī't a'xni'ca' na'a'ksputa huan cā'tani' a'ntū
huanican pascua. 5 Lā' chuntza' Pedro ixmānūcanī't nac
pūlāchī'n lā' ixmaktaka'lhmā'ca. Lā' huan a'ntī ixtakalhlaka'ī'
tū' tajaxli ta'orarlī lā' lej tasqui'ni'lh Dios por ixpālacata Pedro.

Dios māxtulh Pedro nac pūlāchī'n

6 Lā' lakatin tzī'sa Pedro ī'lhtatamā' nac pūlāchī'n. Lā'
Herodes ixmāxtucu'tun ixlīlakalī. Lā' ī'lhtatamā' huan
Pedro na ixpāxtūnca'n huan kalhatu' tropasna' lā'
ixcāmacachī'maxquī'canī't chā'tunu' tropa con cadenas. Lā'
ā'kalhatu' tropasna' ixtayāna' ixlacapūn huan mākalhcha lā'
ixtamaktaka'lha huan pūlāchī'n. 7 Lā' chu līmaktin tasu'yulh
kalhatin ángel a'ntī Dios macamilh. Lā' lakatin xkakana'
māxkakēlh huan pūlāchī'n. Lā' huan ángel tāpāxakā'līlh Pedro
lā' mālakahuanīlh lā' huanilh:
—Catā'kaqui' lacapalh.
Lā' huan cadenas taxcutli na ixmacan Pedro. 8 Lā' huan
ángel huanilh:
—Calha'kā'na' lā' catatūnu' mihuarache.
Lā' chuntza' tlahualh Pedro. Lā' huanipā huan ángel:
—Calha'ka' mintakēnu' lā' caquistāla'ni'.
9 Lā' Pedro taxtulh lā' ī'stālani'tēlha. Lā' tū' ixca'tzī
palh ixlīstu'ncua' a'ntū ixtlahua huan ángel. Ixpuhuan que
ixlakachuya. 10 Tapātle'kelh huan xapū'la tropa a'ntī ixmak-
taka'lhmā' lā' ā'calīstān tapātle'kepā ā'kalhatin. Lā' tachilh
nac mākalhcha de līcā'n a'nlhā lactanūcan nac xcānsipej. Lā'
ixa'cstu talaquī'lh. Lā' xlaca'n tataxtulh lā' tapātle'kelh lakatin
calle. Lā' chu tuncan lacapalh huan ángel makxtekli Pedro.
11 Lā' a'xni'ca' Pedro tzeyā ca'tzīlh lā' hualh:
—Chuhua'j icca'tzī xa'nca que huan Māpa'ksīni' macam-
inī't ixángel lā' quimāpūtaxtūnī't de na ixlīmāpa'ksīn huan rey
Herodes. Lā' quimāpūtaxtūnī't de ixlīhuāk a'ntū ixtapuhuanī't
ixquintatlahuani'lh huan israelitas.

12 Lā' a'xni'ca' ixpāstacnī'ttza' huā'mā', Pedro chā'lh na ixchic María a'ntī ixtzī't Juan a'ntī ixka'lhī ixtacuīni' ixlītāpātu' Marcos. A'ntza' līlhūhua' ixtastokcanī't lā' ixta'orarlīmā'na.
13 Lā' Pedro lacatucsli huan mākalhcha a'nlhā lactanūcan para nachā'ncan na ixtanquilhni' huan chic. Lā' kalhatin tzu'ma'jāt, a'ntī ixtacuīni' Rode, milh kalhasqui'nī tichū xla'.
14 Lakapasli ixtachihuīn Pedro lā' lej tapāxuhualh. Lā' ū'tza' tū' līmālaquī'lh lā' tuncan tu'jnuntēlha tanūlh ixchakān chic. Lā' cāhuanilh a'ntī ixtatakēstoknī't:

—Yā Pedro kēpūn.

15 Lā' xlaca'n tahuanilh:

—Chuya'ya'.

Lā' Rode ā'chulā' cāhuanilh ixlīstu'ncua'. Lā' tuncan tahualh:

—Tū' ū'tza'. Xmān huan ángel a'ntī maktaka'lha Pedro.

16 Lā' Pedro ā'chulā' lacatucsli huan mākalhcha. Lā' a'xni'ca' tamālaquī'lh, talaktzī'lh Pedro lā' talē'cnīlh. 17 Lā' Pedro cāmacahuani'lh para que cataquilhca'cslalh. Lā' cāpūtle'keni'lh a'nchī Māpa'ksīni' līmāxtulh nac pūlāchī'n. Lā' cāhuanilh:

—Camāca'tzīnī'tit Jacobo lā' huan tā'timīn huā'mā' a'ntū pātle'kelh.

Lā' Pedro taxtulh lā' a'lh ā'lacatin.

18 Lā' chu tuncan a'xni'ca' tuncuīlh, huan tropasna' lej tatamakchuyīlh por ixpālacata a'nchī lītzā'lalh Pedro. 19 Lā' a'xni'ca' Herodes māputzanīni'lh huan Pedro lā' tū' kaksca lā' cākalhasqui'nīlh huan tropasna' a'ntī ixcāyāhuacanī't para natamaktaka'lha Pedro lā' cāmāmaknīnīni'lh. Lā' Herodes taxtulh de nac Judea lā' a'lh tancā'n nac Cesarea lā' a'ntza' tachokolh.

Nīlh Herodes

20 Lā' Herodes ixcātā'lāmaka'kchā'nī't con xalanī'n nac Tiro lā' Sidón. Lā' makapitzīn de xlaca'n talacchihuīna'lh para natalaka'n. Lā' lī'amigos talātlahualh con Blasto a'ntī ixmaktaka'lhna' a'nlhā ī'lhtata huan rey. Lā' xlaca'n ixtamāko'xamixīcu'tun porque ixlīhua'tca'n xalanī'n nac Tiro lā' Sidón līmincancha' de na ī'xcānsipej huan rey. 21 Lā' chilh huan chi'chini' a'ntū ixcālhcāni'nī't Herodes. Lā' ixlhakā'nī't ixlu'xu' a'ntū ixtasu'yu que rey ixuanī't. Lā' tahuī'lh nac trono lā' a'cta'sana'lh. 22 Lā' tachi'xcuhuī't tata'salh lā' tahualh:

—Tū' chi'xcu' a'ntī a'cta'sana'n. U'tza' kalhatin dios.

23 Lā' chu līmaktin kalhatin ixángel Dios mātakāhuī'lh Herodes porque cāmakxtekli tamācā'tanīlh como hua'chi Dios. Lā' huan tzapūla' tahua'lh lā' nīlh.

24 Lā' ixtachihuīn Māpa'ksīni' a'kahualh lā' cālakchā'lh ā'makapitzīn chi'xcuhuī'n.

25 Lā' a'xni'ca' Bernabé lā' Saulo ixtatlahuakō'nī't ixlītlōtca'n nac Jerusalén, xlaca'n tataspi'tchokolh nac Antioquía. Lā' cātā'a'lh Juan a'ntī ixka'lhī ixlītāpātu' ixtacuīni' Marcos.

13

Bernabé lā' Saulo tatzuculh talē'n makat xatzey tachihuīn

1 Chu lī'ū'tunu'n xalanī'n a'ntza' ixtatakēstoka nac Antio-
quía, ixa'nan a'cta'sana'nī'n lā' mākalhtō'kē'ni'nī'n. Makapitzīn
ixtacuīni'ca'n Bernabé lā' Simón (a'ntī ixuanican Negro) lā'
Lucio xala' nac Cirene lā' Manaén (a'ntīn tā'stacli rey Herodes)
lā' Saulo. 2 Lā' xlaca'n ixtataquilhpūtani'mā'na Dios lā' ix-
talīhui'līnī't tuntū' natahua'. Lā' Espíritu Santo hualh:

—Caquilāmāxtunquīni'uj Bernabé lā' Saulo. Lā' xlaca'n
natatlahua huan ixlītlōtca'n a'ntū na'iccāmaxquī'.

3 Lā' xlaca'n tūna'j ixtahua' nīn tuntū' lā' ta'orarlīlh lā'
ta'a'cpūmā'ca'lh ixmacanca'n. Lā' cāmacā'nca.

Huan apóstoles tamāsu'yulh nac Chipre

4 Lā' huan Espíritu Santo cāmacā'lh Bernabé lā' Saulo. Lā'
xlaca'n ta'a'lh tancā'n nac Seleucia. Lā' tuncan tapū'a'lh barco
nac Chipre a'ntū pītzina'j ti'ya't na ixpu'nan mar. 5 Lā' a'xni'ca'
tachilh nac xcānsipej Salamina, talī'a'cta'sana'lh ixtachihuīn
Dios na ixlītokpānna'ca'n huan israelitas. Lā' talē'lh Juan ix-
maktāyana'ca'n. 6 Lā' a'xni'ca' tatētaxtulh ixlīhuāk huan Chipre,
tachilh nac xcānsipej ixtacuīni' Pafos. Lā' tapāxtokli chā'tin
chi'xcu' israelita ixtacuīni' Barjesús. Xla' tlahuāna' ixuanī't
lā' a'cta'sana', pero tū' ixla' Dios. Xmān ixcālī'a'kxoko. 7 Lā'
huan tlahuāna' ixmaktāya huan gobernador Sergio Paulo
a'ntī lej skalalh ixuanī't. Lā' huan gobernador cāmātayīni'lh
Bernabé lā' Saulo lā' ixkaxmatcu'tun ixtachihuīn Dios. 8 Pero
cātā'lāhuanilh huan tlahuāna' a'ntī ixuanican nā Elimas. Xla'
tū' ixlacasqui'n nīn cakalhlaka'ī'lh huan gobernador. 9 Lā'
Saulo, a'ntī nā ixtacuīni' Pablo, ixlītzuma Espíritu Santo na
ixa'clhcunuc. Xla' lakalaktzī'lh Elimas. 10 Lā' huanilh:

—Hui'x lej a'kxokonu'na' lā' lej ca'tzanca'tzīya'. Hui'x ixca-
man ko'ti'ti' lā' hui'x nīn tuntū' lakatīya' a'ntūn tzey. ¿Lhānīn
namakxteka' lactlahua'ya' a'ntū xastu'ncua' ixlīmāpa'ksīn
Dios? 11 Lā' chuhua'j huan Māpa'ksīni' namāpātīnīyāni'.
Lakatzī'n nala'ya' lā' tūlalh catila'ktzi' chi'chini' lātma'j.

Lā' chu līmaktin lakapoklhuana'lh lā' tūlalhtza' lacahuāna'lh
lā' ixputzatlā'huan a'ntī ixmakachi'palē'lh. 12 Lā' a'xni'ca'
huan gobernador laktzī'lh a'ntū pātle'kelh, xla' kalhlaka'ī'lh
porque lē'cnīlh a'ntū ixmāsu'yucan ixpālacata Māpa'ksīni'.

Pablo lā' Bernabé nac Antioquía

13 Lā' Pablo lā' nā a'ntī ixtatā'a'n tataxtulh de nac Pafos lā'
tapū'a'lh barco lā' tachā'lh nac Perge ixlēka'tla' nac Panfilia.
Lā' a'ntza' Juan cāmakxtekli lā' taspi'tchokolh nac Jerusalén.
14 Lā' Pablo lā' Bernabé tataxtulh de nac Perge lā' tachā'lh
nac Antioquía ixlēka'tla' nac Pisidia. Lā' huan chi'chini'
a'ntū pūjaxcan, xlaca'n tatanūlh na ixlītokpānca'n israelitas

lā' tatahui'lalh. 15 Lā' lakapūtle'keca ixtachihuīn Dios a'nlhā
tatzo'kni' huan ley lā' a'nlhā huanican profetas. Lā' huan
xanapuxcu'nu' xalanī'n nac lītokpān tamacamilh kalhatin
a'ntī cāhuanilh Pablo lā' Bernabé:

—Chi'xcuhuī'n, palh cāmaxquī'cu'tunā'tit tapāstacna' huan
tachi'xcuhuī't, cacāhuani'tit.

16 Lā' Pablo tāyalh lā' cāmacahuani'lh para nataquilhca'csla
lā' hualh:

—Cakaxpa'ttit chi'xcuhuī'n israelitas lā' hui'xina'n a'ntī
jicua'ni'yā'tit Dios. 17 Huan quinDiosca'n quina'n israelitas
cālacsacli a'ntī quinapapna'ca'n. Lā' Dios lej laka'tla'n
cātlahualh a'xni'ca' xlaca'n xatza'nkān ixtahui'lāna' nac
ti'ya't Egipto. Lā' Dios ka'lhī lhūhua' līmāpa'ksīn lā' ū'tza'
tzē cālīmāxtulh de huanmā' ti'ya't. 18 Lā' Dios ixcāpātīni'
tu'pu'xam cā'ta a'xni'ca' ixtalatlā'huan nac cā'lhpi'mpi'li'
ti'ya't. 19 Lā' Dios cāmāsputūlh tachi'xcuhuī't xalanī'n
lakatojon xcānsipej nac ti'ya't a'nlhā ixuanican Canaán.
Lā' cāmālacpitzini'lh huan quinapapna'ca'n huan ti'ya't
a'nlhā natalatahui'la. 20 Lā' Dios cāhui'līni'lh ixjuezca'n
a'ntī nacāmāpa'ksī lakatā'ti' ciento ā'pūpitzi cā'ta. Lā' huan
a'cta'sana' Samuel ū'tza' ā'xmān juez lalh. 21 A'calīstān huan
quinapapna'ca'n israelitas tasqui'nli kalhatin ixreyca'n. Lā'
Dios hui'līlh ixlīrey Saúl, ixcaman Cis. Lā' ixtalakapasni'
Benjamín ixuanī't. Xla' ixmāpa'ksīni'n tu'pu'xam cā'ta. 22 Lā'
a'xni'ca' Dios māpānūlh huan Saúl, lā' hui'līpā David ixlīrey.
Dios līchihuīna'lh ixpālacata David lā' hualh: “Quit iclakapasa
David, ixo'kxa' Isaí. Lā' iclaktzī'n ū'tza' kalhatin chi'xcu' a'ntī
pāstacna'n hua'chi icpāstacna'n quit. Xla' natlahua ixlīhuāk
quintapuhuān”, hualh Dios. 23 Lā' Dios cāmaxquī'lh huan
israelitas kalhatin māpūtaxtūnu' chuntza' a'nchī hualh Dios
xapū'la. Lā' huan māpūtaxtūnu' ū'tza' Jesús, ī'xū'yātā'nat
David. 24 A'xni'ca' Jesús tūna'j i'xmin, Juan ixcāhuani ixlīhuāk
tachi'xcuhuī't israelitas: “Caxtāpalī'tit mintapāstacna'ca'n lā'
ca'a'kpaxtit”. 25 Lā' a'xni'ca' ī'sputmā'tza' ixquilhtamacuj Juan
a'ntū ixlīmā'kpaxīni'n, xla' ixuan: “Quit tū' a'ntī puhua'nā'tit.
A'calīstān namimpala ā'chā'tin a'ntī lej ka'lhī līmāpa'ksīn. Lā'
ū'tza' tū' līminī'ni' nīn na'ickalhxcuta ixlīkalhtza'pa'can ī'zapato”.

26 Lā' Pablo huampā:

—Iccāhuaniyāni' hui'xina'n a'ntī ī'xū'yātā'natna' Abraham,
hua'chi quit, lā' hui'xina'n a'ntī jicua'ni'yā'tit Dios. Chuhua'j
cātamacamini'nī'ta'ni' huan tachihuīn a'ntū nalīpūtaxtucan.
27 Lā' xalanī'n nac Jerusalén lā' nā ixpūchihuīna'nī'nca'n
tū' ixtaca'tzī tichū Jesús. Lā' tū' tamāchekxīlh ixtachi-
huīnca'n ixa'cta'sana'nī'n Dios a'ntū lakapūtle'kecan pō'ktu
huan chi'chinī'n a'ntū pūjaxcan. U'tza' līmāpa'ksīni'nca que
Jesús namaknīcan. Lā' chuntza' tatlōkentaxtūlh chu a'nchī

tahualh huan a'cta'sana'nī'n xalanī'n makān.
28 Lā' a'yuj
tūlalh takaksni'lh ixpālacata chichū natalīmaknī Jesús, xlaca'n
tasqui'ni'lh huan Pilato que camaknīca.
29 Lā' a'xni'ca'
xlaca'n ixtatlōkentaxtūnī'ttza' ixlīhuāk a'ntū ixtatzo'kni' natat-
lahuani' Jesús, māyujūca Jesús xanīn de huan nac cruz lā'
mānūca nac lhu'cu'.
30 Lā' Dios mālakahuanīchokolh.
31 Lā'
lej lātma'j ixcātasu'yuni' a'ntī ixcātā'taxtunī't de nac Galilea lā'
ixcātā'a'nī't nac Jerusalén. Lā' huā'mā'na chi'xcuhuī'n ū'tunu'n
a'ntī tamāstū'ncmā'na chuhua'j huan tachi'xcuhuī't ixpālacata
Jesús.

32 ’Lā' chuhua'j quina'n iccāhuaniyāni' hui'xina'n xatzey
tachihuīn ixpālacata a'ntū cāhuanilh Dios quinapapna'ca'n que
namāstā'.
33 Lā' ū'tza' Dios quincātlōkentaxtūni'ni' quina'n,
a'ntī ī'xū'yātā'natna'ca'n, a'xni'ca' mālakahuanīchokolh Jesús.
Chuntza' tatzo'kni' huan nac libro Salmos capítulo lakatu':

Hui'x qui'O'kxa'. Chuhua'j icmāsu'yu que hui'x qui'o'kxa'.

34 Lā' Dios mālakahuanīchokolh Jesús de nac cā'līnīn. Lā'
tū' ā'maktin cati'a'lh nac cā'līnīn. Lā' Dios hualh chuntza':
“Na'iccāmaxquī'yāni' a'ntūn quilīsicua'lanālīn chuntza' a'nchī
huanica David”.
35 Lā' tatzo'kni' nac libro Salmos ā'lakatin
capítulo:

Hui'x tū' catimakxtekti namasa ixmacni' mi'O'kxa' a'ntī lej
tzey.

36 Lā' David ixtlahuanī'ttza' ixtapuhuān Dios ixlacapūnca'n
xlaca'n a'ntī ixtahui'lāna' a'xni'ca' xla' ixlatlā'huan
nac quilhtamacuj. Lā' xla' nīlh lā' mā'cnūca a'nlhā
ixcāmā'cnūcanī't ixnatāta'na'. Lā' ixmacni' David masli.
37 Pero tū' masli ixmacni' Jesús a'ntī Dios mālakahuanīchokolh.
38 Camāchekxī'tit hui'xina'n a'ntī israelitas hua'chi quit. Por
ixpālacata huā'mā' chi'xcu', cātamāca'tzīnīyāni' hui'xina'n
que mintalaclē'i'ca'n tzē nacāmāsputūnu'ni'yāni'.
39 Jesús
cāmāsputūnu'ni' ixlīhuāk ixtalaclē'i'ca'n a'ntīn talīpāhuan
Jesús. Lā' huan ley a'ntū maxquī'ca Moisés, ū'tza'
tūlalh catimāsputūlh talaclē'i'.
40 Caskalalhla'tit que tū'
nacāpātle'keni'yāni' a'ntū tahualh huan a'cta'sana'nī'n.
Tahualh:

41 Cakaxpa'ttit hui'xina'n a'ntī lakmaka'nā'tit.
Ca'a'cnī'tit lā' casputtit; porque quit, Dios, na'ictlahua lakatin
catūhuā a'xni'ca' hui'xina'n hui'lāna'ntit.
Lā' palh ixcātapūtle'keni'ni' a'ntū quit na'ictlahua, hui'xina'n
tū' ixkalhlaka'ī'tit.

42 Lā' Pablo lā' Bernabé tataxtulh de na ixlītokpānca'n
israelitas. Lā' huan tachi'xcuhuī't, a'ntīn tū' israelitas,
tasqui'ni'lh que natahuanipala huā'mā' tachihuīn
ixlīmixtzeyan.
43 Lā' tataxtulh a'ntī ixtatakēstoknī't nac
lītokpān. Lā' tastālani'lh Pablo lā' Bernabé lhūhua' israelitas
lā' ā'makapitzīn a'ntī ixtanūnī't na ixreligionca'n israelitas lā'

lej ixta'a'cnīni'ni' Dios. Lā' Pablo cāmaxquī'lh tapāstacna' lā'
cāhuanilh que tū' catamakxtekli huan xatzey tachihuīn a'ntū
māsu'yu ixlītzey Dios.
44 Lā' ixlīmixtzeyan, a'xni'ca' ixchā'n huan chi'chini' a'ntū
ixpūjaxcan, ixlīhuāk xalanī'n nac xcānsipej tatakēstokli para
natakaxmata ixtachihuīn Dios. 45 Lā' a'xni'ca' huan israeli-
tas talaktzī'lh ixtalhūhuā't huan tachi'xcuhuī't, xlaca'n lej
talakca'tzalh lā' tatā'lāhuanilh Pablo lā' talakapalalh. 46 Lā'
Pablo lā' Bernabé tachihuīna'lh lā' tū' talacapuhualh lā'
cāhuanica:
—Lej tasqui'nī que cātahuanini' xapū'la hui'xina'n,
israelitas, i'xtachihuīn Dios. Pero como hui'xina'n
lakmaka'ntit, chuntza' tasu'yu que tū' ka'lhīcu'tunā'tit
xasāsti' minquilhtamacujca'n a'ntū para pō'ktu. Chuhua'j
quina'n na'iccālaka'nāuj huan a'ntīn tū' israelitas. 47 Chuntza'
quinDiosca'n quincāmāpa'ksīni' lā' hualh:

Quit iclacsacnī'ta'ni' para nacāmāca'tzīnī'ya' a'nchī natalīpūtaxtu xalanī'n nac ā'lakatunu' xcānsipejni' na ixlīhuāk quilhtamacuj.
Chuntza' hui'x hua'chi lakatin pūmaksko a'nchī namakskoya' ixlīhuāk.

48 Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', lej tapāxuhualh a'ntīn
tū' israelitas. Lā' tahualh que lej tzey ixtachihuīn Dios.
Lā' takalhlaka'ī'lh ixlīhuākca'n a'ntī ixcāhui'līcanī't para
natamaklhtīni'n xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu.
49 Lā' māca'tzīnīni'nca ixtachihuīn Māpa'ksīni' lakachu
a'nlhā ixmāpa'ksī Antioquía. 50 Pero huan israelitas
tachihuīna'maxquī'lh huan xalaka'tla'n puscan a'ntī lej
ixta'a'cnīni'ni' Dios lā' nā huan xanapuxcu'nu' de huan
xcānsipej. Lā' tacuccha'xli cāmacaputzaca Pablo lā' Bernabé lā'
cātlakamacā'nca de na ī'xcānsipejca'n lā' nā a'nlhā ixtamāpa'ksī.
51 Lā' huan Pablo lā' Bernabé tatincxli huan pokxni' de
ixtojonca'n lā' chuntza' cāmāca'tzīnīca que huan xalanī'n
huan xcānsipej ixtalē'n cuenta. Lā' ta'a'lh nac Iconio. 52 Lā'
huan tā'timīn lej tapāxuhualh. Lā' ixa'clhcunucca'n i'xlītzuma
Espíritu Santo.

14

Pablo lā' Bernabé nac Iconio

1 Lā' Pablo lā' Bernabé lacapūxtim tatanūlh huan na
ixlītokpānca'n israelitas nac Iconio lā' ta'a'cta'sana'lh. Lā'
takalhlaka'ī'lh lej lhūhua' israelitas lā' nā a'ntīn tū' israeli-
tas. 2 Pero huan israelitas a'ntīn tū' ixtakalhlaka'ī' tachi-
huīna'maxquī'lh huan a'ntīn tū' israelitas. Lā' cāmāpuhuanīca
que huan tā'timīn tū' tzey ixtahuanī't. 3 Lā' Pablo lā'
Bernabé tatachokolh lātma'j nac Iconio lā' ixta'a'cta'sana'n

lā' tū' talacapuhualh porque ixtalīpāhuan huan Māpa'ksīni'.
Lā' por ixlīmāpa'ksīn Dios ixtatlahua laka'tla'n catūhuā lā'
lē'cnīn. Lā' ū'tza' līmāsu'yulh Dios que lej stu'ncua' a'ntū ix-
tachihuīna'n Pablo lā' Bernabé ixpālacata Jesucristo. 4 Pero
huan tachi'xcuhuī't xala' huan nac xcānsipej tū' a'cxtimni'
ixtapāstacna'n. Makapitzīn ixtapāstacna'n hua'chi huan is-
raelitas lā' ā'makapitzīn ixtapāstacna'n hua'chi huan apóstoles.
5 Lā' huan israelitas lā' nā a'ntīn tū' israelitas lā' nā huan
xanapuxcu'nu' talacchihuīna'lh para natalacatāquī'nin lā'
natamūta'lana'n. 6 Lā' a'xni'ca' taca'tzīlh huā'mā', Pablo lā'
Bernabé tatzā'lalh. Lā' ta'a'lh nac estado de Licaonia nac
xcānsipejni' Listra lā' Derbe lā' ā'lakatunu' cā'lacchicni'. 7 Lā'
a'ntza' ixtalī'a'cta'sana'n xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo.

Mūta'laca Pablo nac Listra

8 Ixuī' kalhatin chi'xcu' nac Listra. Tū' tzey ixuanī't ixto-
jon. Ixlū'ntū'lanī't desde a'xni'ca' lacatuncuīlh. Tū' maktin
ixtlā'huan. 9 Ixuī' ixkaxmatmā' Pablo. Lā' Pablo lakalaktzī'lh
lā' ca'tzīlh que ixkalhlaka'ī' que tzē namātzeyīcan. 10 Lā' Pablo
lej palha' hualh:

—Caxlittāya'.

Lā' huan chi'xcu' tachā'yāhualh lā' latā'kchokolh.

11 Lā' a'xni'ca' huan ixtalhūhuā't talaktzī'lh a'ntū tlahualh
Pablo, xlaca'n tata'salh lā' tahualh ixtachihuīnca'n xalanī'n
nac Licaonia. Lā' tahualh:

—¡Tayujnī'ta'nchi dioses a'ntīn tatasu'yu hua'chi
chi'xcuhuī'n!

12 Lā' tahualh que Bernabé ixuanī't ixdiosca'n Júpiter.
Lā' tahualh que Pablo ixuanī't ixdiosca'n Mercurio porque
ū'tza' a'ntī ixa'cta'sana'nī't. 13 Lā' huan lītokpān a'nlhā ix-
taquilhpūtani'can huan a'ntī dios Júpiter, ixyā ixlacapūn huan
xcānsipej. Lā' huan ixcura Júpiter līmilh toros lā' xa'nat
nac tanquilhni'. Lā' huan cura lā' huan tachi'xcuhuī't ixta-
lakachi'xcuhuī'cu'tun. 14 Lā' a'xni'ca' huan apóstoles, Bernabé
lā' Pablo, tamāchekxīlh a'ntū ixcātlahuani'cu'tuncan, xlaca'n
taxtī'tli ixa'cstuca'n ixlu'xu'ca'n porque lej tatamakchuyīlh.
Lā' tatu'jnulh ixlaclhpu'nan huan tachi'xcuhuī't lā' tata'salh
lā' tahualh:

15 —¡Tachi'xcuhuī't! ¿A'chī' tlahua'yā'tit huā'mā'? Quina'n nā
chi'xcuhuī'n a'cxtim hua'chi hui'xina'n. Iccālīmini'yāni' xatzey
tachihuīn para que nalītalakspi'tā'tit ixlīhuāk huā'mā' a'ntū
nīn tuntū' lītasqui'nī a'ntūn tlahua'yā'tit, lā' para naputzayā'tit
Dios a'ntī lakahuan. U'tza' a'ntī tlahuanī't a'kapūn lā' ti'ya't
lā' mar lā' ixlīhuāk a'ntū a'nan. 16 Kōtan tū'xama'ntza' Dios
cāmakxteknī't ixlīhuāk tachi'xcuhuī't natatlahua chu a'ntūn
talacasqui'n. 17 Pō'ktu Dios ixcāmacā'ni' a'ntū ixmāsu'yu que
a'nan Dios. Dios tlahua a'ntūn tzey. U'tza' līla xcān lā' lej līla

a'ntū tzē hua'can. Lā' quincāmaxquī'yāni' quina'n tapāxuhuān
lā' a'ntū hua'yāuj hasta līpāxūj lahui'lāna'uj —hualh Pablo.
18 A'yuj Pablo cāhuanilh huā'mā', yosca'tzī cāmāpānūni'ca ix-
tapāstacna'ca'n huan tachi'xcuhuī't para natalakachi'xcuhuī'
Pablo la' Bernabé.
19 Lā' tachilh makapitzīn israelitas xalanī'n nac Antioquía
lā' Iconio. Lā' tachihuīna'maxquī'lh tachi'xcuhuī't. Lā' ū'tza'
līmūta'laca Pablo lā' xuakaca lā' māxtuca de huan xcānsipej
lā' makxtekca. Tapuhualh que xanīntza' ixuanī't. 20 Pero
huan tā'timīn talītamacxti'li'lh lā' Pablo tā'kaquī'lh lā' tanūlh nac
xcānsipej. Lā' ixlīlakalī ta'a'lh Pablo lā' Bernabé nac Derbe.
21 Lā' ixta'a'cta'sana'n huan xatzey tachihuīn ixpālacata Je-
sucristo nac huanmā' xcānsipej lā' lhūhua' takalhlaka'ī'lh. Lā'
tuncan xlaca'n tataspi'tchokopā nac Listra lā' nac Iconio lā'
nac Antioquía. 22 A'ntza' ixcāmaxquī' tahuixcān huan a'ntī
ixtakalhlaka'ī'. Lā' lej ixcāmaxquī' tapāstacna' que natakalh-
laka'ī' para pō'ktu. Lā' cāhuanica:
—Tasqui'nī napātīni'nāuj a'xni'ca' tūna'j tanūyāuj a'nlhān
Dios māpa'ksīni'n.
23 Lā' cālacsacca xanapuxcu'nu' nac lakatunu' lītokpān. Lā'
pū'la ta'orarlīlh lā' tū' tahuā'yalh. Lā' tasqui'ni'lh Māpa'ksīni'
Jesucristo a'ntī ixtakalhlaka'ī'nī't que cacāmaktaka'lhli huan
xanapuxcu'nu'.

Pablo lā' Bernabé tataspi'tchokopā nac Antioquía

24 Lā' tuncan Pablo lā' Bernabé tatētaxtulh huan nac Pisidia
lā' tamilh nac Panfilia. 25 Lā' a'xni'ca' ixtalī'a'cta'sana'nī't
huan xatzey tachihuīn nac Perge, lā' ta'a'lh tancā'n nac
Atalia. 26 Lā' de a'ntza' tapū'a'lh barco nac Antioquía. Lā'
huanmā' xcānsipej ixuanī't a'nlhā xapū'la ī'squi'ni'canī't Dios
que cacāmaktāyalh Bernabé lā' Pablo ixlītlōtca'n a'ntū chū'cus
tatlahuakō'nī't.
27 Lā' a'xni'ca' tachā'lh Pablo lā' Bernabé nac Antioquía,
tamākēstokli ixlīhuākca'n a'ntī ixtakalhlaka'ī'. Lā' cāhuanica
ixlīhuāk a'ntū Dios ixcāmaktāyanī't que natatlahua. Lā'
cāhuanica a'nchī Dios ixcāmāsu'ni'nī't que ixlacasqui'n nā ix-
takalhlaka'ī'lh nā xlaca'n a'ntīn tū' israelitas. 28 Lā' a'ntza'
Pablo lā' Bernabé tatā'tachokolh huan tā'timīn makān.

15

Tatakēstokli nac Jerusalén

1 Lā' tamilh nac Antioquía makapitzīn chi'xcuhuī'n xalanī'n
nac Judea. Lā' tatzuculh tamāsu'ni' huan tā'timīn. Lā' tahualh:
—Tasqui'nī nacircuncidarla'yā'tit chu a'nchī ixmāsu'yu
Moisés. Lā' palh tū' circuncidarla'nī'ta'ntit, tūla catipūtaxtutit.
2 Lā' Pablo lā' Bernabé talālīhuanilh xlaca'n lā' lej
talālacatāquī'lh. Lā' ā'calīstān cālacsacca Pablo lā' Bernabé

lā' ā'makapitzīn huampala a'ntī natalaka'n huan apóstoles lā' huan xanapuxcu'nu' lītokpān nac Jerusalén lā' natakalhasqui'nīni'n a'nchī nalīlacāxtlahuacan.

3 Lā' chuntza' huan tā'timīn xalanī'n nac huan lītokpān nac
Antioquía tamacā'lh Pablo lā' Bernabé. Lā' xlaca'n ta'a'lh lā' ixtatētaxtutēlha lakaxtim nac estado de Fenicia lā' Samaria. Lā' ixtapūtle'keni' a'nchī ixtakalhlaka'ī' huan a'ntīn tū' israelitas. Lā' ū'tza' talīpāxuhualh huan tā'timīn.

4 Lā' a'xni'ca' Pablo lā' Bernabé tachā'lh nac Jerusalén lā'
tapāxtokli con tapāxuhuan huan tā'timīn lā' apóstoles lā' xanapuxcu'nu' lītokpān. Lā' Pablo lā' Bernabé tahuanilh ixlīhuāk
a'ntū Dios cāmaktāyalh que tzē natatlahua. 5 Lā' tatāyalh
makapitzīn a'ntī ī'stālani' ixtamāsca'tīnī'nca'n fariseosnu' lā' ixtakalhlaka'ī'. Lā' tahualh:

—Lā' tasqui'nī que nataka'lhī ixlīlakapascanca'n israelitas nā xlaca'n a'ntīn tū' israelitas. Lā' nā tasqui'nī que nata'a'kahuāna'ni' huan ley a'ntū maxquī'ca Moisés.

6 Lā' huan apóstoles lā' xanapuxcu'nu' tatakēstokli para que
xa'nca natalacāxtlahua huā'mā'. 7 Lā' ixtalacchihuīna'mā'nacus
lā' tāyalh Pedro lā' cāhuanilh:

—Tā'timīn, hui'xina'n ca'tzīyā'tit que makāntza' Dios lacsacli kalhatin de quina'n. Quit quilacsacli para que na'iccāhuani xatzey tachihuīn a'ntīn tū' israelitas lā' chuntza' tzē natakalhlaka'ī' nā xlaca'n. 8 Lā' Dios, a'ntī lakapasa
ixa'clhcunucca'n tachi'xcuhuī't, ū'tza' cāmaxquī'lh xlaca'n huan Espíritu Santo chuntza' a'nchī quincāmaxquī'nī'ta'ni'. Lā' chuntza' māsu'yulh que Dios lacasqui'n que natakalhlaka'ī' nā xalanī'n nac ā'lakatunu' xcānsipejni'. 9 A'cxtim Dios xacalh
ixa'clhcunucca'n xlaca'n lā' qui'a'clhcunucca'n por ixpālacata
līpāhuanāuj Dios. 10 ¿A'chī' pāstacna'nā'tit hui'xina'n que
tū' tzey a'nchī Dios lacasqui'n natakalhlaka'ī' nā xlaca'n a'ntīn tū' israelitas? Lā' ¿a'chī' lacasqui'nā'tit hui'xina'n que xlaca'n natatlōkentaxtū huan ley a'ntū maxquī'ca Moisés? U'tza' quinatāta'na'ca'n tūlalh tatlōkentaxtūlh. Lā' nā quina'n tūlalh catitlōkentaxtūj. 11 Pero ickalhlaka'ī'yāuj
que xapūtaxtuni' quina'n chuntza' hua'chi nā xlaca'n porque quincāmāpūtaxtūcu'tuni' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesús —hualh Pedro.

12 Lā' tuncan ixlīhuāk ixtalhūhuā't tachi'xcuhuī't taquilhca'cslalh. Lā' xlaca'n takaxmatli a'xni'ca' Bernabé lā' Pablo tapūtle'kelh huan lē'cnīn lā' laka'tla'n catūhuā a'ntū Dios cāmaktāyalh que tzē tatlahua na ixlaclhpu'nanca'n a'ntīn tū'
israelitas. 13 Lā' a'xni'ca' xlaca'n tachihuīna'nkō'lh, Jacobo
kalhtīni'lh:

—Tā'timīn, caquilākaxmatui. 14 Pūtle'kenī'ttza' Simón Pedro
a'nchī Dios xapū'la cālacsacli makapitzīn chi'xcuhuī'n a'ntīn

tū' israelitas. Dios cālacsacli para natala ixcamana'. 15 Lā'
huan a'cta'sana'nī'n xalanī'n makāntza' tahualh chu ū'tza'. Lā'
chuntza' tatzo'kni':
16 A'calīstān na'ictaspi'ta lā' na'ictlahuapala huan ixchic David
a'ntū laclalh.
Lā' na'iccāxtlahuapala a'nlhā laclanī't, lā' na'icyāhuapala.
17 Lā' chuntza' ā'makapitzīn chi'xcuhuī'n nataputza Māpa'ksīni'.
Lā' nā nataputza nā ixlīhuākca'n xalanī'n nac ā'lakatunu'
xcānsipejni' a'ntīn cālakapascan quintachi'xcuhuī't.
18 Huā'mā' hualh huan Māpa'ksīni' a'ntī māsu'yulh huā'mā'
desde a'xni'ca' lacatuncuīlh huan quilhtamacuj.

19 Lā' Jacobo huampā:

—U'tza' quit quintapāstacna' que tū' cacāmāmakchuyīuj
a'ntīn tatā'a'n Dios xlaca'n a'ntīn tū' israelitas. 20 Icpuhuan
que natzo'kāuj lā' nacāhuaniyāuj que tū' catahua'lh a'ntū
cā'a'ksajuī'canī't huan ídolos lā' nā tū' catamakpuscātīni'lh
lā' tū' cataka'lhīlh huan puscan ixmakchi'xcu'ca'n lā' nā tū'
catahua'lh ixquinīt huan animalhna' a'ntū a'kpixchī'canī't
lā' nā tū' catahua'lh ka'lhni'. 21 Chuntza' icpuhuan porque
lejtza' makān na ixlīhuāk cā'lacchicni', pō'ktu chi'chini' a'ntū
pūjaxcan, a'cta'sana'ncan lā' lakapūtle'kecan a'ntū hualh
Moisés —cāhuanilh Jacobo.

22 Lā' huan apóstoles lā' huan xanapuxcu'nu' lā' ixlīhuākca'n
talīhui'līlh talacsaca makapitzīn chi'xcuhuī'n chu lī'ū'tunu'n
lā' nacāmacā'ncan con Pablo lā' Bernabé nac Antioquía.
Lā' macā'nca huan Judas, a'ntī ixka'lhī ixlītāpātu' ixtacuīni'
Barsabás, lā' ā'chā'tin ixtacuīni' Silas. Huan tamā'na kalhatu'
chi'xcuhuī'n xalaka'tla' ixtahuanī't huan lītā'timīn. 23 Lā'
tzo'kca lakatin carta a'ntū talē'lh Judas lā' Silas. Lā' ix-
tatzo'kni' nac carta lā' tahualh:

“Quina'n apóstoles lā' xanapuxcu'nu' lā' tā'timīn
iccāsaludarlīyāni' hui'xina'n tā'timīn a'ntīn tū' israelitas
xalanī'n nac xcānsipej Antioquía lā' nac estado de Siria
lā' Cilicia. 24 Ickaxmatnī'ta'uj que makapitzīn de quina'n
tataxtunī't de ā'tzā' a'yuj quina'n tū' iccāmaxquī'uj xlaca'n
līmāpa'ksīn. Lā' xlaca'n cātalīmāmakchuyīnī'ta'ni' con a'ntū
ixtamāsu'yu lā' cātamāpātza'nkāni'nī'ta'ni'. Lā' tahualh
que tasqui'nī que hui'xina'n natlahuayā'tit ixtalanānca'n
israelitas. 25 A'xni'ca' quina'n ictakēstokui, iclīhui'līuj
iclacsacāuj chi'xcuhuī'n a'ntī na'iccālakmacā'nāchāni'
hui'xina'n con Bernabé lā' Pablo a'ntīn cāpāxquī'yāuj.
26 Huan kalhatu' chi'xcuhuī'n tatanūnī't a'nlhā lej
cā'lījicua' por ixpālacata quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. 27 Lā'
iccāmacā'nī'ta'nchāuj Judas lā' Silas. Xlaca'n nacāhuaniyāni'
chu ū'tza' a'ntū ictzo'knumā'nauj. 28 Na'iccāmaxquī'yāni'
hui'xina'n lakatin līmāpa'ksīn chuntza' a'nchī ixtapuhuān

Espíritu Santo lā' nā quintapuhuānca'n. Chu xmān huā'mā'
tasqui'nī: 29 que hui'xina'n tū' catihua'tit quinīt a'ntū
līlakachi'xcuhuī'canī't ídolo, lā' tū' cahua'tit ka'lhni', lā' tū'
cahua'tit ixquinīt animalh a'ntū a'kpixchī'canī't, lā' tū'
camakpuscātīni'ntit lā' tū' cataka'lhīlh ixmakchi'xcu'ca'n
puscan. Palh hui'xina'n natlōkentaxtūyā'tit huā'mā',
natlahuayā'tit a'ntūn tzey. Xmān huā'mā' iccāhuaniyāni'".
30 Lā' cāmacā'nca Bernabé lā' Pablo lā' ā'makapitzīn. Lā'
xlaca'n ta'a'lh tancā'n nac Antioquía. Lā' a'ntza' cāmākēstokca
huan tachi'xcuhuī't a'ntī ixtakalhlaka'ī' lā' cāmaxquī'ca
huan carta. 31 Xlaca'n talakapūtle'kelh lā' tapāxuhualh por
ixpālacata cāmāko'xamāka'tlī'ca. 32 Lā' Judas lā' Silas nā xlaca'n
a'cta'sana'nī'n ixtahuanī't. Xlaca'n lej tahualh lā' cāmaxquī'ca
tapāstacna' huan lītā'timīn lā' cāmaxquī'ca tahuixcān. 33 Lā'
a'xni'ca' ixtahui'lāna'tza' makān a'ntza', cāmakxtekca huan
tā'timīn lā' cāhuanica: "Dios cacālē'ni'". Lā' talakminchokopā
a'ntī ixcāmacā'nī't. 34 Lā' puhuanli Silas natachoko a'ntza'.
35 Lā' nā Pablo lā' Bernabé tatachokolh nac Antioquía.
Xlaca'n lā' lhūhua' ā'makapitzīn huampala ixtamāsu'yu lā'
ixtalē'cta'sana'n ixtachihuīn Māpa'ksīni'.

Pablo a'lh ixlīmaktu' para nalē'n makat xatzey tachihuīn

36 A'xni'ca' ixpātle'kenī'ttza' lātma'j chi'chini', Pablo huanilh
Bernabé:

—Cacālaka'mpalauj huan quintā'timīnca'n na ixlīhuāk
xcānsipejni' a'nlhā māca'tzīnīnī'ta'uj ixtachihuīn Māpa'ksīni'.
Cāhui laktzī'nāuj a'nchī tataxtokō'.

37 Lā' Bernabé ixlē'ncu'tun Juan, a'ntī ixka'lhī ixlītāpātu'
ixtacuīni' Marcos. 38 Pero Pablo tū' ixlē'ncu'tun porque Marcos
ixcāmakxteknī't xlaca'n a'xni'ca' ixtahui'lāna' nac Panfilia. Lā'
tū' a'lh cātā'scuja. 39 Lā' lej talālacatāquī'lh Bernabé lā' Pablo.
Lā' ū'tza' talītaxtunquīlh. Bernabé lē'lh Marcos lā' tapū'a'lh
barco nac Chipre. 40 Lā' Pablo lacsacli Silas lā' tataxtulh. Lā'
huan tā'timīn ixtasqui'ni'nī't huan Māpa'ksīni' camaktaka'lhli.
41 Lā' Pablo lā' Silas ixtatētaxtutēlha nac estado de Siria lā'
Cilicia lā' ixcāmaxquī' tahuixcān huan tā'timīn a'ntī a'ntza'
ixtatakēstoka nac lakatunu' cā'lacchicni'.

16

Timoteo cātā'a'lh Pablo lā' Silas

1 Lā' Pablo lā' Silas tachā'lh nac xcānsipejni' Derbe lā' Listra.
Lā' tapāxtokli kalhatin chi'xcu' a'ntī ixkalhlaka'ī' lā' ixtacuīni'
Timoteo. Xla' ixo'kxa' ixuanī't kalhatin puscāt israelita a'ntī
ixkalhlaka'ī'. Lā' ixtāta' Timoteo tū' israelita ixuanī't. 2 Huan
tā'timīn nac Listra lā' nac Iconio ixtaca'tzī palh tzeyā chi'xcu'
Timoteo. 3 Lā' Pablo ixlē'ncu'tun Timoteo. Lā' huan is-
raelitas ixtaca'tzī que ixtāta' Timoteo tū' israelita ixuanī't.

Lā' ū'tza' Pablo līmāchu'cunīni'lh Timoteo para que naka'lhī
ixlīlakapascan como hua'chi israelitas. Pablo tlahualh huā'mā'
porque tū' cāmaka'kchā'ncu'tulh huan israelitas a'ntza'. 4 Lā'
xlaca'n ixtatētaxtutēlha huan lakatunu' xcānsipejni'. Lā'
ixcāmāca'tzīnīcan huan līmāpa'ksīn a'ntū ixtahuanī't apóstoles
lā' huan xanapuxcu'nu' nac Jerusalén. 5 Lā' chuntza' huan
a'ntī ixtatakēstoka nac lakatunu' cā'lacchicni' tatahuixcānīlh lā'
ā'chulā' takalhlaka'ī'lh. Lā lakalīyān talhūhua'ntēlhalh.

Pablo lakachuyalh lā' laktzī'lh kalhatin chi'xcu' xala' nac Macedonia

6 Lā' huan Espíritu Santo tū' cāmakxtekli tachihuīna'n xatzey
tachihuīn nac Asia. Lā' Pablo lā' a'ntī ixtatā'a'n tatētaxtulh na
ixlēka'tla' Frigia lā' Galacia. 7 Lā' a'xni'ca' tachā'lh na ixlītapitzi
a'nlhā ixmāpa'ksī Misia, lā' ta'a'ncu'tulh nac Bitinia. Pero
huan ixEspíritu Jesús tū' cāmakxtekli nata'a'n. 8 Lā' tatētaxtulh
nac Misia lā' ta'a'lh tancā'n nac xcānsipej Troas. 9 A'ntza'
cā'tzī'sa Pablo lakachuyalh lā' laktzī'lh kalhatin chi'xcu' xala'
nac Macedonia a'ntī tāyalh ixlacapūn. Lā' huan chi'xcu'
lej ī'squi'ni' lā' huanilh: “Caquilālaka'uj nac Macedonia lā'
caquilāmaktāyauj”. 10 Lā' a'xni'ca' lakachuyakō'lh, tuncan
quina'n ictzucūj ictacāxāuj para na'ica'nāuj nac estado de
Macedonia. Chu tuncan icpāstacui que ixlīstu'ncua' Dios
quincālacsacnī'ta'ni' na'iccākalhachihuīna'ni'yāuj xalanī'n nac
Macedonia huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo.

Pablo lā' Silas nac Filipos

11 Ictaxtūj nac Troas lā' icpū'a'uj barco lā' stu'nc icmiuj
nac Samotracia. Lā' ixlīlakalī huampala ica'uj nac Neápolis.
12 Lā' ictaxtūj de a'ntza' lā' icchā'uj nac Filipos a'ntū tapa'ksī
nac Roma. U'tza' más xaka'tla' xcānsipej ixlīhuāk huan es-
tado de Macedonia. Ictachokouj huā'mā' xcānsipej lātma'j.
13 Lā' lakatin chi'chini' a'ntū tapūjaxa israelitas, ictaxtūj de
huan xcānsipej. Lā' icchā'uj na ixquilhtūn pūxka a'nlhā
icpuhuáuj que chō'la a'ntza' lanān ixtakēstokcan ixtlahua-
can oración. Lā' ictahui'lauj lā' iccātā'chihuīna'uj huan pus-
can a'ntī ixtatakēstoknī't. 14 Lā' chā'tin de xlaca'n, a'ntī
ixquincākaxmatni'yāni', kalhatin puscāt ixtacuīni' Lidia. Xla'
xala' nac Tiatira ixuanī't lā' ī'stā' lu'xu' xasmumonko'. Lā'
lej ixa'cnīni'ni' Dios. Lā' huan Māpa'ksīni' mākaxmatīcu'tulh
a'ntū hualh Pablo. Lā' a'kahuāna'lh. 15 Lā' a'kpaxli lā' nā
a'ntī ixtahui'lāna' na ixchic. Lā' Lidia quincāsqui'ni'ni' lā'
quincāhuanini':

—Palh puhua'nā'tit hui'xina'n que quit stu'ncua' ickalh-
laka'ī' Māpa'ksīni', capintit na quinchic lā' natachokoyā'tit
a'ntza'.

Lā' lej quincāhuanini'.

16 Lā' lakatin chi'chini' a'xni'ca' xa'ica'mā'nauj a'nlhā ixt-
lahuacan oración, icpāxtokui kalhatin tzu'ma'jāt a'ntī ixka'lhī
tlajana' a'ntū ixuan a'ntū napātle'ke. Lā' huan chi'xcuhuī'n,
a'ntī ixtēcu'nī'n de huan tzu'ma'jāt ixtahuanī't, lej lhūhua' ix-
tatlajamā'na por ixpālacata ixuan a'ntū napātle'ke. 17 Lā' huan
tzu'ma'jāt ixquincāstālani'yāni' a'xni'ca' xa'iclatlā'huanāuj con
Pablo. Lā' palha' ixta'sa lā' ixuan:

—Huā' tamā'na chi'xcuhuī'n tatā'scuja Dios a'ntī lej ka'tla'. Xlaca'n cātahuaniyāni' a'nchīn tzē nalīpūtaxtucan.

18 Lā' chuntza' ixtlahua huā'mā' lātma'j chi'chini'. Lā' Pablo
jiclhualh lā' talakspi'tli lā' huanilh huan tlajana' a'ntū ix-
tanūni'ma' na ixa'clhcunuc huan tzu'ma'jāt:

—Por ixlīmāpa'ksīn Jesucristo icuaniyāni' cataxtu de huan tzu'ma'jāt.

Lā' chu tuncan lacapalh taxtulh.

19 Pero a'xni'ca' huan ixtēcu'nī'n taca'tzīlh que tūlalhtza' ix-
tatlaja, lā' cāchi'paca Pablo lā' Silas lā' cālīminca nac pūchihuīn.
20 Lā' a'xni'ca' ixcālīmincanī't ixlacapūnca'n pūchihuīna'nī'n lā'
cāhuanica:

—Huā' tamā'na chi'xcuhuī'n israelitas cāmāmakchuyī
xalanī'n na quixcānsipejca'n. 21 Lā' tamāsu'yu xtunc talanān
a'ntū quina'n tūla kalhlaka'ī'yāuj porque quina'n romanos.
Lā' tūla catitlahuáuj porque tū' chuntza' huan ley.

22 Lā' chuntza' huan tachi'xcuhuī't tatā'kaquī'lh lā' talalh
ixtā'ca'tzaca'n Pablo lā' Silas. Lā' huan pūchihuīna'nī'n
tamāpa'ksīni'lh que cacāxtī'tpūxtuca ixlu'xu'ca'n lā'
cacākēsno'kca con qui'hui'. 23 Lā' a'xni'ca' lejtza'
ixcākēsno'kcanī't lā' nā cāmānūca nac pūlāchī'n. Lā'
nā māpa'ksīca huan chī'ni' que xa'nca cacāmaktaka'lhli.
24 Lā' como chuntza' māpa'ksīca, ū'tza' cālīmānūlh más
na ixtankētzā'n lā' cāmānūni'ca ixtojonca'n a'nlhā
ixlaclhu'cu'canī't kentu' qui'hui' lā' ixmāpīstuccanī't.

25 Lā' hua'chi i'tāt tzī'sa, Pablo lā' Silas ixta'orarlītanūmā'na
lā' ixtatlī'tanūmā'na lā' nā ixtamācā'tanīmā'na Dios. Lā' huan
tachī'nī'n ixtakaxmattanūmā'na. 26 Lā' chu līmaktin lej tzu-
culh tachiqui huan ti'ya't. Lā' ixtūtzā'n taxaka de huan
pūlāchī'n taxakā'līlh. Lā' chu tuncan lacapalh huan pūlāchī'n
talaquī'lh. Lā' huan qui'hui' a'nlhā ixcāmānūcanī't ixtojonca'n
ixlīhuākca'n tachī'nī'n chu tuncan talakxtulh. 27 Lā' chu tun-
can lacapalh huan chī'ni' lakahualh lā' laktzī'lh laquī'yā huan
pūlāchī'n. Lā' maxtulh ixcuchilu lā' ixa'cstu ixmaknīcu'tuncan
porque xla' puhualh huan tachī'nī'n ixtatzā'lanī'ttza'. 28 Pero
Pablo ta'salh palha' lā' huanilh:

—Tuntū' catlahua'ni'ca mē'cstu. Quilīhuākca'n ictanūmā'nauj huā'tzā'.

29 Lā' huan chī'ni' squi'nli lakatin pūmaksko lā' tanūlh la-
capalh lā' ī'xpipitēlha cātatzokostani'lh Pablo lā' Silas. 30 Lā'
cāmāxtulh lā' cākalhasqui'nīlh:
—Chi'xcuhuī'n, ¿tuchū tasqui'nī na'ictlahua quit para na'icpūtaxtu?
31 Lā' xlaca'n takalhtīni'lh:
—Cakalhlaka'i' huan Māpa'ksīni' Jesucristo lā' napūtaxtuya'
hui'x lā' nā chuntza' xalanī'n na minchic.
32 Lā' cāhuanica ixtachihuīn Dios huan chī'ni' lā' ixlīhuākca'n
xalanī'n na ixchic. 33 Lā' tuncan lacapalh huan cā'tzī'sa,
huan chī'ni' cālē'lh Pablo lā' Silas lā' cāche'kē'ni'lh a'nlhā
ixcāsno'kcanī't. Lā' ixlīhuākca'n a'ntī ixtahui'lāna' na ixchic
ta'a'kpaxkō'lh tuncan. 34 Lā' huan chī'ni' cālē'lh na ixchic lā'
cāmāhuī'lh. Lā' lej tapāxuhualh xla' lā' ixlīhuāk xala' na ixchic
porque ixtakalhlaka'ī'nī't Dios.
35 Lā' a'xni'ca' tuncuīlh, huan pūchihuīna'nī'n tamacā'lh
mayūlhnu' natahuani huan chī'ni':
—Cacāmakxte'kti huan tamā'na chi'xcuhuī'n.
36 Lā' huan chī'ni' māca'tzīnīli Pablo a'ntū huanica lā' hualh:
—Huan pūchihuīna'nī'n tamāpa'ksīni'lh que
na'iccāmakxtekāni'. Chuhua'j cataxtutit lā' capintit lā' Dios
cacālē'ni'.
37 Lā' Pablo cāhuanilh huan mayūlhnu':
—Quincātakēsno'knī'ta'ni' na ixlacapūnca'n tachi'xcuhuī't
lā' quincātamānūni' nac pūlāchī'n lā' tū' quincātatlahuani'ni'
justicia, a'yuj quina'n ictapa'ksīyāuj nac Roma lā' ū'tza'
iclīka'lhīyāuj quintachihuīnca'n. Lā' chuhua'j lakatzē'k
quincātatlakamacā'ncu'tunāni'. Tū' tzey. Chuhua'j catamilh
māni' ū'tunu'n lā' caquincātamāxtuni'.
38 Lā' huan mayūlhnu' tamāca'tzīnīpā huan pūchihuīna'nī'n
huanmā' tachihuīn. Lā' xlaca'n tajicua'lh a'xni'ca' takaxmatli
que huan tachī'nī'n ixtatapa'ksī nac Roma lā' tū' chu catīhuāya
chi'xcuhuī'n ixtahuanī't xlaca'n. 39 Lā' cālakminca Pablo lā'
Silas lā' cāsqui'ni'ca tamāsputūn. Lā' cāmaxtuca lā' cāsqui'ni'ca
que catataxtulh de nac xcānsipej. 40 Lā' Pablo lā' Silas, a'xni'ca'
ixtataxtunī'ttza' nac pūlāchī'n, tatanūlh na ixchic Lidia. Lā'
cālaktzī'nca huan tā'timīn. Lā' Pablo lā' Silas tamaxquī'lh
tapāstacna' lā' ta'a'lh.

17

Tatā'kaquī'lh nac Tesalónica

1 Pablo lā' Silas tatētaxtulh nac xcānsipejni' Anfípolis lā'
Apolonia. Lā' tachā'lh nac xcānsipej Tesalónica a'nlhā ixyā
lakatin ixlītokpānca'n israelitas. 2 Lā' como Pablo ixlīsmanīnī't
tanū nac lītokpān, cātā'tanūlh. Lā' lakatin chi'chini' a'ntū
pūjaxcan, Pablo cākalhachihuīna'ni'lh por ixpālacata ixtachihuīn
Dios. Lā' chuntza' tlahuapā ixlīmixtzeyan lā' ixlīcāujquitzisma'j.

3 Lā' Pablo cāmāsu'ni'lh lā' cāmāca'tzīnīlh a'nchī huan ixtachi-
huīn Dios que tasqui'nī napātīni'n lā' nalakahuanchoko Cristo
a'ntī Dios lacsacui'līnī't. Lā' cāhuanilh:
—Huā'mā' Jesús, a'ntī iccāhuaniyāni', xla' ū'tza' Cristo.
4 Lā' ā'makapitzīn de ū'tunu'n ta'a'ka'ī'lh a'ntū hualh
Pablo. Lā' tatā'tā'cxtimīlh Pablo lā' Silas. Lā' nā chuntza'
tatā'tā'cxtimīlh lhūhua' a'ntīn tū' israelitas lā' lej ixta'a'cnīni'ni'
Dios. Lā' huan makapitzīn puscan xalaka'tla'n nā xlaca'n
tatā'tā'cxtimīlh Pablo lā' Silas. 5 Pero huan israelitas a'ntīn
tū' ixtakalhlaka'ī', xlaca'n talakca'tzalh lā' talē'lh ā'makapitzīn
a'ntīn tū' tzeyā chi'xcuhuī'n lā' a'ntī chu xmān ixtalatlā'huan.
Lā' tamākēstokli lhūhua' tachi'xcuhuī't lā' lej tatā'kaquī'lh nac
huan xcānsipej. Lā' ixtasātanūcu'tun huan na ixchic Jasón. Lā'
ixtamāxtucu'tun huan Pablo lā' Silas lā' ixcālīmincu'tuncan na
ixlacapūnca'n huan tachi'xcuhuī't. 6 Lā' como tū' cākaksca lā'
stancalē'nca huan Jasón lā' makapitzīn huampala tā'timīn. Lā'
talē'ni'lh huan pūchihuīna'nī'n lā' lej cālīmāta'sīca lā' cāhuanica:
—Huā' tamā'na chi'xcuhuī'n tamāmakchuyīnī't ixlīhuāk
tachi'xcuhuī't nac quilhtamacuj. Lā' nā taminī't huā'tzā'.
7 Lā' Jasón cāmakxtekli tatanūlh na ixchic. Lā' xlaca'n
tū' ta'a'cnīni'ni' ixlīmāpa'ksīn César. Xlaca'n tahuan que
a'nampala kalhatin rey ixtacuīni' Jesús. Lā' xlaca'n
talacasqui'n que ū'tza' huā'mā' na'a'cnīni'ni'can.
8 Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', tatamakchuyīlh huan
tachi'xcuhuī't lā' huan pūchihuīna'nī'n. 9 Lā' a'xni'ca'
lacāxtlahuaca con lakatin fianza, makxtekca Jasón lā' huan
makapitzīn.

Pablo lā' Silas nac Berea
10 Lā' chu tuncan lacapalh huan cā'tzī'sa huan tā'timīn
tamacā'lh huan Pablo lā' Silas nac xcānsipej Berea. Lā'
a'xni'ca' tachā'lh, xlaca'n tatanūlh na ixlītokpānca'n israelitas.
11 Lā' huan tamā'na israelitas xalanī'n nac Berea lej xa'nca
ixtapāstacna'n lā' tū' hua'chi xalanī'n nac Tesalónica. Lā' lej ix-
takaxmatcu'tun huan xatzey tachihuīn lā' lakalīyān ixtaputza
na ixtachihuīn Dios a ver ilh stu'ncua' a'ntū hualh Pablo.
12 Lā' chuntza' takalhlaka'ī'lh lhūhua' a'ntī israelitas lā' nā
a'ntīn tū' israelitas. Lā' huan ixtalhūhuā't a'ntīn tū' israelitas,
lhūhua' puscan xalaka'tla'n lā' lhūhua' chi'xcuhuī'n. 13 Lā'
a'xni'ca' huan israelitas xalanī'n nac Tesalónica taca'tzīlh que
Pablo ixcākalhachihuīna'ni' nac Berea ixpālacata ixtachihuīn
Dios, lā' xlaca'n ta'a'lh a'ntza'. Lā' cāchihuīna'maxquī'ca huan
tachi'xcuhuī't xalanī'n nac Berea a'ntīn tū' ixtakalhlaka'ī'. Lā'
xlaca'n tatā'kaquī'lh. 14 Lā' tuncan lacapalh huan tā'timīn
tamacā'lh Pablo na ixquilhtūn mar. Lā' Silas lā' Timoteo
tatachokolh nac Berea. 15 Lā' a'ntīn tatā'a'lh Pablo talē'lh nac
xcānsipej Atenas lā' tataspi'tli para nacāmāca'tzīnīcan Silas lā'
Timoteo que catalaka'lh Pablo lacapalh.

Pablo nac Atenas

16 Pablo ixcāka'lhīmā' Silas lā' Timoteo nac Atenas. Lā'
tamakchuyīlh porque laktzī'lh huan xcānsipej ixlītzumakō'
ídolos. 17 Lā' lakalīyān ixcātā'lāhuani' nac lītokpān con
huan israelitas lā' a'ntī ixta'a'cnīni'ni' Dios. Lā' lakalīyān
ixcātā'lāhuani' nac lītamāuj con a'ntī ixtachā'n a'ntza'.
18 Lā tatā'chihuīna'lh ā'makapitzīn a'ntī lej lakskalalhna'
chi'xcuhuī'n. Makapitzīn de ū'tunu'n ixtastālani'
ixlīmāsca'tīnca'n a'ntī ixuanican epicúreosnu'. Lā' ā'makapitzīn
ixtastālani' ixlīmāsca'tīnca'n estoicosnu'. Lā' makapitzīn
tahualh:
—¿Tuchū huanicu'tun ixtachihuīn huā' a'ntī lej chihuīna'n?
Lā' ā'makapitzīn tahualh:
—Huā'mā' māsu'yumā' ixdiosesca'n makatiyātī'n.
Tahualh huā'mā' porque Pablo ixcāmāsu'ni' ixpālacata Jesús
lā' ixpālacata a'nchī lakahuanchokocan. 19 Lā' chi'paca
Pablo lā' lē'nca nac Areópago a'nlhā ixtatakēxtimī makapitzīn
pūchihuīna'nī'n lā' tahuanilh:
—Quina'n icca'tzīcu'tunāuj huā'mā' xasāsti' tachihuīn a'ntū
māsuyu'ya'. 20 Hui'x ta'na' lā' quilāmākaxmatīyāuj a'ntūn tū'
maktin ickaxmatāuj. Lā' icca'tzīcu'tunāuj tuchū huanicu'tun
huā'mā'.
21 Ixlīhuākca'n xalanī'n nac Atenas lā' huan xatza'nkān a'ntī
ixtahui'lāna' a'ntza', xlaca'n nīn tuntū' ixtatlahuacu'tun xmān
ixtahuancu'tun lā' ixtakaxmatcu'tun a'ntū xalacsāsti'.
22 Lā' Pablo ixyā na ixlacapūnca'n a'ntī ixtatakēstoknī't nac
Areópago lā' cāhuanilh:
—Tachi'xcuhuī't xalanī'n nac Atenas, lej a'cnīni'ni'yā'tit
mindiosesca'n. Chuntza' tasu'yu. 23 Lā' a'xni'ca' ictētaxtulh,
iclaktzī'lh a'ntūn taquilhpūtani'yā'tit hui'xina'n. Lā' a'ntza'
ickaksli lakatin altar a'nlhā tatzo'kni' huanmā' tachihuīn:
"Ixla' huan quindiosca'n a'ntīn tūna'j iclakapasāuj". Quit
iccātā'chihuīna'mā'ni' hui'xina'n por ixpālacata huā'mā' Dios
a'ntīn taquilhpūtani'yā'tit a'yuj tūna'j lakapasā'tit.
24 'Dios tlahualh huan quilhtamacuj lā' ixlīhuāk a'ntū a'nan.
Lā' xla' māpa'ksīkō' huan a'kapūn lā' huan quilhtamacuj. Xla'
tū' maclacasqui'n que catatlahuani'lh chi'xcuhuī'n lakatin
lītokpān para naka'lhī a'nlhā natahui'la. 25 Xla' tū' macla-
casqui'n que huan tachi'xcuhuī't catamaktāyalh. Xla' nīn
tuntū' sputni'. Por ixquilhtampān hui'lāna'uj lā' jaxāna'nāuj lā'
huāk ka'lhīyāuj.
26 'Dios līmātzumalh tachi'xcuhuī't ixlīhuāk quilhtamacuj
por huan kalhatin chi'xcu' a'ntī ixpapca'n ixlīhuāk
tachi'xcuhuī't ixuanī't. Lā' Dios cāhui'līlh hasta lhānīn
nasputa huan lakatunu' xcānsipej lā' cāhui'līlh hasta lhān
chā'n ixlītapitzica'n. 27 Xla' lacasqui'n naputzayāuj lā'
namacaputzayāuj a ver ilh nakaksāuj Dios a'yuj huī'

quimpajtzuca'n. 28 Por ixquilhtampān līhui'lāna'uj quina'n
lā' tlā'huanāuj lā' latā'kchokoyāuj. Lā' kalhatin de hui'xina'n
a'ntī más lactzēhuanī't ixtachihuīn, ū'tza' hualh chuntza':
“Nā quina'n ixcamana'”. 29 Lā' palh quina'n ixcamana'
Dios, tū' capuhuáuj que Dios hua'chi oro lā' plata lā'
chihuix a'ntū cāxtlahualh kalhatin chi'xcu' xmān chu a'nchī
māni' ixtapāstacna'. 30 Lā' a'xni'ca' tūna'j ixtaca'tzī huan
tachi'xcuhuī't nīn tuntū', Dios xmān cālaktzī'lh lā' tuntū'
cātlahuani'lh. Pero chuhua'j cāmāpa'ksī Dios que cataxtāpalīlh
ixtapāstacna'ca'n ixlīhuāk tachi'xcuhuī't chuxalhā cahuā
nac cā'quilhtamacuj. 31 Porque Dios laclhcāhui'līnī't lakatin
chi'chini' a'xni'ca' lej xa'nca nacājuzgarlī ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't xalanī'n nac quilhtamacuj. Lā' Dios
lacsacui'līnī't kalhatin chi'xcu', Jesucristo, a'ntī nacājuzgarlī
huan tachi'xcuhuī't xalanī'n nac quilhtamacuj. Huā'mā'
xa'nca ca'tzīcan porque Dios mālakahuanīchokolh Jesucristo
—cāhuanilh Pablo.
32 Lā' a'xni'ca' huan tachi'xcuhuī't takaxmatli que
lakahuanchokocan, makapitzīn tatzuculh talakapala. Lā'
ā'makapitzīn tahualh:

—Na'iccākaxmatni'yāni' ā'maktin ixpālacata huā'mā'.

33 Lā' Pablo cāmakxtekli. 34 Pero ā'makapitzīn tatā'tā'cxtimīlh
lā' takalhlaka'ī'lh. Lā' nā kalhlaka'ī'lh Dionisio, kalhatin
pūchihuīna' a'ntī ixtatakēxtimī nac Areópago. Lā' nā kalhlaka'ī'lh kalhatin puscāt a'ntī ixtacuīni' Dámaris lā' ā'makapitzīn
huampala.

18

Pablo nac Corinto

1 Lā' ā'calīstān Pablo taxtulh de Atenas lā' a'lh nac Corinto.
2 Lā' tā'lāpāxtokli kalhatin israelita ixtacuīni' Aquila xala' nac
Ponto. Xla' lā' ixpuscāt, a'ntī ixtacuīni' Priscila, ixtataxtunī'tcus nac Italia. Claudio ixcāmāpa'ksīnī't que ixlīhuākca'n
israelitas catataxtukō'lh de huan nac Roma. Lā' ū'tza'
talītaxtulh Aquila lā' Priscila. Lā' Pablo cālaka'lh. 3 A'ntza'
cātā'tachokolh como chu lakatin ixlītlōtca'n ixuanī't. Lā' ixtascuja lā' ixtatlahua carpas. 4 Lā' Pablo ixcāmāsu'ni' nac lītokpān
tzeyama'jān ixlīhuāk huan chi'chini' a'ntū ixpūjaxcan. Lā'
ixcāmākalhlaka'ī'nīcu'tun israelitas lā' nā a'ntīn tū' israelitas.
5 Lā' Silas lā' Timoteo tataxtulh de nac Macedonia lā'
tachā'lh nac Corinto. Lā' xlaca'n a'xni'ca' tachā'lh, Pablo
lej ixmāsu'yumā' ixtachihuīn Dios. Lā' ixcāhuanimā' huan
tachi'xcuhuī't israelitas que Jesús ū'tza' Cristo a'ntī Dios ixlacsacui'līnī't. 6 Lā' xlaca'n takalhtaxtoktīlh lā' talakapalalh. Lā'
Pablo tincxli ixlu'xu' na ixlacapūnca'n lā' cāhuanilh:

—Hui'xina'n līpinā'tit cuenta a'ntū nacāpātle'keni'yāni'. Quit
tū'tza' quimaca'tzi. Chuhua'j na'iccālaka'n a'ntīn tū' israelitas.

7 Lā' a'lh lā' chā'lh na ixchic a'ntī ixuanican Justo. Xla'
ixa'cnīni'ni' Dios. Ixka'lhī ixchic ixpajtzu ixlītokpānca'n is-
raelitas. 8 Lā' kalhlaka'ī'lh Māpa'ksīni' huan Crispo, xapuxcu'
lītokpān. Lā' nā takalhlaka'ī'kō'lh ixlīhuāk xala' na ixchic.
Lā' chuntza' kalhalhūhua' xalanī'n nac Corinto takaxmatli
a'ntū hualh Pablo lā' takalhlaka'ī'lh lā' ta'a'kpaxli. 9 Lā' Pablo
lakachuyalh huanmā' tzī'sa. Lā' huan Māpa'ksīni' huanilh:

—Tū' caji'cua'. Tū' camakxte'kti chihuīna'na'. 10 Quit
icmaktaka'lhāni'. Lā' a'yuj cachi'paca hui'x, nīn tuntū'
catitlahua'ni'ca. A'nan lhūhua' tachi'xcuhuī't nac huā'mā'
xcānsipej a'ntī naquintastālani'.

11 Lā' Pablo tachokolh lakatin cā'ta ā'pūpitzi. Lā' ixcāmāsu'ni'
ixtachihuīn Dios.

12 Lā a'xni'ca' huan Galión ixlīgobernador ixuanī't nac Acaya,
lā' huan israelitas ixlīhuākca'n talalh ixtā'ca'tza Pablo. Lā'
talē'lh a'nlha ixtlahuacan justicia. 13 Tahuanilh huan gober-
nador:

—Huanmā' chi'xcu' chihuīna'maxquī' huā' tachi'xcuhuī't.
Lā' xtunc a'nchī cāhuanī que catamācā'tanīlh Dios, lā' tū' a'nchī
tatzo'kni' nac ley.

14 Lā' a'xni'ca' Pablo ixchihuīna'ncu'tun, Galión cāhuanilh
huan israelitas:

—Palh tlahuanī't cahuā lakatin a'ntūn tū' tzey, o palh
maknīni'nī't cahuā, quit na'iccākaxmatni'yāni' hui'xina'n, is-
raelitas, līlacatzucu. 15 Pero como līmālacapū'yā'tit xmān a'ntū
māsu'yu lā' lakatin tacuīni' a'ntū māpācuhuī lā' a'ntū huan
mileyca'n hui'xina'n, calacāxtlahua'tit hui'xina'n. Quit tū'
iclacāxtlahuacu'tun huā'mā'.

16 Lā' cāmāxtulh a'nlhā ixtlahuacan justicia. 17 Lā'
ixlīhuākca'n talhūhuā'chi'palh huan Sóstenes, a'ntī xapuxcu'
lītokpān, lā' talactucsli na ixlacapūn huan gobernador. Pero
Galión nīn tuntū' cāhuanilh.

Pablo a'lh i'xlīmaktu'tun para nalē'n makat xatzey tachihuīn

18 Pablo tachokopā ā'lātma'j. Lā' ā'calīstān cāmakxtekli
huan tā'timīn lā' pū'a'lh barco nac Siria. Lā' nā Priscila lā'
Aquila tatā'a'lh. Lā' como tlōkentaxtūlh ixpromesa, takok-
sitli nac cā'lacchicni' Cencrea. 19 Lā' a'xni'ca' tachā'lh nac
Efeso, Pablo a'ntza' cāmakxtekli. Lā' tanūlh nac lītokpān
lā' ixcākalhachihuīna'ni' huan israelitas a'ntī ixtatakēstoknī't
a'ntza'. 20 Lā' lej tasqui'ni'lh Pablo ixtachokolh ā'chulā' a'ntza'.
Pero Pablo tū'tza' lacasqui'lh. 21 Lā' a'xni'ca' cātā'lāmakxtekli
Pablo cāhuanilh:

—Lej tasqui'nī quit na'ica'n nac Jerusalén a'nlhā nala huan
cā'tani'. Na'ictaspi'tpala palh Dios lacasqui'n.

Lā' Pablo taxtulh de nac Efeso lā' pū'a'lh barco.

22 Lā' Pablo chā'lh nac Cesarea lā' a'lh nac Jerusalén lā'
cātā'chihuīna'lh huan a'ntī ixtakalhlaka'ī'nī't, lā' a'lh tancā'n

nac Antioquía. 23 Tachokolh lātma'j lā' taxtulh lā' a'lh lā'
tētaxtutēlhalh nac lakatunu' cā'lacchicni' nac xati'ya't Galacia lā' Frigia. Lā' ixcāmāhuixcānī ixlīhuākca'n a'ntī ixtakalhlaka'ī'nī't.

Apolos a'cta'sana'lh nac Efeso

24 Ixuī' kalhatin chi'xcu' israelita xala' nac Alejandría a'ntī ixtacuīni' Apolos. Xla' chā'lh nac Efeso. Huā'mā' chi'xcu' xa'nca ixchihuīna'n hua'chi a'ntī lej ī'sca'tnī't. Lā' xa'nca ixca'tzī ixtachihuīn Dios.
25 Xla' ī'sca'tnī't ixlīmāpa'ksīn Dios. Lā' chihuīna'lh con tahuixcān. Lā' lej xa'nca ixmāsu'yu ixpālacata Jesús a'yuj ixca'tzī xmān ixlīmā'kpaxīn Juan.
26 Lā' Apolos tzuculh chihuīna'n na ixlītokpānca'n israelitas lā' tū' ixlacapuhuan. Lā' Priscila lā' Aquila takaxmatli lā' talē'lh ā'lacatin lā' ā'chulā' xa'nca tamāsu'ni'lh ixpālacata Dios.
27 Lā' Apolos ixa'ncu'tun nac Acaya. Lā' huan tā'timīn tahuanilh que tzē na'a'n. Lā' cāmacā'ni'ca lakatin carta huan tā'timīn xalanī'n nac Acaya lā' cāhuanica que catamānūlh Apolos na ixchicca'n. Lā' a'xni'ca' chā'lh Apolos, lej lhūhua' cāmaktāyalh a'ntī ixtakalhlaka'ī'nī't por ixpālacata ixlītzey Dios.
28 Lā' con lhūhua' līmāpa'ksīn Apolos ixcātā'lāhuanī israelitas ixlacapūnca'n ixlīhuākca'n. Lā' ixcātlaja. Lā' ixmāsu'yu por ixpālacata ixtachihuīn Dios que Jesús ū'tza' Cristo a'ntī Dios ixlacsacui'līnī't.

19

Pablo nac Efeso

1 Lā' a'xni'ca' Apolos ixuī' nac Corinto, Pablo ixtētaxtunī'ttza' nac lacti'na'j cā'lacchicni' lhā ā'xmāntza' ixtahui'lāna'ncha' lā' chā'lh nac Efeso. Lā' a'ntza' cāpāxtokli ā'makapitzīn a'ntī ixtakalhlaka'ī'nī't
2 lā' cākalhasqui'nīlh:

—Lā' ¿chā maklhtīni'ntit huan Espíritu Santo a'xni'ca' kalhlaka'ī'tit?

Lā' xlaca'n tahualh:

—Nīn ickaxmatnī'ta'uj palh māstā'ca Espíritu Santo.

3 Lā' Pablo cākalhasqui'nīlh:

—¿Tichū cāmāsu'ni'ni' na'a'kpaxā'tit?

Lā' xlaca'n takalhtīni'lh:

—Quina'n ica'kpaxui chuntza' a'nchī ixquincāmāsu'ni'yāni' Juan.

4 Lā' Pablo cāhuanilh:

—A'xni'ca' ixmā'kpaxīni'n Juan ixcāhuanī huan tachi'xcuhuī't: "Caxtāpalī'tit mintapāstacna'ca'n lā' cakalhlaka'ī'tit a'ntī namin ā'calīstān". U'tza' huanicu'tun Jesús —hualh Pablo.

5 Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', ta'a'kpaxli porque tatapa'ksīlhtza' con Māpa'ksīni' Jesús.
6 Lā' a'xni'ca' Pablo

cā'a'cpūmā'ca'lh ixmacan, huan Espíritu Santo tanūlh na
ixa'clhcunucca'n. Lā' xlaca'n tachihuīna'lh ā'tāpātin tachihuīn
a'ntūn tū' ixtasca'tnī't, lā' tachihuīna'lh ixtachihuīn Dios. 7 Lā'
ixlīhuākca'n xlaca'n hua'chi kalhacāujtu' chi'xcuhuī'n.

8 Lā' lakatu'tun mālhcuyu' Pablo ixtanū na ixlītokpānca'n
israelitas lā' ixmāsu'yu lā' tū' ixlacapuhuan. Lā'
ixcākalhachihuīna'ni' lā' ixcāmākalhlaka'ī'nīcu'tun a'nchī
māpa'ksīni'n Dios. 9 Lā' makapitzīn lej lacxumpi ixtahuanī't
lā' tū' ixtakalhlaka'ī'ni'. Lā' ixtalakapala huan xasāsti'
tamāsca'tīn na ixlacapūnca'n xalanī'n nac lītokpān. Lā'
Pablo cā'a'kxtekmaka'lh lā' cālē'lh a'ntī ixtakalhlaka'ī'.
Lā' ixchihuīna'n pō'ktu lakalīyān na ixpūscuela Tiranno.
10 Chuntza' hasta tlahualh lakatu' cā'ta. Chuntza' takaxmatli
huan ixtachihuīn Māpa'ksīni' ixlīhuākca'n xalanī'n nac Asia,
a'ntī israelitas lā' nā a'ntīn tū' israelitas. 11 Lā' Dios mātlahuīlh
Pablo lej laka'tla'n lē'cnīn. 12 Lā' huan pāyu lā' huan pātō'cat
a'ntū talīxakā'līlh Pablo, a'xni'ca' talē'ni'lh huan ī'tza'ca'nī'n,
cātapānūni'lh ixta'jatatca'n. Lā' cāmāxtuni'ca tlajana'nī'n de
xlaca'n a'ntī ixtaka'lhī.

13 Lā' ixtahui'lāna' makapitzīn tlahuāna'nī'n israelitas a'ntī
ixtalatlā'huan lakatunu' cā'lacchicni'. Lā' xlaca'n, por ixtacuīni'
Jesús, talīmāxtucu'tulh tlajana'nī'n. Lā' cāhuanica huan tlajana'nī'n:

—Iccālīmāpa'ksīyāni' hui'xina'n por ixtacuīni' Jesús, a'ntū
māsu'yumā' Pablo, cataxtutit.

14 Lā' a'ntī ixtatlahua huā'mā', xlaca'n kalhatojon ixo'kxa'n
kalhatin israelita a'ntī ixtacuīni' Esceva a'ntī xapuxcu' cura.
15 Lā' a'xni'ca' huanica chuntza', huan tlajana' cākalhtīlh:

—Iclakapasa Jesús lā' icca'tzī tichū Pablo. Pero hui'xina'n
tū' iccālakapasāni'. ¿Tichū hui'xina'n?

16 Lā' huan chi'xcu' a'ntī ixka'lhī huan tlajana' lakkosli
lā' lej ixka'lhī tahuixcān lā' cātlajalh huan tlahuāna'nī'n. Lā'
xlaca'n tataxtulh huan nac chic lā' tatzā'lalh laklhka'lo'ko' lā'
tatakāhuī'nī't. 17 Lā' taca'tzīkō'lh huā'mā' ixlīhuākca'n xalanī'n
nac Efeso, a'ntī israelitas lā' nā a'ntīn tū' israelitas. Lā'
tajicua'nkō'lh. Lā' chuntza' ā'chulā' tamāka'tlī'lh Māpa'ksīni'
Jesús.

18 Lā' lhūhua' a'ntī ixtakalhlaka'ī'nī'tcus tamilh lā'
tatako'xaspi'tni'lh Dios lā' tahuanilh a'ntū ixtatlahuanī't
ko'hua'jua'. 19 Lā' lhūhua' de ū'tunu'n, a'ntī ixtatlahuāna'n,
tamākēstokli ixlibroca'n lā' talhcuyulh na ixlacapūnca'n
ixtalhūhuā't. Lā' tatlahualh ixcuentaca'n lā' i'xtamāpalanī't
cincuenta mil tumīn de plata. 20 Lā' ā'chulā' a'kahualh
ixtachihuīn Māpa'ksīni' lā' más ixtasu'yutēlha ixlīmāpa'ksīn
Dios.

21 Lā' a'xni'ca' ixpātle'kenī'ttza' huā'mā', huan Espíritu Santo māpāstaquīlh Pablo natētaxtu nac estado de Macedonia lā' nā Acaya lā' na'a'n nac Jerusalén. Lā' Pablo hualh:

—A'xni'ca' icui'lācha' nac Jerusalén nā lej tasqui'nī nā na'ica'n nac Roma.

22 Lā' cāmacā'lh nac Macedonia kalhatu' ixmaktāyana' a'ntī Timoteo lā' Erasto. Lā' Pablo tachokolh lātma'j nac Asia.

Tatā'kaquī'lh xalanī'n nac Efeso

23 Lā' huā'mā' quilhtamacuj, tatamakchuyīlh huan tachi'xcuhuī't por ixpālacata huan xatzey tachihuīn. 24 Ixuī' kalhatin chi'xcu' ixtacuīni' Demetrio. Xla' platero ixuanī't. Ixcātlahua lacti'na'j lītokpān de plata lā' a'ntza' ixmānūcanī't lakatin ídolo a'ntū ixtacuīni' Diana. Demetrio lā' a'ntī ixtatā'scuja lej lhūhua' ixtalītlaja. 25 Demetrio cāmākēstokkō'lh ixlīhuākca'n a'ntī ixtatlahua xalacti'na'j lītokpān. Lā' cāhuanilh:

—Chi'xcuhuī'n, hui'xina'n ca'tzīyā'tit que huā'mā' lītlōt lej xa'nca lītlajayāuj. 26 ¿Chu tū' ca'tzīyā'tit o tū' kaxpa'tā'tit a'ntū pātle'kemā' nac Efeso lā' na ixlīhuāk nac Asia? Huā'mā' Pablo cāmākalhlaka'ī'nīnī't lhūhua' tachi'xcuhuī't. Lā' cāxtāpalīni'lh ixtapāstacna'ca'n. Cāhuanī que a'ntū ixtamacanī'tlaujca'n chi'xcuhuī'n ū'tza' tū' dios. 27 Quit icjicua'n que huā' quilītlōtca'n nasputa lā' tū'tza' na'a'cnīni'ni'can ixlītokpān huan xaka'tla' quimpāxca'ttzī'tca'n Diana. Tū'tza' catihuanca palh lej ka'tla' Diana a'ntū tamācā'tanī chuhua'j xalanī'n nac Asia lā' ixlīhuāk quilhtamacuj —cāhuanilh Demetrio.

28 Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', lej ta'a'kchā'lh lā' lej ta'a'cta'sana'lh lā' tahualh:

—¡Lej ka'tla' Diana, quimpāxca'ttzī'tca'n quina'n a'ntī xalanī'n nac Efeso!

29 Lā' chu tuncan lacapalh ta'a'kchā'lh. Ixtatu'jnuntēlha lā' tatakēstokli nac pū'a'cta'san. Lā' cāchi'paca huan Gayo lā' Aristarco lā' cāstancalē'nca a'nlhā ixtatakēstokmā'na. Huā' kalhatu' chi'xcuhuī'n xalanī'n nac Macedonia ixtatā'scuja Pablo. 30 Lā' Pablo ixtanūcu'tun na ixlaclhpu'nan tachi'xcuhuī't. Pero huan tā'timīn tū' tamakxtekli. 31 Lā' makapitzīn pūchihuīna'nī'n xala' nac estado de Asia, xlaca'n ixamigos Pablo ixtahuanī't. Tahuanilh que tū' ca'a'lh nac pū'a'cta'san. 32 Lā' makapitzīn a'nlhā ixtatakēstoknī't tata'salh palha' lā' tahualh catūhuā. Lā' ā'makapitzīn huampala tahuampā xtunc. Lā' chuntza' līlapā tatamakchuyīkō'lh ixlīhuākca'n a'nlhā ixtatakēstoknī't. Tū' ixtaca'tzī ixtalhūhuā't tuchū ixpālacata ixtalītakēstoknī't. 33 Lā' māxtuca Alejandro ixlaclhpu'nanca'n ixtalhūhuā't. Lā' huan israelitas tatampi'talē'lh na ixlacapūnca'n. Alejandro cāmacahuanilh que cataquilhca'cslalh. Xla' ixtamaktāyacu'tun ixa'cstu na ixlacapūnca'n tachi'xcuhuī't. 34 Lā' a'xni'ca' ca'tzīca palh xla'

israelita ixuanī't, tata'salh kēxtim hua'chi lakatu' hora lā' tahualh:

—¡Lej ka'tla' huan Diana, quimpāxca'ttzī'tca'n quina'n a'ntī xalanī'n nac Efeso!

35 Lā' a'xni'ca' huan secretario ixcāmāca'cslīnī'ttza' huan ixtalhūhuā't, xla' hualh:

—Iccāhuaniyāni' chi'xcuhuī'n xalanī'n nac Efeso. Huā' quixcānsipejca'n ū'tza' xamaktaka'lhna' huan ixlītokpān xaka'tla' Diana, quimpāxca'ttzī'tca'n, lā' nā ixídolo a'ntū mincha' nac a'kapūn. ¿Chu a'nan a'ntīn tū' ca'tzī huā'mā'?
36 Tūla catihuanca que tū' stu'ncua' huā'mā'. Lā' chuntza' hui'xina'n caquilhca'csla'tit lā' caxa'ncapāstacna'ntit a'ntū tla'hua'yā'tit. 37 Hui'xina'n cālīta'nī'ta'ntit ā'tzā' huā' tamā'na chi'xcuhuī'n. Xlaca'n nīn tuntū' tatlahuani'nī't huā' quimpāxca'ttzī'tca'n lā' tū' talīchihuīna'nī't. 38 Palh Demetrio lā' a'ntīn tatā'scuja talāmaka'kchā'n con ā'makapitzīn, ū'tza' lī'a'nan pūchihuīn lā' juez. Catamālacapū'lh. 39 Lā' palh ā'catūhuā talacasqui'n xlaca'n, catalacāxtlahualh a'xni'ca' tatakēstokkō' huan pūchihuīna'nī'n para natlahuacan justicia.
40 Quit icjicua'n porque naquincātalē'ksa'nīni'nāni' de huan tā'kaquī'uj por ixpālacata a'ntū pātle'kelhcus. ¿Chichū nakalhtīni'nāuj quina'n palh naquincātakalhasqui'nīyāni' a'chī' takēstoknī'ta'ntit lā' lej a'cta'sapā'na'ntit chihuīna'nā'tit?

41 Lā' chuntza' lī'a'ksputli chihuīna'n huan secretario lā' cāmacā'lh na ixchicca'n.

20

Pablo a'lh nac Macedonia lā' nac Grecia

1 Lā' a'xni'ca' taquilhca'cslalhtza', Pablo cāmātayīni'lh huan tā'timīn. Lā' a'xni'ca' ixcāmaxquī'nī'ttza' tapāstacna', cāmakxtekli lā' taxtulh lā' a'lh nac Macedonia. 2 Lā' a'xni'ca' ixlatlā'huan nac Macedonia, lej ixcāmaxquī' tapāstacna' huan tā'timīn. Lā' ā'calīstān chā'lh a'nlhā ixmāpa'ksīni'ntza' Grecia. 3 A'ntza' tachokolh lakatu'tun mālhcuyu'. Lā' ixpāstacna'huī' na'a'n nac barco para nac Siria. Lā' huan israelitas ixtalacchi-huīna'nī'ttza' de natamaknī Pablo. Lā' ū'tza' Pablo līhui'līpā napātle'kepala nac Macedonia. 4 Lā' tatā'a'lh nac Asia, Sópater xala' nac Berea, lā' Aristarco lā' Segundo xalanī'n nac Tesalónica, lā' Gayo xala' nac Derbe lā' nā Timoteo. Lā' nā ta'a'lh Tíquico lā' Trófimo xalanī'n nac Asia. 5 Huā' tamā'na chi'xcuhuī'n xapū'la tachā'lh nac xcānsipej Troas lā' a'ntza' quincātaka'lhīni'. 6 Quina'n ictaxtūj de nac Filipos a'xni'ca' a'ksputli huan cā'tani' a'xni'ca' ixua'can pāntzi a'ntūn tū' ixka'lhī levadura. Lā' icpū'a'uj barco lā' ixlīlakaquitzis chi-chini' iccālakchā'uj nac Troas. A'ntza' ictachokouj lakatojon chi'chini'.

Pablo ixuī' nac Troas

7 Lā' huan xapū'la chi'chini' a'xni'ca' tanūlh semana,
tatakēstokli a'ntīn ixtakalhlaka'ī' para natamālacpitzi huan
pāntzi. Lā' Pablo cātā'chihuīna'lh. Xla' ixpuhuan palh na'a'n
ixlīlakalī. Lā' mālaklhmā'nīlh ixtachihuīn hasta i'tāt tzī'sa. 8 Lā'
a'nlhā xa'ictakēstoknī'ta'uj tālhmā'n na ixlītanca'cstu'tun huan
chic. Lā' lhūhua' pūmaksko ixua'ca'. 9 Lā' kalhatin o'kxa' a'ntī
ixuanican Eutico ixuī' nac ventana. Lā' ī'lhtatacu'tun porque
Pablo lej lhūhua' chihuīna'lh. Lā' ā'calīstān lhtatatahuī'lh lā'
mincha' de ixlītanca'cstu'tun. Lā' quīsacca xanīn. 10 Lā' Pablo
yujli lā' taquilhpūtalh laktzī'n lā' pūsko'ka'lh. Lā' cāhuanilh
huan tā'timīn:

—Tū' catamakchu'yī'tit. Xla' lakahuan.

11 Lā' Pablo tō'ca'lh lā' mālacpitzilh huan pāntzi lā' hua'lh. Lā'
cākalhachihuīna'ni'pā hasta tuncuīlh. Lā' ā'calīstān a'lh. 12 Lā'
lē'nca huan o'kxa' xalakahuan lā' lej tapāxuhualh.

Ica'uj nac Mileto

13 Lā' quina'n icpū'lauj lā' icpū'auj barco nac Asón a'nlhā
Pablo ixtanūcu'tun nac barco. Chuntza' iclacchihuīna'uj
como xla' ixa'ncu'tun nac cā'ti'ya'tna' hasta Asón. 14 Lā'
a'xni'ca' quincākaksni' nac Asón, tanūlh con quina'n nac
barco. Lā' ā'calīstān icchā'uj nac Mitilene. 15 Ictaxtūj de
a'ntza' nac lakatin barco. Lā' ixlīlakalī icchā'uj ixlacapūn
Quío. Lā' ixlīlakalī huampala ictapajtzūj Samos. Lā' ā'calīstān
icchā'uj nac Trogilio. Lā' ixlīlakalī icchā'uj nac Mileto.
16 Pablo lej ixlacapala porque ixtahui'lacu'tun nac Jerusalén
huanmā' chi'chini' a'ntū huanican Pentecostés. Lā' ū'tza' tū'
lītanūcu'tulh nac Efeso lā' tū' tachokocu'tulh makān nac Asia.

Pablo a'cta'sana'lh nac Efeso

17 Lā' a'xni'ca' xa'icui'lāna'nchāujcus nac Mileto, Pablo
cāmātayīni'lh huan xanapuxcu'nu' xalanī'n nac lītokpān nac
Efeso. 18 Lā' a'xni'ca' talakchā'lh, Pablo cāhuanilh:

—Hui'xina'n ca'tzīyā'tit a'nchī xa'iclīlatlā'huan na milacapūnca'n pō'ktu quilhtamacuj desde huan xapū'la chi'chini'
a'xni'ca' icmilh nac Asia. 19 Quit xa'ictā'scuja Māpa'ksīni'.
Quit tū' maktin icka'tla'jca'tzīlh. Lā' lej icpātīni'lh lā' lej
lhūhua' a'ntū ixquimpātle'keni' porque huan israelitas ixquintalīlacchihuīna'nī'ttza'. 20 Quit xa'nca iccāmāsu'ni'ni' ixlīhuāk
a'ntū hui'xina'n maclacasqui'nā'tit. Iccāmāsu'ni'nī'ta'ni' na
ixlacapūnca'n tachi'xcuhuī't lā' na minchicca'n. 21 Lā' huan
israelitas lā' nā a'ntīn tū' israelitas xa'iccāhuani: "Caxtāpalī'tit
mintapāstacna'ca'n lā' ca'a'kahuāna'ni'tit Dios lā' calīpāhua'ntit
quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo".

22 'Chuhua'j ica'mā' nac Jerusalén. Huan Espíritu Santo
quimacā'n. Quit tū' icca'tzī a'ntū naquimpātle'keni'yācha'

a'ntza'. 23 Xmān quē'cstu icca'tzī que nac lakatunu'
cā'lacchicni' a'nlhā ica'n, huan Espíritu Santo quimāca'tzīnī
que naquinchī'can lā' na'icpātīni'n. 24 Pero huāk huanmā'
tū' quimpāta'la. Quit tū' iclakpuhuan quinquilhtamacuj.
Xmān icmāsputūcu'tun quilītlōt con tapāxuhuān lā'
ictlōkentaxtūcu'tun a'ntū quilīmāmacū'lh Māpa'ksīni' Jesús.
Quilīmāmacū'lh que na'icchihuīna'n xatzey tachihuīn a'ntū
quincāhuaniyāni' ixlītzey Dios.

25 'Lā' quit icca'tzī que tū'tza' quintilālaktzī'uj milīhuākca'n
hui'xina'n, a'ntī xa'iccāhuanitlā'huanāni' a'nchī māpa'ksīni'n
Dios. 26 Lā' ū'tza' quit chuhua'j iccāhuanicu'tunāni'
que quit ictlōkentaxtūnī'ttza' a'ntū ixquilīmāmacū'canī't
mimpālacataca'n. Tū'tza' iclē'n cuenta. 27 Quit
iccāmāsu'ni'nī'ta'ni' ixlīhuāk a'ntū ixtapuhuān Dios. Nīn
tuntū' icmātzē'kli. 28 Chuhua'j cacuentatlahua'tit a'nchī
nalatā'kchokoyā'tit. Lā' nā cacāmaktaka'lhtit a'ntī ixlakska'tā'n
Dios. Huan Espíritu Santo cālīmāmacū'nī'ta'ni' para que
nacāmaktaka'lhā'tit hua'chi maktaka'lhna'nī'n ovejas. Huan
Māpa'ksīni' cālītamāhualh ixa'cstu ixka'lhni' ixlīhuākca'n
a'ntīn takalhlaka'ī'. 29 Quit icca'tzī que a'xni'ca' na'ica'n
de huā'tzā', nacātalaclhpu'na'tanūyāni' chi'xcuhuī'n. Xlaca'n
hua'chi misinī'n lej līјicua'nī't a'ntū tamāsputū huan ovejas.
Nīn macsti'na'j natalakalhu'man ixlakska'tā'n Dios. 30 Lā'
nā makapitzīn de hui'xina'n natatzucu cāta'a'kxokoyāni' lā'
nacātamāxtucu'tunāni' makapitzīn de hui'xina'n para que
nacāstālani'yā'tit ū'tunu'n. 31 Skalalh cala'tit lā' capāstactit
a'nchī xa'iccāmaxquī'yāni' tapāstacna' tzī'sa lā' tuncuj
lakatu'tun cā'ta hasta iccalhualh.

32 'Lā' chuhua'j quit icsqui'ni' Dios que ū'tza'
cacāmaktaka'lhni' hui'xina'n. Hui'xina'n ka'lhīyā'tit huan
tachihuīn a'ntū quincātahuaniyāni' ixlītzey Dios. Lā'
huan tachihuīn tzē nacāmaxquī'yāni' tahuixcān lā' tzē
nacāmaxquī'yāni' hui'xina'n a'ntū natamaklhtīni'n ixlīhuākca'n
a'ntī Dios cātlahuanī't xalacuan. 33 Quit tū' iclakca'tzanī't
ixtumīn lā' ixoro lā' ixlu'xu' ā'kalhatin. 34 Hui'xina'n
ca'tzīyā'tit a'nchī xa'icscuja con quimacan lā' chuntza'
xa'iclītapātle'keni' lā' nā chuntza' xa'iccālīmāpātle'keni' a'ntī
ixquintatā'lahui'lāna'. 35 Lā' nā chuntza' xa'iccāmāsu'ni'yāni'
hui'xina'n cascujtit lā' cacāmaktāya'tit a'ntīn tamacla-
casqui'n. Capāstactit a'nchī hualh Māpa'ksīni' Jesús:
"A'chulā' līpāxuhuacan a'xni'ca' māstā'can lā' tū' a'xni'ca'
maklhtīni'ncan".

36 Lā' a'xni'ca' Pablo chihuīna'nkō'lh, tatzokostalh lā'
orarlīlh con ixlīhuākca'n. 37 Lā' tacalhuankō'lh ixlīhuākca'n
lā' tapūsko'ka'lh Pablo lā' tamu'sulh. 38 Pablo ixcāhuaninī't que

tū'tza' maktin catitalaktzī'lh. Lā' ū'tza' lej ixtalīlakaputza. Lā' ā'calīstān taquīxtekli hasta nac barco.

21

Pablo a'lh nac Jerusalén

1 Iccāmakxtekui huan tā'timīn lā' ictanūj nac barco lā' stu'nc
ica'uj hasta pītzina'j ti'ya't na ixpu'nan mar. Lā' ixtacuīni'
Cos. Lā' ixlīlakalī icchā'uj nac Rodas lā' ā'calīstān icchā'uj
nac Pátara. 2 A'ntza' ickaksui lakatin barco a'ntū ixa'mā' nac
Fenicia. Ictojōuj nac barco lā' ica'uj. 3 A'xni'ca' ictētaxtūj
de makat, iclaktzī'uj quimpāxtūxucca'n huan pītzina'j ti'ya't
Chipre na ixpu'nan mar. Lā' ica'uj hasta nac Siria. Lā'
ā'calīstān ictanūj nac Tiro porque huan barco natēxteka ix-
tacu'ca'. 4 A'ntza' iccākaksui a'ntīn ixtakalhlaka'ī' lā' icta-
chokouj con ū'tunu'n lakatojon chi'chini'. Huan Espíritu
Santo ixcāhuaninī't a'ntū napātle'ke. Lā' ū'tza' huan tā'timīn
talīhuanilh Pablo que tū' ca'a'lh nac Jerusalén. 5 Lā' ixlīlakatojon
chi'chini' ictaxtūj. Lā' quincātatā'a'ni' hasta iclaclhtaxtukō'uj
huan xcānsipej, ixlīhuāk a'ntī ixtakalhlaka'ī' con ixpuscātca'n
lā' con ixcamana'ca'n. Lā' a'xni'ca' icchā'uj na ixquilhtūn
mar, ictatzokostauj lā' icorarlīuj. 6 Lā' ā'calīstān iclāpūsko'ka'uj
lā' iclāmakxtekui. Quina'n ictojōuj nac barco lā' xlaca'n
tataspi'tpā na ixchicca'n.

7 Ictaxtūj de nac Tiro lā' icchā'uj nac Tolemaida. A'ntza'
ica'ksputui iclatā'kchokoyāuj nac mar. Lā' iccākaksui huan
tā'timīn a'ntza' lā' ictachokouj con ū'tunu'n lakatin chi'chini'.
8 Lā' i'xlīlakalī huampala i'ctaxtūj quina'n con Pablo. Lā'
icchā'uj nac xcānsipej Cesarea. A'ntza' ictanūj na ixchic Fe-
lipe a'ntī ixmāsu'yu xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo.
Xla' kalhatin ixlīkalhatojonca'n maktāyana'nī'n xalanī'n nac
lītokpān. Lā' ictachokouj con ū'tza'. 9 Xla' ixka'lhī kalhatā'ti'
ixtzu'ma'jan a'ntīn tūna'j ixtatapūchahua. Xlaca'n ixtachi-
huīna'n a'ntū Dios ixcāmāca'tzīnī. 10 A'ntza' ictachokouj lātma'j.
Lā' chilh kalhatin chi'xcu' xala' nac Judea a'ntī ixuanican
Agabo. U'tza' ixuan a'ntū napātle'ke. 11 Xla' quincālakchini' lā'
tayalh huan ī'cinturón Pablo lā' lītantūchī'ca lā' nā līmacachī'ca
lā' hualh:

—Huan Espíritu Santo hualh: "Chuntza' nac Jerusalén huan israelitas nā natachī' ixtēcu' huā'mā' cinturón lā' nacāmacamaxquī'can a'ntīn tū' israelitas".

12 Lā' a'xni'ca' ickaxmatui huā'mā', quina'n lā' nā xalanī'n
nac Cesarea lej icuaniuj Pablo que tū' ca'a'lh nac Jerusalén.
13 Lā' Pablo kalhtīni'lh lā' quincākalhasqui'nīni':

—¿A'chī' ca'lhua'nā'tit hui'xina'n? ¿A'chī' quilāmāmakchuyīyāuj? Quit iclīhui'līnī't naquinchī'can lā'

nā naquimaknīcan nac Jerusalén por ixpālacata Māpa'ksīni'
Jesús.

14 Lā' a'xni'ca' tūlalh icmā'a'ka'ī'nīuj que tū' ca'a'lh, tū'tza'
ā'chulā' icuaniuj. Xmān huā'mā' icuáuj:

—Calalh chu a'ntū ixtapuhuān Māpa'ksīni'.

15 Lā' ā'calīstān ictacāxui lā' ica'uj nac Jerusalén.
16 Quincātatā'a'ni' makapitzīn tā'timīn xalanī'n nac Cesarea lā'
quincātalē'ni' na ixchic Mnasón xala' nac Chipre. Xla' lejtza'
makān ixkalhlaka'ī'nī't. Lā' a'ntza' na ixchic ictētachokouj.

Pablo laka'lh Jacobo

17 Lā' a'xni'ca' icchā'uj nac Jerusalén, huan tā'timīn lej
tapāxuhualh a'xni'ca' quincātapāxtokni'. 18 Lā' ixlīlakalī quina'n
lā' Pablo iclaka'uj Jacobo. Lā' a'ntza' ixtahui'lāna'nkō'
ixlīhuākca'n xanapuxcu'nu' lītā'timīn. 19 Pablo cātā'chihuīna'lh
lā' ā'calīstān cāpūtle'keni'lh ixlīhuāk a'nchī Dios maktāyalh
tlahualh na ixlaclhpu'nanca'n a'ntīn tū' israelitas. 20 Lā'
a'xni'ca' takaxmatli xlaca'n tachihuīna'lh a'nchī lej ka'tla' Dios.
Lā' tahuanilh Pablo:

—Tā'tin, hui'x ca'tzīya' lhankalhalāt miles de israelitas
takalhlaka'ī'nī't. A'cxtim ta'a'kahuāna'ni' huan ley a'ntū
maxquī'ca Moisés. 21 Cāmāca'tzīnīcanī'ttza' que hui'x
cāmāsu'ni'ya' huan israelitas, a'ntīn tahui'lāna'ncha' na
ī'xcānsipejni'ca'n makatiyātī'n, lā' cāhuani'ya' que tū'
cata'a'kahuāna'ni'lh Moisés. Lā' tahuan que hui'x cāmāsu'ni'ya'
que tū' tasqui'nī que ixo'kxa'nca'n nataka'lhī ixlīlakapascanca'n
israelitas lā' tū' tasqui'nī que natatlahua ixtalanānca'n
israelitas. 22 Lā' chuhua'j ¿tuchū natlahuayāuj? Huā'
tachi'xcuhuī't natatakēstoka a'xni'ca' nataca'tzī palh ta'nī'ta'.
23 Lā' chuntza' hui'x catla'hua' a'ntū na'iccāhuaniyāni'.
A'nan kalhatā'ti' chi'xcuhuī'n na quilaclhpu'nanca'n.
Xlaca'n natatlōkentaxtū a'ntūn tamālacnūnī't. 24 Cacālī'pi lā'
catalacpa'lhtit lā' namāpala'ya' por ū'tunu'n. Lā' ā'calīstān
xlaca'n tzē natatakoksita. Lā' chuntza' naca'tzīkō'can
que tū' stu'ncua' a'ntū līchihuīna'ncan de hui'x. A'chulā'
nā nalaktzī'ncan que nā hui'x a'kahuāna'ni'ya' huan ley.
25 Quina'n iccāmacā'ni'nī'ta'uj lakatin carta huan tīn tū'
israelitas a'ntīn takalhlaka'ī'nī't. Lā' iccāhuaniuj a'ntū
icpuhuanāuj quina'n. Iccāhuaniuj: “Catlōkentaxtūtit xmān
huā'mā': Tū' tihua'yā'tit quinīt a'ntū lī'a'ksajui'canī't huan
ídolos lā' tū' tihua'yā'tit ka'lhni' nīn quinīt ixla' animal
a'ntū ta'a'kpixchī'nī't. Lā' tū' timakpuscātīni'nā'tit lā' tū'
tika'lhīyā'tit mimakchi'xcu'ca'n”. Chuntza' iccāhuaniuj
xlaca'n.

Chi'paca Pablo nac xaka'tla' lītokpān

26 Lā' Pablo cālē'lh huan kalhatā'ti' chi'xcuhuī'n lā'
ixlīlakalī cātā'tapa'lhli. Lā' tanūlh nac lītokpān xaka'tla' para
nacāmāca'tzīnī a'xni'ca' natamā'ksputū huan chi'chini'nī'n
a'ntū napūtapa'lhcan a'xni'ca' ixlīhuākca'n natalīmin
ixlē'ksajna'ca'n.
27 Lā' xmān macsti'na'j ī'sputa para ixlīlakatojon chi'chini'
lā' huan israelitas xalanī'n nac Asia talaktzī'lh Pablo nac
xaka'tla' lītokpān. Lā' tachihuīna'maxquī'lh huan tachi'xcuhuī't
lā' chi'paca huan Pablo. 28 Lā' lej palha' tahualh:
—¡Chi'xcuhuī'n israelitas, caquilāmaktāyauj! Huā'mā'
chi'xcu' lakaxtim cāmāsu'ni'tlā'huan ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't. Xla' cālīchihuīna'n quixcānsipejca'n lā'
quileyca'n lā' huā'mā' xaka'tla' lītokpān. Lā' nā cāmānūnī't
nac xaka'tla' lītokpān a'ntīn tū' israelitas. Lā' chuntza'
talactlahualh a'nchī ixlītzey ixuanī't.
29 Lā' chuntza' tahualh porque laktzī'nca Pablo con Trófimo
xala' nac Efeso. Lā' tapuhualh que Pablo ixmānūnī't nac
xaka'tla' lītokpān.
30 Ixlīhuāk tachi'xcuhuī't xala' nac Jerusalén tatā'kaquī'lh
lā' tatu'jnuntēlha tatakēxtimīlh. Chi'paca huan Pablo
lā' stancaxtuca de nac xaka'tla' lītokpān. 31 Lā' a'xni'ca'
ixmaknīcu'tuncantza', māca'tzīnīca xapuxcu' tropa que
ixlīhuāk xalanī'n nac Jerusalén ixta'a'kchā'nkō'nī't lā'
ixtatā'kaquī'kō'nī't. 32 Lā' chu tuncan lacapalh xapuxcu' tropa
cālē'lh ixtropasna' lā' capitanes. Lā' tatu'jnulh lā' tachā'lh
a'nlhā ixtatakēstoknī't. Lā' a'xni'ca' xlaca'n talaktzī'lh huan
tropasna' lā' huan capitanes, tū'tza' tatucsli Pablo. 33 Huan
xapuxcu' tropa tapajtzūlh lā' tuncan māchi'panīni'lh Pablo
lā' līmāchī'nīni'lh con kantu' cadenas. Kalhasqui'nīni'lh tichū
xla' lā' tuchū ixtlahuanī't. 34 Makapitzīn tachi'xcuhuī't lej
palha' tahualh catūhuā lā' ā'makapitzīn xtunc tahuampā.
Chuntza' huan xapuxcu' tropa tūlalh xa'nca ca'tzīlh a'ntū
ixpātle'kemā' porque lej ixtamāta'sīmā'na. Lā' mālē'nīni'nca
Pablo nac cuartel. 35 Lā' a'xni'ca' tachā'lh lhā ixlactō'ca'can
nac cuartel, huan tropasna' tacu'ca'lē'lh Pablo por ixpālacata
ixtahuixcānca'n tachi'xcuhuī't. 36 Ixlīhuākca'n ixtastālani'tēlha
lā' ixtata'satēlha lā' ixtahuan:
—¡Canīlh!

Pablo tamaktāyalh na ixlacapūn tachi'xcuhuī't

37 Lā' a'xni'ca' ixmānūtēlhacantza' nac cuartel, Pablo huanilh
xapuxcu' tropa:
—Icuanicu'tunāni' catūhuā.
Lā' huan xapuxcu' hualh:
—¿Chā tzē chihuina'na' griego? 38 ¿Chu tū' hui'x huan
chi'xcu' xala' nac Egipto a'ntī tā'kaquī'lh makāntza' lā' cālē'nca
nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't lakatā'ti' mil maknīni'nī'n?

39 Lā' Pablo kalhtīni'lh:
—Quit israelita xala' nac xaka'tla' xcānsipej Tarso nac estado
de Cilicia. Icsqui'ni'yāni' caquimakxtekti na'iccātā'chihuīna'n
huā' tachi'xcuhuī't.
40 Huan xapuxcu' maxquī'lh talacasqui'. Lā' Pablo tāyalh
nac līta'sna' lā' cāmacahuani'lh para cataquilhca'cslalh huan
tachi'xcuhuī't. Lā' a'xni'ca' taquilhca'cslalh, cātā'chihuīna'lh
tachihuīn hebreo lā' hualh:

22

1 —Chi'xcuhuī'n, israelitas hua'chi quit, cakaxpa'ttit a'nchī
na'icchihuīna'n para na'iclītamaktāya na milacapūnca'n.
2 Lā' a'xni'ca' takaxmatli a'nchī cātā'chihuīna'ncan tachihuīn
hebreo, ā'chulā' taquilhca'cslalh. Lā' Pablo cāhuanilh:
3 —Quit israelita. Iclacatuncuīlh nac xcānsipej Tarso nac
estado de Cilicia. Lā' ā'tzā' quimakastacca nac Jerusalén.
Quimākalhtō'kē'ni' ixuanī't Gamaliel. Xa'nca quimāsu'ni'ca
ixleyca'n quinatāta'na'ca'n. Quit xa'iclīhui'lī na'ictlahua
a'ntū ixla' Dios chuntza' hua'chi hui'xina'n tlahua'yā'tit
chuhua'j. 4 Quit xa'iccāmacaputza a'ntī ixtatā'a'n Jesús lā'
xa'iccāmaknīcu'tun. Xa'iccālē'n tachī'n chi'xcuhuī'n lā' puscan
lā' xa'iccāmānū nac pūlāchī'n. 5 Huan xamāpa'ksīni' curasna'
lā' huan xanapuxcu'nu' israelitas tzē natamālacstū'nca que
stu'ncua' a'ntū icuan. U'tunu'n quintamaxquī'lh huan
acta para na'iccālē'ni' huan israelitas nac Damasco. Lā'
por huanmā' acta tzē xa'iccāchi'palh a'ntī ixtakalhlaka'ī'
Jesús a'ntza' lā' xa'iccālīmilh tachī'n nac Jerusalén a'nlhā
ixcāmāpātīnīca.

Pablo cāhuanilh a'nchī līxtāpalīlh ixtapāstacna'
Hch. 9.1-19; 26.12-18

6 'Quit xa'ica'mā' nac tej lā' xa'icchā'ntēlhatza', hua'chi
tastu'nūta, nac Damasco lā' chu līmaktin quilītaxti'li'lh lakatin
xkakana' a'ntū mincha' nac a'kapūn. 7 Lā' ica'kā'lh nac
ti'ya't lā' ickaxmatli lakatin tachihuīn a'ntū quihuanilh:
"Saulo, Saulo, ¿a'chī' quimacaputzaya'?" 8 Lā' quit ick-
alhasqui'nīlh: "¿Tichū hui'x, Māpa'ksīni'?" Lā' quihuanilh:
"Quit Jesús xala' nac Nazaret a'ntī hui'x macaputzaya'".
9 Lā' a'ntī ixquintatā'a'mā'na nā xlaca'n talaktzīlh huan
xkakana' lā' tajicua'lh porque tū' tamāchekxīlh a'ntū qui-
huanilh huan tachihuīn. 10 Lā' quit icuanilh: "¿Tuchū
na'ictlahua, Mapa'ksīni'?" Lā' huan Māpa'ksīni' quihuanilh:
"Catā'kaqui' lā' capit nac Damasco. A'ntza' nahuanica'na'
ixlīhuāk a'ntū līhui'līca natla'hua'ya'". 11 Lā' huanmā' xkakana'
quimālakatzī'lh. Lā' quintamakachi'palē'lh a'ntī ixquin-
tatā'a'mā'na. Lā' chuntza' icchā'uj nac Damasco.

[12] 'A'ntza' ixuī' kalhatin chi'xcu' a'ntī ixtacuīni' Ananías.
Xla' lej ixa'cnīni'ni' Dios lā' ixa'kahuāna'ni' huan ley. Lā'
ixtaca'tzīkō' israelitas xalanī'n nac Damasco que lej tzeyā
chi'xcu' ixuanī't. [13] Lā' Ananías quilakmilh lā' quilakta-
pajtzūlh lā' quihuanilh: "Tā'tin Saulo, calacahuā'na'mpala'".
Lā' chu līlacapalh iclacahuāna'nchokopā lā' iclaktzī'lh Ananías.
[14] Lā' quihuanilh: "IxDiosca'n quinatāta'na'ca'n lacsacni' hui'x
para que chuntza' naca'tzīya' a'ntū ixtapuhuān lā' nalak-
tzī'na' huan a'ntī Xatzey lā' nakaxpa'ta' ixtachihuīn. [15] Lā'
chuntza' nacākalhachihuīna'ni'ya' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't
ixpālacata huan a'ntī Xatzey. Lā' nacāpūtle'ke'ni'ya' a'ntū
laktzī'nī'ta' lā' a'ntūn kaxpa'tnī'ta'. [16] Lā' chuhua'j, ¿a'chī'
takoxī'ya'? Catā'kaqui' lā' ca'a'kpaxti lā' calīpāhua'nti Jesucristo
lā' chuntza' naxapacan mintalaclē'i'", quihuanilh Ananías.

Pablo cāhuanilh a'nchī līmacā'nca con a'ntīn tū' israelitas

[17] 'Lā' icmimpā nac Jerusalén lā' icquī'orarlīlh nac xaka'tla'
lītokpān. Lā' iclakachuyalh. [18] Lā' iclaktzī'lh huan Māpa'ksīni'
Jesús lā' xla' quihuanilh: "Calacapala' lā' cataxtu tuncan nac
Jerusalén porque ā'tzā' tū' catikalhlaka'ī'ca a'ntū chihuīna'na'
quimpālacata". [19] Lā' icuanilh: "Māpa'ksīni', xlaca'n taca'tzī
que quit xa'ica'n ixlīhuāk nac lītokpānna' lā' xa'iccāmānū nac
pūlāchī'n a'ntī ixtakalhlaka'ī'yāni' lā' xa'iccāhui'līni'. [20] Lā'
nā quit xa'icyā a'ntza' a'xni'ca' maknīca Esteban a'ntī ix-
chihuīna'n por mimpālacata. Lā' quit nā xa'iclīca'tzī a'ntūn
tatlahuani'lh lā' xa'icmaktaka'lha ixlu'xu'ca'n xlaca'n a'ntīn
tamaknīlh". [21] Lā' Māpa'ksīni' quihuanilh: "Capit. Quit
na'icmacā'nāni' makat. Nacālakpina' xlaca'n a'ntīn tū' israeli-
tas". Chuntza' quihuanica —hualh Pablo.

Huan xapuxcu' tropa timāpa'ksīni'lh que ixkēsnokca Pablo

[22] Huan tachi'xcuhuī't tū'tza' ixtakaxmatni'cu'tun Pablo
a'ntū ixcāhuani. Tatzuculh tata'sa lā' tahualh:

—¡Canīlh huā'mā' chi'xcu'! ¡Tū' līmakuan natahui'la!

[23] Ixtata'sa lā' ixtatincxa ixlu'xu'ca'n lā' ixtamākosū pokxni'
porque lej ixta'a'kchā'nī't. [24] Lā' huan xapuxcu' tropa
māmānūnīni'lh Pablo nac cuartel. Lā' ixmākēsno'knīni'ncu'tun
para namāchihuīnīcan. Ixca'tzīcu'tun tuchū ixpālacata
ixtalīta'sa huan tachi'xcuhuī't lā' ixtalī'a'kchā'ni' Pablo.
[25] Lā' a'xni'ca' ixchī'yāhuamā'ca para nakēsnokcan, Pablo
kalhasqui'nīlh huan capitán a'ntī ixyā a'ntza':

—¿Chu chuntza' huan nac ley? Tūla kēsnokcan kalhatin
a'ntīn tapa'ksī nac Roma lā' palh tūna'j tlahuani'can justicia.

[26] A'xni'ca' huanica huā'mā', huan capitán laka'lh huan
xapuxcu' tropa lā' māca'tzīnīlh lā' huanilh:

—¿Tuchū natlahua'ya'? Huanmā' chi'xcu' xla' tapa'ksī nac
Roma.

[27] Lā' huan xapuxcu' tropa lakmilh Pablo lā' kalhasqui'nīlh:

—¿Chā stu'ncua' hui'x tapa'ksīya' nac Roma?

Lā' Pablo kalhtīni'lh:

—U'huē. Quit ictapa'ksī nac Roma.

28 Huan xapuxcu' tropa hualh:

—Lā' lhūhua' tumīn icmāpalanī't para na'ictapa'ksī nac Roma.

Lā' Pablo hualh:

—Desde iclacatuncuīlh quit ictapa'ksī nac Roma.

29 Chu tuncan lacapalh ta'a'kxtekyāhualh Pablo a'ntī ix-
takēsnokcu'tun. Lā' huan xapuxcu' jicua'lh a'xni'ca' ca'tzīlh que ixchī'nī't kalhatin a'ntī ixtapa'ksī nac Roma.

Pablo tamaktāyalh nac pūchihuīn

30 Lā' ixlīlakalī huan xapuxcu' tropa ixca'tzīcu'tun tuchū ixpālacata huan israelitas talē'ksa'nīni'lh Pablo. Macaxcutli Pablo. Lā' cāmākēstokli ixlīhuākca'n huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' ixlīhuākca'n pūchihuīna'nī'n. Lā' līmilh Pablo lā' hui'līlh na ixlacapūnca'n.

23

1 Pablo cālakalaktzī'lh huan pūchihuīna'nī'n lā' hualh:

—Chi'xcuhuī'n, israelitas hua'chi quit, quit māni' icpāstacna'n que lej xa'nca iclatlā'huan na ixlacapūn Dios hasta chuhua'j.

2 Tuncan huan Ananías, a'ntī xamāpa'ksīni' curasna', cāhuanilh a'ntī ixtayāna' na ixpajtzu Pablo:

—Caquilhtu'cstit.

3 Lā' Pablo huanilh:

—Dios namāpātīnīyāni' hui'x, a'kxokonu'. Hui'x hui'la' para naquintlahuani'ya' justicia chu a'nchī tatzo'kni' nac ley. Lā' quimātu'csnī'ni'. Lā' tū' chuntza' tatzo'kni' nac ley.

4 Lā' a'ntī ixtayāna' a'ntza' tahualh:

—¿A'chī' lacatāquī'ya' xla' a'ntī Dios hui'līnī't xamāpa'ksīni' curasna'?

5 Lā' Pablo hualh:

—Chi'xcuhuī'n, quit tū' xa'icca'tzī palh xla' xamāpa'ksīni' curasna'. Chuntza' tatzo'kni': "Tū' tilīchihuīna'na' a'ntī cāmāpa'ksī tachi'xcuhuī't".

6 Lā' makapitzīn pūchihuīna'nī'n, xlaca'n ixchi'xcuhuī'n saduceosnu' ixtahuanī't lā' ā'makapitzīn huampala ixchi'xcuhuī'n fariseosnu'. Lā' a'xni'ca' ca'tzīlh Pablo huā'mā', lej palha' cāhuanilh:

—Chi'xcuhuī'n, quintāta' xla' fariseo lā' nā quit fariseo. Quilālē'ksa'nīni'nāuj porque quit ickalhlaka'ī' que huan nīnī'n natalakahuanchoko.

7 Lā' a'xni'ca' Pablo hualh huā'mā', tataxtunquīlh
a'ntī ixtatakēstoknī't. Lā' tatzuculh talālacatāquī' huan
fariseosnu' lā' huan saduceosnu'.
8 Huan saduceosnu'

tahuan que tūla catitalakahuanchokolh huan nīnī'n. Lā' tahuan que tintī' ángeles lā' tintī' huan espíritu. Lā' huan fariseosnu', xlaca'n takalhlaka'ī' que huāk a'nan. Lā' ū'tza'
talālīhuanilh. 9 Ixlīhuākca'n ixta'a'cta'samā'na. Tuncan tatāyalh
huan makapitzīn mākalhtō'kē'ni'nī'n de huan ley, a'ntī ixchi'xcuhuī'n fariseosnu' lā' tahualh:

—Huā'mā' chi'xcu' nīn tuntū' tlahuanī't a'ntūn tū' tzey. Tzēlasā' tā'chihuīna'lh lakatin espíritu o kalhatin ángel. Tū' catā'lātlahuáuj Dios.

10 Lā' ā'chulā' talālacatāquī'lh. Lā' xapuxcu' tropa, xla' jicua'lh que Pablo ixtalālīlacstancacu'tun. Lā' ū'tza' cālīmacā'lh ixtropas para namāxtucan lā' nalē'mpalacan nac cuartel.

11 Lā' huā'mā' tzī'sa huan Māpa'ksīni' tasu'yuni'lh Pablo lā' huanilh:

—Tū' caji'cua'. Chuntza' chīn chihuī'na' por quimpālacata nac Jerusalén, chuntza' nachihuīna'na' nac Roma.

Talacchihuīna'lh para natamaknī Pablo

12 A'xni'ca' tuncuīlh, makapitzīn israelitas talacchihuīna'lh que natamaknī Pablo. Tatasca'jalh lā' talāhuanilh:

—Nīn tuntū' catihua'uj lā' tū' catiko'tnūj hasta a'xni'ca namaknīyāuj Pablo. Dios caquincāmāpātīnīni' palh tū' natlōkentaxtūyāuj.

13 Lā' a'ntīn tahualh chuntza' ixlīlhūhua'ca'n más de
tu'pu'xam chi'xcuhuī'n. 14 Xlaca'n talaka'lh xanapuxcu'nu' curasna' lā' xanapuxcu'nu' israelitas lā' cāhuanica:

—Quina'n icuanī'ta'uj que Dios caquincāmāpātīnīni' palh na'icua'yāuj catūhuā a'xni'ca' tūna'j na'icmaknīyāuj Pablo.
15 Chuhua'j hui'xina'n lā' milīhuākca'n pūchihuīna'nī'n, casqui'ni'tit huan xapuxcu' tropa que lakalī calīmilh Pablo na milacapūnca'n. Nahua'ni'yā'tit que hui'xina'n más xa'nca kalhasqui'nīcu'tunā'tit. Pero Pablo tū' catichilh. Quina'n na'icka'lhītīyāuj nac tej para na'icmaknīyāuj —cāhuanica.

16 Huan ixo'kxa' ixtā'tin Pablo ca'tzīlh huan a'ntū ixlacchihuīna'ncanī't lā' a'lh nac cuartel lā' māca'tzīnīlh Pablo.
17 Lā' Pablo ta'sani'lh kalhatin capitán lā' huanilh:

—Calī'pini'chi huā'mā' o'kxa' huan xapuxcu' tropa porque xla' tā'chihuīna'ncu'tun macsti'na'j.

18 Lā' huan capitán lē'ni'lh lā' huanilh huan xapuxcu':

—Huan tachī'n Pablo quinta'sani'lh lā' quisqui'ni'lh que ca'iclīmini'ni' huā'mā' o'kxa'. Xla' tā'chihuīna'ncu'tunāni' mat macsti'na'j.

19 Huan xapuxcu' tropa makachi'palh huan o'kxa' lā' lē'lh lacachuna'j lā' kalhasqui'nīlh:

—¿Tuchū quihuanicu'tuna'?

20 Lā' huan o'kxa' hualh:

—Huan israelitas talacchihuīna'nī'ttza' que
natasqui'ni'yāni' que nalīpina' lakalī huan Pablo a'nlhā
tlahuacan justicia. Natahuaniyāni' que xlaca'n lej xa'nca
takalhasqui'nīcu'tun Pablo. Pero xmān nata'a'kxokoyāni'.
21 Tū' cacākalhlaka'i'. Xlaca'n más de tu'pu'xam chi'xcuhuī'n
a'ntīn taka'lhītīmā'na. Talītasca'janī't lā' nīn tuntū' catitahua'lh
lā' nīn catitako'tnūlh hasta que tū' natamaknī Pablo. Lā'
chuhua'j tacāxui'lāna'tza'. Xmān taka'lhīmā'ni' hui'x palh
namacapina' —hualh huan o'kxa'.

22 Huan xapuxcu' tropa huanilh:

—Nīn tintī' tihuani'ya' palh quimāca'tzīnīnī'ta'tza' huā'mā'.

Lā' macā'lh na ixchic huan o'kxa'.

Lakmacā'nca Pablo con huan gobernador Félix

23 Huan xapuxcu' tropa cāta'sani'lh kalhatu' ixcapitán lā'
cāhuanilh:

—Camācāxtit lakatu' ciento tropasna' lā'
tu'tumpu'xamacāuj tropas kētō'lana'nī'n lā' lakatu' ciento a'ntī
natalē'n espada. Nataxtuyā'tit makna'jās tzī'sa lā' napinā'tit
nac Cesarea. 24 Lā' nā cacākētla'pa'tit huan cahuāyujnu' a'ntū
nakētō'la Pablo. Chuntza' nīn tuntū' catipātle'keni'lh Pablo lā'
nalakchā'n huan gobernador Félix.

25 Lā' huan xapuxcu' tropa tzo'kli kalhtin ca'psnat lā' hualh:

26 "Quit, Claudio Lisias, ictzo'knuni'yāni' hui'x, gobernador
Félix, a'ntī lej a'cnīni'ni'ca'na'. 27 Huan israelitas tachi'panī't
huā'mā' chi'xcu' lā' ixtacuīni' Pablo. Lā' ixtamaknīmā'na
a'xni'ca' icchā'lh quit con huan tropasna'. Lā' icmāpūtaxtūlh
como icca'tzīlh que xla' ixtapa'ksī nac Roma. 28 Quit
xa'icca'tzīcu'tun tuchū ixpālacata ixtalē'ksa'nīni'n. U'tza' iclīlē'lh
a'nlhā tatlahua justicia huan israelitas. 29 Lā' tuncan icca'tzīlh
que ixtalē'ksa'nīni'n por ixleyca'n israelitas. Nīn tuntū' laclē'n
huā'mā' para que tzē namaknīcan o para que namānūcan
nac pūlāchī'n. 30 A'xni'ca' quit icca'tzīlh que huan israelitas
ixtalīlacchihuīna'nī'ttza' para natamaknī, chu tuncan lacapalh
quit icmacā'ni'chāni'. Lā' quit iccāhuanilh a'ntī ixtalē'ksa'nīni'n
que catalē'ksa'nīni'lh na milacapūn. Xmān ū'tza' icuaniyāni'".

31 Lā' chuntza' a'nchī ixcāhuanicanī't, huan tropas talē'lh
Pablo lā' līminca tzī'sa nac xcānsipej Antípatris. 32 Lā' ixlīlakalī
huan tropas tachimpā nac cuartel. Xmān kētō'lana'nī'n ix-
tatā'a'mā'na Pablo. 33 A'xni'ca' tachā'lh nac Cesarea, tamaca-
maxquī'lh ca'psnat huan gobernador Félix lā' talīmini'lh
Pablo na ixlacapūn. 34 Lā' a'xni'ca' huan gobernador
lakapūtle'kekō'lh huan ca'psnat, xla' cākalhasqui'nīlh lhachū
xala' Pablo. Lā' tahuanilh que xla' xala' nac estado de Cilicia.
35 Lā' Félix huanilh Pablo:

—Naquihuani'ya' ixlīhuāk a'xni'ca' natamin a'ntīn talē'ksa'nīni'nāni'.

Huan gobernador māchī'nīni'lh Pablo na ixpalacio Herodes lā' cāyāhuaca a'ntī natamaktaka'lha.

24

Pablo tamaktāyalh na ixlacapūn Félix

1 Lā' ixlīlakaquitzis chi'chini' chā'lh nac Cesarea
huan Ananías a'ntī xamāpa'ksīni' curasna'. Lā' nā
tachā'lh makapitzīn xanapuxcu'nu' israelitas lā' kalhatin
ixkalhmaktāyana'ca'n a'ntī ixtacuīni' Tértulo. Talaka'lh huan
gobernador Félix lā' talē'ksa'nīni'lh Pablo.
2 Lā' a'xni'ca' līminca Pablo, Tértulo tzuculh lē'ksa'nīni'n
Pablo. Huanilh Félix:
—Señor gobernador, iccāmaxquī'yāni' pāxcatca'tzī
que lej cā'ca'csua' quina'n icui'lāna'uj. Lā' huā'
quixcānsipejca'n mastza' xatzey por ixpālacata mintapāstacna'.
3 Iccāmaxquī'yāni' pāxcatca'tzī hui'x, señor gobernador
Félix, por a'ntū pō'ktu quilāmaxquī'yāuj lakaxtim. 4 Lā'
como tū' icmāmakchuyīcu'tunāni' ā'chulā', icsqui'ni'yāni'
caquintlahua'ni' talakalhu'mān lā' caquinkaxpa'tni'
macsti'na'j. 5 Huā'mā' chi'xcu' Pablo lej mājiclhuī'nin.
Lakachu cācuccha'xa huan ixlīhuākca'n israelitas. Lā' xla'
ū'tza' xapuxcu' huan secta a'ntū huanican nazarenos.
6 Lā' xla' lactlahuacu'tun ixlītzey huan xaka'tla' lītokpān.
Quina'n icchi'pauj lā' xa'iclacāxtlahuacu'tunāuj chuntza'
hua'chi huan nac quileyca'n. 7 Pero huan Lisias, a'ntī
xapuxcu' tropa, maktanūlh lā' lej līpalha' quincāmaklhtīni'.
8 Lā' cāhuanilh que catalakmini' hui'x a'ntīn talē'ksa'nīni'n.
Hui'x tzē nakalhasqui'nī'ya' lā' chuntza' naca'tzīya' ixlīhuāk
a'ntū ixpālacata iclē'ksa'nīni'nāuj —hualh Tértulo.
9 Huan israelitas nā xlaca'n talē'ksa'nīni'lh lā' tahualh que
huāk stu'ncua' a'ntū hualh Tértulo. 10 Huan gobernador mac-
ahuani'lh Pablo para que cachihuīna'lh. Lā' Pablo hualh:
—Quit icca'tzī que hui'x juez de huā'mā' xcānsipej
makāntza'. Lā' ū'tza' iclīpāxuhua na'ictamaktāya na milacapūn.
11 Hui'x tzē nakalhasqui'nī'ni'na' palh stu'ncua' que
ka'lhītza' xmān lakacāujtu' chi'chini' icquīlalh nac Jerusalén
icquītaquilhpūtani'lh Dios. 12 Lā' nīn tintī' xa'ictā'lāhuanimā'
nīn kalhatin a'xni'ca' quilaktzī'nca a'ntza'. Tū' icmākēstokli
tachi'xcuhuī't nac xaka'tla' lītokpān, nīn na ixlītokpānna'ca'n
israelitas, nīn nac Jerusalén. 13 Xlaca'n tūla catitamāstū'ncli
a'ntū quintalīyāhualh. 14 A'ntū ixlīstu'ncua' ū'tza' huā'mā':
Quit icmācā'tanī ixDiosca'n quinatāta'na' chu a'nchī huan
xasāsti' līmāsca'tīn a'ntū xlaca'n tahuani secta. Quit
ickalhlaka'ī' ixlīhuāk a'ntūn tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios

a'nlhā huanican ley lā' a'nlhā huanican profetas. 15 Chuntza'
a'nchī takalhlaka'ī' xlaca'n nā chuntza' ickalhlaka'ī' quit
que Dios nacāmālakahuanīchoko a'ntī xalactzey lā' nā a'ntī
xalacca'tzanca'tzīnī'n. 16 Lā' ū'tza' iclīhui'līlh na'ictlahua
a'ntūn tzey para que quit na'icca'tzī que tū' iclaclē'ni' nīn Dios
nīn chi'xcuhuī'n.

17 'Quit makat xa'iclatlā'huan makāntza' lā' chuhua'j
icmimpātza' na quixcānsipej para na'icmāstā' limosna lā'
lē'ksajna'. 18 Lā' xmān huā'mā' xa'ictlahuamā' lā' makapitzīn
israelitas xalanī'n nac Asia quintalaktzī'lh nac xaka'tla'
lītokpān a'xni'ca' ixquimpa'lhcanī'tcus. Tintī' lej ixa'nan.
Lā' cā'ca'csua' ixuanī't. 19 Lā' palh xlaca'n tapuhuan palh quit
ictlahuanī't catūhuā, ixtamilh huā'tzā' lā' ixquintalē'ksa'nīni'lh
na milacapūn. 20 Lā' catahualh xlaca'n a'ntī tahui'lāna'
huā'tzā' palh takaksli a'ntūn tū' tzey xa'ictlahuanī't a'xni'ca'
quilē'nca na ixlacapūnca'n ixpūchihuīna'nī'n israelitas.
21 A'ntū xa'ictlahuanī't ū'tza' huā'mā': A'xni'ca' xa'icuī'
con ū'tunu'n, iccāhuanilh lej palha': "Chuhua'j hui'xina'n
quilākalhasqui'nīmā'nauj porque quit ickalhlaka'ī' que huan
nīnī'n natalakahuanchoko".

22 Félix lejtza' xa'nca ixca'tzīhuī' ixlīmāsca'tīnca'n a'ntī ix-
tatā'a'n Jesucristo. Lā' xla' cālhcāni'lh ā'lakatin chi'chini' lā'
cāhuanilh:

—Hasta a'xni'ca' namin Lisias huan xapuxcu' tropa, hasta
a'xni'ca' na'iclacāxtlahua huā'mā'.

23 Lā' Félix maxquī'lh talacasqui' huan capitán que calē'lh
huan Pablo tachī'n lā' catlahuani'lh talakalhu'mān macsti'na'j
lā' cacāmakxtekli talakmin ixamigos para natatlahuani' a'ntū
xla' maclacasqui'n.

24 Lā' lātma'j tachā'lh Félix lā' Drusila, ixpuscāt, a'ntī israelita
ixuanī't. Lā' Félix mātayīni'lh Pablo. Lā' Pablo cātā'chihuīna'lh
a'nchīn kalhlaka'ī'can Jesucristo. 25 Lā' cākalhachihuīna'ni'lh
a'nchī xa'nca līlatā'kchokocan lā' a'nchī līhui'līcan que tūla cati-
tlahuaca a'ntūn tū' tzey. Lā' cākalhachihuīna'ni'lh a'nchī Dios
najuzgarlī. Lā' Félix lej jicua'lh lā' huanilh:

—Tzeytza'. Chuhua'j capit. A'xni'ca' icka'lhī lugar
na'icmātayīni'mpalayāni'.

26 Lā' nā Félix ixpuhuan que Pablo ixmaxquī'lh tumīn para
que ixmakxtekca. Lā' ū'tza' lej maklhūhua' ixlīmātayīni'n lā'
ixtā'chihuīna'n. 27 Lā' a'xni'ca' tlahualh lakatu' cā'ta, Félix
taxtulh ixlīgobernador. Lā' tanūlh ixlaktapalh a'ntī ixtacuīni'
Porcio Festo. Lā' Félix ixcātlahuani'cu'tun huan israelitas lej
ka'tla' talakalhu'mān. Lā' ū'tza' līmakxtekli huan Pablo tachī'n.

25

Pablo na ixlacapūn Festo

1 Festo chā'lh para natanū ixlīgobernador. Lā' ixlīlakatu'tun
chi'chini' taxtulh de nac Cesarea lā' a'lh nac Jerusalén.
2 A'ntza' huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' huan israelitas
más xalaka'tla'n talē'ksa'nīni'lh Pablo con Festo. 3 Lā' lej
lhūhua' talakalhu'mān tasqui'ni'lh que camātayīni'lh Pablo
nac Jerusalén. Xlaca'n ixtalīlacchihuīna'nī'ttza' nataka'lhītī
nac tej para natamaknī. 4 Festo cāhuanilh que Pablo
chī'canī'ta'ncha' nac Cesarea lā' māni' ū'tza' ixa'ncu'tun a'ntza'
lacapalh. 5 Lā' cāhuanilh:
—Caquilātā'a'uj hui'xina'n a'ntī ka'lhīyā'tit līmāpa'ksīn.
Lā' palh huā'mā' chi'xcu' tlahuanī't a'ntūn tū' tzey,
calē'ksa'nī'ni'ntit a'ntza' —cāhuanilh.
6 Festo tachokolh nac Jerusalén xmān lakatzeyan o lakacāuj
chi'chini' lā' a'mpā nac Cesarea. Lā' ixlīlakalī tahuī'lh a'nlhā
ixtlahuacan justicia. Lā' mātayīni'lh Pablo. 7 Lā' a'xni'ca' milh
Pablo, talītaxti'li'lh huan israelitas a'ntī ixtaminī'ta'ncha' nac
Jerusalén. Lā' lej lhūhua' laka'tla'n catūhuā ixtalē'ksa'nīni'n.
Pero tūla ixtamāstū'ncni' nīn tuntū'. 8 Pablo ixtamaktāya lā'
hualh:
—Quit tuntū' ictlahuanī't por ixpālacata ixleyca'n israeli-
tas. Tuntū' ictlahuani'nī't huan xaka'tla' lītokpān nīn huan
xamāpa'ksīni' nac Roma a'ntī huanican César —cāhuanilh
Pablo.
9 Lā' Festo xla' ixcātlahuani'cu'tun huan israelitas lakatin
talakalhu'mān. Lā' ū'tza' līkalhasqui'nīlh Pablo:
—¿Chā pincu'tuna' nac Jerusalén para que a'ntza'
nalacāxtlahuani'ca'na' na quilacapūn?
10 Lā' Pablo kalhtīni'lh:
—Quilākalhasqui'nīmā'nauj nac huan pūchihuīn a'ntū
māpa'ksī César. Lā chuntza' xatzey. Quit tuntū'yā catūhuā
ko'hua'jua' iccātlahuani'nī't huan israelitas. Huā'mā' hui'x
ca'tzīya'. 11 Palh quit ictlahuanī't lakatin catūhuā a'ntūn
tzē naquilīmaknīcan, caquimaknīca. Lā' palh tū' stu'ncua'
a'ntūn quintalīyāhua, tūla a'ntī naquimacamāstā' con ū'tunu'n.
Icsqui'ni' César caquilacāxtlahualh.
12 Festo cātā'chihuīna'lh ixmaktāyana'nī'n lā' tuncan xla'
huanilh Pablo:
—Hui'x squi'nī'ta' que César ixlacāxtlahuani'ni'. Lā' ū'tza'
nalīla'kpina' César.

Pablo na ixlacapūn huan rey Agripa

13 Lā' ā'calīstān lā' tū' lātma'j huan rey Agripa lā' Berenice,
ixpuscāt huan rey, talakchā'lh Festo nac Cesarea. 14 A'ntza'
tatachokolh lātma'j. Lā' Festo kalhachihuīna'ni'lh huan rey por
ixpālacata Pablo lā' hualh:
—A'tzā' tachī'n kalhatin chi'xcu' a'ntī makxtekli Félix.
15 A'xni'ca' quit icquīlalh nac Jerusalén, talē'ksa'nīni'lh con quit

huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' xanapuxcu'nu' israelitas.
Lā' quintasqui'ni'lh que quit ca'icmāmaknīnīni'lh. 16 Quit
iccākalhtīlh que xapū'la huan tachī'n calacan cacātā'chihuīna'lh
a'ntīn talē'ksa'nīni'n. Chuntza' tzē natamaktāya. Lā' xmān
chuntza' tzē namaknīcan. Chuntza' pō'ktu tatlahua huan
pūchihuīna'nī'n xalanī'n nac Roma. 17 A'xni'ca' tachilh
xlaca'n huā'tzā', quit tū' ictakoxīlh. Ixlīlakalī ictahuī'lh a'nlhā
tlahuacan justicia. Lā' icmātayīni'lh huan tachī'n Pablo.
18 A'xni'ca' tatāyalh a'ntī ixtalē'ksa'nīni'n, tū' talē'ksa'nīni'lh
a'nchī quit xa'icpuhuan. 19 Xmān a'ntū ixtahuan por ū'tza'
xmān ixpālacata a'ntū takalhlaka'ī' xlaca'n lā' ixpālacata
kalhatin a'ntī ixtacuīni' Jesús a'ntī nīlh. Lā' Pablo huan
que lakahuan. 20 Como quit tūla xa'iclacāxtlahua huā'mā',
ickalhasqui'nīlh Pablo palh a'ncu'tun nac Jerusalén para
que a'ntza' nalacāxtlahuacan. 21 Pero a'xni'ca' Pablo squi'nli
que calacāxtlahualh César, huan xamāpa'ksīni' nac Roma, quit
icmāpa'ksīni'lh que catachokolh tachī'n hasta a'xni'ca' quit tzē
na'iclakmacā'n César.
22 Lā' Agripa huanilh Festo:
—Nā quit ickaxmatni'cu'tun ixtachihuīn huā'mā' chi'xcu'.
Lā' kalhtīca:
—Lakalī nakaxpa'ta'.
23 Lā' ixlīlakalī Agripa lā' Berenice tamilh tzey tacāxyāna'
lā' lej cā'a'cnīni'ni'ca. Lā' tatanūlh nac pū'a'cta'san lā' nā
tatanūkō'lh xanapuxcu'nu' tropa lā' huan xalaka'tla'n
chi'xcuhuī'n. Lā' Festo mātayīni'lh Pablo. 24 Lā' Festo hualh:
—Rey Agripa lā' milīhuākca'n a'ntīn takēstoknī'ta'ntit
huā'tzā', hui'xina'n laktzī'nā'tit huā'yā chi'xcu' Pablo. Lej
quintasqui'ni'lh, ixpālacata huā'mā' chi'xcu', lhūhua' israelitas
xala' nac Jerusalén lā' xala' ā'tzā' nac Cesarea. Lā' lej palha'
tahualh que canīlh. 25 Quit icpuhuan que nīn tuntū' tlahuanī't
para que tzē namaknīcan. Lā' como xla' squi'ni'lh que
huan xamāpa'ksīni' César calacāxtlahualh, quit iclīhui'līlh
na'iclakmacā'n César. 26 Pero quit tuntū' icka'lhī a'ntū lej
tasqui'nī na'ictzo'knun por ixpālacata huā' chi'xcu'. U'tza'
iclīlīmin na milacapūnca'n hui'xina'n. Lā' más iclīmincu'tun
na milacapūn hui'x, rey Agripa, para que nakalhasqui'nī'ya'.
Chuntza' quit na'icca'tzī a'ntū na'ictzo'ka. 27 ¿Chichū quit
na'iclīmacā'n kalhatin tachī'n palh tū' icca'tzī a'ntū līyāhuacan?

26

Pablo tamaktāyalh na ixlacapūn rey Agripa

1 Lā' Agripa huanilh Pablo:
—Chuhua'j tzē natamaktāya'ya'.
Lā' Pablo cha'xli ixmacan lā' tzuculh tamaktāya lā' hualh:

2 —Rey Agripa, iclīpāxuhua porque quit na'ictamaktāya na
milacapūn por ixpālacata ixlīhuāk a'ntū quintalē'ksa'nīni'n is-
raelitas. 3 Hui'x xa'nca lakapasa' ixlīhuāk a'nchī ixtalanānca'n
israelitas lā' nā a'ntūn talālīsta'la. Lā' ū'tza' iclīsqui'ni'yāni'
caquinkaxpa'tni' līlacatejtin.

Pablo cāhuanilh a'nchī ixlīlatlā'huan a'xni'ca tūna'j ixkalh-laka'ī'

4 'Ixlīhuākca'n israelitas taca'tzīkō' a'nchī, desde
quilīka'hua'chu, xa'iclīlatlā'huan nac Jerusalén lā' nā
ixlaclhpu'nanca'n israelitas. 5 Xlaca'n taca'tzī lā',
palh tahuancu'tun, tzē natamālacstū'nca que makāntza'
quit fariseo xa'icuanī't. Huan fariseosnu', xlaca'n
taka'lhī ixleyca'n līhua'ca' más xapalha' que ixlīhuākca'n
a'ntīn tamakstāla hua'chi israelitas. 6 Chuhua'j
quinkalhasqui'nīmā'ca porque quit ickalhlaka'ī' que
Dios nacāmālakahuanīchoko huan nīnī'n chuntza' hua'chi
Dios cāhuanilh quinapapna'ca'n. 7 Quina'n, israelitas,
ī'xū'yātā'natna'ca'n huan kalhacāujtu' lītā'timīn a'ntī ixo'kxa'n
Israel ixtahuanī't. Lā' quilīhuākca'n ickalhlaka'ī'yāuj que Dios
natlōkentaxtū a'ntū hualh. Lā' ū'tza' iclīmācā'tanīyāuj Dios de
tzī'sa lā' tuncuj. Icuaniyāni', rey Agripa, nā quit ickalhlaka'ī'
que Dios natlōkentaxtū a'ntū hualh. Lā' ū'tza' ixpālacata
quintalē'ksa'nīni'n huan israelitas. 8 Lā' ¿a'chī' hui'xina'n tū'
kalhlaka'ī'yā'tit que Dios tzē namālakahuanīchoko huan nīnī'n?

Pablo cāhuanilh a'nchī ixcāmacaputza a'ntī ixtakalhlaka'ī'

9 'Xapū'la quit xa'icpuhuan que lej lhūhua' catūhuā
xa'iccātlahuani'lh a'ntī ixtastālani' Jesús xala' nac Nazaret.
10 Lā' chuntza' ictlahualh nac Jerusalén. Huan xanapuxcu'nu'
curas quintamaxquī'lh līmāpa'ksīn. Lā' chuntza' xa'iccāmānū
nac pūlāchī'n lhūhua' a'ntī ixtastālani' Jesús. Lā' nā quit chu
xa'iclīca'tzī a'xni'ca' ixcāmaknīcan. 11 Lā' maklhūhua' quit
xa'iccāmāpātīnī lā' chuntza' quit xa'iccāmāmakxtekēcu'tun
a'nchī ixtakalhlaka'ī'nī't Jesús. Chuntza' xa'ictlahua quit na
ixlīhuāk ixlītokpānna'ca'n israelitas. Lej ixquintamakā'kchā'n
lā' xa'iccāmacaputza hasta na ī'xcānsipejni'ca'n makatiyātī'n.

Pablo cāhuanilh a'nchī tzuculh tapa'ksī con Cristo
Hch. 9.1-19; 22.6-16

12 'Lā' ū'tza' huā'mā' ixpālacata xa'iclī'a'mā' nac Damasco.
Huan xanapuxcu'nu' curas ixquintamaxquī'nī't līmāpa'ksīn
lā' talacasqui' lā' ū'tza' tzē xa'iccālīmacaputza. 13 Lā'
na'icuaniyāni' hui'x, rey, a'ntū quimpātle'keni'lh. Lā'
hua'chi tastu'nūta a'xni'ca' xa'ictlā'huantēlha, quit iclaktzī'lh
lakatin xkakana' a'ntū mincha' nac a'kapūn. Xla' más
xkaka que chi'chini'. Quilītamacxti'li'lh quit lā' nā a'ntī

ixquintatā'a'mā'na. 14 Lā' quilīhuākca'n ica'kā'nui nac
ti'ya't. Lā' ickaxmatli lakatin tachihuīn a'ntū quihuanilh
ixtachihuīn hebreo: "Saulo, Saulo, ¿a'chī' quimacaputzaya'?
Chu tlakaj quintā'la'tla'hua'ya'. Hui'x hua'chi lakatin
cahuāyuj a'xni'ca' chi'nta huan qui'hui' a'ntū lītlakalē'ncan".
15 Lā' quit icualh: "¿Tichū hui'x, Māpa'ksīni'?" Lā' huan
Māpa'ksīni' quihuanilh: "Quit Jesús a'ntī hui'x macaputzaya'.
16 Catā'kaqui' lā' catāya'. Quit ictasu'ni'mā'ni' hui'x porque
quit iclacsacnī'ta'ni' para que naquintā'scuja lā' nacāhua'ni'ya'
ā'makapitzīn a'nchī iclītasu'ni'ni' lā' a'nchī na'iclītasu'yuni'yāni'.
17 Na'icmāpūtaxtūyāni' de huan israelitas lā' nā a'ntīn tū'
israelitas a'nlhā na'icmacā'nāni'. 18 Na'iccāmacā'ni'yāni' para
que nā xlaca'n natalacahuāna'n lā' natataxtu de a'nlhā
cā'pucsua' lā' chuntza' natalatā'kchoko de a'nlhā xkaka lā'
para que natapūtaxtu na ixlīmāpa'ksīn ko'ti'ti' lā' natastālani'
Dios. Quit na'iccāmacā'ni'yāni' para que naquintakalhlaka'ī'
quit lā' chuntza' ixtalaclē'i'ca'n nacāmāsputūnu'ni'can lā' nā
xlaca'n nacātlahuacan lej xalacuan hua'chi ixlīhuākca'n a'ntī
quintakalhlaka'ī' quit", chuntza' quihuanilh huan Māpa'ksīni'
Jesús.

Pablo a'kahuāna'ni'lh Māpa'ksīni' Jesús

19 'U'tza' huā'mā' icuaniyāni', rey Agripa. Quit
ica'kahuāna'ni'lh a'ntū quihuanilh Māpa'ksīni' xala'
nac a'kapūn a'xni'ca' quintasu'ni'lh. 20 Quit xapū'la
iccākalhachihuīna'ni'lh xalanī'n nac Damasco lā' ā'calīstān
xalanī'n nac Jerusalén lā' ixlīhuāk xalanī'n huan nac estado
de Judea. Lā' nā xa'iccāhuani a'ntīn tū' israelitas: "Caxtāpalī'tit
mintapāstacna'ca'n lā' castālani'tit Dios lā' nā chuntza'
catahui'la'tit hua'chi a'ntīn taxtāpalīnī't ixtapāstacna'ca'n",
xa'iccāhuani. 21 Lā' ū'tza' quintalīchi'palh huan israelitas nac
xaka'tla' lītokpān lā' ixquintamaknīcu'tun. 22 Hasta chuhua'j
Dios quimaktāyanī't. Lā' ū'tza' iccālīhuanicus ixtachihuīn
Dios ixlīhuākca'n xalactzina'j lā' xalaka'tla'n. Lā' xmān
iclīchihuīna'n a'ntū māsu'yulh Moisés makāntza' lā' a'ntū
tahualh huan a'cta'sana'nī'n que napātle'ke. 23 Xlaca'n tahualh
que tasqui'nī que napātīni'n Cristo lā' nanī lā' māni' ū'tza' a'ntī
xapū'la nalakahuanchoko, lā' chuntza' nacāmāca'tzīnīcan
a'ntū ixlīstu'ncua' huan israelitas lā' nā a'ntīn tū' israelitas.

Pablo ixmākalhlaka'ī'nīcu'tun Agripa

24 Lā' chuntza' Pablo lītamaktāyalh. Lā' Festo hualh lej palha':
—¡Hui'x chuya'ya', Pablo! Lej lhūhua' sca'tnī'ta'. Lā' ū'tza'
līmakachuya'yāni'.
25 Lā' Pablo kalhtīni'lh:
—Quit tū' icchuya, Festo. Lā' quit stu'ncua' a'ntū icuan.
26 Huan rey Agripa nā xla' lakapasa huā'mā'. Lā' ū'tza'

iclīchihuīna'n na ixlacapūn lā' tū' iclacapuhuan. Quit lej
xa'nca icca'tzīhuī' que nā xla' ca'tzīkō' huā'mā'. Quit icchi-
huīna'n a'ntūn tū' tlahuacanī't cā'tzē'k. 27 ¿Chā hui'x, rey
Agripa, a'ka'ī'ya' a'ntūn tahualh huan a'cta'sana'nī'n xalanī'n
makāntza'? Quit icca'tzī que kalhlaka'ī'ya'.
28 Lā' Agripa huanilh Pablo:
—Con macsti'na'j tachihuīn puhua'na' palh
naquimākalhlaka'ī'nī'ya'.
29 Lā' Pablo hualh:
—A'yuj macsti'na'j, a'yuj lhūhua' tachihuīn, iclacasqui'n
que hui'x cala't hua'chi quit. Lā' catalakō'lh hua'chi quit
ixlīhuākca'n a'ntīn quintakaxmatni'mā'na chuhua'j. Xmān tū'
cacāmacachī'ca hua'chi quit —hualh Pablo.
30 Lā' tatāyakō'lh ixlīhuākca'n, huan rey lā' huan gob-
ernador lā' Berenice lā' ixlīhuākca'n a'ntī ixtatā'hui'lāna'.
31 Tatatampūxtulh lacachuna'j lā' talāhuanilh:
—Huā'mā' chi'xcu' nīn tuntū' tlahua para que tzē na-
maknīcan o nachī'can.
32 Lā' Agripa huanilh Festo:
—Palh huā'mā' chi'xcu' tū' ī'squi'nli nalacāxtlahua César,
quina'n tzē ixmakxtekui.

27

Macā'nca Pablo nac Roma
1 Lā' a'xni'ca' pāstacca naquincātamacā'nāni' nac Italia,
tamacamāstā'lh Pablo lā' ā'makapitzīn tachī'nī'n con kalhatin
capitán a'ntī ixtacuīni' Julio. Xla' ixmāpa'ksī huan batallón
a'ntū huanican Augusto. 2 Ictojōuj nac lakatin barco xala'
nac Adramitio. Huā'mā' barco ixtētāyacu'tun nac makapitzīn
xcānsipejni' nac Asia a'nlhā ixpūjaxni' barco. Lā' quincātā'a'ni'
Aristarco xala' nac Tesalónica, lakatin xcānsipej nac Macedo-
nia. 3 Lā' ixlīlakalī icchā'uj nac Sidón a'nlhā ixpūjaxni' barco.
Lā' Julio lej tzeyā chi'xcu' ixuanī't con Pablo lā' makxtekli
que cālaka'lh ixamigos. Xlaca'n tatlahuani'lh a'ntū ixmacla-
casqui'n. 4 Lā' ā'maktin ica'mpalauj nac barco. Huan ū'ni'
lej palha' quincāpāxtokni'. Lā' ū'tza' iclīpātle'keuj na ixpāxtūn
Chipre a'ntū pītzina'j ti'ya't na ixpu'nan mar. A'ntza' tū' lej
palha' ixquincāsnokāni' huan ū'ni'. 5 A'calīstān icpū'a'uj huan
barco pajtzu na ixquilhtūn a'nlhā huanican Cilicia lā' Panfilia.
Lā' icchā'uj nac Mira, lakatin xcānsipej nac estado de Licia.
6 A'ntza' kaksli huan capitán lakatin barco xala' nac Ale-
jandría a'ntū ixa'mā' nac Italia. Lā' quincāmojōpalani' huan
ā'lakatin barco. Lā' ū'tza' icpū'a'mpalauj. 7 Xa'ica'mā'nauj lej la-
catzucu lātma'j lā' jicslīhua' iclīchā'uj ixpajtzu Gnido. Lā' huan
ū'ni' quincāmāmakchuyīni' lā' ū'tza' iclīpātle'kepalauj ixpajtzu
Salmón na ixpāxtūn Creta a'ntū pītzina'j ti'ya't ixpu'nan mar.

A'ntza' tū' lej palha' ixquincāsnokāni' huan ū'ni'. 8 Lā' jicslīhua'
xa'ictētaxtumā'nauj ixpajtzu Creta. Icchā'uj nac Buenos Puer-
tos, ixpajtzu huan xcānsipej Lasea.

9 Lejtza' makān xa'ictakoxīnī'ta'uj lā' ixmimā'tza' huan
cā'lonkni'. Lā' ū'tza' lej ixlījicua'ncan ixpū'a'ncan huan barco.
Lā' Pablo cāmaxquī'lh tapāstacna' 10 lā' cāhuanilh:

—Chi'xcuhuī'n, quit icpuhuan palh ā'chulā' na'a'nāuj, catūhuā naquincālani'yāni' lā' lej lhūhua' namakasputāuj. Namakasputāuj huā' barco lā' huā' tacu'ca' lā' nā quina'n nanīyāuj.

11 Pero huan capitán tū' a'kahuāna'ni'lh Pablo.
Cā'a'kahuāna'ni'lh huan piloto lā' huan ixtēcu' barco. 12 Lā'
a'ntza' tūla māchokocan barco a'xni'ca' ixlonknu'n. Lā' ū'tza'
huan ixtalhūhuā't talīhualh:

—Cāhui ā'chulā'.

Ixtapuhuan palh tzē cahuā ixtachā'lh nac Fenice, lakatin xcānsipej nac Creta. Lā' nac Fenice a'nlhā ixpūjaxni' barco laca'a'huī' nac noroeste lā' nac suroeste. A'ntza' ixtapuhuan ixtatachokolh a'xni'ca' ixlonknu'lh.

Huan ū'ni' sno'kmaxquī'lh xcān huan barco

13 A'xni'ca' tzuculh ū'nun macsti'na'j de nac sur,
tapuhuampā que tzētza' nata'a'mpala. Lā' tatzucupā ta'a'n lā'
ixtatētaxtumā'na ixpajtzu huan pītzina'j ti'ya't a'ntū huanican
Creta. 14 Lā' lacapalh milh lakatin palha' ū'ni' a'ntū ixuanican
Nordeste. 15 Lā' huan ū'ni' sno'kmaxquī'lh xcān huan barco lā'
tū' quincāmakxtekni' na'ica'nāuj a'nlhā xa'ica'ncu'tumā'nauj.
Lā' tūlalhtza' ixtlahuacan nīn tuntū'. Lā' chuxalhā quincālē'ni'
huan ū'ni'. 16 Ictētaxtūj na ixpajtzu lakatin pītzina'j ti'ya't
ixtacuīni' Clauda. Lā' a'ntza' tū'tza' lej palha' ixquincāsno'kāni'
huan ū'ni'. Lā' jicslīhua' icstancacu'tūj huan pāti a'ntū
xa'icstancalīmināuj. 17 Lā' a'xni'ca' ixmojōcanī'ttza' huan
pāti nac barco, chā'xpāchī'ca huan barco. Ixtajicua'n porque
lasā' ixa'ksatāyalh huan nac cā'cucujnu' a'ntū ixtacuīni' Sirte.
Lā' ū'tza' talīmāyujūlh huan xalu'xu' barco a'ntū ixlīsno'klē'n
ū'ni' huan barco. Lā' chuntza' lakachu quincālē'ni' huan
ū'ni'. 18 Lā' ixlīlakalī huan xasipej mar lā' huan ū'ni' lej
palha' sno'kli huan barco. Lā' ū'tza' tatzuculh talīmaka'n
huan tacu'ca' nac mar. Lā' chuntza' tū'tza' lej tzi'ncalh huan
barco. 19 Lā' ixlīlakalī huampala icmaka'uj con quimacanca'n
ixmaclacasqui' xala' na ixchakān barco. 20 Lakalhūhua'
chi'chini' pātle'kelh lā' tū' iclaktzī'uj chi'chini' nīn sta'cu. Lā'
huan ū'ni' lejcus palha' ī'sno'kmā' huan barco. Lā' ū'tza'
xa'iclīpuhuanāuj que tūlatza' xa'icpūtaxtūj quina'n.

21 Lā' makāntza' tū' xa'icuā'yanī'ta'uj. Lā' Pablo tāyalh na
ixlaclhpu'nanca'n lā' hualh:

—Chi'xcuhuī'n, ixquilākaxmatni'uj. Palh tū' ixtaxtuchāuj nac
Creta, tū ixquincāpātle'keni'ni' huā'mā' lījicua' lā' nīn tuntū'
ixmakasputui.
22 Chuhua'j, tū' calakaputzatit. Hui'xina'n nīn
chā'tin catinīlh, a'yuj casputli huā' barco.
23 Kōtan tzī'sa quit
quintasu'ni'lh kalhatin ángel a'ntī Dios macamilh. Huā'mā'
Dios ū'tza' a'ntī quimāpa'ksī lā' a'ntī ictā'scuja.
24 Lā' huan ángel
quihuanilh: “Hui'x, Pablo, tū' caji'cua'. Lej tasqui'nī hui'x
nalakpina' César. Lā' por mimpālacata, Dios nacāmāpūtaxtū
ixlīhuākca'n a'ntīn tatojōmā'na con hui'x nac barco”, qui-
huanilh huan ángel.
25 Lā' chuhua'j, chi'xcuhuī'n, tū' calaka-
putzatit. Quit iclīpāhuan Dios. Lā' quit icuan chuntza'
nala a'nchīn quihuanica.
26 Tasqui'nī nachā'nāuj nac lakatin
pītzina'j ti'ya't ixpu'nan mar —hualh Pablo.

27 Lā' lakacāujtā'ti' chi'chini' ixlanī't palha' ū'ni'. Lā' hua'chi
i'tāt tzī'sa huan barco lakachu ixlē'n huan xasipej mar a'ntū
huanican Adria. Lā' huan marineros tapuhualh que tzēlasā'
ixtatapajtzūmā'na nac lakatin ti'ya't.
28 Talhcālh ixlīpūlhmā'n
huan xcān lā' pu'xamacāujchāxan metro ixuanī't. Lā' la-
cachuna'j huampala chu talhcāpā lā' xmāntza' pu'xamatojon
metro ixuanī't.
29 Ixtajicua'n que tzēlasā' ixtalaknūlh huan
barco nac cā'chihuixni'. Lā' ū'tza' talīmojōlh nac xcān lakatā'ti'
xalactzinca xala' na ixkēn huan barco lā' chuntza' tzēn
talīyāhualh huan barco. Lā' taka'lhīlh hasta a'xni'ca' tuncuīlh.
30 Huan marineros ixtamāyujūmā'na huan pāti. Ixtatasu'yu
a'nchī ixtamojōmā'nampā nac xcān huan xalactzinca xala'
na ixquini' barco a'ntū nalītāya huan barco. Pero xmān
ta'a'kxokonu'lh. Ixtapūtzā'lacu'tun nac pāti.
31 Lā' Pablo
cāhuanilh huan capitán lā' huan tropasna':

—Palh huan tamā'na chi'xcuhuī'n tū' natatachoko nac
barco, hui'xina'n tūlalhtza' catipūtaxtutit.

32 Lā' chu tuncan huan tropasna' tacā'tu'cxli huan tasiuj
a'ntū tapūmāyujūlh huan pāti. Lā' tamacamincha' nac xcān.

33 Lā' a'xni'ca' ixtuncuīmā'tza', Pablo cāhuanilh ixlīhuākca'n
que catahuā'yalh macsti'na'j. Cāhuanilh:

—Tlahualhtza' lakacāujtā'ti' chi'chini' lā' tū' huā'ya'nī'ta'ntit
lā' tū' lhtatanī'ta'ntit.
34 Iccāhuaniyāni' cahuā'ya'ntit lā'
chuntza' natli'hui'quinā'tit. Nīn chā'tin de hui'xina'n
catimakasputtit nīn kantin miya'jca'n.

35 A'xni'ca' huankō'lh huā'mā', Pablo tayalh pāntzi lā'
maxquī'lh pāxcatca'tzī Dios na ixlacapūnca'n ixlīhuākca'n lā'
che'kelh lā' tzuculh huā'yan.
36 Lā' ixlīhuākca'n tū'tza' ixtalaka-
putza lā' nā tahuā'yalh.
37 Quina'n quilīhuākca'n xa'icuanī'ta'uj
lakatu' ciento ā'tu'tumpu'xamacāujchāxan a'ntī xa'ictajōmā'nauj
nac barco.
38 Lā' a'xni'ca' ixtahuā'yanī'ttza', tatamakajūlh trigo
nac mar lā' chuntza' tū'tza' lej ixtzincan huan barco.

Huan barco laclalh

39 Lā' a'xni'ca' tuncuīlh, huan marinerosnu' tū' ixtalaka-
pasna'n huanmā' ti'ya't. Talaktzī'lh lakatin ixmacan mar lā'
ixka'lhī cucuj. Lā' titapuhualh palh tzē cahuā ixtamāpajtzūlh
a'ntza' huan barco. 40 Lā' tacā'tu'cxli huan tasiuj lā' chuntza'
tachokolh nac mar huan xalactzinca lā' chuntza' tzēn tax-
akā'līlh huan barco. Taxla'jalh huan ixtasiuj ixlēkosnu' huan
barco. Lā' tacha'xli huan lu'xu' xala' ixquini' barco para que
chuntza' natampi'ta'lē'n huan ū'ni'. Lā' huan barco tzuculh
a'n nac ti'ya't. 41 Lā' talaknūlh nac lakatin cā'cucujnu'. Lā'
ixquini' barco a'ksātāyalh lā' tūlalhtza' taxakā'līlh. Lā' huan
ixlīsnū'n huan xcān mālakuanīlh ixkēn huan barco. 42 Huan
tropasna' ixtamaknīcu'tun huan tachī'nī'n para que chuntza'
nīn chā'tin naxiquihuā'tnatacuta de nac mar lā' chuntza' tzē
natatzā'la. 43 Pero huan capitán ixmāpūtaxtūcu'tun Pablo.
Lā' ū'tza' tū' līmakxtekli nacāmaknīcan. Cāmāpa'ksīlh a'ntīn tzē
ixtaxiquihuā'tnan, xapū'la catatojōlh nac xcān lā' cata'a'lh
nac ti'ya't. 44 Lā' māpa'ksīni'lh que makapitzīn catapūtacutli
lhta'ca'la' lā' makapitzīn catapūtacutli xalacpītzin de huan
barco. Lā' chuntza' tatacutkō'lh nac xcān lā' tapūtaxtukō'lh
ixlīhuākca'n.

28

Pablo nac Malta

1 Lā' a'xni'ca' xa'icpūtaxtunī'ta'ujtza', icca'tzīuj que huan
pītzina'j ti'ya't ixtacuīni' Malta. 2 Xalanī'n a'ntza' lej
quincātalakalhu'mani'. Lā' como ixlamā' xcān lā' ixlonknu'n,
tahui'līlh macscut. Lā' quincātahuanini' ca'icskō'nui. 3 Pablo
putzalh makxpātin qui'hui'. Lā' a'xni'ca' ixmāpū'cu'tumā' nac
macscut, taxtuchi lakatin lūhua' tzā'latēlha de nac macscut lā'
macaxcalh na ixmacan Pablo. 4 Lā' a'xni'ca' huan xalanī'n
nac Malta talaktzī'lh huan lūhua' a'nchī ixa'kanūhua'ca' na
ixmacan Pablo, talāhuanilh:

—Lā' stu'ncua' huā'mā' chi'xcu' maknīni'. Lā' a'yuj pūtaxtulh
nac mar, tasqui'nī nanī para namāpala con Dios.

5 Pablo tincxmaka'lh huan lūhua' nac macscut lā' nīn tuntū'
pātle'keni'lh. 6 Xlaca'n ixtapuhuan palh ixcu'nli a'nlhā ī'xcanī't
huan lūhua' o palh ixa'kā'lh xanīn. Lej makān taka'lhīlh. Lā'
a'xni'ca' talaktzī'lh que nīn tuntū' lani'lh, lā' tapuhuampā lā'
talāhuanilh:

—Chō'la ū'tza' kalhatin dios huā'mā' chi'xcu'.

7 Lā' pajtzu ixuī' ixti'ya't huan xapuxcu' chi'xcu' xala' nac
Malta. Xla' ixuanican Publio. U'tza' quincāmāchokoni' na
ixchic lakatu'tun chi'chini' lā' lej lhūhua' quincātlahuani'ni'
a'ntūn tzey. 8 Huan ixtāta' Publio ixmā' nac tama' lā' ixka'lhī
tachi'chīxni' lā' taka'lhni'tanti. Pablo laka'lh lā' orarlīlh lā'
mā'ca'ni'lh ixmacan lā' mātzeyīlh. 9 Lā' a'xni'ca' pātle'kelh

huā'mā', tamilh ā'makapitzīn huampala ī'tza'ca'nī'n a'ntī ix-
tahui'lāna' nac Malta. Lā' nā cāmātzeyīca. 10 Lā' lhūhua'
lē'ksajna' quincātamaxquī'ni'. Lā' a'xni'ca' ictaxtūj, ū'tunu'n
tamānūlh nac barco a'ntū icmaclacasquī'nāuj.

Pablo chā'lh nac Roma

11 Lā' ixlīlakatu'tun mālhcuyu' icpū'a'uj lakatin barco a'ntū
ixtachokonī't na ixpajtzu Malta ixlīhuāk huan cā'lonkni'.
Huan barco xla' xala' nac xcānsipej Alejandría. Lā'
ixyāhuani'canī't nac barco ixlīlakapascan a'ntū lakatu' ídolo
a'ntū ixuanican Cástor lā' Pólux. 12 Icchā'uj nac Siracusa
lā' a'ntza' ictachokouj tu'tuma'j. 13 A'ntza' ictaxtūj lā' tūlalh
stu'nc ica'uj. A'calīstān icchā'uj nac Regio. Lā' ixlīlakalī lalh
ū'ni' xala' nac sur. Lā' ixlītu'ma'j icchā'uj nac Puteoli. 14 A'ntza'
iccāpāxtokui ā'makapitzīn tā'timīn. Xlaca'n quincātahuanini'
que ca'ictachokouj a'ntza' con ū'tunu'n lakatojon chi'chini'.
A'calīstān ictaxtupalauj para na'ica'nāuj nac Roma. 15 Lā'
ixcāmāca'tzīnīcanī'ttza' huan tā'timīn nac Roma palh
na'icchā'nāuj. Lā' xlaca'n tataxtulh lā' tamilh hasta nac
lītamāuj Apio lā' nā a'nlhā huanican Tres Tabernas. A'ntza'
iclāpāxtokui nac tej. Lā' a'xni'ca' cālaktzī'lh Pablo maxquī'lh
pāxcatca'tzī Dios lā' ka'lhīlh tapāxuhuān. 16 Lā' a'xni'ca' icchā'uj
nac Roma, huan capitán cāmacamaxquī'lh huan tachī'nī'n huan
xapuxcu' maktaka'lhna'. Lā' Pablo makxtekca natachoko
ixa'cstu lā' kalhatin tropa ixmaktaka'lha.

Pablo a'cta'sana'lh nac Roma

17 Lā' ixlītu'tuma'j Pablo cāmātayīni'lh huan xanapuxcu'nu'
israelitas nac Roma. Lā' a'xni'ca' ixtalaktakēxtimīnī't, Pablo
cāhuanilh:

—Chi'xcuhuī'n israelitas, quit nīn tuntū' a'ntūn tū'
tzey iccātlōni'nī't huan israelitas nīn ixtalanānca'n
quinatāta'na'ca'n. Lā' a'yuj nīn tuntū' ictlahuanī't a'ntūn
tū' tzey, quimacamāstā'ca tachī'n con huan chi'xcuhuī'n ro-
manos nac Jerusalén. 18 Huan romanos quintakalhasqui'nīlh
lā' nīn tuntū' takaksli para que tzē naquimaknīcan. Lā'
ū'tza' ixquintalīmakxtekcu'tun. 19 Lā' huan israelitas tū'
talacasqui'lh naquimakxtekcan. Lā' ū'tza' lītasqui'nī que
icsqui'nli caquinkalhasqui'nīca na ixlacapūn César, a'yuj
tū' iccālē'ksa'nīni'n xalanī'n na quixcānsipej. 20 Lā' ū'tza'
iccālīmāta'sīnī'ta'ni' hui'xina'n. Quit xa'iccālaktzī'ncu'tunāni'
hui'xina'n lā' xa'iccātā'chihuīna'ncu'tunāni'. Huan israelitas
takalhlaka'ī' que Dios nacāmālakahuanīchoko huan nīnī'n.
Lā' nā quit chuntza' ickalhlaka'ī'. Lā' ū'tza' ixpālacata
quilīmacatūpixchī'canī't —cāhuanilh Pablo.

21 Lā' huan xanapuxcu'nu' israelitas tahuanilh:

—Xalanī'n nac Judea tū' tamacaminī't ca'psnat por mimpālacata. Lā' huan israelitas, a'ntīn tamincha' nac Judea, nīn tuntū' quincātahuaninī'ta'ni' por mimpālacata.
22 Iclacasqui'nāuj que caquilāhuaniuj a'ntū hui'x puhua'na'. Icca'tzīyāuj a'nchī lakaxtim huancan que tū' tzey huā'mā' secta —huanica Pablo.
23 Huanmā' chi'chini' a'ntū ixlaclhcāhui'līcanī't, ixlhūhua'ca'n tamilh huan nac chic a'nlhā ixtachoko Pablo. Lā' huan cā'tzi'sāt Pablo tzuculh cātā'kalhachihuīna'n a'nchī māpa'ksīni'n Dios. Lā' cātā'chihuīna'lh hasta tzī'sualh. Lā' cākalhachihuīna'ni'lh a'ntū huan ixtachihuīn Dios por ixpālacata Jesús a'nlhā tatzo'kni' huan ley a'ntū maxquī'ca Moisés lā' a'nlhā huanican profetas. Lā' chuntza' Pablo cāmākalhlaka'ī'nīcu'tulh ixpālacata Jesús.
24 Lā' makapitzīn ixta'a'ka'ī'mā'na lā' ā'makapitzīn tū' ta'a'ka'ī'lh.
25 Lā' chuntza' tū' chu lakatin ixtapāstacna'ca'n ixtahuanī't. Lā' tatzuculh ta'a'n. Lā' a'xni'ca' tūna'j ixtataxtu, Pablo cāhuanilh:
—Huan Espíritu Santo hualh a'ntū ixlīstu'ncua' a'xni'ca' māchihuīnīlh huan a'cta'sana' Isaías. Chuntza' cāhuanilh quinapapna'ca'n:
26 Capit lā' cacāhua'ni' huā'mā' tachi'xcuhuī't:
Hui'xina'n nakaxpa'tā'tit lā' tū' catimāchekxī'tit; nalaktzī'nā'tit lā' tū' catimāchekxī'tit a'ntū la'ktzī'nā'tit.
27 Tuntū'tza' ta'u'cxca'tzī na ixa'clhcunucca'n huā'mā' tachi'xcuhuī't.
Ixa'ka'xko'lhca'n tū' tapūkaxmata xa'nca.
Tatalakatzī'nī't ixlakastapunca'n.
Tū' talaktzī'ncu'tun lā' tū' takaxmatcu'tun.
Lā' tū' tamāchekxīcu'tun.
Lā' tū' taxtāpalīcu'tun ixtapāstacna'ca'n para que chuntza' quit tzē na'iccāmātzeyī.
Chuntza' māhuanīlh Dios huan Isaías.
28 Lā' Pablo ā'chulā' ixchihuīna'n lā' cāhuanilh:
—Caca'tzītit hui'xinan'n huā'mā': Huan tīn tū' israelitas cāmāca'tzīnīcanī'ttza' a'nchī Dios māpūtaxtūnu'n. Xlaca'n natakaxmata.
29 Lā' a'xni'ca' Pablo ixuanī'ttza' huā'mā', huan israelitas ta'a'lh lā' ixtalīkalhachihuīna'ntēlha.
30 Lā' Pablo a'ntza' tachokolh calacs lakatu' cā'ta nac chic a'nlhā ī'sācua'nī't. Lā' laktzī'lh con tapāxuhuān ixlīhuākca'n a'ntī ixtalakmin.
31 Lā' ixcāhuani a'nchī Dios māpa'ksīni'n. Lā' ixcāmāsu'ni' por ixpālacata Māpa'ksīni' Jesucristo na ixlacapūnca'n ixtalhūhuā't. Lā' nīn tintī' ixmāmakchuyī.

Huan Carta a'ntū Cāmacā'ni'ca Xalanī'n nac Roma

Pablo cāmacā'ni'lh saludos xalanī'n nac Roma

1 Quit, Pablo, ictzo'kmā' huā'mā' carta. Quit ictā'scuja Je-
sucristo. Dios quilīmānūlh quilī'apóstol. Quilīmāmacū'lh para
na'icmāsu'yu huan xatzey tachihuīn a'ntū Dios māca'tzīnīni'lh.
2 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios, a'nlhā huanican profetas,
a'nchī Dios hualh a'ntū napātle'ke. 3 Tatzo'kni' ixpālacata
quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo a'ntī ixO'kxa' Dios. Jesucristo
xla' ī'xū'yātā'nat huan rey David. 4 Lā' nā Jesucristo, nā xla'
ixO'kxa' Dios. Como Jesucristo lakahuanchokolh chuntza'
līmāsu'yu palh xla' ixO'kxa' Dios lā' palh lej ka'lhī līmāpa'ksīn.
Lā' xla' xatzey hua'chi Dios. 5 Cristo quilakalhu'malh
lā' quimānūlh quilī'apóstol como ū'tza' ixquilhtampān Dios.
Lā' xla' lacasqui'n que na'iccāmāsu'ni' huan tachi'xcuhuī't
xalanī'n lakachu nac quilhtamacuj. Lā' chuntza' xlaca'n
tzē natakalhlaka'ī' Jesucristo lā' tzē nata'a'kahuāna'ni' Dios.
Lā' chuntza' Jesucristo na'a'cnīni'ni'can. 6 Lā' nā chuntza'
hui'xina'n xalanī'n nac Roma. Dios cāta'sani'nī'ta'ni' lā'
chuntza' tapa'ksīyā'tittza' con Jesucristo.
7 Quit iccātzo'knuni'yāni' milīhuākca'n xalanī'n nac Roma
a'ntī Dios cāpāxquī'yāni' lā' cāta'sani'nī'ta'ni' lā' ū'tza' līla'yā'tit
ixtachi'xcuhuī't Dios. Cacāsicua'lanālīni' hui'xina'n Dios
a'ntī quinTāta'ca'n lā' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Lā'
cacātamātza'ta'tī'ni'ni' mi'a'clhcunucca'n.

Pablo ixa'ncu'tun nac Roma

8 Pū'la icmaxquī' pāxcatca'tzī Dios por ixpālacata Jesu-
cristo, como hui'xina'n xa'nca kalhlaka'ī'yā'tit. Lakachu
līchihuīna'ncan de hui'xina'n por a'nchī xa'nca kalhlaka'ī'yā'tit.
9 Dios ca'tzī palh stu'ncua' a'ntū na'iccāhuaniyāni'. Lā' xla'
ū'tza' a'ntī ictā'scuja con ixlīhuāk quintapuhuān, como quit
icmāsu'yu huan xatzey tachihuīn a'ntū ixpālacata ixO'kxa'
Dios. Dios ca'tzī palh pō'ktu iccāpāstacāni' hui'xina'n a'xni'ca'
ickalhtō'ka'. 10 Lā' quit icsqui'ni' Dios nalacāxtlahua ixlīhuāk
para que chuntza' tzē na'iccālaka'nāchāni' hui'xina'n palh
chuntza' ixtapuhuān Dios. 11 Quit lej iccālaktzī'ncu'tunāni'
hui'xina'n como iccāmāsu'ni'cu'tunāni' a'ntū quimāca'tzīnīlh
huan Espíritu Santo. Lā' chuntza' hui'xina'n tzē nakalh-
laka'ī'yā'tit más xa'nca. 12 Lā' chuntza' tzē nalāmaktāyayāuj
chā'tunu' a'nchī kalhlaka'ī'yāuj.
13 Quit iclacasqui'n que caca'tzītit hui'xina'n, tā'timīn,
que lej maklhūhua' xa'iccālaka'ncu'tunāchāni'. Pero
tū' ica'nī'ta'ncha' como tūlana'j tzē na'ica'n. Quit

iccāmaktāyacu'tunāni' para que ā'chulā' nakalhlaka'ī'yā'tit.
Chuntza' pātle'kenī't ā'lacatin a'nlhā iccāmāsu'ni'nī't
ixtachihuīn Dios a'ntīn tū' israelitas.
14 Tasqui'nī na'iccāmāsu'ni' ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't. Tasqui'nī na'iccāmāsu'ni' a'ntī chu catīhuāya tachi'xcuhuī't lā' nā a'ntīn tū' chu catīhuāya tachi'xcuhuī't, lā' a'ntī lej taca'tzī lā' nā a'ntīn tū' taca'tzī.
15 Lā' chuntza' icmāsu'yucu'tun huan xatzey tachihuīn nac Roma, a'nlhā hui'lāna'ntit hui'xina'n.

Līpūtaxtucan a'xni'ca' kalhlaka'ī'can huan xatzey tachihuīn

16 Tū' iclīmāxana'n icmāsu'yu huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo. A'xni'ca' māsu'yucan huan xatzey tachihuīn, Dios cāmāpūtaxtukō' ixlīhuākca'n a'ntīn talīpāhuan Dios, como xla' lej ka'lhī līmāpa'ksīn. Pū'la cāmāsu'ni'ca a'ntī israelitas lā' ā'calīstān a'ntīn tū' israelitas.
17 Ixtachihuīn Dios quincāmāsu'ni'yāni' a'nchī Dios cāmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n ixlīhuākca'n a'ntīn talīpāhuan Dios. Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios: "Ixlīhuākca'n a'ntī Dios cāmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n como talīpāhuan Dios, xlaca'n para pō'ktu nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n".

Ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't talaclē'n

18 Ca'tzīyāuj que Dios hui'lacha' nac a'kapūn lā' xla' nacāmāpātīnī a'ntīn tatlahua a'ntūn ko'hua'jua'. Lā' como xlaca'n tatlahua a'ntūn tū' tzey, tū' tapāstaccu'tun a'ntū xastu'ncua' ixla' Dios.
19 Xlaca'n tzē nataca'tzī macsti'na'j a'nchī huanī't Dios, chuntza' hua'chi quilīhuākca'n nā tzē ca'tzīyāuj. Māni' Dios cāmāsu'ni'nī't.
20 Desde a'xni'ca' tzuculh huan quilhtamacuj huan tachi'xcuhuī't talaktzī'n a'ntūn tlahuanī't Dios. Lā' chuntza' tzē natalīmāchekxī a'nchī huanī't Dios. Lā' a'yuj tūla talaktzī'n Dios, xlaca'n tzēn tamāchekxī que Dios lej ka'lhī ixlīmāpa'ksīn a'ntūn tū' maktin sputa. Lā' nā tzēn tamāchekxī que xla' lej stu'ncua' Dios. U'tza' talīlē'n cuenta xlaca'n palh tū' talakapasa Dios.
21 A'yuj xlaca'n taca'tzī que Dios huī', xlaca'n tū' tataquilhpūtani' hua'chi tasqui'nī nataquilhpūtani'can. Lā' tū' tamaxquī' pāxcatca'tzī. Lā' ā'chulā' tapāstaca a'ntū nīn tuntū' lītasqui'nī. Lā' como tū' tamāchekxī, ixtapāstacna'ca'n hua'chilh tū' xa'nca scujmā'.
22 Māni' xlaca'n tahuan que lej lakskalalhna'. Tū' stu'ncua'. Lactontosnu'.
23 Lā' tū' tamācā'tani'cu'tun Dios a'ntī huī' para pō'ktu. Tataquilhpūtani' huan ídolos a'ntūn tatasu'yu hua'chi chi'xcuhuī'n. Lā' huan chi'xcuhuī'n, xlaca'n natanīkō'. Lā' nā xlaca'n tataquilhpūtani' ā'tāpātin ídolos a'ntū māni' xlaca'n tamacanī'tlahua a'ntūn tatasu'yu hua'chi spūnnu' lā' lūhua' lā' animalhna'.
24 U'tza' Dios cālītaxtunquīni'lh lā' cālīmakxtekli natatlahua a'ntū lej ko'hua'jua'. Lā' chuntza' talātlahuani' a'ntū

xako'hua'jua' chu a'nchī ixtalacasqui'n. 25 Xlaca'n
tū' takalhlaka'ī'cu'tun a'ntī xastu'ncua' Dios; xmān
takalhlaka'ī'cu'tun a'ntū hua'chi lakatin tā'ksa'nīn.
Tamācā'tani' lā' tataquilhpūtani' a'ntū mā'a'nanīlh Dios.
Lā' tū' tamācā'tanī a'ntī xastu'ncua' Dios. Lā' ū'tza' a'ntīn
tlahuakō'nī't ixlīhuāk a'ntūn ta'a'nan nac cā'quilhtamacuj. Lā'
xla', tasqui'nī que ū'tza' namācā'tanīyāuj quilīhuākca'n para
pō'ktu. Amén.

26 Lā' ū'tza' Dios cālīmakxtekli natatlahua a'ntū lej līmāxana'
chuntza' hua'chi tatlahuacu'tun. Lā' chuntza' huan pus-
can tū'tza' taka'lhīcu'tun ixkōlu'ca'n hua'chi tasqui'nī. Lā'
talātā'tahui'la entre puscan. Lā' chuntza' tatlahua entre pus-
can a'ntū lej līmāxana'. 27 Lā' nā chuntza' huan chi'xcuhuī'n.
Tū' tamaclacasqui'n huan puscan hua'chi tasqui'nī. Lā'
talātā'tahui'la entre chi'xcuhuī'n. Lā' chuntza' tatlahua entre
chi'xcuhuī'n a'ntū lej līmāxana'. Lā' ū'tza' talīlaclatāyalh.

28 Lā' como tū' tapāstaccu'tun a'ntū ixla' Dios, chuntza'
Dios cātaxtunquīni'lh lā' cāmakxtekli natapāstaca a'ntū lej
xako'hua'jua'. Lā' ū'tza' talītlahua a'ntūn tū' līmakuan. 29 Lā' lej
tatlahua tāpālhūhua' a'ntūn tū' tzey. Lā' tamakpuscātīni'n. Lā'
lej tatlahua a'ntūn ko'hua'jua'. Lā' xlaca'n talālakca'tzani'
a'ntūn taka'lhī ā'makapitzīn. Lā' tū' talaktzī'ncu'tun
ā'makapitzīn. Lā' talālakca'tzan. Lā' tamaknīni'n. Lā' talāsta'la.
Lā' ta'a'kxokonu'n. Lā' tapuhuani' a'ntūn tū' tzey de
ā'makapitzīn. Lā' ta'a'ksa'nīni'n. 30 Lā' talīchihuīna'n ā'makapitzīn
de a'ntūn tū' tzey, lā' ta'a'kchā'ni' Dios. Lā' talacatāquī'nin.
Lā' taka'tla'jca'tzī. Lā' tahuan palh xlaca'n laka'tla'n. Lā'
tapuhuan a'nchī natalītlahua ā'chulā' antūn ko'hua'jua'. Lā' tū'
ta'a'kahuāna'ni' ixtāta'ca'n lā' ixtzī'tca'n. 31 Lā' tū' tamāchekxī
a'ntū xatzey. Lā' tū' tatlōkentaxtū a'ntūn tahuan. Lā' tū'
tapāxquī' ā'makapitzīn. Lā' tū' tamāsputūnu'ni' ā'makapitzīn. Lā'
nīn talakalhu'manīni'n. 32 Lā' ixlīhuākca'n a'ntīn tatlahua huan
tamā'na catūhuā, xlaca'n nacāmāpātīnīcan, como chuntza'
huan Dios. Lā' a'yuj xlaca'n taca'tzī huā'mā', tū' tapājaxa de
tatlahua a'ntūn tū' tzey. Lā' ā'chulā' tapuhuan palh lej tzey
palh ā'makapitzīn nā natatlahua a'ntūn ko'hua'jua'.

2

Lej tzey a'nchī Dios nacālīlacāxtlahua huan tachi'xcuhuī't

1 Palh kalhatin ixualh que ā'makapitzīn talaclē'n, chuntza'
hua'chilh xla' huan que māni' ū'tza' laclē'n como nā xla'
tlahua a'ntūn tū' tzey. 2 Ca'tzīyāuj que lej tzey a'nchī
Dios nacāmālaclē'nī xlaca'n antīn tatlahua huā' tamā'na
catūhuā a'ntūn ko'hua'jua'. 3 A'ntī natahuan que Dios
nacāmālaclē'nī huan ā'makapitzīn como talaclē'n, nā xlaca'n
nā nacāmālaclē'nīcan como xlaca'n nā taka'lhī ixtalaclē'i'ca'n.

4 Lā' a'yuj Dios lej quincālakalhu'manāni', lā' a'yuj tū'
palaj quincāmāpātīnīyāni', xlaca'n tū' tamāchekxī huā'mā'.
Hua'chilh talakmaka'n a'nchī Dios cāpātīni'mā'. Dios lej
lakalhu'mānīni'n como xla' lacasqui'n que nataxtāpalī
ixtapāstacna'ca'n. 5 Lā' xlaca'n lej lacxumpi. Tū' taxtāpalīcu'tun
ixtapāstacna'ca'n. U'tza' ā'chulā' natalīmāpala con Dios
a'xni'ca' Dios nacāmālaclē'nī xlaca'n a'ntīn talaclē'n. 6 Dios
nacālacāxtlahua a'ntīn tatlahuanī't a'ntūn tzey lā' a'ntīn
tatlahuanī't a'ntū xako'hua'jua'. Nalacāxtlahua chā'tunu'
chu a'nchī tlā'huanī't. 7 Nacāmaxquī' ixquilhtamacujca'n
para pō'ktu a'ntīn tatlahua a'ntūn tzey. Tatlahua a'ntūn
tzey como xlaca'n ta'a'ncu'tun nac a'kapūn, lā' talacasqui'n
que Dios nacālaktzī'n xalacuan, lā' taka'lhīcu'tun xasāsti'
ixquilhtamacujca'n a'ntū para pō'ktu. 8 Lā' Dios lej a'kchā'n
con xlaca'n a'ntī lacxumpi lā' tū' tatlahuacu'tun ixtapuhuān
Dios, lā' xmān tatlahuacu'tun a'ntūn tū' tzey. Lā' Dios
nacāmāpātīnī. 9 Lēj natapātīni'n ixlīhuākca'n a'ntīn tatlahua
a'ntūn tū' tzey. Natapātīni'n huan israelitas xapū'la lā' nā
natapātīni'n a'ntīn tū' israelitas. 10 Lā' ixlīhuākca'n a'ntīn
tatlahua a'ntūn tzey, Dios nacālaktzī'n xalacuan. Lā' Dios
nacāmātza'ta'tī'ni' ixa'clhcunucca'n. Lā' nata'a'n nac a'kapūn.
Lā' nā chuntza' xapū'la nacāpātle'keni' a'ntī israelitas lā' nā
chuntza' nacāpātle'keni' a'ntīn tū' israelitas.

11 Chuntza' nacāpātle'keni' a'ntī israelitas lā' nā a'ntīn tū' is-
raelitas, como Dios cālaktzī'n chu lakatin huan tachi'xcuhuī't.
12 Ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't taka'lhī ixtalaclē'i'ca'n. Lā'
makapitzīn de xlaca'n tū' talakapasa huan ley a'ntū Dios
cāmaxquī'lh huan israelitas. Lā' xlaca'n nacāmālaclē'nīcan chu
a'nchī taca'tzī a'ntūn tzey lā' a'ntūn tū' tzey. A'makapitzīn
talakapasa huan ley. Lā' xlaca'n nacāmālaclē'nīcan chu
a'nchī huan nac ley. 13 Dios lactzey cālaktzī'n xlaca'n a'ntīn
ta'a'kahuāna'ni' huā'mā' ley. Lā' a'ntīn tū' ta'a'kahuāna'ni'
huā'mā' ley, lā' chu xmān takaxmata, xlaca'n tū' xatzey
cālaktzī'ncan. 14 Lā' xlaca'n a'ntīn tū' talakapasa ixley Dios,
lā' palh xlaca'n lacatejtin tahui'lāna' chu a'nchī māni' ix-
tapāstacna'ca'n, chuntza' tatlahua a'nchī huan huā'mā' ley
a'yuj tū' talakapasa. Chuntza' lītasu'yu palh xlaca'n taca'tzī
a'ntūn tzey lā' a'ntūn tū' tzey. 15 Hua'chilh ixtalakapasli
ixley Dios, como ixa'cstuca'n taca'tzī palh tzey o palh tū'
tzey a'ntūn tatlahuamā'na. 16 Namin huan chi'chini' a'xni'ca'
Jesucristo namālaclē'nīni'n por ixquilhtampān Dios. Jesu-
cristo nacāmālaclē'nī huan tachi'xcuhuī't por ixpālacata ix-
talaclē'i'ca'n lā' ixtapāstacna'ca'n xako'hua'jua' a'ntū lakatzē'k
taca'tzī. U'tza' icmāsu'yu a'xni'ca' icmāsu'yu huan xatzey tachi-
huīn ixpālacata Jesucristo.

Huan israelitas ixtalīpāhuan ixley Moisés

17 Lā' xlaca'n a'ntī israelitas, xlaca'n talīka'tla'jca'tzī como
israelitas xlaca'n. Lā' talīpāhuan huan ley a'ntū Dios
cāmaxquī'lh. Lā' talīka'tla'jca'tzī como ixtachi'xcuhuī't Dios
xlaca'n. 18 Lā' xlaca'n talakapasa ixtapuhuān Dios. Lā' como
cāmāsu'ni'canī't huā'mā' ley chuntza' tzētza' taca'tzī a'nchī
līlacatejtin natalatā'kchoko. 19 Lā' xlaca'n tapuhuan que lej
tzē natamāsu'ni' a'ntīn tuntū' talakapasa. Lā' nā tapuhuan
que xlaca'n hua'chilh tamakskomā'na a'ntīn talatlā'huan
a'nlhā cā'pucsua'. 20 Lā' tapuhuan que lej tzē tamāsu'ni' a'ntī
lactontos lā' a'ntī hua'chi camana' como tuntū'na'j taca'tzī. Lā'
como talakapasa ixley Dios xlaca'n tapuhuan palh taca'tzītza'
ixlīhuāk a'ntū stu'ncua' lā' ixlīhuāk a'ntūn ca'tzīcan. 21 Xlaca'n
tamāsca'tī ā'makapitzīn. Lā' tū' tatlōkentaxtū a'ntūn tamāsu'yu.
Tahuani ā'makapitzīn que tū' tzey palh ka'lhāna'ncan. Lā'
xlaca'n taka'lhāna'n. 22 Lā' xlaca'n tahuani ā'makapitzīn que
tū' tzey palh makpuscātīni'ncan. Lā' xlaca'n tamakpuscātīni'n.
Xlaca'n talakmaka'n huan ídolos. Lā' xlaca'n taka'lhāna'n nac
lītokpānna' a'nlhā ta'a'nan ídolos. 23 Lā' xlaca'n talīka'tla'jca'tzī
como cāmaxquī'canī't ixley Dios. Lā' xlaca'n tū' ta'a'kahuāna'ni'
huā'mā' ley. Lā' ū'tza' talīlakmaka'n Dios huan ā'makapitzīn.
24 Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

Hui'xina'n israelitas ā'līhua'ca' līpinā'tit cuenta por ixpālacata
talakmaka'n Dios huan ā'makapitzīn a'ntīn tū' israelitas.

25 Lej tzey lacan lī'israelita xmān palh xlaca'n natatlōkentaxtū
ixley Dios. Lā' palh tū' tatlōkentaxtū, chuntza' nīn tuntū'
ixtapalh lacan lī'israelita. 26 Lā' xlaca'n a'ntīn tū' israeli-
tas, palh xlaca'n tatlōkentaxtū ixley Dios, chuntza' Dios
cālaktzī'n hua'chilh israelitas. 27 Palh xlaca'n a'ntīn tū'
israelitas tatlōkentaxtū ixley Dios, chuntza' lītasu'yu que
hui'xina'n ka'lhī'yā'tit mintalaclē'i'ca'n, como hui'xina'n tū'
tlōkentaxtūyā'tit huā'mā' ley, a'yuj ka'lhīyā'tit a'nlhā tatzo'kni'.
28 Kalhatin tū' catilalh ixcaman Dios xmān por ixpālacata
circuncidarlīcanī't chu a'nchī ixtalanānca'n israelitas. 29 A'ntī
lej stu'ncua' ixtachi'xcuhuī't Dios, ū'tunu'n a'ntīn taxtāpalīnī't
ixtapāstacna'ca'n. Lā' chuntza' taxtāpalīnī't nā ixchakānca'n
lā' tū' xmān na ixmacni'ca'n. Lā' xlaca'n a'ntīn taxtāpalīnī't
ixtapāstacna'ca'n, Dios cālaktzī'n lactzey a'yuj cālakmaka'ncan
na ixlacapūnca'n tachi'xcuhuī't.

3

1 Chō'la hui'xina'n puhua'nā'tit palh tuntū' ixtapalh lacan
lī'israelita lā' palh tuntū' ixtapalh circuncidarlacan. 2 Quit
icuan que tū' stu'ncua'. Huan israelitas lhūhua' taka'lhī
a'ntūn tū' taka'lhī huan ā'makpitzīn. A'xni'ca' Dios cāmaxquī'lh

huan tachi'xcuhuī't ixtachihuīn a'ntūn tatzo'kni', huan is-
raelitas ū'tunu'n a'ntī Dios cālīmāmacū'lh ixtachihuīn. 3 Lā'
a'yuj ā'makapitzīn tū' takalhlakā'i'cu'tun palh stu'ncua' a'ntū
Dios huan, pero Dios natlōkentaxtū a'ntū huan. 4 Lā'
a'yuj ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't ixta'a'kxokonu'lh, Dios
natlōkentaxtū a'ntū hualh. Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn
Dios:

Chuntza' lītasu'yu que hui'x pō'ktu hua'na' a'ntū stu'ncua'.
Lā' nīn tintī' tzē nahuan que tū' tzey a'ntū hua'na'.
Chuntza' huanica Dios.

5 Palh quina'n natlahuayāuj a'ntūn tū' tzey, chuntza' ā'chulā'
lītasu'yu palh Dios pō'ktu tlahua a'ntūn tzey. Chō'la catīhuā
nakalhasqui'nīni'n: "¿A'chī' naquincātamāpātīnīyāni'? Por
ixpālacata quintalaclē'i'ca'n, ā'chulā' naca'tzīcan palh Dios
más xatzey. Lā' ¿a'chī' naquincātamāpātīnīyāni' ixpālacata
a'ntū māsu'yu que Dios lej tzey?" Chuntza' tapuhuan huan
tachi'xcuhuī't. 6 Tū' xa'nca tapāstacna'n. Palh tū' tzey cahuā
que Dios nacāmāpātīnī xlaca'n a'ntīn talaclē'n, xla' tūlalh
ixcājuzgarlīlh huan tachi'xcuhuī't xalanī'n nac quilhtamacuj.

7 Tzēlasā' catīhuā nahuan: "Palh quit ica'kxokonu'n,
chuntza' Dios lītasu'yu que lej tzey, como tū' maktin
a'kxokonu'n. Lā' ¿a'chī' naquimāpātīnīcan? Por ixpālacata
quintalaclē'i' ā'chulā' na'a'cnīni'ni'can Dios". 8 Palh tzey cahuā
huā'mā' tapāstacna', chuntza' tzē ixuáuj: "A'chulā' catlahuáuj
talaclē'i' para que chuntza' ā'chulā' na'a'cnīni'ni'can Dios".
Lā' tūla huancan huā'mā' tachihuīn. Makapitzīn tahuan que
chuntza' icmāsu'yu. Tū' stu'ncua'. Dios nacāmāpātīnī a'ntīn
tahuan chuntza'.

Nīn kalhatin a'ntīn tū' laclē'n

9 Tūla huanāuj que huan israelitas más xalacuan.
Icuanī'ttza' que a'cxtim tūla tamakxteka a'ntūn tū' tzey,
xlaca'n a'ntī israelitas lā' nā a'ntīn tū' israelitas. 10 Lā' nā
huā'mā' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nlhā huan chuntza':

Tintī' nīn kalhatin a'ntī tzey.
11 Lā' nīn tintī' a'ntī māchekxī a'ntū ixla' Dios.
Lā' nīn tintī' a'ntīn pāstaca Dios.
12 Ixlīhuākca'n tataxtunquīni'lh de Dios.
Talaclakō'lh ixlīhuākca'n.
Nīn tintī' tlahua a'ntūn tzey, nīn kalhatin.
13 Lā' a'xni'ca' tatakalhpitzi hua'chilh mālaquī'can lakatin taponkni' a'nlhā tojōma' huan nīn, como lej ko'hua'jua' a'nchī tachihuīna'n.
Ta'a'kxokonu'n lā' ta'a'ksa'nīni'n.
Huan tachihuīn a'ntū taxtu de na ixquilhni'ca'n hua'chi huan līlaknīn a'ntū ka'lhī na ixquilhni' huan lūhua'.
14 Lā' tamacapūlhca ā'makapitzīn.
15 Lā' a'yuj nīn tuntū' ixpālacata, tuncan tamaknīni'n.

16 Chu a'nlhā talatā'kchoko xlaca'n tamālaksputūnu'n lā' tamālakaputzī ā'makapitzīn.
17 Lā' tū' taca'tzī a'nchī ca'cs natalītahui'la.
18 Lā' nīn tapāstaca para nata'a'cnīni'ni' Dios.

19 Lā' ū'tza' huā'mā' a'ntūn tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios
a'nlhā tatzo'kni' huan ley, ū'tza' cālīchihuīna'n xlaca'n a'ntīn
cāmaxquī'canī't huan ley. Chuntza' ixlīhuākca'n talaclē'n na
ixlacapūn Dios. Lā' nīn tintī' tzē nahuan palh tū' laclē'n. 20 Nīn
tintī' tlōkentaxtūkō'nī't a'ntū līmāpa'ksīni'n huan ixley Dios.
U'tza' nīn tintī' lītasu'yu palh tzey na ixlacapūn Dios. Huan
ley xmān tzē naquincāmāsu'ni'yāni' palh quina'n ka'lhīyāuj
quintalaclē'i'ca'n.

Tapūtaxtu xlaca'n a'ntīn takalhlaka'ī' que Jesucristo māpūtaxtūnu'n

21 Lā' chuhua'j tasu'yunī't que Dios tū' catimāpānūni'lh ixta-
laclē'i' kalhatin chi'xcu' a'ntī xmān tlōkentaxtūcu'tun huan ley.
Xtunc a'nchī Dios cālīmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n tachi'xcuhuī't.
Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nlhā tatzo'kni' huan
ley lā' a'nlhā huanican profetas. 22 Dios cāmāpānūni' ixta-
laclē'i'ca'n ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī' que Jesucristo tzē
namāpūtaxtūnu'n. Lā' chuxatī a'ntīn kalhlaka'ī' huā'mā', ū'tza'
Dios namāpūtaxtū palh xla' israelita lā' palh tū' israelita.
23 Quīlīhuākca'n tlahuanī'ta'uj quintalaclē'i'ca'n. Nīn tintī' a'ntī
līlacatejtin latā'kchoko chuntza' hua'chi Dios lacasqui'n. 24 Pero
Dios lej lakalhuma'nīni'n. Cristo Jesús māpalalh por quinta-
laclē'i'ca'n. Lā' chuntza' Dios quincāmāpānūni'nī'ta'ni' quinta-
laclē'i'ca'n. 25 Chu a'nchī ixtapuhuān Dios, Jesucristo xtoko-
hua'ca'ca. Xla' nīlh lā' chuntza' xla' xapakō'lh ixtalaclē'i'ca'n
ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī' palh stu'ncua' Jesucristo xa-
pakō'lh ixtalaclē'i'ca'n. Chuntza' tasu'yu que Dios huāk tzey
a'ntū tlahua. A'xni'ca' tūna'j ixnī Cristo, Dios ixpātī a'nchī
ixtlahuacan a'ntūn tū' tzey. 26 Lā' chuhua'j Cristo nīnī't lā'
cāmāpānūni'nī't huan ixtalaclē'i'ca'n ixlīhuākca'n a'ntīn takalh-
laka'ī' palh stu'ncua' Jesucristo māpalakō'lh ixtalaclē'i'ca'n. Lā'
chuntza' tasu'yu palh Dios tlahua xmān a'ntūn tzey.

27 Tintī' a'ntīn tzē naka'tla'jca'tzī na ixlacapūn Dios. Palh
kalhatin cahuā ixtlōkentaxtūkō'lh ixley Dios, chuntza' tzē
ixlīka'tla'jca'tzīlh. Tūla ka'tla'jca'tzīyāuj, como Cristo ū'tza'
a'ntīn quincāmāpūtaxtūnī'ta'ni' como līpāhuanāuj xla'. 28 Dios
quincāmāpānūni'nī'ta'ni' quintalaclē'i'ca'n por ixpālacata kalh-
laka'ī'yāuj que Jesucristo quincāmāpūtaxtūyāni', lā' a'yuj
quina'n tū' tlōkentaxtūnī'ta'uj huan ley.

29 Ixtachi'xcuhuī't Dios, xlaca'n tū' xmān israelitas. Lā' nā
xlaca'n a'ntīn tū' israelitas nā ixtachi'xcuhuī't Dios. 30 Dios
xmān kalhatin. Xla' cāmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n ixlīhuākca'n
a'ntīn takalhlaka'ī' que Jesucristo māpūtaxtūnu'n lā' a'yuj

xlaca'n israelitas lā' a'yuj tū'. 31 Huā'mā' tū' huanicu'tun que
mākēnūmā'nauj huan ley. Como kalhlaka'ī'yāujtza' que Jesu-
cristo quincāmāpūtaxtūyāni', más xa'nca natlahuayāuj a'ntū
lej tzey chu a'nchī huan huan ley.

4

Abraham ixlīpāhuan Dios

1 Chuhua'j na'icchihuīna'n ixpālacata Abraham, quimpa-
pca'n quina'n israelitas. ¿Chichū līmāsputūnu'ni'ca ixtalaclē'i'?
2 Palh Abraham tzē ixtlōkentaxtūkō'lh cahuā a'ntū Dios ixuanī
lā' palh chuntza' Dios ixlīmāpānūni'lh ixtalaclē'i', chuntza'
tzē ixlīka'tla'jca'tzīlh Abraham. Lā' como tū' chuntza' lalh,
tūlalh līka'tla'jca'tzīlh. 3 Ixtachihuīn Dios huan que Abraham
ixlīpāhuan Dios. Lā' ū'tza' Dios līlaktzī'lh que lej tzey Abra-
ham. 4 A'xni'ca' kalhatin chi'xcu' makscuja, xla' maxquī'can
ixtatlaj. Lā' ixtatlaj xla' tū' hua'chi lē'ksajna'. Māpalacan
como makscuja. Lā' ū'tza' lītā'mālacastuccan huā'mā'. 5 Dios
cāmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n xlaca'n a'ntīn talīpāhuan Dios, lā'
a'yuj nīn tuntū' tatlahuanī't a'ntū xatzey na ixlacapūn Dios.
Huā'mā' hua'chi lakatin lē'ksajna' a'ntū Dios māstā'. Lā'
tū' hua'chi ixtatlajca'n a'ntū tatlajanī't. 6 Lā' nā David
līchihuīna'lh huā'mā'. Līchihuīna'lh a'nchī talīpāxuhua a'ntī Dios
cāmāpānūni'lh ixtalaclē'i'ca'n xmān hua'chi talakalhu'mān lā'
tū' por tatlahuanī't catūhuā a'ntūn tzey. 7 Tatzo'kni' na ix-
tachihuīn Dios a'ntū hualh David:

Lej tapāxuhua xlaca'n a'ntīn Dios cāmāsputūnu'ni'nī't lā'
cāxapani'nī't ixtalaclē'i'ca'n.
8 Lej tapāxuhua xlaca'n a'ntī Dios tū' caticāmāmāpalanīlh a'ntūn
talaclē'n.

9 Na'iccākalhasqui'ni'yāni' catūhuā. ¿Chā hui'xina'n
puhua'nā'tit que Dios cāmāsputūnu'ni' xmān a'ntī
cācircuncidarlīcanī't chu a'nchī ixtalanānca'n israelitas?
Tū' chuntza'. Nā Dios cāmāsputūnu'ni' a'ntīn tū'
cācircuncidarlīcanī't. Iccāhuaninī'ta'ntza' que Abraham
ixlīpāhuan Dios, lā' ū'tza' Dios līlaktzī'lh que lej tzey
Abraham. 10 Lā' a'xni'ca' pātle'kelh huā'mā', Abraham
tūna'j ixcircuncidarlīcanī't. 11 A'calīstān circuncidarlīca. Lā'
huā'mā' līlakapascan que Abraham tzey na ixlacapūn Dios por
ixpālacata ixlīpāhuan Dios, a'yuj tūna'j ixcircuncidarlīcan. Lā'
chuntza' Abraham hua'chilh xatāta' de ixlīhuākca'n a'ntī Dios
cāmāpānūni'lh ixtalaclē'i'ca'n por ixpālacata talīpāhuan Dios,
a'yuj tū' cācircuncidarlīcanī't. 12 Lā' nā hua'chilh xatāta' de a'ntī
cācircuncidarlīcanī't. Lā' tū' por ixpālacata cācircuncidarlīcanī't.
Hua'chilh ixtāta'ca'n como chuntza' takalhlaka'ī' xlaca'n
chuntza' hua'chi quimpapca'n Abraham kalhlaka'ī'lh
a'xni'ca' tūna'j ixcircuncidarlīcanī't.

Dios tlōkentaxtūlh a'ntū ixuanī't

13 Dios huanilh Abraham que namaxquī' huan
quilhtamacuj, xla' lā' nā ī'xū'yātā'natna'. Huanilh huā'mā'
tū' por ixpālacata Abraham a'kahuāna'ni'lh huan ley.
Tū' chuntza'. Dios huanilh huā'mā' como Abraham
ixkalhlaka'ī'nī't que stu'ncua' a'ntū Dios ixuaninī't lā' ū'tza'
līlaktzī'lh palh tzey. 14 Dios hualh que nacāsicua'lanālī huan
tachi'xcuhuī't. Lā' tū' por ixpālacata tatlōkentaxtū huan ley.
Tū' ū'tza' cālīsicua'lanālīcan. Palh chuntza' cahuā, palh Dios
ixcāsicua'lanālīlh xmān xlaca'n a'ntīn tatlōkentaxtū huan ley,
chuntza' nīn tintī' ixsicua'lanālīca, como tintī' tzē tlōkentaxtū
huan ley. Lā' nā tū' ixcāsicua'lanālīca nīn xlaca'n a'ntīn
takalhlaka'ī'. 15 Huan ley quincāmāsu'ni'yāni' palh laclē'nāuj
lā' ū'tza' lītasqui'nī que napātīni'nāuj. Palh tū' cahuā ixa'nalh
huan ley, tū' ixca'tzīuj palh laclē'nāuj.

16 A'ntī Dios cāsicua'lanālī, ū'tunu'n a'ntīn takalhlaka'ī'. Dios
cātlahuani' huā'mā' talakalhu'mān ixlīhuākca'n a'ntīn takalh-
laka'ī' chuntza' hua'chi Abraham a'yuj xlaca'n israelitas lā'
a'yuj tū', pero takalhlaka'ī'lh que stu'ncua' a'ntū huan Dios.
Chuntza' Abraham hua'chilh xatāta' de quilīhuākca'n a'ntīn
kalhlaka'ī'yāuj. 17 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nchī Dios
huanilh huan Abraham:

Quit iclacsacnī'ta'ni' lā' chuntza' nala'ya' hua'chi xatāta' de
huan tachi'xcuhuī't de ixlīhuāk xalanī'n nac quilhta-
macuj.

Lā' Abraham kalhlaka'ī'lh a'ntū Dios hualh que
ixtlōkentaxtūlh. Dios ū'tza' a'ntīn tzē nacāmālakahuanīchoko
huan nīnī'n lā' xla' nā cāmaxquī' ixquilhtamacujca'n a'ntīn
tūna'j tahui'lāna'.

18 Dios ixuaninī't Abraham que naka'lhī kalhatin ixcaman.
Lā' Abraham kalhlaka'ī'lh a'ntū ixuaninī't Dios. Lā' puhualh
que stu'ncua', lā' a'yuj ixtasu'yu palh tūlalh ixlalh xatāta' de
lhūhua' tachi'xcuhuī't. Abraham kalhlaka'ī'lh a'nchī ixuani-
canī't:

Mixū'yātā'natna' lej lhūhua' natala.

19 Lā' Abraham papatzīntza' ixuanī't. Ixka'lhī hua'chi cien
cā'ta. Lā' Sara, a'ntī ixpuscāt, to'kotzīntza' ixuanī't para
naka'lhī ixcaman. Lā' a'yuj lej papatzīntza' ixtahuanī't, Abra-
ham tū' pātza'nkālh de nakalhlaka'ī' que Dios nacāmaxquī'
kalhatin ska'ta'. 20 Tū' puhualh palh Dios tū' ixmaxquī'lh a'ntū
huanilh. Xla' ā'chulā' ixkalhlaka'ī' lā' ixmāka'tlī' Dios. 21 Xla'
ixca'tzī palh Dios tzē natlahua a'ntū ixuaninī't. 22 Abraham
kalhlaka'ī'lh que napātle'ke a'nchī Dios ixuaninī't lā' ū'tza'
Dios līmāpānūni'lh ixtalaclē'i'.

23 Huanmā' tū' tzo'kca xmān para que na'a'cnīni'ni'can Abra-
ham. 24 Lā' nā tatzo'kni' para que quina'n tzē naca'tzīyāuj
que Dios nā quincāmāpānūni'yāni' quintalaclē'i'ca'n quina'n

antī līpāhuanāuj Dios. Xla' ū'tza' a'ntī mālakahuanīchokolh
quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. [25] Dios macamilh Jesucristo
para nanī por ixpālacata quintalaclē'i'ca'n. Lā' ā'calīstān
mālakahuanīchokolh. Lā' ū'tza' Dios quincālīmāpānūni'yāni'
quintalaclē'i'ca'n.

5

Tū' caticāmāpātīnīca xlaca'n a'ntī Dios cāmāpānūni'nī't ixtalaclē'i'ca'n

[1] Como quina'n kalhlaka'ī'nī'ta'uj que Jesucristo
tzē māpūtaxtūnu'n, Dios quincāmāpānūni'nī'ta'ni'
quintalaclē'i'ca'n. Lā' chuntza' tū'tza' ixtā'ca'tza Dios
quina'n, como Dios quincāmāsputūnu'ni'ni' por ixpālacata
quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. [2] Lā' como kalhlaka'ī'yāuj que
Jesucristo quincāmāpūtaxtūyāni', Dios quincālakalhu'manāni'.
Lā' chuhua'j pāxuhuayāuj como ca'tzīyāuj palh na'a'nāuj
nac a'kapūn a'nlhā hui'lacha' Dios. [3] Lā' nā līpāxūj
hui'lāna'uj a'yuj pātīni'mā'nauj, como ca'tzīyāuj que chuntza'
nasca'tāuj līlacatzucu napātīni'nāuj. [4] Lā' palh līlacatzucu
napātīni'nāuj, chuntza' Dios nalīpāxuhua. Lā' chuntza'
ca'tzīyāuj palh nalaka'nāuj Dios. [5] Tū' catita'a'kxokouj.
Ixlīstu'ncua' nalaka'nāuj xla'. Huā'mā' xa'nca ca'tzīyāuj,
como u'cxca'tzīyāuj na qui'a'clhcunucca'n a'nchī Dios lej
quincāpāxquī'yāni'. Huā'mā' quincāmā'u'cxca'tzīnīyāni' huan
Espíritu Santo. Lā' ū'tza' a'ntī Dios quincālakmacaminī'ta'ni'.

[6] Quina'n tūla catipūtaxtūj māni' quē'cstu'ca'n. Lā' chuntza'
a'xni'ca' chilh huan chi'chini' a'ntū Dios ī'lhcā'nī't, Cristo
nīlh por ixpālacata quintalaclē'i'ca'n. [7] Nīn tintī' nīcu'tun por
ā'kalhatin a'yuj xla' kalhatin chi'xcu' a'ntī nīn tuntū' tlahuanī't.
Chō'la nanī ā'kalhatin por a'ntī lej tzeyā chi'xcu'. [8] Lā' Cristo
nīlh por quimpālacataca'n quina'n a'yuj lej malo ixuanī'ta'uj.
Chuntza' Dios līmāsu'yulh palh lej quincāpāxquī'yāni'. [9] Lā'
chuhua'j como Cristo nīlh por quimpālacataca'n, chuntza'
Dios quincāmāpānūni'nī'ta'ni' quintalaclē'i'ca'n. Lā' ū'tza'
līca'tzīyāuj palh tū' quinticāmālaclē'nīni' a'xni'ca' nachin huan
ā'xmān chi'chini'. [10] Quina'n ixtā'ca'tza Dios ixuanī'ta'uj. Lā'
Dios quincātlahuani' ixamigo, como Cristo, ixO'kxa' Dios,
nīlh por quina'n. Lā' como quina'n ixamigo Dios lā'
como Cristo lakahuanchokopā, ā'chulā' ca'tzīyāuj que Cristo
quincāmaktāyayāni' lā' chuntza' tū' quinticāmālaclē'nīni'. [11] Lā'
ū'tza' līpāxuhuayāuj como tū'tza' Dios quinticāmālaclē'nīni'. Lā'
nā līpāxuhuayāuj como Dios quincātlahuanī'ta'ni' ixamigo por
ixpālacata quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.

Por ixpālacata Adán laclē'ncan lā' por ixpālacata Cristo tzē nalīpūtaxtucan

12 Xapū'la ixuī' kalhatin chi'xcu' a'ntī ixuanican Adán. U'tza' a'ntī xapū'la lā' chū'cus tlahualh talaclē'i'. Lā' por ixtalaclē'i' ū'tza' līnīlh. Lā' chuhua'j ū'tza' talīnīkō' huan tachi'xcuhuī't como ixlīhuākca'n tatlahuanī't ixtalaclē'i'ca'n.
13 A'xni'ca' Moisés tūna'j ixmaxquī' Dios huan ley, huan tachi'xcuhuī't ixtatlahuamā'na a'ntūn tū' tzey. Lā' a'yuj tūla ixuancan que xlaca'n ixta'a'kapālhkānī't huan ley, como tūna'j ixcāmaxquī'canī't huan ley, xlaca'n ixtalaclē'ncus na ixlacapūn
Dios. 14 Lā' chuntza' talīnīlh a'yuj xlaca'n tū' tatlahualh chu a'cxtim a'ntūn tlahualh Adán, a'xni'ca' tū' a'kahuāna'ni'lh Dios. Por ixpālacata Adán talaclalh ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't. Lā' Cristo tū' chuntza' ixuanī't. Lej tzey a'ntū cātlahuani'lh ixlīhuāk huan tachi'xcuhuī't.
15 Ixtu'ca'n lej xtuncnu'; tū' chu lakatin. Adán tlahualh talaclē'i'. Lā' ū'tza' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't talīnī. Dios ixcālakalhu'mankō' huan tachi'xcuhuī't. Lā' chuhua'j tzē natapūtaxtu por ixpālacata Jesucristo. Lā' ū'tza' hua'chi lē'ksajna' a'ntū Dios māstā'. 16 Xtunc a'ntūn tlahualh Adán. Lā' xtunc a'ntūn tlahualh Dios. Ixpālacata Adán, como tlahualh talaclē'i', lā' ū'tza' ixtasqui'nī nacālīmālaclē'nīkō'can ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't. Lā' como Dios ixcālakalhu'man, lhūhua' a'ntīn cāmāpānūni'canī'ttza' ixtalaclē'i'ca'n. 17 Kalhatin a'ntī xapū'la lā' chū'cus tlahualh talaclē'i'. Lā' ū'tza' Adán. Lā' ū'tza' talīnīkō' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't. Lā' xtunc a'ntū tlahualh ā'chā'tin chi'xcu' a'ntī huanican Jesucristo. Por ixpālacata Jesucristo, Dios cālakalhu'malh huan tachi'xcuhuī't lā' Dios cāmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n lā' nā cāmaxquī' xasāsti' ixquilhtamacujca'n.
18 Chuntza' ixlīhuākca'n nacāmālaclē'nīkō'can por ixpālacata lakatin talaclē'i' a'ntūn tlahualh Adán. Lā' nā chuntza' por ixpālacata tlahuaca catūhuā a'ntūn tzey, chuntza' ixlīhuākca'n tzē nacāmāpānūni'can ixtalaclē'i'ca'n lā' tzē nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n. 19 Adán tū' a'kahuāna'ni'lh Dios lā' ū'tza' talīlaclē'n ixlīhuāk tachi'xcuhuī't. Lā' Jesucristo, xla' a'kahuāna'ni'lh Dios lā' ū'tza' ixlīhuākca'n tzē nacālīmāpānūni'kō'can ixtalaclē'i'ca'n.
20 Dios māstā'lh huan ley. Lā' huā'mā' ley ā'chulā' māsu'yulh palh quina'n ixtlahuayāuj a'ntūn tū' tzey. Lā' a'yuj ā'chulā' ixtlahuayāuj a'ntūn tū' tzey, ā'chulā' Dios quincālakalhu'manāni'.
21 Xapū'la quilīhuākca'n ixtlahuayāuj a'ntūn tū' tzey. Lā' ū'tza' lītasqui'nī que nanīkō'yāuj. Lā' chuhua'j como Dios lej lakalhu'mana'n, tzē naka'lhīyāuj xasāsti' quinquilhtamacujca'n para pō'ktu. Lā' Dios naquincāmāpānūni'yāni' quintalaclē'i'ca'n por ixpālacata quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.

6

A'ntīn tatā'tapa'ksī Cristo, xlaca'n tū'tza' cāmāpa'ksī a'ntū xako'hua'jua'

1 Lasā' kalhatin nahuan que mejor natlahuayāuj ā'chulā'
a'ntūn tū' tzey lā' chuntza' ā'chulā' Dios nalakalhu'mana'n.
2 Huā'mā' quina'n tūla catihuáuj chuntza'. Quina'n makx-
teknī'ta'ujtza' natlahuayāuj a'ntūn tū' tzey. Tūlatza' natlahu-
atā'kchokoyāuj a'ntūn tū' tzey. 3 Lā' hui'xina'n ca'tzīyā'tit
que quilīhuākca'n a'ntīn tapa'ksīyāuj con Cristo, chu lakatin
lauj con xla'. Hua'chilh ixtā'nīnī'ta'uj Cristo. 4 Lā' a'xni'ca'
a'kpaxāuj, hua'chilh tā'tā'cnūyāuj Cristo. Lā' hua'chilh
tā'lakahuanchokonī'ta'ujtza' con Cristo por ixlīmāpa'ksīn Dios
quinTāta'ca'n. Lā' chuhua'j ka'lhīyāuj xasāsti' quinquilhta-
macujca'n.

5 Lā' como chu lakatin tā'lanī'ta'uj con Cristo chuntza'
hua'chilh ixtā'nīnī'ta'uj. Lā' como Cristo lakahuanchokolh,
quina'n nā ka'lhīyāuj xasāsti' quinquilhtamacujca'n.
6 Ca'tzīyāuj que taxtāpalīnī'ta'ujtza'. Xapū'la ixtlahu-
atlā'huanāuj a'ntūn tū' tzey. Lā' chuhua'j hua'chilh
ixquincātā'taxtokohua'ca'nī'ta'ni' con Cristo. Lā' chuntza'
tzē nalatā'kchokoyāujtza' xtunc. Tū'tza' quincāmāpa'ksīyāni'
a'ntū xako'hua'jua'. 7 Kalhatin a'ntī xanīntza' tū'tza' tlahua
a'ntūn tū' tzey. Lā' nā quina'n tū'tza' quincāmāpa'ksīyāni'
a'ntūn tū' tzey. 8 Hua'chilh ixtā'nīnī'ta'uj Cristo, lā' hua'chilh
ixtā'lakahuanchokonī'ta'ujtza' Cristo. 9 Ca'tzīyāuj que Cristo
lakahuanchokolh. Lā' tū'tza' maktin catinīlh. Xla' natahui'la
para pō'ktu. 10 Cristo xmān maktin nīlh por ixtalaclē'i'ca'n
huan tachi'xcuhuī't. Lā' chuhua'j Cristo huī'. Lā' xla'
tlahuamā' ixtapuhuān Dios. 11 Calīhui'lī'tit de que tū'tza'
natlahua'yā'tit a'ntūn tū' tzey. Ka'lhī'yā'tittza' xasāsti'
minquilhtamacujca'n por ixpālacata quiMāpa'ksīni'ca'n
Jesucristo. Lā' chuhua'j calatā'kchokotit chu a'nchī
ixtapuhuān Dios.

12 Tū'tza' catamakxtektit nacātamāpa'ksīyāni' a'ntū
ko'hua'jua'. Tū'tza' catlahua'tit a'ntū ixtapuhuān
mimacni'ca'n a'ntūn tū' tzey. 13 Tū' catamakxtektit
que mintapāstacna'ca'n nacāmātlahuīyāni' a'ntūn tū' tzey.
Camakxtektit que Dios nacāmāpa'ksīyāni'. Lā' como
ka'lhī'yā'tittza' xasāsti' minquilhtamacujca'n, catlahua'tit
ixtapuhuān Dios. 14 Tū'tza' nacāmāpa'ksīyāni' a'ntūn tū'
tzey. Tū'tza' līpāhuanāuj huan ley. Līpāhuanāuj xmān
ixtalakalhu'mān Dios.

A'ntū lītalacastuca a'ntīn tamakscuja

15 A'yuj tū'tza' līpāhuanāuj huan ley, quina'n tūla
tlahuayāuj a'ntūn tū' tzey. 16 Hui'xina'n ca'tzīyā'tit que
palh ka'lhī'yā'tit kalhatin jefe, ka'lhī natlahua'yā'tit a'ntū
nahuan xla'. Lā' nā chuntza' xlaca'n a'ntīn tatamakxteka
nacāmāpa'ksī a'ntū ko'hua'jua', xlaca'n ka'lhī natatlahua

a'ntūn tū' tzey. Lā' a'ntīn tatlahua a'ntūn tū' tzey ka'lhī
que natanī. Lā' xlaca'n a'ntīn tatamakxteka nacāmāpa'ksī
Dios, xlaca'n natatlahua a'ntū Dios lacasqui'n. 17 Lā' quit
icmaxquī' pāxcatca'tzī Dios por mimpālacataca'n. Chuhua'j
hui'xina'n tlahua'pā'na'ntit a'ntūn cātamāsu'ni'ni' lā' a'ntū
maklhtīni'ntit. Lā' tū'tza' cāmāpa'ksīyāni' a'ntūn ko'hua'jua'.
18 Lā' como makxteknī'ta'ntittza' a'ntūn ko'hua'jua', chuhua'j
tlahua'cu'tunā'tit a'ntū xatzey. 19 Chuntza' icchihuīna'n quit
para que hui'xina'n namāchekxīyā'tit. Xapū'la hui'xina'n
tamakxtektit que nacāmāpa'ksīyāni' a'ntū ko'hua'jua'. Lā'
ā'chulā' ixtlahua'pā'na'ntit a'ntū ko'hua'jua'. Lā' chuhua'j
catamakxtektit que Dios nacāmāpa'ksīyāni'. Lā' ā'chulā'
natlahuatēlha'yā'tit a'ntū lej tzey.

20 Xapū'la a'xni'ca' ixcāmāpa'ksīyāni' a'ntū xako'hua'jua',
hui'xina'n tūla ixtlahuayā'tit a'ntūn tzey. 21 Chuhua'j
līmāxana'nā'tit a'ntū ixtlahua'yā'tit xapū'la. Lā' a'ntū
ixtlahua'yā'tit xapū'la, nīn tuntū' ixlīmaclacasqui'nā'tit. Lā'
a'ntī tatlahua huā'mā', xlaca'n natanī. 22 Lā' chuhua'j como
Dios cāmāpa'ksīyāni' hui'xina'n, chuntza' taxtunquīnī'ta'ntit
de a'ntū ko'hua'jua'. Lā' chuhua'j tzētza' natlahua'yā'tit a'ntūn
tzey. Lā' ka'lhī'yā'tittza' xasāsti' minquilhtamacujca'n a'ntū
para pō'ktu. 23 Xlaca'n a'ntī cāmāpa'ksī a'ntū ko'hua'jua',
xlaca'n natamaklhtīni'n a'ntū hua'chi ixtatlajca'n, lā' ū'tza'
huan līnīn. Dios quincāmaxquī'yāni' a'ntū hua'chi lē'ksajna',
lā' ū'tza' xasāsti' quinquilhtamacujca'n a'ntū para pō'ktu.
Ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī' que quiMāpa'ksīni'ca'n
Jesucristo tzē māpūtaxtūnu'n, xlaca'n cāmaxquī'can xasāsti'
ixquilhtamacujca'n para pō'ktu.

7

A'ntū lītalacastuca huan puscāt a'ntīn tapūchahualhtza'

1 Hui'xina'n tā'timīn, lakapasā'tit huan ley. Ca'tzīyā'tit que
kalhatin chi'xcu' natlahua a'ntū huan huan ley, līhuan lahuī'
nac quilhtamacuj. Lā' a'xni'ca' xla' nīnī'ttza', huan ley tū'tza'
māpa'ksī. 2 Lā' kalhatin puscāt a'ntīn tapūchahuanī'ttza', xla'
ka'lhī ixkōlu' līhuan huan chi'xcu' lahuī' nac quilhtamacuj.
Chuntza' huan huan ley. Lā' palh huan chi'xcu' nī, lā'
chuntza' huan puscāt tū'tza' ka'lhī ixkōlu'. Chuntza' huan
huan ley. 3 Lā' palh huan puscāt ka'lhī ixmakchi'xcu' lā' palh
ka'lhīcus ixkōlu', chuntza' xla' tlahua talākalhī'n. Lā' palh nī
ixkōlu', huan ley namakxteka natapūchahuapala. Lā' xla' a'yuj
tapūchahuapala, chuntza' tū' tlahua talākalhī'n.

4 Lā' hui'xina'n tā'timīn, hua'chilh ixnīnī'ta'ntit con Cristo.
Lā' ū'tza' lītapalalhtza' a'ntū ixlaclīpinā'tit chu a'nchī huan
ley. Lā' chuhua'j huan ley tū'tza' cāmāpa'ksīyāni'. Chuhua'j

tapa'ksīyā'tit con Cristo. Lā' xla' lakahuanchokonī'ttza'. Lā'
tzētza' nalatahui'la'yā'tit chu a'nchī Dios lacasqui'n. 5 A'xni'ca'
tūna'j tapa'ksīyāuj con Dios, quina'n ixlatlā'huanāuj chu a'nchī
xako'hua'jua' quintapāstacna'ca'n. Lā' a'xni'ca' lakapasui ixley
Dios, ā'chulā' ixtlahuayāuj talaclē'i'. Lā' a'ntīn tatlahua huā'
tamā'na catūhuā, xlaca'n natanī. 6 Lā' chuhua'j huan ley tū'tza'
quincāmāpa'ksīyāni', como hua'chilh tā'nīnī'ta'ujtza' Cristo.
Xapū'la ixquincātasāmākalhlaka'ī'nīyāni' huan ley. Chuhua'j
a'kahuāna'ni'yāuj Dios como ka'lhīyāuj xasāsti' quinquilhta-
macujca'n. Lā' ū'tza' lītlahuacu'tunāuj ixtapuhuān Dios.

Huan tachi'xcuhuī't ixa'cstuca'n tūla tamakxteka antūn tū' tzey

7 Tzēlasā' hui'xina'n nahua'nā'tit que tū' tzey huan ley.
Chuntza' tū' stu'ncua'. Huan ley quincāmāsu'ni'yāni' a'nchī
huanī't huan talaclē'i'. Huan ley huan:
Tū' tilakca'tzana' a'ntū ixla' ā'chā'tin.
Lā' ū'tza' līca'tzīyāuj que ū'tza' huā'mā' talaclē'i'. 8 Lā' a'xni'ca'
icca'tzīlh huā'mā' līmāpa'ksīn, ā'chulā' xa'iclakca'tzan a'ntū
ixla' ā'chā'tin. A'xni'ca' tūna'j ixlakapascan huan ley, tū'
ixca'tzīcan a'nchī huanī't huan talaclē'i'. 9 A'xni'ca' tūna'j
xa'icmāchekxī huan ixley Dios, quit xa'icpuhuan palh xa'nca
xa'iclatlā'huan. Lā' a'xni'ca' icmāchekxīlh huā'mā' līmāpa'ksīn,
icca'tzīlh palh xa'iclaclē'n na ixlacapūn Dios. Lā' chuntza' Dios
naquimāpātīnī. 10 Huan ley quincāmāsuni'nī'ta'ni' para que
līlacatejtin natahui'layāuj. Lā' quit quimāsu'ni'lh huan ley que
xa'iclaclē'n lā' ū'tza' Dios ixquilīmālaclē'nīlh. 11 Qui'a'kxokoca
por ixpālacata talaclē'i'. U'tza' iclīpuhualh quit que tzē
ictlōkentaxtūkō' ixley Dios. Huan ley quimāsu'ni'lh que
Dios naquimālaclē'nī por ixpālacata quintalaclē'i', como tūlalh
ictlōkentaxtūkō'lh huan ley.
12 Ixley Dios lej tzey. Lā' tzey huāk a'ntū huan ley māpa'ksī.
13 A'yuj ixley Dios lej tzey, ū'tza' huā'mā' a'ntū quimāsu'ni'lh
palh xa'iclaclē'n. Lā' nā quimāsu'ni'lh palh lej ko'hua'jua' a'ntū
xa'ictlahuamā' lā' ū'tza' ixquilīmāpātīnīlh Dios.
14 Ca'tzīyāuj que huan ley ixla' Dios lā' lej tzey. Lā' quit
tū' tzey xa'icuanī't como xa'ictlahua a'ntūn tū' tzey, chuntza'
hua'chi ixlīhuāk huan tachi'xcuhuī't. 15 Quit tū' xa'icmāchekxī
a'ntū xa'ictlahua. A'yuj quit tū' xa'ictlahuacu'tun a'ntūn tū'
tzey, ū'tza' xa'ictlahua. Lā' a'yuj quit xa'ictlahuacu'tun a'ntūn
tzey, lā' tū' xa'ictlahua. 16 Lā' como quit tū' xa'ictlahuacu'tun
a'ntūn tū' tzey, ū'tza' lītasu'yu palh quit xa'icpuhuan lej
xatzey huan ley. 17 Lā' a'yuj quit tū' xa'ictlahuacu'tun
a'ntūn tū' tzey, huan xako'hua'jua' quintapāstacna' ū'tza'
ixquimātlahuī a'ntūn tū' tzey. 18 Xa'icca'tzī que quit quē'cstu
tūla xa'ictlahua a'ntūn tzey. Lā' ū'tza' tūla xa'ictlahua a'ntūn

tzey, a'yuj chuntza' xa'ictlahuacu'tun a'ntū xatzey. 19 Lā'
a'yuj xa'ictlahuacu'tun a'ntūn tzey, chuntza' tū' xa'ictlahua.
Lā' a'yuj tū' xa'ictlahuacu'tun a'ntūn ko'hua'jua', chuntza'
xa'ictlahua. 20 Hua'chilh quintapāstacna' xako'hua'jua' a'ntū
ixtlahuamā' a'ntūn tū' tzey, lā' hua'chilh tū' quit, como quit
tū' xa'ictlahuacu'tun a'ntū ko'hua'jua'.

21 Pō'ktu chuntza' ixuanī't. A'xni'ca' quit xa'ictlahuacu'tun
a'ntūn tzey, xmān tzē xa'ictlahua a'ntūn tū' tzey. 22 Quit xa'nca
xa'icca'tzī que lej tzey ixley Dios. Lā' xa'iclīpāxuhua a'xni'ca'
icpāstacli huā'mā' ley. 23 Lā' a'yuj xa'ictlahuacu'tun a'ntū
huan ixley Dios, hua'chi ā'lakatin līmāpa'ksīn ixmāpa'ksīmā'
quimacni'. Huā'mā' līmāpa'ksīn ixtā'ca'tza ixley Dios. Quit
hua'chilh xatachī'n xa'icuanī't, como tūla xa'icmakxteka de
ictlahua a'ntūn tū' tzey.

24 Icxantila quit. Tūla xa'icpūtaxtu de ixlīmāpa'ksīn a'ntūn tū'
tzey. Lā' ¿tichū tzē namāpūtaxtū kalhatin de huan līmāpa'ksīn
a'ntū ko'hua'jua'? 25 Dios ū'tza' a'ntīn tzē namāpūtaxtūnu'n por
ixpālacata quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Xapū'la quimacni' ixt-
lahuacu'tun a'ntū ixlacasqui'n huan xako'hua'jua' līmāpa'ksīn,
a'yuj quit xa'ictlōkentaxtūcu'tun ixley Dios. Lā' chuhua'j Dios
quimāpūtaxtūnī't de huā'mā' līmāpa'ksīn. Lā' ū'tza' iclīmaxquī'
Dios pāxcatca'tzī.

8

Huan Espíritu Santo cāmaxquī' xasāsti' ixquilhtamacujca'n a'ntīn takalhlaka'ī'

1 Lā' chuhua'j tū'tza' caticāmālaclē'nīlh Dios xlaca'n a'ntīn
talīpāhuan Cristo lā' talatlā'huan chu a'nchī ixtapuhuān
huan Espíritu Santo lā' tū'tza' talatlā'huan chu a'nchī
ixtapāstacna'ca'n ko'hua'jua'. 2 Lā' huan Espíritu Santo
ka'lhī līmāpa'ksīn. Lā' ū'tza' tzē cālīmaxquī' xasāsti'
ixquilhtamacujca'n a'ntīn takalhlaka'ī' que Cristo Jesús
māpūtaxtūnu'n. Lā' quilakmāxtulh de huan xako'hua'jua'
līmāpa'ksīn a'ntū ixquimātlahuī a'ntūn tū' tzey. Lā'
chuntza' Dios tū'tza' quintimālaclē'nīlh. 3 Ixley Dios tūla
catimāpūtaxtūlh catīhuā, como tintī' a'ntīn tzēn tlōkentaxtūkō'
huanmā' ley. Dios tlahualh a'ntū tūla tlahua huan ley.
IxO'kxa' macamilh para namāpānū huan talaclē'i'. Lā'
a'xni'ca' milh, ixtasu'yu hua'chi kalhatin de quina'n. Xmān
xla' tū' tlahualh a'ntūn tū' tzey hua'chi quina'n. Xla' māpalalh
a'ntū quina'n ixlaclē'nāuj. Lā' chuntza' quincālīmāpūtaxtūni'
de huan xako'hua'jua' līmāpa'ksīn a'ntū ixquincāmātlahuīyāni'
a'ntūn tū' tzey. 4 Lā' chuntza' līlatlā'huanāujtza' chu a'nchī
ixley Dios como tlahuayāuj a'ntūn quincāmāca'tzīnīyāni' huan

Espíritu Santo. Lā' tū'tza' latlā'huanāuj chu a'nchī xako'hua'jua' quintapāstacna'ca'n.

5 A'ntīn tatlahuacu'tun chu a'nchī xako'hua'jua'
ixtapāstacna'ca'n, xlaca'n talē'ca'a'n tatlahua a'ntūn tū' tzey.
Lā' a'ntīn tatlahuacu'tun a'ntū cāmāpuhuanī huan Espíritu
Santo, xlaca'n talē'ca'a'n tatlahua a'ntū lacasqui'n Dios.
6 A'ntīn talatlā'huan chu a'nchī xako'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n,
xlaca'n nacāmālaclē'nī Dios. Lā' a'ntīn talatlā'huan chu a'nchī
ixtapuhuān Dios, xlaca'n taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n
lā' tza'ta'ta' ixa'clhcunucca'n. 7 Huāk ixtā'ca'tza Dios a'ntīn
talatlā'huan chu a'nchī xako'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n. Tū'
tatlahua a'ntū huan ixley Dios. Lā' a'yuj ixtatlahuacu'tulh,
tūlalh ixtitatlahualh. 8 Lā' a'ntīn talatlā'huan chu a'nchī
xako'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n, xlaca'n tūla tamāpāxuhuī Dios.

9 Hui'xina'n tū'tza' latlā'hua'nā'tit chuntza'. Hui'xina'n
latlā'hua'nā'tittza' chu a'nchī ixtapuhuān huan Espíritu
Santo, como huan Espíritu Santo cātā'lahui'lāni' hui'xina'n.
Lā' a'ntīn tū' taka'lhī huan Espíritu Santo, xlaca'n tū'
tatapa'ksī con Cristo. 10 Lā' quina'n, Cristo quincātā'lahui'lāni'.
Quimacni'ca'n natanī, como quilīhuākca'n tlahuanī'ta'uj
talaclē'i'. Lā' a'yuj quimacni'ca'n natanī, quina'n
ka'lhīyāuj xasāsti' quinquilhtamacujca'n, como Dios
quincāmāpānūni'nī'ta'ni' quintalaclē'i'ca'n. 11 Dios
mālakahuanīchokonī't Jesús. Lā' a'yuj nanīyāuj, Dios
naquincāmālakahuanīchokoyāni' quina'n como huan Espíritu
Santo quincātā'lahui'lāni'.

12 Lā' chuhua'j tā'timīn, tū'tza' catlahuáuj hua'chi
xapū'la a'ntū xako'hua'jua' quintapāstacna'ca'n. 13 A'ntīn
talatlā'huan chu a'nchī xako'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n, Dios
nacāmālaclē'nī. Lā' a'ntīn tamakxteknī'ttza' natatlahua chu
a'nchī xako'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n, como huan Espíritu
Santo cāmaktāya, xlaca'n para pō'ktu natalatahui'la.

14 Ixlīhuākca'n a'ntīn tatlahua a'ntū cāmāpuhuanī huan
Espíritu Santo, xlaca'n huāk ixcamana' Dios. 15 Chuhua'j
ka'lhīyāuj huan Espíritu Santo. Lā' tū'tza' jicua'ni'yāuj Dios,
hua'chi kalhatin mozo a'ntī ca'tzanca'tzī ixjefe. Ca'tzīyāuj que
quina'n ixcamana' Dios. Lā' ū'tza' tzē nalīhuaniyāuj: "Dios
quinTāta'ca'n". 16 Huan Espíritu Santo quincāmāca'tzīnīyāni'
palh quina'n ixcamana' Dios. 17 Lā' como quina'n ixca-
mana' Dios, chuntza' quina'n namaklhtīni'nāuj a'ntū Dios
nacāmaxquī' ixcamana'. Lā' a'ntū maxquī'can Cristo nā
quina'n quilaca'n nala. Cristo lej pātīni'lh. Lā' nā chuntza'
quina'n ka'lhī que napātīni'nāuj. Lā' chuntza' a'ntū na-
maxquī'can Cristo, lā' nā ū'tza' naquincātamaxquī'yāni'.

18 Chuhua'j lej pātīni'mā'nauj. Lā' ā'calīstān a'xni'ca'
napāxuhuayāuj nac a'kapūn nahuanāuj que tū' lej pātīni'uj.

Chuntza' icpuhuan quit. [19] Ixlīhuāk a'ntū a'nan nac
quilhtamacuj lej taka'lhīmā'na hasta que Dios namāsu'yu
a'ntī ixcamana'. [20] Ixlīhuāk a'ntū a'nan nac quilhtamacuj
ka'lhī que natamasa. Chuntza' Dios māpa'ksīni'lh. Lā'
Dios puhuanī't que nalacāxtlahuapala. [21] Dios namāsāstī'kō'
ixlīhuāk a'ntū a'nan nac quilhtamacuj a'xni'ca' nacāmaxquī'
ixcamana' a'ntū lej xalactzey. [22] Ca'tzīyāuj que ixlīhuāk
huan quilhtamacuj hua'chilh ixua'ntli'jli hua'chi kalhatin
puscāt a'xni'ca' nalacatuncuītza' ixcaman. [23] Lā' a'yuj
quina'n ka'lhīyāujtza' huan Espíritu Santo, hua'chilh nā
ixua'ntli'jui como ka'lhīmā'nauj hasta que a'xni'ca' Dios
naquincāmāsāstī'ni'yāni' quimacni'ca'n lā' nā namāsu'yu que
quina'n ixcamana' Dios. Lā' ka'lhīmā'nauj hasta que a'xni'ca'
Dios nacāmaxquī' ixcamana' a'ntū lej xalactzey. [24] Como
quina'n quincātamāpūtaxtūnī'ta'ni'tza', ka'lhīmā'naujcus
a'ntū Dios naquincāmaxquī'palayāni' a'ntū lactzey. Palh
kalhatin ka'lhītza' catūhuā, xla' tū'tza' ka'lhīmā' huā'mā'.
Lā' como sputacus a'ntū Dios naquincāmaxquī'yāni',
lā' ū'tza' ka'lhīmā'nauj. [25] Lā' como ca'tzīyāuj que Dios
naquincāmaxquī'yāni' a'ntūn tūna'j ka'lhīyāuj, chuntza'
līlacatzucu ka'lhīmā'nauj.

[26] Lā' huan Espíritu Santo quincāmaktāyayāni'
a'xni'ca' tūla tlahuayāuj a'ntū tasqui'nī natlahuayāuj.
A'xni'ca' kalhtō'ka'yāuj, quina'n tū' ca'tzīyāuj a'ntūn
tasqui'nī nasqui'ni'yāuj Dios. Lā' huan Espíritu Santo
quincāmāca'tzīnīyāni' a'ntū tasqui'nī nasqui'ni'yāuj. Lā' nā
quincāmā'u'cxca'tzīnīyāni' a'ntūn tūla līchihuīna'nāuj. [27] Lā'
Dios cālaktzī'n qui'a'clhcunucca'n. Lā' xla' māchekxī a'ntū
quincāmā'u'cxca'tzīnīyāni' huan Espíritu Santo, como huan
Espíritu Santo squi'n chu a'nchī ixtapuhuān Dios. Lā' huan
Espíritu Santo squi'ni' Dios por quina'n, como quina'n
tapa'ksīyāuj con Dios.

Ixlīhuāk nalītaxtuyācha' para ixtachi'xcuhuī't Dios

[28] Quina'n ca'tzīyāuj que ixlīhuāk a'ntū
quincāpātle'keni'yāni', ixlīhuāk nalītaxtuyācha' a'ntū lej
tzey para quilīhuākca'n a'ntī pāxquī'yāuj Dios. Dios
quincāta'sani'ni' chu a'nchī ixpātunca'tzi como lacasqui'n
que nalayāuj lej lactzey chu a'nchī ixtapuhuān. [29] Xapū'la
Dios ixquincālakapasāni' quina'n a'ntī ixcamana'. Lā'
ixquincātlahuacu'tunāni' xalacuan hua'chi Jesucristo, ixO'kxa'
Dios. Lā' chuntza' Jesucristo xla' hua'chi quimpuxcu'ca'n
quilīhuākca'n tā'timīn. [30] Dios quincāta'sani'ni' como
ixpuhuanī't pū'la de quina'n. Lā' quincāmāpānūni'ni'
quintalaclē'i'ca'n. Lā' xla' natā'latahui'layāuj nac a'kapūn.

31 Lā' chuhua'j como Dios quincātlahuani'nī'ta'ni' ixlīhuāk
huā'mā', ca'tzīyāuj que tūlalh quinticātatlajani' a'ntī
quincātatā'lāsta'layāni' como Dios pō'ktu quincāmaktāyamā'ni'.
32 Dios, a'yuj lej ca'tzani'lh, macamilh ixO'kxa' para nanī por
quimpālacataca'n. Lā' como chuntza' Dios māstā'lh ixO'kxa',
chuntza' ca'tzīyāuj que Dios naquincāmaxquī'yāni' ixlīhuāk
chu a'ntū namaclacasqui'nāuj. 33 Dios quincāta'sani'nī'ta'ni'
lā' xapakō'nī'ttza' quintalaclē'i'ca'n. Lā' chuntza' nīn
tintī' a'ntī tzē naquincālē'ksa'nīni'nāni'. 34 Nīn tintī'
tzē naquincāmālaclē'nīyāni', como Cristo māpalakō'lh
quintalaclē'i'ca'n a'xni'ca' nīlh. Lā' nā xla' lakahuanchokolh.
Lā' hui'lacha' na ixpāxtūcāna'j Dios. Lā' squi'ni'mā'
Dios por quina'n. 35 Cristo pō'ktu quincāpāxquī'yāni'.
Lā' a'yuj pātīni'nāuj, lā' a'yuj tamakchuyīnī'ta'uj, lā'
a'yuj quincātamacaputzayāni' lā' a'yuj tū' ka'lhīyāuj a'ntū
nahua'yāuj, lā' a'yuj tū' ka'lhīyāuj quilu'xu'ca'n, lā' a'yuj
scalana'j hui'lāna'uj, lā' a'yuj quincātamaknīcu'tunāni', Cristo
pō'ktu quincāpāxquī'yāni'. 36 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
Como ictapa'ksīyāuj con hui'x quincātamaknīcu'tunāni'.
Quina'n hua'chi borregos a'ntū nacāmaknīcan.
37 Lā' a'yuj quincātapātle'keni'kō'mā'ni' ixlīhuāk huā'mā',
ixlīhuāk nalītaxtuyācha' a'ntū lej tzey para quina'n. Lā'
chuntza' hua'chilh quina'n natlajana'nāuj, como Cristo
quincāpāxquī'yāni' lā' quincāmaktāyayāni'. 38 Quit icca'tzī
que Dios pō'ktu quincāpāxquī'yāni' a'yuj nanīyāuj lā' a'yuj
hui'lāna'uj. Lā' nīn tintī' tzē naquincāmāmakxtekēyāni' Dios,
nīn ángeles, lā' nīn a'ntīn taka'lhī līmāpa'ksīn, lā' nīn tuntū'
a'ntū a'nan, lā' nīn tuntū' a'ntū na'a'nampala. 39 Tuntū' tzē
naquincāmāmakxtekēyāni' Dios nīn tuntū' a'ntū hui'lacha' nac
a'kapūn, lā' nīn tuntū' a'ntū huī' nac quilhtamacuj. Ca'tzīyāuj
que Dios pō'ktu quincāpāxquī'yāni' como ū'tza' huā'mā' a'ntū
quincāmāsu'ni'ni' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.

9

Dios cālacsacli huan israelitas para natala ixtachi'xcuhuī't Dios

1 Stu'ncua' a'ntū na'iccāhuaniyāni'. Lā' tū' iccā'a'kxokomā'ni'
como quit ictapa'ksī con Cristo. Lā' huan Espíritu Santo
laktzī'n qui'a'clhcunuc lā' ca'tzī que stu'ncua' a'ntū na'icuan.
2 Quit iccālīlakaputza quintā'israelitas hasta quinca'tzani'
qui'a'clhcunuc, como xlaca'n tū' takalhlaka'ī' Jesucristo.
3 Quit xa'icpātīni'lh por ixpālacataca'n quintā'israelitas lā'
xa'ictaxtunquīni'lh de Cristo palh chuntza' cahuā tzē
ixtalīpūtaxtulh quintā'israelitas. 4 Huan israelitas xlaca'n
ī'xū'yātā'natna' Israel. Dios cālacsacli para nacātlahua

ixtachi'xcuhuī't. Lā' Dios cāmāsu'ni'lh ixlīmāpa'ksīn. Lā' Dios chuntza' līlacāxui'līlh lakatin convenio. Lā' cāmaxquī'lh huan ley. Lā' cāmāsu'ni'lh a'nchī natalīmācā'tanī. Lā' cāhuanilh catūhuā a'ntū lej tzey a'ntū nacātlahuani' xlaca'n.
5 Lā' xlaca'n ixnapapana'ca'n huan israelitas a'ntīn tahui'lāna' chuhua'j. Lā' Cristo, a'xni'ca' milh nac quilhtamacuj, pu'nli hua'chi israelita. Lā' Cristo māni' ū'tza' Dios a'ntī māpa'ksīni'nkō'. Lā' ū'tza' māka'tlī'can para pō'ktu. Amén.

6 Tūla huancan que Dios tū' tlōkentaxtūlh a'ntū cāhuanilh huan israelitas makāntza'. Dios tū' cālacsacli ixlīhuākca'n huan israelitas. Lā' nā tū' ixlīhuākca'n takalhlaka'ī'nī't Cristo. Lā' chuntza' tū' ixlīhuākca'n israelitas ixtachi'xcuhuī't Dios.
7 Lā' tū' ixlīhuākca'n huan ī'xū'yātā'natna' Abraham, tū' huāk ixcamana' Dios. Lej makāntza' Dios huanilh Abraham:

Ixcamana' Dios natala a'ntī ixcamana' mi'o'kxa' Isaac, lā' nā ī'xū'yātā'natna' Isaac.

8 A'ntū iccāhuanimā'ni' ū'tza' huā'mā: Huan israelitas tū' huāk ixcamana' Dios, xmān a'ntīn taka'lhī ixquilhtamacujca'n chu a'nchī hualh Dios.
9 Lā' ū'tza' a'ntū Dios huanilh Abraham makāntza':

Huan chi'chini' a'ntū talhcān, quit na'ictlōkentaxtū a'ntū icuaniyāni'.

Mimpuscāt, Sara, naka'lhī kalhatin ixcaman xachi'xcu'.

10 Lā' chuhua'j ā'tāpātin huampala. Jacob lā' Esaú a'ntī ixcamana' Rebeca xmān kalhatin ixtāta'ca'n. Lā' ū'tza' a'ntī Isaac, quimpapca'n.
11 Lā' a'xni'ca' tūna'j ixtalacatuncuī huan camana', Dios lacsacli kalhatin chu a'nchī ixtapuhuān māni' xla'. Tū' lacsacli por a'ntūn tatlahualh huan camana', como tuntū'na'j ixtatlahua a'ntū ko'hua'jua' nīn a'ntūn tzey.
12 Lā' Dios huanilh Rebeca:

Huan xastancu namāpa'ksī ixpuxcu'.

13 Lā' nā tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

Quit lej xa'icpāxquī' Jacob.

Lā' Esaú tū' lej xa'icpāxquī'.

14 Chō'la catīhuā nahuan que tū' tzey a'nchī līlacsacna'n Dios, como xmān kalhatin lacsaca lā' ā'kalhtin tū'. Iccāhuaniyāni' que a'ntū tlahua Dios xla' huāk tzey.
15 Dios huanilh Moisés:

Na'iccālakalhu'man chu a'ntī na'iccālakalhu'mancu'tun.

16 A'makapatzīn tapuhuan que Dios nacālakalhu'man xlaca'n xmān por ixpālacata xlaca'n talacasqui'n. A'makapitzīn tapuhuan que Dios nacālakalhu'man como xlaca'n lej tzey a'ntūn tatlahua. Tū' chuntza'. Dios cālakalhu'man a'ntī cālakalhu'mancu'tun.
17 Lā' nā tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nchī huanica huan rey xala' nac Egipto. Dios huanilh:

Quit iclīmānūni' milīrey, como quit xa'icmāsu'yucu'tun quilīmāpa'ksīn a'xni'ca' hui'x quintā'lātlahua'ya'.

Lā' chuntza' huan tachi'xcuhuī't xalanī'n na ixlīhuāk huan quilhtamacuj, xlaca'n nataca'tzī a'ntū quit tzē na'ictlahua.

18 Chuntza' tasu'yu que Dios cālakalhu'man a'ntīn
cālakalhu'mancu'tun. Lā' makapitzīn a'ntīn tū'
ta'a'kahuāna'ni'cu'tun Dios, xlaca'n Dios cāmakxteka que
xlaca'n más lacxumpi catalalh.

19 Tzēlasā' kalhatin nahuan: "Palh Dios chuntza'
tlahua, ¿a'chī' quincālīyāhuayāni'? Palh Dios huan a'nchī
nala kalhatin chi'xcu', chuntza' natachoko. Lā' tūlalh
catitaxtāpalīlh". 20 Palh kalhatin chuntza' ixquihuanilh,
quit xa'icuanilh: "Hui'x xmān kalhatin chi'xcu'. Lā' ¿chichū
puhua'na' palh tzē natā'lāhuani'ya' Dios?" Huan xālu de ti'ya't
tū' chuntza' kalhasqui'nī huan lhta'mana' a'ntī tlahualh:
"¿A'chī' quintla'hua' chuntza'?" 21 Huan lhta'mana' tzē
natlahua de ti'ya't chu a'ntū xla' lacasqui'n. Chu ū'tza' con
huan pūtlū'n tzē natlahua lakatin xālu a'ntū lej tzēhuanī't lā'
lakatin xālu a'ntūn tū' tzēhuanī't.

22 Lā' nā chuntza' Dios lej līlacatzucu ixcāpātīni' xlaca'n
a'ntī ixtatlahuamā'na a'ntūn tū' tzey. Lā' a'yuj Dios
ixmāsu'yucu'tun palh ixa'kchā'n por ixpālacata huan talaclē'i',
lā' a'yuj ixmāsu'yucu'tun palh ixka'lhī līmāpa'ksīn para
nacāmāpātīnī, lā' a'yuj ixtasqui'nī que natapātīni'n, Dios
ixcāpātīni' xlaca'n. 23 Lā' nā Dios ixmāsu'yucu'tun palh xla'
lej tzey. Chuntza tasu'yu como Dios quincālakalhu'mani' lā'
quincālacāxtlahuanī'ta'ni' para nachā'nāuj nac a'kapūn. 24 Dios
quincāta'sani'nī'ta'ni' quina'n a'ntī israelitas lā' nā xlaca'n
a'ntīn tū' israelitas. 25 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nlhā
tzo'kli Oseas a'ntū hualh Dios:

A'ntīn tū' quintachi'xcuhuī't ixtahuanī't, na'iccāmāpācuhuī quintachi'xcuhuī't.

Lā' huan tachi'xcuhuī't a'ntīn tū' ixcāpāxquī'can quit na'iccāpāxquī' xlaca'n.

26 Lā' a'nlhā cāhuanica: "Hui'xina'n tū' quintachi'xcuhuī't", xlaca'n nacāmāpācuhuīcan ixcamana' Dios a'ntī xalakahuan.

27 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'ntū hualh Isaías
ixpālacataca'n huan israelitas. Xla' hualh:

A'yuj huan israelitas xlaca'n laclhūhua' hua'chi huan cucuj a'ntū huī' nac mar, pero tū' ixlīhuākca'n catitapūtaxtulh, xmān macsti'na'j.

28 Lhūhua' tachi'xcuhuī't nacāmāpātīnīcan a'xni'ca' Dios nacāmālaclē'nī huan ā'xmān chi'chini'.

Lā' tū' catitakoxīlh.

29 Lā' nā Isaías chuntza' huampā:

Dios ka'lhī ixlīhuāk līmāpa'ksīn.

Palh xla' tū' ixcāmakxtekli natalatahui'la makapitzīn,
quilīhuākca'n quina'n ixnīkō'uj chuntza' hua'chi
tanīkō'lh xalanī'n nac Sodoma lā' Gomorra.

Huan israelitas tū' ixtakalhlaka'ī'cu'tun huan xatzey tachihuīn

30 Lā' nā chuntza' xlaca'n a'ntīn tū' israelitas. A'yuj xapū'la
tū' ixtaputza a'nchī lactzey natalīla na ixlacapūn Dios,
chuhua'j Dios cāmāpānūni'nī't ixtalaclē'i'ca'n como xlaca'n
takalhlaka'ī'lh que Jesucristo cāmāpūtaxtū. 31 Lā' huan
israelitas talīhui'līlh takalhlaka'ī' huan ley como tapuhualh
que chuntza' Dios nacālaktzī'n xalacuan. Lā' xlaca'n tūlalh
tatlahualh para que tzey natala na ixlacapūn Dios. 32 Lā'
¿a'chī'? Como xlaca'n talacu'tulh lactzey na ixlacapūn
Dios por ixpālacata a'ntū māni' xlaca'n ixtatlahua. Pero
chuntza' tūla. Xlaca'n tū' takalhlaka'ī'cu'tulh que Jesucristo
tzē māpūtaxtūnu'n. Lā' xmān ū'tza' a'ntīn tzē māpūtaxtūnu'n.
Hua'chilh ta'a'kche'kxlalh con lakatin chihuix, como
Jesucristo hua'chi lakatin chihuix a'ntū pū'a'kche'kxlacan.
33 Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nlhā Dios huan:

Quit icui'lī nac Sión kalhatin a'ntī hua'chi chihuix
a'ntū pū'a'kche'kxlacan lā' hua'chi chihuix a'ntū
pūmakahuascan.
Lā' xlaca'n a'ntīn talīpāhuan xla', tū' xmān chu tlakaj cati-
talīpāhuanli.

10

1 Tā'timīn, quit lej iclacasqui'n que catapūtaxtulh
quintā'israelitas. Lā' ū'tza' iclīsqui'ni' Dios huā'mā'. 2 Quit
icca'tzī que xlaca'n lej tamāpāxuhuīcu'tun Dios. Pero xlaca'n
tū' tamāchekxī a'nchī līmāpāxuhuīcan Dios. 3 Xlaca'n tū'
taca'tzī a'nchī Dios cālīmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n huan
tachi'xcuhuī't. Lā' chuntza' ixa'cstuca'n xlaca'n taputza
ā'tāpātin a'nchī nacālīmāpānūni'can ixtalaclē'i'ca'n. Lā'
ū'tza' tū' talīmaklhtīni'ncu'tun a'nchī Dios cālīmāpānūni'
ixtalaclē'i'ca'n huan tachi'xcuhuī't. 4 Dios nacāmāpānūni'
ixtalaclē'i'ca'n ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī' que Cristo
māpūtaxtūnu'n, como Cristo xla', tlōkentaxtūkō'lh ixlīhuāk
huan ley a'ntū ixla' Dios.

5 A'makapitzīn tatlōkentaxtūcu'tun huan ley como chuntza'
tapuhuan que nacālīmāpānūni'can ixtalaclē'i'ca'n. Makāntza'
Moisés līchihuīna'lh de xlaca'n. Xla' hualh:

Palh kalhatin tlōkentaxtūkō' ixlīhuāk huan ley, xla' napūtaxtu.

6 Lā' a'yuj Moisés hualh chuntza', quina'n Dios
quincāmāpānūni'nī'ta'ni' quintalaclē'i'ca'n como kalh-
laka'ī'yāuj que Cristo quincāmāpūtaxtūyāni'. Lā' ū'tza'
māsu'yucan na ixtachihuīn Dios a'nlhā tatzo'kni' que tū'

tasqui'nī na'a'n catīhuā nac a'kapūn para nalīmin Cristo.
7 Lā' tū' tasqui'nī catīhuā na'a'n a'nlhā tahui'lāna'ncha' huan
nīnī'n lā' nalīmin Cristo, como xla' lakahuanchokonī'ttza'.
8 Ixtachihuīn Dios huan:
Tū' jicslīhua' naca'tzīcan a'ntū ixlīstu'ncua' a'nchī
cālīmāpānūni'can ixtalaclē'i'ca'n tachi'xcuhuī't.
Hui'xina'n pāstacnī'ta'ntit lā' līchihuīna'nī'ta'ntit de huā'mā.
Lā' ū'tza' huā'mā' huan tachihuīn a'ntū icmāsu'yu lā' a'ntūn
tasqui'nī nakalhlaka'ī'can palh stu'ncua'. 9 Lā' chuntza' palh
huanāuj que Jesús ū'tza' quiMāpa'ksīni'ca'n lā' palh kalh-
laka'ī'yāuj que stu'ncua' Dios mālakahuanīchokolh, chuntza'
Dios naquincāmāpūtaxtūyāni'. 10 Palh kalhlaka'ī'yāuj que Je-
sucristo māpūtaxtūnu'n lā' palh cāhuaniyāuj ā'makapitzīn palh
kalhlaka'ī'yāuj, chuntza' Dios quincāmāpūtaxtūyāni' lā' Dios
quincāmāpānūni'yāni' quintalaclē'i'ca'n.
11 Chuntza' ixlīstu'ncua'. Ixtachihuīn Dios huan:
Xlaca'n a'ntīn talīpāhuan xla', tū' xmān chu tlakaj cati-
talīpāhuanli.
12 A'cxtim a'nchī natalīpūtaxtu xlaca'n a'ntī israelitas lā'
nā xlaca'n a'ntīn tū' israelitas. Dios xmān kalhatin. Lā'
xla' lej cālakalhu'man ixlīhuākca'n a'ntīn tasqui'ni' Dios que
nacāmaktāya. 13 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
Ixlīhuākca'n a'ntī natasqui'ni' huan Māpa'ksīni' Cristo que
nacāmāpūtaxtū, xlaca'n ixlīhuākca'n natapūtaxtukō'.
14 Nīn tintī' tzē nasqui'ni' Dios que namāpūtaxtū palh xla' tū'
līpāhuan Cristo. Lā' nīn tintī' tzē līpāhuan xla' palh tūna'j ca'tzī
nīn tuntū' de Cristo. Lā' nīn tintī' tzē naca'tzī huā'mā' palh
tintī' catimāsu'ni'lh. 15 Lā' nīn tintī' tzē na'a'nācha' namāsu'yu
palh tū' Dios namacā'nācha'. Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
Lej tzey a'xni'ca' min kalhatin a'ntī namāsu'yu huan xatzey
tachihuīn a'ntū ixla' Dios.
16 Lā' a'yuj cāmāsu'ni'canī't huan xatzey tachihuīn ixpālacata
Jesucristo, ā'makapitzīn tū' takalhlaka'ī'. Tatzo'kni' na ixtachi-
huīn Dios a'nlhā Isaías huanilh Dios:
Quimāpa'ksīni', nīn tintī' kalhlaka'ī'cu'tun a'ntū icmāsu'yu.
17 Lā' makapitzīn takalhlaka'ī'lh palh stu'ncua', como ixtakax-
matnī't huan xatzey tachihuīn. Lā' ū'tza' a'ntū līchihuīna'n
Cristo.
18 Quit iccākalhasqui'nīyāni': ¿Chu stu'ncua' que huan is-
raelitas tū' takaxmatnī't huan xatzey tachihuīn? Ixlīstu'ncua'
takaxmatnī't. Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
Lakachu cākaxmatcan ixtachihuīnca'n a'ntī Dios cāmacā'nī't.
A'kahuankō'nī't na ixlīhuāk quilhtamacuj a'ntūn tamāsu'yu.
19 Huan israelitas tūla tahuan que tū' tamāchekxī huan
xatzey tachihuīn, como xlaca'n a'ntīn tū' israelitas, xlaca'n
tamāchekxī. Lā' ū'tza' huā'mā' lītzo'kli Moisés a'nlhā xla' tzo'kli
a'ntū Dios cāhuanilh huan israelitas:

Na'iccāsicua'lanālī a'ntīn tū' israelitas.
Lā' ū'tza' nacālīlakca'tzani'yā'tit hui'xina'n israelitas.
Na'iccālīmakā'kchā'nāni' hui'xina'n ixpālacata lakatin tachi'xcuhuī't a'ntīn tū' lej taca'tzī.
20 Lā' nā Isaías xa'nca tzo'kli a'nchī Dios hualh:
Xlaca'n chuhua'j taca'tzīlhtza' a'ntīn tū' ixquintaputza.
Cāmāsu'ni'ca xlaca'n de quimpālacata xlaca'n a'ntīn tū' ixtakalha'squi'nīni'n por quimpālacata.
21 Lā' Dios huampā ixpālacata huan israelitas:
Lakaliyān xa'iccāta'sani' pūlactin tachi'xcuhuī't a'ntī xalacxumpi lā' tū' ixquinta'a'kahuāna'ni'cu'tun.

11

Makapitzīn israelitas cāmāpūtaxtūcanī'ttza'

1 Tū' capuhua'ntit que Dios cālakmaka'nkō'nī't huan
israelitas. Māni' quit israelita. Abraham quimpap. Quit
de ixtachi'xcuhuī't Benjamín a'ntī xala' makāntza' ixuanī't.
2 Dios tū' cālakmaka'nī't ixtachi'xcuhuī't a'ntīn cālacsacli
makāntza'. Hui'xina'n ca'tzīyā'tit a'ntūn tatzo'kni' na
ixtāchihuīn Dios a'nchī Elías cālē'ksa'nīni'lh huan israelitas
a'xni'ca' ixkalhtō'ka'ni'mā' Dios. 3 Xla' hualh:
QuiMāpa'ksīni' Dios, cāmaknīkō'canī't ixlīhuākca'n mi'a'cta'sana'nī'n.
Lā' cāmā'kā'nīkō'canī't ixlīhuāk huan altares a'nlhā ixui'līni'ca'na' huan lē'ksajuī'n.
Lā' ā'xmān quit ictachokonī't.
Lā' nā quimaknīcu'tuncan quit.
4 Lā' Dios kalhtīlh lā' huanilh:
A'lakatojon mil de chi'xcuhuī'n quintitachokoni'.
Lā' xlaca'n tū' tataquilhpūtani'nī't huan ídolo a'ntū huanican Baal.
5 Lā' chuhua'j pātle'kemā' chu a'cxtim. Xmān makapitzīn
israelitas takalhlaka'ī'nī't. Dios cālacsacnī't como xla'
lakalhu'manīni'n. 6 Dios cālacsacli lā' tū' por ixpālacata xlaca'n
ixtatlahuanī't catūhuā a'ntūn tzey. Dios cātlahuani'lh lakatin
talakalhu'mān. Lakatin talakalhu'mān xla' tū' hua'chi lakatin
tatlaj. Dios ixcālakalhu'manī't lā' ū'tza' cālīlacsacli.
7 Huan israelitas ixtaputza a'nchī ixcālīmāpānūni'ca ixtala-
clē'i'ca'n. Lā' tū' lej lhūhua' de xlaca'n a'ntī Dios cāmāpānūni'lh
ixtalaclē'i'ca'n. Lā' xlaca'n ū'tunu'n a'ntī Dios cālacsacnī't.
A'makapitzīn más lacxumpi talalh. 8 Chuntza' tatzo'kni' na
ixtachihuīn Dios:
Hua'chilh Dios cāmālhtatīlh como xlaca'n tū' tamāchekxī a'ntū xastu'ncua'.
Hua'chilh tū' tzey ixlakastapunca'n lā' ixa'ka'xko'lhca'n como tū' tamāchekxī a'ntū cāhuanican lā' nīn a'ntūn talaktzī'n.
Lā' nā chuntza' hasta chuhua'j.
9 Lā' nā tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nlhā David hualh:

A'ntū talīpāhuan xlaca'n, ū'tza' nala hua'chi lakatin a'ksuj a'ntū nacāpūchi'pacan lā' nala hua'chi lakatin chihuix a'ntū natapū'a'kche'kxla.
Lā' Dios nacāmāpātīnī.
10 Lā' natatalakatzī' lā' chuntza' tū' catitalacahuāna'lh.
Lā' lej natapātīni'n hua'chi a'ntīn talē'n lej tzinca ixtacu'ca'ca'n.

A'ntīn tū' israelitas nā xlaca'n nā tzē nacāmāpūtaxtūcan

11 Iccāhuaniyāni' hui'xina'n que Dios tū' cālakmaka'lh huan
israelitas para pō'ktu. Como huan israelitas tū' takalh-
laka'ī'cu'tulh, chuntza' Dios cāmāpūtaxtūlh a'ntīn tū' israeli-
tas. Dios lacasqui'n que huan israelitas natalīlakca'tzani'
xlaca'n a'ntīn tū' israelitas como xlaca'n ixtachi'xcuhuī'ttza'
Dios. Lā' chuntza' huan israelitas nā natakalhlaka'ī'cu'tun.
12 Lā' a'xni'ca' huan israelitas tū' ta'a'kahuāna'ni'cu'tulh Dios,
chuntza' Dios cāsicua'lanālīlh xlaca'n a'ntīn tū' israelitas. Lā'
a'xni'ca' huan israelitas nata'a'kahuāna'ni'pala, Dios ā'chulā'
nacāsicua'lanālī ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't.
13 Chuhua'j na'iccāhuaniyāni' catūhuā hui'xina'n a'ntīn
tū' israelitas. Dios quilīmāmacū'nī't na'iccāmāsuni'yāni'
huan xatzey tachihuīn. Lā' quit ictlahuacu'tun a'ntūn
quilīmāmacū'lh. 14 Quit iclacasqui'n que quintā'israelitas
natalaktzī'n a'nchī Dios cāsicua'lanālīmā' ā'makapitzīn lā'
ū'tza' natalīpūtaxtucu'tun nā xlaca'n. 15 A'xni'ca' Dios
cālakmaka'lh huan israelitas, ixamigos cātlahualh a'ntīn tū'
israelitas. Lā' a'xni'ca' huan israelitas natatā'tapa'ksīpala
con Dios, huā'mā' lej tzey nala, hua'chilh xlaca'n
talakahuanchokopalanī't. 16 Palh macstina'j huan tasquit
tzey lā' chuntza' ixtalhūhuā't nā tzey. Lā' palh ixtankāxē'k
kantin qui'hui' lactzey, nā ixpekenī'n tzey. Nā chuntza' huan
israelitas. Quinapapana'ca'n quina'n israelitas ixtatā'tapa'ksī
Dios, lā' nā chuntza' ī'xū'yātā'natna'ca'n nā natatā'tapa'ksī Dios.
17 Huan israelitas hua'chi ixpekenī'n kantīn qui'hui'. Lā'
huan ixpekenī'n a'ntū cācā'tēcanī't, xlaca'n hua'chi huan is-
raelitas a'ntī cālakmaka'lh Dios. Lā' hui'xina'n a'ntīn tū' is-
raelitas, hui'xina'n hua'chi ixpekenī'n kantin qui'hui' a'ntū
xacimarrón. Lā' hua'chilh ixcā'injertarlīcanī't ixpekenī'n huan
qui'hui' cimarrón a'nlhā cācā'tēcanī't. Lā' huan ixpekenī'n
a'ntū cā'injertarlīcanī't talīstaca por huan xaxcān a'ntū ka'lhī
huan xatankāxē'k. Lā' nā chuntza' hui'xina'n a'ntīn tū' israeli-
tas. Dios cāsicua'lanālīyāni' hui'xina'n a'cxtim con huan israeli-
tas. 18 Lā' hui'xina'n a'ntīn tū' israelitas, tū' calīka'tla'jca'tzītit
por huan ixpekenī'n a'ntū cācā'tēcanī't. ¿Chu tū' ca'tzīyā'tit que
ixtankāxē'k qui'hui' ū'tza' a'ntū makastaca huan ixpekenī'n?
Huan ixpekenī'n a'ntū cālī'injertarlīcanī't tūla makastaca ix-
tankāxē'k huan qui'hui'.

19 Chō'la nahuanā'tit hui'xina'n a'ntīn tū' israelitas: "Dios
ixlacasqui'n palh natā'tapa'ksīyāuj xla'. Lā' ū'tza' cālīlakmaka'lh
huan israelitas". Huā'mā' hua'chilh ixcācā'tēni'kō'lh
ixpekenī'n huan qui'hui', como cā'injertarlīcu'tulh ā'makapitzīn.
20 Tū' chuntza'. Xlaca'n tū' takalhlaka'ī'lh lā' ū'tza'
cālīlakmaka'lh Dios. Hui'xina'n kalhlaka'ī'yā'tit lā' ū'tza' Dios
tū' cālīlakmaka'nī'ta'ni' hui'xina'n. U'tza' tū' tilīka'tla'jca'tzīyā'tit.
Xa'nca calatā'kchokotit. 21 Dios cālakmaka'lh huan israelitas
a'ntī hua'chi huan ixpekenī'n a'ntū ixyā nac qui'hui'.
Lā' Dios nā tzē nacālakmaka'nāni' hui'xina'n a'ntī hua'chi
ixpekenī'n a'ntūn cā'injertarlīcanī't. 22 Chuntza' tasu'yu
que Dios lej lakalhu'mana'n lā' nā nacāmāpātīnī xlaca'n
a'ntīn tatlahua talaclē'i'. Cāmāpātīnīlh huan israelitas a'ntīn
tū' takalhlaka'ī'lh. Lā' hui'xina'n cālakalhu'manāni' līhuan
kalhlaka'ī'yā'tit. Lā' palh makxtekā'tit de kalhlaka'ī'yā'tit,
Dios nacālakmaka'nāni' chuntza' hua'chi kalhatin chi'xcu'
cā'maka'n ixpeken qui'hui'. 23 Lā' huan israelitas,
palh nā takalhlaka'ī'cu'tuntza', Dios nacālaktzī'n hua'chi
ixtachi'xcuhuī't huampala. Chuntza' hua'chilh Dios
cā'injertarlīpala a'nlhā ixtayāna' xapū'la. 24 Tū' jicslīhua'
cā'injertarlīpalacan huan ixpekenī'n a'ntū ixcācā'tēcanī'ttza'.
Más jicslīhua' cā'injertarlīcan huan ixpekenī'n ā'makapitzīn
qui'hui'. Lā' huan israelitas, xlaca'n hua'chi ixpekenī'n
qui'hui' a'ntū lanān ixtayāna'.

Huan israelitas natakalhlaka'ī' Cristo

25 Tā'timīn iclacasqui'n que caca'tzītit catūhuā a'ntū tūna'j
lakapascan. Lā' chuntza' a'xni'ca' naca'tzīyā'tit huā'mā', tū'
naka'tla'jca'tzīyā'tit. U'tza' huā'mā' a'ntū iccāhuanicu'tunāni':
A'makapitzīn israelitas lacxumpi lā' tū' ta'a'kahuāna'ni'
Dios. Lā' xlaca'n tū' catitalalh chuntza' para pō'ktu. Lā'
a'xni'ca' natakalhlaka'ī' lhūhua' a'ntīn tū' israelitas, lā'
a'xni'ca' huan israelitas nā natakalhlaka'ī' nā xlaca'n. 26 Lā'
Dios nacāmāpūtaxtūkō' ixlīhuākca'n huan israelitas a'ntī
natakalhlaka'ī'. Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

Huan Māpūtaxtūnu' naminācha' nac Sión.
Lā' nacāxapani' ixtalaclē'i'ca'n huan israelitas, ī'xū'yātā'natna'
Jacob.
27 Quit na'iccāmāsputūnu'ni' ixtalaclē'i'ca'n lā' chuntza'
na'ictlōkentaxtū a'ntū iccāhuanilh makāntza'.
Chuntza' hualh Dios.

28 Como huan israelitas tū' takalhlaka'ī'cu'tulh huan
xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo, talalh ixtā'ca'tza
Dios. Lā' como xlaca'n tū' takaxmatcu'tun ixpālacata
Jesucristo, chuntza' cātamāca'tzīnīni' hui'xina'n a'ntīn tū'
israelitas. Dios cāpāxquī'cus huan israelitas, como makāntza'
cālacsacli ī'xū'yāpapna'ca'n para que natala ixtachi'xcuhuī't.
29 Lā' Dios tū' xtāpalī ixtapāstacna'. Ixlīhuākca'n a'ntī

cālacsacnī't xla' nacāsicua'lanālī. 30 Como huan israelitas
tū' takalhlaka'ī'cu'tulh, chuntza' hui'xina'n cātamāsu'ni'ni'
ixtachihuīn Dios. Lā' a'yuj xapū'la hui'xina'n tū' kalhlaka'ī'tit,
chuhua'j cālakalhu'manāni' Dios lā' cāmāpūtaxtūnī'ta'ni'.
31 Lā' chuntza' hua'chi Dios cālakalhu'manāni' hui'xina'n,
nā chuntza' nacālakalhu'man huan israelitas a'yuj chuhua'j
tūna'j takalhlaka'ī'. 32 Dios māsu'yunī't que ixlīhuāk huan
tachi'xcuhuī't taka'lhī ixtalaclē'i'ca'n lā' tū' takalhlaka'ī'nī't.
Chuntza' tlahualh, como ixlacasqui'n que xlaca'n ixtaca'tzīlh
palh xla' cālakalhu'mankō' ixlīhuākca'n.

33 Dios ca'tzīkō' ixlīhuāk lā' lej māchekxī ixlīhuāk. Quina'n
tūla māchekxīyāuj a'ntū Dios līhui'lī lā' a'ntū tlahua. 34 Nīn
tintī' ca'tzī a'nchī puhuan Dios. Lā' nīn tintī' tzē nahuanī
a'ntū natlahua Dios. 35 Palh namaxquī'yāuj Dios catūhuā, tūla
nahuanāuj que Dios quincālaclē'ni'yāni'. 36 Dios tlahuakō'nī't
ixlīhuāk. Dios mā'a'nanīkō'lh ixlīhuāk. Huāk ixla'. Para pō'ktu
camāka'tlī'ca Dios.

12

Tasqui'nī natamacamāstā'yāuj con Dios

1 Tā'timīn, Dios lej quincālakalhu'manī'ta'ni'. U'tza'
iccālīsqui'ni'yāni' que catamacamāstā'tit con Dios. Lā'
chuntza' hui'xina'n nala'yā'tit hua'chi lakatin lē'ksajna'
a'ntū a'ksajuī'can Dios, a'yuj xalakahuancus hui'xina'n.
U'tza' huā'mā' lē'ksajna' a'ntū līpāxuhua Dios. Chuntza'
nalīmācā'tanī'yā'tit Dios. 2 Tū' calatā'kchokotit hua'chi
talatlā'huan a'ntī xalanī'n nac quilhtamacuj. Camakxtektit
que Dios naxtāpalī mintapāstacna'ca'n. Chuntza' tzē
namāchekxī'yā'tit a'ntū Dios lacasqui'n que natlahua'yā'tit.
Lā' chuntza' tzē natlahua'yā'tit a'ntūn tzey lā' a'ntū
nalīpāxuhua Dios.

3 Dios, como xla' lej lakalhu'mana'n, quilīmāmacū'lh
na'iccāmāsu'ni'yāni' hui'xina'n. Lā' ū'tza' tzē na'iccālīhuaniyāni'
huā'mā'. Tū' tika'tla'jca'tzīyā'tit. Capāstactit a'nchī
hua'nī'ta'ntit chā'tunu' de hui'xina'n, chu a'nchī
mintascujūtca'n a'ntū Dios cāmaxquī'nī'ta'ni'. 4 Quimacnica'n
lhūhua' tāstuca a'yuj xmān lakatin macni'. Lā' lakatunu' de
xlaca'n xtuncnu' ixlītlōtca'n. 5 Lā' nā chuntza' quina'n a'ntī
kalhlaka'ī'yāuj Cristo. Quina'n quilhūhua'ca'n lā' quina'n chu
lakatin tā'lanī'ta'uj con Cristo. Lā' lāmaclacasqui'nāuj chā'tunu'
de quina'n para nalāmaktāyayāuj.

6 Lā' kalhatunu' ka'lhī ixlītlōt chu a'nchī Dios
quincāmaxquī'nī'ta'ni' chā'tunu'. Lā' xlaca'n a'ntī
ixa'cta'sana'nī'n Dios, catamāsu'yulh xmān a'ntū Dios cāhuanī.
7 Lā' a'ntīn tamaktāya huan ā'makapitzīn a'ntīn takalhlaka'ī',
xa'nca catatlahualh. Lā' a'ntīn tahuanilē'n ā'makapitzīn nā

xa'nca catatlahualh. 8 Lā' a'ntīn tamāsu'ni' ā'makapitzīn nā
xa'nca catamāsu'ni'lh. Lā' a'ntīn tamaxquī' tumīn huan
pobresni', tū' catatampi'lhīni'lh. Lā' a'ntī xanapuxcu'nu'
de huan tā'timīn, catatlōkentaxtūlh a'ntū cālīmāmacū'canī't. Lā'
a'ntīn tamaktāya ā'makapitzīn a'ntīn talakaputza catatlahualh
con tapāxuhuān.

Tasqui'nī que līlacatejtin natalatā'kchoko a'ntīn takalhlaka'ī'

9 Lā' milīhuākca'n hui'xina'n xa'nca nacāpāxquī'yā'tit
ā'makapitzīn. Lā' nataxtunquīyā'tit de a'ntūn ko'hua'jua'.
Lā' natlahua'yā'tit a'ntūn tzey. 10 Lā' nalāpāxquī'yā'tit como
hui'xina'n lītā'timīn como tapa'ksīyā'tit con Cristo. Lā'
nacā'a'cnīni'ni'yā'tit ā'makapitzīn lā' tū' nala'yā'tit hua'chi
xlaca'n a'ntī xmān taka'lhīmā'na hasta que nacā'a'cnīni'ni'can.
11 Lā' xa'nca nascujā'tit lā' tū' tilhquititni'nā'tit. Lā'
natā'scujā'tit quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo con tapāxuhuān.
12 Lā' napāxuhua'yā'tit como ca'tzīyā'tit que
Dios nacāsicua'lanālīyāni'. Lā' napātīni'nā'tit a'yuj
nacāpātle'keni'yāni' a'ntū jicslīhua'. Lā' tū' namakxtekā'tit
de nakalhtō'ka'yā'tit.
13 Lā' palh huan tā'timīn cāsputni' catūhuā,
nacāmaktāya'yā'tit. Lā' nacāmānū'yā'tit na minchicca'n a'ntīn
tamimā'nā'ncha' de makat.
14 Lā' nasqui'ni'yā'tit Dios que nacāsicua'lanālī xlaca'n a'ntīn
cātamacaputzayāni'. Lā' tū' nasqui'nā'tit que nacāpātle'keni'
a'ntūn tū' tzey.
15 Lā' nacātā'pāxuhua'yā'tit xlaca'n a'ntīn tapāxuhua. Lā'
nacātā'calhua'nā'tit a'ntīn tacalhuan.
16 Lā' chu lakatin tapāstacna' naka'lhī'yā'tit. Lā' tū'
tika'tla'jca'tzīyā'tit. Lā' nacātā'latā'kchokoyā'tit xlaca'n a'ntīn
catīhuāyā tachi'xcuhuī't. Lā' tū' tipuhua'nā'tit que hui'xina'n
lej ca'tzīyā'tit.
17 Lā' palh kalhatin nacātlahuani'yāni' a'ntūn tū' tzey,
hui'xina'n tū' titlahua'ni'yā'tit chuntza'. Calīhui'lī'tit
natlahua'yā'tit a'ntūn tzey na ixlacapūnca'n ixlīhuākca'n
huan tachi'xcuhuī't. 18 Lā' lej xa'nca nalīputzayā'tit
a'nchī nalīla'yā'tit ixamigoca'n ā'makapitzīn. 19 Tā'timīn,
tū' ticātlahuani'yā'tit a'ntūn tū' tzey palh chuntza'
cātatlahuani'yāni' hui'xina'n. Namakxtekā'tit que xmān Dios
nacāmāpātīnī. Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

Xmān quit tzē na'iccāmāpātīnī a'ntīn tatlahua a'ntūn tū' tzey.
Natamāpala con quit, hualh quiMāpa'ksīni'ca'n Dios.
20 Lā' nā tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
Palh mintā'ca'tza tzincsa, camā'hui'.
Lā' palh kalhputī, cama'xqui' xcān.
Lā' chuntza' xla' nalīmāxana'n a'ntūn tlahuani'nī'ta'ni'.

21 Tū' namakxtekā'tit que nacātlajayāni' a'ntūn tū' tzey. Natlahua'yā'tit xmān a'ntūn tzey lā' chuntza' nalītlajayā'tit antūn tū' tzey.

13

1 Tasqui'nī que milīhuākca'n na'a'kahuāna'ni'yā'tit huan pūchihuīna'nī'n. Dios cāhui'līnī't hua'chi pūchihuīna'nī'n. Lā' palh tū' cahuā Dios ixcāmaxquī'lh līmāpa'ksīn, xlaca'n tūlalh ixtamāpa'ksīni'lh.
2 A'ntīn tatā'lāsta'la huan pūchihuīna'nī'n, xlaca'n chuntza' tatā'lāsta'la Dios. Lā' xlaca'n natamāpala con Dios.
3 Lā' a'ntīn tatlahua a'ntūn tzey, xlaca'n tū' catitajicua'ni'lh huan pūchihuīna'nī'n. Xmān xlaca'n a'ntīn tatlahua a'ntūn tū' tzey, xlaca'n tajicua'ni' huan pūchihuīna'nī'n. Lā' palh hui'xina'n tū' cājicua'ni'cu'tunā'tit huan pūchihuīna'nī'n, līlacatejtin nalatā'kchokoyā'tit lā' chuntza' natahuan que hui'xina'n lactzey.
4 Huan pūchihuīna'nī'n taka'lhī līmāpa'ksīn como Dios cālīmāmacū'nī't para nacāmaktāyayāni' hui'xina'n. Palh hui'xina'n tlahua'yā'tit a'ntūn tū' tzey, najicua'ni'yā'tit como xlaca'n tzē nacātamāpātīnīyāni'. Dios cāmaxquī'nī't līmāpa'ksīn para nacāmāpātīnī xlaca'n a'ntīn tatlahua a'ntūn tū' tzey.
5 Lā' ū'tza' lītasqui'nī nacā'a'kahuāna'ni'yā'tit huan pūchihuīna'nī'n. Lā' tū' xmān por ixpālacata xlaca'n nacātamāpātīnīyāni'. Tasqui'nī nacā'a'kahuāna'ni'yā'tit como ca'tzīyā'tit mē'cstuca'n que ū'tza' tasqui'nī natlahua'yā'tit.
6 Lā' nā tasqui'nī namāpala'yā'tit impuestos. Huan pūchihuīna'nī'n a'ntīn tatlōkentaxtū ixlītlōtca'n, xlaca'n chuntza' tatlahua a'ntū Dios lacasqui'n.

7 Lā' chuntza' camāpala'tit ixlīhuāk a'ntū laclīpinā'tit. Camāpala'tit huan impuestos lā' cuotas. Cacā'a'kahuāna'ni'tit lā' cacā'a'cnīni'ni'tit a'ntīn tamāpa'ksīni'n.
8 Palh cālaclīpini'yā'tit ā'makapitzīn, cacāmāpalani'tit. Tū' camakxtektit de lāpāxquī'yā'tit. A'ntīn tapāxquī' ā'makapitzīn, chuntza' xlaca'n talītlōkentaxtū ixley Dios.
9 Ixley Dios huan chuntza':

Tū' namakpuscātīni'na'.

Tū' namaknīni'na'.
Tū' naka'lhāna'na'.
Tū' nalī'a'ksa'na' ā'kalhatin a'ntūn tū' stu'ncua.
Tū' nalakca'tza'na' a'ntū ixla' ā'chā'tin.
Lā' a'nan ā'lakatin līmāpa'ksīn a'ntū huan:

Lā' chu a'nchī pāxquī'ca'na' mē'cstu, nā chuntza' cacāpāxqui' huan ā'makapitzīn.

Lā' kalhatin a'ntīn tlahua huā'mā' līmāpa'ksīn, chuntza' tlōkentaxtū huāk huā'mā' līmāpa'ksīn lā' nā ā'makapitzīn līmāpa'ksīn a'ntū a'nan.
10 Palh kalhatin chi'xcu' pāxquī' ā'chā'tin, chuntza' tūla tlahuani' a'ntūn tū' tzey. Lā' chuntza'

a'ntīn tapāxquī' ā'makapitzīn, chuntza' talītlōkentaxtūkō'
ixlīhuāk ixley Dios.
11 Ixlīhuāk huā'mā' natlahua'yā'tit como ca'tzīyā'tit que
chuhua'j ā'chulā' tasqui'nī na'a'kahuāna'ni'yā'tit Dios.
Lej skalalh natahui'la'yā'tit como namin huan chi'chini'
a'xni'ca' Cristo naquincālē'nāni' nac a'kapūn. Lā' tū'tza'
makān huan chi'chini' hua'chi a'xni'ca' pū'la kalhlaka'ī'uj.
12 Palaj namin huan chi'chini' a'xni'ca' nalaka'nāuj Dios
nac a'kapūn. Hua'chilh xkakamā'tza' como palaj namin
huā'mā' chi'chini'. U'tza' calīmakxtekui natlahuayāuj a'ntūn
tū' tzey. Lā' tū' catlahuáuj hua'chi tatlahua xlaca'n a'ntīn
talatlā'huan de tzī'sa. Catlahuáuj a'ntūn tzey chuntza'
hua'chi xlaca'n a'ntīn talatlā'huan a'nlhā xkaka. 13 Lā' xa'nca
nalatā'kchokoyāuj hua'chi tasqui'nī. Lā' tuntū' natlahuayāuj
a'ntū nalīmāxana'nāuj palh naquincālaktzī'nāni' catīhuā.
Tū' ticālīpāxuhuayāuj a'ntīn tatlahua a'ntūn tū' tzey. Lā' tū'
tika'chīyāuj. Lā' tū' timakpuscātīni'nāuj. Lā' tū' titlahuayāuj
a'ntūn tū' līmakuan. Lā' tū' tilāsta'layāuj. Lā' tū' tilakca'tzanāuj.
14 Lā' calīhui'lī'tit maksca'tā'tit quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.
Lā' tū' catlahua'tit mintapāstacna'ca'n a'ntū xako'hua'jua'.

14

Tū' tzey palh cālē'ksa'nāuj ā'makapitzīn tā'timīn

1 A'yuj makapitzīn tūna'j xa'nca takalhlaka'ī' como tūna'j
xa'nca tamāchekxī, hui'xina'n līpāxūj cacāmakxtektit natatanū
a'nlhā takēxtimī'yā'tit hui'xina'n. Lā' tū' ticātā'lā'hua'ni'yā'tit
xlaca'n por ixpālacata a'ntūn tūna'j xa'nca tamāchekxī xlaca'n.
2 A'makapitzīn tapuhuan que tzē natahua' ixlīhuāk catūhuā.
Lā' ā'makapitzīn a'ntīn tūna'j xa'nca takalhlaka'ī', xlaca'n
tapuhuan que tū' tzey hua'can quinīt. 3 Hui'xina'n a'ntī
hua'yā'tit ixlīhuāk catūhuā, tū' cālakmaka'ntit a'ntīn tū'
tahua' quinīt. Lā' hui'xina'n a'ntīn tū' hua'yā'tit quinīt,
tū' ticālīchihuīna'nā'tit xlaca'n a'ntīn tahua' quinīt. Dios
cālaca'ī'yāni' milīhuākca'n. 4 Tū' quimaca'tzica'n a'nchī scuja
huan ixmozo ā'kalhatin chi'xcu'. Xmān a'ntī māpa'ksī tzē
nahuan palh tzey o palh tū' tzey a'nchī scuja ixmozo. Lā' nā
chuntza' a'ntīn tatapa'ksī con Dios, xmān Dios ca'tzī a'nchī
talīlatlā'huan xlaca'n. Dios cāmaktāya, lā' chuntza' xlaca'n tū'
caticāmālaclē'nīlh Dios.
5 A'makapitzīn tā'timīn tamaclacā'ni' lakatin chi'chini'.
A'makapitzīn tapuhuan que ixlīhuāk huan chi'chini' chu
lakatin. Capāstactit chā'tunu' de hui'xina'n a'ntū xatzey lā'
ū'tza' catlahua'tit chā'tunu'. 6 A'ntīn tamaclacā'ni' lakatin
chi'chini', xlaca'n ū'tza' talīmaclacā'ni'cu'tun Dios. Lā' nā a'ntīn
tahua' quinīt, xlaca'n ū'tza' talīmaclacā'ni'cu'tun Dios como
tamaxquī' pāxcatca'tzī Dios por huan līhua't. Lā' a'ntīn tū'

tahua' quinīt, nā xlaca'n chuntza' tamaclacā'ni'cu'tun Dios, lā' nā tamaxquī' pāxcatca'tzī Dios.

7 Līhuan lahui'lāna'uj nac quilhtamacuj, tū' tlahuayāuj xmān
a'ntū quina'n puhuanāuj. Lā' tū' nīyāuj a'xni'ca' quina'n
lacasqui'nāuj. 8 Līhuan lahui'lāna'uj, tlahuayāuj ixtapuhuān
quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Lā' nīyāuj chu a'nchī ixtapuhuān. Quina'n tapa'ksīyāuj con Cristo, a'yuj lakahuancus
quina'n lā' a'yuj xanīntza' quina'n. 9 Como Cristo nīlh lā'
nā lakahuanchokolh, chuntza' tzē nacāmāpa'ksī xlaca'n a'ntī xalakahuan lā' xlaca'n a'ntī tanīnī'ttza'.

10 Lā' chuntza' tū' tzey palh kalhatin nacālīchihuīna'n
ā'makapitzīn tā'timīn. Lā' tū' tzey palh kalhatin nacālakmaka'n
ā'makapitzīn tā'timīn. Quilīhuākca'n quina'n natāyakō'yāuj
na ixlacapūn Cristo lā' xla' ū'tza' a'ntī naquincājuzgarlīyāni'.
11 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

QuiMāpa'ksīni'ca'n huan: "Stu'ncua' a'ntū icuan. Stu'ncua' ixlīhuāk naquintatatzokostani'kō'. Lā' ixlīhuākca'n natahuan palh quit Dios".

12 Lā' chuntza' quilīhuākca'n nakalhtīyāuj Dios por ixlīhuāk
a'ntūn tlahuanī'ta'uj.

Tū' tzey palh namātonkopūyāuj ā'kalhatin quintā'tinca'n

13 Lā' chuntza' tū'tza' calālē'ksa'ntit. Xatzey calīhui'lī'tit que
tū' natlahua'yā'tit a'ntū nalītatonkopū ā'kalhatin. 14 Como
quit ictapa'ksī con Cristo, quit xa'nca icca'tzī que ixlīhuāk huan līhua't huāk tzey. Lā' a'yuj chuntza' icpuhuan, quit icuan que ā'kalhatin tlahua a'ntūn tū' tzey palh hua' catūhuā a'ntū māni' xla' puhuan que tū' tzey na ixlacapūn Dios.
15 Hui'xina'n tū' cahua'tit quinīt palh ū'tza' nalītamakchuyī
kalhatin de quintā'tinca'n, como xla' napuhuan que tū' tzey a'ntū tlahua'yā'tit. Lā' como pāxquī'yā'tit huan quintā'tinca'n, xatzey tū' natlahua'yā'tit a'ntū xla' napuhuan que tū' tzey. Cristo nīlh nā por xla', lā' tū' xmān por hui'xina'n. U'tza' tuntū' tilīhua'yā'tit hui'xina'n a'ntū nalītaspi'tpala ā'kalhatin na ixtej Dios. 16 A'yuj hui'xina'n ca'tzīyā'tit que huāk tzey a'ntū tlahua'yā'tit, tū' catlahua'tit a'ntū ā'makapitzīn tapuhuan palh tū' tzey. 17 Quina'n, como tapa'ksīyāuj con Dios, tū' lej tipāstacāuj a'ntū hua'can. A'ntū más tasqui'nī ū'tza' huā'mā': Līlacatejtin nalatā'kchokoyāujtit lā' ca'cs nalatahui'layāuj lā' naka'lhīyāuj tapāxuhuān como huan Espíritu Santo quincātā'lahui'lāni'. 18 A'ntī chuntza' ta'a'kahuāna'ni' Cristo, chuntza' talīmāpāxuhuī Dios. Lā' nahuancan que xa'nca talatlā'huan.

19 Ca'cs nalatahui'layāuj. Lā' nalāmaktāyayāuj lā' ā'chulā'
na'a'kahuāna'ni'yāuj Dios. 20 Tū' nalactlahua'yā'tit a'ntū Dios
tlahualh. Tzēlasā' chuntza' tlahua'yā'tit a'xni'ca' hua'yā'tit

a'ntūn tapuhuan ā'makapitzīn que tū' līmakuan. Ixlīhuāk huan
līhua't tzey na ixlacapūn Dios. Lā' tzē nahua'yāuj ixlīhuāk.
Xmān tūla nahua'yāuj ā'tāpātin palh por ū'tza' nalītatonkopū
kalhatin quintā'tinca'n. 21 Xatzey tū' nahua'yāuj quinīt lā'
tū' nahua'yāuj vino, lā' nīn tuntū' natlahuayāuj ā'catūhuā
palh por ū'tza' nalītatonkopū kalhatin quintā'tinca'n. 22 Palh
kalhatin de hui'xina'n puhuan palh tzey na ixlacapūn Dios
que nahua' ixlīhuāk catūhuā, xla' ixa'cstu tzē'k caca'tzīlh. Lā'
tū' tilāsta'la'yā'tit por huanmā'. Līpāxūj tahui'lāna' a'ntīn
taca'tzī que xa'nca talatlā'huan chu a'nchī ixtapuhuān Dios.
23 Lā' a'ntīn tahua' catūhuā, a'yuj māni' xlaca'n tapuhuan
que tū' tzey hua'can, chuntza' xlaca'n tatlahua ixtalaclē'i'ca'n.
Palh kalhatin chi'xcu' tlahua catūhuā a'ntū māni' xla' puhuan
que tū' tzey na ixlacapūn Dios, chuntza' tlahua ixtalaclē'i'
huanmā' chi'xcu'.

15

Tasqui'nī natlahuayāuj a'ntū natalīpāxuhua ā'makapitzīn tā'timīn

1 Quina'n a'ntī xa'ncatza' kalhlaka'ī'yāuj, nacāmaktāyayāuj
xlaca'n a'ntīn tūna'j xa'nca takalhlaka'ī' como tūna'j xa'nca
tamāchekxī. Tū' xmān napuhuanāuj a'ntū lacasqui'nāuj
quina'n. 2 Quina'n natlahuayāuj a'ntū natalīpāxuhua huan
ā'makapitzīn quintā'timīnca'n lā' chuntza' nacāmaktāyayāuj lā'
chuntza' ā'chulā' natakalhlaka'ī'. 3 Lā' nīn Cristo tū' ixtlahua
xmān a'ntū xla' ixlacasqui'n. U'tza' līpātīni'lh xla'. Tatzo'kni'
na ixtachihuīn Dios a'ntū Cristo huanilh Dios:
A'ntīn talakmaka'nāni', nā quit quintalakmaka'n.
4 Ixlīhuāk a'ntūn tzo'kca makāntza' na ixtachihuīn
Dios, quincāmāsu'ni'yāni' a'ntūn Dios lacasqui'n que
naca'tzīyāuj. Ixtachihuīn Dios quincāmāko'xaka'tlī'yāni'.
Lā' quincāmaktāyayāni' para napātīyāuj a'ntū
quincātapātle'keni'yāni'. Lā' quincāmāca'tzīnīyāni'
que na'a'nāuj nac a'kapūn. 5 Dios ū'tza' a'ntīn
quincāmāko'xaka'tlī'yāni' lā' quincāmaktāyayāni' para
natāyani'yāuj. Dios cacāmaktāyani' hui'xina'n para que chu
lakatin nala mintapāstacna'ca'n chu a'nchī ixtapuhuān Cristo
Jesús. 6 Chuntza' milīhuākca'n tzē a'cxtim namācā'tanī'yā'tit
Dios, ixTāta' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.

Huan xatzey tachihuīn cāmāca'tzīnīca nā xlaca'n a'ntīn tū' israelitas

7 Lā' huixina'n calālaktzī'ntit hua'chi lītā'timīn como
tapa'ksīyā'tit con Cristo. Lā' chuntza' na'a'cnīni'ni'can Dios.
8 Jesucristo a'xni'ca' milh nac quilhtamacuj, ixcāmāsu'ni' huan
israelitas que Dios tlōkentaxtū a'ntū huan. Chuntza' māsu'yulh
Cristo, como xla' tlōkentaxtūlh a'ntū Dios ixcāhuaninī't

makāntza' quinapapana'ca'n. Lā' chuntza' lītasu'yu que
Dios tlōkentaxtū a'ntū huan. 9 Lā' nā Cristo lacasqui'lh
que natatapa'ksī con Dios nā xlaca'n a'ntīn tū' israelitas
lā' nā xlaca'n natamaxquī' pāxcatca'tzī Dios. Tatzo'kni' na
ixtachihuīn Dios a'nchī Cristo huanilh Dios:

Quit na'icmāka'tlī'yāni' na ixlaclhni'ca'n xlaca'n a'ntīn tū' israelitas.
Lā' na'ictlī' palh hui'x lej tzey.

10 Lā' nā tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
Cacātā'pāxuhua'tit con ixtachi'xcuhuī't Dios, hui'xina'n a'ntīn tū' israelitas.

11 Lā' nā tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
Camāka'tlī'tit huan Māpa'ksīni' milīhuākca'n a'ntīn tū' israelitas.
Catamāka'tlī'lh ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't.

12 Lā' nā tatzo'kni' a'nlhā huan Isaías:
Namin kalhatin ī'xū'yātā'nat Isaí.
Lā' xla' nacāmāpa'ksī a'ntīn tū' israelitas.
Lā' xlaca'n natakalhlaka'ī' que xla' nacāmāpūtaxtū.

13 Dios ū'tza' a'ntī quincāmāca'tzīnīyāni' que xla'
naquincāmāpūtaxtūyāni'. Lā' como hui'xina'n līpāhua'nā'tit
Dios, lā' Dios ā'chulā' lej cacāmaxquī'ni' tapāxuhuān lā'
cacāmātza'ta'tī'ni'ni' mi'a'clhcunucca'n. Lā' huan Espíritu
Santo cacāmāca'tzīnīni' que Dios natlōkentaxtū a'ntū huanī't.

14 Quit xa'nca icca'tzī, tā'timīn, que hui'xina'n lej
lactzēyā tachi'xcuhuī't. Lā' hui'xina'n xa'ncatza' ca'tzīyā'tit
ixtachihuīn Dios. Lā' nā tzē nalāmāsca'tīyā'tit chā'tunu' de
hui'xina'n. 15 Xmān xa'iccāmāpāstaquīcu'tunāni' hui'xina'n
huā' tamā'na catūhuā a'ntū ictzo'knī't. Lā' como Dios
quilīmāmacū'lh huā'mā' lītlōt, quit tū' icjicua'nī't de
na'iccātzo'knuni'yāni' lacastunc. 16 Dios quilacsacli para
na'ictā'scuja Jesucristo. Quilīmāmacū'lh na'iccāmāca'tzīnī
a'ntīn tū' israelitas huan xatzey tachihuīn a'ntū Dios
quincāmāca'tzīnīni'. A'makapitzīn de xlaca'n takalhlaka'ī'nī't.
Lā' huan Espíritu Santo cātlahuanī't ixtachi'xcuhuī't Dios.
Xlaca'n hua'chi lakatin lē'ksajna' a'ntū icmaxquī' Dios. Lā'
Dios chuntza' lej cālīpāxuhua.

17 Quit icmaxquī' pāxcatca'tzī Cristo Jesús, como
quimaktāyanī't a'ntū Dios quilīmāmacū'lh. 18 Quit
na'iccāhuaniyāni' xmān a'ntū Cristo quimaktāyalh para
na'ictlahua. Quit iccāmasu'ni'lh a'ntīn tū' israelitas.
Lā' chuhua'j xlaca'n tatlahua ixtapuhuān Dios. 19 Por
ixlīmāpa'ksīn Espíritu Santo ixtlahuacan lē'cnīn. Lā' chuhua'j
ictlōkentaxtūnī't a'ntū Dios quilīmāmacū'lh. Iccāmāsu'ni'nī't
xalanī'n nac Jerusalén huan xatzey tachihuīn ixpālacata
Cristo. Lā' lakachu icmāsu'yunī't hasta nac Ilírico. 20 Quit
xa'iccāmāsu'ni' huan xatzey tachihuīn a'ntīn tūna'j ixtaca'tzī

nīn tuntū' ixpālacata Cristo. Chuntza' xa'ictlahua quit como
tū' xa'icmāsu'yucu'tun a'nlhā ixmāsu'yunī'ttza' ā'chā'tin. 21 Lā'
chuntza' ictlahuamā' chu a'nchī tatzo'kni' na ixtachihuīn
Dios:

A'ntīn tūna'j cāhuanican de xla', xlaca'n nataca'tzī.

Lā' a'ntīn tūna'j takaxmata, xlaca'n natamāchekxī.

Pablo ixa'ncu'tun nac Roma

22 Lā' como quit xa'icmāsu'yutlā'huan, tūla
xa'iccālaka'nāchāni', a'yuj lej maklhūhua' xa'ica'ncu'tunācha'.
23 Lā' chuhua'j na'ica'nācha', como quit tū'tza' icka'lhī
a'nlhā na'icmāsu'yu huā'tzā', lā' como lhūhua'tza' cā'ta
iccālaka'ncu'tunī'ta'nchāni'. 24 A'xni'ca' quit na'ica'n nac España
na'iccātēlaktzī'nāni' hui'xina'n. Quit icka'lhī tapāxuhuān
ickalhachihuīna'ncu'tun macsti'na'j con hui'xina'n. Lā'
ā'calīstān quit na'ica'mpala. 25 Pū'la na'ica'n nac Jerusalén.
Na'iccālē'ni' macsti'na'j tumīn huan tā'timīn xalanī'n
a'ntza'. 26 Huan tā'timīn xalanī'n nac estado de Macedonia
lā' nac estado de Acaya, xlaca'n tamāstā'nī't tumīn, lā'
tamacā'ni'cu'tun huan tā'timīn a'ntī lacpobres a'ntī xalanī'n
nac Jerusalén. 27 Huā'mā' ū'tza' a'ntūn tatlahuacu'tulh xlaca'n
xalanī'n nac Macedonia lā' nac Acaya. A'ntīn tū' israelitas
tamaktāyacu'tun a'ntī israelitas. Chuntza' tzey como huan
israelitas tamāca'tzīnīnī't a'nchī natalīpūtaxtu. Lā' chuhua'j,
a'ntīn tū' israelitas tzē natatā'ī' a'ntūn taka'lhī. 28 Lā' quit,
a'xni'ca' na'ictlahuakō' huā'mā', a'xni'ca' na'icmāstā' huan
tumīn, quit na'ica'n nac España. Lā' na'iccātēlaktzī'nāni'
hui'xina'n. 29 Lā' a'xni'ca' na'iccālakchā'nāni' hui'xina'n,
quit icca'tzī que Cristo nacāsicua'lanālīyāni' hui'xina'n por
ixpālacata a'ntū Cristo quilīmāmacū' que na'iccāhuaniyāni'.

30 Lā' chuhua'j tā'timīn, como hui'xina'n nā
tā'tapa'ksīyā'tit Cristo, lā' como huan Espíritu Santo
quincāmaktāyayāni' nalāpāxquī'yāuj, chuhua'j iccāsqui'ni'yāni'
que naquilātā'kalhtō'ka'yāuj. Lā' casqui'ni'tit Dios por quit.
31 Casqui'ni'tit Dios que caquimaktaka'lhli para que tuntū'
naquintatlahuani' xalanī'n nac Judea a'ntīn tū' takalhlaka'ī'.
Lā' nā casqui'ntit que huan tā'timīn xalanī'n nac Jerusalén
caquintamaklhtīlh huan tumīn a'ntū na'iccālē'ni'. 32 Lā'
chuntza', palh Dios lacasqui'n, quit na'iccālaka'nāchāni'
hui'xina'n. Chuntza' quit na'iclīpāxuhua. Lā' chuntza'
nalāmāko'xaka'tlī'yāuj. 33 Lā' chuhua'j Dios cacā'o'kska'lhīni'
milīhuākca'n. Xla' ū'tza' a'ntī cāmātza'la'nkē' qui'a'clhunucca'n.
Amén.

16

Pablo cāmacā'ni'lh saludos xalanī'n nac Roma

1 Iccālakmacā'nāchāni' hui'xina'n quintā'tinca'n Febe.
Huā'mā' puscāt cātā'scuja xlaca'n a'ntīn tatapa'ksī con Cristo
nac Cencrea. 2 A'xni'ca' xla' nacālakchā'nāni', calaktzī'ntit
hua'chi mintā'tinca'n. Chuntza' natala a'ntī ixtachi'xcuhuī't
Dios. Calīmaktāya'tit chu a'ntū xla' namaclacasqui'n. Xla' lej
lhūhua' a'ntī cāmaktāyanī't. Lā' nā quit quimaktāyanī't.

3 Casaludarlī'tit Priscila lā' Aquila a'ntī ixkōlu' Priscila.
Xlaca'n tamāsu'yu ixpālacata Cristo Jesús, chuntza' hua'chi
quit. 4 Lā' xlaca'n cāpātle'keni'lh a'ntū lej līpājicua' a'xni'ca'
quintamāpūtaxtūlh. U'tza' iccālīmaxquī' pāxcatca'tzī. Lā' nā
tamāstā' pāxcatca'tzī ixlīhuākca'n a'ntīn tū' israelitas a'ntīn
tatapa'ksī con Cristo. 5 Lā' nā iccāmacā'ni' saludos huan
tā'timīn a'ntīn tatakēstoka na ixchicca'n Priscila lā' Aquila. Lā'
nā icmacā'ni' saludos Epeneto. Xla' qui'amigo lā' icpāxquī'.
Xla' ū'tza' a'ntī xapū'la kalhlaka'ī'lh Cristo nac Acaya. 6 Lā'
nā icmacā'ni' saludos huan María. Xla' lej scujnī't por
mimpālacataca'n. 7 Lā' nā iccāmacā'ni' saludos quintā'israelitas
a'ntī Andrónico lā' Junias. Lā' ū'tunu'n ixquincātā'chī'canī't.
Lā' huan apóstoles nā xlaca'n ta'a'cnīni'ni'. Lā' nā xlaca'n
ixtakalhlaka'ī'nī'ttza' Cristo xapū'la a'xni'ca' quit tūna'j
xa'ickalhlaka'ī'.
8 Lā' nā icmacā'ni' saludos huan Amplias. Icpāxquī' como
xla' nā kalhlaka'ī' quiMāpa'ksīni'ca'n. 9 Lā' nā icmacā'ni'
saludos huan Urbano a'ntī quincāmaktāyayāni' quina'n a'ntīn
tā'scujāuj con Cristo. Lā' nā icmacā'ni' saludos huan Estaquis
a'ntī icpāxquī'. 10 Lā' nā icmacā'ni' saludos huan Apeles.
Tasu'yu que xla' xa'nca ka'lhlaka'ī' Cristo. Lā' nā iccāmacā'ni'
saludos a'ntīn tahui'lāna'ncha' na ixchic Aristóbulo. 11 Lā' nā
icmacā'ni' saludos quintā'israelita Herodión lā' nā xalanī'n na
ixchic Narciso a'ntīn takalhlaka'ī' quiMāpa'ksīni'ca'n. 12 Lā' nā
iccāmacā'ni' saludos Trifena lā' Trifosa. Xlaca'n lej tatā'scuja
quiMāpa'ksīni'ca'n. Lā' nā icmacā'ni' saludos Pérsida a'ntī
pāxquī'can. Huā'mā' puscāt lej tā'scujnī't quiMāpa'ksīni'ca'n.
13 Lā' nā icmacā'ni' saludos huan Rufo. Tasu'yu que xla'
xa'nca kalhlaka'ī' quiMāpa'ksīni'ca'n. Lā' nā icmacā'ni' salu-
dos ixtzī't Rufo, a'ntī iclaktzī'n hua'chi quintzī't. 14 Lā' nā
iccāmacā'ni' saludos huan Asíncrito lā' Flegonte lā' Hermas lā'
Patrobas lā' Hermes lā' nā huan tā'timīn a'ntīn tatā'lahui'lāna'
xlaca'n. 15 Lā' nā iccāmacā'ni' saludos huan Filólogo lā' Julia
lā' Nereo lā' nā ixtā'tin xapuscāt lā' Olimpas lā' ixlīhuākca'n
ixtachi'xcuhuī't Dios a'ntīn tatā'lahui'lāna' xlaca'n.
16 Calāsaludarlī'tit como lāpāxquī'yā'tit. Xalanī'n lakachu
a'ntīn takalhlaka'ī', xlaca'n cātamacā'ni'yāni' saludos.
17 Tā'timīn, iccāsqui'ni'yāni' hui'xina'n que naca'tzīyā'tit
a'ntīn tatalacpitzi lā' tamāsu'yu a'ntūn tū' tzey lā' tū'
chu a'cxtim hua'chi a'ntū cātamāsu'ni'nī'ta'ni' xapū'la.

Cataxtunquī'tit de xlaca'n. 18 Xlaca'n tū' tatā'scujmā'na
quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Tatlahua xmān a'ntū xlaca'n
talacasqui'n. Tasu'yu palh tzey a'ntūn tahuan lā' hua'chilh
tzēhuanī't ixtachihuīnca'n. Lā' xmān ta'a'kxoko xlaca'n
a'ntīn takalhlaka'ī' ixlīhuāk a'ntūn cāhuanican. 19 Lakaxtim
ca'tzīcantza' a'nchī hui'xina'n kalhlaka'ī'yā'tit huan xatzey
tachihuīn ixpālacata Cristo. Huā'mā' lej iclīpāxuhua. Quit
iclacasqui'n que hui'xina'n xa'nca naca'tzīyā'tit a'nchī
natlahua'yā'tit a'ntūn tzey. Lā' iclacasqui'n que tū'
tipuhua'nā'tit natlahua'yā'tit a'ntūn tū' tzey. 20 Dios
quincāmaktāyayāni' a'nchī ca'cs nalīlatahui'layāujtit. Dios
palaj natlaja huan ko'ti'ti' a'nchī scujmā' con hui'xina'n.
QuiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo cacāsicua'lanālīni' hui'xina'n.

21 Cāmacā'ni'yāchāni' saludos Timoteo a'ntī quintā'scuja, lā'
nā quintā'israelitas Lucio lā' Jasón lā' Sosípater.

22 Lā' quit, Tercio, quimātzo'knīca huā'mā' carta. Lā'
iccāmacā'ni'yāchāni' saludos a'ntīn kalhlaka'ī'yā'tit hua'chi
quit.

23 Lā' cāmacā'ni'yāchāni' saludos huā' Gayo. Quit Pablo
icmaklahuī' na ixchic. Lā' nā ā'tzā' tatakēxtimī a'ntīn takalhlaka'ī'. Lā' nā cāmacā'ni'yāchāni' saludos Erasto a'ntī tesorero
de huā'mā' xcānsipej. Lā' nā cāmacā'ni'yāchāni' saludos
quintā'tinca'n Cuarto.

24 Cacāsicua'lanālīchāni' milīhuākca'n quiMāpa'ksīni'ca'n.
Amén.

Pablo lej ixmāka'tlī' Dios

25 Lā' chuhua'j camāka'tlī'uj Dios. Xla' tzē cāmaktāyayāni'
que xa'nca nakalhlaka'ī'yā'tit chu a'nchī huan xatzey tachihuīn a'ntū icmāsu'yu, lā' a'ntū ixpālacata Jesucristo. Lā' huan
xatzey tachihuīn, xapū'la nīn tintī' ixca'tzī. Lā' chuhua'j
Dios quincāmāca'tzīnīnī'ta'ni'. 26 Lā' chuhua'j māsu'yucan. Nā
chuntza' māsu'yucan nā ixtachihuīn Dios a'nlhā huanican profetas. Dios māpa'ksīni'lh que cacāmāca'tzīnīkō'ca ixlīhuākca'n
huan tachi'xcuhuī't como Dios lacasqui'n que ixlīhuākca'n
catakalhlaka'ī'lh lā' cata'a'kahuāna'ni'lh Dios. Lā' Dios ū'tza'
a'ntī huī' para pō'ktu.

27 Lā' xmān Dios ca'tzīkō' ixlīhuāk. Ca'a'cnīni'ni'ca Dios para
pō'ktu por ixpālacata Jesucristo. Amén.

Huan Xapū'la Carta a'ntū Cāmacā'ni'ca Xalanī'n nac Corinto

Pablo cātzo'knuni'lh xalanī'n nac Corinto a'ntī ixtakalhlaka'ī' Cristo

1 Quit Pablo, lā' quilacsacnī't Jesucristo para na'icla
ixapóstol chu a'nchī ixtapuhuān Dios. Ictzo'knumā'
quit lā' nā quintā'tinca'n Sóstenes nā xla' huī' huā'tzā'.
2 Lā' huā'mā' carta iccāmacā'ni'yāni' milīhuākca'n a'ntīn
kalhlaka'ī'yā'tit ixtachihuīn Dios lā' xalanī'n nac Corinto.
Iccātzo'knuni'yāni' hui'xina'n a'ntīn cāsicua'lanālīnī'ta'ni' Cristo
Jesús. Lā' xla' cālacsacnī'ta'ni' lā' ixla' Dios la'nī'ta'ntittza'
con ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī' chu xalhā cahuā nac
cā'quilhtamacuj. Xlaca'n tamācā'tanī Dios lā' lakalīyān
tasqui'ni' que cacāmaktāyalh hua'chi hui'xina'n nā
squi'ni'yā'tit. 3 Dios quinTāta'ca'n lā' quiMāpa'ksīni'ca'n
Jesucristo cacālakalhu'mani'. Lā' xa'nca cacā'a'nī'ni'ni'.

Pablo māstā'lh pāxcatca'tzī porque Cristo cāsicua'lanālīlh

4 Pō'ktu icmaxquī' pāxcatca'tzī quinDios por hui'xina'n
porque Dios cāmaxquī'nī'ta'ni' talakalhu'mān lā' ū'tza'
huā'mā' talakalhu'mān cāmaxquī'ni' porque tapa'ksī'ya'tit
con Cristo Jesús. 5 Lā' por ixpālacata Cristo, Dios lej lhūhua'
cāmāsca'tīyāni' lā' chuntza' xa'nca māchekxī'yā'tit para
nacāmāsu'ni'yā'tit ā'makapitzīn. 6 Ixlīhuāk huā'mā' Dios
cātlahuani'ni' porque cuenta tlahua'tit lā' kalhlaka'ī'tit a'ntū
iccāmāsu'ni'ni' ixpālacata Cristo. 7 Lā' nā chuntza' hui'xina'n
tuntū' cāmakasputāni' a'nchī Dios quincāsicua'lanālīyāni'
līhuan ka'lhī'pā'na'ntit huan chi'chini' a'ntū napūmin
quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. 8 Nā xla' nacāmaktāyayāni'
hasta a'xni'ca' nasputa huan quilhtamacuj lā' chuntza'
tū' na'a'nan nīn tuntū' a'ntū nacātalē'ksa'nīni'nāni' a'xni'ca'
nalacāxtlahuakō' Jesucristo. 9 Dios pō'ktu tlōkentaxtū a'ntū
mālacnū lā' xla' cālacsacnī'ta'ni' para que chu lakatin nala'yā'tit
con Jesucristo, ixO'kxa' Dios, a'ntī quiMāpa'ksīni'ca'n.

A'ntī ixtakalhlaka'ī' tatalacpitzilh na ixlaclhpu'nanca'n

10 Quintā'timīn, lej iccāsqui'ni'yāni' por ixlīmāpa'ksīn
Jesucristo lā' iccāchihuīna'maxquī'yāni' que chu lakatin
nahua'nā'tit lā' tū' nataxtunquīyā'tit lā' tū' natalacpitziyā'tit.
Lā' caka'lhī'tit chu lakatin mintapāstacna'ca'n milīhuākca'n
lā' chu lakatin mintapuhuānca'n. 11 Tachilh huā'tzā' a'ntī
xalanī'n na ixchic Cloé. Lā' xlaca'n quintamāca'tzīnīlh
que hui'xina'n lāsta'la'yā'tit. 12 U'tza' huanicu'tun que
hui'xina'n tū' chu lakatin hua'nā'tit. Makapitzīn tahuan:

“Quit icstālani' Pablo”. Lā' ā'makapitzīn tahuampala: “Quit icstālani' Apolos”. Lā' ā'makapitzīn tahuampala: “Quit icstālani' Pedro”. Lā' ā'makapitzīn tahuampala: “Quit icstālani' Cristo”.
13 ¿Chu talacpitzinī't Cristo? ¿Chu quit icnīlh huan nac cruz por mimpālacataca'n? Lā' ¿chu quit iccāmā'kpaxīni' para naquilāstālani'yāuj?
14 Icmaxquī' pāxcatca'tzī Dios porque tū' iccāmā'kpaxīlh nīn kalhatin de hui'xina'n, xmān Crispo lā' Gayo.
15 Lā' chuntza' nīn tintī' tzē nahuan que quit iccāmā'kpaxīlh para que caquintastālani'lh.
16 Lā' nā iccāmā'kpaxīlh xalanī'n na ixchic Estéfanas pero tū' icca'tzī palh icmā'kpaxīnī't ā'chā'tin huampala.
17 Pues Cristo tū' quimacamilh para que na'icmā'kpaxīni'n. Quimacamilh para na'iccāmāstū'ncni'yāni' ixtachihuīn Dios. Lā' tū' iclīmāstū'nca con xalaka'tla'n tachihuīn. Palh chuntza' xa'ictlahualh, xa'iclakmaka'lh Cristo a'ntī pātīni'lh huan nac cruz.

Ixpālacata Cristo lītasu'yu ixlīmāpa'ksīn Dios lā' ixtapāstacna'

18 Huan a'ntī ta'a'mā'na nac pūpātīn porque tū' takalhlaka'ī' Dios, xlaca'n tapuhuan que tū' tasqui'nī a'nchī māsu'yucan que Cristo nīlh nac cruz. Pero quina'n a'ntī Cristo quincāmāpūtaxtūnī'ta'ni'tza', quina'n puhuanāuj que a'ntū māsu'yucan ixpālacata a'nchī līnīlh Cristo nac cruz, ū'tza' ixlīmāpa'ksīn Dios.
19 Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

Na'icmāsu'yu que ixlīhuāk a'ntū taca'tzī huan xalaka'tla'n chi'xcuhuī'n, ū'tza' hua'chilh nīn tuntū' ixtapalh.
Lā' na'iccāmāxtunquī para pō'ktu a'nchī ixlīlakskalalhna'ca'n a'ntīn tamāchekxī.

20 Lā' chuhua'j ¿chichū natalīla huan a'ntī lakskalalhna' lā' huan mākalhtō'kē'ni'nī'n? Lā' ¿chichū nalīla huan a'ntī lej tzē talīchihuīna'n catūhuā? ¿Chu tū' cāmāmāxanī' Dios porque xla' lej līhua'ca' ca'tzī? Chuntza' ixtapāstacna'ca'n xalanī'n huā'mā' quilhtamacuj hua'chi tachuyāt na ixlacapūn Dios.
21 Lā' a'yuj lej skalalh huan tachi'xcuhuī't, pero tū' chuntza' talīlakapasa Dios porque xla' tū' makxteka chuntza' nalīlakapascan. Xla' līhui'līlh cāmāpūtaxtū ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī' ixtachihuīn a'ntū icmāsu'yumā'nauj a'yuj ā'makapitzīn tahuan que tachuyāt.

22 Huan israelitas talacasqui'n que catatlahualh lē'cnīn xlaca'n a'ntīn tamāsu'yu ixtachihuīn Dios. Lā' huan a'ntīn tū' israelitas taputza a'ntī lej taca'tzī. Palh tū' chuntza', tū' takalhlaka'ī'cu'tun ixtachihuīn Dios.
23 Lā' quina'n icmāstū'ncāuj a'nchī Cristo nīlh huan nac cruz. U'tza' cālīmāmakchuyīlh israelitas porque tū' takaxmatcu'tun. Lā' xlaca'n a'ntīn tū' israelitas tapuhuan que tachuyāt.
24 Pero huan a'ntī Dios cālacsacli lā' xlaca'n takalhlaka'ī', a'yuj israelitas lā' a'yuj tū' israelitas, huan tamā'na tamāchekxī que Cristo ka'lhī

ixlīmāpa'ksīn Dios lā' ixtapāstacna' Dios. 25 Chi'xcuhuī'n
tapuhualh que Cristo tū' ixka'lhī līmāpa'ksīn a'xni'ca' nīlh
huan nac cruz. U'tza' tū' stu'ncua'. Cristo nīlh como chuntza'
ixtapuhuān Dios. Lā' ixtapāstacna'ca'n chi'xcuhuī'n tūla
tamālacastuca ixtapāstacna' Dios. Lā' chi'xcuhuī'n tapuhuan
que Dios hua'chilh tū' ixka'lhī ixlīmāpa'ksīn a'nchī Cristo nīlh
nac cruz. Pero Dios ā'chulā' māpa'ksīni'n que chi'xcuhuī'n.
26 Cuenta catlahua'tit māni' hui'xina'n, quintā'timīn. Tū'
a'nan lhūhua' a'ntī lej taca'tzī na milaclhpu'nanca'n hui'xina'n
a'ntī Dios cālacsacni' lā' kalhlaka'ī'tit. Tū' ixa'nan lhūhua'
a'ntī māpa'ksīni'nī'n ixtahuanī't a'xni'ca' takalhlaka'ī'lh lā' tū'
ixa'nan lhūhua' a'ntī lej ixtasqui'nī nac huā'mā' quilhtamacuj.
27 Pero Dios cālacsacli a'ntī xla' cālacasquī'n a'yuj puhuancan
que tū' lej taca'tzī. Cālacsacli para nacālīmāmāxanī' a'ntī
xalakskalalhna'. Lā' Dios cālacsacli a'ntī puhuancan que tū'
lactli'hui'qui para nacālīmāmāxanī' a'ntī xalactli'hui'qui. 28 Lā'
Dios cālacsacli a'ntī puhuancan que xlaca'n tū' tatasqui'nī
lā' a'ntī cālakmaka'ncanī't hua'chilh tuntū' ixtapalh para que
chuntza' tzē nalīmālakuanī a'ntū puhuancan que lej tasqui'nī.
29 Lā' nā chuntza' nīn tintī' tzē nalīka'tla'jca'tzī na ixlacapūn
Dios. 30 Lā' hui'xina'n tapa'ksī'yā'tit con Cristo Jesús pero
xmān por ixlīmāpa'ksīn Dios. Lā' por ixpālacata Cristo, Dios
quincāmāsca'tīni' ixtapuhuān. Lā' mālacstū'ncnī't palh lacuan
quina'n. Dios quincāmāxtunquīni' de huan talaclē'i' para
que ixla' nalayāuj. Lā' xla' quincāmāsu'ni'yāni' a'nchī xa'nca
nalīlatā'kchokoyāuj. Nā Cristo māpalakō'lh quintalaclē'i'ca'n
lā' quincāmāpūtaxtūnī'ta'ni'. 31 Chuntza' māchekxīcan a'nchī
tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
A'ntī ka'tla'jca'tzī, calīka'tla'jca'tzīlh ixpālacata a'ntūn
quincātlahuani'nī'ta'ni' huan Māpa'ksīni'.

2

A'nchī māsu'yuca tuchū ixpālacata līxtokohua'ca'ca Cristo

1 Lā' chuntza' a'xni'ca' pū'la icchā'lh lā' iccātā'chihuīna'ni'
hui'xina'n, tū' iccāmāsu'ni'ni' hua'chi kalhatin xaka'tla'
a'cta'sana'. Lā' tū' lej ka'tla' quintachihuīn lā' nīn lhūhua'
quintapāstacna', a'xni'ca' xa'iccāmālacstū'ncni'yāni' a'ntū
ixlīstu'ncua' ixpālacata Dios lā' a'ntū tzē'k ixuanī't. 2 Lā'
quit iclīhui'līlh que tuntū' quimaca'tzi, xmān Jesucristo
a'ntī maknīca huan nac cruz. 3 Lā' quit hua'chilh tū'
lej tli'hui'qui xa'icuanī't a'xni'ca' xa'iccātā'lahui'lani' lā'
lej xa'icpājicua'n lā' xa'icxpipi. 4 Lā' quintachihuīn lā'
a'nchī xa'iccāmāsca'tīyāni' tū' hua'chi ixla' huan xaka'tla'
a'cta'sana' a'ntī lej ca'tzī. Palh chuntza' xa'iccāmāsca'tīni'
cahuā, tū' ixtasu'yulh a'nchī ī'scujmā' huan Espíritu Santo lā'
ixlīmāpa'ksīn Dios. Huan Espíritu Santo quimāsu'ni'lh huan

tachihuīn lā' icchihuīna'lh con ixlīmāpa'ksīn. 5 Lā' chuntza'
tū' nakalhlaka'ī'yā'tit ixpālacata ixtapāstacna'ca'n chi'xcuhuī'n
pero nakalhlaka'ī'yā'tit ixpālacata ixlīmāpa'ksīn Dios.

Dios cāmāsu'ni' tachi'xcuhuī't por huan Espíritu Santo

6 Pero na ixlaclhpu'nanca'n a'ntī xa'nca tamāchekxī ixtachi-
huīn Dios, tasu'yu que lej icca'tzī. Lā' quintapāstacna' tū'
hua'chi ixlaca'n huan xanapuxcu'nu' xalanī'n nac quilhta-
macuj porque xlaca'n natalakuan. 7 Pero iclīchihuīna'nāuj
ixtapāstacna' Dios a'ntū lakatzē'k ixuanī't. Lā' huan tapāstacna'
ū'tza' huā'mā': A'xni'ca' tūna'j ixa'nan quilhtamacuj, xmān
ixpātunca'tzi Dios ixuanī't que naka'lhīyāuj quinquilhtamacu-
jca'n para pō'ktu. 8 Nīn tintī' xalanī'n nac huā'mā' quilhta-
macuj tamāchekxīnī't huā'mā' a'ntū lakatzē'k ixuanī't. Palh
ixtamāchekxīlh cahuā, tū' maktin ixtaxtokohua'ca'lh huan
Māpa'ksīni' a'ntī līhua'ca' xaka'tla'. 9 Pero chu a'nchī tatzo'kni'
na ixtachihuīn Dios:

Nīn tintī' laktzī'nī't lā' nīn tintī' kaxmatnī't lā' nīn tintī'
puhuanī't a'ntū Dios cāxui'līnī't para huan a'ntīn
tapāxquī'.

10 Dios scana'nca quincālīmāsca'tīni' por huan Espíritu Santo
porque tuntū' mātzē'kni'canī't huan Espíritu. Xla' ca'tzī hasta
ixtapāstacna' Dios lā' a'nchī līhuanī't Dios.

11 ¿Tichū ca'tzī a'ntū puhuan kalhatin chi'xcu'? Xmān
ixa'cstu ca'tzī. Lā' chuntza' nīn tintī' tzē māchekxī ixtapāstacna'
Dios; xmān ixEspíritu Dios cā'tzī. 12 Dios quincāmaxquī'nī'ta'ni'
huan Espíritu a'ntū ixla' Dios lā' tū' ixlaca'n chi'xcuhuī'n. Lā'
chuntza' tzē namāchekxīyāuj a'nchī Dios quincālakalhu'manāni'
lā' quincāmaxquī'yāni' lhūhua' catūhuā. 13 Tū' icmāsu'yuyāuj
hua'chi tamāsu'yu tachi'xcuhuī't a'yuj lej taca'tzī catūhuā.
Quina'n iccāmāsu'ni'yāuj a'ntū quincāmāsu'ni'yāni' huan
Espíritu. Chuntza' iccāmāsu'ni'yāuj xlaca'n a'ntī taka'lhī huan
Espíritu Santo lā' xlaca'n tamāchekxī a'ntū ixla' Dios.

14 Huan chi'xcu' a'ntīn tū' ka'lhī xasāsti' ixquilhtamacuj
xmān pāstaca huā'mā' quilhtamacuj. Tūla maklhtīni'n a'ntū
māsu'yu huan Espíritu Santo porque puhuan que hua'chi
tachuyāt. Lā' tūla māchekxī porque xmān līmāchekxīcan con
Espíritu Santo. 15 Lā' huan Espíritu Santo tanūni'nī't huan
chi'xcu' a'ntī ixla' Dios lā' chuntza' līmāchekxī a'ntū más
tasqui'nī. Huan chi'xcu' a'ntīn tū' ka'lhī xasāsti' ixquilhta-
macuj tūla māchekxī a'nchī huanī't huan a'ntī ka'lhī xasāsti'
ixquilhtamacuj. 16 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

¿Tichū lakapasnī't ixtapāstacna' Māpa'ksīni' Dios?

Lā' ¿tichū tzē namāsu'ni' a'ntū natlahua?

Pero quina'n icpāstacna'nāuj hua'chi Cristo lacasqui'n.

3

A'nchī tahuanī't huan a'ntīn tatā'scuja Dios

[1] Chuntza', quintā'timīn, tūlalh iccāhuanini' hua'chi xa'iccāhuani xlaca'n a'ntī cuenta tatlahua huan Espíritu Santo. Maclacasqui'nā'tit hui'xina'n na'iccāhuaniyāni' hua'chi a'ntīn tatzucumā'nacus takalhlaka'ī' ixtachihuīn Dios lā' a'ntīn tatlahuamā'nacus a'ntū xmān xlaca'n talacasqui'n. Hui'xina'n hua'chi lakska'tā'n.
[2] Nā como huan ska'ta' tūlana'j laktzaka huan quinīt lā' xmān hua' ixtzi'quī't, chuntza' tūlalh iccāmāsu'ni'ni' a'ntū jicslīhua' para namāchekxīyā'tit. Tūlalh catisca'ttit. Lā' nīn chuhua'j tū' iccāmāsu'ni'yāni' a'ntū jicslīhua' para namāchekxīyā'tit
[3] porque pāstacna'nā'titcus hua'chi a'ntīn tūna'j takalhlaka'ī'. Palh lāsta'la'pā'na'ntitcus lā' lakca'tzanā'tit lā' taxtunquīnī'ta'ntit, tasu'yu que tlahua'yā'titcus a'ntū xmān mintapāxuhuānca'n. Latā'kchokoyā'tit hua'chi xalanī'n nac quilhtamacuj.
[4] Kalhatin huan: “Quit icstālani' Pablo”. Lā' ā'kalhatin huampala: “Quit icstālani' Apolos”. ¿Chu tū' a'cxtim tatalacpitzi xlaca'n xalanī'n nac huā'mā' quilhtamacuj?

[5] A'xni'ca' iccāmāsu'ni'ni', tū' iccāmāsu'ni'ni' para naquilāstālani'yāuj. Nīn Apolos tū' cāmāsu'ni'ni' para nastālani'yā'tit xla'. Quina'n xmān ixtasācua'nī'n Dios. Quit iccāmāsu'ni'ni' ixtachihuīn Dios lā' huixina'n kalhlaka'ī'tit. Chā'tunu' de quina'n ictlahuáuj quilītlōtca'n a'ntū Dios quincāmaxquī'ni'.
[6] Quit ictzuculh iccāmāsu'ni'yāni' ixtachihuīn Dios. A'calīstān milh Apolos. Nā xla' māsu'yulh huampala ixtachihuīn Dios. Lā' Dios ixcāmākalhlaka'ī'nīmā'ni'. U'tza' hua'chilh xa'iccha'nli ixtachihuīn Dios lā' Apolos ixmaka'lh xcān lā' Dios ixmāstaquīmā' lā' tahua'ca'lh huā'mā' tacha'ni'.
[7] Lā' chuntza' a'ntī cha'nli, xla' nīn tuntū'; lā' a'ntī maka'lh xcān, nā xla' nīn tuntū' porque xmān Dios ū'tza' maxquī' ī'stacat.
[8] Lā' a'ntīn cha'n lā' a'ntī maka'n xcān a'cxtimni' tasācua'nī'n. Chā'tunu' namaklhtīni'n ixtatlaj chu a'nchī scujli.
[9] Chuntza' quina'n tasācua'nī'n como ictā'scujāuj Dios lā' hui'xina'n hua'chi ixtacuxtu Dios a'nlhā cha'ncan ixtachihuīn Dios. Xla' maktaka'lhmā' para que nala ixtō'ca't.

Nā hui'xina'n hua'chi lakatin chic a'ntū ixla' Dios lā' a'ntū yāhuamā'cacus.
[10] Dios quilacsacli lā' quimāsu'ni'lh a'nchī na'icmāsu'yu ixtachihuīn a'nlhā tū' maktin kaxmatcanī't. Lā' ā'calīstān milh ā'chā'tin. Nā xla' māsu'yulh ixtachihuīn Dios. U'tza' hua'chi palh quit tapācna' lā' ictlahualh ixlītzucuni' huan chic. A'kalhatin namin para nayāhua huanmā' chic. Lā' ū'tza' tasqui'nī chā'tunu' cuenta catlahualh tuchū nalīcāxtlahua huanmā' chic.
[11] Xmān lakatin ixlītzucuni' huā'mā' chic a'ntū ixla' Dios a'ntū yāhuamā'cacus. Lā' ū'tza' huā'mā' a'ntū iccāmāsu'ni'ni' ixpālacata Jesucristo lā' a'nchī pātīni'lh huan

nac cruz. 12 Tāpālhūhua' a'ntūn tzē nacāmāsu'yucan ixpālacata
Dios, hua'chi tāpālhūhua' a'ntūn tzē nalīcāxtlahuacan huan
chic. Makapitzīn natalīcāxtlahua oro o plata o lej tzey chi-
huix a'ntūn tāyani'. Lā' ā'makapitzīn natalīcāxtlahua qui'hui' o
matlū'c o seket a'ntūn tū' tāyani'. 13 Nachin lakatin chi'chini'
a'xni'ca' natasu'yu tuchū talīscujli chā'tunu'. Huan chi'chini'
natzucu hua'chi macscut lā' como huan oro lā' plata tatāyani'
macscut, chu a'cxtim ixtascujūt huan xatzey mākalhtō'kē'ni'
nā natāyani'. 14 Lā' palh ixtascujūt kalhatin natāyani', xla'
namaklhtīni'n ixtatlaj. 15 Lā' palh tū' tāyani' ixtascujūt
kalhatin, nasputni' ixtatlaj pero Dios namāpūtaxtū hua'chi
huan chi'xcu' a'ntī napūtaxtu a'xni'ca' lhcumā' ixchic lā' nal-
hcukō' ixlīhuāk a'ntū ixka'lhī.

16 ¿Chu tū' ca'tzīyā'tit que milīhuākca'n hui'xina'n
hua'chi ixlītokpān Dios? Huan Espíritu Santo huī' na
mi'a'clhcunucca'n. 17 Nā palh kalhatin natlahuani' a'ntūn
tū' līmakuan ixlītokpān Dios, Dios namālakuanī xla' porque
ixlītokpān Dios lej santo. Lā' hui'xina'n la'tit ixlītokpān Dios
a'xni'ca' kalhlaka'ī'tit.

18 Tū' cata'a'kxokotit mē'cstuca'n. Palh kalhatin na mila-
clhpu'nanca'n puhuan lej skalalh xla' ixpālacata a'ntū a'nan
nac huā'mā' quilhtamacuj, calalh hua'chilh tuntū' ixca'tzī.
Lā' chuntza' tzē nasca'ta a'ntū más tasqui'nī. 19 Huan
tapāstacna' a'ntū xala' huā'mā' quilhtamacuj Dios cālaktzī'n
hua'chi tachuyāt. Pues chuntza' tatzo'kni':

Huan a'ntīn tapuhuan lej lakskalalh, ū'tunu'n Dios cāmātlahuī a'ntū natalīta'a'kxoko ixa'cstuca'n ixlīlakskalalhca'n a'xni'ca' tatlahuacu'tun ixpātunca'tzica'n lā' chuntza' tūlalh catitatlōkentaxtūlh.

20 Lā' tatzo'kni' huampala:

Huan Māpa'ksīni' Dios cālakapasni' ixtapāstacna'ca'n a'ntī lej lakskalalhna' lā' cālaktzī'n hua'chi palh tū' taka'lhī ix-tapalhca'n.

21 Chuntza' tū' catika'tla'jca'tzītit ixpālacata a'ntūn tlahualh
catihuāyā chi'xcu' o a'ntū māsu'yulh como ixlīhuāk catūhuā
milaca'n. 22 Ixlīhuāk catūhuā para hui'xina'n para
nacāmaktāyayāni'. Huan Pablo lā' huan Apolos lā' huan Pedro,
quilīhuākca'n para hui'xina'n. Nā milaca'n huan quilhtamacuj
para nacāmaktāyayāni'. A'yuj hui'lā'na'ntitcus lā' a'yuj canī'tit
pero a'ntū pātle'kemā' lā' a'ntū napātle'ke, huāk ū'tza' a'ntūn
tzey para hui'xina'n. 23 Ixlīhuāk milaca'n porque hui'xina'n
tapa'ksī'yā'tit con Cristo, lā' Cristo tapa'ksī con Dios.

4

Ixtascujūtca'n huan apóstoles

1 Quina'n a'ntī apóstoles, caquincātalaktzī'ni' que
quina'n ixtasācua'nī'n Cristo a'ntī quincāmāmacū'ni'
para na'icmāsu'yuyāuj a'ntū ixla' Dios lā' a'ntū Dios
quincāmāca'tzīnīni'. 2 Lā' huan a'ntī līmāmacū'canī't
catūhuā maclacasqui'n que xla' xa'nca natlōkentaxtū a'ntū
līmāpa'ksīcanī't. 3 Quit tū' quimaca'tzi a'ntū puhua'nā'tit de
quit nīn a'ntūn tapuhuan ā'makapitzīn tachi'xcuhuī't de quit.
Nīn quit tūla na'icuan palh tzey o tū' tzey quit. 4 A'yuj tū'
icu'cxca'tzī palh iclaclē'n pero ū'tza' tū' huanicu'tun que quit
tū' iclaclē'n. Dios nahuan palh iclaclē'n. 5 A'xni'ca' tūna'j min
huan Māpa'ksīni' Jesucristo, tū' catipuhua'ntit palh tzey o tū'
tzey ā'kalhatin ixpālacata a'ntūn tlahualh. A'xni'ca' namin
huan Māpa'ksīni', xla' namālakxkakēkō' ixlīhuāk catūhuā
a'ntūn tatzē'knī't a'nlhā cā'pucsua'. Lā' namāsu'yukō' ixlīhuāk
a'ntūn tapuhuan tachi'xcuhuī't lā' a'ntūn tatlahuacu'tun. Lā'
a'xni'ca' Dios nacāmāka'tlī' chā'tunu' ixpālacata huan xatzey
a'ntūn tatlahuanī't.

6 Quintā'timīn, ixlīhuāk huā' tamā'na iccātzo'knuni'nī'ta'ni'
quimpālacataca'n quit lā' Apolos. Lā' ū'tza' hua'chi
a'ntū tā'mālacastuccan para que nasca'tā'tit a'nchī xa'nca
na'a'kahuāna'ni'yā'tit ixtachihuīn Dios a'ntūn tzo'kcanī't.
Lā' chuntza' tū' tilīka'tla'jca'tzīyā'tit ixpālacata kalhatin
mākalhtō'kē'ni' lā' tū' catilakmaka'ntit ā'chā'tin mākalhtō'kē'ni'.
7 Tū' tipuhua'na' palh hui'x más xatzey. Huāk a'ntū ka'lhī'ya'
huāk maxquī'nī'ta'ni' Dios. Tū' tla'janī'ta'. Tū' tilīka'tla'jca'tzīya'
a'ntū maxquī'nī'ta'ni' Dios.

8 U'cxca'tzīyā'tit hua'chilh tuntū' caticāsputni'ni' lā'
u'cxca'tzīyā'tit hua'chilh ka'lhī'yā'tit ixlīhuāk a'ntū
maclacasqui'nā'tit. Puhua'nā'tit que tzē natapa'ksī'yā'tit
mē'cstuca'n lā' quilāmakxteknī'ta'uj. Tū'tza' lacasqui'nā'tit
na'iccāmaktāyayāni'. Xalītzey palh stu'ncua' ixmāpa'ksīni'ntit
cahuā para que quina'n tzē xa'iccātā'māpa'ksīni'ni'. 9 Pero
chō'la Dios lacasqui'n que quina'n apóstoles ictasu'yuyāuj
hua'chi chi'xcuhuī'n a'ntī más xatalakmaka'n lā' hua'chi
a'ntī līhui'līcan para namaknīcan. Quincātatlahuanī'ta'ni'
hua'chi līlakastān nac quilhtamacuj lā' na ixlacapūnca'n
huan ángeles lā' tachi'xcuhuī't. Quincātalaktzī'nāni' hua'chi
a'ntīn nīn tuntū' ixtapalh. 10 Huancan que quina'n lactonto
por ixpālacata Cristo pero hui'xina'n puhua'nā'tit que
lej ca'tzīyā'tit a'ntū ixla' Cristo. Huancan que quina'n
lacscalana'jua' lā' hui'xina'n a'ntī iccātzo'knuni'yāni' lej
ka'lhī'yā'tit līmāpa'ksīn. Hui'xina'n lej cāta'a'cnīni'ni'yāni'
lā' quina'n xatalakmaka'nī'n. 11 Hasta chuhua'j quina'n
ictzi'ncsāuj lā' ickalhpūtīyāuj lā' tū'tza' tzey quilu'xu'ca'n.
Lā' quincātatucsāni' lā' ictejelatlā'huanāuj. 12 Lā' līpalha'
icscujāuj para na'icuā'yanāuj, lā' ictlekua'nāuj. A'xni'ca'

quincātalakapalayāni', quina'n icsqui'ni'yāuj Dios por xlaca'n.
A'xni'ca' quincātamāpātīni'yāni', quina'n ictāyani'yāuj.
13 A'xni'ca' ko'hua'jua' quincātalīchihuīna'nāni', quina'n xa'nca
ickalhtīni'nāuj. Hasta chuhua'j cā'lacapūlhūhua' quina'n
iclanī'tauj hua'chi pa'lhma' lā' hua'chi xatanca'chi' de ixlīhuāk
a'ntū lakmaka'ncan.
14 Tū' iccātzo'knuni'yāni' huā'mā' para que
na'iccāmāmāxanī'yāni'. Iccātzo'knuni'yāni' huā'mā' para
na'iccāmāca'tzīnīyāni' a'ntū natlahua'yā'tit porque lej
iccāpāxquī'yāni' hua'chi quincamana'. 15 A'yuj ixka'lhī'tit
lakacāuj mil a'ntī nacātamāsu'ni'yāni' ixpālacata Cristo,
pero xmān kalhatin hua'chi mintāta'ca'n. Lā māni' quit
mintāta'ca'n por ixpālacata Cristo lā' huan xatzey tachihuīn
a'ntū iccāmāsca'tīyāni'. 16 U'tza' lej iccālīsqui'ni'yāni'
caquilāmaksca'txtūj a'nchī nalatā'kchokoyā'tit.
17 U'tza' huā'mā' iccālīlakmacā'nchāni' huan Timoteo. Nā
xla' lalh quincaman por ixpālacata quiMāpa'ksīni' lā' lej
icpāxquī' lā' xla' tlōkentaxtū ixtapuhuān Dios. Lā' huan
Timoteo nacāmāpāstaquīyāni' a'nchī iclīlatā'kchokomā' porque
ica'kahuāna'ni' Cristo lā' nā a'nchī iccāmāsu'ni'mā' ā'makapitzīn
para que nā chuntza' xlaca'n natalatā'kchoko. Lā' chuntza'
icmāsu'yu chu calhāhuā na ixlīhuāk lītokpānna'. 18 Makapitzīn
de hui'xina'n lej līka'tla'jca'tzīyā'tit porque puhua'nā'tit: "Tū'
catimilh Pablo", puhua'nā'tit. 19 Pero palh Dios lacasqui'n,
palaj na'iccālaka'nāchāni' hui'xina'n. Lā a'xni'ca' na'icchā'n,
na'iclakapasa ixlīmāpa'ksīnca'n xlaca'n a'ntīn taka'tla'jca'tzī o
palh xmān tahuan. 20 Lā' natasu'yu tichū tatapa'ksī con Dios.
Natasu'yu por ixpālacata a'ntūn tzē tatlahua por ixlīmāpa'ksīn
Dios, lā' tū' xmān por ixpālacata a'ntūn tahuan chi'xcuhuī'n.
21 ¿Tuchū lacasqui'nā'tit? A'xni'ca' na'iccālaka'nāchāni',
¿chu lacasqui'nā'tit na'icmin para na'iccācastigarlīyāni' o
lacasqui'nā'tit na'iccāpāxquī'yāni' lā' na'iccālakalhu'manāni'?

5

Mālaclē'nīca a'ntī ixtlahua talākalhī'n

1 Scana'nca ca'tzīcan que a'nan na milaclhpu'nanca'n
kalhatin a'ntī makpuscātīni'n. Xla' tā'hui' māni' ixtūtzī't.
Lā' nīn a'ntīn tū' takalhlaka'ī' tū' tatlahua hua'chi huā'mā'
ko'hua'jua' talaclē'i'. 2 Lā' hui'xina'n nīn māxa'na'nā'tit lā'
nīn lakaputzayā'tit ixpālacata huanmā talaclē'i'. Ixmāxtutit de
milaclhpu'nanca'n huā'mā' chi'xcu' a'ntīn tlahualh talākalhī'n.
3 Lā' quit a'yuj tū' tasu'yu quilacan a'xni'ca' takēxtimīyā'tit,
pero lej iccāpāstacmā'ni'. Lā' chuntza' hua'chilh icui'lacha'
lā' iclacāxtlahuanī'ta'ncha'tza'. 4 A'xni'ca' takēstokchipitit por
ixpālacata quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo lā' con ixlīmāpa'ksīn,
lā' a'xni'ca' hua'chilh xa'icui'lacha', como iccāpāstacmā'ni',

5 camāxtutit de milaclhpu'nanca'n huanmā' chi'xcu'. Namacamaxquī'yā'tit Satanás para napātīni'n ixmacni' lā' chuntza' namāpūtaxtūcan ixlīca'tzīn a'xni'ca' namimpala huan Māpa'ksīni' Jesucristo.

6 Tū' tzey a'nchī ka'tla'jca'tzīyā'tit. ¿Chu tū' ca'tzīyā'tit que macsti'na'j levadura laklhtāyakō' ixlīhuāk huan tasquit? Chuntza' ixtalaclē'i' huan kalhatin chi'xcu' nacāpasakō'yāni' milīhuākca'n como ū'tza' nacāmāsca'tī
ā'makapitzīn. 7 Camakxtektit ixlīhuāk a'ntūn tū' tzey. U'tza' hua'chi xakōlūhua' levadura. Camāxtutit xla' lā' chuntza' nala'yā'tit hua'chi xasāsti' tasquit a'ntūn tū' ka'lhī levadura. Tasqui'nī nala'yā'tit lacuan porque maknīcanī't Cristo por quimpālacataca'n hua'chi maknīcan huan borrego a'ntū nalē'ksajna'ncan para pascua. 8 A'xni'ca' tlahuacan
ixcā'tani'ca'n israelitas a'ntū huanican pascua, maka'ncan huan xakōlūhua' levadura lā' hua'can xasāsti' pāntzi a'ntūn tū' ka'lhī levadura. Chuntza' camācā'tanīuj Dios. Tasqui'nī pū'la camakxtekui huan tūn tū' tzey tapāstacna' lā' huāk a'ntūn tū' tzey. Lā' catahui'lauj līlacatejtin lā' līlacastu'nc. Chuntza' camācā'tanīuj Dios.

9 Iccātzo'knuni'nī'ta'ni'tza' nac ā'kalhtin carta que tū' caticātā'talacxtuctit con a'ntīn tatlahua talākalhī'n. 10 Tū'
xa'icuanicu'tun que tū' catā'talacxtuctit xalanī'n huā'mā' quilhtamacuj a'ntīn tatlahua talākalhī'n. Lā' nīn tū' xa'icuanicu'tun a'ntī xalanī'n nac quilhtamacuj lā' tatampi'lhīni'n lā' ta'a'kxokoka'lhāna'n. Lā' nīn tū' xa'icuanicu'tun que tū' caticātā'talacxtuctit xalanī'n huā'mā' quilhtamacuj a'ntīn ta'a'cnīni'ni' ixídolosca'n. Palh tū' ixcātā'talacxtuctit nīn chā'tin de xlaca'n, pues maclacasqui'n nataxtuyā'tit de huā'mā' quilhtamacuj. 11 Pero a'ntū
iccātzo'knuni'nī'ta'ni' ū'tza' huā'mā': Palh chā'tin huan que kalhlaka'ī' ixtachihuīn Dios lā' nā xla' tlahua talākalhī'n, tū' catitā'talacxtuctit. Palh chā'tin huan que kalhlaka'ī' lā' tlahua talākalhī'n o tampi'lhīni'n o na'a'cnīni'ni' ixídolo, tū' catitā'talacxtuctit lā' nīn tū' titā'huā'ya'nā'tit. Lā' tū' titā'huā'ya'nā'tit huan a'ntī huan que kalhlaka'ī' lā' xla' lakapalana'n o ka'chī o a'kxokoka'lhāna'n. 12-13 ¿Chu
quimaca'tzi na'iccājuzgarlī huan a'ntīn tū' takalhlaka'ī' ixtachihuīn Dios? A'ntīn tū' takalhlaka'ī', xlaca'n Dios nacājuzgarlī. Pero tasqui'nī hui'xina'n nacājuzgarlī'yā'tit huan a'ntīn takalhlaka'ī'. Por eso camāxtutit de na milaclhpu'nanca'n huanmā' chi'xcu' a'ntīn tlahua huā'mā' talaclē'i'.

6

A'ntīn talāmālacapū' con huan jueces a'ntīn tū' takalhlaka'ī'

1 Lā' a'xni'ca' kalhatin de hui'xina'n līyāhuacu'tun catūhuā
ā'kalhatin a'ntī kalhlaka'ī', lej līmāxana' palh ixmālacapū'lh
na ixlacapūnca'n a'ntīn tū' takalhlaka'ī'. Ixtalacāxtlahualh
a'ntīn tatapa'ksī con Dios. 2 Hui'xina'n a'ntīn tā'tapa'ksīyā'tit
con Dios nacālacāxtlahua'yā'tit huan tachi'xcuhuī't
a'xni'ca' nasputa huan quilhtamacuj. Lā' palh hui'xina'n
nacālacāxtlahua'yā'tit ixlīhuākca'n xalanī'n nac quilhtamacuj,
nā tzē nalacāxtlahua'yā'tit antūn tū' lej tasqui'nī. 3 ¿Chu tū'
ca'tzīyā'tit que quina'n nacālacāxtlahuayāuj huan ángeles?
Lā' palh nacālacāxtlahuayāuj huan ángeles, ā'chulā' tzē
nacālacāxtlahuayāuj a'ntū xala' nac huā'mā' quilhtamacuj.
4 Chuntza' palh maclacasqui'n nalacāxtlahua'yā'tit catūhuā
xala' huā'mā' quilhtamacuj, ¿a'chī' cāputzayā'tit huan
chi'xcuhuī'n a'ntīn tū' lej cā'a'cnīni'ni'can na ixlacapūnca'n
a'ntīn takalhlaka'ī'? 5 Huā'mā' iccāhuaniyāni' para que
na'iccāmāmāxanī'yāni'. ¿Chu tū' a'nan na milaclhpu'nanca'n
nīn chā'tin a'ntīn tzē nacālacāxtlahuayāni' hui'xina'n a'ntī
lītā'timīn? 6 Ca'tzīyā'tit que a'nan. Chuntza' tū' tzey a'nchī
tlahua'yā'tit a'xni'ca' kalhatin a'ntī kalhlaka'ī' lā' namālacapū'
ā'kalhatin xatā'tin lā' nalacāxtlahua'yā'tit na ixlacapūnca'n
a'ntīn tū' takalhlaka'ī'.

7 Como lāmālacapū'yā'tit entre lītā'timīn, chuntza' tasu'yu
que tū' tlōkentaxtūyā'tit ixtapuhuān Dios lā' lhūhua'
ticāsputni'yāni'cus. Ixpātītit huan a'ntūn tū' tzey a'ntū
cātatlahuani'ni'. Ixtāya'ni'tit a'nchī cāta'a'kxokomaklhtīni'.
8 Pero māni' hui'xina'n lātlahua'ni'yā'tit a'ntūn tū' tzey lā'
cā'a'kxokomaklhtīyā'tit a'yuj mintā'tinca'n.

9 ¿Chu tū' ca'tzīyā'tit que a'ntīn tatlahua a'ntūn ko'hua'jua',
xlaca'n tūlalh catitatanūlh a'nlhā Dios māpa'ksīni'n? Tū'
tita'a'kxokoyā'tit mē'cstuca'n. Huan a'ntīn tamakpuscātīni'n
lā' huan a'ntīn tatlahua talākalhī'n lā' huan a'ntīn
tataquilhpūtani' ídolos, xlaca'n tūlalh catitatanūlh a'nlhā
Dios māpa'ksīni'n. Nā huan a'ntīn talātā'tahui'lāna' entre
chi'xcuhuī'n lā' huan a'ntīn tamaklhtza'stī puscan, xlaca'n
tūlalh catitatanūlh a'nlhā Dios māpa'ksīni'n. 10 Nā huan a'ntīn
taka'lhāna'n lā' huan a'ntīn talakla catūhuā lā' huan a'ntīn
taka'chī tūlalh catitatanūlh a'nlhā Dios māpa'ksīni'n. Nā huan
a'ntīn talakapalana'n lā' huan a'ntīn ta'a'kxokomaklhtīni'n
catūhuā tūlalh catitatanūlh a'nlhā Dios māpa'ksīni'n. Nīn
tintī' de huan tamā'na tū' catitamaklhtīni'lh nīn tuntū'
a'nlhā Dios māpa'ksīni'n. 11 Lā' chuntza' ixtlahua'yā'tit
ā'makapitzīn de hui'xina'n. Pero chuhua'j Dios cālacsacnī'ta'ni'
lā' cāxapani'nī'ta'ni' mintalaclē'i'ca'n para natlahua'yā'tit
ixtapuhuān. Lā' chuhua'j Dios mālacstū'nca que hui'xina'n
lacuantza' por ixlīmāpa'ksīn huan Māpa'ksīni' Jesucristo lā'
por ixlīmāpa'ksīn ixEspíritu quinDiosca'n.

Maclacasqui'n que Dios nacāmāpa'ksī quimacni'ca'n

12 Tzē na'icuan: "Icka'lhī talacasqui' para que tzē
na'ictlahua ixlīhuāk catūhuā a'ntū iclacasqui'n". Pero tū'
ixlīhuāk a'ntū ictlahuacu'tun nacāmaktāya ā'makapitzīn.
Tzē na'icuan: "Tzē na'ictlahua chuxatū catūhuā". Pero
a'yuj xa'icualh, tū' ictlahuacu'tun catūhuā a'ntūn tūla
na'icmakxteka ā'calīstān lā' ū'tza' naquilītlaja. 13 Nā
nahuancan: "Quimpānca'n maclacasqui'n līhua't lā' a'nan
līhua't para quimpānca'n", nahuancan. Pero ixtu'ca'n
tū' catitatāyani'lh para pō'ktu. Namin lakatin chi'chini'
a'xni'ca' Dios nacāmālakuanī ixtu'ca'n. Dios tlahualh
quimacni'ca'n para que nalī'a'cnīni'ni'yāuj xla'. Lā' xla'
quincāmaxquī'yāni' a'ntū maclacasqui'n quimacni'ca'n. Tū'
lacasqui'n nalītlahuayāuj talākalhī'n quimacni'ca'n. 14 Lā' chu
a'nchī Dios mālakahuanīchokolh ixmacni' huan Māpa'ksīni'
Jesucristo nā chu chuntza' namālakahuanīchoko quimacni'ca'n
con ixlīmāpa'ksīn.

15 ¿Chu tū' ca'tzīyā'tit que quimacni'ca'n tā'tapa'ksī con
Cristo? Lā' quimacni' a'ntūn tapa'ksī con Cristo, ¿chichū
na'iclīmaklhtī de Cristo para natā'takēxtimī kalhatin puscāt
xala' nac cā'tejen? Tū' maktin ictitlahualh. 16 ¿Chu tū'
ca'tzīyā'tit que a'xni'ca' kalhatin chi'xcu' tā'takēxtimī kalhatin
puscāt a'ntī xala' nac cā'tejen chu lakatin macni' natala
a'xni'ca' natā'takēxtimī? Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn
Dios:
Ixtu'ca'n chu lakatin macni' natala.
17 Lā' a'xni'ca' natamacamāstā'ya' con huan Jesús, mintu'ca'n
nala'yā'tit chu lakatin līca'tzīn.

18 Tū' catlahua'tit talākalhī'n. A'xni'ca' kalhatin chi'xcu'
makpuscātīni'n, xla' más ko'hua'jua' tlahua ixmacni' que
a'xni'ca' tlahua ā'lakatin talaclē'i'. 19 Ca'tzīyā'tit que Dios
cāmaxquī'nī'ta'ni' huan Espíritu Santo lā' como xla' tanūma'
na mi'a'clhcunucca'n, chuntza' mimacni'ca'n talanī't
ixlītokpān Espíritu Santo. Lā' maclacasqui'n que Dios
namāpa'ksīni'n a'ntza'. Lā' hui'xina'n tū' tapa'ksī'yā'tit
mē'cstuca'n; tapa'ksī'yā'tit con Dios. 20 Xla' lej tapala
cālītamāhuanī'ta'ni' porque Jesucristo māpalalh huan nac
cruz. U'tza' nalī'a'cnīni'ni'yā'tit Dios a'nchīn tlahua'yā'tit con
mimacni'ca'n como hui'xina'n tapa'ksī'yā'tit con Dios.

7

Ixpālacata a'nchī tapūchahuacan

1 Lā' ixpālacata a'ntū quilātzo'kni'uj, chuhua'j iccākalhtīyāni'.
Lej tzey palh kalhatin chi'xcu' tū' maktin tā'takēxtimī kalhatin
puscāt. 2 A'yuj tzey chuntza', pero como lej makpuscātīni'ncan
lā' lej makchi'xcu'nuncan, cataka'lhīlh chā'tunu' chi'xcuhuī'n

xmān kalhatin ixpuscātca'n lā' chā'tunu' puscāt cataka'lhīlh
xmān kalhatin ixkōlu'ca'n. 3 Catlōkentaxtūlh kalhatunu'
chi'xcuhuī'n a'ntūn tasqui'nī para ixpuscātca'n. Lā' chuntza'
kalhatunu' puscan catlōkentaxtūlh a'ntūn tasqui'nī para
ixkōlu'ca'n. 4 Huan puscāt tū'tza' ixa'cstu māpa'ksī ixmacni';
ixkōlu' nā tā'māpa'ksī. Nā chuntza' huan chi'xcu' tū'tza'
ixa'cstu māpa'ksī ixmacni'; ixpuscāt nā tā'māpa'ksī. 5 Palh
huan chi'xcu' lā' ixpuscāt más natatlahuacu'tun oración,
tzē natalacchihuīna'n para que tū' natalātā'lhtata lātma'j,
pero tū' makān. Palh makān tū' natalātā'lhtata, huan ko'ti'ti'
nacālīlaktzī'ncu'tun porque tū' catitatāyani'lh.

6 U'tza' huā'mā' iccāhuaniyāni' que tzē tlahuacan.
Tū' iccāmāpa'ksīmā'ni'. 7 Iclacasqui'n que ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't ixtalalh hua'chi quit pero Dios cāmaxquī'
kalhatunu' chi'xcuhuī'n a'nchī tzē natalatā'kchoko.
Kalhatin tzē natlahua catūhuā lā' ā'kalhatin natlahua
ā'catūhuā. Kalhatin natapūchahua lā' ā'kalhatin tū' tasqui'nī
natapūchahua.

8 Iccāhuaniyāni' hui'xina'n a'ntīn tūna'j tapūchahua'yā'tit
lā' a'ntī lakapūtnu'tza' que tzey palh natachokoyā'tit chu
chuntza' hua'chi quit. 9 Lā' palh kalhatin tū' catitāyani'lh
ixa'cstu, mejor catapūchahualh para que tū' pō'ktu napāstaca
a'ntū lacasqui'n ixmacni'.

10 Lā' hui'xina'n a'ntīn tapūchahua'nī'ta'ntittza',
iccāmāpa'ksīyāni' lā' tū' xmān quit. Nā huan Māpa'ksīni' nā
xla' cāmāpa'ksīyāni' que tū' catitamakxtekli ixkōlu'ca'n huan
puscan. 11 Lā' palh makxteknī'ttza' ixkōlu' kalhatin puscāt,
catachokolh ixa'cstu sin ixkōlu' o catā'tahui'lachokopā ixkōlu'.
Lā' huan a'ntī xakōlu' tū' catimakxtekli ixpuscāt.

12 Lā' chuhua'j xmān quit iccāhuaniyāni' ā'makapitzīn de
hui'xina'n lā' tū'tza' huan Māpa'ksīni'. Palh kalhatin chi'xcu'
kalhlaka'ī' ixtachihuīn Dios lā' ixpuscāt tū' kalhlaka'ī', tū'
catimakxtekli huan puscāt palh xla' tā'tahui'lacu'tun. 13 Lā'
kalhatin puscāt a'ntī kalhlaka'ī', tū' catimakxtekli ixkōlu'
a'ntīn tū' kalhlaka'ī' palh xla' tā'tahui'lacu'tun. 14 A'yuj huan
chi'xcu' tū' kalhlaka'ī' Dios, pero por ixpālacata ixpuscāt a'ntī
kalhlaka'ī', māxtunquīcanī't huan chi'xcu' para nala ixla' Dios.
Lā' nā huan puscāt a'ntīn tū' kalhlaka'ī' māxtunquīcanī't para
nala ixla' Dios por ixpālacata ixkōlu' a'ntī kalhlaka'ī'. Palh
tū' chuntza' cahuā, mincamana'ca'n ixtalalh hua'chi a'ntīn
tū' takalhlaka'ī'. Pero chuhua'j laktzī'ncan hua'chilh a'ntīn
takalhlaka'ī'. 15 Huan chi'xcu' antīn tū' kalhlaka'ī' lā' palh
makxtekcu'tun ixpuscāt, camakxtekli na'a'n. Lā' huan puscāt
a'ntīn tū' kalhlaka'ī' lā' palh makxtekcu'tun ixkōlu', camakx-
tekli na'a'n. Dios lacasqui'n ca'cs calatahui'lauj quina'n.
16 Huan puscāt tū' ca'tzī palh ixpālacata xla' ixkōlu' a'ntīn tū'

kalhlaka'ī' namāpūtaxtūcan; lā' huan chi'xcu' tū' ca'tzī palh ixpālacata xla' ixpuscāt a'ntīn tū' kalhlaka'ī' namāpūtaxtūcan.

17 Chu a'nchī ixuanī'ta' a'xni'ca' pū'la kalhla'ka'i', chu
chuntza' catachoko, xmān nalatā'kchokoya' hua'chi Dios
lacasqui'n. U'tza' icmāsu'yu na ixlīhuāk huan lītokpānna'.
18 Palh lanāntza' huī' mixtu'tu' a'ntū cālīlakapascan israelitas
a'xni'ca' pū'la kalhlaka'i' ixtachihuīn Dios, catachoko
chuntza'. Lā' palh tū' ixka'lhī'nī'ta' huan xtu'tu' a'xni'ca'
pū'la kalhlaka'i', nā chuntza' catachoko. 19 Palh ka'lhī'ya'
huan xtu'tu' o palh tū' ka'lhī'ya', xla' tuntū' ixpālacata. A'ntū
más tasqui'nī, ū'tza' tlahuacan ixtapuhuān Dios. 20 Chā'tunu'
catachokolh na ixtascujūt a'ntū ixka'lhī a'xni'ca' pū'la
kalhlaka'ī'lh ixtachihuīn Dios. 21 Palh xatatamāuj tasācua'
ixua'nī'ta' a'xni'ca' kalhlaka'i', tū' tilīpuhua'na'. Pero palh
mimpatrón namakxtekāni', capit. 22 Huan a'ntīn tasācua'
ixuanī't a'xni'ca' kalhlaka'ī'lh, ū'tza' Dios laktzī'n hua'chilh tū'
tasācua' ixuanī't. Lā' a'ntīn tū' xatatamāuj tasācua' ixuanī't
a'xni'ca' kalhlaka'ī'lh, ū'tza' lanī't xatatamāuj ixtasācua'
Cristo. 23 Quintā'timīn, Dios lej tapala cālītamāhuanī'ta'ni'
porque Jesucristo māpalalh huan nac cruz. Lā' ū'tza'
tū' catilītamakxtektit lej nacātamāpa'ksīyāni' chi'xcuhuī'n.
Xmān Dios nacāmāpa'ksīyāni'. 24 Quintā'timīn, chu a'nchī
ixuanī'ta'ntit a'xni'ca' kalhlaka'ī'tit, chuntza' natachokoyā'tit
a'yuj tapūchahuanī'ta'ntittza' o tū', lā' a'yuj xatatamāuj
tasācua' o tū'. Xmān chuhua'j maclacasqui'n que Dios
nacā'o'kska'lhīyāni'.

25 Huan Māpa'ksīni' tū' quimaxquī'lh līmāpa'ksīn ixpālacata
a'ntīn tūna'j tapūchahua. Pero tzē nakalhlaka'ī'yā'tit
a'ntū iccāhuaniyāni' porque Dios quilakalhu'malh lā'
quilacsacli. 26 Icpuhuan que tzey palh chā'tunu' ixtachokolh
hua'chi quit icuī' lā' tzey porque mimā' huan chi'chini'
a'ntū napūpātīni'nāuj. 27 Palh ka'lhī'ya' mimpuscāt, tū'
catimakxtekti lā' palh tū' ka'lhī'ya' mimpuscāt, tū' caputza.
28 Pero palh natapūchahua'cu'tuna', ū'tza' tū' talaclē'i'. Lā' palh
kalhatin tzu'ma'jāt natapūchahuacu'tun, ū'tza' tū' talaclē'i'.
Pero más jisclīhua' para xlaca'n a'ntīn tatapūchahuanī'ttza'
a'xni'ca' namin huā'mā' chi'chini'. Lā' quit tū' iclacasqui'n
que lej napātīni'nā'tit.

29 Quintā'timīn, tū'tza' lej makān natahui'layāuj nac
cā'quilhtamacuj. U'tza' iccālīhuaniyāni' que huan a'ntī ka'lhī
ixpuscāt catā'scujli Dios hua'chilh tū' ixka'lhī. 30 Tū' lej
makān a'xni'ca' nasputa huā'mā' quilhtamacuj. Tū'tza'
makān nacalhua'nā'tit lā' tū'tza' makān napāxuhua'yā'tit
lā' tū'tza' makān natamāhua'na'nā'tit. U'tza' calīlē'capintit
a'ntū natāyani' para pō'ktu. 31 Makapitzīn a'ntīn taka'lhī

ixnegocioca'n, pō'ktu tapāstacmā'na huan negocio. Hui'xina'n a'ntīn kalhlaka'ī'yā'tit, tū' cala'tit hua'chi xlaca'n porque chuxatū xala' huā'mā' quilhtamacuj tū' catitāyani'lh para pō'ktu.
32 Tū' iclacasqui'n que lej nacāpāta'layāni'. Huan chi'xcu'
a'ntīn tūna'j tapūchahua, xla' tzē cuenta natlahua xmān a'nchī
namakapāxuhua huan Māpa'ksīni'. 33 Pero huan chi'xcu'
a'ntīn tapūchahuanī'ttza' tū' xmān pāstaca Dios; nā pāstaca a'ntū xala' nac cā'quilhtamacuj ixpālacata huan ixfamilia. Lā' cuenta tlahua a'nchī namakapāxuhua huan ixpuscāt.
Chuntza' tāpātu' ixtapāstacna'. 34 Lā' huan tzu'ma'jāt a'ntīn
tūna'j tapūchahua o huan puscāt a'ntīn tū'tza' ka'lhī ixkōlu', ū'tza' tzē cuenta natlahua a'nchī nalītlahua ixtapuhuān huan Māpa'ksīni'. Lī'a'cnīni'ni'cu'tun Dios huāk a'ntū natlahua lā' a'ntū napāstaca. Huan puscāt a'ntīn tapūchahuanī'ttza' tū' xmān pāstaca Dios. Nā pāstaca a'ntū xala' nac cā'quilhtamacuj ixpālacata huan ixfamilia. Lā' nā cuenta tlahua a'nchī namakapāxuhua ixkōlu'.
35 U'tza' iccāhuaniyāni' porque iccāmaktāyacu'tunāni'. Tū' iccāhui'līni'cu'tunāni' catūhuā hua'chi a'xni'ca' cāchī'lakstokcan huan cahuāyujnu' pero iclacasqui'n que pō'ktu natlahua'yā'tit a'ntū līmakuan porque xmān tlōkentaxtūcu'tunā'tit ixtapuhuān Dios.
36 Palh kalhatin chi'xcu' puhuan que tū' tzey porque tūna'j tapūchahua ixtzu'ma'jāt porque xla' ka'tla'tza' lā' līmakuantza' natapūchahua, catlahualh a'ntū lacasqui'n. Tū' tlahuamā' talaclē'i'. Camāpūchahualh ixtzu'ma'jāt. 37 Pero palh kalhatin
chi'xcu' līhui'līnī't que tū' namāpūchahua ixtzu'ma'jāt lā' puhuan que tū' maclacasqui'n natapūchahua ixtzu'ma'jāt, lā' como tzē māpa'ksī huan ixtzu'ma'jāt, ū'tza' tzey. Tū'
camāpūchahualh. 38 Chuntza' huan tī māpūchahua ixtzu'ma'jāt, tzey tlahuamā', lā' más tzey tlahua huan a'ntīn tū' māpūchahua ixtzu'ma'jāt.
39 Huan puscāt tūlalh catimakxtekli ixkōlu' līhuan xla' huī'cus. Pero palh nīnī'ttza' ixkōlu', tzē natapūchahuapala, xmān calalh kalhatin chi'xcu' a'ntī kalhlaka'ī' ixtachihuīn
Dios. 40 Pero quit icpuhuan que más napāxuhua palh tū'tza' natapūchahua. Lā' icpuhuan que chuntza' quimāsu'ni'lh huan Espíritu Santo.

8

Huan līhua't a'ntū cā'a'ksajuī'can huan ídolos

1 Lā' chuhua'j iccāhuaniyāni' ixpālacata huan līhua't a'ntū cā'a'ksajuī'canī't ídolos. Hui'xina'n hua'nā'tit: "Quilīhuākca'n māchekxīyāuj lā' lej ka'lhīyāuj tapāstacna", hua'nā'tit. Pero quit iccāhuaniyāni': "Capāstactit que lej ka'tla' makca'tzīcan palh

xmān ka'lhīcan lhūhua' tapāstacna'". Pero a'ntū cāmaktāyayāni'
milīhuākca'n, ū'tza' lāpāxquī'can. 2 Palh chā'tin puhuan que
lej cā'tzī catūhuā, xla' tūna'j ca'tzī hua'chi tasqui'nī naca'tzī.
3 Pero palh kalhatin pāxquī' Dios, Dios ca'tzī palh xla' tapa'ksī
con Dios.
4 Lā' ixpālacata huan līhua't a'ntū' cā'a'ksajuī'canī't ídolos,
quina'n ca'tzīyāuj que huan ídolo tū' lakahuan lā' xmān
kalhatin Dios a'ntī huī' lā' xla' xalakahuan. 5 A'nan a'ntīn
cāmāpācuhuīcan dioses nac a'kapūn o nac ti'ya't. Lā' a'yuj
huancan a'nan lhūhua' dioses lā' lhūhua' māpa'ksīni'nī'n, 6 pero
para quina'n huī' xmān kalhatin quinDiosca'n lā' ū'tza' a'ntī
xaTāta'. Xla' cāmā'a'nanīlh ixlīhuāk catūhuā. Lā' quina'n
hui'lāna'uj para namāka'tlī'yāuj lā' na'a'cnīni'ni'yāuj. Lā'
para quina'n huī' xmān kalhatin Māpa'ksīni' Jesucristo lā'
xla' cācāxui'līkō' ixlīhuāk catūhuā lā' quina'n hui'lāna'uj por
ixpālacata.
7 Tū' taca'tzī huā'mā' ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī'.
Makapitzīn tapuhuan que tatlahua talaclē'i' a'xni'ca'
tahua' quinīt a'ntū lī'a'ksajuī'canī't ídolos. U'tza' tapuhuan
como xapū'la ixtataquilhpūtani' huan ídolos a'xni'ca' tūna'j
ixtakalhlaka'ī'. Lā' hasta chuhua'j chuntza' tapuhuan que
huā'mā' quinīt ixla' huan ídolo. Lā' tahuan que tū' tzey palh
hua'can como xlaca'n tūna'j xa'nca taca'tzī a'ntūn tzey lā'
a'ntūn tū' tzey. 8 Huan quinīt tū' quincāmaktāyayāni' na
ixlacapūn Dios. Palh na'icua' catūhuā, tū' más tzey ictilalh
na ixlacapūn Dios. Lā' a'yuj tū' ca'icua'lh catūhuā, pero tū'
ā'chulā' ictilalh na ixlacapūn Dios. 9 Maclacasqui'n cuenta
natlahua'yā'tit a'ntūn tlahua'pā'na'ntit por ixpālacataca'n
a'ntīn tūna'j xa'nca takalhlaka'ī' para que tū' namātlahuī'yā'tit
talaclē'i' ā'kalhatin. 10 Hui'x lej ca'tzīya' lā' palh nahuā'ya'na'
a'nlhā taquilhpūtani'can ídolos, tzēlasā' nalaktzī'nāni' kalhatin
xatā'tin a'ntīn tūna'j xa'nca ca'tzī a'ntūn tzey lā' a'ntūn tū'
tzey. Lā' como hui'x lej ca'tzīya', xla' nalīhui'lī nahua' a'ntū
a'ksajuī'canī't ídolos a'yuj na'u'cxca'tzī que tlahuamā' talaclē'i'.
11 Chuntza' mintā'tin a'ntīn tū' xa'nca kalhlaka'ī', natlahua
talaclē'i'. Lā' chuntza' natatonkopū ixpālacata a'ntū hui'x
tla'hua'ya'. Lā' Cristo nīlh ixpālacata mintā'tin. 12 Lā' chuntza'
hui'x tlahuani'pā't talaclē'i' Cristo a'xni'ca' māmakchuyī'ya'
mintā'tin ixpālacata a'ntūn tzey lā' a'ntūn tū' tzey lā' chuntza'
mātlahuī'ya' talaclē'i'. 13 Por eso palh natatonkopū kalhatin
quintā'tin por ixpālacata huan quinīt a'ntū icua', tū' maktin
ictihua'lh quinīt.

9

A'ntūn tzē ixtatlahua apóstoles

1 Ca'tzīyā'tit que quit apóstol lā' quit libre. ¿Chu tū' iclak-
tzī'nī't quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo? Lā' quit iccāmāsu'ni'ni'
a'nchī Dios quilīmāmacū'nī't lā' ū'tza' līkalhlaka'ī'tit. 2 A'yuj na
ixlacapūnca'n ā'makapitzīn quit tū' apóstol, pero hui'xina'n tūla
catihua'ntit hua'chi xlaca'n. Como hui'xina'n kalhlaka'ī'tit
a'xni'ca' iccāmāsu'ni'ni' ixtachihuīn Dios, chuntza' lītasu'yu que
quit apóstol.

3 A'xni'ca' qui'a'ksa'ncan, ictamaktāya lā' chuntza'
iccākalhtī: 4 ¿Chu tū' līmakuan palh naquintamāhuī' a'ntī
iccāmāsu'ni'? 5 ¿Chu tū' icka'lhī talacasqui' para na'ictlahua
chu a'cxtim hua'chi ā'makapitzīn apóstoles a'xni'ca' icmāsu'yu
ixtachihuīn Dios? Chā'tunu' nalē'n ixpuscāt a'xni'ca' na'a'n
chuxalhā para namāsu'yu ixtachihuīn Dios. Chuntza'
tatlahua ā'makapitzīn apóstoles lā' huan ixtā'timīn Jesús lā'
nā Pedro. 6 ¿Chu xmān quit lā' Bernabé tūla iccāmakxtekāuj
naquincātamāhuī'yāni'? ¿Chu maclacasqui'n xmān quina'n
icscujāuj para na'icmāpalayāuj quilīhua'tca'n? 7 A'ntī a'n
ixpūtropa, ¿chu tū' māpalacan? A'ntī cha'n pūlactin tacha'ni'
xla' tzē nahua' ixtō'ca't. A'ntī cāmaktaka'lha huan borrego,
xla' nahua' xaquinīt. 8 A'ntū iccāhuaniyāni' tū' xmān
ixtapāstacna'ca'n chi'xcuhuī'n. Nā chuntza' huan na ixley
Moisés. 9 Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nlhā
huanican ley:

Tū' camā'kānkanu' ixbosal mi'animalh a'ntū lacchi'ntamā'
huan trigo a'ntū lītlahuacan harina.

Namakxteka' nahua'.

Tū' xmān por ixpālacata huan animal hualh Dios chuntza'.
10 Nā hualh ū'tza' por quimpālacataca'n porque a'ntī cuxtu lā'
a'ntīn cha'n chu a'cxtim taka'lhīmā'na hasta a'xni'ca' nalana'n
lā' natahua' xatza'ktza'. 11 Palh quina'n iccāmāsu'ni'yāni'
ixtachihuīn Dios a'ntūn tāyani' para pō'ktu, ¿chu ka'tla'
catūhuā palh naquilātā'ī'yāuj macsti'na'j a'ntū hui'xina'n
ka'lhīyā'tit lā' a'ntūn tū' tāyani' para pō'ktu? 12 Lā' palh
cāmālacpitzini'yā'tit ā'makapitzīn mimākalhtō'kē'ni'ca'n, līhua'ca'
ixquilāmālacpitzini'uj quina'n. Quina'n más icka'lhīyāuj
talacasqui'. Pero quina'n tū' maktin iccāsqui'ni'ni' para que
i'xquilāmālacpitzini'uj.

Mejor quina'n ictāyani'uj ixlīhuāk para que tū' na'a'nan nīn
tuntū' a'ntūn tzē nacāmāmakchuyī huan a'ntī natakalhlaka'ī'
xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo. 13 ¿Chu tū' ca'tzīyā'tit
que a'ntīn tamaktāyana'n nac xaka'tla' ixlītokpānca'n israelitas
xlaca'n natahua' a'ntū līmincanī't nac lītokpān? Lā' a'ntī
natamaktāyana'n nac altar xlaca'n nā natahua' macsti'na'j
a'ntū a'ksajuī'nincanī't nac altar. 14 Lā' hua'chilh chuntza'
huan mākalhtō'kē'ni'. A'ntīn tasca'tmā'na ixtachihuīn Dios
natamāhuī' a'ntīn cāmāsu'ni'mā'. Chuntza' māpa'ksīni'lh

huan Māpa'ksīni'. 15 Pero quit tū' iccāsqui'ni'nī'ta'ni'
naquilāmaxquī'yāuj a'ntū icmaclacasqui'n. Lā' nīn quit tū'
iccātzo'knuni'mā'ni' para que natzucuyā'tit naquilāmaxquī'yāuj
a'ntū icmaclacasqui'n. Mejor xa'icnīlh lā' tū' naquimaklhtīcan
quilīka'tla'jca'tzīn. U'tza' iclīka'tla'jca'tzī que tū' maktin
tasqui'nī naquilāmaxquī'yāuj nīn tuntū'.

16 Pues a'yuj icmāsu'yu ixtachihuīn Dios, tūla iclīka'tla'jca'tzī
porque chuntza' quilīmāmacū'ca. Lā' icxantila palh tū'
na'icmāsu'yu ixtachihuīn Dios. 17 Palh xa'icmāsu'yulh ixtachi-
huīn Dios porque chuntza' quintapuhuān, quintapāxuhuān
ixlanī't hua'chi quintatlaj. Pero maclacasqui'n na'icmāsu'yu
ixtachihuīn Dios como ū'tza' quilīmāmacū'ca. 18 ¿Tuchū quin-
tatlaj? U'tza' huā'mā: Libre quit lā' tū' iccāmāta'jīyāni' a'xni'ca'
iccāmāsu'ni'yāni' ixtachihuīn Dios a'yuj tzē xa'iccāsqui'ni'ni'
catūhuā.
19 Tū' iclaclē'ni' nīn tintī'yā chi'xcu' lā' chuntza' nīn tintī'yā
chi'xcu' tzē naquimāpa'ksī. Chuntza' libre quit. Pero
iclanī't hua'chi ixtasācua'ca'n ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't para
que naquintakaxmata a'xni'ca' na'iccāmāsu'ni' ixtachihuīn
Dios lā' natakalhlaka'ī'. 20 Na ixlaclhpu'nanca'n israeli-
tas quit iclatā'kchokolh hua'chi israelita para que natakalh-
laka'ī'. Lā' para a'ntīn tatlōkentaxtūcu'tun a'ntū huan na ix-
ley Moisés quit iclatā'kchokolh hua'chilh xa'ictlōkentaxtūcu'tulh
a'ntū huan huan ley, a'yuj quit icca'tzī que tū' maclacasqui'n
na'ictlōkentaxtū a'ntū huan huan ley. Chuntza' tzēlasā'
na'iccāmākalhlaka'ī'nī xlaca'n a'ntīn tatlōkentaxtūcu'tun a'ntū
huan ixley Moisés. 21 Para a'ntīn tū' talakapasa ixley Moisés
quit iclatā'kchokolh hua'chi xlaca'n. Porque a'yuj tū' macla-
casqui'n na'ictlōkentaxtū a'ntū huan ixley Moisés, macla-
casqui'n na'ictlōkentaxtū a'ntū huan ixlīmāpa'ksīn Cristo.
Lā' chuntza' tzēlasā' na'iccāmākalhlaka'ī'nī ixtachihuīn Dios
huan a'ntīn tū' talakapasa ixley Moisés. 22 Lā' na ixla-
clhpu'nanca'n xlaca'n a'ntīn tū' xa'nca taca'tzī a'ntūn tzey
o a'ntūn tū' tzey, iclatā'kchokolh hua'chi xlaca'n para que
tzē na'iccāmāsu'ni' xlaca'n. Lā' tzēlasā' na'iccāmākalhlaka'ī'nī
xa'nca. Hua'chi chuxatīya chi'xcu' iclatā'kchokolh para que
natakaxmata a'ntū icmāsu'yumā' lā' natakalhlaka'ī'. 23 Lā'
huāk huā' tamā'na ictlahuamā' para na'icmāsu'yu ixtachihuīn
Dios. Chuntza' ā'makapitzīn naquintatā'pāxuhua porque Dios
lej quincālakalhu'man.

24 ¿Chu tū' ca'tzīyā'tit a'ntīn tatanū nac tatu'jnu' cuenta
tatlahua a'nchī natatu'jnun porque xmān kalhatin natlaja
ixpremio? Chuntza' natlahua'yā'tit. Lej ca'a'kahuāna'ni'tit
Dios para natla'ja'yā'tit. 25 A'ntīn tanūcu'tun nac tatu'jnu'
tasqui'nī nalaktō'ka' lā' natasca'ja. Lā' huan a'ntī nat-
laja, namaxquī'can lakatin corona a'ntū palaj nascōhuan.

Pero a'ntū naquincātamaxquī'yāni' quina'n a'ntī nalīhui'līyāuj
natlahuayāuj ixtapuhuān Dios, ū'tza' natāyani' para pō'ktu.
26 Lā' ū'tza' iclīhui'līlh ictlahua ixtapuhuān Dios lā' iclīhui'līlh
na'ictlaja. Tū' chu tlakaj iclīhui'līlh ictlaja hua'chi a'ntīn tuc-
scu'tun catūhuā lā' xmān līsno'ka xa'ū'ni'. 27 Quit iclīhui'līlh
ictlahua ixtapuhuān Dios lā' quit icmāpātīnī quimacni' para
na'ictlaja lā' na'icmāpa'ksī quimacni'. Chuntza' tū' napātle'ke
que a'xni'ca' līlhūhua' na'iccāmāsu'ni' ixtachihuīn Dios lā'
māni' quit tūla ictlōkentaxtū a'ntū ixtapuhuān.

10

Tū' tzey palh taquilhpūtani'can ídolos

1 Tū' iclacasqui'n que napātza'nkā'yā'tit a'ntū cāpātle'keni'lh
quimpapna'ca'n a'ntīn tatā'a'lh Moisés. Ixlīhuākca'n
tastālani'lh huan poklhnu' a'ntū Dios cāmāpū'līni'lh. Lā'
ixlīhuākca'n tatētaxtulh huan nac mar a'ntū māpācuhuīcan
Mar Spi'nenke'. 2 Lā' como xlaca'n tastālani'lh huan poklhnu'
lā' xlaca'n catojon tatētaxtulh huan nac mar, chuntza' ū'tza'
hua'chilh ta'a'kpaxli a'ntza' lā' talalh ī'sca'txtunu'nī'n Moisés.
3 Lā' ixlīhuākca'n chu a'cxtim tahua'lh huan maná. U'tza'
huan līhua't a'ntū Dios macamilh lakalīyān. Lā' ixlīhuākca'n
chu a'cxtim talīko'tnūlh huan xcān a'ntū Dios māxtulh huan
nac chihuix. 4 Lā' huā'mā' chihuix hua'chi Cristo a'ntī
cāmaxquī'lh ixlīhuāk a'ntū ixtamaclacasqui'n chu a'nlhā na
ixtejca'n. 5 Pero a'yuj Dios xa'nca ixcāmaktaka'lha, xlaca'n
tū' tamakapāxuhualh xla' lā' ū'tza' ixcālīmāpī'tēlha huan nac
cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't huan a'ntī ixtanītēlha.

6 Lā' huā' tamā'na a'ntūn cāpātle'keni'lh quimpapna'ca'n,
huāk quincātamāsu'ni'yāni' que tū' lej catilacasqui'uj a'ntūn
tū' tzey hua'chi xlaca'n lej talacasqui'lh. 7 Makapitzīn de
xlaca'n tatatzokostani'lh huan ídolo. Lā' chuntza' tatzo'knī't
ixpālacataca'n a'ntīn tatatzokostani'lh huan ídolo:

Tachi'xcuhuī't tatahui'lalh lā' tahuā'yalh lā' tako'tnūlh.

Lā' a'xni'ca' tahuā'yankō'lh, tatzuculh talakastāna'n.

Tū' catitatzokostani'tit ídolos hua'chi xlaca'n. 8 Makapitzīn
de xlaca'n tatlahualh talākalhī'n lā' lakatin chi'chini' tanīlh
pu'xamatu'tun mil. Tū' catitlahua'tit talākalhī'n hua'chi
xlaca'n tatlahualh. 9 Makapitzīn de xlaca'n tamājiclhuī'lh Dios
lā' ū'tza' cālīlīmaknīlh huan lhūhua' lūhua'. Tū' catimājiclhuī'tit
huan Māpa'ksini' hua'chi xlaca'n tatlahualh. 10 Makapitzīn de
xlaca'n talē'ksa'nli Moisés lā' milh huan ángel a'ntī maknīni'n
lā' cāmāsputūkō'lh. Lā' hui'xina'n, tū' catitlahua'tit hua'chi
xlaca'n.

11 Ixlīhuāk a'ntū cāpātle'keni'lh xlaca'n hua'chi līmāsca'tīn
para quina'n. Lā' tzo'kui'līca para naquincātamāca'tzīnīyāni'
a'nchī natlahuayāuj quina'n a'ntī hui'lāna'uj a'xni'ca' tū' lej

makān nasputa huā'mā' quilhtamacuj. 12 Por eso huan a'ntīn
puhuan que tzey xla' lā' tū' natlahua a'ntūn tū' tzey, cuenta
catlahualh. Chu līpaclhīj tzē natlahua talaclē'i'. 13 Chuxatū
a'ntū napātle'keni'yāni' para nalīlaktzī'nāni', ū'tza' chu a'cxtim
a'ntūn tzē napātle'keni' ā'chā'tin. Lā' tzē nalīpāhua'na' Dios
porque xla' tū' catimakxtekli nalīlaktzī'nca'na' hasta que tū'tza'
tāyani'ya'. Xla' namāhuixcānīyāni' para que natāyani'ya' lā'
chuntza' nalīpūtaxtuya'.

14 Iccātzo'knuni'mā'ni' huā'mā' porque iccāpāxquī'yāni'
hui'xina'n. Cataxtunquītit de a'ntū ixla' ídolos lā' tū'
titaquilhpūtani'yā'tit. 15 Hui'xina'n tzēn pāstacna'nā'tit.
Capuhua'ntit mē'cstuca'n palh tzey o tū' tzey a'ntū
iccāhuaniyāni'. 16 A'xni'ca' hua'can Santa Cena, māstā'yāuj
pāxcatca'tzī por a'ntūn tojōma' huan nac taza. Lā' quilīhuākca'n
līko'tnūj a'ntū ixtojōma'. Lā' ū'tza', ¿chu tū' huanicu'tun que
quina'n tā'ta'a'cxtimīuj huan Cristo a'ntī maka'lh ixka'lhni'?
Lā' huan pāntzi a'ntū che'keuj lā' hua'uj nā ū'tza' huanicu'tun
que tā'ta'a'cxtimīuj huan Cristo porque quilīhuākca'n hua'uj
ixmacni'. 17 Lā' como xmān mactin pāntzi a'ntū mālacpitzican,
chuntza' quilīhuākca'n a'ntīn tapa'ksīyāuj con Cristo quina'n
hua'chi chu lakatin macni' lauj porque quilīhuākca'n hua'uj
huanmā' pāntzi.

18 Capāstactit a'nchīn tatlahua huan a'ntīn cāmāpacuhuīcan
israelitas. A'xni'ca tahua' huan quinīt a'ntū lē'ksajuī'nincanī't
nac altar, tā'ta'a'cxtimī Dios porque huan altar ixla' Dios.
19 ¿Tuchū icmāsu'yumā'? ¿Chu icuanicu'tun que huan ídolo
ka'lhī ixtapalh o ixlē'ksajna' huan ídolo ka'lhī ixtapalh?
20 Tū' chuntza' iccāhuanini'. Iccāhuanicu'tunāni' que a'ntūn
ta'a'ksajuī' huan ídolo huan antīn tū' israelitas, xlaca'n
ta'a'ksajuī'mā'na huan tūn tū' tzeyā ū'nī'n a'ntū cāmāpa'ksī
huan ko'ti'ti'. Tū' ta'a'ksajuī'mā'na Dios. Lā' quit tū'
iclacasqui'n natā'ta'a'cxtimī'yā'tit huan ko'ti'ti'. 21 Palh
xa'nca kalhlaka'ī'yā'tit, tūla catipūko'tnu'ntit huan ixtazaca'n
Māpa'ksīni' nac huan Santa Cena lā' nā ixtazaca'n huan
ídolos. Nīn tūla catihuā'yantit na ixmesa Māpa'ksīni' nac huan
Santa Cena lā' nā na ixmesaca'n huan ídolos. 22 ¿Cha tzēlasā'
mājiclhuīcu'tunā'tit huan Māpa'ksīni'? Quina'n tū' līhua'ca'
māpa'ksīni'nāuj que xla'.

Nacāpāstacāuj ā'makapitzīn

23 Tzē tlahuacan chuxatū catūhuā pero makapitzīn catūhuā
tū' tzey. Tzē tlahuacan chuxatū catūhuā pero a'nan catūhuā
a'ntūn tū' cāmaktāya a'ntīn takalhlaka'ī' ixtachihuīn Dios.
24 Tū' catipuhua'ntit pō'ktu: “¿Tuchū más tzey para quit?” Nā
napuhua'nā'tit: “¿Tuchū más tzey para ā'chā'tin?”

25 A'xni'ca' tamāhua'ya' quinīt nac lītamāuj, tū'
catikalhasqui'nī'ni' palh a'ksajuī'canī't ídolo. Tzē nahua'ya'
lā' tū' a'chī' catipu'hua'nti. 26 Porque Dios tlahualh huan
quilhtamacuj lā' ixlīhuāk a'ntū a'nan huā'tzā'.
27 Palh kalhatin mi'amigo tū' kalhlaka'ī' ixtachihuīn
Dios lā' kantāyayāni' lā' palh pincu'tuna' na ixchic, cahua't
chuxatū a'ntū namaxquī'ca'na'. Lā' tū' cakalhasqui'nī'ni' palh
a'ksajuī'canī't huan ídolo. 28 Pero palh kalhatin ixuanini':
“Huā'mā' quinīt lē'ksajuī'canī't ídolo”, tū' catihua't por
ixpālacata a'ntī māca'tzīnī'ni'. Chō'la xla' puhuan que tūla
hua'can. Hui'x ca'tzīya' que tū' a'chī' nala'ya' palh nahua'ya';
pero antī māca'tzīnīni', xla' tū' ca'tzī. 29 U'tza iclīhuanini' que
tū' cahua't por ixpālacata a'ntī māca'tzīnīyāni'.
Kalhatin tzē nakalhasqui'nīni'n: “¿A'chī' cuenta
xa'ictlahualh a'ntū puhuan ā'chā'tin ixpālacata a'ntūn
tzey lā' a'ntūn tū' tzey a'xni'ca' quit ictlahuacu'tun
catūhuā? 30 Palh pū'la na'icmaxquī' pāxcatca'tzī Dios
a'xni'ca' na'icua' chuxatūyā catūhuā, ¿a'chī' quilē'ksa'ncan
ixpālacata a'ntū iclīmaxquī'nī't pāxcatca'tzī Dios?” Chuntza' tzē
nakalhasqui'nīni'n. 31 Chuntza' chuxatū a'ntū natlahua'yā'tit,
ū'tza' natlahua'yā'tit para que ā'makapitzīn natamācā'tanī
Dios. A'xni'ca' huā'ya'mpā'na'ntit lā' a'xni'ca' ko'tnu'nā'tit,
natlahua'yā'tit para que ā'makapitzīn natamācā'tanī Dios.
32 Tū' titlahua'yā'tit nīn tuntū' antūn tzē nacāmāmakchuyī
israelitas nīn griegosnu' nīn xlaca'n a'ntīn tatā'tapa'ksī
con Dios. 33 Lā' quit iccālīmakapāxuhuacu'tun ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't chuxatū ictlahuamā'. Tū' icputzamā' xmān
a'ntūn tzey para quit; nā icputzamā' a'ntūn tzey para
ā'makapitzīn para que tzē natakalhlaka'ī' ixtachihuīn Dios
lā' nacāmāpūtaxtūcan.

11

1 Caquilāmaksca'tui chu a'cxtim hua'chi quit icmaksca'tli
Cristo.

Ixpālacata huan puscan a'nlhān tlī'can

2 Chuhua'j quintā'timīn, lej tzey a'nchī hui'xina'n
quilāpāstacāuj lā' tlōkentaxtūyā'tit a'ntū iccāmāsu'ni'nī'ta'ni'.
3 Lā' iclacasqui'n que naca'tzīyā'tit que Cristo cāmāpa'ksī
chā'tunu' chi'xcu'; lā' huan a'ntī xakōlu' māpa'ksī ixpuscāt; lā'
Dios māpa'ksī Cristo. 4 A'xni'ca' huan chi'xcu' kalhtō'ka'mā'
o līchihuīna'mā' catūhuā a'ntū Dios māsu'ni'lh lā' palh tū'
tā'kxtu ixtā'knu', xla' tū' a'cnīni'ni' ixMāpa'ksīni'. 5 A'xni'ca
huan puscāt kalhtō'ka'mā' o līchihuīna'mā catūhuā a'ntū Dios
māsu'ni'lh, tasqui'nī natamūtlapa. Palh tū' natamūtlapa huan
puscāt, tamāxani' xa'cstu lā' chu a'cxtim hua'chilh tamūxui'ca.

6 Palh kalhatin puscāt tū' tamūtlapacu'tun, cakoksitca;
lā' como līmāxana' takoksita o tamūxui'ca huan puscāt,
catamūtlapalh. 7 Por ixpālacata a'ntūn tlahua huan chi'xcu',
tzē namāka'tlī'can Dios lā' por ixpālacata a'ntūn tlahua huan
puscāt, na'a'cnīni'ni'can ixkōlu'. 8 Dios tū' tlahualh chi'xcu'
de huan puscāt, pero lītlahualh puscāt ixtāpāchā'xta huan
chi'xcu'. 9 Chuntza' Dios tū' tlahualh chi'xcu' por ixpālacata
puscāt pero tlahualh puscāt por ixpālacata chi'xcu'. 10 U'tza'
lītasqui'nī que huan puscāt natamūtlapa. Chuntza' a'cnīni'ni'
ixkōlu' lā' huan ángeles. 11 Pero na ixlacapūn Dios, huan
chi'xcu' lā' huan puscāt chu a'cxtim, lā' talāmaclacasqui'n
chā'tunu'. 12 Huan xapū'la puscāt Dios māxtulh de na
ixtāpāchā'xta huan chi'xcu' lā' chuhua'j xachi'xcu' ska'ta'
lacatuncuī por puscāt. Lā' Dios, xla' mā'a'nanīlh ixlīhuāk
catūhuā a'ntū a'nan.
13 Hui'xina'n mē'cstuca'n calīhui'lī'tit. ¿Chā puhua'nā'tit
minī'ni' palh huan puscāt nakalhtō'ka' lā' tū' mūtlapacan?
14 ¿Chu tū' līmāxana' palh pūlhmā'n ixya'j huan chi'xcu'? 15 Lā'
huan puscāt līka'tla'jca'tzī ixya'j xapūlhmā'n. U'tza' lītamūtlapa.
16 Palh chā'tin lē'ksa'ncu'tun ixpālacata huan tamūtlapacan,
nahuaniyā'tit: “Quina'n iclīsmanīnī'ta'uj que huan puscan
natatamūtlapa a'xni'ca' takalhtō'ka'mā'na”, nahuaniyā'tit. Lā'
chuntza' līsmanīcan chuxalhā mācā'tanīcan Dios.

Tlahuaca a'ntūn tū' līmakuan nac huan Santa Cena

17 Chuhua'j iccālacaquilhnīyāni' lā' ixpālacata huā'mā':
A'xni'ca' takēstokā'tit, tlahua'yā'tit a'ntūn tū' līmakuan
lā' a'ntūn tū' lālīmaktāya'yā'tit. 18 Xapū'la iccāhuaniyāni'
que quihuanica que a'xni'ca' takēstokā'tit, hui'xina'n
talacpitziyā'tit na milaclhpu'nanca'n. Lā' macsti'na'j
ickalhlaka'ī' a'ntūn tahuan. 19 Porque tzēlasā' maclacasqui'n
natalacpitziyā'tit para que chuntza' natasu'yu tichū stu'ncua'
tamakapāxuhua Dios. 20 A'xni'ca' takēstokā'tit, tasu'yu palh tū'
hua'pā'na'ntit ixCena huan Māpa'ksīni'. 21 Porque pō'ktu
a'xni'ca' hui'xina'n hua'yā'tit, chā'tunu' palaj tayayā'tit
milīhua'tca'n a'ntū līta'nā'tit. Lā' chuntza' kalhatin a'ntīn tū'
ka'lhī, xla' natzi'ncsa lā' ā'kalhatin naka'sa lā' hasta naka'chī.
22 ¿Chu tū' ka'lhīyā'tit minchicca'n a'nlhā tzē nahuā'ya'nā'tit
lā' nako'tnū'nā'tit? Tū' tzey a'nchī tlahua'pā'na'ntit porque
chuntza' cāmaka'nā'tit huan ā'makapitzīn a'ntīn takalhlaka'ī' lā'
tatakēstoknī't. Lā' cāmāmāxa'nī'yā'tit huan a'ntīn tū' taka'lhī
ixlīhua'tca'n. ¿Chichū na'iccāhuaniyāni' que lej tzey a'nchī
tlahua'yā'tit? Tū' icticāhuanini', nīn maktin.

Ixpālacata huan ixCena huan Māpa'ksīni'
Mt. 26.26-29; Mr. 14.22-25; Lc. 22.14-20

23 Quit iccāmāsu'ni'ni' a'ntū quimāsca'tīlh huan Māpa'ksīni' lā' ū'tza' huā'mā'. Māni' huanmā' tzī'sa a'xni'ca' ixmacamāstā'mā'ca para namaknīcan, huan Māpa'ksīni' Jesús tayalh pāntzi a'xni'ca' ixtahuā'yamā'na. 24 Lā' māstā'lh pāxcatca'tzī para huan pāntzi lā' che'kelh lā' mālacpitzilh lā' cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:

Catē'tit lā' cahua'tit.
Huā'mā' quimacni' a'ntū icmacamāstā' por mimpālacataca'n.
Nahua'yā'tit chuntza' hua'chi hua'yāuj chuhua'j para naquilālīpāstactēlhayāuj.

25 Lā' chu a'cxtim tlahuani'lh huan taza a'xni'ca' tahuā'yankō'lh. Tayalh lā' māstā'lh pāxcatca'tzī lā' cāhuanilh:

A'ntū tojōma' nac huā'mā' taza ū'tza' xasāsti' ixtamālacnūn Dios lītaxtu a'ntū līlacāxtlahuaca quinka'lhni'.
Napūko'tnū'nā'tit chuntza' hua'chi pūko'tnū'nāuj chuhua'j para naquilālīpāstactēlhayāuj.

Chuntza' cāhuanilh. 26 Makatunu' nahua'yā'tit chuntza' huā'mā' pāntzi lā' napūko'tnū'nā'tit chuntza' huā'mā' taza, namālacstū'ncā'tit a'nchī nīlh huan Māpa'ksīni' por quimpālacataca'n. Chuntza' catlahua'tit hasta a'xni'ca' nataspi'ta huan Māpa'ksīni'.

A'nchī līmakuan hua'can huan Santa Cena

27 Lā' chuxatī nahua' huā'mā' pāntzi lā' chuxatī napūko'tnūn
huā'mā' taza, catlahualh a'nchīn tasqui'nī. U'tza' huanicu'tun
que tasqui'nī que xa'nca nalatā'kchoko na ixlacapūn Dios.
Lā' palh tū', nalakmaka'ncan ixmacni' lā' ixka'lhni' Jesús.
28 Maclacasqui'n que chā'tunu' a'ntī nahua' huan pāntzi
lā' napūko'tnūn huan taza pū'la napuhuan palh xa'nca
latā'kchokomā' na ixlacapūn Dios. Lā' palh tū', pū'la casqui'nli
tamāsputūn lā' chuntza' tzē nahua' huan pāntzi lā' tzē
napūko'tnūn huan taza. 29 Porque huan a'ntī nahua' huan
pāntzi lā' napūko'tnūn huan taza lā' palh tū' māchekxī a'ntūn
tlahuamā', xla' makstatlahuacan xa'cstu. Xla' tū' ca'tzī que
huā'mā' līhua't hua'chi ixlaktapalh ixmacni' lā' ixka'lhni'
huan Māpa'ksīni'. Hui'xina'n tū' cuenta tlahua'yā'tit a'ntū
huanicu'tun ixCena huan Māpa'ksīni'. 30 U'tza' lhūhua' na
milaclhpu'nanca'n tū' lactli'hui'qui lā' ū'tza' talī'ī'tza'ca'n lā'
ā'makapitzīn tanīlh. 31 Palh quina'n ixpuhuáuj: "¿Chā xa'nca
iclatlā'huan na ixlacapūn Dios o tū'?" palh chuntza' ixpuhuáuj,
tū' ixquincātacastigarlīni'. 32 Dios cuenta quincātlahuayāni'
lā' quincācastigarlīyāni' para que nasca'tāuj. Lā' chuntza' tū'
cati'a'uj nac pūpātīn hua'chi xlaca'n a'ntīn tū' takalhlaka'ī'
ixtachihuīn Dios.
33 Quintā'timīn, a'xni'ca' natakēstokā'tit para nahuā'ya'nā'tit,
tū' palaj nataya'yā'tit milīhua'tca'n. Chā'tunu' cacāka'lhī'tit
ā'makapitzīn. 34 Palh tzi'ncsa kalhatin, cahuā'yalh pū'la na

ixchic. Lā' chuntza' tū' natlahua'yā'tit a'ntū mē'cstuca'n nalīlaclī'pinā'tit a'nlhā takēstokcanī't. Lā' ā'makapitzīn catūhuā na'iccālacāxtlahua a'xni'ca' na'ica'nācha'.

12

Huan ixlī'a'ksajna' Espíritu Santo a'ntūn cāmaxquī' chā'tunu' chi'xcuhuī'n

1 Chuhua'j iclacasqui'n naca'tzīyā'tit ixpālacata huan
lī'a'ksajna' a'ntū māstā' huan Espíritu Santo.

2 Ca'tzīyā'tit que a'xni'ca' tūna'j ixkalhlaka'ī'yā'tit ixtachihuīn Dios, ixcāta'a'kxokoyāni' lā' chuntza' ixcātalīmāxtuyāni' huan na ixtej Dios para natatzokostani'yā'tit ídolos. Hua'chilh ixsā'pinī'ta'ntit para nacā'a'cnīni'ni'yā'tit huan ídolos a'ntūn tūla caticāmaktāyani'.
3 Iccāmāsca'tīcu'tunāni' que huan a'ntī ka'lhī ixEspíritu Dios tūla catilakapalalh ixtacuīni' Jesús. Lā' palh tū' ixmāsu'ni'lh huan Espíritu Santo, nīn tintī' tzē ixualh que Jesús xla' ū'tza' Māpa'ksīni'.

4 Xtunc ixlī'a'ksajna' chā'tunu' chi'xcu' pero xmān kalhatin Espíritu Santo a'ntī cāmaxquī'kō'lh.
5 Lā' xtunc ixtascujūt chā'tunu' pero xmān kalhatin quiMāpa'ksīni'ca'n a'ntī scujni'mā'nauj.
6 Xtunc a'nchī chā'tunu' tatā'scuja Dios pero māni' Dios a'ntī māsu'yu ixlīmāpa'ksīn a'xni'ca' chi'xcuhuī'n tatā'scuja.
7 Tasu'yu que huan Espíritu Santo cāmaxquī' ixlīmāpa'ksīn chā'tunu' para natamaktāya ā'makapitzīn.
8 Kalhatin xa'nca ca'tzī a'nchī namāstū'nca a'ntū stu'ncua' ixpālacata Dios lā' a'nchī Dios lacasqui'n nalatā'kchokoyāuj. Lā' ā'kalhatin xa'nca ca'tzī a'nchī namāstū'nca a'nlhā jicslīhua' na ixtachihuīn Dios. Pero a'ntī cāmāsca'tīlh chā'tunu', xmān kalhatin lā' māni' ū'tza' huan Espíritu Santo.
9 Ixpālacata huan Espíritu Santo kalhatin lej līpāhuan Dios a'xni'ca' tlahua oración lā' ca'tzī que Dios namaxquī' a'ntū squi'ni'. Lā' ixpālacata Espíritu Santo ā'kalhatin tzē nacāmātzeyī huan ī'tza'ca'nī'n.
10 Kalhatin tzē natlahua lē'cnīn lā' ā'kalhatin lej tzē nahuan a'ntū Dios māca'tzīnīlh. A'kalhatin huampala tzē naca'tzī xa'nca tichū cāmāchihuīnī ā'makapitzīn, palh huan Espíritu Santo o palh huan tlajana'nī'n. A'kalhatin tzē nachihuīna'n xtunc tachihuīn a'ntūn tū' maktin chihuīna'nī't. Lā' ā'kalhatin tzē namāchekxī a'ntū huanicu'tun huan xtunc tachihuīn.
11 Ixlīhuāk huā' tamā'na catūhuā ixtascujūt ixEspíritu Dios. Lā' chu a'nchī lacasqui'n huan Espíritu Santo chu chuntza' cāmāsu'ni' chā'tunu' a'ntū natatlahua.

Quilīhuākca'n a'ntīn kalhlaka'ī'yāuj hua'chilh chu lakatin macni'

12 Kalhatunu' chi'xcuhuī'n xmān lakatin ixmacni'ca'n.
Lā' lhūhua' xalacpītzin ka'lhī quimacni'ca'n hua'chi quimacanca'n lā' quilakastapunca'n lā' quintojonca'n.

Pero ixlīhuāk huā' tamā'na chu lakatin quimacni'ca'n. Lā'
nā chuntza' quina'n lanī'tauj hua'chi xalacpītzin ixmacni'
Cristo. 13 Quilīhuākca'n a'ntīn kalhlaka'ī'yāuj ixtachihuīn
Dios, quina'n lanī'tauj hua'chi chu lakatin macni' a'xni'ca'
Dios quincāmaxquī'ni' Espíritu Santo. Quilīhuākca'n a'yuj
israelitas o griegosnu' lā' a'yuj xatatamāuj tasācua' o tū'
tasācua', quilīhuākca'n a'ntīn kalhlaka'ī'yāuj chu lakatin
lanī'tauj a'xni'ca' maklhtīni'uj huan Espíritu Santo.

14 Tāpālhūhua' xalacpītzin quimacni'ca'n. Tū' xmān
ka'lhīyāuj quimacanca'n. Nā ka'lhīyāuj quintojonca'n
lā' qui'a'ka'xko'lhca'n para natalakō' chu lakatin macni'.
15 Palh ixuanli huan tojon: “Quit tū' ixmacan huā'mā'
macni' lā' chuntza' quit tū' ixla' huan macni'”, chuntza'
tū' stu'ncua'. A'yuj chuntza' ixuanli, pero ixla'cus huan
macni'. 16 Lā' palh ixuanli huan a'ka'xko'lh: “Quit tū'
ixlakastapun huā'mā' macni' lā' chuntza' quit tū' ixla' huan
macni'”, chuntza' tū' stu'ncua'. A'yuj chuntza' ixuanli, pero
ixla'cus huan macni'. 17 ¿Chichū ixkaxmatui palh xmān
ixka'lhīuj quilakastapunca'n? Lā' ¿chichū ixlīquincalana'uj
palh quimacni'ca'n huāk a'ka'xko'lh ixlalh? 18 Ixlakta
quimacni'ca'n chu a'nchī Dios cātlahualh. Lā' xla' cācāxtlahualh
chu a'nchī xla' lacasqui'lh con ixlīhuāk huan xalacpītzin.
19 Palh huāk quimacni'ca'n ixlalh cahuā xmān lakatin
xalacpītzin hua'chi a'ka'xko'lh, ¿chichū ixlītaxtucha' lakatin
macni'? 20 Chuntza' lhūhua' ixlacpītzin quimacni'ca'n pero
xmān lakatin macni' lanī't.

21 Chuntza' huan lakastapun tūla catihuanilh huan macan:
“Hui'x tū' icmaclacasqui'nāni'”. Lā' nīn huan a'kxāk tūla
catihuanilh huan tojon: “Hui'x tū' icmaclacasqui'nāni'”.
22 A'yuj tū' a'cxtim tasu'yu ixlītli'hui'qui lakatunu' xalacpītzin
quimacni'ca'n pero chu a'cxtim tatasqui'nī chā'tunu'.
23 Huī' na quimacni'ca'n a'nlhā tū' līmakuan tasu'yu. Lā'
xa'nca lhakā'nanāuj pō'ktu. Chuntza' xa'nca maktaka'lhāuj
lā' a'cnīni'ni'yāuj a'nlhā līmāxana' tasu'yu. 24 Lā' a'nlhā
tū' līmāxana' tasu'yu, tū' lej cuenta tlahuayāuj. Lā'
Dios xa'nca cāxtlahualh ixlīhuāk quimacni'ca'n para que
na'a'cnīni'ni'yāuj a'nlhā huancan que tū' lej tasqui'nī.
25 Lā' tūla cāmāxtunquīcan xalacpītzin quimacni'ca'n pero
huan xalacpītzin talāmaktāya. Chuntza' quintojonca'n lā'
quimacanca'n lā' quilakastapunca'n talāmaktāya. 26 Lā'
a'xni'ca' tatakāhuī' quintojonca'n o quimacanca'n, ixlīhuāk
quimacni'ca'n tatā'pātīni'n. Lā' palh na'a'cnīni'ni'can
quintojonca'n o quimacanca'n, tatā'pāxuhua ixlīhuāk
quimacni'ca'n.

27 Chuhua'j hui'xina'n hua'chi xalacpītzin ixmacni'

Cristo lā' maclacasqui'n chā'tunu' nalāmaktāya'yā'tit.
Chā'tunu' ka'lhī'yā'tit mintascujūtca'n. 28 Lā' kalhatunu'
a'ntīn takalhlaka'ī' ixtachihuīn Dios, xla' cāmaxquī'lh
chā'tunu' ixtascujūtca'n. Xapū'la Dios cāhui'līlh makapitzīn
ixlī'apóstolca'n a'ntī más ixtatasqui'nī lā' ixlīmaktu'
cāhui'līlh ixlī'a'cta'sana'nī'nca'n lā' ixlīmaktu'tun cāhui'līlh
ixlīmākalhtō'kē'ni'nī'nca'n. Nā Dios cāhui'līlh ā'makapitzīn
a'ntīn tzē natatlahua lē'cnīn lā' cāhui'līlh ā'makapitzīn a'ntīn
tzē natamātzeyī ī'tza'ca'nī'n. Nā ā'makapitzīn cāhui'līlh para
natamaktāyana'n lā' ā'makapitzīn cāhui'līlh para natala
xapuxcu' huan a'ntīn takalhlaka'ī'. Lā' cāhui'līlh huampala
ā'makapitzīn a'ntīn tzē natachihuīna'n xtunc tachichuīn.
29 ¿Chu ixlīhuākca'n talanī't apóstoles? ¿Chu ixlīhuākca'n talanī't
a'cta'sana'nī'n? ¿Chu ixlīhuākca'n talanī't mākalhtō'kē'ni'nī'n?
¿Chu ixlīhuākca'n natatlahua lē'cnīn? Tū' maktin nala
chuntza'. 30 Lā' ixlīhuākca'n tūla natamātzeyīni'n. Lā'
ixlīhuākca'n tūla natachihuīna'n xtunc tachihuin. Lā' nīn
ixlīhuākca'n tūlalh catitahualh a'ntū huanicu'tun huan xtunc
tachihuīn. 31 Lej caputza'tit a'nchī naka'lhī'yā'tit huan
lī'a'ksajna' a'ntū más tzey. Lā' na'iccāmāsu'ni'yāni' a'ntū
scana'nca' más xatzey.

13

Ixpālacata huan tapāxquī'n

1 Palh ixchihuīna'uj tāpālhūhua' tachihuīn lā' nā hua'chi
ángeles tachihuīna'n, chu tlakaj ixtlahuáuj palh tū'
ixcāpāxquī'uj ā'makapitzīn. Quintachihuīnca'n talanī't
hua'chi līcā'n a'ntū xmān sā'nan o mā'katzincsīni'n palh tū'
cāpāxquī'yāuj ā'makapitzīn. 2 Lā' a'yuj xa'nca ixlīmāstū'ncni'uj
ixtachihuīn Dios por ixlīmāpa'ksīn Espíritu Santo, lā' a'yuj
ixmāchekxīuj huan tapāstacna' a'ntūn tatzē'knī't, lā' palh
ixca'tzīkō'uj tāpālhūhua' catūhuā, ū'tza' tū' ixquincāmaktāyani'
nīn tuntū' palh tū' ixcāpāxquī'uj ā'makapitzīn. Lā' huampala
palh lej ixlīpāhuáuj Dios lā' ixca'tzīuj que tzē ī'squi'ni'uj que
camālacsijli lakatin kēstin lā' ixtalacsijli, tuntū' quintapalhca'n
palh tū' ixcāpāxquī'uj ā'makapitzīn. 3 Palh ixcāstā'kō'uj ixlīhuāk
a'ntū ka'lhīyāuj para que ixcāmālacpitzini'uj a'ntīn cāsputni'
ixlīhua'tca'n lā' palh ixmacamāstā'uj quimacni'ca'n para que
naquincātalhcuyuyāni', chu tlakaj ixtlahuáuj huā' tamā'na
palh tū' ixcāpāxquī'uj ā'makapitzīn.

4 Huan a'ntī cāpāxquī' ā'makapitzīn lej natāyani' lhūhua'
lā' tū' na'a'kchā'n. Xla' lej nalakalhu'manīni'n lā' tū' a'chī'
catipuhualh a'yuj ā'makapitzīn más taka'lhī. Nā xla' tū'
ka'tla'jca'tzī lā' tū' ixa'cstu napuhuan palh lej tzey xla'. 5 Huan
a'ntī lej cāpāxquī' ā'makapitzīn tū' natlahua a'ntūn tū' līmakuan
nīn tū' lej nacālakla lhūhua' catūhuā xmān para ū'tza' ixa'cstu.

Xla' tū' palaj na'a'kchā'n lā' tū' natapalāna'ni'cu'tun a'ntū
tlahuani'canī't a'ntūn tū' tzey. 6 Nā xla' tū' nalīpāxuhua
a'xni'ca' tlahuacan a'ntūn tū' tzey pero nalīpāxuhua a'xni'ca'
tlahuacan a'ntū xatzey. 7 Huan a'ntī cāpāxquī' ā'makapitzīn,
xla' natāyani'kō' chuxatū napātle'keni'. Lā' napuhuan que tzey
ā'makapitzīn lā' tū' palaj nacā'a'ksa'ncu'tun. Xla' napuhuan que
ā'calīstān natatlahua a'ntūn tzey. Lā' a'yuj napātīni'n, pero tū'
catimakxtekli nacāpāxquī' ā'makapitzīn.
8 Huan tapāxquī'n tū' maktin catisputli. Nasputa ixtachi-
huīn huan a'ntī māstū'nca ixtachihuīn Dios. Nā natasputa
huan tāpālhūhua' tachihuīn a'ntū a'nan nac quilhtamacuj.
Nasputa ixlīhuāk a'ntū chi'xcuhuī'n tzē nataca'tzī. 9 Porque tū'
ketzī a'nchī ca'tzīyāuj chuhua'j lā' tū' ketzī a'nchī māstū'ncāuj
chuhua'j ixtachihuīn Dios. 10 Namin lakatin chi'chini' a'xni'ca'
naca'tzīkō'yāuj ixlīhuāk lā' a'xni'ca' tū'tza' namaclacasqui'nāuj
a'ntū ca'tzīyāuj chuhua'j lā' a'ntūn tū' ketzī.
11 A'xni'ca' ti'na'jcus ka'hua'chu xa'icuanī't, hua'chi
ka'hua'chu xa'icchihuīna'n. Lā' hua'chi ka'hua'chu
xa'icpuhuan lā' xa'icpāstacna'n. A'xni'ca' ictachi'xcuhuī'lh,
icmakxtekli a'nchī xa'icuanī't quilīka'hua'chu. 12 Chuhua'j tū'
xa'nca lakapasāuj Dios, xmān hua'chilh ixlaktzī'nui ixmāspilēk
nac slamama līcā'n. Namin lakatin chi'chini' a'xni'ca'
nalaktzī'nāuj Dios calacan. Chuhua'j macsti'na'j ca'tzīyāuj
a'nchī huanī't Dios; pero a'xni'ca' namin huanmā' chi'chini',
nalakapasāuj Dios hua'chi xla' quincālakapaskō'yāni'.
13 Chuntza' lakatu'tun catūhuā a'ntūn tasqui'nī para pō'ktu
lā' ū'tunu'n huā' tamā'na. Tasqui'nī nalīpāhuanāuj lā'
nakalhlaka'ī'yāuj Dios; tasqui'nī napuhuanāuj que Dios
natlōkentaxtū a'ntū huanī't; lā' tasqui'nī nacāpāxquī'yāuj
ā'makapitzīn. Pero a'ntū līhua'ca' tasqui'nī, ū'tza' cāpāxquī'yāuj
ā'makapitzīn.

14

Ixpālacata chihuīna'ncan huan xtunc tachihuīn

1 Calē'capintit a'nchī nacāpāxquī'yā'tit ā'makapitzin lā' lej
calacasqui'ntit huan lī'a'ksajna' a'ntū māstā' huan Espíritu
Santo. Lakatin ixlī'a'ksajna' a'ntū māstā' huan Espíritu Santo,
ū'tza' tzē xa'nca māstū'nccan ixtachihuīn Dios. Līhua'ca'
calacasqui'ntit huā'mā' lī'a'ksajna' que ā'makapitzīn. 2 A'xni'ca'
kalhatin chihuīna'n xtunc tachihuīn a'ntūn tū' sca'tnī't, xla'
xmān tā'chihuīna'mā' Dios lā' tū' cātā'chihuīna'mā' chi'xcuhuī'n
como tintī' namāchekxī. Huan Espíritu Santo māchihuīnī
pero tintī' ca'tzī a'ntū huanicu'tun. 3 Pero a'ntī māstū'nca
ixtachihuīn Dios por ixlīmāpa'ksīn Espíritu Santo, xla'
cātā'chihuīna'n chi'xcuhuī'n para nacāmāsu'ni' lā' nacāmaktāya
lā' nacāmāhuixcānī. 4 A'ntī chihuīna'n xtunc tachihuīn a'ntūn

tū' sca'tnī't, ū'tza' xmān tahuixcānī ixa'cstu. Pero a'ntī māstū'nca ixtachihuīn Dios, ū'tza' cāmāhuixcānī ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī'.

5 Iclacasqui'n que milīhuākca'n ixchihuīna'ntit xtunc tachi-
huīn a'ntūn tū' ī'sca'tnī'ta'ntit. Pero līhua'ca' iclacasqui'n ixmāstū'nctit ixtachihuīn Dios. Līhua'ca' tasqui'nī huan a'ntī māstū'nca ixtachihuīn Dios que a'ntī xmān chihuīna'n xtunc tachihuīn lā' tūla nahuan a'ntū huanicu'tun huan xtunc tachihuīn. Xmān palh tzē nahuan a'ntū huanicu'tun huan tachihuīn lā' chuntza' nacāmaktāya ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī', xmān chuntza' tzey palh nachihuīna'n xtunc
tachihuīn a'ntūn tū' sca'tnī't. 6 Palh na'ica'nācha' lā' ic-
chihuīna'n xtunc tachihuīn, ¿chichū na'iccālīmaktāyayāni'? Palh tū' na'iccāhuaniyāni' a'ntū Dios quimāsu'ni'lh o a'ntū icca'tzī ixpālacata Dios, ¿chichū na'iccālīmaktāyayāni'? Lā' palh tū' na'iccāmāstū'ncni'yāni' ixtachihuīn Dios o palh tū' iccāmāsu'ni'yāni', ¿chichū na'iccālīmaktāyayāni'?

7 A'xni'ca' skoli'can lā' axni'ca' sla'knancan, kaxmatāuj a'nchī sā'nan. Pero palh tū' xa'nca skoli'can, tūla māchekxīcan.
8 Lā' palh tū' xa'nca skoli'can con huan trompeta, huan tropa tū' catimāchekxīlh lā' tū' catitā'kaquī'lh lā' tū' catitacāxli para
nalata'la. 9 Lā' chuntza' hui'xina'n. Palh tūla kaxmatcan
xa'nca mintachihuīnca'n, ¿chichū nalīmāchekxīcan? Nala
hua'chi palh xmān nachihuīna'nā'tit cā'ū'nī'n. 10 Tāpālhūhua'
tachihuīn chihuīna'ncan nac cā'quilhtamacuj lā' chā'tunu' māchekxī a'ntū ixtachihuīn. 11 Pero palh tūla icmāchekxī
ixtachihuīn ā'kalhatin, quit iclanī't hua'chi makatiyāti' para xla' lā' xla' makatiyāti' para quit. 12 Lā' hui'xina'n
como lej cālē'capinā'tit huan tamā'na lī'a'ksajna' a'ntū māstā' huan Espíritu Santo lā' calacasqui'ntit que nacāmaxquī'yāni' huan tamā'na lī'a'ksajna' a'ntū más xatzey. Lā' ū'tza' a'ntū cāmāhuixcānī a'ntīn takalhlaka'ī'.

13 Chuntza' huan a'ntī nachihuīna'n xtunc tachihuīn a'ntūn tū' sca'tnī't, casqui'ni'lh Dios para que tzē
namāsu'yu a'ntū huanicu'tun. 14 Palh xtunc quintachihuīn a'xni'ca' ickalhtō'ka'mā', xmān quilīca'tzīn māchekxī. Tū' scujmā' quintapāstacna' lā' nīn tintī' icmaktāyamā'.
15 ¿Chichū nalīla? Na'iclīkalhtō'ka' quilīca'tzīn lā' nā na'iccāmāscujū quintapāstacna' para que na'iccāmaktāya huan a'ntīn takaxmatmā'na. Na'iclītlī' quilīca'tzīn lā' nā na'iclītlī' quintapāstacna' para natamāchekxī huan a'ntīn
takaxmatmā'na. 16 Palh chihuīna'na' xtunc tachihuīn a'xni'ca' māstā'ya' pāxcatca'tzī, xmān milīca'tzīn mācā'tanīmā' Dios, lā' ā'makapitzīn tūla tamāchekxī. Lā' ¿chichū tzē nalīhuan catīhuā: “Amén”, palh tūla māchekxī a'ntū huanī'ta'? 17 Hui'x xa'nca maxquī'pā't pāxcatca'tzī Dios pero tū' maktāya'ya'
ā'chā'tin. 18 Quit tzē icchihuīna'n xtunc tachihuīn a'ntūn

tū' icsca'tnī't. Lā' icmaxquī' pāxcatca'tzī Dios que quit
līhua'ca' tzē icchihuīna'n xtunc tachihuīn que chuxatī na
milaclhpu'nanca'n.
19 Pero a'nlhā tatakēstoka huan a'ntīn
takalhlaka'ī', mejor xa'icchihuīna'lh macsti'na'j tachihuīn
a'ntū māchekxīcan lā' a'ntū nacāmāsca'tī que lhūhua' xtunc
tachihuīn a'ntūn tū' catitamaktāyalh ā'chā'tin.

20 Tū' catipuhua'ntit hua'chi camana' a'ntīn tū' tamāchekxī;
pero napuhua'nā'tit hua'chi lakska'tā'n a'ntīn tūna'j taca'tzī
tatlahua a'ntū ko'hua'jua'. Pero a'xni'ca' pāstacpā'na'ntit,
capāstacna'ntit hua'chi chi'xcuhuī'n porque xlaca'n taca'tzī
a'ntū más tasqui'nī.
21 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios que Dios
hualh chuntza:

Na'iccātā'chihuīna'n huā' tamā'na israelitas.
Na'iccāmacamin huan a'ntīn tāpātin ixtachihuīnca'n lā' a'ntī makatiyātī'n.
Lā' quit na'iccāmāchihuīnī.
Lā' nīn chuntza' tū' quintita'a'kahuāna'ni'cu'tulh huā' tamā'na israelitas.

22 Lā' chuntza' a'xni'ca' chihuīna'ncan xtunc tachihuīn
a'ntūn tū' māchekxīcan, ū'tza' nacālīmāsu'ni' ixlīmāpa'ksīn
Dios xlaca'n a'ntīn tū' takalhlaka'ī' como ū'tza' lē'cnīn. Lā'
a'xni'ca' māstū'nccan ixtachihuīn Dios por ixlīmāpa'ksīn huan
Espíritu Santo, ū'tza' cālīmāsu'ni' ixlīmāpa'ksīn Dios a'ntī
kalhlaka'ī'yā'tit.
23 Palh milīhuākca'n a'ntī kalhlaka'ī'yā'tit
ixtakēstoktit nac lakatin lugar lā' palh milīhuākca'n
ixchihuī'nā'tit xtunc tachihuīn a'ntūn tū' ī'sca'tnī'ta'ntit, lā'
palh ixtanūlh chuxatīyā chi'xcu' o a'ntīn tū' kalhlaka'ī',
¿chu tū' nahuan que chuya'yā'tit?
24 Pero palh milīhuākca'n
ixmāstū'nctit ixtachihuīn Dios lā' a'xni'ca' natanū chuxatīyā
chi'xcu' o kalhatin a'ntīn tū' kalhlaka'ī', xla' tzē namāchekxī
a'ntū māsu'yupā'na'ntit. Lā' chuntza' naca'tzī que māni' xla'
tū' tzey na ixlacapūn Dios.
25 Nā naca'tzī que tūla mātzē'kni'
Dios nīn tuntū'. Chuntza' natatzokostani' para namācā'tanī
Dios lā' namālacstū'nca: "Lej stu'ncua' que Dios huī' na
milaclhpu'nanca'n".

Ixpālacata a'nchī kalhatunu' tachihuīna'n a'xni'ca takēstokcan

26 U'tza' huā'mā' a'ntū natlahua'yā'tit a'xni'ca'
natakēstokā'tit: Chā'tunu' napuhua'nā'tit a'ntū natlī'yā'tit o
a'nlhā namāsu'yu'yā'tit na ixtachihuīn Dios. Kalhatin tzē
namāstū'nca a'ntū Dios māsu'ni'lh. Kalhatin tzē nachihuīna'n
xtunc tachihuīn a'ntūn tū' sca'tnī't o tzē namāsu'yu a'ntū
huanicu'tun huan xtunc tachihuīn. Chuxatū a'ntū tlahuacan
calalh para nacāmaktāya a'ntīn tatakēstoka.
27 Palh a'nan
a'ntī natachihuīna'n xtunc tachihuīn, catachihuīna'lh xmān
kalhatu' o kalhatu'tun lā' chā'tunu' por xlīyātna'. Lā' ca'a'nalh
kalhatin a'ntī namāsu'yu a'ntū huanicu'tun.
28 Palh tintī'

a'nan a'ntīn tzē namāsu'yu a'ntū huanicu'tun huan xtunc
tachihuīn, caca'cslalh huan a'ntīn tzē chihuīna'n huan xtunc
tachihuīn. Cachihuīna'lh xla' xa'cstu lā' con Dios lā' tū' a'nlhān
takēstokcan. 29 Lā' kalhatu' o kalhatu'tun tzē natamālacstū'nca
ixtachihuīn Dios. Lā' huan ā'makapitzīn xa'nca catakaxmatli
para que nataca'tzī palh Dios stu'ncua' cāmāsu'ni'lh huan
a'ntīn tachihuīna'n. 30 Palh huī' ā'chā'tin lā' nā Dios māca'tzīnī
xla' a'ntū namālacstū'nca, huan a'ntī chihuīna'mā'cus
tū'tza' catichihuīna'lh. Palaj nachihuīna'nkō' a'xni'ca'
tasu'yu que ā'kalhatin namālacstū'nca. 31 Chā'tunu' xlīyātna'
namā'lacstū'ncā'tit ixtachihuīn Dios. Chuntza' nacāmāsca'tīcan
ixlīhuākca'n lā' nacāmāhuixcānīcan ixlīhuākca'n. 32 Huan
a'ntī mālacstū'ncmā' ixtachihuīn Dios por ixlīmāpa'ksīn
Espíritu Santo, xla' tzē naquilhca'csla a'xni'ca' ca'tzī que
Dios namāchihuīnī ā'chā'tin. 33 Dios lacasqui'n a'ntū līmakuan
lā' tū' lacasqui'n que chu līmaktin natachihuīna'n xlaca'n.

Lā' chuxalhā tatakēstoka a'ntīn takalhlaka'ī' ixtachihuīn
Dios, chuntza' tlahuacan. 34 Tzē'k natatahui'la huan
puscan. Tū' cacāmakxtekca natachihuīna'n xlaca'n. Puscan
cata'a'kahuāna'lh chu a'nchī tatzo'kni' huan na ixleyca'n
israelitas a'nlhā huan que huan puscan tū' catitamāpa'ksīlh
chi'xcuhuī'n. 35 Lā' palh kalhatin puscāt sca'tcu'tun
catūhuā, caka'lhasqui'nīlh ixkōlu' a'xni'ca' tahui'lāna' na
ixchicca'n. Līmāxana' palh huan puscan natachihuīna'n
a'nlhā takēstokcanī't para namācā'tanīcan Dios.

36 Pero capāstactit que mi'ā'lacchicni'ca'n tū' a'ntza' a'nlhā
pū'la māsu'yuca ixtachihuīn Dios. Lā' tū' xmān hui'xina'n
kaxpatnī'ta'ntit. Lā' ¿a'chī' puhua'nā'tit que ca'tzīyā'tit
a'nchīn tasqui'nī talatā'kchoko huan a'ntīn takalhlaka'ī'?
37 Makapitzīn de hui'xina'n puhua'nā'tit que tzē māstū'ncā'tit
ixtachihuīn Dios o puhua'nā'tit que huan Espíritu Santo
cāmaxquī'ni' lakatin lē'ksajna'. Caca'tzītit hui'xina'n que a'ntū
iccātzo'knuni'yāni', ū'tza' ixlīmāpa'ksīn huan quiMāpa'ksīni'ca'n.
38 Lā' palh catīhuā tū' ca'tzīcu'tun que ū'tza' ixtachihuīn Dios,
chuntza' catachokolh.

39 Quintā'timin, lej caputzatit a'nchī nalīmāstū'ncā'tit ix-
tachihuīn Dios lā' tū' timāmakchuyī'yā'tit huan a'ntīn tzē chi-
huīna'n ā'tāpātin tachihuīn. 40 Ixlīhuāk a'ntū natlahua'yā'tit,
catlahua'tit chu a'nchīn tasqui'nī lā' chu a'nchī minī'ni'.

15

Ixpālacata a'nchī lakahuanchokonī't Cristo

1 Chuhua'j iccāmāpāstaquīyāni' huan xatzey tachihuīn a'ntū
iccāmāstū'ncni'nī'ta'ni'. Lā' hui'xina'n maklhtīni'nī'ta'ntit
lā' kalhlaka'ī'nī'ta'ntit. Lā' palh xa'nca māchekxī'yā'tit,
2 ū'tza' a'ntū līpūtaxtupā'na'ntit palh tū' catipātza'nkā'tit a'ntū
iccāmāsu'ni'nī'ta'ni' lā' palh tū' chu tlakaj kalhlaka'ī'nī'ta'ntit.

[3] Iccāmāsu'ni'nī'ta'ni' a'ntū lej tasqui'nī lā' a'ntū
quimāsca'tīcanī't. Lā' ū'tza' huā'mā' que Cristo nīlh
ixpālacata quintalaclē'i'ca'n chu a'nchīn tzo'kcanī't
makāntza' na ixtachihuīn Dios. [4] Lā' mānūca Cristo na
ixtaponkni' lā' ixlīlakatu'tun chi'chini' mālakahuanīchokoca.
Chuntza' tatzo'knī't na ixtachihuīn Dios. [5] Lā' a'xni'ca'
lakahuanchokolhtza', huan sca'txtunu' a'ntī pū'la
laktzī'lh Cristo, ū'tza' Pedro. A'calīstān huan kalhacāujtin
ī'sca'txtunu'nī'n talaktzī'lh. [6] A'calīstān huampala hua'chi
lakaquitzīs ciento ā'makapitzīn ixtachi'xcuhuī't chu līmaktin
talaktzī'lh. Lā' lhūhua' de xlaca'n tahui'lāna'cus pero
ā'makapitzīn tasputlitza'. [7] Lā' ā'calīstān huampala Jacobo
nā laktzī'lh lā' ixlīhuākca'n huan apóstoles talaktzī'lh.

[8] Lā' ā'xmān quit iclaktzī'lh huan Cristo. Quit hua'chi
kalhatin ska'ta' a'ntī xayujni' lā' tū' a'cchā'lh ixmālhcuyu'.
[9] Quit hua'chi xamakstancu huan apóstoles. A'xni'ca' tūna'j
xa'ickalhlaka'ī' lej xa'iccāmāpātīnī a'ntī ixtakalhlaka'ī'.
U'tza' tū' līmakuan xa'iclalh qui'lī'apóstol. [10] Pero Dios
quilakalhu'malh lā' ū'tza iclīlalh apóstol. Tū' chu tlakaj
quilakalhu'malh porque quit līhua'ca' i'cscujli que
ā'makapitzīn apóstoles. Lā' tū' quē'cstu icscujli. Como Dios
lej quilakalhu'malh, māni' xla' quimaktāyalh para que
na'icscuja. [11] Lā' a'yuj ā'makapitzīn apóstoles o a'yuj quit,
pero quilīhuākca'n icmālacstū'ncāuj huan xatzey tachihuīn
ixpālacata Jesucristo lā' hui'xina'n kalhlaka'ī'nī'ta'ntit.

Ixpālacata a'nchī natalakahuanchoko huan nīnī'n

[12] Palh icmāsu'yuyāuj a'nchī Cristo lakahuanchokolh,
¿chichū tzē nalīhua'nā'tit makapitzīn de hui'xina'n que
nīn tintī' nalakahuanchoko? [13] Palh nīn tintī' cahuā
ixlakahuanchokolh, chuntza' tū' ixlakahuanchokolh huan
Cristo. [14] Lā' palh Cristo tū' cahuā lakahuanchokolh,
tū' stu'ncua' a'ntū icmāsu'yumā'nauj lā' chu tlakaj
ixkalhlaka'ī'tit. [15] Lā' nā chuntza' quina'n xa'icuáuj a'ntūn
tū' stu'ncua' ixpālacata Dios como icmāsu'yuyāuj que Dios
mālakahuanīchokolh Cristo. Lā' chuntza' xa'icmāsu'yūj a'ntūn
tū' stu'ncua' palh nīn tintī' cahuā ixlakahuanchokolh.
[16] Lā' palh nīn tintī' cahuā nalakahuanchoko, nīn Cristo
tū' ixlakahuanchokolh. [17] Lā' palh Cristo tū' cahuā
lakahuanchokolh, pues chu tlakaj ixkalhlaka'ī'tit. Lā'
tūna'j ixcātamāsputūni'ni' mintalaclē'i'ca'n. [18] Lā' palh tū'
cahuā lakahuanchokocan, chuntza' a'ntīn tanīlhtza' a'yuj
ixtatā'tapa'ksīlh con Cristo, pero ixta'a'lh nac pūpātīn.
[19] Lā' palh tū' ixka'lhīuj quinquilhtamacujca'n para pō'ktu
ixpālacata līpāhuanāuj Cristo, līhua'ca' xāntilayāuj quina'n que
ixlīhuākca'n ā'makapitzīn tachi'xcuhuī't.

20 Pero lej stu'ncua' a'nchī mālakahuanīchokoca Cristo
lā' taxtulh nac cā'līnīn. Lā' chuntza' cāpū'lani'lh a'ntīn
takalhlaka'ī'lh lā' tanīlhtza' lā' natalakahuanchoko.
21 Ixpālacata ixtalaclē'i' Adán, talītzuculh tanī huan
tachi'xcuhuī't. Lā' ixpālacata a'ntūn tlahualh Cristo tzē
natalīlakahuanchoko huan tachi'xcuhuī't lā' nataka'lhī
ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. 22 Como Adán quimpapca'n
ixuanī't, quilīhuākca'n nanīyāuj. Lā' ixlīhuākca'n a'ntīn
tatā'tapa'ksī con Cristo, xlaca'n natalakahuanchoko.
23 Chā'tunu' ka'lhī ixlacchi'chini' a'xni'ca' napūlakahuanchoko.
A'ntī xapū'la lakahuanchokolh, ū'tza' Cristo. Lā' a'xni'ca'
namimpala Cristo, natalakahuanchoko xlaca'n a'ntīn
tatā'tapa'ksī con Cristo. 24 A'xni'ca' Cristo nacāmāmakasputukō'
ixlīmāpa'ksīnca'n ixlīhuākca'n ā'makapitzīn lā' a'xni'ca'
nacātlajakō'tza' ixlīhuākca'n ixtā'ca'tza Cristo a'xni'ca' xla'
namacamāstā' ixlīmāpa'ksīn con Dios. Lā' a'xni'ca' nala
huā'mā', a'xni'ca' nala huan ā'xmān chi'chini', 25 como
maclacasqui'n que Cristo namāpa'ksīni'n hasta a'xni'ca'
nacātlajakō' ixlīhuāk ixtā'ca'tza. 26 Huan ixtā'ca'tza Cristo a'ntī
ā'xmān natlajacan, ū'tza' huan līnīn. 27 Ixlīhuāk catūhuā a'ntū
a'nan Dios cāmaxquī'lh Cristo para nacāmāpa'ksīkō'. Pero
a'nlhā huancan na ixtachihuīn Dios que nacāmāpa'ksīkō',
ū'tza' tū' huanicu'tun que Cristo namāpa'ksī Dios porque
Dios ū'tza' a'ntī māstā'lh huan līmāpa'ksīn. 28 Lā' a'xni'ca'
nacātlajakō' ixlīhuākca'n ixtā'ca'tza Cristo lā' a'xni'ca' xla'
nacāmāpa'ksīkō', a'xni'ca' Cristo a'ntī ixO'kxa' Dios ixa'cstu
namacamāstā' con Dios como ū'tza' a'ntī māpa'ksīlh que Cristo
ixcāmāpa'ksīkō'. Chuntza' huan a'ntī xa'cstu namāpa'ksīni'nkō'
chuxalhā, ū'tza' Dios.

29 Palh tū' cahuā lakahuanchokocan, ¿tuchū tapuhuamā'na
xlaca'n a'ntīn ta'a'kpaxa para natamaktāya a'ntīn tanīlh? Lā'
¿a'chī' ta'a'kpaxa ixpālacata a'ntīn tanīlh palh tū' tapuhuan que
natalakahuanchoko?

30 Lā' lakalīyān līјicua' iclahuī'. Lā' palh tū'
lakahuanchokocan, ¿a'chī' chuntza' iclahuī? 31 Lakalīyān
quintamaknīcu'tun. Huā'mā' stu'ncua' chuntza' hua'chi
stu'ncua' a'nchī iclīka'tla'jca'tzī mimpālacataca'n porque
tā'tapa'ksī'yā'tit con Jesucristo quiMāpa'ksīni'ca'n. 32 Līlhūhua'
huā'tzā' huan nac xcānsipej Efeso hua'chi hua'na'nī'n a'nchī
ixquintamaknīcu'tun. Lā' palh tū' cahuā lakahuanchokocan
¿a'chī' na'ictāyani' a'nchī chuntza' icpātīni'n nac huā'mā'
quilhtamacuj? Mejor na'ictlahua hua'chi huancan:
“Nahuā'yanāuj lā' nako'tnūnāuj porque lakalī nanīyāuj”.

33 Tū' catā'kxo'kotit. Chu a'nchī huancan: “Huan a'ntī
līlacatejtin latlā'huan lā' nacātā'talacxtuca xlaca'n a'ntīn tū' tzey,
xla' nala ixtā'chuntza'ca'n xlaca'n a'ntīn tū' tzey”. 34 Xa'nca

capāstactit lā' cuenta catlahua'tit lā' tū'tza' catlahua'tit talaclē'i'. A'nan ā'makapitzīn na milaclhpu'nanca'n a'ntīn tūna'j takalhlaka'ī' ixtachihuīn Dios lā' tū' taca'tzī a'nchī huanī't Dios. U'tza' iccāhuaniyāni' para que na'iccālīmāmāxanī'yāni'.

Ixpālacata a'nchī natalīlakahuanchoko huan nīnī'n

35 Pero ā'makapitzīn natakalhasqui'nīni'n: "¿Chichū tzē natalīlakahuanchoko huan a'ntīn tanīlh? ¿Chī natala ixmacni'ca'n a'xni'ca' natalakahuanchoko?"
36 Capāstacna'ntit. A'xni'ca' nacha'nā'tit huan ti'ni', namā'cnūyā'tit nac ti'ya't lā' namasa xako'xka' lā' chuntza' napu'n.
37 A'ntū cha'nā'tit tū' tasu'yu hua'chi a'ntū napu'n. Nacha'nā'tit xati'ni' cuxi' o stapun o chuxatū a'ntū māscohuīcanī't. Lā' a'ntū napu'n xla' sca'yā'hua' lā' tzēhuanī't.
38 Lā' Dios cāmaxquī' a'nchī nalīstaca chu a'nchī ixtapuhuān. Xtunc tasu'yu huan xāhuat lā' xtunc tasu'yu huan xachi'tin stapun. Tāpālhūhua' ti'ni' lā' xtunc tatasu'yu pūkalhatunu' a'nchīn tastaca.
39 Nā a'nan tāpālhūhua' macni'. A'nan ixmacni'ca'n tachi'xcuhuī't lā' a'nan ixmacni'ca'n animalhna' lā' a'nan ixmacni'ca'n squī'ti' lā' ixmacni'ca'n spūnnu'. Lā' chā'tunu' xtuncnu' ixmacni'ca'n.
40 A'nan huan macni' para a'ntī huī' nac a'kapūn lā' para a'ntī huī' nac ti'ya't. Pero xtunc a'nchī ixlītzēhuanī't huan macni' xala' nac a'kapūn lā' xtunc a'nchī ixlītzēhuanī't huan macni' xala' nac ti'ya't.
41 Xtunc a'nchī ixlītzēhuanī't huan chi'chini' lā' xtunc a'nchī ixlītzēhuanī't huan mālhcuyu' lā' huan sta'cu. Lā' nā xtuncnu' a'nchī ixlītzēhuanī't lakatunu' sta'cu. Chā'tunu' macni' xtuncnu' ixlītzēhuanī't.
42 Chuntza' a'xni'ca' lakahuanchokocan. Nacāmā'cnūcan quimacni'ca'n lā' natamasa. Pero a'xni'ca' nalakahuanchokoyāuj, xtunc natala quimacni'ca'n lā' tū'tza' catitamasli.
43 Quimacni'ca'n a'ntū nacāmā'cnūcan tū' tzey, pero huan xasāsti' quimacni'ca'n lej tzēhuanī't natala lā' nataxkaka. Scalana'jua' quimacni'ca'n a'ntū nacāmā'cnūcan pero xalakahuanchokoni' lej lactli'hui'qui natala.
44 Quimacni'ca'n a'ntū ka'lhīyāuj nac huā'mā' quilhtamacuj xmān macni' lā' nacāmā'cnūcan a'xni'ca' nanīyāuj. Pero a'xni'ca' nalakahuanchoyāuj, Dios naquincāmaxquī'yāni' xasāsti' quimacni'ca'n a'ntū espiritual. Como ka'lhīyāuj quimacni'ca'n xala' nac huā'mā' quilhtamacuj, nā naka'lhīyāuj quimacni'ca'n xala' nac a'kapūn.

45 Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
Lā' pū'la tlahuaca kalhatin chi'xcu'.
Nā maxquī'ca ixquilhtamacuj.
Lā' hui'līni'ca ixtacuīni' Adán.
Dios su'nulh na ixquini' lā' chuntza' lakahuanli lā' latahuī'lh.
Lā' ā'calīstān lacatuncuīlh Jesucristo a'ntī quincāmaxquī'ni'

xasāsti' quinquilhtamacujca'n. 46 Pū'la ka'lhīyāuj
quimacni'ca'n a'ntū xala' nac huā'mā' cā'quilhtamacuj lā' a'ntū
natanī. A'calīstān naka'lhīyāuj xasāsti' quimacni'ca'n xala' nac
a'kapūn. 47 Huan xapū'la chi'xcu' ū'tza' Adán lā' Dios lītlahualh
pokxni' de ti'ya't. Huan ā'kalhatin chi'xcu' ū'tza' Jesucristo lā'
xla' mincha' nac a'kapūn. 48 Chu a'nchī ixuanī't ixmacni' Adán
chu a'cxtim quimacni'ca'n quina'n a'ntī xalanī'n nac huā'mā'
cā'quilhtamacuj. Nā chuntza' ixlīhuākca'n a'ntīn tatā'tapa'ksī
con Cristo nataka'lhī xasāsti' ixmacni'ca'n chu a'cxtim hua'chi
ixmacni' Cristo. 49 Lā' chu a'nchī nac huā'mā' cā'quilhtamacuj
lītasu'yuyāuj Adán, nā chuntza' nac a'kapūn nalītasu'yuyāuj
Cristo a'ntī mincha' nac a'kapūn.

50 Chuhua'j iccāhuaniyāni' que quimacni'ca'n a'ntū ka'lhī
ka'lhni' lā' quinīt tūla catitanūlh a'nlhā Dios māpa'ksīni'n.
Quimacni'ca'n a'ntū natamasa tūlalh catitatanūlh a'nlhā
latahui'lacan para pō'ktu. 51 Cakaxpa'ttit. Na'iccāhuaniyāni'
a'ntū ixtatzē'knī't. Quilīhuākca'n tū' catinīuj pero quilīhuākca'n
nacāxtāpalīcan quimacni'ca'n. 52 A'xni'ca' ā'xmān chi'chini' lā'
nasā'nan huan trompeta, chu līmaktin naquincāpātle'keni'yāni'
hua'chi a'xni'ca' lakatzī'mpāuj. Porque nasā'nan huan
trompeta lā' a'ntīn tanīlhtza' natalakahuanchoko lā'
nataka'lhī ixmacni'ca'n xasāsti' a'ntūn tū' maktin catitamasli.
Lā' quilīhuākca'n naquincātaxtāpalīni'yāni' quimacni'ca'n.
53 Lā' quimacni'ca'n a'ntūn tzē natamasa ka'lhī natataxtāpalī
lā' natala xasāsti' a'ntūn tū' maktin catitamasli. Lā'
quimacni'ca'n a'ntū natanī ka'lhī natala xasāsti' a'ntūn tū'
catitasputli. 54 Lā' a'xni'ca' quimacni'ca'n a'ntū natamasa
natataxtāpalī lā' natala a'ntūn tū' catitamasli lā' a'xni'ca'
quimacni'ca'n a'ntū natanī natataxtāpalī lā' natala a'ntūn tū'
catitanīlh, a'xni'ca' natlōkentaxtūcan a'ntū tatzo'knī't chuntza':
Tlajakō'canī't huan līnīn.

Lā' chuntza' mālakuanīca.
55 ¿Lhachū huī' ixlīmāpa'ksīn huan līnīn? Sputlitza'.
¿Tichū naca'tzani' ixpālacata huan līnīn? Nīn tintī'tza'.
56 Ixpālacata huan talaclē'i' ū'tza' nalīnīyāuj. Tachi'xcuhuī't
tū' ta'a'kahuāna'ni' ixley Dios. Chuntza' lītasu'yu que huan
talaclē'i' hua'chilh cāmāpa'ksīmā'. Lā' lītasu'yu ixpālacata huan
ixley Dios porque tachi'xcuhuī't tū' ta'a'kahuāna'ni'lh. 57 Pero
icmaxquī' pāxcatca'tzī Dios porque xla' quincāmātlajanīmā'ni'
huan līnīn ixpālacata quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.

58 Quintā'timīn, lej iccāpāxquī'yāni'. U'tza' iccālīhuaniyāni'
que tū' catamakxtektit nīn tuntū' nacāmāmakchuyīyāni'
lā' nacāmāpānūni'yāni' a'ntū kalhlaka'ī'nī'ta'ntit ixpālacata
Cristo. Lā' pō'ktu xa'nca nascu'jā'tit para huan Māpa'ksīni'
porque ca'tzīyā'tit que tū' chu tlakaj a'ntū natlahua'yā'tit por
ixpālacata huan Māpa'ksīni'.

16

Ixpālacata huan tumīn a'ntū namākēstokcan

1 Lā' chuhua'j iccāhuaniyāni' ixpālacata huan tumīn
a'ntū namākēstokā'tit para nacāmaktāyayā'tit a'ntīn
takalhlaka'ī' xalanī'n nac Judea. Chu a'nchī iccāhuani xlaca'n
a'ntīn tatakēstoka a'nlhā huanican Galacia, nā chuntza'
natlahua'yā'tit. 2 Cā'domingo namāquī'tēlha'yā'tit macsti'na'j
mintumīnca'n a'ntū tlaja'nī'ta'ntit huanmā' semana.
Chuntza' a'xni'ca' na'ica'nācha', xmān namākēstokā'tit
a'ntū māquī'nī'ta'ntittza'. 3 Hui'xina'n cacālacsa'ctit huan
chi'xcuhuī'n a'ntī lacuan para natalē'n milī'a'ksajna'ca'n. Lā'
quit na'iccāmaxquī' kalhtin ca'psnat lā' na'iccāmacā'ni' nac
Jerusalén. 4 Lā' palh minī'ni' na'ica'n, naquintatā'a'n xlaca'n.

Ixpālacata a'nlhā a'ncu'tun Pablo

5 Na'ictētaxtutēlha huan cā'lacchicni' xalanī'n nac huan ti'ya't
a'nlhā huanican Macedonia lā' ā'calīstān na'iccālaka'nāchāni'.
6 Lā' chō'la lātma'j na'ictachokoyācha' na mi'ā'lacchicni'ca'n
o tzēlasā' a'ntza' na'icpātle'keni' huan cā'lonkni'. Chuntza'
hui'xina'n tzē naquilāmaktāyayāuj a'xni'ca' na'ictaxtupala
chuxalhā na'ica'ncu'tun. 7 Tū' iclacasqui'n xmān na'ictētaxtu
a'xni'ca' na'iccālaka'nāni'. Ictachokocu'tunācha' lātma'j palh
Dios lacasqui'n. 8 Pero na'ictachoko huā'tzā' nac Efeso hasta
huan cā'tani' a'ntū māpācuhuīcan Pentecostés. 9 Chuxalhā nac
huā'mā' cā'lacchicni' tzē na'icmāsu'yu ixtachihuīn Dios a'yuj
lhūhua' a'nan quintā'ca'tza.
10 A'xni'ca' nachā'nācha' huan Timoteo, ca'a'cnīni'ni'tit lā'
xa'nca cachi'patampāxtoktit para que tū' namāxana'n. Lā'
xa'nca cachi'patampāxtoktit porque xla' scujmā' para huan
Māpa'ksīni' chu a'cxtim hua'chi quit. 11 Lā' tū' ca'a'nalh
nīn tintī' a'ntī nalakmaka'n pero xa'nca namaktāya'yā'tit
para que naquilakmin. Quit icka'lhīmā' lā' nā iccāka'lhīmā'
ā'makapitzīn a'ntīn takalhlaka'ī'.
12 Lā' ixpālacata quintā'tinca'n Apolos, lej icsqui'nli
cacātā'a'lh ā'makapitzīn a'ntī nacālaka'nāchāni' pero tū'
ixtapuhuān ixuanī't de na'a'nācha' chuhua'j. Na'a'n a'xni'ca'
naka'lhī lugar.

A'xmān saludos

13 Catamaktaka'lhtit. Tū' tixtāpalī'yā'tit a'ntū
kalhla'ka'ī'nī'ta'ntit. Calatā'kchokotit chu a'nchī cāminī'ni' huan
chi'xcuhuī'n lā' catahui'xcā'nī'tit. 14 Chuxatū natlahua'yā'tit,
catlahua'tit porque cāpāxquī'yā'tit ā'makapitzīn.
15 Ca'tzīyā'tit que huan Estéfanas lā' ixlīhuāk ixfamilia
xlaca'n xapū'la a'ntīn takalhlaka'ī'lh a'xni'ca' icmāsu'yulh
ixtachihuīn Dios nac huan ti'ya't a'nlhā huanican Acaya.
Lā' māni' xlaca'n tatanūni'lh cāmaktāya ā'makapitzīn a'ntīn

takalhlaka'ī'lh. 16 Lej iccāsqui'ni'yāni' cacā'a'kahuāna'ni'tit
xlaca'n lā' cacā'a'kahuāna'ni'tit chā'tunu' a'ntī xa'nca tatā'scuja
lā' tamaktāya ā'makapitzīn a'ntīn takalhlaka'ī'. 17 Iclīpāxuhua
porque tachilh huā'tzā' Estéfanas lā' Fortunato lā' Acaico.
Xlaca'n milaktapalhca'n como quintalakmilh lā' chuntza'
hua'chilh xa'iccālaktzī'nkō'ni' milīhuākca'n. 18 Xlaca'n
quintamāpāxuhuīlh lā' nā nacātamāpāxuhuīyāni' hui'xina'n.
Nacā'a'cnīni'ni'yā'tit chi'xcuhuī'n a'ntī hua'chi xlaca'n.

19 Huan a'ntīn takalhlaka'ī' lā' xalanī'n chuxalhā nac huan
ti'ya't a'nlhā huanican Asia, xlaca'n cātamacā'ni'yāchāni'
saludos. Lā' Aquila lā' Priscila a'ntī ixpuscāt nā
cātamacā'ni'yāchāni' saludos ixpālacata huan Māpa'ksīni'. Lā'
nā chu a'cxtim ixlīhuākca'n a'ntīn tatakēstoka na ixchicca'n.
20 Ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī' cātamacā'ni'yāchāni' saludos.
Nā hui'xina'n nalā'saludarlī'yā'tit.

21 Chuhua'j māni' quit na'ictzo'ka huā'mā'. Quit, Pablo,
iccāmacā'ni'yāchāni' saludos.

22 Palh chā'tin tū' pāxquī' huan Māpa'ksīni' Jesucristo,
camāpātīnīca nac pūpātīn. Camilh quiMāpa'ksīni'ca'n.

23 Cacāsicua'lanālīni' huan Māpa'ksīni' Jesucristo. 24 Lej
iccāpāxquī'kō'yāni' ixpālacata Jesucristo. Amén.

Ixlīkalhtu' Carta a'ntū Cāmacā'ni'ca Xalanī'n nac Corinto

Pablo cātzo'knuni'lh xalanī'n nac Corinto a'ntī ixtakalhlaka'ī'

1 Iccātzo'knuni'mā'ni' huā'mā' carta quina'n, quit Pablo
lā' Timoteo a'ntī quintā'tinca'n. Quit ixapóstol Jesucristo
como Dios quilīhui'līlh quilī'apóstol. Iccātzo'knuni'yāni'
hui'xina'n a'ntīn tā'tapa'ksīyā'tit Dios lā' takēstokā'tit nac
Corinto para namācā'tanī'yā'tit Dios. Lā' nā iccātzo'knuni'yāuj
ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī' ixlīhuāk huan nac Acaya.
2 Cacālakalhu'mani' Dios quinTāta'ca'n lā' huan Māpa'ksīni'
Jesucristo. Lā' xa'nca cacā'a'nīni'ni'.

Pablo lej pātīni'lh

3 Camaxquī'ca pāxcatca'tzī Dios a'ntī ixTāta' huan
quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Dios lakalhu'manīni'n lā'
quincāmāko'xaka'tlī'yāni'. 4 Dios quincāmāko'xaka'tlī'yāni'
pō'ktu a'xni'ca' pātīni'nāuj. Lā' Dios lacasqui'n que
nacāmāko'xaka'tlī'yāuj ā'makapitzīn a'ntīn tapātīni'mā'na
chuntza' hua'chi Dios quincāmāko'xaka'tlī'yāni'. 5 Como
Cristo lej pātīni'lh, nā quina'n lej pātīni'nāuj. Lā' Cristo
quincāmāko'xaka'tlī'yāni' a'xni'ca' pātīni'nāuj. 6 Lā'
como quit icpātīni'n, chuntza' tzē iccāmāko'xaka'tlī'yāni'
hui'xina'n lā' tzē iccāmaktāyayāni' para nakalhlaka'ī'yā'tit
ā'chulā'. Lā' como Dios quimāko'xaka'tlī', nā chuntza'
tzē na'iccāmāko'xaka'tlī'yāni' hui'xina'n lā' nā tzē
na'iccāmaktāyayāni' a'xni'ca' hui'xina'n pātīni'nā'tit
hua'chi quit. 7 Lā' quit xa'nca icca'tzī que hui'xina'n
natāyani'yā'tit a'yuj nā pātīni'mpā'na'ntit. Lā' nā icca'tzī que
nacātamāko'xaka'tlī'yāni'.
8 Tā'timīn, quit iclacasqui'n que hui'xina'n naca'tzīyā'tit
a'nchī iclīpātīni'lh a'xni'ca' xa'icui'lacha' nac Asia. Quit tū'tza'
xa'ictāyani'. Icpuhualh palh tū'tza' ā'chulā' xa'iclatahuī'lh.
9 Xa'icpuhuan palh na'icnītza'. Xa'icca'tzī que quit
tūlatza' xa'ictlahua nīn tuntū'. Lā ū'tza' xa'iclīpāhuan
xmān Dios. Xla' ū'tza' a'ntīn tzē cāmālakahuanīchoko
huan nīnī'n. 10 Dios quimāpūtaxtūlh de huanmā' līјicua'.
Lā' tzēcus naquimāpūtaxtū Dios. Quit icca'tzī que Dios
naquimāpūtaxtū a'xni'ca' na'ictahui'lapala nac cā'līјicua'.
11 Xmān tasqui'nī que hui'xina'n naquilālīkalhtō'ka'yāuj.
Lā' chuntza' naquīlāmaktāyayāuj hui'xina'n. Lā' chuntza'
a'xni'ca' Dios naquisicua'lanālī, lhūhua' a'ntī natamaxquī'
Dios pāxcatca'tzī, ixpālacata a'ntū Dios māstā'nī't chu a'nchī
hui'xina'n squi'ni'tit.

Pablo hualh a'nchī tū' lī'a'lh nac Corinto

12 Līpāxūj iclahuī' como quit icca'tzī que xa'nca ictlā'huanī't
na milaclhpu'nanca'n lā' nā na ixlaclhpu'nanca'n ixlīhuākca'n
huan tachi'xcuhuī't. Tū' ica'kxokonu'nī't. Dios quimaxquī'lh
tapāstacna'. Lā' ū'tza' xa'nca iclīlatlā'huan. Dios lej
lakalhu'manīni'n. Quimaxquī'nī't tapāstacna' a'ntūn tū'
hua'chi ixtapāstacna'ca'n huan tachi'xcuhuī't a'ntīn xalanī'n
nac quilhtamacuj. 13 A'ntū iccātzo'knuni'yāni' hui'xina'n
huā'mā' huanicu'tun xmān a'ntū māchekxī'yā'tit hui'xina'n
a'xni'ca' lakapūtle'keyā'tit. Tū' iccāhuanimā'ni' ā'catūhuā. Lā'
quit iclacasqui'n que hui'xina'n xa'nca namāchekxīkō'yā'tit
a'ntū ictzo'kmā'. 14 Xmān ā'makapitzīn de hui'xina'n
māchekxī'yā'tit a'nchī nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n por
quimpālacata a'xni'ca' namimpala huan Māpa'ksīni' Jesús.
Lā' nā quit na'icpāxuhua por mimpālacataca'n.

15 Lā' como quit xa'icca'tzī huā'mā', quit icpuhualh
na'iccālaka'nāchāni' hui'xina'n xapū'la. Lā' chuntza' tzē
maktu' xa'iccālaka'nchāni'. 16 Quit iccātēlaktaxtucu'tuni'
hui'xina'n a'xni'ca' icmilh nac Macedonia. Lā' nā icpuhualh
que na'iccālaka'nāchāni' a'xni'ca' xa'ictaxtulh nac Macedonia.
Lā' ā'calīstān chuntza' hui'xina'n ixquilā'o'kska'lhīlē'uj nac
Judea. 17 A'yuj icualh que xa'iccālaka'nchāni' hui'xina'n,
quit tūlalh ictlōkentaxtūlh. Lā' ū'tza' talīhuan ā'makapitzīn
palh quit xmān xa'ickalhkamāna'mā' a'xni'ca' icualh que
xa'ica'ncu'tun a'ntza'. A'xni'ca' quit iclīchihuīna'n a'ntū
na'ictlahua, tū' icchihuīna'n hua'chi huan chi'xcuhuī'n
xalanī'n huan cā'quilhtamacuj. Xlaca'n tahuan que stu'ncua'
natatlahua catūhuā a'yuj taca'tzī que tū' catitatlōkentaxtūlh.
18 Dios tū' maktin taxtāpalī. Lā' xla' ca'tzī que stu'ncua' a'ntū
icuan. A'ntū iccāhuaniyāni' hui'xina'n tzē nakalhlaka'ī'yā'tit.
19 Quit lā' Silvano lā' Timoteo xa'iccāmāsu'ni'yāni' ixpālacata
Jesucristo a'ntī ixO'kxa' Dios. Tzē kalhlaka'ī'can a'ntū
huan Jesucristo. Pō'ktu huan a'ntū stu'ncua'. Xla' tū'
maktin taxtāpalī. 20 Ixlīhuāk a'ntū Dios huan que natlahua,
Jesucristo tlōkentaxtūkō' ixlīhuāk. U'tza' līmaxquī'yāuj
pāxcatca'tzī Dios, como xla' tlōkentaxtū a'ntū huan por
ixpālacata Jesucristo. 21 Dios ū'tza' a'ntī quimaktāya
para na'ickalhlaka'ī' xa'nca huan Jesucristo. Lā' nā
hui'xina'n cāmaktāyayāni' para nakalhlaka'ī'yā'tit xa'nca
huan Jesucristo. Lā' nā xla' quilacsacnī't para na'ictā'scuja.
22 Dios quincālakmacaminī'ta'ni' huan Espíritu Santo a'ntī huī'
na qui'a'clhcunucca'n. Chuntza' tasu'yu que tapa'ksīyāuj con
Dios. Lā' nā tasu'yu que Dios natlōkentaxtū a'ntū huan que
naquincātlahuani'yāni'.

23 Dios ca'tzī palh stu'ncua' a'ntū na'iccāhuaniyāni'. Palh quit

xa'iccālaka'nchāni' cahuā nac Corinto, quit xa'iccālacaquilhnīni' hui'xina'n. Lā' ū'tza' tū' iclī'a'lh. Lā' Dios caquimāpātīnīlh palh tū' stu'ncua' huā'mā'.
24 Quit tū' iccāmāpa'ksīcu'tunāni' a'nchī hui'xina'n kalhlaka'ī'yā'tit. Hui'xina'n xa'ncatza' kalhlaka'ī'yā'tit. Xmān iccātlahuani'cu'tunāni' a'ntū lej nalīpāxuhua'yā'tit.

2

1 Lā' ū'tza' quit iclīhui'līlh que tū' iccālaka'nchāni'
hui'xina'n palh ixtasqui'nī que xa'iccālacaquilhnīni'. Palh quit xa'ica'ncha' cahuā iccālacaquilhnīyāni', lej ixlīlakaputzauj quina'n.
2 Palh quit xa'iccāmālakaputzīni'
hui'xina'n, tū' ixa'nalh a'ntī ixquimāpāxuhuīlh quit. Palh hui'xina'n lakaputzayā'tit, quit tūla līpāxūj iclatahui'la.
3 Lā' ū'tza' tū' iclī'a'lh. Xmān iccātzo'kni'ni' huan
kalhtin carta. Tū' xa'ica'ncu'tunācha' iccālacaquilhnīyāni' lā' nīn xa'iccāmālakaputzīcu'tunāni'. Palh hui'xina'n tlōkentaxtūyā'tit a'ntū iccātzo'knuni'n, quit na'iclīpāxuhua lā' nā hui'xina'n nalīpāxuhua'yā'tit.
4 Quit lej xa'iclakaputza
a'xni'ca' iccātzo'knuni'ni' hui'xina'n. Lā' nā lej xa'iccalhuan como xa'icca'tzī que ixcāmālakaputzīni' a'ntū xa'iccātzo'knuni'nī'ta'ni'. Lā' tū' xa'iccāmālakaputzīcu'tunāni'. Iclacasqui'lh que hui'xina'n naca'tzīyā'tit a'nchī quit lej iccāpāxquī'yāni' hui'xina'n.

Ixtasqui'nī namāsputūnu'ni'can huan chi'xcu' a'ntīn tū'tza' ixtlahua a'ntūn tū' tzey

5 Lā' huanmā' chi'xcu' a'ntī tlahualh a'ntūn tū' tzey, xla'
iclīlakaputzalh, como tū' līmakuan a'ntūn tlahualh. Lā' ā'chulā' cāmālakaputzīnī'ta'ni' hui'xina'n. Tū' icuan palh milīhuākca'n hui'xina'n cāmālakaputzīnī'ta'ni' como chō'la tū' milīhuākca'n.
6 Mintalhūhuā'tca'n de hui'xina'n māpātīnī'nī'ta'ntit
huanmā' chi'xcu'. Chuhua'j tzeytza'. Tū'tza' camāpātīnī'tit.
7 Chuhua'j camāsputūnu'ni'tit lā' camāko'xamixī'tit. Palh tū'
chuntza' natlahua'yā'tit hui'xina'n, huanmā' chi'xcu' tūlalh catitāyani'lh, como lej ixlīlakaputzalh.
8 U'tza' iccālīsqui'ni'yāni'
hui'xina'n camāsu'yu'tit a'nchī pāxquī'yā'tit.
9 A'xni'ca' quit
iccāmacā'ni'chāni' huan kalhtin carta, quit icca'tzīcu'tulh palh hui'xina'n ixtlahua'tit a'ntū iccāhuanini' ixpālacata huanmā' chi'xcu'. Icca'tzīcu'tulh palh hui'xina'n ixquilā'a'kahuāna'ni'uj.
10 Palh hui'xina'n māsputūnu'ni'yā'tit huanmā' chi'xcu', nā
quit na'icmāsputūnu'ni'. Palh quit icmāsputūnu'ni'nī't catīhuā, por mimpālacataca'n icmāsputūnu'ni'nī't na ixlacapūn Cristo.
11 Māsputūnu'ni'yāuj como tū' lacasqui'nāuj naquincātlajayāni'
huan ko'ti'ti'. Ca'tzīyāuj que huan ko'ti'ti' lej a'kxokonu'n.

Pablo tamakchuyīlh a'xni'ca' ixuī' nac Troas

12 Quit ictētaxtulh nac Troas como a'ntza' icmāsu'yucu'tulh
huan xatzey tachihuīn ixpālacata Cristo. Lā' a'xni'ca'
ictētaxtulh a'ntza', Dios ixlacāxtlahuakō'nī'ttza' ixlīhuāk a'ntza'.
13 Lā' a'yuj xa'nca taxtulh, quit lej xa'ictamakchuyīnī't,
como quintā'tinca'n, Tito, tū' chā'lh a'ntza' chuntza' hua'chi
xa'iclacāxlanī'ta'uj. U'tza' iccālīmakxtekli xalanī'n nac Troas
lā' icmilh nac Macedonia como icpuhualh que Tito ixchilh
huā'tzā'.

Ixtachihuīn Dios xa'nca taxtu

14 Maxquī'yāuj pāxcatca'tzī Dios como por ixpālacata Cristo
xa'nca taxtuyācha' huan tachihuīn a'ntū icmāsu'yu. Xla'
quimaktāya para na'icmāsu'yu lakachu ixpālacata Cristo. Lā'
huā'mā' tamāsca'tīn hua'chi lakatin perfume a'ntū a'kahuan
lakachu. 15 Līpāxuhua Dios a'nchī quina'n icmāsu'yuyāuj
ixpālacata Cristo. Quina'n hua'chi huan xajini' pūm a'ntū
a'ksajcan Dios na ixlaclhni'ca'n a'ntīn tapūtaxtunī'ttza' lā'
nā a'ntīn tūna'j tapūtaxtu. 16 Na ixlaclhni'ca'n a'ntīn tūna'j
tapūtaxtu huan tamāsca'tīn a'ntū ixpālacata Cristo, xla' hua'chi
catūhuā a'ntū pu'csa lā' laknīcan. Lā' na ixlaclhni'ca'n a'ntīn
tapūtaxtunī'ttza', huan tamāsca'tīn a'ntū ixpālacata Cristo, xla'
hua'chi lakatin perfume a'ntū māstā' quilhtamacuj. Nīn tintī'
a'ntīn tzē ixa'cstu namāsu'yu ixpālacata Cristo. Tasqui'nī que
Dios namaktāya. 17 Quit tū' hua'chi a'ntīn ta'a'kxokonu'n
lā' taxtāpalī huan tamāsca'tīn a'ntū ixla' Dios. Xlaca'n tū'
xa'nca tamāsu'yu como xmān ta'a'kxokotlajacu'tun. Quit
iclīchihuīna'n a'ntū stu'ncua' na ixlacapūn Dios, como xla'
quilīmāmacū'nī't na'ictā'scuja Cristo.

3

A'ntū huan huan xasāsti' convenio

1 Lasā' ā'makapitzīn natahuan que quit icka'tla'jca'tzī
lā' quilīchihuīna'ncan quē'cstu. Tū' tasqui'nī que quit
na'iccāmaxquī'yāni' kalhtin carta a'ntū nahuan que quit tzeyā
chi'xcu'. Lā' tū' tasqui'nī que hui'xina'n naquilāmaxquī'yāuj
kalhtin carta a'ntūn tzē na'iclē'n chuxalhā, chuntza' hua'chi
talē'n ā'makapitzīn. 2 Hui'xina'n hua'chi quincarta, como
por mimpālacataca'n tzē ca'tzīcan que tzey a'ntū ictlahua.
Lā' huā'mā' carta tzē natalaktzī'n lā' natalakapūtle'ke
ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't. Hui'xina'n hua'chi lakatin
carta hua'nī'ta'ntit a'ntū tatzo'kni' na qui'a'clhcunuc, como
quit lej iccāpāstacāni' hui'xina'n. 3 Hui'xina'n hua'nī'ta'ntit
hua'chi lakatin carta a'ntū Cristo quimātzo'knīlh. Huanmā'
carta tū' tzo'kcanī't con tinta. Lā' tū' tzo'kcanī't nac lakatin
chihuix a'ntū hua'chi lhta'ca'la'. Huan Espíritu Santo
a'ntī Dios macamilh a'ntī xalakahuan, xla' cāxtāpalīni'ni'
mintapāstacna'ca'n a'xni'ca' iccāhuanini' huan xatzey

tachihuīn ixpālacata Jesucristo. Lā' chuntza' tasu'yu a'ntūn
tlahuanī't Cristo para hui'xina'n.
4 Chuntza' icuan como quit icca'tzī que tzey a'ntū
icmāsu'yu na ixlacapūn Dios, como Cristo quilīmāmacū'lh
para na'icmāsu'yu. 5 Quit tū' icuan que xmān quē'cstu
tzē ictlahua huā'mā' lītlōt. Dios quimaktāya lā' ū'tza' tzē
iclītlahua. 6 Xla' ū'tza' a'ntī quimaxquī' tapāstacna'. Lā' ū'tza'
tzē iclīmāsu'yu huan xasāsti' convenio a'ntū Dios tlahuanī't
con huan tachi'xcuhuī't. Lā' huanmā' convenio tū' hua'chi
lakatin ley a'ntūn tatzo'kni'. Huanmā' convenio līchihuīna'n
huan Espíritu Santo. Huan ley māsu'yu palh ixlīhuākca'n huan
tachi'xcuhuī't taka'lhī ixtalaclē'i'ca'n lā' ū'tza' natalīnī. Huan
Espíritu Santo māstā' xasāsti' quilhtamacuj.
7 Lā' huā'mā' ley a'ntū māsu'yu que tasqui'nī nanīcan,
huā'mā' tzo'kca nac lakatu' chihuix. Lā' a'xni'ca' maxquī'ca
Moisés huanmā' ley, a'nalh lakatin ka'tla' xkakana'. Lā'
ixlacan Moisés lej ī'xkaka. Lā' huan israelitas a'ntī ixtayāna'
a'ntza' tū' tapātīlh a'nchī ī'xkaka como ixcālakachi'pa. Lā'
huā'mā' xkakana' tū' lej xlīt xkakalh como lacatzucu mixli.
Lā' chuntza' lej tzēhuanī't ixuanī't a'nchī Dios māstā'lh huan
ley. 8 Más tzēhuanī't huan līmāsca'tīn a'ntū huan Espíritu Santo
quincāmaxquī'yāni'. 9 Tzēhuanī't ixuanī't ixley Moisés a'yuj
por ixpālacata huā'mā' ley ca'tzīcan que huan tachi'xcuhuī't
nacāmāpātīnīcan. Más xatzēhuanī't huan xatzey tachihuīn
ixpālacata Jesucristo, como huā'mā' quincāmāca'tzīnīyāni'
a'nchī tzē nalīxapacan a'ntū laclē'nāuj. 10 Huā'mā' ley lej
tzēhuanī't ixuanī't. Lā' a'yuj lej tzēhuanī't ixuanī't, huan ley
tūla tā'mālacastuccan con huan xatzey tachihuīn ixpālacata Je-
sucristo. 11 Palh huan ley tzēhuanī't ixuanī't a'yuj tū' makān
ixtāyani'lh, más tzēhuanī't a'ntū tāyani' para pō'ktu. Lā' ū'tza'
huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo.
12 Quit icca'tzī que lej tzey huan xatzey tachihuīn. Lā'
ū'tza' quit iccālīmāsu'ni'cu'tun ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't.
13 Quit tū' ictlahua hua'chi huan Moisés. Xla' ixtalakat-
lapa. Lā' chuntza' huan israelitas tūlalh talaktzī'lh a'nchī
ixmixmā' a'ntū ī'xkaka na ixlacan. 14 Huan israelitas tū' ix-
tamāchekxī. Lā' hasta chuhua'j xlaca'n tū' tamāchekxī a'xni'ca'
talakapūtle'ke huan ixtachihuīn Dios a'nlhān tatzo'kni' huan
convenio xala' makāntza'. Lā' huā'mā' tzē māchekxīyāuj xmān
palh tā'tapaksīyāuj Cristo. 15 Lā' hasta chuhua'j huan is-
raelitas tū' tamāchekxī a'xni'ca' talakapūtle'ke a'ntūn tzo'kli
Moisés. 16 Pero a'xni'ca' kalhatin kalhlaka'ī' huan Māpa'ksīni'
Jesucristo, tzētza' māchekxī a'ntūn tzo'kli Moisés. 17 Huan
Māpa'ksīni' Jesucristo, xla' chu lakatin con huan Espíritu
Santo. Lā' a'ntīn tatā'latlā'huan huan Espíritu Santo, xlaca'n
tū' caticāmālaclē'nīca. 18 Quina'n māchekxīyāujtza'. Hua'chilh

tū'tza' talakatlapanī'ta'uj na quilacanca'n. Lā' chuntza'
hua'chilh laktzī'nāuj huan Māpa'ksīni' Jesucristo nac lakatin
espejo. Laktzī'nāuj a'nchī lej ka'tla' lā' lej tzey. Lā' quina'n
taxtāpalītēlhayāuj lā' ā'chulā' layāuj hua'chi Cristo.

4

1 Lā' chuntza' como Dios lej lakalhu'manīni'n, xla'
quilīmāmacū'lh huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo.
Lā' chuntza' tū' iclakachā'ni'. Tū' icmakxteka de icmāsu'yu
huā'mā' xatzey tachihuīn. 2 Quit tū' maktin ictlahua a'ntū
līmāxana' a'ntū lakatzē'k tlahuacan. Lā' tū' ica'kxokonu'n. Lā'
tū' icxtāpalī ixtachihuīn Dios. Xa'nca icmāsu'yu a'ntū stu'ncua'
na ixlacapūn Dios. Lā' ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't
tzē nataca'tzī que stu'ncua' a'ntū icmāsu'yu. 3 A'ntīn tū'
tamāchekxī huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo a'ntū
icmāsu'yu, ū'tunu'n a'ntī nacāmālaclē'nīcan. 4 Xlaca'n a'ntīn tū'
takalhlaka'ī' huan xatzey tachihuīn, xlaca'n tū' tamāchekxī.
Huan ko'ti'ti' tū' lacasqui'n que xlaca'n natamāchekxī. Lā'
ū'tza' tū' talīmāchekxī. Huan ko'ti'ti' hua'chi ixdiosca'n.
Hua'chilh ū'tza' ixcāmālakatzī'lh como xla' tū' lacasqui'n que
xlaca'n natalaktzī'n huan xaxkakana' a'ntū xatzey tachihuīn
ixpālacata Cristo. Cristo, xla' lej ka'tla' lā' chu lakatin hua'chi
Dios. 5 A'ntū icmāsu'yu quit, tū' para naquilīmāka'tlī'can. Quit
icmāsu'yu ixpālacata Jesucristo que ū'tza' huan Māpa'ksīni' lā'
tasqui'nī namācā'tanīyāuj. Quit iccāmaktāyayāni' hui'xina'n
como ū'tza' a'ntū Jesucristo lacasqui'n que na'ictlahua. 6 Dios
quincāmāca'tzīnīnī'ta'ni' a'ntū xastu'ncua'. Hua'chilh ū'tza'
ixmāxkakēlh quintapāstacna'ca'n. Xla' ū'tza' a'ntī māstā'lh
lakatin līmāpa'ksīn a'xni'ca' ixtlahuamā' huan quilhtamacuj.
Lā' xmān chuntza' a'nalh huan xkakana'. Lā' hua'chilh
chuntza' ixquincāmāxkakētēlhani' como quincāmāca'tzīnīyāni'
a'nchī huanī't Dios lā a'nchī lej ka'tla'. Huā'mā' ca'tzīyāuj
como māchekxīyāuj a'nchī huanī't Jesucristo.

Pablo ixlīpāhuan Dios

7 Lā' huan xatzey tachihuīn a'ntū Dios quilīmāmacū'lh
para na'icmāsu'yu, lā' huanmā' lej lhūhua' ixtapalh. Quit tū'
icka'lhī tapāstacna' para na'icmāsu'yu huā'mā' tachihuīn. Quit
hua'chi lakatin pūxkatni' a'nlhā tojoma' a'ntū lej ixtapalh.
Chuntza' tasu'yu que Dios ū'tza' a'ntī ka'lhī līmāpa'ksīn lā'
tū' quit. 8 Lā' a'yuj quit lej icpātīni'n de lhūhua' catūhuā,
pō'ktu tzē ictāyani'. Lā' a'yuj a'katunu' tū' icca'tzī a'ntū
na'ictlahua, tū' iclakachā'ni'. 9 Lā' a'yuj quimacaputzacan,
Dios tū' quimakxteka. Lā' a'yuj a'katunu' hua'chilh
quintlajacan, pero tū' quintlajakō'can. 10 Pō'ktu līījicua' icuī'
como quimaknīcu'tuncan, chuntza' hua'chi ixmaknīcu'tuncan
Jesucristo. Chuntza' tasu'yu palh quimaktāyamā' Jesucristo

xalakahuan. 11 Līhuancus iclatlā'huan nac quilhtamacuj,
quimaknīcu'tuncan, como quit ictā'scuja Jesucristo. Chuntza'
tasu'yu que quit tzē iclatahui'la xmān por ixlīmāpa'ksīn
Jesucristo. 12 Como quit icmāsu'yu huan xatzey tachihuīn
ixpālacata Jesucristo, pō'ktu quimaknīcu'tuncan. Hui'xina'n
ka'lhī'yā'tittza' xasāsti' minquilhtamacujca'n, como quit
iccāmāsu'ni'ni' hui'xina'n ixpālacata Cristo.

13 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nchī hualh kalhatin:
Quit ickalhlaka'ī'lh, lā' ū'tza' quit iclīhuan que Dios lej ka'tla'.
Lā' quit nā ickalhlaka'ī'nī't, lā' ū'tza' iccālīhuani ā'makapitzīn
ixtachihuīn Dios. 14 Quit iclīpāhuan xmān Dios como icca'tzī
que Dios mālakahuanīchokolh huan Māpa'ksīni' Jesucristo.
Lā' nā icca'tzī que quit naquimālakahuanīchoko, como quit
ictapa'ksī con Jesucristo. Lā' hui'xina'n lā' quit a'cxtim
naquincātalē'nāni' na ixlacapūn Dios. 15 Ixlīhuāk a'ntū
icpātīlh, quit icpātīkō'lh como iclacasqui'lh que hui'xina'n
ixkalhlaka'ī'tit. Lā' chuntza' a'xni'ca' lhūhua' de hui'xina'n
nakalhlaka'ī'yā'tit, namaxquī'yā'tit pāxcatca'tzī Dios lā'
namāka'tlī'yā'tit Dios.

16 U'tza' tū' iclīlakachā'ni'. Quit scalana'jua' iclamā'
lakalīyān. Lā' a'yuj tū' tli'hui'qui quimacni', quilīcatzīn ā'chulā'
lītli'hui'quin ixlīmāpa'ksīn Dios. 17 A'ntū icpātīmā' hua'chilh
xmān macsti'na'j lā' hua'chilh tū' makān icpātīmā' como por
ixpālacata huā'mā', Dios lej naquisicua'lanālī para pō'ktu.
18 Chuntza' icuan quit como quit tū' lej icpāstaca a'ntūn tzē
laktzī'ncan. A'chulā' icpāstaca a'ntūn tūla laktzī'ncan. A'ntūn
tzē laktzī'nāuj, huanmā' nasputa. Lā' a'ntūn tūla laktzī'nāuj,
huanmā' tāyani' para pō'ktu.

5

1 Quimacni'ca'n hua'chi lakatin carpa a'nlhā lahui'lāna'uj.
Lā' quit icca'tzī que a'xni'ca' nasputa quimacni'ca'n, Dios
naquincāmaxquī'yāni' ā'lakatin xasāsti' macni'. Tzē nahuanāuj
que huan xasāsti' quimacni'ca'n ū'tza' hua'chi quinchicca'n
nac a'kapūn. Huanmā' chic ixtatlauj Dios lā' tū' ixtatlau-
jca'n huan tachi'xcuhuī't. Lā' huā'mā' chic natāyani' para
pō'ktu. 2 U'tza' līpānīyāuj como a'ncu'tunāuj na quinchicca'n
nac a'kapūn. 3 Naka'lhīyāuj xasāsti' quimacni'ca'n nac
a'kapūn, lā' chuntza' tū' catilatā'kchokouj sin quimacni'ca'n.
4 Quina'n, como ka'lhīyāujcus quimacni'ca'n nac huā'mā' quil-
htamacuj, hua'ntli'jāuj como pātīni'mā'nauj. Lā' a'yuj tū'
ixmakxtekcu'tunui huā'mā' macni', ka'lhīcu'tunāuj xasāsti'
quimacni'ca'n nac a'kapūn. Quimacni'ca'n a'ntū ka'lhīyāuj
chuhua'j, natasputa. Huan xasāsti' quimacni'ca'n a'ntū
Dios naquincāmaxquī'yāni' natāyani' para pō'ktu. 5 Dios
quincālacāxtlahuanī'ta'ni' para que tzē nalatahui'layāuj nac

a'kapūn. Lā' quincāmacamini'nī'ta'ni' huan Espíritu Santo. U'tza' līca'tzīyāuj que stu'ncua' natanūyāuj nac a'kapūn.
6 Lā' chuntza' tū' maktin lakachā'ni'yāuj. Ca'tzīyāuj que līhuan latlā'huanāuj nac huā'mā' quilhtamacuj, tūna'j tā'hui'lāna'uj huan Māpa'ksīni' Jesucristo nac a'kapūn.
7 Chuhua'j quina'n tū' latlā'huanāuj chu a'nchī laktzī'nāuj. Latlā'huanāuj chu a'nchī a'ntū kalhlaka'ī'yāuj. 8 Lā' chuntza' quina'n tū' lakachā'ni'yāuj. Makxtekcu'tunāuj huā'mā' quimacni'ca'n como tā'latahui'lacu'tunāuj huan Māpa'ksīni' Jesucristo. 9 U'tza' nalīhui'līyāujtit natlahuayāuj a'ntū Jesucristo lacasqui'n palh hui'lāna'uj con Dios nac a'kapūn lā' palh hui'lāna'ujcus nac quilhtamacuj. 10 Huā'mā' līhui'līyāuj como quilīhuākca'n ka'lhī natāyayāuj na ixlacapūn Cristo. Xla' naquincājuzgarlīyāni' chātunu' de quina'n. Lā' namaklhtīni'nāuj quilīhuākca'n chu a'nchī latā'kchokonī'tauj, palh xa'nca o palh tū' xa'nca nac huā'mā' quilhtamacuj.

Dios ixamigos cātlahuacu'tun huan tachi'xcuhuī't

11 Lā' como quit ica'cnīni'ni' huan Māpa'ksīni' Jesucristo lā' ica'kahuāna'ni'cu'tun, quit iccāmākalhlaka'ī'nīcu'tun huan tachi'xcuhuī't. Dios laktzī'n qui'a'clhcunuc. Lā' quit icpuhuan que nā hui'xina'n ca'tzīyā'tit que quit ictlahuacu'tun a'ntūn tzey. 12 Quit tū' icka'tla'jca'tzī na milacapūnca'n. Lā' tū' ū'tza' iclīchihuīna'mā' chuntza'. Xmān iclacasqui'n que hui'xina'n tzē naquilāmaktāyayāuj a'xni'ca' naquilē'ksa'nīni'ncan. Iclacasqui'n que tzē nacākalhtīyā'tit a'ntīn quintalē'ksa'nīni'n. Xlaca'n tapuhuan palh lakka'tla'n a'yuj tū' tzey ixa'clhcunucca'n. 13 A'yuj makapitzīn tahuan palh quit icchuya lā' a'yuj ā'makapitzīn tahuan palh xa'nca icpāstacna'n, quit ictlahuacu'tun xmān a'ntū nalīpāxuhua Dios. Lā' iccāmaktāyacu'tunāni' hui'xina'n como iclacasqui'n que hui'xina'n ā'chulā' nakalhlaka'ī'yā'tit.
14 Cristo lej quincāpāxquī'yāni' lā' ū'tza' iclītlahuacu'tun a'ntū xla' lacasqui'n. Quina'n kalhlaka'ī'yāuj que Cristo nīlh por ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't. Chuntza' ca'tzīyāuj que hua'chilh quilīhuākca'n ixnīuj. 15 Lā' como Cristo nīlh por quimpālacataca'n, chuntza' līhuan lahui'lāna'uj, tū' catilatā'kchokouj chu a'nchī xmān quintapuhuānca'n. Tasqui'nī nalatā'kchokoyāuj chu a'nchī ixtapuhuān Cristo. U'tza' a'ntī nīlh por quimpālacataca'n lā' lakahuanchokolh.
16 Lā' chuntza' tū'tza' iccālaktzī'n ā'makapitzīn chi'xcuhuī'n chu a'nchī talaktzī'n huan chi'xcuhuī'n xalanī'n nac quilhtamacuj. Xapū'la xa'icpuhuan de Cristo chu a'cxtim hua'chi tapāstaca xalanī'n nac quilhtamacuj. Pero tū'tza' icpuhuan chuntza'.
17 Palh kalhatin chi'xcu' kalhlaka'ī' Cristo, chuntza' taxtāpalī ixtapāstacna' lā' hua'chi xasāsti' chi'xcu' la. Ixlīhuāk a'ntū xala'

pū'la laksputnī'ttza'. Huan chi'xcu' tū'tza' hua'chi xapū'la. Huāktza' xasāsti' ixtapāstacna'.

18 Xmān Dios a'ntī tzē xtāpalī kalhatin chi'xcu'. Chuhua'j
quina'n ixamigos Dios como Jesucristo māpalalh a'ntū
ixlaclē'nāuj. Lā' Dios quincālīmāmacū'nī'ta'ni' que
nacāmāca'tzīnīyāuj ā'makapitzīn a'nchīn tzē natalīla ixamigos
Dios. 19 Por ixpālacata Cristo, Dios ixamigos cātlahuacu'tun
huan tachi'xcuhuī't lā' cāmāsputūnu'ni'cu'tun ixtalaclē'i'ca'n.
Lā' quincālīmāmacū'nī'ta'ni' nacāmāca'tzīnīyāuj ā'makapitzīn
a'nchīn tzē natalīla ixamigos Dios. 20 Lā' chuhua'j quit
ixlacscujni' Cristo. Hua'chilh Dios ixchihuīna'lh a'xni'ca'
iccāsqui'ni'yāni' hui'xina'n. Iccāsqui'ni'yāni' con ixlīmāpa'ksīn
Cristo, que catamakxtektit que Dios nacātlahuayāni' ixamigos.
21 A'yuj Cristo tū' maktin tlahualh a'ntūn tū' tzey, Dios
māmaknīnīni'lh para namāpānū quintalaclē'i'ca'n. Lā'
chuntza' por ixpālacata Cristo, Dios xapa quintalaclē'i'ca'n
lā' tū'tza' laclē'nāuj.

6

1 Quit, como ictā'scuja Dios, iccāsqui'ni'yāni' hui'xina'n,
camaklhtīni'ntit huan talakalhu'mān a'ntū Dios
cātlahuani'cu'tunāni'. 2 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nchī
Dios hualh:

Quit ickaxmatli a'nchī quisqui'ni' huanmā' chi'chini' a'xni'ca' ictlahuani'cu'tuni' huan talakalhu'mān.
Quit icmaktāyani' a'xni'ca' iccāmāpūtaxtūcu'tunli huan tachi'xcuhuī't.
Chuhua'j tzē namaklhtīni'ncan huan talakalhu'mān a'ntū Dios māstā'cu'tun. Chuhua'j tzē napūtaxtucan.

3 Quit xa'nca iclatā'kchokocu'tun chuntza' hua'chi tasqui'nī.
Palh tū' xa'nca iclatā'kchoko, nahuancan palh tū' tzey a'ntū
icmāsu'yu. 4 Iclacasqui'n que naca'tzīcan palh quit xa'nca
iclatlā'huan chuntza' hua'chi tasqui'nī xa'nca natalatā'kchoko
a'ntīn tatā'scuja Dios. Lā' ū'tza' quit lacatzucu iclīpātī
a'ntū quimpātle'keni'. Lej icpātīni'nī't. Lā' ixquisputni'nī't
a'ntū quit xa'icmaclacasqui'n. Lā' lhūhua' catūhuā a'ntū
jicslīhua' quimpātle'keni'nī't. 5 Lā' quinkēsno'kcanī't. Lā'
quinchī'canī't. Lā' iccātā'talacxtucnī't tachi'xcuhuī't a'ntīn
tū' ixquintalaktzī'ncu'tun. Lā' lej palha' icscujnī't. Lā'
lej iclakachu'huā'lhtatanī't. Lā' a'katunu' tū' xa'icka'lhī
quilīhua't. 6 Iclacasqui'n que naca'tzīcan palh quit xa'nca
iclatlā'huan chuntza' hua'chi tasqui'nī xa'nca natalatā'kchoko
a'ntīn tatā'scuja Dios. Huāk tzey quintapāstacna'. Lā'
xa'nca icca'tzī a'ntū icmāsu'yu. Lā' icpātī a'ntū quint-
lahuani'can. Quit lej iclakalhu'manīni'n. Lā' huan Espíritu
Santo quimaktāya para na'ictā'scuja Dios. Lā' quit lej

iccāpāxquī' ā'makapitzīn. 7 Lā' quit icmāsu'yu a'ntū xastu'ncua'.
Icscuja por ixlīmāpa'ksīn Dios. Dios quimaktāya para que
xa'nca na'iclatā'kchoko. Lā' chuntza' tū' quintlaja huan
a'ntūn tū' tzey. 8 Makapitzīn quinta'a'cnīni'ni'; lā' ā'makapitzīn
quintalakmaka'n. Makapitzīn tahuan palh tzey quit; lā'
ā'makapitzīn tahuan palh tū' tzey quit. Makapitzīn tahuan
palh quit ica'kxokonu'n. Quit icuan xmān a'ntū xastu'ncua'.
9 A'yuj makapitzīn tapuhuan palh quit nīn tuntū', ā'makapitzīn
taca'tzī palh quit ictā'scuja Dios. A'yuj maklhūhua' quit
ictahui'la cā'lījicua' lā' hua'chilh xa'ica'mā'tza' icnī, pero
iclahuī'cus. Lā' a'yuj quimacaputzacan, tū' quimaknīcanī't.
10 A'yuj quimpātle'keni'nī't a'ntū līlakaputza, pō'ktu līpāxūj icuī'.
Lā' a'yuj pobre quit, pero quit iccāmaxquī' ā'makapitzīn a'ntū
más xatapala que huan tumīn. Lā' a'yuj nīn tuntū' icka'lhī nac
huā'mā' quilhtamacuj, ixlīhuāk a'ntū a'nan, Dios quimaxquī'
chu a'nchī icmaclacasqui'n.

11 Quit lej stu'nc iccātā'chihuīna'nāni' hui'xina'n xalanī'n
nac Corinto. Quit lej iccāpāxquī'yāni' hui'xina'n. 12 A'yuj
hui'xina'n tū' quilāpāxquī'yāuj, pero quit iccāpāxquī'yāni'.
13 Iccātā'chihuīna'nāni' hui'xina'n hua'chi quincamana'.
Iccāsqui'ni'yāni' que caquilāpāxquī'uj hua'chi quit
iccāpāxquī'yāni' hui'xina'n.

Quina'n hua'chi ixlītokpān Dios

14 Tū' chu lakatin cacātā'latit a'ntīn tū' takalhlaka'ī'. Lej
xtunc talatā'kchoko a'ntīn takalhlaka'ī' lā' xtunc talatā'kchoko
a'ntīn tū' takalhlaka'ī'. Tūla chu lakatin cātlahuacan. Huan
xkakana' xtunc lā' huan tzī'sni' nā xtunc. A'ntūn tzey xtunc lā'
nā a'ntūn tū' tzey nā xtunc. 15 Cristo tū' tlahua a'ntūn tlahua
huan ko'ti'ti'. Lā' nā a'ntīn takalhlaka'ī' Cristo, xlaca'n tū'
tapāstacna'n hua'chi a'ntīn tū' takalhlaka'ī'. 16 Lā' tū' līmakuan
namācā'tanīcan ídolos na ixlītokpānna' Dios. Lā' quina'n
hua'chi ixlītokpān Dios a'ntī xalakahuan. Dios huanī't:

Quit na'ictahui'la na ixlaclhni'ca'n a'ntīn takalhlaka'ī'.
Lā' na'iccātā'latā'kchoko xlaca'n.
Lā' xlaca'n quintachi'xcuhuī't natala.
17 Lā' ū'tza' līhuan Dios:
Cataxtunquītit de a'ntīn tatlahua a'ntūn tū' tzey.
Lā' tū' catlahua'tit hua'chi xlaca'n.
Lā' tū' caxa'ma'tit a'ntū ko'hua'jua'.
Lā' chuntza' hui'xina'n nala'yā'tit quila'.
18 Quit na'icla hua'chi mintāta'ca'n.
Lā' hui'xina'n nala'yā'tit hua'chi qui'o'kxa'n lā' quintzu'ma'jan.
Chuntza' hualh huan Māpa'ksīni' Dios a'ntī māpa'ksīni'nkō'.

7

1 Tā'timīn, chuntza' huanī't Dios. Lā' ū'tza'
nalīmakxtekkō'yāuj ixlīhuāk a'ntūn tū' tzey. Lā' tū'
natlahuayāuj a'ntū ko'hua'jua'. Lā' tū' naka'lhīyāuj huan
xako'hua'jua' quintapāstacna'ca'n. Lā' nalīhui'līyāuj nalayāuj
lej xatzey como a'cnīni'ni'cu'tunāuj Dios.

Taxtāpalīlh ixtapāstacna'ca'n xalanī'n nac Corinto

2 Iccāsqui'ni'yāni' hui'xina'n que naquilāpāxquī'yāuj. Nīn
tintī' ictlahuani'nī't a'ntūn tū' tzey. Nīn tintī' icmāxtuyāhuanī't.
Nīn tintī' ica'kxokomaklhtīnī't catūhuā. 3 A'xni'ca' icuan
huā'mā', tū' icuan que hui'xina'n quilātlahuani'nī'ta'uj a'ntūn
tū' tzey. Iccāhuaninī'ta'ni'tza' que iccāpāxquī'yāni' hui'xina'n.
Na'iccāpāxquī'yāni' līhuan iclahuī' lā' hasta na'icnī. 4 Chuhua'j
quit icca'tzī que hui'xina'n natlahua'yā'tit chu a'nchī
iccāhuaninī'ta'ni'. Lā' chuntza' iccāhuani ā'makapitzīn a'nchī
hui'xina'n xa'nca latlā'hua'nā'tit. Quit tū' ictamakchuyīnī't
como icca'tzī que hui'xina'n xa'nca latlā'hua'nā'tit. Icpāxuhua
a'yuj icpātīni'mā'.

5 A'xni'ca' icchilh huā'tzā' nac Macedonia lej
ictamakchuyīlh. Lej lhūhua' catūhuā quimpātle'keni'lh.
Quintatā'lātlahualh. Lā' xa'icjicua'n que ixcāmāmakchuyīca
a'ntī ixtakalhlaka'ī'mā'nacus. 6 Pero Dios cāmāko'xamāka'tlī'
a'ntīn tatamakchuyīnī't. Dios māchinīlh huan Tito lā
chuntza' ictako'xamāka'tlī'lh. 7 Lā' ā'chulā' ictako'xamāka'tlī'lh
a'xni'ca' icca'tzīlh a'nchī hui'xina'n ixmāko'xamāka'tlī'nī'ta'ntit
huan Tito. Xla' quihuanilh a'nchī hui'xina'n lej
quilālaktzī'ncu'tunāuj lā' a'nchī līlakaputzatit hui'xina'n como
ca'tzītit que ixquilāmālakaputzīnī'ta'uj. Lā' quihuanilh a'nchī
hui'xina'n quilāpāstacāuj. Lā' ū'tza' ā'chulā' iclīpāxuhualh.

8 Lā' a'yuj huan carta a'ntū iccātzo'kni'ni' hui'xina'n
cāmālakaputzīni', quit icpuhuan que tzey a'nchī
iccātzo'knuni'ni' hui'xina'n. Pū'la icpuhualh que tū' xa'ictzo'kli
huanmā' carta. Pero tū'tza' icpuhuan chuntza'. Chuhua'j
tasu'yu que tū' lej makān lakaputzatit hui'xina'n. 9 Chuhua'j
icpāxuhua. Lā' tū' por ixpālacata hui'xina'n līlakaputzatit.
Hui'xina'n līlakaputzatit por ixpālacata mintalaclē'i'ca'n. Lā'
chuntza' makxtektit mintalaclē'i'ca'n. Lā' ū'tza' iclīpāxuhua.
Dios cāmālakaputzīni' ixpālacata mintalaclē'i'ca'n. Lā' chuntza'
xa'nca taxtulh. Lā' chuntza' tasu'yu que tū' iccātlahuani'ni'
a'ntūn tū' tzey a'xni'ca' iccātzo'kni'ni' huan carta. 10 Palh Dios
māpuhuanī kalhatin chi'xcu' que tū' tzey a'nchī latlā'huan, lā'
palh huā'mā' chi'xcu' nalakaputza lā' naxtāpalī ixtapāstacna',
chuntza' Dios namāpūtaxtū. Lā' ā'calīstān huā'mā' chi'xcu'
tū' catipuhualh palh tū' tzey a'nchī pūtaxtulh. Palh catīhuā
lakaputza lā' palh tū' a'kahuāna'ni'cu'tun Dios, huanmā'
chi'xcu' tū' catipūtaxtulh. 11 Lā' hui'xina'n tū' chuntza'.

A'xni'ca' Dios cāmālakaputzīni', lacapalh tlahua'tit a'ntū
ixtasqui'nī. Lā' squi'ntit tamāsputūn. Ca'tzītit que a'ntū
ixtlahua'nī'ta'ntit huā'mā' lej ko'hua'jua'. Lā' ixjicua'ni'yā'tit
Dios. Lā' lej quilāpāstacui quit. Lā' tlahua'cu'tuntit a'ntū
na'iclīpāxuhua quit. Lā' māpātīnī'tit a'ntī ixtlahuanī't a'ntūn
tū' tzey. Lā' chuntza' tasu'yu que hui'xina'n puhua'ntit que
tū' tzey a'ntū ixtlahua huanmā' chi'xcu'. 12 Quit ictzo'kli
huan carta, lā' tū' xmān por ixpālacata a'ntīn tlahualh a'ntūn
tū' tzey, lā' tū' xmān por ixpālacata a'ntīn tlahuani'ca a'ntūn
tū' tzey. Quit ictzo'kli huan carta como icmāsu'yucu'tulh na
ixlacapūn Dios a'nchī iccāmaktakalhcu'tunāni' hui'xina'n. 13 Lā'
chuntza' quilīmāko'xamāka'tlī'ca.

Lā' Tito ixlīpāxuhua por mimpālacataca'n. Lā' ū'tza' nā
lej iclīpāxuhua quit. 14 A'xni'ca' tūna'j ixcālaka'nāchāni'
Tito, icuanilh palh hui'xina'n ixquilā'a'kahuāna'ni'uj. Lā'
chuhua'j tū' iclīmāxana'n como stu'ncua' a'nchī icuanilh
Tito. Ixlīhuāk a'ntū iccāhuaninī'ta'ni' hui'xina'n, huāk
stu'ncua'. Lā' nā chuhua'j tasu'yu que stu'ncua' a'ntū icuanilh
Tito. 15 Lā' chuhua'j Tito ā'chulā' cāpāxquī'yāni' hui'xina'n
lā' cāpāstacāni' hui'xina'n a'nchī hui'xina'n a'cnīni'ni'tit
lā' a'kahuāna'ni'tit a'ntū cāhuanini'. 16 Chuntza' tasu'yu
que hui'xina'n tlahua'yā'tit a'ntūn tzey, chuntza' hua'chi
icpuhualh quit. Lā' ū'tza' iclīpāxuhua.

8

A'nchī māstā'ca con xatzey tapuhuān

1 Tā'timīn, quit iclacasqui'n que hui'xina'n naca'tzīyā'tit
a'nchī Dios cāsicua'lanālīlh xalanī'n huan nac lītokpānna' xala'
nac Macedonia. 2 Lā' a'yuj xlaca'n lej ixtapātīni'mā'na, lej
ixtapāxuhua. Lā' chuntza', a'yuj lacpobresni' ixtahuanī't
xlaca'n tamāstā'lh lhūhua' con ixlīhuāk ixtapuhuānca'n.
3 Quit icca'tzī que a'ntū talīhui'līlh tamāstā', huā'mā'
tamāstā'lh lā' ā'chulā' huampala. 4 Quincātasqui'ni'ni' que
xa'icmaklhtīni'uj huan tumīn lā' xa'iccālē'ni'uj huan tā'timīn
xalanī'n nac Jerusalén a'ntī ixtamaclacasqui'n. 5 Xlaca'n
ā'chulā' tatlahualh que a'ntū icpuhualh quit. Xapū'la
tahuanilh Dios que ixtatapa'ksī con xla' lā' ixtatlahuacu'tun
ixtapuhuān Dios. Lā' nā ixtatlahuacu'tun a'ntū iccāhuanilh
chu a'nchī ixtapuhuān Dios. 6 Lā' chuntza' icsqui'ni'lh Tito
que ixcālaka'nchāni' hui'xina'n lā' xla' ixcāmaktāyani' para que
ixmākēstokkō'tit huan tumīn a'ntū namāstā'yā'tit como ū'tza'
a'ntī cāmāpuhuanīni' hui'xina'n namāstā'yā'tit. 7 Hui'xina'n
huāk xa'nca tlahua'yā'tit. Xa'nca kalhlaka'ī'yā'tit. Lā' xa'nca
lakapasā'tit huan ixtachihuīn Dios lā' xa'nca māsu'yu'yā'tit.
Lā' tlahua'cu'tunā'tit ixtapuhuān Dios. Lā' quilāpāxquī'yāuj.

Lā' chuhua'j tasqui'nī que hui'xina'n namāstā'yā'tit para
nacāmaktāya'yā'tit ā'makapitzīn tā'timīn.
8 Huā'mā' tū' lakatin līmāpa'ksīn. Xmān iccāhuanimā'ni'
a'nchī ā'makapitzīn tamāstā'mā'na. Lā' quit iclacasqui'n
que hui'xina'n nacāmaxquī'yā'tit ā'makapitzīn tā'timīn. Lā'
chuntza' natasu'yu a'nchī hui'xina'n lej cāpāxquī'yā'tit huan
tā'timīn. 9 Hui'xina'n ca'tzīyā'tit a'nchī huan quiMāpa'ksīni'ca'n
Jesucristo lej pāxquī'nin. Xla' a'yuj ixtēcu' de ixlīhuāk
a'ntū ta'a'nan, xla' pobre lalh como xla' quincāpāxquī'yāni'.
Lā' chuntza' quina'n hua'chi ricosnu' lanī'tauj como xla'
quincāsicua'lanālīnī'ta'ni'.
10 Na'iccāhuaniyāni' a'ntū icpuhuan quit: Cā'tatza' hui'xina'n
māstā'cu'tuntit tumīn. Hui'xina'n xapū'la tzucutit māstā'yā'tit.
Lā' xmān tzucutit mākēstokā'tit. Quit icpuhuan que
xatzey nala palh hui'xina'n natlahuakō'yā'tit. 11 Xapū'la
timāstā'cu'tuntit huan tumīn. Chuhua'j catlōkentaxtūtit chu
a'nchī tzē namāstā'yā'tit chā'tunu'. 12 Līpāxuhua Dios palh
kalhatin con tapaxuhuān māstā' chu a'nchī tzē namāstā'
kalhatin. Dios, xla' tū' quincāsqui'ni'yāni' a'ntūn tū' ka'lhīyāuj.
13 Tū' iccāhuanimā'ni' hui'xina'n que namāstā'yā'tit
ixlīhuāk a'ntū ka'lhī'yā'tit a'xni'ca' nacāmaxquī'yā'tit a'ntīn
tū' taka'lhī. 14 A'ntū icuan ū'tza' huā'mā': Que chu a'cxtim
nataka'lhī ixlīhuākca'n huan tā'timīn. Chuhua'j hui'xina'n
nacāmaxquī'yā'tit a'ntīn tū' taka'lhī. Lā' palh namin lakatin
chi'chini' a'xni'ca' hui'xina'n tū' catika'lhī'tit nīn tuntū',
xlaca'n nacātamaktāyayāni' hui'xina'n. Chuntza' tzey nala.
15 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
A'ntī lej lhūhua' mākēstokli, tū' a'katāxtūni'lh.
Lā' a'ntīn tantzina'j mākēstokli, tū' sputni'lh.

Tito lā' a'ntīn tatā'a'lh

16 Icmaxquī' pāxcatca'tzī Dios como Tito lacasqui'n que
hui'xina'n xa'nca nalatā'kchokoyā'tit chuntza' hua'chi
quit iclacasqui'n que xa'nca nalatā'kchokoyā'tit. 17 Tito
ixa'cstu puhualh que nacālaka'nāchāni' hui'xina'n. Lā'
a'xni'ca' icuanilh que ca'a'ncha', xla' a'ncu'tulh como
ixcālaka'ncu'tunāchāni' hui'xina'n.
18 Lā' quit ictā'macā'mā' Tito kalhatin quintā'tinca'n
a'ntī lakapaskō'can na ixlīhuāk huan lītokpānna'. Lhūhua'
a'ntīn tahuan que xla' xa'nca scuja a'nchī māsu'yu huan
xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo. 19 Lā' nā huā'mā'
quintā'tinca'n, talacsacli huan ā'makapitzīn tā'timīn xalanī'n
huan ā'makapitzīnni' lītokpānna' ā'tzā'. Xlaca'n talacasqui'n
que xla' naquintā'a'n a'xni'ca' quit na'iccālē'ni' huan
tumīn a'ntīn tamaclacasqui'n xalanī'n nac Jerusalén. Por
ixpālacata huā'mā' tumīn, xlaca'n natamaxquī' pāxcatca'tzī

quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Lā' nā nataca'tzī que quina'n
cāmaktāyacu'tunāuj. 20 Līscalana'jua' na'icmākēstokāuj huan
tumīn para que tū' naquilē'ksa'nīni'ncan. Tū' iclacasqui'n
que nahuancan que tū' ictlōkentaxtū a'ntū quilīmāmacū'can
ixpālacata huan lhūhua' tumīn. 21 A'xni'ca' icmākēstokāuj
huā'mā' tumīn huāk tzey ictlahuacu'tun na ixlacapūn Dios lā'
nā ixlacapūnca'n tachi'xcuhuī't.

22 Na'iccālakmacā'nāchāni' hui'xina'n huā' tamā'na
chi'xcuhuī'n. Lā' nā na'iccātā'macā'n ā'kalhatin quintā'tinca'n.
Xla' tlōkentaxtūkō' ixlīhuāk a'ntū līmāmacū'can. Huā'mā' lej
maklhūhua' iclaktzī'nī't. Lā' chuhua'j ā'chulā' tlōkentaxtūcu'tun
huā'mā' līmāmacū'n, como xla' ca'tzī que hui'xina'n
natlōkentaxtūyā'tit a'ntū tasqui'nī. 23 Lā' Tito, xla' quintā'scuja.
Tito lā' quit iccāmaktāyanī'ta'ni' hui'xina'n. Lā' huan
tā'timīn a'ntī natatā'a'n Tito, xlaca'n tamacā'nī't xalanī'n
huan nac lītokpānna' xala' huā'tzā'. Lā' como xlaca'n
xa'nca talatā'kchoko, ū'tza' lī'a'cnīni'ni'can Cristo. 24 A'xni'ca'
natachā'nācha' Tito lā' huan tā'timīn, cacā'a'cnīni'ni'tit. Lā'
huan ā'makapitzīn tā'timīn natalaktzī'n a'nchī hui'xina'n
cāpāxquī'yā'tit. Lā' chuntza' naca'tzīcan que stu'ncua' a'nchī
icualh que hui'xina'n cāpāxquī'yā'tit huan tā'timīn.

9

Mākēstokcu'tunca huan tumīn para huan tā'timīn

1 Tū' tasqui'nī que quit na'iccāhuaniyāni' namākēstokā'tit
huan tumīn a'ntū nacālīmaktāyayā'tit huan tā'timīn. 2 Quit
xa'nca icca'tzī que hui'xina'n cāmaktāyacu'tunā'tit. Quit
iccāhuaninī't xalanī'n nac Macedonia a'nchī tlahua'yā'tit
hui'xina'n a'ntūn tzey. Iccāhuaninī't a'nchī hui'xina'n
xalanī'n nac estado de Acaya ixmāstā'cu'tunā'tit cā'tatza'.
Lā' a'xni'ca' taca'tzīlh huā'mā', nā tamāstā'cu'tulh huan
xalanī'n nac estado de Macedonia. 3 Lā' como iccāhuaninī't
xlaca'n que hui'xina'n māstā'cu'tunā'tit huan tumīn, chuntza'
tū' tzey palh hui'xina'n tū' natlōkentaxtūyā'tit. Lā' ū'tza'
iccālīlakmacā'nchāni' huan tā'timīn. Lā' chuntza' hui'xina'n
namāstā'yā'tit huan tumīn chu a'nchī iccāhuaninī't xlaca'n.
4 Palh hui'xina'n tū' tlahua'yā'tit lā' palh ā'makapitzīn xalanī'n
nac Macedonia naquintatā'a'n a'ntza', lā' palh hui'xina'n
tūna'j mākēstokā'tit huan tumīn, quit na'ictamāxanī' como
iccāhuaninī't que hui'xina'n namāstā'yā'tit huan tumīn. Lā' nā
hui'xina'n namāxana'nā'tit. 5 U'tza' iclīpuhualh que tasqui'nī
que na'iccāhuani huan tā'timīn que naquintapū'lani'. Lā
chuntza' xlaca'n natamaklhtīni'n huan tumīn a'ntū hui'xina'n
hua'nā'tit que namāstā'yā'tit. Lā' chuntza' natasu'yu que
hui'xina'n māstā'yā'tit con ixlīhuāk mintapuhuānca'n. Lā' tū'
catitasu'yulh palh quit xa'iccāsāmāmāstā'nīni' huan tumīn.

6 Ca'tzīyāuj que a'ntīn tantzina'j natacha'n, xlaca'n nā
tantzina'j natamakala. Lā' a'ntī lhūhua' natacha'n, xlaca'n
lhūhua' natamakala. Lā' nā chuntza' quina'n a'xni'ca'
māstā'yāuj. Palh lhūhua' namāstā'yāuj, nā lhūhua' namakl-
htīni'nāuj. 7 Chā'tunu' de hui'xina'n camāstā'tit chu a'nchī
puhua'nā'tit que tzē namāstā'yā'tit. Lā' tū' camāstā'tit
con tā'kcha. Lā' tū' catasu'yulh palh cātasāmāmāstā'nīyāni'.
Dios cāpāxquī' a'ntīn tamāstā' con ixlīhuāk ixtapuhuānca'n.
8 Dios tzē nacāmaxquī'yāni' lej lhūhua'. Lā' hui'xina'n, a'yuj
cāmaxquī'yā'tit ā'makapitzīn, hui'xina'n naka'lhīyā'tit a'ntū na-
maclacasqui'nā'tit. 9 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios ixpālacata
kalhatin tzeyā chi'xcu':
Xla' lej lhūhua' cāmaxquī' huan pobresni'.
Lā' chuntza' pō'ktu tzē nacāmaxquī'.
10 Nā quina'n, Dios quincāmaxquī'yāni' a'ntū nacha'nāuj,
como ū'tza' Dios a'ntī māstaquī. Lā' chuntza' nalīka'lhīyāuj
a'ntū nahua'yāuj lā' nā a'ntū nacha'mpalayāuj. Lā' hui'xina'n
palh nacāmaxquī'yā'tit ā'makapitzīn a'ntīn tamaclacasqui'n,
Dios nacāmaxquī'yāni' a'ntū maclacasqui'nā'tit hui'xina'n.
11 Lā' como chuntza' Dios nacāsicua'lanālīyāni' hui'xina'n,
chuntza' tzē namāstā'yā'tit lhūhua'. Lā' chuntza' natamaxquī'
pāxcatca'tzī Dios xlaca'n a'ntī natamaklhtīni'n huan
mintumīnca'n a'ntū na'iccālē'ni' xlaca'n. 12 Lā' chuntza'
por ixpālacata huan tumīn a'ntū hui'xina'n namāstā'yā'tit,
hui'xina'n nacāmaktāya'yā'tit ixtachi'xcuhuī't Dios a'ntīn
tamaclacasqui'n. Lā' nā xlaca'n natamaxquī' pāxcatca'tzī
Dios por ixpālacata a'ntū māstā'nī'ta'ntit hui'xina'n. 13 Lā'
a'xni'ca' natasu'yu a'nchī hui'xina'n lej namāstā'yā'tit,
lhūhua' natamāka'tlī' Dios, como chuntza' lītasu'yu que
hui'xina'n stu'ncua' kalhlaka'ī'yā'tit huan xatzey tachihuīn
ixpālacata Cristo, como hui'xina'n cāmaktāya'yā'tit xlaca'n
lā' ā'makapitzīn huampala. 14 Lā' chuntza' xlaca'n
nacātalīkalhtō'ka'yāni' lā' nacātapāstacāni' hui'xina'n como
Dios cāsicua'lanālīnī'ta'ni' lā' chuntza' hui'xina'n tzē
namāstā'yātit huan tumīn. 15 Namaxquī'yāuj pāxcatca'tzī Dios
como xla' quincālakmacaminī'ta'ni' ixO'kxa'. U'tza' hua'chi
lakatin lē'ksajna' a'ntū lej xatapala. Tūla mālacstū'ncāuj a'nchī
huanī't como lej xatapala.

10

Pablo ixka'lhī līmāpa'ksīn como xla' apóstol ixuanī't

1 Quit, Pablo, iccāhuanicu'tunāni' catūhuā. A'makapitzīn
tahuan que quit lacatzucu icchihuīna'n na milacapūnca'n. Lā'
nā tahuan que quit lej palha' iccātā'chihuīna'nāni' a'xni'ca'
iccātzo'knuni'yāni'. Chuntza' hua'chi Cristo lakalhu'manīni'n,

nā chuntza' quit līlacatzucu iccātā'chihuīna'ncu'tunāni'.
2 Iccāhuanicu'tunāni' que xa'nca calatā'kchokotit. Lā' palh tū' chuntza', tasqui'nī na'iccāquilhnīyāni' hui'xina'n a'xni'ca' na'iccālaka'nāchāni'. Lā' palh a'nan ā'makapitzīn de hui'xina'n a'ntīn tahuan que quit iclatlā'huan hua'chi chuxatīyā chi'xcu' lā' que quit ictlahua xmān a'ntū iclacasqui'n, quit na'iccāquilhnī xlaca'n.
3 Lā' a'yuj chi'xcuhuī'n quina'n, xtunc huan guerra a'ntū tlahuayāuj. Lā' tū' hua'chi huan guerra a'ntūn tatlahua xalanī'n nac quilhtamacuj.
4 A'ntīn ta'a'n nac guerra xlaca'n talē'n a'ntū natapūmaknī ixtā'ca'tzaca'n. Quina'n tuntū' lē'nāuj hua'chi huanmā'. Xmān por ixlīmāpa'ksīn Dios tzē nacātlajayāuj a'ntīn tatā'lāsta'la Dios.
5 Con ixlīmāpa'ksīn Dios tzē cātlajayāuj ixtapāstacna'ca'n a'ntīn tatā'lātlahua Dios. Lā' nā tzē natlajayāuj ixlīhuāk huan tapāstacna' a'ntūn tū' makxtekni'n kalhlaka'ī'can Dios. Lā' huan ixlīmāpa'ksīn Dios tzē cāxtāpalīni' ixtapāstacna'ca'n tachi'xcuhuī't lā' chuntza' nata'a'kahuāna'ni' Cristo.
6 Lā' a'xni'ca' hui'xina'n xa'ncatza' na'a'kahuāna'ni'yā'tit Dios, quit na'iccāmāpātīnī a'ntīn tū' ta'a'kahuāna'ni'cu'tun.

7 Hui'xina'n pāstacpā'na'ntit xmān a'ntūn tzē nalaktzī'ncan. Lā' na milaclhni'ca'n tahui'lāna' a'ntīn quintatā'lāsta'la lā' tahuan que xlaca'n tatā'scuja Cristo. Cataca'tzīlh xlaca'n que nā quit ictā'scuja Cristo.
8 Huan Māpa'ksīni' Jesucristo quimaxquī'nī't līmāpa'ksīn. Lā' tū' icmāxana'n iclīchihuīna'n huā'mā' līmāpa'ksīn. Quimaxquī'nī't huā'mā' līmāpa'ksīn para que chuntza' tzē na'iccāmaktāyayāni' hui'xina'n a'nchī nakalhlaka'ī'yā'tit. Quimaxquī'nī't huan līmāpa'ksīn tū' para que na'iclactlahua a'nchī kalhlaka'ī'yā'tit.
9 Chuntza' icuan, como tū' iclacasqui'n que najicua'nā'tit ixpālacata a'nchī iccātzo'knuni'yāni'.
10 A'makapitzīn na milaclhni'ca'n quintalīchihuīna'n lā' tahuan: “A'xni'ca' xla' quincāmacamini'yāni' lakatin carta, līpalha' chihuīna'n hua'chilh ixka'lhīlh līmāpa'ksīn. Lā' a'xni'ca' huī' con quina'n līlacatzucu chihuīna'n. Lā' tūla xa'nca a'cta'sana'n”. Chuntza' tahuan.
11 Lā' a'ntīn chuntza' tachihuīna'n, cataca'tzīlh xlaca'n que chuntza' a'nchī iccātzo'knuni'yāni' nac lakatin carta, chuntza' na'iccātā'chihuīna'nāni' a'xni'ca' na'iccālaka'nāchāni'.

12 Quit tū' icticātā'talacastucli xlaca'n a'ntīn tapuhuan que xlaca'n lej xalactzey. Quit tū' hua'chi xlaca'n. Tapuhuan que xlaca'n lej xalactzey como talātā'talacastuca xmān entre ū'tunu'n. Tū' tamāchekxī.
13 Quit tū' icti'a'kapalhkālh a'ntū līmakuan a'xni'ca' na'iclīchihuīna'n a'ntū ictlahuanī't. Xmān icscujnī't a'nlhā Dios quimāsu'ni'nī't que na'icscuja. Lā' Dios quimāca'tzīnīlh que na'icscuja nā nac Corinto a'nlhā hui'lā'na'ntit hui'xina'n.
14 Quit xapū'la iccāmāca'tzīnīni' huan xatzey tachihuīn ixpālacata Cristo. Lā' a'xni'ca'

xa'iccāmāsu'ni'yāni' hui'xina'n hua'chilh xa'icscujmā' nac xkok a'ntū Dios quimāsu'ni'lh. Tū' icpātle'kelh de huan nac xkok a'xni'ca' iccālaka'nchāni' hui'xina'n.
15 Quit tū' iclīka'tla'jca'tzī a'ntūn tlahuacan a'nlhān tū' quimacā'n Dios. Tū' iclīka'tla'jca'tzī a'ntūn tatlahuanī't ā'makapitzīn hua'chilh quit xa'ictlahualh. Quit iclacasqui'n que hui'xina'n ā'chulā' nakalhlaka'ī'yā'tit. Lā' chuntza' ā'chulā' tzē na'icscuja con hui'xina'n, chuntza' hua'chi quimāsu'ni'lh Dios a'ntū na'ictlahua.
16 Lā' chuntza' tzē na'iccāmāsu'ni' huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo a'ntīn tahui'lāna'ncha' más makat que hui'xina'n. Quit icmāsu'yucu'tun huan xatzey tachihuīn a'nlhā tintī'na'j māsu'yunī't nīn kalhatin. Lā' chuntza' tū' ictilīka'tla'jca'tzīlh huan lītlōt a'ntū tlahuanī't ā'kalhatin hua'chilh quit xa'ictlahualh.

17 Tū' tzey palh kalhatin nalīka'tla'jca'tzī a'ntū māni' xla' tlahuanī't. Xatzey palh namāka'tlī' Dios.
18 Palh kalhatin huan que xla' lej tzey a'ntūn tlahua, huā'mā' tuntū' ixtapalh. Xmān Dios a'ntī tzē nahuan palh tzey a'ntūn tlahuanī't kalhatin chi'xcu'.

11

Pablo cālīchihuīna'lh a'ntī xmān ixta'a'kxokonu'n

1 Quit iclacasqui'n que hui'xina'n nakaxpa'tā'tit līlacatzucu līhuan iccāhuaniyāni' a'ntū ictlahuanī't. Caquilāpātīni'uj līlacatzucu, a'yuj hua'chilh tonto a'ntī līchihuīna'ncan ixa'cstu.
2 Dios lacasqui'n que hui'xina'n tū' nataxtunquīyā'tit de Cristo. Lā' huā'mā' ū'tza' a'ntū iclacasqui'n nā quit. Quit iccāmaktāyani' para natapa'ksīyā'tit con Cristo. Chuntza' quit hua'chi catīhuā a'ntī squi'n kalhatin tzu'ma'jāt. Lā' chuhua'j hua'chi kalhatin tzu'ma'jāt a'ntī pāxquī' ī'squi'nīni', nā chuntza' tasqui'nī que hui'xina'n napāxquī'yā'tit xmān Cristo.
3 Quit icjicua'n que hui'xina'n nacāta'a'kxokoyāni', chuntza' hua'chi Eva a'kxokoca. Huan ko'ti'ti' lalh ixlīlūhua' lā' a'kxokolh huan Eva. Huan ko'ti'ti' lej ca'tzī a'nchī na'a'kxokonu'n. Lā' chō'la nacā'a'kxokoyāni' nā hui'xina'n, lā' chuntza' nataxtunquīyā'tit de Cristo.
4 Icjicua'ni' huā'mā' como hui'xina'n kaxpa'tā'tit a'ntīn cātalakmināni' lā' catamāsu'ni'yāni' ā'catūhuā lā' tū' hua'chi a'ntū iccāmāsu'ni'ni' quit ixpālacata Jesús. Lā' xtunc a'ntūn tamāsu'yu ixpālacata huan Espíritu Santo. Tū' ū'tza' a'ntū iccāmāsu'ni'ni'. Lā' xtunc a'ntūn tamāsu'yu a'ntū līpūtaxtucan. Lā' tū' hua'chi quit iccāmāsu'ni'ni'.
5 Huā' tamā'na chi'xcuhuī'n xlaca'n līhua tahuan que apóstoles. Xlaca'n tū' quinta'a'kapalhkā.
6 Chō'la tū' lej tzēhuanī't a'nchī quit ica'cta'sana'n. Pero quit xa'nca icmāchekxī a'ntū icmāsu'yu. Lā' iccāmāsu'ni'nī'ta'ni' ixlīhuāk hui'xina'n.

7 Quit tū' iccāmātā'jīni' hui'xina'n a'xni'ca' iccāmāsu'ni'ni' huan xatzey tachihuīn ixpālacata Dios. Quit lej līpalha' xa'icscuja para xa'icuā'yan līhuan xa'iccāmāsu'ni'yāni' ixpālacata Dios. ¿Chā tū' tzey a'ntū ictlahualh? 8 Līhuan quit
xa'icscuja na milaclhpu'nanca'n, ixquintamacamini' tumīn ixtachi'xcuhuī't Dios xalanī'n ā'lacatin cā'lacchicni'. Hua'chilh xa'iccāmaklhtīlh huan tumīn como iccāmaktāyacu'tuni' hui'xina'n.
9 Lā' līhuan xa'iccātā'lahui'lani' quit tū' iccāsqui'ni'ni' tumīn a'xni'ca' xa'icmaclacasqui'n catūhuā. Huan tā'timīn xalanī'n nac Macedonia ixquintalīmini' a'ntū xa'icmaclacasqui'n. Lā' chuntza' tū' iccāmāmakasputūni' hui'xina'n nīn tuntū'. Lā' tū' maktin icticāsqui'ni'ni' para na'icuā'yan.
10 Tū' ictīcāsqui'ni'lh nīn tuntū' ixtachi'xcuhuī't Dios xalanī'n nac estado de Acaya a'nlhā hui'lā'na'nchipitit. Quit icuan a'ntū stu'ncua' como quit ictā'tapa'ksī Cristo.
11 Lasā' ā'makapitzīn tahuan que quit tū' iccāpāxquī'yāni' hui'xina'n como tū' iccāmaklhtīcu'tunāni' mintumīnca'n. Huā'mā' tū' stu'ncua'. Dios ca'tzī que lej iccāpāxquī'yāni' hui'xina'n.
12 Tū' iccāsqui'ni'nī'ta'ni' tumīn para na'icuā'yan. Lā' tū' ictisqui'nli nīn maktin. Chuntza' xlaca'n a'ntīn tasqui'n tumīn tūlalh catitahualh palh tascuja chu a'cxtim hua'chi quit.
13 Xlaca'n tahuan que apóstoles. Tū' stu'ncua'. Xmān ta'a'kxokonu'n a'nchī tamāsu'yu. Talacasqui'n que nacālaktzī'ncan hua'chi apóstoles a'ntīn tatā'scuja Cristo.
14 Huā'mā' a'ntūn tatlahua tūla lē'cnīyāuj como māni' huan ko'ti'ti' tzē taxtāpalī lā' tzē la hua'chi kalhatin ángel xala' nac a'kapūn.
15 Lā' nā tzē natataxtāpalī a'ntīn tatā'scuja huan ko'ti'ti'. Lā' chuntza' hua'chilh ixtatlahualh a'ntūn tzey, a'yuj tatlahuamā'na a'ntūn tū' tzey. Xlaca'n natamāpala con Dios a'ntūn tatlahuanī't.

A'nchīn pātīni'lh Pablo

16 Quit iccāhuanipalayāni' hui'xina'n: Tū' capuhua'ntit hui'xina'n palh quit tonto como quē'cstu quilīchihuīna'mā'ca. Lā' a'yuj capuhuanca palh quit tonto, caquilākaxmatui lā' caquilāmakxtekui na'icchihuīna'n.
17 Ca'tzīyāuj que a'ntī ka'tla'jca'tzī, xla' chihuīna'n hua'chi tonto, lā' tū' hua'chi kalhatin a'ntīn tapa'ksī con Cristo. Lā' a'ntū na'icuan quit, hua'chilh quit xa'icka'tla'jca'tzīlh.
18 Lhūhua' a'ntīn cātamāsu'ni'cu'tunāni' hui'xina'n, ixa'cstuca'n cālīchihuīna'ncan. Nā quit na'iccāhuaniyāni' hui'xina'n a'ntū ictlahua.
19 Hui'xina'n a'yuj puhua'nā'tit palh lej ca'tzīyā'tit, cāpātīni'yā'tit huā' tamā'na a'ntīn cālīchihuīna'ncan ixa'cstuca'n hua'chi tonto.
20 Hui'xina'n cāpātīni'yā'tit a'yuj xlaca'n cātamāpa'ksīcu'tunāni' hui'xina'n. Xlaca'n cātamaklhtīyāni' ixlīhuāk a'ntū ka'lhīyā'tit. Lā' xlaca'n cātamā'a'kahuānīyāni'.

Lā' xlaca'n cātalakmaka'nāni' hui'xina'n. Lā' cātalacala'sāni'. Lā' a'yuj xlaca'n tatlahuani'yāni' ixlīhuāk huā'mā', hui'xina'n
cāpātīni'yā'tit. 21 Tū' chuntza' iccātlahuani' hui'xina'n. Palh tzey cahuā tlahuacan huā' tamā'na', quit xa'icmāxana'lh, como tū' ictlahualh chuntza'.

Xlaca'n tahuan a'ntū tatlahuanī't. Lā' chuhua'j quit na'icuan a'ntū ictlahuanī't quit, a'yuj natasu'yu hua'chilh
icka'tla'jca'tzī lā' hua'chilh tonto quit. 22 Xlaca'n taka'tla'jca'tzī lā' tahuan que xlaca'n hebreos. Nā quit hebreo. Tahuan que xlaca'n israelitas. Nā quit israelita. Xlaca'n tahuan que
Abraham ixpapca'n. Nā Abraham nā quimpap. 23 Xlaca'n tahuan que tatā'scuja Cristo. Quit līhua'ca' ictā'scuja Cristo. Chuntza' a'nchī icchihuīna'mā' hua'chilh tonto quit. Xlaca'n tū' tascujnī't hua'chi quit. Lā' tū' tapātīni'nī't hua'chi quit. Quintucscanī't. Lā' nā xa'ictachī'n. Lā' lej maklhūhua' quintimaknīcu'tunca. Lā' xlaca'n tū' tapātīni'nī't chuntza'.
24 Quintā'israelitas quintakēsno'kli pu'xamacāujna'jās. Lā' chuntza' quintatlahuani'nī't makquitzis. 25 Lā' maktu'tun tanūni'ca quinkēniccan. Lā' maktin quimūta'laca. Lā' maktu'tun tā'cnūlh huan barco a'ntū xa'icpū'a'mā'. Lā' lakatin chi'chini' ā'lakatin tzī'sa icpātle'kelh nac xcān a'xni'ca' tā'cnūlh huan barco. 26 Lakachu iclatā'kchokonī't para na'icmāsu'yu ixtachihuīn Dios. Lā' nā ictahui'lanī't a'nlhā lej cā'lījicua'. Lā' nā maklhūhua' ictacutnī't nac pūxka a'nlhā lej lakka'tla'n. Lā' nā ica'nī't a'nlhā ixtalatlā'huan ka'lhāna'nī'n. Lā' quintitamaknīcu'tulh quintā'israelitas lā' nā a'ntīn tū' israelitas. Lā' xa'iclatlā'huan nac cā'lījicua' nac cā'lacchicni' lā' nac cā'qui'huī'n lā' nac mar. Lā' ixquintamaknīcu'tun a'ntī līhua ixtahuan que xlaca'n tatapa'ksī con Cristo. 27 Lā' lej ictlekua'nī't lā' lej palha' icscujnī't. Lā' lej maklhūhua' iclakachu'huā'lhtatanī't. Lā' icpātīnī't tatzi'ncsta lā' nā takalhpūtīt. Maklhūhua' tū' xa'icka'lhī a'ntū na'icua'. Lā' icpātīnī't lonkni'. A'katunu' tū' xa'icka'lhī quilu'xu'.

28 Lā' tū' xmān huā'mā'. Pō'ktu ictamakchuyīnī't lā' quimpāta'lanī't por ixpālacataca'n xalanī'n nac huan lītokpānna'. 29 Palh catīhuā tūla xa'nca latā'kchoko na ixtej Dios, quit iclakalhu'man. Lā' palh catīhuā tatonkopū, quit ica'kchā'n con huan a'ntī mātonkopūlh. 30 Palh tasqui'nī que quit naquilīchihuīna'ncan quē'cstu, quit iclīchihuīna'ncu'tun a'ntū namāsu'yu que quit quē'cstu tūla ictlahua nīn tuntū'.
31 Dios ca'tzī que stu'ncua' a'ntū icuan. Xla' ū'tza' ixTāta' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Ca'a'cnīni'ni'ca para pō'ktu.
32 A'xni'ca' quit xa'icuī' nac Damasco, a'ntza' ixmāpa'ksīni'n kalhatin gobernador a'ntī ixui'līnī't huan rey Aretas. Huā'mā' gobernador cāyāhualh centinelas a'nlhā lactaxtucan nac cā'lacchicni', como ixquintachī'lē'ncu'tun. 33 Pero

quilacmāxtuca nac lakatin xalhu'cu' de huan xataxaka cā'lacchicni. Lā' quimpūmāyujūca lakatin canasta. Lā' chuntza' iclītzā'lalh lā' iclīpūtaxtulh.

12

A'nchī lakachuyalh Pablo

1 Tū' līmakuan na'icuan palh ka'tla' quit. Xmān
na'iccāhuaniyāni' a'ntū quimāsu'ni'lh huan Māpa'ksīni'
Jesucristo lā' a'ntū iclaktzī'lh a'xni'ca' iclakachuyalh.
2 Ka'lhītza' hua'chi cāujtā'ti' cā'ta lā' xa'ickalhlaka'ī'nī'ttza'
Cristo, a'xni'ca' quit quilē'nca nac a'kapūn a'nlhā hui'lacha'
Cristo. Tū' icca'tzī palh lē'nca quimacni' o palh tū' lē'nca.
Xmān Dios ca'tzī. 3 Dios ca'tzī palh lē'nca quimacni' o palh
xmān lē'nca quilīca'tzīn. Quit tū' icca'tzī. 4 Quilē'nca nac
a'kapūn. Lā' a'ntza' ickaxmatli tachihuīn a'ntūn tūla icuan
como Dios tū' quimakxteka que na'icuani nīn tintī'. 5 Lā'
como Dios quintlahuani'lh huā'mā', quit icmāka'tlī'. Quit tū'
iclīka'tla'jca'tzī a'ntū quimpātle'keni'lh. Xmān na'iccāhuaniyāni'
a'ntū māsu'yu que quit quē'cstu tūla ictlahua nīn tuntū'.
6 Palh quit ixquilīchihuīna'nca xa'nca a'ntū ictlahuanī't, tū'
xa'icchihuīna'lh hua'chi tonto, como quit xmān iclīchihuīna'n
a'ntū stu'ncua'. Pero tū' quintilīchihuīna'nca māni' quit como
tū' iclacasqui'n que ā'makapitzīn natapuhuan que quit lej
ka'tla'. Quit iclacasqui'n que ixpālacata a'nchī iclatā'kchoko lā'
a'nchī icchihuīna'n, nataca'tzī palh quit tzey.

7 Chō'la quit lej xa'iclīka'tla'jca'tzīlh por ixpālacata a'nchī
iclakachuyanī't. Lā' ū'tza' Dios quilīmaxquī'lh lakatin taca'tzāt.
Lā' huā'mā' taca'tzāt hua'chi lakatin lhtucū'n a'ntū huan
ko'ti'ti' yāhualh na quimacni'. Dios quimaxquī'lh huā'mā'
taca'tzāt como tū' lacasqui'lh que quit na'icka'tla'jca'tzī.
8 Maktu'tun icsqui'ni'lh huan Māpa'ksīni' Jesucristo que
ixquimāpānūni'lh huā'mā' taca'tzāt. 9 Lā' xla' quihuanilh:
“Quit na'icmaktāyayāni' lā' chuntza' natāyani'ya'. A'xni'ca'
hui'x scalana'jua' a'xni'ca' tasu'yu palh quit icka'lhī
līmāpa'ksīn”. Chuntza' quihuanilh. Lā' chuntza' con
tapāxuhuān na'ictāyani' a'xni'ca' scalana'jua' quit como
chuntza' lītasu'yu que quit icscuja por ixlīmāpa'ksīn Cristo.
10 Chuntza' icpāxuhua a'yuj scalana'jua' quit lā' a'yuj
quilakapalacan lā' a'yuj quisputni' a'ntū icmaclacasqui'n
lā' a'yuj quimacaputzacan lā' a'yuj quimpātle'keni' a'ntū
jicslīhua'. A'xni'ca' scalana'jua' quit, a'xni'ca' tasu'yu que
Cristo quimaktāyamā'. Lā' ū'tza' iclīpāxuhua.

Pablo ixpāta'la por huan xalanī'n nac Corinto

11 Hua'chilh quit tonto como xmān quilīchihuīna'ncan quit.
Xmān por mimpālacataca'n hui'xina'n chuntza' iclīchihuīna'n.

Hui'xina'n ixquilāmaktāyauj na ixlacapūnca'n a'ntīn tahuan que xlaca'n apóstoles. A'ntīn tapuhuan que xlaca'n lakka'tla'n apóstoles, xlaca'n tū' quinta'a'kapalhkā a'yuj nīn tuntū' quit.
12 A'xni'ca' xa'icscuja na milaclhni'ca'n, tasu'yulh palh Dios ixquilīhui'līnī't quilī'apóstol. Quit līlacatzucu xa'icscuja. Lā' quit xa'ictlahua lē'cnīn. Lā' huā'mā' māsu'yulh palh Dios ixquilīhui'līnī't quilī'apóstol. 13 Xmān lakatin catūhuā tū' ict-
lahualh na milaclhni'ca'n. Ictlahualh pero xmān na ixlaclhni'ca'n xalanī'n ā'makapitzīn lītokpānna'. Lā' ū'tza' huā'mā': Tū' iccāsqui'ni'ni' hui'xina'n para na'icuā'yan. Palh hui'xina'n puhua'nā'tit palh tū' tzey huā'mā', caquilāmāsputūnu'ni'uj.

14 Chuhua'j ixlīmaktu'tun ictacāxnī't para na'iccālaka'nāchāni' hui'xina'n. Lā' a'xni'ca' na'icchā'n a'ntza', hui'xina'n tū' catimāpala'tit para na'icuā'yan. Xmān iccāmaktāyacu'tunāni' hui'xina'n para nakalhlaka'ī'yā'tit ā'chulā'. Tū' iclacasqui'n mintumīnca'n. Ca'tzīyāuj que huan camana' tūla tamāhuī' ixtāta'ca'n. Huan xanatāta'na' tamāhuī' ixcamana'ca'n. Lā' quit hua'chi mintāta'ca'n hui'xina'n. 15 Quit con tapāxuhuān na'icmāsputū a'ntū icka'lhī para na'icscuja con hui'xina'n. Lā' na'icscuja hasta na'ictlakua'n. Lā' a'yuj quit lej iccāpāxquī'yāni' hui'xina'n, pero hui'xina'n tū' lej quilāpāxquī'yāuj.

16 Lā' a'yuj tū' iccāsqui'ni'nī'ta'ni' nīn tuntū', ā'makapitzīn tahuan que iccā'a'kxokomaklhtīnī'ta'ni' mintumīnca'n. 17 Quit nīn tuntū' iccā'a'kxokomaklhtīni' a'xni'ca' iccālakmacā'ni' huan chi'xcuhuī'n. 18 Quit icsqui'ni'lh Tito que ixcālaka'ni' hui'xina'n. Lā' xla' ictā'macā'lh ā'kalhatin de quintā'tinca'n. Tito tū' cā'a'kxokomaklhtīni' nīn tuntū'. Hui'xina'n ca'tzīyā'tit a'nchī xa'iclatlā'huan, nā chuntza' ixlatlā'huan Tito. Quina'n quintu'ca'n chu lakatin quintapāstacna'ca'n.

19 Chō'la hui'xina'n puhua'nā'tit que quit ictamaktāyamā' na milacapūnca'n. Tū' chuntza'. Quit icchihuīna'n na ixla-
capūn Dios lā' icchihuīna'n chu a'nchī lacasqui'n Cristo. Quit lej iccāpāxquī'yāni' hui'xina'n. Iccāmaktāyacu'tunāni' para que xa'nca nakalhlaka'ī'yā'tit. Lā' ū'tza' iclītlahuakō' ixlīhuāk para hui'xina'n. 20 Quit ictamakchuyīnī't como icpuhuan que chō'la a'xni'ca' na'icchā'n a'ntza' na'icca'tzī palh hui'xina'n tū' xa'nca latlā'hua'nā'tit. Lā' palh tū' xa'nca latlā'hua'nā'tit, tasqui'nī que na'iccālacaquilhnīyāni' hui'xina'n. Ictamakchuyīnī't como icpuhuan que chō'la lāsta'layā'tit hui'xina'n, lā' lālakca'tzani'yā'tit lā' a'kchipinā'tit lā' talacpitziyā'tit lā' nā lālīchihuīna'nā'tit lā' lē'ksa'nā'tit lā' lej lakka'tla' makca'tzīyā'tit lā' tū' chu lakatin tahui'layā'tit para natlahua'yā'tit catūhuā. 21 Quit ictamakchuyīnī't como icpuhuan que chō'la a'xni'ca' na'iccālaka'nāchāni' hui'xina'n, quit na'icmāxana'n na ixlacapūn Dios por ixpālacata a'ntūn

tlahua'yā'tit hui'xina'n. Quit na'iccalhuan palh lhūhua'
de hui'xina'n tlahuanī'ta'ntit talaclē'i' lā' palh tū' makx-
tekcu'tunā'tit a'ntūn tū' tzey lā' palh tlahua'yā'titcus talākalhī'n
lā' palh tlahua'yā'titcus huan xako'hua'jua' mintapāstacna'ca'n.

13

Pablo cāmāxquī'lh tapāstacna'

1 Chuhua'j ixlīmaktu'tun na'iccālaka'nāchāni' hui'xina'n.
Hui'xina'n ca'tzīyā'tit que a'xni'ca' lē'ksa'nīni'ncan
kalhatin, tasqui'nī kalhatu' o kalhatu'tun testigos.
2 Na'iccāhuanipalayāni' ā'maktin a'ntū iccāhuanini' a'xni'ca'
xa'iccātā'lahui'lani' hui'xina'n ixlīmaktu'. Lā' a'yuj tū'
iccātā'lahui'lani' chuhua'j, na'iccāhuanipalayāni' hui'xina'n
a'ntī tlahuanī'ta'ntit talaclē'i' lā' ā'makapitzīn huampala de
hui'xina'n. Na'iccāmāpātīnī a'ntīn tatlahuatā'kchoko talaclē'i'.
Lā' xlaca'n tū' catitapūtaxtulh a'nchī na'iccāmāpātīnī. 3 Lā'
chuntza' hui'xina'n nalaktzī'nā'tit que quit iclīchihuīna'n
con ixlīmāpa'ksīn Cristo. Xla' tū' scalana'jua' catilalh con
hui'xina'n. Hui'xina'n nalaktzī'nā'tit que Cristo ka'lhī
līmāpa'ksīn. 4 Hua'chilh scalana'jua' ixtasu'yu Cristo a'xni'ca'
nīlh nac cruz. Pero chuhua'j xla' huī'. Lā' Dios maxquī'nī't
līmāpa'ksīn. Lā' quit, como ictapa'ksī con Cristo, līlacatzucu
iccātā'chihuīna'nī'ta'ni'. Hua'chilh quit scalana'jua' xa'iclalh.
Pero hui'xina'n nalaktzī'nā'tit que quit iclatlā'huan con
ixlīmāpa'ksīn Dios, chuntza' hua'chi Cristo.

5 Xa'nca capāstacna'ntit hui'xina'n a ver palh stu'ncua'
kalhlaka'ī'yā'tit hui'xina'n. Camāsu'yu'tit palh stu'ncua'
kalhlaka'ī'yā'tit. Hui'xina'n xa'nca ca'tzīyā'tit palh stu'ncua'
tā'latlā'hua'nā'tit Cristo. Lā' palh tū' tā'latlā'hua'nā'tit Cristo,
hui'xina'n tū' tā'tapa'ksīyā'tit con xla'. 6 Lā' hui'xina'n
naca'tzīyā'tit que quit ictā'tapa'ksī con Cristo como quit
ictā'latlā'huan xla'. 7 Lā' chuhua'j icsqui'ni' Dios que hui'xina'n
tū'tza' catlahua'tit a'ntūn tū' tzey. Tū' quimaca'tzi palh
ā'makapitzīn tapuhuan que quit tū' icka'lhī līmāpa'ksīn para
na'iccālacaquilhnīyāni'. Iclacasqui'n que natlahua'yā'tit a'ntūn
tzey. Huā'mā' iclacasqui'n a'yuj chuntza' tū' catitasu'yulh
que quit icka'lhī līmāpa'ksīn como chuntza' tū' tasqui'nī
na'iccālacaquilhnīyāni'. 8 Xmān icka'lhī līmāpa'ksīn para
na'ictlahua a'ntū chu a'nchī ixtachihuīn Dios. Tū' icka'lhī
līmāpa'ksīn para na'ictlahua a'ntūn tū' chu a'nchī ixtachihuīn
Dios. 9 Icpāxuhua a'xni'ca hui'xina'n xa'nca latlā'hua'nā'tit na
ixtej Dios. Huā'mā' quimāpāxuhuī a'yuj chuntza' tū' tasqui'nī
que quit icmāsu'yu huan līmāpa'ksīn a'ntū Dios quimaxquī'lh
para na'iccālacaquilhnīyāni'. Xmān iclacasqui'n que hui'xina'n
lactzey nala'yā'tit. 10 Lā' ū'tza' iccālītzo'knuni'yāni' chuntza'

huan nac carta a'xni'ca' tūna'j xa'iccālaka'mpalayāchāni'. Quit iclacasqui'n que tū' natasqui'nī na'iccālacaquilhnīyāni' a'xni'ca' na'icchā'n. Quit iclacasqui'n que tū' natasqui'nī que quit na'iccāmāsu'ni'yāni' chuntza' huan līmāpa'ksīn a'ntū quimaxquī'nī't huan Māpa'ksīni' Jesucristo. Quimaxquī'nī't huā'mā' līmāpa'ksīn para na'iccāmaktāyayāni' a'nchī xa'nca nakalhlaka'ī'yā'tit. Tū' quimaxquī'nī't huā'mā' līmāpa'ksīn para na'iccāmāmakchuyīyāni' hui'xina'n a'nchī kalhlaka'ī'yā'tit.

11 Lā' chuhua'j, tā'timīn, caka'lhī'tit tapāxuhuān. Calīhui'lī'tit
xa'nca nalatā'kchokoyā'tit. Tū' calakachipini'tit. Chu lakatin
calalh mintapāstacna'ca'n. Ca'cs catahui'la'tit. Lā' Dios
nacātā'latahui'layāni' hui'xina'n. Xla' lej quincāpāxquī'yāni'.
Lā' xla' quincāmaktāyayāni' para que ca'cs nalatahui'layāuj.
12 Calāsaludarlī'tit milīhuākca'n como lītā'timīn hui'xina'n.
13 Cātamacā'ni'yāchāni' a'ntza' saludos milīhuākca'n hui'xina'n,
xlaca'n a'ntī xalanī'n huā'tzā' a'ntīn takalhlaka'ī'.

14 Lā' huan Māpa'ksīni' Jesucristo cacāsicua'lanālīni' hui'xina'n. Lā' ca'u'cxca'tzītit a'nchī lej cāpāxquī'yāni' Dios. Lā' huan Espíritu Santo cacātā'latahui'lani chā'tunu' de hui'xina'n. Lā' chuntza' hui'xina'n chu lakatin nala'yā'tit. Amén.

Huan Carta a'ntū Cāmacā'ni'ca Xalanī'n nac Galacia

Pablo cāmacā'ni'lh saludos xalanī'n nac Galacia a'ntī ixtakalhlaka'ī'

1 Quit, Pablo, ictzo'kmā' huā'mā' ca'psnat. Quit apóstol.
A'ntī quimānūlh quilī'apóstol xla' tū' kalhatin chi'xcu'. Nīn
kalhatin chi'xcu' quilacsacli para huā'mā'. A'ntī quilīmānūlh
quilī'apóstol xla' ū'tza' Jesucristo lā' nā quinTāta'ca'n Dios
a'ntī mālakahuanīchokolh Jesucristo. 2 Quit lā' ixlīhuākca'n
tā'timīn a'ntī quintatā'lahui'lāna' con quit, quina'n pū'la
iccāmacā'ni'yāchāni' saludos hui'xina'n xalanī'n nac estado de
Galacia a'ntī kalhlaka'ī'yā'tit. 3 Cacāsicua'lanālīni' hui'xina'n
quinTāta'ca'n Dios lā' huan Māpa'ksīni' Jesucristo. Lā'
cacāmātza'ta'tī'ni'ni' Dios mi'a'clhcunucca'n. 4 Jesucristo
tamacamāstā'lh māni' ū'tza' para nanī por ixpālacata
quintalaclē'i'ca'n como ixquincāmāpūtaxtūcu'tunāni' līhuan
latlā'huanāuj nac huā'mā' quilhtamacuj xako'hua'jua'.
Chuntza' tlahualh Jesucristo porque huā'mā' ū'tza'
ixtapuhuān quinTāta'ca'n Dios. 5 ¡Lā' camācā'tanīca Dios
para pō'ktu! Amén.

Tū' a'nampala ā'tāpātin līmāsca'tīn a'ntūn tzē nalīpūtaxtucan

6 Quit iccālē'cnīyāni' hui'xina'n lej lacapalh taxtun-
quīni'pā'na'ntit Dios. U'tza' a'ntī cāta'sani'ni' hui'xina'n como
Cristo quincātlahuani'ni' lakatin talakalhu'mān lā' nīlh por
quimpālacataca'n. Lā' chuhua'j hui'xina'n stālani'pā'na'ntit
ā'tāpātin līmāsca'tīn a'nchī nalīpūtaxtucan. 7 Quina'n ca'tzīyāuj
palh tū' stu'ncua' a'nampala ā'tāpātin līmāsca'tīn a'nchī
nalīpūtaxtucan. A'nan makapitzīn chi'xcuhuī'n a'ntīn
taxtāpalīcu'tun huan līmāsca'tīn a'ntū ixla' Jesucristo. Lā'
chuntza' xlaca'n cātamāmakchuyīmā'ni' hui'xina'n. 8 Lā'
palh catīhuā cāmāsu'ni'yāni' hui'xina'n ā'tāpātin līmāsca'tīn
a'nchī nalīpūtaxtucan, xla' Dios camāpātīnīlh ū'tza'. Lā' a'yuj
kalhatin ángel xala' nac a'kapūn a'ntī māsu'yu huā'mā'.
Lā' a'yuj kalhatin de quina'n. 9 Icuanī'ttza' lā' chuhua'j
chu na'icuampala: Palh catīhuā cāmāsu'ni'yāni' hui'xina'n
ā'tāpātin līmāsca'tīn a'nchī nalīpūtaxtucan lā' tū' chuntza'
a'nchī xapū'la maklhtīni'ntit, xla' Dios camāpātīnīlh ū'tza'.

10 A'ntū icchihuīna'mā' a'ntza' tasu'yu que tū' icchihuīna'n
xmān ū'tza' a'ntū takaxmatcu'tun huan tachi'xcuhuī't. Tū'
chuntza'. Quit ictlahuacu'tun a'ntū xmān ixtapuhuān Dios.
¿Chu quit xmān iccāmāpāxuhuīcu'tun tachi'xcuhuī't? Palh

quit cahuā xmān iccāmāpāxuhuīcu'tun tachi'xcuhuī't quit tū' xa'ica'kahuāna'ni'lh Cristo.

Dios līmānūlh Pablo ixlī'apóstol

11 Tā'timīn, quit iclacasqui'n que naca'tzīyā'tit huā'mā'.
Huan xatzey tachihuīn a'ntū icmāsu'yu quit, xla' tū' ix-
tapāstacna'ca'n tachi'xcuhuī't. 12 Tū' quimāca'tzīnīlh kalhatin
chi'xcu'. Nīn chā'tin chi'xcu' quimāsu'ni'lh. Māni' Jesucristo
ū'tza' quimāca'tzīnīlh.

13 Hui'xina'n cātahuaninī'ta'ntza' a'nchī quit xa'iclīlatlā'huan
xapū'la a'xni'ca' xa'icstālani' ixlīmāsca'tīnca'n huan israeli-
tas. Hui'xina'n ca'tzīyā'tittza' a'nchī quit lej xa'iccāmacaputza
a'ntī ixtakalhlaka'ī' Jesucristo. Quit tū' xa'iccālakalhu'man.
Quit xa'icmāsputūcu'tun huā'mā' līmāsca'tīn a'ntū ixpālacata
Jesucristo. 14 Lā' a'nchī takalhlaka'ī' huan israelitas quit
līhua'ca'tza' xa'iccatzī que huan ā'makapitzīn quintā'israelitas
a'ntī ixtaka'lhī ixcā'taca'n hua'chi quit. Lā' quit ā'chulā'
xa'iccā'a'kahuāna'ni' ixlīmāsca'tīnca'n quinapapna' israelitas.
15 Pero Dios como xla' lej lakalhu'mana'n, quit quilacsacli
para quilī'apóstol xapū'la a'xni'ca' tūna'j xa'ictahui'la. Lā'
quinta'sani'lh para na'ictā'scuja ū'tza'. 16 Lā' chu a'nchī
Dios lacasqui'lh xla' chuntza' quimāsca'tīlh que Jesucristo
ixO'kxa' Dios. U'tza' tlahualh para que quit nā chuntza' tzē
na'iccāmāsu'ni' xlaca'n a'ntīn tū' israelitas huan xatzey tachi-
huīn ixpālacata Jesucristo. A'xni'ca' Dios quimālakapasnīlh
ixO'kxa', tū' icquīsqui'ni'lh tapāstacna' ā'kalhatin chi'xcu'. 17 Lā'
tū' ica'lh nac Jerusalén para na'iccālaka'n a'ntī apóstoles ix-
tahuanī'ttza' xapū'la. Quit tū' chuntza' ictlahualh. Lā' tuncan
lacapalh ica'lh nac Arabia lā' ā'calīstān ictaspi'tchokopā nac
Damasco.

18 Lā' ixlīlakatu'tun cā'ta iclaka'lh huan apóstol Pedro nac
Jerusalén. Lā' a'ntza' ictā'tachokolh xla' xmān cāujquitzisma'j.
19 Lā' tū' iclaktzī'lh nīn ā'kalhatin apóstol, xmān Jacobo
ixtā'tin huan Māpa'ksīni' Jesús. 20 Lā' stu'ncua' a'ntū
ictzo'knumā'. Iccāhuanimā'ni' huā'mā' na i'xlacapūn Dios.
Lā' tū' iccā'a'kxokomā'ni'.

21 Lā' ā'calīstān ica'lh a'nlhā tapa'ksī con Siria lā'
Cilicia. 22 Lā' tūna'j ixquintalakapasa a'ntī ixtakalhlaka'ī'
Jesucristo xalanī'n nac estado de Judea. 23 Xlaca'n xmān
ixtakaxmata a'ntū ixuancan. Chuntza' ixuancan: "Huan
chi'xcu' a'ntī lej ixquincāmacaputzayāni' xapū'la, chuhua'j
xla' lē'cta'sana'ntlā'huan huan līmāsca'tīn ixpālacata Cristo
a'ntū xapū'la ixmāsputūcu'tun". 24 Lā' huan xalanī'n nac
Judea a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', i'xtamācā'tanī Dios por
quimpālacata.

2

Huan ā'makapitzīn apóstoles talakatīlh a'nchī Pablo ixmāsu'yumā' ixtachihuīn Dios

1 Lā' ā'calīstān ixlīlakacāujtā'ti' cā'ta chu ica'mpā nac
Jerusalén ā'maktin huampala lā' quintā'a'lh Bernabé.
Lā' nā iclē'lh huan Tito. 2 A'ntza' icquīlalh porque Dios
ixquimāca'tzīnīnī't que tasqui'nī que na'ica'n. Lā' a'ntza'
nac Jerusalén ictakēstokui xmān quit lā' a'ntī xanapuxcu'nu'.
Lā' quit iccāhuanikō'lh a'nchī quit xa'iccāmāsu'ni' a'ntīn
tū' israelitas huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo.
Chuntza' ictlahualh como tū' xa'iclacasqui'n que chu
tlakaj natachoko a'nchī xa'icscujmā' lā' a'nchī icscujmā'
chuhua'j. 3 Lā' xlaca'n tū' quintatā'lāsta'lalh a'nchī
xa'iccāmāsu'ni'mā' que tū' tasqui'nī que natastālani'
ixtalanānca'n israelitas xlaca'n a'ntīn tū' israelitas. Lā' nā
huan Tito a'ntī ixquintā'lahuī', tū' huanica que maclacasqui'n
nacircuncidarlīcan, chu a'nchī ixtalanānca'n israelitas,
lā' a'yuj Tito tū' israelita ixuanī't. 4 Xla' tū' mātlahuīca
huā'mā' a'yuj lej ixtahuan huan makapitzīn a'ntīn tū' lej
stu'ncua' tā'timīn. Xlaca'n i'xquincātā'tanūnī'ta'ni' para
xmān natakaxmatxtunu'n. Xmān ixtaca'tzīcu'tun a'nchī
libre quina'n a'ntīn tapa'ksīyāuj con Cristo lā' tū' tasqui'nī
natlahuayāuj huan a'ntū ixtalanānca'n israelitas. Xlaca'n
ixtalacasqui'n que quina'n natlahuayāuj ixtalanānca'n huan
israelitas. 5 Lā' quina'n tū' icmakxtekui ixquincātatlajani' nīn
macsti'na'j como xa'iclacasqui'nāuj que hui'xina'n ā'chulā'
caca'tzītēlha'tit que stu'ncua' huan xatzey tachihuīn ixpālacata
Jesucristo.
6 Huan xanapuxcu'nu' a'ntī lej cā'a'cnīni'ni'can, xlaca'n tū'
quintahuanilh que tasqui'nī na'icxtāpalī a'ntū xa'icmāsu'yu.
Para quit chu a'cxtim palh lej cā'a'cnīni'ni'can o tū'. Dios,
xla' laktzī'n qui'a'clhcunucca'n lā' tū' laktzī'n xmān a'ntūn
talaktzī'n huan tachi'xcuhuī't. 7 Xlaca'n tū' quintahuanilh
que na'icxtāpalī a'ntū xa'icmāsu'yu. Xlaca'n taca'tzīlh que Dios
quilīmāmacū'nī't que na'iccāmāsu'ni' a'ntīn tū' israelitas huan
xatzey tachihuīn chuntza' hua'chi Dios ixlīmāmacū'nī't huan
Pedro que nacāmāsu'ni' huan israelitas huan xatzey tachi-
huīn. 8 Lā' chuntza' hua'chi Dios con ixlīmāpa'ksīn mānūlh
Pedro na ixlī'apóstol para nacāmāsu'ni' huan israelitas lā' nā
quit quimānūlh na quilī'apóstol para na'iccāmāsu'ni' a'ntīn tū'
israelitas.
9 Jacobo lā' Pedro lā' Juan ixcālaktzī'ncan hua'chi
xanapuxcu'nu'. Lā' a'xni'ca' xlaca'n taca'tzīlh que Dios
ixquilīmāmacū'nī't huā'mā' līrlōt, lā' quintamakachi'palh
quit lā' nā Bernabé. Lā' chuntza' tatlahualh porque
quilīhuākca'n xa'iclacchihuīna'nī'tauj que quina'n na'icscujāuj

na ixlaclhni'ca'n a'ntīn tū' israelitas lā' xlaca'n natascuja
na ixlaclhni'ca'n huan israelitas. 10 Xmān quincātahuanini'
que tū' na'icpātza'nkāyāuj na'iccāmaktāyayāuj huan a'ntī
lacpobresni'. Lā' nā chuntza' quit xa'ictlahuacu'tun.

Pablo tā'lāhuanilh Pedro nac Antioquía

11 Lā' a'xni'ca' Pedro milh nac Antioquía quit calacan
ictā'lāhuanilh porque xla' tū' tzey a'nchī ixtlahuamā'. 12 Lā'
como xapū'la Pedro ixcātā'huā'yan xlaca'n a'ntīn tū' israelitas
a'yuj xlaca'n tū' tacircuncidarlanī't chu a'nchī ixtalanānca'n
israelitas. Lā' ā'calīstān a'xni'ca' tamilh huan israelitas
a'ntī cāmacamilh Jacobo, Pedro tatampūxtulh lā' makxtekli
nacātā'huā'yan. Xla' ixcājicua'ni' huan israelitas como xlaca'n
ixtahuan que tasqui'nī nacācircuncidarlīcan xlaca'n a'ntīn tū'
israelitas. 13 Lā' ā'makapitzīn tā'timīn a'ntī israelitas lā' xlaca'n
tatzuculh tala a'cxtim hua'chi Pedro. Lā' nā xlaca'n tat-
lahualh lakatu' ixlacanca'n. Lā' hasta Bernabé chu lakatin
cātā'lalh. 14 Lā' a'ntū ixtatlahuamā'na, quit icca'tzīlh que tū'
chu a'nchī huan xatzey tachihuīn a'ntū Dios māca'tzīnīni'lh.
Lā' a'xni'ca' icca'tzīlh huā'mā', quit icuanilh Pedro na ixla-
capūnca'n ixlīhuākca'n: "Hui'x nā israelita. Pero ixla'ya'
hua'chi a'ntīn tū' israelitas lā' tū' hua'chi israelita. Lā' ¿a'chī'
lacasqui'na' natatlahua ixtalanānca'n israelitas xlaca'n a'ntīn
tū' israelitas?" Chuntza' icuanilh Pedro.

Ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī' chu a'cxtim cāmāpūtaxtūcan

15 Quina'n israelitas desde a'xni'ca iclacatuncuīuj. Quina'n
tū' hua'chi ā'makapitzīn tachi'xcuhuī't a'ntī lej talaclē'n.
16 Pero ca'tzīyāuj que Dios cāmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n xmān
xlaca'n antīn talīpāhuan Jesucristo, lā' tū' xlaca'n a'ntīn
tatlōkentaxtūcu'tun huan ley a'ntū Dios cāmaxquī'lh huan
israelitas. Lā' chuntza' quina'n nā līpāhuanāuj Jesucristo.
Dios quincāmāpānūni'nī'ta'ni' quintalaclē'i'ca'n por ixpālacata
līpāhuanāuj Jesucristo lā' tū' por ixpālacata a'kahuāna'ni'yāuj
huan ley. Tū' a'nan kalhatin a'ntī Dios māpānūni' ixtalaclē'i'
xmān por ixpālacata tlōkentaxtūcu'tun huan ley.
17 Como quina'n iclīpāhuanāuj Jesucristo, icca'tzīyāuj que
xmān chuntza' Dios quincāmāpānūni'n quintalaclē'i'ca'n. Lā'
tū'tza' iclīpāhuanāuj huan ley a'ntū Dios cāmaxquī'lh huan
israelitas. U'tza' līhuancan que quina'n iclaclē'nauj lā' nā
Cristo quincāmātlahuīmā'ni' a'ntūn tū' tzey. U'tza' tū' stu'ncua'.
Cristo tū' quincāmātlahuīyāni' a'ntūn tu' tzey. 18 Palh quit
na'icmākēnū huan ley lā' ā'calīstān na'ickalhlaka'ī'pala huan
ley, lā' chuntza' natasu'yu palh quit iclaclē'n. 19 Quit icca'tzīlh
que tūla ictlōkentaxtūkō' huan ley a'ntū Dios cāmaxquī'lh huan
israelitas. Lā' ū'tza' tū'tza' iclīpāhuan huan ley. Chuhua'j quit
iclatlā'huan chu a'nchī ixtapuhuān Dios. 20 Quit hua'chilh

icnīnī'ttza' lā' hua'chilh quintā'xtokohua'ca'canī'ttza' con Cristo.
Hua'chilh tū'tza' quit iclahuī' lā' xmāntza' Cristo lahuī' na
quimacni'. Quit iclīpāhuan ixO'kxa' Dios lā' chuntza' quit
iclīlahuī' chuhua'j. Xla' quimpāxquī'lh lā' līnīlh por quit.
21 Quit tū' iclakmaka'n ixtalakalhu'mān Dios. Palh kalhatin
tlōkentaxtūcu'tun huan ley lā' xmān por ū'tza' ixmāpānūni'ca
cahuā ixtalaclē'i', chuntza' Cristo nīn tuntū' ixpālacata a'nchī
xla' līnīlh.

3

Xatzey līpāhuancan Jesucristo lā' tū' huan ley

1 ¿Chu tū' ka'lhī'yā'tit mi'a'clhcunucca'n para
napūpāstacna'nā'tit? ¿Tichū cātamāmakchuyīni' hui'xina'n,
tā'timīn, xalanī'n nac Galacia? Tū'tza' a'kahuāna'ni'yā'tit
a'ntū stu'ncua'. Hui'xina'n lej stu'ncua' icticāhuanini' a'nchī
Jesucristo xtokohua'ca'ca nac cruz. 2 Caquilāhuaniuj huā'mā':
¿Chichū līmaklhtīni'ntit huan Espíritu Santo? Tū' cātamaxquī'ni'
por ixpālacata a'kahuāna'ni'tit huan ley a'ntū Dios cāmaxquī'lh
huan israelitas. Cātamaxquī'ni' porque kaxpa'ttit huan xatzey
tachihuīn ixpālacata Jesucristo. 3 Lā' ¿a'chī' hui'xina'n tū'
tlakaj a'cstaca ca'tzīyā'tit? Hui'xina'n tzucutit na ixtej Dios
con ixlīmāpa'ksīn Espíritu Santo. Lā' ¿a'chī' puhua'nā'tit
que tū'tza' maclacasqui'nā'tit ixlīmāpa'ksīn Espíritu Santo?
¿A'chī' puhua'nā'tit que hui'xina'n mi'a'cstuca'n tzē
natlōkentaxtūyā'tit a'ntū Dios lacasqui'n? 4 Chuhua'j tasu'yu
palh chu tlakaj ixcātapātle'keni'ni' lhūhua' catūhuā. Pero tū'
chuntza' icpuhuan quit. 5 Dios cāmaxquī'yāni' huan Espíritu
Santo lā' Dios tlahua lē'cnīn na milacapūnca'n. ¿A'chī' tlahua
chuntza'? Tlahua chuntza' como hui'xina'n kaxpatnī'ta'ntit
lā' kalhlaka'ī'nī'ta'ntit palh stu'ncua' huan xatzey tachihuīn,
lā' tū' por ixpālacata a'kahuāna'ni'tit huan ley.

6 Ixtachihuīn Dios huan: "Abraham ixlīpāhuan
Dios. Lā' ū'tza' Dios līlaktzī'lh que lej tzey Abraham".
7 Hui'xina'n ka'lhī que namāchekxī'yā'tit que a'ntīn
talīpāhuan Dios xlaca'n hua'chilh scana'nca' ī'xū'yātā'natna'
Abraham. 8 Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios
a'ntū Dios natlahua. Tatzo'kni' que Dios nacāmāpānūni'
ixtalaclē'i'ca'n xlaca'n a'ntī natalīpāhuan Dios a'yuj xlaca'n
tū' israelitas. Hasta xapū'la Dios māca'tzīnīlh Abraham
a'nchī nacālīsicua'lanālīcan tachi'xcuhuī't. Huanilh: "Por
mimpālacata ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't xalanī'n nac huan
quilhtamacuj nacāsicua'lanālīcan". 9 Lā' ū'tza' cālīsicua'lanālīcan
xlaca'n a'ntīn talīpāhuan Dios chuntza' hua'chi Abraham. Xla'
ixlīpāhuan Dios lā' sicua'lanālīca.

10 A'makapitzīn ta'a'kahuāna'ni'cu'tun huan ley como
tapuhuan que chuntza' Dios nacāmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n.

Pero xlaca'n tahui'lāna' camacan que nacāmālaclē'nīcan. Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios: “Ixlīhuākca'n a'ntīn tū' tatlōkentaxtū pō'ktu ixlīhuāk a'ntū huī' nac ca'psnat a'nlhā tatzo'kni' huan ley, xlaca'n tahui'lāna' camacan nacāmālaclē'nīcan”.
11 Lā' chuntza' līmāchekxīcan que
Dios tū' catimāpānūni'lh ixtalaclē'i' nīn tintī' a'ntī xmān tlōkentaxtūcu'tun huan ley. Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios: “Ixlīhuakca'n a'ntī Dios cāmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n como talīpāhuan Dios, xlaca'n para pō'ktu nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n”.
12 Lā' huan ley a'ntū Dios cāmaxquī'lh
huan israelitas, makapitzīn tatlōkentaxtūcu'tun. Lā' como talīpāhuan huan ley, chuntza' tū' talīpāhuan Cristo. Lā' a'ntī lej talīpāhuancu'tun huā'mā' ley, lā' chuntza' tasqui'nī natatlōkentaxtū ixlīhuāk a'ntū huan huā'mā' ley, para nataka'lhī ixquilhtamacujca'n para pō'ktu.

13 Dios nacāmālaclē'nī ixlīhuākca'n a'ntīn tū' natatlōkentaxtū ixlīhuāk a'ntū huan nac ley. Quina'n ixlaclē'nāuj como quina'n tū' tlōkentaxtūyāuj huan ley. Pero Cristo quincāmāpūtaxtūni' de huā'mā' līpātīn como xla' māpalakō'lh a'ntūn quina'n ixlaclē'nāuj. Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios: “Ixlīhuākca'n a'ntī cāxtokohua'ca'canī't nac cruz a'ntza' tamāpalamā'na con Dios”.
14 Lā' Cristo māpalakō'lh nac
cruz. Lā' chuntza' nā xlaca'n a'ntīn tū' israelitas nā xlaca'n tzē nacāsicua'lanālīcan a'cxtim hua'chi Dios sicua'lanālīlh Abraham chu a'nchī Dios ixuaninī't Abraham xapū'la. Lā' nā chuntza' Cristo tlahualh huā'mā' para que chuntza' quilīhuākca'n, como līpāhuanāuj xla', tzē namaklhtīni'nāuj huan Espíritu Santo chu a'nchī Dios hualh que namāstā'.

Huan ley tūla lactlahua huan convenio a'ntū Dios tlahualh

15 Tā'timīn, na'iccāhuaniyāni' a'ntū hua'chi lītalacastuc. A'xni'ca' quina'n tlahuayāuj lakatin contrato o lakatin testamento lā' firmarlīyāuj, chuntza' nīn chā'tin catilactlahualh lā' nīn chā'tin tzē natzo'kpala ā'lakatin tachihuīn.
16 Lā' nā chuntza' huan convenio a'ntū tlahualh
Dios a'xni'ca' huanilh Abraham que nasicua'lanālī xla' lā' kalhatin ī'xū'yātā'nat. Ixtachihuīn Dios tū' huan: “ī'xū'yātā'natna'”. A'ntū huan: “kalhatin ī'xū'yātā'nat”. U'tza' huanicu'tun Cristo.
17 A'ntū iccāhuaniyāni' ū'tza' huā'mā':
Dios huanilh Abraham que ixlīhuākca'n a'ntī natalīpāhuan Dios, xlaca'n natapūtaxtu. U'tza' hua'chi convenio a'ntū Dios tlahualh con Abraham. Lā' ixlīlakatā'ti' ciento cā'ta ā'puxamacāuj, Dios maxquī'lh Moisés huan ley. Chuntza' huan ley tūlalh catilactlahualh huan convenio a'ntū Dios tlahualh con Abraham.
18 Palh Dios ixquincāsicua'lanālīni' xmān por
ixpālacata a'kahuāna'ni'yāuj huā'mā' ley a'ntū maxquī'ca ā'calīstān, chuntza' ixlaclalh huan convenio a'ntū Dios

tlahualh con Abraham. Pero Dios sicua'lanālīnī't Abraham xmān por ixpālacata Abraham ixlīpāhuan Dios.

19 Lā' ¿tuchū lītasqui'nī huan ley a'ntū Dios maxquī'lh
Moisés? A'calīstān hui'līca huā'mā' ley para nalīca'tzīcan que
a'ntīn ta'a'kapalhkā xlaca'n talaclē'n. Huā'mā' ley ixmacla-
casqui'ncan xmān hasta que milh Jesucristo a'ntī ī'xū'yātā'nat
Abraham. Lā' huan ī'xū'yātā'nat Abraham, ū'tza' a'ntī Dios
ixlīchihuīna'nī't xapū'la a'xni'ca' tlahualh huan convenio con
Abraham. Huan ángeles cāmāpa'ksīca que natamastā' huan
ley. Lā' macamaxquī'ca Moisés. Lā' Moisés cāmacamaxquī'lh
huan tachi'xcuhuī't israelitas. 20 Lā' Dios xla' tū' ixmacla-
casqui'n a'ntī namaktāya a'xni'ca' lacāxtlahualh huan conve-
nio con Abraham. Māni' ū'tza' lacāxtlahualh.

Huan ley tūla cāmaxquī' xasāsti' ixquilhtamacujca'n tachi'xcuhuī't

21 Quit tū' icchihuīna'mā' que huan ley tā'lāsta'la a'ntū
mālacnū Dios por ixpālacata huan convenio. Palh ixmāstā'ca
cahuā lakatin ley a'ntūn tzē ixmāstā'lh xasāsti' quinquil-
htamacujca'n, chuntza' tzē ixquincāmāpānūni'ni' quintala-
clē'i'ca'n xmān por ixpālacata huā'mā' ley. 22 Ixtachihuīn
Dios huan que ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't talaclē'n. Lā' como
por ixpālacata huan ley, tasu'yu palh ixlīhuākca'n talaclē'n
lā' ixlīhuākca'n hua'chi tachī'nī'n a'ntīn tūla tapūtaxtu. Lā'
chuntza' xmān a'ntīn talīpāhuan Jesucristo, xmān xlaca'n nat-
apūtaxtu.

23 Lā' a'xni'ca' tūna'j ixmin Jesucristo, quina'n hua'chi
tachī'nī'n ixuanī'tauj como quina'n tūla tlōkentaxtūyāuj huan
ley. Lā' hua'chi tachī'nī'n ixuanī'tauj lā' tūla ixlaktaxtuyāuj
hasta a'xni'ca' quincātamāca'tzīnīni' a'nchī nakalhlaka'ī'yāuj
que Jesucristo tzē māpūtaxtūnu'n. 24 Lā' huan ley xla' hua'chi
kalhatin a'ntī pū'lāna'. Ixquincāmāsu'ni'yāni' ixtej Dios hasta
a'xni'ca' milh Jesucristo lā' ca'tzīuj a'nchī nalīpāhuanāuj xla'
lā' chuntza' tzē naquincāmāpānūni'yāni' quintalaclē'i'ca'n.
25 Lā' chuhua'j como chilhtza' huan quilhtamacuj para
nalīpāhuanāuj Cristo, chuhua'j tū'tza' maclacasqui'nāuj huan
ley. Hua'chilh palh sputlitza' ixlītlōt huanmā' ley.

26 Hui'xina'n kalhlaka'ī'nī'ta'ntit que Jesucristo
māpūtaxtūnu'n lā' ū'tza' līla'tit ixcamana' Dios. 27 Lā'
milīhuākca'n hui'xina'n a'ntī a'kpaxnī'ta'ntit ū'tza' lītasu'yu
palh kalhlaka'ī'nī'ta'ntit Cristo lā' la'tit hua'chi Cristo. 28 Palh
hui'xina'n chu lakatin con Cristo, chuntza' milīhuākca'n
hui'xina'n xmān chu kalhatin. A'cxtim huan israelitas lā'
a'ntīn tū' israelitas; a'cxtim huan a'ntī hua'chi xatatamāujna'
lā' a'ntīn tū' xatatamāujna'; a'cxtim huan chi'xcuhuī'n
lā' puscan. 29 Palh hui'xina'n tapa'ksīyā'tit con Cristo

hui'xina'n hua'chi ī'xū'yātā'natna' Abraham. Lā' chuntza' nā namaklhtīni'nā'tit a'ntū Dios mālacnūni'nī't Abraham.

4

1 Lā' chuhua'j na'iccāhuaniyāni' a'ntū hua'chi lītalacastuc.
Kalhatin ka'hua'chu a'xni'ca' tūna'j maklhtīni'n ixherencia, xla' tūlana'j māpa'ksīni'n. Lā' chuntza' xla' hua'chicus kalhatin
tasācua', a'yuj ū'tza' ixtēcu' nala.
2 A'xni'ca' ti'na'jcus huan ka'hua'chu, a'nampala ā'makapitzīn a'ntīn tamaktaka'lha xla' lā' a'ntī cālīmāmacū'ca ixlīhuāk a'ntū ixlā' nala hasta a'xni'ca' huan chi'chini' a'ntū laclhcāhui'līnī't ixtāta'.
3 Lā' chuntza'
quina'n. Xapū'la, como tūna'j xa'nca ixmāchekxīyāuj a'ntū ixla' Dios, hua'chi lakska'tā'n ixuanī'ta'uj. Xapū'la a'kahuāna'ni'uj ixtalanānca'n lā' ixlīmāsca'tīnca'n tachi'xcuhuī't.
4 Pero
a'xni'ca' chilh huanmā' chi'chini' a'ntū ixlaclhcāhui'līnī't Dios macamilh i'xO'kxa'. Xla' mālacatuncuīnīlh kalhatin puscāt. Lā' ixO'kxa' Dios ixlahuī' chu a'nchī ixtalanānca'n huan israelitas.
5 Chuntza' xla' milh porque xla' quincāmāpūtaxtūcu'tuni'
porque ixui'lāna'uj camacan chu a'nchī ixlīmāpa'ksīn huan ley. Lā' ū'tza' līmilh ixO'kxa' Dios para que quina'n tzē nalayāuj ixcamana' Dios.
6 Dios macamilh huan Espíritu Santo na qui'a'clhcunucca'n. Lā' chuntza' tzē nahuaniyāuj Dios: "¡QuinTāta'ca'n!" Lā' chuntza' lītasu'yu que quina'n ixcamana' Dios.
7 Lā'
chuhua'j quina'n tū'tza' hua'chi tasācua'. Quina'n ixcamana' Dios. Lā' como quina'n chuhua'j ixcamana'tza', Dios naquincāmaxquī'yāni' quiherenciaca'n.

Pablo cāmaxquī'lh tapāstacna' xalanī'n nac Galacia

8 Xapū'la hui'xina'n a'xni'ca' tūna'j ixlakapasā'tit Dios, hui'xina'n ixui'lā'na'ntit na ixlīmāpa'ksīn a'ntī tū' diosnu'.
9 Pero chuhua'j hui'xina'n lakapasā'tittza' Dios. Lā' Dios nā cālakapasāntza' hui'xina'n. Lā' como hui'xina'n lakapasā'tit Dios, lā' ¿a'chī' tlahua'cu'tumpala'yā'tit mintalanānca'n? Mintalanānca'n tūla caticāmaktāyani' lā' nīn tuntū' ixlīhuancān. Lā' ¿a'chī' ixlīmaktu' nastālani'pala'yā'tit?
10 Hui'xina'n
maclacāni'yā'tit makapitzīn chi'chinī'n lā' makapitzīn mālhcuyu' lā' makapitzīn cā'ta lā' nā tlahua'yā'tit ā'makapitzīn cā'tani'.
11 Quit ictamakchuyīnī't por mimpālacataca'n. Chō'la chu tlakaj lej icscujli con hui'xina'n.
12 Tā'timīn, iccāsqui'ni'yāni' cala'tit hua'chi quit. Quit, a'yuj kalhatin israelita, tū'tza' icstālani' i'xtalanānca'n israelitas. Lā' hui'xina'n a'ntīn tū' israelitas tū' tasqui'nī nalītzucuyā'tit tlahua'yā'tit ixtalanānca'n israelitas. Hui'xina'n nīn tuntū' quilātlahuani'nī'tauj a'ntūn tū' tzey.
13 Hui'xina'n ca'tzīyā'tit
que ī'tza'cā'hua' xa'icuanī't lā' ū'tza' iccālīmāsu'ni'ni' xapū'la huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo.
14 Hui'xina'n

tū' quilālakmaka'uj lā' a'yuj tū' līlaktzī'ncu'tu xa'icuanī't como
ī'tza'cā'hua' xa'icuanī't. Quilālaktzī'uj hui'xina'n hua'chilh
kalhatin ángel xa'icuanī't a'ntī Dios macamilh. Quilālaktzī'uj
con tapāxuhuān hua'chilh māni' Jesucristo. 15 ¿Chā tū'
pāstacā'tit hui'xina'n a'nchīn tanto ixka'lhī'yā'tit lhūhua'
tapāxuhuān a'xni'ca' xa'icuī' quit con hui'xina'n? ¿Tuchū
cāpātle'keni'nī'ta'ni' hui'xina'n? Quit icuan hui'xina'n cahuā
i'xmāxtutit milakastapunca'n lā' ixquilāmaxquī'uj palh tzē
ixtlahua'tit. 16 Lā' chuhua'j hui'xina'n quilālaktzī'nāuj hua'chi
mintā'ca'tzaca'n porque quit iccāhuaniyāni' a'ntū xastu'ncua'.
Lā' ¿a'chī' quilālaktzī'nāuj chuntza'?
17 Huan tamā'na chi'xcuhuī'n a'ntī cātlahuacu'tunāni'
ixamigoca'n, tasu'yu palh xlaca'n cātamaktāyacu'tunāni'. Pero
tū' stu'ncua'. Xlaca'n xmān cātamāxtunquīcu'tunāni' de quit.
Lā' chuntza' hui'xina'n xmān ū'tunu'n nacā'a'cnīni'ni'yā'tit.
18 Pues tzey palh ā'makapitzīn cātlahuacu'tunāni' ixamigoca'n
hui'xina'n a'xni'ca' iccātā'lahui'lani' lā' a'xni'ca' tū'. Pero
xmān stu'ncua' cacātamaktāyani'. 19 Quilakska'tā'n, cā'tzīyāuj
a'nchī kalhatin puscāt pātīni'n a'xni'ca' mālacatuncuīnī
ī'ska'ta'. Lā' nā chuntza' icpātīni'mā' hasta lhā natasu'yu que
hui'xina'n nalatahui'layā'tit hua'chi a'ntīn ta'a'kahuāna'ni'
Cristo. 20 Palh xa'iclatahuī'lh cahuā con hui'xina'n,
xtunc xa'iccātā'chihuīna'ni'. Quit lej iccālītamakchuyīmā'ni'
hui'xina'n.

Pablo līchihuīna'lh Agar lā' Sara

21 Hui'xina'n lej lītanūni'cu'tunā'tit para
na'a'kahuāna'ni'yā'tit huan ley a'ntū Dios mātzo'knīlh
Moisés. Lā' chuhua'j caquilāhuaniuj huā'mā': ¿Chichū tū'
līmāchekxī'yā'tit xa'nca a'ntū huan ixtachihuīn Dios a'nlhā
tatzo'kni' huan ley? 22 Ixtachihuīn Dios huan que Abraham
ka'lhīlh kalhatu' ixo'kxa'n. Kalhatin ixo'kxa' ixuanī't huan
puscāt a'ntī ixuanican Agar. Lā' huan puscāt xatatamāuj
ixuanī't lā' xla' tū' libre ixuanī't. Lā' huan ā'kalhatin
o'kxa' huampala ixo'kxa' ixuanī't huan puscāt a'ntī libre
ixuanī't. 23 Huan ī'ska'ta' Agar lacatuncuīlh a'cxtim hua'chi
talacatuncuī ixlīhuākca'n huan līska'tā'n. Tū' chuntza' huan
ā'chā'tin. A'xni'ca' lacatuncuīlh ī'ska'ta' huan puscāt a'ntī
libre, chuntza' Dios lītlōkentaxtūlh a'ntū ixuanī't como ū'tza'
Dios ixmālacnūnī't. 24 Huā'mā' xla' hua'chi lītalacastuc. Huan
kalhatu' puscan xlaca'n hua'chi lakatu' convenio ixtahuanī't.
Huan xatatamāuj a'ntī i'xtacuīni' Agar, xla' ū'tza' hua'chi huan
convenio a'ntū cāxtlahuaca nac huan kēstīn a'ntū huanican
Sinaí. A'ntza' nac Sinaí macamaxquī'ca Moisés huan ley. Lā'
a'ntīn talīpāhuan huan ley, xlaca'n hua'chi ixcamana' Agar,
como xlaca'n nā tū' libre. 25 Agar, xla' hua'chi Sinaí a'ntū
huī' nac Arabia. Lā' nā Agar hua'chi Jerusalén. Xlaca'n a'ntīn

tatapa'ksī con Jerusalén, nā xlaca'n lej talīpāhuan huan ley.
Lā' nā xlaca'n tū' libre. 26 Tū' chuntza' huan Jerusalén xala'
nac a'kapūn. Quina'n tapa'ksīyāuj con huanmā' Jerusalén. Lā'
quina'n libre. 27 Ixtachihuīn Dios huan:

Capāxuhualh huan puscāt a'ntī tūna'j ka'lhī ixcaman.
Cata'salh con tapāxuhuān a'ntīn tūna'j mālacatuncuīnī kalhatin ska'ta'.
Capāxuhualh como xla' a'yuj makxtekca, ā'chulā' nacāka'lhī ixcamana' que huan puscāt a'ntī ka'lhī ixkōlu'.

28 Dios tlōkentaxtūlh a'ntū ixuanī't. Lā' ū'tza' līlacatuncuīlh
Isaac, ī'ska'ta' huan puscāt a'ntī libre ixuanī't. Lā' nā quina'n
como Dios tlōkentaxtūlh a'ntū hualh, chuntza' lauj ixcamana'
Dios. 29 Huanmā' quilhtamacuj huan ska'ta' a'ntī lacatuncuīlh
chuntza' hua'chi ā'makapitzīn, xla' ixlakapala huan i'xcaman
a'ntīn tahuī'lh por ixpālacata Espíritu Santo. Lā' chuntza'
pātle'kemā' chuhua'j. Quincātalakapalayāni' quina'n a'ntī
kalhīyāuj xasāsti' quinquilhtamacujca'n por ixlīmāpa'ksīn
Espíritu Santo. 30 Ca'tzīyāuj a'ntū huan ixtachihuīn Dios:
“Catla'kama'capi huan puscāt a'ntī xatatamāuj lā' nā ixca-
man. Lā' huan ixcaman xatatamāuj, xla' tūla catimakl-
htīni'lh huan herencia. Xmān ixo'kxa' huan puscāt a'ntī libre,
ū'tza xla' namaklhtīni'n huan herencia”. 31 Chuntza' tā'timīn,
quina'n tū' hua'chi ixcamana' huan puscāt xatatamāuj.
Quina'n hua'chi ixcamana' huan puscāt libre.

5

A'ntīn talīpāhuan Cristo tū'tza' talīpāhuan huan ley

1 Chuhua'j quina'n libres por ixpālacata a'ntū tlahualh
Cristo. Lā' chuntza' tū' catalactlajītāya'tit. Tū'tza' tila'yā'tit
hua'chi xapū'la xatatamāuj.

2 Cuenta catlahua'tit a'ntū iccāhuaniyāni' quit, Pablo.
Palh hui'xina'n natamakxtekā'tit nacātacircuncidarlīyāni'
lā' ū'tza' nalīpāhuanā'tit, chuntza' hua'chilh nīn tuntū'
ixpālacata Cristo con hui'xina'n. 3 Lā' iccāhuanipalayāni':
Palh huan tī lacasqui'n nacircuncidarlīcan, xla' ū'tza'
ka'lhī que natlōkentaxtūkō' ixlīhuāk a'ntū huan huan ley
a'ntū Dios mātzo'knīlh Moisés. 4 Makapitzīn de hui'xina'n
tlahuacu'tunā'tit a'ntū huan huā'mā' ley, como puhua'nā'tit
que chuntza' nacāmāpānūni'yāni' mintalaclē'i'ca'n. Lā'
palh chuntza' tlahua'yā'tit, chuntza' taxtunquīnī'ta'ntit de
Cristo lā' makxteknī'ta'ntit ixtalakalhu'mān Dios. 5 Pero
quina'n, huan Espíritu Santo quincāmāca'tzīnīni' que Dios
quincāmāpānūni'nī'ta'ni' quintalaclē'i'ca'n, como quina'n
līpāhuanāuj Jesucristo. 6 Palh tapa'ksīyāuj con Jesucristo,
nīn tuntū' huanicu'tun palh quina'n circuncidarlayāuj o

palh tū'. A'ntū tasqui'nī nalīpāhuanāuj Jesucristo. Lā' ū'tza'
nalālīpāxquī'yāuj.
7 Hui'xina'n xa'nca ixlatlā'hua'mpā'na'ntit na ixtej
Dios. Iccālē'cnīyāni' hui'xina'n a'nchī tamakxtektit
cātamāmakchuyīni'. Tū'tza' xa'nca a'kahuāna'ni'yā'tit
huan tachihuīn a'ntū xastu'ncua'. 8 Huā'mā' a'ntū
xlaca'n cātamāsu'ni'ni', tū' ixla' Dios. Lā' Dios ū'tza' a'ntī
cālacsacnī'ta'ni'. 9 Xlaca'n a'ntī cātamāmakchuyīmā'ni', xlaca'n
hua'chi levadura. Ca'tzīyāuj que macsti'na'j levadura
māxcu'tūkō' ixlīhuāk huan tasquit. 10 Como quina'n a'cxtim
kalhlaka'ī'yāuj huan Māpa'ksīni' Jesucristo, quit icca'tzī que
hui'xina'n ā'chulā' napāstacā'tit chuntza' hua'chi icpāstaca
quit. Pero a'ntī cātamāmakchuyīmā'ni', xlaca'n natamāpala con
Dios, nīn tintī' ixmaca'tzi tichūyā chi'xcuhuī'n.
11 Pero quit, tā'timīn, palh quit cahuā xa'iccāmāsu'ni'ni' palh
lej tasqui'nī nacircuncidarla'yā'tit, chuntza' tū' ixquimaca-
putzaca. Pero xlaca'n ta'a'kchā'n como quit icmāsu'yu xmān
que Cristo nīlh nac cruz lā' chuntza' māpalalh quintala-
clē'i'ca'n. 12 Pero a'ntī cātamāmakchuyītlā'huanāni' hui'xina'n
por ixpālacata huan circuncisión, quit iclacasqui'n que xlaca'n
catatapānūkō'lh de hui'xina'n.
13 Dios cālacsacni' hui'xina'n, tā'timīn, para que nala'yā'tit
libre. Lā' a'yuj libres hui'xina'n, tū' tzey palh tlahua'yā'tit
xako'hua'jua' mintapāstacna'ca'n. Xatzey calāpāxquī'tit lā'
chuntza' tzē nalāmaktāya'yā'tit. 14 A'nan lakatin līmāpa'ksīn
a'ntū huan: “Nacāpāxquī'ya' huan ā'makapitzīn chuntza'
hua'chi pāxquī'ca'na' mē'cstu”. A'ntīn ta'a'kahuāna'ni'
huā'mā' līmāpa'ksīn, chuntza' tatlōkentaxtū ixlīhuāk a'ntūn
tatzo'kni' nac ley. 15 Pero palh hui'xina'n lālacatāquī'yā'tit
lā' lāsta'layā'tit, cuenta catlahua'tit que tū' nalāmāsputūyā'tit
hui'xina'n.

Calatā'kchokotit chu a'nchī huan Espíritu Santo cāmāsu'ni'yāni'

16 A'ntū iccāhuanimā'ni' ū'tza' huā'mā': Calatā'kchokotit
chu a'nchī huan Espíritu Santo cāmāsu'ni'yāni'. Chuntza'
tū'tza' catistālani'tit mintapāstacna'ca'n xako'hua'jua'.
17 Huan xako'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n chi'xcuhuī'n xlaca'n
ixtā'ca'tza con huan Espíritu Santo. Lā' huan Espíritu
Santo nā ixtā'ca'tza huan xalakko'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n
chi'xcuhuī'n. Huan lakatu' hua'chi lītā'ca'tza. Lā' ū'tza' tūla
lītlahua'yā'tit chu catūhuā a'ntū lacasqui'nā'tit. 18 Lā' palh
hui'xina'n na'a'kahuāna'ni'yā'tit huan Espíritu Santo, tū'tza' lej
caticāpāta'lani' huan ley.
19 Ca'tzīyāuj palh tū' tzey a'ntūn tatlahua huan
tachi'xcuhuī't a'ntīn tū' ta'a'kahuāna'ni' Dios. Xlaca'n
tamakpuscātīni'n. Huāk ko'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n.
Xlaca'n tū' a'cstaca taca'tzī. 20 Xlaca'n tamācā'tanī ídolos

lā' tatlahuāna'n. Xlaca'n talāca'tzalaktzī'n lā' talāsta'la
lā' talālakca'tzani'. Chu tuncan ta'a'kchā'n. Lā' chu
xmān ixa'cstuca'n tapuhuan. Lā' tamālacpitzi huan
ixtachi'xcuhuī'tca'n. 21 Lā' taka'lhīcu'tun a'ntū ixla' ā'chā'tin.
Lā' tamaknīni'n, lā' taka'chī, lā' talīlakastāna'n a'ntūn tū' tzey.
Lā' ā'chulā' ā'catūhuā tatlahuapala. Hua'chi xa'iccāhuaniyāni'
xapū'la, chuntza' iccāhuanipalayāni': Huan a'ntī chuntza' tala
tūlalh catitatanūlh a'nlhā Dios māpa'ksīni'n.

22 Tū' chuntza' antīn ta'a'kahuāna'ni' huan Espíritu Santo.
Huan Espíritu Santo cāmaktāya. Lā' chuntza' xlaca'n tapāxquī'
ā'makapitzīn lā' taka'lhī tapāxuhuān. Lā' ca'cs tahui'lāna'nkō'.
Lā' lej tapātīni' ā'makapitzīn. Lā' lej tzey taca'tzī. Lā' tū'
lactampi'lhni. Lā' tatlōkentaxtū a'ntūn tahuan. 23 Lā' xlaca'n
tū' taka'tla'jca'tzī. Lā' talīhui'lī natatlahua xmān a'ntūn tzey.
Palh chuntza' natlahua'yā'tit, tintī' ley a'ntū nahuan que
tū' līmakuan a'ntū tlahuapā'na'ntit. 24 Lā' a'ntīn tatapa'ksī
con Cristo, xlaca'n tū'tza' tamakxteka que nacāmāpa'ksī ix-
tapāstacna'ca'n a'ntū xako'hua'jua. Hua'chilh tamaknīlh ix-
tapāstacna'ca'n a'ntū xako'hua'jua', chuntza' hua'chi xtoko-
hua'ca'can kalhatin nac cruz. 25 Lā' huan Espíritu Santo
quincāmaxquī'ni' xasāsti' quinquilhtamacujca'n. Lā' ū'tza'
lītasqui'nī na'a'kahuāna'ni'yāuj lā' nalatā'kchokoyāuj chu a'nchī
quincāmāsu'ni'yāni' huan Espíritu Santo.

26 Lā' tū' catika'tla'jca'tzīuj lā' tūla caticātā'lāhuaniuj lā' tūla
catilālakca'tzani'uj.

6

Tasqui'nī nalāmaktāyayā'tit

1 Tā'timīn, palh tī laktzī'ncan tlahuamā' catūhuā a'ntūn
tū' tzey, hui'xina'n a'ntī latlā'hua'nā'tit chu a'nchī Dios la-
casqui'n, camaktāya'tit para que chuntza' nacāxla. Lā' tū'
tilīka'tla'jca'tzīyā'tit a'xni'ca' namaktāya'yā'tit. Lej cacuen-
tatlahua'tit hui'xina'n para que tū' natatonkopūyā'tit nā
hui'xina'n. 2 Calāmaktāya'tit para que natāyani'yā'tit. Lā'
chuntza' natlōkentaxtūyā'tit a'ntū ixlīmāpa'ksīn Cristo.

3 Palh kalhatin puhuan que xla' más xatzey que ā'makapitzīn
lā' palh tū' stu'ncua', xla' ixa'cstu ta'a'kxoko. 4 Lā' chā'tunu'
napāstacna'n palh xa'nca latlā'huan o tū'. Lā' palh māni' ū'tza'
ca'tzī que xa'nca latlā'huan lā' xla' lej līpāxūj nalatahui'la.
Tū' tasqui'nī que cuenta natlahua palh xla' a'cxtim con
ā'makapitzīn o palh tū'. 5 Chā'tunu' natalē'n ixtacu'ca'ca'n. Lā'
natakalhtīni'n por ixpālacata a'nchī talīlatlā'huan.

6 A'ntī cāmāsu'ni'can ixtachihuīn Dios, xlaca'n natamaxquī'
macsti'na'j a'ntūn taka'lhī para a'ntīn tamāsu'yu ixtachihuīn
Dios.

7 Hui'xina'n tū' cata'a'kxokotit mē'cstuca'n. Dios, nīn tintī'
catitlajalh. A'ntū Dios huan que nala, ū'tza' napātle'ke.
Ca'tzīyāuj que a'ntū nacha'n kalhatin chi'xcu', ū'tza' na-
makala. 8 Lā' palh kalhatin tlahuatlā'huan xako'hua'jua' ix-
tapāstacna', xla' natlaja xmān huan līnīn. Lā' palh kalhatin
tlahua ixtapuhuān huan Espíritu Santo, xla' naka'lhī xasāsti'
ixquilhtamacuj para pō'ktu. 9 Lā' tū' calakachā'ni'uj a'nchī
tlahuayāuj huan a'ntū xatzey. Palh quina'n tū' namakxtekāuj
natlahuayāuj huan a'ntū xatzey xa'nca namakalana'nāuj
huanmā' chi'chini' a'ntū laclhcāhui'līcanī't. 10 Lā' ū'tza' a'cxtim
nacālītlahuani'yāuj ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't a'ntū xatzey,
pō'ktu a'xni'ca' tzē tlahuayāuj. Lā' ā'chulā' nacātlahuani'yāuj
a'ntūn tzey huan tā'timīn a'ntīn takalhlaka'ī'.

Pablo māstā'lh tapāstacna'

11 Calaktzī'ntit a'nchī ixlīlaka'tla'n letras iccātzo'knuni'mā'ni'
māni' quit. 12 Xlaca'n a'ntīn tatasu'yucu'tun xalacuan na
ixlacapūnca'n tachi'xcuhuī't, ū'tunu'n a'ntī stu'tu'lu' tahuan
que nacircuncidarlayā'tit. Chuntza' tatlahua como tū'
talacasqui'n que nacāmacaputzacan. Tū' tapātīni'ncu'tun
hua'chi tapātīni'n a'ntīn takalhlaka'ī' palh xmān Cristo tzē
māpūtaxtūnu'n, como xla' nīlh nac cruz. 13 Lā' nā huan
a'ntīn tacircuncidarlanī't, xlaca'n tū' ta'a'kahuāna'ni'kō'
ixlīhuāk huan ley a'ntū Dios mātzo'knīlh Moisés. Xlaca'n
talacasqui'n que hui'xina'n cacircuncidarlatit. Chuntza'
xlaca'n tzē natalīka'tla'jca'tzī por mimpālacataca'n hui'xina'n
circuncidarlanī'ta'ntit hui'xina'n. 14 Lā' quit tū' iclīka'tla'jca'tzī
de nīn tuntū'; xmān icmāsu'yucu'tun a'nchī līnīlh
quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo huan nac cruz. Lā' como
ictapa'ksī con Cristo quit tū'tza' quimāpa'ksī a'ntū xala' nac
quilhtamacuj lā' tū'tza' quimaca'tzi. 15 Como tapa'ksīyāuj
con Cristo Jesús, chuntza' a'cxtim palh circuncidarlanī'tauj
o palh tū'. A'ntū lej tasqui'nī ū'tza' huā'mā': Naka'lhīyāuj
xasāsti' quinquilhtamacujca'n. 16 Lā' chuhua'j i'xlīhuākca'n
a'ntīn talatlā'huan chu a'nchī huanmā' tapāstacna', lā' nā
ixlīhuākca'n ixtachi'xcuhuī't Dios, cacālakalhu'malh Dios
xlaca'n, lā' cacāmātza'ta'tī'ni'lh ixa'clhcunucca'n.
17 Lā' nīn tintī'tza' caquista'lalh. Huāk huan quixtu'tu'
a'ntū icka'lhī xla' ū'tza' lītasu'yu palh quit ictapa'ksī con huan
Māpa'ksīni' Jesús.
18 Tā'timīn, milīhuākca'n hui'xina'n cacāsicua'lanālīkō'ni'
quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Amén.

Huan Carta a'ntū Cāmacā'ni'ca Xalanī'n nac Efeso

Pablo cāmacā'ni'lh saludos huan a'ntī ixtakalhlaka'ī'

1 Quit, Pablo, ictzo'ka huā'mā' carta. Quit ixapóstol
Jesucristo, como ū'tza' huā'mā' ixtapuhuān Dios. Quit
iccātzo'knuni'mā'ni' hui'xina'n a'ntī xalanī'n nac Efeso
a'ntīn tā'tapa'ksīyā'tit Dios lā' kalhlaka'ī'yā'tit Cristo Jesús.
2 Cacātasicua'lanālīni' Dios quinTāta'ca'n lā' huan Māpa'ksīni'
Jesucristo. Lā' cacātamātza'ta'tī'ni'ni' mi'a'clhcunucca'n.

Dios quincāsicua'lanālīyāni' por ixpālacata Jesucristo

3 Camaxquī'uj pāxcatca'tzī Dios, ixTāta' quiMāpa'ksīni'ca'n
Jesucristo. Xla' quincāsicua'lanālīnī'ta'ni'. Lā'
quincāmaxquī'nī'ta'ni' tāpālhūhua' tasicua'lanālīn a'ntū
xala' nac a'kapūn. Quincātlahuani'nī'ta'ni' huā'mā' como
tā'tapa'ksīyāuj Cristo. 4 Lā' a'xni'ca' tūna'j ixtzucu huan quil-
htamacuj, Dios quincālacsacni' quina'n a'ntīn tā'tapa'ksīyāuj
Cristo. Quincālacsacni' como quincātlahuacu'tuni' xalactzey,
como xla' tū' ixlacasqui'n que a'nan catūhuā a'ntūn tzē
naquincātalē'ksa'nīni'nāni' na ixlacapūn Dios. 5 Lā' Dios,
como quincāpāxquī'yāni', chuntza' xapū'la puhualh de
naquincātlahuayāni' ixcamana' por ixpālacata Jesucristo.
Huā'mā' a'ntū ixtapuhuān. 6 Lā' ū'tza' nalīmāka'tlī'yāuj
Dios como xla' lej pāxquī'nin. Quincātlahuani'nī'ta'ni'
huā' tamā'na' talakalhu'mān por ixpālacata Jesucristo
ixO'kxa'. Lā' xla', Dios lej pāxquī'. 7 Cristo nīlh lā' chuntza'
quincālīmāpūtaxtūni'. Lā' nā Dios quincāmāsputūnu'ni'ntza'
quintalaclē'i'ca'n. Huā'mā' Dios quincātlahuani'ni' como xla'
lej lakalhu'manīni'n. 8 Lā' como Dios lej lakalhu'manīni'n,
xla' quincāmāmāchekxīnīni' ixtachihuīn Dios lā' lej xa'nca
quincāmāpāstaquīyāni'. 9 Xapū'la xmān Dios tzē'k ixca'tzī
a'ntū ixpuhuan naquincātlahuani'yāni'. Lā' chuhua'j
quincāmāca'tzīnīnī'ta'ni'. 10 Lā' huā'mā' a'ntū Dios puhualh,
ū'tza' huā'mā': A'xni'ca' namin huan chi'chini' a'ntū Dios
lhcānī't, xla' nalīmāmacū' Cristo ixlīhuāk a'ntū a'nan nac
a'kapūn lā' ixlīhuāk a'ntū a'nan nac quilhtamacuj. Lā' Cristo
nacāmāpa'ksīkō' ixlīhuāk.
11 Dios tlahuakō' ixlīhuāk chu a'nchī ixtapuhuān. Xla'
quincālacsacni' como ixtachi'xcuhuī't quincātlahuacu'tuni'
por ixpālacata Cristo. 12 Lā' chuntza' māka'tlī'can por
quimpālacataca'n quina'n a'ntī israelitas lā' a'ntī xapū'la
ickalhlaka'ī'uj que Cristo ū'tza' a'ntī māpūtaxtūnu'n. 13 Lā'
nā hui'xina'n a'ntīn tū' israelitas nā kalhlaka'ī'tit Cristo
a'xni'ca' kaxpa'ttit huan xatzey tachihuīn a'ntū xastu'ncua'.

Lā' por ixpālacata huā'mā' xatzey tachihuīn, hui'xina'n cātalīmāpūtaxtūni'. Lā' a'xni'ca' hui'xina'n kalhlaka'ī'tit, Dios cāmāxquī'ni' huan Espíritu Santo, chuntza' hua'chi a'nchī xla' ixuanī't. Lā' huā'mā' māsu'yu que Dios nacāmāpūtaxtūkō'yāni'.
14 Como ka'lhīyāujtza' huan Espíritu Santo, ca'tzīyāuj que namaklhtīni'nāuj a'ntū Dios nacāmaxquī' ixtachi'xcuhuī't, chuntza' hua'chi xla' huanī't. Lā' nā ixpālacata huan Espíritu Santo ca'tzīyāuj que ixlīstu'ncua' Dios quincāmāpūtaxtūkō'yāni' quina'n a'ntīn tā'tapa'ksīyāuj xla'. Lā' chuntza' namāka'tlī'can Dios.

Pablo squi'ni'lh Dios por ixpālacataca'n a'ntī ixtakalhlaka'ī'

15 Quihuanicanī'ttza' a'nchī kalhlaka'ī'yā'tit quiMāpa'ksīni'ca'n Jesús lā' a'nchī cāpāxquī'yā'tit ixlīhuākca'n a'ntīn tatā'tapa'ksī Dios.
16 Lā' ū'tza' pō'ktu iclīmaxquī' pāxcatca'tzī Dios por hui'xina'n, lā' ickalhtō'ka' por hui'xina'n.
17 Icsqui'ni' Dios por hui'xina'n. Xla' ū'tza' quinTāta'ca'n lā' lej ka'lhī līmāpa'ksīn. Lā' nā xla' ixDios quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Icsqui'ni' que cacāmāmāchekxīnīni' a'ntū ixla' Dios lā' a'nchī huanī't Dios.
18 Lā' nā icsqui'ni' Dios que cacāmāmāchekxīnīni' huan xatzey a'ntū Dios naquincātlahuani'yāni' quina'n a'ntī quincālacsacnī'ta'ni' Dios. Lej lhūhua' a'ntū naquincāmaxquī'yāni' Dios para a'ntīn tā'tapa'ksīyāuj con xla'.
19 Lā' icsqui'ni' Dios que cacāmāmāchekxīnīni' hui'xina'n palh xla' ka'lhī lhūhua' līmāpa'ksīn. Lā' chuntza' tzē natlahua lhūhua' catūhuā por quina'n a'ntī līpāhuanāuj Dios.
20 Dios māsu'yulh ixlīmāpa'ksīn a'xni'ca' mālakahuanīchokolh Cristo lā' lē'lh nac a'kapūn lā' hui'līlh na ixpāxtūcāna'j Dios.
21 Lā' Dios maxquī'lh lhūhua' līmāpa'ksīn huan Cristo. Lā' Cristo cāmāpa'ksīkō' ixlīhuākca'n huan pūchihuīna'nī'n lā' ixlīhuākca'n huan ā'makapitzīn a'ntīn taka'lhī līmāpa'ksīn na ixlīhuāk quilhtamacuj lā' nac a'kapūn. Huā'tzā' nac cā'quilhtamacuj tintī' a'ntīn ka'lhī līmāpa'ksīn hua'chi xla'. Lā' tū' cati'a'nalh a'ntī naka'lhī līmāpa'ksīn hua'chi xla'.
22 Dios hui'līlh hua'chi ixlīmāpa'ksīni' de ixlīhuāk a'ntū a'nan. Lā' hui'līlh xapuxcu' de ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī' Cristo.
23 A'ntīn takalhlaka'ī', xlaca'n hua'chi ixmacni' Cristo. Xla' cātā'lahuī' xlaca'n. Lā' xla' huī' na ixlīhuāk quilhtamacuj lā' nac a'kapūn.

2

Dios quincāmāpūtaxtūyāni' como xla' lej pāxquī'nin

1 Lā' xapū'la hui'xina'n hua'chi nīnī'n ixua'nī'ta'ntit, como tū' ixa'kahuāna'ni'yā'tit Dios lā' como lej ixtlahua'yā'tit talaclē'i'.
2 Xapū'la hui'xina'n ixlatlā'hua'nā'tit hua'chi a'ntīn xalanī'n nac quilhtamacuj. Ixa'kahuāna'ni'yā'tit huan ko'ti'ti'. Xla'

ū'tza' huan xamāpa'ksīni' huan līca'tzīnni' a'ntūn tū' xatzey.
Lā' xla' ū'tza' huan tūn tū' tzey līca'tzīn a'ntū cāmātlahuī a'ntūn
tū' tzey xlaca'n a'ntīn tū' ta'a'kahuāna'ni'cu'tun Dios.
3 Lā'
nā chuntza' quina'n xapū'la ixtlahuayāuj hua'chi xlaca'n
a'ntīn tū' ta'a'kahuāna'ni'cu'tun Dios. Lā' ixtlahuayāuj
a'ntūn tū' tzey xmān a'ntū ixlacasqui'nāuj. Ixtlahuayāuj
chu a'nchī huan xako'hua'jua' quintapāstacna'ca'n lā' chu
a'nchī ixlacasqui'n quimacni'ca'n a'ntūn tū' tzey. Lā'
como Dios nacāmāpātīnīkō' ixlīhuākca'n a'ntīn tatlahua
chuntza', nā chuntza' ixquincāpātle'keni'ni' quina'n.
4 Lā'
a'yuj līmakuan ixuanī't palh ixquincātamāpātīnīni', Dios lej
quincālakalhu'mani' como lej quincāpāxquī'yāni'.
5 Lā' a'yuj
hua'chi xanīn ixuanī'ta'uj por ixpālacata quintalaclē'i'ca'n,
Dios quincāmaxquī'ni' xasāsti' quinquilhtamacujca'n
hua'chi a'xni'ca' maxquī'lh ixquilhtamacuj Cristo
a'xni'ca' mālakahuanīchokolh. Lā' Dios quincāmāpūtaxtūni'
quina'n xmān como quincātlahuani'cu'tuni' talakalhu'mān.
6 Lā' como Dios mālakahuanīchokolh Cristo, nā quina'n
naquincāmālakahuanīchokopalayāni'. Lā' namāpa'ksīni'nāuj
con Cristo nac a'kapūn.
7 Lā' ū'tza' huā'mā' tlahualh Dios
como māsu'yucu'tulh para pō'ktu que xla' lej pāxquī'nin.
U'tza' huā'mā' māsu'yulh a'xni'ca' macamilh Cristo Jesús
para nanī por quina'n.
8 Lā' como hui'xina'n līpāhua'nā'tit
Jesucristo, Dios cāmāpūtaxtūni' hui'xina'n xmān como
cālakalhu'mani'. Lā' tū' por a'ntū tlahua'tit hui'xina'n. Xmān
Dios a'ntī cāmāpūtaxtūni'. Hua'chi lakatin lē'ksajna' a'ntū
Dios cāmaxquī'ni'.
9 Lā' a'ntū līpūtaxtucan, xla' hua'chi lakatin
lē'ksajna'. Tūla tlahuacan nīn tuntū' para natlajacan. Lā'
chuntza' tintī' a'ntī tzē nalīka'tla'jca'tzī por a'ntū līpūtaxtu.
10 Lā' Dios como quincātlahuanī'ta'ni' chu lakatin con Cristo,
quincāmaxquī'nī'ta'ni' xasāsti' quinquilhtamacujca'n, como
lacasqui'n natlahuayāuj a'ntūn tzey. Dios xapū'la līhui'līlh
naquincātlahuayāni' xalactzey lā' chuntza' tzē latā'kchokoyāuj
līlacatejtin.

Cristo cāmāko'xamixīlh Dios lā' huan tachi'xcuhuī't

11 Capāstactit, hui'xina'n a'ntīn tū' israelitas, a'nchī
ixuanī'ta'ntit xapū'la. Huan israelitas cātamāpācuhuīni'
hui'xina'n huan tachi'xcuhuī't a'ntīn tū' circuncidarlīcanī't.
Xlaca'n tacircuncidarlī na ixmacni'ca'n huan chi'xcuhuī'n
para natamāsu'yu que tatā'tapa'ksī con Dios. Lā' ixa'cstuca'n
cāhuanican huan tachi'xcuhuī't a'ntīn tatā'tapa'ksī con Dios.
12 Xapū'la hui'xina'n tū' ixtā'tapa'ksī'yā'tit Cristo. Xmān
a'ntī israelitas ixtachi'xcuhuī't Dios ixtahuanī't. Lā' xmān
con xlaca'n Dios ixtlahuanī't lakatin convenio. Lā' xmān
xlaca'n ixcāmāca'tzīnī Dios huan xatzey a'ntū ixcātlahuani'.
Lā' hui'xina'n, como tū' israelitas, tū' maklhtīni'ntit

huā'mā'. Hui'xina'n ixlatlā'hua'nā'tit nac quilhtamacuj.
Lā' tū' ixca'tzīyā'tit palh Dios tzē ixcāmāpūtaxtūni'. Lā' tū'
ixlakapasā'tit Dios. 13 Xapū'la makat ixlatlā'hua'nā'tit de
Dios. Lā' chuhua'j laktapajtzūnī'ta'ntit Dios por ixpālacata
Cristo Jesús, como Cristo nīnī't por quina'n. 14 Lā' nā
Cristo cāmāko'xamixīnī't huan israelitas lā' nā a'ntīn tū'
israelitas. Lā' chu lakatin tachi'xcuhuī't cātlahualh como
Cristo cāmāpānūni'lh a'ntū lītā'ca'tza ixcātlahua lā' cātlahualh
ixtachi'xcuhuī't Dios. 15 Lā' como Cristo nīlh por quina'n,
chuntza' cālīmāsputūlh huan ixtalanānca'n israelitas como
tū' chuntza' līpūtaxtucan. Xmān Cristo tzē māpūtaxtūnu'n. Lā'
chuntza' tū'tza' lītā'ca'tza talalh huan israelitas con a'ntīn tū'
israelitas. Huan tāpātu' tachi'xcuhuī't lanī't ixtachi'xcuhuī't
Cristo. Xla' chu lakatin cātlahuanī't. 16 Lā' como Cristo
nīlh nac cruz, lā' chuntza' cālīmāko'xamixīlh Dios lā' huan
tachi'xcuhuī't a'ntī israelitas lā' a'ntīn tū' israelitas. Lā'
chuntza' chu lakatin cātlahualh huan israelitas lā' a'ntīn tū'
israelitas. Lā' māpānūlh a'ntū ixtalālīca'tzalaktzī'n.
17 Cristo milh lā' māca'tzīnīni'lhtza' palh cāmāko'xamixīcatza'
Dios lā' huan tachi'xcuhuī't. Lā' ū'tza' cāmāca'tzīnīlh huan
israelitas a'ntī ixtalakapasatza' Dios. Lā' nā cāmāca'tzīnīlh
xlaca'n a'ntīn tū' israelitas, a'ntīn tū' talakapasa Dios.
18 Por ixpālacata a'ntū tlahualh Cristo quilīhuākca'n
quina'n, a'ntī israelitas lā' a'ntīn tū', quilīhuākca'n tzē
nalaktapajtzūyāuj Dios quinTāta'ca'n, como huan Espíritu
Santo quincāmaktāyayāni'. 19 Hui'xina'n a'ntīn tū' israelitas,
hua'chi makatiyātī'n ixuanī'ta'ntit lā' hua'chi tejetlā'huanī'n.
Lā' chuhua'j tā'tapa'ksī'yā'tit con Dios chu a'cxtim hua'chi
huan ā'makapitzīn a'ntī israelitas a'ntīn takalhlaka'ī'. Lā'
nā hui'xina'n ixtachi'xcuhuī'ttza' Dios. 20 Hua'chilh Dios
ixtlahualh lakatin lītokpān. Hui'xina'n hua'chi huan
chihuixni' a'ntū lītapācna'ncan. Huan apóstoles lā' huan
ixa'cta'sana'nī'n Dios, xlaca'n hua'chi huan cimiento. Lā'
māni' Jesucristo hua'chi huan xapū'la chihuix a'ntū mā'cnūcan
para huan cimiento. 21 Lā' por ixpālacata Cristo, huan lītokpān
stactēlha. Lā' ixlīhuāk huan chihuix xa'nca cāhui'līcanī't. Lā'
nala lakatin lītokpān a'ntū ixla' huan Māpa'ksīni' Dios lā' huāk
tzey. 22 Hui'xina'n lā' quilīhuākca'n a'ntīn tapa'ksīyāuj con
Cristo, quilīhuākca'n quina'n hua'chi ixlītokpān Dios, como
huan Espíritu Santo quincātā'lahui'lani' quina'n.

3

Pablo līmāmacū'ca nacāmāsu'ni' huan a'ntīn tū' israelitas

1 Quit, Pablo, lā' como ictā'scuja Cristo Jesús, lā' ictachī'nī't
por ixpālacata iccāmāsu'ni'yāni' ixtachihuīn Dios hui'xina'n
a'ntīn tū' israelitas. 2 Hui'xina'n ca'tzīyā'tit que Dios lej
pāxquī'nin lā' chuntza' quilīmāmacū'nī't na'iccāmāsu'ni'yāni'

huan xatzey tachihuīn hui'xina'n a'ntīn tū' israelitas.
3 Huā'mā' quimāca'tzīnīlh Dios a'yuj xapū'la tū' ixca'tzīcan
huā'mā'. Macsti'na'j de huā'mā' iccātzo'knuni'nī'ta'ni'tza'
hui'xina'n. 4 Lā' hui'xina'n, a'xni'ca' nalakapūtle'keyā'tit
a'ntū iccātzo'knuni'mā'ni', naca'tzīyā'tit a'ntūn tū' ixca'tzīcan
xapū'la ixpālacata Cristo. Lā' naca'tzīyā'tit palh Dios
stu'ncua' quimāca'tzīnīlh. 5 Huan tachi'xcuhuī't a'ntī
ixtahui'lāna' xapū'la, xlaca'n tū' ixtaca'tzī huā'mā' a'ntū
ixcātlahuani'lh a'ntīn tū' israelitas. Chuhua'j huan Espíritu
Santo cāmāca'tzīnīnī't huan apóstoles lā' ixa'cta'sana'nī'n
Dios. 6 Cāmāca'tzīnīnī't que chu lakatin a'ntīn takalhlaka'ī'
palh israelitas lā' palh tū'. Lā' ixlīhuākca'n chu lakatin a'ntī
ixtachi'xcuhuī't Dios. Chu a'cxtim Dios nacāsicua'lanālī. Chu
a'cxtim natamaklhtīni'n a'ntū Dios huanī't que nacāmaxquī'
por ixpālacata Cristo Jesús.

7 Lā' como Dios lej quincālakalhu'manāni', lā' como lej
ka'lhī līmāpa'ksīn, quilīmāmacū'lh na'icmāsu'yu huā'mā' xatzey
tachihuīn. 8 Chuntza' Dios quilīmāmacū'lh, a'yuj quit hua'chi
xati'na'j de ā'makapitzīnni' a'ntīn tapa'ksīyāuj con Dios. Dios
quilīmāmacū'lh na'iccāmāsu'ni' a'ntīn tū' israelitas a'nchī
Cristo tzē tlahua ixlīhuāk a'ntū quina'n māchekxīyāuj lā'
ā'chulā' huampala. 9 Lā' quilīmāmacū'lh na'iccāmāca'tzīnī
ixlīhuākca'n a'ntū Dios puhuanī't. Xapū'la xmān Dios ixa'cstu
ixca'tzī huā'mā' a'xni'ca tūna'j ixtzucu huan quilhtamacuj.
Dios, xla' a'ntī cātlahuakō'lh ixlīhuāk. 10 Chuhua'j huan ángeles
a'ntīn taka'lhī līmāpa'ksīn nac a'kapūn, xlaca'n nataca'tzī
a'nchī Dios cāmāpūtaxtū huan tāpālhūhua' tachi'xcuhuī't
lā' cātlahualh ixtachi'xcuhuī't. Lā' chuntza' natalīca'tzī que
Dios ka'lhī lhūhua' tapāstacna'. 11 Dios pō'ktu ixca'tzī a'nchī
ixcālīmāpūtaxtūlh huan tachi'xcuhuī't. Lā' tlahualh por
ixpālacata quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. 12 Lā' quina'n, como
līpāhuanāuj Jesucristo, chuntza' tzē nalaktapajtzūyāuj Dios
lā' tū' nalacapuhuanāuj. 13 Lā' chuntza' quit iclacasqui'n
que tū' nalakachipini'yā'tit hui'xina'n a'yuj icpātīni'mā' por
mimpālacataca'n. Lā' a'yuj icpātīni'n līhuan iccāmāca'tzīnīyāni'
a'nchī nalīpūtaxtucan, xa'nca nataxtu para hui'xina'n como
chuntza' kalhlaka'ī'nī'ta'ntit.

Cristo lej quincāpāxquī'yāni'

14 Lā' chuntza' quit ictatzokosta, lā' ickalhtō'ka'ni' Dios
quinTāta'ca'n. 15 Xla' ū'tza' xaTāta' de ixlīhuākca'n a'ntīn
tahui'lāna' nac quilhtamacuj lā' nac a'kapūn. 16 Icsqui'ni'
Dios que huan Espíritu Santo nacāmākalhlaka'ī'nīyāni'
xa'nca hui'xina'n. Huā'mā' Dios tzē natlahua como xla'
lej ka'lhī līmāpa'ksīn. 17 Lā' nā icsqui'ni' Dios que Cristo
cacātā'latā'kchokoni', como hui'xina'n līpāhua'nā'tit xla'. Lā'

nā icsqui'ni' Dios que cacāmaktāyani' para nacāpāxquī'yā'tit
ā'makapitzīn. 18 Lā' nā icsqui'ni' Dios para que hui'xina'n
namāchekxīyā'tit palh Cristo lej quincāpāxquī'yāni'. Lā'
catamāchekxīlh huā'mā' ixlīhuākca'n a'ntīn tatapa'ksī con
Dios. 19 Lā' icsqui'n que hui'xina'n namāchekxī'kō'yā'tit palh
Cristo lej quincāpāxquī'yāni', a'yuj nīn tintī' tzē namāchekxī
xa'nca. Lā' chuntza' lactzey nala'yā'tit chuntza' hua'chi Dios
lacasqui'n.

20 Dios lej tzē natlahua lhūhua' por quina'n. Lā' tū' ca'tzīyāuj
squi'nāuj ixlīhuāk a'ntū Dios tzē naquincātlahuani'yāni' lā'
tūla pāstacāuj ixlīhuāk a'ntū Dios tzē naquincātlahuani'yāni',
como xla' lej ka'lhī līmāpa'ksīn. Lā' huā'mā' līmāpa'ksīn scuja
na qui'a'clhcunucca'n. 21 Lā' tū' maktin catisputli a'nchī
namācā'tanīcan Dios ixpālacata Jesucristo lā' quimpālacataca'n
quilīhuākca'n a'ntīn tā'tapa'ksīyāuj con Cristo Jesús. Amén.

4

Huan Espíritu Santo chu lakatin quincātlahuanī'ta'ni'

1 Quit, Pablo, ictachī'n como ictā'scuja Dios
quiMāpa'ksīni'ca'n. Iccāsqui'ni'yāni' que calatā'kchokotit chu
a'nchī tasqui'nī natalatā'kchoko xlaca'n a'ntī Dios cāta'sani'nī't.
2 Tū' caka'tla'jca'tzītit. Lā' līlacatzucu cachihuīna'ntit. Lā'
cacāpātīni'tit a'ntū cātatlahuani'yāni' ā'makapitzīn. Lā'
calāmaktāya'tit lā' chuntza' natasu'yu palh lāpāxquī'yā'tit.
3 Como huan Espíritu Santo chu lakatin cātlahuanī'ta'ni',
calīhui'lī'tit ca'cs nalatahui'la'yā'tit. Lā' tū' titalacpitziyā'tit.
4 Quina'n a'ntīn tā'tapa'ksīyāuj Dios chu lakatin quina'n
con xla'. A'nan xmān lakatin Espíritu Santo. Chu a'cxtim
ka'lhīyāuj nachā'nāuj nac a'kapūn quilīhuākca'n a'ntī Dios
quincāta'satīnī'ta'ni'. 5 A'nan xmān kalhatin Māpa'ksīni'
Jesucristo. Lā' chu lakatin a'ntū kalhlaka'ī'yāuj. Lā' a'xni'ca'
a'kpaxāuj chu a'cxtim māsu'yuyāuj palh kalhlaka'ī'yāuj.
6 A'nan xmān kalhatin Dios. Xla' ū'tza' xaTāta' de ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't a'ntīn takalhlaka'ī'. Lā' xla' cāmāpa'ksīkō'
ixlīhuāk. Lā' xla' huī' chu calhāhuā. Lā' xla' lahuī' con
quilīhuākca'n.

7 Dios quincāmaktāyayāni' para natlōkentaxtūyāuj quintas-
cujūtca'n a'ntū quincālīmāmacū'nī'ta'ni' Cristo. 8 Tatzo'kni' na
ixtachihuīn Dios ixpālacata Cristo:

A'xni'ca' a'lh nac a'kapūn, cālē'lh lhūhua' tachī'nī'n.
Lā' cāmaxquī'lh huan tachi'xcuhuī't a'ntūn tasqui'nī para
natatā'scuja xla'.

9 A'ntī a'lh nac a'kapūn, ū'tza' Cristo. Xla' xapū'la
ixyujnī'ta'nchi nac quilhtamacuj. 10 Cristo yujchi nac
cā'ti'ya'tna' lā' nā xla' tahua'ca'lh a'nlhā más tālhmā'n

de nac a'kapūn. Tahua'ca'lh como chuntza' tzē
namāpa'ksīni'nkō' ixlīhuāk. 11 Cristo chā'tunu' cāmaxquī'lh
ixtascujūtca'n. A'makapitzīn cālīmānūlh ixlī'apóstoles. Lā'
ā'makapitzīn cālīmānūlh ixlī'a'cta'sana'nī'nca'n. Lā' ā'makapitzīn
cālīmāmacū'lh para natamāca'tzīnīni'n huan xatzey tachihuīn.
Lā' ā'makapitzīn cālīmānūlh xanapuxcu'nu' nac lītokpānna'. Lā'
ā'makapitzīn cālīmāmacū'lh para natamāsu'yu ixtachihuīn
Dios. 12 Huā'mā' tlahualh como xla' lacasqui'lh que
xa'nca natatā'scuja a'ntīn tatapa'ksī con Dios. Lā' chuntza'
ā'chulā' natakalhlaka'ī' Cristo. 13 Lā' chuntza' ā'chulā'
xa'nca nakalhlaka'ī'yāuj hasta quina'n chu a'cxtim xa'nca
nakalhlaka'ī'yāuj. Lā' chu a'cxtim nalakapasāuj ixO'kxa' Dios.
Dios lacasqui'n que ā'chulā' natlahuayāuj ixtapuhuān hasta
lhā nalayāuj hua'chi Cristo. 14 Tū'tza' catilauj hua'chi camana'.
Huan camana' huāk takalhlaka'ī' a'ntūn cāhuanican a'yuj
cacā'a'kxokoca. Chuhua'j ta'a'nan ā'makapitzīn a'ntī lej taca'tzī
ta'a'kxokonu'n. Lā' quincātamāsu'ni'cu'tunāni' a'ntūn tū'
stu'ncua'. 15 Lā' quina'n xmān tzē nahuanāuj a'ntū stu'ncua'.
Lā' a'xni'ca' nahuanāuj a'ntū stu'ncua', namāsu'yūyāuj a'nchī
cāpāxquī'yāuj xlaca'n a'ntīn cātā'chihuīna'mā'nauj. Lā' ā'chulā'
nalayāuj hua'chi Cristo. Xla' hua'chi lakatin a'kxāk como
xla' māpa'ksīni'n. 16 Lā' quina'n hua'chi lakatin macni'. Lā'
como huan macni' tlahua a'ntū pāstaca huan a'kxāk, nā
chuntza' quina'n a'kahuāna'ni'yāuj Cristo. Huan tāstucat
cāmāquilhtāstuca ixlīhuāk huan macni'. Lā' chuntza' la chu
lakatin macni'. Lā' palh ixlīhuāk huan macni' xa'nca tascuja,
chuntza' huan macni' stactēlha lā' tli'hui'quintēlha. Lā' nā
chuntza' quina'n a'ntīn kalhlaka'ī'yāuj Dios. Hua'chi lakatin
macni' lanī'ta'uj. Chu lakatin quina'n como lāpāxquī'yāuj. Lā'
chuntza' ā'chulā' kalhlaka'ī'tēlhayāuj.

Cristo cāmaxquī' xasāsti' ixquilhtamacujca'n huan tachi'xcuhuī't

17 A'ntū na'iccāhuaniyāni', icuan por ixquilhtampān
quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Tū'tza' calatā'kchokotit
hui'xina'n a'nchī talatlā'huan ā'makapitzīn a'ntīn tū'
takalhlaka'ī'. Ixtapāstacna'ca'n xlaca'n tuntū' ixtapalhca'n.
18 Xlaca'n tūla xa'nca tapāstacna'n. Tū' taka'lhī xasāsti'
ixquilhtamacujca'n a'ntū Dios māstā'. Tū' taka'lhī, como
lej lacxumpi lā' tū' tamāchekxī. 19 Lā' tū'tza' tamāxana'n.
Talīhui'līnī't tatlahua a'ntūn tū' tzey. Līpāxuj tatlahua
ixlīhuāk a'ntūn tū' tzey lā' a'ntūn talacasqui'n ixmacni'ca'n.
20 Tū' chuntza' sca'tnī'ta'ntit hui'xina'n. Cristo, xla' tū'
chuntza' māsu'yulh. 21 Hui'xina'n cātahuaninī'ta'ni' ixpālacata
Cristo. Lā' cātamāsu'ni'nī'ta'ni' a'ntū Cristo māsu'yulh. Lā'
huā'mā' ū'tza' a'ntū xastu'ncua'. 22 Lā' chuhua'j tū'tza'

calatā'kchokotit hui'xina'n hua'chi ixlatā'kchokoyā'tit xapū'la
a'xni'ca' tūna'j ixlakapasā'tit Cristo. Xapū'la hui'xina'n
ixtlahua'yā'tit huan tūn tū' tzeyā mintapāstacna'ca'n. Lā'
chuntza' xmān ta'a'kxokotit. 23 Chuhua'j caka'lhī'tit xasāsti'
mintapāstacna'ca'n. 24 Lā' calatā'kchokotit chu a'nchī xasāsti'
mintapāstacna'ca'n a'ntū Dios cāmaxquī'ni' lā' a'ntū hua'chi
ixla'. Lā' catlahua'tit a'ntūn tzey.

25 Lā' tū'tza' cahua'ntit tā'ksa'nīn. Calāhua'ni'tit a'ntū
stu'ncua', como chu lakatin quina'n a'ntīn tā'tapa'ksīyāuj
Cristo.
26 Palh a'kchipinā'tit hui'xina'n, tū' catlahua'tit talaclē'i'
ixpālacata mintā'kchaca'n. Tū' ti'a'kchipinā'tit tintacuj.
Capāxuhua'tit a'xni'ca' tūna'j tā'cnū huan chi'chini'. 27 Lā'
tū' catamakxtektit nacātlajayāni' huan ko'ti'ti'. Tū'
catamakxtektit nacāmātlahuanīyāni' a'ntūn tū' tzey.

28 Tū'tza' caka'lhā'na'ntit hui'xina'n a'ntī ixka'lhā'na'nā'tit.
Cascujtit para nahuā'yanā'tit. Lā' chuntza' tzē namaktāyayā'tit
ā'makapitzīn a'ntīn cāmakasputa a'ntū tasqui'nī.

29 Tū' cachīhuā tihua'nā'tit hui'xina'n. Cahua'ntit xmān
a'ntūn tzey lā' a'ntū nacāmaktāya ā'makapitzīn. Lā' chuntza'
nacātlahuani'yā'tit a'ntūn tzey a'ntīn cātakaxmatāni' hui'xina'n.
30 Tū' catlahua'tit a'ntū nalīlakaputza huan Espíritu Santo.
Como huan Espíritu Santo quincātā'lahui'lani', chuntza'
ca'tzīyāuj palh tā'tapa'ksīyāuj Dios. Lā' nā ca'tzīyāuj que Dios
naquincāmāpūtaxtūkō'yāni' como ka'lhīyāuj huan Espíritu
Santo.
31 Tū'tza' capāstactit a'ntū cātatlahuani'nī'ta'ni' ā'makapitzīn.
Tū'tza' ca'a'kchipintit. Tū'tza' cacālakapala'tit ā'makapitzīn.
Tū'tza' ca'a'ksa'nīni'ntit. Tū'tza' tica'tzalaktzī'nā'tit
ā'catīhuā. 32 Xatzey calāpāxquī'tit. Lā' calālakalhu'ma'ntit.
Lā' nā calāmāsputūnu'ni'tit chuntza' hua'chi Dios
cāmāsputūnu'ni'nī'ta'ni' hui'xina'n por ixpālacata līnīlh Cristo.

5

Tasqui'nī que lacatejtin natalatā'kchoko ixcamana' Dios

1 Como hui'xina'n ixcamana'tza' Dios, lā' xla' cāpāxquī'yāni',
hui'xina'n natlahua'yā'tit a'ntū xla' lacasqui'n. 2 Lā'
nalāpāxquī'yā'tit hui'xina'n chuntza' hua'chi Cristo
cāpāxquī'yāni' hui'xina'n. Xla' lej quincāpāxquī'yāni' hasta
nīlh por quimpālacataca'n. Tamacamāstā'lh hua'chi lakatin
lē'ksajna' para Dios. Lā' huā'mā' lej līpāxuhualh Dios.

3 Como hui'xina'n ixtachi'xcuhuī't Dios, nīn macsti'na'j tū'
titlahua'yā'tit a'ntūn tū' tzey. Tū' catlahua'tit talākalhī'n.
Lā' tū' titlahua'yā'tit a'ntūn tū' līmakuan. Lā' tū' tilak-
tampi'lhīni'nā'tit. 4 Lā' tū' tihua'nā'tit xako'hua'jua' tachi-
huīn. Lā' tū' tihua'nā'tit a'ntūn tuntū' ixtapalh. Lā' tū'

tilīkalhkamāna'nā'tit a'ntūn ko'hua'jua' tachihuīn. Huāk huā' tamā'na tū' līmakuan. Xatzey camaxquī'tit pāxcatca'tzī Dios.
5 Hui'xina'n ca'tzīyā'tittza' que a'ntīn tatlahuatlā'huan a'ntūn tū' tzey, xlaca'n tū' catitatanūlh a'nlhā māpa'ksīni'n Cristo lā' Dios. Tū' catitatanūlh a'ntī lej tatlahua talākalhī'n lā' a'ntī lej tatlahua a'ntū lej xako'hua'jua' lā' a'ntī lej talaktampi'lhīni'n de ixlīhuāk catūhuā lā' tū' tapāstaca Dios. 6 Lā' como ca'tzīyā'tit
huā'mā', tū' catamakxtektit nacāta'a'kxokoyāni' hui'xina'n, a'yuj makapitzīn tahuan que tzē tlahuacan huā' tamā'na catūhuā. A'ntīn tatlahua huā' tamā'na catūhuā, xlaca'n tū' ta'a'kahuāna'ni'mā'na Dios. Lā' Dios nacāmāpātīnī. 7 Lā'
hui'xina'n tū' cacātā'talacxtuctit xlaca'n.

8 Xapū'la hui'xina'n hua'chilh ixtlā'hua'nā'tit a'nlhā cā'pucsua'. Lā' chuhua'j como tā'tapa'ksīyā'tit Dios, hua'chilh tlā'hua'mpā'na'ntittza' a'nlhā xkaka. Chuntza' līlacatejtin calatā'kchokotit chuntza' hua'chi a'ntī xalanī'n a'nlhā xkaka.
9 Palh tlā'huanāuj a'nlhā xkaka, nalatā'kchokoyāuj chu a'nchī Dios lacasqui'n. Lā' natlahuayāuj a'ntūn tzey. Lā' nā nahuanāuj a'ntū xastu'ncua'. 10 Caca'tzītit a'ntū nalīpāxuhua
Dios. Lā' ū'tza' huā'mā' catlahua'tit. 11 Tū' catlahua'tit a'ntū
ko'hua'jua' hua'chi a'ntī xalanī'n nac cā'pucsua'. Tuntū' ixtapalh a'ntūn tatlahua xlaca'n. Xatzey cacāmāsu'ni'tit que tū' tzey a'ntūn tatlahua. 12 Līmāxana' līchihuīna'ncan
a'ntū xlaca'n tatlahua lakatzē'k. 13 Por huan xkakana' tzē cālaktzī'nāuj catūhuā a'nchīn tahuanī't palh tzey o tū' tzey.
14 Lā' chuntza' huanican huan a'ntīn tū' kalhlaka'ī':
Hui'x, hua'chilh lhtatapā't lā' hua'chilh xanīn hui'x.
Calakahua' lā' catā'kaqui' lā' Cristo namāxkakēyāni'.

15 Calīhui'lī'tit līlacatejtin nalatā'kchokoyā'tit. Tū' calatā'kchokotit hua'chi a'ntīn tū' tamāchekxī ixtachihuīn Dios. Līlacatejtin calatā'kchokotit como hui'xina'n ca'tzīyā'tittza'.
16 Calīhui'lī'tit natlahua'yā'tit catūhuā a'ntūn tzey pō'ktu a'xni'ca' tzē natlahua'yā'tit. Chuhua'j lej tlahuacan a'ntūn tū' līmakuan. 17 Lā' xa'nca capāstacna'ntit. Camāchekxītit a'ntū ixtapuhuān Dios. Lā' ū'tza' huā'mā' catlahua'tit.
18 Tū' caka'chī'tit. A'ntīn taka'chī, xlaca'n tatlahua a'ntūn tū' līmakuan. Xatzey catamakxtektit que huan Espíritu Santo nacāmāpa'ksīyāni'. 19 A'xni'ca' nalā'tā'chihuīna'nā'tit, camāka'tlī'tit Dios chuntza' hua'chi tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nlhā huanican salmos lā' nā chuntza' huan himnos lā' huan tatlī'n a'ntū ixla' Dios. Catlī'ni'tit huan Māpa'ksīni' Dios. Camāka'tlī'tit Dios con ixlīhuāk mi'a'clhcunucca'n. 20 Lā' pō'ktu camaxquī'tit pāxcatca'tzī Dios quinTāta'ca'n por ixlīhuāk por ixtacuīni' quiMāpa'ksīni' Jesucristo.

A'nchī maclacasqui'n talīlatahui'la huan chi'xcu' lā' ixpuscāt a'ntīn tatapa'ksī con Cristo

21 Lā como hui'xina'n a'cnīni'ni'yā'tit Dios, nā chuntza'
calāmaktāya'tit hui'xina'n.

22 Lā' hui'xina'n a'ntī puscan, ca'a'kahuāna'ni'tit
minkōlu'ca'n como chuntza' māpa'ksīni'n huan
quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. 23 Huan xakōlu' māpa'ksī
ixpuscāt chuntza' hua'chi Cristo cāmāpa'ksī a'ntīn tatā'tapa'ksī
xla'. Cristo cāmāpūtaxtūnī't xlaca'n lā' chuhua'j xla'
cāmāpa'ksī. 24 Lā' a'ntīn tatā'tapa'ksī Cristo, xlaca'n
ta'a'kahuāna'ni' Cristo. Lā' nā chuntza' huan puscan pō'ktu
nata'a'kahuāna'ni' ixkōlu'ca'n.

25 Lā' hui'xina'n a'ntīn chi'xcuhuī'n, cacāpāxquī'tit mimpus-
canca'n chuntza' hua'chi Cristo cāpāxquī' a'ntīn tatapa'ksī
con xla'. Xla' nīlh para nacāmāpūtaxtū. 26 Xla' nīlh
como quincātlahuacu'tuni' xalactzey ixpālacata kalhlaka'ī'yāuj
huan xatzey tachihuīn. Lā' māpānūcu'tulh quintalaclē'i'ca'n.
Lā' chuhua'j a'kpaxāuj como xapacanī'ttza' quintalaclē'i'ca'n.
27 Lā' Cristo cāmācāxcu'tunli ixtachi'xcuhuī't como chuntza'
natachā'n lacuan na ixlacapūn. Lā' lacasqui'lh que lactzey
ixtalakō'lh hua'chi a'ntū lej tzey lā' lej tzēhuanī't. 28 Tasqui'nī
que huan chi'xcuhuī'n natapāxquī' ixpuscanca'n chuntza'
hua'chi cāpāxquī'can ixa'cstuca'n. Kalhatin chi'xcu' a'ntī
pāxquī' ixpuscāt, nā chuntza' pāxquī'can ixa'cstu. 29 Nīn tintī'
ca'tzalaktzī'n ixmacni'. Māhuī'can lā' maktaka'lhcan. Lā' nā
chuntza' Cristo cāmaktaka'lha a'ntī ixtachi'xcuhuī't. 30 Cristo
quincāmaktaka'lhāni' como quina'n hua'chilh ixmacni' Cristo.
31 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios: "Kalhatin chi'xcu' na-
makxteka ixtāta' lā' ixtzī't. Lā' natā'takēxtimī ixpuscāt.
Lā' chuntza' chu lakatin macni' natala ixtu'ca'n". 32 Huā'
tamā'na tachihuīn stu'ncua' pero jicslīhua' māchekxīkō'can.
Quit icpuhuan que līchihuīna'n de Cristo a'nchī cā'o'kska'lhī
ixtachi'xcuhuī't. 33 Lā' nā huanicu'tun que tasqui'nī que
huan chi'xcuhuī'n natapāxquī' ixpuscanca'n chuntza' hua'chi
cāpāxquī'can ixa'cstuca'n. Lā' tasqui'nī que huan puscan
nata'a'cnīni'ni' ixkōlu'ca'n.

6

1 Hui'xina'n a'ntīn camana' ca'a'kahuāna'ni'tit mintāta'ca'n
lā' mintzī'tca'n. Chuntza' tasqui'nī como chuntza' ixtapuhuān
Dios. 2 Dios huan que nacāsicua'lanālī a'ntī natatlōkentaxtū
huā'mā' līmāpa'ksīn. Huā'mā' ū'tza' huan xapū'la līmāpa'ksīn
a'ntū chuntza' līchihuīna'n Dios. Huā'mā' līmāpa'ksīn chuntza'
huan: "Ca'a'cnīni'ni' mintāta' lā' mintzī't. 3 Chuntza' līpāxuj
nalatahui'la'ya'. Lā' chuntza' makān nalatahui'la'ya' nac quil-
htamacuj".

4 Lā' hui'xina'n a'ntī xatāta' lā' xatzī't, tū' cacāmakā'kchipintit
mincamana'ca'n. Cacāmakastactit chu a'nchī Dios huan.
Cacāmāsu'ni'tit a'nchī nata'a'kahuāna'ni' Dios.

5 Lā' hui'xina'n a'ntī makscujnī'n, ca'a'kahuāna'ni'tit a'ntīn
cātā'scujā'tit. Cacā'a'cnīni'ni'tit lā' cacājicua'ni'tit. Xa'nca cascu-
jtit hua'chilh ixtā'scujtit māni' Cristo.

6 Xa'nca cascujtit lā' tū' xmān a'xni'ca' cātalaktzī'nāni'
a'ntīn tā'scujā'tit. Tū' xmān xlaca'n nacāmāpāxuhuī'cu'tunā'tit.
Xa'nca cascujtit para namāpāxuhuī'yā'tit Dios como hua'chilh
ixtā'scujtit māni' Cristo. 7 Līpāxuj cascujtit. Tū' xmān scu-
jpā'na'ntit para huan chi'xcuhuī'n. Nā scujpā'na'ntit para
Dios. 8 Hui'xina'n ca'tzīyā'tit que quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo
nacāmāpalakō' chā'tunu' chu a'nchī tlahuanī't a'ntūn tzey a'yuj
tasācua' lā' a'yuj māpa'ksīni'.

9 Lā' hui'xina'n a'ntī māpa'ksīni'nā'tit, lactzey cala'tit con
a'ntīn xatatamāuj mintasācua'ca'n. Lā' tū' nalīmaclhcāyā'tit
de catūhuā. Capāstactit que quiMāpa'ksīni'ca'n hui'lacha' nac
a'kapūn. Xla' chu a'cxtim cāmāpa'ksī huan tasācua' lā' a'ntīn
tamāpa'ksīni'n. Lā' Dios chu lakatin cālaktzī'n.

Dios quincāmaktāyayāni' lā' chuntza' tū' naquincātlajayāni' huan ko'ti'ti'

10 Chuhua'j, tā'timīn, ā'xmān iccāhuanicu'tunāni' catūhuā.
Tū' titalactlajī'yā'tit a'nchī kalhlaka'ī'yā'tit huan Māpa'ksīni'
Jesucristo. Xla' lej ka'lhī līmāpa'ksīn lā' tzē nacāmaktāyayāni'.
11 Catamakxtektit que Dios nacāmaktāyayāni' lā' chuntza'
tū' caticā'a'kxokoni' huan ko'ti'ti'. Lā' a'nchī Dios
quincālīmaktāyayāni', ū'tza' hua'chi lakatin armadura a'ntūn
tamaclacasqui'n huan soldados a'xni'ca' ta'a'n nac guerra.
12 Lā' nā quina'n hua'chilh ixa'uj nac guerra. Quintā'ca'tzaca'n
tū' chi'xcuhuī'n. Quintā'ca'tzaca'n ū'tza' huan xako'hua'jua'
līca'tzīnni' a'ntīn taka'lhī līmāpa'ksīn lā' tamāpa'ksīni'n
nac huā'mā' quilhtamacuj a'nlhā tlahuacan talaclē'i' lā'
talatlā'huan nac cā'ū'nī'n. 13 Lā' ū'tza' calītamakxtektit
que Dios nacāmaktāyayāni' de ixlīhuāk catūhuā. Huā'mā'
hua'chi armadura a'ntū Dios cāmaxquī'yāni'. Chuntza'
tū' caticātatlajani' mintā'ca'tzaca'n. Lā' a'yuj tlajanī'ta'ntit
mintā'ca'tzaca'n, pō'ktu cāxni'j catahui'la'tit. Lāsā' namimpala
huan mintā'ca'tzaca'n. Lā' palh cāxni'j tahui'la'yā'tit, tū'
caticātlajani'. 14 Pō'ktu cāxni'j catahui'la'tit. Camaklhtīni'ntit
a'ntū Dios cāmaxquī'yāni' a'ntū hua'chi armadura. Kalhatin
tropa chā'xpātahui'la lakatin cinturón lā' lē'n ā'catūhuā
a'ntū namaktāya ixcu'xan. Lā' nā hui'xina'n tasqui'nī que
nalakapasā'tit a'ntū xastu'ncua' lā' xmān natlahua'yā'tit
a'ntūn tzey. 15 Huan tropa tatūnū botas a'xni'ca' a'n
calhāhuā. Lā' hui'xina'n namāca'tzīnīni'ntā'kchokoyā'tit
huan xatzey tachihuīn ixpālacata a'nchī ko'xamixli Dios
lā' huan tachi'xcuhuī't. 16 Huan tropa lē'n a'ntū pūlītamaktāya.
Lā' huanmā' tū' lakpusa huan flechas a'ntū hua'chilh

talama a'ntū macā'n huan ixtā'ca'tza. Lā' hui'xina'n palh
līpāhua'nā'tit Dios, ū'tza' hua'chi a'ntū pūtamaktāya'yā'tit.
Lā' chuntza' huan ko'ti'ti' tū' caticātlajani'. 17 Huan tropa
maclacasqui'n ixtā'knu' de līcā'n. Lā' hui'xina'n tasqui'nī
que xa'nca naca'tzīyā'tit que Dios cāmāpūtaxtūnī'ta'ni'tza'.
Lā' ū'tza' līca'tzīyā'tit que natlajana'nā'tit por ixlīmāpa'ksīn
Dios. Lā' huanmā' hua'chilh ū'tza' mintā'knu'ca'n de līcā'n.
Lā' ixtachihuīn Dios, ū'tza' hua'chi lakatin espada a'ntū huan
Espíritu Santo cāmaxquī'yāni'. 18 Lā' pō'ktu cakalhtō'ka'ni'tit
Dios ixpālacata a'ntū maclacasqui'nā'tit. Casqui'ni'tit
Dios que nacāmaktāyayāni'. Lā' catamakxtektit que huan
Espíritu Santo nacāmaktāyayāni' nakalhtō'ka'yā'tit. Skalalh
catahui'la'tit. Lā' tū' tijiclhua'yā'tit de nakalhtō'ka'yā'tit.
Lā' pō'ktu cacālīkalhtō'ka'tit ixlīhuākca'n ixtachi'xcuhuī't
Dios. 19 Lā' nā nakalhtō'ka'yā'tit por quit. Casqui'ni'tit que
Dios naquimāsu'ni' a'nchī na'icchihuīna'n lā' naquimaktāya
para que tū' na'icjicua'n. Lā' casqui'ntit para que quit
tzē na'icmāca'tzīnīni'n huan xatzey tachihuīn ixpālacata
Jesucristo. 20 Dios quimacaminī't para na'icmāsu'yu huan
xatzey tachihuīn. Lā' ū'tza' iclītachī'nī't chuhua'j. Casqui'ni'tit
Dios para que tū' na'icjicua'n a'xni'ca' na'icmāsu'yu, chuntza'
hua'chi tasqui'nī.

Cāmacā'ni'ca saludos

21 Chō'la hui'xina'n ca'tzīcu'tunā'tit a'nchī iclīlahuī' lā' a'ntū
ictlahuamā'. Huāk huā'mā' nacāhuaniyāni' quintā'tinca'n
Tíquico. Xla' xa'nca tā'scuja Dios. 22 U'tza' iccālīlakmacā'nāchāni'
hui'xina'n. Chuntza' xla' tzē nacāhuaniyāni' a'nchī
iclīlahui'lāna'uj. Lā' chuntza' nacāmāko'xamixīyāni' hui'xina'n.

23 Icsqui'ni' Dios, quinTāta'ca'n, lā' huan Māpa'ksīni' Je-
sucristo que cacāmātza'ta'tī'ni'ni' mi'a'clhcunucca'n. Lā' nā
icsqui'ni' Dios que cacāmaktāyani' para que xa'nca nakalh-
laka'ī'yā'tit lā' nalāpāxquī'yā'tit. 24 Dios cacāsicua'lanālīkō'ni'
milīhuākca'n a'ntī lej xa'nca pāxquī'yā'tit quiMāpa'ksīni'ca'n
Jesucristo con ixlīhuāk mi'a'clhcunucca'n. Amén.

Huan Carta a'ntū Cāmacā'ni'ca Xalanī'n nac Filipos

Pablo tzo'knulh desde nac pūlāchī'n para xalanī'n nac Filipos a'ntī ixtakalhlaka'ī'

1 Quina'n, Pablo lā' Timoteo, lā' quina'n ixtasācua'nī'n Jesucristo a'ntī quincālacsacnī'ta'ni'. Quina'n iccāmacā'ni'yāchāni' huā'mā carta nac Filipos. Quit Pablo a'ntī iccātzo'knuni'yāni' milīhuākca'n a'ntī hui'lā'na'nchipitit lā' kalhlaka'ī'nī'ta'ntit Jesucristo lā' con huan xanapuxcu'nu' lā' nā a'ntīn tamaktāyana'n a'ntīn cāmāpācuhuīcan diáconos.
2 QuinTāta'ca'n Dios lā' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo cacātasicua'lanālīni' hui'xina'n lā' cacāmātza'ta'tī'ni'ni' mi'a'clhcunucca'n.

Pablo cālīkalhtō'ka'lh por huan a'ntī ixtakalhlaka'ī'

3 A'xni'ca iccāpāstacāni', icmaxquī' pāxcatca'tzī Dios.
4 Lā' a'xni'ca' ickalhtō'ka'ni'mā' Dios, pō'ktu icsqui'ni'mā' por hui'xina'n lā' con tapāxuhuān.
5 Icmāstā' pāxcatca'tzī como a'xni'ca' pū'la kalhlaka'ī'tit, tzucutit quilātā'scujāuj ixpālacata huan xatzey tachihuīn a'ntū Dios māca'tzīnīni'n. Lā' hasta chuhua'j quilātā'scujāujcus.
6 Quit iclīpāhuan Dios lā' como xla' tzucunī't cāmāsu'ni'yāni' a'nchī natlahua'yā'tit ixtapuhuān, icca'tzī que nacāmāsu'ni'tēlhayāni' hasta que natlahuakō' a'xni'ca' namimpala Jesucristo.
7 Lā' minī'ni' chuntza' icpuhuan por mimpālacataca'n como chu a'cxtim quincāsicua'lanālīni' Dios lā' como lej iccāpāxquī'yāni'. Hui'xina'n lā' quit chu a'cxtim quincālakalhu'manāni' Dios a'yuj tachī'n quit o a'yuj icyā na ixlacapūnca'n huan pūchihuīna'nī'n para na'iclē'katāya huan xatzey tachihuīn lā' para na'icmāstū'nca palh stu'ncua'. Lā' hui'xina'n quilāmaktāyayāuj para na'iclē'katāya huan xatzey tachihuīn.
8 Dios ū'tza' ca'tzī a'nchī lej iccāpāxquī'yāni' milīhuākca'n hua'chi Jesucristo cāpāxquī'yāni'.
9 Lā' a'xni'ca' ickalhtō'ka'ni'mā' Dios, icsqui'ni' que ā'chulā' nalāpāxquī'yā'tit. Lā' nā icsqui'ni' que lej naca'tzīyā'tit a'ntū Dios lacasqui'n lā' xa'nca napāstacna'nā'tit
10 para que namāchekxī'yā'tit a'nchī nalīlacsacā'tit a'ntū xatzey. Lā' chuntza' xalactzey nala'yā'tit lā' nā tū' na'a'nan nīn tuntū' a'ntū nacātalīyāhuayāni' a'xni'ca' namimpala huan Cristo.
11 Lā' nā icsqui'ni' Dios que līlacatejtin natahui'la'yā'tit por ixlīmāpa'ksīn lā' chuntza' na'a'cnīni'ni'can Dios lā' namācā'tanīcan xla'.

Pablo hualh que ixquilhtamacuj huāk ixla' Cristo

12 Quintā'timīn, iclacasqui'n naca'tzī'yā'tit que a'ntū quimpātle'keni'nī't ū'tza' ā'chulā' maktāyalh mā'kahuanī huan

xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo. 13 Como quit tachī'n,
ixlīhuākca'n soldados a'ntīn tamaktaka'lha huan palacio
taca'tzītza' a'nchī quinchī'canī't porque icmāsu'yu de Cristo.
Lā' nā ixlīhuākca'n ā'makapitzīn ā'tzā' nā taca'tzī huā'mā'.
14 Lā' ū'tza' cālīmāhuixcānī casi ixlīhuākca'n xalanī'n ā'tzā'
a'ntīn takalhlaka'ī' huan Māpa'ksīni'. Lā' ā'chulā' tamāstū'nca
ixtachihuīn Dios lā' tū' tajicua'n.

15 Makapitzīn talī'a'cta'sana'n Cristo porque quinta-
lakca'tzani' lā' quintamālacastu'ccu'tun. Pero ā'makapitzīn
talī'a'cta'sana'n porque xlaca'n talacasqui'n que lhūhua'
tachi'xcuhuī't natakalhlaka'ī' Cristo chu a'cxtim hua'chi
quit iclacasqui'n. 16 Huan a'ntī tzey ixtapuhuānca'n,
xlaca'n talīmāsu'yu Cristo porque quintapāxquī'. Lā' taca'tzī
que quihui'līcanī't ā'tzā' para na'iclē'katāya huan xatzey
tachihuīn ixpālacata Jesucristo. 17 Lā' huan a'ntī talakca'tzan,
xlaca'n tatalacpitzicu'tun a'xni'ca' talī'a'cta'sana'n Cristo. Lā'
tapuhuan que chuntza' ā'chulā' naquintamāpātīnī līhuan
ictachī'n. 18 Tū' quimaca'tzi a'chī' talī'a'cta'sana'n Cristo.
A'yuj calalh porque talacpitzicu'tun, a'yuj calalh porque
quintapāxquī', pero talī'a'cta'sana'n Cristo lā' ū'tza' iclīpāxuhua.

19 Lā' ā'chulā' icpāxuhua porque icca'tzī que huā'mā'
nataxtuyācha' para na'ictaxtu de huan pūlāchī'n como
hui'xina'n quilālīmaktāyamā'nauj con mi'oracionca'n. Lā'
nā quimaktāya huan Espíritu Santo porque ictapa'ksī
con Jesucristo. 20 Quit lej icka'lhīmā' a'ntū namin. Lā'
iclacasqui'n que nīn tuntū' na'iclītamāxanī' pero lej huixcāna'j
na'icca'tzī chuhua'j hua'chi pō'ktu huixcāna'j xa'icca'tzī
para na'icmāsu'yu ixpālacata Cristo. Chuntza' nalaktzī'ncan
a'nchī ixlīka'tla' Cristo por ixpālacata quinquilhtamacuj, a'yuj
ixquimaknīca lā' a'yuj iclahuī'cus. 21 Porque para quit, palh
icuī' makāncus, huāk quinquilhtamacuj nala ixla' Cristo.
Lā' palh na'icnī, na'ictlaja quinquilhtamacuj para pō'ktu.
22 Pero līhuan iclahuī', lej na'icscuja por ixpālacata huan
Māpa'ksīni'. Chuntza' quit tū' icca'tzī tuchū na'iclacsaca.
23 Quimāmakchuyī porque lakatu' quintapāstacna'. Palh
na'icnī, na'ictā'latahui'la Cristo nac a'kapūn lā' ū'tza' lej xatzey
para quit. 24 Pero para hui'xina'n más maclacasqui'n que
na'iclatahui'lacus para na'iccāmaktāyayāni'. 25 Lā' como
stu'ncua' huā'mā' tachihuīn, icca'tzī que na'iccātā'tachokoyāni'
lā' na'iccātā'scujāni' para que ā'chulā' nakalhlaka'ī'yā'tit lā'
napāxua'yā'tit ixpālacata a'ntūn kalhlaka'ī'yā'tit. 26 Chuntza'
a'xni'ca' na'ica'mpalayācha', naka'lhī'yā'tit lhūhua' a'ntū
nalīpāxua'yā'tit ixpālacata a'ntūn Jesucristo cātlahuani'ni'
hui'xina'n, como quimāspi'tlitza'.

27 A'yuj iclahuī'cus lā' a'yuj na'icnī, huan a'ntū más tasqui'nī

para hui'xina'n, ū'tza' huā'mā'. Nalātahui'layā'tit a'nchī minī'ni' a'ntīn takalhlaka'ī' xatzey tachihuīn ixpālacata Cristo. Chuntza' palh quit iccālaka'nāni' o palh tūla na'ica'nācha', naquimāca'tzīnīcan que hui'xina'n tū' xtāpalī'nī'ta'ntit a'ntū kalhlaka'ī'tit. A'cxtim calalh mintapuhuānca'n lā' mintapāstacna'ca'n. Lā' calātā'scujtit kextim por huan a'ntū kalhlaka'ī'yā'tit por huan xatzey tachihuīn.
28 Lā' tū' caticājicua'ni'tit mintā'ca'tzaca'n nīn macsti'na'j. Lā' como tū' xtāpalī'nī'ta'ntit a'ntū kalhlaka'ī'tit lā' tū' cājicua'ni'yā'tit mintā'ca'tzaca'n, ū'tza' nala hua'chi lakatin señal a'ntū Dios macamilh. U'tza' xa'nca nacālīmāsu'ni' mintā'ca'tzaca'n que nacāmāsputūcan xlaca'n nac pūpātīn lā' hui'xina'n naka'lhī'yā'tit minquilhtamacujca'n para pō'ktu.
29 Lā' hui'xina'n tū' xmān kalhlaka'ī'yā'tit que Cristo ū'tza' tzē māpūtaxtūnu'n, pero nā līpātīni'nā'tit por xla' chu a'nchī ixtapuhuān Dios.
30 Chu a'cxtim quintā'ca'tzaca'n hui'xina'n lā' quit. Laktzī'ntittza' a'nchī icpātīni'lh lā' chuhua'j kaxpa'tnī'ta'ntit a'nchī icpātīni'mā'cus.

2

A'nchī tātzina'j līyujli Cristo lā' a'nchī mācā'tanīca

1 Lej tzey palh u'cxca'tzīyā'tit que Cristo cāmāhuixcānīyāni' lā' cāmāko'xamixīyāni' como cāpāxquī'yāni'. Lā' nā tzey palh u'cxca'tzīyā'tit que huan Espíritu Santo cātā'lahui'lani'. Lā' tzey palh lakapasā'tit ixtapāxquī'n lā' ixtalakalhu'mān Cristo.
2 Palh chuntza' u'cxca'tzīyā'tit, naquilāmaxquī'yāuj lhūhua' tapāxuhuān como xa'nca nalatā'kchokoyā'tit. Chu a'cxtim napāstacna'nā'tit lā' chu a'cxtim nalāpāxquī'yā'tit lā' chu lakatin nala mintapuhuānca'n. A'cxtim nalatahui'la'yā'tit lā' chuntza' naquilāmaxquī'yāuj lhūhua' tapāxuhuān.
3 Tuntū' catlahua'tit xmān por mimpālacataca'n nīn para nacāta'a'cnīni'ni'yāni' māni' hui'xina'n. Tū' caka'tla'jca'tzītit. Mejor chā'tunu' capāstactit que ā'makapitzīn más xatzey que hui'xina'n.
4 Chā'tunu' cuenta catlahualh a'ntū ixla'ca'n ā'makapitzīn lā' camaktaka'lhli. Lā' tū' xmān namaktaka'lha a'ntū ixla' ixa'cstu.
5 Caka'lhī'tit huā'mā' tapāstacna' a'ntū ixka'lhī Cristo Jesús.
6 Xla' a'yuj chu a'cxtim hua'chi Dios, pero tū' puhualh que huan ixtā'chuntza' Dios ū'tza' tū' maktin catimakxtekli.
7 Mākēnūlh huan ixtā'chuntza' Dios para natahui'la ixlītasācua' lā' para nalacatuncuī hua'chi chi'xcuhuī'n talacatuncuī.
8 Lā' a'xni'ca' ixlatlā'huan nac cā'ti'ya'tna' hua'chi chi'xcu', ā'chulā' tātzina'j līyujli lā' a'kahuāna'ni'lh Dios hasta tamacamāstā'lh para nanī. Lā' lej māmāxanī'ca como xtokohua'ca'ca huan nac cruz para nanī.
9 U'tza' Dios lej lī'a'cnīni'ni'lh lā' nā līmaxquī'lh ixtacuīni' līhua'ca' tzey que ixlīhuāk tachi'xcuhuī't

lā' ángeles. Lā' tū' a'nan ixtā'tzey huā'mā' tacuīni'. 10 Chuntza'
tlahuaca para que ixlīhuākca'n natamāpāxuhuī Jesús lā'
natatatzokostani'. Ixlīhuākca'n chuxalhā nac a'kapūn lā' nac
cā'ti'ya'tna' lā' na ixtampīn huan ti'ya't, xlaca'n natamāpāxuhuī
Jesús. 11 Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't natahuan que
Jesucristo ū'tza' Māpa'ksīni' lā' chuntza' namācā'tanīcan Dios
huan xaTāta' lā' na'a'cnīni'ni'can.

Huan a'ntīn takalhlaka'ī' hua'chi pūmaksko nac cā'quilhtamacuj

12 Por eso, quintā'timīn, como pō'ktu
quilā'a'kahua'na'ni'nī'ta'uj a'xni'ca' xa'iccātā'latlā'huanāni'
hui'xina'n, ā'chulā' catlahua'tit chuhua'j līhuan quit tū'
iccātā'latlā'huanāni'. Chā'tunu' calīhui'lītit mē'cstuca'n
natlōkentaxtūkō'yā'tit a'ntū minī'ni' a'ntīn takalhlaka'ī'.
Catamaktaka'lhtit para que tū' natlahua'yā'tit a'ntūn tū'
tzey. 13 Dios ū'tza' a'ntī cāmāpuhuanīyāni' huan xatzey lā'
cāmaktāyayāni' para natlahua'yā'tit ixtapuhuān.
14 A'xni'ca' nacātamāpa'ksīyāni' palh natlahua'yā'tit
catūhuā, tū' nakalhtaxtoktīni'nā'tit lā' tū' nalāquilhnīyā'tit.
15 Chuntza' catlahua'tit para que tū' a'nan nīn tuntū'
a'ntū nacātalī'a'ksa'nīni'nāni' lā' xalacuan nala'yā'tit
hua'chi minī'ni' ixcamana' Dios. Lā' a'yuj hui'lā'na'ntit na
ixlaclhpu'nanca'n huan tū' tzeyā tachi'xcuhuī't lā' a'ntī
ko'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n, pero ū'tunu'n tū' caticālhkamani'.
Hui'xina'n nala'yā'tit para xlaca'n hua'chi pūmaksko
a'nlhā cā'pucsua'. 16 Lā' hui'xina'n cāmāsu'ni'pā'na'ntit
a'nchī natalīka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n. U'tza'
na'iccālīka'tla'jca'tzīyāni' a'xni'ca' nachin ixlacchi'chini' Cristo
porque na'icca'tzī que tū' chu tlakaj icscujli. Lā' tū' chu
tlakaj iccāmāsu'ni'ni' hui'xina'n. 17 Hui'xina'n kalhlaka'ī'tit
a'ntū iccāmāsu'ni'ni'. Lā' a'yuj na'icnī por ixpālacata huan
Māpa'ksīni', quit iclīpāxuhua como līpāhua'nā'tit Dios. Lā'
nā hui'xina'n līpāxuhua'tit como līpāhua'nā'tit Dios. 18 Lā'
palh maclacasqui'n na'icnī, tzē nalīpāxuhua'yā'tit porque
naca'tzīyā'tit que quit na'iclīpāxuhua.

Timoteo lā' Epafrodito

19 Palh huan Māpa'ksīni' Jesús naquimakxteka,
lacapalh quit na'iccāmacā'ni'yāchāni' huan Timoteo
para que naquihuani chī hui'lā'na'nchipitit a'xni'ca'
naquītaspi'ta. Lā' chuntza' quit na'icka'lhī tapāxuhuān.
20 Na'iccāmacā'ni'yāchāni' Timoteo porque tū' a'nan ā'kalhatin
hua'chi xla' a'ntī cāpāstacāni' hui'xina'n hua'chi quit. Xla'
stu'ncua' līpāta'la mimpālacataca'n. 21 Huan ā'makapitzīn
ixlīhuākca'n cuenta tatlahua a'ntū xmān ixla'ca'n lā' tū' cuenta
tatlahua a'ntū Cristo lacasqui'n. 22 Pero hui'xina'n xa'nca
lakapasā'tit ixlakta Timoteo lā' ca'tzīyā'tit a'nchī hua'chilh

qui'o'kxa' xla' quintā'scujli a'xni'ca' xa'icmāsu'yutlā'huan
huan xatzey tachihuīn a'ntū Dios māca'tzīnīni'n. 23 Lā' chu
tuncan na'icca'tzī a'nchī naquintaxtuni'kō', icpuhuan palh
na'iccālakmacā'nāchāni' hui'xina'n. 24 Lā' nā quit ickalhlaka'ī'
que huan Māpa'ksīni' palh naquimāxtu nac pūlāchī'n para
na'iccālaka'nāchāni' hui'xina'n lacapalh.

25 Quit icpuhuan que maclacasqui'n na'iccāmacā'ni'yāchāni'
quintā'tin Epafrodito. Xla' quintā'tropa para Jesús lā'
ixquintā'scuja. Nā xla' milacscujni'ca'n lā' milaktapalhca'n
a'nchī quimaktāyalh a'xni'ca' xa'icmaclacasqui'n. 26 Xla'
ixcālaktzī'ncu'tunāni' lā' līlakaputzalh como hui'xina'n
ixkaxpatnī'ta'ntit a'nchī ixī'tza'ca'n. 27 Lā' stu'ncua' lej
ixī'tza'ca'n porque ixnīmā'tza'. Pero Dios lakalhu'malh
lā' xla' tzeyalh. Nā quit quilakalhu'malh para que tū'
ā'chulā' xa'iclīlakaputzalh palh ixnīlh. 28 Lā' nā palaj
iccālakmacā'ncu'tunāchāni' para que napāxuhua'yā'tit
a'xni'ca' nalaktzī'mpala'yā'tit. Lā' quit tū' na'icka'lhī a'ntū
naquimpāta'la. 29 Por eso a'xni'ca' nachi'patampāxtokā'tit,
camaxquī'tit pāxcatca'tzī Dios. Lā' ca'a'cnīni'ni'tit Epafrodito
lā' nā huan ā'makapitzīn hua'chi xla' a'ntīn tū' tajicua'n
natanī ixpālacata Cristo. 30 Ixpālacata huan ixtascujūt Cristo
ixnīmā'tza' Epafrodito. Lā' tū' līmakjicua'lh ixquilhtamacuj
a'xni'ca' quimaktāyalh lā' tlahuakō'lh a'ntū hui'xina'n tūlalh
catitlahua'tit porque lej makat ixlatlā'hua'nā'tit.

3

Huan a'ntū līlacatejtin lā' xastu'ncua'

1 Lā' chuhua'j, quintā'timīn, calīpāxua'tit ixpālacata
quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Tū' iclakachā'ni' a'yuj chu
a'cxtim na'iccātzo'knuni'palayāni' lā' ū'tza' xatzey para
hui'xina'n. 2 Cacātapānū'ni'tit huan a'ntīn ko'hua'jua'
ixtapāstacna'ca'n, huan a'ntīn tatlahua a'ntūn tū' tzey. Lā'
cacātapānū'ni'tit huan a'ntīn tahuan que maclacasqui'n
cāchu'cuni'can ixmacni'ca'n para circuncisión lā' nā para
natala ixtachi'xcuhuī't Dios. Xlaca'n tamāsputūcu'tun a'ntū
kalhlaka'ī'tit. 3 Pero quina'n a'ntī stu'ncua' ixtachi'xcuhuī't
Dios. Lā' quina'n māpāxuhuīyāuj Dios por ixpālacata
huan Espíritu Santo porque līpāhuanāuj Cristo Jesús. Tū'
līpāhuanāuj quē'cstuca'n nīn līpāhuanāuj catūhuā a'ntūn
tatlahua chi'xcuhuī'n. 4 Lā' māni' quit nā icka'lhī a'ntū lej
xa'iclīpāhualh quē'cstu. Palh catīhuā napuhuan que xla' tzey
nala como tlōkentaxtū ixley Moisés, quit ā'chulā' na'icpuhuan
palh tzey quit. 5 Huan circuncisión quintlahuani'ca a'xni'ca'
ictlahualh lakatzeyan chi'chini' a'xni'ca' xa'ictahui'lanī'tcus.
Lā' quit, quixū'yāpapna' israelitas ixtahuanī't. Lā' quifamilia

ixla' Benjamín. Quit hebreo lā' nā quintāta' lā' quintzī't nā
hebreo ixtahuanī't. Lā' ixpālacata huan ley, quit lacatzucu
ictlōkentaxtūkō'lh porque quit fariseo xa'icuanī't. 6 Lā' lej
xa'iclīmaktāyacu'tun quireligión. Lā' como sāsti' ixuanī'tcus
ixlīmāsca'tīn Jesús, ū'tza' xa'iccālīmacaputzatā'kchoko huan
a'ntīn takalhlaka'ī'lh xla'. Lā' ixpālacata huan ley, tūlalh
quilī'a'ksa'nīni'nca como ica'kahuāna'ni'lh. 7 Pero ixlīhuāk
huā' tamā'na catūhuā a'ntū xa'iclīka'tla'jca'tzī, ū'tza' chuhua'j
iclaktzī'n hua'chilh tuntū' ixtapalh ixpālacata Cristo. 8 Lā'
iccāhuaniyāni' que ixlīhuāk huā' tamā'na a'ntū icka'lhī
hua'chilh tuntū' ixtapalh porque lej līhua'ca' ixtapalh
lakapascan Jesucristo quiMāpa'ksīni'ca'n. Ixpālacata Cristo
icpuhuan que ixlīhuāk a'ntū xa'iclīka'tla'jca'tzī tū'tza'
quimaktāya. Quit iclaktzī'n hua'chi lakatin pa'lhma' como
xmān iclīpāhuancu'tun Cristo. 9 Chuntza' quit ictapa'ksī
con xla' lā' xatzey quit na ixlacapūn Dios. Quit tzey na
ixlacapūn Dios como iclīpāhuan Cristo lā' ictapa'ksī con
xla'. Lā' tū'tza' iclīpāhuan huan ley, como tū' por ixpālacata
huan ley lacan lacuan. 10 Xa'nca iclakapascu'tun Cristo lā'
icka'lhīcu'tun huan līmāpa'ksīn a'ntū xla' ka'lhī ixpālacata
lakahuanchokolh. Lā' quit iclacu'tun hua'chi Cristo a'yuj
naquimāpātīnīcan por ixpālacata. 11 Chuntza' quit icka'lhīmā'
a'xni'ca' na'iclakahuanchoko lā' a'xni'ca' stu'ncua' na'icla
hua'chi Cristo.

Tanūni'can para natlajacan huan premio

12 Tū' iccāhuanimā'ni' que tuntū' quisputni' lā' chuntza'
iclanī'ttza' hua'chi Cristo. Pero Cristo Jesús quimāpūtaxtūlh
lā' ictapa'ksī con xla'. U'tza' iclītlōkentaxtūcu'tun ixtapuhuān.
13 Quintā'timīn, quit tū' icpuhuan palh ictlōkentaxtūkō'lhtza'.
Pero a'ntū ictlahuamā' ū'tza' huā'mā'. Icpātza'nkāmā' a'ntū
tachoko cā'kēn hua'chi nac tatu'jnu' lā' xa'nca ictu'jnumā'
con quilacapūn. 14 Stu'nc ica'mā' hasta a'nlhā na'a'ksputa
huan tatu'jnu' para que na'icmaklhtīni'n huan premio a'ntū
hua'chi lē'ksajna'. Dios ū'tza' a'ntī naquimaxquī' lā' ū'tza'
quinta'sani'yācha' tālhmā'n como ictapa'ksī con Cristo Jesús.

15 Quina'n a'ntī xa'nca kalhlaka'ī'yāuj, quina'n na-
puhuanāuj que tūna'j lacuan quina'n hua'chi maclacasqui'n.
Lā' palh xtunc macsti'na'j mintapāstacna'ca'n, nā ū'tza' Dios
nacāmāsu'ni'yāni'. 16 Xmān tū' maktin catitaxtutit de a'nlhā
chipintittza'.

17 Quintātimīn, catlahua'tit hua'chi quit ictlahua lā' cuenta
catlahua'tit huan a'ntīn talatā'kchoko hua'chi iccāmāsu'ni'ni'
hui'xina'n. 18 Lhūhua' a'nan a'ntīn tū' lacatejtin talatā'kchoko.
Tasu'yu que tū' takalhlaka'ī' palh Cristo nīlh huan nac cruz
por quimpālacataca'n. Maklhūhua'tza' chuntza' iccāhuanini'

lā' chuhua'j līhuan iccāhuaniyāni' iccalhuamā' porque
iclīlakaputza como tū' takalhlaka'ī'. 19 Xlaca'n nata'a'n nac
pūpātīn. A'ntū xmān xlaca'n talacasqui'n, ū'tza' hua'chilh
ixdiosca'n. Lā' talīka'tla'jca'tzī a'yuj tatlahua a'ntū līmāxana'
lā' xmān tapāstaca a'ntū xala' huā'mā' quilhtamacuj. 20 Pero
quina'n tapa'ksīyāuj nac a'kapūn lā' lej ka'lhīmā'nauj que
camilh quiMāpūtaxtūnu'ca'n lā' ū'tza' huan Māpa'ksīni'
Jesucristo. 21 Xla' naquincāxtāpalīni'yāni' quimacni'ca'n
a'ntū natamasa lā' chuntza' quimacni'ca'n natatasu'yu chu
a'nchī ixuanī't ixmacni' Cristo a'xni'ca' lakahuanchokolh.
Naquincālīxtāpalīni'yāni' quimacni'ca'n ixlīmāpa'ksīn a'ntū
ka'lhī. Lā' hasta tzē nacāmāpa'ksīkō' ixlīhuāk a'ntū a'nan.

4

Capāxuhua'tit pō'ktu ixpālacata huan Māpa'ksīni'

1 Chuntza', tā'timīn, tū' cataxtutāya'tit huan na ixtej huan
Māpa'ksīni'. Lej iccāpāxquī'yāni' lā' lej iccālaktzī'ncu'tunāni'.
Hui'xina'n quilāmaxquī'yāuj tapāxuhuān quit. Lā' a'nchī kalh-
laka'ī'yā'tit, ū'tza' hua'chi quintatlaj. Lej iccāpāxquī'yāni'.
2 Iccāsqui'ni' Evodia lā' Síntique que chu lakatin
catapāstacna'lh lā' tū'tza' catalāquilhnīlh como tatapa'ksī
con Cristo. 3 Lā' hui'x a'ntī xa'nca quintā'scuja' nā hui'x
cacāmā'ko'xamixi' huā' tamā'na puscan como xlaca'n
quintamaktāyalh a'xni'ca' xa'icmāsu'yumā' huan xatzey
tachihuīn a'ntū Dios māca'tzīnīni'n. Xlaca'n tatā'scujli
Clemente lā' ā'makapitzīn a'ntī quintatā'scujli. Cātzo'kcanī't
ixtacuīni'ca'n huan na ixlibro Dios a'nlhā huan tichūn taka'lhī
xasāsti' ixquilhtamacujca'n.
4 Pō'ktu calīpāxuhua'tit ixpālacata huan Māpa'ksīni'
lā' na'iccāhuanipalayāni', capāxuhua'tit. 5 Ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't cacātalakapasni' como tzeyā chi'xcuhuī'n
hui'xina'n. Palaj namimpala huan Māpa'ksīni'.
6 Tū'tza' catilītamakchuyī'tit nīn tuntū' pero pō'ktu
cakalhtō'ka'tit lā' casqui'ni'tit Dios que nacāmaktāyayāni'.
Lā' camaxquī'tit pāxcatca'tzī lā' cahua'ni'tit Dios ixlīhuāk a'ntū
maclacasqui'nā'tit. 7 Chuntza' Dios nacāmāpājaxīyāni' lā'
tūlalh catimāchekxīca a'nchī tū' cāmāmakchuyīyāni' nīn tuntū'.
Dios nacāmaktaka'lha mintapuhuānca'n lā' mintapāstacna'ca'n
como tapa'ksīyā'tit con Jesucristo.

Capāstactit a'ntūn tzey

8 Lā' chuhua'j ā'xmān, quintā'timīn. Chuxatū a'ntū stu'ncua'
lā' chuxatū a'ntū līlacatejtin, ū'tza' calīpāstactit. Lā' nā chuxatū
a'ntū lacuan lā' chuxatū a'ntū huāk tzey, ū'tza' calīpāstactit.
Lā' nā chuxatū a'ntū tzēhuanī't lā' chuxatū a'ntū minī'ni', ū'tza'
calīpāstactit. Lā' palh a'nan catūhuā a'ntūn tzey lā' palh a'nan

a'ntūn tzē a'cnīni'ni'can, hui'xina'n cuenta catlahua'tit huā' tamā'na catūhuā. Capāstactit huā' tamā'na catūhuā para que xa'nca nalatā'kchokoyā'tit.

9 A'ntū quilāmaksca'tnī'tauj quit lā' chu a'nchī maklhtīni'ntit
līmāsca'tīn, chuntza' catlahua'tit. Lā' chu a'nchī
iccāhuaninī'ta'ni' lā' chu a'nchī laktzī'nī'ta'ntit a'ntū
ictlahuanī't, nā chuntza' catlahua'tit. U'tza' catlahua'tit lā'
Dios nacātā'latahui'layāni' hui'xina'n lā' ca'cs natahui'layā'tit.

Pablo cāmaxquī'lh pāxcatca'tzī huan filipenses

10 Lej iclīpāxuhua ixpālacata huan Māpa'ksīni' porque
chuhua'j huampala tzē naquilāpāstacpalayāuj hui'xina'n
lā' naquilāmacamini'palayāuj tumīn. Pō'ktu ixquilāpāstacāuj
pero tūlalh quilāmaktāyauj porque makat xa'iclahui'lacha'.
11 Tū' iccāhuaniyāni' ixpālacata catūhuā a'ntū quisputni';
quit icsca'tnī'ttza' que chu a'nchī qui'a'nī'ni'nī't ū'tza'
ixtapuhuān Dios para quit. 12 Icca'tzī chī na'iclatahui'la
a'xni'ca' quisputni' a'ntū icmaclacasqui'n lā' nā icca'tzī
chī na'iclatahui'la a'xni'ca' qui'a'katāxtūni' a'ntū
icmaclacasqui'n. Chu a'nchī qui'a'nī'ni' icsca'tlitza' a'nchī
iclīpāxuhua a'yuj ictzi'ncsa lā' a'yuj icka'sa. Lā' a'yuj tuntū'
icmaclacasqui'n lā' a'yuj lej quisputni', quit icca'tzī a'nchī
iclīpāxuhua. 13 Como ictapa'ksī con Cristo, ū'tza' a'ntī
quimātli'hui'clhī para na'ictlahua ixlīhuāk catūhuā. 14 Pero
xalītzey a'nchī quilāmaktāyanī'tauj a'xni'ca' xa'icpātīni'mā'.

15 Lā' hui'xina'n xalanī'n nac Filipos xa'nca ca'tzīyā'tit
huā'mā'. A'xni'ca' ixtzucupā'na'ntitcus kalhlaka'ī'yā'tit
ixtachihuīn Dios lā' a'xni'ca' ictaxtulh de nac estado de
Macedonia, xmān hui'xina'n quilāmaktāyauj. A'makapitzīn
a'ntīn takalhlaka'ī'lh lā' ixtatakēstokmā'na ā'lacatin, nīn tintī'
quintamacamini'lh tumīn a'yuj iccāmāsu'ni'lh ixtachihuīn
Dios. 16 Xa'iclahuī'cus nac huan cā'lacchicni' Tesalónica lā'
hui'xina'n quilāmacamini'uj tumīn. Lā' tū' xmān maktin;
quilāmacamini'palauj. 17 Tū' icuanicu'tun que icputzamā'
huan lē'ksajna'. Quit iclacasqui'n a'ntū tzey para hui'xina'n
porque Dios cuenta natlahua a'nchī tlahua'nī'ta'ntit lā'
nacāmāpalayāni'. 18 Hua'chilh quilāmāpalakō'uj lā' hasta
a'katāxtūlh. Tū'tza' icmaclacasqui'n catūhuā porque
Epafrodito quilīmini'lh huan lē'ksajna' a'ntū quilāmacamini'uj
hui'xina'n. Dios laktzī'n a'ntū quilāmaxquī'uj lā' hua'chilh
Dios maxquī'tit. Lā' xla' nalīpāxuhua. 19 Lā' quinDiosca'n
nacāmaxquī'yāni' ixlīhuāk a'ntū maclacasqui'nā'tit hui'xina'n
por ixpālacata Jesús. Xla' hui'lacha' nac a'kapūn a'nlhā huī'
Dios lā' ka'lhī ixlīhuāk a'ntū maclacasqui'ncan. U'tza' Dios tzē
nacālīmaxquī'yāni'. 20 Camācā'tanīca Dios quinTāta'ca'n para
pō'ktu. Amén.

A'xmān saludos

21 Iccāmacā'ni'yāchāni' saludos para milīhuākca'n a'ntīn
tapa'ksīyā'tit con Jesucristo. Huan tā'timīn a'ntīn quin-
tatā'lahui'lāna' xlaca'n cātamacā'ni'yāchāni' saludos hui'xina'n.
22 Lā' ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī' cātamacā'ni'yāchāni' salu-
dos hui'xina'n lā' xlaca'n a'ntīn tascujmā'na na ixchic emper-
ador nā xlaca'n cātamacā'ni'yāchāni' saludos.
23 Ixtalakalhu'mān huan Māpa'ksīni' Jesucristo
cacātā'tachokoni' milīhuākca'n. Amén.

Huan Carta a'ntū Cāmacā'ni'ca Xalanī'n nac Colosas

Pablo cātzo'knuni'lh xalanī'n nac Colosas a'ntī ixtakalhlaka'ī'

1 Quit Pablo a'ntī cāmacamini'yāni' huā'mā' carta lā' quit
ixapóstol Jesucristo por ixtapuhuān Dios. Nā huī' huā'tzā'
huan tā'tin Timoteo. 2 Quintu'ca'n iccāmacā'ni'yāchāni' salu-
dos milīhuākca'n xalanī'n nac Colosas lā' a'ntīn tapa'ksīyā'tit con Dios lā' a'ntīn tū' taxtutāya'tit na ixtej Cristo. QuinTāta'ca'n Dios cacālakalhu'mani' lā' xa'nca calatahui'la'tit.

Pablo kalhtō'ka'ni'lh Dios ixpālacata a'ntī ixtakalhlaka'ī'

3 A'xni'ca' ickalhtō'ka'ni'uj Dios a'ntī ixTāta' Jesucristo quiMāpa'ksīni', ickalhtō'ka'uj por mimpālacataca'n. Lā' pō'ktu
icmaxquī'yāuj pāxcatca'tzī 4 porque quincātamāca'tzīnīni'
a'nchī kalhlaka'ī'yā'tit Jesucristo lā' a'nchī cāpāxquī'yā'tit ixlīhuākca'n ixtachi'xcuhuī't Dios. 5 Chuntza' kalhlaka'ī'yā'tit lā' cāpāxquī'yā'tit porque ka'lhīpā'na'ntit a'ntū māquī'canī't para hui'xina'n nac a'kapūn. U'tza' hui'xina'n sca'ttittza' a'xni'ca' pū'la kaxpa'ttit huan xatzey tachihuīn a'ntū
xastu'ncua'. 6 Lā' chu a'nchī cātamāsu'ni'nī'ta'ni' hui'xina'n,
chuxalhā huan nac cā'quilhtamacuj nā cāmāsu'ni'mā'ca. Lā' talhūhua'mā'na tachi'xcuhuī't a'ntīn takalhlaka'ī'mā'na. Nā chuntza' lanī't na milaclhpu'nanca'n desde a'xni'ca' kaxpa'ttit lā' māchekxī'tit a'nchī Dios stu'ncua' quincālakalhu'manāni'. Lā' hui'xina'n ca'tzīyā'tit que stu'ncua' a'ntū cātamāsu'ni'ni'.
7 Chuntza' maksca'ttit Epafras a'ntī quincātā'scujni' lā' a'ntī icpāxquī'yāuj. Xla' quilaktapalhca'n quit lā' Timoteo lā' līlacatejtin scuja hua'chi ixtasācua' Cristo. 8 Lā'
quincātamāstū'ncni'ni' xla' a'nchī pāxquī'ni'nā'tit por huan Espíritu Santo.

9 Lā' desde a'xni'ca' ickaxmatui a'nchī kalhlaka'ī'tit, quina'n tū' icmakxtekāuj ickalhtō'ka'ni'uj Dios por mimpālacataca'n. Lā' icsqui'ni'yāuj que hui'xina'n xa'nca camāchekxī'tit a'ntū ixtapuhuān Dios. Chuntza' Dios xa'nca nacāmāca'tzīnīyāni' a'ntū xla' lacasqui'n natlahua'yā'tit. Lā' cālīmāsu'ni'yāni' ixEspíritu para que tzē natlahua'yā'tit.
10 Chuntza' naca'tzīyā'tit chī nalatā'kchokoyā'tit a'nchī Dios lacasqui'n lā' chuxatū natlahua'yā'tit namakapāxua Dios. Lā' ixpālacata huan xatzey a'ntūn tlahua'yā'tit, ū'tza' lītasu'yu que tlahua'pā'na'ntit ixtascujūt Dios. Lā' ā'chulā'
nasca'tā'tit a'nchī huanī't Dios. 11 Cacālīmātli'hui'clhīni'
huan xaka'tla' ixlīmāpa'ksīn Dios chu a'nchī xla' māstā' para que natāyani'yā'tit a'ntū nacāpātle'keni'yāni' lā' tū' na'a'kchipinā'tit. Napāxuhua'yā'tit. 12 Lā' camaxquī'tit

pāxcatca'tzī huan xaTāta' Dios. Xla' quincācāxtlahuanī'ta'ni'
para namaklhtīni'nāuj a'ntū cāxtlahuacanī't para huan a'ntīn
takalhlaka'ī' Dios. Lā' ū'tza' a'nlhā Dios māpa'ksīni'n lā' a'ntza'
pō'ktu xkaka. 13 Dios quincāmāpūtaxtūni' de a'nlhā cā'pucsua'
a'nlhā māpa'ksīni'n huan ko'ti'ti' lā' quincātamālacsijni'
a'nlhā māpa'ksīni'n ixO'kxa' lā' lej pāxquī' ixO'kxa'.
14 Jesús quincālakmāxtuni' lā' quincāmāsputūnu'ni'kō'ni'
quintalaclē'i'ca'n.

Dios lā' tachi'xcuhuī't tako'xamixa ixpālacata Cristo

15 Tūla laktzī'ncan Dios pero Jesús māsu'yu chī huanī't Dios.
Lā' xla' Dios lacsacli para namāpa'ksī ixlīhuāk a'ntū a'nan.
16 Xla' ixtā'lahuī' Dios a'xni'ca' tlahualh ixlīhuāk a'ntū a'nan
nac a'kapūn lā' nac cā'ti'ya'tna' a'yuj laktzī'ncan lā' a'yuj tū'
laktzī'ncan. Lā' por ixquilhtampān cātlahualh a'ntīn tatahui'la
nac tronos nac a'kapūn lā' por ixquilhtampān cāmā'a'nanīlh
xanapuxcu'nu' huan ángeles. Nā cāmā'a'nanīlh a'ntī cāmāpa'ksī
huan espíritus. Jesús tlahualh ixlīhuāk a'ntū a'nan por
ixpālacata māni' xla' lā' para namakapāxua xla'. 17 Xla' xapū'la
ixuanī't de ixlīhuāk a'ntū a'nan lā' por ixquilhtampān ixlīhuāk
huī'cus lā' cālacāxui'līnī't. 18 Ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī'
Jesús, xlaca'n talanī't hua'chi ixmacni'. Lā' xla' hua'chilh
ixa'kxāk huanmā' macni'. Ixpālacata xla' lītzuculh ixlīhuāk
lā' xla' xamāpa'ksīni' ixlīhuākca'n a'ntīn talakahuanchokolh.
Chuntza' xla' xapū'la lā' nacāmāpa'ksīkō' ixlīhuāk catūhuā.
19 Chuntza' huāk a'ntū Dios ka'lhī, nā ka'lhī Cristo. Lā' a'nchī
huanī't Dios, nā chuntza' huanī't Cristo. Lā' chuntza' ix-
tapuhuān Dios. 20 Lā' por ixpālacata Jesús tako'xamixkō'lh
Dios lā' tachi'xcuhuī't. Chuxatī nac cā'ti'ya'tna' lā' chuxatī
nac a'kapūn, ixlīhuākca'n lā' Dios cāmāko'xamixīkō'ca. A'xni'ca'
xtokohua'ca'ca Jesús lā' taxtulh ixka'lhni' a'xni'ca' māsputūlh
a'ntū ixquincātlahuanī'ta'ni' lītā'ca'tza.

21 Lā' hui'xina'n milaktaca'n lītā'ca'tza ixuanī'ta'ntit con
Dios. Tū' ixlaktzī'ncu'tunā'tit Dios lā' tū' ixca'tzīcu'tunā'tit
a'ntū xla' lacasqui'n. Hui'xina'n ixtlahua'yā'tit a'ntūn tū'
tzey. 22 Lā' chuhua'j la'nī'ta'ntit ixamigo Dios como Cristo
cāmāko'xamixīni' a'xni'ca' māstā'lh ixmacni' para nanī.
Chuntza' tlahualh para que tzē nacāmālacsu'yuyāni' hui'xina'n
xalacuan na ixlacapūn Dios lā' para que tuntū' nalaclī'pinā'tit
lā' tū' na'a'nan a'ntū nacātalīyāhua'yāni'. 23 Chuntza' tasqui'nī
xa'nca catachokotit lā' tū' cataxtutāya'tit na ixtej Dios. Lā' tū'
caxtāpalī'tit a'nchī kalhlaka'ī'yā'tit. Huan xatzey tachihuīn
a'ntū cātamāsu'ni'ni' hui'xina'n lā' a'ntū lī'a'cta'sana'nca chu
xalhā nac cā'quilhtamacuj, ū'tza' cakalhlaka'ī'tit. Lā' huā'mā'
xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo lā' ū'tza' a'ntū quit
icmāsu'yu.

Pablo hualh que Cristo cātā'lahuī' a'ntī takalhlaka'ī'

24 Chuhua'j a'yuj icpātīni'mā' por mimpālacataca'n,
iclīpāxuhua. Lā' a'ntū līpātī quimacni' ū'tza' maktāya para
natlōkentaxtūkō' a'ntū maclacasqui'n napātīni'ncan ixpālacata
a'ntīn takalhlaka'ī'. Xlaca'n hua'chilh ixmacni' Jesucristo.
25 Lā' quit chu a'nchī Dios quilīmāmacū'lh quintascujūt
por mimpālacataca'n, chuntza' icmāstū'nckō' ixtachihuīn
Dios. 26 U'tza' a'ntū ixtatzē'knī't de ángeles lā' tachi'xcuhuī't
desde a'xni'ca' tzuculh huan quilhtamacuj, ū'tza' chuhua'j
cāmāsu'ni'can xlaca'n a'ntīn takalhlaka'ī'. 27 Dios lacasqui'lh
que xlaca'n nataca'tzī a'nchī lej xaka'tla' lā' tzēhuanī't ū'tza'
a'ntū ixtatzē'knī't. Lā' ū'tza' huā'mā': Cristo chu kēxtim
cātā'hui'lani' hui'xina'n a'yuj israelitas lā' a'yuj tū' israelitas.
Lā' como Cristo chu kēxtim cātā'hui'lani' hui'xina'n, ū'tza'
līka'lhīpā'na'ntit huan lej ka'tla' catūhuā a'ntū nala mila'ca'n
nac a'kapūn.

28 Huā'mā' Cristo quina'n iccāmāstū'ncni'yāuj ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't lā' iccāhuaniyāuj a'ntū nacāpātle'keni'
palh tū' natakalhlaka'ī'. Lā' iccāchihuīna'maxquī'yāuj
ixlīhuākca'n lā' iccālīmāsu'ni'yāuj huan tapāstacna' a'ntū Cristo
quincāmāca'tzīnīni'. Chuntza' tzē na'iccāmaktāyayāuj para que
natala hua'chi Cristo lacasqui'n. 29 Lā' ū'tza' quit iclīscujmā'.
Lā' con ixlīhuāk quintahuixcān a'ntū xla' quimāhuixcānī, ū'tza'
lej iclīscuja.

2

1 Lā' quit iclacasqui'n que naca'tzīyā'tit a'nchī lej
icscujmā' mimpālacataca'n hui'xina'n xalanī'n nac Colosas
lā' ixpālacataca'n xlaca'n xalanī'n nac Laodicea lā' para
ixlīhuākca'n xalanī'n a'nlhā tū' quilakapascan. 2 Lā' icscujmā'
para na'iccāmāhuixcānīyāni' milīhuākca'n ixpālacata a'nchī
lāpāxquī'yā'tit. Chu lakatin la'nī'ta'ntit como lāpāxquī'yā'tit. Lā'
icscujmā' para naca'tzīyā'tit que xa'nca namāchekxī'kō'yā'tit
huan xalīstu'ncua' lā' naca'tzīyā'tit a'ntū tzē'k ixca'tzī
Dios hasta chuhua'j. Lā' ū'tza' huan tachihuī'n ixpālacata
Cristo. 3 Tū' maclacasqui'nāuj ā'tāpātin līmāsca'tīn. Xmān
Cristo ca'tzīkō' ixlīhuāk lā' tzē naquincāmāsca'tīyāni' lā' tzē
naquincāmāmāchekxīnīyāni' a'ntū quincāmāsca'tīyāni'. 4 U'tza'
huā'mā' iccāhuaniyāni' para que nīn tintī' nacāta'a'kxokoyāni'
con xatzēhuanī't tachihuīn. 5 Lā' a'yuj quit tū' icui'lacha'
con quimacni' pero hua'chilh icui'lacha' con quilīca'tzīn. Lā'
iclīpāxuhua iclaktzī'mā' a'nchī xa'nca latā'kchokoyā'tit lā' tū'
taxtutāyayā'tit na ixtej Dios. Lā' ū'tza' iclīpāxuhua.

6 Lā' como kalhlaka'ī'nī'ta'ntit Cristo hua'chi
miMāpa'ksīni'ca'n, nā chuntza' nalatā'kchokoyā'tit hua'chilh
hui'xina'n lā' Cristo chu lakatin. 7 Xa'nca cakalhlaka'ī'tit a'ntū

cātamāsu'ni'ni'. U'tza' hua'chi a'katin qui'hui' a'ntū pūlhmā'n
ixtankāxē'k. Lā' ā'chulā' nalīsca'tātit de Cristo lā' natasu'yu
hua'chilh stacpā'na'ntit chu a'nchī tasu'yu que stacmā' huan
chic a'ntū yāhuamā'ca. Lā' lhūhua' pāxcatca'tzī namaxquī'yā'tit
ixpālacata Jesús.

Cristo quincāmaxquī'yāni' xasāsti' quinquilhtamacujca'n

8 Cuenta catlahua'tit lā' tū' catamakxtektit ā'chā'tin
nacālī'a'kxokoyāni' a'ntū māsu'yu a'ntū tū' stu'ncua'.
Tuntū' ixtapalh lā' hua'chilh nacāmāpātza'nkānīyāni' a'ntū
kalhlaka'ī'yā'tit. Huanmā' chi'xcu' xmān cāmāsu'ni'yāni'
ixtachihuīnca'n chi'xcuhuī'n a'ntīn tahuan palh
maclacasqui'n natlahua'yā'tit lhūhua' catūhuā para que Dios
nacālaktzī'nāni' lacuan. Lā' huanmā' chi'xcu' huan palh xmān
kalhlaka'ī'yā'tit Cristo, tisputacus. Tū' xa'nca māsu'yu a'nchī
huanī't Cristo.
9 Lā' cuenta catlahua'tit para que tū' nacātamāsu'ni'yāni'
a'ntūn tū' stu'ncua' ixpālacata Cristo porque Cristo chu lakatin
con Dios. 10 Lā' como hui'xina'n tapa'ksīyā'tit con Cristo,
lītzuma'yā'tit ixlīmāpa'ksīn. Xla' ū'tza' xapuxcu' de ixlīhuāk
līmāpa'ksīn lā' ixlīhuākca'n a'ntīn tamāpa'ksīni'n. 11 A'xni'ca'
tamacamāstā'tit hui'xina'n con Cristo, cātaxapani'ni'
mintalaclē'i'ca'n. Hua'chilh cātamāmakxtuni' xakōlūhua'
mimacni'ca'n a'ntū lītlahua'tit talaclē'i' lā' cātalīmālhakē'ni'
xasāsti' mimacni'ca'n a'ntū lītlahua'yā'tit ixtapuhuān
Dios. Huan chi'xcuhuī'n cāchu'cuni'can ixmacni'ca'n para
natatlahua circuncisión lā' chuntza' cāmāxtunquīcan para
Dios. Pero a'xni'ca' Cristo cāmāxtunquīyāni' hua'chilh
cātamāmakxtuyāni' huan xakōlūhua' mimacni'ca'n. 12 Sāsti'
minquilhtamacujca'n chuhua'j porque kalhlaka'ī'yā'tit
Dios. Lā' a'xni'ca' a'kpaxtit, ū'tza' līmāsu'yulh que hua'chilh
cātatā'mā'cnūyāni' Cristo lā' tā'lakahuanchokotit porque Dios
mālakahuanīchokolh Cristo. 13 Hui'xina'n hua'chi xanīnī'n
ixuanī'ta'ntit ixpālacata mintalaclē'i'ca'n lā' ixpālacata
huan circuncisión a'ntūn tū' tlahua'tit hui'xina'n. Lā'
a'xni'ca' Dios quincāmāsputūnu'ni'kō'ni' quintalaclē'i'ca'n,
xla' quincāmālakahuanīni' chu a'cxtim con Cristo. 14 Lā'
hua'chilh ixtzo'kcanī't lakatin acta contra quina'n. Lā' Dios
māsputūkō'lh lā' cāmāsputūkō'lh ixlīhuāk a'ntū ixlaclē'nāuj.
Dios māpānūkō'lh a'xni'ca' xtokohua'ca'ca Cristo huan nac
cruz lā' hua'chilh tā'xtokohua'ca'ca huan acta nac cruz.
15 Lā' ixlīhuāk ā'makapitzīn līmāpa'ksīn a'ntū a'nan nac
huā'mā' cā'quilhtamacuj lā' nac cā'ū'nī'n, Dios cāmaklhtīkō'lh
ixlīmāpa'ksīnca'n lā' cāmāmaxanī'lh calacan. Lā' Dios cātlajalh
ixpālacata Cristo a'xni'ca' nīlh nac cruz.

Calē'capintit a'ntū xala' nac a'kapūn

16 Chuntza' tū' catitamakxtektit ā'chā'tin nacāta'a'ksa'nāni'
ixpālacata a'ntū hua'yā'tit nīn ixpālacata tū' maclacapini'yā'tit
chuxatūyā cā'tani' nīn huan sábado. 17 Huā' tamā'na līmāsca'tīn
xmān hua'chi ixmāspilē'k a'nchī Dios māpa'ksī. Cristo a'ntīn
tlahualh huā'mā' māspilē'k lā' xla' māsu'yu a'nchī līmāpa'ksīni'n
Dios. 18 Tū' catamakxtektit que ā'chā'tin nacāhuaniyāni' palh
Dios tū' makxteka natā'chihuīna'nā'tit Dios lā' palh macla-
casqui'n pū'la nacātā'chihuīna'nā'tit huan ángeles. Xla' nahuan
chuntza' para que napuhua'nā'tit que xla' tū' ka'tla'jca'tzī,
pero tū' stu'ncua'. Lej ka'tla'jca'tzī xla'. Lā' xla' puhuan que
más tzey lanī't ixpālacata a'ntū līlakachuyalh a'yuj tū' a'nan
a'ntū nalīka'tla'jca'tzī. Chuntza' puhuan pero tū' por ixpālacata
Espíritu Santo. 19 Chuntza' tlahua lā' tū' xa'nca stālani' huan
Cristo a'ntī hua'chi ixa'kxāk huan macni'. Lā' huan macni',
ū'tza' huan a'ntīn takalhlaka'ī'. Lā' quimacni'ca'n cāka'lhī
ixtāstucat lā' ī'xno'jot a'ntū līmaktāya lā' a'ntū līlāchi'panī't.
Lā' qui'a'kxākca'n, ū'tza' a'ntū māpa'ksī quimacni'ca'n. Lā'
chuntza' Cristo a'ntī huan a'kxāk līmāstaquī ixmacni' con
ixlīmāpa'ksīn Dios. Lā' ixmacni' Cristo ū'tza' xlaca'n a'ntīn
takalhlaka'ī'. Lā' ixmacni' Cristo chu lakatin lanī't porque
huan a'ntīn takalhlaka'ī' talīpāhuan xla'.

20 Huan a'ntīn tū' takalhlaka'ī' Cristo tahuan que
maclacasqui'n nacā'a'cnīni'ni'yā'tit lhūhua' talanān a'ntūn
tū' ixla' Cristo. Pero como hui'xina'n hua'chilh tā'nī'tit
Cristo, tū' maclacasqui'n nacā'a'cnīni'ni'yā'tit ixtalanānca'n
tachi'xcuhuī't. Lā' ¿a'chī' tlahua'yā'tit chu a'nchī tahuan?
21 Huancan: "Tū' tixa'ma'ya' huā'mā'. Tū' tihua'ya' huā'mā'.
Tū' ticāchi'paya' huā'mā'". 22 Lā' a'ntūn tzē chi'pacan o hua'can
o xa'macan, tū' catitatāyani'lh; huāk natasputkō'. Huanmā'
talanān xmān chu a'nchī tamāpa'ksī chi'xcuhuī'n lā' tamāsu'yu
xlaca'n. 23 A'ntī chuntza' tamāsu'yu, tatasu'yu hua'chilh lej
taca'tzī ixpālacata a'nchī lej tamācā'tanī ángeles. Lā' tamāpātīnī
ixmacni'ca'n. Pero ixpālacata a'ntūn tatlahua xmān ā'chulā'
natalīka'tla'jca'tzī.

3

1 Lā' como hui'xina'n tā'lakahuanchokotit Cristo lā'
ka'lhī'yā'tit xasāsti' minquilhtamacujca'n, calīhui'lī'tit
naka'lhī'yā'tit a'ntū nacāxtāpalīni'yāni' para nala'yā'tit hua'chi
Cristo. Xla' pāxtūtahui'la Dios lā' tā'māpa'ksīni'mā'. 2 Pō'ktu
napāstacā'tit huan a'ntū ixla' Cristo lā' tū' catilē'capintit
a'ntū xala' huā'mā' quilhtamacuj. 3 Huā' tamā'na' tūlalhtza'
cātamāpa'ksīyāni' porque minquilhtamacujca'n tatzē'knī't
con Cristo. Dios a'ntī cāmātzē'kli. Hua'chilh nīnī'ta'ntittza' lā'
tuntū' tzē namāpa'ksī huan nīn. 4 Lā' a'xni'ca' namimpala

Cristo lā' lej xkaka, nā hui'xina'n natā'tasu'yuyā'tit porque minquilhtamacujca'n chu a'cxtim con xla'.

Pablo māstū'ncli a'nchī ixuanī'tauj pū'la lā' a'nchī layāuj chuhua'j

5 Chuntza' calīhui'lī'tit nacāmāxtukō'yā'tit mintapāstacna'ca'n
a'ntūn tū' tzey. A'ntūn tū' tzey, ū'tza' huā'mā': Tlahuacan
talākalhī'n; ka'lhīcan xako'hua'jua' tapāstacna'; tamakxtekcan
cāmāpa'ksīcan ixmacni'ca'n; lej lakatīcan a'ntūn tū' tzey; lā'
tampi'lhīni'ncan. A'ntīn chuntza' tatlahua, ixtā'chuntza' a'ntīn
tatzokostani' lakatin ídolo. 6 Lā' ixpālacata huā' tamā'na a'ntūn
tū' tzey lej lī'a'kchā'n Dios. Lā' namin lakatin chi'chini'
lā' a'ntīn tū' ta'a'kahuāna'ni' Dios xlaca'n nataca'tzī ixtā'kcha
Dios. 7 Nā hui'xina'n chuntza' ixlatlā'hua'nā'tit a'xni'ca'
tūna'j ixkalhlaka'ī'yā'tit. 8 Pero chuhua'j cacāmāpānū'tit
huā' tamā'na: huan tā'kcha lā' huan tā'ksa'nīn. Tū'tza'
catica'tzalaktzī'nī'ni'ntit. Lā' huan ko'hua'jua' tachihuīn
tū'tza' catiquilhtaxtutit. 9 Tū' cati'a'kxokotit ā'chā'tin porque
māpānū'tit mintapāstacnaca'n a'ntūn tū' tzey 10 lā' xtāpalī'tit
mintapāstacna'ca'n. Lā' sāsti' sca'tpā'na'ntit para que ā'chulā'
nala'yā'tit hua'chi Dios a'ntī cāmaxquī'ni' xasāsti' minquilhta-
macujca'n. Lā' chuntza' namāchekxī'yā'tit a'nchī huanī't Dios.
11 Ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī' chu lakatin talanī't. Huan
griego a'ntī kalhlaka'ī' chu a'cxtim hua'chi huan israelita a'ntī
lakapasa ixley Moisés lā' a'ntī kalhlaka'ī'. Nā huan a'ntī
tlahuani'canī't circuncisión chu a'cxtim hua'chi huan a'ntī tū'
tlahuani'canī't circuncisión. Huan makatiyāti' lā' huan tīn
tuntū' ca'tzī lā' huan xatatamāuj tasācua' lā' huan a'ntī libre,
ixlīhuākca'n chu lakatin talanī't ixpālacata Cristo. Lā' xmān
talē'ca'a'n Cristo. Cristo quincātā'hui'lani' quilīhuākca'n a'ntī
kalhlaka'ī'yāuj lā' xmān xla' quincāmātlahuanīni' chu a'nchī
Dios lacasqui'n.

12 Dios cālacsacnī'ta'ni' hui'xina'n lā' lej cāpāxquī'yāni'
lā' cātamāxtunquīni' para que ixla' nala'yā'tit. U'tza'
calīhui'lī'tit nalakalhu'ma'nā'tit lā' nacāmaktāyayā'tit
ā'makapitzīn lā' xa'nca nacātā'chihuīna'nā'tit. Tū'
catika'tla'jca'tzītit lā' tū' stu'tu'lu' catisqui'ntit miderechoca'n.
Pū'la capāstactit ā'chā'tin. Lā' tū' palaj ca'a'kchipintit.
13 Catāyani'tit a'ntū cātlahuani'yāni' a'ntūn tū' tzey ā'chā'tin
lā' calāmāsputūnu'ni'tit huan a'ntī puhua'nā'tit que
cālaclē'ni'yāni'. Calāmāsputūnu'ni'tit chu a'cxtim hua'chi
Dios cāmāsputūnu'ni'ni'. 14 Huā' a'ntū más tasqui'nī,
ū'tza' talāpāxquī'n lā' ū'tza' hua'chi a'ntū nacālīmāchi'pīkō'
ixlīhuāk milītzeyca'n. 15 Dios cāmātza'ta'tī' mi'a'clhcunucca'n
lā' cāmātza'ta'tī' ixa'clhcunucca'n ā'makapitzīn a'ntīn
takalhlaka'ī'. Lā' ū'tza' chu lakatin līla'yā'tit milīhuākca'n.
Nā ū'tza' a'ntū nacālīmaktāyayāni' para que tzē naca'tzīyā'tit

a'ntūn tzey lā' a'ntūn tū' tzey. Chuntza' capāxuhua'tit lā'
camāstā'tit pāxcatca'tzī.

16 Lej capāstactēlha'tit ixtachihuīn Cristo. Lā'
nalīlāmāsu'ni'yā'tit lā' nalālīmaxquī'yā'tit tapāstacna' con
ixlīmāpa'ksīn Dios. Cacātlī'tit huan salmos lā' himnos lā'
cantos espírituales con ixlīhuāk mi'a'clhcunucca'n. Lā'
camaxquī'tit pāxcatca'tzī Dios a'xni'ca' tlī'yā'tit. 17 Lā' palh
nachihuī'na'nā'tit, palh natlī'yā'tit, palh natlahua'yā'tit
catūhuā, chuxatū calalh a'ntūn tlahua'pā'na'ntit, catlahua'tit
por ixlīmāpa'ksīn huan Māpa'ksīni' Jesús. Lā' camaxquī'tit
pāxcatca'tzī Dios xaTāta' ixpālacata Jesús.

Pablo hualh a'nchī natalatā'kchoko huan a'ntīn takalhlaka'ī'

18 Huan puscan cacā'a'kahuāna'ni'tit minkōlu'ca'n hua'chi
minī'ni' a'ntīn takalhlaka'ī'. 19 Huan xakōlu' cacāpāxquī'tit
mimpuscātca'n lā' līlacatzucu catā'chihuīna'ntit. Tū' calāsta'la'tit.
20 Huan camana', pō'ktu cacā'a'kahuāna'ni'tit mintāta'ca'n
lā' mintzī'tca'n porque chuntza' namakapāxua'yā'tit
Dios. 21 Huan xanatātana' tū' ticāmakā'kchipinā'tit
mincamanca'n para que tū' natajiclhua'. 22 Huan
xatatamāuj tasācua'nī'n xa'nca cacā'a'kahuāna'ni'tit huan a'ntī
cāmāpa'ksīyāni'. Tū' xmān catiscujtit a'xni'ca' cālaktzī'nāni'
pero nalīhui'lī'yā'tit xa'nca nascujā'tit como a'cnīni'ni'yā'tit
huan Māpa'ksīni'. 23 Chuxatū calalh mintascujūtca'n, ū'tza'
nalīhui'lī'yā'tit natlahua'kō'yā'tit hua'chilh huan Māpa'ksīni'
Jesucristo mimpatronca'n ixuanī't lā' tū' kalhatin chi'xcu'.
24 Hui'xina'n ca'tzīyā'tit que huan Māpa'ksīni' nacāmaxquī'yāni'
mintatlajca'n a'ntū huan herencia xala' nac a'kapūn.
Hui'xina'n ixtasācua'nī'n huan Māpa'ksīni' Jesucristo. 25 Lā'
chuxatī natlahua a'ntūn tū' tzey, māni' xla' namāpala.
Ixlīhuākca'n a'ntīn tatlahua a'ntūn tū' tzey, ixlīhuākca'n chu
a'cxtim na ixlacapūn Dios.

4

1 Hui'xina'n a'ntī xapatrón, cacāmaxquī'tit mintasācua'ca'n
a'ntū minī'ni' lā' a'ntū xlaca'n tatlajalh. Ca'tzīyā'tit que nā
hui'lacha' nac a'kapūn a'ntī nā cāmāpa'ksīyāni'.

2 Pō'ktu catā'chihuīna'ntit Dios lā' cuenta catlahua'tit a'xni'ca'
tlahua'pā'na'ntit oración lā' namaxquī'yā'tit pāxcatca'tzī.
3 Lā' nā nasqui'ni'yā'tit Dios que nacāxtlahua a'nchī
na'icmāsu'yuyāuj ixtachihuīn lā' na'icmāstū'ncāuj a'ntūn
tūna'j māca'tzīnīni'ncan ixpālacata Cristo. Lā' ū'tza' ixpālacata
iclītachī'n quit. 4 Casqui'ni'tit Dios que xa'nca na'icmāsu'yu
ixpālacata Cristo hua'chi tasqui'nī.

5 Xa'nca calatā'kchoko'tit na ixlacapūnca'n a'ntīn tū' takalhlaka'ī' lā' xa'nca capāstactit a'ntū natlahua'yā'tit na ixlacapūnca'n līhuan a'nan lugar. 6 Huan matzat mojōcan nac līhua't para mācanīcan lā' tzey nala. Nā chuntza' cuenta catlahua'tit mintachihuīnca'n para que tzey natala lā' nakalhtīni'nā'tit hua'chi maclacasqui'n.

Huan ā'xmān saludos

7 Huan Tíquico nacāmāca'tzīnīyāni' a'nchī iclīlahuī' lā' a'ntū ictlahuamā'. Xla' quintā'tinca'n lā' lej pāxquī'can. Līlacatejtin quimaktāya lā' ixpālacata huan Māpa'ksīni' quintā'scuja. 8 U'tza' iccālīmacā'ni'yāni' para naca'tzīyā'tit a'nchī iclahui'lanāuj lā' tū' caticātapāta'lani'. 9 Lā' Onésimo natā'a'n. Xla' quintā'tinca'n a'ntī līlacatejtin latā'kchoko lā' a'ntī pāxquī'can. Lā' xla' xala' na milaclhpu'nanca'n. Xlaca'n nacātahuanikō'yāni' a'ntū pātle'kenī't huā'tzā'.

10 Quintā'tachī'n Aristarco lā' Marcos a'ntī ixtā'puxni'mit Bernabé cātamacā'ni'yāchāni' saludos. Lā' ka'lhī'yā'tittza' huan līmāpa'ksīn ixpālacata Marcos. Palh xla' nacālaka'nāni', hui'xina'n caka'lhī'chipitit. 11 Lā' huan Jesús a'ntī ka'lhī ā'tāpātin ixtacuīni' Justo cāmacā'ni'yāchāni' saludos. Xmān ixtu'tunca'n israelitas a'ntī quintatā'scujmā'na para natamāsu'yu a'nchī Dios cāmāpa'ksīkō'. Xlaca'n quintamāhui'xcānīmā'na. 12 Epafras cāmacā'ni'yāchāni' saludos. Xla' xala' a'ntza' lā' ixtasācua' Jesucristo. Lā' lej cāpāstacāni' lā' lej squi'ni' Dios que xa'nca natāyayā'tit na ixtej Dios hua'chi chi'xcu' a'ntī ka'tla'tza' como ca'tziyā'tittza' ixtapuhuān Dios lā' tlōkentaxtūyā'tit. 13 Iccāhuaniyāni' que xla' lej scujli por mimpālacataca'n lā' por ixpālacataca'n xalanī'n nac Laodicea lā' nac Hierápolis. 14 Huan doctor Lucas a'ntī pāxquī'can lā' Demas cātamacā'ni'yāchāni' saludos.

15 Cacālī'pini'tit saludos quintā'timīnca'n nac Laodicea lā' huan Ninfas lā' huan tā'timīn a'ntīn takalhlaka'ī' lā' tatakēstoka na ixchic. 16 Lā' a'xni'ca' lakapūtle'kekō'nī'ta'ntittza' huā'mā' carta na milaclhpu'nanca'n, camacapintit nac huan līto'kpān nac Laodicea para nalakapūtle'kecan a'ntza'. Lā' nā hui'xina'n nā nalakapūtle'keyā'tit huan carta a'ntū naminācha' nac Laodicea. 17 Lā' nahuaniyā'tit Arquipo huā'mā': "Cuenta catlahua' lā' catlōkentaxtu' huan tascujūt a'ntū mila' por ixquilhtampān huan Māpa'ksīni'".

18 Quit, Pablo, ictzo'kmā' quē'cstu huā'mā' saludo. Caquilāpāstacui que quit ictachī'n. Dios cacāsicua'lanālīni'. Amén.

Huan Xapū'la Carta a'ntū Cāmacā'ni'ca Xalanī'n nac Tesalónica

Pablo lā' a'ntī ixtatā'scuja tatzo'kli lakatin carta

1 Ictzo'knumā'nauj quina'n, Pablo lā' Silvano lā' Timoteo. Iccātzo'knuni'mā'ni' hui'xina'n xalanī'n nac Tesalónica a'ntī kalhlaka'ī'yā'tit lā' tapa'ksīyā'tit con Dios quinTāta'ca'n lā' nā huan Māpa'ksīni' Jesucristo. Dios cacāsicua'lanālīni' hui'xina'n lā' xa'nca cacā'a'nī'ni'ni'.

Tasu'yulh a'nchī lej takalhlaka'ī'lh xalanī'n nac Tesalónica

2 Pō'ktu icmaxquī'yāuj pāxcatca'tzī Dios por mimpālacataca'n
lā' pō'ktu icorarlīyāuj por hui'xina'n. 3 Iccālīpāstacāni'
hui'xina'n na ixlacapūn Dios quinTāta'ca'n a'ntū tlahua'tit hui'xina'n como ū'tza' lītasu'yu a'nchī lej kalhlaka'ī'yā'tit. Lā' iccālīpāstacāni' a'nchī lej scujtit como ū'tza' lītasu'yu a'nchī pāxquī'yā'tit Dios. Lā' iccālīpāstacāni' hui'xina'n a'nchī tū' makxtekā'tit kalhlaka'ī'yā'tit quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.
4 Dios lej cāpāxquī'yāni' hui'xina'n, tā'timīn. Lā' quina'n
icca'tzīyāuj que Dios cālacsacnī'ta'ni' hui'xina'n. 5 Huan
xatzey tachihuīn a'ntū iccāquīmāsu'ni'ni' hui'xina'n, ū'tza' tū' xmān quintachihuīnca'n. Xa'icmāsu'yuyāuj por ixlīmāpa'ksīn huan Espíritu Santo. Lā' xa'nca xa'icca'tzīyāuj que lej stu'ncua' huan xatzey tachihuīn a'ntū xa'icmāsu'yuyāuj. Hui'xina'n ca'tzīyā'tit a'nchī lacatejtin xa'iclatlā'huanāuj a'xni'ca' xa'iccātā'lahui'lachāni'. Lā' xa'iclatlā'huanāuj chuntza' por mimpālacataca'n.
6 Lā' hui'xina'n quilāmaksca'tui lā' chuntza' maksca'txtutit huan Māpa'ksīni'. A'yuj lej līpātīni'ntit a'xni'ca' kalhlaka'ī'tit huan xatzey tachihuīn, pero lej ixka'lhīyā'tit tapāxuhuān como huan Espíritu Santo cāmaxquī'ni' tapāxuhuān. 7 Lā' como taca'tzīlh a'nchī hui'xina'n līlatā'kchokoyā'tit, nā chuntza' talīlatā'kchoko ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī'nī't a'ntī xalanī'n nac Macedonia lā' nac Acaya. 8 Chuntza' lī'a'kahuanī't ixtachihuīn huan Māpa'ksīni' por mimpālacataca'n. Lā' tū' xmān nac Macedonia lā' nac Acaya, chu calhāhuā ca'tzīcan a'nchī hui'xina'n kalhlaka'ī'yā'tit Dios. Lā' ū'tza' tū' lītasqui'nī na'icuanāuj nīn lakatin tachihuīn.
9 Ixlīhuākca'n quincātahuaniyāni' a'nchī hui'xina'n kalhlaka'ī'tit quintachihuīnca'n a'xni'ca' iccāquīlaklani'. Lā' huancan a'nchī hui'xina'n lītalakspi'ttit huan ídolos lā' stālani'tit Dios, lā' chuhua'j tā'scujā'tittza' Dios a'ntī xalakahuan lā' scana'nca. 10 Lā' huancan a'nchī hui'xina'n
ka'lhīpā'na'ntittza' ixO'kxa' Dios a'ntī naminācha' nac

a'kapūn. Huā'mā' Dios mālakahuanīchokolh. Huā'mā' ū'tza' Jesús a'ntī quincāmāpūtaxtūyāni', lā' chuntza', a'xni'ca' Dios nalacāxtlahuakō', tū' caquinticāmāpātīnīni' por quintalaclē'i'ca'n.

2

A'nchī Pablo scujli nac Tesalónica

1 Tā'timīn, hui'xina'n ca'tzīyā'tit que tū' chu
tlakaj iccāquīlaklani'. 2 Hui'xina'n ca'tzīyā'tit a'nchī
quincātamāpātīnīni' lā' quincātalakapalani' nac Filipos
a'xni'ca' tūna'j xa'icchā'nāuj nac Tesalónica. Lā' a'yuj
quincāpātle'keni'ni' huā'mā', pero Dios quincāmaktāyani'
lā' chuntza' iccāhuanini' huan xatzey tachihuīn
a'ntū Dios māca'tzīnīni'lh lā' tū' iclacapuhuáuj, a'yuj
quincātamāmakchuyīcu'tuni'. 3 Quina'n iccāmaxquī'ni'
tapāstacna'. Lā' a'ntū iccāhuanini' hui'xina'n ū'tza'
xastu'ncua'. Tuntū' icpāstacui'. Xa'iccāhuanicu'tunāni'
ixtachihuīn Dios, lā' xmān ū'tza' iccāquīlīlaklani'. Tū'
iccāquī'a'kxokoni'. 4 Dios quincālaktzī'ni' xalactzey lā'
quincālīmāmacū'ni' na'icmāsu'yuyāuj xatzey tachihuīn. Lā'
ū'tza' iclīmāsu'yuyāuj chu a'nchī Dios lacasqui'n. Quina'n más
ictlahuacu'tunāuj ixtapuhuān Dios lā' tū' ixtapuhuānca'n
tachi'xcuhuī't. Dios ū'tza' laktzī'n qui'a'clhcunucca'n.
5 Hui'xina'n ca'tzīyā'tit que quina'n tū' iccāquīlīmāka'tlī'ni'.
Lā' nīn tuntū' iccāquī'a'kxokomaklhtīcu'tuni'. Huā'mā' Dios
ca'tzī. 6 Tū' xa'iclacasqui'nāuj que huan tachi'xcuhuī't
naquincāta'a'cnīni'ni'yāni', nīn hui'xina'n, nīn ā'makapitzīn,
a'yuj quina'n ixapóstoles Cristo lā' ū'tza' līminī'ni'
caquilā'a'cnīni'ni'uj. 7 Lacatzucu xa'iccātā'chihuīna'nāni'
hua'chi kalhatin puscāt a'ntī cāmaktaka'lha ixca-
mana'. 8 Xa'iccāpāxquī'yāni' hui'xina'n. Lā' ū'tza'
xa'iccālīmaxquī'cu'tunāni' tū' xmān huan xatzey tachihuīn;
xa'iccāmaxquī'cu'tunāni' nā quinquilhtamacujca'n, tanto
xa'iccāpāxquī'yāni'. 9 Tā'timīn, hui'xina'n pāstacā'tit a'nchī
xa'icscujāuj lā' a'nchī xa'icpātīyāuj para na'iclītapātle'keni'yāuj.
Quina'n tū' xa'iccāmāmakasputūcu'tunāni'. Lā' ū'tza'
xa'iclīscujāuj tuncuj lā' tzī'sa a'xni'ca' xa'iccāmāsu'ni'yāni'
hui'xina'n ixtachihuīn Dios.

10 Hui'xina'n laktzī'ntit lā' Dios nā laktzī'lh a'nchī
xa'iccātā'lahui'lani' hui'xina'n a'ntī kalhlaka'ī'yā'tit.
Quina'n tzeyā chi'xcuhuī'n xa'icuanī'tauj. Līlacatejtin
xa'iclatā'kchokoyāuj. Nīn tuntū' xa'ictlahuayāuj a'ntūn tū'
līmakuan. Lā' chuntza' nīn tintī' tzē naquincālē'ksa'nīni'nāni'.
11 Nā hui'xina'n ca'tzīyā'tit a'nchī hua'chi kalhatin
xatāta' cāmaxquī' tapāstacna' ixcamana', chuntza'

quina'n xa'iccāmaxquī'yāni' tapāstacna' milīhuākca'n lā'
xa'iccāmākō'xaka'tlī'yāni'. 12 Lā' lej xa'iccāhuaniyāni' que
tasqui'nī līlacatejtin nalatā'kchokoyā'tit a'nchī Dios lacasqui'n.
Dios ū'tza' a'ntī cāta'sani'nī'ta'ni' a'nlhā xla' māpa'ksīni'n lā'
a'nlhā lej cā'tzēhuanī't.
13 Lā' nā pō'ktu icmaxquī'yāuj pāxcatca'tzī Dios
a'nchī hui'xina'n kalhlaka'ī'tit ixtachihuīn Dios a'xni'ca'
xa'iccāhuaniyāni'. Hui'xina'n ca'tzītit lā' kalhlaka'ī'tit
que a'ntū iccāmāsu'ni'ni', ū'tza' ixtachihuīn Dios lā' tū'
ixtachihuīnca'n tachi'xcuhuī't. Lā' stu'ncua' ixtachihuīn
Dios. Lā' Dios ū'tza' a'ntī scuja na mi'a'clhcunucca'n
hui'xina'n a'ntī kalhlaka'ī'yā'tit. 14 Hui'xina'n, tā'timīn,
cāpātle'keni'ni' a'cxtim hua'chi cāpātle'keni'lh xalanī'n
nac Judea a'ntīn tatapa'ksī con Dios lā' takalhlaka'ī'
Jesucristo. Mintā'macchicni'ca'n cātamacaputzani' hui'xina'n.
Lā' huan israelitas tamacaputzalh ixtā'israelitasca'n
xalanī'n nac Judea a'ntīn takalhlaka'ī'. 15 Huan israelitas
tamaknīlh huan ixa'cta'sana'nī'n Dios. Lā' tamaknīlh huan
Māpa'ksīni' Jesús. Lā' quina'n quincātamacaputzani'. Dios
tū' lakatī a'ntūn tatlahua xlaca'n. Xlaca'n tatā'lāsta'la
ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't. 16 Xlaca'n tū' quincātamakxtekāni'
na'iccātā'chihuīna'nāuj a'ntīn tū' israelitas. Quina'n
iccātā'chihuīna'ncu'tunāuj para que natapūtaxtu. Lā' chuntza'
huan israelitas ā'chulā' taka'lhī ixtalaclē'i'ca'n. Lā' ū'tza'
nacālīmāpātīnī Dios.

Pablo ixcālaka'mpalacu'tun xalanī'n nac Tesalónica

17 A'xni'ca' iccāmakxtekni' lā' lātma'j tū'
xa'iccālaktzī'nāni', pō'ktu xa'iccāpāstacāni' hui'xina'n lā' lej
xa'iccālaktzī'ncu'tunāni'. 18 Quina'n xa'iccālaka'ncu'tunāchāni'
hui'xina'n. Lā' quit, Pablo, xa'iccālaka'ncu'tunāchāni'
maklhūhua' pero huan ko'ti'ti' tū' quincāmakxtekni'
na'ica'nāchāuj. 19 A'xni'ca' huan Māpa'ksīni' Jesucristo namin
lā' natahui'layāuj na ixlacapūn, na'iccālīpāxuhuayāni' como
kalhlaka'ī'yā'tit. Lā' por mimpālacataca'n naca'tzīcan a'nchī
xa'ictā'scujāuj Dios. 20 Chuntza' hui'xina'n quilāmaxquī'yāuj
tapāxuhuān lā' iclīka'tla'jca'tzīyāuj por hui'xina'n.

3

1 Como tū' xa'icca'tzīyāuj a'nchī ixlīlatlā'hua'nā'tit, tū'tza'
xa'ictāyani'yāuj. Ictipuhuáuj xa'ictachokouj qui'a'cstuca'n,
quit lā' Silas, nac Atenas, 2 lā' xa'iccālakmacā'nchāni' Timoteo,
quintā'tinca'n. Xla' tā'scuja Dios lā' māsu'yu xatzey tachihuīn
a'ntū ixpālacata Cristo. Iccālakmacā'nchāni' para que
nacāmaxquī'yāni' tapāstacna' lā' nacāmaktāyayāni' para que
más xa'nca nakalhlaka'ī'yā'tit. 3 Huā'mā' ictlahuáuj para que
tū' nataxtutāya'yā'tit por ixpālacata a'ntū līpātīni'mpā'na'ntit.

Hui'xina'n ca'tzīyā'tittza' que tasqui'nī que napātīni'nāuj
huā'tzā'. 4 A'xni'ca' xa'iccātā'lahui'lachāni' iccāhuanini' a'nchī
nalīpātīni'nāuj. Lā' chuntza' pātle'kelh. U'tza' huā'mā'
ca'tzīyā'tit. 5 Lā' ū'tza' iclīmacā'ncha' Timoteo. Como
tū' xa'icca'tzī a'nchī ixlīlatlā'hua'nā'tit, tū'tza' xa'ictāyani'.
Xa'icca'tzīcu'tun palh ixkalhlaka'ī'yā'titcus xa'nca. Quit
xa'icca'tzīcu'tun palh huan ko'ti'ti' xmān ixcālīlaktzī'nī'ta'ni'.
Chuntza' chu xmān xa'icscujtamaka'uj.

6 Chuhua'j Timoteo ixcālakanī'ta'nchāni' lā' chimpātza'.
Quincāhuaniyāni' a'nchī lej xa'nca kalhlaka'ī'yā'tit lā'
a'nchī lāpāxquī'yā'tit. Lā' nā quincāhuaniyāni' a'nchī
quilāpāstacmā'nanchāuj pō'ktu lā' quilāpāxquī'yāuj. Lā'
xla' quincāhuanini' que hui'xina'n quilālaktzī'ncu'tunāuj
chuntza' hua'chi iccālaktzī'ncu'tunāni' nā quina'n. 7 Lā'
como icca'tzīuj que hui'xina'n nā xa'nca kalhlaka'ī'yā'tit,
ū'tza' xa'iclītako'xaka'tlī'yāuj, a'yuj xa'icpātīni'mā'nauj lā'
a'yuj lej ixquincāpātle'keni'mā'ni' a'ntūn tū' tzey. 8 Chuhua'j
iclīpāxuhuayāuj como icca'tzīujtza' que hui'xina'n nā xa'nca
kalhlaka'ī'yā'tit quiMāpa'ksīni'ca'n. 9 Lā' chuhua'j tzē
na'icmaxquī'yāuj pāxcatca'tzī Dios por mimpālacataca'n.
Icmaxquī'yāuj lhūhua' pāxcatca'tzī Dios porque lej
iclīpāxuhuayāuj na ixlacapūn Dios por mimpālacataca'n.
10 Tuncuj lā' tzī'sa lej icsqui'ni'yāuj Dios que ca'iccālaka'nchāni'
hui'xina'n porque iccāmāsu'ni'cu'tunāni' ā'macsti'na'j a'ntū
ticāsputni'yāni' hui'xina'n a'nchī kalhlaka'ī'yā'tit.

11 Māni' Dios, quinTāta'ca'n, lā' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo
caquincātamakxtekni' para que tzē na'iccālaka'nāchāni'
hui'xina'n. 12 Cacāmaktāyani' huan Māpa'ksīni' para que
ā'chulā' nalāpāxquī'yā'tit, lā' ā'chulā' nacāpāxquī'yā'tit
ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't, chuntza' hua'chi quina'n
iccāpāxquī'yāni' hui'xina'n. 13 Dios cacāmāhuixcānīni'
lā' cacāmāpānūni'kō'ni' ixlīhuāk a'ntū ko'hua'jua' na
mi'a'clhcunucca'n para que chuntza' nīn tintī' tzē
caticālē'ksa'nīni'ni' a'xni'ca' natāyayāchipitit na ixlacapūn
quinTāta'ca'n Dios a'xni'ca' namimpala quiMāpa'ksīni'ca'n
Jesús con ixlīhuākca'n a'ntī ixla'.

4

A'nchīn tzē nalīlatahui'lacan chu a'nchī Dios lacasqui'n

1 A'xmān iccāhuanicu'tunāni' hui'xina'n, tā'timīn. Quina'n
iccāmāsu'ni'ni' a'nchī nalīlatā'kchokoyā'tit chu a'nchī Dios
lacasqui'n. Lā' chuntza' latā'kchokopā'na'ntit. Lā' chuhua'j
quina'n iccāsqui'ni'yāni' hui'xina'n lā' iccāmaxquī'yāni'
tapāstacna' por ixquilhtampān Jesús: ā'chulā' chuntza'
calatā'kchokotit.

2 Hui'xina'n pāstacā'tit a'ntū iccāmāsu'ni'ni' por
ixquilhtampān Māpa'ksīni' Jesús. 3 Dios lacasqui'n que
līlacatejtin nalatahui'layā'tit. Tū' namakpuscātini'nā'tit.
4 Caca'tzī'tit milīhuākca'n a'nchī naputzayā'tit mimpuscātca'n
chu a'nchī minī'ni' na ixlacapūn Dios lā' nā na ixlacapūnca'n
tachi'xcuhuī't. 5 Tū' caputzatit mimpuscātca'n con
xako'hua'jua' tapāstacna' hua'chi tatlahua huan chi'xcuhuī'n
a'ntīn tū' talakapasa Dios. 6 Tū' timakpuscātīni'nā'tit.
Tū' tilālakatlajayā'tit chuntza', porque chuntza' tū tzey
tlahuani'yā'tit ā'chā'tin chi'xcu'. QuiMāpa'ksīni'ca'n
nacāmāpātīnī a'ntī chuntza' natatlahua. Lā' ū'tza'
huā'mā' xa'nca iccāhuaninī'ta'ni' hui'xina'n xapū'la. 7 Dios
quincālacsacnī'ta'ni' lā' xla' tū' lacasqui'n natlahuayāuj a'ntūn
ko'hua'jua'. Quincālacsacnī'ta'ni' para natlahuayāuj a'ntū
xatzey na ixlacapūn Dios. 8 A'ntīn tū' natatlōkentaxtū huā'mā'
līmāsca'tīn, xlaca'n tū' talakmaka'n chi'xcuhuī'n; xlaca'n
talakmaka'n Dios. Lā' Dios ū'tza' a'ntī quincāmaxquī'yāni'
huan Espíritu Santo.
9 Como hui'xina'n lāpāxquī'yā'tit lītā'timīn, chuntza' tū'
tasqui'nī na'iccāhuaniyāni' nīn tuntū' ixpālacata huā'mā'. Dios
cāmāsu'ni'nī'ta'ni'tza' a'nchī nalāpāxquī'yā'tit hui'xina'n. 10 Lā'
chuntza' tū' xmān lāpāxquī'yā'tit, hui'xina'n nā cāpāxquī'yā'tit
ixlīhuākca'n huan tā'timīn xalanī'n na ixlīhuāk huan estado
de Macedonia. Lā' iccāsqui'ni'yāni' que ā'chulā' cacāpāxquī'tit.
11 Nalīhui'līyā'tit ca'cs natahui'la'yā'tit. Lā' tū' calīmaktanū'tit
a'ntūn tū' mimaca'tzica'n. Lā' cascujtit. U'tza' huā'mā'
iccāhuaninī'ta'ni' pū'la. 12 Lā' chuntza' nacāta'a'cnīni'ni'yāni'
xlaca'n a'ntīn tū' takalhlaka'ī' ixtachihuīn Dios. Lā' chuntza'
tzē nalītapātle'keni'yā'tit.

A'xni'ca' namimpala huan Māpa'ksīni'

13 Iclacasqui'nāuj que caca'tzītit a'ntū ixlīstu'ncua' ixpālacata
a'ntīn tanīnī'ttza'. Chuntza' tū' catilakaputzatit hua'chi
talakaputza xlaca'n a'ntīn tū' taka'lhīmā'na para natalakchā'n
Cristo. 14 Quina'n kalhlaka'ī'yāuj que Jesús nīlh lā' nā
lakahuanchokolh. Lā' nā chuntza' kalhlaka'ī'yāuj que
ixlīhuākca'n a'ntī ixtakalhlaka'ī' Jesús a'xni'ca' tanīlh, nā
xlaca'n nacāmālakahuanīchoko Dios a'xni'ca' namimpala Jesús.
15 Lā' chuhua'j na'iccāhuaniyāni' a'ntū hualh
quiMāpa'ksīni'ca'n. A'xni'ca' namimpala huan Māpa'ksīni',
quina'n a'ntī xalakahuancus tū' caticāmakxtekui xlaca'n
a'ntī tanīnī'ttza'. 16 Lā' huanmā' chi'chini' huan Māpa'ksīni'
nayujāchi de nac a'kapūn lā' lej pa'lha nahuan lakatin
līmāpa'ksīn. Lā' huan xapuxcu' ángeles nata'sa. Lā'
namakata'sacan ixlīskoli' Dios para nacāmāca'tzīnīcan que
mimā'tza' huan Māpa'ksīni'. Xapū'la natalakahuanchoko

xlaca'n a'ntī ixtakalhlaka'ī' Cristo a'xni'ca' tanīlh. 17 Lā'
chu tuncan xlaca'n lā' nā quina'n a'ntī xalakahuancus,
quilīhuākca'n naquincātamā'kayāhua'yāni' nac poklhnu'. Lā'
nalakchā'nāuj huan Māpa'ksīni' nac cā'ū'nī'n tālhmā'n. Lā'
para pō'ktu chuntza' natā'tahui'layāchāuj quiMāpa'ksīni'ca'n.
18 Lā' huā'mā' tachihuīn nalālīmāpāstaquīyā'tit. Lā' chuntza'
nalālīmākō'xamāka'tlī'yā'tit.

5

1 Tā'timīn, tū' tasqui'nī na'iccāhuaniyāni' hui'xina'n lhānīn
napātle'ke huā'mā' lā' lhānīn namin huan Māpa'ksīni'.
2 Hui'xina'n xa'nca ca'tzīyā'tit que nīn tintī' ca'tzī lhānīn
namin huan Māpa'ksīni'. Chu līmaktin namin hua'chi chu
līmaktin min huan ka'lhāna' de tzī'sa. 3 A'xni'ca' natahuan
tachi'xcuhuī't: "Ca'cs hui'lāna'uj, tuntū' catilalh", chu līmaktin
nala huan lakuat. Lacapalh nala huan lakuat hua'chi a'xni'ca'
nachini' ixtaca'tzāt kalhatin puscāt a'xni'ca' nalacatuncuītza'
ixcaman. Lā' tū' catitapūtaxtuni'lh huan lakuat. 4 Xlaca'n tū'
talakapasa Dios lā' tū' taca'tzī palh Jesucristo namimpala.
Chu līmaktin natasu'yu hua'chi a'xni'ca' namin kalhatin
ka'lhāna' de tzī'sa. Hui'xina'n tū' hua'chi xlaca'n como
hui'xina'n lakapasā'tit ixtachihuīn Dios lā' ka'lhīpā'na'ntit
Jesucristo hasta a'xni'ca' namin. 5 Hui'xina'n xalanī'n
nac cā'tuncuj lā' latlā'hua'nā'tit nac cā'xkakana'. Como
tū'tza' tlahuacu'tunā'tit a'ntūn tū' tzey, hui'xina'n tū'tza'
xalanī'n nac cā'tzī'sa. Tū'tza' latlā'huanāuj a'nlhā cā'pucsua'
como Dios xtāpalīnī'ttza' quintapāstacna'ca'n. 6 Hua'chilh
ixtalhtatanī't xlaca'n a'ntīn tū' talakapasa ixtachihuīn Dios.
Tū' calaujtit hua'chi xlaca'n. Skalalh calaujtit lā' cuenta
catlahuaujtit que tū' natlahuayāuj a'ntūn tū' tzey. 7 Cā'tzī'sa
lhtatacan lā' cā'tzī'sa ka'chīcan. Xalanī'n nac cā'tzī'sa hua'chilh
ixtalhtatanī't lā' hua'chilh ixtaka'chīnī't, como tū' tapāstaca
a'ntū ixla' Dios lā' tū' tatlahua cuenta a'nchī lacatejtin
natalatā'kchoko. 8 Quina'n tū' hua'chi xlaca'n como quina'n
xalanī'n nac cā'tuncuj. Huan tropa ka'lhī ixlu'xu' de līcā'n a'ntū
napūtamaktāya ixa'clhcunuc. Lā' quina'n ka'lhīyāuj a'ntū
napūtamaktāyayāuj nac qui'a'clhcunucca'n. Kalhlaka'ī'yāuj
Jesucristo lā' pāxquī'ni'nāuj chu a'nchī xla' quincāmāsu'ni'ni'.
Lā' ū'tza' līpūtamaktāyayāuj qui'a'clhcunucca'n. Lā'
ū'tza' tū' makxteka natanū na qui'a'clhcunucca'n a'ntū
ko'hua'jua'. Huan tropa ka'lhī ixtā'knu' de līcā'n
a'ntū napūtamaktāya ixa'kxāk. Lā' quina'n ka'lhīyāuj
a'ntū napūtamaktāyayāuj quintapāstacna'ca'n. Quina'n
kalhlaka'ī'yāuj que napūtaxtuyāuj. Lā' ū'tza' līpūtamaktāyayāuj.
Lā' ū'tza' tū' makxteka natanū a'ntūn tū' tzeyā tapāstacna'.
9 Dios quincālacsacnī'ta'ni' lā' tū' quincāmāpātīnīcu'tunāni'

a'xni'ca' nalacāxtlahuakō'. Quincālacsacni' para que
naquincāmāpūtaxtūyāni' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.
10 Lā' Jesucristo, xla' līnīlh por quina'n para que
natā'latahui'layāuj xla', palh nīnī'taujtza' o lakahuanāujcus
a'xni'ca' xla' namimpala. 11 Lā' por ixpālacata huā'mā'
calālīmaxquī'tit tapāstacna' lā' calāmāhuixcānī'tit chuntza'
a'nchī tlahuapā'na'ntit hui'xina'n chuhua'j.

Pablo cāchihuīna'maxquī'lh huan tā'timīn

12 Iccāsqui'ni'yāni', tā'timīn, cacā'a'cnīni'ni'tit huan
xanapuxcu'nu' a'ntī tatā'scuja Māpa'ksīni'. Huan
Māpa'ksīni' cālacsacnī't xlaca'n para nacātamāsu'ni'yāni' lā'
nacātamaxquī'yāni' tapāstacna'. 13 Lej cacā'a'cnīni'ni'tit lā'
cacāpāxquī'tit por ixpālacata ixtascujūtca'n. Hui'xina'n tū'
calāsta'la'tit.

14 Lā' iccāmaxquī'yāni tapāstacna', tā'timīn. Cacāquilhnī'tit
macsti'na'j a'ntī chu xmān talatlā'huan. Cacāhuanilī'pintit
a'ntīn talakachā'ni'nī't. Cacāmaktāya'tit a'ntīn tūna'j xa'nca
takalhlaka'ī'. Cacātāyani'tit ixlīhuākca'n.

15 Calē'capintit nalātlahuani'yā'tit a'ntū līmakuan. Lā' nā
chuntza' cacātlahuani'tit ixlīhuākca'n a'ntū līmakuan. Lā'
tū' titlahuani'yā'tit ā'chā'tin a'ntūn tū' tzey, a'yuj xla'
cātlahuani'nī'ta'ni' a'ntūn tū' tzey.

16 Pō'ktu capāxuhua'tit. 17 Pō'ktu cakalhtō'ka'tit.
18 Camaxquī'tit pāxcatca'tzī Dios chu a'ntū cāpātle'kēni'yāni'.
Chuntza' Dios lacasqui'n natlahua'yā'tit hui'xina'n a'ntīn
tapa'ksīyā'tit con Cristo.

19 Tū' camāmakchuyī'tit huan Espíritu Santo a'nchī scuja.
20 Tū' calakmaka'ntit a'ntūn tahuan ixa'cta'sana'nī'n Dios.
21 Lā' xa'nca napāstacā'tit palh tzey o tū' tzey a'ntūn tahuan
lā' camaklhtīni'ntit a'ntūn tzey. 22 Camakxtektit huāk a'ntū
xako'hua'jua'.

23 Māni' Dios cacātlahuani' hui'xina'n lej xalacuan.
Dios ū'tza' a'ntī tza'ta'ta' tlahua qui'a'clhcunucca'n. Xla'
cacāmāpānūni'ni' a'ntūn tū' tzey. Lā' cacāmaktāyani' para que
tū' natlahua'yā'tit a'ntūn tū' tzey. Lā' cacāmaktāyani' para
que tū' natanū a'ntū ko'hua'jua' na mintapāstacna'ca'n lā' na
mi'a'clhcunucca'n hasta a'xni'ca' namin quiMāpa'ksīni'ca'n
Jesucristo. 24 Ixlīhuāk huā'mā' Dios nacātlahuani'yāni' como
ū'tza' a'ntī cālacsacnī'ta'ni' lā' ū'tza' tlōkentaxtū.

A'xmān līsicua'lanālīn

25 Tā'timīn, cakalhtō'ka'tit por quina'n.

26 Cacāsaludarlītit lā' cacāpūsko'ka'tit ixlīhuākca'n huan
tā'timīn chu a'nchī minī'ni' entre lītā'timīn a'ntīn tatapa'ksī
con Dios.

27 Iccālīmāmacū'yāni' por ixquilhtampān Māpa'ksīni'
cacālakapūtle'keni'kō'tit ixlīhuākca'n huan tā'timīn huā'mā'
carta a'ntū ictzo'kmā'.
28 Cacāsicua'lanālīni' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Amén.

Ixlīkalhtu' Carta a'ntū Cāmacā'ni'ca Xalanī'n nac Tesalónica

Pablo lā' a'ntī ixtatā'scuja tatzo'kli lakatin carta

1 Ictzo'knunāuj quina'n, Pablo lā' Silvano lā' Timoteo.
Iccātzo'knuni'yāni' hui'xina'n xalanī'n nac Tesalónica a'ntī
kalhlaka'ī'yā'tit lā' tā'tapa'ksīyā'tit Dios quinTāta'ca'n lā'
nā huan Māpa'ksīni' Jesucristo. 2 Cacāsicua'lanālīni' Dios
quinTāta'ca'n lā' huan Māpa'ksīni' Jesucristo. Lā' xa'nca
cacā'a'nī'ni'ni'.

Dios nacāmālaclē'nī a'ntīn talaclē'n

3 Quina'n icca'tzīyāuj que hui'xina'n kalhlaka'ī'pā'na'ntit
ā'chulā' lā' milīhuākca'n lāpāxquī'pā'na'ntit ā'chulā'. Lā' ū'tza'
tasqui'nī nalīmaxquī'yāuj pō'ktu pāxcatca'tzī Dios. Chuntza'
minī'ni'. 4 Lā' ū'tza' quina'n lej iclīka'lhīyāuj tapāxuhuān
a'xni'ca' iccāhuaniyāuj xlaca'n a'ntīn tatapa'ksī con Dios, a'nchī
hui'xina'n latlā'hua'nā'tit. Iccāhuaniyāuj a'nchī hui'xina'n
xa'nca kalhlaka'ī'yā'titcus lā' tū' tamakchuyīnī'ta'ntit
a'yuj lej cātalīmacaputzayāni' hui'xina'n lā' lej pātīyā'tit lej
lhūhua' catūhuā. 5 Chuntza' lītasu'yu que Dios xa'nca ca'tzī
a'nchī nalīlacāxtlahuakō'. Lā' chuntza' lītasu'yu que Dios
nacālaktzī'nāni' xalacuan para natanū'yā'tit a'nlhā xla'
māpa'ksīni'n. Hui'xina'n tapa'ksīyā'tit con Dios. Lā' ū'tza'
līpātīni'mpā'na'ntit.

6 Ca'tzīyāuj a'nchī tzey nalīlacāxtlahua Dios. A'ntī
cātamacaputzayāni' hui'xina'n xlaca'n natamāpala con Dios
lā' xla' nacāmāpātīnī. 7 Dios namājaxī a'nchī līpātīni'nāuj
hasta a'xni'ca' natasu'yu huan Māpa'ksīni' Jesús. Naminācha'
de nac a'kapūn. Lā' por ixquilhtampān natatā'min
ixángeles. 8 Jesucristo natalacsu'yu nac cā'lamana'. Lā'
nacāmāmāpalanīkō' a'ntīn tū' talakapascu'tulh Dios lā' tū'
ta'a'kahuāna'ni'cu'tulh huan xatzey tachihuīn ixpālacata
quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. 9 Xlaca'n nacāmāpātīnī Dios
para pō'ktu como nacāmāxtunquīcan para pō'ktu na ixlacapūn
Dios lā' huan xkakana' a'ntū mālacsu'yu ixlīmāpa'ksīn Dios.
10 Lā' huanmā' chi'chini' a'xni'ca' namin huan Māpa'ksīni',
nata'a'cnīni'ni' ixtachi'xcuhuī't, lā' natalē'cnīni'n ixlīhuākca'n
a'ntīn takalhlaka'ī'. Lā' nā chuntza' natlahua'yā'tit nā
hui'xina'n porque kalhlaka'ī'nī'ta'ntit a'ntū iccāhuanini'.

11 Lā' ū'tza' iclīkalhtō'ka'yāuj pō'ktu por hui'xina'n.
Icsqui'ni'yāuj Dios que xa'nca nalatā'kchokoyā'tit hui'xina'n,
chu a'nchī tasqui'nī natalatā'kchoko xlaca'n a'ntī cālacsacnī't
Dios para que Dios nacālaktzī'nāni' xalacuan hui'xina'n.

Icsqui'ni'yāuj Dios cacāmaktāyani' natlōkentaxtūyā'tit ixlīhuāk
xatzey mintapuhuānca'n, lā' huāk tzey a'ntū tlahua'cu'tunā'tit
como hui'xina'n kalhlaka'ī'nī'ta'ntittza'. Ixlīhuāk huā'mā'
Dios tzē natlahua porque ka'lhī līmāpa'ksīn. 12 Lā' chuntza'
na'a'cnīni'ni'can quiMāpa'ksīni'ca'n por mimpālacataca'n. Lā'
hui'xina'n nacāta'a'cnīni'ni'yāni' por ixpālacata Jesucristo.
Huā'mā' tzē chuntza' nala porque lej ka'lhī talakalhu'mān
quinDiosca'n lā' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.

2

Huan chi'xcu' a'ntī más ca'tzanca'tzī

1 Chuhua'j na'iccāhuaniyāni' hui'xina'n a'ntū napātle'ke
a'xni'ca' namin quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo, lā' a'nchī
quina'n nalaktakēxtimīyāuj na ixlacapūn. Ixpālacata
huā'mā' iccāhuanicu'tunāni' catūhuā. 2 Tū' catamakxtektit
que chu līmaktin namāmakchuyīcan mintapāstacna'ca'n.
Lā' tū' catamakchuyī'tit a'xni'ca' huancan que chinī'ttza'
huan chi'chini' a'ntū napūmin huan Māpa'ksīni'. Chō'la
chuntza' cāhuanini' kalhatin ixa'cta'sana' Dios o kalhatin
a'ntī māsu'yu ixtachihuīn Dios. Chō'la catīhuā cāhuanini' que
iccāmacā'ni'nī'ta'nchāni' lakatin carta a'nlhā xa'ictzo'knī'tauj
que chinī'ttza' huan chi'chini' a'ntū napūmin huan Māpa'ksīni'.
Tū' stu'ncua'. Tū' chuntza' ictzo'knunī't. 3 Tū' cacāta'a'kxokoni'
por ixpālacata nīn tuntū'. Huanmā' chi'chini' tūna'j catilalh.
Pū'la lhūhua' natatā'lāsta'la Dios, lā' natasu'yu huan
kalhatin chi'xcu' a'ntī más ca'tzanca'tzī que ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't. Xla' līhui'līcanī't na'a'n nac pūpātīn. 4 Xla'
nala ixtā'ca'tzaca'n ixlīhuāk a'ntī cāhuanican dioses lā' ixlīhuāk
a'ntū cātaquilhpūtani'can. Xla' natahui'la na ixlītokpān Dios
lā' nahuan que ū'tza' māni' Dios. Lā' xla' nacāmāquilhputī
tachi'xcuhuī't.
5 ¿Chu tū' pāstacā'tit a'nchī xa'iccāhuaniyāni' huāk huā'mā'
a'xni'ca' xa'iccātā'lahui'lani' hui'xina'n? 6 Lā' hui'xina'n
ca'tzīyā'tit a'ntūn tū' makxteka natasu'yu chuhua'j huan
chi'xcu' a'ntī lej ca'tzanca'tzī. Hasta a'xni'ca' laclhcāhui'līca,
hasta a'xni'ca' natasu'yu. 7 Chuhua'j lakatzē'k scujmā'
ixlīmāpa'ksīn huan ko'ti'ti'. Lā' chuntza' nascujtamā' lakatzē'k
hasta namāpānūcan huan tīn tū' makxteka tasu'yu huan
chi'xcu' a'ntī lej ca'tzanca'tzī'. 8 Lā' chu tuncan natasu'yu.
Lā' ā'calīstān natasu'yu huan Māpa'ksīni' Jesucristo. Lā' xla'
xmān nasu'nu' lā' chuntza' nalīmaknī huan chi'xcu' a'ntī lej
ca'tzanca'tzī. Lā' como Jesucristo lej ka'lhī ixlīmāpa'ksīn,
xmān natasu'yu, lā' xmān chuntza' nalīmāsputū ixlīmāpa'ksīn
huan chi'xcu' a'ntī lej ca'tzanca'tzī. 9 Lā' a'xni'ca' namin huan
chi'xcu' a'ntī lej ca'tzanca'tzī, xla' naka'lhī ixlīmāpa'ksīn ko'ti'ti'
lā' natlahua tāpālhūhua' lē'cnīn lā' laka'tla'n catūhuā a'ntū
lī'a'kxokonu'n. 10 Lā' como xla' lej xaca'tzanca'tzīn, nacā'a'kxoko

xlaca'n a'ntī natapātīni'n nac pūpātīn. Natapātīni'n a'ntza'
porque tū' tamaklhtīni'ncu'tulh ixtachihuīn Dios a'ntū lej
stu'ncua' lā' a'ntū māsu'yu a'nchī līpūtaxtucan. 11 Lā' como
tū' tamaklhtīni'ncu'tulh a'ntū xastu'ncua', Dios cāmakxteka
nacā'a'kxokocan. Lā' ū'tza' talīkalhlaka'ī' a'ntūn tū' stu'ncua'.
12 Lā' chuntza' Dios nacālacāxtlahuakō' lā' nacāmāpātīnīkō'
ixlīhuākca'n a'ntīn tū' takalhlaka'ī'lh a'ntū xastu'ncua' lā'
xmān ixtalakatī natatlahua ixtalaclē'i'ca'n.

Dios cāmāpūtaxtūcu'tun huan tachi'xcuhuī't

13 Lā' chuhua'j, tā'timīn, ca'tzīyāuj que cāpāxquī'yāni'
huan Māpa'ksīni'. Lā' chuhua'j tasqui'nī na'icmaxquī'yāuj
pāxcatca'tzi Dios porque Dios cālacsacni' hui'xina'n a'xni'ca'
tūna'j ixa'nan quilhtamacuj, para que napūtaxtuyā'tit.
Como hui'xina'n kalhlaka'ī'yā'tit a'ntū ixlīstu'ncua' lā' como
huan Espíritu Santo cātlahuani' xalacuan hui'xina'n, lā'
chuntza' Dios nacālīmāpūtaxtūyāni' hui'xina'n. 14 Quina'n
iccālē'ni'chāni' huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo.
Lā' chuntza' cālīta'sani'ni' Dios. Xla' cāta'sani'ni' hui'xina'n para
que chuntza' hui'xina'n nalakchipinā'tit quiMāpa'ksīni'ca'n
Jesucristo nac a'kapūn a'nlhā cā'tzēhuanī't.
15 Lā' ū'tza' xa'nca' calītāya'tit lā' tū' camakxtektit
huan līmāsca'tīn a'ntū iccāhuanini' lā' a'ntū ictzo'kui nac
carta. 16 Dios quinTāta'ca'n, xla' quincāpāxquī'yāni' lā'
quincāmaxquī'yāni' talāko'xamāka'tlī'n a'ntūn tū' maktin
catisputli. Xla' quincāmāca'tzīnīyāni' que tū' chu tlakaj
ka'lhīmā'nauj a'ntū xatzey a'ntū xla' naquincātlahuani'yāni'.
Dios, xla' lakalhu'mana'n. Lā' ū'tza' huāk quincālītlahuani'yāni'
ixlīhuāk huā'mā'. 17 Icsqui'ni'yāuj huan Māpa'ksīni' Jesucristo
lā' Dios quinTāta'ca'n que cacātamaxquī'ni' talāko'xamāka'tlī'n
lā' cacātamāhuixcānīni' para que chuntza' natlahua'yā'tit lā'
nahua'nā'tit huāk a'ntūn tzey.

3

Pablo cāsqui'ni'lh huan tā'timīn que catalīkalhtō'ka'lh para xla'

1 Lā' chuhua'j, tā'timīn, ca'orarlī'tit por quina'n. Casqui'ntit
que ixtachihuīn Dios ca'a'kahualh lā' ca'a'cnīni'ni'ca chuntza'
hua'chi a'cnīni'ni'tit hui'xina'n. 2 Lā' nā casqui'ntit que
Dios caquincāmāpūtaxtūni' de na ixlīmāpa'ksīnca'n huan
xalacca'tzanca'tzīnī'n chi'xcuhuī'n a'ntīn tatlahua a'ntūn tū'
līmakuan. A'makapītzīn tachi'xcuhuī't tū' takalhlaka'ī' lā' ū'tza'
lī'a'nan huan tachi'xcuhuī't a'ntī lej taca'tzanca'tzī. 3 Huan
Māpa'ksīni' pō'ktu tlōkentaxtūkō'. Xla' nacātamāhuixcānīyāni' lā'
nacāmaktaka'lhāni' lā' chuntza' tū' caticātlajani' huan ko'ti'ti'.
4 Quina'n iclīpāhuanāuj huan Māpa'ksīni'. Lā' ū'tza' a'ntī
cāmaktāyayāni'. Lā' ū'tza' iclīca'tzīyāuj palh tlahua'pā'na'ntit
a'ntū iccāhuanini' lā' ā'chulā' natlahua'yā'tit. 5 Cacāmaktāyani'

hui'xina'n huan Māpa'ksīni' Jesucristo para que ā'chulā' naca'tzīyā'tit a'nchī Dios cāpāxquī'yāni'. Lā' cacāmaktāyani' para que natāyani'yā'tit a'ntūn cāpātle'keni'yāni', chuntza' hua'chi Cristo tāyani'kō'lh.

Tasqui'nī que natascuja ixlīhuākca'n

6 Lā' chuhua'j, tā'timīn, iccālīmāpa'ksīyāni' a'ntū
ixquilhtampān quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Cataxtunquītit de ixlīhuākca'n huan tā'timīn a'ntīn chu xmān talatlā'huan lā' tū' ta'a'kahuā'nani' huan līmāsca'tīn a'ntū iccāhuaninī'ta'ni'
hui'xina'n. 7 Hui'xina'n ca'tzīyā'tittza' que tasqui'nī que
naquilāmaksca'txtuyāuj a'nchī xa'icscujāuj. Quina'n tū' laclhquititni' xa'icuanī'tauj a'xni'ca' xa'iccātā'lahui'lani'
hui'xina'n. 8 Iccāmāpalauj a'ntī ixquincāmāhuī'yāni'. Lā' lej pa'lha xa'icscujāuj de tuncuj lā' de tzī'sa porque
quina'n tū' xa'iccāmāmakasputūcu'tunāni'. 9 Lā' a'yuj xa'icka'lhīyāuj derecho chu ixquilāmāhuī'uj, pero quina'n xa'icscujāuj porque xa'iclacasqui'nāuj que hui'xina'n
naquilāmaksca'tāuj. 10 A'xni'ca' xa'iccātā'lahui'lani' hui'xina'n, iccāhuanini' chuntza': Palh a'nan catīhuā a'ntīn tū'
scujcu'tun, tū' cahuā'yalh. 11 Quincātahuaniyāni' que makapitzīn de hui'xina'n lhquititni' lā' talīmaktanū a'ntū
tū' ixmaca'tzica'n lā' nīn tuntūyā lītlōt tatlahua. 12 Lā'
xlaca'n iccāmāpa'ksīyāuj lā' iccāmaxquī'yāuj tapāstacna' por ixquilhtampān Jesucristo: Ca'cs catatahui'lalh lā' catascujli lā' chuntza' catalītapātle'keni'lh xlaca'n.
13 Tā'timīn, tū' calakachipini'tit natlahua'yā'tit a'ntū xatzey.
14 Palh catīhuā tū' a'kahuāna'ni'cu'tun a'ntū icuanī'tauj nac huā'mā' carta, caxa'ncalaktzī'ntit tichū. Lā' tū' chu lakatin catā'pintit hasta que namāxana'n xla'. 15 Pero tū' calaktzī'ntit
hua'chi kalhatin tā'ca'tza. Xla' mintā'tinca'n. Camaxquī'tit tapāstacna'.

A'xmān līsicua'lanālīn

16 Huan Māpa'ksīni' Jesucristo ū'tza' a'ntī cāmātza'ta'tī'ni'yāni' mi'a'clhcunucca'n. Cacāmaktāyani' huan Māpa'ksīni' para que pō'ktu natza'ta'ta'n mi'a'clhcunucca'n, chuxatū nacāpātle'keni'yāni'. Huan Māpa'ksīni' pō'ktu' cacā'o'kska'lhīlē'ni' milīhuākca'n.
17 Quit Pablo ictzo'ka huā'mā' saludos con quimacan. U'tza' huā'mā' ixlīlakapascan ixlīhuāk quincartas. Chuntza' iccātzo'ka.
18 QuiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo cacāsicua'lanālīni' milīhuākca'n hui'xina'n. Amén.

Huan Xapū'la Carta a'ntū Macā'ni'ca Timoteo

Pablo tzo'knuni'lh Timoteo

1 Quit Pablo, ixapóstol Jesucristo por ixquilhtampānca'n
Dios a'ntī māpūtaxtūnu'n lā' Jesucristo a'ntī kalhlaka'ī'yāuj.
2 Timoteo, quit ictzo'knuni'mā'ni'. Hui'x hua'chi qui'o'kxa'
porque icmākalhlaka'ī'nīni' ixtachihuīn Dios. Dios
camaktaka'lhni' lā' calakalhu'mani'. Lā' xa'nca calatahui'la'
ixpālacata quinTāta'ca'n Dios lā' Jesucristo quiMāpa'ksīni'ca'n.

Māpa'ksīlh ixpālacata a'ntīn tamāsu'yu a'ntū tū' stu'ncua'

3 A'xni'ca' xa'ica'mā' nac Macedonia, lej icuanini' ix-
tachoko nac Efeso para nacāmāpa'ksīya' ā'makapitzīn que
tū'tza' catamāsu'yulh a'ntūn tū' stu'ncua' ixpālacata Cristo.
4 Lā' nacāhuaniya' que tū' ixmaca'tzica'n huan listas de ix-
tacuīni'ca'n ixnapapna'ca'n lā' a'ntū xmān cuentos ixpālacata
ixnapapna'ca'n. Huā' tamā'na tū' tzey porque xmān tala-
capūchihuīna'nīni'n. Lā' chuntza' tūlalh catimāsu'yulh ixta-
puhuān Dios. A'ntī xa'nca takalhlaka'ī', xmān xlaca'n tzēn
taca'tzī ixtapuhuān Dios. Chuntza' icuanipalayāni'.
5 Maclacasqui'n quina'n nacāmāsu'ni'yāuj a'nchī
lāpāxquī'can porque takalhlaka'ī'lh ixtachihuīn Dios lā'
porque taxtāpalīlh ixtapāstacna'ca'n lā' chuntza' lej tzey talalh
ixtapāstacna'ca'n. 6 Lā' ā'makapitzīn tapātza'nkānī't lā' ū'tza'
lītasu'yu que xmān chu tlakaj talālīhuani. 7 Lej tamāsu'yucu'tun
huan ixley Moisés lā' tū' tamāchekxī a'ntū tamāsu'yumā'na. Lā'
nīn tū' tamāchekxī a'ntū tahuan. Pero a'yuj, lej tachihuīna'n.
8 Ca'tzīyāuj que tzey huan ley a'ntū tzo'kli Moisés palh
a'cnīni'ni'can lā' palh tū' xtāpalīcan. 9 Huan lacuan chi'xcuhuī'n
tū' tamaclacasqui'n huan ley. Maclacasqui'ncan huan
ley para nacāmāpa'ksīcan a'ntīn tū' tzey lā' a'ntīn tū'
ta'a'kahuāna'n. Nā chuntza' para a'ntīn talaclē'n lā' tū'
takalhlaka'ī' ixtachihuīn Dios. Nā maclacasqui'n huampala
para a'ntīn tū' ta'a'cnīni'ni' nīn tuntū'. Nā huan ley para
a'ntīn tamaknī ixtāta'ca'n, o ixtzī'tca'n, o ā'chā'tin chi'xcu'.
10 Lā' huan ley para a'ntīn tamakpuscātīni'n lā' a'ntīn
tā'lāka'lhī huan kalhatin chi'xcu' hua'chi ixpuscāt lā' a'ntīn
ta'a'kxokonu'n lā' a'ntīn taka'lhan camana' lā' a'ntīn tahuan
a'ntūn tū' stu'ncua' na ixlacapūn juez. Lā' huan ley para
ixlīhuākca'n a'ntīn tatlahua catūhuā a'ntū contra ixtachihuīn
Dios. 11 U'tza' ixtachihuīn Dios a'ntū quilīmāmacū'ca para
namāsca'tīni'n lā' ū'tza' quincāhuaniyāni' a'nchī lej xkaka Dios
lā' lej sicua'lanālanī't xla'.

Maxquī'lh pāxcatca'tzī por ixtalakalhu'mān Dios

12 Icmaxquī' pāxcatca'tzī quiMāpa'ksīni' Cristo Jesús porque
quilaktzī'nī't tzey para na'ictā'scuja lā' para na'icmāsu'yu
ixtachihuīn Dios. Lā' quimāhuixcānīlh para quilītlōt.
13 Xapū'la tū' tzey a'nchī iccālīchihuīna'lh a'ntīn ixtakalhlaka'ī'
lā' xa'iccāmacaputza lā' xa'iccālakapala xlaca'n. Pero Dios
quilakalhu'malh porque tū' xa'icca'tzī a'ntū xa'ictlahuamā'
lā' tūna'j xa'ickalhlaka'ī'nī't. 14 Lā' lej lhūhua' quilakalhu'malh
quiMāpa'ksīni'ca'n lā' quimākalhlaka'ī'nīlh. Chuntza'
quimāsu'ni'lh a'nchī na'icpāxquī'nin hua'chi Jesucristo
pāxquī'nin porque ictapa'ksītza' con xla'.

15 Tasqui'nī nakalhlaka'ī'can huā'mā' tachihuīn como
lej stu'ncua': Cristo Jesús milh nac quilhtamacuj para
nacāmāpūtaxtū a'ntī talaclē'n. Lā' icpuhuan que quit más
xa'iclaclē'n de ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't. 16 Lā' a'yuj quit más
xa'iclaclē'n, pero Jesucristo quilakalhu'malh para namāsu'yu
que xla' lej līlacatzucu naka'lhī hasta que nakalhlaka'ī'can.
Lā' como quilakalhu'malh quit, nā nacālakalhu'man
ixlīhuākca'n a'ntīn natakalhlaka'ī' para que nataka'lhī xasāsti'
ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. 17 Ca'a'cnīni'ni'ca huan
Rey a'ntī Rey para pō'ktu. Xla' tū' maktin catisputli lā' tūla
tapūlaktzī'n con ixlakastapunca'n tachi'xcuhuī't. Lā' xmān
xla' Dios. Camācā'tanīca lā' ca'a'cnīni'ni'ca pō'ktu. Amén.

18 Timoteo, huā'mā' līmāpa'ksīn iclīmāmacū'yāni' porque
icpāstacmā' a'ntū huancanī't por mimpālacata a'xni'ca' Dios
māsu'yulh a'ntū nala milītlōt. Nā hui'x capāstacti huā'
tamā'na tachihuīn para que naka'lhīya' tahuixcān lā' xa'nca
namālacstū'nca' ixtachihuīn Dios. 19 Lā' tū' tipātza'nkāya'
a'ntū kalhlaka'ī'nī'ta'. Tū' catlahua' a'ntū hui'x ca'tzīya' que
tū' tzey. A'makapitzīn tatlahuanī't a'ntūn tū' tzey a'yuj
ixta'u'cxca'tzī que tū' tzey a'ntū ixtatlahuamā'na. Lā' chuntza'
talītaxtutāyalh na ixtej Dios. 20 Kalhatu' de xlaca'n cāhuanican
Himeneo lā' Alejandro. Iccātlakaxtulh xlaca'n para que Sa-
tanás nacāmāpātīnī lā' chuntza' tū'tza' catita'a'ksa'nli Dios.

2

A'nchī natakalhtō'ka'

1 Lej icuaniyāni' huā'mā'. Cacāmāsu'ni' tachi'xcuhuī't a'nchī
lakalīyān natasqui'ni' Dios por a'ntūn tamaclacasqui'n
lā' por ixpālacataca'n ā'makapitzīn tachi'xcuhuī't. Lā' nā
natamaxquī' pāxcatca'tzī Dios por ixlīhuāk a'ntū cāmaxquī'nī't.
2 Lā' cacāmāsu'ni' a'nchī natasqui'ni' Dios que nacāmaktāya
huan rey lā' ā'makapitzīn pūchihuīna'nī'n lā' ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't para que chuntza' tzē'k natahui'layāuj lā'

natlahuayāuj ixtapuhuān Dios lā' para que tū' natlahuayāuj
a'ntūn tū' līmakuan.
[3] A'ntī lakaliyān nasqui'ni' Dios chuntza', xla' tlahuamā'
a'ntūn tzey lā' a'ntū nalīpāxuhua Dios huan Māpūtaxtūnu'. [4] Lā'
Dios lacasqui'n que ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't catapūtaxtulh
lā' ixlīhuākca'n catalakapasli a'ntū stu'ncua'. [5] Xmān kalhatin
Dios huī'. Lā' xmān kalhatin a'ntī cāmāko'xamixī Dios lā'
tachi'xcuhuī't lā' ū'tza' a'ntī huanican Jesucristo. Xla' Dios
lā' nā lalh chi'xcu'. [6] Xla' ixa'cstu tamacamāstā'lh para
nanī. Chuntza' līmāpalakō'lh ixlīhuāk a'ntūn tachi'xcuhuī't
ixtalaclē'ni' Dios lā' cāmāpūtaxtūlh. A'xni'ca' Dios lacasqui'lh
a'xni'ca' pātle'kelh. [7] Lā' quilacsacli para ixa'cta'sana'
lā' quilīmānūlh quilī'apóstol para que na'iccāmāsu'ni'
xalīstu'ncua' huan a'ntīn tū' israelitas. Lā' nā iccāmāsu'ni'
a'nchī nalīpūtaxtucan. Stu'ncua' a'ntū icuaniyāni'. Lā' tū'
ica'kxokoyāni'.
[8] Lā' iclacasqui'n que ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't
chu xalhā nac cā'quilhtamacuj natatā'chihuīna'n Dios. Lā'
a'xni'ca' tacha'xa ixmacanca'n para natatā'chihuīna'n Dios,
cuenta catatlahualh que tzey ixa'clhcunucca'n, que tū'
nata'a'kchā'ntāya lā' que tū' natapuhuan a'ntūn tū' tzey
ixpālacata ā'kalhatin. [9] Maclacasqui'n huan tzu'ma'jan lā'
huan puscan natalhakā' ixlu'xu'ca'n a'ntū natatā'līmakuan lā'
a'ntū minī'ni' puscan. Tū' maclacasqui'n natahui'lī lhūhua'
cintaj o xa'nat na ixya'jca'n; xmān xa'nca nataxqui'ta. Lā'
tū' natalīka'tla'jca'tzī ixpālacataca'n ixtapixnu'ca'n de oro nīn
de perla. Lā' nīn tū' natalīka'tla'jca'tzī ixlu'xu'ca'n a'ntū lej
xatapala. [10] Maclacasqui'n natatlahua a'ntū tzey. U'tza'
minī'ni' lā' chuntza' natalītasu'yu que takalhlaka'ī' ixtachihuīn
Dios. [11] A'nlhā takēstokcan para nata'a'cnīni'ni' Dios, huan
puscan tzē'k catatahuī'lh para natasca'ta lā' nata'a'kahuāna'n.
[12] Quit tū' icmakxteka que kalhatin puscāt camāsu'yulh nīn
cacāmāpa'ksīlh huan chi'xcuhuī'n. Xla' tzē'k catahui'lalh
[13] porque pū'la Dios lhta'malh Adán lā' ā'calīstān tlahualh
Eva. [14] Lā' tū' a'kxokoca Adán pero Satanás a'kxokolh huan
puscāt. Lā' chuntza' lītzuculh huan talaclē'i'. [15] Ixlītlōt huan
puscāt, ū'tza' cāmāsu'ni' ixcamana'. Lā' palh nakalhlaka'ī'
ixtachihuīn Dios lā' ka'lhī tapāxquī'n lā' palh tzey ixtapāstacna'
lā' tū' natlahua a'ntū tū' līmakuan lā' palh xa'nca latlā'huan,
namāpūtaxtūcan.

3

A'nchī natalīla huan maktaka'lhna'nī'n
[1] Stu'ncua' huā'mā' tachihuīn: Palh kalhatin lacu'tun
ixmaktaka'lhna'ca'n a'ntīn takalhlaka'ī ixtachihuīn Dios,
huā'mā' chi'xcu' lacasqui'n huan lītlōt a'ntūn tzey.

2 Maclacasqui'n huan maktaka'lhna' tū' maktin catlahualh
a'ntūn tzē nalī'a'ksa'ncan. Xmān kalhatin ixpuscāt caka'lhīlh.
Līlacatejtin catahui'lalh. Xla' nalīhui'lī tū' natlahua a'ntūn tū'
tzey. Tzeyā chi'xcu' calalh xla' lā' tzey calalh ixtapāstacna'.
Cacāmānūlh ā'makapitzīn na ixchic. Xa'nca camāsu'yulh. 3 Tū'
cako'tli. Tū' cacātucsli ā'makapitzīn pero pō'ktu cacāpāxquī'lh.
Tū' palaj ca'a'kchā'lh. Tū' calīpāhuanli ixtumīn. 4 Xa'nca
camāpa'ksīni'lh na ixchic. Lā' ixcamana' cata'a'kahuāna'ni'lh
lā' cata'a'cnīni'ni'lh. 5 Palh huan chi'xcu' tūla māpa'ksīni'n
na ixchic, ¿chichū nacālīmaktaka'lha a'ntīn takalhlaka'ī
ixtachihuīn Dios? 6 A'ntīn tzucumā'cus kalhlaka'ī' tūla
catilalh maktaka'lhna' porque naka'tla'jca'tzī lā' chuntza'
napātle'keni' xla' hua'chi pātle'keni'lh huan ko'ti'ti'. 7 Lā' huan
maktaka'lhna' calalh kalhatin chi'xcu' a'ntīn ta'a'cnīni'ni'
huan tachi'xcuhuī't a'ntīn tū' takalhlaka'ī' como xla' tzeyā
chi'xcu'. Palh tū', tzē na'a'ksa'ncan lā' chuntza' natlaja huan
ko'ti'ti'.

A'nchī nala huan diácono

8 Lā' huan diácono, ū'tza' a'ntī namaktāyana'n nac
lītokpān. Lā' nā maclacasqui'n que huan diácono lacatejtin
catahui'lalh. Huan diácono tū' catlahualh lakatu' ixlacan
lā' tū' caka'chīlh. Lā' tū' capuhuanli naka'lhī tumīn a'ntūn
tū' tlajanī't. 9 Lā' tzey calalh ixtapāstacna' xla' lā' xa'nca
camāchekxīlh ixlīhuāk a'ntū Dios quincāmāsu'ni'ni' para que
nakalhlaka'ī'yāuj. 10 Maclacasqui'n pū'la naca'tzīcan a'nchī
latlā'huan. Lā' palh nīn tintī' nalī'a'ksa'n de catūhuā, a'xni'ca'
tzē natanū ixlīdiácono. 11 Lā' huan puscan, nā maclacasqui'n
lacatejtin catalatā'kchokolh. Tū' cata'a'ksa'nli ā'chā'tin. Tū'
cataka'chīlh. Lā' pō'ktu catatlōkentaxtūlh ixlītlōtca'n. 12 Huan
chi'xcu' a'ntī diácono caka'lhīlh xmān kalhatin ixpuscāt.
Lā' xa'nca camāpa'ksīni'lh na ixchic lā' cata'a'kahuāna'ni'lh
ixcamana'. 13 A'ntī xa'nca tlōkentaxtū ixlīdiácono, ū'tza'
ixlīhuākca'n ta'a'cnīni'ni'. Lā' xla' tū' catijicua'nli nahuan
que tapa'ksī con Jesucristo.

A'ntū kalhlaka'ī'yāuj

14 Chuntza' iclītzo'knuni'mā'ni' a'yuj icpuhuan que palaj
na'ica'nācha'. 15 Lā' a'yuj na'ictakoxī, pero chuhua'j ca'tzīya'
a'nchī maclacasqui'n nalītahui'layāuj quilīhuākca'n a'ntī kalh-
laka'ī'yāuj ixtachihuīn Dios. Quina'n hua'chi ixlītokpān Dios
a'ntī pō'ktu huī'. Lā' quina'n maktāyayāuj a'ntū ixlīstu'ncua'
ixpālacata Jesucristo. 16 Lej tasqui'nī a'ntū kalhlaka'ī'yāuj.
Pū'la tū' ixca'tzīcan pero chuhua'j Dios quincāmāsu'ni'n a'nchī
nalīpūtaxtucan. U'tza' huā'mā' a'ntū kalhlaka'ī'yāuj:
Dios tasu'yunī't hua'chi chi'xcu' a'ntī huanican Jesús.
Lacuan mālacstū'nca por huan Espíritu Santo.

Huan ángeles talaktzī'lh.
Lī'a'cta'sana'nca lakachu nac makatna' cā'lacchicni'.
A'ntī xalanī'n cā'quilhtamacuj takalhlaka'ī'lh.
Lā' lē'nca nac a'kapūn.

4

A'ntī natataxtutāya na ixtej Dios

1 Huan Espíritu Santo xa'nca huan que namin lakatin
chi'chini' a'xni'ca' ā'makapitzīn natamakxteka a'ntū takalh-
laka'ī'lh. Lā' natastālani' a'ntīn ta'a'kxokonu'n lā' natakax-
mata a'ntū tamāsu'yumā'na ixlacscujnī'n ko'ti'ti'. 2 Huan
chi'xcuhuī'n a'ntīn tamāsu'yu chuntza' tatlahua lakatu' ixla-
canca'n lā' tū' tahuan a'ntū stu'ncua'. Tū'tza' ta'u'cxca'tzī palh
tū' tzey a'ntūn tatlahuamā'na. Xlaca'n hua'chilh tanīhua'nanī't
a'ntūn talī'u'cxca'tzīni'n. 3 Xlaca'n tamāsu'yu que tū' tzey natat-
apūchahua lā' tū' tzey natahua' ā'tāpātin līhua't. Lā' Dios
quincāmaxquī'ni' tāpāspit līhua'tna' para nahua'yāuj. Xmān
pū'la namāstā'yāuj pāxcatca'tzī quina'n a'ntī kalhlaka'ī'yāuj
ixtachihuīn Dios. 4 Ixlīhuāk a'ntū Dios tlahualh, ū'tza' tzey
lā' quina'n tūla catihuáuj palh tū' tzey. Namaklhtīni'nāuj
lā' namaxquī'yāuj pāxcatca'tzī Dios. 5 Chuntza' tzey porque
ixtachihuīn Dios quincāmāsu'ni'yāni' que huāk tzey a'xni'ca'
maxquī'yāuj pāxcatca'tzī Dios.

A'nchī nala a'ntī natā'scuja Jesucristo

6 Palh chuntza' nacāmāsu'ni'ya' mintā'timīn a'ntīn takalh-
laka'ī' ixtachihuīn Dios, nala'ya' xatzey ixtasācua' Jesucristo.
Lā' ā'chulā' nakalhlaka'ī'ya' ixpālacata a'ntū māsu'yupā't lā'
a'ntū stālani'pā't. 7 Tū' cuenta catlahua' huan cuentos a'ntū
xmān xala' nac cā'quilhtamacuj lā' tuntū' ixtapalh. Cuenta cat-
lahua' a'ntū Dios lacasqui'n. 8 A'xni'ca' natlahuaya' ejercicio,
ū'tza' tzey para mimacni' pero más tasqui'nī natlahuaya' ixta-
puhuān Dios. U'tza' tzey nac huā'mā' quilhtamacuj lā' nā tzey
para quinquilhtamacujca'n a'ntū nala para pō'ktu. 9 Stu'ncua'
huā'mā' tachihuīn lā' maclacasqui'n ixlīhuākca'n natakalh-
laka'ī'. 10 Quina'n palha' līscujāuj lā' cālīpātīni'yāuj a'ntī
quincātalakapalayāni' porque kalhlaka'ī'yāuj Dios a'ntī pō'ktū
huī'. Xla' lalh ixMāpūtaxtūnu'ca'n ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't
pero xmān nacāmāpūtaxtūcan a'ntī takalhlaka'ī'.
11 Chuntza' namāpa'ksīya' lā' namāsu'yu'ya' a'ntū
iclīmāmacū'yāni'. 12 Tū' catimakxtekti nalakmaka'nca'na'
ixpālacata milī'o'kxa'. Xa'nca calatahui'la' para que
ixlīhuākca'n a'ntī takalhlaka'ī' natamaksca'tāni'. Cahua'nti
xmān a'ntūn tzey lā' catlahua' xmān a'ntūn tzey. Cacāpāxqui'
ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't. Lā' xa'nca cakalhlaka'i' lā' tzey
calalh mintapāstacna'. 13 Līhuan tūna'j ica'nācha' natanūni'ya'

lakapūtle'keya' ixtachihuīn Dios a'nlhā takēstokcan. Lā'
calī'a'cta'sa'na' ixtachihuīn Dios lā' camā'su'yu'. 14 Tū'
tipātza'nkāya' huā' talakalhu'mān a'ntū maxquī'canī'ta'
a'xni'ca' tā'cpūmā'ca'ni' ixmacanca'n huan maktaka'lhna'nī'n
a'xni'ca' huanica' a'ntū milītlōt.

15 Pō'ktu cuenta catlahua' huā'mā' a'ntū ictzo'knuni'nī'ta'ni'
lā' pō'ktu catanūni' tlōkentaxtūkō'ya' para que ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't tzē natalaktzī'n que lakalīyān más xa'nca
tlahuapā't ixtapuhuān Dios. 16 Cuenta catlahua' a'ntūn
tlahua'ya' lā' a'ntū māsu'yu'ya'. Chuntza' napūtaxtuya' lā' nā
natapūtaxtu a'ntīn takaxmata.

5

A'nchī natalīlatā'kchoko huan tī takalhlaka'ī'

1 Tū' tilacaquilhnīya' kalhatin papatzīn pero camaxqui'
tapāstacna' hua'chilh xla' mintāta'. A'ntī o'kxa'cus camaxqui'
tapāstacna' hua'chilh mintā'tin. 2 Lā' chuntza' kalhatin
to'kotzīn camaxqui' tapāstacna' hua'chilh mintzī't, lā' a'ntī
tzu'ma'jātcus hua'chilh mintā'tin, lā' tū' ticātlahuani'ya' a'ntūn
tū' līmakuan con xlaca'n.

3 Na'a'cnīni'ni'ya' huan lakapūt a'ntīn tū' ka'lhī nīn kalhatin
a'ntī namaktaka'lha. 4 Palh ka'lhīcus ixcaman o ixtā'nat,
maclacasqui'n xlaca'n natamaktaka'lha huan lakapūt para
natasca'ta ixlītlōtca'n ixpālacata ixfamiliaca'n. Chuntza'
tasu'yu que ta'a'kahuāna'ni' ixtachihuīn Dios. Lā' chuntza'
nacālīmāpala a'ntīn tamakastacli. U'tza' nalīpāxuhua Dios.
5 Huan lakapūt a'ntī ixa'cstu huī' lā' a'ntīn tū' ka'lhī nīn
kalhatin a'ntī namaktaka'lha, xla' ka'lhīmā' a'ntū Dios na-
maxquī'. Tzī'sa lā' tuncuj tū' namakxteka de tā'chihuīna'n Dios
na ixchic lā' a'nlhā takēstokcan. 6 Huan lakapūt a'ntī xmān
paxialhna'n lā' tlahua chu a'ntū lacasqui'n, ū'tza' a'cxtim
hua'chilh xanīn na ixlacapūn Dios, a'yuj lakahuancus. 7 Huāk
huā' tamā'na nā nacāmāsu'ni'ya' para que huan lakapūtnu' tū'
catatlahualh nīn tuntū' a'ntū nacālī'a'ksa'ncan. 8 Palh a'nan
a'ntīn tū' cāmaktaka'lha ixtalakapasnī'n lā' palh tū' ā'chulā'
cāmaktaka'lha a'ntīn tahui'lāna' na ixchic, ū'tza' kalhtatzē'ka
a'ntū kalhlaka'ī'nī't. A'chulā' tasu'yu que ā'chā'tin a'ntīn tū'
kalhlaka'ī'.

9 Xmān catzo'kti nac lista huan lakapūt palh ka'lhītza'
tu'tumpu'xam cā'ta lā' xmān kalhatin ixkōlu' ixka'lhīnī't. 10 Lā'
nā maclacasqui'n que nalakapascan palh tzeyā puscāt xla'
porque tlahuanī't a'ntūn tzey. Palh xa'nca cacāmakastacli
ixcamana' lā' palh ixcāmāhuī' na ixchic a'ntīn tatapa'ksī con
Jesús, tzē natzo'kcan ixtacuīni'. Lā' palh tlōkentaxtūlh chu
xatūyā lītlōt a'yuj tū' lej tasqui'nī lā' palh ixcāmaktāya a'ntī

ixtapātīni'n, tzē natzo'kcan. Lā' palh huan lakapūt pō'ktu putza a'nchī natlahua a'ntūn tzey, catzo'kui'līca.

11 Huan lakapūtnu' a'ntīn tūna'j lej to'kotzīnī'n tū' caticātzo'kca porque ā'calīstān nacātlaja ixtapuhuānca'n. Lā' natataxtutāya de na ixtej Dios lā' chuntza' natalītapūchahuacu'tumpala.
12 Chuntza' nacāmālaclē'nīcan porque tū' tatlōkentaxtū a'nchī tatzuculh.
13 Huan lakapūtnu' a'ntīn tūna'j to'kotzīnī'n nā natasca'ta natalatā'kchoko pūtunu' chic lā' natalhquititni'n. Lā' ā'chulā' natala porque lej nata'a'ksa'nan lā' natatanū a'nlhā tū' ixmaca'tzica'n. Lā' nā natahuan a'ntūn tū' līmakuan.
14 U'tza' iclīhuaniyāni' catatapūchahuapā huan lakapūtnu' a'ntīn tūna'j lej lakto'kotzīnī'n. Cataka'lhīpā ixcamana'ca'n lā' catamaktaka'lhli huan na ixchicca'n. Chuntza' tū' caticāmaxquī'ca quintā'ca'tzaca'n a'ntū natalī'a'ksa'n.
15 A'makapitzīn lakapūtnu' tataxtutāyalhtza' de na ixtej Dios para natastālani' huan ko'ti'ti'.

16 Palh kalhatin kalhlaka'ī' lā' palh huī' ixtalakapasni' xalakapūt, camaktāyalh. Chuntza' a'ntīn tatakēstoka nac lītokpān xmān nacāmaktāya huan lakapūtnu' a'ntīn tū' taka'lhī nīn kalhatin a'ntī nacāmaktaka'lha.

17 Lej nacā'a'cnīni'ni'can huan a'ntīn taka'lhī līmāpa'ksīn nac lītokpān lā' xa'nca tamāpa'ksīni'n. A'chulā' cacā'a'cnīni'ni'ca xlaca'n que ā'chā'tin. Lā' ā'chulā' nacā'a'cnīni'ni'can xlaca'n palh tamāsu'yu ixtachihuīn Dios lā' tamāstū'nca.
18 Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios: "Tū' catimā'kalhnu' ixbozal huan huācax a'xni'ca' lacchi'ntamā' trigo a'ntū lītlahuacan harina. Namakxteka' nahua'". Lā' nā chuntza' tatzo'kni': "Huan tasācua' natlaja ixchi'chini'".

19 Xmān kalhatin ixa'cstu tūla catilī'a'ksa'nīni'lh huan a'ntī māpa'ksīni'n nac lītokpān. Maclacasqui'n kalhatu' o kalhatu'tun a'ntīn taca'tzī ixtalaclē'i' para natalī'a'ksa'nīni'n.
20 Lā' palh chuxatī de xlaca'n tū' makxtekcu'tun ixtalaclē'i', calacaquilhnīca na ixlacapūnca'n ixlīhuākca'n. Lā' chuntza' ā'makapitzīn natajicua'n.
21 Iclīmāmacū'yāni' na ixlacapūnca'n Dios lā' Jesucristo lā' na ixlacapūnca'n ángeles a'ntī Dios cālacsacnī't. Lej iclīmāmacū'yāni' que natlōkentaxtūya' huā'mā' a'ntū ictzo'knī't. Lā' tū' timakxteka que xtunc natlahua kalhatin xmān ixpālacata kalhatin mi'amigo. Ixlīhuākca'n a'cxtimni cata'a'kahuāna'ni'lh.
22 Tū' lacapalh na'a'cpūmā'ca'ya' mimacan ā'kalhatin a'ntī namāxtunquīya' para natā'scuja Dios. Pū'la napāstaca' palh xa'nca natlōkentaxtū ixlītlōt porque hui'x nalīpina' cuenta. Hui'x calīhui'li' natlahua'ya' xmān a'ntūn tzey.

23 Chuhua'j tū'tza' xmān xcān nahua'ya' pero macsti'na'j xavino uva nahua'ya' ixpālacata mimpān porque maklhūhua'

ī'tza'ca'na'.
24 Capāstacti que ixtalaclē'i'ca'n makapitzīn tachi'xcuhuī't
xa'nca cāca'tzīcan a'yuj tintī' cālī'a'ksa'nīni'nī't. Pero
ixtalaclē'i'ca'n ā'makapitzīn tintī' taca'tzī hasta a'xni'ca'
nalacāxtlahuakō'can. 25 Nā chuntza' tatasu'yu ixlītzeyca'n
tachi'xcuhuī't. Lā' a'yuj tū' palaj talītasu'yu ixlītzeyca'n pero
tūla tamātzē'ka pō'ktu.

6

1 Ixlīhuākca'n xatatamāuj tasācua' lej cata'a'cnīni'ni'lh
ixtēcu'ca'n para que nīn tintī' nalīchihuīna'n a'ntūn tū' tzey
ixtacuīni' Dios nīn a'ntū māsu'yuyāuj. 2 Huan xatatamāuj
tasācua' tū' catilakmaka'lh ixtēcu' a'ntī kalhlaka'ī' porque
ixtu'ca'n talalh lītā'timīn ixpālacata a'ntūn takalhlaka'ī'. Más
xa'nca nascuja huan tasācua' porque cāmaktāyamā' a'ntī
cāpāxquī'can lā' a'ntīn takalhlaka'ī' ixtachihuīn Dios. U'tza'
huā'mā' namāsu'yu'ya' lā' stu'tu'lu' nahua'na' chuntza'.

A'ntū nalīko'xamixa

3 Palh kalhatin xtunc namāsu'yu lā' tū' chu lakatin hua'chi
māsu'yulh huan Māpa'ksīni' Jesucristo, lā' palh tū' māsu'yu
que tasqui'nī stālani' Dios, 4 huā'mā' chi'xcu' lej ka'tla'jca'tzī
lā' tuntū' ca'tzī. Xmān lītlajacu'tun ū'tza' ixtachihuīn lā'
cālacapūchihuīna'n. Chuntza' tzucucan lālakca'tzani'can lā'
lālī'a'kchā'ni'can. Lā' tzucucan lālakapalacan lā' puhuan-
can a'ntūn tū' tzey de ā'makapitzīn. 5 Lā' lej talālacatāquī'
porque tū' tzey ixtapāstacna'ca'n lā' tū'tza' talakapasa huan
tū xastu'ncua'. Xlaca'n tapuhuan que más rico natala palh
natastālani' Dios. Cataxtunqui de xlaca'n. 6 Pero a'ntī stālani'
Dios lā' līpāxuhua, ū'tza' līricujlanī'ttza'. 7 A'xni'ca' lacatun-
cuīuj, tuntū' līmiuj nac huā'mā' quilhtamacuj lā' tūla catilē'uj
catūhuā a'xni'ca' nanīyāuj. 8 Palh cāka'lhīyāuj quilīhua'tca'n lā'
quilu'xu'ca'n, con huā'mā' nalīpāxuhuayāuj. 9 A'ntī lej putza
a'nchī nalīricujla, xla' nalīlaktzīncu'tuncan lā' tūla catitlajalh.
Lā' huan lhūhua' catūhuā a'ntū cālacasqui'n natala hua'chi
a'ksu'j a'ntū nachi'pa lā' tū' catipūtaxtulh. A'chulā' natlahua
a'ntū xmān ixtapuhuān hasta que napāxcatlakō' lā' nasputa.
10 Ixlītzucuni' ixlīhuāk a'ntūn tū' tzey, ū'tza' lej ka'lhīcu'tuncan
tumīn. A'makapitzīn tanto talacasqui'lh ixtumīnca'n lā' tatax-
tutāyalh de na ixtej Dios. Lā' chuntza' lej talīpātīni'lh.

Calīmaktāya' a'ntū kalhlaka'ī'ya'

11 Lā' hui'x, como tapa'ksīya' con Dios, catapānu' de ixlīhuāk
huā'mā' a'ntūn tū' tzey. Calīhui'li' lacuan namāstū'ncni'ca'na'.
Castālani' Dios. Caputza a'nchī ā'chulā' nalīkalhlaka'ī'ya'
lā' napāxquī'ni'na'. Catāyani' a'ntū napātle'keni'yāni' lā'
nalakalhu'mana'na'. 12 Catanūni' līmaktāyaya' a'ntū

kalhlaka'ī'yāuj. Camaklhtīni' xasāsti' minquilhtamacuj
a'ntū para pō'ktu porque Dios lacsacni' lā' hui'x hua'nī'ta'
na ixlacapūnca'n tachi'xcuhuī't que kalhlaka'ī'nī'ta'
ixtachihuīn Dios. 13 Icmāpa'ksīyāni' na ixlacapūn Dios a'ntī
cāmā'a'nanīlh ixlīhuāk a'ntū a'nan lā' na ixlacapūn Jesucristo
a'ntī māstū'ncli ixtapuhuān Dios na ixlacapūn Poncio
Pilato. 14 Icmāpa'ksīyāni' que ca'a'kahuāna'ni' xa'nca a'ntū
icmāsu'ni'yāni' hasta a'xni'ca' namimpala quiMāpa'ksīni'ca'n
Jesucristo. Lā' tū' camakxtekti naxtāpalīcan nīn macsti'na'j
a'ntū iclīmāpa'ksīnī'ta'ni'. Tū' catlahua' nīn tuntū' a'ntūn tzē
nalī'a'ksa'nca'na'. 15 A'xni'ca' Dios nahuan, a'xni'ca' namimpala
Jesucristo. Sicua'lanālanī't Dios. Lā' xla' lej māpa'ksīni'n. Xla'
huan Rey a'ntī cāmāpa'ksī ixlīhuākca'n reyes lā' xla' cāmāpa'ksī
ixlīhuākca'n a'ntīn tamāpa'ksīni'n nac cā'quilhtamacuj. 16 Xmān
Dios tū' catisputli. Lā' tanto xkaka a'nlhā hui'lacha' que
nīn tintī' tzē catilaktapajtzūlh. Lā' tintī' laktzī'nī't porque tūla
laktzī'ncan. Ixlīhuākca'n cata'a'cnīni'ni'lh. Lā' cacāmāpa'ksīkō'lh
pō'ktu. Amén.

17 Huan ricosnu' nac huā'mā' quilhtamacuj nacāmāpa'ksīya'
que tū' cataka'tla'jca'tzīlh lā' nīn tū' catalīpāhuanli
ixtumīnca'n a'ntū nasputa. Natalīpāhuan Dios porque xla'
quincāmaxquī'yāni' ixlīhuāk a'ntū maclacasqui'nāuj para
que nalīpāxuhuayāuj. 18 Nacāmāpa'ksīya' huan ricosnu' que
natatlahua a'ntūn tzey. Huan lhūhua' xatzey a'ntū natatlahua
porque talakalhu'man ā'makapītzin, ū'tza' hua'chilh nalīricujla
a'yuj tū' taka'lhī tumīn. Catamaxquī'lh ā'makapitzīn a'ntūn
taka'lhī lā' tū' catatampi'lhīni'lh. 19 Chuntza' nataka'lhī
ixlīricujca'n huan nac quilhtamacuj a'ntū namin lā' nataka'lhī
xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktū.

Ixtalīmāmacū'n Timoteo

20 Timoteo, xa'nca cuenta catlahua' a'ntū līmāmacū'ca'nī'ta'.
Tū' tikaxpa'ta' a'ntī xmān chihuīna'n lā' tuntū' huan. Lā' tū'
cuenta titlahua'ya' a'nchī talālacatāquī' a'ntīn tapuhuan que
más taca'tzī. 21 A'makapitzīn chuntza' tatlahualh lā' ū'tza'
talītaxtutāyalh de na ixtej Dios. Dios casicua'lanālīni'. Amén.

Ixlīkalhtu' Carta a'ntū Macā'ni'ca Timoteo

Pablo tzo'knuni'lh Timoteo

1 Quit Pablo, ixapóstol Jesucristo chu a'nchī ixtapuhuān
Dios. Quimacamilh para na'icmālacstū'nca a'nchī
natalīka'lhī ixquilhtamacujca'n para pō'ktu ixlīhuākca'n
a'ntīn tatapa'ksī con Jesús, chu a'nchī hualh Dios.
2 Timoteo, ictzo'knuni'yāni' hui'x a'ntī hua'chi qui'o'kxa' lā'
icpāxquī'yāni'. Casicua'lanālīni' Dios a'ntī xaTāta' lā' Jesucristo
a'ntī Māpa'ksīni'. Lā' tzē'k catahui'la'.

Līchihuīna'nca ixpālacata Cristo

3 Icmaxquī' pāxcatca'tzī Dios a'ntī ictā'scuja hua'chi tatā'scujli
quinapapna' lā' icu'cxca'tzī que tzey quintapāstacna'.
Lakalīyān a'xni'ca' ictā'chihuīna'mā' Dios, icpāstacāni'
lā' icmaxquī' pāxcatca'tzī Dios por hui'x. 4 A'xni'ca'
icpāstaca a'nchīn ca'lhua' porque quit icmāchokoni', lej
iclaktzī'ncu'tumpalayāni' para que na'iclīpāxuhua. 5 Icpāstaca
a'nchī xa'nca kalhlaka'ī'ya'. Chuntza' chu a'cxtim
takalhlaka'ī'nī't xaka'tla mintzī't Loida lā' mintzī't Eunice.
Lā' quit icca'tzī que nā hui'x xa'nca kalhlaka'ī'ya'.

6 U'tza' iclīhuanipalayāni' tū' tipātza'nkāya' huan milītlōt
a'ntū icmaxquī'nī'ta'ni' a'xni'ca' ica'cpūmā'ca'ni' quimacan.
7 Huan Espíritu Santo a'ntū Dios quincāmaxquī'nī'ta'ni',
ū'tza' quincāmaktāyayāni' para que tū' najicua'nāuj. Lā'
quincāmaxquī'yāni' tahuixcān lā' tapāxquī'n. Lā' xla'
quincāmāsu'ni'yāni' a'nchī tzē nacātlajayāuj quintapuhuānca'n
a'ntūn tū' tzey lā' chuntza' xa'nca naka'lhīyāuj
quintapāstacna'ca'n. 8 Tū' tilīmāxana'na' nalīchihuīna'na'
ixpālacata quiMāpa'ksīni'ca'n Jesús lā' tū' quintilīmāxana'na'
quit a'nchī quinchī'canī't ixpālacata Jesús. Chu a'nchī
Dios namātli'hui'quīyāni', naquintā'pātīya' quit ixpālacata
huan xatzey tachihuīn. 9 Dios quincāmāpūtaxtūni' lā'
quincālacsacni' lā' quincāmaxtunquīni' para que nalayāuj
ixla'. Dios quincālacsacni' lā' tū' por ixpālacata a'ntū
tlahuanī'tauj a'yuj ixpuhuanāuj palh tzey. Xla' quincālacsacni'
porque ū'tza' ixtapuhuān lā' quincālakalhu'mani'.
A'xni'ca' tūna'j ixuī' huā'mā' quilhtamacuj, a'xni'ca' Dios
quincālakalhu'mani' ixpālacata Jesús. 10 Lā' chuhua'j Dios
quincāmāsu'ni'ni' ixtalakalhu'mān porque macamilhtza'
huan Māpūtaxtūnu' Jesucristo. Xla' tlajakō'lh ixlīmāpa'ksīn
huan līnīn. Lā' quincāmāsu'ni'ni' a'nchī nalīka'lhīyāuj xasāsti'

quinquilhtamacujca'n para pō'ktu porque quincāmāsu'ni'ni' huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo.

11 Dios quilacsacui'līlh quilī'apóstol lā' quilī'a'cta'sana' lā' quilīmākalhtō'kē'ni' para que na'iccāmāstū'ncni' huan xatzey tachihuīn a'ntīn tū' israelitas. 12 Lā' como Dios quilac-
sacui'līnī't, ū'tza' iclīpātīmā' a'ntū quimpātle'keni'. Lā' a'yuj quit ictachī'n, pero tū' iclīmāxana'n porque ickalhlaka'ī' Dios lā' iclīpāhuan Dios. Quit ictamacamaxquī'lh Dios lā' icca'tzī que xla' namaktaka'lha a'ntū iclīmāmacū'lh hasta a'xni'ca' nalacāxtlahuakō'.
13 Huā' a'ntūn quit icmāsu'ni'yāni', xa'nca nastālani'ya'. Lā' tū' nataxtutāya'ya' de a'ntū kalhlaka'ī'nī'ta' lā' napāxquī'ni'na' hua'chi Jesucristo quincāmāsu'ni'yāni'.
14 A'ntū līmāmacū'ca'nī'ta', ū'tza' xa'nca nalīmaktaka'lha con ixlīmāpa'ksīn Espíritu Santo a'ntī quincātā'lahuī'lani'.

15 Hui'x ca'tzīya' que ixlīhuākca'n xalanī'n huan nac estado de Asia quintamakxtekli lā' kalhatu' de xlaca'n cāhuanican Figelo lā' Hermógenes. 16 Dios cacālakalhu'malh Onesíforo lā' a'ntī xalanī'n na ixchic porque maklhūhua' quilakmilh nac pūlāchī'n lā' quimāpāxuhuīlh. A'yuj quit tachī'n xa'icuanī't pero xla' tū' quilīmāxana'lh. 17 Xmān chā'lh nac Roma lā' xla' tzuculh quimputza hasta a'xni'ca' quinkaksli. 18 ¡Dios calakalhu'malh a'xni'ca' nalacāxtlahuakō'! Lā' hui'x xa'nca ca'tzīya' a'nchī ixquincāmaktāyayāni' a'xni'ca' ixui'lāna'uj nac Efeso.

2

Huan xatzey ixtropa Jesucristo

1 Lā' hui'x a'ntī hua'chi qui'o'kxa', catli'hui'quinti porque quina'n tapa'ksīyāuj con Jesucristo lā' xla' quincālakalhu'manāni'. 2 Lā' quintachihuīn a'ntū iccāhuanini' na ixlacapūnca'n lhūhua' tachi'xcuhuī't lā' a'ntū hui'x kaxpa'tti, huāk huā'mā' nacālīmāmacū'ya' ā'makapitzīn chi'xcuhuī'n a'ntī lacuan. Chuntza' xlaca'n tzē nā natamāsu'ni' ā'makapitzīn huampala.

3 Hua'chi huan xatzey tropa tū' makjicua'n ixmacni', chuntza' hui'x maclacasqui'na' natāyani'ya' a'ntū napātle'keni'yāni' ixpālacata Jesucristo. 4 A'ntī lītanūnī't ixlītropa tū' naka'lhī xtu'nc ixnegocio porque namāmakchuyī lā' ū'tza' nalī'a'kchā'n ixcomandante. 5 Lā' a'ntī natanū nac lakatin tatu'jnu' tūla catitlajalh huan premio palh tū' na'a'kahuāna'ni' huan a'ntū līmāpa'ksīcanī't. 6 Lā' a'ntī hua'cu'tun tza'ktza', maclacasqui'n pū'la xa'nca nascuja nac cā'tacuxtu. 7 Capāstacti a'ntū icuaniyāni' lā' huan Māpa'ksīni' namaktāyayāni' para que namāchekxīkō'ya'.

8 Pō'ktu capāstacti Jesucristo a'ntī lakahuanchokolh lā' a'ntī
ī'xū'yātā'nat David chu a'nchī huan huan xatzey tachihuīn
a'ntū iclī'a'cta'sana'n. 9 Como iclī'a'cta'sana'n huan xatzey tachi-
huīn ixpālacata Jesucristo, quimāpātīnīcan lā' quilīchī'canī't
līcā'n hua'chi kalhatin maknīni'. Pero ixtachihuīn Dios
tūlalh catimāmakchuyīca; pō'ktu na'a'cta'sana'ncan. 10 Lā'
ū'tza' iclīpātī ixlīhuāk a'ntū quimpātle'keni' porque iccāpāxquī'
ixlīhuākca'n a'ntī Dios cālacsacli. Lā' quit iclacasqui'n que
xlaca'n catalīpūtaxtulh ixpālacata Jesús lā' catatā'latahuī'lh
Jesús a'nlhā pō'ktu lej xkaka.

11 Stu'ncua huā'mā' tachihuīn:
Palh natā'nīyāuj Cristo, nā natā'latahui'layāuj.
12 A'yuj pātīni'nāuj nac huā'mā' quilhtamacuj pero natā'māpa'ksīni'nāuj nac a'kapūn.
Palh kalhtatzē'kāuj a'nchī tapa'ksīyāuj con Cristo, nā xla' naquincākalhtatzē'kāni'.
13 A'yuj quina'n tū' tlōkentaxtūyāuj a'ntū huanīuj, pero xla' tlōkentaxtū ixlīhuāk a'ntū quincāhuanini' porque tūla a'kxokonu'n.

A'ntī xa'nca scuja

14 Huā'mā' a'ntū icuanini' cacāmāpāstaqui tachi'xcuhuī't
lā' na ixlacapūn quinDiosca'n stu'tu'lu' cacāhua'ni' que
catamakxtekli talāsta'la ixpālacata tachihuīn. U'tza' xmān
cāmāmakchuyī ā'makapitzīn a'ntīn takaxmata. Nīn tuntū'
lītasqui'nī. 15 Hui'x catanūni' para que xa'nca nataxtu
milītlōt na ixlacapūn Dios hua'chi xatzey tasācua' a'ntīn tū'
nalīmāxana'n ixtascujūt porque xa'nca māsu'yu'ya' ixlīstu'ncua'
Dios. 16 Cacātaxtunquīni' de xlaca'n a'ntī xmān talīchihuīna'n
a'ntūn tū' tasqui'nī porque ā'chulā' natamāmakchuyī a'ntīn
tastālani' Dios. 17 Lā' chuntza' xlaca'n hua'chi lakatin tzi'tzi'
a'ntūn tū' catitzeyalh pero ā'chulā' namasa. Kalhatu' de
xlaca'n cāhuanican Himeneo lā' Fileto. 18 Xlaca'n tataxtutāyalh
de na ixtej Dios lā' tamāmakchuyīmā'na ā'makapitzīn a'ntīn
takalhlaka'ī' porque tahuan que talakahuanchokolhtza'
huan nīnī'n lā' tū'tza' ā'maktin catitalakahuanchokopā.
19 Lā' a'yuj chuntza' tamāsu'yu, pero Dios hualh que
nalakahuanchokocan lā' tūla xtāpalīcan. Chuntza' tatzo'kni':
“Huan Māpa'ksīni' cālakapasa a'ntīn tatapa'ksī con xla'”.
Lā' tatzo'kni' huampala: “Ixlīhuākca'n a'ntīn tahuan que
tatapa'ksī con huan Māpa'ksīni' Jesús, maclacasqui'n
natataxtunquī de a'ntūn tū' tzey”.

20 Nac lakatin ka'tla' chic tū' xmān lakatin pulātu a'nan.
A'nan de oro lā' a'nan de plata lā' a'nan de pūtlū'n.
A'makapitzīn cāmaclacasqui'ncan xmān a'xni'ca' tlahuacan
cā'tani' lā' huan de pūtlū'n, xla' pō'ktu maclacasqui'ncan.

21 Lā' a'ntī tamakxteka a'ntūn tū' tzey, xlaca'n hua'chi huan
pulātu a'ntū más tzēhuanī't lā' maclacasqui'ncan xmān para
cā'tani'. Huan Māpūtaxtūnu' nacāmāxtunquī xlaca'n para
natala ixla' Dios lā' para natatā'scuja. Chuntza' pō'ktu cāxni'j
natatahui'la para nata'a'cnīni'ni' huan Māpa'ksīni'.
22 Tū' cala't hua'chi huan o'kxa'n a'ntī lej talacasqui'n
a'ntū ko'hua'jua'. Nastālani'ya' a'ntūn tzey. A'chulā'
nakalhlaka'ī'ya' lā' napāxquī'ni'na' hua'chi ā'makapitzīn
a'ntīn tzey ixtapāstacna'ca'n lā' a'ntīn tasqui'ni' Dios que
cacāmaktāyalh. Lā' tzē'k nacātā'latahui'la'ya' xlaca'n. 23 Tū'
nacākalhtīya' a'ntī xmān talacapūchihuīnanīni'ncu'tun.
A'ntīn tatlahua chuntza' natatzucu talālacatāquī'. 24 Lā'
a'ntīn tā'scujmā' huan Māpa'ksīni' tū' nasta'lana'n. Xla'
nacālakalhu'mankō' lā' namāsu'yu xa'nca lā' līlacatzucu. 25 Tū'
nalī'a'kchā'n a'ntī tatā'lāsta'la pero līlacatzucu nacāmāsu'ni' palh
tū' tzey a'ntūn tatlahuamā'na. Chuntza' tzēlasā' natataxtāpalī
ixtapāstacna'ca'n lā' Dios nacāmāca'tzīnī xalīstu'ncua'. 26 Lā'
a'xni'ca' nataxtāpalī ixtapāstacna'ca'n, a'xni'ca' tzē natapūtaxtu
de na ixa'ksu'j ko'ti'ti' a'ntī hua'chilh ixcāchi'panī't lā' chuntza'
ixcāmāpa'ksīmā'.

3

A'ntū nala a'xni'ca' nasputkō' quilhtamacuj

1 Icuaniyāni' que a'xni'ca' pajtzutza' mimā' huan
lakuat a'ntū namāsputūkō' huā'mā' quilhtamacuj, a'xni'ca'
namin huan chi'chini' a'xni'ca napātīni'ncan. 2 Lā'
huan tachi'xcuhuī't tū' catitapāstacli ā'kalhatin. Lā' lej
natatampi'lhīni'n lā' nataka'tla'jca'tzī. Natalakmaka'n
ā'makapitzīn. Lā' ko'hua'jua' natalīchihuīna'n Dios lā' tū'
nata'a'kahuāna'ni' ixtāta'ca'n nīn ixtzī'tca'n. Tū' natahuan
pāxcatca'tzī lā' tū' catitapāstacli Dios. 3 Lā' xlaca'n tū'
catitalakalhu'malh ā'makapitzīn. Lā' tū' catitamāsputūnu'ni'lh
nīn tintī'. Natalīchihuīna'n a'ntūn tū' stu'ncua' ā'kalhatin.
Lā' tūlalh catitatlajalh ixtapuhuānca'n lā' palaj natatlahua
chuxatū a'ntū talacasqui'n. Lā' tū' catitalaktzī'ncu'tulh a'ntūn
tzey. 4 Lej nata'a'kxokonu'n lā' tū' cuenta catitatlahualh
a'ntūn tatlahuamā'na. Tū' catitamakxtekli ā'kalhatin
nacāmaxquī' tapāstacna'. Xmān nataputza ixtapuhuānca'n
xlaca'n lā' tū' ixtapuhuān Dios. 5 Nacālaktzī'ncan hua'chilh
takalhlaka'ī' pero tū' catitaka'lhīlh huan līmāpa'ksīn a'ntū
Dios māstā'.
Cataxtunqui de huan tamā'na tachi'xcuhuī't. 6 A'makapitzīn
de huā' tamā'na tatanū nac chic lā' ta'a'kxoko puscan
a'ntīn tū' cuenta tatlahua. Huā' tamā'na puscan lej taka'lhī
ixtalacle'ī'ca'n lā' tū' xa'nca tapāstacna'n. 7 Chu tlakaj
tasca'tcu'tunkō' pero tūlalh catitasca'tli a'ntū xastu'ncua'

lā' a'nchī natalīpūtaxtu. 8 Lā' hua'chi huan tlahuāna'nī'n Janes
lā' Jambres tatā'lātlahualh Moisés, chuntza' huā' tamā'na
chi'xcuhuī'n tatā'lātlahua a'ntū xastu'ncua'. Ko'hua'jua'
ixtapāstacna'ca'n lā' tū' de veras takalhlaka'ī'. 9 Lā'
xlaca'n tū'tza' catitalhūhua'lh a'ntī nacāstālani' porque
ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't cuenta natatlahua que tū' tzey
ixtapāstacna'ca'n. Chuntza' cāpātle'keni'lh Janes lā' Jambres.

Pablo līmāmacū'lh Timoteo a'ntū ā'xmān

10 Hui'x quimaksca'tti a'ntū namā'su'yu'ya' lā' a'nchī
nalatahui'la'ya'. Lā' ca'tzīya' a'ntū ixuī' quilītlōt lā'
a'ntū ickalhlaka'ī'. Lā' hui'x laktzi' a'nchī līlacatzucu
icmāsu'yulh lā' a'nchī iccāpāxquī'kō' tachi'xcuhuī't lā' a'nchī
ictāyani'nī't a'ntū quintlahuani'ca. 11 Lā' ca'tzīya' a'nchī
quimātakāhuī'canī't lā' quimāpātīnīcanī't. Lā' hui'x ca'tzīya'
ixlīhuāk a'ntū quimpātle'keni'lh nac huan cā'lacchicni' a'nlhā
cāhuanican Antioquía lā' Iconio lā' Listra lā' a'nchī lej palha'
icpātīnī'lh. Pero huan Māpa'ksīni' Dios quimāpūtaxtūkō'lh de
huā'mā'. 12 Ixlīhuākca'n a'ntī tapa'ksīcu'tun con Jesucristo lā'
natastālani', xlaca'n nacāmāpātīnīcan. 13 A'ntī taca'tzanca'tzī
lā' ta'a'kxokonu'ncu'tun, ā'chulā' natatlahua. A'chulā'
nata'a'kxokonu'n lā' xlaca'n nacā'a'kxokocan.
14 Lā' hui'x cuenta natlahua'ya' a'ntū quimaksca'tti lā'
a'ntū ca'tzīya' que stu'ncua' lā' ū'tza' nastālani'ya'. Ca'tzīya'
a'ntī tamāsu'ni'ni' 15 porque desde milīti'na'j māsu'ni'ca'nī'ta'
ixtachihuīn Dios. Lā' ixtachihuīn Dios māsca'tīyāni' a'nchī
līpūtaxtuya' porque līpāhua'na' Jesucristo. 16 Dios cāmāsu'ni'lh
tachi'xcuhuī't lā' chu a'nchī cāmāsu'ni'lh, chuntza' tatzo'kni'
na ixtachihuīn. Lā' ixtachihuīn Dios tzē namāsu'yu lā' tzē
nacālacaquilhnī a'ntīn tū' tzey. Nā ixtachihuīn Dios lej tzey
para nacāmaxquī' tapāstacna' lā' para natasca'ta a'nchī natat-
lahua a'ntū xatzey. 17 Chuntza' huan a'ntīn tā'scuja Dios cāxni'j
natahui'la para natlahua chuxatū a'ntūn tzey.

4

1 Iclīmāmacū'yāni' na ixlacapūn Dios lā' na ixlacapūn
huan Māpa'ksīni' Jesucristo a'ntī namin hua'chi rey
para nacālacāxtlahuakō' a'ntī talakahuancus lā' a'ntī
tanīnī'ttza'. Como Jesús namimpala lā' naka'lhī ixlīmāpa'ksīn
nac a'kapūn, lej iclīmāmacū'yāni' 2 que namāsu'yu'ya'
ixtachihuīn Dios pō'ktu, palh kaxmatcu'tuncan o tū'
kaxmatcu'tuncan. Nacāmāsca'tīya' tachi'xcuhuī't lā'
nacālacaquilhnīya' a'ntīn tū' tzey lā' nacāchihuīna'maxquī'ya'
a'ntīn tzey. Līlacatzucu namāsu'yu'ya'. 3 Namin lakatin
chi'chini' a'xni'ca' tachi'xcuhuī't tū' catitalakatīlh a'ntū
xastu'ncua'. Natamākēstoka lhūhua' mākalhtō'kē'ni'nī'n
a'ntī natamāsu'yu xmān a'ntū xlaca'n natakaxmatcu'tun.

Chuntza' natatlahua por ixtalacasqui'ca'n.
4 Natalītalakspi'ta
a'ntū xastu'ncua' lā' natastālani' a'ntū xmān cuento.
5 Tū'
camakxtekti namāmakchuyīyāni' nīn tuntū'. Lā' natāyani'ya' a'ntū napātīya'. Xa'nca namāsu'yu'ya' ixtachihuīn Dios lā' xa'nca natlōkentaxtūya' milītlōt.

6 Lā' quit, palaj naquimacamāstā'can. Tapajtzūmā'tza' quimpūnīn.
7 Xa'nca iclīmaktāyalh a'ntū ickalhlaka'ī'. Hua'chilh icmā'ksputūlh huan tatu'jnu'. Tū' ictaxtutāyalh de na ixtej Dios.
8 Chuhua'j hui'lacha' huā' quimpremio a'ntū naquimaxquī' huan Māpa'ksīni' a'ntī tzeyā juez. Xla' naquimaxquī' a'xni'ca' nalacāxtlahuakō'. Lā' tū' xmān quit na'icka'lhī quimpremio. Nā nataka'lhī ixlīhuākca'n xlaca'n a'ntī lej tapāxquī' huan Māpa'ksīni' lā' taka'lhīmā'na hasta a'xni'ca' namimpala.

Pablo squi'ni'lh talakalhu'mān huan Timoteo

9 Calīhui'li' palaj naquilakta'na'.
10 Demas quimakxtekli
porque lej pāxquī' a'ntū xala' huā'mā' quilhtamacuj lā' a'lh nac Tesalónica. Crescente a'lh nac Galacia lā' Tito a'lh nac Dalmacia.
11 Xmān Lucas quintā'tachokolh. Naputzaya' Marcos lā' nalīta'na' porque xa'nca naquintā'scuja.
12 Huan Tíquico
icmacā'lh nac Efeso.
13 A'xni'ca' nata'na', calī'ta' huan quijerga
a'ntū māquī'nī'ta'ncha' Carpo xala' nac Troas. Lā' cacālī'ta' huan quilibros. Lā' tū' tipātza'nkāya' huā' quinca'psnatna'.

14 Alejandro a'ntī līscuja līcā'n lej quintlahuani'nī't a'ntūn tū' tzey. Huan Māpa'ksīni' namāpātīnī chu a'nchī quintlahuani'nī't.
15 Lā' hui'x cuenta catlahua' xla' porque lej
tā'lātlahua a'ntū māsu'yuyāuj.

16 A'xni'ca' pū'la quilīminca na ixlacapūnca'n pūchihuīna'nī'n, nīn tintī' quimaktāyalh; ixlīhuākca'n quintamakxtekli. ¡Dios tū' catitlahuani'lh cuenta!
17 Huan Māpa'ksīni' lej quimaktāyalh
lā' quimāhuixcāni'lh para que tzē na'icmālacstū'nca xa'nca a'nchī nalīpūtaxtucan lā' para que tzē natakaxmata ixlīhuākca'n a'ntīn tū' israelitas. Lā' hua'chilh quimāpūtaxtūlh de na ixquilhni' huan león a'nchī quimāpūtaxtūlh ixlīmāpa'ksīnca'n huan pūchihuīna'nī'n.
18 Lā' huan Māpa'ksīni'
naquimāpūtaxtū de ixlīhuāk a'ntūn tū' tzey lā' naquilē'n a'nlhā namāpa'ksīni'n nac a'kapūn. ¡Ca'a'cnīni'ni'ca pō'ktu! Amén.

Saludos lā' ā'xmān līsicua'lanālīn

19 Icmacā'nācha' saludos para Prisca lā' Aquila lā' xalanī'n
na ixchic Onesíforo.
20 Erasto tachokolh nac Corinto
lā' Trófimo icmāchokolh nac Mileto porque ixī'tza'ca'n.
21 Nalīhui'līya' naquilakta'na' a'xni'ca' tūna'j tzucu lonknu'n.
Tamacā'ni'yāchāni' saludos Eubulo lā' Pudente lā' Lino lā' Claudia lā' ixlīhuākca'n ā'makapitzīn huan tā'timīn.

22 Huan Māpa'ksīni' Jesucristo cacātā'a'ni' lā' Dios cacāsicua'lanālīni' milīhuākca'n. Amén.

Huan Carta a'ntū Macā'ni'ca Tito

Pablo tzo'knuni'lh Tito

1 Quit Pablo lā' quit ixtasācua' Dios lā' quit ixapóstol Je-
sucristo. Quilīmānūca quilī'apóstol para na'iccāmāsu'ni' a'ntī
Dios cālacsacli lā' para que na'iccāmāca'tzīnī a'ntū xastu'ncua'.
Huan xastu'ncua', ū'tza' nacāmaktāya para natalatahui'la
hua'chi Dios lacasqui'n. 2 Lā' huan xastu'ncua' cāmāca'tzīnī
a'nchī nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu.
A'xni'ca' tūna'j ixa'nan huā'mā' quilhtamacuj, Dios hualh que
tzē naka'lhīyāuj quinquilhtamacujca'n para pō'ktu. Lā' Dios
tū' maktin a'kxokonu'n. 3 A'xni'ca' chilh huan chi'chini' a'ntū
Dios lhcālh, a'xni'ca' quincāmāsu'ni'ni' a'nchī nalīka'lhīyāuj
quinquilhtamacujca'n para pō'ktu. Lā' ū'tza' quilīmāmacū'lh
para que na'iccāmāca'tzīnī ā'makapitzīn por ixquilhtampān
Dios quiMāpūtaxtūnu'ca'n. 4 Ictzo'knuni'yāni' hui'x, Tito.
Hui'x hua'chi qui'o'kxa' como quit icmākalhlaka'ī'nīni'. Cata-
lakalhu'mani' lā' catasicua'lanālīni' Dios xaTāta' lā' Jesucristo
quiMāpūtaxtūnu'.

Ixlītlōt Tito nac Creta

5 Icmakxtekni' nac Creta para natlahuakō'ya' a'ntū quit
tūlalh ictlahuakō'lh lā' para que nacāxtlahua'ya' a'ntū sputa-
cus. Nac lakatunu' cā'lacchicni' nacāhui'līni'ya' huan ix-
maktaka'lhna'nī'nca'n a'ntīn takalhlaka'ī', lā' capāstacti a'ntū
icuanini'. 6 Huan chi'xcu' a'ntī natanū ixlīmaktaka'lhna' tūla
catitlahualh a'ntū nalē'ksa'ncan. Lā' xmān kalhatin ixpuscāt
caka'lhīlh. Ixcamana' catakalhlaka'ī'lh ixtachihuīn Dios lā'
xa'nca catalatā'kchokolh lā' tū' lacxumpi catalalh. 7 Como
huan maktaka'lhna' tā'scuja Dios hua'chi xapuxcu' a'ntīn
takalhlaka'ī', tū' līmakuan palh a'nan a'ntūn tzē nalē'ksa'ncan.
Huan maktaka'lhna' tū' caka'tla'jca'tzīlh lā' nīn tū' palaj
ca'a'kchā'lh. Tū' caka'chīlh nīn tū' cacātucsli ā'makapitzīn. Tū'
capāstacli xmān a'nchī nalītlaja tumīn. 8 Cacāmānūlh na ixchic
a'ntīn takalhlaka'ī' Dios. Calakatīlh a'ntū xatzey. Nā xa'nca
capāstacna'lh. Tzeyā chi'xcu' calalh lā' catlahualh ixtapuhuān
Dios. Calīhui'līlh que tū' natlahua a'ntūn tū' tzey. 9 Capāstacli
a'ntū māsu'ni'ca ixpālacata a'ntū kalhlaka'ī'yāuj. Chuntza'
tzē nacāmāsu'ni' xastu'ncua' ā'makapitzīn lā' xa'nca nacākalhtī
a'ntī tatā'lāsta'la a'ntū kalhlaka'ī'yāuj.

10 Līlhūhua' a'nan a'ntī tū' ta'a'kahuāna'ni' a'ntū
iccāmāsu'ni'lh lā' ā'chulā' na ixlaclhni'ca'n israelitas a'ntīn
takalhlaka'ī'. Xlaca'n tamāsu'yu a'ntūn tū' stu'ncua' lā' xmān
talīchihuīna'n. 11 Tasqui'nī nacākalhtlapacan porque lej lhūhua'

tamāmakchuyī hasta ixlīhuākca'n xalanī'n nac ā'makapitzīn chic. Xmān tatlajacu'tun tumīn.

12 Kalhatin xala' nac Creta a'ntī hua'chi ixa'cta'sana'ca'n
lā' hualh: "A'ntī xalanī'n nac Creta pō'ktu ta'a'kxokonu'n.
Xlaca'n hua'chi animalhna'. Lej laclhquitītni' xlaca'n lā' lej
tahuā'yan". 13 Lā' stu'ncua' a'nchī hualh. U'tza' līmaclacasqui'n
lej nacāquilhnī'ya' a'ntī takalhlaka'ī' xalanī'n nac Creta.
Cacāhua'ni' que tū' natakalhlaka'ī' a'ntī ta'a'kxokonu'n,
lā' chuntza' natacāxtlahua ixtapāstacna'ca'n. 14 Chuntza'
xa'nca natakalhlaka'ī' xastu'ncua' lā' tū' cuenta natatlahua
a'ntū xmān cuentos de ixnapapna'ca'n israelitas. Lā' tū'
cuenta natatlahua ixlīmāsca'tīnca'n xlaca'n a'ntīn takē'a'ni'
xastu'ncua'.
15 Para a'ntīn takalhlaka'ī', huāk tzey a'yuj tū' tzey chu
a'nchī ixtalanānca'n israelitas. Lā' para a'ntīn tū' takalhlaka'ī',
tuntū' nala tzey porque ko'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n. Tūla
taca'tzī a'nchī natalacsaca a'ntū xatzey. 16 Xlaca'n tahuan
que takalhlaka'ī' Dios pero por ixpālacata a'ntū tatlahua, tū'
tasu'yu chuntza'. Lacxumpi xlaca'n lā' tū' ta'a'kahuāna'n. Tūla
tatlahua nīn tuntū' a'ntūn tzey.

2

Huan līmāsca'tīn a'ntū xastu'ncua'

1 Lā' hui'x, xa'nca cacāmāsu'ni' xastu'ncua' chu a'cxtim
hua'chi māsu'ni'ca'. 2 Cacāhua'ni' huan papatzīnī'n que
līlacatejtin natalatā'kchoko lā' que xa'nca natapāstaca a'ntū
natatlahua. Lacatejtin natalatahui'la lā' xa'nca natakalh-
laka'ī'. Nacāpāxquī' tachi'xcuhuī't lā' natatāyani' a'ntū nat-
apātī. 3 Nā cacāhua'ni' huan to'kotzīnī'n que xa'nca nata-
latā'kchoko. Tū' catitalīchihuīna'lh ā'chā'tin lā' tū' catitaka'chīlh.
Natamāsu'yu a'ntūn tzey. 4 Chuntza' huan puscan a'ntī tūna'j
lacto'kotzīnī'n natamaksca'ta a'nchī natapāxquī' ixkōlu'ca'n lā'
ixcamana'ca'n. 5 Lā' natamaksca'ta a'nchī lacatejtin nata-
latahui'la. Tzeyā puscan natala. Xa'nca natatlahua ixlītlōtca'n
na ixchic. Natalakalhu'mana'n. Nata'a'cnīni'ni' ixkōlu'ca'n.
Palh chuntza' tatlahua, nīn tintī' nalīchihuīna'n ixtachihuīn
Dios.
6 Nacāchihuīna'maxquī'ya' huan o'kxa'n que natasca'ta
a'nchī natalīhui'lī tū' natatlahua a'ntūn tū' tzey. 7 Xa'nca
nalatā'kchokoya' para que chuntza' huan o'kxa'n
natamaksca'tāni'. Xa'nca camāsu'yu' a'ntū stu'ncua' lā' tū'
nakalhkamāna'na'. 8 A'xni'ca' māsu'yupā't, cuenta natlahua'ya'
para que tū' nahua'na' catūhuā a'ntūn tū' līmakuan. Chuntza'
natamāxana'n mintā'ca'tza porque tūlalh catitakaksli nīn
tuntū' a'ntū naquincātalī'a'ksa'nāni'.
9 Hui'xina'n a'ntī xatatamāuj tasācua' cacā'a'kahuāna'ni'tit
lā' cacā'a'cnīni'ni'tit mimpatronca'n. Tū' catikalhtaxtoktītit.

10 Tū' catitē'tit a'ntū ixla' mimpatronca'n pero līlacatejtin ca-
latā'kchokotit lā' tū' catlahua'tit a'ntūn tū' tzey. Chuntza'
ā'makapitzīn talaktzī'n que tzey a'ntū māsu'yucan ixpālacata
Dios a'ntī quiMāpūtaxtūnu'ca'n.

11 Tasu'yutza' ixtalakalhu'mān Dios porque macamilh
Jesucristo para naquincāmāpūtaxtūyāni' quina'n lā'
ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't. 12 Lā' huā'mā' Jesucristo
quincāmāsu'ni'yāni' a'nchī namakxtekāuj ixlīhuāk a'ntū Dios
tū' lakatī lā' ixlīhuāk a'ntūn tū' tzey hua'chi talacasqui'n
xalanī'n nac quilhtamacuj. Nā Jesucristo quincāmāsu'ni'yāni'
a'nchī līlacatejtin natahui'layāuj lā' a'nchī xa'nca napāstacāuj
lā' a'nchī natlōkentaxtūyāuj ixtapuhuān Dios nac huā'mā'
quilhtamacuj. 13 Chuntza' tasqui'nī nalatā'kchokoyāuj līhuan
ka'lhīmā'nauj quiMāpūtaxtūnu'ca'n Jesucristo. A'xni'ca'
namin ixlacchi'chini' Jesucristo, a'xni'ca' namimpala, lej
tzēhuanī't nala lā' natasu'yu ī'xkakana' Dios. 14 Huā'mā'
Jesucristo, ū'tza' a'ntī ixa'cstu tamacamāstā'lh para nanī lā'
chuntza' naquincālīmāpūtaxtūyāni'. Chuntza' nalayāuj xatzey
na ixlacapūn Dios lā' natapa'ksīyāuj con Dios. Chuntza'
naputzayāuj a'nchī nalīmāpāxuhuīyāuj Dios.

15 Huāk huā'mā', Tito, hui'x nacāmāstū'ncni'ya' lā'
nacāmāsu'ni'ya' xalanī'n nac Creta. Como hui'x hua'chi
xapuxcu', nacāmaktāya'ya' a'ntīn takalhlaka'ī' lā' nā
nacāquilhnīya' a'ntīn tū' tatlōkentaxtū. Tū' namakxteka'
nalakmaka'ncan mintachihuīn.

3

Ixlītlōtca'n a'ntīn takalhlaka'ī'

1 Xlaca'n a'ntīn takalhlaka'ī', cacāmā'pāstaqui' a'nchī macla-
casqui'n nata'a'cnīni'ni' huan gobierno lā' ā'makapitzīn a'ntīn
tamāpa'ksīni'n. Nata'a'kahuāna'ni' lā' natalīhui'lī nacāmaktāya
a'xni'ca' tatlahuamā'na a'ntūn tzey. 2 Cacāhua'ni' que tū'
nata'a'ksa'n ā'chā'tin. Lā' tū' natalāsta'la. Natalakalhu'man lā'
nacā'a'cnīni'ni' ixlīhuāk tachi'xcuhuī't a'yuj tū' takalhlaka'ī'.

3 Napāstacāuj a'nchī quina'n pū'la ixuanī'tauj. Tū'
xa'nca ixpāstacna'nāuj lā' lacxumpi quina'n ixuanī'tauj.
Lā' ixquincāta'a'kxokoyāni'. Xmān ixtlahuacu'tunāuj a'ntū
quimacnica'n ī'squi'n. Ixtlahuatēlhayāuj a'ntūn tū' tzey lā'
ixlakca'tzanāuj. Tū' ixlaktzīncu'tunāuj nīn tintī'. Lā' nīn tintī'
ixquincātalaktzī'ncu'tunāni'. 4 Dios māsu'yulh ixtalakalhu'mān
lā' ixtapāxquī'n para ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't a'xni'ca'
macamilh Jesucristo 5 para naquincāmāpūtaxtūyāni'.
A'yuj ixtlahuayāuj a'ntūn tzey, pero tū' por ū'tza' Dios
naquincālīmāpūtaxtūyāni'. Xla' quincāmāpūtaxtūyāni'
porque lej quincāpāxquī'yāni' lā' lej quincālakalhu'manāni'.
Hua'chilh lakche'kē'lh quintapāstacna'ca'n como huan Espíritu

Santo quincāmaxquī'yāni' xasāsti' tapāstacna'. Lā' chuntza'
hua'chilh sāsti'tzucunī'tauj lā' xasāsti' quinquilhtamacujca'n.
6 Dios tū' lakpuhuan a'xni'ca' quincāmaxquī'ni' huan
Espíritu Santo ixpālacata a'ntūn tlahualh quiMāpūtaxtūnu'
Jesucristo. 7 Dios quincālakalhu'manāni' lā' quincāmāpānūni'ni'
quintalaclē'i'ca'n. Lā' chuntza' tzē naquincāmaxquī'yāni'
quiherenciaca'n a'ntū quinquilhtamacujca'n para pō'ktu.

8 Stu'ncua' a'ntū icuaniyāni'. Lā' iclacasqui'n que stu'tu'lu'
nacāhuani'ya' xlaca'n a'ntīn takalhlaka'ī'nī't Dios para que
natatanūni' natatlahua a'ntūn tzey. A'ntū icuaniyāni' lej tzey
lā' nacāmaktāya ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't. 9 Cacātapānū'ni'
xlaca'n a'ntī xmān talālīkalhasqui'nī ixpālacata a'ntū tuntū'
ixtapalh lā' tichū quinapapna'ca'n. Nā cacātapānū'ni' a'ntīn
talāsta'la lā' talīkalhachihuīna'n a'ntū huanicu'tun huan ixley
Moisés. Huā'mā' tū' līmaktāyayāni' nīn tuntū'. Tuntū' ixtapalh.
10 Maktu' calacaquilhnīyāni' kalhatin chi'xcu' a'ntī
cāmā'a'kapitzī xlaca'n a'ntīn takalhlaka'ī' Dios. Lā' palh tū'
cuenta tlahua a'nchī lacaquilhnīca, catlakaxtu 11 porque
ca'tzīya' que ixlakta tū' tzeyā chi'xcu' xla'. A'yuj ca'tzī que
laclē'n pero ā'chulā' tlahua a'ntūn tū' tzey.

A'ntū xmān ixla' Tito

12 A'xni'ca' na'icmacā'ni'yāchāni' Artemas o Tíquico,
nalīhui'līya' naquilakta'na' nac Nicópolis porque a'ntza'
na'ictachoko līhuan lej lonknu'n. 13 Cacāmaktāya' huan Zenas
a'ntī abogado lā' Apolos para que nataka'lhī ixlīhuāk a'ntū
tamaclacasqui'n para natatē ixtejca'n. 14 Ixlīhuākca'n a'ntīn
takalhlaka'ī' Dios catasca'tli a'nchī natatlahua a'ntūn tzey
lā' a'nchī natamaktāya ā'makapitzīn a'ntīn takalhlaka'ī' lā'
tamaclacasqui'n catūhuā. Chuntza' tū' laclhquitit natala.

Saludos lā' līsicua'lanālīn ā'xmān

15 Ixlīhuākca'n a'ntīn tahui'lāna' huā'tzā' tamacā'ni'yāni'
saludos. Nacāsaludarlīya' ixlīhuākca'n qui'amigosnu'ca'n
a'ntī quincāpāxquī'yāni' como kalhlaka'ī'yāuj Dios. Lā' Dios
cacāsicua'lanālīni' milīhuākca'n. Amén.

Huan Carta a'ntū Macā'ni'ca Filemón

Pablo tzo'knuni'lh Filemón

1 Quit Pablo a'ntīn tachī'n por ixpālacata Jesucristo. Lā' nā
huī' huā'tzā' quintā'tinca'n Timoteo. Ictzo'knuni'mā'ni' hui'x,
Filemón, a'ntī quilātā'scujāuj lā' iccāpāxquī'yāni'. 2 Icmacā'nāuj
saludos quit lā' Timoteo. Iccāmacā'ni'yāuj saludos para
ixlīhuākca'n huan ā'makapitzīn a'ntīn takalhlaka'ī' Jesucristo
lā' tatakēstoka na minchic. Lā' nā iccāmacā'ni'yāuj salu-
dos huan quintā'tinca'n Apia lā' huan Arquipo a'ntī hua'chi
quintā'tropaca'n por Jesucristo. 3 QuinTāta'ca'n Dios lā'
quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo cacātasicua'lanālīni' hui'xina'n lā'
cacātamātza'ta'tī'ni'ni' mi'a'clhcunucca'n.

A'nchī ixpāxquī'nin lā' ixkalhlaka'ī' Filemón

4 Pō'ktu icmaxquī' pāxcatca'tzī Dios a'xni'ca' ickalhtō'ka' lā'
iclīchihuīna'n por mimpālacata. 5 Icmaxquī' pāxcatca'tzī como
quimāca'tzīnīcatza' que xa'nca kalhlaka'ī'ya' Jesús lā' pāxquī'ya'
xla' lā' nā cāpāxquī'ya' huan ā'makapitzīn a'ntīn tatapa'ksī
con Dios. 6 Lā' como hui'x cāhuani'nī'ta' lā' cāmāsu'ni'nī'ta'
ā'makapitzīn a'ntū hui'x kalhlaka'ī'ya', icsqui'ni' Dios que ū'tza'
nacāmāmāchekxīnī xlaca'n ixlīhuāk a'ntū lej tzey lā' a'ntū
quila'ca'n ixpālacata Cristo. 7 Quintā'tin, lej iclīpāxuhua lā'
lej iclītako'xamāka'tlī' ixpālacata mintapāxquī'n porque hui'x
cāmāhuixcānīnī'ta' xlaca'n a'ntīn takalhlaka'ī'.

Pablo squi'nli talakalhu'mān por ixpālacata Onésimo

8 Quit tū' ictimāpa'ksīni' a'yuj tzē na'icmāpa'ksīyāni' nat-
lahua'ya' a'ntū tasqui'nī, como Cristo quilīhui'līlh quilī'apóstol.
9 Mejor na'icsqui'ni'yāni' ixpālacata mintapāxquī'n. Quit
Pablo a'ntī icsqui'ni'yāni' lā' quit papatzīntza'. Lā' chuhua'j
tachī'n quit ixpālacata Jesucristo. 10 Icsqui'ni'yāni' ixpālacata
Onésimo a'ntī icmākalhlaka'ī'nīlh līhuan tachī'n quit. Chuntza'
lītaxtuyācha' hua'chi qui'o'kxa'.

11 Xapū'la Onésimo tū' xa'nca maktāyani' pero chuhua'j
xa'nca quimaktāya lā' nā tzē xa'nca namaktāyayāni'. 12 Xla'
icmāspi'tchokoni'yāni' lā' hua'chilh xa'icmacamini'n lakatin
parte de quimacni'. Hui'x camā'nu' na minchic. 13 Quit
xa'icmāchokocu'tun huā'tzā' lā' ixquimaktāyalh. Ixlalh milak-
tapalh līhuan tachī'n quit ixpālacata huan xatzey tachihuīn.
14 Pero como hui'x tū' ixca'tzīya' lā' tū' ixquimaxquī'nī'ta'
talacasqui', iclīhui'līlh tuntū' na'ictlahua. Tū' xa'iclacasqui'n
naquisātlahuani'ya' talakalhu'mān. 15 Onésimo tamakatīnī't de
hui'x a'yuj tū' makān lā' chuhua'j nataspi'tchoko para pō'ktu.
Chō'la chuntza' xalītzey nalītaxtuyācha' 16 porque chuhua'j xla'

tū' xmān xatatamāuj mintasācua'. Nā lanī't mintā'tin a'ntī
pāxquī'canī't. Quit lej icpāxquī' lā' maclacasqui'n que hui'x
ā'chulā' napāxquī'ya' como xla' mintasācua' lā' nā chuhua'j
lanī't mintā'tin ixpālacata kalhlaka'ī'nī't Jesús.
17 Chuntza' palh hui'x puhua'na' que lātā'scujmā'nāuj,
camā'nu' na minchic huan Onésimo hua'chilh quit
ixquimā'nu'. 18 Palh tlahuani'nī'ta'ni' catūhuā a'ntūn tū'
tzey o palh laclē'ni'yāni' catūhuā, naquimātā'jī'ya' quit.
19 Quit, Pablo, ictzo'knuni'yāni' huā'mā': Na'icmāpalakō'yāni',
a'yuj tzē na'icmāpāstaquīyāni' a'ntū quilaclīpini'ya'. Lā'
ū'tza' huā'mā': Quit icmākalhlaka'ī'nīnī'ta'ni' ixpālacata
Jesús. 20 Lā' chuhua'j, quintā'tin, caquintlahua'ni' huā'mā'
talakalhu'mān como quina'n kalhlaka'ī'yāuj huan Māpa'ksīni'.
Naquimakapāxua'ya' a'nchī namānū'ya' na minchic huan
Onésimo ixpālacata Jesucristo.
21 Ictzo'knuni'mā'ni' como iclakapasāni' a'nchī hua'nī'ta'
lā' icca'tzī que natlōkentaxtūya' a'ntū icsqui'ni'mā'ni' lā'
ā'chulā' natlahua'ya'. 22 Lā' nā icsqui'ni'yāni' naquincāxui'lī'ya'
a'nlhā' na'ictahui'la. Icka'lhīmā' que Dios nakaxmata a'ntū
hui'xina'n squi'ni'pā'na'ntit a'xni'ca' kalhtō'ka'yā'tit. Lā'
chuntza' naquimakxteka na'ica'nācha'.

Cāmacā'ni'ca saludos lā' squi'ni'ca Dios cacāsicua'lanālīlh

23 Epafras a'ntī quintā'tachī'n ixpālacata Jesucristo
macā'ni'yāni' saludos. 24 Nā tamacā'ni'yāni' saludos Marcos
lā' Aristarco lā' Demas lā' Lucas a'ntīn quintatā'scuja.
25 QuiMāpa'ksīni' Jesucristo cacāsicua'lanālīni'. Amén.

Huan Carta a'ntū Cāmacā'ni'ca huan Hebreos

Dios quincālakmacaminī'ta'ni' ixO'kxa'

1 Makāntza' Dios lej tāpālhūhua' cāmāca'tzīnīlh ixa'ctasana'nī'n lā' cāmāchihuīnīlh ixtachihuīn. Lā' xlaca'n maklhūhua' tatā'chihuīna'lh a'ntī quinapapana'ca'n.
2 Lā' chuhua'j huā' tamā'na quilhtamacuj a'ntū ā'xmān, Dios quincālakmacaminī'ta'ni' ixO'kxa'. Lā' ixO'kxa' quincāmācā'tzīnīnī'ta'ni' a'ntū Dios lacasqui'n que naca'tzīyāuj. Dios tlahuanī't ixO'kxa' ixtēcu' xla' ixlīhuāk a'ntū a'nan. IxO'kxa' Dios cāxui'līlh huan quilhtamacuj lā' a'ntū a'nan nac a'kapūn. Cāxui'līlh huā'mā' por ixquilhtampān Dios.
3 IxO'kxa' Dios, xla' a'cxtim con Dios, como lej ka'tla'. Xla' ū'tza' māpa'ksīkō' a'ntū a'nan nac cā'quilhtamacuj lā' a'ntū tahui'lāna' tālhmā'n nac a'kapūn, como xla' lej ka'lhī līmāpa'ksīn. Lā' māni' ū'tza' cāxapakō'lh quintalaclē'i'ca'n. Lā' xla' tahuī'lh na ixpāxtūcāna'j Dios. Lā' a'ntza' tamāpa'ksīni'n.

IxO'kxa' Dios lej ka'lhī līmāpa'ksīn

4 IxO'kxa' maxquī'ca lej ka'tla' līmāpa'ksīn. Lā' tū' chuntza' huan ángeles taka'lhī līmāpa'ksīn. Dios maxquī'lh ixlītlōt a'ntū más xaka'tla'. Lā' tū' chuntza' huan ángeles cāmaxquī'ca ixlītlōtca'n.
5 Lā' Dios tū' maktin cāhuaninī't nīn kalhatin ixángeles, a'nchī huanilh ixO'kxa':
Hui'x qui'O'kxa'.
Chuhua'j tasu'yu que quit minTāta'.
Lā' nā Dios tū' maktin cāhuaninī't kalhatin de ixángeles:
Quit minTāta' para pō'ktu.
Lā' hui'x qui'O'kxa' para pō'ktu.
6 Lā' a'xni'ca' namacamin nac quilhtamacuj ixO'kxa' a'ntī ixlacsacnī't Dios hualh:
U'tza' catamācā'tanīlh ixlīhuākca'n ixángeles Dios.
7 Lā' Dios chihuīna'lh ixpālacataca'n huan ángeles lā' hualh:
Huan ángeles ixlacscujnī'n Dios.
Ta'a'n a'nlhā Dios cāmacā'n.
Lej līlacapalh ta'a'n hua'chi ū'ni' lā' hua'chi huan makli'pni'nī'n.
8 Lā' nā Dios chihuīna'lh ixpālacata ixO'kxa', lā' hualh:
Hui'x Dios lā' hui'x namāpa'ksīni'na' para pō'ktu.
Lej tzey a'nchī hui'x māpa'ksīni'na'.
9 Hui'x lakatīya' a'ntū xatzey.
Lā' tū' laktzī'ncu'tuna' a'ntū ko'hua'jua'.
Lā' ū'tza' līlacsacnī'ta'ni' minDios.
Lā' lej māpāxuhuīni' como lej maxquī'ni' lhūhua' līmāpa'ksīn.
Lā' huan ā'makapitzīn tū' chuntza' cāmaxquī'ca.

10 Lā' nā Dios huampā:
Hui'x, Māpa'ksīni', tla'hua' ixlīhuāk quilhtamacuj xapū'la.
Lā' hui'x tla'hua' ixlīhuāk a'ntūn tatasu'yunu'n nac a'kapūn.
11 Lā' huāk huā'mā' natalaksputa.
Lā' hui'x tū' chuntza'.
Hui'x natahui'la'ya' para pō'ktu.
Huāk huā'mā' xakōlūhua' natala hua'chi xamasni' lu'xu'.
12 Tū'tza' caticāmaclacasqui'nca, como hui'x huāk xasāsti' nacātlahua'ya'.
Chuntza' hua'chi kalhatin a'xni'ca' tamakxtu xakōlūhua' ixlu'xu' lā' lhakā' xasāsti'.
Lā' hui'x, tū' maktin catitaxtāpali' lā' natahui'la'ya' para pō'ktu.
13 Lā' Dios tū' maktin cāhuaninī't nīn kalhatin ixángeles chuntza' hua'chi huanilh ixO'kxa':
Catahui'la' nā quimpāxtūcāna'j hasta que quit na'iccātlaja mintā'ca'tzanī'n.
14 Huan ángeles xalakahuan a'yuj tūla laktzī'ncan. Lā' xlaca'n tascuja chu a'nchī Dios cāmāpa'ksī. Dios cālakmacamin para natamaktāya a'ntī cāmāpūtaxtūca lā' taka'lhīmā'na a'ntū Dios nacāmaxquī' a'ntū lej tzey.

2

Tasqui'nī na'a'kahuāna'ni'yāuj a'ntū Dios huan

1 Jesús xla' lej ka'tla'. Lā' ū'tza' xa'nca nalīpāstacāuj huan
xatzey tachihuīn a'ntū quincātamāca'tzīnīnī'ta'ni'. Lā' chuntza'
tū' catitaxtutāyauj na ixtej Dios. 2 A'ntū Dios cāmāhuanīlh
huan ángeles, ū'tza' lej xastu'ncua'. Lā' ixlīhuākca'n a'ntīn
tū' ta'a'kahuāna'ni'lh, xlaca'n cāmāpātīnīca. 3 Lā' nā chuntza'
quina'n naquincātamāpātīnīyāni' palh tū' namakxtekāuj que
Dios naquincāmāpūtaxtūyāni'. QuiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo,
ū'tza' a'ntī xapū'la chihuīna'lh a'nchī nalīpūtaxtucan. Lā' a'ntīn
takaxmatli xlaca'n quincātamāca'tzīnīni' lā' quincātahuanini'
que ū'tza' stu'ncua'. 4 Lā' nā chuntza' Dios mālacsu'yulh que
stu'ncua' a'ntū cāhuanica, como cāmacamaxquī'lh līmapa'ksīn
para natatlahua tāpālhūhua' lej xalaka'tla' lē'cnīn. Lā' nā
cāmaxquī'ca ixlīmāpa'ksīn Espíritu Santo chā'tunu' chu a'nchī
Dios ixlacasqui'n que natlahua chā'tunu'.

Jesucristo pu'nli hua'chi kalhatin chi'xcu' para namāpūtaxtūnu'n

5 Lā' huan ángeles, tū' xlaca'n a'ntī Dios nacālīmāmacū'
huan quilhtamacuj a'ntū līchihuīna'nāuj, lā' a'ntū xasāsti'
nala. 6 Tū' ángeles caticālīmāmacū'lh huan quilhtamacuj.
Nacālīmāmacū'can tachi'xcuhuī't. Tatzo'kni' na ixtachihuīn
Dios a'nlhā huancan:

Lā' hui'x Dios cāpāstaca' de huan tachi'xcuhuī't a'yuj tū' lej ixtapalhca'n.
Lā' cātlahuani'ya' xlaca'n a'ntū lej tzey.
7 Hui'x cālīmāka'tli' huan tachi'xcuhuī't a'yuj tū' hua'chi huan ángeles.
Lā' cātla'hua' que cacā'a'cnīni'ni'ca.
8 Lā' huan tachi'xcuhuī't tamāpa'ksīni'nkō' por minquilhtampān.
Lā' a'xni'ca' huancan que tamāpa'ksīni'nkō', chuntza'
huanicu'tun que huan tachi'xcuhuī't tamāpa'ksīkō' ixlīhuāk,
a'yuj tūna'j tatasu'yu palh tamāpa'ksīni'nkō'. 9 Cristo ū'tza' a'ntī
māpa'ksīni'n. Ca'tzīyāuj a'nchī pātīni'lh Jesús. Ti'na'jalh más
que huan ángeles, a'yuj tū' lej makān. Chuntza' lalh como
Dios lacasqui'lh que xla' nanī para ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't
como Dios lej lakalhu'mana'n. Lā' como Jesús nīlh, ū'tza' lej
lī'a'cnīni'ni'can.
10 Dios tlahuakō'nī't. Xla' cāmā'a'nanīkō'lh ixlīhuāk a'ntū
a'nan, chu a'nchī ixtapuhuān. Lā' chuntza' līmakuan que
Dios macamilh ixO'kxa' nac quilhtamacuj para nanī,
como Dios ixlacasqui'n que lhūhua' natala ixcamana' lā'
nata'a'n nac a'kapūn. Lā' como Jesucristo pātīni'lh por
quimpālacataca'n, chuntza' tzē naquincāmāpūtaxtūyāni'.
11 A'ntī Jesús cāxapani'nī't ixtalaclē'i'ca'n, huāk ixcamana'
Dios. Lā' como ixcamana' Dios, chu kalhatin a'ntī ixTāta'ca'n
hua'chi Jesucristo. Lā' ū'tza' tū' līmāxana'n Jesucristo a'xni'ca'
huan que xlaca'n ixtā'timīn. 12 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios
a'nchī Jesús huanilh Dios:
Quit na'iccālītā'chihuīna'n de hui'x huan quintā'timīn.
Lā' a'nlhā xlaca'n tatakēxtimī na'icmāka'tlī'yāni'.
13 Lā' nā Jesús hualh:
Quit na'iclīpāhuan Dios.
Lā' nā huampā:
A' icuī' quit con ixcamana' Dios a'ntī Dios quilīmāmacū'lh.
14 Lā' huā' tamā'na camana' taka'lhī ixquinītca'n lā'
ixka'lhni'ca'n. Lā' nā chuntza' Cristo lalh chu a'cxtim, como
ixka'lhī ixquinīt lā' ixka'lhni'. Lā' pu'nli hua'chi kalhatin
chi'xcu' como xla' nīcu'tulh como chuntza' tzē natlaja huan
ko'ti'ti' a'ntī por ixpālacata līnīcan. 15 Lā' chuntza' Cristo
tzē cālīmaktāyalh xlaca'n a'ntī pō'ktu ixtajicua'n natanī. Lā'
xla' tzē cāmaklhtīlh huan ixtajicuā'tca'n. 16 Lā' tū' ángeles
a'ntī cāmaktāyalh Cristo. Xla' cāmaktāyalh huan tachi'xcuhuī't
a'ntīn takalhlaka'ī' hua'chi Abraham. 17 Ixtasqui'nī que Cristo
ixlalh a'cxtim con ixtachi'xcuhuī't Dios a'ntī hua'chi māni'
ixtā'timīn Cristo. Lā' chuntza' xla' lej quincālakalhu'manāni'.
Lā' nā chuntza' tzē nala xapuxcu' ixlīsacerdote na ixlacapūn
Dios. Lā' māni' ū'tza' talacnūni'lh hua'chi lē'ksajna'. Lā'

chuntza' tzē quincātamāpānūni'yāni' quintalaclē'i'ca'n.
18 Lā' chuhua'j como Jesucristo māni' xla' pātīni'lh, xla' tzē
nacāmaktāya xlaca'n a'ntīn tapātīni'mā'na lā' a'ntī huan ko'ti'ti'
cāmātonkopūcu'tun.

3

Jesucristo lej a'cnīni'ni'can

1 Lā' hui'xina'n, tā'timīn, Dios cālacsacnī'ta'ni' lā' ū'tza' līla'tit
hui'xina'n ixtachi'xcuhuī't Dios. Lā' chuhua'j capāstactit Je-
sucristo. Dios macamilh huan Jesucristo. Lā' mānūlh xa-
puxcu' ixlīsacerdote na ixlacapūn Dios. Lā' Jesucristo chuntza'
tzē nacāmaktāya xlaca'n a'ntīn takalhlaka'ī'. 2 Lā' Jesucristo
tlōkentaxtūkō'lh huā'mā' a'ntū Dios ixlīmāmacū'nī't. Lā' nā
chuntza' Moisés tlōkentaxtūkō'lh nā xla' ixlīhuāk a'ntū Dios
ixlīmāmacū'nī't por ixpālacataca'n ixtachi'xcuhuī't Dios. 3 Lā'
minī'ni' lej ca'a'cnīni'ni'ca Jesucristo; lā' Moisés tū' chuntza'
ca'a'cnīni'ni'ca. Lā' nā chuntza' a'ntī māpa'ksī nac lakatin
chic, xla' a'cnīni'ni'can. Lā' huan ā'makapitzīn nac chic
tū' lej cā'a'cnīni'ni'can. 4 Huan chi'xcuhuīn tzēn tatlahua
chic. Lā' Dios, xla' tlahuakō'nī't ixlīhuāk a'ntū a'nan. 5 Lā'
Moisés xa'nca tlahualh a'ntū ixlīmāmacū'canī't por ixpālacata
ixtachi'xcuhuī't Dios. Lā' xla' ī'scuja na ixlaclhni'ca'n ix-
tachi'xcuhuī't Dios. Lā' xla' ixcāhuani huan tachi'xcuhuī't
a'ntū napātle'ke. 6 Lā' Cristo, xla' ixO'kxa' Dios. Lā' xla' huāk
tzey a'ntūn tlahua. Lā' ū'tza' līmāmacū'canī't ixlīhuākca'n a'ntī
ixtachi'xcuhuī't Dios. Lā' nā quina'n ixtachi'xcuhuī't Dios,
palh quina'n chu ū'tza' nalīpāhuanāuj līhuan lahui'lāna'uj, lā'
palh līpāxuhuayāuj a'ntū Dios naquincāmaxquī'yāni'.

Ixtachi'xcuhuī't Dios natalīpāxuhua a'ntū Dios tlahuakō'lh

7 Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nchī hualh huan
Espíritu Santo:

Chuhua'j palh hui'xina'n kaxpa'tā'tit a'nchī Dios huan, tū'
lacxumpi cala'tit.

8 Tū' lacxumpi cala'tit hua'chi a'ntīn tatā'lāsta'lalh Dios
makāntza' a'nlhā nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't.

Dios lej cāpātīni'lh xlaca'n.

Lā' Dios hualh: 9 "Minapapana'ca'n hua'chilh xlaca'n ix-
taca'tzīcu'tun hasta lhānchula' xa'iccāpātīni'lh xlaca'n".

Lā' xlaca'n lej lacxumpi ixtahuanī't, lā' a'yuj talaktzī'lh xlaca'n
huan lē'cnīn a'ntū xa'ictlahua quit por tu'pu'xam cā'ta.

10 Lā' ū'tza' iclī'a'kchā'lh con xlaca'n lā' icualh: "Xlaca'n tū'
maktin xa'nca tapāstacna'n. Lā' tū' tamāchekxī xlaca'n
a'ntū iclacasqui'n quit".

11 Lā' ū'tza' iclī'a'kchā'lh con xlaca'n lā' ū'tza' iclīhualh que
stu'ncua' xlaca'n tū' catitachā'lh huan nac ti'ya't a'nlhā
najaxcan con quit.

12 Lā' chuhua'j, tā'timīn, xa'nca calatā'kchokotit. Lā' tū'
caxumpīni'ni'tit Dios nīn kalhatin de hui'xina'n. Tū' tzey palh
tū' kalhlaka'ī'yā'tit Dios. Lā' por ixpālacata huā'mā' tzē natax-
tunquīyā'tit con Dios xalakahuan. 13 Xatzey cālāmaktāya'tit
macaxtim chuhua'j pō'ktu līhuān lahui'lāna'ntit nac huā'mā'
quilhtamacuj. Lā' chuntza' nīn kalhatin napuhuan palh tzē
natlahua a'ntun tū' tzey. Palh chuntza' napuhuan kalhatin,
māni' ū'tza' ta'a'kxokomā', lā' ā'chulā' tū' a'kahuāna'ni'cu'tun
Dios. 14 Palh quina'n tū' namakxtekāuj nalīpāhuanāuj Cristo
a'cxtim hua'chi xapū'la ixlīpāhuanāuj, chuntza' nā quila'ca'n
nala huāk a'ntū ixla' Cristo.
15 Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

Palh hui'xina'n kaxpa'tā'tit ixtachihuīn Dios,
ca'a'kahuāna'ni'tit.
Lā' tū' caxumpīni'ntit hua'chi xlaca'n xalanī'n makāntza' a'ntīn
tū' ixta'a'kahuāna'ni'cu'tun Dios huan nac cā'lhpi'mpi'li'
ti'ya't.

16 ¿Chā ca'tzīyā'tit hui'xina'n tichū takaxmatli ixtachihuīn
Dios lā' tū' ta'a'kahuāna'ni'lh? Xlaca'n ū'tunu'n a'ntī cāmāxtulh
Moisés de nac Egipto. 17 ¿Chā ca'tzīyā'tit hui'xina'n a'ntī
ixtamakā'kchā'nī't Dios? Dios lej ixa'kchā'nī't con xlaca'n a'ntī
ixtatlahua talaclē'i' tu'pu'xam cā'ta, lā' ū'tza' talīnīlh xlaca'n
huan nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't. 18 ¿Chā ca'tzīyā'tit hui'xina'n
a'ntī cālīchihuīna'lh Dios a'xni'ca' hualh que tū' catitachā'lh nac
ti'ya't a'nlhā najaxcan con Dios? Dios cālīchihuīna'lh xlaca'n
a'ntīn taxumpīni'ni'lh Dios. 19 Lā' chuntza' tzē līmāchekxīcan
que xlaca'n tūlalh tachā'lh huan nac ti'ya't, como xlaca'n tū'
takalhlaka'ī'lh que stu'ncua' a'ntū cāhuanilh Dios.

4

1 Lā' quina'n, Dios quincāhuaninī'ta'ni' que tzē nachā'nāuj
a'nlhā xla' hui'lacha' lā' a'ntza' najaxāuj quina'n con Dios.
Lā' lej tasqui'nī napāstacāuj a'nchī nalīlatā'kchokoyāuj,
como lej lījicua' palh tū' cachā'lh kalhatin de hui'xina'n.
2 Quina'n kaxmatnī'ta'uj huan xatzey tachihuīn ixpālacata
a'nchī līpūtaxtucan. Lā' nā xlaca'n takaxmatli huā'mā'
tachihuīn. Lā' xlaca'n xmān chu tlakaj takaxmatli como
tū' takalhlaka'ī'lh palh stu'ncua' huā'mā' tachihuīn. 3 Lā'
quina'n, como kalhlaka'ī'yāuj, nachā'nāuj a'nlhā hui'lacha'
Dios lā' najaxāuj con Dios. Lā' Dios cālīchihuīna'lh xlaca'n
a'ntīn tū' takalhlaka'ī'lh lā' hualh:

Quit ica'kchā'lh con xlaca'n lā' ū'tza' iclīhualh que stu'ncua'
xlaca'n tū' catitachā'lh huan nac ti'ya't a'nlhā najaxcan
con quit.
Lā' chuntza' hualh Dios a'yuj ū'tza' ixtlahuanī'ttza' a'nlhā
najaxcan lā' como ixtlahuakō'nī'ttza' ixlīhuāk a'ntū a'nan.

4 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios ixpālacata huan lakatojon
chi'chini'. Lā' chuntza' huan:
Dios pūjaxli huan ixlīlakatojon chi'chini' lā' tū' scujli.
5 Lā' nā a'ntza' tatzo'kni':
Xlaca'n tū' catitachā'lh a'nlhā najaxcan con quit.
6 A'ntīn takaxmatli xapū'la huan xatzey tachihuīn ixpālacata
a'nchī nalīpūtaxtucan, xlaca'n tū' takalhlaka'ī'lh. Lā' ū'tza'
tū' talīchā'lh xlaca'n a'nlhā najaxcan con Dios. Lā' chuntza'
ā'makapitzīn natachā'n lā' natatā'jaxa Dios. 7 Lā' como xlaca'n
tū' tachā'lh, chuntza' Dios laclhcāhui'līlh ā'lakatin chi'chini'
a'ntū māpācuhuīlh chuhua'j. Ixlīlhūhua' cā'ta Dios māchihuīnīlh
David a'ntī rey ixuanī't. Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nchī
David hualh:
Chuhua'j palh hui'xina'n kaxpa'tā'tit a'ntū Dios huan, tū'
lacxumpi cala'tit.
Lā' ca'tzīyāuj que pō'ktu Dios cāta'sani'mā' ixlīhuāk huan
tachi'xcuhuī't lā' hasta chuhua'j. 8 Lā' a'xni'ca' Dios
chuntza' huanilh David, Josué ixchinī'ttza' con huan
tachi'xcuhuī't huan nac ti'ya't a'nlhā Dios ixcāmālacnūni'nī't.
Lā' ū'tza' līca'tzīyāuj quina'n que Dios ixtā'chihuīna'mā'
David por ixpālacata ā'lacatin a'nlhā najaxcan. 9 Lā' ū'tza'
līca'tzīyāuj que quina'n a'ntī ixtachi'xcuhuī't Dios nachā'nāuj
a'nlhā cāxui'līnī't para napūjaxāuj chuntza' hua'chi Dios
jaxli ixlīlakatojon chi'chini' a'xni'ca' cāxui'līkō'lh huan
quilhtamacuj. 10 Lā' a'ntīn tachā'n a'ntza', xlaca'n a'ntīn
tatlahuakō'nī't ixlītlōtca'n lā' a'ntza' natajaxa chuntza' hua'chi
Dios jaxli a'xni'ca' cāxui'līkō'lh huan quilhtamacuj. 11 Lā'
quina'n lej calīhui'līuj para nachā'nāuj lā' a'ntza' najaxāujtit
con Dios. Lā' tū' calauj hua'chi xala'nī'n makāntza'. Xlaca'n
tūlalh tachā'lh como tū' takalhlaka'ī'lh palh stu'ncua' a'ntū
hualh Dios.
12 Lā' ixtachihuīn Dios xla' hua'chilh xalakahuan lā' lej
ka'lhī līmāpa'ksīn como ū'tza' scuja na qui'a'clhcunucca'n.
Ixtachihuīn Dios hua'chi kantin espada a'ntū kēstītu' lā'
tzej sta'ya'nca', a'ntū tzē lakchā'nkō' qui'a'clhcunucca'n.
Lā' ū'tza' nalīca'tzīyāuj palh tū' tzey qui'a'clhcunucca'n
lā' quintapāstacna'ca'n. 13 Lā' Dios huāk laktzī'huī'. Nīn
tuntū' tzē natatzē'kni' na ixlacapūn Dios. Xla' lakapaskō'
qui'a'clhcunucca'n. Lā' quina'n ka'lhī nakalhtīni'nāuj na
ixlacapūn Dios por ixpālacata a'ntū tlahuayāuj chā'tunu' de
quina'n.

Dios līmānūlh Jesucristo xapuxcu' ixlīsacerdote

14 Lā' Jesucristo, ixO'kxa' Dios, chā'nī'ttza' xla' a'nlhā
hui'lacha' Dios. Xla' ū'tza' hua'chi kalhatin xapuxcu'
sacerdote a'ntī quincālacapūtāyamā'ni' lā' chihuīna'n
por quina'n. Lā' chuntza' quina'n tū' catimakxtekui

kalhlaka'ī'yāuj Jesucristo nīn macsti'na'j. 15 Lā' Jesucristo
hua'chi quisacerdoteca'n. Xla' quincālakalhu'manāni' quina'n,
como nā xla' xapū'la chuntza' ixtalīlaktzī'ncu'tun a'xni'ca'
ixlatlā'huan nac quilhtamacuj, chuntza' hua'chi quina'n
quincāpātle'keni'mā'ni'. Pero xla' nīn tuntū' tlahualh
a'ntūn tū' tzey. 16 Lā' ū'tza' calītapajtzūj na ixlacapūn
Dios. Lā' tū' calacapuhuanui. Xla' lej lakalhu'mana'n. Lā'
naquincāmaktāyayāni' a'xni'ca' maclacasqui'nāuj.

5

1 Lā' huan chi'xcuhuī'n israelitas a'ntīn cālīmānūcan xana-
puxcu'nu' ixlīsacerdoteca'n, chā'tunu' tascuja na ixlacapūn Dios
por ixpālacataca'n huan tachi'xcuhuī't. Lā' kalhatin chi'xcu'
a'ntī xapuxcu' sacerdote, xla' mālacnūni' lē'ksajna' huan Dios
para nacāmāpānūni'can ixtalaclē'i'ca'n huan tachi'xcuhuī't.
2 Lā' huā'mā' sacerdote, como xla' chi'xcu', a'katunu' tlahua
a'ntūn tū' tzey. Lā' ū'tza' līlacatzucu cālīpātīni' xlaca'n a'ntīn
tūna'j xa'nca taca'tzī lā' xlaca'n a'ntīn tatatonkopūnī't. 3 Lā'
como xla' a'katunu' tlahua a'ntūn tū' tzey, tasqui'nī que xla'
na'a'ksajuī'nin xapū'la para namāpānūni'can ixtalaclē'i' māni'
ū'tza'. Lā' ā'calīstān xla' a'ksajuī'nin para nacāmāpānūni'can
ixtalaclē'i'ca'n tachi'xcuhuī't.
4 Lā' nīn tintī' ixa'cstu tzē natanūni' xapuxcu' ixlīsacerdote.
Xmān Dios a'ntī tzē namānū xapuxcu' ixlīsacerdote, chuntza'
hua'chi Dios mānūlh Aarón. 5 Lā' Cristo nā tū' ixa'cstu tanūni'lh
xapuxcu' sacerdote. Xla' mānūlh Dios lā' huanilh:

Hui'x qui'O'kxa' lā' chuhua'j tasu'yu que quit minTāta'.

6 Lā' nā tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nchī Dios hualh:

Hui'x nala'ya' milīsacerdote para pō'ktu.
Lā' chuntza' hua'chi mānūca Melquisedec ixlīsacerdote lā' nā
chuntza' hui'x namānūca'na'.

7 Lā' Jesucristo a'xni'ca' ixlatlā'huan nac quilhtamacuj, xla' lej
ixkalhtō'ka' con ixlīhuāk ixa'clhcunuc lā' lej ī'squi'ni' Dios hasta
ixcalhuani'. Lā' Dios ū'tza' a'ntī tzē ixmāpūtaxtūlh de huan
līnīn. Lā' Dios kaxmatni'lh huan ixoración, como Jesucristo
xmān ixtlahuacu'tun a'ntū ixtapuhuān Dios. 8 Lā' Jesucristo
a'yuj ixO'kxa' Dios, xla' ixa'kahuāna'ni' lā' ū'tza' līpātīni'lh xla'.
Lā' ū'tza' xla' līmāchekxī a'nchī tapātīni'n a'ntīn ta'a'kahuāna'ni'
Dios. 9 Lā' Jesucristo lej xa'nca a'kahuāna'ni'lh Dios hasta nīlh
chu a'nchī ixtapuhuān Dios. Lā' ū'tza' xla' tzē nacālīmāpūtaxtū
para pō'ktu xlaca'n a'ntīn ta'a'kahuāna'ni'. 10 Lā' Dios līmānūlh
xapuxcu' ixlīsacerdote chuntza' hua'chi Melquisedec.

Lījicua' palh taspi'tāyacan na ixtej Dios

11 Quit iccāhuanicu'tunāni' hui'xina'n ixpālacata a'nchī
Jesucristo hua'chi Melquisedec. Pero lej jicslīhua'
como hui'xina'n tūna'j xa'nca māchekxī'yā'tit. 12 Lā'

maclacasqui'nā'titcus a'ntī nacātamāsu'ni'yāni' hui'xina'n
a'ntūn tū' xajicslīhua' ixtachihuīn Dios. Lā' como
hui'xina'n makāntza' kalhlaka'ī'nī'ta'ntittza', hui'xina'n
tzētza' ixcāmāsu'ni'tit huan ā'makapitzīn. Hui'xina'n hua'chi
kalhatincus ska'ta' a'ntī xmāncus leche tahua' lā' tūlana'j
tahuā'yan. 13 Huan lakska'tā'n a'ntī xmāncus leche tahua',
xlaca'n tūna'j taca'tzī a'ntūn tzey lā' a'ntūn tū' tzey. 14 Lā' a'ntī
xastacni'tza', xlaca'n taca'tzītza' a'ntūn tzey lā' a'ntūn tū' tzey.

6

1 Lā' chuhua'j como hui'xina'n kalhlaka'ī'nī'ta'ntittza', tū'tza'
icticāhuanini' a'ntū cātamāsu'ni'ni' ixtachihuīn xapū'la. Tū'tza'
icticāhuanini' a'nchī lītzucucan kalhlaka'ī'can Cristo lā' a'nchī
līxtāpalīcan quintapāstacna'ca'n lā' a'nchī līmakxtekcan tlahua-
can a'ntūn tū' tzey, lā' a'nchī līkalhlaka'ī'can Dios. Chuhua'j
na'iccāhuaniyāni' a'ntū lej jicslīhua' māchekxīcan a'ntū ixla'
Dios. 2 Lā' tū'tza' icticāhuanini' a'nchī lī'a'kpaxcan, lā' a'nchī
cālīmā'ca'ni'can macan, lā' a'nchī nalīlakahuanchokocan, lā'
a'nchī Dios nalījuzgarlī. 3 Chuhua'j, palh Dios lacasqui'n,
na'iccāmāsu'ni'yāni' a'ntū más xajicslīhua' ixpālacata ixtachi-
huīn Dios.
4 A'ntīn tataspi'tāyanī't na ixtej Dios, lejtza' jicslīhua'
natalītaspi'tpala xlaca'n. Xlaca'n tamāchekxīnī'ttza' a'nchī
nalīpūtaxtucan lā' a'nchī Dios cālīsicua'lanālī ixtachi'xcuhuī't
lā' a'nchī ka'lhī līmāpa'ksīn huan Espíritu Santo. 5 Lā' xlaca'n
taca'tzī que lej tzey a'ntūn takalhlaka'ī'nī't ixpālacata a'ntū
huanī't Dios, lā' talaktzī'nī't huan lē'cnī'n a'ntū tlahuacan
por ixlīmāpa'ksīn Jesucristo. Lā' por huā'mā' līmāpa'ksīn
namāpa'ksīkō'can a'xni'ca' namin huan xasāsti' quilhtamacuj.
6 Lā' como xlaca'n tataxtutāyanī't na ixtej Dios, tūlatza'
cāmāxtapālīnīpalacan hua'chi tatlahualh xapū'la. Tūlatza'
como hua'chilh talakapalanī't Jesús a'nchī nīlh nac cruz. Lā'
hua'chilh ixtaxtokohua'ca'pā ixO'kxa' Dios. 7 Chuhua'j quit
iccāhuanicu'tunāni' a'ntū hua'chi lītalacastuca. Nac cā'tacuxtu
maklhūhua' la huan xcān. Lā' huan xcān chū'hua' nac
huan ti'ya't. Lā' chuntza' līlana'n lā' chuntza' talīhuā'yan
a'ntīn tascuja nac huā'mā' ti'ya't. Chuntza' līla chu a'nchī
ixtapuhuān Dios. 8 Lā' nac ti'ya't a'nlhā staca xmān lhtucū'n lā'
chi'tin, huanmā' tuntū' ixtapalh. Natahuan que tū' tzey. Lā'
natalhcuyu. Huā'mā' ti'ya't hua'chi a'ntīn tataspi'tchokonī't
na ixtej Dios.

Dios natlōkentaxtū a'ntū huan

9 A'yuj chuntza' ictzo'ka quit, quit icca'tzī que hui'xina'n
tū' taspi'tchokonī'ta'ntit huan nac tej. Xa'nca tasu'yu que
hui'xina'n kalhlaka'ī'yā'tit. 10 Huāk a'ntū Dios tlahua,
xla' huāk tzey. Xla' tū' catipātza'nkālh a'nchī scujnī'ta'ntit

hui'xina'n lā' a'nchī māsu'yunī'ta'ntit que pāxquī'yā'tit
Dios. Chuntza' tasu'yu como hui'xina'n cāmaktāya'nī'ta'ntit
ā'makapitzīn a'ntīn takalhlaka'ī' lā' ticāmaktāyapā'na'ntitcus.
11 Quit lej iclacasqui'n que milīhuākca'n hui'xina'n cascujtit
chuntza' līhuan lahui'lā'na'ntitcus nac quilhtamacuj. Lā'
chuntza' napātle'ke ixlīhuāk a'ntū hui'xina'n ka'lhī'pā'na'ntit.
12 Tū' iclacasqui'n que laclhquititni' nala'yā'tit. Iclacasqui'n
que nacāmaksca'tā'tit ā'makapitzīn a'ntīn takalhlaka'ī' lā'
tapātīni'n. Xlaca'n tamaklhtīni'mā'na a'ntū cāhuaninī't Dios
que nacāmaxquī'.

13 A'xni'ca' Dios huanilh Abraham a'ntū natlahuani', Dios
tapācuhuīlh māni' ū'tza', como tintī' ā'kalhatin más xaka'tla'.
14 Lā' Dios hualh:

Lej ixlīstu'ncua' na'icsicua'lanālīyāni' quit.

Lā' stu'ncua' na'icmaxquī'yāni' lej lhūhua' minatā'na'tna'.

15 Lā' Abraham pō'ktu ka'lhīlh lā' tū' jiclhua'lh. Lā' chuntza'
maklhtīni'lh a'ntū Dios ixuaninī't. 16 A'xni'ca' kalhatin chi'xcu'
huan que lej stu'ncua' a'ntū xla' chihuīna'n, xla' māpācuhuī
ā'kalhatin a'ntī más xaka'tla' lā' tzē namāpātīnī palh tū'
natlōkentaxtū. Lā' chuntza' talīko'xamixa a'ntī ixtalāquilhnī
como taca'tzī que huan chi'xcu' ka'lhī que natlōkentaxtū.
17 Lā' nā Dios tapācuhuīlh māni' ū'tza'. Chuntza' tlahualh
como ixlacasqui'n que nataca'tzī huan tachi'xcuhuī't que
huanmā' lej stu'ncua' lā' xla' natlōkentaxtū a'ntū hualh.
18 Quina'n ca'tzīyāuj que lej stu'ncua' a'ntū Dios hualh,
como tapācuhuīlh māni' ū'tza' lā' xla' tū' maktin a'kxokonu'n.
Lā' ū'tza' līpāxuhuayāuj como hua'chilh tzā'lani'nī'ta'uj
a'ntū lījicua' lā' lakminī'ta'uj Dios. Lā' Dios hualh que
quincāmāpūtaxtūnī'ta'ni'. Lā' chuhua'j ca'tzīyāuj xa'nca
que ka'lhīyāuj xasāsti' quinquilhtamacujca'n para pō'ktu.
19 Lā' como ca'tzīyāuj que naka'lhīyāuj quinquilhtamacujca'n
para pō'ktu, chuntza' tū' tamakchuyīnī'ta'uj. Lā' chuntza'
quina'n hua'chi a'ntū tzancstāya. Ca'tzīyāuj que natanūyāuj
nac a'kapūn a'nlhā sicua'lanālanī't. 20 Lā' a'ntza' xapū'la
tanūnī't Jesús a'nlhā natanūyāuj. Lā' xla' tā'chihuīna'n Dios
por quimpālacataca'n, como xla' lalh xapuxcu' sacerdote para
pō'ktu hua'chi Melquisedec.

7

Jesucristo līmānūcanī't ixlīsacerdote chuntza' hua'chi līmānūca Melquisedec

1 Huā' Melquisedec xla' rey ixuanī't nac Salem lā' nā
ixsacerdote Dios xala' nac a'kapūn. Melquisedec tā'lāpāxtokli
Abraham a'xni'ca' xla' ixtaspi'tmā' de huan nac guerra a'nlhā
ixcāmaknīnī't huan reyes. Lā' Melquisedec sicua'lanālīlh.

2 Lā' Abraham maxquī'lh huan ixlītāpācāuj de ixlīhuāk
catūhuā a'ntū ixlīminī't de huan nac guerra. Huan tacuīni'
Melquisedec huanicu'tun "rey a'ntī lej tzey". Lā' xla' rey
ixuanī't nac Salem. Lā' Salem huanicu'tun "ca'cs huī'". Lā'
chuntza' ixtacuīni' huanicu'tun "huan rey a'ntī cāmāko'xamixī
huan tachi'xcuhuī't". 3 Tū' tatzo'kni' ixtacuīni' ixtāta' nīn
ixtzī't Melquisedec. Lā' tū' tatzo'kni' nīn kalhatin de ixpap.
Lā' tū' tatzo'kni' a'xni'ca' Melquisedec lacatuncuīlh lā' nīn
a'xni'ca' nīlh. Lā' chuntza' xla' kalhatin sacerdote ixuanī't
līhuan ixlahuī'. Lā' huā'mā' hua'chi ixO'kxa' Dios.

4 Māchekxīcan que Melquisedec, xla' kalhatin chi'xcu'
ixuanī't a'ntī lej ixtasqui'nī. Chuntza' māchekxīcan a'nchī
Abraham, xla' quimpapca'n quina'n israelitas lā' xla'
maxquī'lh Melquisedec ixlītāpācāuj de ixlīhuāk a'ntū tlajalh
nac guerra. 5 Lā' ī'xū'yātā'natna' Leví a'ntī sacerdotes
ixtahuanī't, xlaca'n tamaklhtīni'lh huan ixlītāpācāuj
a'ntū ixtatlaja ixtā'israelitasca'n. Chuntza' ixuanī't huan
ley. Tamaklhtīni'lh de ixtā'israelitasca'n, a'yuj xlaca'n nā
ī'xū'yātā'natna' Abraham ixtahuanī't, como Abraham ū'tza'
ixpapca'n ixlīhuākca'n huan israelitas. 6 Lā' Melquisedec,
a'yuj tū' i'xtalakapasni' Leví ixuanī't, xla' maklhtīni'lh
ixlītāpācāuj a'ntū ixtlajanī't Abraham lā' ū'tza' sicua'lanālīlh
Abraham. Lā' Abraham ū'tza' a'ntī Dios huanilh que lej
namaxquī' lhūhua' ixnatā'na'tna' lā' ixtatlahualh lakatin
ka'tla' nación. 7 Chuntza' māchekxīcan que Abraham,
xla' macsti'na'j ka'tla' ixuanī't lā' Melquisedec más
xaka'tla' ixuanī't. Chuntza' māchekxīcan como ca'tzīkō'can
que más xaka'tla' a'ntī sicua'lanālīni'n lā' tū' lej ka'tla'
a'ntī sicua'lanālīcan. 8 Huan ī'xū'yātā'natna' Leví a'ntī
ixtamaklhtīni'n ixlītāpācāuj a'ntū ixtatlaja huan israelitas, lā'
xlaca'n tanīlh chuntza hua'chi ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't. Lā'
Melquisedec hua'chilh xalakahuancus, como tū' tatzo'kni'
na ixtachihuīn Dios palh nīlh. 9 Huan ī'xū'yātā'natna' Leví
ixtamaklhtīni'n huan ixlītāpācāuj de ixtatlajca'n israelitas.
Lā' tzē nahuanāuj que Leví māpalana'lh a'xni'ca' Abraham
māpalalh Melquisedec. 10 Chuntza' tzē nahuanāuj como Leví
ī'xū'yātā'nat Abraham ixuanī't, lā' a'yuj tūna'j ixlacatuncuī
a'xni'ca' Melquisedec tā'lāpāxtokli Abraham.

11 I'xū'yātā'natna' Leví, a'ntī sacerdotes ixtahuanī't, xlaca'n
ixtascuja chu a'nchī huan ley a'ntū Dios mātzo'knīlh Moisés.
Lā' como huā'mā' ley tūla cātlahua lactzey huan tachi'xcuhuī't
chu a'nchī Dios lacasqui'n, chuntza' ixtasqui'nī ā'kalhatin
sacerdote hua'chi Melquisedec lā' tū' hua'chi Aarón. 12 Lā'
a'xni'ca' natatanū huan xalacxtuncnu' sacerdotes, tasqui'nī
que naxtāpalīcan huan ley. 13 Lā' huan xasāsti' sacer-
dote, ū'tza' huan Māpa'ksīni' Jesucristo. Xla' tū' ī'xū'yātā'nat

Leví. Xla' ī'xū'yātā'nat Judá. Lā' huan ī'xū'yātā'natna'
Judá, tū' ixa'nan ā'kalhatin sacerdote. 14 Ca'tzīkō'can que
quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo, xla' ī'xū'yātā'nat Judá ixuanī't.
Lā' Moisés, a'xni'ca' līchihuīna'lh sacerdotes, tuntū' hualh de
Judá lā' ī'xū'yātā'natna'.
15 Lā' chuhua'j xa'nca māchekxīcan que tanūnī't ā'tāpātin
sacerdote. Lā' ū'tza' huā'mā' a'ntī Jesucristo. Lā' xla' hua'chi
Melquisedec. 16 Melquisedec tū' tanūlh ixlīsacerdote chu
a'nchī ixtalanānca'n tachi'xcuhuī't. Lā' nā chuntza' Jesu-
cristo. Xla' tanūlh ixlīsacerdote como xla' ka'lhī līmapa'ksīn
a'ntūn tū' maktin catisputli, como xla' natahui'la para pō'ktu.
17 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios ixpālacata Cristo:
Hui'x kalhatin sacerdote para pō'ktu.
Hui'x hua'chi Melquisedec.
18 Huan ley a'ntū Dios mātzo'knīlh Moisés tuntū'tza' ixtapalh,
como tūla quincātlahuayāni' lactzey chu a'nchī Dios lacasqui'n.
19 Huā'mā' ley tūla quincātlahuayāni' lactzey. Pero chuhua'j
quina'n ka'lhīyāuj a'ntū más xatzey. Tzētza' nalaktapajtzūyāuj
Dios.
20 Dios hualh que lej stu'ncua' ixmānūlh Jesucristo
ixlīsacerdote. 21 Lā' tū' chuntza' hualh a'xni'ca' tatanūlh huan
ā'makapitzīn sacerdotes. Chuntza' huan ixtachihuīn Dios
a'nlhā huan:
Huan Māpa'ksīni' Dios mālacstū'ncli lā' xla' natlōkentaxtū a'ntū
huan: “Hui'x kalhatin sacerdote para pō'ktu. Huix
hua'chi Melquisedec”.
22 Lā' huan convenio a'ntū Jesús lacāxtlahualh, ū'tza' más
xatzey. Lā' a'ntū xala' pū'la, xla' tū' lej tzey. 23 Huan
ā'makapitzīn sacerdotes lej lhūhua' ixtahuanī't como
ixtanītēlha lā' ixtatanūtēlha ā'makapitzīn ixlaktapalhca'n.
24 Lā' Jesucristo xla' huī' para pō'ktu lā' tū' makxteka
de ixlīsacerdote. Lā' tū' catitanūlh ā'kalhatin ixlaktapalh.
25 Lā' ū'tza' Jesucristo tzē nacālīmāpūtaxtūkō' xlaca'n a'ntīn
tatapa'ksī con Dios por ixpālacata Jesucristo. Huā'mā' tzē
natlahua como xla' huī' para pō'ktu lā' pō'ktu squi'ni'mā' Dios
por a'ntīn takalhlaka'ī' xla'.
26 Jesucristo xla' kalhatin xapuxcu' sacerdote chuntza'
hua'chi tasqui'nī. Ixlīhuāk a'ntū tlahua, huāk tzey. Lā' tū'
tlahuani' a'ntūn tū' tzey ā'kalhatin. Lā' nīn tuntū' tlahuanī't
a'ntūn tū' tzey. Xla' tū' hua'chi xlaca'n a'ntīn tatlahua
a'ntūn tū' tzey. Lā' xla' hui'lacha' nac a'kapūn a'nlhā lej
a'cnīni'ni'can. 27 Xla' tū' hua'chi ā'makapitzīn xanapuxcu'nu'
sacerdotes. Xlaca'n lakalīyān ta'a'ksajuī' Dios. Xapū'la tat-
lahua para ixtalaclē'i'ca'n māni' ū'tunu'n lā' ā'calīstān tat-
lahua para ā'makapitzīn. Jesucristo tū' chuntza' tlahua. Xla'
mālacnūlh xmān lakatin lē'ksajna'. Xmān maktin mālacnūlh

a'xni'ca' tamacamāstā'lh ixa'cstu nac cruz. Lā' huā'mā'
lē'ksajna' tāyani' para pō'ktu. 28 Chu a'nchī huan ley a'ntū
Dios mātzo'knīlh Moisés, ixcāmānūcan chi'xcuhuī'n hua'chi
xanapuxcu'nu' sacerdotes. Lā' como chi'xcuhuī'n ixtahuanī't,
ixtatlahua talaclē'i'. Lā' a'xni'ca' maxquī'canī'ttza' huā'mā' ley,
Dios hualh que stu'ncua' namānū ixO'kxa' ixlīsacerdote. Lā'
mānūlh ixlīsacerdote para pō'ktu. Lā' chuntza' lalh sacerdote
chuntza' hua'chi Dios ixlacasqui'n.

8

Jesús lacāxtlahualh huan xasāsti' convenio

1 A'ntū iccāhuanimā'ni', ū'tza' huā'mā': Jesucristo, xla' xa-
puxcu' sacerdote chu a'nchī tasqui'nī. Lā' xla' tā'chihuīna'n
Dios por quimpālacataca'n. Xla' hui'lacha' na ixpāxtūcāna'j
Dios nac a'kapūn. 2 Xla' ū'tza' xapuxcu' sacerdote nac lītokpān
a'ntū hui'lacha' nac a'kapūn. Lā' huanmā' lītokpān tlahualh
Dios lā' tū' tachi'xcuhuī't. 3 Huan ixlītlōt kalhatin xapuxcu'
sacerdote, xla' xmān mālacnūni' lē'ksajna' huan Dios. Lā'
ixtasqui'nī que Jesucristo ixmālacnūni'lh lē'ksajna' Dios. 4 Palh
Jesucristo latlā'huancus cahuā nac quilhtamacuj, xla' tū' ixlalh
ixlīsacerdote, como huan sacerdotes huā'tzā' tamālacnūni' Dios
lē'ksajna' chu a'nchī huan ley a'ntū Dios mātzo'knīlh Moisés.
5 A'ntū huan sacerdotes huā'tzā' tatlahua, xla' hua'chi xmān
tatlōlakamakxtu a'ntū tlahuacan nac a'kapūn. Lā' nā chuntza'
Moisés. A'xni'ca' xla' ixtlahuamā' huan lītokpān de ko'xka',
Dios huanilh:

Catla'hua'kō'j chu a'nchī māsu'ni'ca' huan nac kēstīn a'ntū
huanican Sinaí.

6 Más xatzey a'ntū tlahua huan xapuxcu' sacerdote a'ntī
Jesucristo. Más xatzey huan convenio a'ntū Jesucristo
lacāxtlahualh entre Dios lā' huan tachi'xcuhuī't. Por ixpālacata
tako'xamixa Dios lā' tachi'xcuhuī't. Huā'mā' más xatzey
como, chu a'nchī huā'mā' convenio, Dios nacātlahuani' huan
tachi'xcuhuī't a'ntū más xatzey.

7 Huan xapū'la convenio tū' a'cchā'lh para a'ntū ixtasqui'nī.
U'tza' lītlahuaca ixlītāpātu' convenio. 8 Lā' Dios ixca'tzī que
huan tachi'xcuhuī't tū' tatlōkentaxtūlh. Tatzo'kni' na ixtachi-
huīn Dios chu a'nchī Dios hualh:

Namin lakatin chi'chini' a'xni'ca' quit na'ictlahua lakatin
xasāsti' convenio con huan tachi'xcuhuī't israelitas lā'
ī'xū'yātā'natna' Judá.

9 Tū' hua'chi huan convenio a'ntū ictlahualh con
ī'xū'yāpapna'ca'n a'xni'ca' iccāmāxtulh de huan nac
ti'ya't a'nlhā huanican Egipto.

Xlaca'n tū' tatlōkentaxtūlh huan convenio a'ntū ictlahualh con
xlaca'n.

U'tza' iclītaxtunquīlh quit de xlaca'n.

10 Lā' a'xni'ca' namin huanmā' chi'chini', na'ictlahuapala ā'lakatin convenio con huan tachi'xcuhuī't israelitas.
Lā' huan convenio chuntza' nala: Quit na'iccāmāca'tzīnī quilīmāpa'ksīn.
Lā' xlaca'n natakalhlaka'ī'cu'tun.
Quit na'icla ixDiosca'n.
Lā' xlaca'n quintachi'xcuhuī't natala.
11 Nīn tintī' catihuanilh ixtā'tin nīn ixtā'chic: "Tasqui'nī que hui'x nalakapasa' Dios".
Tū' chuntza' catitalāmāsu'ni'lh como ixlīhuākca'n naquintalakapasa a'ntī xalaka'tla'n lā' xalacti'na'j.
12 Quit na'iccālakalhu'man xlaca'n lā' na'iccāxapani' ixtalaclē'i'ca'n.
Lā' tū'tza' maktin ictipāstacli ixtalaclē'i'ca'n.
13 Lā' como Dios līchihuīna'lh ā'lakatin xasāsti' convenio, huā'mā' māsu'yu que huan xapū'la convenio tuntū'tza' ixtapalh lā' huan xakōlūhua' tū'tza' catimaclacasqui'nca.

9

Xtunc a'nchī mācā'tanīcan Dios chu a'nchī huan xasāsti' convenio

1 Huan xapū'la convenio māpa'ksīni'lh a'nchī līmācā'tanīcan
Dios. Lā' a'nlhā ixtamācā'tanī Dios, xla' ixtatlahuanī't
tachi'xcuhuī't. 2 Tatlahualh lakatin lītokpān de ko'xka'. Lā'
ixka'lhī lakatin cortina a'ntū ixmāpitzi lakatu' cuarto. Lā'
huan nac xapū'la cuarto ixuī' huan a'ntū ixpūyāhuacan
ceras. Lā' nā ixyā lakatin mesa a'ntza' lā' pāntzi a'ntū
ixlē'ksajuī'can Dios. Huā'mā' cuarto ixuanican Tasicua'lanālīn.
3 Lā' na ixkēn huan cortina ixuī' ā'lakatin cuarto a'nlhā
ixuanican Lej Tasicua'lanālīn. 4 Lā' nac huā'mā' cuarto
ixyā lakatin pūmacamāstā'n de oro a'nlhā ī'lhcuyucan pūm.
Lā' nā a'ntza' ixuī' lakatin caja ixlīmactlahuacanī't oro. Lā' na
ixchakān huanmā' caja ixtojōma' lakatin xālu de oro a'ntū
ixpūtojōma' huan līhua't a'ntū ixuanican maná. Lā' nā huan
nac caja ixtojōma' huan ixpāla'c Aarón a'ntū ixlakapu'nī't
lā' nā huan lakatu' chihuix a'nlhā ixcātzo'kcanī't huan
lakacāuj līmāpa'ksīn. 5 Lā' na ixkalhni' huan caja ixtayāna'
kalhatu' ángeles de oro. Ixpekenca'n ixtalakxta'nka'nī't
na ixkalhni' huan caja. Lā' a'ntza' na ixkalhni' huan
caja, a'ntza' ixtasqui'nī ixmālacnūcan huan lē'ksajuī'n para
que Dios ixcāmāpānūni'lh ixtalaclē'i'ca'n. Chuhua'j tū'tza'
ictilīchihuīna'lh huā'mā'.
6 Chuntza' ixlacāxlakō'nī't ixlīhuāk. Huan sacerdotes
lakalīyān ixtatanū huan nac xapū'la cuarto lā' ixtatlahua
a'ntū ixtascujūtca'n. 7 Lā' xmān huan xapuxcu' sacerdote
tzē ixtanū nac ā'lakatin cuarto. Lā' xmān maktin ixtanū
lakatin cā'ta. Lā' a'xni'ca' ixtanū, ixmānū huan ka'lhni' a'ntū

ixmālacnūni' Dios. Huā'mā' ixmālacnū por ixtalaclē'i' māni'
ū'tza' lā' nā ixtalaclē'i'ca'n huan tachi'xcuhuī't. 8 Chuntza'
huan Espíritu Santo quincāmāsu'ni'yāni' que līhuan xmān
huan xapuxcu' sacerdote tzē ixtanū na ixlīlakatu' cuarto,
tūna'j ixcāmāsu'ni' Dios a'nchī nalītanūcan nac a'kapūn.
Lā' a'ntza' a'nlhā más tasicua'lanālīn. 9 Huan lītokpān de
ko'xka' hua'chi lakatin tatlōlakamakxtu hua'chi a'ntū a'nan
chuhua'j. A'yuj xlaca'n ixtamālacnū lē'ksajna' lā' animalhna'
a'ntū xatamaknīn, xlaca'n tūla ixtaca'tzī palh lej stu'ncua'
ixcāmāpānūni'ca ixtalaclē'i'ca'n. 10 Huan talanān a'ntū
ixtatlōkentaxtū, ū'tza' a'ntū ixtahua' lā' ū'tza' a'nchī ixtalīpaxa
lā' a'nchī ixtalīlakche'kē' ixpulātuca'n chu a'nchī ixleycan.
Huā' tamā'na reglas ixtatlōkentaxtū līhuan Dios tūna'j ixtlahua
huan xasāsti' convenio.
11 Chuhua'j lacāxtlahuacanī't huan xasāsti' convenio. Cristo
lītanūnī't xapuxcu' ixlīsacerdote. Xla' tlahua huan ixtascujūt
xapuxcu' sacerdote nac lakatin lītokpān a'nlhā más ka'tla' lā'
más tzey. Lā' huā'mā' lītokpān tū' tatlahualh chi'xcuhuī'n,
como tū' xala' nac quilhtamacuj. 12 Huan ā'makapitzīnni'
xapuxcu' sacerdotes ixtatanū huan na ixlīlakatu' cuarto
lā' ixtamānū ixka'lhni'ca'n huan chivo lā' huācax. Lā'
huanmā' ka'lhni' ixtamālacnūni' Dios. Lā' Cristo, huan
ka'lhni' a'ntū xla' mālacnūlh, xla' ū'tza' māni' ixka'lhni'.
Lā' xmān maktin mālacnūlh. Lā' chuhua'j tanūnī'ttza' nac
a'kapūn, a'nlhā más tasicua'lanālīn. Lā' ū'tza' tzē nalīmāpala
quintalaclē'i'ca'n para pō'ktu. 13 Huan sacerdotes, xlaca'n
ixtalīpa'lha huan tachi'xcuhuī't con ixka'lhni'ca'n chivos
lā' huācax lā' con xalhca'ca'n huan xalhcuni' huācax.
14 Lā' ixka'lhni' Cristo tzē natlahua a'ntū más tzey. Huan
Espíritu Santo maktāyalh. Lā' huan Espíritu Santo huī' para
pō'ktu. Lā' chuntza' Cristo tamacamāstā'lh lā' lalh lakatin
lē'ksajna' para Dios. Lā' huanmā' lē'ksajna' ixlīstu'ncua' lej
xatzey. Ixka'lhni' Cristo māpānū quintalaclē'i'ca'n. Lā' xla'
lactzey cātlahuanī't quintapāstacna'ca'n. Lā' chuntza' tū'tza'
quincāmāmakchuyīyāni' a'nchī xapū'la ixtlahuayāuj a'ntūn
tū' tzey lā' a'ntū quincāmāxtunquīni' Dios. Lā' chuntza' tzē
tā'scujāuj Dios xalakahuan.
15 Chuntza' ū'tza' Cristo a'ntī cāxtlahualh huan xasāsti' con-
venio. Lā' por huanmā' convenio, Dios nacāsicua'lanālī para
pō'ktu xlaca'n a'ntī cāta'sani'nī't, chuntza' hua'chi Dios hualh
xapū'la. Como Cristo nīnī'ttza' por quimpālacataca'n, chuntza'
tzē nacāxapani' ixtalaclē'i'ca'n a'ntīn tatlahuanī't a'ntūn tū'
tzey, chu a'nchī huan xapū'la convenio. 16 A'xni'ca' kalhatin
chi'xcu' tzo'ka kalhtin ca'psnat para namāstā' ixherencia,
līhuan tūna'j nī huan chi'xcu' huan ca'psnat tuntū'na'j ixta-
palh. 17 Huan ca'psnat tuntū' ixtapalh līhuan lahuī'cus huan
chi'xcu'. A'xni'ca' huan chi'xcu' nanī, huan xacamana' nata-

maktlhtīni'n huan herencia. 18 Nā chuntza' Dios a'xni'ca'
tlahualh huan xapū'la convenio con huan tachi'xcuhuī't, ix-
tasqui'nī que nanī lakatin animal. 19 Moisés xapū'la cāhuanilh
huan tachi'xcuhuī't ixlīhuāk huan līmāpa'ksīn chu a'nchī huan
huan ley. A'calīstān mā'ca'lh lana a'ntū xaspi'nenke' na
ixpeken hisopo lā' līmāca'huī'lh con huan ixka'lhni' huan
huācax a'ntū ixtā'mālacxtuccanī't xcān. Lā' līlaxmani'lh huan
libro a'nlhā ixtatzo'kni' huan ley. Lā' cālītlahualh huan
ka'lhni' na ixa'kxākca'n tachi'xcuhuī't. 20 Lā' hualh Moisés:
“Huā'mā' ka'lhni' māsu'yu que tzucunī'ttza' huan convenio
a'ntū hui'xina'n natlōkentaxtūyā'tit como chuntza' māpa'ksīnī't
Dios”. 21 Nā chuntza' Moisés lītlahualh macsti'na'j ka'lhni'
nac lītokpān de ko'xka' lā' na ixlīhuāk a'ntū ixtatanūmā'na na
ixchakān a'ntū ixtamaclacasqui'n a'xni'ca' ixtamācā'tanī Dios.
22 Lā' chu a'nchī huan huā'mā' ley, huāk līxapacan con ka'lhni'.
Lā' palh tū' tamālacnūni' Dios ixka'lhni' a'ntū xatamaknīn,
Dios tū' cāmāsputūnu'ni' ixtalaclē'i'ca'n huan tachi'xcuhuī't.

Cristo cāmāpānūni'lh ixtalaclē'i'ca'n huan tachi'xcuhuī't

23 Chuntza' ixcālīpa'lhcan ixka'lhni' huan huācax ixlīhuāk
a'ntū ixuī' nac lītokpān de ko'xka'. Lā' huā' tamā'na catūhuā
xmān hua'chilh tlōlakamakxtucan a'ntū hui'lacha' nac a'kapūn.
Lā' a'ntza' nac a'kapūn tasqui'nī namālacnūni'can Dios lakatin
lē'ksajna' a'ntū más xatzey. Cristo hui'lacha' nac a'kapūn.
Xla' mālacnūni'lh Dios lakatin lē'ksajna' a'ntū māni' ū'tza'. Lā'
huā'mā' lē'ksajna' ū'tza' más xatzey. 24 Cristo tū' huī' nac
lītokpān a'nlhān tatlahuanī't tachi'xcuhuī't. Huan lītokpān
a'ntū yā nac quilhtamacuj xmān hua'chilh tlōlakamakxtucan
a'ntū hui'lacha' nac a'kapūn. Cristo tanūnī't nac a'kapūn.
Lā' a'ntza' huī' na ixlacapūn Dios. Lā' a'ntza' squi'ni' Dios
por quina'n. 25 Huan xapuxcu' sacerdote xala' nac quilh-
tamacuj, xla' tanū xmān maktin nac lakatin cā'ta huan nac
lītokpān a'nlhā huanican Lej Tasicua'lanālīn. Lā' a'xni'ca'
tanū, lē'n lakatin lē'ksajna' a'ntū ixka'lhni' animal a'ntū xata-
maknīn. Cristo tū' chuntza' tlahualh. Tū' maklhūhua' ta-
lacnūlh. 26 Palh xla' ixtalacnūlh maklhūhua', lej maklhūhua'
ixnīlh desde a'xni'ca' tzuculh huan quilhtamacuj. Xla' tū'
maklhūhua' nīnī't. Xmān maktin milh nac quilhtamacuj huan
tamā'na ā'xmān chi'chini'. Lā' nīlh lā' chuntza' cālīmāpānūni'lh
ixtalaclē'i'ca'n huan tachi'xcuhuī't. 27 Quilīhuākca'n nanīyāuj
xmān maktin. Lā' ā'calīstān Dios naquincājuzgarlīyāni'. 28 Lā'
nā chuntza' Cristo, xmān maktin talacnūlh hua'chi lē'ksajna'
lā' chuntza' līmāpalalh ixtalaclē'i'ca'n tachi'xcuhuī't. Tū'tza'
ā'maktin catimilh para namāpala. A'xni'ca' namin ixlīmaktu',
nacāmāpūtaxtūkō' a'ntīn taka'lhīmā'na xla'.

10

1 Dios mātzo'knīlh Moisés huan ley. Lā' huā'mā' ley tūla
quincātlahuani'yāni' a'ntū Cristo quincātlahuani'yāni'. Huan
ley hua'chilh tlōlakamakxtucanī't a'ntū más xatzey. Chu
a'nchī huan huā'mā' ley, pō'ktu lakatunu' cā'ta tamālacnūni'
Dios chūntza' huan tamā'na lē'ksajna'. Huan lē'ksajna'
a'ntū mālacnūcan chu a'nchī huan ley, huā' tamā'na tūla
cātlahua xalacuan xlaca'n a'ntī chuntza' talīmācā'tanī Dios.
2 Palh huan ley ixcāmāpānūni'lh cahuā ixtalaclē'i'ca'n,
xlaca'n tū'tza' i'xta'u'cxca'tzīlh palh talaclē'ncus cahuā, lā'
chuntza' ixtamakxtekli de tamālacnū lē'ksajna'. 3 Huan
ley tūla cāmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n. Huan lē'ksajna' a'ntū
mālacnūni'can Dios, xla' xmān cāmāpāstaquī ixtalaclē'i'ca'n
lakatunu' cā'ta. 4 Huā' tamā'na lē'ksajna' tū cāmāpānūni'
ixtalaclē'i'ca'n, como ixka'lhni'ca'n huan toros lā' chivos tūla
xapa huan taclaclē'i'.

5 U'tza' līhualh Cristo a'xni'ca' ixmimā'tza' nac quilhtamacuj,
huanilh Dios:

Hui'x tū' lacasqui'na' namālacnūni'ca'na' xatamaknīn animalhna' lā' huan lē'ksajuī'n.

Hui'x quilacāxtlahuani'nī'ta' lakatin macni', lā' chuntza' tzē na'ictalacnū quē'cstu.

6 Tū' lakatīya' a'nchī a'ksajuī'ca'na' lakatimī' animal a'ntū lhcuyucan nac pūmacamāstā'n.

Lā' tū' lakatīya' a'ntū tamālacnū para nacāxapani'can ixtalaclē'i'ca'n.

7 Lā' ū'tza' iclīhualh: "A' icuī', Dios. Icmin ictlahua a'ntū hui'x lacasqui'na'. Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios".

8 Xapū'la hualh Cristo a'nchī Dios tū' lakatī a'nchī
mālacnūni'can xatamaknīn animalhna' lā' lē'ksajuī'n lā'
lakatimī' animal a'ntū lhcuyucan nac pūmacamāstā'n, lā'
tū' lakatī a'ntū tamālacnū para nacāxapani'can ixtalaclē'i'ca'n.
Huā' tamā'na tū' līpāxuhua Dios a'yuj tamālacnū huan lē'ksajna'
chu a'nchī huan ley. 9 Lā' ā'calīstān Cristo hualh: "A' icuī',
Dios. Icmin ictlahua a'ntū hui'x lacasqui'na'". Chuntza'
māchekxīcan que Dios māpānūlh a'nchī ixmālacnūni'can huan
lē'ksajna' makāntza'. Chuhua'j xmān tasqui'nī a'nchī talacnūlh
Cristo ixa'cstu. 10 Jesucristo tlahualh chu a'nchī ixtapuhuān
Dios. Xmān maktin mālacnūni'lh Dios ixmacni'. Lā' chuntza'
cālītlahualh xalacuan huan tachi'xcuhuī't para pō'ktu.

11 Ixlīhuākca'n sacerdotes israelitas tatāya tatlahua
ixtascujūtca'n lakalīyān. Lā' maklhūhua' tamālacnū xmān
tāpātin lē'ksajna'. Lā' huā' tamā'na lē'ksajna' tū' maktin
caticāmāpānūni'lh ixtalaclē'i'ca'n tachixcuhuī't. 12 Lā'
Cristo xmān maktin nīlh. Lā' chuntza' līmālacnūlh lakatin
lē'ksajna' a'ntū tāyani' para pō'ktu. Lā' tuncan tahui'lalh

na ixpāxtūcāna'j Dios, como Cristo nā xla' māpa'ksīni'n.
13 A'ntza' ka'lhīmā' hasta a'xni'ca' Dios nacātlaja ixtā'ca'tza
lā' nacāmātlōkentaxtūnī a'ntū lacasqui'n Cristo. 14 Cristo
mālacnūni'nī't Dios xmān lakatin lē'ksajna'. Lā' ū'tza'
cālītlahualh lacuan para pō'ktu na ixlacapūn Dios ixlīhuākca'n
a'ntī cāxapani'nī't ixtalaclē'i'ca'n. 15 Lā' huan Espíritu Santo
māsu'yu que huā'mā' xastu'ncua'. Tatzo'kni' na ixtachihuīn
Dios a'nchī hualh xapū'la:

16 A'calīstān na'ictlahua lakatin convenio con xlaca'n, hualh Dios.
Chuntza' nala: Quit na'iccāmāmāchekxīnī quilīmāpa'ksīn.
Lā' quit na'ictlahua que natatlōkentaxtūcu'tun.
17 Lā' ā'calīstān hualh:
Tū'tza' ictipāstacli ixtalaclē'i'ca'n.
Tū'tza' ictipāstacli huan a'ntūn tū' tzey a'ntūn tatlahualh.
18 Lā' chuntza' Dios quincāmāsputūnu'ni'nī'ta'ni'. Lā' tū'tza'
tasqui'nī namālacnūni'yāuj Dios ā'lakatin lē'ksajna' a'ntū
naquincāmāpānūni'yāni' quintalaclē'i'ca'n.

Tasqui'nī nalaktapajtzūyāuj Dios

19 Chuhua'j, tā'timīn, como Cristo nīlh por quina'n, chuhua'j
tū' tijicua'nāuj natā'chihuīna'nāuj Dios. Xla' hui'lacha' nac
a'kapūn a'nlhā lej sicua'lanālānī't. 20 Huan sacerdotes
xalanī'n nac quilhtamacuj, xlaca'n natamālaquī' huan
cortina a'xni'ca' natatanū huan nac cuarto a'nlhā lej
tasicua'lanālīn. Lā' ixmacni' Cristo hua'chi huan cortina
a'nlhā talactanū nac cuarto a'ntū lej tasicua'lanālīn. Lā'
como Cristo nīnī'ttza' por quina'n, quincāmālaquī'ni'nī'ta'ni'
para pō'ktu a'nlhā lactanūcan nac a'kapūn. Lā' chuntza'
tzē nalaktapajtzūyāuj Dios. 21 Cristo, ū'tza' xapuxcu'
sacerdote. Xla' squi'ni' Dios por quina'n a'ntīn tapa'ksīyāuj
con Dios. 22 U'tza' nalīlaktapajtzūyāuj Dios lā' namācā'tanīyāuj
como līpāhuanāuj Dios lā' tlahuacu'tunāuj a'ntū xla'
lacasqui'n, lā' como ca'tzīyāuj que quintalaclē'i'ca'n
quincātamāsputūnu'ni'nī'ta'ni'tza'. Hua'chilh cāche'kē'canī'ttza'
quimacni'ca'n con xastala'nka' xcān. 23 Quina'n huanāuj
que ka'lhīmā'nauj a'ntū Dios naquincāmaxquī'yāni'.
Tū' tijiclhua'yāuj nīn macsti'na'j a'nchī ka'lhīmā'nauj.
Dios pō'ktu tlōkentaxtū a'ntū huan. 24 Nalāpāstacāuj
kalhatunu' de quina'n. Lā' nalāmaktāyayāuj chā'tunu' de
quina'n. Lā' chuntza' ā'chulā' nalāpāxquī'yāuj lā' ā'chulā'
natlahuayāuj a'ntūn tzey. 25 Makapitzīn tū'tza' tatā'takēxtimī
a'ntīn takalhlaka'ī'. Xatzey natakēxtimīyāuj. Chuntza'
nalāmāhuixcānīyāuj. Huā'mā' ū'tza' lej tasqui'nī como
ca'tzīyā'tit hui'xina'n que tapajtzūmā'tza' huan chi'chini'
a'xni'ca' Cristo namimpala.

26 Palh kalhatin māca'tzīnīcanī't a'ntū xastu'ncua' lā'
palh lakmaka'n Jesucristo, chuntza' tintī' ā'catūhuā a'ntū
namāpānū ixtalaclē'i'. 27 Xmān najicua'n de a'ntū napātle'keni'
a'xni'ca' Dios najuzgarlī. Dios namāpātīnī nac macscut
a'nlhā nacālhcuyu ixtā'ca'tza. 28 Chu a'nchī huan ley
a'ntū Dios mātzo'knīlh Moisés, palh kalhatu' o kalhatu'tun
testigos ixtahuan palh kalhatin chi'xcu' tū' ixtlōkentaxtūnī't
huan ley, chuntza' ixtalīmaknī. Lā' tū' ixtalakalhu'man.
29 Chuntza' ixcāmāpātīnīcan a'ntīn tū' ixtatlōkentaxtū huan
ley xala' makāntza'. Lā' ā'chulā' namāpātīnīcan palh kalhatin
lakmaka'nī't Cristo lā' palh puhuanī't que tuntū' ixtapalh
huan ixka'lhni' Jesucristo. Jesucristo, ū'tza' a'ntī nīlh lā'
chuntza' līxapalh ixka'lhni' quintalaclē'i'ca'n chu a'nchī huan
xasāsti' convenio. Lā' chuxatī a'ntī lakmaka'n Jesucristo
lej namāpātīnīcan como chuntza' lakmaka'n huan Espíritu
Santo. Lā' xla' lej quincālakalhu'manāni'. 30 Ca'tzīyāuj que
Dios huanī't: "Xmān quit tzē na'iccāmāpātīnī a'ntīn tatlahua
a'ntūn tū' tzey. Natamāpala con quit. Quit huan Māpa'ksīni'
lā' quit na'iccājuzgarlī quintachi'xcuhuī't". 31 Lej līj icua' palh
namāpātīnī kalhatin huan Dios xalakahuan.

32 Capāstactit hui'xina'n a'nchīn cāpātle'keni'ni' xapū'la
a'xni'ca' chū'cus cātamāsu'ni'ni' ixtachihuīn Dios. Hui'xina'n
ixpātīyā'tit a'nchī ixcātamacaputzayāni'. 33 A'katunu'
ixcātalakapalayāni' lā' ixcātatucsāni' nac cā'lacapūlhūhua'. Lā'
a'xni'ca' ā'makapitzīn ixtapātīni'n chuntza', hui'xina'n tū'
kalhtatzē'ktit chu lakatin. 34 Lā' lakalhuma'ntit hui'xina'n
a'xni'ca' cātachī'ni' makapitzīn de hui'xina'n. Lā' a'xni'ca'
cālē'nca a'ntū ixka'lhī'yā'tit, hui'xina'n tū' līlakaputzatit
como ca'tzīyā'tit que ka'lhī'yā'tit nac a'kapūn a'ntū más
xatzey lā' a'ntūn tū' maktin catisputli. 35 Lā' chuhua'j, tū'
catitamakchuyī'tit. Capāstactit que namaklhtīni'nā'tit a'ntū
xatzey nac a'kapūn. 36 Capātītit. Lā' tū' timakxtekā'tit
de natlahua'yā'tit a'ntū Dios lacasqui'n. Chuntza'
namaklhtīni'nā'tit a'ntū Dios huan que naquincāmaxquī'yāni'.
37 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nchī Dios hualh:

Tū'tza' lej makān sputa, namin a'ntī ixlīminat lā' tū' catitakoxīlh.

38 Ixlīhuākca'n a'ntī Dios cāmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n como
talīpāhuan Dios, xlaca'n para pō'ktu nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n.

Lā' palh catīhuā nataxtutāya na ixtej Dios, xla' tū' iclīpāxuhua.
39 Quina'n tū' hua'chi ā'makapitzīn a'ntīn tataxtutāya na
ixtej Dios lā' tatza'nkā. Quina'n līpāhuanāuj Dios lā'
pūtaxtunī'taujtza'.

11

Xa'nca talatā'kchokolh xlaca'n a'ntīn takalhlaka'ī'lh

1 Lā' como līpāhuanāuj Dios, chuntza' namaklhtīni'nāuj a'ntū
ka'lhīmā'nauj. Lā' nā ca'tzīyāuj que a'nan a'ntūn tūna'j maktin
laktzī'nāuj. 2 Huan tachi'xcuhuī't xalanī'n makān, xlaca'n
ixtamāpāxuhuī Dios, como xlaca'n ixtalīpāhuan Dios.

3 Lā' nā quina'n, como līpāhuanāuj Dios lā' chuntza'
ca'tzīyāuj que Dios tlahualh huan quilhtamacuj lā' huan
chi'chini' lā' mālhcuyu' lā' ixlīhuāk a'ntū a'nan nac a'kapūn.
Dios hualh lā' xmān chuntza' tlahuakō'lh. Dios cātlahualh
a'ntūn tatasu'yunu'n, a'yuj xapū'la tuntū' ixa'nan a'ntū tzē
ixlaktzī'ncan.
4 Lā' Abel, como ixlīpāhuan Dios, xla' mālacnūni'lh Dios
lakatin lē'ksajna' a'ntū lej xatzey lā' tū' hua'chi mālacnūlh
Caín. Lā' como Abel ixlīpāhuan Dios, chuntza' Dios lak-
tzī'lh que tzey. Lā' Dios maklhtīni'lh huan lē'ksajna' a'ntū
Abel mālacnūni'lh. Chuntza' Abel, a'yuj nīnī'ttza', quin-
ticāmāsu'ni'yāni' que tasqui'nī nalīpāhuanāuj Dios.

5 Lā' nā Enoc ixlīpāhuan Dios lā' ū'tza' tū' līnīlh. Dios lē'lh
nac a'kapūn. Lā' tūlalh kaksca, como Dios ixlē'nī't. Ixtachi-
huīn Dios huan que a'xni'ca' Enoc ixlatlā'huancus nac quilhta-
macuj, xla' ixmāpāxuhuī Dios. 6 Nīn tintī' tzē māpāxuhuī Dios
palh tū' līpāhuan Dios. A'ntīn tamin tamācā'tanī Dios, tasqui'nī
que xlaca'n natakalhlaka'ī' que Dios huī' lā' cāmaktāya a'ntī
nataputza Dios con ixlīhuāk ixa'clhcunucca'n.

7 Lā' nā Noé ixlīpāhuan Dios lā' kalhlaka'ī'lh que stu'ncua'
a'nchī Dios ixuaninī't que namin lakatin lakuat. Lā' como
ixjicua'n, tlahualh lakatin barco. Lā' chuntza' tapūtaxtulh
xalanī'n na ixchic. Lā' como Noé tlōkentaxtūlh a'ntū Dios ix-
uaninī't, chuntza' ixtasu'yu que huan ā'makapitzīn tū' lactzey
ixtahuanī't como xlaca'n ixtapuhuan palh tū' stu'ncua' a'ntū
ixuanī't Dios. Lā' como Noé ixlīpāhuan Dios, chuntza' Dios
māpānūni'lh ixtalaclē'i'.

8 Lā' nā Abraham ixlīpāhuan Dios. Lā' a'kahuāna'lh a'xni'ca'
Dios huanilh que na'a'n nac lakatin ti'ya't a'ntū Dios na-
maxquī'. Lā' Abraham taxtulh de ixā'lacchicni', a'yuj tū'
ixca'tzī a'nlhā nachā'n. 9 Lā' como Abraham ixlīpāhuan Dios,
xla' chā'lh huan nac ti'ya't a'nlhā namaxquī'can, chu a'nchī
Dios ixuaninī't. A'ntza' ixuī' hua'chi kalhatin makatiyāti'.
Ixlahuī' nac lakatin chic de ko'xka'. Lā' nā chuntza' ixlahuī'
ixo'kxa' a'ntī ixuanican Isaac lā' nā ixtā'nat a'ntī ixuanican
Jacob. Xlaca'n nā Dios cāmaxquī'lh huan ti'ya't. 10 Chuntza'
ixlīlahuī' Abraham como ixka'lhīmā' que ixchā'lh nac huan
cā'lacchicni' a'ntū Dios ixtlahuanī't chu a'nchī ixtapuhuān. Lā'
huā'mā' cā'lacchicni' tū' maktin catisputli.

11 Lā' nā Sara ixlīpāhuan Dios. Lā' ū'tza' tzē līka'lhīlh kalhatin
ixcaman, a'yuj to'kotzīntza' ixuanī't. Lā' a'yuj ixpātle'kenī'ttza'
para naka'lhī ixcaman, Sara kalhlaka'ī'lh palh Dios na-
maxquī' huan ska'ta' chu a'nchī Dios ixuanī't.
12 Chuntza' Dios
maxquī'lh kalhatin ixo'kxa' Abraham a'yuj lejtza' papatzīn
ixuanī't para naka'lhī ixcaman. Lā' ī'xū'yātā'natna' Abraham
lej talhūhua'lh hua'chi huan sta'cu lā' hua'chi huan cucujnu'
a'ntū tahui'lāna' na ixquilhtūn mar. Lā' lej talhūhua'lh lā' tūla
cāpūtle'kekō'can.

13 Abraham lā' Isaac lā' Jacob tanīlh. Lā' a'xni'ca' tanīlh,
tūna'j ixtamaklhtīni'n a'ntū Dios hualh que ixcāmaxquī'lh.
Xmān hua'chilh ixtalaktzī'n de makat. Lā' tapāxuhualh
como ixtaca'tzī que Dios ixtlōkentaxtūlh a'ntū ixcāhuaninī't.
Xlaca'n lej xa'nca tahualh que ixtalatlā'huan nac quilhta-
macuj hua'chi makatiyātī'n.
14 Como chuntza' ixtachihuīna'n
xlaca'n, chuntza' māchekxīcan que ixtaputzamā'na a'nlhā na-
talatahui'la.
15 Xlaca'n tū' ixtapāstacmā'na huan xcānsipej
a'nlhā ixtataxtunī'ta'ncha'. Palh chuntza' ixtapuhualh, ix-
tataspi'tli nac huanmā' xcānsipej.
16 Xlaca'n tū' ixtapāstaca
huan xcānsipej a'nlhā ixtataxtunī'ta'ncha'. Ixtapāstaca ā'lakatin
xcānsipej a'nlhā más xatzey lā' a'ntū hui'lacha' nac a'kapūn.
U'tza' Dios tū' līmāxana'n a'xni'ca' xlaca'n tahuan que ū'tza'
ixDiosca'n. Lā' Dios cāxui'līnī't lakatin xcānsipej nac a'kapūn
a'nlhā xlaca'n natalatahui'la.
17 Lā' nā Abraham ixlīpāhuan Dios. U'tza' ixa'mā' līmaknī
huan Isaac a'ntī xmān kalhatin ixcaman. Lā' ixmaxquī'cu'tun
hua'chi lakatin lē'ksajna' Dios. Chuntza' Dios ixmāpa'ksīnī't
como ixlacasqui'n que Abraham namāsu'yu palh stu'ncua'
ixkalhlaka'ī'.
18 Abraham ixa'kahuāna'ni'cu'tun Dios, a'yuj
Dios ixuaninī't que por ixpālacata Isaac, Abraham nacāka'lhī
lhūhua' ī'xū'yātā'natna'.
19 Abraham ixa'mā' maknī huan
Isaac chu a'nchī Dios ixuaninī't, como ixca'tzī que Dios na-
maxquī'pala ixquilhtamacuj. Lā' como tū' lej makān ī'sputa
para ixmaknīca Isaac, hua'chīlh Dios mālakahuanīchokolh.

20 Lā nā Isaac ixlīpāhuan Dios. Lā' ū'tza' cālīhuanilh ixo'kxa'n
a'nchī Dios ixcāsicua'lanālīlh. Lā' ixo'kxa'n ixcāhuanican Jacob
lā' Esaú.
21 Lā' nā Jacob ixlīpāhuan Dios. Lā' ū'tza' cālīhuanilh
ixnatā'natna', a'ntī ixo'kxa'n José, a'nchī Dios ixcāsicua'lanālīlh.
Chuntza' cāhuanilh a'xni'ca' ixa'mā'tza' nī. Pūtaquilhpūtalh
ixpāla'c lā' mācā'tanīlh Dios.
22 Lā' nā José ixlīpāhuan Dios. Lā'
chuntza' a'xni'ca' tū'tza' makān ī'sputa para nanī, xla' hualh
que huan israelitas natataxtu de nac Egipto. Lā' māpa'ksīni'lh
que nacālē'ncan ixlucutnu' a'xni'ca' natataxtu de a'ntza'.

23 Lā' huan ixtāta' lā' ixtzī't Moisés nā ixtālīpāhuan Dios.
Lā' a'nlhā ixtahui'lāna' xlaca'n, huan rey māpa'ksīni'lh

que nacāmaknīkō'can ixlīhuāk huan lakska'tā'n a'ntī
xalacchi'xcuhuī'n. Lā' xlaca'n tū' tajicua'nli a'xni'ca' tū'
ta'a'kahuāna'ni'lh huan rey. Lā' Moisés mātzē'kca a'xni'ca'
ixtō'lanī'tcus. Xlaca'n talaktzī'lh que lej tzēhuanī't ixuanī't lā'
xlaca'n tamātzē'kli lakatu'tun mālhcuyu'.
24 Lā' nā Moisés
ixlīpāhuan Dios. Lā' chuntza', a'xni'ca' chi'xcu'tza' ixuanī't,
tū'tza' ixtahui'lacu'tun na ixchic huan rey xala' nac Egipto,
a'nlhā ixmakastacnī't huan i'xtzu'ma'jāt rey.
25 Moisés
tū'tza' tachokocu'tulh ā'chulā' na ixchic huan rey, como
a'ntza' ixlīpāxuhuacan a'ntūn tū' tzey. Xla' puhualh que más
tzey nacātā'latahui'la ixtachi'xcuhuī't Dios a'yuj capātīni'lh.
26 Moisés puhualh que más xatzey a'kahuāna'ni'can Cristo
a'yuj ixlakmaka'nca. Lā' puhualh que tū' lej ka'lhī ixtapalh
huan a'nchī ixlīricoca'n xalanī'n nac Egipto. Xla' tū' ixpuhuan
a'ntū ixmaklhtīni'lh nac quilhtamacuj. Xla' ixpuhuan a'ntū
ixmaklhtīni'lh nac a'kapūn.
27 Lā' como Moisés ixlīpāhuan
Dios, lā' xla' taxtulh de nac Egipto. Lā' tū' ixjicua'ni' huan rey,
a'yuj ixca'tzī palh ixa'kchā'lh. Pō'ktu a'kahuāna'ni'lh Dios. Xla'
hua'chilh ixlaktzī'nī't Dios, a'yuj tūla laktzī'ncan.

28 Moisés ixlīpāhuan Dios. Lā' chuntza' cāmāpa'ksīlh huan
israelitas que ixtamaknīlh borregos lā' ixtalītlahualh mac-
sti'na'j huan ixka'lhni' na ixmākalhchaca'n. Lā' chuntza' huan
ángel tū' cāmaknīlh ixlīmaksāsti'ca'n huan israelitas a'xni'ca'
cāmaknīlh huan ixlīmaksāsti'ca'n xalanī'n nac Egipto.
29 Lā'
huan israelitas ixtalīpāhuan Dios. Xlaca'n tapātacutli huan
Mar Rojo, hua'chi nac cā'ti'ya'tna' a'nlhā cā'scōhua. Lā' huan
xalanī'n nac Egipto a'ntī ixtastālani', a'xni'ca' tapātacutcu'tulh,
xlaca'n tajicsua'kō'lh.

30 Lā' huan israelitas, como ixtalīpāhuan Dios, xlaca'n
lakatojon chi'chini' ixtatā'tamacxti'li'tlā'huan huan cā'lacchicni'
a'ntū ixuanican Jericó. Lā' chuntza' lī'a'kā'lh huan taxaka
de chihuix a'ntū ixlītamacxti'li'nī't huan cā'lacchicni'.
31 Lā' cāmaknīca a'ntī xalanī'n nac Jericó a'ntīn tū'
ta'a'kahuāna'ni'cu'tulh Dios. Lā' Rahab, a'ntī pū'la ixcāka'lhī
ixtatā'chihuīnni', xla' tū' maknīca. Rahab, como ixlīpāhuan
Dios, xla' ixcāmānūnī't na ixchic huan israelitas a'ntī ixta'a'nī't
tapūlaktzi'hui'līni'n nac huanmā' ti'ya't. Lā' ū'tza' tū' talīmaknīlh
huan Rahab.

32 Tū' tasqui'nī que ā'chulā' na'iccālīhuaniyāni' ā'makapitzīn
antī ixtalīpāhuan Dios. Tū' icka'lhī quilhtamacuj para
na'iccāhuaniyāni' a'ntūn tatlahualh Gedeón lā' Barac lā'
Sansón lā' Jefté lā' David lā' Samuel lā' ixa'cta'sana'nī'n Dios.
33 Xlaca'n ixtalīpāhuan Dios. Lā' ū'tza' talītlajalh ā'makapitzīn
xcānsipejni', lā' ixtamāpa'ksī. Lā' como ixtatlahua a'ntūn
tzey, Dios cāsicua'lanālīlh chuntza' a'nchī ixcāhuaninī't.
Lā' ā'makapitzīn ixcālakmānūcan huan leones. Lā' Dios

cāmaktāyalh lā' chuntza' tū' cāmaknīca. 34 Lā' ā'makapitzīn
ixcāmāpū'can nac cā'macscutnu'. Lā' xlaca'n tū' talhculh.
Lā' ā'makapitzīn ixcāmaknīcu'tuncan con espada. Lā' xlaca'n
tapūtaxtulh. A'yuj xlaca'n tū' lej lactli'hui'qui ixtahuanī't,
Dios cāmātli'hui'quīlh. Lā' tū' ixtajicua'n. Ixtatlahua guerra lā'
ixtamakatzā'la ixtā'ca'tzaca'n. 35 Lā' makapitzīn puscan, Dios
cāmālakahuanīni'chokolh ixcamana'ca'n, a'ntī ixtanīnī'tcus.

Lā' ā'makapitzīn tachi'xcuhuī't cāmāpātīnīca hasta lhān
tanīlh. Palh xlaca'n ixtakalhtatzē'kli palh ixtakalhlaka'ī',
tū' ixcāmāpātīnīca. Pero xlaca'n tū' takalhtatzē'kli, como
ixtaca'tzī que ixtaka'lhīlh ixquilhtamacujca'n a'ntū xatzey
a'xni'ca' Dios nacāmālakahuanīchoko huan nīnī'n. 36 Lā'
ā'makapitzīn lej cālakapalaca lā' cākēsno'kca. Lā' ā'makapitzīn
cāmānūca nac pūlāchī'n lā' cātūpixui'līca cadenas. 37 Lā'
ā'makapitzīn cāmūta'lamaknīca. Lā' ā'makapitzīn cālīxua'ta'pitzica
līxua'ta'n. Lā' ā'makapitzīn cālīmaknīca espada. Lā' ā'makapitzīn
chū ixtatejeni'ntlā'huan lā' ixtalhakā' ixko'xka' borrego lā'
chivos. Lā' lacpobres ixtahuanī't. Lā' ixcālakmaka'ncan lā'
ixcāmāpātīnīcan. 38 Lā' ixtatzā'latlā'huan nac cā'lhpi'mpi'li'
ti'ya't lā' nac cā'kēstīnni'. Lā' ixtahui'lāna' nac lhu'cu'
lā' na ixtampīn chihuix. Xalanī'n nac quilhtamacuj lej
ixtaca'tzanca'tzī, lā' tū' līmakuan ixtatā'lahui'lāna' con
xlaca'n, huā' tamā'na lactzey tachi'xcuhuī't. 39 Huā' tamā'na
tachi'xcuhuī't lej ixtalīpāhuan Dios lā' ixtamāpāxuhuī Dios.
Lā' a'yuj ixtalīpāhuan Dios, xlaca'n tū' tamaklhtīni'nkō'lh
ixlīhuāk a'ntū Dios cāhuanilh que ixcāmaxquī'lh. 40 Dios,
xla' ixlacasqui'n que xlaca'n ixquincātaka'lhīni', como
Dios quincācāxui'līni'nī'ta'ni' a'ntū más xatzey. Lā' xla'
naquincātlahuayāni' xalacuan quina'n a'cxtim con xlaca'n.

12

Tasqui'nī namaksca'tāuj Cristo

1 Quina'n ca'tzīyāuj a'nchī huan tamā'na chi'xcuhuī'n
ixtalīpāhuan Dios. Lā' a'yuj tapātīni'lh, xlaca'n
tū' tataspi'tchokolh na ixtej Dios. Lā' quina'n
cacāmaksca'tui xlaca'n. Lā' chuntza' camakxtekkō'uj
a'ntū quincāmāmakchuyīyāni' na ixtej Dios. Lā' tū'tza'
catlahuáuj a'ntūn tū' tzey, a'yuj jicslīhua' makxtekāuj. Lā'
tū' cajiclhuá'uj natlahuayāuj ixtapuhuān Dios. 2 Lā' chuhua'j
capāstacui Jesucristo. Quina'n kalhlaka'ī'yāuj que Jesucristo
quincāmāpūtaxtūnī'ta'ni'tza'. Lā' xla' naquincāmaktāyayāni'
nakalhlaka'ī'yāuj ā'chulā' līhuan lahui'lāna'ujcus. Xla' lej
pātīni'lh a'xni'ca' nīlh nac cruz. Lā' a'yuj lej lakmaka'nca
lā' a'yuj lej pātīni'lh, xla' pātīkō'lh como ixca'tzī que ā'calīstān

lej napāxuhua. Lā' chuhua'j huī' na ixpāxtūcāna'j Dios nac
a'kapūn a'nlhā tā'māpa'ksīni'n Dios.
3 Capāstactit a'nchī pātīni'lh Jesucristo lā' a'nchī
ixtatā'lāsta'la huan chi'xcuhuī'n a'ntī ixtaca'tzanca'tzī.
Chuntza' tū' cajiclhua'tit a'yuj pātīni'mpā'na'ntit. Lā' tū'
camakxtektit natlahua'yā'tit ixtapuhuān Dios. 4 A'yuj
a'katunu' hui'xina'n tlahua'cu'tunā'tit a'ntūn tū' tzey,
lej lītanūni'nī'ta'ntit natlahua'yā'tit xmān a'ntūn tzey.
Lā' a'yuj jicslīhua' pero ū'tza tū' cātalīmaknīnī'ta'ni'.
5 Chō'la pātza'nkānī'ta'ntit ixtachihuīn Dios a'nlhā Dios
quincāchihuīna'maxquī'yāni' lā' quincālaktzī'nāni' hua'chilh
ixcamana'. Chuntza' huan:

Xa'nca capāstacti a'xni'ca' mā'a'kahuānīyāni' Dios.
Tū' caji'clhua' a'xni'ca' xla' quilhnīyāni'.
6 Dios cāmā'a'kahuānī ixlīhuākca'n a'ntī cāpāxquī'.
Lā' cāmāpātīnī ixlīhuākca'n a'ntī cālaktzī'n hua'chi ixcamana'.

7 Capātītit a'xni'ca' cātamāpātīnīyāni'. Palh Dios
cāmā'a'kahuānīyāni', chuntza' tasu'yu que cālaktzī'nāni'
hua'chi ixcamana'. Lej tasqui'nī que kalhatin xatāta'
namā'a'kahuānī ixcaman. 8 Dios cāmā'a'kahuānī ixlīhuākca'n
ixcamana'. Lā' palh tū' cahuā ixcāmā'a'kahuānīni' chuntza'
ixtasu'yulh que hui'xina'n tū' stu'ncua' ixcamana'. 9 A'xni'ca'
quincātamakastacni' quintāta'ca'n, ixquincātamāpātīnīyāni'.
Lā' quina'n ixcā'a'cnīni'ni'yāuj. Lā' ā'chulā' tasqui'nī quina'n
na'a'kahuāna'ni'yāuj Dios a'ntī cāmā'a'nanī quilīca'tzīnca'n, lā'
chuntza' naka'lhīyāuj quinquilhtamacujca'n para pō'ktu.
10 Quintāta'ca'n a'ntī xalanī'n nac quilhtamacuj, xlaca'n
ixquincātamāpātīnīyāni' chu a'nchī ixtapuhuān. Xlaca'n
ixtalacasqui'n que līlacatejtin ixlatā'kchokouj nac huā'mā'
quilhtamacuj. Lā' nā Dios quincāmāpātīnīyāni', como
quincāpāstacāni'. Xla' lacasqui'n que quina'n lactzey
nalayāuj hua'chi xla'. 11 A'xni'ca' quincātamāpātīnīyāni', tū'
līpāxuhuayāuj. Lā' a'yuj quincātamālakaputzīyāni', ā'calīstān
quincātlahuayāni' lactzey lā' līpāxuj, palh chuntza' līsca'tāuj.

Lījicua' palh tū' na'a'kahuāna'ni'yāuj Dios

12 Lā' chuhua'j calāmāhuixcānī'tit lā' tū' catalactlajītāya'tit.
13 Xa'nca catlā'hua'ntit na ixtej Dios. Lā' chuntza'
nacāmaktāya'yā'tit xlaca'n a'ntīn tūna'j xa'nca takalhlaka'ī'.
Lā' chuntza' xlaca'n tū' catitatonkopūlh.
14 Ca'cs catahui'la'tit con ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't.
Catlahua'tit xmān a'ntū līmakuan. Palh kalhatin tū'
makxtekcu'tun de tlahua talaclē'i', xla' tū' catitā'latahui'lh
Dios. 15 Dios lej lakalhu'manīni'n. Camakxtektit que xla'
nacāmaktāyayāni' milīhuākca'n. Tū' cataxtutāya'tit na ixtej
Dios nīn kalhatin de hui'xina'n. Palh kalhatin taxtutāya,
chuntza' cāmāmakchuyī ā'makapitzīn a'nchīn takalhlaka'ī'.

16 Tū' catlahua'tit talākalhī'n. Tū' calakmaka'ntit a'ntū ixla'
Dios, hua'chi Esaú. Xla' como ixuā'yancu'tun, stā'lh ixherencia
a'ntū ixla' ixlalh como xla' līmaksāsti' ixuanī't. 17 Lā' hui'xina'n
ca'tzīyā'tit que ā'calīstān xla' ixlacasqui'n que ixmaxquī'palaca
huan herencia. Lā' tū' maxquī'ca. Xla' ixcalhuan como
xtāpalīcu'tulh a'ntū ixtlahuanī't. Lā' tulalh xtāpalīlh.

18 Hui'xina'n tū' ixui'lāna'ntit a'ntza' a'xni'ca' Dios māstā'lh
huan ley nac kēstīn a'nlhā huanican Sinaí. Huan israeli-
tas xalanī'n makāntza' tatapajtzūlh huan nac Sinaí. Ta-
laktzī'lh huan lamana' lā' huan cā'pucsua' lā' huan mak-
lipni'. 19 Takaxmatli lakatin trompeta lā' lakatin tachihuīn.
Lā' a'xni'ca' takaxmatli ixtachihuīn Dios, xlaca'n tasqui'nli
que tū'tza' ixtakaxmatli. 20 Lā' lej tajicua'lh a'xni'ca' Dios
hualh que nīn tintī' ī'xa'malh huan ixtūtzā'n huan kēstīn.
Lā' nā hualh que palh lakatin animal natāya a'ntza' ka'lhī
nalīlacata'lamaknīcan chihuix. 21 Lā' a'ntīn talaktzī'lh huā'mā',
lej tajicua'lh. Lā' nā Moisés hualh: “Icxpipimā' como lej
icjicua'n”.

22 Hui'xina'n tū' chuntza' ta'nī'ta'ntit nac Sinaí. Hui'xina'n
pimpā'na'ntit nac ā'lakatin kēstīn a'nlhā huanican Sión lā'
nac cā'lacchicni' a'nlhā huī' Dios xalakahuan. Huā'mā'
cā'lacchicni' hui'lacha' nac a'kapūn lā' huanican Jerusalén.
Lā' a'ntza' lej ta'a'nan lhūhua' ángeles. 23 Lā' a'ntza' nā
hui'xina'n pimpā'na'ntit nac a'kapūn a'nlhā tatakēxtimīnī't lā'
tamācā'tanīmā'na Dios a'ntī xapū'la ixcamana' Dios, a'ntīn
tatzo'kni' ixtacuīni'ca'n nac a'kapūn. A'ntza' huī' Dios. U'tza'
a'ntī nacājuzgarlīkō' ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't. Lā'
nā a'ntza' tahui'lāna'ncha' ixlīca'tzīnca'n a'ntīn tanīnī'ttza' lā'
Dios cātlahuanī't xalacuan. 24 Hui'xina'n kalhlaka'ī'nī'ta'ntit
que Jesucristo ū'tza' a'ntī māpūtaxtūnu'n. Xla' lacāxtlahuanī't
huan xasāsti' convenio. Lā' ixka'lhni' Jesucristo cāche'kē'ni'
ixa'clhcunucca'n huan tachi'xcuhuī't. Lā' chuntza' huan
lē'ksajna' a'ntū ixka'lhni' Jesucristo, ū'tza' más xatzey lā' tū'
hua'chi a'ntū mālacnūlh Abel.

25 Cakaxpa'ttit a'ntū huan Dios. Cāmāpātīnīca a'ntīn tū'
ta'a'kahuāna'ni'lh Moisés a'ntīn Dios māchihuīnīlh. Lā' ā'chulā'
naquincātamāpātīnīyāni' palh tū' kaxmatcu'tunāuj Dios a'nchī
chihuīna'nācha' nac a'kapūn. 26 Makāntza' Dios chihuīna'lh
a'xni'ca' ixtatakēstoknī't huan israelitas pajtzu nac Sinaí.
Lā' huan ti'ya't tachiquilh. Lā' chuhua'j Dios huanī't: “Quit
na'icchiquipala huan ti'ya't. Lā' tū' xmān huan ti'ya't. Nā
na'icchiqui huan a'kapūn”. 27 Lā' huā'mā' huanicu'tun que
natasputkō' ixlīhuāk a'ntū cāmā'a'nanīnī't. Lā' natachoko
xmān a'ntūn tūla xakā'līcan. 28 Quina'n natā'latahui'layāuj
Dios a'nlhā xla' māpa'ksīni'n a'nlhā tāyani' para pō'ktu.
Chuhua'j namaxquī'yāuj pāxcatca'tzī Dios lā' na'a'cnīni'ni'yāuj
lā' namācā'tanīyāuj chu a'nchī hua'chi xla' lacasqui'n.

29 Ixlīstu'ncua' que Dios hua'chi lakatin ka'tla' lamana' como
xla' nacāmāpātīnī xlaca'n a'ntīn tū' ta'a'kahuāna'ni'.

13

Palh xa'nca nalatā'kchokoyāuj, chuntza' nalīmāpāxuhuīyāuj Dios

1 Calāpāxquī'tit milīhuākca'n como hui'xina'n lītā'timīn.
2 Camānū'tit na minchicca'n a'ntīn taminācha' de makat.
A'makapitzīn a'ntīn chuntza' tatlahuanī't, xlaca'n tamānūnī't
ángeles na ixchicca'n, a'yuj xapū'la tū' ixtaca'tzī palh xlaca'n
ángeles ixtahuanī't.

3 Tū' cacāpātza'nkātit a'ntī cāchī'canī't. Cacālakalhu'ma'ntit de
xlaca'n hua'chilh nā hui'xina'n xatachī'nī'n con xlaca'n. Lā'
tū' cacāpātza'nkātit a'ntīn tapātīni'mā'na. Cacālakalhu'ma'ntit
xlaca'n hua'chilh nā hui'xina'n ixpātīni'ntit hua'chi xlaca'n.

4 Lej tzey tapūchahuacan. Tū' līmakuan tlahuacan talākalhī'n.
Dios nacāmāpātīnī xlaca'n a'ntīn tatlahua talākalhī'n lā'
ā'catūhuā hua'chi huā'mā'.

5 Tū' xmān capāstactit a'nchī nalīka'lhī'yā'tit tumīn. Līpāxuj
catahui'la'tit palh ka'lhī'yā'tit lhūhua' tumīn o palh tū' lhūhua'.
Dios huanī't: "Pō'ktu na'ictā'latahui'layāni'. Tū' maktin icti-
makxtekni'". 6 Lā' ū'tza' tū' catilījicua'uj. Tzē nahuanāuj:
Huan Māpa'ksīni' Dios quimaktāya.
Tū' ictijicua'ni'lh a'ntū naquintatlahuani' tachi'xcuhuī't.

7 Cacāpāstactit xlaca'n a'ntīn pū'la cātamāsu'ni'ni' ixtachi-
huīn Dios. Capāstactit a'nchī xlaca'n ixtalīlatlā'huan. Lā'
cacāmaksca'ttit xlaca'n.

8 Jesucristo tū' taxtāpālī. Xla' pō'ktu chū'tza' a'nchī ix-
uanī't xapū'la lā' hasta chuhua'j lā' para pō'ktu. 9 Tū'
catamakxtektit que nacātamāsu'ni'yāni' ā'tāpātin līmāsca'tīn
a'ntūn tū' hua'chi kalhlaka'ī'yā'tit chuhua'j. Dios ū'tza' a'ntī
quincāmaktāyayāni' a'nchī nalatā'kchokoyāuj chu a'nchī xla'
lacasqui'n. Huan līmāsca'tīn ixpālacata a'ntū hua'can, huā'mā'
tū' quincāmaktāyayāni'. A'yuj ā'makapitzīn ta'a'kahuāna'ni'
huan tamā'na līmāsca'tīn, huā'mā' tū' cāmaktāya xlaca'n.

10 Huan sacerdotes a'ntīn tascuja na ixlītokpānca'n
israelitas, xlaca'n tzē natahua' macsti'na'j de huan
ixquinītca'n animalhna' a'ntū mālacnūni'can Dios.
Xtunc huan lē'ksajna' a'ntū mālacnūni'canī't Dios a'ntū
quincāmāpānūni'yāni' quintalaclē'i'ca'n. Huā'mā' lē'ksajna',
ū'tza' Jesucristo. 11 Huan chi'xcu' a'ntī xapuxcu' sacerdote,
xla' lē'n ixka'lhni' animalhna' xatamaknīn hasta huan nac
lītokpān a'nlhā huanican Lej Tasicua'lanālīn a'nlhā ixlīlakatu'
cuarto. Lā' a'ntza' mālacnūni'can Dios huan ka'lhni' para
nacāmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n huan tachi'xcuhuī't. Lā'
ixmacni'ca'n huan animalhna' a'ntū xatamaknīn, huan

tamā'na cāmāxtucan de huan ka'tla' cā'lacchicni'. Lā' a'ntza'
cālhcuyucan. 12 Lā' nā Jesús nā māxtuca de huan xaka'tla'
cā'lacchicni'. Lā a'ntza' nīlh. Chuntza' pātīni'lh como ixka'lhni'
ixcālīmāpānūni'cu'tun ixtalaclē'i'ca'n huan tachi'xcuhuī't.
13 Lej lakmaka'nca Jesucristo a'xni'ca' māxtuca de huan
xaka'tla' cā'lacchicni' lā' xtokohua'ca'ca huan nac cruz. Lā'
quina'n como kalhlaka'ī'yāuj, ka'lhī nā napātīyāuj a'xni'ca'
quincātalakmaka'nāni' por ixpālacata Jesucristo. 14 Huā'tzā'
nac quilhtamacuj tintī' huan cā'lacchicni' a'ntū natahui'la
para pō'ktu. Quina'n ka'lhīmā'nauj ā'lakatin cā'lacchicni' a'ntū
nalaktzī'nāuj ā'calīstān. 15 Tū'tza' mālacnūni'yāuj Dios huan
xatamaknīn animalhna'. Līmakuan namaxquī'yāuj pāxcatca'tzī
Dios. Lā' ū'tza' hua'chi lē'ksajna'. Lā' tasqui'nī namāka'tlī'yāuj
Dios ixpālacata Jesucristo. 16 Tū' capātza'nkātit natlahua'yā'tit
a'ntūn tzey. Lā' tū' capātza'nkātit nalāmaktāya'yā'tit. Ū'tza'
huā'mā' a'ntū līpāxuhua Dios.
17 Cacā'a'kahuāna'ni'tit huan xanapuxcu'nu' nac huan
lītokpānna'. Lā' catlahua'tit a'ntū xlaca'n cātahuaniyāni'.
Xlaca'n cāmaktaka'lhāni' hui'xina'n como talacasqui'n que
xa'nca nakalhlaka'ī'yā'tit. Xlaca'n natamaxquī' cuenta
Dios a'nchīn tascuja. Xlaca'n con tapāxuhuān natascuja
palh natlahua'yā'tit a'ntū nacātalīmāpa'ksīyāni'. Lā' palh tū'
nacā'a'kahuāna'ni'yā'tit, xlaca'n natalīlakaputza. Lā' huā'mā'
tuntū' caticātlahuani'ni' hui'xina'n.
18 Cakalhtō'ka'tit por quit. Lā' quit icca'tzī que
ictlōkentaxtūlh a'ntū Dios quilīmāmacū'lh como pō'ktu
ictlahuacu'tun a'ntūn tzēy. 19 Iccāsqui'ni'yāni' que
lej caquilālīkalhtō'ka'uj hui'xina'n que Dios palaj
naquimacā'nācha' a'nlhā hui'lāna'ntit.

Huan līsicua'lanālīn
20 Dios ū'tza' a'ntī cāmātza'ta'tī' qui'a'clhcunucca'n. Xla'
mālakahuanīchokolh Jesucristo. Lā' Jesucristo nīlh lā'
chuntza' līxapalh ixka'lhni' quintalaclē'i'ca'n. Lā' chuntza'
līlacāxtlahualh huan convenio a'ntū lej tzey lā' a'ntū natāyani'
para pō'ktu. Lā' chuhua'j xla' pō'ktu quincāmaktaka'lhāni'.
21 Lā' Dios cacāmaxquī'ni' ixlīhuāk a'ntū nacāmaktāyayāni'
natlahua'yā'tit ixtapuhuān. Lā' nā quina'n caquincātlahuani'
Dios chu a'nchī xla' lacasqui'n por ixlīmāpa'ksīn Jesucristo.
Ca'a'cnīni'ni'ca Jesucristo para pō'ktu. Amén.
22 Tā'timīn, lej iccāsqui'ni'yāni' que līlacatzucu
nalakapūtle'keyā'tit a'ntū iccātzo'knuni'mā'ni' nac
huā'mā' carta. Tū' lej lhmā'n huanmā' carta a'ntū
i'ccātzo'knuni'nī'ta'ni'. 23 Iccāmāca'tzīnīcu'tunāni' que
makxtekcanī'ttza' Timoteo. Lā' chuntza' tū'tza' tachī'n.
Lā' palh xla' namin palaj, naquintā'a'n a'xni'ca'
na'iccālaka'nāchāni' hui'xina'n.

24 Cacāsaludarlī'tit ixlīhuākca'n huan xanapuxcu'nu' de huan lītokpān. Lā' cacāsaludarlī'tit ixlīhuākca'n ā'makapitzīn a'ntīn takalhlaka'ī'. Huan tā'timīn xalanī'n nac Italia cāmacā'ni'yāni' saludos.
25 Lā' Dios cacāsicua'lanālīkō'ni' milīhuākca'n hui'xina'n. Amén.

Huan Carta a'ntūn Tzo'kli Santiago

Lītzucuca huan carta

1 Quit, Santiago, ictzo'ka huā'mā' carta. Quit ictā'scuja Dios
lā' huan Māpa'ksīni' Jesucristo. Quit iccāmacā'ni'yāni' salu-
dos milīhuākca'n israelitas a'ntīn tapa'ksīyā'tit con Dios, a'ntī
a'kahua'nī'ta'ntit.

Huan tapāstacna' a'ntū Dios māstā'

2 Tā'timīn, catahui'la'tit con tapāxuhuān a'yuj
cāpātle'keni'yāni' lej lhūhua' catūhuā por ixpālacata
kalhlaka'ī'yā'tit Jesucristo. 3 Ca'tzī'yā'tittza' a'xni'ca'
cāpātle'keni'yāni' huā'mā' lā' palh tū' makxtekā'tit a'nchī
kalhlaka'ī'yā'tit, chuntza' nalīsca'tā'tit a'nchī natāyani'yā'tit.
4 Lā' pō'ktu natāyani'yā'tit, lā' chuntza' nalīsca'tā'tit a'nchī
xa'nca nalatā'kchokoyā'tit lā' a'nchī nalītlōkentaxtūkō'yā'tit
ixlīhuāk a'ntū ixtapuhuān Dios.
5 Palh hui'xina'n tū' māchekxīyā'tit a'nchī
nalīlatā'kchokoyā'tit xa'nca, casqui'ni'tit Dios lā' xla'
nacāmāmāchekxīnīyāni'. Xla' lej cāmaktāya ixlīhuāk huan
tachi'xcuhuī't chu a'nchī tasqui'nī lā' tū' cālacatā'quī'.
6 A'xni'ca' hui'xina'n nasqui'ni'yā'tit catūhuā Dios,
napuhua'nā'tit que Dios stu'ncua' nacātamaxquī'yāni'. Lā'
tū' maktin tipuhua'nā'tit que Dios tū' caticāmaxquī'ni'. Lā'
a'ntī puhuan que Dios tū' catimāstā'lh, xla' tū' xmān tāpātin
ixtapāstacna' ka'lhī. Xla' hua'chi a'xni'ca' huan ū'ni' lakaxtim
mā'kchoko huan xasipej mar. 7 A'ntī puhuan chuntza',
Dios tū' catimaxquī'lh a'ntū nasqui'ni'. 8 A'ntīn tū' xmān
tāpātin tapāstacna' taka'lhī, xlaca'n tū' maktin taca'tzī a'ntū
natatlahua.
9 Lā' hui'xina'n, tā'timīn, a'ntī chu catīhuāya tachi'xcuhuī't,
calīpāxuhua'tit como Dios cālaktzī'nāni' tū' hua'chi chu
catīhuāya tachi'xcuhuī't. 10 Lā' hui'xina'n, tā'timīn, a'ntī
lacricos, calīpāxuhua'tit como māchekxīyā'tit que Dios
laktzī'n mintumīnca'n hua'chilh nīn tuntū' ixtapalh. Huan
ricosnu' natasputa hua'chi lakatin xa'nat. 11 A'xni'ca' lej
chi'chini'n huan chi'tin scōhuan, lā' huan xa'nat yuja. Lā'
huan ixlītzēhuanī't xla' sputa. Lā' nā chuntza' talīsputa huan
ricosnu' līhuan tatlahua ixnegocioca'n.

A'nchī napātīni'ncan lā' natāyani'can

12 Līpāxūj tahui'lāna' xlaca'n a'ntī lej līlacatejtin tapātī a'ntū
cāpātle'keni'. Palh xlaca'n natatāyani', nataka'lhī xasāsti'
ixquilhtamacujca'n. Lā' xasāsti' quinquilhtamacujca'n xla'
hua'chi lē'ksajna' a'ntū Dios cāmālacnūni' a'ntīn tapāxquī'. 13 Lā'

palh kalhatin chi'xcu' puhuan que natlahua a'ntūn tū' tzey,
tū' cahualh que Dios māpuhuanīlh a'ntūn tū' tzey. Dios tū'
maktin puhuan natlahua a'ntūn tū' līmakuan. Lā' xla' tū'
cāmāpuhuanī huan tachi'xcuhuī't que catatlahualh a'ntūn tū'
līmakuan. 14 A'xni'ca' kalhatin chi'xcu' puhuan natlahua a'ntūn
tū' līmakuan, xla' māni' ixtapāstacna' mātlahuī chuntza'. 15 Lā'
palh xla' tlahua chu a'nchī ko'hua'jua' ixtapāstacna', chuntza'
ka'lhī ixtalaclē'i'. Lā' ā'chulā' tlahuatēlha a'ntūn tū' tzey. Lā'
ū'tza' nalīnī.

16 Lej stu'ncua' a'ntū iccāhuanimā'ni'. Lā' tū' cata'a'kxokotit,
tā'timīn. 17 Huāk xatzey catūhuā a'ntū quincātamaxquī'nī'tā'ni',
huāk macamīn Dios. A'ntī quincāmaxquī'ni' huāk a'ntūn tzey
xla' ū'tza' Dios. Xla' cātlahualh a'ntūn tamāxkakēni'n nac
a'kapūn. Dios xla' chu ū'tza'tza'. Tū' maktin taxtāpalī nīn mac-
sti'na'j. 18 Dios quincātamaxquī'ni' xasāsti' quinquilhtamacu-
jca'n chu a'nchī xla' ixtapuhuān. Quincātamaxquī'ni' quinquil-
htamacujca'n xasāsti' por ixpālacata ixtachihuīn Dios a'ntū
ixlīstu'ncua'. Lā' chuntza' quina'n xapū'la' kalhlaka'ī'nī'ta'uj.
Lā' ā'calīstān lhūhua' ā'makapitzīn natakalhlaka'ī'.

A'ntū Dios lacasqui'n que natlahuayāuj

19 Lā' capāstactit huā'mā', tā'timīn. Lā' milīhuākca'n xa'nca
cakaxpa'ttit ixtachihuīn Dios. Lā' capāstacna'ntit pū'la para
nachihuīna'nā'tit, lā' tū' na'a'kchipinā'tit. 20 Huan tā'kcha
quincāmāmakchuyīyāni'. Lā' chuntza' tūla tlahuayāuj ixta-
puhuān Dios. 21 Camāpānūkō'tit ixlīhuāk a'ntūn tū' tzey lā'
ixlīhuāk a'ntū ko'hua'jua'. Calīhui'lī'tit que natlahua'yā'tit
ixtapuhuān Dios. Lā' catlahua'tit cuenta a'ntū huan ixtachi-
huīn Dios a'ntū maklhtīni'nī'ta'ntit. U'tza' a'ntū cāmāca'tzīnīni'
a'nchī nacālīmāpūtaxtūyāni'.

22 Ca'a'kahuāna'ni'tit huan ixtachihuīn Dios, lā' tū'
xmān cakaxpa'ttit. Palh puhua'nā'tit que xmān tasqui'nī
nakaxpa'tā'tit, mē'cstuca'n ta'a'kxokoyā'tit. 23 A'ntī xmān
takaxmata ixtachihuīn Dios lā' tū' ta'a'kahuāna'ni', xlaca'n
hua'chi kalhatin chi'xcu' a'ntī talakjū nac espejo. 24 Lā'
xmān ixa'cstu laktzī'ncan a'nchī huanī't ixlacan lā' a'n lā' chu
tuncan pātza'nkā a'nchī ixuanī't. 25 Lā' tū' chuntza' xlaca'n
a'ntīn cuenta tatlahua huan xatzey ixtachihuīn Dios a'ntūn
quincāmāca'tzīnīyāni' a'nchī nalīpūtaxtuyāuj. Lā' palh xlaca'n
tū' tamakxteka ta'a'kahuāna'ni', lā' palh tū' tapātza'nkā a'ntū
huan, chuntza' Dios nacāsicua'lanālī ixlīhuāk a'ntūn tatlahua.

26 Lā' palh chā'tin chi'xcu' huan que a'kahuāna'ni' Dios,
lā' tūla māpa'ksī ixquilhni' xla' ixa'cstu ta'a'kxoko. Xla' tū'
stu'ncua' a'kahuāna'ni' Dios. 27 A'ntū Dios lacasqui'n que nat-
lahuayāuj quina'n a'ntī stu'ncua' kalhlaka'ī'yāuj xla' chuntza':
cacāmaktāyauj huan lacxcamanīn lā' huan lakapūtnu' a'ntīn

tapātīni'n lā' pō'ktu cataxtunquīuj de ixlīhuāk xako'hua'jua' a'ntū xala' nac quilhtamacuj.

2

Tasqui'nī nacālaktzī'nāuj huan tachi'xcuhuī't chu a'cxtim

1 Tā'timīn, calālaktzī'ntit a'cxtim milīhuākca'n hui'xina'n
a'ntīn kalhlaka'ī'yā'tit quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo a'ntī lej
xaka'tla'. 2 Na'iccāhuaniyāni' lakatin tamālacastuc. Kalhatu'
chi'xcuhuī'n tatanū na milītokpānca'n. Kalhatin xla' rico
lā' ka'lhī ixmacatzātzāt de oro lā' ixlu'xu' lej xafino. Lā'
huan ā'kalhatin xla' pobre lā' xla' ka'lhī masnā lu'xu'. 3 Lā'
hui'xina'n más a'cnīni'ni'yā'tit a'ntīn ka'lhī xatzey ixlu'xu'
lā' huani'yā'tit: "Hui'x catahui'la' huā'tzā' nac xatzey silla".
Lā' huan pobre huani'yā'tit: "Hui'x catāyachī a'jnanu' o
catahui'la' nac piso pajtzu na quintojon". 4 Palh chuntza'
tlahua'yā'tit hui'xina'n, chuntza' tasu'yu que puhua'nā'tit
que ā'makapitzīn chi'xcuhuī'n más xalacuan. Palh chuntza'
tlahua'yā'tit hui'xina'n, tū' tzey mintapāstacna'ca'n.

5 Tā'timīn, lej iccāpāxquī'yāni' lā' iccāhuanicu'tunāni'
huā'mā'. Dios cālacsacnī't a'ntī lacpobresni'. Lā' a'yuj pobres
xlaca'n, Dios cālaktzī'n hua'chi ricosnu', como talīpāhuan
Dios lā' chuntza' natatanū a'nlhā xla' māpa'ksīni'n. Lā'
nā ixlīhuāk a'ntīn tapāxquī' Dios ixlīhuākca'n natatanū
a'nlhā xla' māpa'ksīni'n. 6 Lā' hui'xina'n cālakmaka'nā'tit
huan tī lacpobres. Lā' cā'a'cnī'ni'ni'yā'tit huan ricos. Lā'
huan ricos ū'tunu'n a'ntīn cātamāpātīnīyāni'. Lā' xlaca'n
cātamālacapū'yāni' hui'xina'n. 7 U'tunu'n huan ricos a'ntī
ko'hua'jua' talīchihuīna'n Jesucristo quiMāpa'ksīni'ca'n. U'tza'
a'ntī hui'xina'n tā'tapa'ksī'yā'tit.

8 Ixlīmāpa'ksīn Dios a'ntūn tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios
chuntza' huan: "Nacāpāxquī'ya' huan ā'makapitzīn chu a'nchī
pāxquī'ca'na' mē'cstu". Palh hui'xina'n a'kahuāna'ni'yā'tit
huā'mā' līmāpa'ksīn, chuntza' xa'nca tlā'hua'mpā'na'ntit.
9 Palh hui'xina'n a'cnīni'ni'yā'tit makapitzīn lā' ā'makapitzīn
huampala cālakmaka'nā'tit, chuntza' tlahua'yā'tit a'ntūn tū'
līmakuan, lā' chuntza' hui'xina'n laclī'pinā'tit chu a'nchī
huan huan ixlīmāpa'ksīn Dios. 10 Palh kalhatin chi'xcu'
nakalhlaka'ī' ixlīhuāk huan ixley Dios lā' xmān lakatin
līmāpa'ksīn a'ntūn tū' a'kahuāna'ni', huā'mā' chi'xcu' laclē'n
como tū' a'kahuāna'ni'kō'lh huan ley, lā' a'yuj xmān
lakatin līmāpa'ksīn a'ntūn tū' a'kahuāna'ni'lh. 11 Dios
hualh: "Tū' timakpuscātīni'na'". Lā' nā chuntza' hualh
xla': "Tū' timaknīni'na'". Palh kalhatin a'ntī namaknīni'n,
xla' nalaclē'n lā' a'yuj tū' makpuscatīni'nī't. 12 Dios
quincāmaktāyayāni' lā' chuntza' tū' naquincāmāpa'ksīyāni'

huan a'ntū ko'hua'jua'. Lā' chuntza' palh tlahuayāuj a'ntūn
tū' tzey, Dios naquincājuzgarlīyāni'. Lā' ū'tza' calīchihuīna'ntit
lā' catlahua'tit a'ntūn tzey. 13 Dios, a'xni'ca' najuzgarlī, tū'
caticālakalhu'malh a'ntīn tū' talakalhu'malh ā'makapitzīn.
Lā' xla' xmān nacālakalhu'man a'ntīn talakalhu'malh
ā'makapitzīn. Lā' a'ntīn talakalhu'manī't ā'makapitzīn, xlaca'n
tū' catitajicua'lh a'xni'ca' najuzgarlī Dios.

A'nchī xa'nca kalhlaka'ī'can
14 Tā'timīn, palh kalhatin chi'xcu' huan que līpāhuan Dios
lā' xla' tū' tlahua a'ntūn tzey, chu tlakaj huan palh līpāhuan.
15 Palh kalhatin quintā'tin spu'tni' ixlu'xu' lā' tū' ka'lhī a'ntū
nahua' 16 lā' makapitzīn de hui'xina'n tahuanī: "Dios ca-
sicua'lanālīni' lā' camaxquī'ca' milu'xu' lā' camāhuī'ca'", lā'
a'ntī tahuani chuntza' nīn tuntū' tamaxquī', chuntza' nīn
tuntū' ixpālacata palh tahuan que talīpāhuan Dios. 17 Palh
kalhatin chi'xcu' huan palh līpāhuan Dios, lā' tū' maktāya
ā'chā'tin, xla' chu tlakaj huan que līpāhuan Dios. Xla' hua'chi
kalhatin xanīn como huan xanīn tuntū'tza' tlahua.
18 Chō'la kalhatin nahuan: "Makapitzīn xmān talīpāhuan
Dios, lā' ta'a'nan ā'makapitzīn a'ntīn tatlahua a'ntūn tzey". Palh
chuntza' ixquihuanica quit xa'icualh: "¿Chichū nalītasu'yu'ya'
palh līpāhua'na' Dios palh tū' tlahua'ya' a'ntūn tzey? Pero quit
ictlahua lej xatzey. Lā' chuntza' lītasu'yu palh quit iclīpāhuan
Dios". 19 Hui'x puhua'na' que xmān kalhatin Dios. Lā'
chuntza' tzey. Lā' nā chuntza' tapuhuan huan xako'hua'jua'
espíritus a'ntīn tatā'scuja huan ko'ti'ti'. Lā' xlaca'n tax-
pipi porque lej tajicua'ni' Dios. 20 Hui'x tū' māchekxī'ya'.
Na'icmāsu'ni'yāni' que chu tlakaj a'ntī huan palh līpāhuan
Dios lā' palh tū' tlahua a'ntū xalacuan. 21 Quixū'yāpapca'n
Abraham mālacnūni'lh, como hua'chi lē'ksajna' Dios, huan
ixo'kxa' a'ntī ixtacuīni' Isaac. Lā' ū'tza' Dios līlaktzī'lh que
Abraham lej tzeya chi'xcu' por ixpālacata a'ntūn tlahualh.
22 Chuntza' māchekxīcan que Abraham ixlīpāhuan Dios lā' ū'tza'
xla' lītlahualh a'ntū xalacuan. Lā' a'xni'ca' Abraham tlahualh
huā'mā' a'ntū lej tzey, ū'tza' lītasu'yulh que Abraham ixlīpāhuan
Dios. 23 Lā' chuntza' tlōkentaxtūca chu a'nchī ixtatzo'kni' na
ixtachihuīn Dios a'nlhā huan: "Abraham ixlīpāhuan Dios. Lā'
ū'tza' Dios lej xatzey līlaktzī'lh Abraham". Lā' Dios hualh que
Abraham ixamigo.
24 Lā' chuntza' hui'xina'n ca'tzīyā'tittza' que Dios xalacuan
cālaktzī'n tachi'xcuhuī't tū' xmān por ixpālacata talīpāhuan
Dios. Nā tasqui'nī que xlaca'n natatlahua a'ntū xalacuan. Lā'
chuntza' natasu'yu palh talīpāhuan Dios. 25 Lā' nā chuntza'
pātlekeni'lh Rahab a'ntī lej ixka'lhī lhūhua' ixmakchi'xcu'. Xla'
cāmakxtekli tatachokolh na ixchic huan chi'xcuhuī'n a'ntī Jo-
sué cāmacamilh. Lā' cāmātzē'kli lā' cāmaktāyalh para natataxtu

de huan nac cā'lacchicni' nac ā'kantīn tej. Lā' ū'tza' Dios
līlaktzī'lh lej tzeya puscāt huan Rahab. 26 Quina'n hui'lāna'uj
como ka'lhīyāuj quimacni'ca'n lā' quilīca'tzīnca'n. Lā' nā
chuntza' quina'n ka'lhīyāuj xasāsti' quinquilhtamacujca'n,
como līpāhuanāuj Dios lā' nā tlahuayāuj a'ntū xalacuan.

3

Quinquilhni'ca'n

1 Tā'timīn, más xatzey palh tū' lhūhua' de hui'xina'n
nala'yā'tit milīmākalhtō'kē'ni'nī'nca'n na milītokpānca'n.
Ca'tzīyā'tit hui'xina'n que xlaca'n a'ntī tamāsu'yu más līpalha'
nacājuzgarlīcan. 2 Quina'n quilīhuākca'n a'katunu' tlahuayāuj
a'ntūn tū' tzey. Lā' palh kalhatin chi'xcu' tzē māpa'ksī
ixquilhni' lā' chuntza' tzē māpa'ksī ixlīhuāk ixmacni'. Lā'
xla' tzeyā chi'xcu'. 3 Hua'chi huan cahuāyuj, cāmākalhnūyāuj
freno na ixquilhni'ca'n. Lā' chuntza' tzē nacāmāpa'ksīyāuj.
Lā' nata'a'n chu a'nlhā quina'n lacasqui'nāuj. 4 Lā' nā hua'chi
huan barcos a'ntū lej lakka'tla'n. Lā' a'ntū pūxui'tican lej
ti'na'j. Lā' a'yuj huan ū'ni' lej xatli'hui'qui tampi'talē'n huan
barco, huan piloto tzē nalē'n chu a'nlhā lacasqui'n, a'yuj ti'na'j
a'ntū pūxui'tican huan barco. 5 Lā' chuntza quinquilhni'ca'n.
Lā' a'yuj ti'na'j quinquilhni'ca'n lītasu'yu que līka'tla'jca'tzīyāuj.
Lā' huan skoyāt a'yuj mactzina'j macscut pero tzē namāquilhtī
lakatin ka'tla' cā'qui'huī'n. 6 Lā' quinquilhni'ca'n hua'chi
skoyāt como cālactlahua ā'makapitzīn. Quinquilhni'ca'n
pūchihuīna'nāuj ixlīhuāk a'ntū lej ko'hua'jua'. Lā' ū'tza'
ā'chulā' tū' tzey līlayāuj. Por ixpālacata quinquilhni'ca'n,
talālīsta'la ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't nac cā'quilhtamacuj.
Lā' huan ko'ti'ti' ū'tza' a'ntī quincāmāhuanīyāni' a'ntū
ko'hua'jua'. 7 Lā' chi'xcuhuī'n xlaca'n tzē natamāmānsujlī
chuxatūyā animalhna' lā' chuxatūyā spūnnu' lā' chuxatūyā
lūhua' lā' chuxatūyā animalhna' xala' nac mar. Lā'
ixlīhuākca'n cāmāmānsujlīca. 8 Pero quinquilhni'ca'n tintī'
a'ntī tzē namāpa'ksī. Quinquilhni'ca'n pō'ktu huan a'ntū
ko'hua'jua'. Hua'chilh ka'lhī līlaknīn como quinquilhni'ca'n
cāpūlactlahuayāuj ā'makapitzīn. 9 Lā' con quinquilhni'ca'n
pūmācā'tanīyāuj Dios quinTāta'ca'n, lā' nā cāpū'a'ksa'nāuj huan
ā'makapitzīn tachi'xcuhuī't a'ntū Dios tlahuanī't hua'chi xla'.
10 Lā' māni' na quinquilhni'ca'n taxtu huan tachihuīn a'ntū
xatzey lā' huan tachihuīn a'ntū ko'hua'jua'. Tā'timīn, ū'tza'
huā'mā' tū' līmakuan. 11 ¿Chu xmān nac lakatin mu'sni' taxtu
huan xcān xase'ksi' lā' huan xcān cha'chā'klhua'? 12 Tā'timīn,
a'katin qui'hui' de a'kalhpauj tūla catitō'ca'lh ixtō'cat xīpa. Lā'
xaqui'hui' uvas tūla catitō'ca'lh ixtō'ca't a'kalhpauj. Lā' nā

chuntza' huan lakatin mu'sni' a'nlhā taxtuhuī' cha'chā'klhua'
xcān a'ntza' tūla catitaxtulh huan xase'ksi' xcān.

A'ntīn taka'lhī ixtapāstacna' Dios

[13] Chō'la makapitzīn de hui'xina'n huī' a'ntī lakskalalhna'
lā' lhūhua' tamāchekxī lā' chuntza' tzē namāsu'yu'yātit.
Calatā'kchokotit līlacatejtin lā' chuntza' nalītalacsu'yu palh
lakskalalhna' hui'xina'n. Lā' tū' tika'tla'jca'tzīyā'tit. [14] Lā'
palh hui'xina'n xmān lacasqui'nā'tit que napuhuancan
que hui'xina'n lej skalalhna' chuntza' lītasu'yu que tū' lej
skalalhna' hui'xina'n. [15] Palh chuntza' puhuan kalhatin,
a'ntza' lītalacsu'yu palh ixtapāstacna' xla' tū' ixla' Dios.
Xmān pāstacna'n hua'chi ixtapāstacna' huan ko'ti'ti' lā'
ixtapāstacna'ca'n chi'xcuhuī'n como tlahuamā' a'ntū
lacasqui'n ixmacni'. [16] A'xni'ca' huan tachi'xcuhuī't xmān
talacasqui'n que napuhuancan que xlaca'n lej lakskalalhna'
por ū'tza' talālīsta'la lā' tatlahua ixlīhuāk catūhuā a'ntū lej
ko'hua'jua'. [17] Lā' na'iccāhuaniyāni' a'nchī talīhuanī't xlaca'n
a'ntīn taka'lhī ixtapāstacna' Dios. Xlaca'n xmān tapāstaca
a'ntū lacuan. U'tza' a'ntū más tasqui'nī. Lā' tū' talāsta'la.
Lā' lacatzucu talātā'chihuīna'n. Lā' lej ta'a'kahuāna'n. Lā'
tamaktāya ā'makapitzīn. Lā' talaktzī'n a'cxtim ixlīhuāk. Lā'
tatlahua a'ntūn tzey, lā' tū' hua'chi a'ntīn tatasu'yu' palh
tzeyā chi'xcuhuī'n lā' xmān talī'a'kxokonu'n. [18] Lā' a'ntīn tū'
talāsta'lacu'tun con ā'makapitzīn, chuntza' xlaca'n tatlahua
a'ntū xatzey, lā' chuntza' tū'tza' catitatā'lāsta'lacu'tulh huan
ā'makapitzīn.

4

Tū' tzey palh lakatīyāuj a'ntū xala' nac quilhtamacuj

[1] Lā' ¿a'chī' lej lāsta'layā'tit? Hui'xina'n tlahua'yā'tit
chuntza' como lej ka'lhīcu'tunā'tit a'ntū lej ixtapalh tumīn.
Lā' huā'mā' tapāstacna' a'ntū ka'lhī'yā'tit tā'lāsta'latanūma'
na mi'a'clhcunucca'n con huan xatzey mintapāstacna'ca'n
a'ntū cātamaxquī'nī'ta'ni' Dios. [2] Hui'xina'n lej ka'lhīcu'tunā'tit
catūhuā lā' como tūla ka'lhī'yā'tit, lā' ū'tza' lālīmaknīcu'tunā'tit
hui'xina'n. Hui'xina'n lej lālakca'tzani'yā'tit a'ntī ka'lhī
catūhuā, lā' como tūla ka'lhī'yā'tit, lej lālīlacatā'quī'yā'tit
lā' lālītucsā'tit. Lā' tūla ka'lhī'yā'tit a'ntū lacasqui'nā'tit
hui'xina'n, como tū' squi'ni'yā'tit Dios. [3] Lā' a'xni'ca'
squi'ni'yā'tit Dios tū' cāmaxquī'yāni', porque tū' xa'nca
squi'ni'yā'tit. Squi'ni'yā'tit hui'xina'n con xako'hua'jua'
mintapāstacna'ca'n. Squi'ni'yā'tit xmān para pāxcat līla'yā'tit,
xmān para a'ntū hui'xina'n lacasqui'nā'tit. [4] Hui'xina'n
hua'chi kalhatin puscāt a'ntīn tū' lakspit, como tū'tza'
a'kahuāna'ni'cu'tunā'tit Dios lā' xmān tlahua'cu'tunā'tit

a'ntū lacasqui'nā'tit. ¿Chu tū' ca'tzīyā'tit que a'ntī lej
talakatī lhūhua' catūhuā xala' nac quilhtamacuj, xlaca'n
tala hua'chi ixtā'ca'tza Dios? A'ntīn tatlahua chu a'cxtim
hua'chi xalanī'n nac quilhtamacuj, xlaca'n tala hua'chi
ixtā'ca'tza Dios. 5 Chō'la hui'xina'n puhua'nā'tit que xmān
chu tlakaj tatzo'kni' huan na ixtachihuīn Dios a'nlhā huan
que Dios quincāmaxquī'nī'ta'ni' huan Espíritu Santo lā' xla'
lacasqui'n que xmān xla' naquincāmāpa'ksīyāni' lā' tū'
lacasqui'n que naquincāmāpa'ksīyāni' ā'kalhatin. 6 Lā' como
ū'tza' lacasqui'n Dios, xla' quincāmaktāyayāni', lā' chuntza' tzē
na'a'kahuāna'ni'yāuj xmān Dios. Chuntza' huan ixtachihuīn
Dios:

Dios tū' cāmaktāya a'ntīn taka'tla'jca'tzī.
Xla' cāmaktāya a'ntīn tū' taka'tla'jca'tzī.

7 Lā' hui'xina'n catamakxtektit que Dios nacāmāpa'ksīyāni'.
Lā' tū' catamakxtektit que huan ko'ti'ti' nacāmāpa'ksīyāni'.
Lā' chuntza' xla' nacātatzā'lani'yāni'. 8 Catapajtzūtit con Dios
lā' xla' nā nacātā'latahui'layāni' hui'xina'n. Lā' hui'xina'n
a'ntīn tlahua'yā'tit a'ntū xako'hua'jua', tū'tza' catlahua'tit.
Lā' hui'xina'n a'ntī pāxquī'yā'tit Dios lā' nā a'ntū ixla'
huan quilhtamacuj, camakxtektit huanmā' xako'hua'jua'
mintapāstacna'ca'n. 9 Lā' lej calakaputzatit lā' cacalhua'ntit.
Lā' tū'tza' calītzī'ntit lā' tū'tza' capāxuhua'tit por ixpālacata
a'ntūn tū' tzey. Camāxana'ntit por ixpālacata mintalaclē'i'ca'n.
10 Lā' cahua'ni'tit Dios palh hui'xina'n tlahua'nī'ta'ntit a'ntūn
tū' tzey lā' Dios nacālakalhu'manāni'.

Tū' tzey palh a'ksa'nanāuj

11 Tā'timīn, tū' tilālīchihuīna'nā'tit a'ntūn tū' tzey. Palh
kalhatin līchihuīna'n ā'kalhatin a'ntūn tū' līmakuan, chuntza'
līlakmaka'mā' huan ley a'ntū huan: Calāpāxquī'tit. Xla' puhuan
que tzē nahuan palh ā'chā'tin laclē'n. Lā' xla' hua'chi
juez. Lā' tū' puhuan palh nā xla' laclē'n como lakmaka'mā'
huan ley. 12 Xmān kalhatin Juez a'nan. Xla' ū'tza' māni'
Dios. Lā' xla' ū'tza' quincāmaxquī'ni' huan ley que ū'tza'
na'a'kahuāna'ni'yāuj. Xla' tzē naquincāmāpūtaxtūyāni' lā' nā
tzē naquincāmacā'nāni' nac pūpātīn. Lā' ¿a'chī' puhua'nā'tit
palh hui'xina'n tzē na'a'ksa'nā'tit ā'kalhatin?

Tū' ca'tzīyāuj a'ntū napātle'ke lakalī

13 Na'iccāhuaniyāni' hui'xina'n macsti'na'j mimpālacataca'n
hui'xina'n a'ntī lāhuani'yā'tit: "Chuhua'j o lakalī na'a'nāuj nac
lakatīn xcānsipej. Lā' a'ntza' natachokoyāuj lakatin cā'ta. Lā'
natamāhuana'nāuj lā' nastā'nanāuj. Lā' natlajayāuj lhūhua'
tumīn". 14 Huā'mā' iccāhuaniyāni': Hui'xina'n tū' ca'tzīyā'tit
palh nalatā'kchokoyā'tit lakalī. Quina'n hua'chi jinta'lh como
huan jinta'lh chuhua'j tasu'yu lā' ixlī'ā'ka'tlā'tus laksputpala.

15 Chuntza' ixuantit: “Palh Dios lacasqui'n que quina'n
natahui'lāyāuj ā'macsti'na'j, ū'tza' huā'mā' natlahuayāuj”. 16 Lā'
hui'xina'n, tū' kalhasqui'nī'yā'tit Dios tuchū ixtapuhuān.
Xmān tlahua'yā'tit a'ntūn tlahuacu'tunā'tit. Hui'xina'n lej
ka'tla'jca'tzī'yā'tit. Lā' tū' līmakuan chuntza' tlahua'yā'tit.
17 Palh kalhatin ca'tzī que tzē natlahua catūhuā a'ntū līmakuan,
lā' palh tū' tlahua huā'mā', chuntza' xla' ka'lhī ixtalaclē'i'.

5

A'ntū nacāpātle'keni' huan ricosnu'

1 Lā' chuhua'j na'iccāhuaniyāni' hui'xina'n macsti'na'j
ixpālacata huan ricosnu'. Catatzuculh tacalhuan lā'
catalakaputzalh huan ricosnu' como lej natapātīni'n. 2 Huan
ixtumīnca'n hua'chilh xamasni'. Lā' huan ixlu'xu'ca'n huāk
hua'chilh xatahuā'lani'. 3 Lā' ixoroca'n lā' ixplataca'n
hua'chilh huāk xasko'luni'. Xasko'luni' como xlaca'n
lactampi'lhni' lā' tū' tamaktāyacu'tun ā'makapitzīn. Xlaca'n
lej tamākēxtiminī't lhūhua' tumīn lā' pajtzutza' huan chi'chini'
a'xni'ca' natapātīni'n nac pūpātīn. 4 Xlaca'n tū' tamāpalanī't
a'ntīn tatā'scujli na ixā'tacuxtuca'n. Pero Dios lacahuāna'huī'.
Lā' xla' ū'tza' a'ntī māpa'ksīni'nkō' ixlīhuāk nac a'kapūn
lā' ixlīhuāk nac cā'quilhtamacuj. Xla' cālaktzī'mā' a'nchī
ta'a'kxoko huan ixtasācua'can por tū' natamāpala. 5 Huā'tzā'
nac quilhtamacuj huan ricosnu' taka'lhī ixlīhuāk. Lā'
lej līpāxūj talīlatlā'huan. Xlaca'n hua'chi lakatin pa'xni'
a'ntū makako'ntīcan lā' namaknīcan. 6 Lā' huan ricosnu'
tamālacapū' huan chi'xcuhuī'n a'ntī xalacuan. Lā' ū'tza'
cālīmaknīca. Lā' xlaca'n tū' tatamaktāyalh.

Tasqui'nī naka'lhīyāuj hasta que namimpala Jesucristo

7 Lā' chuhua'j hui'xina'n, tā'timīn, līlacatzucu caka'lhī'tit
hasta a'xni'ca' namin huan Māpā'ksīni' Jesucristo. Kalhatin
chi'xcu' a'ntīn tlahua ixtacuxtu, xla' ka'lhī hasta que lhā
nalana'n. Xla' ka'lhī hasta nala xcān pū'la lā' ā'calīstān huam-
pala. 8 Hui'xina'n nā lacatzucu caka'lhī'tit. Tū' calakachip-
inī'tit. Palaj namimpala huan Māpa'ksīni'. 9 Tū' calālīyāhua'tit.
Palh chuntza' tlahua'yā'tit Cristo nacājuzgarlīyāni'. Xla' ū'tza'
Juez. Lā' palaj namimpala. 10 Capāstactit hui'xina'n a'nchī
tapātīni'lh makāntza' ixa'cta'sana'nī'n Dios. Lā' tatāyani'lh.
Hui'xina'n chu lakatin nala'yā'tit. 11 Huanāuj que lej ix-
tapāxuhua xlaca'n a'ntīn tatāyani'lh. Ca'tzīyā'tittza' a'nchī
lītāyani'lh Job. Lā' ā'calīstān Dios maxquī'lh lhūhua', como
lakalhu'malh.
12 Lā' chuhua'j na'iccāhuaniyāni' a'ntū lej tasqui'nī. Tū'
tihua'nā'tit “por Dios”. A'xni'ca' nahua'nā'tit “stu'ncua'”,
xmān “stu'ncua'” nahua'nā'tit. Lā' a'xni'ca' nahua'nā'tit “tū'

stu'ncua'", xmān "tū' stu'ncua'" nahua'nā'tit. Palh tū' chuntza' natlahua'yā'tit, Dios nacāmāpātīnīyāni'.

13 A'xni'ca' nacāpātle'keni'yāni' catūhuā cakalhtō'ka'tit
hui'xina'n. A'xni'ca' līpāxūj lahui'lāna'ntit, catlī'tit a'ntū
nalīpāxuhua Dios. 14 A'xni'ca' ī'tza'ca'nā'tit, cacāmāta'sī'tit
huan xanapuxcu'nu' a'ntī xalanī'n nac lītokpān. Lā' xlaca'n natamin lā' natalīkalhtō'ka' lā' natalītlahua aceite huan
ī'tza'ca' por ixtacuīni' huan Māpa'ksīni' Jesucristo. 15 Palh
xlaca'n natakalhtō'ka' lā' natakalhlaka'ī' que natzeyan, Dios namātzeyī. Lā' palh xla' tlahuanī't a'ntūn tū' līmakuan,
Dios namāsputūnu'ni'. 16 Calāhuani'tit hui'xina'n palh
tūla makxtekā'tit catūhuā a'ntūn tū' tzey. Lā' chuntza' nalālīkalhtō'ka'yā'tit. Lā' Dios nacātamātzeyīyāni' hui'xina'n a'ntī ī'tza'ca'nā'tit. Dios tlahua con ixlīmāpa'ksīn a'ntū squi'ni' kalhatin chi'xcu' a'ntīn tzey. 17 Dios maxquī'lh a'ntū squi'ni'lh
Elías a'ntī ixa'cta'sana' Dios. Xla' kalhatin chi'xcu' hua'chi quina'n ixuanī't. Lā' xla' lej squi'ni'lh Dios tū' calalh xcān. Lā' lakatu'tun cā'ta ā'i'tāt tū' lalh xcān. 18 Lā' squi'ni'pā ā'maktin
Dios palh ixlapā xcān. Lā' chuntza' lalh xcān. Lā' chuntza' lana'lh nac cā'tiya'tna'.

19 Tā'timīn, palh kalhatin de hui'xina'n tatonkopū lā' palh ā'kalhatin namaktāya para natlā'huampala na ixtej Dios,
20 casca'ttit que a'ntī maktāya ā'kalhatin para natlā'huampala na ixtej Dios, chuntza' namāpūtaxtū ā'kalhatin de huan līnīn lā' chuntza' namāsputūnu'ni'can ixtalaclē'i'.

Huan Xapū'la Carta a'ntūn Tzo'kli San Pedro

Pedro cātzo'knuni'lh a'ntī ixtakalhlaka'ī'

1 Quit Pedro, ixapóstol Jesucristo. Quit ictzo'ka huā'mā'
carta. Iccātzo'knuni'mā'ni' hui'xina'n a'ntī ixtachi'xcuhuī't
Dios a'ntīn cātamā'a'kahuanīni' lā latlā'hua'nā'tit hua'chi
makatiyātī'n nac cā'xcānsipejni' a'nlhā huanican Ponto lā'
Galacia lā' Capadocia lā' Asia lā' Bitinia. 2 Dios quinTāta'ca'n
cālacsacnī'ta'ni' makāntza' chu a'nchī puhualh. Lā' xla'
puhualh que huan Espíritu Santo lactzey nacātlahuayāni'.
Lā' xla' lacasqui'lh que hui'xina'n na'a'kahuāna'ni'yā'tit
Jesucristo. Lā' lacasqui'lh que ixka'lhni' Jesucristo
nacāxapani'yāni' ixlīhuāk mintalaclē'i'ca'n. Dios lej
cacāsicua'lanālīni' lā' cacāmātza'la'nkē'ni'n mi'a'clhcunucca'n.

Ca'tzīyāuj que Dios naquincāsicua'lanālīyāni'

3 Namaxquī'yāuj pāxcatca'tzī Dios. Xla' ū'tza'
ixTāta' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Lā' como Dios
mālakahuanīchokolh Jesucristo, nā chuntza' quincāmaxquī'ni'
xasāsti' quinquilhtamacujca'n. Lā' chuhua'j ca'tzīyāuj
que xla' naquincāmaxquī'yāni' ā'chulā'. 4 A'ntū Dios
naquincāmaxquī'yāni', xla' māquī'canī't nac a'kapūn.
A'ntza' tuntū' catipātle'keni'lh. Tū' hua'chi catūhuā a'ntū
masa lā' a'ntū lakuan lā' a'ntū xneka. 5 Lā' como
hui'xina'n līpāhua'nā'tit Dios, xla' cāmaktaka'lhāni' como
xla' ka'lhī līmāpa'ksīn. Xla' nacāmaktaka'lhāni' hasta
ā'xmān huan chi'chini'. Lā' huan ā'xmān chi'chini'
natasu'yukō' ixlīhuāk a'ntū Dios nacāmaxquī'yāni' a'xni'ca'
naquincāmāpūtaxtūkō'yāni'.
6 U'tza' hui'xina'n līpāxuhua'yā'tit a'yuj tū' lej makān
lakaputzayā'tit como lej pātīpā'na'ntit lhūhua' catūhuā. 7 Lā'
como hui'xina'n līlacatzucu pātīyā'tit a'ntū pātīpā'na'ntit,
chuntza' tasu'yu palh lej stu'ncua' kalhlaka'ī'yā'tit. Huan
oro māchi'chīcan para namaklhtīcan a'ntūn tū' tzey. Lā'
chuntza' tachoko huāk oro. Lā' nā chuntza' hui'xina'n.
A'xni'ca' pātīni'nā'tit hui'xina'n namakxtekā'tit a'ntūn
tū' tzey. Lā' chuntza' más lacuan nala'yā'tit. Huan oro
lej tapala a'yuj tzē mālakuanīcan. Lā' más xatapala na
ixlacapūn Dios palh hui'xina'n xa'nca kalhlaka'ī'yā'tit. Lā'
palh xa'nca kalhlaka'ī'yā'tit a'yuj pātīni'nā'tit, chuntza'
nacātamāka'tlī'yāni' lā' nacāta'a'cnīni'ni'yāni' a'xni'ca'
Jesucristo namimpala.
8 Hui'xina'n pāxquī'yā'tit Jesucristo a'yuj tū' laktzī'nī'ta'ntit.
Hui'xina'n kalhlaka'ī'yā'tit a'yuj chuhua'j tū' laktzī'nā'tit. Lā'

ū'tza' lej līpāxuhua'yā'tit. Lā' lej lhūhua' mintapāxuhuānca'n que tūla xa'nca hua'nā'tit a'nchī līpāxuhua'yā'tit.
9 Pāxuhua'yā'tit como pūtaxtunī'ta'ntittza' como līpāhua'nā'tit Jesucristo.

10 Huan a'cta'sana'nī'n xala'nī'n makān xapū'la ixtahuan a'nchī ixquincālīsicua'lanālīni' Dios. Lā' xlaca'n lej ixtaputza a'nchī natalīca'tzī a'nchī līpūtaxtucan como ixtaca'tzīcu'tunkō'.
11 Huan Espíritu Santo cāmāca'tzīnīlh palh Cristo ixpātīni'lh lā' ā'calīstān ixa'cnīni'ni'ca. Lā' xlaca'n ixtaca'tzīcu'tun lhānīn ixpātle'kelh huā'mā' lā' ixlīhuāk ixpālacata huā'mā'.
12 Dios cāmāca'tzīnīlh que huā'mā' tū' ixpātle'kelh līhuan xlaca'n ixtalahui'lāna'cus. Lā' chuhua'j pātle'kemā' līhuan lahui'lāna'uj quina'n. Huā'mā' ū'tza' a'ntū cātahuanini' xlaca'n a'ntī cātamāsu'ni'ni' huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo. Xlaca'n ixcātamāsu'ni'yāni' hui'xina'n por ixlīmāpa'ksīn huan Espíritu Santo a'ntī macamincancha' nac a'kapūn. Lā' ixlīhuāk huā'mā' huan ángeles tamāchekxīcu'tun.

Dios lacasqui'n que xa'nca nalatā'kchokoyāuj

13 Capāstactit huā' tamā'na lā' skalalh catahui'la'tit. Lā' xa'nca capāstactit. Capāstactā'kchokotit a'nchī Dios nacālīsicua'lanālīyāni' a'xni'ca' namin Jesucristo.
14 Ca'a'kahuā'na'ni'tit Dios como hui'xina'n ixcamana'. Tū'tza' calatā'kchokotit a'nchī ixlatlā'hua'nā'tit a'xni'ca' tūna'j ixca'tzīyā'tit ixtachihuīn Dios lā' a'xni'ca' ixlatlā'hua'nā'tit chu a'nchī xako'hua'jua' mintapāstacna'ca'n.
15 Lactzey calakō'tit hui'xina'n pō'ktu. Lā' capāstactit que Dios cāmāta'sīni' para nala'yā'tit ixtachi'xcuhuī't. Xla' pō'ktu tzey. U'tza' pō'ktu līlacatejtin nalīlatahui'la'yā'tit chu a'nchī tasqui'nī natalatahui'la ixcamana' Dios.
16 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nlhā huan Dios: “Lactzey cala'tit hui'xina'n, como quit tzey”.

17 Lā' hui'xina'n a'xni'ca' kalhtō'ka'ni'yā'tit Dios, chuntza' nahua'nā'tit: “Dios quinTāta'ca'n”. U'tza' a'ntī quincālaktzī'nāni' chu lakatin. Lā' xla' nacāmāpala chā'tunu' chu a'nchī talatā'kchokonī't. Lā' ū'tza' nalījicua'ni'yā'tit Dios līhuan latlā'hua'nā'titcus nac huā'mā' quilhtamacuj.
18 Xapū'la hui'xina'n ixlatlā'hua'nā'tit hua'chi ixtalatlā'huan minapapna'ca'n. Lā' tuntū' ixtapalh a'nchī ixlatlā'hua'nā'tit xapū'la. Dios cāmāpūtaxtūni' de ixlīhuāk huā'mā'. A'ntū xla' māpalalh para naquincāmāpūtaxtūyāni', huā'mā' tū' hua'chi oro lā' tū' hua'chi plata a'ntū maclacasqui'ncan xmān nac huā'mā' quilhtamacuj. Hui'xina'n ca'tzīyā'tit huā'mā'.
19 Līmāpalalh con huan ixka'lhni' Cristo a'xni'ca' nīlh. Lā' ixka'lhni' Cristo lej tapala. Cristo hua'chi lakatin borrego ixuanī't a'ntū lej xatzey lā' tū' a'chī' ixuanī't lā' a'ntū maknīcan para namālacnūni'can Dios.
20 A'xni'ca'

tūna'j ixtlahuacan huan quilhtamacuj, Dios puhualh
que Cristo tasqui'nī nanī para naquincāmāpūtaxtūyāni'.
Lā' chuhua'j, huā' tamā'na chi'chini', Cristo nīnī'ttza'
para quina'n. 21 Por ixpālacata Jesucristo, hui'xina'n
līpāhua'nā'tit Dios, como Dios mālakahuanīchokolh Jesucristo
lā' līmā'ca'lh para na'a'cnīni'ni'can. Lā' chuntza' hui'xina'n
līpāhua'nā'tit Dios lā' ka'lhīpā'na'ntit lakatin chi'chini' a'xni'ca'
nacāsicua'lanālīkō'yāni'.

22 Hui'xina'n a'kahuāna'ni'nī'ta'ntit huan tachihuīn a'ntū
lej xastu'ncua'. Lā' ū'tza' hui'xina'n lactzeytza' līla'tit. Lā'
chuhua'j lej ixlīstu'ncua' cāpāxquī'yā'tit a'ntīn takalhlaka'ī'.
Chuhua'j xa'nca calāpāxquī'tit con ixlīhuāk mi'a'clhcunucca'n.
23 Hui'xina'n ka'lhī'yā'tittza' xasāsti' minquilhtamacujca'n
como kalhlaka'ī'nī'ta'ntit ixtachihuīn Dios a'ntūn tū' maktin
catisputli. Lā' chuntza' huan xasāsti' minquilhtamacujca'n
tū' maktin catisputli. Nala para pō'ktu. 24 Chuntza' huan na
ixtachihuīn Dios a'nlhān tatzo'kni' huā'mā':

Ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't xlaca'n hua'chi huan chi'tin.
Lā' ixlīhuāk a'ntū tzēhuanī't a'ntūn taka'lhī huan
tachi'xcuhuī't, ū'tza' hua'chi huan xaxa'nat chi'tin.
Huan chi'tin scōhuan lā' yuja huan xaxa'nat.
25 Ixtachihuīn Dios tū' chuntza'; huā'mā' tū' maktin catisputli.
Lā' ixtachihuīn Dios, chu ū'tza' hua'chi huan xatzey tachihuīn
a'ntū cātamāsu'ni'nī'ta'ni' hui'xina'n.

2

1 Lā' ū'tza' calīmakxtektit ixlīhuāk a'ntūn tū' tzey. Tū'tza'
ca'a'kxokonu'ntit. Tū' cala'tit hua'chi xlaca'n a'ntīn
tatasu'yu que lactzey lā' xmān ta'akxokonu'n como
xlaca'n tū' lactzey. Tū'tza' calātampi'lhīni'ni'tit. Tū'tza'
cacālīchihuīna'ntit ā'makapitzīn. 2 Huan lakska'tā'n pō'ktu
tahua'cutun ixlecheca'n. Lā' chuntza' talīstaca. Lā' hui'xina'n
nā chuntza' tasqui'nī naca'tzīcu'tunā'tit ixtachihuīn Dios
a'ntū hua'chi ixlīhua't milīca'tzīnca'n. Lā' chuntza' ā'chulā'
nakalhlaka'ī'yā'tit, 3 como hui'xina'n ca'tzīyā'tittza' palh Dios
lej pāxquī'nin.

Cristo hua'chi lakatin chihuix a'ntū Dios lacsacli

4 Pō'ktu catā'latā'kchokotit Jesucristo. U'tza' a'ntī
quincāmaxquī'yāni' quinquilhtamacujca'n. Lā' xla' hua'chi
huan xapū'lh chihuix a'ntū mā'cnūcan para xacimiento
de ixchic Dios. Dios lacsacli como laktzī'lh hua'chi
lakatin chihuix a'ntū lej ixtapalh a'yuj huan tachi'xcuhuī't
ixtapuhuan palh tuntū' ixtapalh ixuanī't. 5 Hui'xina'n
hua'chi lakatin lītokpān a'ntūn tū' tlahuacanī't hua'chi
xala' nac quilhtamacuj. Hui'xina'n hua'chi chihuixni' nac
huā'mā' lītokpān a'ntū Dios tlahuamā'. Lā' hui'xina'n hua'chi
sacerdotes lanī'ta'ntit como kalhlaka'ī'yā'tit Jesucristo lā'

chuntza' tā'scujā'tit Dios. Lā' hua'chilh ixmālacnūni'tit
lē'ksajna' huan Dios como a'kahuāna'ni'pā'na'ntit xla'. Lā'
chuntza' līpāxuhua Dios.
6 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
Quit iclacsacli lakatin chihuix a'ntū lej ixtapalh.
Lā' chuhua'j quit icui'lī kalhatin a'ntī hua'chi lakatin chihuix
xala' a'katzāstūn a'nlhā nayāhuacan templo nac Sión.
Lā' xlaca'n a'ntīn talīpāhuan xla', tū' chu tlakaj catitalīpāhuanli.
7 Lā' huā'mā' chihuix huanicu'tun Cristo. Lā' como hui'xina'n
kalhlaka'ī'nī'ta'ntittza' lā' ū'tza' līca'tzīyā'tit que Cristo lej ixta-
palh. Lā' a'ntīn tū' takalhlaka'ī'cu'tun, xlaca'n cālīchihuīna'n
ixtachihuīn Dios a'nlhā tatzo'kni' huā'mā':
Huan chihuix a'ntū talakmaka'lh huan xakana'nī'n, huā'mā'
chihuix ū'tza' lalh a'ntū más tasqui'nī.
8 Lā' nā tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
Huā'mā' chihuix nacāmā'a'kche'kxlanī huan tachi'xcuhuī't;
huā'mā' chihuix nacāmāmakōsī.
Xlaca'n ta'a'kche'kxla como tū' takalhlaka'ī'cu'tun huan a'ntī
Dios macamilh para nacāmāpūtaxtūcan. Dios xapū'la ixca'tzī
a'ntū nacāpātle'keni' a'ntīn tū' takalhlaka'ī' ixtachihuīn Dios.

Quina'n ixtachi'xcuhuī't Dios

9 Pero hui'xina'n tū' hua'chi xlaca'n. Hui'xina'n lakatin
tachi'xcuhuī't a'ntū cālacsacnī't Dios para natala hua'chi
xla'. Lā' nā hui'xina'n ixsacerdotes quiMāpa'ksīni'ca'n Dios.
Lā' nā hui'xina'n tā'tapa'ksīyā'tit Dios. Lā' nā hui'xina'n
ixtachi'xcuhuī't Dios. Lā' Dios lacasqui'n que hui'xina'n
nacāmāca'tzīnīyā'tit ā'makapitzīn huan lē'cnīn a'ntū xla'
tlahuanī't. Dios ū'tza' a'ntī cāta'sani'nī'ta'ni lā' cāmāxtunī'ta'ni'
a'nlhā cā'pucsua lā' cālīminī'ta'ni' a'nlhā tzēhuanī't xkaka.
10 Xapū'la hui'xina'n tū' ixtachi'xcuhuī't Dios ixuanī'ta'ntit.
Lā' chuhua'j hui'xina'n ixtachi'xcuhuī'ttza' Dios. Xapū'la
tū' ixca'tzīyā'tit palh Dios lakalhu'manīni'n. Lā' chuhua'j
ca'tzīyā'tittza', como Dios cālakalhu'manī'ta'ni'tza'.

Tasqui'nī na'a'kahuāna'ni'yāuj Dios lā' huan pūchihuīna'nī'n

11 Hui'xina'n tlā'hua'nā'tit hua'chi makatiyātī'n nac
huā'mā' quilhtamacuj, como tapa'ksīyā'tit nac a'kapūn.
Chuhua'j iccāsqui'ni'yāni' que tū' titlahua'yā'tit xako'hua'jua'
mintapāstacna'ca'n. Camakxtektit huā' tamā'na tapāstacna'
a'ntū nalactlahua a'nchī kalhlaka'ī'yā'tit Cristo.
12 Xa'nca
calatā'kchokotit na ixlacapūnca'n a'ntīn tū' takalhlaka'ī'. Lā'
chuntza', a'yuj cacātalē'ksa'nīni'ni' palh tlahua'yā'tit catūhuā
a'ntūn tū' tzey, xlaca'n nataca'tzī palh tū' stu'ncua'. Lā'
natalaktzī'n que hui'xina'n tlahua'yā'tit a'ntūn tzey. Lā'
chuntza' xlaca'n natamāka'tlī' Dios a'xni'ca' xla' najuzgarlī.
13 Cacā'a'kahuāna'ni'tit ixlīhuākca'n huan pūchihuīna'nī'n
como chuntza' Dios lacasqui'n. Ca'a'kahuāna'ni'tit huan
xamāpa'ksīni' xcānsipejni'.
14 Lā' cacā'a'kahuāna'ni'tit huan

gobernadores. Lā' xlaca'n cāhui'līcanī't para natamāpātīnī
a'ntīn tatlahua a'ntūn tū' tzey. Lā' nā cāhui'līcanī't para que
xlaca'n natamāka'tlī' a'ntīn tatlahua a'ntūn tzey. 15 Chuntza'
huā'mā' ixtapuhuān Dios. Xla' lacasqui'n que hui'xina'n
līlacatejtin nalatā'kchokoyā'tit. Lā' chuntza' tūlalh catitahualh
catūhuā huan chi'xcuhuī'n a'ntīn tū' xa'nca tapāstacna'n lā' tū'
tamāchekxī ixtachihuīn Dios.
16 Hui'xina'n libres lā' tū' tasqui'nī natlōkentaxtūyā'tit ixley
Moisés. Lā' a'yuj libres hui'xina'n tū' capuhua'ntit que tzē
natlahua'yā'tit a'ntūn tū' līmakuan. Catlahua'tit a'ntū Dios
māpa'ksīni'n. 17 Cacā'a'cnīni'ni'tit ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't.
Lā' cacāpāxquī'tit huan tā'timīn. Lā' cajicua'ni'tit Dios. Lā'
ca'a'cnīni'ni'tit a'ntī līhua'ca' ka'lhī līmāpa'ksīn nac país.

Cristo pātīni'lh lā' nā līmakuan que napātīni'nāuj nā quina'n

18 Hui'xina'n a'ntīn tasācua'nī'n lā' nā hui'xina'n
puscan a'ntīn tamaksquiti, nacā'a'kahuāna'ni'yā'tit a'ntīn
cātamāpa'ksīyāni'. Nacā'a'kahuāna'ni'yā'tit palh tapāxquī'nin
lā' talakalhu'manīni'n lā' nā palh taca'tzanca'tzī. 19 Palh
pātīni'nā'tit a'yuj tū' tlahuanī'ta'ntit nīn tuntū', lā' palh
līlacatzucu pātīyā'tit como tlahuacu'tunā'tit ixtapuhuān
Dios, chuntza' Dios nacāsicua'lanālīyāni'. 20 Pero palh
tlahua'yā'tit a'ntūn tū' tzey, lā' ū'tza' cātalītucsāni', lā' a'yuj
pātīyā'tit, huā'mā' tuntū' ixtapalh na ixlacapūn Dios como
ū'tza' xmān a'ntū cātaminī'ni'yāni'. Pero palh pātīyā'tit
a'nchī cātatucsāni' a'yuj tlahuanī'ta'ntit xmān a'ntūn tzey,
chuntza' Dios nacāsicua'lanālīyāni'. 21 A'ntīn cālacsacnī't Dios,
xlaca'n ka'lhī natapātīni'n. Cristo māni' ū'tza' pātīni'lh por
quimpālacataca'n. Lā' quincāmāsu'ni'ni' a'nchī nalīmaksca'tāuj
xla'. 22 Lā' Cristo nīn tuntū' tlahualh a'ntūn tū' tzey. Tū'
maktin kaxmatca nahuan a'ntūn tū' stu'ncua'. 23 Xla'
tū' ixcālakapala a'ntī ixtalakapala xla'. Tū' maktin hualh
que natapalāna'ni' de xlaca'n a'ntīn tamāpātīnīlh. Cristo
ixca'tzī que xlaca'n natamāpala con Dios. Lā' Dios juzgarlī
chu a'nchī tasqui'nī. 24 Cristo māni' ū'tza' māpalalh por
quintalaclē'i'ca'n a'xni'ca' nīlh nac cruz. Xla' lacasqui'lh
que namakxtekāuj huan talaclē'i', lā' natlahuatā'kchokoyāuj
ixtapuhuān Dios. Lā' como Cristo pātīni'lh por quina'n,
chuntza' līxapalh quintalaclē'i'ca'n. 25 Xapū'la hui'xina'n
ixlatlā'hua'nā'tit hua'chi borregos a'ntū ixtatza'nkānī't. Lā'
chuhua'j taspi'tchokonī'ta'ntit. Lakta'nī'ta'ntit Jesucristo. Lā'
xla' nacāmaktaka'lhāni' hui'xina'n.

3

A'nchī tasqui'nī natalatā'kchoko xlaca'n a'ntīn tatapūchahualhtza'

[1] Lā' nā hui'xina'n puscan, ca'a'kahuāna'ni'tit minkōlu'ca'n. Lā' chuntza' palh ā'makapitzīn minkōlu'ca'n tū' takalhlaka'ī' ixtachihuīn Dios, xlaca'n natakalhlaka'ī'cu'tun a'xni'ca' natalaktzī'n que hui'xina'n xa'nca latlā'hua'nā'tit. Lā' chuntza' tū' tasqui'nī nacāhuanican catūhuā.
[2] Huan chi'xcuhuī'n natalaktzī'n a'nchī ixpuscanca'n tatlahua a'ntūn tzey lā' ta'a'cnīni'ni' Dios. Lā' ū'tza' natalīkalhlaka'ī'cu'tun.
[3] A'makapitzīn puscan, como tzēhuanī't talacu'tun, tzēhuanī't tacāxtlahua ixya'jca'n. Lā' tata'a'kanū ixa'kaslihuitca'n de oro lā' tamacatahui'la ixmacatzātzātca'n de oro. Lā' talhakā' tzēhuanī't ixlu'xu'ca'n. Huā' tamā'na catūhuā tū' ū'tza' a'ntū tlahua tzēhuanī't kalhatin puscāt na ixlacapūn Dios.
[4] Palh lactzēhuanī't lacu'tunā'tit, tasqui'nī que naka'lhīyā'tit xatzey mintapāstacna'ca'n lā' ca'cs natahui'la'yā'tit. Huā'mā' lej tzey na ixlacapūn Dios. Lā' chuntza' lactzēhuanī't līla'yā'tit a'ntū tāyani'.
[5] Lā' chuntza' lactzēhuanī't talīlalh huan puscan xalanī'n makān a'ntī ixtalīpāhuan Dios lā' ixta'a'kahuāna'ni' Dios. Lā' xlaca'n nā ixta'a'kahuāna'ni' ixkōlu'ca'n.
[6] Chuntza' ixtlahua Sara makāntza'. Xla' ixa'kahuāna'ni' ixkōlu' Abraham lā' ixlaktzī'n hua'chi māpa'ksīni'. Hui'xina'n hua'chilh ixtzu'ma'jan Sara, palh tlahuayā'tit a'ntūn tzey lā' palh tū' jicua'nā'tit a'ntū nacātatlahuani'yāni tachi'xcuhuī't.

[7] Lā' chuhua'j hui'xina'n chi'xcuhuī'n a'ntīn ka'lhīyā'tit mimpuscanca'n, caca'tzītit a'nchī nacātā'latahui'la'yā'tit chu a'nchī ixtapuhuān Dios. Huan puscan, xlaca'n tū' lactli'hui'qui hua'chi hui'xina'n. Lā' ū'tza' nacālī'a'cnīni'ni'yā'tit. Nacā'a'cnīni'ni'yā'tit como xlaca'n chuntza' hua'chi hui'xina'n maklhtīni'nī'ta'ntit huan lē'ksajna' a'ntū Dios māstā'. Lā' ū'tza' huā'mā' xasāsti' minquilhtamacujca'n a'ntū tāyani' para pō'ktu. Palh chuntza' natlahua'yā'tit hui'xina'n naca'tzīyā'tit que Dios nakaxmata a'xni'ca' nakalhtō'ka'yā'tit.

Makapitzīn tapātīni'n por ixpālacata tatlahua a'ntūn tzey

[8] Lā' chuhua'j xmān huā'mā': Chu lakatin capāstacna'ntit. Calālakalhu'ma'ntit. Calāpāxquī'tit hua'chi lītā'timīn. Calātlahuani'tit a'ntūn tzey. Lā' tū' capuhualh kalhatin que más xatzey que huan ā'makapitzīn.
[9] Palh catīhuā cātlahuani'yāni' a'ntūn tū' līmakuan, tū' titlahuani'yā'tit chu a'cxtim. Palh ā'catīhuā cālakapalayāni', tū' tilakapala'yā'tit. Xatzey casqui'ni'tit Dios que xla' casicua'lanālīlh. U'tza' huā'mā' a'ntū Dios lacasqui'n. Palh chuntza' tlahua'yā'tit, Dios nacāsicua'lanālīyāni' hui'xina'n.
[10] Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

A'ntī līpāxūj talatahui'lacu'tun, tū'tza' catachihuīna'lh con lakko'hua'jua' tachihuīn.
Lā' tū'tza' cata'a'kxokonu'lh.

11 Catamakxtekkō'lh a'ntūn tū' tzey lā' catatlahualh a'ntūn tzey.

Lā' catalīhui'līlh ca'cs natalatahui'la pō'ktu.

12 Dios cāmaktaka'lha a'ntī lactzeya chi'xcuhuī'n.

Lā' cākaxmatni' a'nchīn takalhtō'ka'.

Pero Dios tū' cāmaktāya a'ntīn tatlahua a'ntūn tū' tzey.

13 Nīn tintī' caticātlahuani'ni a'ntūn tū' tzey palh hui'xina'n
xmān tlahuacu'tunā'tit a'ntūn tzey. 14 Lā' palh hui'xina'n
pātīni'nā'tit xmān por ixpālacata tlahua'yā'tit a'ntūn tzey,
chuntza' Dios nacāsicua'lanālīyāni'. Tū' cacājicua'ni'tit huan
chi'xcuhuī'n. Tū' catamakchuyī'tit. 15 Capāstactit que
Cristo ū'tza' miMāpa'ksīni'ca'n. Lā' ca'a'kahuāna'ni'tit xmān
xla. Skalalh natahui'layā'tit para nakalhtīni'nā'tit a'xni'ca'
nacātakalhasqui'ni'yāni' a'chī'n kalhlaka'ī'yā'tit Cristo. Lā'
līlacatzucu nakalhtīni'nā'tit hui'xina'n. Lā' capāstactit que Dios
cākaxmatmā'ni'. 16 Tū' titlahua'yā'tit a'ntū nalīmāxana'nā'tit
a'xni'ca' napāstacā'tit a'ntū tlahua'nī'ta'ntit. Chuntza'
nacāmāmaxa'nī'yā'tit a'ntīn cātalakapalayāni' hui'xina'n lā'
a'ntīn cātalīchihuīna'nāni' a'ntūn tū' tzey por ixpālacata
kalhlaka'ī'yā'tit Cristo. 17 A'ntīn tatlahua a'ntūn tū' tzey,
xlaca'n nacāmāpātīnīcan. Hui'xina'n tū' cala'tit hua'chi
xlaca'n. Xatzey napātīni'nā'tit, palh chuntza' ixtapuhuān
Dios, a'yuj tū' tlahuanī'ta'ntit a'ntūn tū' tzey.

18 Cristo xmān maktin nīlh por quina'n. Lā' chuntza'
līmāpānūlh quintalaclē'i'ca'n. Lā' a'yuj Cristo lej tzey,
xla' pātīni'lh por huan tachi'xcuhuī't. Lā' nīlh por
quimpālacataca'n, como quincāmāsu'yucu'tuni' na ixlacapūn
Dios. Lā' a'yuj maknīca Jesucristo, pero ixlīca'tzīn
huī'cus. 19 Lā' a'xni'ca' tūna'j ixlakahuanchoko Cristo,
ixlīca'tzīn a'lh a'nlhā ixcāchī'canī't ixlīca'tzīnca'n nīnī'n.
Cātasu'yuni'lh lā' cāhuanilh palh ū'tza' Cristo. 20 Xlaca'n
a'xni'ca' ixtalahui'lāna'cus tū' takalhlaka'ī'cu'tulh Dios.
Lā' Dios lacatzucu ixcāka'lhīmā' līhuan Noé ixtlahuamā'
huan barco. Lā' a'xni'ca' lalh huan lakuat, xmān
kalhatzeyan tachi'xcuhuī't tapūtaxtulh huan nac barco
na ixkalhni' huan xcān. 21 Lā' chuntza' quina'n a'ntīn
quincātamāpūtaxtūnī'ta'ntza', quina'n lī'a'kpaxui xcān.
A'xni'ca' a'kpaxāuj tū' tlahuayāuj para nalīmāyujūyāuj
quimacti'ya'tca'n. A'xni'ca' a'kpaxāuj, chuntza' līmāsu'yuyāuj
que Dios xapanī'ttza' quintalaclē'i'ca'n, como Jesucristo
lakahuanchokonī'ttza, lā' chuntza' pūtaxtunī'taujtza'.
22 Jesucristo tanūnī'ttza' nac a'kapūn lā' huī' na ixpāxtūcāna'j
Dios. Lā' chuhua'j xla' cāmāpa'ksīkō' huan ángeles lā'
ixlīhuākca'n huan a'ntīn taka'lhī līmāpa'ksīn.

4

Dios cālīmāmacū' catūhuā chā'tunu' de ixtachi'xcuhuī't

1 Como Cristo pātīni'lh a'xni'ca' ixlatlā'huan nac
huā'mā' quilhtamacuj, caca'tzītit hui'xina'n que tzē
nacāpātle'keni'yāni' chuntza'. Lā' tū' cajicua'ntit. A'ntīn
tapātīni'mā'na, xlaca'n tamakxteknī'ttza' de tatlahua a'ntūn tū'
tzey. 2 Lā' chuhua'j tū'tza' catlahua'tit a'ntūn tū' tzey hua'chi
huan tachi'xcuhuī't a'ntīn tatlahua xmān a'ntū xlaca'n
talacasqui'n. Calatahui'la'tittza' chu a'nchī ixtapuhuān
Dios. 3 Xapū'la hui'xina'n makān ixtlahuapā'na'ntit a'ntūn
tatlahuacu'tun a'ntīn tū' takalhlaka'ī'. Xapū'la ixlē'capinā'tit
ixtlahua'yā'tit a'ntūn tū' tzey. Ixtlahua'yā'tit xako'hua'jua'
mintapāstacna'ca'n. Ixka'chīyā'tit. Lā' ixtlahua'yā'tit cā'tani'
a'nlhā ixtlahua'yā'tit a'ntūn tū' tzey. Ixtakēstokā'tit para
nako'tā'tit. Lā' ixcātatzokostani'yā'tit huan ídolos. Lā' Dios tū'
lakatī huā'mā'. 4 Lā' chuhua'j a'ntīn tū' takalhlaka'ī', xlaca'n
tū' tamāchekxī como hui'xina'n tū' cātā'takēstokā'tit xlaca'n
para natlahua'yā'tit a'ntūn tū' tzey a'ntūn tatlahuacu'tun
xlaca'n. Lā' ū'tza' cātalīlakapalayāni' hui'xina'n. 5 Xlaca'n
natamāpala con Dios. Ixlīstu'ncua' xla' nacājuzgarlī a'ntīn
talahui'lāna'cus lā' a'ntī xanīntza'. 6 Lā' ū'tza' nā cālīmāca'tzīnīca
huan xatzey tachihuīn a'ntīn xanīntza' chuhua'j. Lā' chuntza'
a'yuj tanīlh chuntza' hua'chi ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't, pero
ixlīca'tzīnca'n tzē natatahui'la para pō'ktu chuntza' hua'chi
Dios lahuī' pō'ktu.

7 Pala'j nasputkō' ixlīhuāk. U'tza' xa'nca calīpāstacna'ntit.
Skalalh catahui'la'tit para que tzē nakalhtō'ka'yā'tit. 8 Lā' a'ntū
lej tasqui'nī ū'tza' huā'mā': lej calāpāxquī'tit. Palh pāxquī'yāuj
ā'kalhatin, māsputūnu'ni'yāuj a'ntū quincātlahuani'nī'ta'ni'.
9 Lā' līpāxūj nalāmānūyā'tit na minchicca'n. 10 Dios
xtunc cāmaxquī'nī'ta'ni' chā'tunu' de hui'xina'n a'nchī tzē
nalītlahua'yā'tit a'ntū cālīmāmacū'nī'ta'ni' Dios. Chuntza' tzē
natlōkentaxtūyā'tit a'ntū Dios cālīmāmacū'nī'ta'ni'. Lā' chuntza'
nalāmaktāya'yā'tit. 11 A'ntīn ta'a'cta'sana'n, catamāsu'yulh
ixtachihuīn Dios. Lā' a'ntīn tamaktāya ā'makapitzīn,
catatlahualh chu a'nchī Dios cāmaxquī'nī't. Lā' palh hui'xina'n
chuntza' tlahua'yā'tit, chuntza' na'a'cnīni'ni'can Dios por
ixpālacata Jesucristo. Līmakuan que pō'ktu ca'a'cnīni'ni'ca Dios.
Xla' para pō'ktu ka'lhī līmāpa'ksīn. Amén.

Tapātīni'n a'ntīn takalhlaka'ī'

12 Lā' chuhua'j tā'timīn, tū' tipuhua'nā'tit que tū' maktin
napātīni'nā'tit hui'xina'n. Caca'tzītit que chuntza' cāpātle'keni'
a'ntīn takalhlaka'ī', lā' tū' xmān hui'xina'n pātīni'nā'tit
chuntza'. Lā' chuntza' lītasu'yu palh lej stu'ncua' hui'xina'n
kalhlaka'ī'yā'tit. 13 Capāxuhua'tit a'nchī pātīni'mpā'na'ntit

chuntza' hua'chi Cristo pātīni'lh. Lā' chuntza' hui'xina'n
lej napāxuhua'yā'tit a'xni'ca' Cristo namimpala lā'
nalaktzī'ncan a'nchī xla' ka'lhī lhūhua' līmāpa'ksīn. 14 A'xni'ca'
cātalakapalayāni' hui'xina'n por ixpālacata Cristo, huan
Espíritu Santo nacāmaktāyayāni'. Lā' natasu'yu que xla'
cātā'lahui'lani' hui'xina'n. Lā' natasu'yu que xla' lej ka'lhī
līmāpa'ksīn. A'makapitzīn ko'hua'jua' talīchihuīna'n Cristo,
pero hui'xina'n a'cnīni'ni'yā'tit xla'. 15 A'makapitzīn tapātīni'n
como xlaca'n tamaknīni'nī't. Lā' ā'makapitzīn tapātīni'n como
taka'lhāna'nī't. Lā' ā'makapitzīn tapātīni'n como tatlahuanī't
ā'catūhuā a'ntūn tū' tzey. Lā' ā'makapitzīn tapātīni'n como
tatanūnī't a'nlhān tū' ixmaca'tzica'n. Tū' titlahua'yā'tit huā'
tamā'na. 16 Palh hui'xina'n pātīni'nā'tit por ixpālacata Cristo,
tū' tilīmāxana'nā'tit. Camaxquī'tit pāxcatca'tzī Dios como
tapa'ksīyā'tit con Cristo.

17 Chilhtza' huan chi'chini' a'ntū napūjuzgarlīni'n Dios.
Xapū'la nacāmāpātīnīcan ixtachi'xcuhuī't Dios. Palh quina'n
naquincāmāpātīnīyāni' xapū'la, ā'chulā' nacāmāpātīnīcan
xlaca'n a'ntīn tū' takalhlaka'ī' huan xatzey tachihuīn a'ntū
ixla' Dios. 18 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

Palh jicslihua' tapūtaxtu huan xalactzey chi'xcuhuī'n, ¿tuchū
nacāpātle'keni' huan chi'xcuhuī'n a'ntīn tū' tzey lā'
a'ntīn talakmaka'n Dios?

19 Palh ixtapuhuān Dios que natapātīni'n makapitzīn
ixpālacata tatlahua a'ntūn tzey, catatlahualhcus a'ntūn tzey.
Lā' catalīpāhuanli xmān Dios. Xla' cāmā'a'nanīnī't lā' pō'ktu
cāmaktaka'lha. Lā' xla' pō'ktu tlōkentaxtū a'ntū huan.

5

Cāmaxquī'ca tapāstacna' a'ntī ixtakalhlaka'ī'

1 Quit iccāchihuīna'maxquī'cu'tunāni' hui'xina'n a'ntī
xanapuxcu'nu' nac lītokpānna'. Nā quit kalhatin xapuxcu'.
Quit iclaktzī'lh a'nchī pātīni'lh Cristo. Lā' nā quit
naqui'a'cnīni'ni'can a'xni'ca' na'a'cnīni'ni'can Cristo a'xni'ca
namimpala. 2 Iccāsqui'ni'yāni' que nacāmaktaka'lhā'tit
ixlakska'tā'n Dios a'ntī xla' cālīmāmacū'ni'. Catlahua'tit
con ixlīhuāk mintapuhuānca'n lā' tū' nasātlahuayā'tit. Tū'
xmān titlahuayā'tit xmān por huan tumīn. Cacāmaktaka'lhtit
xmān ixpālacata tā'scujcu'tunā'tit Dios. 3 Lā' tū' ixtēcu'nī'n
hui'xina'n a'ntī cāmaktaka'lhā'tit. Calatahui'la'tit chu a'nchī
ixtapuhuān Dios. Lā' chuntza' xlaca'n tzē nacātamaksca'tāni'.
4 Jesucristo ū'tza' a'ntī xapuxcu' de milīhuākca'n hui'xina'n
a'ntī xanapuxcu'nu' nac lītokpānna'. Xla' cāmaktaka'lhkō'
ixlakska'tā'n lā' cuenta tlahua a'nchī scujnī'ta'ntit hui'xina'n.
Lā' a'xni'ca' Jesucristo namimpala, Dios para pō'ktu
nacāsicua'lanālīyāni' hui'xina'n.

5 Lā' nā hui'xina'n o'kxa'n, cacā'a'kahuāna'ni'tit huan xana-
puxcu'nu' de huan lītokpānna'. Lā' milīhuākca'n hui'xina'n
nalā'a'cnīni'ni'yā'tit. Tū' capuhua'ntit palh más xalactzey
hui'xina'n que ā'makapitzīn. Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
Dios tū' cāmaktāya a'ntīn taka'tla'jca'tzī.
Xla' cāmaktāya a'ntīn tū' taka'tla'jca'tzī.
6 Tū' caka'tla'jca'tzītit. Ca'akahuāna'ni'tit Dios. Xla' ū'tza'
a'ntī lej ka'lhī līmāpa'ksīn. Lakatin chi'chini' a'xni'ca' Dios
nalacasqui'n, hui'xina'n nacāta'a'cnīni'ni'yāni' chu a'nchī ixta-
puhuān Dios. 7 Pō'ktu a'xni'ca' tamakchuyīyā'tit, casqui'ni'tit
Dios que nacāmaktāyayāni'. Xla' cālakalhu'manāni' a'xni'ca'
pātīni'mpā'na'ntit.
8 Lā' skalalh calatahui'la'tit lā' tū' catamakxtektit
nacātatlajayāni'. Huan ko'ti'ti' a'ntī mintā'ca'tzaca'n, xla'
latlā'huan hua'chi lakatin león a'ntū lej ta'sa lā' putzatlā'huan
a'ntī nahua'. 9 Tū' camakxtektit a'nchī kalhlaka'ī'yā'tit.
Lā' chuntza' catā'lātlaja'tit huan ko'ti'ti'. Capāstactit que
chuxalhā nac cā'quilhtamacuj a'nan huan tā'timīn a'ntī nā
tapātīni'mā'na. 10 Dios lej pāxquī'nin. Lā' quincālacsacnī'ta'ni'
como ixlacasqui'n natā'tapa'ksīyāuj Cristo. Lā' chuntza'
para pō'ktu natā'latahui'layāuj Dios nac a'kapūn. A'xni'ca'
pātīni'nī'ta'ntittza' ā'macsti'na'j, māni' Dios nacātlahuayāni'
lactzey hui'xina'n. Lā' nacāmaktāyayāni' para natāyani'yā'tit.
Lā' nacāmaktāyayāni' para que xa'nca nakalhlaka'ī'yā'tit.
11 Dios ka'lhīkō' ixlīhuāk huan līmāpa'ksīn para pō'ktu. Amén.

Macā'nca huan ā'xmān saludos

12 Quit icmātzo'knīlh Silvano huā'mā' carta a'ntūn tū' la-
clhmā'n. Quit xa'nca icca'tzī que xla' kalhatin quintā'tinca'n lā'
xa'nca kalhlaka'ī'. Quit iccāmāsu'ni'ni' huan xatzey tachihuīn
ixpālacata Jesucristo. Lā' hui'xina'n kalhlaka'ī'nī'ta'ntit que
ū'tza' xastu'ncua'. Chuhua'j tū' camakxtektit a'nchī kalh-
laka'ī'yā'tit huā'mā' xatzey tachihuīn.
13 Cāmacā'ni'yāni' saludos xlaca'n a'ntīn tatapa'ksī huan nac
lītokpān xala' nac Babilonia. Nā xlaca'n Dios nā cālacsacnī't.
Lā' Marcos a'ntī hua'chi qui'o'kxa', nā xla' cāmacā'ni'yāni'
saludos. 14 Calā'a'kxko'ka'tit como hui'xina'n lāpāxquī'yā'tit.
Lā' tza'ta'ta' calalh mi'a'clhcunucca'n milīhuākca'n
hui'xina'n a'ntīn tā'tapa'ksīyā'tit Cristo. Amén.

Ixlīkalhtu' Carta a'ntūn Tzo'kli San Pedro

Cāmacā'ni'ca saludos a'ntī ixtakalhlaka'ī'

1 Quit Simón Pedro. Lā' ictzo'kmā' huā'mā' carta.
Quit kalhatin ixapóstol Jesucristo lā' ū'tza' ictā'scuja.
Quit iccātzo'knuni'yāni' hui'xina'n a'ntīn kalhlaka'ī'yā'tit
hua'chi quina'n. Quina'n tzē nalīpāxuhuayāuj por a'ntū
quincātlahuani'nī'ta'ni' Dios. Como Dios chu a'cxtim cālaktzī'n
tachi'xcuhuī't, chuntza' quincālaktzī'nāni' chu lakatin como
kalhlaka'ī'yāuj Jesucristo. 2 Lā' Dios lej cacāsicua'lanālīni'
hui'xina'n lā' cacāmātza'ta'tī'ni'ni' mi'a'clhcunucca'n, como
hui'xina'n lakapasā'tit Dios lā' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.

A'nchī tahuanī't a'ntīn tatā'tapa'ksī Dios

3 Dios, como lej ka'lhī lhūhua' līmāpa'ksīn,
quincāmaxquī'nī'ta'ni' ixlīhuāk a'ntū maclacasqui'nāuj
para nalatahui'layāuj chu a'nchī xla' lacasqui'n. Lā'
quincāmāca'tzīnīni' a'nchī huanī't xla'. Lā' nā quincāmāta'sīni'
para natā'latahui'layāuj nac a'kapūn a'nlhā xla' māpa'ksīni'n
lā' a'nlhā lej xkaka. 4 Lā' chuntza' Dios naquincātlahuani'yāni'
lhūhua' a'ntūn tzey chuntza' hua'chi xla' huanī't. Dios
quincāmaxquī'nī'ta'ni' a'nchī nalīsāstī'latā'kchokoyāuj. Lā'
quincāmaxquī'yāni' xasāsti' quintapāstacna'ca'n a'ntū xatzey
hua'chi ixtapāstacna' Dios. Lā' chuntza' tzē namakxtekāuj
a'ntū xako'hua'jua' tlahuacan nac quilhtamacuj. 5 Lā'
como hui'xina'n kalhlaka'ī'yā'tittza' huan xatzey tachihuīn
ixpālacata Jesucristo, chuntza' tasqui'nī que nalē'capinā'tit
natlahua'yā'tit a'ntūn tzey. Lā' tū' xmān natlahua'yā'tit
a'ntūn tzey. Nā tasqui'nī que ā'chulā' nasca'tā'tit a'ntū ixla'
Dios. 6 Lā' tū' xmān nasca'tā'tit a'ntū ixla' Dios. Nā tasqui'nī
que tū' natamakxtekā'tit natlahua'yā'tit mintapāstacna'ca'n
a'ntūn tū' tzey. Lā' tū' xmān huā'mā'. Nā tasqui'nī que
līlacatzucu napātīyā'tit. Lā' tū' xmān līlacatzucu napātīyā'tit. Nā
tasqui'nī que līlacatejtin nalatā'kchokoyā'tit chuntza' hua'chi
Dios lacasqui'n. 7 Lā' tū' xmān līlacatejtin nalatā'kchokoyā'tit.
Nā tasqui'nī que nacāpāxquī'yā'tit huan tā'timīn. Lā' tū' xmān
huan tā'timīn. Nā tasqui'nī que nacāpāxquī'yā'tit ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't.
8 Ixlīhuāk huā'mā' ū'tza' natlahuakō'yā'tit. Lā' palh lej
stu'ncua' natlahua'yā'tit, chuntza' tasu'yu palh xa'nca
latlā'hua'nā'tit na ixtej Dios. Lā' nā tasu'yu palh tū' chu
tlakaj lakapasā'tit huan quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.
9 A'ntīn tū' tatlahua huā' tamā'na catūhuā, xlaca'n

hua'chi lakatzī'nī'n como xlaca'n tū' xa'nca tamāchekxī.
Xlaca'n hua'chi lakatzī'nī'n como tapātza'nkānī't palh Dios
cāxapani'nī'ttza' ixtalalē'i'ca'n lā' xla' lacasquī'n que xlaca'n
līlacatejtin natalatā'kchoko. 10 Chuntza' tā'timīn, calīhui'lī'tit
natlahua'yā'tit huā' tamā'na catūhuā. Lā' chuntza' natasu'yu
que Dios cāta'satīnī'ta'ni' lā' cālacsacnī'ta'ni' hui'xina'n. Palh
chuntza' tlahua'yā'tit, tū' catitatonkopūtit. 11 Lā' chuntza'
tzē naca'tzīyā'tit palh natanū'yā'tit a'nlhā para pō'ktu
māpa'ksīni'n quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Lā' xla' ū'tza' a'ntīn
quincāmāpūtaxtūyāni'.

12 U'tza' pō'ktu iccālīmāpāstaquīyāni' quit huā' tamā'na
catūhuā, a'yuj hui'xina'n lakapasā'tit, lā' a'yuj xa'nca
kalhlaka'ī'yā'tit huan xatzey tachihuīn a'ntū xastu'ncua'
a'ntū cātamāsu'ni'nī'ta'ni'. 13 Quit icpuhuan palh tzey
na'iccāmāpāstaquīyāni' huā' tamā'na catūhuā līhuan
iclahuī'cus. 14 Quit icca'tzī palh palajtza' na'icnī. Chuntza'
quimāca'tzīnīlh quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. 15 Lā' quit
na'ictlahua a'ntū maclacasqui'n para na'iccāmāsu'ni'yāni'
lā' chuntza' tzē nalīpāstacā'tit huan tachihuīn ixpālacata
Jesucristo chō'nlhānīn lacasqui'nā'tit a'xni'ca' xanīntza' quit.

Laktzī'nca Jesucristo a'nchī lej ka'lhī līmāpa'ksīn

16 Quina'n iccāmāsu'ni'nī'ta'ni' hui'xina'n a'nchī lej ka'lhī
līmāpa'ksīn quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo lā' a'nchī xla' namim-
pala. A'ntū quina'n iccāmāsu'ni'yāni', huā'mā' tū' cuentos
a'ntūn tamā'a'nanīlh chi'xcuhuī'n a'ntīn ta'a'kxokonu'ncu'tun.
Lā' quina'n iclaktzī'uj con quilakastapūnca'n huan Jesucristo
lā' nā iclaktzī'uj a'nchī lej ka'lhī līmāpa'ksīn. 17 Lā' a'ntza'
xa'icyāna'uj a'xni'ca' Dios quinTāta'ca'n māka'tlī'lh Jesucristo.
Lā' mincha' lakatin tachihuīn nac lakatin poklhnu' xasla-
mama. Lā' hualh: "U'tza' huā'mā' qui'O'kxa'. Lej icpāxquī' lā'
lej quimakapāxuhua". 18 Māni' quina'n ickaxmatui huanmā'
tachihuīn a'ntū mincha' nac a'kapūn. A'ntza' xa'ictā'hui'lāna'uj
Jesucristo huan nac kēstīn. Lā' a'ntza' xtunc tasu'yulh Jesu-
cristo como Dios māxkakēlh.

19 Lā' ū'tza' ā'chulā' iclīkalhlaka'ī'yāuj a'ntū tatzo'kli huan
profetasna' a'ntī cāmātzo'knīlh Dios. Lā' nā hui'xina'n xa'nca
nalakapūtle'keyā'tit a'ntūn tatzo'kli huan profetasna' hasta
que xa'nca namāchekxī'yā'tit. Huā'mā' hua'chi huan lámpara
a'ntū maksko a'nlhā cā'pucsua' hasta que natuncuī lā' hasta
que natasu'yu huan mātuncuīnī' sta'cu. 20 Lā' lej tasqui'nī
napāstacā'tit a'ntū na'iccāhuaniyāni'. Na ixtachihuīn Dios
a'nlhā tatzo'kni' a'ntūn tahualh huan ixa'cta'sana'nī'n Dios,
huanmā' tū' ixtapāstacna'ca'n huan a'cta'sana'nī'n. 21 A'ntū
ixtamāsu'yu huan a'cta'sana'nī'n tū' xmān ixtapāstacna'ca'n

tachi'xcuhuī't. Huan tamā'na lactzey chi'xcuhuī'n a'ntī ixtatā'scuja Dios, xlaca'n ixtahuan a'ntū ixcāmāpāstaquī huan Espíritu Santo.

2

Makapitzīn ixtamāsu'yu a'ntūn tū' stu'ncua'
Judas 4-13

1 Makāntza' ixtatanū na ixlaclhni'ca'n tachi'xcuhuī't
ā'makapitzīn a'cta'sana'nī'n a'ntī ixta'a'kxokonu'n. Lā' nā natatanū na milaclhni'ca'n ā'makapitzīn a'ntī natamāsu'yu a'ntūn tū' stu'ncua'. Lā' a'ntū natamāsu'yu ū'tza' nalactlahua a'nchīn talīkalhlaka'ī' makapitzīn. Huan tamā'na a'kxokonu'nī'n natamāsu'yu palh Jesucristo tū' ixO'kxa' Dios a'yuj xla' ū'tza' a'ntī māpalalh por ixtalaclē'i'ca'n. Chu līmaktin nacāmāpātīnīcan xlaca'n por ixpālacata a'ntūn tatlahua.
2 Lā' a'nchī xlaca'n natalatā'kchoko, hua'chilh tuntū' a'ntū nacālīmāmāxanīcan. Lā' lhūhua' a'ntī natakalhlaka'ī'cu'tun a'ntū natamāsu'yu xlaca'n. Lā' nā natatlahua a'ntūn tū' tzey hua'chi xlaca'n. Lā' por ixpālacataca'n xlaca'n ko'hua'jua' nalīchihuīna'ncan huan xatzey tachihuīn a'ntū xastu'ncua'.
3 Huā' tamā'na a'kxokonu'nī'n lej taka'lhīcu'tun tumīn. Lā' ū'tza' nacātalīmāsu'ni'yāni' hui'xina'n a'ntūn tū' stu'ncua'. Dios makāntza' līhui'līnī't que nacāmāpātīnī xlaca'n a'ntīn tatlahua chuntza'. Lā' huā' tamā'na a'kxokonu'nī'n nā xlaca'n natamāpala con Dios.
4 Dios tū' cāmāsputūnu'ni'lh huan ángeles a'ntīn tatlahualh a'ntūn tū' tzey. Cāmāyujūlh hasta nac pūpātīn. Lā' a'ntza' natatachoko hua'chi xatachī'nī'n hasta huan chi'chini' a'xni'ca' namālaclē'nīni'n Dios. 5 Lā' Dios tū' cāmāsputūnu'ni'lh huan tachi'xcuhuī't a'ntī ixtahui'lāna' makān. Macamilh huan lakuat. Lā' ū'tza' talīnīkō'lh ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't nac quilhtamacuj como tū' tzeyā tachi'xcuhuī't ixtahuanī't. Dios cāmāpūtaxtūlh xmān kalhatzeyan tachi'xcuhuī't. Kalhatin de xlaca'n, ū'tza' a'ntī Noé. Xla' ixcāmāsu'ni' huan tachi'xcuhuī't que tasqui'nī que līlacatejtin ixtalatā'kchokolh. 6 Lā' Dios cāmāpātīnīlh xalanī'n huan nac cā'lacchicni' a'nlhā ixuanican Sodoma lā' nā a'nlhā ixuanican Gomorra. Dios cālhcuyukō'lh huan tamā'na lakatu' cā'lacchicni'. Lā' chuntza' Dios līmāsu'yulh que xla' cāmāpātīnī a'ntīn tū' ta'a'kahuāna'ni'cu'tun. 7 Dios māxtulh de nac Sodoma huan chi'xcu' a'ntī ixuanican Lot. Lā' chuntza' līpūtaxtulh. Lot tzeyā chi'xcu' ixuanī't lā' ixtamakchuyī como huan ā'makapitzīn xalanī'n nac Sodoma tū' tzeyā chi'xcuhuī'n ixtahuanī't lā' ixtatlahua a'ntūn ko'hua'jua'.
8 Lā' Lot tzeyā chi'xcu' ixuanī't, lā' como ixcātā'lahuī' lā' ixcālaktzī'n lā' ixcākaxmata lakalīyān, chuntza' līpuhualh por ixpālacata a'ntū ixtatlahua a'ntū ko'hua'jua'. 9 Chuntza'

tasu'yu que huan Māpa'ksīni' Dios namāpūtaxtū kalhatin
chi'xcu' a'ntī pātīni'mā' a'ntī kalhlaka'ī' Dios. Lā' nā tasu'yu
palh Dios, a'yuj tūna'j cāmāpātīnī a'ntīn tū' tzeyā chi'xcuhuī'n,
nacāmāpātīnī huan chi'chini' a'xni'ca' Dios namālaclē'nīni'n.
10 Lā' ā'chulā' nacāmāpātīnī a'ntīn talakmaka'n ixlīmāpa'ksīn
Dios lā' tatlahua a'ntūn tū' tzey ixtapāstacna'ca'n. Xlaca'n tū'
tajicua'n de natatlahua catūhuā. Tatlahua xmān a'ntū xlaca'n
talacasqui'n. Lā' tū' tajicua'n talakapala huan a'ntī lej taka'lhī
līmāpa'ksīn. 11 Tū' chuntza' tatlahua huan ángeles a'yuj xlaca'n
más taka'lhī līmāpa'ksīn. Huan ángeles, xlaca'n tū' talakapala
ā'kalhatin lā' tū' talē'ksa'nīni'n na ixlacapūn Dios.

12 Huā' tamā'na chi'xcuhuī'n tū' tamāchekxī. Tatlahua a'ntūn
talacasqui'n. Talakapala a'ntūn tū' tamāchekxī. Xlaca'n
hua'chi huan animalhna' xala' nac cā'qui'huī'n a'ntūn tayuja
nac a'ksuj lā' tūlalh catitapūtaxtulh lā' nacāmaknīcan. Lā'
nā chuntza' huā' tamā'na chi'xcuhuī'n nā natasputa hua'chi
huan animalhna'. Lā' Dios nacāmālaclē'nī. 13 Lā' chuntza'
xlaca'n natalīmāpala por a'ntūn talīmāpātīnīlh ā'makapitzīn.
Xlaca'n de tuncuj talakatī lej tako'ta lā' tatlahua ā'catūhuā
a'ntūn tū' tzey. Lej līmāxana' a'nchī xlaca'n cātā'huā'yanāni'
hui'xina'n a'nlhā hui'xina'n takēstoknī'ta'ntit, līhuan xlaca'n
tapuhuan que nacāta'a'kxokoyāni' hui'xina'n.

14 Lā' a'xni'ca' xlaca'n talaktzī'n kalhatin puscāt, tapuhuan
a'ntūn tū' tzey. Ixlīhuāk ixtapāstacna'ca'n ko'hua'jua'. Lā'
ta'a'kxoko a'ntīn tūna'j xa'nca takalhlaka'ī'. Lā' lej tapāstaca
a'nchī natalīka'lhī lhūhua' tumīn. 15 Hua'chilh xlaca'n ix-
tamakxtekli huan xaslitua' tej lā' ta'a'ktza'nkānī't. Ta-
latlā'huan hua'chi Balaam ixo'kxa' Beor. Xla' a'cta'sana' a'ntī
ixa'kxokonu'n. Lej ixlakatī huan tumīn. Lā' tlahualh talaclē'i'
para natlaja tumīn. 16 Balaam lacaquilhnīca por ixtalaclē'i'.
Lā' a'yuj huan burrosnu' tū' tachihuīna'n, xla' chihuīna'lh
ixburro hua'chi kalhatin chi'xcu'. Lā' quilhnīlh por a'ntū
ixtlahuacu'tun. Lā' xmān chuntza' Balaam tū' makxtekca
natlahua huan talaclē'i' a'ntū ixtlahuacu'tun.

17 Huā' tamā'na chi'xcuhuī'n a'ntīn tamāsu'yu a'ntūn tū'
stu'ncua', xmān ta'a'kxokonu'n. Lā' tuntū' ixtapalhca'n.
Xlaca'n hua'chi mu'sni' a'ntūn tascōhuanī't. Lā' xlaca'n
hua'chi huan poklhnu'nī'n a'ntū cāmākosū huan ū'ni' lā'
tū' talē'n xcān. Dios cāxui'līnī't a'nlhā nacāmacā'n huā'
tamā'na chi'xcuhuī'n a'nlhā natatachoko para pō'ktu lā'
a'nlhā lej cā'pucsua'. 18 Xlaca'n taka'tla'jca'tzī a'xni'ca'
tachihuīna'n. Pero a'ntūn tahuan, tuntū' ixtapalh. Xlaca'n
tamāsu'yu que lej tzey palh kalhatin tlahua a'ntū lacasqui'n
quimacni'ca'n a'ntūn tū' tzey. Chuntza' talī'a'kxoko xlaca'n
a'ntīn tamakxtekmā'nacus a'ntū ixtatlahua a'xni'ca' tūna'j
ixtalakapasa ixtachihuīn Dios. 19 Tahuan que xlaca'n libres
lā' tzē natatlahua chuxatū a'ntūn talacasqui'n. Pero tū'

stu'ncua'. Xlaca'n tū' libresni'. Xlaca'n hua'chi tachī'nī'n como tūla tamakxteka de tatlahua talaclē'i'. Palh kalhatin chi'xcu' tūla makxteka catūhuā, chuntza' xla' hua'chilh tachī'n.
[20] Lā' a'ntīn talakapasnī't huan Māpūtaxtūnu' a'ntī quiMāpa'ksīni'ca'n lā' chuntza' talīmakxteknī't huan talaclē'i' xala' nac quilhtamacuj, lā' palh xlaca'n natatlahuapala talaclē'i' lā' tūlatza' tamakxteka, chuntza' ā'chulā' natala que a'nchī ixtahuanī't xapū'la.
[21] Más tzey palh tū' ixtalakapasli xlaca'n a'nchī līlacatejtin latā'kchokocan. Pero xlaca'n, a'yuj ixtaca'tzī, xlaca'n tamakxtekli huan ixlīmāpa'ksīnni' Dios a'ntū ixcāmāsu'ni'canī't.
[22] Chuntza' xlaca'n hua'chi a'nchī huancan:

Huan chichi' hua'chokopala ixpa'tlā'nat.

Lā' huan pa'xni' a'xni'ca' paxnī'ttza', taspi'tpala para natapi'li' nac cā'pūlhtok.

3

Namimpala quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo

[1] Tā'timīn, ū'tza' huā'mā' ixlīkalhtu' carta a'ntū iccātzo'knuni'nī'ta'ni'. A'xni'ca' quit ictzo'kli huan kalhtu' carta, quit iccāmāpāstaquīcu'tuni' a'ntū lej tzey lā' iccāmāpāstaquīcu'tuni' huampala a'ntū ca'tzīyā'tittza' hui'xina'n.
[2] Iclacasqui'n que hui'xina'n napāstacā'tit a'ntū ixtahuan makāntza' ixa'cta'sana'nī'n Dios. Lā' iclacasqui'n que nacāpāstacā'tit huan līmāpa'ksīnni' a'ntū ixla' huan Māpūtaxtūnu' a'ntī quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Huā' tamā'na līmāpa'ksīnni' iccāmāsu'ni'yāni' quina'n huan apóstoles.

[3] Lej tasqui'nī que namāchekxī'yā'tit hui'xina'n a'ntū na'iccāhuaniyāni'. A'xni'ca' namin huan tamā'na ā'xmān chi'chini', nata'a'nan chi'xcuhuī'n a'ntī natatlahuatā'kchoko ixlīhuāk a'ntūn tū' tzey chu a'ntū xlaca'n tatlahuacu'tun. Lā' nacātalīlaktzī'nāni' hui'xina'n.
[4] Lā' xlaca'n natahuan: "Jesucristo hualh que xla' nataspi'tchokopala. Lā' chuhua'j, ¿lhachū huī'? Tū' minī't. Quinapapana'ca'n tanīnī'ttza'. Lā' chu a'cxtim lamā' chuhua'j desde a'xni'ca' tzuculh huan quilhtamacuj". Chuntza' natahuan xlaca'n.
[5] Lā' quit iccāhuaniyāni' hui'xina'n que huā'mā' tū' stu'ncua'. A'nan lakatin catūhuā a'ntū xlaca'n taca'tzī lā' a'ntūn tū' talīchihuīna'ncu'tun xlaca'n. Lā' ū'tza' huā'mā': Lejtza' makān Dios chihuīna'lh lā' chuntza' talīlalh huan a'kapūn lā' huan quilhtamacuj. Huan quilhtamacuj lītlahuaca xcān lā' ixuī' na ixpu'nan xcān.
[6] Lā' huan quilhtamacuj, a'nchī ixuī' xapū'la, līmālakuanīca huan xcān, a'xni'ca' lalh huan lakuat.
[7] Lā' Dios nā hualh que huan a'kapūn lā' huan quilhtamacuj a'ntūn tahui'lāna' chuhua'j, natatachoko hasta huan chi'chini' a'ntū Dios laclhcāhui'līnī't. Lā' huanmā' chi'chini' natalhcukō'. Lā'

huanmā' chi'chini' Dios nacāmālaclē'nī'kō' ixlīhuākca'n huan
tachi'xcuhuī't a'ntīn tū' tzey. Lā' nacāmāpātīnī.

8 Tā'timīn, tū' tipātza'nkāyā'tit huā'mā': Huan Māpa'ksīni'
Dios lakatin chi'chini' laktzī'n hua'chi lakatin mil cā'ta.
Lā' nā lakatin mil cā'ta laktzī'n hua'chi lakatin chi'chini'.
9 A'makapitzīn tapuhuan que Dios takoxī para natlōkentaxtū
a'ntū huanī't. Tū' chuntza'. Xla' quincāka'lhīmā'ni' līlacatzucu
como tū' lacasqui'n que nīn chā'tin napātīni'n nac pūpātīn. Xla'
lacasqui'n que ixlīhuākca'n catamakxtekli ixtalaclē'i'ca'n.

10 Namin huan chi'chini' a'xni'ca' namimpala huan
Māpa'ksīni' Jesucristo. Xla' chu līmaktin namin a'xni'ca' nīn
tintī' puhuan que namin. Chu līmaktin namin hua'chi kalhatin
ka'lhāna' chu līmaktin min. Huanmā' chi'chini' huan a'kapūn
nalaksputa. Lā' palha' nakaxmatcan a'ntū namacasā'nan. Lā'
natalakscu'pkō' ixlīhuāk a'ntūn tatasu'yu nac a'kapūn. Lā'
nalhcukō' ixlīhuāk huan quilhtamacuj lā' ixlīhuāk a'ntū a'nan
nac cā'quilhtamacuj.

11 Lā' chuhua'j, como natalakuankō' ixlīhuāk, xa'nca
capāstactit hui'xina'n a'nchī nalīlatahui'la'yā'tit. Hui'xina'n
natlahua'yā'tit xmān ixtapuhuān Dios. 12 Hui'xina'n līpāxuj
ka'lhīpā'na'ntit huanmā' chi'chini' a'xni'ca' Dios naxtāpalī
huan quilhtamacuj. Huanmā' chi'chini' huan a'kapūn
nalhcukō'. Lā' natalakscu'pkō' ixlīhuāk a'ntū chuhua'j
tatasu'yunu'n nac a'kapūn. 13 Dios huanī't que natlahua
lakatin xasāsti' a'kapūn lā' lakatin xasāsti' quilhtamacuj
a'nlhā natlahuacan xmān a'ntūn tzey. U'tza' huā'mā'
ka'lhīmā'nauj, como chuntza' huanī't Dios.

14 Chuntza', tā'timīn, līhuan ka'lhīpā'na'ntit huā'mā'
chi'chini', calīhui'lī'tit natlahua'yā'tit a'ntūn tzey na
ixlacapūn Dios. Lā' nīn tuntū' catlahua'tit a'ntūn tzē
nacātalī'a'ksa'nīni'nāni'. Lā' nīn tuntū' catlahua'tit a'ntūn tū'
tzey a'ntū nacāmāxtunquīyāni' de Dios. 15 Caca'tzītit hui'xina'n
que Dios līlacatzucu cāka'lhīmā' ā'makapitzīn a'ntī natapūtaxtu.
U'tza' tūna'j līmimpala Jesucristo. Chuntza' cātzo'knuni'ni'
hui'xina'n quintā'tinca'n Pablo a'ntī pāxquī'yāuj. Xla' tzo'kli
chu a'nchī Dios māpuhuanīlh. 16 Pablo cātzo'kli huā' tamā'na
catūhuā a'xni'ca' cātzo'knuni'ni' hui'xina'n. Lā' huāk chuntza'
cātzo'kli huan cartas a'ntū cāmacā'nī't. Lā' nac ā'makapitzīn
ixcartas a'ntūn cātzo'knī't, a'nan a'nlhā jicslīhua' māchekxīcan.
Lā' a'nlhā jicslīhua', makapitzīn chi'xcuhuī'n tū' xa'nca
tamasu'yu. Xlaca'n ū'tunu'n a'ntīn tū' xa'nca tamāchekxī
lā' xtunc xtunc takalhlaka'ī'. Tū' stu'ncua' a'nchī xlaca'n
tamāsu'yu ixtachihuīn Dios, lā' tū' xmān a'ntūn tzo'kli Pablo.
Lā' ū'tza' nacālīmāpātīnī Dios.

17 Lā' hui'xina'n, tā'timīn, ca'tzīyā'tittza' a'nchīn
ta'a'kxokonu'ncu'tun huan tamā'na a'ntīn tū' tzeyā

chi'xcuhuī'n. Tū' cacāta'a'kxokoni' hui'xina'n. Palh nacāta'a'kxokoyāni', chuntza' tzē namakxtekā'tit de nakalhlaka'ī'yā'tit xa'nca.
18 Lā' chuhua'j ā'chulā' catlahua'tit a'ntū līpāxuhua Dios. Lā' ā'chulā' casca'ttit ixpālacata huan Māpūtaxtūnu' a'ntī quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Camāka'tlī'ca chuhua'j lā' para pō'ktu. Amén.

Huan Xapū'la Carta a'ntūn Tzo'kli San Juan

Jesucristo quincāmaxquī'yāni' xasāsti' quinquilhtamacujca'n
1 Quit iccātzo'knuni'mā'ni' huā'mā' carta ixpālacata
Jesucristo. U'tza' a'ntī quincāmaxquī'yāni' xasāsti'
quinquilhtamacujca'n. Xla' ixuī'tza' a'xni'ca' tūna'j ixtzucu
huan quilhtamacuj. Quina'n ickaxmatnī'tauj a'ntū ixuan
xla' a'xni'ca' ixlatlā'huan nac quilhtamacuj. Iclaktzī'nī'tauj
con quilakastapunca'n. Iclaktzī'nī'tauj lā' icxa'manī'tauj
con quimacanca'n. 2 A'ntī māstā' quinquilhtamacujca'n,
xla' tasu'yulh huā'tzā' nac cā'quilhtamacuj. Lā' quina'n
iclaktzī'uj. Lā' icmālacstū'ncāuj palh iclaktzī'nī'tauj. Lā'
iccātā'līchihuīna'nāni' hui'xina'n ixpālacata a'ntī māstā'
quinquilhtamacujca'n. Xla' pō'ktu ixtā'huī' Dios quinTāta'ca'n.
Lā' xla' natahui'la para pō'ktu. Lā' xla' milh lā' quina'n
iclaktzī'uj. 3 Iccāhuaniyāni' hui'xina'n a'ntū iclaktzī'nī'tauj lā'
a'ntū ickaxmatnī'tauj. Lā' chuntza' hui'xina'n tzē naca'tzīyā'tit
que chu lakatin huan tachihuīn a'ntū kalhlaka'ī'yāuj. Lā' nā
tzē chu lakatin nala'yā'tit con Dios quinTāta'ca'n lā' Jesucristo
ixO'kxa'. Lā' nā tzē naca'tzīyā'tit que quinTāta'ca'n Dios
lā' Jesucristo ixO'kxa' cātā'lahui'lani' hui'xina'n chu a'cxtim
como quincātā'lahui'lani' quina'n. 4 Huā'mā' iccātzo'knuni'yāni'
hui'xina'n como chuntza' lej naka'lhīyāuj tapāxuhuān.

Dios ū'tza' xkakana'
5 A'ntūn quincāmāsu'ni'ni' Jesucristo, ū'tza' a'ntū
iccāmāsuni'yāni' hui'xina'n. Lā' ū'tza' huā'mā': Dios ū'tza'
xkakana'. Lā' tū' lhā cā'pucsua' a'nlhā huī' xla', como xla'
lej tzey lā' tū' maktin tlahua a'ntūn tū' tzey. 6 Palh huanāuj
que chu lakatin quina'n con Dios, līhuan tlahuatā'kchokoyāuj
a'ntūn tū' tzey, chuntza tasu'yu palh tū' stu'ncua'. Tasu'yu
que quina'n tū' tā'tlā'huamā'nauj Dios. 7 Palh tlahuayāuj a'ntūn
tzey hua'chilh ixtlā'huáuj a'nlhā xkaka, chuntza' hua'chi Dios
huī' a'nlhā xkaka. Lā' chuntza' stu'ncua' palh chu lakatin
quina'n con Dios. Lā' ixka'lhni' Jesucristo, ixO'kxa' Dios,
quincāxapani'kō'yāni' ixlīhuāk quintalaclē'i'ca'n.
8 Palh huanāuj palh tū' tlahuanī'ta'uj talaclē'i', chuntza'
ta'a'kxokoyāuj que'cstuca'n. Lā' tū' stu'ncua' a'ntū huanāuj.
9 Palh huaniyāuj Dios palh tlahuanī'tauj talaclē'i', xla'
naquincāmāsputūnu'ni'yāni' lā' naquincāxapani'kō'yāni'
ixlīhuāk quintalaclē'i'ca'n. Huā'mā' ca'tzīyāuj como Dios
lej tzey lā' pō'ktu tlōkentaxtū a'ntū huan. 10 Palh ixuáuj que

tuntū' tlahuanī'tauj a'ntūn tū' tzey, chuntza' ixuáuj que Dios
a'ksa'nīni'n. Lā' chuntza ixtasu'yulh palh tū' kalhlaka'ī'yāuj
que stu'ncua' a'ntū huan ixtachihuīn Dios.

2

Cristo tā'chihuīna'n Dios por quina'n

1 Quit iccātzo'knuni'yāni' hui'xina'n, quilakska'tā'n. Lā'
iccāhuaniyāni' que tū' catlahua'tit talaclē'i'. Lā' palh catīhuā
tlahua talaclē'i', ka'lhīyāuj a'ntīn tā'chihuīna'n Dios por
quina'n. Xla' ū'tza' Jesucristo. Lā' xla' tū' tlahuanī't nīn
tuntū' a'ntūn tū' tzey. 2 Jesucristo nīlh huan nac cruz.
Lā' chuntza' xla' līmāpalalh quintalaclē'i'ca'n. Lā' tū' xmān
quintalaclē'i'ca'n. Xla' māpalakō'lh ixtalaclē'i'ca'n ixlīhuākca'n
xalanī'n nac cā'quilhtamacuj.
3 Palh tlōkentaxtūyāuj a'ntū līmāpa'ksīni'n Dios, chuntza'
ca'tzīyāuj palh lakapasāuj xla'. 4 Palh catīhuā nahuan que xla'
lakapasa Dios, lā' palh xla' tū' tlahua a'ntū Dios līmāpa'ksīni'n,
xla' a'ksa'nīni'n lā' tū' kalhlaka'ī' ixtachihuīn Dios. 5 Lā' a'ntīn
tatlōkentaxtū a'ntū Dios līmāpa'ksīni'n, xlaca'n xa'nca tapāxquī'
Dios. Lā' chuntza' tzē līca'tzīyāuj palh quina'n chu lakatin con
Dios. 6 Lā' a'ntīn tahuan palh chu lakatin con Dios, tasqui'nī
que xlaca'n natalatā'kchoko chu a'nchī Jesucristo ixlatlā'huan.

Huan xasāsti' līmāpa'ksīn

7 Tā'timīn, iccātzo'knuni'mā'ni' hui'xina'n ixpālacata lakatin
līmāpa'ksīn a'ntūn tū' xasāsti'. Chu ū'tza' a'ntū cātamāsu'ni'ni'
a'xni'ca' chū'cus kalhlaka'ī'tit hui'xina'n. 8 Hua'chilh xasāsti'
līmāpa'ksīn a'ntū iccātzo'knuni'mā'ni'. Cristo ixtlōkentaxtū
huā'mā' līmāpa'ksīn lā' nā hui'xina'n tlōkentaxtūyā'tit. Lā' como
hui'xina'n tlōkentaxtūyā'tit huā'mā' līmāpa'ksīn, hua'chilh
a'ksputmā'tza' a'nlhā cā'pucsua' lā' hua'chilh xkakamā'tza'
huan xatzey māxkakēni' a'ntū Cristo māstā'.
9 A'ntīn tahuan palh tatlā'huan a'nlhā xkaka lā' palh
tū' talaktzī'ncu'tun ixtā'tinca'n, xlaca'n talatlā'huancus a'nlhā
cā'pucsua'. 10 A'ntīn tapāxquī' ixtā'tinca'n, xlaca'n talatlā'huan
a'nlhā xkaka. Lā' chuntza' tū' tamātonkopū ā'kalhatin. 11 A'ntīn
tū' talaktzī'ncu'tun ixtā'tinca'n, xlaca'n talatlā'huan a'nlhā
cā'pucsua'. Lā' tū' taca'tzī a'nlhā talatlā'huan, como a'nlhā
cā'pucsua' tūla talacahuāna'n.
12 Quit iccātzo'knuni'yāni' hui'xina'n, quilakska'tā'n, como
Dios cāmāsputūnu'ni'nī'ta'ni' mintalaclē'i'ca'n por ixpālacata
Jesucristo. 13 Lā' nā iccātzo'knuni'yāni' hui'xina'n, xanatātana',
como hui'xina'n lakapasā'tittza' Dios. Xla' lanāntza' ixuī'
a'xni'ca' tzuculh huan quilhtamacuj. Lā' nā iccātzo'knuni'yāni'
hui'xina'n, o'kxa'n, como hui'xina'n tlajanī'ta'ntit huan
ko'ti'ti'. Lā' nā iccātzo'knuni'yāni' hui'xina'n, camana', como

lakapasā'tit Dios quinTāta'ca'n. 14 Lā' nā iccātzo'knuni'yāni'
hui'xina'n, xanatātana', como lakapasā'tittza' Dios. Xla'
lanāntza' ixuī' a'xni'ca' tzuculh huan quilhtamacuj. Lā'
nā iccātzo'knuni'yāni' hui'xina'n, o'kxa'n, como hui'xina'n
lactli'hui'qui. Lā' hui'xina'n kalhlaka'ī'nī'ta'ntit ixtachihuīn
Dios. Lā' tla'janī'ta'ntit huan ko'ti'ti'.

15 Tū' calakatītit a'ntū xala' nac quilhtamacuj. Lā' tū'
calakatītit huan tūn tū' tzey a'ntūn tatlahua a'ntī xalanī'n nac
quilhtamacuj. A'ntīn talakatī a'ntū xala' nac quilhtamacuj,
xlaca'n tū' tapāxquī' Dios quinTāta'ca'n. 16 Ixlīhuāk a'ntū
xala' nac cā'quilhtamacuj, huā'mā' tū' ixla' Dios quinTāta'ca'n.
A'ntī xalanī'n nac quilhtamacuj tatlahua a'ntūn tū' tzey a'ntū
squi'n ixmacni'ca'n. Lā' lej talaktzī'ncu'tun a'ntūn tū' tzey.
Lā' talīka'tla'jca'tzī a'ntūn taka'lhī. Ixlīhuāk huā' tamā'na huāk
xala' nac quilhtamacuj. 17 Sputmā' huan quilhtamacuj lā'
ixlīhuāk xala' nac quilhtamacuj a'ntūn talacasqui'n huan
tachi'xcuhuī't. Pero a'ntīn tatlahua ixtapuhuān Dios, xlaca'n
natalatahui'la para pō'ktu.

Namin a'ntī lej na'a'kxokonu'n

18 Quilakska'tā'n, tasputmā'na huā' tamā'na chi'chini'.
Hui'xina'n cātahuaninī'ta'ni' que namin huan ixtā'ca'tza
Cristo. Lā' chuhua'j tatasu'yunī't lhūhua' ixtā'ca'tza Cristo.
Lā' ū'tza' līca'tzīyāuj palh tasputmā'natza' huā' tamā'na
chi'chini'. 19 A'ntī ixtā'ca'tzanī'n Cristo, xlaca'n tū' lej stu'ncua'
palh takalhlaka'ī' chuntza' hua'chi quina'n. Lā' ū'tza'
talītaxtunquīnī't de quina'n. Palh ixtakalhlaka'ī'lh cahuā
hua'chi quina'n, ixtatachokolh con quina'n. Lā' como
tataxtunquīlh de quina'n, chuntza' tasu'yu que xlaca'n tū'
takalhlaka'ī' hua'chi quina'n.

20 Lā' hui'xina'n, Cristo cāmaxquī'nī'ta'ni' huan Espíritu
Santo. Lā' ū'tza' līca'tzīyā'tit milīhuākca'n huan xatzey
tachihuīn a'ntū xastu'ncua'. 21 Quit iccātzo'knuni'mā'ni'
huā'mā' como hui'xina'n ca'tzīyā'tit a'ntū xastu'ncua'. Tū'
iccāhuanimā'ni' que hui'xina'n tū' ca'tzīyā'tit a'ntū xastu'ncua'.
Ca'tzīyāuj que xtunc a'ntū stu'ncua' lā' nā xtunc a'ntūn tū'
stu'ncua'.

22 A'ntī lej ta'a'kxokonu'n, xlaca'n tahuan que Jesús tū'
ū'tza' Cristo a'ntī Dios līmānūlh ixlīmāpa'ksīni'. A'ntīn tahuan
chuntza', xlaca'n ixtā'ca'tzanī'n Cristo. Xlaca'n talakmaka'n
Dios quinTāta'ca'n lā' nā ixO'kxa'. 23 A'ntīn talakmaka'n
ixO'kxa' Dios, quinTāta'ca'n Dios tū' cātā'lahuī'. Lā' a'ntīn
tahuan que Jesús ū'tza' Cristo, ixO'kxa' Dios, Dios cātā'lahuī'
xlaca'n.

24 Lā' hui'xina'n tū' capātza'nkā'tit a'ntū cātamāsu'ni'nī'ta'ni'
xapū'la ixpālacata ixtachihuīn Dios. Palh tū'

napātza'nkā'yā'tit a'ntūn cātamāsu'ni'nī'ta'ni' xapū'la, chuntza'
nacātā'latahui'layāni' ixO'kxa' Dios lā' Dios quinTāta'ca'n.
25 Lā' Cristo huanī't que xla' naquincāmaxquī'yāni' xasāsti'
quinquilhtamacujca'n para pō'ktu.
26 Quit iccātzo'knuni'yāni' huā'mā' como ta'a'nan
ā'makapitzīn a'ntīn cā'a'kxokocu'tunāni' hui'xina'n. 27 Cristo
cāmaxquī'nī'ta'ni' huan Espíritu Santo. Lā' como huan
Espíritu Santo cātā'lahui'lani' hui'xina'n, tū' maclacasqui'nā'tit
hui'xina'n que nacātamāsu'ni'yāni' ā'catīhuā huā' a'ntū
iccāhuanimā'ni', como huan Espíritu Santo cāmāsu'ni'yāni'
ixlīhuāk. Lā' a'ntū xla' māsu'yu, ū'tza' xastu'ncua'. Xla' tū'
māsu'yu catūhuā a'ntūn tū' stu'ncua'. Lā' chuntza', como
huan Espíritu Santo cāmāsu'ni'nī'ta'ni' hui'xina'n, chuntza' tū'
cataxtunquītit de Cristo.
28 Lā' chuhua'j quilakska'tā'n, tū' cataxtunquītit de Cristo.
Lā' chuntza' tū' catijicua'nui a'xni'ca' xla' namimpala. Lā' tū'
catimāxana'uj na ixlacapūn. 29 Como hui'xina'n ca'tzīyā'tit que
Jesucristo xmān tlahua a'ntū lactzey, nā chuntza' naca'tzīyā'tit
que a'ntīn tatlahua a'ntūn tzey, ixlīhuākca'n xlaca'n ixcamana'
Dios.

3

Quina'n ixcamana' Dios

1 Caca'tzītit a'nchī Dios lej quincāpāxquī'yāni' como hualh
que quina'n ixcamana' Dios. Lā' stu'ncua' quina'n ixcamana'
Dios. A'ntī xalanī'n nac quilhtamacuj, xlaca'n tū' ixcamana'
Dios lā' tū' talakapasa Dios quinTāta'ca'n. Lā' ū'tza' xlaca'n
tū' talīmāchekxī palh quina'n ixcamana' Dios lā' xlaca'n tū'
ixcamana' Dios. 2 Tā'timīn, chuhua'j quina'n ixcamana' Dios.
Tūna'j ca'tzīcan a'nchī nalayāuj. A'ntū ca'tzīyāuj, ū'tza' huā'mā':
A'xni'ca' Cristo natasu'yu, quina'n nalayāuj hua'chi xla', como
nalaktzī'nāuj chu a'nchī huanī't xla'. 3 Lā' a'ntīn taka'lhīmā'na
natalaktzī'n Cristo, ixlīhuākca'n xlaca'n tataxtunquī de a'ntūn
tū' tzey. Lā' tatlahua a'ntūn tzey hua'chi Cristo.
4 Ixlīhuākca'n a'ntīn tatlahua talaclē'i', xlaca'n tū'
ta'a'kahuāna'ni' huan ixley Dios. Palh catīhuā tū' a'kahuāna'ni'
Dios, ū'tza' huā'mā' talaclē'i'. 5 Lā' hui'xina'n ca'tzīyā'tit que
Cristo milh nac quilhtamacuj para naxapa quintalaclē'i'ca'n.
Lā' xla' tū' tlahuanī't nīn lakatin talaclē'i'. 6 Ixlīhuākca'n a'ntīn
chu lakatin con Cristo, xlaca'n tū' tatlahuatā'kchoko talaclē'i'.
Lā' ixlīhuākca'n a'ntīn tatlahuatā'kchoko talaclē'i', xlaca'n
tū' taca'tzī a'nchī huanī't huan Cristo lā' tū' talakapasnī't.
7 Quilakska'tā'n, tū' catamakxtektit que nacāta'a'kxokoyāni'
ā'makapitzīn a'ntīn cātahuaniyāni' que tzē natlahuayā'tit a'ntūn
tū' tzey. A'ntīn tatlahuatā'kchoko a'ntūn tzey, xlaca'n lactzey
hua'chi ixlītzey Cristo. 8 A'ntīn tatlahuatā'kchoko talaclē'i',

xlaca'n tatā'tapa'ksī huan ko'ti'ti', como huan ko'ti'ti' pō'ktu
tlahuanī't talaclē'i' desde a'xni'ca' mā'a'nanīlh huan talaclē'i'.
IxO'kxa' Dios milh nac quilhtamacuj para namālakuanī a'ntūn
tlahua huan ko'ti'ti'.
9 A'ntī ixcamana' Dios, xlaca'n tū'tza' tatlahuatā'kchoko ta-
laclē'i', como Dios cāmaxquī'nī't xasāsti' ixquilhtamacujca'n,
lā' chuntza' talīsāstī'latā'kchoko. Tūlatza' tatlahuatā'kchoko ta-
laclē'i', como ixcamana'tza' Dios. 10 Chuntza' tasu'yu a'ntī
ixcamana' Dios lā' a'ntī ixcamana' huan ko'ti'ti'. A'ntīn tū' tat-
lahuacu'tun a'ntūn tzey lā' tū' tapāxquī' huan tā'timīn, xlaca'n
tū' ixcamana' Dios.

Tasqui'nī nalāpāxquī'yāuj

11 Huan līmāpa'ksīn a'ntū cātamāsu'ni'ni' xapū'la ū'tza'
huā'mā': que nalāpāxquī'yāuj. 12 Tū' calauj hua'chi Caín
a'ntīn tā'tapa'ksīlh huan ko'ti'ti'. Xla' maknīlh ixtā'tin. Lā'
¿a'chī' maknīlh? Maknīlh como Caín tlahualh a'ntūn tū' tzey
lā' ixlaktampilhīni'ni' ixtā'tin como xla' ixtlahua a'ntūn tzey.
13 Tā'timīn, palh xalanī'n nac quilhtamacuj tū'
cātalaktzī'ncu'tunāni', tū' capuhua'ntit que tū' maktin la
huā'mā'. 14 Quina'n ca'tzīyāuj que a'yuj hua'chi xanīn ixu-
anī'tauj, chuhua'j ka'lhīyāuj xasāsti' quinquilhtamacujca'n.
Huā'mā' ca'tzīyāuj como cāpāxquī'yāuj huan tā'timīn. Lā'
a'ntīn tū' tapāxquī'nin, xlaca'n hua'chi xanīnī'ncus lā' tū'
taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n. 15 A'ntīn taca'tzalaktzī'n
ixtā'tinca'n xlaca'n hua'chi maknīni'nī'n na ixlacapūn
Dios. Lā' hui'xina'n ca'tzīyā'tit que huan maknīni'nī'n tū'
taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. 16 Cristo
quincāpāxquī'yāni' lā' hasta macamāstā'lh ixquilhtamacuj por
quina'n. Lā' chuntza' quincāmāsu'ni'ni' a'nchī līpāxquī'nincan.
Lā' chuntza' quina'n tzē natamacamāstā'yāuj lā' hasta
nalīnīyāuj por quintā'timīnca'n palh tasqui'nī. 17 Palh
kalhatin ka'lhī a'ntū maclacasqui'n lā' palh laktzī'n que
ixtā'tin makasputa catūhuā, lā' palh xla' tū' lakalhu'man,
chuntza' tasu'yu palh tū' pāxquī' Dios. 18 Quilakska'tā'n,
tū' xmān nahuanāuj palh cāpāxquī'yāuj ā'makapitzīn.
Nacāmaktāyayāuj ā'makapitzīn. Chuntza' natasu'yu palh
ixlīstu'ncua' cāpāxquī'yāuj, lā' tū' xmān huanāuj.

Tū' catilacapuhuanui na ixlacapūn Dios

19 Palh chuntza' cāpāxquī'yāuj ā'makapitzīn, chuntza'
ca'tzīyāuj palh lej stu'ncua' tā'tapa'ksīyāuj Dios. Lā' chuntza' tū'
tamakchuyīyāuj na ixlacapūn Dios. 20 A'xni'ca' u'cxca'tzīyāuj
na qui'a'clhcunucca'n que tlahuanī'ta'uj a'ntūn tū' tzey,
pāstacāuj que Dios más xaka'tla' que qui'a'clhcunucca'n.
Lā' xla' ca'tzīkō' ixlīhuāk a'ntū tlahuanī'ta'uj. 21 Tā'timīn, palh
tū' u'cxca'tzīyāuj na qui'a'clhcunucca'n que tlahuanī'ta'uj

a'ntūn tū' tzey, chuntza' tū' catilacapuhuanui na ixlacapūn
Dios. 22 Dios naquincāmaxquī'yāni' a'ntū nasqui'nāuj
como a'kahuāna'ni'yāuj ixlīmāpa'ksīn lā' tlahuayāuj a'ntū
līpāxuhua Dios. 23 Ixlīmāpa'ksīn ū'tza' huā'mā': Nalīpāhuanāuj
Jesucristo ixO'kxa' lā' nalāpāxquī'yāuj chuntza' hua'chi xla'
quincāmāpa'ksīni'. 24 A'ntīn tatlōkentaxtū ixlīmāpa'ksīn Dios,
Dios cātā'lahuī' xlaca'n. Xla' quincāmaxquī'nī'ta'ni' huan
Espíritu Santo lā' ū'tza' līca'tzīyāuj que Dios quincātā'lahui'lani'.

4

A'makapitzīn tū' tamāsu'yu por ixlīmāpa'ksīn huan Espíritu Santo

1 Tā'timīn, tū' cacākalhlaka'ī'tit ixlīhuākca'n a'ntīn tahuan que
tamāsu'yu por ixlīmāpa'ksīn Espíritu Santo. Cuenta catlahua'tit
lā' capuhua'ntit palh chu a'cxtim hua'chi huan xastu'ncua'
tachihuīn a'ntūn kalhlaka'ī'nī'ta'ntittza'. Lā' chuntza'
naca'tzīyā'tit palh tamāsu'yumā'na ixtachihuīn Dios. Lakachu
ta'a'nī't a'ntīn tahuan que tachihuīna'n por ixquilhtampān
Dios. Lā' xmān ta'a'kxokonu'n. 2 Na'iccāhuaniyāni' hui'xina'n
a'nchī nalīca'tzīyā'tit palh stu'ncua' huan Espíritu Santo
cāmāchihuīnī. Taka'lhī huan Espíritu Santo a'ntīn tahuan
palh Jesús ū'tza' huan Cristo a'ntī Dios līmānūlh ixlīmāpa'ksīni'
lā' nā lacatuncuīlh lā' chuntza' lītachi'xcuhuī'lh. Ixlīhuākca'n
a'ntīn chuntza' tahuan, xlaca'n taka'lhī huan Espíritu Santo
a'ntī Dios macamilh. 3 Lā' a'ntīn tahuan que tū' stu'ncua
palh Jesús ū'tza' huan Cristo a'ntī Dios līmānūlh ixlīmāpa'ksīni'
lā' nā lacatuncuīlh lā' chuntza' lītachi'xcuhuī'lh, xlaca'n tū'
taka'lhī huan Espíritu Santo. Xlaca'n xmān cātahuaniyāni'
ixtachihuīn ixtā'ca'tza Cristo. Hui'xina'n kaxpa'tnī'ta'ntit que
ixmilh ixtā'ca'tza Cristo. Lā' chuhua'j huī' nac cā'quilhtamacuj.
4 Quilakska'tā'n, hui'xina'n tā'tapa'ksīyā'tit Dios. Hui'xina'n
cātlajanī'ta'ntit huā' tamā'na a'kxokonu'nī'n por ixlīmāpa'ksīn
huan Espíritu Santo. Huan Espíritu Santo cātā'lahui'lani'
hui'xina'n. Lā' xla' ā'līhua'ca' ka'lhī līmāpa'ksīn que huan
ko'ti'ti' a'ntī cāmāpa'ksī xalanī'n nac quilhtamacuj. 5 Huā'
tamā'na a'kxokonu'nī'n xlaca'n xalanī'n nac quilhtamacuj.
Lā' a'ntūn tamāsu'yu nā xala' nac quilhtamacuj. Lā' ū'tza'
talīkaxmatni' huan tachi'xcuhuī't xalanī'n nac quilhtamacuj.
6 Quina'n tā'tapa'ksīyāuj Dios. Lā' a'ntīn talakapasa Dios,
xlaca'n takaxmata a'ntū iccāmāsu'ni'yāuj. Lā' a'ntīn tū' talaka-
pasa Dios, xlaca'n tū' takaxmatcu'tun a'ntū icmāsu'yuyāuj.
Chuntza' tzē nalīca'tzīyāuj tuchūyā līmāsca'tīn xastu'ncua' lā'
nā tuchūyā līmāsca'tīn tū' stu'ncua'.

Dios cāpāxquī' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't

7 Tā'timīn, tasqui'nī nalāpāxquī'yāuj. Dios ū'tza' a'ntīn
quincālāmāpāxquī'nīyāni'. A'ntīn tapāxquī'nin, xlaca'n
ixcamana' Dios lā' talakapasa Dios. 8 A'ntīn tū' tapāxquī'nin
xlaca'n tū' talakapasa Dios, como Dios lej cāpāxquī' ixlīhuāk
tachi'xcuhuī't. 9 Dios lej quincāpāxquī'yāni'. Huā'mā'
līmāsu'yulh a'xni'ca' macamilh nac quilhtamacuj ixO'kxa'
a'ntī xmān kalhatin. Lā' por xla' līka'lhīyāuj xasāsti'
quinquilhtamacujca'n. 10 A'nchī quina'n pāxquī'yāuj Dios
tū' talacastuca a'nchī Dios quincāpāxquī'yāni'. Xla' māsu'yulh
a'nchī quincāpāxquī'yāni' a'xni'ca' macamilh ixO'kxa' lā' ū'tza'
ixO'kxa' a'ntī māpalalh quintalaclē'i'ca'n.
11 Tā'timīn, como chuntza' Dios quincālīpāxquī'yāni',
nā chuntza' quina'n nalāpāxquī'yāuj. 12 Dios nīn tintī'
laktzī'nī't nīn maktin. Palh lāpāxquī'yāuj, chuntza'
Dios quincātā'lahui'lani'. Lā' Dios quincāmaktāyayāni'
nalāpāxquī'yāuj con ixlīhuāk qui'a'clhcunucca'n. 13 Quina'n
ca'tzīyāuj palh Dios quincātā'lahui'lani'. Huā'mā' ca'tzīyāuj
como quincāmaxquī'nī'ta'ni' huan Espíritu Santo. 14 Lā'
quina'n iclaktzī'nī'tauj ixO'kxa' Dios. Lā' icmālacstū'ncāuj que
Dios quinTāta'ca'n macamilh ixO'kxa' para nacāmāpūtaxtū
ixlīhuāk tachi'xcuhuī't. 15 A'ntīn takalhlaka'ī' lā' tahuan que
Jesús ū'tza' a'ntī ixO'kxa' Dios, Dios cātā'lahuī' xlaca'n.
16 Lā' quina'n ca'tzīyāuj lā' kalhlaka'ī'yāuj palh Dios
quincāpāxquī'yāni'. Dios lej cāpāxquī' ixlīhuāk tachi'xcuhuī't.
Lā' Dios cātā'lahuī' a'ntīn tapāxquī' ā'makapitzīn. 17 Tasqui'nī
napāxquī'yāuj Dios con ixlīhuāk qui'a'clhcunucca'n. Lā'
chuntza', huā'tzā' nac huā'mā' quilhtamacuj quina'n
napāxquī'nināuj chuntza' hua'chi Cristo pāxquī'nin. Lā'
chuntza' tū' catijicua'nui huan chi'chini' a'xni'ca' Dios
nacāmālaclē'nī huan tachi'xcuhuī't. 18 A'ntīn tapāxquī' Dios,
xlaca'n tū' tajicua'ni' Dios palh nacāmāpātīnī. Palh kalhatin
pāxquī'nin, xla' tū'tza' ka'lhī tajicuāt. A'ntīn tajicua'n que Dios
nacāmāpātīnī, xlaca'n tūna'j xa'nca tapāxquī' Dios.
19 Quina'n pāxquī'yāuj Dios como xla' xapū'la
quincāpāxquī'ni'. 20 Palh kalhatin huan que pāxquī' Dios
lā' palh tū' laktzī'ncu'tun ixtā'tin, xla' tū' stu'ncua' a'ntū huan.
Palh xla' tū' pāxquī' ixtā'tin a'ntī laktzī'n, xla' tūla pāxquī'
Dios, como tūla laktzī'n Dios. 21 Huan līmāpa'ksīn a'ntū Dios
quincāmaxquī'ni', ū'tza' huā'mā': A'ntīn tapāxquī' Dios nā
natapāxquī' ixtā'timīnca'n.

5

Tzē nataxtunquīyāuj de a'ntūn tū' tzey

1 A'ntīn takalhlaka'ī' que Jesús ū'tza' huan Cristo a'ntī
Dios līmānūlh ixlīmāpa'ksīni', xlaca'n ixcamana' Dios. Lā'

a'ntīn tapāxquī' Dios quinTāta'ca'n, xlaca'n nā tapāxquī' ix-
camana' Dios. 2 Lā' chuntza' palh pāxquī'yāuj Dios lā' palh
a'kahuāna'ni'yāuj a'ntū quincālīmāpa'ksīyāni', nā cāpāxquī'yāuj
ixcamana' Dios. 3 Lā' palh pāxquī'yāuj Dios, natlahuayāuj
ixlīmāpa'ksīn. Lā' tū' jicslīhua' natlōkentaxtūyāuj ixlīmāpa'ksīn.
4 Ixlīhuākca'n ixcamana' Dios tataxtunquī de a'ntūn tū' tzey
a'ntūn tlahuacan nac quilhtamacuj. Quina'n tzē nataxtun-
quīyāuj de a'ntūn tū' tzey, como līpāhuanāuj Dios. 5 A'ntīn
takalhlaka'ī' que Jesús ū'tza' ixO'kxa' Dios, xmān xlaca'n tzē
natataxtunquī de a'ntūn tū' tzey a'ntūn tlahuacan nac quilh-
tamacuj.

A'nchīn ca'tzīcan palh Jesucristo ū'tza' ixO'kxa' Dios

6 Ca'tzīyāuj palh Jesús stu'ncua' ixO'kxa' Dios. Chuntza'
hualh Dios a'xni'ca' a'kpaxli Jesús. Lā' nā a'xni'ca' Jesús
nīlh, nā Dios māsu'yulh que xla' ixO'kxa' ixuanī't. Huan
Cristo a'ntī Dios līmānūlh ixlīmāpa'ksīni', xla' ū'tza' Jesús a'ntī
a'kpaxli lā' nā nīlh nac cruz. Lā' nā huan Espíritu Santo
māsu'yu que Jesús ū'tza' ixO'kxa' Dios. Lā' huan Espíritu
Santo māsu'yu xmān a'ntū stu'ncua'. 7 A'nan kalhatu'tun
a'ntīn tamālacstū'nca que Jesucristo ū'tza' ixO'kxa' Dios. Lā'
huan kalhatu'tun xlaca'n: Dios quinTāta'ca'n lā' huan Espíritu
Santo lā' nā ū'tza' a'ntī huanican Tachihuīn. Chu a'cxtim
tahuan que Jesucristo ū'tza' ixO'kxa' Dios. 8 Lā' nac quil-
htamacuj a'nan tāpātu'tun catūhuā a'ntūn tamāsu'yu que Je-
sucristo ū'tza' ixO'kxa' Dios. Huan Espíritu Santo chuntza'
quincāmāsu'ni'yāni'. Lā' nā Dios chuntza' māsu'yulh a'xni'ca'
Jesús a'kpaxli lā' a'xni'ca' nīlh. 9 Quina'n kalhlaka'ī'yāuj
a'ntūn tamālacstū'nca huan tachi'xcuhuī't. Lā' ā'chulā' nakalh-
laka'ī'yāuj a'ntū huan Dios. Lā' Dios mālacstū'nca que
Jesús ū'tza' ixO'kxa'. 10 Lā' a'ntīn talīpāhuan ixO'kxa' Dios,
xlaca'n ta'u'cxca'tzī na ixa'clhcunucca'n palh stu'ncua' a'ntūn
takalhlaka'ī'. Lā' makapitzīn tū' takalhlaka'ī' a'nchī Dios
hualh palh Jesús ixO'kxa'. Xlaca'n hua'chilh ixtahuan que
Dios a'ksa'nīni'n como tū' takalhlaka'ī'nī't a'ntū Dios hualh
ixpālacata ixO'kxa'. 11 Lā' Dios mālacstū'nca palh ū'tza'
quincāmaxquī'yāni' xasāsti' quinquilhtamacujca'n a'ntū para
pō'ktu, palh līpāhuanāuj ixO'kxa'. 12 A'ntīn talīpāhuan ixO'kxa'
Dios, xlaca'n taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n. Lā' a'ntīn
tū' talīpāhuan ixO'kxa' Dios, xlaca'n tū' taka'lhī xasāsti' ixquil-
htamacujca'n.

Māstā'ca tapāstacna'

13 Quit iccātzo'kni'mā'ni' huā'mā': Hui'xina'n a'ntī
līpāhua'mpā'na'ntit ixO'kxa' Dios como quit, iclacasqui'n
que hui'xina'n naca'tzīyā'tit palh ka'lhī'yā'tit xasāsti'
minquilhtamacujca'n a'ntū para pō'ktu.

14 Lā' tū' lacapuhuanāuj a'xni'ca' kalhtō'ka'yāuj, como Dios
quincākaxmatāni' palh squi'ni'yāuj chu a'nchī ixtapuhuān.
15 Lā' palh ca'tzīyāuj palh xla' quincākaxmatāni', chuntza'
ca'tzīyāuj palh xla' naquincāmaxquī'yāni' a'ntū squi'ni'yāuj.
16 Palh catīhuā laktzī'n ā'kalhatin a'ntī tlahuamā' lakatin
talaclē'i' a'ntū tzē namāsputūnu'ni'can, chuntza' nalīkalhtō'ka'
ā'kalhatin lā' xla' naka'lhī xasāsti' ixquilhtamacuj. Chuntza'
nakalhtō'ka' palh huā'mā' talaclē'i' tzē namāsputūnu'ni'can.
Lā' palh huā'mā' talaclē'i' tūla māsputūnu'ni'can, chuntza'
tū' iccahuanimā'ni que nalīkalhtō'ka'yā'tit por a'ntī chuntza'
tlahua. 17 Ixlīhuāk a'ntū ko'hua'jua', huāk talaclē'i'. Pero nā
a'nan talaclē'i' a'ntūn tzē namāsputūnu'ni'can.
18 Ca'tzīyāuj que a'ntī ixcamana' Dios, xlaca'n tū' tatlahu-
atā'kchoko talaclē'i'. Xlaca'n cāmaktaka'lha ixO'kxa' Dios, lā'
chuntza' huan ko'ti'ti' tūla nacātlahuani' catūhuā.
19 Quina'n ca'tzīyāuj que tā'tapa'ksīyāuj Dios. Lā' ca'tzīyāuj
que a'ntīn xalanī'n nac quilhtamacuj, xlaca'n cāmāpa'ksī huan
ko'ti'ti'.
20 Ca'tzīyāuj que ixO'kxa' Dios minī't. Lā'
quincāmaxquī'nī'ta'ni' a'nchī nalīlakapasāuj a'ntī xastu'ncua'
Dios. Lā' chuhua'j tā'lahui'lāna'uj Jesucristo a'ntī ixO'kxa'
Dios. Xla' scana'nca Dios lā' quincāmaxquī'yāni' xasāsti'
quinquilhtamacujca'n a'ntū para pō'ktu. 21 Quilakska'tā'n,
tū' calīpāhuantit nīn tuntū'. Xmān Dios nalīpāhua'nā'tit. Amén.

Ixlīkalhtu' Carta a'ntūn Tzo'kli San Juan

Ixtakalhlaka'ī' huan xastu'ncua' tachihuīn lā' ixtapāxquī'nin

1 Quit Juan, huan xapuxcu' de huan a'ntīn takalhlaka'ī'.
Lā' quit ictzo'kmā' huanmā' carta. Ictzo'knuni'yāni' hui'x,
huan tā'tin xapuscāt a'ntī Dios lacsacli, lā' nā mincamana'.
Quit lej iccāpāxquī'yāni' hui'xina'n. Lā' tū' xmān quit. Nā
cāpāxquī'yāni' hui'xina'n ixlīhuākca'n a'ntīn talakapasa huan
xastu'ncua' tachihuīn. 2 Lāpāxquī'yāuj como quilīhuākca'n
kalhlaka'ī'yāuj huan xastu'ncua' tachihuīn, a'ntūn tū' mak-
tin catisputli. 3 Caquincāsicua'lanālīni' Dios quinTāta'ca'n lā'
Jesucristo ixO'kxa' Dios. Lā' caquincātalakalhu'mani'. Lā'
caquincātamātza'ta'tī'ni'ni' qui'a'clhunucca'n. Lā' chuntza'
quina'n xa'nca nakalhlaka'ī'yāuj huan xastu'ncua' tachihuīn,
lā' lej nalāpāxquī'yāuj.

4 Lej iclīpāxuhualh a'xni'ca' icca'tzīlh que ā'makapitzīn
mincamana' talahui'lāna' chu a'nchī huan xastu'ncua'
tachihuīn, chuntza' hua'chi māpa'ksīni'lh Dios quinTāta'ca'n.
5 Lā' chuhua'j tā'tin, icuaniyāni' que nalāpāxquī'yāuj
quilīhuākca'n quina'n. Huā'mā' tū' xasāsti' līmāpa'ksīn.
Chu ū'tza' a'ntū quincātamāca'tzīnīni' a'xni'ca' chū'cus
kalhlaka'ī'uj. 6 Palh pāxquī'yāuj Dios, natlahuayāuj a'ntū Dios
quincālīmāpa'ksīyāni'. Xla' māpa'ksīni'lh que nacāpāxquī'yāuj
ā'makapitzīn. U'tza' huā'mā' cātahuaninī'ta'ni' a'xni'ca' chū'cus
kalhlaka'ī'tit.

Makapitzīn ixta'a'kxokonu'n

7 Chuhua'j lhūhua' a'kxokonu'nī'n talatlā'huan nac
cā'quilhtamacuj. Xlaca'n tahuan que tū' stu'ncua' palh
lacatuncuīlh nac huā'mā' quilhtamacuj huan Jesucristo
a'ntī Dios līmānūlh ixlīmāpa'ksīni'. A'ntīn tahuan huā'mā',
xlaca'n a'kxokonu'nī'n lā' ixtā'ca'tzanī'n Cristo. 8 Cuenta
catla'hua'tit que tū' chu nasputa a'ntū līscujpā'na'ntit. Cuenta
catla'hua'tit como maklhtīni'ncu'tunā'tit ixlīhuāk a'ntū Dios
nacāmaxquī'yāni' hua'chi mintatlajca'n.

9 A'ntūn takalhlaka'ī' ā'makapitzīn tū' xmān a'ntū Cristo
māsu'yulh. Nā xlaca'n tamāsu'yucu'tun ā'lakatin līmāsca'tīn.
Xlaca'n tū' lej stu'ncua' tatā'latlā'huan Dios. A'ntīn takalhlaka'ī'
xmān a'ntū Cristo māsu'yulh, ixlīstu'ncua' xlaca'n tatā'latlā'huan
Dios quinTāta'ca'n lā' ixO'kxa' Dios. 10 Palh cālakmināni'
hui'xina'n ā'catīhuā a'ntīn tamāsu'yu a'ntūn tū' chu lakatin con
a'ntū māsu'yulh Cristo, tū' nacāmānū'yā'tit na minchicca'n.
Lā' tū' nacāhuani'yā'tit: "Dios ca'cā'o'kska'lhīni'". 11 Palh

hui'xina'n nacāhuani'yā'tit: “Dios ca'cā'o'kska'lhīni'”, lā' chuntza' cātā'tlahuapā'na'ntit a'ntūn tū' tzey.

Macā'nca saludos

12 Lhūhua'cus ti'a'nan a'ntū iccāhuanicu'tunāni'. Pero
tū' ictzo'kcu'tun nac lakatin carta. Iccālaka'ncu'tunāni
hui'xina'n lā' iccātā'chihuīna'ncu'tunāni' calacan. Chuntza'
lej nalīpāxuhuayāuj.
13 Tamacā'ni'yāni' saludos ixcamana' mintā'tin xapuscāt
a'ntī Dios lacsacnī't.

Ixlīkalhtu'tun Carta a'ntūn Tzo'kli San Juan

Mākatlī'ca huan Gayo

1 Quit Juan, huan xapuxcu' huan a'ntīn takalhlaka'ī'. Lā'
quit ictzo'kmā' huanmā' carta. Quit ictzo'knuni'yāni' hui'x,
Gayo. Quit lej icpāxquī'yāni' hui'x.

2 Tā'tin, quit icca'tzī que xa'nca latlā'hua'na' na ixtej Dios.
Lā' icsqui'ni' Dios que xa'nca ca'a'nī'ni'n ixlīhuāk lā' tū'
ca'ī'tza'ca'nti. 3 A'makapitzīn tā'timīn tachinī't. Lā' quin-
tahuaninī't que hui'x latlā'hua'na' chu a'nchī huan xastu'ncua'
tachihuīn. Lā' huā'mā' lej iclīpāxuhualh. 4 Lā' pō'ktu
lej icpāxuhua a'xni'ca' quihuanican que quincamana' ta-
latlā'huan chu a'nchī huan xastu'ncua' tachihuīn.

5 Tā'tin, hui'x cāmaktāyanī'ta' huan tā'timīn a'ntīn
tachā'nī't a'ntza' a'yuj tū' ixcālakapasa'. Chuntza' tlahua'ya'
a'ntūn tzey. 6 A'makapitzīn tataspi'tnī't de a'ntza'. Lā'
xlaca'n tatā'chihuīna'lh a'ntī ixtatakēstoknī't huā'tzā' para
natamācā'tanī Dios. Lā' cāhuanica a'nchī hui'x cāpāxquī'ya'
ā'makapitzīn. Lā' cacāmaktāyapala' a'xni'ca' natachā'mpala
a'ntza'. Cacāma'xqui' a'ntū natamaclacasqui'n para ixtejca'n
como xlaca'n tatā'scujmā'na Dios. Cacāmaktāya' chu a'nchī
Dios lacasqui'n. 7 Xlaca'n tataxtunī't tatā'scuja Jesucristo.
Lā' tuntū' tamaklhtīni'ncu'tulh de a'ntīn tū' takalhlaka'ī'.
8 U'tza' quina'n nacālīmaktāyayāuj. Lā' chuntza' hua'chilh
nacātā'māsu'yuyāuj huan xastu'ncua' tachihuīn.

Tū' tzey a'nchī ixlahuī' huan Diótrefes

9 Quit iccāmacā'ni'nī't kalhtin carta a'ntīn tatakēstoka
a'ntza' nac lītokpān. Pero huan Diótrefes, como xla'
lacu'tun xamāpa'ksīni' a'ntza', xla' tū' qui'a'kahuāna'ni'lh.
10 Lā' chuntza' a'xni'ca' na'icchā'n a'ntza' na'icchihuīna'n
na milacapūnca'n ixpālacata a'ntū tlahuamā' Diótrefes.
Xla' quincālī'a'ksa'ni'ni'nāni' de a'ntūn tū' stu'ncua' lā'
quincā'a'ksa'nāni'. Lā' tū' xmān huā'mā'. Xla' tū' cāmānū na
ixchic huan tā'timīn a'ntīn tachinācha'. Lā' tū' cāmakxteka que
ā'makapitzīn natamānū na ixchicca'n. Lā' a'ntīn tamānūcu'tun,
Diótrefes cāmātuxtekē de a'nlhān tatakēstoka.

11 Tā'tin, tū' cacāmaksca'tti a'ntīn tatlahua a'ntūn tū' tzey.
Cacāmaksca'tti a'ntīn tatlahua a'ntūn tzey. A'ntīn tatlahua
a'ntūn tzey, xlaca'n tatā'tapa'ksī Dios. A'ntīn tatlahua a'ntūn
tū' tzey, xlaca'n tū' talakapasa Dios.

Tzeyā chi'xcu' ixuanī't huan Demetrio

12 Lhūhua' a'ntīn tahuan que Demetrio tzeyā chi'xcu'. Lā' tasu'yu que xla' latlā'huan chu a'nchī huan xastu'ncua' tachihuīn. Lā' nā quit icuan que līlacatejtin latlā'huan. Lā' hui'x ca'tzīya' que quit icuan a'ntū stu'ncua'.

Macā'nca saludos

13 Quit lejcus lhūhua' icuanicu'tunāni'. Pero tū' ictzo'kcu'tun
huā' nac carta. 14 Palaj ica'ncu'tunācha' na'iclaktzī'nāni'. Lā'
chuntza' nakalhachihuīna'nāuj māni' quina'n.
15 Dios camātza'ta'tī'lh mi'a'clhcunuc. Ixlīhuākca'n
mi'amigos tamacā'ni'yāni' saludos. Lā' nacāsaludarlī'ya'
ixlīhuākca'n huan amigosnu' xalanī'n a'ntza'.

Huan Carta a'ntūn Tzo'kli San Judas

Judas cāmacā'ni'lh saludos huan a'ntī ixtakalhlaka'ī'

1 Quit Judas, ixtā'tin Jacobo. Lā' quit ictā'scuja Jesucristo.
Quit iccātzo'knuni'mā'ni' huā'mā' carta hui'xina'n a'ntī
Dios cāta'sani'nī'ta'ni'. Dios quinTāta'ca'n cāpāxquī'yāni'
hui'xina'n. Lā' Jesucristo cāmaktaka'lhmā'ni' hui'xina'n.
2 Dios cacālakalhu'mani' hui'xina'n. Lā' cacāmātza'ta'tīni'ni'
mi'a'clhcunucca'n. Lā' lej cacāpāxquī'ni' hui'xina'n.

Makapitzīn ixtamāsu'yu a'ntūn tū' stu'ncua'
2 Pedro 2.1-17

3 Tā'timīn, xa'iccātzo'knuni'cu'tunāni' hui'xina'n ixpālacata
a'nchī Dios cāmāputaxtūni' hui'xina'n lā' nā quina'n
chuntza'. Lā' chuhua'j a'nan lakatin catūhuā a'ntū más
tasqui'nī na'iccāhuaniyāni'. Lā' ū'tza' iccālītzo'knuni'mā'ni'
chuhua'j. Iccāhuaniyāni' que tū' tikalhlaka'ī'yā'tit a'ntūn
tamāsu'yu xlaca'n a'ntīn taxtāpālīcu'tun huan līmāsca'tīn
a'ntū kalhlaka'ī'nī'tauj. Huā'mā' līmāsca'tīn ū'tza' a'ntū
cālīmāmacū'lh ixtachi'xcuhuī't Dios lā' xmān maktin. Lā' tū'
maktin catitaxtāpalīlh huā'mā' līmāsca'tīn. 4 Makapitzīn tūn
tū' tzeyā chi'xcuhuīn tatanūnī't hua'chi lactzey chi'xcuhuī'n
na ixlaclhpu'nanca'n a'ntīn takalhlaka'ī'. Xlaca'n tahuan
que como Dios lej lakalhu'manīni'n, chuntza' kalhatin tzē
natlahua chuxatūyā talaclē'i' a'ntūn tlahuacu'tun. Huā'mā'
tū' stu'ncua'. Lā' tū' stu'ncua' ixlīmāsca'tīnca'n ixpālacata
huan Māpa'ksīni' Jesucristo. Lejtza' makān tatzo'kni' na
ixtachihuīn Dios que nacāmālaclē'nīcan huan tachi'xcuhuī't
a'ntīn tatlahua chuntza'.
5 A'yuj hui'xina'n ca'tzīyā'tittza', na'iccāmāpāstaquīyāni'
a'ntū Dios tlahualh makāntza'. Dios cāmāxtulh huan israelitas
nac huan xcānsipej a'nlhā huanican Egipto. Lā' ā'cālīstān
ā'makapitzīn tū' takalhlaka'ī'lh palh stu'ncua' a'ntū Dios hualh.
Lā' ū'tza' Dios cālīmaknīlh. 6 Nā capāstactit huan ángeles.
A'makapitzīn de xlaca'n, como tū' tatlōkentaxtūcu'tulh a'ntū
cālīmāmacū'lh Dios, xlaca'n tataxtulh de nac a'kapūn a'nlhā
ixtahui'lāna'ncha'. Lā' ū'tza' Dios cālīchī'nī't a'nlhā cā'pucsua'
hasta a'xni'ca' huan ā'xmān chi'chini' a'xni'ca' nacāmālaclē'nī
Dios. 7 Nā capāstactit a'ntūn cāpātle'keni'lh Sodoma lā'
Gomorra lā' ā'makapitzīn cā'lacchicni' a'ntū ixtahui'lāna' pajtzu.
Nā xalanī'n nac huā' tamā'na cā'lacchicni', nā ixtatlahua
a'ntūn tū' tzey. Ixtatlahua talākalhī'n. Lā' ixtalātā'tahui'la
huan chi'xcuhuī'n. Lā' ū'tza' talīnīlh nac huan macscut a'ntū
cāmāsputūlh huā' tamā'na cā'lacchicni'. Chuntza' māchekxīcan

que natapātīni'n para pō'ktu nac cā'macscutnu' xlaca'n a'ntīn
talakapasa ixtej Dios pero tataxtutāyanī't.

8 Nā chuntza' huā' tamā'na chi'xcuhuīn a'ntīn
cātamāsu'ni'cu'tunāni' a'ntūn tū' stu'ncua'. Xlaca'n
talakahuāna'n. Lā' tahuan palh Dios cālītā'chihuīna'n
huan talakahuān. Lā' ū'tza' talīpuhuan que tzē natatlahua
talākalhī'n. Talakmaka'n ixlīmāpa'ksīn Dios. Lā' cachīhuā
talīchihuīna'n huan ángeles. 9 Lā' nā nīn Miguel, a'ntī xapuxcu'
ángeles, nīn xla' tū' chuntza' tlahualh. A'xni'ca' xla' tā'lalh
huan ko'ti'ti' lā' talālīsta'lalh ixmacni' Moisés, Miguel tū'
lī'a'ksanīni'lh huan ko'ti'ti' por a'ntūn tū' tzey ixtachihuīn.
Xmān huanilh: "Dios camāpātīnīni'". 10 Lā' huā' tamā'na
chi'xcuhuī'n a'ntīn cātamāsu'ni'cu'tunāni' hui'xina'n, xlaca'n
cachīhuā talīchihuīna'n a'ntūn tū' tamāchekxī. Xlaca'n hua'chi
animales, como tū' tapāstaca Dios. Tatlahuakō' ixlīhuāk huan
tūn tū' tzey a'ntū xlaca'n talacasqui'n. Lā' ū'tza' nacālīmāpātīnī
Dios.

11 Xlaca'n natapātīni'n como talatlā'huan hua'chi Caín a'ntīn
tū' a'kahuāna'ni'cu'tulh Dios. Lā' talī'a'ca'a'n tatlahua a'ntūn tū'
tzey como tatlajacu'tun tumīn. Lā' chuntza' tlahualh Balaam.
Lā' nā xlaca'n lej lacxumpi hua'chi Coré. Xla' maknīca. Lā' nā
xlaca'n nacāmāpātīnīcan. 12 Līmāxana' a'nchī cātatā'huā'yanāni'
hui'xina'n a'nlhā takēstoknī'ta'ntit hui'xina'n. Xlaca'n tzej
tahuā'yancu'tun lā' tako'tcu'tun. Lā' tū' tapāstaca ā'makapitzīn.
Xlaca'n tuntū' ixtapalhca'n. Xlaca'n hua'chi poklhnu' a'ntū
lē'n huan ū'ni', lā' tū' lē'n xcān. Xlaca'n hua'chi huan qui'hui'
a'ntūn tū' tamāstā' ixtō'ca'tca'n a'xni'ca' ixpūlan. Lā' como
tascōhuanī't ū'tza' cālītampu'lhucan. 13 Xlaca'n hua'chi huan
xasipej mar a'ntū lē'n huan pa'lhma'. Līmāxana' a'ntū xlaca'n
tatlahua. Xlaca'n hua'chi sta'cu a'ntūn tū'tza' a'mā' na ixtej.
Dios nacāmāpātīnī para pō'ktu a'nlhā lej cā'pucsua'.

14 Makāntza' Enoc cālīchihuīna'lh huan chi'xcuhuī'n a'ntīn
tū' tzey. Lā' Enoc ixlīkalhatojon ixuanī't ī'xū'yātā'natna' Adán.
Lā' Enoc hualh: "Huan Māpa'ksīni' Dios namin lā' nacātā'min
lakalhūhua' mil ángeles. 15 Namin nacājuzgarlī ixlīhuākca'n
huan tachi'xcuhuī't. Lā' nacāmālaclē'nīkō' ixlīhuākca'n a'ntīn
tū' lactzey por ixlīhuāk a'ntūn tatlahuanī't a'ntūn tū' tzey lā'
nā a'nchī cachīhuā talīchihuīna'nī't Dios". 16 Huā' tamā'na
chi'xcuhuīn talē'ksa'n ā'makapitzīn. Tū' līpāxūj tahui'lāna'.
Tahui'lāna' chu a'nchī ixtapāstacna'ca'n a'ntūn tū' tzey. Lā'
talīka'tla'jca'tzī a'xni'ca' tachihuīna'n. Xa'nca tatā'chihuīna'n
ā'makapitzīn xmān como xlaca'n talacasqui'n tumīn.

Cāmaxquī'ca tapāstacna' xlaca'n a'ntī ixtakalhlaka'ī'

17 Lā' hui'xina'n tā'timīn, capāstactit a'ntūn tahualh xapū'la
ixapóstoles quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. 18 Xlaca'n tahualh:
"A'xni'ca' nasputa huan quilhtamacuj, natamin chi'xcuhuīn

a'ntī natalīlaktzī'n a'ntū ixla' Dios. Lā' natalatahui'la chu
a'nchī ixtapāstacna'ca'n a'ntūn tū' tzey”. 19 U'tunu'n huā'
tamā'na chi'xcuhuī'n a'ntīn tamālacpitzi huan a'ntīn takalhlaka'ī'. Lā' talatlā'huan chu a'nchī xmān ixtapuhuānca'n. Lā'
tū' taka'lhī huan Espíritu Santo.

20 Lā' hui'xina'n tā'timīn, ā'chulā' xa'nca cakalhlaka'ī'tit
huan Jesucristo chuntza' hua'chi Dios quincāmāsu'ni'nī'ta'ni'.
Lā' cakalhtō'ka'tit con ixlīmāpa'ksīn Espíritu Santo. 21 Lā'
calatahui'la'tit chu a'nchī Dios lacasqui'n, lā' chuntza'
na'u'cxca'tzīyā'tit a'nchī Dios cāpāxquī'yāni'. Caka'lhītit hasta
que Jesucristo nacālē'nāni' nac a'kapūn a'nlhā natahui'layā'tit
para pō'ktu. Xla' natlahua huā'mā' como lej cālakalhu'manāni'.

22 Cacālakalhu'ma'ntit xlaca'n a'ntīn tapuhuamā'na que
chō'la tū' stu'ncua' a'ntūn takalhlaka'ī'lh. 23 Lā' hui'xina'n
cacāmāpūtaxtūtit ā'makapitzīn hua'chilh ixcāmā'xtutit de nac
cā'macscutnu'. Lā' cacālakalhu'ma'ntit ā'makapitzīn a'ntī lej
tatlahua talaclē'i'. Lā' cajicua'ntit tū' natlahua'yā'tit talaclē'i'
hua'chi xlaca'n. Hua'chilh tzē ixcāpasāni' ixtalaclē'i'ca'n
xlaca'n.

Māka'tlī'ca Dios

24 Dios tzē nacāmaktāyayāni' hui'xina'n. Lā' chuntza'
tū' catitlahua'tit talaclē'i'. Xla' nacālē'nāni' a'nlhā xla'
hui'lacha' nac a'kapūn. A'ntza' līpāxūj nalatahui'la'yā'tit
como tuntū' cati'a'nalh a'ntūn tzē nacātalī'a'ksa'nīni'nāni'
hui'xina'n. 25 QuinDiosca'n xmān kalhatin Dios. Xla'
quincāmāpūtaxtūyāni' como quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo
nīlh por quina'n. Lā' xla' camāka'tlī'ca lā' ca'a'cnīni'ni'ca.
Xla' cāmāpa'ksīkō' ixlīhuāk. Lā' ixka'lhīkō' ixlīhuāk huan
līmāpa'ksīn a'xni'ca' tūna'j ixtzucu huan quilhtamacuj lā'
ka'lhīkō'cus chuhua'j lā' naka'lhīkō' ixlīhuāk huan līmāpa'ksīn
para pō'ktu. Amén.

Jesucristo Māca'tzīnīlh San Juan a'ntū Napātle'ke

Jesucristo māsu'yulh a'ntūn tatzo'kni' nac huā'mā' libro

1 Tatzo'kni' nac huā'mā' libro a'ntū māsu'yulh Jesucristo.
Dios hualh huā' tamā'na catūhuā como ixlacasqui'n Jesucristo
ixcāmāsu'ni'lh ixtachi'xcuhuī't Dios a'ntū palaj napātle'ke. Lā'
nā quit, Juan, nā ictapa'ksī con Dios. Jesucristo quilak-
macamilh huan ixángel para naquimāca'tzīnī huā' tamā'na
catūhuā. 2 Quit icmālacstū'nckō'nī't ixlīhuāk a'ntū iclaktzī'nī't.
A'tzā' ictzo'ka a'ntū Dios quimāca'tzīnīlh. U'tza' a'ntū Jesu-
cristo māsu'yulh.
3 Līpāxūj a'ntī natahuan huan tachihuīn a'ntūn tatzo'kni'
nac huā'mā' libro. Lā' lej līpāxūj a'ntīn takaxmata lā'
ta'a'kahuāna'ni' huā' tamā'na tachihuīn a'ntū līmālacsu'yuca
a'ntū napātle'ke. Lā' tū'tza' lej lātma'j a'xni'ca' napātle'ke
huā'mā'.

Juan cātzo'knuni'lh xalanī'n nac lakatojon cā'lacchicni'

4 Quit, Juan, iccātzo'knuni'yāni' hui'xina'n a'ntī
ixtachi'xcuhuī't Dios xalanī'n nac lakatojon cā'lacchicni'
nac Asia. Dios cacāsicua'lanālīni' hui'xina'n lā' xa'nca
cacā'a'nī'ni'ni'. Dios, ū'tza' a'ntī huī' lā' pō'ktu ixuī' lā' pō'ktu
natahui'la. Lā' nā cacāsicua'lanālīni' hui'xina'n huan Espíritu
Santo. U'tza' a'ntī tasu'yu hua'chi lakatojon pūmaksko na
ixlacapūn huan pūtahuī'lh a'ntū ixpūmāpa'ksīn Dios. 5 Lā'
cacāsicua'lanālīni' hui'xina'n Jesucristo, a'ntī māsu'yu a'ntū
ixlīstu'ncua'. Māni' xla' a'ntī xapū'la lakahuanchokolh. Lā'
xla' cāmāpa'ksī huan reyes xalanī'n nac quilhtamacuj. Xla'
quincāpāxquī'yāni' lā' xla' nīlh para naquincāxapani'yāni'
ixlīhuāk quintalaclē'i'ca'n. 6 Xla' quincālacsacui'līnī'ta'ni'
para natā'māpa'ksīni'nāuj. Lā' quincāmaxquī'nī'ta'ni' lakatin
quilītlōtca'n a'ntū mācā'tanīcan Dios a'ntī ixTāta'. Lā'
ca'a'cnīni'ni'ca Jesucristo. Lā' xla' camāpa'ksīni'lh para pō'ktu.
Amén.
7 Lā' nalaktzī'ncan a'nchī xla' nayujāchi de nac a'kapūn lā'
namin nac cā'poklhnu'. Lā' ixlīhuākca'n natalaktzī'n. Lā' nā
natalaktzī'n a'ntīn taxtokohua'ca'lh nac cruz. Lā' ixlīhuāk
tachi'xcuhuī't xalanī'n nac cā'quilhtamacuj lej natalakaputza
por ixpālacata. Lā' chuntza' napātle'ke. Amén.
8 Lā' chihuīna'lh huan Māpa'ksīni' Dios a'ntī ka'lhīkō' ixlīhuāk
huan līmāpa'ksīn, lā' a'ntī huī' lā' pō'ktu ixuī' lā' pō'ktu
natahui'la. Xla' hualh: "Lā' quit hua'chi huan letra A
a'ntū lītzucu huan alfabeto lā' hua'chi huan letra Z a'ntū

ixlī'a'ksputni', como quit xa'icuī'tza' a'xni'ca' tzuculh ixlīhuāk, lā' na'ictahui'lacus hasta a'xni'ca' na'a'ksputkō' ixlīhuāk".

Juan lakachuyalh

9 Lā' quit, Juan, mintā'tinca'n hui'xina'n. Lā' quina'n
tapa'ksīyāuj con Jesucristo. Quit iccātā'pātīni'mā'ni'
hui'xina'n lā' iccātā'tāyani'yāni' con hui'xina'n por ixpālacata
Jesucristo. Quit quimacaminca para na'ictachoko hua'chi
tachī'n nac Patmos a'ntū pītzina'j ti'ya't na ixpu'nan mar.
Quinchi'pacanī't como xa'icmāsu'yunī't ixtachihuīn Dios
lā' a'ntū ixlīstu'ncua' ixpālacata Jesucristo.
10 Lakatin
chi'chini' a'ntū pū'a'cnīni'ni'can Jesucristo, icu'cxca'tzīlh huan ixlīmāpa'ksīn Espíritu Santo. Lā' ickaxmatli lakatin lej palha' tachihuīn na quinkēn. U'tza' hua'chi lakatin trompeta a'ntū lej palha' kaxmatcan
11 lā' quihuanilh:

—Quit hua'chi huan letra A a'ntū lītzucu huan alfabeto, lā' hua'chi huan letra Z a'ntū ixlī'a'ksputni'. Catzo'kti a'ntū nalaktzī'na' lā' nacāmacapini'ya' huan ca'psnat huan ixtachi'xcuhuī't Dios nac lakatojon cā'lacchicni'. Cacāmacapi nac Efeso lā' nac Esmirna lā' nac Pérgamo lā' nac Tiatira lā' nac Sardis lā' nac Filadelfia lā' nac Laodicea —quihuanica.

12 Lā' ictalakspi'tli para na'iclaktzī'n tichūn
quintā'chihuīna'lh. Lā' iccālaktzī'lh tāyana' kantojon pūmaksko de oro.
13 Lā' na ixlaclhpu'nan huan pūmaksko, ixyā kalhatin a'ntī ixtasu'yu hua'chi chi'xcu'. Lā' ixlu'xu' pūlhmā'n ixuanī't lā' ixchā'n hasta na ixtojon. Lā' ixka'lhī kantin ixlīchī'cān de oro na ixcu'xan.
14 Lā' ixya'j smu'yonko' ixuanī't hua'chi ixchi'xit borrego lā' hua'chi miqui. Lā' ixlakastapun ixtasu'yu hua'chi xalamana' huan macscut.
15 Ixtojon ī'xkaka hua'chi līcā'n tzej xapaxni' a'ntū ixcāxtlahuacanī't nac lakatin pūlhcuyun. Lā' a'xni'ca' ixchihuīna'n, ixmacasa'nan hua'chi a'nlhā yujtāya xcān.
16 Lā' na ixmacacāna'j ixcālē'mā' huan lakatojon sta'cu. Lā' na ixquilhni' taxtulh kentin espada sta'ya'nca' kēstītu'. Lā' nā ixlacan huan chi'xcu' ī'xkaka hua'chi chi'chini' a'xni'ca' tastu'nūta.

17 Lā' a'xni'ca' iclaktzī'lh quit ica'kā'lh na ixtojon hua'chi kalhatin nīn. Lā' xla' quixa'malh con ixmacacāna'j lā' quihuanilh:

—Tū' cajicua'. Quit huan Xapū'la lā' huan A'xmān.
18 Quit xalakahuan. Quit xa'icnīnī't lā' chuhua'j xalakahuan quit para pō'ktu. Lā' quit icka'lhī līmāpa'ksīn de huan līnīn lā' a'nlhā cā'līnīn.
19 Lā' catzo'kti a'ntū hui'x laktzī'nī'ta' lā' a'ntū pātle'kemā' lā' a'ntū napātle'ke.
20 Tatzē'knī't a'ntū huanicu'tun huan lakatojon sta'cu a'ntū hui'x la'ktzi' na quimacacāna'j. Lā' nā tatzē'knī't a'ntū huanicu'tun huan lakatojon pūmaksko de oro. A'ntū huanicu'tun, ū'tza' huā'mā': Huan lakatojon sta'cu,

ū'tunu'n huan xanapuxcu'nu' huan lakatojon lītokpānna'. Lā' huan lakatojon pūmaksko ū'tza' huan quintachi'xcuhuī't nac lakatojon cā'lacchicni'.

2

U'tza' huā'mā' a'ntū Jesucristo cāmāca'tzīnīlh xalanīn nac Efeso

1 Lā' nā quihuanilh:

—Chuntza' catzo'knu'ni' huan xapuxcu' xalanī'n nac Efeso a'ntīn tatapa'ksī con Dios: "U'tza' huā'mā' a'ntū cāhuaniyāni' huan a'ntī cālē'mā' huan lakatojon sta'cu na ixmacacāna'j, lā' latlā'huan na ixlaclhpu'nanca'n huan lakatojon pūmaksko de oro. Xla' huan:
2 Quit icca'tzī ixlīhuāk a'ntū tlahuanī'ta'ntit hui'xina'n. Quit icca'tzī palh lej scujnī'ta'ntit lā' tāyani'nī'ta'ntit lā' tū' jiclhua'nī'ta'ntit. Lā' quit icca'tzī a'nchī hui'xina'n cāta'la'yā'tit huan tūn tū' tzeyā chi'xcuhuī'n. Lā' a'ntīn tahuan palh māni' xlaca'n apóstoles, hui'xina'n xa'nca cuenta tlahua'tit para naca'tzīyā'tit palh stu'ncua' o tū'. Lā' chuntza' hui'xina'n līca'tzīnī'ta'ntit que makapitzīn xlaca'n xmān ta'a'kxokonu'n.
3 Hui'xina'n tāyani'nī'ta'ntit. Lā' pātīni'nī'ta'ntit por quimpālacata. Lā' tū' jiclhua'nī'ta'ntit.
4 Lā' a'yuj tlahuakō'yā'tit ixlīhuāk huā'mā', pero a'nan catūhuā a'ntūn tū' iclakatī a'nchī tlahua'yā'tit hui'xina'n. Lā' ū'tza' huā'mā': Hui'xina'n tū'tza' quilāpāxquī'yāuj hua'chi xapū'la.
5 Capāstacna'ntit a'nchī ixquilāpāxquī'yāuj xa'nca hui'xina'n xapū'la. Lā' chuhua'j tū'tza' quilāpāxquī'yāuj chuntza'. Chuhua'j caxtāpalī'tit mintapāstacna'ca'n lā' catlahua'tit a'nchī ixtlahua'yā'tit xapū'la. Lā' palh tū' naxtāpalī'yā'tit mintapāstacna'ca'n, quit na'iccālakminīni' hui'xina'n lā' na'icmāpānū huan pūmaksko de na milaclhni'ca'n.
6 Lā' lej tzey a'nchī hui'xina'n ca'tzalaktzī'nā'tit a'ntūn tatlahua ā'makapītzīn a'ntī cāhuanican nicolaítas chuntza' hua'chi quit icca'tzalaktzī'n.
7 Xa'nca cakaxpa'ttit a'ntū huan Espíritu Santo cāhuani ixtachi'xcuhuī't Dios. A'ntīn tatlajana'n, quit na'iccāmakxtekatza' para natahua' ixtō'cat qui'hui' a'ntū māstā' xasāsti' quilhtamacuj. U'tza' a'ntū yā na ixhuerta Dios".

U'tza' huā'mā' a'ntū Jesucristo cāmāca'tzīnīlh xalanī'n nac Esmirna

8 Lā' nā huan Espíritu Santo quihuanilh:

—Chuntza' catzo'knu'ni' huan xapuxcu' xalanī'n nac Esmirna a'ntīn tatapa'ksī con Dios: "U'tza' huā'mā' a'ntū

cāhuaniyāni' huan a'ntī xapū'la lā' ā'xmān, a'ntī nīlh lā' lakahuanchokolh. Xla' huan:
9 Quit icca'tzī a'nchī līpātīni'mpā'na'ntit hui'xina'n. Lā' quit icca'tzī que hui'xina'n lacpobresni'. Lā' a'yuj lacpobresni' hui'xina'n, ka'lhī'yā'tit a'ntū lej ixtapalh. Lā' quit icca'tzī a'nchī cātalī'a'ksa'nāni' hui'xina'n a'ntīn tahuan que xlaca'n israelitas lā' xmān ta'a'kxokonu'n. Xlaca'n tatapa'ksī con huan ko'ti'ti'.
10 Lā' tū' cajicua'ni'tit hui'xina'n a'ntū nacāpātle'keni'yāni'. Huan ko'ti'ti' nacātamāchī'nīni'nāni' hui'xina'n, como xla' lacasqui'n que hui'xina'n nataxtutāyayā'tit de na ixtej Dios. Hui'xina'n napātīni'nā'tit lakacāuj chi'chini'. Naquilākalhlaka'ī'yāuj hui'xina'n xmān quit hasta a'xni'ca' nanī'yā'tit. Lā' quit na'iccāmakxtekāni' natanūyā'tit nac a'kapūn.
11 Xa'nca cakaxpa'ttit a'ntū huan Espíritu Santo cāhuani ixtachi'xcuhuī't Dios. A'ntīn tatlajana'n, xlaca'n tū' catitapātīni'lh huan nac pūpātīn".

U'tza' huā'mā' a'ntū Jesucristo cāmāca'tzīnīlh xalanī'n nac Pérgamo

12 Lā' nā huan Espíritu Santo quihuanilh:

—Chuntza' catzo'knu'ni' huan xapuxcu' xalanī'n nac Pérgamo a'ntīn tatapa'ksī con Dios: "U'tza' huā'mā' a'ntū cāhuaniyāni' huan a'ntī ka'lhī espada sta'ya'nca' kēstītu'. Xla' huan:
13 Quit icca'tzī ixlīhuāk a'ntū tlahuanī'ta'ntit hui'xina'n. Lā' icca'tzī a'nlhā hui'lā'na'ntit. Hui'lā'na'ntit a'nlhā māpa'ksīni'n huan ko'ti'ti'. Lā' a'yuj hui'lā'na'nchipitit hui'xina'n, pero quilā'a'kahuāna'ni'yāuj. Lā' na mixcānsipejca'n a'ntza' huī' huan ko'ti'ti'. A'ntza' maknīca huan Antipas a'ntī xa'nca ixmāsu'yu por quimpālacata. Lā' hui'xina'n tū' kalhtatzē'ktit palh xmān quit quilā'a'kahuāna'ni'yāuj.
14 Lā' a'yuj chuntza' tlahua'tit tzey, a'nampala catūhuā a'ntū tlahua'yā'tit hui'xina'n lā' quit tū' quiminī'ni'. Makapitzīn de hui'xina'n kalhlaka'ī'yā'tit a'ntū ixmāsu'yu huan Balaam. Xla' chihuīna'maxquī'lh huan Balac que cacāmātlahuīlh huan israelitas a'ntūn tū' tzey. Lā' huan Balac cāchihuīna'maxquī'lh para que tzē natahua' catūhuā a'ntū cāmālacnūni'canī'ttza' huan ídolos. Lā' nā cāchihuīna'maxquī'lh palh tzē ixtatā'lhtatalh huan ā'makxtumnu' puscan.
15 Lā' nā makapitzīn de hui'xina'n tū' makxtekcu'tunā'tit a'ntū tamāsu'yu huan nicolaítasna'. Lā' tū' tzey a'ntū xlaca'n tamasu'yu.
16 Caxtāpalī'tit mintapāstacna'ca'n. Lā' palh tū' naxtāpalī'yā'tit, quit na'iccālakmimpalayāni' lā' quit

na'iccātā'lasta'la xlaca'n a'ntīn takalhlaka'ī' hua'chi
huan nicolaítasna'. Na'iccātā'lātucsa con huan espada
a'ntūn taxtu na quinquilhni'.
17 Xa'nca cakaxpa'ttit a'ntū huan Espíritu Santo cāhuani ix-
tachi'xcuhuī't Dios. Lā' a'ntīn tatlajana'n, quit na'iccāmaxquī'
macsti'na'j ixlīhua'tca'n hua'chi huan maná a'ntū macam-
incha' nac a'kapūn lā' a'ntūn tū' lakapascan. Lā' nā
na'iccāmaxquī' kalhatunu' de xlaca'n lakatunu' chihuix lej
smu'yonko' a'nlhā tatzo'kni' lakatin xasāsti' tacuīni'. Lā' nīn
tintī' ca'tzī huanmā' tacuīni', xmān ū'tunu'n a'ntī natamakl-
htīni'n huā'mā' chihuix".

U'tza' huā'mā' a'ntū Jesucristo cāmāca'tzīnīlh xalanī'n nac Tiatira

18 Huan Espíritu Santo quilhuanilh:
—Chuntza' catzo'knu'ni' huan xapuxcu' xalanī'n nac Tiatira
a'ntīn tatapa'ksī con Dios: "U'tza' huā'mā' a'ntū cāhuaniyāni'
huan ixO'kxa' Dios a'ntī ka'lhī ixlakastapun hua'chi xala-
mana' macscut lā' ixtojon taxkaka hua'chi tzej xatamāpaxīn
līcā'n. Xla' huan:
19 Quit icca'tzī a'ntū tlahua'yā'tit hui'xina'n. Quit icca'tzī
a'nchī lāpāxquī'yā'tit lā' a'nchī quilā'a'cnīni'ni'yāuj
lā' a'nchī quilātā'scujāuj lā' a'nchī tāya'ni'yā'tit. Quit
icca'tzī que chuhua'j hui'xina'n tlahua'yā'tit más
xatzey lā' tū' hua'chi xapū'la. 20 Lā' a'yuj chuntza'
tlahua'yā'tit pero a'nampala lakatin catūhuā a'ntū
tlahua'palayā'tit hui'xina'n a'ntū tū' quiminī'ni'.
Lā' ū'tza' huā'mā': Hui'xina'n tamakxtekā'tit que
cāmāsu'ni'yāni' huan puscāt a'ntī huanican Jezabel.
Xla' huā'mā' puscāt huan que māsu'yu ixtachihuīn Dios.
Tū' stu'ncua' a'ntū māsu'yu. Lā' chuntza' cā'a'kxokomā'
a'ntīn quintakalhlaka'ī'. Lā' ū'tza' talītlahua a'ntūn
tū' tzey xlaca'n a'ntīn tatapa'ksī con quit. Tatā'lhtata
ā'makxtum puscan lā' tahua' a'ntū cālē'ksajuī'canī't
huan ídolos. 21 Quit xa'icka'lhīmā' palh huan puscāt
ī'xtāpalīlh ixtapāstacna', pero xla' tū' makxtekcu'tun
a'ntūn tū' tzey. 22 Lā' ū'tza' quit na'iclītlahua que
ca'ī'tza'ca'nli huan puscāt. Lā' xla' natamā' na ixtama'
lā' napātīni'n. Lā' ixtatā'chihuīni' nā xlaca'n lej lhūhua'
natapātīni'n. Chuntza' na'ictlahua palh xlaca'n
tū' tamakxteka tatlahua a'ntūn tū' tzey. 23 Lā' nā
na'iccāmaknī ixcamana' huanmā' puscāt. Chuntza'
nataca'tzīkō' ixlīhuākca'n a'ntīn quintatā'tapa'ksī quit
iclakapaskō' huan ixtapāstacna'ca'n lā' ixtapuhuānca'n
chi'xcuhuī'n. Lā' quit na'iccāmāpalayāni' chā'tunu'
de hui'xina'n chu a'nchī tlahuanī'ta'ntit ixlīhuāk
catūhuā. 24 Chuhua'j macsti'na'j na'iccāhuaniyāni'

ā'makapitzīn de hui'xina'n xalanī'n nac Tiatira.
Na'iccāhuaniyāni' macsti'na'j hui'xina'n a'ntīn tū'
stālani'nī'ta'ntit huan a'ntū māsu'yu huan puscāt Jezabel
lā' tū' maksca'tnī'ta'ntit a'ntū ixtapuhuān huan ko'ti'ti'
chu a'nchī huan Jezabel. Quit tū' iccāhuaniyāni'
que hui'xina'n catlahua'pala'tit ā'lakatin catūhuā.
25 Xmān iccāhuaniyāni' hui'xina'n que tū' maktin
catamakxtektit de kalhlaka'ī'yā'tit a'ntū ixlīstu'ncua'
hasta a'xni'ca' lhānīn na'icmimpala quit. 26 A'ntīn
tatlajana'n lā' quinta'a'kahuāna'ni' hasta a'xni'ca'
nasputa ixquilhtamacujca'n, quit na'iccāmaxquī' huan
līmāpa'ksīn. Lā' xlaca'n natamāpa'ksīni'n ixlīhuāk de
huan xcānsipejni'. 27 Na'iccāmaxquī' huan līmāpa'ksīn
a'ntū quimaxquī'nī't quinTāta'. Lā' xlaca'n līpalha'
natamāpa'ksī huan xcānsipejni'. Lā' natamālakuanī
a'ntīn tatā'lāsta'la chuntza' hua'chi kalhatin a'xni'ca'
pa'klha pātin xālu de tla'ma'nc hasta lacpītzin nataxtu
xatalakpa'klhni'. 28 Lā' nā xlaca'n na'iccāmaxquī' huan
mātuncuīnī' sta'cu.
29 Cakaxpa'ttit xa'nca a'ntū huan Espíritu Santo cāhuani ix-
tachi'xcuhuī't Dios".

3

U'tza' huā'mā' a'ntū Jesucristo cāmāca'tzīnīlh xalanī'n nac Sardis

1 Huan Espíritu Santo quihuanilh:

—Chuntza' catzo'knu'ni' huan xapuxcu' xalanī'n nac Sardis a'ntīn tatapa'ksī con Dios: "U'tza' huā'mā' a'ntū cāhuaniyāni' huan a'ntī macā'n huan Espíritu Santo nac huan lakatojon cā'lacchicni' lā' a'ntī cālē'mā' huan lakatojon sta'cu. Xla' huan:
Quit icca'tzī a'ntū tlahua'yā'tit hui'xina'n. Lā' a'yuj huancan
que hui'xina'n xalakahuan pero quit iccālaktzī'nāni'
hua'chi xanīnī'n. 2 Lej skalalh catahui'la'tit. Lā' ā'chulā'
ca'a'kahuāna'ni'tit Dios. Palh tū' na'a'kahuāna'ni'yā'tit
ā'chulā', hui'xina'n chō'la chu maktin napātza'nkāyā'tit
Dios. 3 Capāstactit a'ntū cātamāsu'ni'ni' lā' a'ntū
kaxpa'tnī'ta'ntit. Ca'a'kahuāna'ni'tit lā' caxtāpalī'tit
mintapāstacna'ca'n. Palh tū' skalalh natahui'layā'tit,
quit na'icmin chu līmaktin hua'chi kalhatin ka'lhāna'.
Tū' ca'tzīcan lhānīn naka'lhāna'n. Lā' tū' catica'tzītit
a'xni'ca' na'icchin quit. 4 Lā' xmān makapitzīn
de hui'xina'n a'ntīn tū' tatonkopūnī'ta'ntit. Lā'
xlaca'n naquintatā'latā'kchoko. Lā' natalhakā'nan con
huan xasmu'yonko' ixtalhakā'nca'n. Lā' chuntza'
līmakuan como xlaca'n tatlahua a'ntū xatzey na
ixlacapūn Dios. 5 Lā' a'ntīn tatlajana'n, xlaca'n

natalhakā' xasmu'yonko' ixtalhakā'nca'n. Lā' quit tū' icticāxapani'lh ixtacuīni'ca'n de huan nac libro a'nlhā cātzo'kcanī't ixtacuīni'ca'n a'ntīn taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n. Lā' na'icuan na ixlacapūn quinTāta' lā' na ixlacapūnca'n ixángeles que xlaca'n tatapa'ksī con quit.
6 Xa'nca cakaxpa'ttit a'ntū huan Espíritu Santo cāhuani ixtachi'xcuhuī't Dios".

U'tza' huā'mā' a'ntū Jesucristo cāmāca'tzīnīlh xalanī'n nac Filadelfia

7 Huan Espíritu Santo quihuanilh:

—Chuntza' catzo'knu'ni' huan xapuxcu' xalanī'n nac Filadelfia a'ntīn tatapa'ksī con Dios: "U'tza' huā'mā' a'ntū cāhuaniyāni' huan a'ntī lej tzey. Lā' xla' xmān huan a'ntū ixlīstu'ncua'. Xla' ū'tza' ka'lhī huan llave a'ntū ixka'lhī huan rey David. A'ntū xla' mālaquī', tūla a'ntī namālacchō. Lā' a'ntū xla' mālacchō, nā tūla a'ntī namālaquī'. Xla' huan:
8 Quit icca'tzī a'ntū tlahua'yā'tit hui'xina'n. Quit icca'tzī que hui'xina'n ka'lhīyā'titcus macsti'na'j tahuixcān. Hui'xina'n stālani'nī'ta'ntit a'ntū iccāmāsu'ni'ni' lā' quilā'a'kahuāna'ni'nī'ta'uj. Quit icmālaquī'nī't lakatin mākalhcha na milacapūnca'n lā' nīn tintī' tzē namālacchō. 9 U'tza' huā'mā' a'ntū na'ictlahua: Quit
na'iccāmātzokostī, na milacapūnca'n, xlaca'n a'ntīn tatā'scuja huan ko'ti'ti'. Xlaca'n tahuan que israelitas pero tū' stu'ncua'. Xmān ta'a'kxokonu'n. Xlaca'n nataca'tzī que quit iccāpāxquī'yāni' hui'xina'n. 10 Quit
icmāpa'ksīni'lh que hui'xina'n natāyani'yā'tit macsti'na'j. Lā' como hui'xina'n a'cnīni'ni'yā'tit huā'mā' līmāpa'ksīn, lā' tāyani'nī'ta'ntit, lā' quit na'iccāmaktāyayāni' a'xni'ca' namin huan a'ntū natapūpātīni'n ixlīhuākca'n xalanī'n nac huā'mā' quilhtamacuj. A'xni'ca' napātle'ke huā'mā', naca'tzīcan a'ntī lej stu'ncua' takalhlaka'ī'.
11 Quit palaj na'icmimpala. Tū' camakxtektit a'ntū maklhtīni'nī'ta'ntit lā' chuntza' namaklhtīni'nā'tit huan mintatlajca'n. Lā' chuntza' tintī' caticāmāmakchuyīni' namaklhtīni'nā'tit mintatlajan. 12 Xlaca'n a'ntīn
tatlajana'n, quit na'iccātlahua hua'chi xatantūnī'n huan ixlītokpān quinDios. Lā' tū' maktin catitataxtulh de huan nac lītokpān. Lā' nac huā' tamā'na tantūnī'n na'iccātzo'kui'lī ixtacuīni' quinDios lā' huan ixtacuīni' de ī'xcānsipej quinDios. U'tza' a'ntū huanican Jerusalén xasāsti' a'ntū nayujāchi de nac a'kapūn a'nlhā hui'lacha' Dios. Lā' nā huan xasāsti' quintacuīni' nā na'iccātzo'kui'lī nac huan tamā'na tantūnī'n.

13 Cakaxpa'ttit xa'nca a'ntū huan Espíritu Santo cāhuani ixtachi'xcuhuī't Dios”.

U'tza' huā'mā' a'ntū Jesucristo cāmāca'tzīnīlh xalanī'n nac Laodicea

14 Huan Espíritu Santo quihuanilh:

—Chuntza' catzo'knu'ni' huan xapuxcu' xalanī'n nac Laodicea a'ntīn tatapa'ksī con Dios: “U'tza' huā'mā' a'ntū cāhuaniyāni' huan a'ntī pō'ktu huan a'ntū stu'ncua'. Xla' pō'ktu māsu'yu a'ntū ixlīstu'ncua'. Lā' ū'tza' a'ntī mā'a'nanīlh ixlīhuāk a'ntū Dios ixlacasqui'n que na'a'nan. Xla' huan:
15 Quit icca'tzī a'ntū tlahuanī'ta'ntit hui'xina'n. Hui'xina'n tū' quilā'a'kahuāna'ni'cu'tunāuj lā' tū' makxtekcu'tunkō'yā'tit. Quit iclacasqui'n que nalīhui'līyā'tit a'ntū hui'xina'n natlahua'yā'tit palh naquilā'a'kahuāna'ni'yāuj o palh chu līmaktin namakxtekkō'yā'tit quintachihuīn.
16 Lā' como hui'xina'n tū' līhui'lī'nī'ta'ntit a'ntū natlahua'yā'tit, ū'tza' iccālīmakxtekcu'tunāni'.
17 Hui'xina'n hua'nā'tit: Quina'n lej ricos. Huāk xa'nca quincā'a'nī'ni'yāni' lā' nīn tuntū' quincāmakasputāni', chuntza' hua'nā'tit. Lā' hui'xina'n tū' ca'tzīyā'tit. Hui'xina'n hui'lā'na'ntit lej līpānīn lā' lej xānti la'yā'tit a'nchī līla'hui'lā'na'ntit. Quit iccālaktzī'nāni' hui'xina'n hua'chi pobres lā' laklhpi'mpi'li' lā' lakatzī'yā'tit.
18 Quit iccāhuaniyāni': Caquilāmaktamāhuáuj huan oro a'ntū māchi'chīcanī't para que huāk oro nala. Lā' chuntza' nala'yā'tit ricos. Lā' nā caquilāmaktamāhuáuj milu'xu'ca'n xasa'kaka para nalhakā'yā'tit porque iccālaktzī'nāni' laklhpi'mpi'li' lā' ū'tza' līmāxana'. Lā' caquilāmaktamāhuáuj līcu'chu'ni' lā' cacātalīlacatlahuani' na milakastapunca'n para que chuntza' lej xa'nca nalacahuāna'nā'tit.
19 Ixlīhuākca'n a'ntī iccāpāxquī', quit iccālacaquilhnī lā' iccāmāpātīnī a'xni'ca' xlaca'n tatlahua a'ntūn tū' tzey. Lā' nā chu a'cxtim nacāpātle'keni'yāni' palh natlahua'yā'tit a'ntūn tū' tzey. Xa'nca capāstactit lā' caxtāpalī'tit mintapāstacna'ca'n.
20 Quit icyā lā' ickēko'lhyā huan mākalhcha. Lā' palh kalhatin nakaxmata quintachihuīn lā' namālaquī' huan mākalhcha, quit na'ictanū na ixchic. Lā' quina'n na'iclātā'huā'yānāuj.
21 A'ntīn tatlajana'n, quit na'iccāmakxteka xlaca'n naquintatā'māpa'ksīni'n chuntza' hua'chi quit ictlajana'lh lā' chuhua'j ictā'māpa'ksīni'n quinTāta'.
22 Xa'nca cakaxpa'ttit a'ntū huan Espíritu Santo cāhuani ixtachi'xcuhuī't Dios”.

4

Mācā'tanīca Dios nac a'kapūn

1 Lā' ā'calīstān quit, Juan, iclaktzī'mpā lakatin talakahuān.
Quit iclaktzī'lh lakatin mākalhcha laquī'yā nac a'kapūn. Lā'
ickaxmatpā chuntza' huan tachihuīn a'ntū ickaxmatli xapū'la
lā' a'ntū ixkaxmatcan hua'chi lakatin trompeta. Huā'mā'
tachihuīn quihuanilh:

—Cata't ā'tzā'. Lā' quit na'icmāsu'ni'yāni' a'ntū napātle'ke
ā'calīstān.

2 Lā' chu tuncan huan Espíritu Santo quilē'lh nac
a'kapūn. Lā' huan nac a'kapūn ixyā lakatin pūtahuī'lh
a'ntū ixpūmāpa'ksīn Dios lā' a'ntza' ixuī' kalhatin. 3 Lā'
a'ntī ixuī' huan nac pūmāpa'ksīn, ixlacan ī'xkaka hua'chi
xatapala chihuix a'ntū lej xkaka hua'chi de jaspe lā' hua'chi
de cornalina. Lā' huan na ixmacni' huan pūmāpa'ksīn ixyā
lakatin xkakana' hua'chi lakatin chihuix xasca'yā'hua'
a'ntū huanican esmeralda lā' a'ntū xatapala. 4 Lā' na
ixmacni' huan pūmāpa'ksīn ixtayāna'mpā ā'pu'xamatā'ti'
pūtahuī'lh. Lā' a'ntza' ixtahui'lāna' huan kalhapu'xamatā'ti'
xalacpapatzīnī'n. Lā' ixtalhakā'nca'n lej lacsmu'yonko'. Lā'
ixtamūhui'lāna' ixcoronaca'n de oro. 5 Lā' ixtaxtu de huanmā'
pūmāpa'ksīn makli'pni' lā' ixjili. Lā' a'ntū hua'chi kantojon
ka'tla' kanchi'chi ixtalama hua'chi lamana'. Lā' ixtayāna' na
ixlacapūn huan pūmāpa'ksīn. Xla' ū'tza' a'ntū huanicu'tun
huan Espíritu Santo. 6 Lā' huan na ixlacapūn pūmāpa'ksīn
ixmā' catūhuā hua'chi lakatin mar a'ntū ixtasu'yu stala'nka'
hua'chi vidrio.

Lā' na ixpajtzu huan pūmāpa'ksīn ixtayāna' kalhatā'ti'
nac huan a'katzā'stūtā'ti'. Lā' xlaca'n ixtaka'lhī lej lhūhua'
ixlakastapunca'n lā' chuntza' tzē ixtalaktzī'n a'ntū ixuī'
na ixlacapūnca'n lā' a'ntū ixuī' na ixkēnca'n. 7 Kalhatin
ixtasu'yu hua'chi león. Lā' ixlīkalhatu' huampala xla' ixtasu'yu
hua'chi lakatin xati'na'j huācax. Lā' huan ixlīkalhatu'tun
huampala, xla' ixka'lhī ixlacan hua'chi ixla' chi'xcu'. Lā'
huan ixlīkalhatā'ti' xla' ixtasu'yu hua'chi lakatin águila
ixkosnū'ntlā'huan. 8 Lā' kalhatunu' de huan kalhatā'ti'
ixtaka'lhī lakachāxanā'n ixlīkosnu'ca'n. Lā' huan ixlīkosnu'ca'n
huāk lakastapun ixtahuanī't na ixchakān lā' na ixmacni'.
Lā' xlaca'n ixtatlī' cā'tuncuj lā' cā'tzī'sa. Lā' tū' maktin
ixtamakxteka palh tū' natahuan:

Ca'a'cnīni'ni'ca huan Māpa'ksīni' Dios a'ntī ka'lhīkō' līmāpa'ksīn
lā' a'ntī huī', lā' pō'ktu ixuī', lā' pō'ktu natahui'la.

9 Lā' chuntza' huan kalhatā'ti' ixtamācā'tanī Dios lā'
ixta'a'cnīni'ni' lā' ixtamaxquī' pāxcatca'tzī Dios a'ntī ixuī'
nac pūmāpa'ksīn lā' a'ntī huī' para pō'ktu. 10 Lā' a'xni'ca'
huan kalhatā'ti' ixtahuan chuntza', huan kalhapu'xamatā'ti'

lacpapatzīnī'n ixtatatzokostani' Dios a'nlhā ixuī' huan nac pūmāpa'ksīn. Lā' chuntza' ixtamācā'tanī Dios a'ntī huī' para pō'ktu. Lā' ixtahui'lī ixcoronaca'n na ixlacapūn Dios lā' ixtamālacnūni'. Lā' ixtahuan:

11 QuinDiosca'n, hui'x Māpa'ksīni' lā' līmakuan
namācā'tanīca'na' lā' na'a'cnīni'ni'ca'na'.
Lā' nā minī'ni' naka'lhī'ya' lhūhua' līmāpa'ksīn como hui'x
cāmā'a'nanīnī'ta' ixlīhuāk.
Por mintapuhuān lakō'nī't ixlīhuāk a'ntū a'nan.

5

Huan ca'psnat lā' huan Cordero

1 Lā' quit iclaktzī'lh lakatin ca'psnat a'ntū ixtapāsmilinī't.
Ixchi'pahuī' na ixmacacāna'j Dios a'nlhā ixuī' huan na
ixpūmāpa'ksīn. Ixtatzo'kni' na ixchakān lā' na ixmacni'. Lā'
huan ca'psnat ixpāsmilicanī't lā' ixlīslantacanī't lakatojon sel-
los. 2 Lā' quit iclaktzī'lh kalhatin ángel lej tli'hui'qui. Lā' lej
palha' chihuīna'lh lā' hualh:

—¿Tichū ka'lhī līmāpa'ksīn para naxtī'ta huan sellos a'nlhā slantacanī't lā' namālakapitzi huan xatapūsmilh ca'psnat?

3 Lā' tū' kaksca nīn kalhatin a'ntī ixka'lhī līmāpa'ksīn para
napūxcuta huan ca'psnat lā' nalaktzī'n na ixchakān. Tū'
kaksca nīn kalhatin nac a'kapūn lā' nīn nac cā'ti'ya'tna' lā'
nīn nac cā'līnīn. 4 Lā' quit lej xa'iclīcalhuan como tū' kaksca
nīn kalhatin a'ntī ixka'lhī līmāpa'ksīn para napūxcuta huanmā'
ca'psnat lā' nalaktzī'n na ixchakān. 5 Lā' kalhatin de huan
xalacpapatzīnī'n quihuanilh:

—Tū' cacalhua'. A'ntī ixtacuīni' León xala' huan tribu de Judá lā' xla' ū'tza' ī'xū'yātā'nat David, xla' tlajana'nī't. Lā' xla' ka'lhī līmāpa'ksīn para nacāxtī'ta huan lakatojon sellos lā' namālakapitzi huan ca'psnat.

6 A'calīstān iclaktzī'lh kalhatin a'ntī ixtacuīni' Cordero a'ntī
ixyā na ixlaclhpu'nanca'n huan kalhatā'ti' a'ntī ixtayāna' nac
huan a'katzā'stūtā'ti' lā' huan lacpapatzīnī'n a'ntī ixtahui'lāna'
na ixmacni' huan ixpūmāpa'ksīn Dios. Huan Cordero ixyā
a'yuj ixtasu'yu que xla' ixmaknīcanī'ttza'. Lā' huan Cordero
ixka'lhī kantojon ixa'kalokot lā' lakatojon ixlakastapun. Lā'
huan lakatojon lakastapun ū'tza' huanicu'tun huan Espíritu
Santo a'ntī Dios macaminī't na ixlīhuāk huan quilhtamacuj.
7 Huan xatapāsmilh ca'psnat ixchi'pahuī' na ixmacacāna'j Dios
a'nlhā ixuī' na ixpūmāpa'ksīn. Lā' a'ntī ixtacuīni' Cordero
laka'lh lā' maklhtīni'lh huan xatapāsmilh ca'psnat. 8 Lā'
a'xni'ca' maklhtīni'lh, huan kalhatā'ti' a'ntī ixtayāna' nac huan
a'katzā'stūtā'ti' lā' huan kalhapu'xamatā'ti' lacpapatzīnī'n
tatatzokostani'lh huan Cordero. Lā' kalhatunu' lacpap-
atzīnī'n ixtaka'lhī lakatunu' arpa. Lā' ixtaka'lhī lakatin kā'x de

oro a'nlhā ixmojōcan huan pūm. Lā' huan pūm ū'tza' hua'chi
ixoraciónca'n a'ntīn tatapa'ksī con Dios. 9 Lā' xlaca'n ixtatlī'
huā'mā' xasāsti' tatlī'n:

Hui'x minī'ni' namaklhtīni'na' huan ca'psnat lā' nacāxtī'ta' huan sellos a'ntū līslantacanī't como hui'x līmacamāstā'nanca'tza'.

Lā' minka'lhni' ū'tza' līmāpala' ixtalaclē'ica'n xalanī'n na ixlīhuāk huan quilhtamacuj lā' huan a'ntīn tachihuīna'n ā'tāpātin tachihuīn lā' xalanī'n ixlīhuāk huan xcānsipejni'.

Lā' chuntza' xlaca'n tzē natatapa'ksī con Dios.

10 Hui'x cālacsacui'līnī'ta' para natamāpa'ksīni'n lā' natatā'scuja Dios.

Lā' xlaca'n natamāpa'ksīni'n nac cā'ti'ya'tna'.

11 Lā' quit iclaktzī'mpā. Lā' iccākaxmatli ixtachihuīnca'n
huan millones de ángeles a'ntī ixtalītamacxti'li'nī't huan
pūmāpa'ksīn lā' huan kalhatā'ti' a'ntī ixtayāna' nac huan
a'katzā'stūtā'ti' lā' huan lacpapatzīnī'n. 12 Lā' xlaca'n lej
palha' tahualh:

Minī'ni' namaxquī'can līmāpa'ksīn huan Cordero a'ntī maknīca.

Lā' minī'ni' namaxquī'can ixlīhuāk.

Xla' ka'lhī ixlīhuāk tapāstacna' lā' tahuixcān.

Lā' lej minī'ni' que xmān ū'tza' na'a'cnīni'ni'can lā' namācā'tanīcan lā' namāka'tlī'can.

13 Lā' tuncan ickaxmatli a'nchīn tachihuīna'lh ixlīhuāk a'ntū
Dios cāmā'a'nanīlh lā' mālakahuanīlh nac a'kapūn lā' nac
cā'ti'ya'tna' lā' nac cā'līnīn lā' nac mar. Lā' tahualh:

Dios a'ntī huī' na ixpūmāpa'ksīn lā' nā huan Cordero cacāmācā'tanīca lā' cacā'a'cnīni'ni'ca lā' cacāmāpāxuhuīca.

Lā' lej cataka'lhīlh lhūhua' līmāpa'ksīn.

14 Lā' tahualh huan kalhatā'ti' a'ntī ixtayāna' nac huan
a'katzā'stūtā'ti':

—¡Chuntza' calalh!

Lā' huan kalhapu'xamatā'ti' lacpapatzīnī'n tataquilhpūtani'lh lā' tamācā'tanīlh Dios a'ntī huī' para pō'ktu.

6

Huan lakatojon sellos

1 Lā' ā'calīstān iclaktzī'lh a'nchī xtī'tli huan Cordero huan
xapū'la de huan lakatojon sellos. Lā' ickaxmatli a'nchī chi-
huīna'lh kalhatin de huan kalhatā'ti' a'ntī ixtayāna' nac huan
a'katzā'stūtā'ti'. Lā' ixtachihuīn ixkaxmatcan hua'chi lakatin
jilini'. Lā' quihuanilh:

—¡Cata't laktzī'na'!

2 Lā' quit iclaktzī'lh lakatin cahuāyuj xasa'kaka. Lā' a'ntī
ixkēhuī' ixka'lhī lakatin a'kxmū't. Lā' maxquī'ca lakatin
corona. Lā' xla' ixtasu'yu hua'chi kalhatin a'ntī ixtlajana'nī't
lā' chu a'mpā para natlajana'mpala.
3 Lā' ā'calīstān huan Cordero xtī'tpā huan ixlīlakatu' sello.
Lā' ickaxmatli a'nchī chihuīna'lh huan ixlīkalhatu' de huan
kalhatā'ti' a'ntī ixtayāna' nac huan a'katzā'stūtā'ti'. Lā' qui-
huanilh:
—¡Cata't laktzī'na'!
4 Lā' taxtupā ā'lakatin cahuāyuj xatzu'tzo'ko. Lā' a'ntī
ixkēhuī' macamaxquī'ca līmāpa'ksīn para natlahua huan
guerra nac cā'ti'ya'tna'. Lā' maxquī'ca huan līmāpa'ksīn para
que tzē natalāmaknī huan tachi'xcuhuī't. Lā' maxquī'ca
kantin ka'tla' espada.
5 Lā' ā'calīstān huan Cordero xtī'tpā huan ixlīlakatu'tun sello.
Lā' ickaxmatli a'nchī chihuīna'lh huan ixlīkalhatu'tun. Lā'
quihuanilh:
—¡Cata't laktzī'na'!
Lā' iclaktzī'lh lakatin cahuāyuj xatzi'tze'ke. Lā' a'ntī
ixkēhuī' ixchi'patēlha lakatin pūpūlhcān. 6 Lā' ickaxmatpā
lakatin tachihuīn a'ntū hua'chilh taxtulh ixlaclhni'ca'n huan
kalhatā'ti' a'ntī ixtayāna' nac huan a'katzā'stūtā'ti'. Lā' hualh:
—Lakatin kilo de trigo ixtapalh a'ntūn tzē tlajacan lakatin
chi'chini' xatascujāt. Lā' lakatu'tun kilos de cebada ixtapalh
chu a'cxtim a'ntū tlajacan lakatin chi'chini' xatascujāt. Lā' tū'
pāxcat catilīlaca huan aceite lā' huan vino.
7 Lā' ā'calīstān huan Cordero xtī'tpā huan ixlīlakatā'ti' sello.
Lā' ickaxmatli a'nchī hualh huan ixlīkalhatā'ti'. Lā' qui-
huanilh:
—¡Cata't laktzī'na'!
8 Lā' iclaktzī'lh lakatin cahuāyuj xasca'yā'hua'. Lā' a'ntī
ixkēhuī' māpācuhuīca Līnīn. Lā' na ixkēn ixmimā'cha' kalhatin
a'ntī ixuanican Xapuxcu' Cā'līnīn. Lā' xlaca'n cāmacamaxquī'ca
huan līmāpa'ksīn para natamāpa'ksīni'n ixlīlakatā'ti' huan quil-
htamacuj. Lā' cāmaxquī'ca līmāpa'ksīn para que tzē nat-
apūmaknīni'n huan espada. Lā' cāmaxquī'ca līmāpa'ksīn para
que tzē natalīmaknī huan tachi'xcuhuī't huan tatzi'ncsta lā'
huan ta'jatat lā' huan animalhna' a'ntū tahua'nan.
9 Lā' ā'calīstān huan Cordero xtī'tpā huan ixlīlakaquitzis
sello. Lā' quit iclaktzī'lh, na ixtampīn huan altar, a'ntī
ixcāmaknīcanī'ttza' como xlaca'n ixtamāsu'yunī't huan ixtachi-
huīn Dios lā' tū' maktin tamakxtekli. 10 Lā' xlaca'n lej palha'
ixtachihuīna'n lā' tahualh:
—QuinDiosca'n, hui'x tzey lā' huāk tzey a'ntū tlahuanī'ta'.
Lā' hui'x pō'ktu' tlōkentaxtūya' a'ntū hua'na'. Lā' ¿lhāchūnīntza'
nacāmālaclī'pini'ya' huan tachi'xcuhuī't xalanī'n nac

cā'ti'ya'tna'? Lā' ¿lhāchūnīntza' nacāmāpātīnī'ya' xlaca'n a'ntīn quincātamaknīni'?
11 Lā' xlaca'n ixlīhuākca'n cāmaxquī'ca ixtalhakā'nca'n xasa'kaka. Lā' cāhuanica que cataka'lhīlh ā'macsti'na'j hasta a'xni'ca' nata'a'cchā'nkō' ixlīhuākca'n huan tā'timīn, huan a'ntī ixtatā'scuja Cristo a'ntī nacāmaknīcan hua'chi xlaca'n.
12 Lā' quit iclaktzī'lh a'nchī huan Cordero xtī'tpā huan ixlīlakachāxan sello. Lā' lej palha' tzuculh tachiqui huan ti'ya't. Lā' huan chi'chini' tzi'tze'ke lakō'lh hua'chi kalhtin lu'xu' xatzi'tze'ke lā' lhtululu. Lā' huan mālhcuyu' spi'nenke' lakō'lh hua'chi ka'lhni'. 13 Lā' huan sta'cu tamincha' de nac a'kapūn lā' tayujli nac cā'ti'ya'tna' chuntza' hua'chi huan higos xastaka tayuja a'xni'ca' huan ū'ni' lacchiqui huan qui'hui'. 14 Lā' huan a'kapūn tū'tza' ixtasu'yu. Lalh hua'chi lakatin ka'tla' ca'psnat a'ntū xatapāsmilh. Lā' tatalacsijli ixlīhuāk huan kēstīnni' lā' huan pītzina'j ti'ya't na ixpu'nan mar. 15 Lā' tatatzē'kli huan reyes xalanī'n nac cā'quilhtamacuj lā' nā a'ntī ixtamāpa'ksīni'n lā' huan generales lā' huan ricos lā' huan tachi'xcuhuī't a'ntī más ixtatasqui'nī lā' huāk huan tachi'xcuhuī't a'ntī ixtamakscuja lā' nā a'ntīn tū' ixtamakscuja. Ixlīhuākca'n tatatzē'kkō'lh huan nac lhu'cu' lā' huan nac cā'talhpānna' nac cā'qui'huī'n. 16 Lā' ixtata'sa lā' ixtahuani huan kēstīnni' lā' huan talhpānnī'n:
—Cayujtit lā' caquilā'a'klhta'lauj para na'iccāpūtatzē'kāni' de na ixlacapūn Dios a'ntī huī' nā ixpūmāpa'ksīn. Lā' caquilāmātzē'kui de na ixlacapūn a'ntī huanican Cordero porque xla' lej naquincātamāpātīnīyāni' por huan tūn ict-lahuanī'tauj.
17 Chuntza' chilhtza' huan quilhtamacuj a'ntū napūmāpalacan con Dios. Lā' nīn tintī' a'ntīn tzē natāyani'.

7

Cātankāhui'līca huan ixsello Dios ī'xū'yātā'natna' Israel

1 Lā' ā'calīstān iccālaktzī'lh kalhatā'ti' ángeles ixtayāna' ixa'katzā'stūtā'ti' de huan ti'ya't. Xlaca'n ixtataxtoktīmā'na huan lakatā'ti' ū'ni'. Lā' chuntza' tū' ixū'nun nīn macsti'na'j huan nac ti'ya't lā' huan nac mar lā' nīn nac a'katin qui'hui'.
2 Lā' iclaktzī'mpā ā'kalhatin ángel a'ntī mincha' a'nlhā tā'cxtuyāchi huan chi'chini'. Lā' xla' ixlē'mā' ixsello Dios xalakahuan. Lā' huā'mā' ángel lej palha' cātā'chihuīna'lh huan kalhatā'ti' ángeles a'ntī ixcāmaxquī'canī't līmāpa'ksīn para natatlahuani' a'ntūn tū' tzey huan ti'ya't lā' huan mar. 3 Lā' cāhuanilh:
—Nīn tuntū' catlahuani'tit huan ti'ya't nīn huan mar lā' nīn huan qui'hui' hasta a'xni'ca' na'iccātankāhui'līyāuj huan sello huan a'ntīn tatapa'ksī con Dios.

4 Lā' quihuanica lhānchula' ixlīhuākca'n a'ntīn cātankāhui'līca
huan ixsello Dios. Lā' xlaca'n lakatin ciento ā'tu'pu'xamatā'ti'
mil ixtahuanī't ī'xū'yātā'natna' ixo'kxa'n Israel. 5 Lakacāujtu'
mil ī'xū'yātā'natna' Judá a'ntī ixtalē'ntza' huan sello, lā'
lakacāujtu' mil ī'xū'yātā'natna' Rubén, lā' lakacāujtu' mil ixla'
Gad, 6 lā' lakacāujtu' mil ixla' Aser, lā' lakacāujtu' mil ixla'
Neftalí, lā' lakacāujtu' mil ixla' Manasés, 7 lā' lakacāujtu' mil
ixla' Simeón, lā' lakacāujtu' mil ixla' Leví, lā' lakacāujtu' mil
ixla' Isacar, 8 lā' lakacāujtu' mil ixla' Zabulón, lā' lakacāujtu'
mil ixla' José, lā' lakacāujtu' mil ixla' Benjamín.

Huan tachi'xcuhuī't a'ntī ixtalhakā'nanī't de xasa'kaka

9 Lā' ā'calīstān iccālaktzī'lh lhūhua' tachi'xcuhuī't lā' tūla
ixcāpūtle'kecan. Xlaca'n xalanī'n ixlīlakalhūhua' xcānsipejni'
lā' xalanī'n ixlīhuāk huan quilhtamacuj lā' ixlīhuākca'n huan
tāpālhūhua' tachihuīn. Lā' ixtayāna' na ixlacapūn huan
pūmāpa'ksīn lā' nā ixlacapūn huan Cordero. Lā' ixtal-
hakā'nca'n lej sa'kaka ixuanī't. Lā' ixtachi'patēlha xtacna'.
10 Lā' xlaca'n lej palha' tahualh:

Quincātamāpūtaxtūni' quinDiosca'n a'ntī huī' na
ixpūmāpa'ksīn lā' nā huan Cordero.

11 Lā' ixlīhuākca'n huan ángeles ixtalītamacxti'li'nī't huan
pūmāpa'ksīn lā' huan lacpapatzīnī'n lā' huan kalhatā'ti'
a'ntī ixtayāna' nac huan a'katzā'stūtā'ti'. Lā' huan
ángeles tataquilhpūtalh na ixlacapūn huan pūmāpa'ksīn lā'
tamācā'tanīlh Dios. 12 Lā' tahualh:

Stu'ncua' a'nchīn tahuan.
Camācā'tanīca lā' camāka'tlī'ca Dios.
Xmān ū'tza' ka'lhīkō' huan tapāstacna'.
Camaxquī'ca pāxcatca'tzī lā' ca'a'cnīni'ni'ca porque xmān ū'tza'
ka'lhī ixlīhuāk līmāpa'ksīn.
Lā' xla' huāk tzēn tlahua.
Lā' chuntza' pō'ktu calalh.

13 Lā' kalhatin de huan lacpapatzīnī'n quinkalhasqui'nīlh:

—¿Tichū xlaca'n huan tī talhakā'nanī'ttza' xasa'kaka?
¿Lhachū tamincha'?

14 Lā' quit ickalhtīlh:

—Quit tū' icca'tzī. Hui'x ca'tzīya'.

Lā' xla' quihuanilh:

—U'tza' huā' tamā'na a'ntīn tatāyani'lh huan ka'tla' līpātīn.
Xlaca'n talakche'kē'lhtza' ixlu'xu'ca'n con ixka'lhni' huan
Cordero. Lā' ū'tza' stala'nka'tza' līlalh ixlu'xu'ca'n. 15 Lā'
ū'tza' talīyāna' na ixlacapūn ixpūmāpa'ksīn Dios. Lā' tatā'scuja
Dios na ixlītokpān de tuncuj lā' de tzī'sa. Lā' Dios a'ntī huī'
nac pūmāpa'ksīn, xla' cāmaktaka'lha xlaca'n. 16 Lā' chuntza'
xlaca'n tū'tza' maktin catitatzi'ncsli. Lā' tū'tza' maktin cati-
takalhpūtīlh para pō'ktu. Huan chi'chini' tū'tza' caticāmacchālh

lā' tū'tza' maktin caticāmājiclhuī'lh huan tū xu'nu. 17 Tū'tza'
caticāpātle'keni'lh huā'mā' xlaca'n como huan Cordero a'ntī
huī' na ixpu'nan huan pūmāpa'ksīn, ū'tza' nacāmaktaka'lha. Lā'
nacālē'ncan a'nlhā taxtuhuī' huan xcān a'ntū māstā' xasāsti'
quilhtamacuj. Lā' Dios nacāmāko'xamāka'tlī' lā' tū'tza' catita-
calhualh.

8

Xtī'tca ixlīlakatojon sello

1 Lā' huan Cordero xtī'tli ixlīlaktojon sello. Lā' lej ca'cs
ā'lanāna'lh nac a'kapūn hua'chi pūpitzi hora. 2 Lā' ā'calīstān
iclaktzī'lh huan kalhatojon ángeles a'ntī ixtayāna' na ixlacapūn
Dios. Lā' xlaca'n cāmacamaxquī'ca kantojon trompetasna'.
3 Lā' ā'calīstān chimpā ā'kalhatin ángel lā' ixlīmin lakatin
pūlakaxpu'pu'n de oro. Lā' tāyalh na ixlacapūn huan altar.
Lā' xla' macamaxquī'ca lej lhūhua' pūm a'ntū namālacnūni'
Dios huan nac altar de oro na ixlacapūn huan pūmāpa'ksīn.
Lā' mālacnūlh huan pūm lā' nā huan ixoracionca'n huan
ixtachi'xcuhuī't Dios. 4 Lā' huan xajini' pūm taxtulh de
na ixmacan huan ángel lā' tā'kayāhualh. Lā' chā'lh hasta
na ixlacapūn Dios. Lā' nā huan ixtachi'xcuhuī't Dios, nā
a'ntza' chā'lh ixoracionca'n a'ntūn tatlahualh. 5 Lā' huan ángel
chi'palh huan pūlakaxpu'pu'n lā' līmātzumalh huan jala'nat de
huan nac altar lā' pūxtekelh nac cā'ti'ya'tna'. Lā' tzuculh jili lā'
makli'pli lā' lej macasā'nalh lā' talacchiquilh huan ti'ya't.

Huan trompetas

6 Lā' ā'calīstān huan kalhatojon ángeles tatacāxli para
nataskoli' con huan ixtrompetaca'n.

7 Huan xapū'la ángel skoli'lh con ixtrompeta. Lā' yujli chejet
lā' macscut tā'lacxtuca con ka'lhni'. Lā' lej palha' mincha' hasta
nac cā'ti'ya'tna'. Lā' huan ixlīquilhmactu'tun ti'ya't lhculh. Lā'
ixlīkantu'tun qui'hui' lhculh. Lā' ixlīhuāk huan seket xastaka
lhcukō'lh.

8 Lā' huan ixlīkalhatu' ángel skoli'lh con ixtrompeta. Lā'
maka'nca nac mar catūhuā hua'chi lakatin ka'tla' kēstīn a'ntū
ī'lhcumā'. Lā' ixlīpitu'tun huan mar ka'lhni' lakō'lh. 9 Lā'
tanīkō'lh ixlītāpātu'tun de ixlīhuāk a'ntū ixuī' nac mar. Lā'
cāmālakuanīca ixlītāpātu'tun de huan barcos.

10 A'calīstān ixlīkalhatu'tun ángel skoli'lh con ixtrompeta.
Lā' mincha' de nac a'kapūn lakatin sta'cu lej xaka'tla' lā'
ixlamatēlha hua'chi lakatin ka'tla' kanchi'chi. Xla' yujli na
ixlīkantu'tun pūxka lā' huan mu'sni'. 11 Lā' huan sta'cu ix-
tacuīni' Xaxū'ni'. Lā' ixlītāpātu'tun de huan xcān taxū'yankō'lh.
Lā' lhūhua' tachi'xcuhuī't talaknīlh a'xni'ca' tahua'lh huan
xcān a'ntū xū'ni' ixuanī't.

12 A'calīstān huan ixlīkalhatā'ti' ángel nā skoli'pā con ix-
trompeta. Lā' lactlahuaca ixlītāpātu'tun de huan chi'chini' lā'
nā ixlītāpātu'tun de huan mālhcuyu' lā' de huan sta'cu. Lā'
a'nlhā cālactlahuaca, tū'tza' ixtamāxkakēni'n. Lā' tū' xkakalh
lakatā'ti' horas de tuncuj. Lā' tū' xkakalh lakatā'ti' horas de
huan tzī'sa.
13 A'calīstān quit iclaktzī'lh huan ángel a'ntī
ixkosnū'ntlā'huan lej tālhmā'n nac cā'ū'nī'n. Lā' ickaxmatli
a'nchī lej palha' hualh:

—¡Xānti tala ixlīhuākca'n a'ntīn tahui'lāna' nac cā'ti'ya'tna'
a'xni'ca' huan trompetas natapūskoli' huan kalhatu'tun
ā'xmān ángeles!

9

1 Lā' ā'calīstān ixlīkalhaquitzis ángel skoli'lh con ixlīskoli'.
Lā' quit iclaktzī'lh lakatin sta'cu a'ntū mincha' de nac
a'kapūn lā' chilh hasta nac cā'ti'ya'tna'. Lā' huan sta'cu
maxquī'ca huan llave de huan lhu'cu' a'ntū lej pūlhmā'n
lā' tū' ka'lhī ixtampūn. 2 Lā' huan sta'cu mālaquī'lh huan
xapūlhmā'n lhu'cu'. Lā' tā'cxtuchi lhūhua' jini' hua'chi a'nlhā
huī' lhūhua' macscut. Lā' lhūhua' jini' tamacatalh lā' huan
ū'ni' tzi'tze'ke lakō'lh. Lā' tū'tza' tasu'yulh huan chi'chini'.
3 Lā' tayujchi de huan jini' huan xtu'qui' lā' tachilh hasta
nac cā'ti'ya'tna'. Lā' cāmaxquī'ca talacasqui' para nataxcana'n
hua'chi culūtl. 4 Lā' cāhuanica que tuntū' natatlahuani'
huan seket nīn huan qui'hui' lā' nīn huan tacha'ni'. Xmān
tzē ixtamātakāhuī'lh huan tachi'xcuhuī't a'ntīn tū' ixtaka'lhī
na ixtankānca'n huan sello a'ntū ixla' Dios. 5 Cāmakxtekca
huan xtu'qui' para natamāpātīnī huan tamā'na tachi'xcuhuī't
xmān lakaquitzis mālhcuyu'. Taxcana'lh hua'chi culūtl lā'
chuntza' cāmāpātīnīca. Pero tū' cāmakxtekca natamaknī
huan tachi'xcuhuī't. 6 A'xni'ca' napātle'ke huā'mā', huan
tachi'xcuhuī't nataputza a'nchī ixtapūnīlh pero tū' catitakak-
sli. Xlaca'n natanīcu'tun pero tūlalh catitanīlh.
7 Huan xtu'qui' ixtahuanī't hua'chi cahuāyuj tacāxyāna' para
huan guerra. Na ixa'kxākca'n ixtaka'lhī catūhuā hua'chi
coronas de oro. Lā' ixlacanca'n hua'chi ixlacan kalhatin
chi'xcu' ixtahuanī't. 8 Lā' huan ixya'jca'n ixtasu'yu hua'chi
ixya'j kalhatin puscāt. Lā' ixtatzanca'n hua'chi ixtatzan león.
9 Lā' ixtacu'xahua'ca'na catūhuā hua'chi līcā'n. Lā' a'nchī
ixtamacasā'nan ixpekenca'n hua'chi macasā'nan lhūhua' car-
ros a'ntūn tastancalē'n cahuāyuj a'xni'ca' tatu'jnuntēlha nac
guerra. 10 Lā' ixtapūxcana'n ī'stajanca'n hua'chi huan culūtl
xcana'n. Lā' con huan ī'stajanca'n tzē ixtamātakāhuī' huan
tachi'xcuhuī't xmān lakaquitzis mālhcuyu'. 11 Lā' huan
xtu'qui' ixtaka'lhī kalhatin xapuxcu'. Xla' ū'tza' huan ángel
a'ntī ixlīmāmacū'canī't huan xapūlhmā'n lhu'cu'. Huā'mā'

ángel ixtacuīni' Abadón ixtachihuīnca'n hebreos, lā' Apolión
ixtachihuīnca'n griegos. Huā'mā' huanicu'tun Mālakahuanīni'.
12 Chuntza' pātle'kelh huan xapū'la lakuat. Ixtisputa huanmā'
ā'lakatu'.
13 Lā' huan ixlīkalhachāxan ángel nā skoli'lh con ixtrompeta.
Lā' ickaxmatli lakatin tachihuīn a'ntū mincha' de huan
ixa'katzā'stūtā'ti' huan altar de oro a'ntū ixyā na ixlacapūn
Dios. 14 Lā' huanilh huan ixlīkalhachāxan ángel a'ntī ixka'lhī
ixtrompeta:

—Cacāmakxtekti huan kalhatā'ti' ángeles a'ntīn cāchī'canī't na
ixquilhtūn huan ka'tla' pūxka a'ntū ixtacuīni' Eufrates.

15 Lā' cāmakxtekca huan kalhatā'ti' ángeles. Lā' xlaca'n
ixtacāxui'lāna'tza' como ixtaka'lhīmā'na huā'mā' cā'ta lā'
huā'mā' mālhcuyu' lā' huā'mā' chi'chini' lā' huā'mā' hora
a'xni'ca' nacāmaknīcan ixlītāpātu'tun de ixtalhūhuā't de huan
tachi'xcuhuī't. 16 Ixuancan que ixuī' lakatu' ciento millones
de tropas kētō'lana'nī'n, ixlaca'n huan kalhatā'ti' ángeles.

17 Lā' a'xni'ca' quit xa'iclakachuyamā', iccālakalaktzī'lh huan
tamā'na cahuāyujnu' lā' nā a'ntī ixtakēhui'lāna'. Lā' ix-
tacu'xahua'ca'na catūhuā spi'nenke' hua'chi macscut lā' azul
lā' lhmucucu hua'chi azufre. Lā' ū'tza' a'ntū tapūtamaktāya.
Lā' huan cahuāyuj ixtaka'lhī ixa'kxākca'n hua'chi ixla' león.
Lā' ixtaquilhtaxtu huāk macscut lā' jini' lā' azufre. 18 Lā'
huanmā' cālīmaknīca ixlītāpātu'tun de ixtalhūhuā't de huan
tachi'xcuhuī't por huan lakatu'tun lakuat a'ntūn taquilhtax-
tulh huan cahuāyuj. Huan lakatu'tun lakuat huāk macscut
lā' jini' lā' azufre. 19 Huan cahuāyujnu' tzē ixtaxcana'n con
ixquilhni'ca'n lā' tzē ixtamātakāhuī'nin con ī'stajanca'n. Lā'
ī'stajanca'n hua'chi lūhua' ixuanī't lā' ixtaka'lhī ixa'kxākca'n.
Lā' chuntza' con ī'stajanca'n tzē ixtamātakāhuī'nin.

20 Lā' ixlīhuāk huan tachi'xcuhuī't a'ntīn tatachokolh lā'
tū' talaknīlh huan lakuat, xlaca'n tū' tamakxtekli tamācā'tanī
huan ídolos a'ntū māni' ū'tunu'n ixtatlahuanī't. Lā' tū' tamakx-
tekli tamācā'tanī ixlacscujnī'n huan ko'ti'ti' lā' huan ídolos
de oro lā' de plata lā' de bronce lā' de chihuix, a'yuj huan
ídolos tū' talacahuāna'n lā' tū' ta'a'kahuāna'n lā' tūla tatlā'huan.
21 Lā' huā'mā' tachi'xcuhuī't tū' tamakxtekli tamaknīni'n lā'
tū' tamakxtekli tatlahuāna'n. Lā' tū' tamakxtekli tatlahua
talākalhī'n lā' tū' tamakxtekli taka'lhāna'n.

10

Huan ángel a'ntī ixchi'panī't huan libro

1 Lā' ā'calīstān iclaktzī'mpā kalhatin ángel a'ntī ixka'lhī lej
lhūhua' līmāpa'ksīn. Lā' yujchi de nac a'kapūn. Ixlītamacxti'li'
lakatin poklhnu'. Lā' na ixa'kxāk ixlītamacxti'li' lakatin
māchā'xcuali'ncā't. Lā' ixlacan lej ixmāxkakēni'n hua'chi huan
chi'chini'. Lā' ixchēkēni'n ixtatasu'yu hua'chi kanatunu'

lamana'. 2 Lā' ixchi'panī't lakatin ti'na'j libro a'ntū
ixmālakapitzicanī't. Lā' yāhualh ixtantūcāna'j huan nac mar lā'
ixtantūxuc ixyāhuanī't nac cā'ti'ya'tna'. 3 Lā' lej palha' ta'salh
hua'chi ta'sa lakatin león. Lā' a'xni'ca' ta'salh, takalhtīni'lh
huan kalhatojon jilini'nī'n. 4 Lā' a'xni'ca' huan kalhatojon
jilini'nī'n ixtachihuīna'nī'ttza', quit xa'ictzo'knuncu'tun. Lā'
ickaxmatli lakatin tachihuīn a'ntū mincha' nac a'kapūn. Lā'
quihuanilh:

—Tū' catzo'kti. Tzē'k naca'tzīya' a'ntūn tahualh huan kalhatojon jilini'nī'n.

5 A'calīstān huan ángel a'ntī iclaktzī'lh ixyā nac mar lā'
nac ti'ya't, xla' cha'xli ixpekcāna'j para nac a'kapūn. 6 Lā'
hualh que ixlīstu'ncua' por Dios a'ntī huī' para pō'ktu lā' a'ntī
cātlahuanī't huan a'kapūn lā' huan ti'ya't lā' huan mar lā'
ixlīhuāk a'ntū a'nan. Lā' hualh:

—Tū'tza' catitakoxīlh makān. 7 A'xni'ca' huan ixlīkalhatojon
ángel naskoli' con ixtrompeta a'xni'ca' natlōkentaxtūcan a'ntū
ixtapuhuān Dios a'ntū chuhua'j tzē'k huī'. Chuntza' Dios
cāhuanilh huan a'cta'sana'nī'n xalanī'n makāntza' a'ntī ixtatā'scuja Dios.

8 A'calīstān ickaxmatpā huan tachihuīn xala' nac a'kapūn
a'ntū xa'ickaxmatnī'ttza' pū'la. Lā' quihuanilh:

—Capit lā' camaklhtīni' huan libro a'ntū mālakapitzicanī't a'ntūn chi'payā huan ángel a'ntī yā nac mar lā' nac ti'ya't.

9 Lā' iclaka'lh huan ángel lā' icsqui'ni'lh huan libro xati'na'j.
Lā' quihuanilh:

—Camaklhtīni' lā' cahua't. Lā' nalīpāxū'ya'na' lā' a'yuj se'ksi' hua'chi ta'xcāt naquilhca'tzī'ya' na minquilhni'.

10 Lā' icmaklhtīni'lh huan xati'na'j libro a'ntū ixchi'payā
huan ángel lā' icua'lh. Lā' lej se'ksi' icquilhca'tzīlh, hua'chi
taxcā't. Lā' a'xni'ca' xa'icua'nī'ttza', iclīpāxū'ya'nkō'lh. 11 Lā'
quihuanica:

—Maclacasqui'na' nahuampala'ya' ā'maktin a'ntū Dios huan ixpālacata huan lhūhua' tachi'xcuhuī't xalanī'n lhūhua' xcānsipejni' lā' xalanī'n huan tāpālhūhua' tachihuīn lā' nā huan reyes.

11

Huan kalhatu' a'cta'sana'nī'n

1 Quimaxquī'ca kentin a'ctzina'j qui'hui' a'ntū
pūlaclhcāna'ncan. Lā' quihuanica:

—Capit lā' calaclhca' huan ixlītokpān Dios lā' huan altar.
Lā' cacāpūtle'ke ixlīhuākca'n a'ntīn tamācā'tanī Dios a'ntza'.
2 Lā' tū' tilaclhcā'ya' ixtanquilhni' lītokpān. Tū' tilhcā'ya' como
xla' cāmacamaxquī'canī'ttza' huan makatiyāti'nni'. U'tunu'n
natamāsā'a'kahuānī ixtachi'xcuhuī't Dios tu'pu'xamatu'

mālhcuyu'. 3 Quit iccāka'lhī kalhatu' qui'a'cta'sana'nī'n. Na'iccāmaxquī' līmāpa'ksīn para natachihuīna'n xlaca'n chu a'nchī iclacasqui'n ixlīhuāk huan mil lakatu' cientos tu'tumpu'xam chi'chini'. Lā' natalhakā' huan lu'xu' a'ntū natasu'yu palh talakaputza.

4 Huan kalhatu' a'cta'sana'nī'n xlaca'n huan kantu' xaqui'hui' oliva lā' nā huan kantu' pūmaksko a'ntū tayāna' na ixlacapūn Dios a'ntī māpa'ksīkō' huan quilhtamacuj.
5 Palh
a'ntī cātlahuani'cu'tun catūhuā a'ntūn tū' tzey, nataquilhtaxtu lamana' a'ntū nacālīlhcuyukō' huan ixtā'ca'tzaca'n. Lā' chuntza' natanī chuxatī a'ntī nacātlahuani'cu'tun a'ntūn tū' tzey.
6 Huā' tamā'na kalhatu' a'cta'sana'nī'n taka'lhī
līmāpa'ksīn para que tū' natamakxteka nala xcān līhuan xlaca'n tachihuīna'mā'na por ixpālacata Dios. Lā' taka'lhī līmāpa'ksīn para que tzē nataxtāpalī huan xcān lā' ka'lhni' nala. Lā' taka'lhī līmāpa'ksīn para natamacamin ixlīhuāk huan lakuālīnīn nac cā'quilhtamacuj chō'nlhānīn xlaca'n natalacasqui'n.

7 Lā' a'xni'ca' natahuankō' a'ntū natahuan por ixpālacata Dios, huan animal a'ntū nataxtu de nac xapūlhmā'n lhu'cu', xla' ū'tza' nacātā'la xlaca'n. Lā' nacātlaja lā' nacāmaknī.
8 Lā' huan ixmacni'ca'n natatamā' nac cā'tejen de huan xcānsipej a'nlhā quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo xtokohua'ca'ca. Lā' ū'tza' tzē līmāpācuhuīcan huā'mā' xcānsipej Sodoma lā' nā Egipto a'yuj tū' chuntza' ixtacuīni'.
9 Lā' natamā' ix-
macni'ca'n lakatu'tun chi'chini' ā'pūpitzi. Lā' natalaktzī'n lhūhua' tachi'xcuhuī't xalanī'n ixlīhuāk xcānsipejni' lā' xalanī'n de huan tāpālhūhua' tachihuīn. Lā' tū' namakxtekcan nacāmā'cnūcan.
10 Lā' a'ntīn tahui'lāna' nac quilhtamacuj,
xlaca'n natalīpāxuhua a'xni'ca' nacālaktzī'ncan xanīn. Lā' natatlahua cā'tani' lā' natalāmaxquī' lē'ksajna'. Lā' chuntza' natatlahua como lej ko'hua'jua' tamakca'tzīlh a'xni'ca' huā' kalhatu' a'cta'sana'nī'n ixtachihuīna'n por ixpālacata Dios.

11 Lā' iclaktzī'lh a'nchī ixlīlakatu'tun chi'chini' ā'pūpitzi Dios cāmālakahuanīchokolh lā' tatā'kaquī'lh. Lā' ixlīhuākca'n a'ntīn talaktzī'lh lej tajicua'lh.
12 A'calīstān huan kalhatu'
a'cta'sana'nī'n takaxmatli lakatin tachihuīn xala' nac a'kapūn. Lā' cāhuanilh:

—Cata'ntit ā'tzā'.

Lā' tatō'ca'lh nac lakatin poklhnu' hasta nac a'kapūn. Lā' huan ixtā'ca'tzaca'n talaktzī'lh a'nchī tatā'kayāhualh.
13 Lā'
chu tuncan lacapalh tzuculh lej taxakā'lī huan ti'ya't. Lā' ixlīlakacāuj parte de huan xcānsipej mālakuanīca. Lā' a'ntza' tanīlh lakatojon mil tachi'xcuhuī't ixpālacata tachiquilh huan ti'ya't. Lā' a'ntīn tū' tanīlh, lej tajicua'lh. Lā' ixtahuan que Dios

a'ntī xala' nac a'kapūn lej ka'lhī līmāpa'ksīn. 14 Huan ixlīlakatu'
lakuat a'ksputnī't lā' palaj namimpala ixlīlakatu'tun.

Ixlīkentojon trompeta

15 Huan ixlīkalhatojon ángel skoli'pā con ixtrompeta. Lā'
lej palha' tzuculh tachihuīna'n makapitzīn nac a'kapūn lā'
ixtahuan:

Chuhua'j quinDiosca'n māpa'ksī ixlīhuāk quilhtamacuj. Lā' nā chuntza' ixCristo nā māpa'ksī.
Lā' xla' namāpa'ksīni'n para pō'ktu.

16 Lā' huan kalhapu'xamatā'ti' lacpapatzīnī'n a'ntī
ixtahui'lāna' na ixpūtahuī'lhca'n na ixlacapūn Dios, xlaca'n
tataquilhpūtani'lh huan Dios lā' tamācā'tanīlh. 17 Lā' xlaca'n
tahualh:

Hui'x quiMāpa'ksīni'ca'n Dios lā' hui'x ka'lhīkō'ya' limāpa'ksīn.
Hui'x hui'la' lā' pō'ktu ixui'la' lā' pō'ktu nalatahui'la'ya'.
Iccāmaxquī'yāni' pāxcatca'tzī porque quilāmāsu'ni'nī'ta'uj a'nchī ka'lhīya' milīmāpa'ksīn lā' lītzucunī'ta'tza' māpa'ksīni'na'.
18 Huan xalanī'n nac xcānsipejni' de huan quilhtamacuj lej ta'a'kchā'n.
Chilhtza' huan chi'chini' a'ntū natapūmāpalani'yāni' con hui'x a'ntī quinDiosca'n.
Hui'x nacājuzgarlīya'tza' huan nīnī'n.
Lā' hui'x nacāmaxquī'ya' ixtatlajca'n xlaca'n a'ntīn tatā'scujāni' hui'x lā' nā huan mi'a'cta'sana'nī'n lā' ixlīhuāk mintachi'xcuhuī't lā' ixlīhuākca'n a'ntīn tamācā'tanīyāni', palh xalakka'tla'n chi'xcuhuī'n o tū'.
Chilhtza' huan chi'chini' a'ntū hui'x nacāpūmāsputūya' huan a'ntīn tamāsputūcu'tun huā' quilhtamacuj.

19 A'calīstān talaquī'lh huan ixlītokpān Dios nac a'kapūn
lā' ixtasu'yu huan nac lītokpān lakatin caja a'nlhā
ixmojōcanī't huan convenio a'ntū Dios ixtlahuanī't con huan
ixtachi'xcuhuī't. Lā' lej tzuculh makli'pa lā' con jilini' lā'
tachiquilh huan ti'ya't. Lā' yujli lhūhua' chejet.

12

Huan puscāt lā' huan dragón

1 Lā' ā'calīstān tasu'yulh nac a'kapūn lakatin ka'tla'
lē'cnīn. Lā' ū'tza' kalhatin puscāt ixuanī't. Lā' hua'chilh
ixmakchī'canī't con ixlīmāxkakēn chi'chini' hua'chi lakatin
vestido. Lā' ixyā nac mālhcuyu'. Lā' ixmūhuī' lakatin
corona de lakacāujtu' sta'cu. 2 Xla' ixcamalanī't lā' ixta'sa
como ixca'tzāna'yā como huan ska'ta' ixtahui'lacu'tumā'tza'.
3 Lā' huan ixlīlakatu' lē'cnīn tasu'yulh nac a'kapūn. U'tza'
lakatin spi'nenke' animal lej ka'tla' lā' lījicua'nī't ixuanī't.

Lā' huā'mā' animal, ū'tza' huan dragón ixuanī't. Lā' ixka'lhī
lakatojon ixa'kxāk lā' kancāuj ixa'kalokot. Lā' lakatunu'
ixa'kxāk ixka'lhī ixcorona. 4 Lā' xuakalē'lh con ī'stajan huan
ixlīlakatu'tun parte de ixlīlhūhua' sta'cu lā' cāmacamincha' nac
cā'ti'ya'tna'. Lā' a'ntza' tāyachi huan dragón na ixlacapūn huan
puscāt a'ntī ixa'mā' mālacatuncuīni'n, como xla' ixua'cu'tun
huan ska'ta' a'xni'ca' ixlacatuncuīlh. 5 Lā' huan puscāt
tahui'lalh ixcaman xachi'xcu'. Lā' ū'tza' a'ntī lej līpalha'
namāpa'ksīni'n na ixlīhuāk huan xcānsipejni'. Lā' chu tuncan
huā' ska'ta' lē'ni'ca Dios a'nlhā ixuī' na ixpūmāpa'ksīn.
6 Lā' huan puscāt tzā'lalh, lā' a'lh nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't
a'nlhā ixcāxui'līni'nī't Dios a'nlhā tzē natachoko, lā' a'nlhā
namaktaka'lhcan lakatin mil lā' lakatu' ciento tu'tumpu'xam
chi'chini'.
7 A'calīstān tzuculh lakatin guerra nac a'kapūn. Lā' Miguel
a'ntī xapuxcu' ángeles, xla' lā' ixángeles talātucsli con huan
dragón lā' ixángeles. 8 Lā' huan dragón tlajaca lā' tū'tza'
makxtekca natahui'layācha' nac a'kapūn lā' nā huan ixángeles.
9 Tamacaxtuca huan ka'tla' dragón. Xla' ū'tza' huan lūhua'
xala' makāntza' lā' ū'tza' a'ntīn cā'a'kxokokō'lh ixlīhuākca'n
xalanī'n nac cā'quilhtamacuj. Xla' ū'tza' ixtacuīni' ko'ti'ti' lā' nā
huanican Satanás. Cāmacamincancha' hasta huan nac ti'ya't
huan dragón lā' ixángeles. 10 A'calīstān ickaxmatli lakatin
palha' tachihuīn nac a'kapūn lā' hualh:

—Chuhua'j quinDiosca'n nacāmāpūxtaxtūtza' ix-
tachi'xcuhuī't. Xla' ū'tza' huan rey. Mālacsu'yunī'ttza'
ixlīmāpa'ksīn. Lā' chuhua'j ixCristo namāpa'ksīni'n.
Tantlakaxtucatza' de nac a'kapūn a'ntī lej ixcālē'ksa'nīni'n
huā' quintā'timīnca'n. Xla' ixcālē'ksa'nīni'n de tuncuj lā'
tzī'sa na ixlacapūn quinDiosca'n. 11 Lā' quintā'timīnca'n
tatlajanī'ttza' por ixpālacata ixka'lhni' huan Cordero lā'
por ixpālacata ixtachihuīn Dios a'ntū xlaca'n tamālacstū'ncli.
Xlaca'n tū' ixtalakpuhuan ixmacni'ca'n. Xlaca'n ixtanīcu'tun
por ixpālacata ixtachihuīn Dios palh xla' ixlacasqui'n.
12 Tlajana'nī'ttza' huan līmāpa'ksīn xala' nac a'kapūn. Lā'
tzētza' tapāxuhua xlaca'n a'ntīn tahui'lāna' a'ntza'. Lā' xānti
tala xlaca'n a'ntīn tahui'lāna' nac cā'ti'ya'tna' lā' nac mar.
Huan ko'ti'ti' cālakyujnī'ttza' xlaca'n. Lā' lej a'kchā'nī't como
xla' ca'tzītza' pālh tū'tza' lej makān namakxtekcan nascuja
—hualh.

13 Lā' a'xni'ca' huan dragón ca'tzīlh que ixmacamin-
canī'ta'ncha'tza' nac cā'ti'ya'tna', tzuculh macaputza huan
puscāt a'ntī tahui'lalh ixcaman xachi'xcu'. 14 Lā' huan
puscāt maxquī'ca kentu' ixpeken hua'chi ixla' lakatin ka'tla'
águila. Lā' chuntza' xla' tzēn pūkosnū'lh nac cā'lhpi'mpi'li'
ti'ya't a'nlhā ixcāxtlahuani'canī't lā' a'nlhā namaktaka'lhcan

por lakatu'tun cā'ta ā'pūpitzi. Lā' chuntza' tzā'lani'lh huan
dragón. 15 Lā' huan dragón quilhtaxtulh lhūhua' xcān hua'chi
lakatin pūxka na ixlakstunc huan puscāt. Xla' ixlacasqui'n
que huan xcān ixlē'lh huan puscāt. 16 Huan ti'ya't maktāyalh
huan puscāt. Tache'kelh lā' chu'hua'kō'lh huan xcān a'ntū
ixquilhtaxtunī't huan dragón. 17 Lā' ū'tza' lej lī'a'kchā'lh
huan dragón con huan puscāt. Lā' a'lh cātā'lātucsa con
ā'makapitzīn ixcamana'. Xlaca'n ū'tunu'n a'ntīn takalhlaka'ī'
a'ntū ixlīmāpa'ksīn Dios. Lā' tū' tamakxteka a'ntū ixlīstu'ncua'
a'ntū ixmāsu'yu Jesucristo.

13

Huan tantu' animalhna' xalakko'hua'jua'

1 Lā' ā'calīstān ictāyalh na ixquilhtūn huan mar lā' iclak-
tzī'lh lakatin animal a'ntū tacutli nac mar. Ixka'lhī kancāuj
ixa'kalokot lā' lakatojon ixa'kxāk. Lā' lakatunu' corona
ixka'lhī nac kanatunu' ixa'kalokot. Lā' huan lakatunu'
ixa'kxāk ixtatzo'kni' lakatin tacuīni' a'ntū ixuanicu'tun que
xla' ixtā'talacastuccu'tun con huan Dios. 2 Huā'mā' animal a'ntū
iclaktzī'lh, xla' ixuanī't hua'chi misin. Lā' ixtojonī'n hua'chi
ixla' oso ixtahuanī't. Lā' huan ixquilhni' ixka'lhī hua'chi
ixquilhni' león. Lā' huan dragón maxquī'lh ixlīmāpa'ksīn huan
animal a'ntū tacutli nac mar. Lā' chuntza' huan animal
lej ixka'lhī lhūhua' līmāpa'ksīn. 3 Nā lakatin ixa'xāk huan
animal ixtasu'yu hua'chi lej ixmātakāhuī'canī't lā' ā'macsti'na'j
ī'sputni'tza' para nanī, pero chuhua'j tzeyalhtza' a'nlhā ix-
takāhuī'nī't. Ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't xalanī'n nac
quilhtamacuj lej talē'cnīlh huan animal lā' tastālani'lh. 4 Lā'
tamācā'tanīlh huan dragón porque ixmaxquī'nī'ttza' huan
līmāpa'ksīn huan animal. Lā' nā tamācā'tanīlh huan animal lā'
ixtahuan:

—Tū' a'nampala ā'kalhatin hua'chi huā'mā' animal. ¿Tichūn
tzē natlaja?

5 Lā' makxtekca nahuan huan animal a'ntū lej xako'hua'jua'
tachihuīn. Lā' makxtekca naka'lhī līmāpa'ksīn tu'pu'xamatu'
mālhcuyu'. 6 Lā' xla' lej ko'hua'jua' tzuculh līchihuīna'n
Dios lā' ixtacuīni' lā' huan a'kapūn lā' ixlīhuākca'n a'ntīn
tahui'lāna'ncha' nac a'kapūn. 7 Lā' makxtekca nacātā'lāsta'la
ixtachi'xcuhuī't Dios. Lā' cātlajalh. Lā' makxtekca
nacāmāpa'ksī ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't xalanī'n ixlīhuāk
huan tribus lā' ixlīhuākca'n xalanī'n huan tāpālhūhua'
tachihuīn lā' ixlīhuākca'n xcānsipejni'. 8 Lā' ixlīhuākca'n a'ntīn
tahui'lāna' nac quilhtamacuj tamācā'tanīlh huan animal. Lā'
xmān tū' tamācā'tanīlh xlaca'n a'ntī ixtatzo'kni' ixtacuīni'ca'n
huan nac libro a'nlhā cātzo'kcanī't ixtacuīni'ca'n a'ntīn taka'lhī
xasāsti' ixquilhtamacujca'n. Ixtatzo'kni' ixtacuīni'ca'n desde

a'xni'ca' tzuculh huan quilhtamacuj. Lā' huā'mā' libro māpa'ksī xmān ū'tza' huan Cordero a'ntī maknīca.

[9] Chuhua'j xa'nca cakaxpa'ttit a'ntū na'icuan. [10] A'ntīn tachī' ā'makapitzīn, nā xlaca'n nacāchī'can. Lā' a'ntīn tamaknīni'n con ixespadaca'n, nā xlaca'n nacāmaknīcan con huan espada. Lā' lej tasqui'nī que huan ixtachi'xcuhuī't Dios natatāyani' a'ntū nacāpātle'keni' lā' tū' maktin natamakxteka de nata'a'kahuāna'ni' Dios.

[11] A'calīstān iclaktzī'mpā ā'lakatin animal a'ntū tā'cxtuchi na ixtampīn cā'ti'ya'tna'. Xla' ixka'lhī kantu' ixa'kalokot hua'chi ixa'kalokot borrego. Lā' chihuīna'lh hua'chi lakatin dragón.
[12] Xla' ixka'lhīkō' ixlīmāpa'ksīn de huan xapū'la animal na
ixlacapūn. Lā' ixlīhuāk huan ti'ya't lā' ixlīhuākca'n a'ntīn
tahui'lāna' nac ti'ya't, xla' ixmāmācā'tanīnī huan xapū'la animal. Lā' huan xapū'la animal, xla' ū'tza' a'ntūn takāhuī'n
ixuanī't lā' tzeyalh a'nlhā ixtakāhuī'nī't. [13] Lā' huan ixlītantu'
animal tlahualh lakka'tla'n lē'cnīn. Lā' na ixlacapūnca'n
tachi'xcuhuī't xla' macamincha' macscut de nac a'kapūn lā'
macachilh hasta nac cā'ti'ya'tna'. [14] Lā' como xla' tzē ixtlahua
huan lē'cnīn na ixlacapūn huan xapū'la animal, nā chuntza'
cālī'a'kxokolh huan tachi'xcuhuī't xala' nac cā'quilhtamacuj. Lā'
cāmātlahuīlh lakatin ídolo a'ntū ixtasu'yu hua'chi huan xapū'la
animal como ū'tza' ixlacasqui'n namācā'tanīcan. Huan xapū'la
animal ū'tza' a'ntūn tzē tahui'lapā a'yuj ixmātakāhuī'canī't
con espada. [15] Lā' huan ixlītantu' animal ixka'lhī līmāpa'ksīn
de mālakahuanī huan ídolo a'ntū hua'chi huan xapū'la animal. Lā' chuntza' huan ídolo tzē ixchihuīna'n lā' tzē
ixcāmāmaknīnīni'n ixlīhuākca'n a'ntīn tū' tamācā'tanīlh. [16] Lā'
huan ídolo cāmāmacahui'līnīni'lh catūhuā hua'chi lakatin sello
na ixmacacāna'jca'n o na ixtankānca'n ixlīhuākca'n huan
tachi'xcuhuī't. Chuntza' ixcātlahua ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't
lej xalakka'tla' lā' a'ntīn tū' xaka'tla', lā' huan ricos lā' huan
pobres, lā' a'ntī ixtamakscuja lā' nā a'ntīn tū' ixtamakscuja.
[17] Lā' tzē ixtatamāhuana'n lā' ixtastā'nan xmān a'ntī ixtaka'lhī
na ixtankānca'n o na ixmacanca'n huan ixtacuīni' huan animal o ixnúmero de huan animal. [18] Lā' natamāchekxī huā'mā'
xmān a'ntī lej xalakskalalhna'. Lā' a'ntī lej lacsculujua'
tzē natamāchekxī xlaca'n a'ntū huanicu'tun ixnúmero huan
animal. Ixnúmero xla' hua'chi lītalacsu'yu lakatin tacuīni'.
Ixnúmero xla' lakachāxan ciento ā'tu'tumpu'xamachāxan.

14

Tatlī'lh lhūhua' tachi'xcuhuī't

[1] Lā' ā'calīstān iclaktzī'lh huan a'ntī huanican Cordero ixyā na ixa'cpūn lakatin kēstīn a'ntū ixtacuīni' Sión. Lā' xla' ixcātā'lahuī' lakatin ciento ā'tu'pu'xamatā'ti' mil tachi'xcuhuī't. Lā' xlaca'n ixtaka'lhī na ixtankānca'n huan ixtacuīni' huan

Cordero lā' nā ixtacuīni' ixTāta'.
2 Lā' ickaxmatli catūhuā de
nac a'kapūn lā' ixmacasā'nan hua'chi a'nlhā yujyā xcān a'ntū lej xaka'tla' lā' hua'chi a'xni'ca' lej palha' jili. Lā' huan a'ntū ickaxmatli xla' ū'tza' huan arpajna'nī'n ixta'arpajna'mā'na.
3 Lā' xlaca'n ixtatlī'mā'na ixtayāna' na ixlacapūn ixpūmāpa'ksīn
Dios lā' na ixlacapūnca'n huan kalhatā'ti' a'ntī ixtayāna' nac huan a'katzā'stūtā'ti' lā' na ixlacapūnca'n huan lacpapatzīnī'n. Lā' a'ntū ixtatlī' xla' ū'tza' xasāsti'. Lā' nīn kalhatin tūla ī'sca'ta, xmān huan lakatin ciento ā'tu'pu'xamatā'ti' mil tachi'xcuhuī't. Xlaca'n a'ntīn cāmāpūtaxtūcanī't de ixlīhuākca'n xalanī'n nac quilhtamacuj.
4 Huā' tamā'na tachi'xcuhuī't xalacuan. Lā'
xlaca'n a'ntīn tū' ixtamakxteknī't ixtachihuīn Dios. Lā' xmān Dios ixtamācā'tanīnī't. Lā' xlaca'n tastālani' huan Cordero chu a'nlhā a'n xla'. Xlaca'n ū'tunu'n a'ntī xapū'la cāmāpūtaxtūca de na ixlaclhpu'nanca'n huan tachi'xcuhuī't xalanī'n nac cā'quilhtamacuj. Lā' xlaca'n hua'chi lakatin lē'ksajna' na ixlacapūn Dios lā' na ixlacapūn huan Cordero.
5 Lā' xlaca'n tū'
maktin tahualh nīn lakatin tā'ksa'nīn. Lā' nīn tuntū' ixtalaclē'n.

A'ntūn tahualh huan kalhatu'tun ángeles

6 A'calīstān iclaktzī'lh ā'kalhatin ángel a'ntī ixkosnū'ntlā'huan lej tālhmā'n. Xla' ū'tza' ixmāca'tzīnīni'n huan xatzey tachihuīn a'ntū para pō'ktu lā' a'ntū ixpālacata Jesucristo. Lā' xla' ū'tza' ixcāhuani ixlīhuākca'n a'ntī xalanī'n nac cā'quilhtamacuj lā' ixlīhuākca'n xcānsipejni' lā' xalanī'n ixlīhuākca'n huan xalacxtu'ncnu' tachihuīn.
7 Lā' xla' lej palha' hualh:

—Cajicua'ni'tit Dios lā' camāka'tlī'tit xmān ū'tza'. Chilhtza' huan chi'chini' a'ntū nacāpūlacāxtlahuakō' huan tachi'xcuhuī't. Lā' camācā'tanī'tit Dios xmān ū'tza' como ū'tza' tlahualh a'kapūn lā' ti'ya't lā' huan mar lā' ixlīhuāk huan mu'sni'.

8 Lā' ā'kalhatin ángel, huan ixlīkalhatu', xla' stālani'lh lā' hualh:

—Chuhua'j sputli ixlīmāpa'ksīn huan xcānsipej a'ntū huanican Babilonia a'ntū lej ixka'lhī līmāpa'ksīn. Xalanī'n huā'mā' xcānsipej, xlaca'n talītalakspi'tnī't huan Dios lā' chuhua'j tamācā'tanī huan ā'makapitzīn diosnu'. Lā' por ixpālacataca'n nā chuntza' tamaksca'tli huan xalanī'n ā'lacatin xcānsipejni'. Lā' ū'tza' Dios lī'a'kchā'lh con ū'tunu'n. Lā' chuhua'j ū'tza' nacālīmāpātīnīcan.

9 Huan ixlīkalhatu'tun ángel stālani'lh huan kalhatu' lā' lej palha' hualh:

—Chuhua'j Dios nacāmāpātīnī ixlīhuākca'n a'ntīn tamācā'tanī huan animal lā' ixídolo a'ntūn tasu'yu hua'chi huan animal, lā' a'ntīn tatamakxteka nacāhui'līni'can sello ixla' huan animal na ixtankānca'n o na ixmacanca'n.
10 Dios lej a'kchā'nī't con xlaca'n lā' lej nacāmāpātīnī.
Ixlīhuākca'n natapātīni'n hua'chilh cāmāpū'canī't nac azufre

a'ntū lhcumā'. Natapātīni'n xlaca'n na ixlacapūnca'n huan
ixángeles Dios lā' na ixlacapūn huan Cordero. 11 Lā' para
pō'ktu natā'kapūyāhua tālhmā'n huan xajini' lamana' a'nlhā
natapātīni'ntamā' pō'ktu. Lā' xlaca'n tū' maktin natapājaxa
nīn de tzī'sa lā' nīn de tuncuj. Lā' chuntza' natapātīni'n
a'ntīn tamācā'tanī huan animal lā' huan ídolo. Chuntza'
natapātīni'n a'ntīn taka'lhī na ixtankānca'n ixtacuīni' huan
animal. 12 Lā' ka'lhī natatāyani' ixtachi'xcuhuī't Dios lā'
tasqui'nī nata'a'kahuāna'ni' ixlīmāpa'ksīn Dios lā' nā tasqui'nī
tū' maktin natamakxteka de takalhlaka'ī' Jesucristo.

13 Lā' ickaxmatli lakatin tachihuīn nac a'kapūn a'ntū hualh:

—Catzo'kti huā'mā': "Pō'ktu natalīpāxuhua xlaca'n a'ntī
natakalhlaka'ī' Jesucristo a'xni'ca' natanī". Lā' nā huan
Espíritu Santo huan: "Stu'ncua' natapāxuhua xlaca'n como
chuhua'j natajaxa lā' tū'tza' catitapātīni'lh. Lā' nacāmāpalacan
por huan xalacuan a'ntū tatlahualh".

Mā'kaquī'ca huan tacha'ni'

14 A'calīstān iclaktzī'lh lakatin sa'kaka poklhnu'. Lā' huan
nac poklhnu' a'ntza' ixuī' kalhatin chi'xcu' lā' ixmūhuī' lakatin
corona de oro. Lā' ixchi'panī't hua'chi kantin machīta tzej
xasta'ya'nca'. 15 Lā' taxtupā ā'kalhatin ángel de nac lītokpān.
Lā' lej palha' tā'chihuīna'lh a'ntī ixuī' huan nac poklhnu' lā'
huanilh:

—Namā'kaquī'ya' ixtō'ca't huan tacha'ni' como chā'lhtza'
huan chi'chini' a'ntū napūmā'kaquī'can huan tacha'ni'.
Ca'tla'lhtza' huan tacha'ni' nac cā'quilhtamacuj. 16 Lā' a'ntī ixuī'
nac poklhnu' mā'kaquī'lh huan tacha'ni' nac quilhtamacuj.

17 A'calīstān iclaktzī'mpā ā'kalhatin ángel taxtulh de nac
lītokpān nac a'kapūn. Lā' nā xla' ixchi'panī't ixmachīta tzej
xasta'ya'nca'. 18 Lā' ā'calīstān mincha' nac altar ā'kalhatin
huampala ángel a'ntī ixlīmāmacū'canī't huan macscut. Lā' xla'
lej palha' ta'sani'lh huan ángel a'ntī ixchi'panī't ixmachīta lā'
huanilh:

—Capūchu'cu mimachīta huan xamayāc uvas a'nlhā tas-
tacnī't nac cā'ti'ya'tna' como chuhua'j huāktza' xachān.

19 Lā' huan ángel pūchu'culh ixmachīta huan xamayāc
uvas nac cā'ti'ya'tna'. Lā' cāmojōlh huan uvas a'nlhā
tzej nalacchi'tcan para nataxtuni'kō' huan xaxcān.
Chuntza' nalīmāchekxīcan que Dios nacāmāpātīnī huan a'ntī
xaca'tzanca'tzīnī'n como lej a'kchā'nī't con ū'tunu'n. 20 Lā'
lacchi'tca huan uvas na ixquilhtūn huan xcānsipej. Lā' taxtulh
lhūhua' ka'lhni' hua'chi kantin pūxka a'xni'ca' ka'tla'nan. Lā'
lej pūlhmā'n ixuanī't lā' chā'lh na ixpixni' huan cahuāyuj lā'
lakatu'tun ciento kilómetros ixlīlhmā'n.

15

Huan ángeles ixtalē'n lakatojon lakuat

1 Lā' ā'calīstān iclaktzī'mpā lakatin ka'tla' lē'cnīn nac a'kapūn.
Iccālaktzī'lh kalhatojon ángeles lā' chā'tunu' de xlaca'n ixtalē'n
lakatin lakuat. Lā' huā' tamā'na lakuat, ū'tza' ā'xmān. A'xni'ca'
nalatza' huā'mā' lakuat a'xni'ca' nasputa ixtā'kcha Dios.
2 Lā' ā'calīstān iclaktzī'mpā catūhuā a'ntū ixtasu'yu hua'chi
lakatin mar a'ntū hua'chi vidrio. Lā' spi'nenke' ixuanī't
hua'chi jala'nat. Lā' nā iccālaktzī'lh a'ntī ixtatlajanī't huan
xako'hua'jua' animal como tūlalh cāmāquilhpūtīca na ixla-
capūn huan ídolo a'ntū ixtlahuanī't hua'chi ixmacni'. Lā'
xlaca'n tū' tatamakxtekli nacātankāhui'līcan huan ixnúmero de
ixtacuīni'. Lā' xlaca'n ixtayāna' na ixquilhtūn huan nac mar
a'ntū hua'chi vidrio. Lā' ixtachi'payāna' huan arpas a'ntū Dios
ixcāmaxquī'nī't. 3 Lā' xlaca'n ixtatlī'yāna' a'ntū ixtlī' Moisés
a'ntī ixtā'scuja Dios. Ixtatlī' por ixpālacata huan Cordero. Lā'
a'ntū tatlī'lh, ū'tza' huā'mā':

Māpa'ksīni' quinDiosca'n, hui'x ka'lhīkō'ya' ixlīhuāk līmāpa'ksīn.
Ixlīka'tla' lā' lej tzēhuanī't huāk a'ntū tlahua'ya' hui'x.
Xmān hui'x māpa'ksīkō'ya' ixlīhuāk xcānsipejni'.
Lā' huāk a'ntū tlahua'ya' lej tzey lā' ū'tza' chu a'nchī ixlīstu'ncua'.
4 Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't natajicua'ni'yāni' hui'x, Māpa'ksīni'.
Lā' ixlīhuākca'n natamāka'tlī'yāni'.
Lā' xmān hui'x tlahua'ya' huāk tzey.
Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't xalanī'n nac cā'quilhtamacuj natamin lā' natamācā'tanīyāni' xmān hui'x, como ixlīhuākca'n talaktzī'n que lej tzey ixlīhuāk a'ntū hui'x tlahua'ya'.

5 Lā' ā'calīstān iclaktzī'lh huan lītokpān ixlaquī'yā nac
a'kapūn. Lā' huan na ixchakān ixui'lacha' huan chihuixni'
a'nlhā tatzo'kni' huan ley a'ntū maxquī'canī't Moisés. 6 Lā'
tataxtulh de huan nac lītokpān huan kalhatojon ángeles
a'ntī ixtalē'mā'na huan lakatojon lakuat. Ixtalhakā'nī't
ixlu'xu'can lej xafino lā' smu'yonko' lā' stala'nka' lā' ixtaka'lhī
ixlīchī'cānca'n de oro na ixcu'xanca'n. 7 Lā' ā'calīstān kalhatin
de huan ixlīkalhatā'ti' a'ntī ixtayāna' nac huan a'katzā'stūtā'ti'
cāmaxquī'lh chā'tunu de huan ángeles lakatunu' kā'x de oro.
Lā' huan kā'x ixtalītzuma de huan a'ntū Dios nacālīmāpātīnī
huan tachi'xcuhuī't. Lā' Dios, xla' huī' para pō'ktu. 8 Lā'
huan lītokpān ixlītzumakō' jini' como Dios lej ka'tla' lā' lej ka'lhī
līmāpa'ksīn. Lā' nīn kalhatin tzē ixtanū huan nac lītokpān
līhuān tūna'j ī'sputkō' huan lakatojon lakuat a'ntū ixtalē'nācha'
huan kalhatojon ángeles.

16

Huan pātojon kā'x a'nlhā ixtojōmā' a'ntū līmāpātīnīni'n Dios

1 Lā' ā'calīstān ickaxmatli lakatin tachihuīn lej palha' a'ntū
ixtaxtumā' de huan nac lītokpān. Lā' cāhuanilh huan kalhato-
jon ángeles:

—Capinchipitit lā' capūxteketit huan nac cā'ti'ya'tna' huan
lakatojon kā'x a'ntū cātamaxquī'ni' lā' a'nlhā tatojōmā'na a'ntū
Dios nacālīmāpātīnī huan tachi'xcuhuī't.

2 Huan xapū'la ángel a'lh lā' pūxtekelh ixkā'x nac cā'ti'ya'tna'.
Lā' cātaxtuni'lh lej lakko'hua'jua' tzi'tzi' a'ntū lej ixcāca'tzani'
huan a'ntī ixtaka'lhī na ixtankānca'n ī'sello de huan animal lā'
huāk a'ntī ixtataquilhpūtani' xla'.

3 Lā' huan ixlīkalhatu' ángel nā pūxtekelh ixkā'x huan nac
mar. Lā' huan xcān ka'lhni' lalh hua'chi ixka'lhni' kalhatin
nīn. Lā' tanīkō'lh ixlīhuāk a'ntū ixa'nan nac mar.

4 Lā' huan ixlīkalhatu'tun ángel pūxtekepā ixkā'x na ixlīhuāk
huan pūxka lā' a'nlhā hui'lāna' mu'sni'. Lā' xlaca'n ka'lhni'
talakō'lh. 5 Lā' ickaxmatli a'nchī hualh huan ángel a'ntī
pūxtekelh ixkā'x huan nac xcān. Lā' hualh:

—QuinDiosca'n, hui'x lej tzey. Lā' hui'x huī' lā' pō'ktu
ixlahui'la'. Lej tzey a'nchī talīmāpalanī't con hui'x. 6 Xlaca'n
a'ntī cāmāpātīnīpā't tamaknīlh huan mintachi'xcuhuī't lā'
mi'a'cta'sana'nī'n. Lā' chuhua'j hui'x cāmāko'tūpā't huan
ka'lhni'. Chuntza' cāminī'ni'.

7 Lā' ā'calīstān ickaxmatpā lakatin tachihuīn huan nac altar
a'ntū hualh:

—Dios Māpa'ksīni', hui'x ka'lhī'kō'ya' ixlīhuāk līmāpa'ksīn. Lej
tzey hui'x a'nchī cālīlacāxtlahua'ya'.

8 Lā' huan ixlīkalhatā'ti' ángel nā pūxtekelh huan ixkā'x huan
nac chi'chini'. Lā' chuntza' huan chi'chini' cālhcuyulh huan
tachi'xcuhuī't con ixmacscut. 9 Xlaca'n talhcukō'lh. Lā'
tahualh lej lakko'hua'jua' tachihuīn por ixpālacata Dios como
xla' macamilh huā'mā' lakuat como ka'lhī līmāpa'ksīn. Lā'
xlaca'n tū' maktin taxtāpalīcu'tunli ixtapāstacna'ca'n. Lā' tū'
maktin tataquilhpūtani'cu'tunli Dios.

10 Lā' ā'calīstān huan ixlīkalhaquitzis ángel nā pūxtekepā
ixkā'x huan na ixpūtahuī'lh huan xako'hua'jua' animal.
Lā' tuncan tzī'sualh lakachu a'nlhā ixmāpa'ksīni'n huan
xako'hua'jua' animal. Lā' huan tachi'xcuhuī't ixtaxcā
ī'sī'ma'kā'tca'n como lej ixtapātīni'mā'na. 11 Lā' lej ko'hua'jua'
talīchihuīna'lh Dios xala' nac a'kapūn como lej ixtapātīni'mā'na
como lej ixcāmājiclhuī' ixtzi'tzi'ca'n. Lā' tū' tamakxtekli
natatlahua a'ntū ko'hua'jua'.

12 Lā' huan ixlīkalhachāxan ángel nā pūxtekelh ixkā'x huan
nac pūxka a'ntū huanican Eufrates. Lā' huan pūxka tīlh lā'

chuntza' tzē tapātle'kelh huan reyes a'ntī ixtamimā'na'ncha'
a'nlhā tā'cxtuyāchi huan chi'chini'.
13 Lā' ā'calīstān iclaktzī'mpā kalhatu'tun espíritus
xalakko'hua'jua'. Xlaca'n tataxtulh na ixquilhni' huan dragón
lā' ixquilhni' huan animal xako'hua'jua' lā' nā ixquilhni'
huan a'kxokonu' a'cta'sana'. Lā' huan espíritus ixtatasu'yu
hua'chi chachakatna'. 14 Lā' huā' tamā'na espíritus, xlaca'n
tlajana'nī'n ixtahuanī't. Lā' xlaca'n ixtatlahua lē'cnīn. Lā'
xlaca'n tataxtulh para natamākēstoka ixlīhuākca'n huan
reyes xalanī'n nac cā'quilhtamacuj. Lā' chuntza' huan reyes
tatlahualh guerra huan chi'chini' a'ntū lacsacui'līnī't Dios
a'ntī ka'lhīkō' līmāpa'ksīn. 15 U'tza' huā'mā' a'ntū huan
Jesucristo:

—Huanmā' chi'chini' quit na'icmin hua'chi kalhatin
ka'lhāna' como nīn chā'tin quintika'lhītō'lalh. Lej līpāxūj
natala xlaca'n a'ntī lej xa'nca natamaktaka'lha ixlu'xu'ca'n lā'
tū' natalhtata. Chuntza' tū' laklhka'lo'ko catitalatā'kchokolh
xlaca'n lā' tū' catitamāxana'lh na ixlacapūnca'n tachi'xcuhuī't.

16 Lā' huan reyes tatakēstokli a'nlhā ixuanican Armagedón
huan tachihuīn hebreo.

17 Lā' ā'calīstān huan ixlīkalhatojon ángel pūxtekelh ixkā'x nac
cā'ū'nī'n. Lā' chu tuncan chihuīna'lh kalhatin a'ntī ixuī' nac
pūmāpa'ksīn a'ntū ixuī' nac lītokpān nac a'kapūn. Lā' hualh:

—Chuhua'j lakō'nī'ttza' ixlīhuāk.

18 Lā' chu tuncan tzuculh makli'pa lā' palha' jililh. Lā'
lej tachiquilh huan ti'ya't. Lā' a'nchī tachiquilh huan
ti'ya't, tū' maktin ixlanī't ixtā'chuntza' desde a'xni'ca' huan
tachi'xcuhuī't tatzuculh talatahui'la nac quilhtamacuj.
19 Lā' huan ka'tla' cā'lacchicni', a'nlhā ixuanican Babilonia,
tache'kelh huan ti'ya't lā' lakatu'tun taxtulh. Lā' huan
xcānsipejni' xala' ixlīhuāk quilhtamacuj, talakuankō'lh. Dios
cāpāstacli huan tamā'na xalanī'n nac Babilonia a'nchī lej
ixtatlahuanī't a'ntū xako'hua'jua'. Lā' xla' lej cāmāpātīnīlh
como xla' lej ixa'kchā'nī't. 20 Lā' ixlīhuāk huan lacpītzina'j
ti'ya't nac mar talakuankō'lh. Lā' nā talakuankō'lh huan
kēstīnni'. Lā' tū'tza' ixtatasu'yu. 21 Lā' yujli chejet lej
lakka'tla'. Lā' lakatin chejet ixtzincan tu'pu'xam kilos.
Lā' cāmūtō'lalh huan tachi'xcuhuī't. Lā' xlaca'n ā'chulā'
ko'hua'jua' talīchihuīna'lh Dios por ixpālacata huan chejet
como lej ixtapātīni'mā'na ixpālacata huan xaka'tla' lakuat.

17

Māpātīnīca huan puscāt a'ntīn tū' tzey ixuanī't

1 Lā' quilakmilh huan kalhatin ixlīkalhatojon ángeles a'ntī
ixtaka'lhī huan lakatojon kā'x. Lā' quihuanilh:

—Cata't. Na'icmāsu'ni'yāni' a'nchī namāpātīnīcan huan puscāt a'ntī lej tlahua talākalhī'n a'ntī huī' a'nlhā mā' lhūhua' marna'.
2 Huan māpa'ksīni'nī'n xalanī'n ixlīhuāk huan quilhtamacuj tatā'tlahuanī't talākalhī'n huā'mā' puscāt. Lā' huan tachi'xcuhuī't xalanī'n nac cā'quilhtamacuj, xlaca'n hua'chi ka'chīnī'n como lej ko'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n por ixpālacata huā'mā' puscāt —quihuanica.

3 Lā' tuncan huan ángel quilē'lh por ixlīmāpa'ksīn huan Espíritu Santo hasta nac lakatin cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't. Lā' a'ntza' iclaktzī'lh kalhatin puscāt ixkēhuī' lakatin animal xaspi'nenke'. Lā' ixlīmakka'tla' huan animal ixtamaktzo'kni' lej xalakko'hua'jua' tacuīni'. Lā' huan animal ixka'lhī lakatojon ixa'kxāk lā' kancāuj ixa'kalokot.
4 Lā' huan puscāt ixlhakā'nī't ixlu'xu' xasmumo'nko lā' xaspi'nenke'. Lā' ixlu'xu' ixka'lhī lhūhua' oro lā' lhūhua' a'ntū hua'chi chihuix lej xalactzēhuanī't lā' lej xatapala, lā' nā huan chihuix a'ntū huanican perla. Lā' ixchi'patēlha lakatin taza de oro. Lā' huan taza ixlītzumakō' tāpālhūhua' a'ntū lej xalakko'hua'jua' como xla' lej ixtlahuanī't talākalhī'n.
5 Lā' na ixtankān ixtatzo'kni' lakatin tacuīni' a'ntū ixca'tzīcan lakatzē'k a'ntū ixuanicu'tun. Lā' a'ntū ixtatzo'kni' ū'tza' huā'mā': “Huan xaka'tla' Babilonia, xla' ū'tza' xatzī't de ixlīhuāk huan puscan a'ntī lej tatlahua talākalhī'n, lā' ixlīhuāk a'ntū ko'hua'jua'”.
6 Lā' iclaktzī'lh que huanmā' puscāt ixlīka'chīnī't huan ixka'lhni'ca'n huan ixtachi'xcuhuī't Dios. Xlaca'n cāmaknīca como tū' tamakxtekli ta'a'kahuāna'ni' Jesús. Lā' a'xni'ca' quit iclaktzī'lh huā'mā', lej ica'cnīlh.
7 Lā' huan ángel quinkalhasqui'nīlh:

—Lā' ¿a'chī' lī'a'cnī'ya'? Na'icuaniyāni' a'ntū līlakatzē'k ixpālacata huan puscāt lā' huan animal a'ntū kēhuī', lā' a'ntū ka'lhī lakatojon ixa'kxāk lā' kancāuj ixa'kalokot.
8 Lā' huan animal a'ntū la'ktzi', xla' ixlahuī' xapū'la, lā' chuhua'j tū'tza' lahuī'. Xla' natā'cxtuyāchi nac huan xapūlhmā'n lhu'cu'. Lā' ā'calīstān xla' na'a'n a'nlhā namālakuanīcan. Lā' a'xni'ca' nalaktzī'ncan huan animal, natalē'cnī huan tachi'xcuhuī't xalanī'n nac cā'quilhtamacuj. Lej natalē'cnī huan animal a'nchī ixuī' de makāntza' lā' tū'tza' lahuī' lā' nalatahui'lapala. Natalē'cnīni'n ixlīhuākca'n a'ntīn tū' tatzo'kni' ixtacuīni'ca'n huan nac libro desde a'xni'ca' tzuculh cāxtahui'la quilhtamacuj. Lā' huan libro ū'tza' a'nlhā cātzo'kcanī't ixtacuīni'ca'n a'ntīn taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n.

9 Lā' nā huan ángel quihuanilh:

—Chuhua'j na'icuaniyāni' a'nchī līmāchekxīcan huā'mā'. Huan lakatojon ixa'kxāk huan animal, xla' ū'tza' huan lakatojon kēstīn a'nlhā tahui'la huan puscāt.
10 Lā' nā huan lakatojon a'kxāk, ū'tza' nā huanicu'tun huan kalhatojon reyes. Lā' huan kalhaquitzis de xlaca'n tū'tza' tamāpa'ksīni'n. Lā'

kalhatin de xlaca'n, xla' māpa'ksīni'ncus. Lā' huan kalhatin
ixlīkalhatojon, xla' tū' minī't. Xla' a'xni'ca' namin, tū' lej makān
catimāpa'ksīni'lh. 11 Lā' huan animal a'ntū ixlahuī' xapū'la lā'
a'ntū tū'tza' lahuī', xla' ū'tza' ixlīkalhatzeyan rey. Lā' xla' a'cxtim
con huan kalhatojon. Lā' ā'calīstān xla' namālakuanīcan.

12 'Lā' huan kancāuj a'kalokot a'ntū la'ktzi', xla' ū'tza' huan
kalhacāuj reyes. Xlaca'n a'ntīn tūna'j talītzucu tamāpa'ksīni'n.
Xlaca'n natamāpa'ksīni'n con huan animal xmān lakatin hora.
13 Lā' huā' tamā'na kalhacāuj reyes talacchihuīna'nī't lā' nata-
maxquī' huan animal ixlīmāpa'ksīnca'n. 14 Xlaca'n natat-
lahua guerra lā' natatā'lāsta'la huan Cordero. Lā' nacātlaja
huan Cordero con ixtachi'xcuhuī't a'ntī Dios cāta'sani'nī't
lā' cālacsacnī't lā' ta'a'kahuāna'ni' xmān Dios. Lā' huan
Cordero natlajana'n como xla' cāmāpa'ksī ixlīhuākca'n a'ntīn
tamāpa'ksīni'n, lā' xla' ū'tza' Rey a'ntī ā'chulā' māpa'ksīni'n que
ixlīhuākca'n huan reyni' xalanī'n nac cā'quilhtamacuj.

15 Lā' nā quihuanilh huan ángel:

—Huan marna' a'ntū cāla'ktzi' a'nlhā lacahuahuī' huan
puscāt a'ntī lej tlahua talākalhī'n, huā'mā' xla' tachi'xcuhuī't
xalanī'n lacalhūhua' xcānsipejni' a'ntīn tachihuīna'n lej
tāpālhūhua' tachihuīn. 16 Lā' huan kancāuj a'kalokot a'ntū
cāla'ktzi' lā' a'ntū kalhacāuj reyes, xlaca'n lā' huan animal
natalāca'tzalaktzī'n con huan puscāt a'ntī lej tlahualh
talākalhī'n. Lā' huan puscāt namaklhtīkō'can a'ntū ka'lhī.
Lā' lhka'lo'ko natamakxteka. Xlaca'n natahua' ixquinīt
huan puscāt. Lā' a'ntū na'a'katāxtū nalhcuyukō'can. 17 Dios
cāmāpuhuanīlh para natatlahua a'ntū Dios ixlacasqui'n. Lā'
ū'tza' xlaca'n talīlacchihuīna'lh lā' talīmaxquī'lh ixlīmāpa'ksīnca'n
huan animal hasta a'xni'ca' natlōkentaxtūkō'can ixlīhuāk a'ntū
Dios ixuanī't. 18 Lā' huan puscāt a'ntī la'ktzi', xla' ū'tza'
huan lej xaka'tla' cā'lacchicni' a'ntū cāmāpa'ksīkō' huan reyes
xalanī'n nac quilhtamacuj.

18

Mālakuanīca Babilonia

1 Lā' ā'calīstān iclaktzī'mpā ā'kalhatin ángel a'ntī ixyujmā'chi
de nac a'kapūn. Xla' lej ixka'lhī līmāpa'ksīn. Lā' xla' lej ī'xkaka
lā' māxkakēkō'lh huan quilhtamacuj. 2 Lā' lej palha' hualh:

—Chuhua'j mālakuanīkō'canī'ttza' huan xaka'tla' cā'lacchicni'
Babilonia. Chuhua'j tahui'lāna' a'ntza' xmān huan
tlajana'nī'n, lā' ixlīhuāk huan spūnnu' xalakko'hua'jua'.
3 Babilonia cāmātlahuīlh talaclē'i' xalanī'n na ixlīhuāk huan
xcānsipejni'. Lā' huan reyes xalanī'n na ixlīhuāk huan
cā'quilhtamacuj tatlahualh ixtalaclē'i'ca'n por ixpālacata
huā'mā' cā'lacchicni'. Lā' huan stā'na'nī'n xalanī'n nac
quilhtamacuj rico talanī't, como huan xalanī'n nac Babilonia

lej ixtaxa'ma ixtumīnca'n para tatamāhua ixlīhuāk a'ntū ixtalacasqui'n.

4 Lā' ā'calīstān ickaxmatpā lakatin tachihuīn nac a'kapūn a'ntū hualh:

—Cataxtutit huan nac Babilonia, hui'xina'n a'ntī quintachi'xcuhuī't. Tū' natlahua'yā'tit huan xako'hua'jua' talaclē'i' con xalanī'n a'ntza'. Lā' chuntza' tū' catimakpātīni'ntit nā hui'xina'n a'xni'ca' nacāmāpātīnīcan xlaca'n.
5 Ixtalaclē'i'ca'n xlaca'n lej lhūhua'. Cāmākēstokui'līni'canī't lā' chā'nī't hasta nac a'kapūn. Dios lej cāpāstacni'nī't huan ixtalaclē'i'ca'n.
6 Chuhua'j cacātlahuani'ca xlaca'n chu a'nchī cātatlahuani'ni' hui'xina'n. Tzej catamāpalalh hasta maktu' por huan a'ntū tatlahuani'lh ā'makapitzīn. Chuhua'j tzej catapātīni'lh xlaca'n hasta maktu'.
7 Lej rico ixtahuanī't lā' lej ixtapāxuhualh lā' lej ixtaka'tla'jca'jtzī. Lā' chuhua'j tzej catapātīni'lh lā' tzej catalakaputzalh. Xlaca'n hua'chi kalhatin puscāt a'ntī huan: “Quit kalhatin reina lā' icmāpa'ksīni'n. Lā' quit tū' lakapūt. Lā' tū' maktin ictilakaputzalh”.
8 Lā' ū'tza' natalīmin huan lakuat. Lā' naminkō' ixlīhuāk lakatin chi'chini': talakaputzīt lā' līnīn lā' tatzi'ncsta. Lā' nā nalhcuyukō'can huā'mā' cā'lacchicni'. Lā' a'ntī namacamin huā'mā' lakuat, xla' ū'tza' Dios. Lā' xla' lej ka'lhī līmāpa'ksīn.

9 Lā' huan reyes xalanī'n nac cā'quilhtamacuj tatlahualh ixtalaclē'i'ca'n con huan xalanī'n nac Babilonia. Lā' con ū'tunu'n ixcātā'tlahua ixlīhuāk a'ntū ixtalacasqui'n. Xlaca'n natalakaputza lā' natacalhuan a'xni'ca' natalaktzī'n que huan cā'lacchicni' Babilonia lhcumā' lā' huan xajini' tā'kayāhuamā'.
10 Lā' huan reyes natalaca'a'ntāya de makat como nā lej natajicua'n a'nchī natapātīni'ntamā' huan xalanī'n nac Babilonia. Lā' natalāhuani:

—Lej xānti la huan Babilonia, huan ka'tla' cā'lacchicni'. Chu līmaktin māpalamā' por ixlīhuāk huan xako'hua'jua' a'ntū tatlahuanī't a'ntza'. Lā' lej ixka'lhī līmāpa'ksīn —chuntza' natahuan.

11 Lā' huan stā'na'nī'n xalanī'n nac quilhtamacuj nā xlaca'n natacalhuan lā' natalakaputza por huan a'ntūn pātle'kemā' nac Babilonia. Natacalhuan como tū'tza' catita'a'nalh a'ntī nacāmaktamāhua ixlīstā'tca'n.
12 Tū'tza' cati'a'nalh a'ntī nacāmaktamāhua ixlīstā'tca'n hua'chi huan oro lā' plata lā' perlas lā' lej xatapala chihuix. Lā' tū'tza' caticāmaktamāhuaca huan lu'xu' a'ntū lej xafino de lino lā' de seda a'ntū smumonko' lā' spi'nenke'. Tū'tza' catitamāhuaca huan qui'hui' a'ntū lej xamu'csa. Tū'tza' caticāmaktamāhuaca a'ntū cātlahuacan de marfil lā' de huan qui'hui' lej xatapala lā' huan bronce lā' līcā'n lā' huan mármol.
13 Tū'tza' catitamāhuaca huan canela lā' nīn huan chi'tinni' a'ntū mojōni'can līhua't. Lā' tū'tza' caticāmaktamāhuaca huan pūm lā' mirra lā' perfume lā'

vino lā' aceite lā' harina lā' trigo. Tū'tza' caticāmaktamāhuaca huācax lā' borregos lā' cahuāyuj lā' carros a'ntū cāsta'nca cahuāyuj lā' huan tasācua' a'ntīn tascuja para ixtēcu'ca'n a'ntīn cātamāhuanī't.
14 Lā' huan stā'na'nī'n natahuani xalanī'n nac Babilonia:

—Huan lej xalacuan catūhuā a'ntū lej ixka'lhīcu'tunā'tit, xla' cāsputni'kō'nī'ta'ni'. Lā' nā cāsputni'kō'nī'ta'ni' huan lej xalacfino catūhuā lā' lej xatapala. Tū'tza' maktin catika'lhī'tit.

15 Lā' huan stā'na'nī'n lej ricos ixtahuanī't como lej ixtatlahua negocio con xalanī'n nac Babilonia. Lā' nā xlaca'n natalaca'a'ntāya de makat como lej natajicua'n a'nchī natapātīni'ntamā' xalanī'n nac Babilonia. Lā' natalakaputza lā' natacalhuan.
16 Lā' natahuan:

—¡Lej xānti la huan Babilonia! Xapū'la xalanī'n a'ntza' ixtalhakā'nan huāk con huan lino xafino lā' xasmumonko' lu'xu' lā' xaspi'nenke'. Lā' ixtaka'lhī ixlīcāxtlahualīca'n huāk de oro lā' de chihuix lej xatapala lā' perlas.
17 Lā' chu līmaktin cāsputni'kō'lh ixlīricoca'n —natahuan.

Lā' ixlīhuākca'n huan marineros lā' xanapuxcu'nu' huan barcos lā' ixlīhuākca'n a'ntīn tapū'a'an huan barcos lā' ixlīhuākca'n a'ntī tamakscuja nac mar, ixlīhuākca'n natalaca'a'ntāya.
18 Lā' a'xni'ca' natalaktzī'n a'nchī lhcumā' huan cā'lacchicni' Babilonia lā' a'nchī taxtumā' huan jini', xlaca'n natahuan:

—Tū' maktin ixa'nanī't lakatin cā'lacchicni' hua'chi huā'mā' ka'tla' cā'lacchicni'.

19 Lā' como lej natalakaputza, māni' xlaca'n nata'a'cpūtō'ca' pokxni'. Lā' natacalhuan lā' lej palha' natahuan:

—¡Xānti la huā'mā' xaka'tla' cā'lacchicni'! Lej rico ixtahuanī't xalanī'n a'ntza'. Lā' nā talalh ricos ixlīhuākca'n ixtēcu'nī'n barcos como lej ī'stā'nancan nac Babilonia. ¡Xānti la huan cā'lacchicni'! Chu līmaktin sputli.

20 Lā' nā nahuancan:

—Catalīpāxuhualh ixlīhuākca'n xalanī'n nac a'kapūn como lakuanī't huan cā'lacchicni' Babilonia. Calīpāxuhua'tit hui'xina'n a'ntī ixtachi'xcuhuī't Dios lā' nā hui'xina'n apóstoles lā' ixa'cta'sana'nī'n Dios. Xlaca'n xalanī'n nac Babilonia tamāpalamā'natza' con Dios a'ntū cātatlahuani'nī'ta'ni' hui'xina'n.

21 Lā' ā'calīstān kalhatin ángel lej xatli'hui'qui chi'palh lakatin ka'tla' chihuix hua'chi lakatin xuā'ti' ixlīka'tla'. Lā' tamacajūlh nac mar lā' hualh:

—Chuntza' namāyujūcan huan ka'tla' cā'lacchicni' Babilonia. Lā' tū'tza' maktin catitasu'yulh.
22 Tū'tza' catikaxmatca a'ntza' huan música. Tū'tza' catikaxmatca huan arpa nīn huan līskoli' nīn huan trompeta. Tū'tza' maktin catikaksca kalhatin makscujni' de catūhuāya tascujūt. Tū'tza' catisā'nalh huan xuā'ti' a'xni'ca' squitimā'ca como tintī'

a'ntī natasquiti. 23 Tintī'tza' a'ntza' nīn lakatin pūmaksko
a'ntū namaksko. Tū'tza' catikaxmatca ixtachihuīn a'ntīn
tapūchahuanī'tcus. Huan stā'na'nī'n a'ntī xapū'lh tamilh
nac Babilonia, xlaca'n ā'chulā' ixtaka'lhī līmāpa'ksīn que
ā'makapitzīn xalanī'n nac cā'quilhtamacuj. Xalanī'n nac Babilo-
nia talī'a'kxokonu'lh con ixtatlahuānca'n xalanī'n chuxalhā nac
cā'quilhtamacuj —hualh huan ángel.
24 Chuntza' napātle'keni' huan Babilonia como
a'ntza' cāmaknīca ixa'cta'sana'nī'n Dios lā' nā cāmaknīca
ixtachi'xcuhuī't Dios. Lā' nā talē'n cuenta xalanī'n nac
Babilonia a'nchī cāmaknīca ixtachi'xcuhuī't Dios na ixlīhuāk
huan quilhtamacuj.

19

1 Lā' ā'calīstān ickaxmatli a'nchī palha' ixtata'sa huan
lhūhua' tachi'xcuhuī't nac a'kapūn. Xlaca'n ixtahuan:

¡Lej ka'tla' Dios!
Xla' quincāmāpūtaxtūyāni'.
Ca'a'cnīni'ni'ca' xmān ū'tza'.
Lā' xla' ka'lhīkō' huan līmāpa'ksīn.
2 Xla' juzgarlī chu a'nchī a'ntū stu'ncua'.
Lej tzey a'nchī xla' juzgarlī.
Xla' juzgarlīnī't huan Babilonia como xalanī'n a'ntza' tamātlahuīlh talaclē'i' ixlīhuākca'n xalanī'n huan quilhtamacuj, chu a'cxtim hua'chi xlaca'n.
Dios māpātīnīnī't huan Babilonia como xalanī'n a'ntza' tamaknīlh a'ntī ixtatā'scuja Dios.

3 Lā' chihuīna'mpalaca lej palha' lā' tahualh:

—¡Lej ka'tla' Dios! Huan jini' tō'ca'mā' de nac Babilonia para pō'ktu.

4 Lā' huan kalhapu'xamatā'ti' papatzīnī'n lā' huan
kalhatā'ti' a'ntī ixtayāna nac huan a'katzā'stūtā'ti', xlaca'n
tatatzokostani'lh Dios a'ntī ixuī' na ixpūmāpa'ksīn. Xlaca'n
tamācā'tanīlh lā' tahualh:

—Stu'ncua' a'nchīn tahuan. ¡Lej ka'tla' Dios!

5 A'calīstān kaxmatpalaca lakatin tachihuīn de
ixpūmāpa'ksīn Dios lā' hualh:

Camāka'tlī'tit Dios milīhuākca'n hui'xina'n a'ntīn tapa'ksīyā'tit con Dios lā' milīhuākca'n hui'xina'n, xalakka'tla'n lā' xalactzina'j, a'ntī a'cnīni'ni'yā'tit Dios.

Tapūchahualh a'ntī huanican Cordero

6 Lā' chu ickaxmatpā hua'chilh ixtachihuīna'mā'na lhūhua'
tachi'xcuhuī't lā' hua'chi a'nlhā yujtāya xcān, lā' hua'chi
a'xni'ca' lej palha' jili lā' tahualh:

¡Lej ka'tla' Dios!
Māpa'ksīni'ntza' quiMāpa'ksīni'ca'n quinDiosca'n a'ntīn ka'lhīkō' līmāpa'ksīn.

7 Lā' līpāxūj catahui'lauj lā' cata'sauj de tapāxuhuān.
Lā' camāka'tlī'uj Dios.
Lā' chinī'ttza' huan chi'chini' a'ntū napūtapūchahua huan a'ntī huanican Cordero.
Lā' ixtasqui'ni' tacāxnī'ttza'.
8 Lā' huan xatasqui'ni' makxtekcanī't nalhakā'nan con huan xatzey xastala'nka' lu'xu' lā' slamama.
Huan lej xatzey lu'xu' huanicu'tun que lej tzey a'nchī talatā'kchoko ixtachi'xcuhuī't Dios.
9 A'calīstān huan ángel quihuanilh:
—Catzo'kti huā'mā': "Līpāxūj tahui'lāna' a'ntīn cākantāyacanī't para huan tahua' a'xni'ca' natapūchahua huan Cordero".
Lā' nā quihuanilh huan ángel:
—U'tza' stu'ncua' como ū'tza' huā'mā' a'ntū hualh Dios.
10 Lā' quit ictatzokostani'lh huan ángel lā' ictimācā'tanīcu'tulh. Lā' xla' quihuanilh:
—Tū' catla'hua' chuntza'. Tū' caquimācā'tani'. Quit ictā'scuja Dios chuntza' hua'chi hui'x lā' hua'chi huan mintā'timīn a'ntīn takalhlaka'ī' a'ntū xastu'ncua' a'ntū Jesús māsu'yulh. Xmān Dios namācā'tanī'ya'. A'ntīn tamāca'tzīnīni'n ixtachihuīn Jesucristo, ixlīhuākca'n xlaca'n ixa'cta'sana'nī'n Dios —quihuanica.

Huan xasa'kaka cahuāyuj lā' a'ntī ixkēhuī'

11 A'calīstān iclaktzī'lh huan a'kapūn laquī'yā. Lā' iclaktzī'lh lakatin cahuāyuj xasa'kaka. Lā' a'ntī ixkēhuī' huā'mā' cahuāyuj, māpācuhuīca Xastu'ncua' lā' ū'tza' a'ntīn tlōkentaxtū ixlīhuāk. Xla' tzey a'nchī māpa'ksīni'n. Lā' lej tzey a'nchī xla' tlahua guerra.
12 Lā' ixlakastapun ixtaxkaka hua'chi xalamana' huan macscut. Lā' ixmūhuī' lhūhua' corona na ixa'kxāk. Lā' ixtzo'kni'canī't lakatin tacuīni'. Lā' nīn tintī' ixmāchekxī a'ntū ixuanicu'tun huanmā' tacuīni'. Lā' xmān ū'tza' ixmāchekxī.
13 Ixlu'xu' ixpasakō'nī't ka'lhni'. Lā' ixtacuīni' ū'tza' huan ixTachihuīn Dios.
14 Lā' ixtastālani' huan ejércitos xala' nac a'kapūn. Xlaca'n ixtakēhuī'lāna' laksa'kakan cahuāyuj. Lā' ixlu'xu'ca'n lej xatzey lā' xasa'kaka lā' stala'nka' ixtahuanī't.
15 Lā' a'ntī ixpasakō'nī't ka'lhni' ixlu'xu', quilhtaxtulh kantin espada a'ntū lej sta'ya'nca'. Con huā'mā' nacāpūtlaja huan tachi'xcuhuī't nac quilhtamacuj. Lā' lej līpalha' nacāmāpa'ksī. Xla' nacāmāpātīnī como Dios lej a'kchā'n con ū'tunu'n. Lā' a'nchī xlaca'n natapātīni'n natala hua'chi huan uvas a'ntū cālacchi'ntacan a'xni'ca' māxtuni'can xaxcān.
16 Lā' na ixlu'xu' lā' na ixchākēn ixtatzo'kni' lakatin tacuīni': "U'tza' huan Rey a'ntī cāmāpa'ksī ixlīhuākca'n reyes. U'tza' huan Māpa'ksīni' a'ntī cāmāpa'ksī ixlīhuākca'n a'ntīn taka'lhī līmāpa'ksīn".

17 A'calīstān iclaktzī'lh kalhatin ángel a'ntī ixyā nac
chi'chini'. Lā' xla' lej palha' cāhuanilh ixlīhuākca'n huan
spūnnu' a'ntū ixtakosnū'ntlā'huan nac cā'ū'nī'n:

—Cata'ntit. Catakēstoktit lā' cahua'tit a'ntū Dios
nacāmaxquī'yāni'. 18 Cata'ntit lā' cahua'tit huan ixquinītca'n
huan reyes lā' generales lā' huan xalactli'hui'qui chi'xcuhuī'n.
Cahua'tit huan ixquinītca'n huan cahuāyuj lā' ixquinītca'n
a'ntī ixtakētō'la. Cahua'tit ixquinītca'n ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't, a'yuj ixtamakscuja lā' a'yuj tū' ixtamakscuja,
lā' a'yuj chi'xcuhuī'n a'ntī lej tatasqui'nī lā' a'yuj tū' lej
tatasqui'nī —hualh huan ángel.

19 A'calīstān iclaktzī'lh a'nchī ixtatakēstoknī't huan
xako'hua'jua' animal lā' huan reyes xalanī'n nac
quilhtamacuj lā' ī'soldadosca'n. Ixtatakēstoknī't para
natatā'lātucsa a'ntī ixkēhui'lāna' lā' huan ī'soldados. 20 Huan
xako'hua'jua' animal chi'paca lā' nā huan a'cta'sana' a'ntī
ixa'kxokonu'n. Xla' ixtlahuanī't lē'cnīn na ixlacapūn
huā'mā' animal. Lā' chuntza' ixcā'a'kxokonī't a'ntī
ixtalē'n na ixtankānca'n huan ī'sello huan animal lā'
a'ntī ixtataquilhpūtani' huan ídolo a'ntū ixtasu'yu hua'chi
huan animal. Lā' huan animal lā' huan a'cta'sana'
a'ntī ixa'kxokonu'n, xalakahuan cāmacā'nca huan nac
cā'macscutnu' a'nlhā hua'chi lakatin lago lā' a'nlhā lhcuyucan
azufre. 21 Lā' ixlīhuākca'n huan makapitzīn ixtachi'xcuhuī't
huan xako'hua'jua' animal, xlaca'n cāpūmaknīkō'ca huan
espada a'ntū quilhtaxtulh na ixquilhni' a'ntī ixkēhuī' huan
cahuāyuj. Lā' huan spūnnu' tzej talīka'sli huan ixquinītca'n.

20

Lakatin mil cā'ta

1 Lā' ā'calīstān iclaktzī'lh kalhatin ángel a'ntī ixyujmā'chi de
nac a'kapūn. Lā' ixlē'mā' huan xallave de huan xapūlhmā'n
lhu'cu'. Lā' nā ixlē'mā' kantin cadena lhmā'n. 2 Lā' xla'
chi'palh huan dragón. U'tza' huan lūhua' a'ntū xala' lejtza'
makān, lā' nā ū'tza' huan ko'ti'ti' lā' nā huanican Satanás.
Lā' huan ángel chī'lh huan dragón lā' māchokolh xatachī'n
lakatin mil cā'ta. 3 Lā' huan ángel mojōlh nac xapūlhmā'n
lhu'cu'. Lā' tzej mālacchōlh lā' hui'līni'lh lakatin sello nac
xamākalhcha. Lā' chuntza' huan ko'ti'ti' tūlalhtza' cā'a'kxokolh
huan tachi'xcuhuī't xalanī'n nac quilhtamacuj hasta que
nasputa huan lakatin mil cā'ta. Lā' a'xni'ca' nasputa huan mil
cā'ta, namakxtekcan. Lā' tū' makān catimakxtekca.

4 Lā' ā'calīstān iccālaktzī'lh makapitzīn pūtahuī'lhni' a'nlhā
ixtapūmāpa'ksīni'n. Lā' nā iccālaktzī'lh ā'makapitzīn a'ntī
ixtahui'lāna' a'ntza'. Xlaca'n ixcāmaxquī'canī't līmāpa'ksīn para
natajuzgarlī. Nā iccālaktzī'lh xlaca'n a'ntī ixcā'a'cchu'cucanī't.
Cāmaknīca como ixtamāsu'yu ixtachihuīn Dios lā' a'ntū

xastu'ncua' ixpālacata Jesús. Xlaca'n tū' ixtamācā'tanīnī't
huan xako'hua'jua' animal, lā' tū' ixtataquilhpūtani'nī't
ixídolo. Lā' tū' ixtamakxteknī't nacāhui'līni'can huan
sello na ixtankānca'n lā' na ixmacanca'n. Lā' iccālaktzī'lh
que huā' tamā'na talakahuanchokolh lā' tamāpa'ksīni'lh
con Cristo lakatin mil cā'ta. 5 Xlaca'n ū'tunu'n a'ntī
xapū'la talakahuanchokolh. Huan ā'makapitzīn nīnī'n
natalakahuanchoko a'xni'ca' nasputa huan mil cā'ta. 6 Līpāxūj
a'ntīn talakahuanchoko a'xni'ca' talakahuanchoko huan
xapū'la. Xlaca'n natatā'māpa'ksīni'n con Dios. Xlaca'n tū'tza'
catitanīlh ixlīmaktu' hua'chi ā'makapitzīn. Xlaca'n natatā'scuja
Dios lā' nā Cristo. Lā' natamāpa'ksīni'n con Cristo lakatin mil
cā'ta.
7 Lā' a'xni'ca' nata sputa huan lakatin mil cā'ta,
namakxtekcan huan ko'ti'ti'. Lā' xla' nataxtu de a'nlhā
ixchī'canī't. 8 Lā' nataxtu lā' nacā'a'kxoko huan tachi'xcuhuī't
na ixlīhuāk huan quilhtamacuj. Lā' nacā'a'kxoko xalanī'n
nac Gog lā' Magog. Xlaca'n nacāmākēstoka para natatlahua
guerra. Xlaca'n lej lhūhua' hua'chi huan xalactzina'j chihuix
a'ntū tahui'lāna' na ixquilhtūn huan mar. 9 Lā' iclaktzī'lh
a'nchī huan ī'soldadosca'n de Gog lā' Magog ixtalatā'kchoko
chuxalhā lā' tatā'tamacxti'li'lh a'nlhā ixtahui'lāna' huan
ixtachi'xcuhuī't Dios. Lā' huanmā' cā'lacchicni' ū'tza' a'ntū
Dios lej pāxquī'. Lā' de nac a'kapūn mincha' huan macscut lā'
cālhcuyukō'lh ixlīhuākca'n ixtachi'xcuhuī't huan ko'ti'ti'. 10 Lā'
huan ko'ti'ti' a'ntī ixcā'a'kxokonī't macā'nca nac cā'macscutnu'
a'ntū hua'chi lago lā' a'nlhā lhcuyucan azufre. Lā' nā
a'ntza' ixcāmacā'ncanī't huan xako'hua'jua' animal lā' huan
a'cta'sana' a'ntī ixa'kxokonu'n. A'ntza' nacāmāpātīnīcan de
tuncuj lā' de tzī'sa para pō'ktu.

Dios najuzgarlīni'n a'nlhā huī' na ixpūmāpa'ksīn

11 A'calīstān iclaktzī'lh lakatin pūmāpa'ksīn lej ka'tla'
lā' smu'yonko'. Lā' iclaktzī'lh a'ntī ixuī' a'ntza'. Huan
quilhtamacuj lā' huan a'kapūn cāmālakuanīca na ixlacapūn
Dios. Lā' tū'tza' tatasu'yulh. 12 Lā' iccālaktzī'lh huan nīnī'n,
lakka'tla'n lā' xalacti'na'j. Xlaca'n ixtayāna' na ixlacapūn Dios.
Lā' cāmālakakē'ca huan libros. Lā' ā'calīstān mālakakē'palaca
ā'lakatin. U'tza' huā'mā' huan libro a'nlhān cātzo'kcanī't
ixtacuīni'ca'n a'ntīn taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n.
Lā' cājuzgarlīca huan nīnī'n chu a'nchī ixtalatā'kchokonī't
chuntza' a'nchī ixtatzo'kni' ixlīhuāk a'ntū ixtatlahuanī't.
13 A'calīstān huan mar cāmacamāstā'lh a'ntī ixtanīnī't
a'ntza'. Lā' nā tachilh xlaca'n a'ntī ixtahui'lāna' nac
cā'līnīn. Lā' cājuzgarlīkō'ca ixlīhuākca'n, chā'tunu' chu a'nchī
ixtalatā'kchokonī't. 14 Lā' ā'calīstān huan līnīn lā' huan cā'līnīn
cāmacā'nca nac cā'macscutnu' a'nlhā hua'chi lago. Lā' a'ntza'
a'nlhā nīcan ixlīmaktu'. 15 Lā' nā cāmacā'nca nac cā'macscutnu'
ixlīhuākca'n a'ntīn tū' ixcātzo'kni'canī't ixtacuīni'ca'n huan nac

libro a'nlhān tatzo'kni' ixtacuīni'ca'n a'ntīn taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n.

21

Huan xasāsti' a'kapūn lā' huan xasāsti' quilhtamacuj

1 Lā' ā'calīstān iclaktzī'lh ā'lakatin xasāsti' a'kapūn lā' xasāsti'
quilhtamacuj. Huan xapū'la a'kapūn lā' huan xapū'la
quilhtamacuj ixcāmālakuanīcanī't. Lā' tū'tza' ixa'nan mar.
2 Quit iclaktzī'lh huan xatasicua'lanālīn cā'lacchicni'. Huā'mā'
cā'lacchicni' ū'tza' a'ntū xasāsti' Jerusalén. Lā' nā iclak-
tzī'lh a'nchī ixyujmā'chi nac a'kapūn a'nlhā hui'lacha' Dios.
Lā' huan cā'lacchicni' tzej ixcāxtlahuacanī't hua'chi kalhatin
xatasqui'ni' a'ntī xa'nca lhakā'nan a'xni'ca' natā'tapūchahua
huan ī'squi'nīni'. 3 A'calīstān ickaxmatli lakatin tachihuīn a'ntū
mincha' nac a'kapūn. Lā' lej palha' hualh:

—Chuhua'j Dios cātā'lahuī' huan tachi'xcuhuī't. Lā' xla'
nacātā'latahui'la con xlaca'n. Xlaca'n natala ixtachi'xcuhuī't.
Lā' xla' nala ixDiosca'n xlaca'n. 4 Dios nacāmāscōhuīni'
ixlakaxta'jatca'n xlaca'n. Lā' tū'tza' catitanīlh. Lā' tū'tza'
catitalakaputzalh. Lā' tū'tza' catitacalhualh. Lā' tū'tza' cati-
tapātīni'lh. Lā' tū'tza' caticāpātle'keni'lh nīn tuntū' a'ntū xala'
xapū'la.

5 Lā' ā'calīstān chihuīna'lh Dios a'nlhā ixuī' na ixpūmāpa'ksīn
lā' hualh:

—Chuhua'j quit na'iccāsāstī'tlahuakō' ixlīhuāk catūhuā.

Lā' quihuanilh:

—Huak huā'mā' catzo'kti. Huā' tamā'na tachihuīn ū'tza'
a'ntū xalacstu'ncua' lā' tzē kalhlaka'ī'can.

6 Lā' nā quihuanilh:

—Lakō'nī'ttza'. Quit hua'chi huan letra A a'ntū lītzucu huan
alfabeto lā' hua'chi huan letra Z a'ntū ixlī'a'ksputni', como
quit xa'icuī'tza' a'xni'ca' tzuculh ixlīhuāk lā' na'ictahui'lacus
a'xni'ca' nasputkō' ixlīhuāk. A'ntīn takalhpūtī, quit
na'iccāmāhuī' huan xcān xala' nac mu'sni' a'nlhān taxtu
xcān a'ntū cāmaxquī' xasāsti' ixquilhtamacujca'n. Lā' tū'
icticāmātā'jīlh. 7 Chuntza' quit na'iccātlahuani' ixlīhuākca'n
a'ntīn tatlajana'n. Lā' quit na'icla ixDiosca'n xlaca'n, lā'
xlaca'n natala quincamana'. 8 Tū' chuntza' xlaca'n a'ntīn
tajicua'n lā' ū'tza' tū' quintalīstālani'. Xlaca'n nacāmacā'ncan
nac cā'macscutnu'. Lā' nā chuntza' a'ntīn tū' takalhlaka'ī',
lā' a'ntīn lej taca'tzanca'tzī, lā' a'ntīn tamaknīni'n, lā'
a'ntīn tatlahua talākalhī'n, lā' huan tlahuāna'nī'n, lā' huan
a'ntīn tataquilhpūtani' huan ídolos, lā' ixlīhuākca'n huan
a'kxokonu'nī'n. Xlaca'n nacāmacā'ncan nac cā'macscutnu'
a'nlhā lhcuyucan huan azufre. Huā'mā' ū'tza' a'nlhā ixlīmaktu'
nīcan.

Huan xasāsti' Jerusalén

9 Lā' ā'calīstān quilakmilh kalhatin de huan ixlīkalhatojon huan ángeles a'ntī ixtaka'lhī huan ā'tāpātojon lakuat. Lā' quihuanilh:

—Cata't, lā' quit na'icmāsu'ni'yāni' huan xatasqui'ni' a'ntī nala ixpuscāt huan Cordero.

10 Lā' huan Espíritu Santo quimāsu'ni'lh lakatin talakahuān. Huan ángel quilē'lh nac lakatin tālhmā'n kēstīn lej ka'tla'. A'ntza' quimāsu'ni'lh huan cā'lacchicni' a'nlhā ixla' Dios lā' a'nlhā huanican Jerusalén. Ixyujāchi de nac a'kapūn a'nlhā Dios hui'lacha'.
11 Lā' huan cā'lacchicni' ī'xkaka con huan ī'xkakana' Dios. I'xkaka hua'chi lakatin chihuix a'ntū lej xatapala, hua'chi lakatin chihuix a'ntū huanican jaspe a'ntū stala'nka' lā' a'ntū xkaka.
12 Ixlīmakka'tla' huan cā'lacchicni' ixyā lakatin taxaka lej tālhmā'n. Lā' ixka'lhī lakacāujtu' xamākalhcha. Lā' kalhacāujtu' ángeles cālīmāmacū'ca huan tamā'na mākalhcha. Lā' huan nac mākalhcha ixcātzo'kcanī't ixtacuīni'ca'n huan kalhacāujtu' ixo'kxa'n Israel.
13 Ixtayāna' lakatu'tun mākalhcha lakpātunu', lakatu'tun na ixtankēn, lā' nac norte lakatu'tun, lā' nac sur lakatu'tun, lā' nā lakatu'tun a'nlhā tā'cnū huan chi'chini'.
14 Huan xacimiento de huan taxaka lakacāujtu' chihuix. Lā' huan nac chihuixni' ixcātzo'kcanī't ixtacuīni'ca'n huan kalhacāujtu' apóstoles, ixla' huan a'ntī huanican Cordero.

15 Huan ángel a'ntī ixquintā'chihuīna'nī't ixlē'mā' kantin hua'chi a'ctzina'j qui'hui' de oro. Con huanmā' ixpūlaclhcālh huan cā'lacchicni', lā' huan xamākalhcha lā' huan taxaka.
16 Huan cā'lacchicni' tā'ti'jua' ixuanī't. Chu a'cxtim ixlīlhmā'n lā' ixlīpēka'tla'. Huan ángel lhcālh huan cā'lacchicni' con huan ixqui'hui' de oro. Lā' ixlīhuāk lhcākō'lh lā' chā'lh lakatu' mil ā'lakatu' ciento kilómetros de ixlīlhmā'n, chu a'cxtim ixlīpēka'tla' lā' ixlītālhmā'n.
17 Lā' huan ángel lhcālh huan taxaka chu a'nchī hua'chi talaclhcāna'n huan chi'xcuhuī'n. Lā' ixlītālhmā'n chā'lh tu'tumpu'xamatā'ti' metros.

18 Lā' huan taxaka ixlītlahuacanī't huan chihuix de jaspe. Lā' huan cā'lacchicni' huāk de oro xastala'nka' hua'chi vidrio.
19 Lā' huan xacimiento de huan taxaka lej tzēhuanī't ixuanī't como ixlītlahuacanī't de tāpālhūhua' chihuix a'ntū lej xatapala. Huan xapū'la chihuix de huan xacimiento, xla' de jaspe. Lā' ixlīlakatu' chihuix de zafiro, lā' ixlīlakatu'tun de ágata, lā' ixlīlakatā'ti' de esmeralda.
20 Lā' huan ixlīlakaquitzis chihuix de ónice, lā' huan ixlīlakachāxan de cornalina, lā' huan ixlīlakatojon de crisólito, lā' ixlīlakatzeyan de berilo, lā' huan ixlīlakana'jās de topacio, lā' huan ixlīlakacāuj de crisoprasa, lā' huan ixlīlakacāujtin de jacinto, lā' huan ixlīlakacāujtu' de amatista.
21 Huan lakacāujtu' mākalhcha xla' lakacāujtu' chihuixni' a'ntū cāhuanican perlas. Lakatunu' mākalhcha ixtlahuacanī't

de lakatunu' perla. Lā' huan xatej de huan cā'lacchicni' huāk
de oro xastala'nka' hua'chi vidrio.
22 Tū' iclaktzī'lh nīn lakatin lītokpān nac huan cā'lacchicni',
como na ixlīhuāk huan cā'lacchicni' huī' Dios a'ntī ka'lhīkō'
līmāpa'ksīn lā' nā a'ntza' huī' huan Cordero. 23 A'ntza'
tū' tasqui'nī que huan chi'chini' nīn huan mālhcuyu'
natamāxkakēni'n huan nac cā'lacchicni'. Huan cā'lacchicni'
māxkakē huan ī'xkakana' Dios lā' nā ī'xkakana' huan Cordero.
24 Lā' huan tachi'xcuhuī't xalanī'n nac cā'quilhtamacuj
nacāmāxkakē ī'xkakana' Dios. Lā' huan reyes xalanī'n nac
quilhtamacuj natalīmin ixlīricoca'n nac huā'mā' cā'lacchicni'.
Lā' natamālacnūni' Dios. 25 Lā' huan xamākalhcha huan
cā'lacchicni' natatalaquī'tāya tintacuj. Lā' tū' maktin
caticāmālacchōca como a'ntza' tū' cati'a'nalh tzī'sa. 26 Lā'
ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't natalīmin nac huanmā' cā'lacchicni'
ixlīhuāk a'ntūn taka'lhī a'ntū lej xatapala. 27 Lā' tū' catitanūlh
nac huan cā'lacchicni' a'ntūn ko'hua'jua'. Lā' tū' catitatanūlh
a'ntīn tatlahua a'ntū lej līmāxana'. Lā' tū' catitatanūlh a'ntīn
tahuan tā'ksa'nīn. Natatanū nac huan cā'lacchicni' xmān a'ntīn
cātzo'kcanī't ixtacuīni'ca'n huan na ixlibro huan Cordero
a'nlhān cātzo'kcanī't ixtacuīni'ca'n a'ntīn taka'lhī xasāsti'
ixquilhtamacujca'n.

22

1 Lā' ā'calīstān huan ángel quimāsu'ni'lh kantin pūxka a'ntū
lej stala'nka'. Lā' huan xaxcān de huā'mā' pūxka ū'tza' a'ntū
māstā' huan xasāsti' quilhtamacuj. Huan pūxka ixtaxtumā'
de na ixpūmāpa'ksīnca'n Dios lā' huan Cordero. 2 Lā' huan
pūxka ixtētaxtu na ixpu'nan de huan ixtej huan cā'lacchicni'.
Lā' na ixquilhtūnī'n huan pūxka ixtayāna' huan qui'hui'
a'ntū tamāstā' xasāsti' quilhtamacuj. Huan tamā'na qui'hui'
tamāstā' ixtō'ca't makcāujtu' nac lakatin cā'ta. Tō'ca' ixtō'ca't
lakatunu' mālhcuyu'. Lā' xachi'tin de huanmā'na qui'hui'
tzey para cālīmātzeyīcan huan tachi'xcuhuī't xalanī'n nac quil-
htamacuj. 3 Tū' cati'a'nalh a'ntza' a'ntū ko'hua'jua' como
a'ntza' huī' huan ixpūmāpa'ksīnca'n Dios lā' huan Cordero.
Lā' natamācā'tanī Dios a'ntīn tatā'tapa'ksī. 4 Lā' calacan na-
talaktzī'n Dios. Lā' nacālītankātzo'kcan ixtacuīni' Dios na ix-
tankānca'n a'ntīn tatā'tapa'ksī. 5 Lā' nac huā'mā' cā'lacchicni'
tū' cati'a'nalh tzī'sa. Lā' tū'tza' catimaclacasqui'nca huan
pūmaksko. Lā' tū'tza' catimaclacasqui'nca huan chi'chini'.
Huan Māpa'ksīni' Dios nacāmāxkakē ixtachi'xcuhuī't. Lā'
xlaca'n natamāpa'ksīni'n para pō'ktu.

Palaj namimpala Jesucristo

6 A'calīstān huan ángel quihuanilh:
—Huā' tamā'na tachihuīn lej lacstu'ncua'. Lā' tzē
cākalhlaka'ī'can. Huan Māpa'ksīni' Dios ixcāmāpuhuanī

ixa'cta'sana'nī'n a'ntū natahuan. Lā' xla' macaminī't huan ixángel para nacāmāsu'ni' a'ntīn tatapa'ksī con Dios a'ntūn palaj napātle'ke.

7 Lā' Jesús hualh:

—Palaj na'icmin.

Līpāxūj a'ntīn ta'a'kahuāna'ni' huan tachihuīn a'ntūn tatzo'kni' nac huā'mā' libro a'ntū māsu'yu a'ntū napātle'ke.

8 Quit, Juan, ickaxmatnī't lā' iclaktzī'nī't ixlīhuāk huā'mā'.
Lā' a'xni'ca' xa'ickaxmatkō'nī't lā' xa'iclaktzī'nkō'nī't, ictat-
zokostani'lh huan ángel a'ntī ixquimāsu'ni'nī't huā'mā'. 9 Lā'
xla' quihuanilh:

—Tū' chuntza' catla'hua'. Tū' caquintatzokostani'. Nā quit ictā'scuja Dios chuntza' hua'chi hui'x lā' hua'chi minatā'timīn a'ntī ixa'cta'sana'nī'n Dios lā' ixlīhuākca'n a'ntīn ta'a'kahuāna'ni' a'ntūn tatzo'kni' nac huā'mā' libro. Xmān Dios natatzokostani'ya'.

10 Lā' nā quihuanilh:

—Tū' tzē'k catica'tzi huan tachihuīn a'ntūn tatzo'kni' nac
huā'mā' libro lā' a'ntūn tahuan a'ntū napātle'ke, como palaj
natlōkentaxtūcan chuntza' hua'chi tatzo'kni'. 11 A'ntīn tatlahua
a'ntūn tū' tzey, catatlahualhcus. Lā' a'ntīn tapuhuan a'ntūn tū' tzey, catapuhualhcus chuntza'. Lā' a'ntīn lactzey, pō'ktu catatlahualh a'ntūn tzey. Lā' a'ntīn ta'a'kahuāna'ni' Dios, pō'ktu cata'a'kahuāna'ni'lh.

12 Lā' nā Jesús huampā:

—Palaj na'icmin. Na'iclīmin a'ntū na'iccālīmāpala chā'tunu'.
Na'iccāmāpala a'ntīn tatlahuanī't a'ntūn tzey lā' nā a'ntīn tat-
lahuanī't a'ntūn tū' tzey. 13 Quit huan Xapū'la lā' huan A'xmān,
hua'chi huan letra A a'ntū lītzucu huan alfabeto lā' hua'chi
huan letra Z a'ntū ixlī'a'ksputni'. Quit xa'icuī'tza' a'xni'ca' tatzu-
culh ixlīhuāk lā' na'ictahui'lacus a'xni'ca' natasputkō' ixlīhuāk.

14 Līpāxūj a'ntīn cāmāsputūnu'ni'canī'ttza' ixtalaclē'i'ca'n. Lā'
ū'tza' tzē natalīhua' huan xatō'ca't de huan qui'hui' a'ntū
māstā' xasāsti' quilhtamacuj. Lā' nā tzē natatanū nac huan
cā'lacchicni'. 15 Tū' cāmakxtekcan natatanū nac cā'lacchicni'
a'ntīn tū' takalhlaka'ī'cu'tun ixtachihuīn Dios. Tū' catitatanūlh huan tlahuāna'nī'n, lā' nīn a'ntīn tatlahua talākalhī'n, lā' nīn a'ntīn tamaknīni'n, lā' nīn a'ntīn tataquilhpūtani' huan ídolos, lā' nīn a'ntīn ta'a'kxokonu'n como lej talakatī tahuan a'ntūn tū' stu'ncua'.

16 Lā' Jesús huampā:

—Quit, Jesús, icmacā'nī't qui'ángel. Xla' nacāhuaniyāni' ixlīhuāk huā'mā' hui'xina'n a'ntīn tapa'ksīyā'tit con Dios na ixlīhuāk cā'lacchicni'. Quit huan ī'xū'yātā'nat huan rey David. Quit huan Mātuncuīnī' Sta'cu a'ntū lej xkaka —hualh Jesús.

17 Huan Espíritu Santo lā' huan ixtasqui'ni' huan Cordero,
xlaca'n tahuan:

—Cata'ntit.

Lā' ixlīhuākca'n a'ntīn takaxmata catahualh:

—Cata'ntit.

Lā' cataminkō'lh ixlīhuākca'n a'ntīn takalhpūtī, lā' catahua'lh huan xcān a'ntū māstā' xasāsti' quilhtamacuj. Māstā'can hua'chi lē'ksajna' para a'ntīn tamaklhtīni'ncu'tun.

18 Lā' ixlīhuākca'n a'ntīn takaxmata huan ixtachihuīn
huā'mā' libro a'nlhān tatzo'kni' a'ntū napātle'ke, iccāhuani:
Palh catīhuā mālhmā'nī huā'mā' tachihuīn, Dios namāpātīnī.
Napātī huan lakuat a'ntūn tatzo'kni' nac huā'mā' libro.
19 Lā' palh catīhuā namāpānū macsti'na'j huan tachihuīn
a'ntūn tatzo'kni' nac huā'mā' libro, Dios tū' catimakxtekli
nahua' huan ixtō'ca't huan qui'hui' a'ntū māstā' xasāsti'
quilhtamacuj. Lā' Dios tū' catimakxtekli natanū huan nac
xatasicua'lanālīn cā'lacchicni' a'ntūn tzo'kcanī't nac huā'mā'
libro.

20 Lā' a'ntī huan huā' tamā'na tachihuīn, xla' huan:

—Stu'ncua'. Quit palaj na'icmin.

Chuntza' calalh. Cata't quiMāpa'ksīni' Jesús.

21 Lā' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo cacāsicua'lanālīkō'ni' milīhuākca'n hui'xina'n. Amén.